إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ

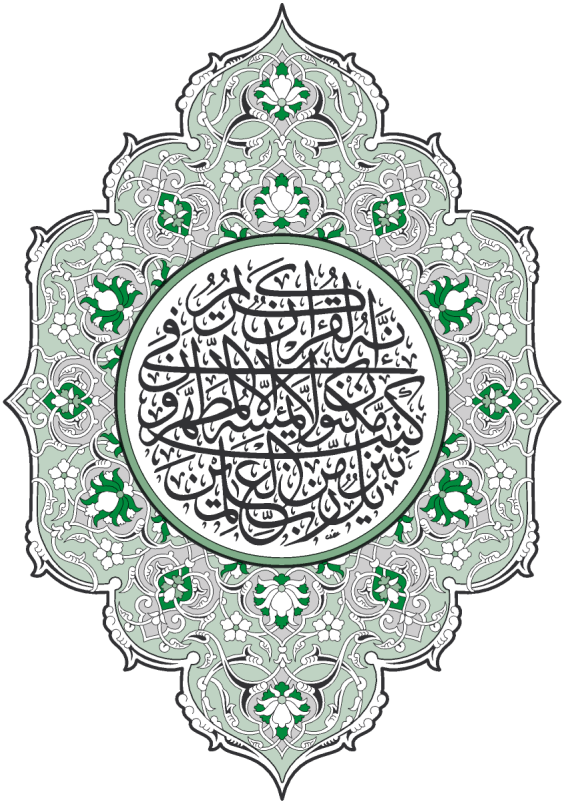

Ta Qhuraanih Kitaabay massakaxxa lee kee kay maqnah
tarjamatih tibaaqatih amri teceem konnaba le amoyta
Salmaan Qabdulqaziiz baxi Aala-Saquuduy namma caramay
massakaxxa leh khaadimiy Saquud Qarabiyah amoytiinih

تَمَّ بِالطِّبَاعَةِ هٰذِهِ التَّرْجَمَةُ لِمَعَانِي القُرْآنِ الكَرِيمِ
خَادِمُ الحَرَمَيْنِ الشَّرِيفَيْنِ المَلِكُ سَلْمَانُ بْنُ عَبْدِالعَزِيزِ آلُ سُعُودٍ
مَلِكُ المَمْلَكَةِ العَرَبِيَّةِ السُّعُودِيَّةِ

وَقفٌ لِلّه تَعَالىٰ مِنْ خَادم الحَرَمَيْن الشّريفَيْن
المَلِكِ سَلْمَانَ بْنِ عَبْدِ العَزِيز آل سُعُود
ولا يَجُوز بَيْعُه
يُوَزَّع مَجَّانًا

تَرْجَمَةُ مَعَانِي القُرْآنِ الكَرِيمِ

إِلى اللُّغَةِ العَفَرِيَّة

إعداد:
لفيف من العلماء برئاسة
الشيخ محمود عبد القادر حمزة

مُجَمَّعُ المَلِكِ فَهْدٍ لِطِبَاعَةِ المُصْحَفِ الشَّرِيفِ
بالمَدِينَةِ المُنَوَّرَة

Saquud qarabiyah Amoyti Salmaan Qabdulqaziiz baxi Aala-Suquuduy
namma caramay massakaxxa leh khaadimih yani.
Ta kitab Yallih sabbatah waqhfih hee.
Kaa yaylammeenim ma xiqta.
Melleb maleh keefima.

Saytun Qhuraan kee kay maqnah tarjamaty Qafar afal tani

Massossem:
Doorimte Qulamay horta takkey Shek Macmuud
Qabdulqhaadir Camza saqalah kak yani kinni

Amoyti Fahad Mujammaqay Saytun Qhuraanih Tibaaqatah yani
Al-Madiinah al-Munawwarah

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

مقدمة

بقلم معالي الشيخ الدكتور

عبد اللطيف بن عبد العزيز بن عبد الرحمن آل الشيخ

وزير الشؤون الإسلامية والدعوة والإرشاد

المشرف العام على المجمع

الحمد لله رب العالمين، القائل في كتابه الكريم: ﴿... قَدْ جَاءَكُم مِّنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُّبِينٌ﴾. والصلاة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين، نبينا محمد، القائل: «**خيرُكم من تعلَّم القرآن وعلَّمه**».

أما بعد:

فإنفاذاً لتوجيهات خادم الحرمين الشريفين، الملك سلمان بن عبدالعزيز آل سعود -حفظه الله- بالعناية بكتاب الله، والعمل على تيسير نشره، وتوزيعه بين المسلمين، في مشارق الأرض ومغاربها، وتفسيره، وترجمة معانيه إلى مختلف لغات العالم.

وإيماناً من وزارة الشؤون الإسلامية والدعوة والإرشاد بالمملكة العربية السعودية، بأهمية ترجمة معاني القرآن الكريم، إلى جميع لغات العالم المهمة؛ تسهيلاً لفهمه على المسلمين الناطقين بغير العربية، وتحقيقاً للبلاغ المأمور به في قوله صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «**بَلِّغُوا عنِّي ولو آية**».

وخدمةً لإخواننا الناطقين باللغة العفرية، يطيب لمجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة المنورة أن يقدم للقارئ الكريم هذه الترجمة العفرية؛ التي أعدّها لفيف من علماء العفر برئاسة فضيلة الشيخ محمود عبدالقادر حمزة، وراجعها من قبل المجمع الشيخ محمد عبدالرحيم علي والشيخ عبدالرحيم حبيب عبدالله.

ونحمد الله سبحانه وتعالى أن وفق لإنجاز هذا العمل العظيم، الذي نرجو أن يكون خالصاً لوجهه الكريم، وأن ينفع به الناس.

إننا لندرك أن ترجمة معاني القرآن الكريم -مهما بلغت دقتها- ستكون قاصرة عن أداء المعاني العظيمة التي يدل عليها النص القرآني المعجز، وأن المعاني التي تؤديها الترجمة إنما هي حصيلة ما بلغه علم المترجم في فهم كتاب الله الكريم، وأنه يعتريها ما يعتري عمل البشر كلّه من خطأ ونقص.

ومن ثم نرجو من كل قارئ لهذه الترجمة أن يوافي مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة النبوية، بما قد يجده فيها من خطأ أو نقص أو زيادة؛ للإفادة من الاستدراكات في الطبعات القادمة إن شاء الله.

والله الموفق، وهو الهادي إلى سواء السبيل، اللَّهُمَّ تقبل منا إنك أنت السميع العليم.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

Aakama

Konnaba le shek:
Sheekh doktoor / Qabdul-Latiif bin
Qabdul-Qaziiz bin Qabdurracmaan Aalâ Sheekh
islaam caagiidaa kee diini seecoo kee diini
mascassah malaakay mujammaqak inkih amo raaqa
saqalah yanih kalamat yunkuttube.

Fayla leeh kah dabaqtam isi kitaabal *«nummah yallak noorii kee baxxaqqa iyya kitab siinih yemeete»* iyye Rabbi kinni. kaadu ni Nabiiy ambiyaa kee farmoytiitik sharafah fulal -racmat kee nagayna kaal tanay-iyyeh: *«kayrih siinik aysuk raqtam Qhuraan barteeh sinam barse mara».*

Tohih lakal:

Namma caramay sharaf leh abbah mayfakkanah magdabah, amoyti Salmaan Qabduqaziiz baxi aalâ Saquud yalli kaa dacrisay, yallih kitaabah yecee hangii kee kaa fisaasaanamih taamah xabbacoysiyyaa kee baaxok ayrommawqaa kee ayrokkorma takke muslimiinî fanal kaa keefiyaanamah, kaadu kay afissiriyyaa kee kay maqnooni baadal tan maggo afittey sissinil yatirjimeenimih, kaadu islaam caagiidaa kee diini seecoo kee diini mascassah malaakinnih madabay saquud qarabiyal geytima, saytun Qhuraanih maqnoonih tarjamat baad afittel inkih haanam faxximtaamal aamanuk, qarab afat yaabe wayta muslimiinil kaa yafhimeenim xabbacowtankeh, yallih farmoyti yallak racmat kee nagayna kaal tanay abeh yan kuktih nummaysiyyah: *«inki aayat kinniway yok gudduysa»* axcuk.

Kaadu ni toobokoy qafar afat yabtah makalah (kidmatah) amoyti fahad mujammaqay Al-madiina Al-munawwaral sharaf le kitaabih tarjamatah yani, Qhuraan yakriye meqe numuh ta tarjamay qafar afat taniy saytun Qhuraanih maqnah tarjamatah doorimte qulamay Shek Macmuud Qabdulqhaadir Camza saqalah kak yani massosse, mujammaq le kabuk Dr-shek Mucammad Qabdurraciim kee shek Qabdurraciim Cabiib Qabdalla sekkaacisse xayyoysam ruffu kaa hayta.

Kaadu yallay saytuniih fayya iyya faylisna, ta taamay nabay cagalah kay foocay saytuni edde qaagitanah magdaba nel bicseemih, kaadu sinam edde yanfiqem kaak qaagitna.

Diggah nanu saytun Qhuraanih maqnoonih tarjamat faxennah tamqeeh karriqqi ittaamah Qhuraanay muqjizih yanih kawsenti maqnooniy nabah tani tascasse yaceemik boola luk raqta, kaadu tarjamat tacee maqnooni cagalah tarjamat aba numih fahmi yallih kitaabay saytunik yoofeh gidet yaadeeh, sahdayti taamat booddam teetit boodda hoxaa kee boolak.

Tokkeek gexak ta tarjama yakriye numuk amoyti fahad mujammaqay sharaf le kitaabih tarjamatah Al-madiina Al-munawwaral yani hoxaa kee boolak hinnay fulak edde geyam ise gudduysam kaak qaagita, yalli faxek tahak tamaatu wayta tibaaqatih matrisiyyah.

Tu kol bicissam yallaay, usuk massa le gitâ fanah tirri haa,ni Rabbow nek oggolaay raabit, diggah atu yaabbiiy yaaxigi kinnitok.

Maysalla

Saytun Qhuraan, yallay fayya iyyah yaabay kay curuuf kee kay maqna luk isi farmoyta Mucammaday, ginô racmatah rubsumey, aytikumusaah meesiisay yallâ fanah kay idinih seeca numuy, ura faanusuh yanil kaa oobise.saytun Qhuraanih addabarissoo kee kay farmo mayxaxxaral tamah teeti.

Saytun Qhuraanak inkih tan addabarisso.

Fiiruk: Saytun Qhuraanih addabarissoo kee kay migaqwaay kay weeloolah baxxaqisiyya:

Saytun Qhuraan usuk yallay fayya iyyah kabuk usuk isi qangor kee isi maqna luk kay farmoyta Mucammadal wacyih obsimey kitaabal yunkuttubey itta kataatak yemeetey kiraayatat qibaada kak faxaana kinni.

Kaadu mayso leeh naba yalla kinni, isi farmoyta Mucammadal oobise wacyi, Qhuraanal muggaaqissem, yallay fayya iyya iyyeh: *«Diggah Nabiyow Qhuraan oobisiyyah nanu ninnih kol oobisne» (Suurat Al-insaan 23).*

Kah kinnim Qhuraanak caagid kaa yakriyeeniih kaak axxeere waanama.

Kaadu qagisak yallay fayya iyya kitaabal kaa muggaaqiseeh, yallay fayya iyya iyyeh: *«Nabiyow Diggah nanu Qhuraan kitab cakkil kol oobisne» (Suurat Annisaa 105).*

kah kinnim kaak caagid yankuttubeeh kaa waale waanam kinni.

Kaadu yallay fayya iyya saytun Qhuraan: furqhaanal, dikril, tirtol, nooril, shifal, cakiimil, mawqidal, wohuk kalah saytun Qhuraanih nabnaa kee kay farmoh duddih weelo tascasseel kaa weeloyse.

Kaadu «*almuscaf deqsitta*» qangara saytun Qhuraan elle yunkuttube waraakitik been qangaray, sacaaba saytun Qhuraan elle yunkuttube waraakitih galittey usuk elle yunkuttube kitaabih mascassaah tecee migaaqa.

Kaadu saytun Qhuraan yallay fayya iyya le kabuk yan wacyiy jibriil -yallak nagayna kaal tanay- Nabii Mucammad lubbil oobise kinni.

Yallay fayya iyya iyyeh: *«Diggah ta Qhuraan ginô Rabbih xaquk obsime»(192) «Jibriiliy amaanat-le kaa oobise»(193) «Yallih farmoytittey Yallih digaalák sinam meesissak numuk teyna takkenkeh ku sorkocobbaxal kaa(Qhuraan kinnuk) oobisne»(194) «Qarab afay baxxaqqa let kaa oobise»(195) «suurat ash-shuqaraa 192-195»*

Kaadu Nabii Mucammad tamahal farmoytiitik qemboyta hinnaay, farmoytit inkih kay tooboko, yallak racmat kee nagayna keenil tanay- jibriil -yallak nagayna kaal tanay -yallay fayya iyyak wacyi keenil oobisaah, yallay -saytuni-tama amaanatay nabah tanih isih faxa mara kah doora, yallay fayya iyya iyyeh: *«Yalli malaykak isi ambiyâ fanah ruuba farmoytitte doora isi wacyi ken guddussanankeh, kaadu sinaamak farmoytittey Yallih farmó sinam guddussa doora, diggah Yalli isi naqoosah yab yaabbi ken taamoomi yabali» (Suurat Al-cajji 75).* kaadu tama amaanatah bica maraa kee bice waa mara usuk yaaxige; gino kay gino kinniimih sabbatah, saytun yalli iyyeh:

«Nabiyow ku Rabbi isi ginok isih faxam ginaah, isi farmoo kee isi taaqatah isih faxa mara doorita isi naqoosak» *(Suurat Al-qhasas 68).*

Nammay haak: Saytun Qhuraanih oobiyya:

Yallih farmoytal wacyi oobiyyi qembisem ramadaan alsak taban kee malcin haytoh ayrot yemeete etleenih yekke, milaadiyyâ liggidak (610) ten cira deqsitta gablal -makki qaleelak tiyak teynal – jibriil yallak -nagayna kaal tanay- tama aayoota luk kaal elle oobe arac kinnuk:

«Nabiyow ku Rabbiy gino gineh yanih migaaqal akriy»(1) «Seehadaytu dabloytak gine Rabbi kinni»(2) «Nabiyow! ku Rabbiy kaxxa cinda leh migaaqal ikriy»(3) «Usuk kalamat elle yaktuben gurra barse Rabbi kinni»(4) «Usuk seehadaytu aaxaguk suge weem barse Rabbi kinni»(5) (Suurat alqalaqh 1-5).

Saytun Qhuraanak yallih farmoytal naharak obteh ten aayoota kinni.

Tokkel yallih Nabii isi buxah inâ fanah yuduure, isi nafsih abe meesih sorkocobbaxi kaak axaxitak, tokkel maaqenta isi barra kadiiga khuweylid baxà moominiin inal maaqe, -yalli tet taama yakcanay –"anu inni nafsih meesite" teetik iyyeeh, "aleey aytikibbi hayis, yallal xiibita immay yalli inkinnah cato kok macabaay koo ma wacarriysak; diggah atu ramad xakabtaah numma taceeh, boolaysita num cattaah kay caagid tassukuqqeeh, qibina arcibissah, kaadu cakki gital sinam yabbixeh yan gibdaabinal sinam cattah itte, tokkel nawfal baxa waraqhâ fanah kaa beyte, usuk tummabul le marak numuk teynah yeneeh, kasloytay kas kak beetaanah yen, kadiiga: "yaqammih baxaw! ku toobokoytih baxak iyyam ankacisey" kaak itte, yallih farmoyti yubleemih xaagu kaah warse waqdi, waraqha nawfal baxi: tamah jibriiliy yalli Nabii Muusal oobise kinni, maganey woh edde takke daban maqarre furraynuh suginniyoy, maganey ku meela makkak koo tayyaaqe waqdi nuwwuk suginniyoy "iyye tokkel yallih farmoyti yallak racmat kee nagayna kaal tanay:" hinnak usun yoo yayyaaqeenii? iyye. "yeey, hebeltô numuy atu luk temeetem luk yamaate mayan naqboytit kaak yakken ken akke waytek, kayro yoo matartek maqarre qokoluh koo qokleyyo" iyye. waraqha tama angaarawih lakat dago uddurih addat rabe.

Kaadu saytun Qhuraan inkih inkaddal moobinna, naharsi ambiyah kitooba elle obte innal – yallak racmat kee nagayna keenil tanay – cagalah labaatannaa kee sidiica liggidih addat fixiixih anuk kaal oobe, suura dudda luk hinnay suurak aayoota kaal oobak ten.

Kaadu saytun Qhuraan fixiixih anuk oobaamih cikmat, Nabii Mucammad sorkocobbaxih diggoysiyyaa kee jibriil -nagayna kaal tanay- wacyi luk qusubuk kaal oobaamat kaa maqarroysaanankeh iyyaanama; yallat agleyta hayta korosih cirdii kee ken sadiinot fooca maqar luk garaysa num yakkenkeh eddeey naharak edde rubsumeemih gudduysiyyah, saytun Rabbi iyyeh: *«Koroosite Mari Qhuraan inkitanuuk inki adda macah kaal obsime weeh? Iyye, tonnaah Qhuraanak tuuy waqdi kol kah oobisnem Nabiyow*

ku sorkocobbaxa diggi elle haynaah satta edde geytamkeh, kaadu tuuy waqdi kaak oobisak baxxaqqah baxxaqqa kaa hayne» (Suurat Al-furqhaan 32).

saytun Qhuraan fixixih anuk oobaamat tarbiyat caddol kaxxa cikmat kah edde yaninnaah, woh moominiin qilmii kee diini madqooqih taama ranko rankoh caalih beyaanam edde tan, barittooy raqsah xabbacoowankeh iyyaanam edde tan, kaadu iggimaay koroosanni ditek iimaan kee yallih inkittoysiyyaay qilmi noorî fanah yawqeenimkeh iyyaanama edde tan.

sidoc haak: saytun Qhuraanih kutbe:

kawsenti dacayrih elaytoh kaxxam faxximtam kaa yaktubeenimi, ankuttube wee yab hawwen gadda yakke, saytun Qhuraan usuk Qhiyaama uguttu ittam fanah ginô racmatah oobe yab kinnuk yankuttubem raq maallo.

Nummah kay kutbe Nabii dacayrii kee usuk hangi kah haamî saami geeh, tokkel usuk isi kataysiisik kutbe taaxigeemik abxa saytun Qhuraanih kutbeh amriseeh, wacyi yaktube mara keenik haysite, keenik aytigexxo luk tenem zeydi saabit baxa ansaariytak ten.

Kaadu yallih farmoyti yallak racmat kee nagayna kaal tanay wacyi kaal oobinnaan waqdi kaa raaqisaah, sarra kaal kak obtem wacyi yaktube maral akriyak yen kaa yaktubeenimkeh"tama aayatay tohut elle yaaban suurat hayisa axcuk yen suura keenih muggaaqisaah, aayat tet addal yaktubeenimih ken amrisaah, tohuk lakal sacaaba saytun Qhuraanak obteemih bartiyyaa kee aliilih kaa yayyaaqeenimih ken amrisak yen, saytun Qhuraan kay dabaanal inkih yunkuttubeh yen waraaqhit exaaxil.

Jibriil yallak – nagayna kaal tanay- kulli liggida inkadda saytun Qhuraan Nabiî luk akrayuk yen, Nabii edde rabuwaah yan liggidat namma adda kaâ luk yikriyeh yen kay aayootaa kee kay suuraari missoysak, ta saaku muslimiin gabat geytima kitab elle yaninnal;Yallay fayya iyyaah kayri kak maggoh maxcoh nummaysiyyah: *«Diggah Nabiyow nanu kaa liilil kaa gaabosnam, kee kay kiraati nel tan»(17) «KaaduNabiyow ni farmoyti jibriil*

gitak Qhuraan kol nakriye waqdi, kaa ankacisaay tibbi ixxic, tohuk lakal usuk koo elle barse innal akriy»(18) (Suurat alqhiyaamah 17-18). kaadu kay maxco: *«Nabiyow tama Qhuraan koo akriyisennooh, inkinnah kaa mahawwenta» (suurat alaqlaa 6).*

Farey haak: saytun Qhuraan waraakitil gaaboysaanama:

Yallih farmoyti rabek lakal, tirri iyye abba aboobakar assiddiiqh Qhuraan waraakitil kobxisaanamah amrise, aliilit kaa leh yan mari rabah hinnay kaa elle yuktuben waraakitih finqah tu kaak baye waytankeh iyyaanama, tama taamay faxximtah tanih abba zeydi saabit baxay wacyi yaktubih yani yekkeh yen, kay sekkaacoo kee amxiqiyyi lakal, waraakitil kak tunkuttubem kee alilwat kak taniimil massah tamaatenkeh wagitak, tama waraakit aboobakar assiddiiqh buxal dansimeh yen, usuk rabba iyyam fanah tohuk lakal nammay haytoh abba khattaabâ baxa qumar buxal dansimeeh, usuk rabek lakal Nabii barra moominiin ina cafsa qumar baxàh buxàl dansime yallak kacni keenil yan.

Islaam diini baaxo duude waqdi, muslimiin kitoobay elle takriyeh ceyitteeh, sacaabak marik teyni tirri iyye abba qusmaan qaffaan baxal malah xayyoyseenim, sinam inki kitaabay muslimiin kiraatel katattal gaaboysaah yasgalleem faxximtam kaal baahen, usuk saytun Qhuraan aliilit le maray kutbe yaaxige ta taama abaanamah amrise zeydi saabit baxi abbah kak anuk aboobakar assiddiiqh dabaanal Qhuraan elle kobxisen waraakitil kelitak, woo waraakitil sugtem inki kitaabal gaaboysen, woo kitaabak maggo kitooba yunkuleeniih, islaam magaaloolik kulli magaalah yunkulen kitab ruubeeniih kitooba kaak yakuleenimih amrise.

Qhuraan kitoobay ta saaku baadal timixxige, gabâ kutbek tenek hinnay matbaqooqil yitbiqeenim kak tenek, inkih woo kitoobay yunkuleeniy magaalooluh rubsumte kinni kak tanim, kawsenti kak ittak ma sissiniiy massoysiyyi kak ittak ma sissini.

Ta nayrô fanah muslimiin sharaf le kitaabih tibaaqat kee tibaaqat elaytooy tet metteebannuuy tet mansaf aqusbinnaanih waqdi tet luk gabxitan Qhuraan kawsentih kutbeh arcisiyyi yayseeh mexxat

le foocal nummaatankeh, tirri iyye abba qusmaan qaffaan baxih dabaanal kutbe kaak elle sugte weluy qusmaan kutbel timixxigel.

kaadu amoyti fahad mujammaqay sharaf le kitaabih tibaaqatah Al-madiina Al-munawwaral yani kalah kah yanim mali, yimixxige aracay saytun Qhuraanah aban tatur le agxe elle abaanam tascassee aroocak aracak teynah yan kaa akke waytek, kaadu saquud qarabiyah abbotti yallay fayya iyyah kitaabah lon meqe hangii kee kaah agxitaanam kee muslimiinil sharaf le kitaabay tibaaqat kee mexxataay qax meqe foocal yawqe geytaah, keenil xabbacowtaamih baaker luk.

konoy haak:

Qhuraan kitaabih massoysiyyaa kee kay kuraabiyyo:

Saytun Qhuraan suurat alfaaticak qembisimaah, suurat annaasat yaade, usuk bool kee taban kee affara suurak xissima, tama massoyna yallih farmoytat taade, ta massoyna yallih farmoytal Qhuraan elle oobe massoynal axawah matan, tokkel Qhuraanak naharat obte suura is suurat alqalaqhaay, kitaabal 96 tô suurah tan, sacaaba aayootaa kee suurah arac saytun Qhuraanih kiraayatal aaxigak ten.

Qhuraan kitab ta saaku soddom makaddamal kurruumaah, Qhuraanak kulli makaddama namma cizbil kurrumta, kulli cizbi affara afah kurruuma, tama kuriyyi inkitanuuk qulamâ macalal yekke;saytun Qhuraanih kiraayat muslimiinil xabbacootankeh iyyaanamah.

Lacey haak: saytun Qhuraanih baritto:

Muslimiin saytun Qhuraanih barittoo kee kay kawsenta aliilih yayyaaqeenim kee kay kiraayatah gibdi fayxii kee gibdi hangi heen, yallih farmoytal elle oobe innal, kaadu sacaabak Qhuraan takriye labha taabiqiin deqsita marih barissot ugutte kay kawsenta diggi haanam fanah, kaadu kulli aayatih garil sooleenih maqna teetik ixiggi haanam fanah, tokkel usun qilmii kee taama inkih barten, tohuk lakal taabiqiinik Qhuraan aliilit le mari kaa elle barsan daaswa kah ekraare, sacaabak kaa elle yakriyen foocittey

keenik barteeni diggi haak, kaadu kay kawsentih diggaa kee kay curuufuuy kay qangoorih loowo diggi haak, kaadu kay suuraarii kee kay aayootah massoysiyyaa kee meqennal kaa yakriyeeniih kaa elle yakriyen gurra diggi haak, tokkel saytun Qhuraan kaa bartaanaah aliilih kaa yayyaaqeeniih kaa yakriyen, kaadu darsayti Qhuraan aliilih le marak isi kabiirik afaak qarab afat qusubuk yallih farmotal elle oobe innal yakriyeeh kaa barta, ta nayrô fanah.

Saytun Qhuraanih kiraayat ixxu le kiraayootal yankirriyime, is Qhuraan qangor kee kay curuufuuy arrabak kaa elle yayyaaqen gurray taabiqiin deqsita mari sacaabak Qhuraan aliilit le maray Nabiik barteeh usuk tet kah xiiqsiisek elle baaheeninnal.

Kaadu edde nan ni dabaanal aytiggexxo le kiraayat qaasim kiraayatay kay darsayti cafsi suleymaan baxih xaagul temeete kinni, kaadu naafiq deqsita numih kiraayatay kay darsayti Qusmaan saqid baxay bagulleh warshil yaaxigeenih xaagul temeete kinni, kaadu teetik tanim duuriyyi abii qamri basriitak temeete kiraayat kinni, kaadu Qhaaloon deqsita num naafiqik baahak temeete kiraayatih xaagi kak yaniih yimixxigeh.

Malcin haak: saytun Qhuraanih tafsiiri:

Qhuraan tafsiirit faxaanam kay maqnoonih baxxaqisiyya, faxe yaabak gufti yaafeenim ma duudan, usuk yascasseem kee kay maqnal soolaanaah yaaxigen ken akke waytek, nummah yallay fayya iyya saytun Qhuraan yakriye mara kay maqnooni yafhimeeninkeh ken ilsiisah, saytun Rabbi iyye waqdi:

«Tah barkat-le kitaabay kol oobisne Nabiyow, kay aayoota cubbussu haanamkeh, kaadu qaafiyatah yan kas-le mari elle kaskassoowankeh» (Suurat Saad 29).

Kaadu yallih farmoyti isi sacaaba saytun Qhuraanih maqnoonik keenit kak tengeyyeem keenih kak baxxaqisak suge, kinnih immay woo wakti usun sinni af diggi haak sugeeniih, saytun Qhuraan ken afal oobak sugem saytun Qhuraanih maqnoonih essroh maggak ken gaddaliseh, liggiditte bisoh elle itteemil sinam tafsiirih abta ceya lafitak lafitte.

Kaadu Yallih farmoytaa kee kay sacaabaay taabiqiinik ken darsa saytun Qhuraanih tafsiirik bahteeh tabisseemik qembisimeeh, woo tafsiir usuk tafsiir qilmih mexexoyta yekkeeh, tafsiir almaasuur migaq kah aben, usuk saytun Qhuraanih fahmih elaytootak kaxxa elaytoh loowima, toh kah kinnim naharsi hora saytun Qhuraanih aayootat leh tan fahmi neh baxxaqisa, woo hora is qarab afat leh tan ixxigaa kee saytun Qhuraanih obti edde tekke uddurih caalat kee woo saaku tekke caagiidah addat sugeenimih sabbata.

Tafsiir Qaynoota:-

Tafsiir qulamah mafkanooni Qhuraan tafsiiril temeggeeh ken ixxigah ixxih caddabnal, tokkel tafsiirwak saytun Qhuraanak afti exxa le kabu kak dacrissey qangor maqna baxxaqissa tumbullee, kaadu aka tafsiirway fiqh-hi madqooqi kak dacrisse tumbullee, kaadu akattoy aydaaduuy hinnay qaqhliiy hinnay adabii kee wonnaleemih kabu kak dacrisse tanih, wohuk gexaak tafsiir qulama tafsiir namma kurah kurte:

Naharsittu: Almaasuur deqsita tafsiir, usuk Yallih farmoytaa kee kay sacaabaay taabiqiinik baahen tafsiiri.

Nammey haytu: attafsiir birraayi hinnay attafsiir bilijtihaad deqsita tafsiiriy saciicik yan qilmil xissiime kinni.

Tafsiir gitittek aysuk raaqa gitaa kee kay missoyna:-

Attafsiir almaasuur deqsita tafsiir usuk saytun Qhuraanih tafsiirik naharat yan tafsiiri, kah kinnim Nabiik hinnay kay sacaabaa kee taabiqiinik ken darsak yemeeteemih sabbata, usun wohut ixxigah sinaamak yayse marah anuk, kaadu saytun Qhuraanih fahmik baxxaqqah ossantinay maasuur deqsita tafsiirih addal temeeteemit anee waytek, toysa tafsiir aba numul katatta massoynaani dacrisam kaak faxximta:

1. Aayootâ maqnooniy maasuur deqsita tafsiiril dabaqtem dacrisaah tet saddam baahe waama.
2. Tafsiir inkih tan maqnooniy saytun Qhuraan luk yemeeteeh Nabii cadiswa baxxaqissi hayteemil massah yamaateeh

bicaama, tokkel tafsiir aba numuh woo maqnoonil saduh yan tafsiir yayyaaqem kaah ma xiqta, saytun Qhuraanak tuuy tu kak tafissireeh tu tul kak saduh matan, kaadu Nabii cadiswa saytun Qhuraanal addaffakoot sinnuk temeeteemih baxxaqisiyyah temeeteeh kaa afissirak.

3. Qarab afih rakiiboobah ixxiga faxximta, qangor kee maxcoocâ xisnee kee elle tamsiisan foocittê sabbatah, tokkel saytun Qhuraan qarab afat obsimeeh, kay rakiiboobah diiful kaa yafhimeenim faxximta.

4. Aayootak itta celtaah ceelallo kak lem diggi karriqqi ittam fanah kak gacsaanam faxximta, saytun Qhuraanak tuuy tu itta kak tafissireeh, saytun Qhuraanak maggo aayoota diggi karriqqi ittaah, maqnooni kak baxxaqqa itta, kaadu teetik itta celta aayootay sinaamak marak teynat agaagul le teetik taniih, karriqqi itta aayootâ fanah tet gacsaanam tet mascassaa kee tet maqnoonih baxxaqisiyyah cato takke.Yallay saytuni iyyeh: «Nabiyow Yalla kinni Qhuraan kitab kol oobissem, mascassa Baxxaqqa kak itta Aayoota kaak tanih, is madqooqik inaytay elle yaduureeniih elle keltan Asli kinni, Aka Aayootay maqna kak itta celtay maggo fooca-ley Aslih tan Aayootâ fanah gacsan waqdi, maqna kak Baxxaqqa itta kaak tanih, lubbitte cakkik kak daggawtaah kak Biyaakitta marah tu-gactek, toysa usun maqna itta kak celta Aayoota kaak kataatan fitnâ guranah Sinam cakkik makaanaah maqna kak Sinnih elle faxan gurral yafdigeenim edde gurrusak, tama Aayootak maqna Yallak-sa taaxigem matan, ixxigal diggi itta mixigwa (ixxiga-le mara kinnuk) Ama Qhuraan Nummasneh usuk inkih Ni-Rabbih xaquk kay farmoyta Mucammad ﷺ Arrabat yemeete iyyan, Qhuraanal taniimil kas-kassoowa mari mayan, Qaafiyatah yan kas-le mara Akke waytek» (Suurat aala qimraan 7).

5. Baad ginô caagidit yabta aayootah tafsiirih waqdi ixxigal diggowteeh dabaqtem wakkalsitaanaah, tummabul ixxiga saytun Qhuraanat culsewaanama, saytun Qhuraan maqnoonik aalle waam kaa feerise waanama.

6. Uma tafaasiiray yallay fayya iyyah yaabih maqnoonik xeeruk raqtay taahirik yan sharqil diggowteemik sinam tayxeereeh, qarab afih rakiiboobak edde tawqek cibbarsimaanama; makkoysiyya edde niyaatek hinnay qarab af kee usuk yascasseeh kaa elle tamsiisan foocitteh iggimah tekkek, hinnay Yallih Qhuraan kak saytunnoowam faxximta uma maqnoonih akkaloylah edde radaamak cibbarsimaama.

Bacar haak: saytun Qhuraanih iqjaaza:

Iqjaaz kak iyyaanam: tu baahaanamih duddak iroh raqtaama, abtok hinnay tummabuluk hinnay tubbicak, muqjiza qusba weeloy ambiyaa kee farmoytit astootih mascassah temeete kinni – racmat kee nagayna keenil tanay – tama qangara saytun Qhuraanal mamattoy, cagalah temeetem aayat kee burhaanaay wonnah taniimi.

Kaadu saytun Qhuraan yallay fayya iyyah yaaba, kay maqnoonih duddaa kee kay aayootaa kee kay qangooruuy kay xisnê qaxay sahda bahtaamih dudda kah aalle wayta kaal tan, yallay fayya iyya iyyeh: *«Alif-Laam-Raa» «edde faxem Yalli Yaaxige»,* tama kitaabay *(Qhuraan kinnuk)* Yalli Nabii Mucammadal ﷺ oobisek Aayoota diggi ittaah missal tan deedal kee coocak, tohuk lakal kay addal calaalii kee caraamuuy seehada kah ceyitti ittam baxxaqimteh, Yallay naggaarah yaniy adda yaaxigih yanih xaquk» *(Suurat Huud 1).*

Nummah yallat agleyta hayta koros saytun Qhuraan kak yemeete ikkeh agaywaaga sinaamat culussam gabbatteh, kaadu dirooba ginnaasitak ceelalloola ugusak sinam kak maktam gabbatteh, tokkel yallay saytuni ken elle qarqarisa aayoota oobise, tama Qhuraanay saytunih inna lem baaha hinnay tabna suura kak baaha hinnay inki suura kak baaha isin numma yacee mara tekkeenik axcuk, tokkel usun tu kak baahaanam ma duudinnon, diggah saytun Qhuraan qarab afat yaniway, usun kaa gabbaaqaanam hinnay kay inna lem baahaanam bice waytaah akke waytam yeelemeenih. yallay fayya iyya iyyeh: *«Wonna hinnak Mucammad ﷺ tama Qhuraan ginnaasiteh maay iyyan? Nabiyow: isin kah ittan inna tekkek isin*

kay inna leemik inki suura baaha, Yallak kalah seehadaa kee ginnik duddu haytaanamah seecitaay cató keenit faxa ama ittaanamat numma yacee mara tekkeenik keenik ixxic» (suurat yuunus 38).

Saytun Qhuraan baxxaqqa iyya kukta hee, sahda inkih keenik lakal ginni saytun Qhuraanih innah taniimih bahti duude waanamah, mariiy marah cato keenik yakkeway axcuk *«Nabiyow! keenik (koros kinnuk) ixxic : seehadaa kee ginni inkih sitta geyyi hayteh gaabowtaamah A Qhuraan celtam baahoonuh usun kaa celtam mabaahan gari garuh keenik cato yakke way» (suurat Al-israa 88)*".

Saytun Qhuraan usuk muqjiziiy kay inna lem kak baahaanam duude waanam kinni, kah kinnim diggah usuk yallih yaabay ginô yab ceele waa kinniih, usuk isi qangooruuy isi aayootaay isi afat astaay sumaq yakke yab kinni, kaadu yabti baxxaqqaay yabti haxxisiyyih weeloy kay addal tanii kee xaagittee kee cakki maaqentittek kay addal taniimil astaay sumaq yakke yab kinni, kaadu madqooqii kee sharqittek addal leemih sabbatah astaay sumaq yakke yab kinni, usuk nafsiiy wannal maqarre raatisiyya leeh, ixxigal diggowteemiy maqar le addal leemih sabbata.

Kaadu usuk ginoo kee falak qilmih maraay, manô qilmit taamita maraa kee haddaalinni qulamak woh aaxaguk suge waytek makina mara hagga hee, saytun Qhuraan qilmil diggowtem kee baadal ginô mascassa takkey usun edde taamitan qilmittet xakabuh tani edde tan, qilmi maxcay maqarret yaabeh yan farmoytay akriye waah aktube waay, akriye wayta ummattah addal yanik suwaawurul amaate waytam addal kaak tan, kaadu tambulleemik tu aaxigak suge wee baadal, woo marak ixxu takkeemih islaamaninnot culaanamih sabab yekke, kah kinnim saytun Qhuraanal temeetem sahdayti yab akke waam yeexegeenimî sabbatah, cagalah usuk baad kee sahada gine Rabbih yab kinni.

Kaadu Qhuraanal yallay fayya iyyah inkittinaané tascassee aayootaa kee kay taamay qax meqek makinam tanii, yallay fayya iyya iyyeh: «ta koros Nastooti aybullenno qaran kee baaxô

deraafeey, ken nafsittel, Qhuraan cakki kinnim keenih baxxaqqa ittam fanah. Kaadu ku Rabbik ken maxiqtaa astáh, Qhuraan cakki kinnimil sumaaqitam?» (suurat fussilat 53).

Sagal haak: saytun Qhuraanih Maqnoonih tarjamata:

Tarjama is yab afak teynak aka afal korsaanama, tarjamat is gibdaadik foyyah matan, kah kinnim afti xisneh kawsenti kak xissiimaamak tiyak teynah aracat tan, nummah qangara tascasseem tagibdem takkeh kawsenta aka afal korsan waqdi.

Kaadu sahdayti xiseh yan kawsentih tarjamatih caalat wonna yekkek, toysa saytun Qhuraan yatirjimeenim faxan waqdi tarjamat gibdah lafitak raqtam raq mali, usuk yallay fayya leh yaabay qarab afat obsime kinniimih sabbatah, kaadu usuk yallay fayya iyyah xaquk isi qangor kee isi maqnooni luk yalli wacyih kaa oobise, sahdayti saytun Qhuraanih maqnooni dudda luk aaxigeh iyyaah warsitam ma xabcini, hinnay usuk kay qangoorih xisne qarab kawsenti elle yan gital qagsam ma bicta.

Saytun Qhuraanih tarjamat gibda luk muslimiin qulama saytun Qhuraan kee kay farmoh gudduysiyyi baaxô bagul eneyyi itta ummoota gudduysaanam faxximtaah raq sinnim diggoyseenih, ken afitte akkinnaanim takkay immay, woh arac xagsaanam ma takka, Qhuraan aka afittet yatirjimen ken akke waytek.

Saytun Qhuraan aka afittet yatirjimeenim:

1. Saytun Qhuraanih maqnah tarjamat akki, woh tarjamatay tafsiir sinni kinni, Qhuraan kawsentih qangor yascasseeniih baxxaqqal cabaanama.
2. Tafsiir tarjamatay baxxaqisiyyaa kee ceelallot maqarroysaana, saytun Qhuraanah qarab afâ kalih afat aban tafsiirih gidda kinni.

Saytun Qhuraanih maqnooni faxennah maqar bahta way, tarjamat aba num namma af faxennah diggi karriqqi haah, aayootâ maqna nagay yaaxige way, diggah too tarjamat Qhuraanal ma muggaqsimta, namma sababah :

Nahar sittu: saytun Qhuraan fayya iyya yallih yaabay qarab afat obsime kinni, usuk yabti haxxaa kee karriqqah daadayal fayya iyya aracal yan, aka afat qarab afâ kalah xisné kaak qagseenik Qhuraan migaq kaak bayissah.

Nammey haytu: diggah tarjamat saytun Qhuraanih maqnooni yatirjime sahdayti fahmit yabta, is tama kabuk tafsiir celta, tafsiirik Qhuraana kah axce waan innaah, tonnaah tajamatah Qhuraan migaq abaanam matakka.

Kaadu saytun Qhuraanih maqnoonih tarjamat oggolimta tarjamat takkenkeh, Qulama kah hayte ximmooma arac xagtam faxximta, tarjamat aba num Qhuraan maqnooni makkossa maqnoonî fisaasiyyah addat kak culsaah reebuh haysitaamak cibbarsimak abaama, hinnay sharqi muslimiin kah amrisem kee ken aroocay barkat leeh taahirik tani taysammeemik cibbarsimak, woh maggo tarjamoomiy mustashriqhiin deqsita marak abxa hinnay diraabah muslimiinil itrita marak abxa haytel edde tengeleh, usun uma qaqhiida (sahdayti lubbil yoxxowweeh diinih haysiteemi) le maray islaamaninnoy nabah iyyah digloh yangayye maray saytun Qhuraan kee kay shariiqatay xabcini boolaysaanankeh aban.

Tama aracak ugutak nummah amoyti fahad mujammaqay sharaf le kitaabih tibaaqatah Al-madiina Al-munawwaral yani saytun Qhuraanih maqnooni tarjamah kibal elle haanah mayyaaqa isi fillal hee, saytun Qhuraanih farmoy fayya ittah gudduysiyyah leh yan baakeerih, qarab afat yaabe waa marah akaakayyuuk lon afat ken guddoysa.Yallay ginô Rabbih yani fayla leeh kaah dabaqta, kaadu ni Nabii Mucammadal yallak racmat kee nagayna kaal tanay, kay buxah maraa kee kay kataysiisil inkih tanay, taabiqiin kee ken maqaanel kataate maral tanay galtoh ayrô fanah.

SUURAT AL-FAATICA

Makkal Obte, 7 Aayat Takke.

	بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ﴿١﴾
1. Fulte Racmattaay,Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.	
	ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٢﴾
2. Faylaa kee Saare ginô Rabbi le.	
	ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ﴿٣﴾
3. Ummaan ginoh Fulte Racmatta leeh,yeemene marah Gunê Racmatta-le Rabbi kinni.	
	مَٰلِكِ يَوْمِ ٱلدِّينِ ﴿٤﴾
4. Usuk (Yalla kinnuk) cisab kee galtoh Ayró (Qhiyaamah Ayró kinnuk) yamlike Rabbi kinni.	
	إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ﴿٥﴾
5. Diggah nanu Ni Rabbow koo inkittosnaah Qibaada dibuk koo caglisna, nanu ni-caagiidah inkih cato koo esserra.	
	ٱهْدِنَا ٱلصِّرَٰطَ ٱلْمُسْتَقِيمَ ﴿٦﴾
6. Ni-Rabbow ku-gitay massa-lel,tirri nee hayisaay neh kaa escessiy.	
	صِرَٰطَ ٱلَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ ٱلْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا ٱلضَّآلِّينَ ﴿٧﴾
7. Ambiyaa kee Yallih farmoytit luk temeetem Nummayse maraa kee Yallih gital kay Qangara fayya ittamkeh yingicilleeh Rabe maray diini Niqmatat gunteh gita kinni,yahuuduy ku Naqbi elle yanih diinit cule mara nee maabin Nasaaray islaam diinik makkotteh diinit cule mara nee maabin Ni-Rabbow iyye marih gita.	

SUURAT AL-BAQHARA

Madiinal Obte, 286 Aayat Takke.

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الٓمٓ ﴿١﴾

1. Alif- Laam-Miim: edde faxem Yalli yaaxigeeh, yaggiggiriqqee curuufuy suuraarik teynak foocat yamaate ta Qhuraanih innah tanim num baahu duude waamih mascassa edde tan.

ذَٰلِكَ ٱلْكِتَٰبُ لَا رَيْبَ ۛ فِيهِ ۛ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٢﴾

2. Nabiyow tama Qhuraan kitaabay kol obsime usuk Yallih xaquk yanim Agay-waaga mali, usuk Yallak meesita maray kay madqooqi kataatah tirto kinni.

ٱلَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِٱلْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ ٱلصَّلَوٰةَ وَمِمَّا رَزَقْنَٰهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٣﴾

3. Woo mari usun keenik Qellittem wohuk ceelallo (jannataay, giraay, malaykaay, ….) Nummaysaah Salat elle faxxiima innal Abaah Soolisa mara, maaluk Yalli keenih yeceemik tu-Sadaqhat kee Yalli kicnih yan gital yacee mara kinni.

وَٱلَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَآ أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَآ أُنزِلَ مِن قَبْلِكَ وَبِٱلْءَاخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ﴿٤﴾

4. Nabiyow Qhuraanak kol obsimtem kee kok duma Yallih farmoytiitil obsimte kitooba Nummaysaah, usun Akeeray Cisab kee galto elle tani Asmatah yaaxige mara.

أُو۟لَٰٓئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ ۖ وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ ﴿٥﴾

5. Woo maray tama weeloola-le sinni Rabbik tirtô Bagul yaniih, woo mari usun jannatal fayya itta Aroocal yaffoofe mara kinnon.

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ سَوَآءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٦﴾

6. Diggah Yallih Aayoota yengeddeeh Nabii Mucammad ﷺ nubuwwannu dirabboyse mari,

Nabiyow atu Yallih digaalak ken meesissam kee hinnay ken meesiise waytam keenil inkittu usun Atu keenih luk temeetem ma-nummaysan.

7. Yalli ken lubbittee kee ken Aytiita cakki taabbeemik Alfeh, intiita keenik Alfeeh Siba keenik elle hee koroositeenimih sabbatah, usun Akeeral kaxxa digaala-lon.

خَتَمَ ٱللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَعَلَىٰ سَمْعِهِمْ ۖ وَعَلَىٰٓ أَبْصَٰرِهِمْ غِشَٰوَةٌ ۖ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٧﴾

8. Sinaamak Yallaa kee ellecaboh Ayról Neemeneh iyya mari (munaafiqhiin kinnuk) keenit yan, usun nummah yeemene mara hinnon.

وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يَقُولُ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ وَبِٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ وَمَا هُم بِمُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾

9. Usun edde yanin iggimah Yallaa kee yeemeneh yan mara ganaanam yakkalen, usun Aaxige waanâ ikkal sinni nafsik-sa ganaanam malon.

يُخَٰدِعُونَ ٱللَّهَ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَمَا يَخْدَعُونَ إِلَّآ أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٩﴾

10. Ken lubbittet munaafiqhannuu kee Agay-waagâ Biyak yaniih, Yalli woo Biyaakat Biyak keenih osse, usun ken Qansarissa digaala-lon akeeral, Neemeneh Axcuk Acuwak Sugen diraabih Sabbatah.

فِى قُلُوبِهِم مَّرَضٌ فَزَادَهُمُ ٱللَّهُ مَرَضًا ۖ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌۢ بِمَا كَانُوا۟ يَكْذِبُونَ ﴿١٠﴾

11. moominiin koroosannuu kee uma taamat Baaxo mabaysina keenik ittek, ken diraabay gibdih cagalah nanu Baaxo umaanet baysa mara hinnino nanu tet yaymaaqe mara kinnino ikkal iyyan.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ قَالُوٓا۟ إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ ﴿١١﴾

12. Oobbiya!Diggah usun Baaxo Baysa mara Nummah, kinnih immay usun edde yanin iggimah woh mayaaxigan.

أَلَآ إِنَّهُمْ هُمُ ٱلْمُفْسِدُونَ وَلَٰكِن لَّا يَشْعُرُونَ ﴿١٢﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ ءَامِنُوا۟ كَمَآ ءَامَنَ ٱلنَّاسُ قَالُوٓا۟ أَنُؤْمِنُ كَمَآ ءَامَنَ ٱلسُّفَهَآءُ ۗ أَلَآ إِنَّهُمْ هُمُ ٱلسُّفَهَآءُ وَلَٰكِن لَّا يَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾

13. keenik (munaafiqhiin kinnuk) Sinam kah teemene innah eemena keenik iyyeenik, nanu kas maleela kah teemene innah Naamanoo iyyan? Oobbiya! Diggah usun kas maleela keeni, kinnih immay usun edde yaniinim finqa kinnim sinnik mayaaxigan.

وَإِذَا لَقُوا۟ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ قَالُوٓا۟ ءَامَنَّا وَإِذَا خَلَوْا۟ إِلَىٰ شَيَٰطِينِهِمْ قَالُوٓا۟ إِنَّا مَعَكُمْ إِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزِءُونَ ﴿١٤﴾

14. tama munaafiqhiin yeemene marat tongoorowek nanu neemeneh iyyan, sinni Abbobtiy Sheytoonah tanî fanah gacaanaah dibuk keenî luk yanin waqdi nanu, Diggah sin diinit Siinî luk naniih, nanu cagalah moominiinil Abak Sugnem Anqasa iyyan.

ٱللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ فِى طُغْيَٰنِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١٥﴾

15. Yalli usun Aben Anqas celta galtoh digaalah ken digaale-le, usun edde yanin koroosannuu kee caddok taturut yadudduureenimkeh ken wadirroysa.

أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ ٱشْتَرَوُا۟ ٱلضَّلَٰلَةَ بِٱلْهُدَىٰ فَمَا رَبِحَت تِّجَٰرَتُهُمْ وَمَا كَانُوا۟ مُهْتَدِينَ ﴿١٦﴾

16. Too munaafiqhiinih yan maray tirtot maxqawit (mako) xaamite, tokkel sinni kabxat fayda morbisinnon kasaara Akke waytek, usun Aben kabxat (tellemmot) fayda elle orbisan gitat maradinnoonuuy woo mara makkon.

مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ ٱلَّذِى ٱسْتَوْقَدَ نَارًا فَلَمَّآ أَضَآءَتْ مَا حَوْلَهُۥ ذَهَبَ ٱللَّهُ بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فِى ظُلُمَٰتٍ لَّا يُبْصِرُونَ ﴿١٧﴾

17. Munaafiqhiiniy Nabii Mucammad nubuwwannu Nummah Nummayse waytey koroosittê ceelallo horta yakke marak dite-le Bar numuk teyni gira kak urseeh kaak derfal tanim ifissi kaah hayte waqdi, Yalli gira kak Barguseeh ditet cabe maray tu-Able waah edde gexan gitat Rade waah inna kinni.

صُمٌّۢ بُكۡمٌ عُمۡيٞ فَهُمۡ لَا يَرۡجِعُونَ ١٨

18. Usun cakki yaabbeenimik Ayti maleelaay cakkit yaabaanamak duuditte tirtô diifu yableenimik inti maleela, tokkel usun wohih Sabbatah edde yanin makô gitak iimaanâ fanah magacan.

أَوۡ كَصَيِّبٖ مِّنَ ٱلسَّمَآءِ فِيهِ ظُلُمَٰتٞ وَرَعۡدٞ وَبَرۡقٞ يَجۡعَلُونَ أَصَٰبِعَهُمۡ فِيٓ ءَاذَانِهِم مِّنَ ٱلصَّوَٰعِقِ حَذَرَ ٱلۡمَوۡتِۚ وَٱللَّهُ مُحِيطُۢ بِٱلۡكَٰفِرِينَ ١٩

19. Hinnay tama munaafiqhiinih ceelallo horta yakke maray Bacaril gexay Qaraanak kaxxa Roobuy diteetaay Angad kee cankaxi edde yanik sinni Aytiitat sinni feeraari kakkaqô xongoloh gibdah hee marih inna rabi meesih, Yallih ixxiga korosut maroh taniih, usun kay digaalak mayassaqqan.

يَكَادُ ٱلۡبَرۡقُ يَخۡطَفُ أَبۡصَٰرَهُمۡۖ كُلَّمَآ أَضَآءَ لَهُم مَّشَوۡاْ فِيهِ وَإِذَآ أَظۡلَمَ عَلَيۡهِمۡ قَامُواْۚ وَلَوۡ شَآءَ ٱللَّهُ لَذَهَبَ بِسَمۡعِهِمۡ وَأَبۡصَٰرِهِمۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٞ ٢٠

20. Cankaxi diifi gibdah intiita keenik sissikuk yaatukem xayyossu haa usuk gita keenih ifsinnaanih waqdi kay diiful gexan, diifi kaak yaggiriqqeeh giti keenit dite Baaha waqdi sinni Aracal elle Soolan Yalli faxinnay Angad xongoloh gibdah Aytiita ken waysiisak yeeneeh, cankaxi diifih gibdah intiita ken waysiisak yen, diggah Yalli ummaan iimmih duddali kinni.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ٱعۡبُدُواْ رَبَّكُمُ ٱلَّذِي خَلَقَكُمۡ وَٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِكُمۡ لَعَلَّكُمۡ تَتَّقُونَ ٢١

21. Sinaamey sin Rabbiy sin gineeh Siinik dumi mara gine uqbuda Yallak meesita marih loowot gactaanam keh.

ٱلَّذِي جَعَلَ لَكُمُ ٱلۡأَرۡضَ فِرَٰشٗا وَٱلسَّمَآءَ بِنَآءٗ وَأَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءٗ فَأَخۡرَجَ بِهِۦ مِنَ ٱلثَّمَرَٰتِ رِزۡقٗا لَّكُمۡۖ فَلَا تَجۡعَلُواْ لِلَّهِ أَندَادٗا وَأَنتُمۡ تَعۡلَمُونَ ٢٢

22. Usuk sin Rabbiy Baaxo madabah elle gactan fido Siinih Abeeh Qaran Amol Siinik Amô tabsi (Amô tabsu kinnuk) innah xise, Qaraanak lee Siinih oobiseeh caxâ mixuy Rizqhi Siinih yakke edde yeyyeeqe,

toysa Yallat numtin-wellitte Agleh mahiina qibaadal isin Aaxaguk.

23. Korosey Ni-Naqsu Nabii Mucammadal ﷺ oobisne Qhuraanak Agaywaagat teneenik, toysa kay innah taniimik inki Suura Baahay Yallak kalah sin maray sin catay sumaq siinih yakkek duddu haytaanam Seecita ittaanamat Numma yacee mara tekkeenik.

وَإِن كُنتُمْ فِي رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا
بِسُورَةٍ مِّن مِّثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُم مِّن
دُونِ اللَّهِ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٣﴾

24. Tokkel taway kay innah taniimik Suura Bahtaanam Abe wayteenik Sarrah inkinnah toh mabtan, toysa isin giray Sinam kee xeet Bocoy edde urtah-ley korosuh missoysimtek meesita.

فَإِن لَّمْ تَفْعَلُوا وَلَن تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي
وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ
لِلْكَافِرِينَ ﴿٢٤﴾

25. Nabiyow yeemeneeh meqe taamoomi Abbaasite mari, Diggah usun jannootay weeqaytitte guba kak gexxa loonumul ken Aytukumus, jannatti caxâ mixuk Yalli Rizqhi keenih Acayinnaanih waqdi, tah duma Yalli neh yecee caxâ mixu iyyan, weelal kee mabla itta kak ceelak keenih yontocowwime Rizqhi tami kak sissinuk, tet Addal (jannoota kinnuk) Agabuy Qaboolaa (mayangali qabal kinnuk) kee wasaakatak Saytunnoowe-lon usun tet Addal waarak.

وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِن ثَمَرَةٍ رِّزْقًا قَالُوا
هَٰذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِن قَبْلُ وَأُتُوا بِهِ
مُتَشَابِهًا وَلَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ وَهُمْ
فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٥﴾

26. Diggah Yalli ceelallo yaagureemik ma-wacarriya daggowtay hinnay tamaggay kayniiqeytah innah tanim takkay, hinnay teetik

* إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِي أَن يَضْرِبَ مَثَلًا
مَّا بَعُوضَةً فَمَا فَوْقَهَا فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا
فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِن رَّبِّهِمْ وَأَمَّا

ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ فَيَقُولُونَ مَاذَآ أَرَادَ ٱللَّهُ
بِهَٰذَا مَثَلًا ۘ يُضِلُّ بِهِۦ كَثِيرًا
وَيَهْدِى بِهِۦ كَثِيرًا ۚ وَمَا يُضِلُّ بِهِۦٓ
إِلَّا ٱلْفَٰسِقِينَ ﴿٢٦﴾

Qunxam takkay, hinnay teetik Nabam takkay, yeemeneh yan marah tugactek diggah Yalli cakki Rabbiiy tama ceelallo sinni Rabbih xaquk tanim yaaxigeenih, koroosite marah tu-gactek Anqasaay Burah Yalli Anna leemil ceelallo yaagureemit maca faxee iyyan? Yalli keenil gacisak korosuk maggo mara edde makkoysa tama ceelallo cakki kinniimil anqaseenimh sabbatah, moominiinik maggo mara edde tirri haa tama ceelallo cakki kinnim Nummayseenimih Sabbatah, Yalli tama ceelallo yaagureemit kalah makkoysa mara mali, Yallih Amri cine mara Akke waytek.

ٱلَّذِينَ يَنقُضُونَ عَهْدَ ٱللَّهِ مِنۢ بَعْدِ
مِيثَٰقِهِۦ وَيَقْطَعُونَ مَآ أَمَرَ ٱللَّهُ بِهِۦٓ
أَن يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِى ٱلْأَرْضِ ۙ أُو۟لَٰٓئِكَ
هُمُ ٱلْخَٰسِرُونَ ﴿٢٧﴾

27. Yalla inkittoysaanaah Nabii Mucammad Nummaysaanamal Yalli Ateeban (xagana) keenik beek lakal xagana yaggileeh Yalli xakbaanam keh xakabuh ken kak Amrise Ramad yargiqeeh Baaxo Baysaah Baaxô Bagul umaane Aba mari, too mari usun Addunyaay Akeeral kasaarite mara kinnon.

كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِٱللَّهِ وَكُنتُمْ
أَمْوَٰتًا فَأَحْيَٰكُمْ ۖ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ
يُحْيِيكُمْ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٨﴾

28. Korosey Yallih inkittinaane mannal tangaddeenii? Rabteemiy Anee waytah Sugteeniih sin yuynuwweeh Addunyal sin heek tohuk lakal Qumri Siinik yamurruqe waqdi sin Qidah, tohuk lakal Qhiyaamah Ayro sin yaynuwweeh, tohuk lakal cisab kee galtoh kaâ fanah gacsimtan.

هُوَ ٱلَّذِى خَلَقَ لَكُم مَّا فِى ٱلْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ ٱسْتَوَىٰٓ إِلَى ٱلسَّمَآءِ فَسَوَّىٰهُنَّ سَبْعَ سَمَٰوَٰتٍ ۚ وَهُوَ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٩﴾

29. Dibuk Yalla kinni Baaxô Bagul tanim inkih Siinih gintem, tohuk lakal Yalli Qaran ginô fanah yufkuneeh, tokkel malcina Qaraanay dudda-le ken Abe, Yalli usuk ummaanim yaaxigi kinni.

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَٰٓئِكَةِ إِنِّى جَاعِلٌ فِى ٱلْأَرْضِ خَلِيفَةً ۖ قَالُوٓا۟ أَتَجْعَلُ فِيهَا مَن يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ ٱلدِّمَآءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ ۖ قَالَ إِنِّىٓ أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٠﴾

30. Nabiyow ku-Rabbi malaykak anu diggah Baaxô Bagul Seehaday mariiy maral kak ciggiila ginam faxa iyye waqdi cus Sinaamah, malayka Qajjibsitak: Ni-Rabbow umaanee kee Qaboola teetil caxu waa mara mannal teetil haytaa itte? Nanu koo Saytunnoysak koo faylisnaah koo ceele waytaamak koo Saytunnosnaah koo nassakaxxeehik itte, diggah anu isin Aaxige waytaanam Aaxige teetik (malayka kinnuk) iyye Yalli.

وَعَلَّمَ ءَادَمَ ٱلْأَسْمَآءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى ٱلْمَلَٰٓئِكَةِ فَقَالَ أَنۢبِـُٔونِى بِأَسْمَآءِ هَٰٓؤُلَآءِ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٣١﴾

31. Yalli Nabii Aadam ummaan iimih migaaqitte inkih kaa Barseh, tohuk lakal woo migaaqitte Yalli malaykal xayyoyseeh tahiimih migaaqitte yoh warisa isin ittaanamat Numma yacee mara tekkeenik keenik iyye Yalli.

قَالُوا۟ سُبْحَٰنَكَ لَا عِلْمَ لَنَآ إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَآ ۖ إِنَّكَ أَنتَ ٱلْعَلِيمُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٣٢﴾

32. Malayka: Ni-Rabbow atu Saytunnitoh nanu atu nee Barissem Akke waytek, nanu ixxiga mannu itte, Diggah Atu ixxigaliy tu-kak Qellite wayta, Naggaaray tu-elle Aba inna yaaxige kinnito.

قَالَ يَٰٓـَٔادَمُ أَنۢبِئْهُم بِأَسْمَآئِهِمْ ۖ فَلَمَّآ أَنۢبَأَهُم بِأَسْمَآئِهِمْ قَالَ أَلَمْ أَقُل لَّكُمْ إِنِّىٓ أَعْلَمُ غَيْبَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَأَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا كُنتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٣٣﴾

33. Yalli: Aadamow tahiimih migaqway usun Aaxige weeni keenih waris kaak iyye, tokkel Nabii Aadam tama migaqwa keenih warse waqdi, Yalli malaykak iyyeh, diggah Anu Qaranwaa kee Baaxô Bagul

Qellittem Aaxigeeh isin taybulleenim kee Qellisak Sugteenim inkih Aaxigeh Siinik maxacciyoo? Keenik iyye.

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَٰٓئِكَةِ ٱسْجُدُوا۟ لِـَٔادَمَ فَسَجَدُوٓا۟ إِلَّآ إِبْلِيسَ أَبَىٰ وَٱسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٣٤﴾

34. Nabiyow sinaamah cus; malaykak Nabii Aadamah konnabâ Sujuud Aba inne waqdi, tokkel malayka inkih Nabii Aadamah Sujuud Abteh ibliisiy cineeh kaxxa-mariiniteeh koroosite marih loowot Suge Akke waytek.

وَقُلْنَا يَٰٓـَٔادَمُ ٱسْكُنْ أَنتَ وَزَوْجُكَ ٱلْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَٰذِهِ ٱلشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٣٥﴾

35. Aadamow koo kee ku-Barra cawwa jannatal dabqih gacaay kay caxâ mixu ruftoluk faxxa haytan Rikek kaak Akumaay isin tama caxal maxayyoowina tet mexexu takmeenimik, toysa sin Nammay Yallih Amrih cinat sinni Nafsi yudlume mara Akkettoonuk kaak inne.

فَأَزَلَّهُمَا ٱلشَّيْطَٰنُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ ۖ وَقُلْنَا ٱهْبِطُوا۟ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ ۖ وَلَكُمْ فِى ٱلْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَٰعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿٣٦﴾

36. Tokkel Sheytan dambit ken Qide tet mexexu Akummu haanam fanah was-wasa keenil yekkeemih Sabbatah, tokkel Sheytan jannatti niqmatay edde Sugeenik ken yeyyeeqeh isin (Aadam kee Cawwaay, Sheytan kinnuk) jannatak Baaxol ooba mariiy marak Qaduwwih Siinik Anuk isin Baaxô Bagul madab kee takmeeniih taaqubeenimiy edde hataktaana liton Rabi wakti Siinih Amma iyyam fanah keenik inne.

فَتَلَقَّىٰٓ ءَادَمُ مِن رَّبِّهِۦ كَلِمَٰتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ ۚ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلتَّوَّابُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٣٧﴾

37. Nabii Aadam isi Rabbik Qangooruy usuk kaa Barseeh kaa yiysixxige beeteeh oggoleeh kaa edde kallaceeh Yalli toobat kaak

oggoleh, Diggah usuk isi Naqoosak kaal gace marak toobat oggolaah isi Naqoosah farakka iyya Racmat-le Rabbi kinni.

قُلْنَا ٱهْبِطُوا۟ مِنْهَا جَمِيعًا ۖ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُم مِّنِّى هُدًى فَمَن تَبِعَ هُدَاىَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٨﴾

38. Yalli keenik iyyeh : isin jannatak inkih (Aadamaay, cawwaay, ibliis kinnuk) Baaxô fanah oobaay Aadam kee Cawwak sin Samaday (Raddi) siinil kataatah tirto edde tanim Siinih tascassee farmoytit kee Anu keenil oobisa kitooba Siinih yi-xaquk temeetek, tokkel Siinik yi-tirto kataate mari, toysa ken Amol ellecaboh ayroh meesi matanaay, Addunyak keenik taturteemih ma-rookitan keenik inne iyye yalli.

وَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَكَذَّبُوا۟ بِـَٔايَـٰتِنَآ أُو۟لَـٰٓئِكَ أَصْحَـٰبُ ٱلنَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَـٰلِدُونَ ﴿٣٩﴾

39. koroositeeh Ni-Aayoota dirabboyse mari, woo mari usun girâ mara usun teetil waarak.

يَـٰبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ٱذْكُرُوا۟ نِعْمَتِىَ ٱلَّتِىٓ أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَوْفُوا۟ بِعَهْدِىٓ أُوفِ بِعَهْدِكُمْ وَإِيَّـٰىَ فَٱرْهَبُونِ ﴿٤٠﴾

40. Israa-iil xayloy Yi-Niqmatay Siinih eceey sin Amol yani kassita Yi-kitoobaay Yi-farmoytit inkih Nummassaanaah Yi-Madqooqil taamittoonu waytaanamah yoh culten xagana duudusa meqe galto Siinih elle Aceeh wohul jannat sin culusu waamah Siinih hee xagana Siinih duuduseyyok, dibuk yok meesitaay yok kalih marak ma-meesitina keenik iyye Yalli.

وَءَامِنُوا۟ بِمَآ أَنزَلْتُ مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ وَلَا تَكُونُوٓا۟ أَوَّلَ كَافِرٍۭ بِهِۦ ۖ وَلَا تَشْتَرُوا۟ بِـَٔايَـٰتِى ثَمَنًا قَلِيلًا وَإِيَّـٰىَ فَٱتَّقُونِ ﴿٤١﴾

41. israa-iil xayloy Qhuraanay Nabii Mucammadal oobisey tawraat kitaabay isin litoonu Nummaysak yeemetel eemena, kitab marak (yahuud kee Nasaara kinnuk) isin Naharak kaal koroosita mara

makkinaay Yi-Aayootat Addunyâ dago duyyê Baxa maxaamitinaay dibuk yok meesita.

42. Yallak oobe cakkii kee deedal ittat masgalliinaay Nabii Mucammad weeloolay sin kitaabal temeetey cakki kinni maaqarina isin Aaxaguk.

وَلَا تَلْبِسُوا۟ ٱلْحَقَّ بِٱلْبَٰطِلِ وَتَكْتُمُوا۟ ٱلْحَقَّ وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤٢﴾

43. Salat Soolisaay Zaká Acuwa, kay ummatak Salaatal Rukuuq Abah yan marâ luk Rukuuq Aba.

وَأَقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُوا۟ ٱلزَّكَوٰةَ وَٱرْكَعُوا۟ مَعَ ٱلرَّٰكِعِينَ ﴿٤٣﴾

44. yahuud mixigway (tutaaxagoy) Sinam meqem Abtam kee Nabii Mucammadal ﷺ yaamineenimih Sinam Amrissaanaah sinni Nafsi hawwentaanaa? Isin tawraat kitab Akrayuk, woo Abni Siinik Qaxumak ma-kaskassowtaanaa?

أَتَأْمُرُونَ ٱلنَّاسَ بِٱلْبِرِّ وَتَنسَوْنَ أَنفُسَكُمْ وَأَنتُمْ تَتْلُونَ ٱلْكِتَٰبَ ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٤٤﴾

45. sin caagiidak faxxa haytaanamah Sabrii kee Salaatat cato faxa, Diggah usuk (Salat kinnuk) Nabaah Qilsih Yallah yuqunxeeh kaak meesita mara Akke waytek.

وَٱسْتَعِينُوا۟ بِٱلصَّبْرِ وَٱلصَّلَوٰةِ ۚ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى ٱلْخَٰشِعِينَ ﴿٤٥﴾

46. Tama Yallak meesitaah kaah yaqunxee mari, Diggah usun Qhiyaamah Ayro sinni Rabbit yangooroweeh, Diggah usun cisab kee galtoh kaâ fanah gacoonu waanam Asmatah yaaxigen.

ٱلَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُم مُّلَٰقُوا۟ رَبِّهِمْ وَأَنَّهُمْ إِلَيْهِ رَٰجِعُونَ ﴿٤٦﴾

47. Israa-iil xayloy Yi-Niqmatay maggoy siinih eceey sin Amol yani kassita, Diggah Anu sin dabaanih marak Ambiyâ mangal sin muxxusek Yi-Niqmat faatita.

يَٰبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ٱذْكُرُوا۟ نِعْمَتِىَ ٱلَّتِىٓ أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَنِّى فَضَّلْتُكُمْ عَلَى ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٤٧﴾

وَٱتَّقُوا۟ يَوْمًا لَّا تَجْزِى نَفْسٌ عَن نَّفْسٍ شَيْـًٔا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا شَفَٰعَةٌ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤٨﴾

48. Qhiyaamah Ayroy Nafsi Nafsih tu-edde xiqe waah, Yalli korosuh Shafaaqatta Abaanam edde oggole waah fida keenik edde Beewaanaah oggole waan Ayroh digaalak meesita, Yallih digaalak hebeltô num cato keenih edde Akke waa Ayrok meesita.

وَإِذْ نَجَّيْنَٰكُم مِّنْ ءَالِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوٓءَ ٱلْعَذَابِ يُذَبِّحُونَ أَبْنَآءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَآءَكُمْ ۚ وَفِى ذَٰلِكُم بَلَآءٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿٤٩﴾

49. isin firqawnaa kee kay maray gibdi digaala sin tammoysak lab-urru Siinik Asgaaduk Say-urru Siinik nuwwuk cabak Sugek sin Naggosne waqdi kassitay, too digaalat sin Rabbik kaxxa mokkoro Siinik edde taniih, woo digaalak sin Naggoyseemit sin Rabbik kaxxa Niqmat Siinih edde yanik kaa faatita.

وَإِذْ فَرَقْنَا بِكُمُ ٱلْبَحْرَ فَأَنجَيْنَٰكُمْ وَأَغْرَقْنَآ ءَالَ فِرْعَوْنَ وَأَنتُمْ تَنظُرُونَ ﴿٥٠﴾

50. Bad ittak Siinih Baxisneeh firqawnaa kee kay marak sin (israa-iil xaylo kinnuk) Naggosneeh firqawnaa kee kay mara Badal xuumusne waqdi Siinih Abne Niqmat kassita isin Abaluk.

وَإِذْ وَٰعَدْنَا مُوسَىٰٓ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً ثُمَّ ٱتَّخَذْتُمُ ٱلْعِجْلَ مِنۢ بَعْدِهِۦ وَأَنتُمْ ظَٰلِمُونَ ﴿٥١﴾

51. isin Nabii Muusal tawraat kitab oobisnuh morootom Bar xagana kaah hayne waqdi Siinih Abne Niqmat kassita, tohuk lakal Beqeray sinni gabat Bicisseeni Yallak kalah tuqbuden Nabii Muusa gexek lakal, isin Beqerat Abten Qibaadat Sinni Nafsi yudlume marah Anuk.

ثُمَّ عَفَوْنَا عَنكُم مِّنۢ بَعْدِ ذَٰلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥٢﴾

52. Tohuk lakal Beqerat Abten Qibaadak totoobeenik lakal Qafu Siinih Abneh tama Niqmatal Yalla faatita mara takkeenimkeh.

وَإِذْ ءَاتَيْنَا مُوسَى ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿٥٣﴾

53. Nabii Muusah tawraat kitaabay cakkii kee deedal ittak Baxsa kaah necee waqdi kassita, makô gitak cakki gitâ fanah tirri ittaanamkeh.

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِۦ يَٰقَوْمِ إِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ أَنفُسَكُم بِٱتِّخَاذِكُمُ ٱلْعِجْلَ فَتُوبُوٓا۟ إِلَىٰ بَارِئِكُمْ فَٱقْتُلُوٓا۟ أَنفُسَكُمْ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ عِندَ بَارِئِكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ ۚ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلتَّوَّابُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٥٤﴾

54. Nabii Muusa isi marak:Yi-maraw Diggah isin Beqera Yallay taqbudeenih haysitteenimit sinni Nafsi tudlumeenihik sin gine Rabbil gacaay Siinik dambik Barih yan mari umeyna Qiday, tamah Abtaanam khayrih Siinih Aysuk Raqta sin gineh yan Rabbih xaqul, toysa towbat Siinik oggole-le, Diggah Yalli kay Naqoosak dambik kaal gace marak toobat oggolaah keenih Racmata Rabbi kinnik.

وَإِذْ قُلْتُمْ يَٰمُوسَىٰ لَن نُّؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ نَرَى ٱللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْكُمُ ٱلصَّٰعِقَةُ وَأَنتُمْ تَنظُرُونَ ﴿٥٥﴾

55. isin (israa-iil xaylok Yalli Nabii Muusah xagana elle heekke kaalluk gexe mara kinnuk) Muusaw nanu Yallay yab kak naabbe intih ubullu haynam fanah inkinnah koo ma-nummasna itten waqdi kassitay, tokkel gira edde tan kakkaqo Qaraanak Siinil obteeh sin Qiddeh, isin sinni intiitah Abaluk.

ثُمَّ بَعَثْنَٰكُم مِّنۢ بَعْدِ مَوْتِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥٦﴾

56. Tohuk lakal nanu sin Nuynuwweh isin kakkaqô girat Rabteenik lakal Yalla faatittaanamkeh.

وَظَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ ٱلْغَمَٰمَ وَأَنزَلْنَا عَلَيْكُمُ ٱلْمَنَّ وَٱلسَّلْوَىٰ ۖ كُلُوا۟ مِن طَيِّبَٰتِ مَا رَزَقْنَٰكُمْ ۚ وَمَا ظَلَمُونَا وَلَٰكِن كَانُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٥٧﴾

57. isin Baditih Baaxot gexak Sugten waqdiy gayrantut sin Silaalisneeh Manni deqsittaamay Camuk celtay malab tamulee kee Salwa deqsitta haaday Cado kak meqe Siinil oobisneeh meqeemiy Calaalih taniy sin Nurzuqhek Akuma Siinik inne waqdi kassita, usun nanu keenih necee Niqmat yengeddeenimit nee

Madlammon, kinnih immay usun wohut sinni Nafsi Adlamuk Sugen.

58. Tama magaalay Beytal maqhdis deqsitta culaay teetik faxxa haytan Aracak farakka-le Rizqhi Akuma, Ama magaalah Afak Yallah Ramma axcuk culaay Ni-Rabbow dambi nek oobis ixxica, nanu sin dambitte Siinih cabennok, inne waqdi Ni-Niqmatay Siinih Abne kassita, meqe maray taama yessemeqqe Ni-Muxxoh galto keenih ossenno.

وَإِذْ قُلْنَا ٱدْخُلُوا۟ هَٰذِهِ ٱلْقَرْيَةَ فَكُلُوا۟ مِنْهَا
حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَدًا وَٱدْخُلُوا۟ ٱلْبَابَ سُجَّدًا
وَقُولُوا۟ حِطَّةٌ نَّغْفِرْ لَكُمْ خَطَٰيَٰكُمْ ۚ
وَسَنَزِيدُ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٥٨﴾

59. israa-iil xaylok isi nafsi yudlume mari ixxica keenik iyyen maxcok Aka maxco iyyeeniih magaala Saloofah cisik Axcuk culen, tokkel isi nafsi Yallih Amrih cinat yudlume maral digaala Qaraanak oobisne usun Ni-Amri cineeniih Ni-Taaqatak yewqeenih Sugeenimih Sabbatah.

فَبَدَّلَ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ قَوْلًا غَيْرَ ٱلَّذِى قِيلَ
لَهُمْ فَأَنزَلْنَا عَلَى ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ رِجْزًا مِّنَ
ٱلسَّمَآءِ بِمَا كَانُوا۟ يَفْسُقُونَ ﴿٥٩﴾

60. isin Ni-Niqmat kassita, Baditteeniih kaxxa Bakar sin yibbixe waqdiy Nabii Muusa isi marah Robti feqya (efeqya) essereeh isi caxxat xaa Atuk kaak inneeh yootokeh, tokkel taban kee Namma dara kaak tunfuxxuke, Nummah keenik kedooda ixxuk takkeh gidel kulli kedo keenik isi daray kak taaqube teexegeeh, Akumaay Aquba Yallih Rizqhik, Baaxo umaanet baysa mara akkuk baaxô bagul umaaneh Mangayyina keenik inne.

* وَإِذِ ٱسْتَسْقَىٰ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِۦ فَقُلْنَا ٱضْرِب
بِّعَصَاكَ ٱلْحَجَرَ ۖ فَٱنفَجَرَتْ مِنْهُ ٱثْنَتَا
عَشْرَةَ عَيْنًا ۖ قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَّشْرَبَهُمْ ۖ
كُلُوا۟ وَٱشْرَبُوا۟ مِن رِّزْقِ ٱللَّهِ وَلَا تَعْثَوْا۟ فِى
ٱلْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٦٠﴾

وَإِذْ قُلْتُمْ يَٰمُوسَىٰ لَن نَّصْبِرَ عَلَىٰ طَعَامٍ وَٰحِدٍ
فَٱدْعُ لَنَا رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُنۢبِتُ
ٱلْأَرْضُ مِنۢ بَقْلِهَا وَقِثَّآئِهَا وَفُومِهَا
وَعَدَسِهَا وَبَصَلِهَا ۖ قَالَ أَتَسْتَبْدِلُونَ ٱلَّذِى
هُوَ أَدْنَىٰ بِٱلَّذِى هُوَ خَيْرٌ ۚ ٱهْبِطُوا۟ مِصْرًا
فَإِنَّ لَكُم مَّا سَأَلْتُمْ ۗ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ ٱلذِّلَّةُ
وَٱلْمَسْكَنَةُ وَبَآءُو بِغَضَبٍ مِّنَ ٱللَّهِ ۚ ذَٰلِكَ
بِأَنَّهُمْ كَانُوا۟ يَكْفُرُونَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ
وَيَقْتُلُونَ ٱلنَّبِيِّـۧنَ بِغَيْرِ ٱلْحَقِّ ۚ ذَٰلِكَ بِمَا عَصَوا۟
وَّكَانُوا۟ يَعْتَدُونَ ﴿٦١﴾

61. Meqe maaqo (mannii kee Salwa kinnuk) Siinil oobisne waqdiy Muusaw inki maaqol inki innah manasbirak, toysa ku-Rabbi neh kallac Baaxok taabukeemik tet caxaaxuwaay teetik Qhissa deqsitta caxah mexexuuy tet toomaa kee tet missiriiy tet Basal neh yayyaaqemkeh itten waqdi kassita, Nabii Muusa ken Assacakkuk: maaqok tayse maaqoy Yalli Siinih doore gacta maaqot tabiddileenii? Toysa magaalooluk magaalak teynâ fanah ooba, tokkel diggah isin esseritteenim litoonuk keenik iyye, tokkel magaala ooben waqdi xixxibaanee kee tu-ddagna ken tibbixeeh Yallak naqabu luk gacen, toh ken kah tibbixem Diggah usun Yallih Aayootal koroositak Sugeeniih Ambiya cakki maliinoh Qidak Sugeenimih Sabbata toh ken kah geytem Yallih Amri cineeniih umaanet caddok taturak Sugeenimih Sabbata.

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَٱلَّذِينَ هَادُوا۟ وَٱلنَّصَٰرَىٰ
وَٱلصَّٰبِـِٔينَ مَنْ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْـَٔاخِرِ
وَعَمِلَ صَٰلِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ
وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾

62. Diggah tama ummatak (Nabii Mucammad صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ kataate mara kinnuk) yeemeneh yan maraay, yahuud yekke maraa kee Nasaaraay Saabi-iin deqsita marak Yallaa kee ellecaboh Ayro Nummayseeh meqe taamoomi Abbaasite mari, toysa usun sinni Rabbih xaqul sinni galto-lon, Akeeral meesi ken Amol matanaay Addunyak keenik warrayteemih marookitan, kinnih immay Nabii Mucammad صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ rubsumeek

lakal Yalli islaam diinik kalih diini hebeltô numuk moggola.

63. israa-iil xayloy Yalla inkittossaanaah tawraat kitaabal taniimil taamittaanamkeh, maqarre Ateeban (xagana) siinik Beyneeh woh cinten waqdi Tuur deqsitta Qale Amol Siinik fayya hayneeh Siinih necee kitab Beetaay maqarruk kaal taniimil taamita, Aliilih kaa eyyeeqaay kaa mahawweenina Yi-digaalak meesittaanamkeh Siinik inne waqdi kassita.

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَٰقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ
ٱلطُّورَ خُذُوا۟ مَآ ءَاتَيْنَٰكُم بِقُوَّةٍ
وَٱذْكُرُوا۟ مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٦٣﴾

64. Tohuk lakal Siinik Beyne Ateebanat (xagana) derre cabten kaa oggolteeniik lakal, tokkel Yallih muxxoo kee kay Racmat sin Amol Suge wannay kasaariteeh finqite marih loowot gacak tenen.

ثُمَّ تَوَلَّيْتُم مِّنۢ بَعْدِ ذَٰلِكَ ۖ فَلَوْلَا فَضْلُ ٱللَّهِ
عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُۥ لَكُنتُم مِّنَ ٱلْخَٰسِرِينَ ﴿٦٤﴾

65. Nummah Yalli Sabti Ayro kullum Admo maabina kak iyye maray woh ciney caddok Siinik edde tatre taaxigeenih, tokkel Bura le damaaqey mangacanna le tika keenik inne.

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ ٱلَّذِينَ ٱعْتَدَوْا۟ مِنكُمْ فِى ٱلسَّبْتِ
فَقُلْنَا لَهُمْ كُونُوا۟ قِرَدَةً خَٰسِـِٔينَ ﴿٦٥﴾

66. Tokkel damaaqe ken Abnem digaalay edde matre maraa kee teetit matre wee maray Sarra yamaatu waa elle kas-kassoowa keenih edde taniih, Yallak meesita marah kassis takkem tet abne.

فَجَعَلْنَٰهَا نَكَٰلًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهَا
وَمَا خَلْفَهَا وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٦٦﴾

67. israa-iil xayloy sin Nabii Muusa isi marak Diggah Yalli Saga tasguudeenimih sin Amrisa iyye waqdi kassita, usun kaxxamariinitak Muusaw Anqasah nee haysittaa? Annah

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِۦٓ إِنَّ ٱللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَن
تَذْبَحُوا۟ بَقَرَةً ۖ قَالُوٓا۟ أَتَتَّخِذُنَا هُزُوًا ۖ قَالَ
أَعُوذُ بِٱللَّهِ أَنْ أَكُونَ مِنَ ٱلْجَٰهِلِينَ ﴿٦٧﴾

tanim nek itta waqdi iyyen, Nabii Muusa keenil gacisak;tuugimay Sinaamal Anqasa Akkeemik Yalla maggansita keenik iyye.

68. Usun:Muusaw ku-Rabbi neh kallac tama Saga karmak edde tanih gide Baxxaqqa neh haam keh iyyen, Nabii Muusa keenil gacisak iyyeh, Diggah Yalli usuk is kaxxa Sagay Bar naba hinnaay Qunxa tiya hinna is wohuk fanaafanah tan tiya Siinik iyya, tokkel isin kah Amrisimteenim Aba keenik iyye Nabii Muusa.

قَالُواْ ٱدۡعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّن لَّنَا مَا هِيَ ۚ قَالَ إِنَّهُۥ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٞ لَّا فَارِضٞ وَلَا بِكۡرٌ عَوَانُۢ بَيۡنَ ذَٰلِكَۖ فَٱفۡعَلُواْ مَا تُؤۡمَرُونَ ٦٨

69. Muusaw ku-Rabbi neh kallac is Bisuk-le Bisu neh Baxxaqqa haamkeh iyyen, Nabii Muusa keenil gacisak iyyeh, Diggah Yalli usuk is kaxxa walqinaan-le Sagay Bisi kak yableh yan mara Ruffu haa kinni Siinik iyya.

قَالُواْ ٱدۡعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّن لَّنَا مَا لَوۡنُهَا ۚ قَالَ إِنَّهُۥ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٞ صَفۡرَآءُ فَاقِعٞ لَّوۡنُهَا تَسُرُّ ٱلنَّٰظِرِينَ ٦٩

70. Usun Muusaw ku-Rabbi neh kallac, tama Saga kalah-le weelo Baxxaqqa neh haamkeh, Diggah tama weeloola-le laahi maggooh itta net ceelek woo saga is maasagaay? Diggah nanu Yallih idinih tama weeloola-le Sagat Rada mara Akkennok kaak iyyen.

قَالُواْ ٱدۡعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّن لَّنَا مَا هِيَ إِنَّ ٱلۡبَقَرَ تَشَٰبَهَ عَلَيۡنَا وَإِنَّآ إِن شَآءَ ٱللَّهُ لَمُهۡتَدُونَ ٧٠

71. Nabii Muusa keenil gacisak iyyeh;Diggah Yalli usuk is Buqreh Qannimte Sagay Baaxo dagta hinnaay Buqre Tafqe Saga hinna, Qaybik Saytuniih inki Bisuk-sa Nammey haytô Bisu mali Siinik iyya, Muusaw Saga leh tan weelo Nummah taway Baxxaqqa neh

قَالَ إِنَّهُۥ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٞ لَّا ذَلُولٞ تُثِيرُ ٱلۡأَرۡضَ وَلَا تَسۡقِي ٱلۡحَرۡثَ مُسَلَّمَةٞ لَّا شِيَةَ فِيهَاۚ قَالُواْ ٱلۡـَٰٔنَ جِئۡتَ بِٱلۡحَقِّۚ فَذَبَحُوهَا وَمَا كَادُواْ يَفۡعَلُونَ ٧١

hayte iyyeeniih tet yusguudeeniih tamah Abe waanam xayyossu heen melleb teetik leh yan gibdah.

72. Israa-iil xayloy Nafsi (seehadaytu kinnuk) Qiddeeniih kay Qidim mariiy maral haak itta keemaarissen waqdi kassita, Yalli Qiddiime numih caagidiy Qellisak Sugteeni Ayyaaqeleeh Aybulleele.

وَإِذْ قَتَلْتُمْ نَفْسًا فَٱدَّٰرَٰٔتُمْ فِيهَا ۖ وَٱللَّهُ مُخْرِجٌ مَّا كُنتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٧٢﴾

73. Tokkel tama Sagah cadok tut Rabe num Atuka Yalli kaa Aynuwweeleeh isi Qide num Siinih warse-lek keenik inne, tokkel too Sagah cadoytat kaa yootokeeniih Yalli kaa yuynuwweeh isi Qide num keenih warseh, Yalli tama num kah yuynuwwee innah Qhiyaamah Ayro Rabe mara yaynuwweh, israa-iil xayloy Yalli isi inkittinaanee kee isi dudda tascassee isi Astooti sin yaybulleeh cubbussaanaah tamahal kaskassoowa mara takkeenimkeh.

فَقُلْنَا ٱضْرِبُوهُ بِبَعْضِهَا ۚ كَذَٰلِكَ يُحْىِ ٱللَّهُ ٱلْمَوْتَىٰ وَيُرِيكُمْ ءَايَٰتِهِۦ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٧٣﴾

74. Sarra tama Astootiy maabbinoh tanih lakal lubbitte Siinik tigibdeeh is gibdah xeet innah gacca itte, hinnay wohuk gibdah umuk Raqqa itte, Diggah xeetik weeqaytitte kak tanfuxxukem kaak tan, Diggah Baxsimaah lee kak tawqem kaak tanih, Diggah Qaleelak Amok Yallak meesih Raddam kaak tanih, Yalli isin Abba haytaanamak garcita Rabbi hinnaay sin elle galte-le.

ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُم مِّنۢ بَعْدِ ذَٰلِكَ فَهِىَ كَٱلْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً ۚ وَإِنَّ مِنَ ٱلْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ ٱلْأَنْهَٰرُ ۚ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَشَّقَّقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ ٱلْمَآءُ ۚ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ ٱللَّهِ ۗ وَمَا ٱللَّهُ بِغَٰفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٧٤﴾

75. Moominiiney yahuud taamineeh sin diinit cultam Qaagittaanaa? Nummah keenik horta Yallih yab tawraat kitaabal Ankacissaah yakriyeenih, tohuk lakal kaa yeexegeeniik gamadal Qangor-le Aracak kaak Koran-korsaanah usun woh umam kinnim Aaxaguk.

أَفَتَطْمَعُونَ أَن يُؤْمِنُوا۟ لَكُمْ وَقَدْ كَانَ فَرِيقٌ
مِّنْهُمْ يَسْمَعُونَ كَلَٰمَ ٱللَّهِ ثُمَّ يُحَرِّفُونَهُۥ
مِنۢ بَعْدِ مَا عَقَلُوهُ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾

76. tama yahuud yeemeneh yan marat tangoorowe waqdi, Arrabak isin kah teemenen innah Neemeneh iyyan, dibuk mariiy marâ luk keenik raqqa iyya waqdi usun itta Assacakkuk: Yalli Mucammad weeloolak tawraat Addal Baxxaqqa Siinih heemit moominiinilluk walaltaanaa? Usun sin Rabbih xaqul yaabak Siinit haysitaanam geyaanam keh, wohuk cibbarsimteenih kaskassoowa mara matakkaanaa ittak iyyen?

وَإِذَا لَقُوا۟ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ قَالُوٓا۟ ءَامَنَّا وَإِذَا
خَلَا بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ قَالُوٓا۟ أَتُحَدِّثُونَهُم
بِمَا فَتَحَ ٱللَّهُ عَلَيْكُمْ لِيُحَآجُّوكُم بِهِۦ عِندَ
رَبِّكُمْ ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٧٦﴾

77. Yahuuduy tama umaaneena Abta mataaxigaa Diggah Yalli usun Qellissi haanam kee yaybulleenim inkih keenik yaaxigem?

أَوَلَا يَعْلَمُونَ أَنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ
وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٧﴾

78. yahuuduk hortay kiraatee kee kutbe Aaxige wayta keenit tan, kinnih immay tawraat Addal taniimik ken mixigwa (tutaaxago kinnuk) keenih warissam Qaagitan, usun iyyaanaah Abaanamak Asmat malon dirab kee uma dareemu Akke waytek.

وَمِنْهُمْ أُمِّيُّونَ لَا يَعْلَمُونَ ٱلْكِتَٰبَ
إِلَّآ أَمَانِىَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ ﴿٧٨﴾

79. Booley! Yahuud mixigwah finqaa kee Baati keenih tanay sinni gaboobit diraabah yaktuben kitaabay, tohuk lakal tah Yallih

فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ يَكْتُبُونَ ٱلْكِتَٰبَ بِأَيْدِيهِمْ
ثُمَّ يَقُولُونَ هَٰذَا مِنْ عِندِ ٱللَّهِ لِيَشْتَرُوا۟
بِهِۦ ثَمَنًا قَلِيلًا ۖ فَوَيْلٌ لَّهُم مِّمَّا كَتَبَتْ

xaquk yan tawraat kitaabih Addal taniimi iyyan, Addunyâ dago duyyê Baxa edde xaamitaanam keh, Booley keenih! Ken gaboobi tuktubeh taniimik, Booley keenih! Ken gaboobi wohut maaluk orbissah taniimil finqi ken geyay.

أَيْدِيهِمْ وَوَيْلٌ لَّهُم مِّمَّا يَكْسِبُونَ ﴿٧٩﴾

80. Israa-iil xaylo itteh:gira inkinnah nee maxagta ixxu-le Ayrooray timixxige Akke waytek, Nabiyow keenik ixxic:Ahak Yallih xaqul xagana maay liton, toysa inkinnah Yalli xagana mamakak, hinnak isin Aaxige waytaanam Yallal diraabah ginnaasittaanaah ittaanaa?

وَقَالُوا۟ لَن تَمَسَّنَا ٱلنَّارُ إِلَّآ أَيَّامًا مَّعْدُودَةً ۚ قُلْ أَتَّخَذْتُمْ عِندَ ٱللَّهِ عَهْدًا فَلَن يُخْلِفَ ٱللَّهُ عَهْدَهُۥٓ ۖ أَمْ تَقُولُونَ عَلَى ٱللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨٠﴾

81. Yeey! Isin (yahuud kinnuk) kah ittan inna hinnay gira sin xagele, le umaane koroosannut kafissi hayteeh le dambi maro edde hee mari, toysa woo mari girâ maraay usun umman teetil waaran.

بَلَىٰ مَن كَسَبَ سَيِّئَةً وَأَحَٰطَتْ بِهِۦ خَطِيٓـَٔتُهُۥ فَأُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿٨١﴾

82. Yeemeneeh meqe taamoomi Abbaasite mari, woo mari usun jannatti mara usun kay Addal waarak.

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ أُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلْجَنَّةِ ۖ هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿٨٢﴾

83. Israa-iil xayloy maqarre Ateeban (xagana) Siinik Beyne Yallak kalihim maqbudinaay xaleynaa kee Ramad Siinih le maraa kee Qayxiixaay tu-dagoytiitih emeqa, Sinaamah meqem ixxicaay Salat Soolisaay Zaka Acuwa iyyaanamah xagana Siinih culle waqdi kassita, tohuk lakal isin woo xaganat derre cabten Siinik dago mara Akke waytek, isin wohut derre cabak.

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَٰقَ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا ٱللَّهَ وَبِٱلْوَٰلِدَيْنِ إِحْسَانًا وَذِى ٱلْقُرْبَىٰ وَٱلْيَتَٰمَىٰ وَٱلْمَسَٰكِينِ وَقُولُوا۟ لِلنَّاسِ حُسْنًا وَأَقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُوا۟ ٱلزَّكَوٰةَ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِّنكُمْ وَأَنتُم مُّعْرِضُونَ ﴿٨٣﴾

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَٰقَكُمْ لَا تَسْفِكُونَ دِمَآءَكُمْ
وَلَا تُخْرِجُونَ أَنفُسَكُم مِّن دِيَٰرِكُمْ ثُمَّ
أَقْرَرْتُمْ وَأَنتُمْ تَشْهَدُونَ ﴿٨٤﴾

84. Israa-iil xayloy diggi iyya Ateeban (xagana) Siinik Beyne mariiy marak Qabal Siinik caxe waah, mariiy mara-le dabooqak Ayyaaqe waay iyyaanamal xagana Siinik Beyne waqdi kassita, tohuk lakal too xagana teele meenih isin wohul sinni nafsil Sumaaqitak.

ثُمَّ أَنتُمْ هَٰٓؤُلَآءِ تَقْتُلُونَ أَنفُسَكُمْ
وَتُخْرِجُونَ فَرِيقًا مِّنكُم مِّن دِيَٰرِهِمْ
تَظَٰهَرُونَ عَلَيْهِم بِٱلْإِثْمِ وَٱلْعُدْوَٰنِ وَإِن
يَأْتُوكُمْ أُسَٰرَىٰ تُفَٰدُوهُمْ وَهُوَ مُحَرَّمٌ
عَلَيْكُمْ إِخْرَاجُهُمْ ۚ أَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ
ٱلْكِتَٰبِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ ۚ فَمَا جَزَآءُ مَن
يَفْعَلُ ذَٰلِكَ مِنكُمْ إِلَّا خِزْىٌ فِى ٱلْحَيَوٰةِ
ٱلدُّنْيَا ۖ وَيَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ يُرَدُّونَ إِلَىٰٓ أَشَدِّ
ٱلْعَذَابِ ۗ وَمَا ٱللَّهُ بِغَٰفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٨٥﴾

85. Tohuk lakal israa-iil xayloy isin tamah siini mariiy mara Siinik Qidaah Siinik mariiy mari horta le dabooqak yayyaaqe dambiiy caddok taturuh, itta keenil catak, usun Qaduwwi gabat Seewah Anuk Siinil yemeeteenik fidah maalu keenik taceen isin ken dabooqak ken tayyaaqeenim caraamuk Siinil Anuk, isin tawraatal tan madqooqik tu-Nummassaanaah tu-tangaddeenii? Toysa toh Siinik Abah yan mari maa galtolee Addunyâ manol xixxibaanee kee wacarriysiyya Akke waytek, usun Qhiyaamah Ayro gibdih tan digaalâ fanah gacsiman, Yalli isin Abba haytaanamak garcita Rabbi hinna.

أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ ٱشْتَرَوُا۟ ٱلْحَيَوٰةَ ٱلدُّنْيَا
بِٱلْءَاخِرَةِ ۖ فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ ٱلْعَذَابُ
وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٨٦﴾

86. Woo mari usun Akeerat Addunyâ mano xaamite mara, Toysa digaala keenik masalacsintaay Yallih digaalak ken cata cateyna malon.

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى ٱلْكِتَٰبَ وَقَفَّيْنَا
مِنۢ بَعْدِهِۦ بِٱلرُّسُلِ ۖ وَءَاتَيْنَا عِيسَى ٱبْنَ
مَرْيَمَ ٱلْبَيِّنَٰتِ وَأَيَّدْنَٰهُ بِرُوحِ ٱلْقُدُسِ ۗ أَفَكُلَّمَا
جَآءَكُمْ رَسُولٌۢ بِمَا لَا تَهْوَىٰٓ أَنفُسُكُمُ
ٱسْتَكْبَرْتُمْ فَفَرِيقًا كَذَّبْتُمْ وَفَرِيقًا تَقْتُلُونَ ﴿٨٧﴾

87. Nummah Nabii Muusah tawraat kitab neceeh kaak lakal farmoytit kaa katasne, Nabii Qiisa maryam Baxah Baxxaqqa itta Astooti neceeh, Ruucul Qhudsi deqsita jibriilit kaa maqarrosne, tokkel Yallak farmoyti Yallih xaquk yan

wacyiy sin nafsi Akcine waat Siinih Amaatinnaanih waqdi kaxxa mariinittan, tokkel isin Ambiyak horta dirabbossaanaah horta keenik Qiddaanaa?

وَقَالُواْ قُلُوبُنَا غُلۡفُۢۚ بَل لَّعَنَهُمُ ٱللَّهُ
بِكُفۡرِهِمۡ فَقَلِيلٗا مَّا يُؤۡمِنُونَ ٨٨

88. Israa-iil xaylo Nabii Mucammadak Ni-Lubbitte Sibat taniih Alifut tan ku-yaabak tu-tet maculta itte, wonna hinnay usun Yallal koroositeenimih Sabbatah, Yalli isi Racmatak ken yeyxeereh, Toysa usun yaamineenim keenik dagoh.

وَلَمَّا جَآءَهُمۡ كِتَٰبٞ مِّنۡ عِندِ ٱللَّهِ مُصَدِّقٞ
لِّمَا مَعَهُمۡ وَكَانُواْ مِن قَبۡلُ يَسۡتَفۡتِحُونَ
عَلَى ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ فَلَمَّا جَآءَهُم مَّا عَرَفُواْ
كَفَرُواْ بِهِۦۚ فَلَعۡنَةُ ٱللَّهِ عَلَى ٱلۡكَٰفِرِينَ ٨٩

89. Yallih xaquk Qhuraan kitaabay usun tawraat kitaabak loonum Nummaysa keenih yemeete waqdi, usun Nabii Mucammad yamaatek duma koroositeh yan maral Yalla esserak iisa kaal (Nabii Mucammad صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيۡهِ وَسَلَّمَ kinnuk) gurrusak Sugen, tokkel Nabii Mucammaday sinni kitaabal weelo kak yeexegeeni keenih yemeete waqdi kaal koroositeenih, tokkel Yalli koroositeh yan mara isi Racmatak yayxaaray.

بِئۡسَمَا ٱشۡتَرَوۡاْ بِهِۦٓ أَنفُسَهُمۡ أَن يَكۡفُرُواْ
بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ بَغۡيًا أَن يُنَزِّلَ ٱللَّهُ مِن فَضۡلِهِۦ
عَلَىٰ مَن يَشَآءُ مِنۡ عِبَادِهِۦۖ فَبَآءُو بِغَضَبٍ
عَلَىٰ غَضَبٖۚ وَلِلۡكَٰفِرِينَ عَذَابٞ مُّهِينٞ ٩٠

90. Israa-iil xaylo isi nafsi edde xaamittem manxu Qaxumaa? iimaanat koroosannu xaamiten waqdi, kuuxe waynaanah Yalli oobise Qhuraanal koroositen, Yalli isi Naqoosak isi muxxoh isih faxa maral wacyi oobiseemih Sabbatah, tokkel usun Yallak Naqabu luk gacen dumi Naqabuk Bagul, koros ken xixxibissaah ken tayqunxee digaala-le Akeeral.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ ءَامِنُوا۟ بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ قَالُوا۟
نُؤْمِنُ بِمَآ أُنزِلَ عَلَيْنَا وَيَكْفُرُونَ بِمَا
وَرَآءَهُۥ وَهُوَ ٱلْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَهُمْ ۗ قُلْ
فَلِمَ تَقْتُلُونَ أَنۢبِيَآءَ ٱللَّهِ مِن قَبْلُ إِن
كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٩١﴾

91. yahuuduk muslimiinik tu Yalli Qhuraanak oobiseh yanim Nummaysa keenik itta waqdi, nanu tawraatak nel obtem Nummasnaah nee xiqtah iyyaanaah kaak lakal yan Qhuraanal koroositaanah usuk cakkiy usun tawraatak loonum Nummaysak yemeete kinni, Nabiyow keenik ixxic, Toysa isin duma Yallih Ambiya macah Qidak Sugteenii? Yalli tawraatak Siinil oobisem Nummassa moominiin tekkeenik.

* وَلَقَدْ جَآءَكُم مُّوسَىٰ بِٱلْبَيِّنَٰتِ ثُمَّ
ٱتَّخَذْتُمُ ٱلْعِجْلَ مِنۢ بَعْدِهِۦ وَأَنتُمْ
ظَٰلِمُونَ ﴿٩٢﴾

92. Nummah Nabii Muusa Baxxaqqa itta Astootiy (Qanay kee inkaaqeey …….) kay Numma tascassee luk Siinih yemeete, tohuk lakal Nabii Muusa isi Rabbih xaganah Tuur deqsitta Qalê fanah gexek lakal Beqera Yallay taqbudeenih haysitten, isin Beqeri Qibaadat sinni yudlume marah Anuk.

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَٰقَكُمْ وَرَفَعْنَا
فَوْقَكُمُ ٱلطُّورَ خُذُوا۟ مَآ ءَاتَيْنَٰكُم
بِقُوَّةٍ وَٱسْمَعُوا۟ ۖ قَالُوا۟ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا
وَأُشْرِبُوا۟ فِى قُلُوبِهِمُ ٱلْعِجْلَ
بِكُفْرِهِمْ ۚ قُلْ بِئْسَمَا يَأْمُرُكُم بِهِۦٓ
إِيمَٰنُكُمْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٩٣﴾

93. Israa-iil xayloy tawraatal taniimil taamittaanamkeh maqarre Ateeban (xagana) Siinik Beyneeh woo xagana makteeniih Tuur deqsitta Qale Amol fayya Siinik hayneeh, tama Siinih necee kitab Beetaay kaal taniimil maqarruk taamita, kah Amrisimteenim oobbiyaay oggola, cinteenik tama Qale Siinil Qidenno inne waqdi kassita, tokkel kumaxco noobbeeh ku-Amri cinneh iyyen, usun koroosannuk Amok kate cineenimih Sabbatah Beqri kacni lubbittet keenik culeeh yengele, Nabiyow sin iimaanay Beqri Qibaadah sin Amrisa manxu

Qaxuma iimaanaay isin Yalli Siinil oobiseh yanim Nummah Nummassa moominiin tekkeenik keenik ixxic.

قُلْ إِن كَانَتْ لَكُمُ ٱلدَّارُ ٱلْآخِرَةُ عِندَ ٱللَّهِ خَالِصَةً مِّن دُونِ ٱلنَّاسِ فَتَمَنَّوُا۟ ٱلْمَوْتَ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٩٤﴾

94. Nabiyow yahuuduk cagalah Yallih xaqul Akeerâ dabqi (jannat kinnuk) dibuk Sinaamak fanaak Sinim tekkek, Toysa Raba Qaagita wohut Numma yacee mara tekkeenik keenik ixxic.

وَلَن يَتَمَنَّوْهُ أَبَدًۢا بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ ۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌۢ بِٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٩٥﴾

95. Usun Raba inki innah maqaagitan ken gaboobi dambittek tatrusseemih Sabbatah, Yalli isi Naqoosak koroositeeh daalimiinih yan mara keenik yaaxigeh.

وَلَتَجِدَنَّهُمْ أَحْرَصَ ٱلنَّاسِ عَلَىٰ حَيَوٰةٍ وَمِنَ ٱلَّذِينَ أَشْرَكُوا۟ ۚ يَوَدُّ أَحَدُهُمْ لَوْ يُعَمَّرُ أَلْفَ سَنَةٍ وَمَا هُوَ بِمُزَحْزِحِهِۦ مِنَ ٱلْعَذَابِ أَن يُعَمَّرَ ۗ وَٱللَّهُ بَصِيرٌۢ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾

96. Nabiyow Diggah yahuud manô fayxih Sinaamak baakeerih gibduk Raaqa marah ken geetto, Yallat agleyta haa marak baakeerih gibduk raaqa marah ken geetto, keenik Numuk teyni Alfi Sanatih gide Qumrik geyam kicniih Qaagitah usuk tama Qumri geyaamah digaalak kaa mayayxeera, Yalli usun Abba haanam yable Rabbi kinni.

قُلْ مَن كَانَ عَدُوًّا لِّجِبْرِيلَ فَإِنَّهُۥ نَزَّلَهُۥ عَلَىٰ قَلْبِكَ بِإِذْنِ ٱللَّهِ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٩٧﴾

97. Nabiyow keenik ixxic, jibriilik Qaduwwi yekke Num Yalli kaak Qaduwwi kinni, tokkel Diggah jibriil tama Qhuraan Yallih idinih kuLubbil oobise, usuk Yallih kitoobay kaak foocat temeete Nummaysak usuk cakkî fanah tirri haah kaa (Qhuraan kinnuk) Nummasse moominiinih jannatal Aytukuma Akkuk yemeete.

مَن كَانَ عَدُوًّا لِّلَّهِ وَمَلَٰٓئِكَتِهِۦ وَرُسُلِهِۦ وَجِبْرِيلَ وَمِيكَىٰلَ فَإِنَّ ٱللَّهَ عَدُوٌّ لِّلْكَٰفِرِينَ ﴿٩٨﴾

98. Yallaa kee kay malaykaay kay farmoytit kee jibriiliiy miikaa-iilih inkih Qaduwwi yekke Num, Toysa Diggah Yalli koroositeh yan marak Qaduwwi kinni.

وَلَقَدْ أَنزَلْنَآ إِلَيْكَ ءَايَٰتٍۭ بَيِّنَٰتٍ ۖ وَمَا يَكْفُرُ بِهَآ إِلَّا ٱلْفَٰسِقُونَ ﴿٩٩﴾

99. Nabiyow Nummah Baxxaqqa itta Aayootay ku-Nubuwwannu tascassee kol oobisne, tet yangaddeeh teetil koroosita mari mayan, Yallih Amri cineeh kay taaqatak yewqe mara Akke waytek.

أَوَكُلَّمَا عَٰهَدُوا۟ عَهْدًا نَّبَذَهُۥ فَرِيقٌ مِّنْهُم ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠٠﴾

100. usun (yahuud kinnuk) Yallah xagana culinnaanih waqdi keenik horta xagana maktaah taggilee?, wonna hinnay keenik maggom Nabii Mucammad luk yemeetem manummassa.

وَلَمَّا جَآءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْ عِندِ ٱللَّهِ مُصَدِّقٌ لِّمَا مَعَهُمْ نَبَذَ فَرِيقٌ مِّنَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ كِتَٰبَ ٱللَّهِ وَرَآءَ ظُهُورِهِمْ كَأَنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٠١﴾

101. Yallih farmoyti Nabii Mucammad صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ Yallih xaquk Qhuraanay tawraat kitaabay keenil luk yani Nummaysa keenih luk yemeete waqdi kitab kah yontocowwime marak horta Yallih kitab (tawraat kinnuk) Sinnik derre kaa ciggiliseeniih kaal taniimil mataamitinnon, Diggah usun Nabii Mucammad weeloolak kaal tanim Aaxige waa marih innah.

وَٱتَّبَعُوا۟ مَا تَتْلُوا۟ ٱلشَّيَٰطِينُ عَلَىٰ مُلْكِ سُلَيْمَٰنَ ۖ وَمَا كَفَرَ سُلَيْمَٰنُ وَلَٰكِنَّ ٱلشَّيَٰطِينَ كَفَرُوا۟ يُعَلِّمُونَ ٱلنَّاسَ ٱلسِّحْرَ وَمَآ أُنزِلَ عَلَى ٱلْمَلَكَيْنِ بِبَابِلَ هَٰرُوتَ وَمَٰرُوتَ ۚ

102. yahuud Nabii Suleymaan reedal Suge dabaanal Sheytoona Baab-abal tikriyeeh ken edde walalisem katatte, Nabii Suleymaan ma-koroositinnaay Baab mabartinna, kinnih immay

koroosittem Sheytoona Sinam baab barisse waqdi, yahuud Namma malaykattu Haaruut kee Maaruutuy baabil deqsitta Baaxol tanil obsimteemiy Yalli isi Naqoosa edde mokkore katatte, tama Namma malaykatti hebeltô Numuy Baab Barissa mali, usuk Baab Bartaamak kaa faysaanaah nanu koo Barisnah nan Baab cagalah nek mokkorok makoroositin kaak ixxicci iyyaanam fanah, tokkel Sinam Baqalaa kee barrâ fan edde Baxsan Baab ken nammayak Bartan, usun woo Baabat Numul tu-kalah Baahaanam malon, Yallih idini Akke waytek, Baab-aba Baabak tu-keenik kaltam Bartaana ikkalah tu-keenih xiqtam mabartan, Nummah yahuud Yallih kitab cabeeh Baab dooriteeh xaamite num usuk Akeeral kayrik hebeltô maglab Aallee waam teexegeh, usun Baab kee koroosannuk sinni nafsi edde xaameenim manxu Qaxumaa? Usun Akeeral digaalak sinni geytu waytam Aaxaginnoonuy kaa Baritak manannon.

وَمَا يُعَلِّمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّىٰ يَقُولَآ إِنَّمَا نَحْنُ
فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ ۖ فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا
مَا يُفَرِّقُونَ بِهِۦ بَيْنَ ٱلْمَرْءِ وَزَوْجِهِۦ ۚ وَمَا هُم
بِضَآرِّينَ بِهِۦ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ ٱللَّهِ ۚ
وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنفَعُهُمْ ۚ
وَلَقَدْ عَلِمُوا۟ لَمَنِ ٱشْتَرَىٰهُ مَا لَهُۥ فِى
ٱلْءَاخِرَةِ مِنْ خَلَٰقٍ ۚ وَلَبِئْسَ مَا شَرَوْا۟ بِهِۦٓ
أَنفُسَهُمْ ۚ لَوْ كَانُوا۟ يَعْلَمُونَ ﴿١٠٢﴾

103. yahuud Diggah usun Yallaa kee kay farmoyta Nummasseeh kay digaalak meesitinnay usun edde gabxitan Baabak Yallih xaqul tan galto Aysuk keenih Raaqak ten, usun woh Aaxaguk Suginnoonuy.

وَلَوْ أَنَّهُمْ ءَامَنُوا۟ وَٱتَّقَوْا۟ لَمَثُوبَةٌ مِّنْ عِندِ
ٱللَّهِ خَيْرٌ ۖ لَّوْ كَانُوا۟ يَعْلَمُونَ ﴿١٠٣﴾

104. Yeemeneh yan maraw Yallih farmoytak Raaqinaa iyyaanamih Qangara maxcina is yahuud Yallih farmoytak xaafuh Axcuk Sugte Qangara kinniimih Sabbatah, nee wagitaay nee dacris ixxicaay Yallih Amri ankacisaay oggola, koroosite mari akeeral ken qansarissa digaala-le.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَقُولُواْ رَٰعِنَا
وَقُولُواْ ٱنظُرْنَا وَٱسْمَعُواْۗ
وَلِلْكَٰفِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٠٤﴾

105. Moominiiney kitab marak koroosite maraa kee Yallat Agleyta haa mari sin Rabbik hebeltô kayri Siinil obsimam makicni Qhuraan takkay hinnay ixxiga takkay, Yalli isi naqoosak isih faxa mara nubuwwannu caglisa isi Racmatah, Yalli usuk kaxxa muxxo-le Rabbi kinni.

مَّا يَوَدُّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِنْ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ
وَلَا ٱلْمُشْرِكِينَ أَن يُنَزَّلَ عَلَيْكُم مِّنْ
خَيْرٍ مِّن رَّبِّكُمْۚ وَٱللَّهُ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِۦ
مَن يَشَآءُۚ وَٱللَّهُ ذُو ٱلْفَضْلِ ٱلْعَظِيمِ ﴿١٠٥﴾

106. Nabiyow Aayootak hebeltoh Aayat manabiddila, hinnay ku-Lubbik tet makallaay madugna tuxxiqih teetik tayse Aayat Siinih Baahee kee hinnay galtoh tet inna-le Aayat Bahna nee Akke waytek, Nabiyow maaxaginnitoo? Diggah Yalli Ummaan iimih dudda-lem.

۞ مَا نَنسَخْ مِنْ ءَايَةٍ أَوْ نُنسِهَا نَأْتِ بِخَيْرٍ
مِّنْهَآ أَوْ مِثْلِهَاۗ أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ
كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٠٦﴾

107. Nabiyow Diggah Yalli Qaranwaa kee Baaxô reeda-lem maaxaginnitoo? isin Yallak kalah hebeltoh Awlaytuy sin caagiida wagta mantuunuuy cateynay Yallih digaalak sin cata mantun.

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ ٱللَّهَ لَهُۥ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِۖ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ مِن وَلِيٍّ
وَلَا نَصِيرٍ ﴿١٠٧﴾

108. Hinnak Sinaamey sinni farmoyta Nabii Mucammad صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ cirdi edde faxak tukteyna essertaanam faxxaanaa?duma

أَمْ تُرِيدُونَ أَن تَسْـَٔلُواْ رَسُولَكُمْ كَمَا
سُئِلَ مُوسَىٰ مِن قَبْلُۗ وَمَن يَتَبَدَّلِ ٱلْكُفْرَ
بِٱلْإِيمَٰنِ فَقَدْ ضَلَّ سَوَآءَ ٱلسَّبِيلِ ﴿١٠٨﴾

Nabii Muusa kah esserime innah cirdiiy kaxxa mariinoh, iimaanat koroosannu yabiddilite mari, toysa nummah usun massa-le gitak makkooteenih.

109. Kitab marak maggo mari isin teemeneeniik lakal koroosannuh sin gacsaanam faxan kuuxe waynaanay ken nafsi ken kah amrisah sin diini cakkiiy Nabii Mucammad Yallih farmoyta kinnim tawraat kitaabal Baxxaqqa keenih itteek lakal, Toysa isin umaanek Siinil Baaheenimik Qafu keenih Abaay ken iggimal ken makataatinay derre keenit caba, Yalli ken Qeebih idini Siinih Acuyyu haam fanah, diggah Yalli ummaan iimih dudda-li kinni.

وَدَّ كَثِيرٌ مِّنْ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ لَوْ يَرُدُّونَكُم مِّنۢ بَعْدِ إِيمَٰنِكُمْ كُفَّارًا حَسَدًا مِّنْ عِندِ أَنفُسِهِم مِّنۢ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ ٱلْحَقُّ ۖ فَٱعْفُوا۟ وَٱصْفَحُوا۟ حَتَّىٰ يَأْتِىَ ٱللَّهُ بِأَمْرِهِۦٓ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٠٩﴾

110. moominiiney Salat Soolisaay Zaka Acuwa, isin kayrik sinni nafsih tatrussaanamal Yallih xaqul galto geettoonuk, diggah Yalli isin Abba haytaanam yabali kinniih sin elle galte-le Akeeral.

وَأَقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُوا۟ ٱلزَّكَوٰةَ ۚ وَمَا تُقَدِّمُوا۟ لِأَنفُسِكُم مِّنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِندَ ٱللَّهِ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١١٠﴾

111. yahuud jannat inki innah num macula yahuudiitah yan num yakke kaa Akke waytek itte, hinnay nasaara jannat inkinnah num macula Nasraaniitah yan num yakke kaa Akke waytek itte, toh ken fayxiixaa kee ken Suwaawuru, Nabiyow isin sinni Sumaq Baaha isin Numma yacee mara tekkeenik keenik ixxic.

وَقَالُوا۟ لَن يَدْخُلَ ٱلْجَنَّةَ إِلَّا مَن كَانَ هُودًا أَوْ نَصَٰرَىٰ ۗ تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ ۗ قُلْ هَاتُوا۟ بُرْهَٰنَكُمْ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿١١١﴾

112. Yeey! Cagalah caagid usun elle yakkalen inna hinnay, cagalah

بَلَىٰ مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُۥ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُۥٓ

jannat cultam isi nafsi Yallah yeceeh yuqunxeeh qibaada kaah caglise numu, usuk maxcoo kee abni kak yemqe numuh anuk, toysa usuk isi Rabbih xaqul akeeral abe taamah galto-le, usun akeeray fan kak gexaanah meesi maloonuuy, addunyal keenik warrayteemih marookitan.

أَجْرُهُۥ عِندَ رَبِّهِۦ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١١٢﴾

113. Yahuud Nabii Qiisal koroositteeh Nasaara diinik tuh Amol matan itte, Nasaara Nabii Muusal koroositteeh yahuud diinik tuh Amol matan itte, yahuud tawraat kitab Akrayuk, Nasaara injiil kitab Akrayuk, tonnaah Qarabak Yallat Agleytit haa maraa kee keenik kalah tan korosuy tu-Aaxige wayta ken maxcoh innah tan maxco itte, tokkel Yalli Qhiyaamah Ayro ken fan mekle-le diini caagidik itta elle waak Sugeenimil.

وَقَالَتِ ٱلْيَهُودُ لَيْسَتِ ٱلنَّصَٰرَىٰ عَلَىٰ شَىْءٍ وَقَالَتِ ٱلنَّصَٰرَىٰ لَيْسَتِ ٱلْيَهُودُ عَلَىٰ شَىْءٍ وَهُمْ يَتْلُونَ ٱلْكِتَٰبَ ۗ كَذَٰلِكَ قَالَ ٱلَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ ۚ فَٱللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ فِيمَا كَانُوا۟ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١١٣﴾

114. Dulmih miyyi gacaah? Yallih masaagidil Yallih migaq cusaanaah Salat elle Abaanamak Sinam waasaah tet digloo kee tet Baysiyyah yangayyee marak num magaca, woo mari masaagid culam mafaxximtaay keenih maxiqta digaalak meesitak culan ken akke waytek, usun Addunyal mangacannaa kee wacarriysiyya loonuuh akeeral kaxxa digaala-lon.

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن مَّنَعَ مَسَٰجِدَ ٱللَّهِ أَن يُذْكَرَ فِيهَا ٱسْمُهُۥ وَسَعَىٰ فِى خَرَابِهَا ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ مَا كَانَ لَهُمْ أَن يَدْخُلُوهَآ إِلَّا خَآئِفِينَ ۚ لَهُمْ فِى ٱلدُّنْيَا خِزْىٌ وَلَهُمْ فِى ٱلْءَاخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١١٤﴾

115. Ayro kak tawqe gambii kee Ayro kak korta gambiiy ken Nammayih fanal tanim inkih Yalli-le, tokkel

وَلِلَّهِ ٱلْمَشْرِقُ وَٱلْمَغْرِبُ ۚ فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا۟ فَثَمَّ وَجْهُ ٱللَّهِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ وَٰسِعٌ عَلِيمٌ ﴿١١٥﴾

Salaatah elle Afkuninnaanih gambil, tokkel too arac kay qhiblatay usuk Siinik edde leeda kinni, diggah Yalli isi Naqoosah farakka-le racmat leeh ken Niyaayit tanim yaaxigi kinniih tukaak maqellitta.

116. yahuud kee nasaaraay Yallat agleyta haa mari Yalli baxa haysite iyyen, Yalli tama deedal maxcoy kaa ceele waytak Saytunnooweh, wonna hinnay usuk Qaranwaa kee Baaxô Bagul tanim inkih leeh wohim inkih kaah Rammitta.

وَقَالُوا۟ ٱتَّخَذَ ٱللَّهُ وَلَدًا سُبْحَٰنَهُۥ ۖ بَل لَّهُۥ مَا فِى
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ كُلٌّ لَّهُۥ قَٰنِتُونَ ﴿١١٦﴾

117. Yalli usuk tookome ceelallo maleh Qimbok (Awwuqtak) qaranwaa kee Baaxo gine Rabbi kinni, caagiidak caagidik teyna meklam faxe kaa tekkek, Toysa cagalah tik kaak iyyaah edde yakke.

بَدِيعُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ وَإِذَا قَضَىٰٓ أَمْرًا
فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُۥ كُن فَيَكُونُ ﴿١١٧﴾

118. Yallat Agleyta hayta koros kee keenik kalah tan korosuk tu-Aaxige waa mari Yalli afak macah nel luk yaabe waa, hinnay Mucammadow ku Numma tascassee Asta macah neh Amaate waytaa? Atu kay farmoyta kinnitoomuh iyyen, tonnaah keenik duma Suge mari sinni farmoytiitik ken maxcoh innah tan maxco iyyen, koroosannuu kee Akke waynu gurrusaanamal lubbitte keenik itta celteemih Sabbatah, Nummah Asmat-le iimaanah yeemene marah Aayoota Baxxaqqa hayne.

وَقَالَ ٱلَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا يُكَلِّمُنَا
ٱللَّهُ أَوْ تَأْتِينَآ ءَايَةٌ ۗ كَذَٰلِكَ قَالَ ٱلَّذِينَ
مِن قَبْلِهِم مِّثْلَ قَوْلِهِمْ ۘ تَشَٰبَهَتْ قُلُوبُهُمْ ۗ
قَدْ بَيَّنَّا ٱلْءَايَٰتِ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿١١٨﴾

إِنَّآ أَرۡسَلۡنَٰكَ بِٱلۡحَقِّ بَشِيرٗا وَنَذِيرٗاۖ
وَلَا تُسۡـَٔلُ عَنۡ أَصۡحَٰبِ ٱلۡجَحِيمِ ١١٩

119. Nabiyow Diggah nanu cakki diinil koo Rubne moominiin jannatal Aytukumusak koros gibdi digaalak meesiisak, Nabiyow diini guddusseek gamadal jaciim deqsitta girah maray koroositeeh koo dirabboysek messerimta.

وَلَن تَرۡضَىٰ عَنكَ ٱلۡيَهُودُ وَلَا ٱلنَّصَٰرَىٰ حَتَّىٰ
تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمۡۗ قُلۡ إِنَّ هُدَى ٱللَّهِ هُوَ ٱلۡهُدَىٰۗ
وَلَئِنِ ٱتَّبَعۡتَ أَهۡوَآءَهُم بَعۡدَ ٱلَّذِي جَآءَكَ مِنَ
ٱلۡعِلۡمِ مَا لَكَ مِنَ ٱللَّهِ مِن وَلِيّٖ وَلَا نَصِيرٖ ١٢٠

120. Nabiyow yahuud kee Nasaara inkinnah kot leeda mara mayakkan isi diini cabba hayteh ken diini katatta haytam fanah, Nabiyow keenik ixxic, Diggah Yallih tirto (islaam diini kinnuk) is cakki tirto kinni, Nabiyow ken Nafsi fayxiixa katattek ixxiga (wacyih kol oobe Qhuraan kinnuk) koh temeetek lakal, Yallak kalah hebeltoh Awlaytuy ku-caagiida wagta mantuuy kaak-sa kay digaalak koo cata cateyna mantu.

ٱلَّذِينَ ءَاتَيۡنَٰهُمُ ٱلۡكِتَٰبَ يَتۡلُونَهُۥ حَقَّ تِلَاوَتِهِۦٓ
أُوْلَٰٓئِكَ يُؤۡمِنُونَ بِهِۦۗ وَمَن يَكۡفُرۡ بِهِۦ فَأُوْلَٰٓئِكَ
هُمُ ٱلۡخَٰسِرُونَ ١٢١

121. Kitab kah necee mari Nummâ kiraateh kaa (tawraat kee injiil kinnuk) yakriye kaa Koran-korse kalah kaal taniimil taamitak, woo mari usun Nabii Mucammad kee kaal oobe Qhuraan Nummaysaanah, Nabii Mucammad kee kaal oobe Qhuraanal koroosite mari, Toysa woo mari usun Yallih xaqul kasaarah Sinaamak lafitak Raaqa mara kinni.

يَٰبَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ ٱذۡكُرُواْ نِعۡمَتِيَ ٱلَّتِيٓ أَنۡعَمۡتُ
عَلَيۡكُمۡ وَأَنِّي فَضَّلۡتُكُمۡ عَلَى ٱلۡعَٰلَمِينَ ١٢٢

122. Israa-iil xayloy maggo niqmatay Siinih ecee kassita, Diggah Anu sin dabaanih marak sin muxxusehik.

وَٱتَّقُوا۟ يَوْمًا لَّا تَجْزِى نَفْسٌ عَن نَّفْسٍ شَيْـًٔا وَلَا يُقْبَلُ
مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا تَنفَعُهَا شَفَٰعَةٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿١٢٣﴾

123. Nafsi Nafsih tu-edde xiqe waah digaalak edde Naggoowuh fida kaak oggolime waytaah Shafaaqatta tu-kaah edde xiqe waytaah, usun Yallih digaalak catoo kee Qokol edde geewaan Ayroh digaalak meesita.

* وَإِذِ ٱبْتَلَىٰٓ إِبْرَٰهِـۧمَ رَبُّهُۥ بِكَلِمَٰتٍ فَأَتَمَّهُنَّ ۖ
قَالَ إِنِّى جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا ۖ قَالَ وَمِن
ذُرِّيَّتِى ۖ قَالَ لَا يَنَالُ عَهْدِى ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٢٤﴾

124. Nabii Mucammadow Nabii Ibraahim kay Rabbi diinik kaah madqeemil kaa mokkore waqdi cus, tokkel usuk (Nabii Ibraahim kinnuk) maqarre duudusiyyah tet duuduse, Yalli diggah Anu Sinaamah meqe katayyuh kataatan num koo Abe kaak iyye, Nabii Ibraahim Yi-Rabbow Yi-Samadak tu maqaanee kee diinil kataatan mara ken Ab iyye, Yalli kaal gacisak: yok diini muxxo daalimiinih yan maray koroosite mageya kaak iyye.

وَإِذْ جَعَلْنَا ٱلْبَيْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ وَأَمْنًا ۖ وَٱتَّخِذُوا۟
مِن مَّقَامِ إِبْرَٰهِـۧمَ مُصَلًّى ۖ وَعَهِدْنَآ إِلَىٰٓ إِبْرَٰهِـۧمَ
وَإِسْمَٰعِيلَ أَن طَهِّرَا بَيْتِىَ لِلطَّآئِفِينَ
وَٱلْعَٰكِفِينَ وَٱلرُّكَّعِ ٱلسُّجُودِ ﴿١٢٥﴾

125. Nabiyow cus, kaqba Sinaamah gacsimeynay kulli gambik cajjii kee Qumraay tawaaf kee Salaatah yamaaten Arac kee Sinaamah Amaanah yan Arac tet Abnem, Sinaamak Nabii Ibraahim maqhaam (Nabii Ibraahim kaqbâ xisneh elle Soolak Suge xaa kinnuk) elle Salattan Aracah haysita inne tawaafak tamurruqen waqdi, Nabii Ibraahim kee kay Baxa Nabii Ismaaqil farrimneeh Amrisneh, Yi-Qari umman numtin-wellittee kee Najaasoosik tawaaf kee iqtikaaf kaal Aba maraa kee Salaatah Rukuuquuy Sujuuduh kaal gaca marah kaa Saytunnoysa iyyaanamah.

وَإِذْ قَالَ إِبْرَٰهِـۧمُ رَبِّ ٱجْعَلْ هَٰذَا بَلَدًا ءَامِنًا وَٱرْزُقْ أَهْلَهُۥ مِنَ ٱلثَّمَرَٰتِ مَنْ ءَامَنَ مِنْهُم بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ ۖ قَالَ وَمَن كَفَرَ فَأُمَتِّعُهُۥ قَلِيلًا ثُمَّ أَضْطَرُّهُۥٓ إِلَىٰ عَذَابِ ٱلنَّارِ ۖ وَبِئْسَ ٱلْمَصِيرُ ﴿١٢٦﴾

126. Nabii Mucammadow Cus:Nabii Ibraahim isi Rabbi kallacak Yi-Rabbow ta-Arac (makka kinnuk) Baaxoy meesik Amaan-le tet Abaay tet marak maggo Afah yan caxa mixu Rizqhih Yallaa kee elle caboh Ayro Nummayse marah keenik Acuw iyye, Yalli kaal gacisak: keenik koroosite marah Rizqhi Aceeyyooh, Toysa Addunyal dago wakti kaa hatkiseyyo manol yanim fanah, tohuk lakal Akeeral girâ digaalâ fanah kaa kelissi heeyyo iyye Yalli, gira is manxu gacta gacsimeynaay.

وَإِذْ يَرْفَعُ إِبْرَٰهِـۧمُ ٱلْقَوَاعِدَ مِنَ ٱلْبَيْتِ وَإِسْمَٰعِيلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّآ ۖ إِنَّكَ أَنتَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ﴿١٢٧﴾

127. Nabii Mucammadow صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ Cus: Nabii Ibraahim kee kay Baxi Nabii Ismaaqil kaqbak xexxaar Qideeniih xisne teetik fayya heen waqdi, ken Nammay Yalla kallacak:Ni-Rabbow ta-abnah nan xisnee kee dooqa nek oggolaay nek Raabit, Diggah atu ni-Rabbow Ni-Xaaqo taabbeeh ni-niyat tanim taaxigehik iyyen.

رَبَّنَا وَٱجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ لَكَ وَمِن ذُرِّيَّتِنَآ أُمَّةً مُّسْلِمَةً لَّكَ ۖ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَآ ۖ إِنَّكَ أَنتَ ٱلتَّوَّابُ ٱلرَّحِيمُ ﴿١٢٨﴾

128. Ni-Rabbow koo inkittoyseeh koh yuqunxeeh ku-Amri oggole Namma Num (Nabii Ibraahim kee kay baxa Nabii Ismaaqil kinnuk) nee Ab, Ni-Samadak (raddik) ummatay koo inkittossaah koh tuqunxeeh ku-Amri oggolta ummat tet Ab, ku-diinih madqooqii kee Cajji taamoomi elle Abna inna nee Barisaay nee uybulluy, toobat nek oggol, Diggah Atu isi Naqoosak toobat

oggoltaah keenih Racmata Rabbi kinnitok iyyen.

129. Ni-Rabbow tama ummattah Nabii Ismaaqil Samadak (raddik) yan farmoytay keenik yaniy ku-Aayoota keenil yakriyeeh Qhuraan kitab kee cadiis ken Barsaah koroosannuu kee uma caalootak ken Saytunnoysa keenih Rub, Diggah Atu mayso-leeh Abtô Naggaarah yan Rabbi kinnitok iyyen.

رَبَّنَا وَٱبۡعَثۡ فِيهِمۡ رَسُولٗا مِّنۡهُمۡ يَتۡلُواْ عَلَيۡهِمۡ ءَايَٰتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ ٱلۡكِتَٰبَ وَٱلۡحِكۡمَةَ وَيُزَكِّيهِمۡۚ إِنَّكَ أَنتَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ ١٢٩

130. Nabii Ibraahim diini (islaam diini kinnuk) cinaah faxe waa num mayan, iggimah isi nafsi Bursuuseeh yuyqunxee num Akke waytek, Nummah nanu Nabii Ibraahim Addunyal farmoytah kaa doorre, Diggah usuk Akeeral meqe marih loowot Anuk.

وَمَن يَرۡغَبُ عَن مِّلَّةِ إِبۡرَٰهِـۧمَ إِلَّا مَن سَفِهَ نَفۡسَهُۥۚ وَلَقَدِ ٱصۡطَفَيۡنَٰهُ فِي ٱلدُّنۡيَاۖ وَإِنَّهُۥ فِي ٱلۡأٓخِرَةِ لَمِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ١٣٠

131. Kay Rabbi yoo inkittoysaay yoh uqunxuy kaak iyye waqdi, Nabii Ibraahim gino Rabbi inkittoyseeh kaah uqunxeeh iyye.

إِذۡ قَالَ لَهُۥ رَبُّهُۥٓ أَسۡلِمۡۖ قَالَ أَسۡلَمۡتُ لِرَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ١٣١

132. Nabii Ibraahim isi xaylo farriimeeh Nabii Yaq-qhuub isi xaylo farriimeh islaam diinil diggi iyyaanamah Yi-xayloy Diggah Yalli islaam diini Siinih doorek, Toysa isin muslimiinih Anuk Rabtan sin Akke waytek marabina keenik Axcuk.

وَوَصَّىٰ بِهَآ إِبۡرَٰهِـۧمُ بَنِيهِ وَيَعۡقُوبُ يَٰبَنِيَّ إِنَّ ٱللَّهَ ٱصۡطَفَىٰ لَكُمُ ٱلدِّينَ فَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنتُم مُّسۡلِمُونَ ١٣٢

133. Hinnak yahuudey isin woo Aracal Sugteenii?Nabii Yaq-qhuubuh Rabi yemeete waqdiy isi xaylo kobxiseeh Anu Rabek lakal

أَمۡ كُنتُمۡ شُهَدَآءَ إِذۡ حَضَرَ يَعۡقُوبَ ٱلۡمَوۡتُ إِذۡ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعۡبُدُونَ مِنۢ بَعۡدِيۖ قَالُواْ نَعۡبُدُ إِلَٰهَكَ وَإِلَٰهَ ءَابَآئِكَ إِبۡرَٰهِـۧمَ

maca Aqbudettoonuu keenik iyye waqdi?Ku-Yallaay, ku-Abbobti Nabii Ibraahimiiy Nabii Ismaaqil kee Nabii Iscaaqh Yalla Aqbudenno usuk inki Yallah Anuk nanu kaa inkittoyseeh kaah yuqunxee marah Anuk iyyen.

وَإِسْمَٰعِيلَ وَإِسْحَٰقَ إِلَٰهًا وَٰحِدًا وَنَحْنُ لَهُۥ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٣﴾

134. Toh ummatay (Nabii Ibraahim kee kay xaylo kinnuk) Nummah warraytey is taamak Abitteeh orbisseemih galto-leeh isin (yahuud kinnuk) taamak Abteeniih orbisseenimih galto-liton, isin woo ummat Abak Sugte taamak messerimtaanaay is isin Abtan taamak messerimta.

تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ ۖ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُم مَّا كَسَبْتُمْ ۖ وَلَا تُسْـَٔلُونَ عَمَّا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿١٣٤﴾

135. Yahuud Nabii Mucammad kee kay kataysiisik yahuud tika itte hinnay Nasaara Nasaara tika keenik itte tirri Axcettoonuk, Nabiyow keenik ixxic, caagid isin elle takkalen inna hinnay nanu inkih Nabii Ibraahimiy deedal diinittek xabanah gaceh diiniy massa-le katatnam, Nabii Ibraahim usuk Yallat Agleytit haa marih Numuh masuginnay Yalla inkittoysa moomintuh Suge.

وَقَالُوا۟ كُونُوا۟ هُودًا أَوْ نَصَٰرَىٰ تَهْتَدُوا۟ ۗ قُلْ بَلْ مِلَّةَ إِبْرَٰهِـۧمَ حَنِيفًا ۖ وَمَا كَانَ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿١٣٥﴾

136. Moominiiney tama yahuud kee Nasaarak nanu Yallaa kee Qhuraanak nel obtem Nummasneh Nabii Ibraahimiiy Nabii Ismaaqil kee Nabii Iscaaqhaay Nabii Yaq-qhuub kee Nabii Yaq-qhuub Samadak (raddik) Ambiya yekke maral obtem Nummasneh, Nabii

قُولُوٓا۟ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ وَمَآ أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَآ أُنزِلَ إِلَىٰٓ إِبْرَٰهِـۧمَ وَإِسْمَٰعِيلَ وَإِسْحَٰقَ وَيَعْقُوبَ وَٱلْأَسْبَاطِ وَمَآ أُوتِىَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَمَآ أُوتِىَ ٱلنَّبِيُّونَ مِن رَّبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُۥ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٦﴾

Muusaa kee Nabii Qiisah tontocowwime kitoobaa (tawraat kee injiil kinnuk) kee Ambiyah inkih ken Rabbik wacyik keenih tontocowwimem Nummasneh, nanu iimaanal Ambiyak numtin fan mabaxisna yahuud kee Nasaara kah Abte innah, nanu kaa inkittoysaah kaah yaqunxee marah Anuk ixxica.

فَإِنْ ءَامَنُوا۟ بِمِثْلِ مَآ ءَامَنتُم بِهِۦ فَقَدِ ٱهْتَدَوا۟ ۖ وَإِن تَوَلَّوْا۟ فَإِنَّمَا هُمْ فِى شِقَاقٍ ۖ فَسَيَكْفِيكَهُمُ ٱللَّهُ ۚ وَهُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ﴿١٣٧﴾

137. Yahuud kee Nasaara isin elle teemeneenih innah taniimil teemenek Yallih farmoyti Mucammad luk yemeeteemik, Toysa Nummah tirri iyyeenih, tohut derre cabeenik, Toysa cagalah usun Yallaa kee Yallih farmoytih Qadaawat kee ken Amrih cinah Addat yanin, tokkel Nabiyow Yalli ken umaanek koo xiqe-le, usuk ken maxcooca yaabbi ken caaloota yaaxigi kinni.

صِبْغَةَ ٱللَّهِ ۖ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ ٱللَّهِ صِبْغَةً ۖ وَنَحْنُ لَهُۥ عَٰبِدُونَ ﴿١٣٨﴾

138. Moominiiney isin Yallih diini diggi hayisa, diini Qaxah Yallak taysem matanaay nanu Qibaada kaah caglisnak.

قُلْ أَتُحَآجُّونَنَا فِى ٱللَّهِ وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ ۖ وَلَنَآ أَعْمَٰلُنَا وَلَكُمْ أَعْمَٰلُكُمْ ۖ وَنَحْنُ لَهُۥ مُخْلِصُونَ ﴿١٣٩﴾

139. Nabiyow kitab marak (yahuud kee Nasaara kinnuk) ixxic, Yallih inkittinaanee kee kay diinil nee giddiytaanaa? Usuk Ni-Rabbiiy sin Rabbik, nanu ninni taamoomiy elle galtimna linooh isin sinni taamoomiy elle galtimtaana liton, nanu Qibaada kaah caglisna Agleh tu-kaat hee kalah.

أَمْ تَقُولُونَ إِنَّ إِبْرَٰهِـۧمَ وَإِسْمَٰعِيلَ

140. Wonna hinnak Yallih inkittinaanel nee giddiyak: Diggah Nabii

وَإِسْحَٰقَ وَيَعْقُوبَ وَٱلْأَسْبَاطِ كَانُوا۟
هُودًا أَوْ نَصَٰرَىٰ ۗ قُلْ ءَأَنتُمْ أَعْلَمُ أَمِ ٱللَّهُ ۗ
وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن كَتَمَ شَهَٰدَةً عِندَهُۥ
مِنَ ٱللَّهِ ۗ وَمَا ٱللَّهُ بِغَٰفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٤٠﴾

Ibraahimiiy Nabii Ismaaqil kee Nabii Iscaaqhaay Nabii Yaq-qhuub kee Nabii Yaq-qhuub Samadak (raddik) Ambiya yekke mari usun yahuud diinil Sugeeni hinnay Nasaara diinil Sugeeni ittaanaa? Nabiyow ken diini isin taaxigeeni innaa? hinnay Yalli yaaxigee keenik ixxic, Yallih xaquk leh yan Sumaq yooqoreh yan numuk dulmih iyyi gacaa? Num magaca, Yalli isin Abba haytaanamak garcita Rabbi hinna.

تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ ۖ لَهَا مَا كَسَبَتْ
وَلَكُم مَّا كَسَبْتُمْ ۖ وَلَا تُسْـَٔلُونَ
عَمَّا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿١٤١﴾

141. Toh ummatay (Nabii Ibraahim kee kay xaylo kinnuk) Nummah warraytey is taamak Abitteeh orbisseemih galto-leeh isin (yahuud kinnuk) taamak Abteeniih orbisseenimih galto-liton, isin woo ummat Abak Sugte taamak messerimtaanaay is isin Abtan taamak messerimta.

سَيَقُولُ ٱلسُّفَهَآءُ مِنَ ٱلنَّاسِ مَا وَلَّىٰهُمْ عَن
قِبْلَتِهِمُ ٱلَّتِى كَانُوا۟ عَلَيْهَا ۚ قُل لِّلَّهِ ٱلْمَشْرِقُ وَٱلْمَغْرِبُ ۚ
يَهْدِى مَن يَشَآءُ إِلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿١٤٢﴾

142. Sinaamak (yahuud kee Yallat Agleyta haa mara kinnuk) tuugimay kas-maleelah yani muslimiin Salaatah fan kak Afkanuk Sugte sinni Qhiblatak (beytal maqhdis kinnuk) maca ken makteeh Axce-lon, Nabiyow keenik ixxic, Ayro mawqa-le gambiiy Ayro korma-le gambii kee ken Nammayih fanal tanim inkih Yalli-le, Yalli isi Naqoosak isih faxa mara massa-le gitâ fanah tirri haa.

وَكَذَٰلِكَ جَعَلْنَٰكُمْ أُمَّةً وَسَطًا
لِّتَكُونُوا۟ شُهَدَآءَ عَلَى ٱلنَّاسِ وَيَكُونَ ٱلرَّسُولُ
عَلَيْكُمْ شَهِيدًا ۗ وَمَا جَعَلْنَا ٱلْقِبْلَةَ ٱلَّتِى
كُنتَ عَلَيْهَآ إِلَّا لِنَعْلَمَ مَن يَتَّبِعُ ٱلرَّسُولَ
مِمَّن يَنقَلِبُ عَلَىٰ عَقِبَيْهِ ۚ وَإِن كَانَتْ
لَكَبِيرَةً إِلَّا عَلَى ٱلَّذِينَ هَدَى ٱللَّهُ ۗ وَمَا كَانَ
ٱللَّهُ لِيُضِيعَ إِيمَٰنَكُمْ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ
بِٱلنَّاسِ لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿١٤٣﴾

143. Muslimiiney massa-le gitâ fanah tirri sin kah hayne innaah, tayse ummatay Qadaalat-le sin Abne isin Akeeral Sinaamal Sumaaqita mara takkeenimkeh, ken farmoytit sinni Rabbih farmo ken guddusseemil, Akeeral Yallih farmoyti Mucammad صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ Yallih farmo sin gudduyseemih Siinil Sumaaqita num yakkemkeh, Nabiyow Qhiblatay fan kak Afkanuk Sugtek kaqbâ fanah tafkunem kah Abnem mannu nanu Yallih farmoyta kataataah kay Amri oggola maraa kee iimaan kak Boola-leeh diinik korraaqaah derre-derreh gaca maray nanu neexege yambulleemkeh iyyaanam akke waytek, kaqba fan yafkuneenim Nabaah Qilsih Yalli tirri hee maray Yalli woh elle xabbacoyse Akke waytek, Yalli sin iimaan kee sin Salaatay Beytal maqhdis fanah kah Afkunak Sugteeni Baysam matakkaay maaba, Diggah Yalli sinaamah Allaaqalaay xuwaw-le Rabbi kinni.

قَدْ نَرَىٰ تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِى ٱلسَّمَآءِ ۖ فَلَنُوَلِّيَنَّكَ
قِبْلَةً تَرْضَىٰهَا ۚ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ
ٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ ۚ وَحَيْثُ مَا كُنتُمْ فَوَلُّوا۟
وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُۥ ۗ وَإِنَّ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟
ٱلْكِتَٰبَ لَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ ٱلْحَقُّ مِن رَّبِّهِمْ ۗ
وَمَا ٱللَّهُ بِغَٰفِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٤٤﴾

144. Nabiyow Nummah isi fooca Qaraanâ fanah gacam gacissam kok Nableh Qaraanâ fanah wagitak, Tokkel Nabiyow Beytal maqhdisik koo makennooh atu kicinto kiblatâ fanah koo Ayfukkunenno, Toysa Nabiyow isi fooca caram masgid-le gambî fanah uyfukkun Salat Abta waqdi, moominiiney isin faxe

Aracalaay tanoonay, toysa sinni Salaatah sinni foocitte is (kaqba kinnuk) elle tan gambi fanah uyfukkuna, Diggah kitab kah yontocowwime mari Diggah kaqbâ fanah yafkuneenim ken Rabbik dabaqteeh cakki kinnim yaaxigeenih, Yalli usun Abba haanamak garcita Rabbi hinna.

وَلَئِنْ أَتَيْتَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ بِكُلِّ
ءَايَةٍ مَّا تَبِعُوا۟ قِبْلَتَكَ ۚ وَمَآ أَنتَ بِتَابِعٍ
قِبْلَتَهُمْ ۚ وَمَا بَعْضُهُم بِتَابِعٍ قِبْلَةَ بَعْضٍ ۚ
وَلَئِنِ ٱتَّبَعْتَ أَهْوَآءَهُم مِّنۢ بَعْدِ مَا جَآءَكَ
مِنَ ٱلْعِلْمِ ۙ إِنَّكَ إِذًا لَّمِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٤٥﴾

145. Nabiyow kitab kah yontocowwime marah Atu Salaatah kaqbâ fanah tafkunem cakki kinniimih usun koo Nummaysaanamkeh ummaan Asta keenih Bahta way usun ku-Qhiblat makataatan cirdiiy kaxxa mariinoh, atu taysa ken Qhiblat makatattaay keenik (yahuud kee Nasaara kinnuk) gari-gari Qhiblat makataata, Nabiyow Atu ken nafsi fayxiixa katattek, Atu cakkil taniimih ixxiga koh kak temeetek lakal, Toysa Atu Diggah isi nafsi yudlume marat loowimetto.

ٱلَّذِينَ ءَاتَيْنَٰهُمُ ٱلْكِتَٰبَ يَعْرِفُونَهُۥ كَمَا
يَعْرِفُونَ أَبْنَآءَهُمْ ۖ وَإِنَّ فَرِيقًا مِّنْهُمْ
لَيَكْتُمُونَ ٱلْحَقَّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٤٦﴾

146. Kitab kah necee mari Nabii Mucammad Nabii kinnim yaaxigeh usun sinni xaylo kah yaaxigen innah, sinni kitoobah Addal, Diggah keenik horta (ken mixigwa kinnuk) woh cakki kinnim Aaxaguk Qellissa.

ٱلْحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ ٱلْمُمْتَرِينَ ﴿١٤٧﴾

147. Nabiyow Qhiblat kee diini caagidik kol obtem ku-Rabbik yan cakki kinnik wohut Agay-waagita marih num makkin kaak iyye Yalli.

148. Ummatak kulli ummat Qhiblatay Salaatah fan kak tafkune-le, Toysa moominiiney meqe taamah Abtot isissika isin Qhiyaamah Ayró elle Aninnaan Aracak Yalli inkih sin Baahelek cisab kee galtoh, Diggah Yalli ummaan iimih dudda-li kinni.

وَلِكُلٍّ وِجْهَةٌ هُوَ مُوَلِّيهَا فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ أَيْنَ مَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمُ اللَّهُ جَمِيعًا إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٤٨﴾

149. Nabiyow Safarah faxe Aracakaay tawaqay, toysa atu Salaatah isi fooca caram masgid le gambî fanah uyfukkun, Diggah kaqbâ fanah Abtah tan Afkuniyyi ku-Rabbik dabqeh yan cakki kinnik, Yalli isin Abba haytaanamak garcita Rabbi hinnaay wohul sin galte-le.

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ ۖ وَإِنَّهُ لَلْحَقُّ مِن رَّبِّكَ ۗ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٤٩﴾

150. Nabiyow faxe Aracakaay tawaqay, toysa atu Salaatah isi fooca caram masgid-le gambî fanah uyfukkun, moominiiney faxe Aracalaay Sugtoonay sinni foocitte caram masgid-le gambî fanah uyfukkuna, Sinaamay (yahuud kee Yallat Agleyta haa mara kinnuk) sin diini cinta Siinit Abta giddil tuh haysit Siinit gee waytamkeh kinnih immay keenik dulmii kee cirdi mari siinit aban giddik makataanak toysa keenik mameesitinaay yok meesitaay sinni qhiblatal diggi ixxica, Yi-Niqmat Siinih duudusaah cakkil tirri ittaanamkeh.

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ ۖ وَحَيْثُ مَا كُنتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِي وَلِأُتِمَّ نِعْمَتِي عَلَيْكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥٠﴾

151. Qhiblat fanah tafkuneenimil Yi-Niqmat Siinih kah duuduse innaah Siinik yan farmoyta sin Addak Siinih Rubne, Ni-Aayoota

كَمَا أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولًا مِّنكُمْ يَتْلُوا عَلَيْكُمْ آيَاتِنَا وَيُزَكِّيكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُعَلِّمُكُم مَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ ﴿١٥١﴾

Siinil yakriyeeh koroosannuu kee uma caalootak sin Saytunnoysa, Qhuraan kitab kee cadis sin Barsaah diinii kee Addunyâ caagiidak Aaxaguk Suge wayteenim sin Barsa.

152. Toysa moominniiney isin sin kah Amrisem kee Qibaadal yoo cusa Anu dambi cabtii kee galtol sin cuseyyok, Siinih Abe Niqmat yok faatitaay Siinih Abe Niqmat mangaddiina Yi-Amri cintaanamal.

فَٱذْكُرُونِيٓ أَذْكُرْكُمْ وَٱشْكُرُوا۟ لِى
وَلَا تَكْفُرُونِ ﴿١٥٢﴾

153. Yeemeneh yan maraw Addunyaay Akeerâ caagidil inkih Yallak cato Sabrii kee Salaatal essera, Diggah Yalli catoo kee dacayrih yasbire marâ luk yanik.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱسْتَعِينُوا۟ بِٱلصَّبْرِ
وَٱلصَّلَوٰةِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلصَّٰبِرِينَ ﴿١٥٣﴾

154. Moominiiney Yallih gital Angacalluk Qiddiimeh yan marak usun Rabe mara maxcina, wonna hinnay usun sinni Rabbih xaqul Nuwwoonuh isin Aaxige waytaanâ kalah.

وَلَا تَقُولُوا۟ لِمَن يُقْتَلُ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ أَمْوَٰتٌۢ
بَلْ أَحْيَآءٌ وَلَٰكِن لَّا تَشْعُرُونَ ﴿١٥٤﴾

155. Moominiiney nanu Qaduwwi meesii kee Qululuuy maali dagnaay Seehadâ Rabaa kee caxâ mixi dagnak tul sin mokkorenno, Nabiyow tama innah yan gibdaabinal yasbireh yan mara jannatti niqmatal Aytukumus iyye Yalli.

وَلَنَبْلُوَنَّكُم بِشَىْءٍ مِّنَ ٱلْخَوْفِ وَٱلْجُوعِ
وَنَقْصٍ مِّنَ ٱلْأَمْوَٰلِ وَٱلْأَنفُسِ وَٱلثَّمَرَٰتِ ۗ
وَبَشِّرِ ٱلصَّٰبِرِينَ ﴿١٥٥﴾

156. Tama yisbireh yan mari usun musiiba ken xagta waqdi, Diggah nanu Yallih Naqoosa, Diggah nanu Rabnek lakal kaâ fanah gaca mara kinnino iyya mara.

ٱلَّذِينَ إِذَآ أَصَٰبَتْهُم مُّصِيبَةٌ قَالُوٓا۟ إِنَّا لِلَّهِ
وَإِنَّآ إِلَيْهِ رَٰجِعُونَ ﴿١٥٦﴾

أُوْلَٰٓئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَٰتٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ ۖ وَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُهْتَدُونَ ﴿١٥٧﴾

157. Tama edde yabne weeloolat weeloysimeh yan mari, woo mari usun sinni Rabbik dambi cabtii kee faylaay Nacror-lon, woo mari usun cakki gitâ fanah tirri iyye mara.

* إِنَّ ٱلصَّفَا وَٱلْمَرْوَةَ مِن شَعَآئِرِ ٱللَّهِ ۖ فَمَنْ حَجَّ ٱلْبَيْتَ أَوِ ٱعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَن يَطَّوَّفَ بِهِمَا ۚ وَمَن تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ ٱللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ ﴿١٥٨﴾

158. Diggah Safaa kee Marwa deqsitta Namma Qaley kaqbak Ayro mawqa-le gambit Raqta cajjii kee Qumral is Yallah Aban Qibaadah Aroocah Astooti kinni Cajji Aba num tekkek hinnay Qumra Aba num tekkek, Toysa ken Nammayih fanat gexah gacam dambi kaal maliiy woh waajibik kaal tan Abam fardî cajjii kee Qumra tekkek, fardî kalah cajjii kee Qumra Sunnah Abitek hinnay meqe taamoomi Abitek, Toysa Diggah Yalli moominiin meqe taamoomil galtaah isi Naqoosah Niyat tanim yaaxigi kinni.

إِنَّ ٱلَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَآ أَنزَلْنَا مِنَ ٱلْبَيِّنَٰتِ وَٱلْهُدَىٰ مِنۢ بَعْدِ مَا بَيَّنَّٰهُ لِلنَّاسِ فِى ٱلْكِتَٰبِ ۙ أُوْلَٰٓئِكَ يَلْعَنُهُمُ ٱللَّهُ وَيَلْعَنُهُمُ ٱللَّٰعِنُونَ ﴿١٥٩﴾

159. Diggah Baxxaqqa itta Astootiy Nabii Mucammad Nubuwwannuu kee tirto edde taniimiy oobisne Sinaamak Qellisa mari (yahuud kee Nasaara kinnuk) kitaabal (tawraat kee injiil kinnuk) Baxxaqqa Sinaamah hayneek lakal, Yalli woo mara isi Racmatak ken yayxeereeh gino inkih Yalli isi Racmatak ken yayxaaray ittaah ken abaarta.

إِلَّا ٱلَّذِينَ تَابُوا۟ وَأَصْلَحُوا۟ وَبَيَّنُوا۟ فَأُوْلَٰٓئِكَ أَتُوبُ عَلَيْهِمْ ۚ وَأَنَا ٱلتَّوَّابُ ٱلرَّحِيمُ ﴿١٦٠﴾

160. Aben dambik Yallal dambi cabti essera maray taamak yoysommem yaymaaqeeh Yalli ken kitaabal oobiseemiy Qellisak Sugeeni

Sinaamah Baxxaqqa haa mara Akke waytek, Toysa too marak anu toobat oggolaah, Anu maggom toobat oggolaah xuwaw-le Rabbi kinniyo.

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَمَاتُوا۟ وَهُمْ كُفَّارٌ أُو۟لَٰٓئِكَ عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ ٱللَّهِ وَٱلْمَلَٰٓئِكَةِ وَٱلنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿١٦١﴾

161. Diggah koroositeeh korosuh Anuk Rabe mari, woo mara Yalli isi Racmatak ken yayxeerem keenil taniih malaykaa kee Sinaamak inkih Abaaro keenil tan.

خَٰلِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ ٱلْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿١٦٢﴾

162. Usun (koros kinnuk) Abaaroo kee jahannam girah Addal waarak, Diggah digaala keenik masalcisan, usun tu-malkitoonuh ken mawadirroysan.

وَإِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَٰحِدٌ ۖ لَّآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلرَّحْمَٰنُ ٱلرَّحِيمُ ﴿١٦٣﴾

163. Sinaamey sin Yalli inki Yalla, Qibaada cakkisita Yalli kaak sa kak Anee waay usuk fulte Racmattaay Gunê Racmatta le Yalla kinni.

إِنَّ فِى خَلْقِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَٱخْتِلَٰفِ ٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ وَٱلْفُلْكِ ٱلَّتِى تَجْرِى فِى ٱلْبَحْرِ بِمَا يَنفَعُ ٱلنَّاسَ وَمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مِن مَّآءٍ فَأَحْيَا بِهِ ٱلْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا مِن كُلِّ دَآبَّةٍ وَتَصْرِيفِ ٱلرِّيَٰحِ وَٱلسَّحَابِ ٱلْمُسَخَّرِ بَيْنَ ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿١٦٤﴾

164. Diggah Qaranwaa kee Baaxô ginooy Bar kee Laqo ittal Abta ciggiiliyya (Axxuuxiyyaa kee Axxeeriyyal), doynikiy Sinam tanfiqem Quukak Badal gexxaa kee Yalli Qaraanak oobise leey Baaxo Qabaarah Rabteek lakal Baaxo edde yaynuwwe, mutuccu ittaamay Yalli teetil fixiixisee kee caacooyat Abah yan Koran-korsiyyaa kee Qanniimeh yan Qubuuluy Qaran kee Baaxok fanal Yallih Amrih gexa tohut inkih Yallih inkittinaanee kee kay dudda tascassee Astooti edde tan wohul kaskassoowa marah.

165. Sinaamak Yallak kalah numtin-wellitte yallitteh haysitaah Yallat Agleh tet haa maray tet yakcineeh yaynabe yan, moominiin Yalla kah kicniih kah taynabe innah, yeemeneh yan mari Yallah kacanuh wohuk lafitak Raaqa, Addunyâ manol koroosannut isi nafsi yudlume mari Akeeral digaalâ gibda yable waqdi aaxaginnay, diggah duddaa kee Qande inkih Yalli-lem Aaxaguk yenen Diggah Yalli gibdi digaala-le.

وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِن دُونِ ٱللَّهِ أَندَادًا
يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ ٱللَّهِ ۖ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ أَشَدُّ
حُبًّا لِّلَّهِ ۗ وَلَوْ يَرَى ٱلَّذِينَ ظَلَمُوٓا۟ إِذْ
يَرَوْنَ ٱلْعَذَابَ أَنَّ ٱلْقُوَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا
وَأَنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلْعَذَابِ ﴿١٦٥﴾

166. Kataaten mari (Abbootan luk Suge mara kinnuk) Akeeral gibdi digaala ubullu haa waqdi, ken kataate marak Bari yakkeeniih ken xakabak Suge Ramad dinuu kee ittah luk Sugen kacnih fantaaxaw yaggiriqeh.

إِذْ تَبَرَّأَ ٱلَّذِينَ ٱتُّبِعُوا۟ مِنَ ٱلَّذِينَ ٱتَّبَعُوا۟
وَرَأَوُا۟ ٱلْعَذَابَ وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ
ٱلْأَسْبَابُ ﴿١٦٦﴾

167. Abbobti kataatak Suge mari Diggah Addunyâ fanah gacim luk Suginninoy, Toysa nanu Bari keenik Akkuk nen usun nek Bari kah yekken innah iyyan, Yalli Qhiyaamah Ayro gibdi digaala ken kah yuybullee innah ken uma taamoomiy Abak Sugeeni ken yaybulleh Nadaama keenil takkem keh, usun girak inki innah yawqe mara hinnon.

وَقَالَ ٱلَّذِينَ ٱتَّبَعُوا۟ لَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةً
فَنَتَبَرَّأَ مِنْهُمْ كَمَا تَبَرَّءُوا۟ مِنَّا ۗ كَذَٰلِكَ
يُرِيهِمُ ٱللَّهُ أَعْمَٰلَهُمْ حَسَرَٰتٍ عَلَيْهِمْ ۖ
وَمَا هُم بِخَٰرِجِينَ مِنَ ٱلنَّارِ ﴿١٦٧﴾

168. Sinaamey Baaxô Bagul taniimik meqeeh calaalik taniimiy Yalli Siinih yecee Akuma, isin Sheytan gititte makataatina usuk umaanek Siinit Bilqisaamal, Diggah usuk

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ كُلُوا۟ مِمَّا فِى ٱلْأَرْضِ حَلَٰلًا
طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا۟ خُطُوَٰتِ ٱلشَّيْطَٰنِ ۚ
إِنَّهُۥ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿١٦٨﴾

Siinik Qaduwwiy Qadaawat kak Baxxaqqa iyye kinnik.

إِنَّمَا يَأْمُرُكُم بِٱلسُّوٓءِ وَٱلْفَحْشَآءِ وَأَن تَقُولُوا۟ عَلَى ٱللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٦٩﴾

169. Cagalah Sheytan dambii kee kaxxa Qaxumaane-le taamoomih sin Amrisa, isin Yallal dirab ginnaasittan usuk carammoyse weem usuk carammoyse ittaanamal ixxiga kak Aalle kalah.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ٱتَّبِعُوا۟ مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ قَالُوا۟ بَلْ نَتَّبِعُ مَآ أَلْفَيْنَا عَلَيْهِ ءَابَآءَنَآ ۚ أَوَلَوْ كَانَ ءَابَآؤُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ شَيْـًٔا وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿١٧٠﴾

170. Moominiin korosuk Yalli Qhuraanak oobisem kataata keenik ittek, Aleey, nanu Ni-Abbobti elle geynem katatnâ ikkal sin diini makatatna iyyan, hinnak ken Abbobti kasmaleelay Yallih diinik tu-Aaxige waytaah cakki gital tirri Axce wee marah Anukuu? Usun Ken kataataanam.

وَمَثَلُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ كَمَثَلِ ٱلَّذِى يَنْعِقُ بِمَا لَا يَسْمَعُ إِلَّا دُعَآءً وَنِدَآءً ۚ صُمٌّۢ بُكْمٌ عُمْىٌ فَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٧١﴾

171. Koroositeh yan marih ceelalloo kee iimaan kee tirtoh ken Seeca numih ceelallo lacay Qiytoo kee Seecok-sa wohuk tu-Aaxige waat Qiy iyya numih ceelallo, tama koros usun Ayti-maleelay cakkik sinni Aytiita Alifte, duuduttey cakkit yabtaamak Arraba sinnik tibbixe, inti-maleelay Baxxaqqa itta Astooti Able waytah inna, usun wohul kas-kassoowa mara hinnon.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ كُلُوا۟ مِن طَيِّبَٰتِ مَا رَزَقْنَٰكُمْ وَٱشْكُرُوا۟ لِلَّهِ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿١٧٢﴾

172. Yeemeneh yan maraw Yalli Rizqhik Siinih yeceemik meqeemiy calaalih tani kak Akumaay Yalli Siinih yecee niqmatal dibuk kaa faatita isin dibuk kaa yaqbude mara tekkeenik.

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ ٱلْمَيْتَةَ وَٱلدَّمَ وَلَحْمَ
ٱلْخِنزِيرِ وَمَآ أُهِلَّ بِهِۦ لِغَيْرِ ٱللَّهِ ۖ فَمَنِ ٱضْطُرَّ
غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَلَآ إِثْمَ عَلَيْهِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ
غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٧٣﴾

173. Cagalah Yalli Siinil carammoysem Barge lacay Assuguudume wee kee masgaadal caxta Qabal kee cereyyâ cado, Yallak kalihiimih xagar elle xagak yusguuden lacih cado kinni, Toysa tama Siinil carammowteemik tu-yakmeemit gibdaabini kafse num tama hiimiy carammowte yakmem kaah xiqtah, makmot caddok edde tatre kalah cadô fayxih tet Akme kalah yokmek, Toysa dambi kaal mayan, Diggah Yalli dambi cabti-li xuwaw-li kinni.

إِنَّ ٱلَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ مِنَ
ٱلْكِتَٰبِ وَيَشْتَرُونَ بِهِۦ ثَمَنًا قَلِيلًا
أُو۟لَٰٓئِكَ مَا يَأْكُلُونَ فِى بُطُونِهِمْ إِلَّا ٱلنَّارَ
وَلَا يُكَلِّمُهُمُ ٱللَّهُ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ
وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٤﴾

174. Diggah Yalli Nabii Mucammad weeloolak tawraat kitaabal oobiseh yanim Qellisaah Addunyâ dago melleb Baxa edde xaamita mari, woo mari yakmeeh sinni Bagut caraamuk-sa culsam mali jahannam giray Bagul keenik urta Akke waytek, cakki yooqoreenimih Sabbatah, Yalli Qhiyaamah Ayró keenih Abe Naqabuh keenil luk mayaabaay Aben dambittek ken ma-Saytunnoysaay Akeeral ken Qansarissa digaala-lon.

أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ ٱشْتَرَوُا۟ ٱلضَّلَٰلَةَ
بِٱلْهُدَىٰ وَٱلْعَذَابَ بِٱلْمَغْفِرَةِ ۚ فَمَآ
أَصْبَرَهُمْ عَلَى ٱلنَّارِ ﴿١٧٥﴾

175. Woo maray tama weelot weeloysime tirtot maxqawit (mako) xaamiteeh dambi cabtit Yallih digaala xaamite mara kinni, Toysa usun girah Addal Abaanah yanin Sabri manxu gibdi Sabriiy usun gira ken culussa taamah taamiten waqdi !

ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ نَزَّلَ ٱلْكِتَٰبَ بِٱلْحَقِّ ۗ وَإِنَّ ٱلَّذِينَ ٱخْتَلَفُوا۟ فِى ٱلْكِتَٰبِ لَفِى شِقَاقٍۭ بَعِيدٍ ﴿١٧٦﴾

176. Tama digaalay cakkisiteeni ken kah xagtem, Diggah Yalli isi kitoobay isi farmoytiitil cakkil oobisel koroositeenimih Sabbata, Diggah kitaabal taniimil itta wee maray tu-kaak Nummayseeh tu-kaak yengeddee usun cakkik xeerih yan ittâ way kee kaxxa maxqawitik (makok) Addat yanin.

۞ لَّيْسَ ٱلْبِرَّ أَن تُوَلُّوا۟ وُجُوهَكُمْ قِبَلَ ٱلْمَشْرِقِ وَٱلْمَغْرِبِ وَلَٰكِنَّ ٱلْبِرَّ مَنْ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ وَٱلْمَلَٰٓئِكَةِ وَٱلْكِتَٰبِ وَٱلنَّبِيِّۦنَ وَءَاتَى ٱلْمَالَ عَلَىٰ حُبِّهِۦ ذَوِى ٱلْقُرْبَىٰ وَٱلْيَتَٰمَىٰ وَٱلْمَسَٰكِينَ وَٱبْنَ ٱلسَّبِيلِ وَٱلسَّآئِلِينَ وَفِى ٱلرِّقَابِ وَأَقَامَ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتَى ٱلزَّكَوٰةَ وَٱلْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَٰهَدُوا۟ ۖ وَٱلصَّٰبِرِينَ فِى ٱلْبَأْسَآءِ وَٱلضَّرَّآءِ وَحِينَ ٱلْبَأْسِ ۗ أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ صَدَقُوا۟ ۖ وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُتَّقُونَ ﴿١٧٧﴾

177. Yallih xaqul kayri dibuk Salaatah Ayró mawqa-le gambii kee Ayró korma-le gambil tafkuneenim hinna, kinnih immay Cagalah kayri Yallaa kee ellecaboh Ayrooy malaykaa kee Ambiyal obsimte kitoobaa kee Ambiya inkih Nummayse numih Abina kayri, maalu isih kaa kicinuk Ramad-le maraa kee Qayxiixaay tu-dagoytit kee gexsô numuy (gexentu kinnuk) Sakyi elle yiggiriqqee kee ceyte maray tu-esseraa kee Naqoosâ currusiyyah maalu yacee numih Abina kayri, Salat Soolisaah Zaká yaceeh xagana haan waqdi sinni xagana duudusaah tuddagnaa kee Biyaakaay jihaadal Qebti waqdi Qebti gibdaabinal yasbire marih Abina kayri, woo maray tama weeloolat weeloysime Nummah iimaanah teemenem, woo mari usun Yallih digaalak meesita mara kinnon.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ كُتِبَ عَلَيْكُمُ ٱلْقِصَاصُ فِى ٱلْقَتْلَى ۖ ٱلْحُرُّ بِٱلْحُرِّ وَٱلْعَبْدُ بِٱلْعَبْدِ وَٱلْأُنثَىٰ بِٱلْأُنثَىٰ ۚ فَمَنْ عُفِىَ لَهُۥ مِنْ أَخِيهِ شَىْءٌ فَٱتِّبَاعٌۢ

178. Yeemeneh yan maraw dulmih Qiddiime marah cane gacissaanam Siinil tunkuttubeeh fardih Siinil tan loowitih kaa

بِٱلْمَعْرُوفِ وَأَدَآءٌ إِلَيْهِ بِإِحْسَٰنٍ ۗ ذَٰلِكَ تَخْفِيفٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَرَحْمَةٌ ۗ فَمَنِ ٱعْتَدَىٰ بَعْدَ ذَٰلِكَ فَلَهُۥ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٨﴾

Qideh yan Numuk, caddok tatur edde Anee kalah Qiddiime Numuh Massah Anuk, culul Baxi (currik yan num kinnuk) culul Baxa Qidek kaa kah Qida, Naqsi Naqsu Qidek kaa kah Qida, Say-num Say-num Qiddek tet kah Qida, Toysa Qideyni kay toobokoytih Qabalak, Qiddiime numih Awlayti tuk Qafu kaah kak Abek gidiyit kaak orobay, toysa num kak Qiddiime num gidiy maalu caalih esseritay, Qideyni gidiy maalu maqaafal udurruse kalah daggoyse kalah yacaay, isin gidiy maalu Beetak tama Qafu Siinih madqem sin Rabbik Siinih xabbacoysiyyaa kee Racmatta kinni, Tohuk lakal Qideynak gidiy maalu Beeniih Qafu kaah Abeeniik lakal caddok taturuh kaa Qide Num, Toysa Addunyal caneh kaa Qidaanam leeh hinnay Akeeral kaa Qansarissa digaala-le.

وَلَكُمْ فِى ٱلْقِصَاصِ حَيَوٰةٌ يَٰٓأُو۟لِى ٱلْأَلْبَٰبِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٧٩﴾

179. Qaafiyatah yan kas-le maraw canê gacsi siinih madqimeemit Amaanah tan mano liton, Sinam Qidimiy Yalli Caraamu Abek Meesittaanam keh.

كُتِبَ عَلَيْكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ ٱلْمَوْتُ إِن تَرَكَ خَيْرًا ٱلْوَصِيَّةُ لِلْوَٰلِدَيْنِ وَٱلْأَقْرَبِينَ بِٱلْمَعْرُوفِ ۖ حَقًّا عَلَى ٱلْمُتَّقِينَ ﴿١٨٠﴾

180. Muslimiiney Siinik numuk teynah Rabi xayyoowaah kay Asta tambullee waqdi usuk maalu cabe kaa tekkek xaleynaa kee kaah Ramad-le marah farrimtu Qadlil Abtaanam Siinil tunkuttubeh maaluk Sidoc haytoh Afak fulse kalah, toh cakkiy Yallak meesita mari elle taamita kinni.

فَمَنۢ بَدَّلَهُۥ بَعۡدَ مَا سَمِعَهُۥ فَإِنَّمَآ إِثۡمُهُۥ عَلَى ٱلَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُۥٓۚ إِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٞ ١٨١

181. Rabe num Rabak Naharat Abe farrimtu yoobbeeh yeexegek lakal korsa num, Toysa cagalah woo farrimtih dambi kaa (farrimtu kinnuk) korsah yan numul yan, Diggah Yalli farrimtu Abe numih farrimtu yaabbeh Rabe num Abe farrimtu korsa mara yaaxigeh.

فَمَنۡ خَافَ مِن مُّوصٖ جَنَفًا أَوۡ إِثۡمٗا فَأَصۡلَحَ بَيۡنَهُمۡ فَلَآ إِثۡمَ عَلَيۡهِۚ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٞ ١٨٢

182. Rabam faxa numuy farrimtu Aba cakkik hoxah daggaawam hinnay dambih loowitik daggaawaamak kaak meesite num, Toysa usuk tu-farriima num kee tu-kah farriiman numih fan Qadlil yaymaaqem, Toysa dambi kaal mali, Diggah Yalli dambi cabti-li xuwaw-li kinni.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ كُتِبَ عَلَيۡكُمُ ٱلصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِكُمۡ لَعَلَّكُمۡ تَتَّقُونَ ١٨٣

183. Yeemeneh yan maraw Ramadaan Alsih Soom Siinil yunkuttubeeh fardi Siinil yekke, Siinik dumi ummatal kah yunkuttube innah sinni Rabbik meesittaanamkeh.

أَيَّامٗا مَّعۡدُودَٰتٖۚ فَمَن كَانَ مِنكُم مَّرِيضًا أَوۡ عَلَىٰ سَفَرٖ فَعِدَّةٞ مِّنۡ أَيَّامٍ أُخَرَۚ وَعَلَى ٱلَّذِينَ يُطِيقُونَهُۥ فِدۡيَةٞ طَعَامُ مِسۡكِينٖۖ فَمَن تَطَوَّعَ خَيۡرٗا فَهُوَ خَيۡرٞ لَّهُۥۚ وَأَن تَصُومُواْ خَيۡرٞ لَّكُمۡ إِن كُنتُمۡ تَعۡلَمُونَ ١٨٤

184. Moominiiney Yalli Soomuk fardi Siinil Abem timixxige Ayrooray loowintaah ixxu-le kinni, Toysa Siinik Biyaakita num hinnay Safarah yan num Soomam kaal tigibdeeh yuftureeh Soome wee kaa tekkek, Toysa Aka Ayroorak Soomuk yufture Ayroorah ixxu kadah gacsam kaal tan, Barnaba Seehadaytuu kee Biyaakita Seehadaytuy urimih kak Sangeele waanay Soom elle gibdiy gibiduk Soom taqabi elle yakke yufturek kulli Ayroh Aftok tu-dagoyti maaqok Ayrol yakmeh gide tu-

dagoytah fidah yaceem kaal tan, tokkel tudagoytah fidah yaceeh gidek ossam faxa num, Toysa toh kaah kayri-le, isin moominiiney Soom Siinil gibduk Soomtaanam kayrih Siinih Aysuk Raqta fida taceenimik, Yallih xaqul Soom muxxok lem yaaxige mara tekkeenik.

شَهْرُ رَمَضَانَ ٱلَّذِىٓ أُنزِلَ فِيهِ ٱلْقُرْءَانُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَٰتٍ مِّنَ ٱلْهُدَىٰ وَٱلْفُرْقَانِ ۚ فَمَن شَهِدَ مِنكُمُ ٱلشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ ۖ وَمَن كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ ۗ يُرِيدُ ٱللَّهُ بِكُمُ ٱلْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ ٱلْعُسْرَ وَلِتُكْمِلُوا۟ ٱلْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا۟ ٱللَّهَ عَلَىٰ مَا هَدَىٰكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٨٥﴾

185. Yalli Qhuraanak oobisiyya edde Qembiseeh kaa edde oobisem Ramadaan Alsa kinni, Sinaamah tirtooy Yallih tirtoh Baxxaqqaa kee cakkii kee deedal ittak Baxisuh, Toysa Qaafiyatah Anuk madabal Anuk Alsi Biliyya Siinik matreh yan num, Toysa kaa Soomay, Siinik num Biyaakitek hinnay Safarah yeneeh yufture kaa tekkek, Toysa Aka Ayroorak yufture Ayroorah ixxu kadah gacsam kaal tan, Yalli taftureenimih idini Siinih yecee waqdi tamahat Yalli xabca Siinih faxê ikkal gibda Siinih mafaxinna, Ramadaan Alsak tuftureenih gide ixxuk kadah gacissaanaah kaa duudussaanamkeh, Yalli isi taaqatal tirri sin heemih kaa taynabeenimkeh, qiidih Allaahu Akbar Axcuk, woo taaqat Siinil Bicseemih kaa faatittaanamkeh.

وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِى عَنِّى فَإِنِّى قَرِيبٌ ۖ أُجِيبُ دَعْوَةَ ٱلدَّاعِ إِذَا دَعَانِ ۖ فَلْيَسْتَجِيبُوا۟ لِى وَلْيُؤْمِنُوا۟ بِى لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ ﴿١٨٦﴾

186. Nabiyow Yi-Naqoosa yoo koo essertek, Toysa Diggah Anu keenil xayyooh keenil luk Ayyo ixxigal, Anu yoo kallaca numih kallaci Aabbeeh oggolah usuk yoo kallaca waqdi, Toysa Anu ken

kah Amrisem yok oggoloonay yoo nummaysoonay tirri iyyaanamkeh.

187. Yalli Ramadaan Soomih Baritte sinni Agabuy gennaaqot litoonul fidoh xayyowtaanam Siinih xiqsiiseh usun (Agabu kinnuk) Siinih Suturiiy dacayri, isin (labha kinnuk) keenih Suturiiy dacayri kinniton, Diggah isin sinni Nafsi gantaanaah maktaanam Yalli Siinik yeexegeh sinni gennaaqoh Agabul Qishak lakal Soom Baritte fidoh orobtaanamal, Tokkel wohuk toobitteenik wadir Yalli toobat Siinik oggoleeh Abten dambik Qafu Siinih Abeh, Tokkel taway Ramadaan Baritte sinni gennaaqoh Agabul fidoh xayyoowaay Yalli xaylok Siinih mekleeh yaceem edde gurrusuta, Subci diifi Barti ditek Siinih Baxxaqqaay umbullu iyyam fanah Subcik Akumaay Aquba, tohuk lakal Soom Siinik Bayissaamak sinni Abbaxuk Soom duudusa Ayro kortaah Bari culam fanah, isin masaagidil Qibaadah iqtikaafah anuk sinni gennaaqoh Agabul fidoh maxayyoowina, tamah Yallih cadmoomiy calaalii kee caraami fan Siinih Baxissak, Toysa teetil maxayyoowina caraamut Raddaanamak Yalli Soom madqooqi Baxxaqqa Siinih kah hee innah isi Aayootaa kee isi madqooqi Sinaamah Baxxaqqa haa kaak meesitaanamkeh.

أُحِلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ ٱلصِّيَامِ ٱلرَّفَثُ إِلَىٰ
نِسَآئِكُمْ ۚ هُنَّ لِبَاسٌ لَّكُمْ وَأَنتُمْ لِبَاسٌ
لَّهُنَّ ۗ عَلِمَ ٱللَّهُ أَنَّكُمْ كُنتُمْ تَخْتَانُونَ
أَنفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنكُمْ ۖ
فَٱلْـَٰٔنَ بَـٰشِرُوهُنَّ وَٱبْتَغُوا۟ مَا كَتَبَ ٱللَّهُ لَكُمْ ۚ
وَكُلُوا۟ وَٱشْرَبُوا۟ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَكُمُ ٱلْخَيْطُ
ٱلْأَبْيَضُ مِنَ ٱلْخَيْطِ ٱلْأَسْوَدِ مِنَ ٱلْفَجْرِ ۖ
ثُمَّ أَتِمُّوا۟ ٱلصِّيَامَ إِلَى ٱلَّيْلِ ۚ وَلَا تُبَـٰشِرُوهُنَّ
وَأَنتُمْ عَـٰكِفُونَ فِى ٱلْمَسَـٰجِدِ ۗ تِلْكَ حُدُودُ ٱللَّهِ
فَلَا تَقْرَبُوهَا ۗ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ ءَايَـٰتِهِۦ لِلنَّاسِ
لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿١٨٧﴾

وَلَا تَأْكُلُوٓا۟ أَمْوَٰلَكُم بَيْنَكُم بِٱلْبَٰطِلِ
وَتُدْلُوا۟ بِهَآ إِلَى ٱلْحُكَّامِ لِتَأْكُلُوا۟ فَرِيقًا
مِّنْ أَمْوَٰلِ ٱلنَّاسِ بِٱلْإِثْمِ وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٨٨﴾

188. Yalli maalu Siinih elle xiqsiise wee foocittel mariiy mari maalu Siinik ittin fanal deedalah makmina, sinni maalu guquluh meklaabah maacina, Sinam maaluk tu-dulmiiy dambit Radak takmeenimkeh, isin woh caraamuk Siinil tanim Aaxaguk.

يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلْأَهِلَّةِ ۖ قُلْ هِىَ مَوَٰقِيتُ
لِلنَّاسِ وَٱلْحَجِّ ۗ وَلَيْسَ ٱلْبِرُّ بِأَن تَأْتُوا۟
ٱلْبُيُوتَ مِن ظُهُورِهَا وَلَٰكِنَّ ٱلْبِرَّ مَنِ
ٱتَّقَىٰ ۗ وَأْتُوا۟ ٱلْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَٰبِهَا ۚ
وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٨٩﴾

189. Nabiyow ku-kataysis Alsitte tambe waqdii kee taqunxee waqdi kah takkem koo esserta, Nabiyow keenik ixxic, Yalli Alsitte Sinaamah Cajjii kee Qibaadâ waktitteh Astootiy timixxige edde yaaxigeenim keh tet Abe, isin jaahiliyyâ Saaku cajjih ticrimeenik hinnay Qumrah ticrimeenik Qarwa derrek Amaatuk derrek tet cultaanam hinna kayri kak iyyaanam, kinnih immay kayri usuk meqe taamaa kee Yallak meesitaah umaanek yaxxeere marih Abina, cajjih ticrimeenik hinnay Qumrah ticrimeenik Qarwa-le Afoofik cula Sinam kah culta innah, Yallak meesita mara tika Addunyaay Akeeral yaffoofe mara takkeenimkeh.

وَقَٰتِلُوا۟ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ ٱلَّذِينَ
يُقَٰتِلُونَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوٓا۟ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ
ٱلْمُعْتَدِينَ ﴿١٩٠﴾

190. Moominiiney Qeb Siinit Aba maray koroositet Qeb Aba Yallih gital Angacalluk Yallih Qangara fayya ittamkeh, Qeb keenit Abtaanamal caddok matatrina urruu kee Agabuy Qidim kak xiqe waa Qiddaanamal, Diggah Yalli caddok tatra mara makicnik.

وَٱقۡتُلُوهُمۡ حَيۡثُ ثَقِفۡتُمُوهُمۡ وَأَخۡرِجُوهُم مِّنۡ حَيۡثُ أَخۡرَجُوكُمۡۚ وَٱلۡفِتۡنَةُ أَشَدُّ مِنَ ٱلۡقَتۡلِۚ وَلَا تُقَٰتِلُوهُمۡ عِندَ ٱلۡمَسۡجِدِ ٱلۡحَرَامِ حَتَّىٰ يُقَٰتِلُوكُمۡ فِيهِۖ فَإِن قَٰتَلُوكُمۡ فَٱقۡتُلُوهُمۡۗ كَذَٰلِكَ جَزَآءُ ٱلۡكَٰفِرِينَ ﴿١٩١﴾

191. Moominiiney korosuk sin Qidah yan mara ken elle geyinnaanih Aracal ken Qida, sin kak yeyyeeqen Aracak (makka kinnuk) ken eyyeeqa, fitna (Yallat Agleyta haanam kinnuk) isin Caramal ken Qiddaanamak umaaneh gibiduk Raqtak, caram masgiidih xaqul isin Qeb Qimbisak keenilluk maamina Qeb usun Qimbisaanaah Siinilluk kay Addal oommu iyyaanam fanah, usun Caram masgiidih xaqul Qeb siinit Abeeniih Qimbiseenik, Toysa isin too Aracal keenilluk oomiyaay ken Qida, tamannah tan galto koroositeh yan marih galto.

فَإِنِ ٱنتَهَوۡاْ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٞ ﴿١٩٢﴾

192. Usun koroosannuu kee sin Qidimik yexxeereeniih yuslumeenik, Toysa Diggah Yalli dambi cabti-li xuwaw-li kinni.

وَقَٰتِلُوهُمۡ حَتَّىٰ لَا تَكُونَ فِتۡنَةٞ وَيَكُونَ ٱلدِّينُ لِلَّهِۖ فَإِنِ ٱنتَهَوۡاْ فَلَا عُدۡوَٰنَ إِلَّا عَلَى ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٩٣﴾

193. Moominiiney korosut Qeb Aba muslimiin le diinik korissa fitnat kee Yallat Agleyta haanam Baaxô Bagul kah Raaqe waytaah diini dibuk Yallah Raaqaah kaâ luk tu-Aqbude waanamkeh, tokkel Qeebiy Siinit Abaanaa kee koroosannuk yexxeereeniih yuslumeenik Qeebik keenik idiyaay caddok keenit matatrina, Toysa caddok edde tatran mari mayan koroosannuk Amok kate wee maray daalimiinih yani Akke waytek.

194. Moominiiney Yalli Qeb edde Abaanam kak carammoyse Alsittek Alsak teynat Qeb Siinit Abeenik, Toysa too Alsat Qeb keenit Aba, too Alsih cormat yiggileeniih sin Qabal calalloysiteenik Siinik Abeenih innah tanim keenik Aba cane keenil gacisak, Toysa caddok Siinit tatre marat Toysa isin caddok keenit tatura usun caddok Siinit kah tatren innah, moominiiney isin Abba haytaanamal inkih Yallak meesita, Diggah Yalli catoo kee Qokoluh Addunyaay Akeeral inkih isik meesita marâ luk yanim ixiga.

ٱلشَّهْرُ ٱلْحَرَامُ بِٱلشَّهْرِ ٱلْحَرَامِ وَٱلْحُرُمَٰتُ قِصَاصٌ ۚ فَمَنِ ٱعْتَدَىٰ عَلَيْكُمْ فَٱعْتَدُوا۟ عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا ٱعْتَدَىٰ عَلَيْكُمْ ۚ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلْمُتَّقِينَ ﴿١٩٤﴾

195. Yallih gital Yallih diinih gicloh maalu Acuwa isin Yallih gital tangicilleeniih maalu kaah taceenim cabtaanamat sinni nafsi mafinqisina, taamoomik Abba haytaanam Yallah caglisak eymeeqa, Diggah Yalli meqe maray taama yessemeqqee kicnihik.

وَأَنفِقُوا۟ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ وَلَا تُلْقُوا۟ بِأَيْدِيكُمْ إِلَى ٱلتَّهْلُكَةِ ۛ وَأَحْسِنُوٓا۟ ۛ إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿١٩٥﴾

196. Cajjii kee Qumra elle faxxinta innal Yallih Sabbatah Abaay duudusa, tokkel ken Nammay duudussaanamak Biyak sin waasek hinnay Qaduwwi sin waaseeh icraamak calallowtaanam faxxeenik, Toysa lacak masgaada kak Siinih xabbacowteemiy Siinil waajibte usguuda, sinni moyyaayi mamoolina icraamak calallowtaanam faxxeenik, makka

وَأَتِمُّوا۟ ٱلْحَجَّ وَٱلْعُمْرَةَ لِلَّهِ ۚ فَإِنْ أُحْصِرْتُمْ فَمَا ٱسْتَيْسَرَ مِنَ ٱلْهَدْىِ ۖ وَلَا تَحْلِقُوا۟ رُءُوسَكُمْ حَتَّىٰ يَبْلُغَ ٱلْهَدْىُ مَحِلَّهُۥ ۚ فَمَن كَانَ مِنكُم مَّرِيضًا أَوْ بِهِۦٓ أَذًى مِّن رَّأْسِهِۦ فَفِدْيَةٌ مِّن صِيَامٍ أَوْ صَدَقَةٍ أَوْ نُسُكٍ ۚ فَإِذَآ أَمِنتُمْ فَمَن تَمَتَّعَ بِٱلْعُمْرَةِ إِلَى ٱلْحَجِّ فَمَا ٱسْتَيْسَرَ مِنَ ٱلْهَدْىِ ۚ فَمَن لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَٰثَةِ أَيَّامٍ فِى ٱلْحَجِّ وَسَبْعَةٍ إِذَا رَجَعْتُمْ ۗ تِلْكَ عَشَرَةٌ كَامِلَةٌ ۗ ذَٰلِكَ لِمَن لَّمْ يَكُنْ أَهْلُهُۥ حَاضِرِى ٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ ۚ

وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلۡعِقَابِ ١٩٦

Beytan lac masgaada kaak elle xiqtah tan Arac guffu haam fanah, makka tekkek hinnay makka guftaanamak elle waasinten Arac tekkek, isin cajjii kee Qumrah yicrime maraw Siinik Biyaakita num yenek, hinnay inkaaqeh Ada moyya kak tibbixe num yenek icraamat Anuk moyya moolek, Toysa fida yaceem kaal tan, Sidiica Ayro Soomek hinnay lica tu-dagoytah Sadaqhat yeceek hinnay lac yusguudeh makki tu-dagoytiitih yaceem kaal tan, isin Qaduwwi meesik Amaanah teneeniih Biyaakak Qaafiyatah teneenik, Toysa Cajji Alsat Qumra Abe numuy Qumrak calalloowe icraamat Suga waqdi kaal carammowteh Sugtem calalloysitah Makkal Cajji Qambaalak, Toysa waajibik kaal tanim lacak kaah xabbacowtem yasguudeemi, tokkel yasguude lac wee num, Toysa Sidiica Ayro Cajji taamat Anuk Soomay, Cajji taamak tamurruqeeniih sinni Baaxo gactan waqdi malcina ayro Soomay toh tabna Ayroy dudda-le kinnik, Makkal woo lac Qidam kee tabna Ayroh Soom elle yanim dabqih caram masgiidih xaqul Anee waa num kinni, isin Yallak meesitaay Diggah Yalli gibdi digaala-lem ixiga kay Amri cine maral.

197. Cajji timixxige Alsittey (Soomfutriiy Qarfabaaheey

ٱلۡحَجُّ أَشۡهُرٞ مَّعۡلُومَٰتٞۚ فَمَن فَرَضَ

فِيهِنَّ ٱلْحَجَّ فَلَا رَفَثَ وَلَا فُسُوقَ
وَلَا جِدَالَ فِى ٱلْحَجِّ ۗ وَمَا تَفْعَلُوا۟ مِنْ
خَيْرٍ يَعْلَمْهُ ٱللَّهُ ۗ وَتَزَوَّدُوا۟ فَإِنَّ خَيْرَ
ٱلزَّادِ ٱلتَّقْوَىٰ ۚ وَٱتَّقُونِ يَٰٓأُو۟لِى ٱلْأَلْبَٰبِ ﴿١٩٧﴾

Qarfah Alsih tabna Ayró kinnuk) kah yacrimeeni kinni, toysa isi nafsil tama Alsittet cajjih yicrimeeh fardi isil Abeh yan num, toysa isi Barral fidoh orbe waay Yallih Amrik Awqe waay, cajjil giddii kee keemaariy Naqabut kaa kafsa Abe waay, isin kayrik Abba haytaanam Yalli yaaxigeeh sin elle galte-le, isin cajji Safarah takmeeniih taaqubeenim Sakayih haysita, toysa isin Akeerâ dabqah meqe taamoomih Sakayi haysita, diggah Yallak meesî Sakayi Sakayik kayrih yayse Sakayik, Qaafiyatah yan kas-le maraw yok meesita.

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَن تَبْتَغُوا۟
فَضْلًا مِّن رَّبِّكُمْ ۚ فَإِذَآ أَفَضْتُم مِّنْ
عَرَفَٰتٍ فَٱذْكُرُوا۟ ٱللَّهَ عِندَ ٱلْمَشْعَرِ
ٱلْحَرَامِ ۖ وَٱذْكُرُوهُ كَمَا هَدَىٰكُمْ
وَإِن كُنتُم مِّن قَبْلِهِۦ لَمِنَ ٱلضَّآلِّينَ ﴿١٩٨﴾

198. Moominiiney cajji taamoomit Anuk sinni Rabbik kabxa (tellemmo) Abitak Rizqhi kaak esserittaanam dambi Siinil mali, tokkel isin Qarfâ Booxal Solteeniih Ayró kortek lakal teetik muzdalifa deqsita Aracâ fanah obteenik, toysa mashqaril caram deqsita Aracih xaqul Yalla cusaay dooqa Abita, Yalli meqe tirtoh tirri sin kah hee innah meqe cusiyyah kaa cusa, Nummah usuk tirri sin haak duma isin maxqawite (makkoote) marih loowot Sugteenik.

ثُمَّ أَفِيضُوا۟ مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ ٱلنَّاسُ
وَٱسْتَغْفِرُوا۟ ٱللَّهَ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ
رَّحِيمٌ ﴿١٩٩﴾

199. Tohuk lakal isin Sinam kak obta Aracak (Qarfa kinnuk) oobaay Yallak dambi cabti esserita, Diggah Yalli dambi cabti-li xuwaw-li kinnik.

فَإِذَا قَضَيْتُم مَّنَاسِكَكُمْ فَٱذْكُرُوا۟ ٱللَّهَ كَذِكْرِكُمْ ءَابَآءَكُمْ أَوْ أَشَدَّ ذِكْرًا ۗ فَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يَقُولُ رَبَّنَآ ءَاتِنَا فِى ٱلدُّنْيَا وَمَا لَهُۥ فِى ٱلْءَاخِرَةِ مِنْ خَلَٰقٍ ﴿٢٠٠﴾

200. Moominiiney cajji taamoomik tamurruqeeniih duudussan waqdi, Toysa Yallih cusiyya eymeggiya isin sinni Abbobti kah cusak Sugten innaah keenil hiddootak, hinnay Yalla wohuk gibdi cusiyyah cusa, Sinaamak Ni-Rabbow neh Acinnaanim Addunyal elle neh Acuw iyya mari yan, tama mari usun Akeeral meqe galtok hebeltô maglab malon.

وَمِنْهُم مَّن يَقُولُ رَبَّنَآ ءَاتِنَا فِى ٱلدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِى ٱلْءَاخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ ٱلنَّارِ ﴿٢٠١﴾

201. Sinaamak Ni-Rabbow Addunyal Qaafiyataay meqe taamoomii kee tu-xiqta ixxiga neh Acuwaay Akeeral jannat neh Acuwaay girâ digaalak nee cat iyya mari yan.

أُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّمَّا كَسَبُوا۟ ۚ وَٱللَّهُ سَرِيعُ ٱلْحِسَابِ ﴿٢٠٢﴾

202. Woo maray tama dooqaaqi Abbaasita galtok dudda-le maglab-lon meqe taamoomi Abbaasiteenimih Sabbatah, Yalli usuk cisab kak Sissiki Rabbi kinni.

*وَٱذْكُرُوا۟ ٱللَّهَ فِىٓ أَيَّامٍ مَّعْدُودَٰتٍ ۚ فَمَن تَعَجَّلَ فِى يَوْمَيْنِ فَلَآ إِثْمَ عَلَيْهِ ۚ وَمَن تَأَخَّرَ فَلَآ إِثْمَ عَلَيْهِ ۚ لِمَنِ ٱتَّقَىٰ ۗ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّكُمْ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٢٠٣﴾

203. Moominiiney dago Ayrooray ixxu-le (Qarfâ Qiidik lakal tan Sidiica Ayro kinnuk) Yalla cusa, tokkel yisissikeeh mina deqsita Aracak Namma Ayroh Addat (taban kee Nammey haytoh Ayro kinnuk) Ayro kortak Naharat jamaraat deqsita Aracat xeet Qideek lakal yewqe numul toysa dambi mayan, Qerfah Alsak taban kee Sidoc haytoh Ayro jamaraat deqsita Aracat xeet hayya haam fanah minal elle wadirroowe numul toysa

dambi mayan, cajjil Yalli kaa kak waaseh yaniimik Yallak meesiteh yan numul, moominiiney isin Abba haytaanamal inkih Yallak meesitaay Diggah isin cisab kee galtoh kay foocal maagowtoonu waytaanam ixiga Qhiyaamah Ayró.

204. Nabiyow Sinaamak (munaafiqhiin kinnuk) Addunyâ manol maxco kot kak meqeeh kak tassokooteeh islaamaninnoo kee Nabiikacanuk isi lubbit taniimih Yallal Sumaq haak diraabah xiibita mari yan, usuk koo kee muslimiinih inkih Qadaawat kee giddi kak gibdi numuh Anuk.

وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يُعۡجِبُكَ قَوۡلُهُۥ فِي ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا وَيُشۡهِدُ ٱللَّهَ عَلَىٰ مَا فِي قَلۡبِهِۦ وَهُوَ أَلَدُّ ٱلۡخِصَامِ ﴿٢٠٤﴾

205. Nabiyow usuk (Akhnas deqsita num kinnuk) ku-garik yawqeeh foora waqdi Baaxô Bagul umaane Abuh yangayyeeh Sinam Buqre Baysaah Sinam lac Selam keh gexa, Yalli umaane celli haytam makicni.

وَإِذَا تَوَلَّىٰ سَعَىٰ فِي ٱلۡأَرۡضِ لِيُفۡسِدَ فِيهَا وَيُهۡلِكَ ٱلۡحَرۡثَ وَٱلنَّسۡلَۗ وَٱللَّهُ لَا يُحِبُّ ٱلۡفَسَادَ ﴿٢٠٥﴾

206. woo munaafiqhtuk Yallak meesit kaak iyyen ken tekkek, woh moggolaay kaxxamariino kaa geytaah dambit dambi ossita, toysa jahannam girah digaala kaa xiqtah, jahannam gira is manxu gacta fidooy!

وَإِذَا قِيلَ لَهُ ٱتَّقِ ٱللَّهَ أَخَذَتۡهُ ٱلۡعِزَّةُ بِٱلۡإِثۡمِۚ فَحَسۡبُهُۥ جَهَنَّمُۚ وَلَبِئۡسَ ٱلۡمِهَادُ ﴿٢٠٦﴾

207. Sinaamak (moominiin kinnuk) tu sinni Nafsi Yallih kacanuu kee kay leedah guranah xaama mari yan, Yalli isi Naqoosa moominiinih xuwaw-li kinni Addunyaay Akeeral.

وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يَشۡرِي نَفۡسَهُ ٱبۡتِغَآءَ مَرۡضَاتِ ٱللَّهِۗ وَٱللَّهُ رَءُوفُۢ بِٱلۡعِبَادِ ﴿٢٠٧﴾

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱدۡخُلُواْ فِي ٱلسِّلۡمِ كَآفَّةٗ وَلَا تَتَّبِعُواْ خُطُوَٰتِ ٱلشَّيۡطَٰنِۚ إِنَّهُۥ لَكُمۡ عَدُوّٞ مُّبِينٞ ٢٠٨

208. Yeemeneh yan maraw islaam diinit inkih culaay kay madqooqil taamita tu-kak cabe kalah, Sheytan gititttet gexak kay maaqattooti makataatina, Diggah usuk Siinih Qadaawat kak Baxxaqqa iyye Qaduwwik kaak cibbarsima.

فَإِن زَلَلۡتُم مِّنۢ بَعۡدِ مَا جَآءَتۡكُمُ ٱلۡبَيِّنَٰتُ فَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٞ ٢٠٩

209. Sinaamey cakki gitak Qhuraan kee cadiisik Baxxaqqa iyya Sumaq Siinih yemeetek lakal kaak daggawteenik, Toysa Diggah Yalli isi Reedal mayso-liiy Abba haamal Naggaar kinnim ixiga.

هَلۡ يَنظُرُونَ إِلَّآ أَن يَأۡتِيَهُمُ ٱللَّهُ فِي ظُلَلٖ مِّنَ ٱلۡغَمَامِ وَٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ وَقُضِيَ ٱلۡأَمۡرُۚ وَإِلَى ٱللَّهِ تُرۡجَعُ ٱلۡأُمُورُ ٢١٠

210. Tama korosih cirdeynaani Baxxaqqa iyya Sumaq keenil Soolek lakal Qhiyaamah Ayró Yalli ginô fanal mekla Abam keh Qubul Addat isi ceela mamuutuh yamaate, malayka tamaateeh caagid mekkelsimaah yamurruqeemik-sa Qambaalaanam maay lon? Malon. ginô caagiida inkih Yallâ fanah gacsimta.

سَلۡ بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ كَمۡ ءَاتَيۡنَٰهُم مِّنۡ ءَايَةم بَيِّنَةٖۗ وَمَن يُبَدِّلۡ نِعۡمَةَ ٱللَّهِ مِنۢ بَعۡدِ مَا جَآءَتۡهُ فَإِنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلۡعِقَابِ ٢١١

211. Nabiyow israa-iil xayloh cirdeynaani esser, ken kitaabal Baxxaqqa itta Astootik ma-kina Asta keenih necee cakki fan tirri ken hayta Astootiy elle koroositeenik, Yallih Niqmat (Yallih diini kinnuk) kaah yemeeteeh kaa yeexegeek lakal kaa yibiddileeh elle koroositah yan num, Toysa Diggah Yalli kaxxa digaala kaah-le.

زُيِّنَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا۟ ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا وَيَسْخَرُونَ مِنَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَٱلَّذِينَ ٱتَّقَوْا۟ فَوْقَهُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۗ وَٱللَّهُ يَرْزُقُ مَن يَشَآءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٢١٢﴾

212. Yallih inkittinaanel koroositeeh yangaddeh yan marah Addunyâ mano keenit Bilqisimteeh usun yeemeneh yan maral Anqasaanah, tama maray sinni Rabbik meesita Qhiyaamah Ayró korosuk Amol Raaqan jannatal Qilliyyiin deqsita Aracal Yalli isi ginok isih faxa mara cisab maleh yarzuqhe.

كَانَ ٱلنَّاسُ أُمَّةً وَٰحِدَةً فَبَعَثَ ٱللَّهُ ٱلنَّبِيِّـۧنَ مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَأَنزَلَ مَعَهُمُ ٱلْكِتَٰبَ بِٱلْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ ٱلنَّاسِ فِيمَا ٱخْتَلَفُوا۟ فِيهِ ۚ وَمَا ٱخْتَلَفَ فِيهِ إِلَّا ٱلَّذِينَ أُوتُوهُ مِنۢ بَعْدِ مَا جَآءَتْهُمُ ٱلْبَيِّنَٰتُ بَغْيًۢا بَيْنَهُمْ ۖ فَهَدَى ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لِمَا ٱخْتَلَفُوا۟ فِيهِ مِنَ ٱلْحَقِّ بِإِذْنِهِۦ ۗ وَٱللَّهُ يَهْدِى مَن يَشَآءُ إِلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٢١٣﴾

213. Sinam inki ummatay inki diini-leh Sugteeh, sarra diini caagidil itta weenih, Tokkel Yalli Ambiya moominiin Jannatal Aytukumusak koros girak meesiisak ken Ruube, Yalli kitooba cakkil keenî luk oobise Sinam diini caagidik itta elle wayteemil ken fan meklam keh, diini caagiidal itta waytem matan ken fanal dulmiiy kuuxe waynaanah tawraat kitab kah yontocowwime mara Akke waytek, wohul Baxxaqqa keenih temeeteek lakal, Tokkel Yalli usun cakkik itta elle weenih yaniinimil yeemeneh yan mara isi idinih tirri ken hee, Yalli isih faxa mara cakki gitay massa-lê fanah tirri haa.

أَمْ حَسِبْتُمْ أَن تَدْخُلُوا۟ ٱلْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُم مَّثَلُ ٱلَّذِينَ خَلَوْا۟ مِن قَبْلِكُم ۖ مَّسَّتْهُمُ ٱلْبَأْسَآءُ وَٱلضَّرَّآءُ وَزُلْزِلُوا۟ حَتَّىٰ يَقُولَ ٱلرَّسُولُ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مَعَهُۥ مَتَىٰ نَصْرُ ٱللَّهِ ۗ أَلَآ إِنَّ نَصْرَ ٱللَّهِ قَرِيبٌ ﴿٢١٤﴾

214. Hinnak moominiiney jannat cultoonu waytaanam takkaleenii? Siinik Naharat warrayte moominiin xagte musiibah innah tan musiiba Siinih Amaate kalah, tuddagnaa kee Biyaakaay meesi ken xagteeh maggo Afah tan Balaa kee meesissot esgeyyi ken heen, Yallih farmoytaa kee kaâ luk yeemeneh yan mari Yallih catoo kee Qokol maawaqadiiy

ixxicci iyyaanam fanah, Oobbiya! Diggah Yallih catoo kee Qokol moominiinit xayih.

يَسْـَٔلُونَكَ مَاذَا يُنفِقُونَ ۖ قُلْ مَآ أَنفَقْتُم مِّنْ خَيْرٍ فَلِلْوَٰلِدَيْنِ وَٱلْأَقْرَبِينَ وَٱلْيَتَٰمَىٰ وَٱلْمَسَٰكِينِ وَٱبْنِ ٱلسَّبِيلِ ۗ وَمَا تَفْعَلُوا۟ مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ ٱللَّهَ بِهِۦ عَلِيمٌ ﴿٢١٥﴾

215. Nabiyow ku-kataysis Yallal xayyowtam keh sinni maaluk maca nacoo miyyah nacoo Axcuk koo esserta, Nabiyow keenik ixxic: calaali maaluy meqek Namma xaltaniiy Siinih Ramad-le maraay Qayxiixaa kee tu-dagoytiitiiy gexsô Numuy ceyteeh Sakyi elle yiggiriqqeh Acuwa, isin kayrik Abba haytaanam Toysa Diggah Yalli yaaxigeeh sin elle galte-le.

كُتِبَ عَلَيْكُمُ ٱلْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهٌ لَّكُمْ ۖ وَعَسَىٰٓ أَن تَكْرَهُوا۟ شَيْـًٔا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ ۖ وَعَسَىٰٓ أَن تُحِبُّوا۟ شَيْـًٔا وَهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ ۚ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢١٦﴾

216. Moominiiney Yalli koros Qeebi Siinil yuktubeeh fardi Siinil Abe isin kaa faxe waak sin Nafsil gibiduk isin faxe waytaanamay kayrih Siinih Aysuk Raqta tanih woo hiimik, isin kicintoonumuy umaaneh Siinih gacak Raqta tanih woo hiimik, Yalli caagiidak kayrih Siinih taysem yaaxigeeh isin woh mataaxigan.

يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلشَّهْرِ ٱلْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ ۖ قُلْ قِتَالٌ فِيهِ كَبِيرٌ ۖ وَصَدٌّ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ وَكُفْرٌۢ بِهِۦ وَٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ وَإِخْرَاجُ أَهْلِهِۦ مِنْهُ أَكْبَرُ عِندَ ٱللَّهِ ۚ وَٱلْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ ٱلْقَتْلِ ۗ وَلَا يَزَالُونَ يُقَٰتِلُونَكُمْ حَتَّىٰ يَرُدُّوكُمْ عَن دِينِكُمْ إِنِ ٱسْتَطَٰعُوا۟ ۚ وَمَن يَرْتَدِدْ مِنكُمْ عَن دِينِهِۦ فَيَمُتْ وَهُوَ كَافِرٌ فَأُو۟لَٰٓئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَٰلُهُمْ فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْـَٔاخِرَةِ ۖ وَأُو۟لَٰٓئِكَ

217. Nabiyow koros caram Alsat (Qeb edde Abaanam caraamuk edde tan Alsa kinnuk) Qeb Abaanam maay xiqtaa Axcuk koo esserta, Nabiyow keenik ixxic: caram Alsat Qeb Abaanaah Qabal edde caxaanam Yallih xaqul dambi kak kaxxam Naba, kinnih immay wohuk Nabuk Raqtam Sinam Yallih diinit cultaamak waasaanam kee Yallal

koroositaanama, kaadu muslimiin caram masgiidik (makka kinnuk) waasaanam kee kay mara kaak yayyaaqeenimi Yallih xaqul wohuk Nabuk Raqtam isin edde tanin koroosannuu kee muslimiin-le diinik waasaanam caram Alsat Qidim kee Qeb Abaanamak Nabaah gibduk Raqta, usun (koros kinnuk) moominiiney Qeb Siinit Abaanamak makatan sin diinik koroosannuh sin gacissi haanam fanah woh duuden ken tekkek, moominiiney isi diinik Siinik korraaqa num, Tokkel usuk korostah Anuk Raba, Toysa woo marak Abba heen meqe taamoomi Baytah Addunyaay Akeeral, woo mari girâ mara usun teetil waarak.

أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿٢١٧﴾

218. Diggah yeemeneh yan maraa kee sinni Baaxo cabeeh guuroh yewqe maraay Yallih gital yangicillee mari, woo mari usun Yallih Racmatta Qaagitan, Yalli dambi cabti-li xuwaw-li kinni.

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَٱلَّذِينَ هَاجَرُوا۟ وَجَٰهَدُوا۟ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ أُو۟لَٰٓئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ ٱللَّهِ ۚ وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢١٨﴾

219. Nabiyow moominiin gocoy kee kammaar madqak lem koo esserta, Nabiyow keenik ixxic: gocoy kee kammaarat kaxxa tu-kalaay kaxxa dambi yan, ken Nammayat Sinaamah dago tuxxiq Baxi edde yaniih ken Nammayih dambi ken tuxxiqik Nabaah gibduk Raaqa, Nabiyow usun sinni maaluk Sadaqhat kee cindah yaceenih gide koo esseran, Nabiyow sin caagidik fultaah kah ceyte waytaanam Acuwa

۞ يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلْخَمْرِ وَٱلْمَيْسِرِ ۖ قُلْ فِيهِمَآ إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَٰفِعُ لِلنَّاسِ وَإِثْمُهُمَآ أَكْبَرُ مِن نَّفْعِهِمَا ۗ وَيَسْـَٔلُونَكَ مَاذَا يُنفِقُونَ ۖ قُلِ ٱلْعَفْوَ ۗ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمُ ٱلْـَٔايَٰتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١٩﴾

keenik ixxic, Yalli tama madqooqi Baxxaqqa Siinih kah hee innaah isi Aayoota Baxxaqqa Siinih haa cubbussaanamkeh.

فِي ٱلدُّنْيَا وَٱلْآخِرَةِ ۗ وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلْيَتَٰمَىٰ ۖ قُلْ إِصْلَاحٌ لَّهُمْ خَيْرٌ ۖ وَإِن تُخَالِطُوهُمْ فَإِخْوَٰنُكُمْ ۚ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ ٱلْمُفْسِدَ مِنَ ٱلْمُصْلِحِ ۚ وَلَوْ شَآءَ ٱللَّهُ لَأَعْنَتَكُمْ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٢٠﴾

220. Addunyaay Akeeral Nabiyow Qayxiixâ maalih caagiida koo esseran, Nabiyow ken kee ken maalih tuxxiq edde yanim Abtaanam Aysuk keenih Raqta, sinni maalu ken maalut keenih tu-elle xiqa foocal tesgelleenik, Toysa usun diinil sin tooboko kinnon keenik ixxic, Yalli Qayxiixâ maalu Baysa num kee Bicsa num ittak yaaxigeh, Yalli faxinnay sinni maalu ken maalut tasgalleenim Siinil Aygabbaduk ceyisak yen, Diggah Yalli isi Reedal mayso-li Abba haamal Naggaar kinni.

وَلَا تَنكِحُوا۟ ٱلْمُشْرِكَٰتِ حَتَّىٰ يُؤْمِنَّ ۚ وَلَأَمَةٌ مُّؤْمِنَةٌ خَيْرٌ مِّن مُّشْرِكَةٍ وَلَوْ أَعْجَبَتْكُمْ ۗ وَلَا تُنكِحُوا۟ ٱلْمُشْرِكِينَ حَتَّىٰ يُؤْمِنُوا۟ ۚ وَلَعَبْدٌ مُّؤْمِنٌ خَيْرٌ مِّن مُّشْرِكٍ وَلَوْ أَعْجَبَكُمْ ۗ أُو۟لَٰٓئِكَ يَدْعُونَ إِلَى ٱلنَّارِ ۖ وَٱللَّهُ يَدْعُوٓا۟ إِلَى ٱلْجَنَّةِ وَٱلْمَغْفِرَةِ بِإِذْنِهِۦ ۖ وَيُبَيِّنُ ءَايَٰتِهِۦ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٢١﴾

221. Muslimiiney Yallat Agleyta haa Agabu madigbisina Yallaa kee ellecaboh Ayró Nummassa haanam fanah, moomintoh tan Naqso Yallat Agleyta hayta culul Baxák kayrih Aysuk Raqta is Siinit tamqeeh tet tassokooten way, sin Sayyoy moominiinih tani Yallat Agleyta hayta labhah madigbisina, Yallaa kee ellecaboh Ayro Nummassa haanam fanah, moomintuh yan Naqsi Yallat Agleyta haa culul Baxak kayrih Aysuk Raaqa usuk Siinit yamqeeh kaa tassokooten way, woo maray Yallat Agleyta haay digib kak caraamu Siinil Abne usun koroosannuu kee uma taamay

girâ fanah sin Beytah sin Seecan, Yalli meqe taamoomiy jannat kee dambi cabti edde tanî fanah sin Seeca isi idiniiy isi fayxih, Yalli isi Aayootaa kee isi madqooqi Sinaamah Baxxaqqa haa kassitaah elle kas-kassoowa mara yakkeenimkeh.

وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلْمَحِيضِ ۖ قُلْ هُوَ أَذًى فَٱعْتَزِلُوا۟
ٱلنِّسَآءَ فِى ٱلْمَحِيضِ وَلَا تَقْرَبُوهُنَّ حَتَّىٰ
يَطْهُرْنَ ۖ فَإِذَا تَطَهَّرْنَ فَأْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ
ٱللَّهُ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلتَّوَّٰبِينَ وَيُحِبُّ ٱلْمُتَطَهِّرِينَ ﴿٢٢٢﴾

222. Nabiyow moominiin Agbi mayangalit yan waqdi fidoh keenil xayyoowaanam xiqtah innaa maxiqtaay Axcuk koo esseran, Nabiyow keenik ixxic: usuk wasakak Barra mayangalit Anuk teetil xayyoowaanam tet Baqalal Adaay tu-kala kinni, Toysa Agbi mayangalit yanih gide fidoh keenil xayyoowaanamak exxeeraay mayangali Qabal keenik iggiriqqiiy kaqalla iyyaanam fanah fidoh keenil maxayyoowina, Tokkel mayangali Qabalak kaqalla iyyan waqdi, Toysa Yalli sin kah Amriseeh Siinih xiqsiiseh yan Aracal (Sayna kinnuk) keenik xayyoowa fidoh, Diggah Yalli Aben dambittek isil gaca mara kicniih Qaxuma taamoomii kee wasookak sinni Saytunnoysa mara kicnih.

نِسَآؤُكُمْ حَرْثٌ لَّكُمْ فَأْتُوا۟ حَرْثَكُمْ أَنَّىٰ
شِئْتُمْ ۖ وَقَدِّمُوا۟ لِأَنفُسِكُمْ ۚ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ
وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّكُم مُّلَٰقُوهُ ۗ وَبَشِّرِ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٢٣﴾

223. Sin Agbi sin Buqrek Toysa isin faxxa haytan kabuk sinni Buqrel fidoh xayyoowa xaylo edde geytaanamkeh, sinni Nafsih meqe taamoomiy Akeeral sin tanfiqe tatursuta, Yallak meesitaay Diggah isin Qhiyaamah Ayró kaat tangoorowoonu waytaanam ixiga, Nabiyow moominiin jannatal

kaxxa maffaafal ken Aytukumus.

224. Muslimiiney isin Yallal Abtan xiiba meqem Abtaanaah Yallak meesittaanaah Sinam fan taymaaqeenimik sin waassaamih Sabab tet maabina, Yalli sin maxcooca yaabbi sin caaloota yaaxigi kinnik.

وَلَا تَجْعَلُوا۟ ٱللَّهَ عُرْضَةً لِّأَيْمَٰنِكُمْ أَن تَبَرُّوا۟ وَتَتَّقُوا۟ وَتُصْلِحُوا۟ بَيْنَ ٱلنَّاسِ ۚ وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٢٤﴾

225. Yalli sin xiibaabiy Abtaanak halalaw (baguuk abe wayten xiiba kinnuk) xiibal sin makataataay sin ma-digaala, kinnih immay sin elle kataataah sin elle digaalam sin lubbitte Niyatteeh Abte xiiba kinni, Yalli dambi cabti-li isi Amri cine marah kaxxa xiqle Rabbi kinni.

لَّا يُؤَاخِذُكُمُ ٱللَّهُ بِٱللَّغْوِ فِىٓ أَيْمَٰنِكُمْ وَلَٰكِن يُؤَاخِذُكُم بِمَا كَسَبَتْ قُلُوبُكُمْ ۗ وَٱللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿٢٢٥﴾

226. Sinni gennaaqoh Agabul fidoh xayyoowe woonuwaanamah Yallal xiibite mari Affara Alsa ken Qambaalaanam-lon sinni Agabuh gacaanam kee gace waanamah, usun Affara Alsi yamurruqek duma Sinni Agabuh gaceenik, Toysa Diggah Yalli dambi cabti-li xuwaw-li kinni Aben xiibak sinni Agabul gaceenimih Sabbatah.

لِّلَّذِينَ يُؤْلُونَ مِن نِّسَآئِهِمْ تَرَبُّصُ أَرْبَعَةِ أَشْهُرٍ ۖ فَإِن فَآءُو فَإِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٢٦﴾

227. sinni gennaaqoh Agabu caboonu waanam Niyal yirgiqeeniih woo xiibal elle warreenik, Toysa Diggah Yalli ken maxcooca yaabbi ken Niyaayit tanim yaaxigi kinni.

وَإِنْ عَزَمُوا۟ ٱلطَّلَٰقَ فَإِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٢٧﴾

228. Agabuk culul xayloy mayangali Qabal Baaha cabbiimek lakal digbe kalah Sidiica wakti

وَٱلْمُطَلَّقَٰتُ يَتَرَبَّصْنَ بِأَنفُسِهِنَّ ثَلَٰثَةَ قُرُوٓءٍ ۚ وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ أَن يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ ٱللَّهُ فِىٓ

أَرْحَامِهِنَّ إِن كُنَّ يُؤْمِنَّ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ ۚ وَبُعُولَتُهُنَّ أَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فِى ذَٰلِكَ إِنْ أَرَادُوٓا۟ إِصْلَٰحًا ۚ وَلَهُنَّ مِثْلُ ٱلَّذِى عَلَيْهِنَّ بِٱلْمَعْرُوفِ ۚ وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ ۗ وَٱللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٢٨﴾

mayangali Qabal Bahhaay hinnay Sidiica wakti kaak kaqalla iyyaanah gide Sinni Nafsi Qambaalisaanama, Qiddah caddabnal Aka numul digibtam teetih maxiqta Qiddâ wakti teetik umurruqqu iyyam fanah, Yalli ken maxaxat gidak ginem hinnay mayangalik tanim Yaaqureenim keenih maxiqta, Nummah Yallaa kee ellecaboh Ayró Nummaysa Agabu yekkeenik, Qiddat edde Anuk wohul Qasaalah ken gacissam ken Baqolti cakkisitta, ken Baqolti woo gacsat Bicsaa kee maqaane edde faxen ken tekkek, Agbi Baqoltil cakki-le ken Baqolti cakkik keenil leh innah tanim islaam diinil elle xiqta innal, labha Agabul cakkii kee muxxok fuli Arac-le, Yalli isi Reedal mayso-li Abba haamal Naggaar kinni.

ٱلطَّلَٰقُ مَرَّتَانِ ۖ فَإِمْسَاكٌۢ بِمَعْرُوفٍ أَوْ تَسْرِيحٌۢ بِإِحْسَٰنٍ ۗ وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ أَن تَأْخُذُوا۟ مِمَّآ ءَاتَيْتُمُوهُنَّ شَيْـًٔا إِلَّآ أَن يَخَافَآ أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ ٱللَّهِ ۖ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ ٱللَّهِ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فِيمَا ٱفْتَدَتْ بِهِۦ ۗ تِلْكَ حُدُودُ ٱللَّهِ فَلَا تَعْتَدُوهَا ۚ وَمَن يَتَعَدَّ حُدُودَ ٱللَّهِ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿٢٢٩﴾

229. Cabbiime Agabu Qasaalah elle gacsaanam kak xiqta cabti Nammaddah cabti kinni, Toysa islaam diinil elle xiqta innal tet Quuki hinnay Qaxmeqe cabtih tet cabe tika, Agbi Baqoltiy isin yarasak keenih teceenimik tu-keenik Beytaanam Siinih maxiqta, Baqalaa kee Barrak mariiy maral le cakkiy Yalli caddo kah hee diggi heewaanaah elle Soole waanamak meesitan ken (baqalaa kee barra kinnuk) Akke waytek, Tokkel ken Awlay Yalli Barraa kee Baqli ittal-le

cakkih heeh yan caddo diggi hee waanaah elle Soole waanamak keenik meesitteenik, Toysa ken Nammayal dambi mayan Barra Baqli isi cabam keh fidah maalu kaah taceemil, tamah Yallih madqooqiy Yalli caddo kah hee kinni calaalii kee caraamu ittak edde Baxsoonuh, toysa isin caddok teetit matatrina, Yalli heeh yan caddoodat caddok tatrah yan mari, Toysa woo mari usun sinni Nafsi yudlumeeh Yallih digaalah gabal sinni hee mara.

230. Tokkel num isi Barra Sidoc haytoh Adda cabek, Toysa tet cabek lakal usuk teetih gacam kaah maxiqta kaak kalah Aka Numuy mocollil akke waal digibbiiy woo num tet cabbaay kay Qiddak Bukku ittam fanah, Tokkel woo num tet cabe kaa tekkek, Toysa ken Nammayal dambi mayan Qusba gennaaqoo kee Qusba mahril tet kee Naharsi Baqala ittah gactaamal Yalli keenih heeh yan madqal kay caddo diggi haanaah elle Sooloonu waanamih Asmat yeelleenik, toh Yallih caddooday Yalli yaaxige marah Baxxaqqa haa kinni.

فَإِن طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُۥ مِنۢ بَعۡدُ حَتَّىٰ تَنكِحَ زَوۡجًا غَيۡرَهُۥۗ فَإِن طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيۡهِمَآ أَن يَتَرَاجَعَآ إِن ظَنَّآ أَن يُقِيمَا حُدُودَ ٱللَّهِۗ وَتِلۡكَ حُدُودُ ٱللَّهِ يُبَيِّنُهَا لِقَوۡمٖ يَعۡلَمُونَ ٢٣٠

231. Agabu cabtaanaah Qidda keenik edde tamurruqe wakti yaafeen waqdi, Tokkel islaam diinil elle xiqta innal Qasaalah ken gacsita,

وَإِذَا طَلَّقۡتُمُ ٱلنِّسَآءَ فَبَلَغۡنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمۡسِكُوهُنَّ بِمَعۡرُوفٍ أَوۡ سَرِّحُوهُنَّ بِمَعۡرُوفٖۚ وَلَا تُمۡسِكُوهُنَّ ضِرَارٗا لِّتَعۡتَدُواْ

وَمَن يَفْعَلْ ذَٰلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُۥ ۚ وَلَا تَتَّخِذُوٓا۟
ءَايَٰتِ ٱللَّهِ هُزُوًا ۚ وَٱذْكُرُوا۟ نِعْمَتَ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ
وَمَآ أَنزَلَ عَلَيْكُم مِّنَ ٱلْكِتَٰبِ وَٱلْحِكْمَةِ يَعِظُكُم بِهِۦ ۚ
وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٣١﴾

hinnay islaam diinil elle xiqta innal Qidda keenik umurruqqu ittam fanah yanoonay ken ixxicaay tukkalot kee caddok taturuh Qasaalah ken magacsitina, woh Aba num Nummah isi nafsi yudlumeh, Yallih Aayootaa kee kay madqooqi digir kee Anqasah mahaysitinaay Yallak islaamaninnô Niqmatay sin Amol yani kassita, Yalli Qhuraan kitab kee cadiisik siinil oobisem kassitaay kaa elle faatita usuk tamah sin kassiisahak, Yallak meesitaay Diggah Yalli ummaanim yaaxigiy tu-kak Qellite wayta kinnim ixiga.

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ ٱلنِّسَآءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا
تَعْضُلُوهُنَّ أَن يَنكِحْنَ أَزْوَٰجَهُنَّ إِذَا تَرَٰضَوْا۟
بَيْنَهُم بِٱلْمَعْرُوفِ ۗ ذَٰلِكَ يُوعَظُ بِهِۦ مَن كَانَ مِنكُمْ
يُؤْمِنُ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ ۗ ذَٰلِكُمْ أَزْكَىٰ لَكُمْ
وَأَطْهَرُ ۚ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢٣٢﴾

232. sinni gennaaqoh Agabu cabtaanaah isin Qasaalah ken gacse kalah Qiddâ wakti yaafeeniih qidda keenik tamurruqe waqdi, Toysa Agbi Awlay cabbiime Agabu ken cabte Baqoltil digbaanamak ken waassaanamal ken maceysina ken Nammay ittin fanal islaam diinil elle xiqta innal ittat leedeenik, toh Yallaa kee ellecaboh Ayró Siinik Nummaysa mara kassiisaanam kinni, too sin kassiiseenimil taamittaanam maqaanee kee manfaqatah Siinih tayseeh dambik Saytunnoysiyah Siinih Aysuk Raqta, Yalli Siinih meqem yaaxigeeh isin woh mataaxigan.

233. inaanil sinni xaylo Namma Sanatay dudda-le Qarissam (taysaxxeem) keenil tan Qarsa duudusam faxa maral, xaylo leh yan Abba xayloh inaaniy cabbinteh masruf kee Sartan keenih Abam kaal tan islaam diinil elle xiqta innal, Yalli hebeltô Nafsi duude waam kaal mahanna usuk duudah gide Akke waytek, inaa kee Abba Baxah faxxintaamak kaa Boolaysaanamat kaa Biyaake woonay ina Abba Baxi Sabbatah Biyaake waytay Qarsa kaak cintaamat, Abba ina Baxi Sabbatah Biyaake waay Baxa teetik Beyaamat, Awki Abba Rabe kaa tekkek Awki Abbah Nagra elle tamaate Numul masruf kee Sartanak Awki Abbal teneh innah tanim kaal tan, inaa kee Abba Awka Namma Sanatak duma mollassam faxxeeh ken Nammay mallooweenih edde leedeeniih, wohul itta geenik Toysa dambi keenil mayan, urri Abbobtiy inak kalah Aka Barral sinni xayloh Qarsiyya essertaanam faxxeenik toysa dambi Siinil mayan, Qarsiyyi galtok itta elle geyteenih gidey islaam diinil elle xiqta innal mattacco kak faxxintam teceenik, isin Yallak meesitaay Diggah Yalli isin Abba haytaanam yabali kinnim ixiga.

* وَٱلْوَٰلِدَٰتُ يُرْضِعْنَ أَوْلَٰدَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ ۖ
لِمَنْ أَرَادَ أَن يُتِمَّ ٱلرَّضَاعَةَ ۚ وَعَلَى ٱلْمَوْلُودِ لَهُۥ
رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ بِٱلْمَعْرُوفِ ۚ لَا تُكَلَّفُ
نَفْسٌ إِلَّا وُسْعَهَا ۚ لَا تُضَآرَّ وَٰلِدَةٌۢ بِوَلَدِهَا
وَلَا مَوْلُودٌ لَّهُۥ بِوَلَدِهِۦ ۚ وَعَلَى ٱلْوَارِثِ مِثْلُ ذَٰلِكَ ۗ
فَإِنْ أَرَادَا فِصَالًا عَن تَرَاضٍ مِّنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ
فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا ۗ وَإِنْ أَرَدتُّمْ أَن تَسْتَرْضِعُوٓا۟
أَوْلَٰدَكُمْ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِذَا سَلَّمْتُم
مَّآ ءَاتَيْتُم بِٱلْمَعْرُوفِ ۗ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَٱعْلَمُوٓا۟
أَنَّ ٱللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٣٣﴾

وَٱلَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَٰجًا يَتَرَبَّصْنَ بِأَنفُسِهِنَّ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا ۖ فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا فَعَلْنَ فِىٓ أَنفُسِهِنَّ بِٱلْمَعْرُوفِ ۗ وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٣٤﴾

234. Siinik Baqli kak Rabaah gennaaqoh Agabi Addunyal kak Raaqaah caba mari woo Agbi usun Affara Alsaa kee tabna Ayroh gide sinni Nafsi bilqise kalah digbe kalah Sugaanam keenil tan Baqoltî Rookah, Tokkel Qidda keenik edde tamurruqe wakti yaafeen waqdi, Toysa Barrah Awlay usun sinni Nafsih Bilqitaanaah digbitaanamih idini keenih taceenim dambi Siinil mali islaam diini keenih elle xiqsiisa innal Abitaanam, Yalli isin Abba haytaanamak Adda yaaxigi kinni.

وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا عَرَّضْتُم بِهِۦ مِنْ خِطْبَةِ ٱلنِّسَآءِ أَوْ أَكْنَنتُمْ فِىٓ أَنفُسِكُمْ ۚ عَلِمَ ٱللَّهُ أَنَّكُمْ سَتَذْكُرُونَهُنَّ وَلَٰكِن لَّا تُوَاعِدُوهُنَّ سِرًّا إِلَّآ أَن تَقُولُوا۟ قَوْلًا مَّعْرُوفًا ۬ وَلَا تَعْزِمُوا۟ عُقْدَةَ ٱلنِّكَاحِ حَتَّىٰ يَبْلُغَ ٱلْكِتَٰبُ أَجَلَهُۥ ۚ وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِىٓ أَنفُسِكُمْ فَٱحْذَرُوهُ ۚ وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿٢٣٥﴾

235. lab-maraw Baqli kak Rabek hinnay Sidocul cabbiime Agabuy Qiddat yanih digibih ken faxxaanam Niinissi xabanat keenih haytaanam dambi Siinil mali Qaddossu keenih hee kalah, hinnay Qidda keenik tamurruqe waqdi ken digbissoonu waytaanam sinni nafsih Addal Qellissaanam dambi siinil mali, Diggah isin Qiddat yan Agabu sinni Nafsih Addal digibih ken kassittaanaah keenî luk yabtaanamak Asbire waytaanam Yalli Siinik yeexegeh, kinnih immay ken digbissoonu waytaanamih xagana Aqrat keenih mahaysina islaam diini Siinih xiqsiisa maxco keenik ittan sin Akke waytek, usun Qiddat Anuk gennaaqo keenik taxoonu waytaanam irgiqqi mahaysina Qiddâ wakti keenik yamurruqeeh

yaafem fanah, Diggah Yalli sin Nafsih Addat tanim yaaxigem kaak ixigaay kaak meesitaay cibbarsima, Diggah Yalli dambik isil gaca marah dambi cabti-li isi Amri cine marah kaxxa xiqle Rabbi kinnim ixiga.

لَّا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِن طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ مَا لَمْ تَمَسُّوهُنَّ أَوْ تَفْرِضُوا لَهُنَّ فَرِيضَةً وَمَتِّعُوهُنَّ عَلَى الْمُوسِعِ قَدَرُهُ وَعَلَى الْمُقْتِرِ قَدَرُهُ مَتَاعًا بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُحْسِنِينَ ﴿٢٣٦﴾

236. Moominiiney Agabuk gennaaqo texeeniih fidoh gabah ken xage kalah hinnay yaras keenih muggaaqise kalah ken cabteenik dambi Siinil mayan, ken cabteenimih Sabbatah duyyek tu-keenih Acuwa ken Nafsi Satta edde iyyam keh, maali gaddalil duddak leh gide kaal taniih tu-dagoytay tu-elle gibdil duudah gide kaal tan woo duyyek islaam diini elle xiqsiisa innal, caben Agabuh meqe maral cakkih tan duyyey keenil dabaqte kinni tamah.

وَإِن طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِن قَبْلِ أَن تَمَسُّوهُنَّ وَقَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيضَةً فَنِصْفُ مَا فَرَضْتُمْ إِلَّا أَن يَعْفُونَ أَوْ يَعْفُوَا الَّذِي بِيَدِهِ عُقْدَةُ النِّكَاحِ وَأَن تَعْفُوا أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَلَا تَنسَوُا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٣٧﴾

237. moominiiney Agabuk gennaaqo texeeniih fidoh keenil orobtaanak duma Nummah yaras (mahri kinnuk) keenih muggaaqisseeniih ken cabteenik, Toysa keenih muggaaqissen yarasak garab keenih taceenim Siinil tan caben Agabi sinni Baqoltih yarasak garabay cakkisitteenik inkih Qafu Aba kaa Akke waytek, hinnay digibik gennaaqo gabat-le num (Baqala kinnuk) yaras inkih teetih yaceeh Qafu teetih kak Aba kaa Akke waytek, Agabuu kee labhak yarasak mariiy marah Qafu Abam Yallak meesil xayuk

Raqta, moominiiney muxxoo kee maqaanek sin fanal tanim mahawweenina, Diggah Yalli isin Abba haytaanam yabali kinnik.

حَٰفِظُواْ عَلَى ٱلصَّلَوَٰتِ وَٱلصَّلَوٰةِ ٱلۡوُسۡطَىٰ وَقُومُواْ لِلَّهِ قَٰنِتِينَ ٢٣٨

238. Muslimiiney koona waktih Salaatay fardih Siinil yani le waktil kaa Abtaanamal kaa dacrisaay muxxi muxxi gude salaatay Qasri Salat kinni kaak dacrisa,, sinni Salaatay Abtaanal Yallak meesitak Ramma kaah Axcuk Soola.

فَإِنۡ خِفۡتُمۡ فَرِجَالًا أَوۡ رُكۡبَانٗاۖ فَإِذَآ أَمِنتُمۡ فَٱذۡكُرُواْ ٱللَّهَ كَمَا عَلَّمَكُم مَّا لَمۡ تَكُونُواْ تَعۡلَمُونَ ٢٣٩

239. Moominiiney sinni Qaduwwik meesitteenik hinnay kalah taniimik meesitteenik, Toysa ibak gexak hinnay feereynaanih Amot Anuk Salat Aba, Tokkel meesi Siinik katteeh Saay kee Amaan geyteenik, Toysa Salat dudda-luk Abaay kay Addat Yalla maggom cusa, Usuk Qibaadâ caagiidaa kee madqooqik Aaxaguk Suge wayteenim sin kah Barse innaah wohul kaa faatitak.

وَٱلَّذِينَ يُتَوَفَّوۡنَ مِنكُمۡ وَيَذَرُونَ أَزۡوَٰجٗا وَصِيَّةٗ لِّأَزۡوَٰجِهِم مَّتَٰعًا إِلَى ٱلۡحَوۡلِ غَيۡرَ إِخۡرَاجٖۚ فَإِنۡ خَرَجۡنَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيۡكُمۡ فِي مَا فَعَلۡنَ فِيٓ أَنفُسِهِنَّ مِن مَّعۡرُوفٖۗ وَٱللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٞ ٢٤٠

240. Moominiiney sin labhay Rabtak gennaaqoh Agabu Addunyal caba maral sinni Agabuh Rooci keenik yawqek Naharat duyyek tu-keenih farriimaanam keenil tan Sanat gide ken dabooqak ken Ayyaaqe kalah, usun (Agabu kinnuk) sinni dooritik yewqeenik, Toysa num kak Rabe maraw usun islaam diini elle xiqsiisa innal sinni Nafsik Abeenimil dambi Siinil mayan, Yalli isi Reedal mayso-li Abba haamal Naggaara A-aayatih madqa taturte aayatih (234) madqat duugumte.

وَلِلْمُطَلَّقَٰتِ مَتَٰعٌۢ بِٱلْمَعْرُوفِ ۖ حَقًّا عَلَى ٱلْمُتَّقِينَ ﴿٢٤١﴾

241. Gennaaqok caben Agbi islaam diini elle xiqsiisa innal Baqoltil duyye-le ken Nafsi Satta edde iyyam keh, tama duyye Yallak meesita maral cakkih taniimiy keenil dabaqte kinni.

كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمْ ءَايَٰتِهِۦ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢٤٢﴾

242. Yalli xayloo kee Agbi madqooqi Baxxaqqa Siinih kah hee innah isi Aayoota Baxxaqqa Siinih haa Addunyaay Akeeral kah caagiddowwu ittaanamak elle kas-kassoowa mara takkeenim keh.

* أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ خَرَجُوا۟ مِن دِيَٰرِهِمْ وَهُمْ أُلُوفٌ حَذَرَ ٱلْمَوْتِ فَقَالَ لَهُمُ ٱللَّهُ مُوتُوا۟ ثُمَّ أَحْيَٰهُمْ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى ٱلنَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٢٤٣﴾

243. Nabiyow maaxaginnitoo? Sinni Baaxooy sinni Buxaaxik Rabi meesih usun maggo Alfitte Akkuk yewqeeh kude maray Yalli Raba kak iyyeeh inki Adda Rabey Tohuk lakal usuk yuynuwwe marih maaqenta (xaagu kinnuk), Diggah Yalli Sinaamah Abeh yan Niqmatal kaxxa muxxo ken Amol le Rabbi kinni, kinnih immay Sinaamak maggo mari Yalla le Niqmatal mafaatita.

وَقَٰتِلُوا۟ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٤٤﴾

244. muslimiiney Yallih Qangara fayya ittam keh kay gital korosut Qeb Aba, Diggah Yalli sin maxcooca yaabbi sin Niyaayit tanim yaaxigi kinnim ixiga.

مَّن ذَا ٱلَّذِى يُقْرِضُ ٱللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَٰعِفَهُۥ لَهُۥٓ أَضْعَافًا كَثِيرَةً ۚ وَٱللَّهُ يَقْبِضُ وَيَبْصُۜطُ ۖ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٤٥﴾

245. Maa Numuuy isi maalu Yallih gital Yallih Qangara fayya ittamkeh Qaxmeqe mattaccooh taceem Yallak galto edde faxak, Yalli woo maalu maggo dirribuh kaah dirribisaah meqe galtoh kaa elle galtam keh, Yalli isih faxa maral Rizqhi ceyissi haa

isih faxa marah Rizqhi farakka haa, isin Rabteeniik lakal kaâ fanah gacsimtaanaah usuk sin taamoomil sin galte-le Akeeral.

246. Nabiyow maaxaginnitoo? Israa-iil xaylok kaxxa marittey Abbobtih tani Nabiiy Muusa Rabek lakal sinni Nabiiy loonuk Amoyta neh Reedis Yallih gital korosut Qeb Abnamkeh iyyen waqdih maaqenta, ken Nabiiy keenil gacisak: Qeb Siinil yunkuttubeeh fardi Siinil yekkek Qaduwwit Qeb Abe waytaanaah conxittoonu waytaanam Siinik Akkale keenik iyye, usun sinni Nabiih maxco waagisak: maca linooh maca nee waassa Yallih gital Qeb kah Abe waynam nummah Ni-Qaduwwi Ni-Baaxok nee yeyyeeqeeh Ni-xaylok nee yeyxeerehik Qidim kee Seewah ken orbiseemit iyyen, Tokkel Qeb keenil yunkuttubeeh fardi keenil yekke waqdi conxiteeniih Qeebik kudeenih keenik dago maray Yallih muxxoh Qeebih yesseedee Akke waytek, Yalli daalimiinih yan maray xagana maka yaaxigeh.

أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلْمَلَإِ مِنۢ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ مِنۢ
بَعْدِ مُوسَىٰ إِذْ قَالُوا۟ لِنَبِىٍّ لَّهُمُ ٱبْعَثْ
لَنَا مَلِكًا نُّقَٰتِلْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ ۖ قَالَ هَلْ
عَسَيْتُمْ إِن كُتِبَ عَلَيْكُمُ ٱلْقِتَالُ أَلَّا
تُقَٰتِلُوا۟ ۖ قَالُوا۟ وَمَا لَنَآ أَلَّا نُقَٰتِلَ فِى سَبِيلِ
ٱللَّهِ وَقَدْ أُخْرِجْنَا مِن دِيَٰرِنَا وَأَبْنَآئِنَا ۖ
فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ ٱلْقِتَالُ تَوَلَّوْا۟ إِلَّا
قَلِيلًا مِّنْهُمْ ۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌۢ بِٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٢٤٦﴾

247. ken Nabii keenik iyyeh: Diggah Yalli Nummah Taaluut deqsita num Amoytah Anuk Siinih kaa Ruube, Israa-iil xaylok kaxxamarittey Abbobtih tani usuk Amoytiinu mannal Naamol leeh duudaa? Amoytiinu nanu

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ ٱللَّهَ قَدْ بَعَثَ
لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا ۚ قَالُوٓا۟ أَنَّىٰ
يَكُونُ لَهُ ٱلْمُلْكُ عَلَيْنَا وَنَحْنُ أَحَقُّ
بِٱلْمُلْكِ مِنْهُ وَلَمْ يُؤْتَ سَعَةً مِّنَ ٱلْمَالِ ۚ
قَالَ إِنَّ ٱللَّهَ ٱصْطَفَىٰهُ عَلَيْكُمْ وَزَادَهُۥ

kaak cakkisitnak Nubuwwannuu kee Amoytiinu linoomul, maaluk maggom kaah mantacawwiminnak iyyen, ken Nabii keenil gacisak: Diggah Yalli Siinik kaa dooreeh sin Amol kaa Reediseh, Yalli Siinik ixxigâ farakkaa kee xagar Qande kaah osseeh Siinik kaa yiysiiseh, Yalli isi Reeda isi Naqoosak isih faxa marah tet yacee, Yallak muxxoo kee mattaccoo farakka ittaah woh cakkisita mara yaaxigi kinni.

بَسْطَةً فِي ٱلْعِلْمِ وَٱلْجِسْمِ ۗ وَٱللَّهُ يُؤْتِي
مُلْكَهُۥ مَن يَشَآءُ ۚ وَٱللَّهُ وَٰسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٤٧﴾

248. ken (israa-iil xaylo kinnuk) Nabii Diggah kay Amoytiinih Asta tawraat kitab edde yan Sanduguy sin Qaduwwi Siinik Beey sin Rabbik moominiinih lubbi Satta edde tanii kee Nabii Muusaa kee Nabii Haaruunuk Raqte duyye edde taniy malayka Quukak Siinih Bahtu wayta kinni, Diggah tamahat Taaluut Yallih Amrih Amol Siinik Reedeemit Baxxaqqa itta Asta Siinih edde tan Yallaa kee elle caboh Ayró Nummassa moominiin tekkeenik keenik iyye.

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ ءَايَةَ مُلْكِهِۦٓ
أَن يَأْتِيَكُمُ ٱلتَّابُوتُ فِيهِ
سَكِينَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَبَقِيَّةٌ مِّمَّا
تَرَكَ ءَالُ مُوسَىٰ وَءَالُ هَٰرُونَ
تَحْمِلُهُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَءَايَةً
لَّكُمْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٢٤٨﴾

249. Tokkel Taaluut isi macaxu-luk (qande kinnuk) Qeebih yewqe waqdi, Taaluut keenik iyyeh: Diggah Yalli tama elle tabtoonu waytan weeqaytul sin mokkore-le, Tokkel tama weeqaytuk lee yaaqube num, Toysa usuk Yi-Num hinnak yoo kataate waay, tu-kaak Aaqube wayya haa num, Toysa Diggah usuk Yi-Numuy

فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِٱلْجُنُودِ قَالَ إِنَّ
ٱللَّهَ مُبْتَلِيكُم بِنَهَرٍ فَمَن شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ
مِنِّي وَمَن لَّمْ يَطْعَمْهُ فَإِنَّهُۥ مِنِّيٓ إِلَّا مَنِ
ٱغْتَرَفَ غُرْفَةًۢ بِيَدِهِۦ ۚ فَشَرِبُوا۟ مِنْهُ
إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ ۗ فَلَمَّا جَاوَزَهُۥ هُوَ
وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مَعَهُۥ قَالُوا۟ لَا طَاقَةَ لَنَا
ٱلْيَوْمَ بِجَالُوتَ وَجُنُودِهِۦ ۚ قَالَ ٱلَّذِينَ

يَظُنُّونَ أَنَّهُم مُّلَٰقُوا۟ ٱللَّهِ كَم مِّن
فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةًۢ
بِإِذْنِ ٱللَّهِ ۗ وَٱللَّهُ مَعَ ٱلصَّٰبِرِينَ ﴿٢٤٩﴾

yol luk Qaduwwit Qeb Abu waa kinni, kinnih immay isi gabat leek inki Adda canô Baxa canna kak haah yaaqube num Akke waytek, Tokkel woo macxi woo weeqaytuk inkih yooqobeeh cayya kaak iyye, keenik dago maray Bakaaral yisbire Akke waytek, Tokkel Taaluut kee moominiinik kaâ luk yan mari weeqaytul tabeeh usun Qaduwwi manga yublen waqdi, nanu Jaaluut kee kay macaxuh Asaaku dudda mannu Qeb keenit Abnuh iyyen, Tokkel Diggah Yallat yangaarawu waam Asmatah-le mari keenil gacisak: dago Buttay teemeneeh Sabri-le maggo Buttay koroosittek teyse magide takkee! Yallih idiniiy kay fayxih iyyen, Yalli usuk catoo kee dacayrih yisbire marâ luk yan.

وَلَمَّا بَرَزُوا۟ لِجَالُوتَ وَجُنُودِهِۦ قَالُوا۟
رَبَّنَآ أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا
وَٱنصُرْنَا عَلَى ٱلْقَوْمِ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٢٥٠﴾

250. Taaluut kee kay macaxuy moominiinih tani Booxal Jaaluut kee kay macaxuy korosuh tanih yumbulleen waqdi, moominiin Yallat xaaqimak Ni-Rabbow Ni-Lubbittel kaxxa Sabri oobisaay Qebti Booxal Ni-Dadooba diggi neh hayisaay koroositeh yan marak isi catooy isi Qokoluh iisa neh keenik Acuy iyyen.

فَهَزَمُوهُم بِإِذْنِ ٱللَّهِ وَقَتَلَ دَاوُۥدُ
جَالُوتَ وَءَاتَىٰهُ ٱللَّهُ ٱلْمُلْكَ
وَٱلْحِكْمَةَ وَعَلَّمَهُۥ مِمَّا يَشَآءُ ۗ وَلَوْلَا
دَفْعُ ٱللَّهِ ٱلنَّاسَ بَعْضَهُم بِبَعْضٍ

251. Tokkel moominiin macaxi Yallih idinih ken Bukseeh Nabii Daawuud Jaaluut Qideeh tohuk lakal Yalli Reedaa kee Nubuwwannu kaah yeceeh ixxigay fayda-lek isih faxam kaa

Barse, Yalli Sinaamak garu (koros kinnuk) garut (moominiin kinnuk) Jihaad kee Qeebit gutuqak Suge wannay Baaxo Bayak ten koros maysol, kinnih immay Yalli isi ginoh Amol kaxxa muxxo-le Rabbi kinni.

لَفَسَدَتِ ٱلْأَرْضُ وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ ذُو
فَضْلٍ عَلَى ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٢٥١﴾

252. Nabiyow Tamah Yallih Aayootay Nummah kol Nakriyeeh kol maaqna kinni, Diggah Atu Ni-Farmoytiitiy Rubsumtek Numuk teyna kinnito kaak iyye Yalli.

تِلْكَ ءَايَٰتُ ٱللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِٱلْحَقِّ ۚ
وَإِنَّكَ لَمِنَ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿٢٥٢﴾

253. Tama farmoytiitik garu garuk keenik muxxusneh, Yalli isi Afaak lih yaabe mari keenik yanih Nabii Muusah innah, Arooca fayya kak hee mari keenik yanih Nabii Mucammad kee Ambiyah Abba Nabii Ibraahim innah, Maryam Baxa Nabii Qiisah Baxxaqqa itta Astooti kaah neceeh Ruucal Al-Qhudsit (Jibriil kinnuk) kaa maqarrosne, Yalli faxinnay farmoytiitik lakal temeete ummatta Baxxaqqa keenih temeetek lakal ittâ luk Aamuk manannon, kinnih immay usun itta weeniih, Tokkel yeemeneeh iimaanal diggi keenik iyye mari keenik yaniih makkooteeh koroosite mari keenik yanih, Yalli faxinnay Sinam inkih tirri haak yeneeh ittâ luk Aamuk manannon, kinnih immay Yalli isih faxam Aba.

* تِلْكَ ٱلرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ
مِّنْهُم مَّن كَلَّمَ ٱللَّهُ ۖ وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَٰتٍ ۚ
وَءَاتَيْنَا عِيسَى ٱبْنَ مَرْيَمَ ٱلْبَيِّنَٰتِ وَأَيَّدْنَٰهُ
بِرُوحِ ٱلْقُدُسِ ۗ وَلَوْ شَآءَ ٱللَّهُ مَا ٱقْتَتَلَ
ٱلَّذِينَ مِنۢ بَعْدِهِم مِّنۢ بَعْدِ مَا جَآءَتْهُمُ
ٱلْبَيِّنَٰتُ وَلَٰكِنِ ٱخْتَلَفُوا۟ فَمِنْهُم مَّنْ
ءَامَنَ وَمِنْهُم مَّن كَفَرَ ۚ وَلَوْ شَآءَ ٱللَّهُ
مَا ٱقْتَتَلُوا۟ وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿٢٥٣﴾

254. Yeemeneh yan maraw maaluk Siinih neceemik Yallih gital

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ أَنفِقُوا۟ مِمَّا رَزَقْنَٰكُم

مِّن قَبۡلِ أَن يَأۡتِيَ يَوۡمٞ لَّا بَيۡعٞ فِيهِ وَلَا خُلَّةٞ
وَلَا شَفَٰعَةٞۗ وَٱلۡكَٰفِرُونَ هُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ ٢٥٤

Tu-Acuwa Qhiyaamah Ayroy tellemmoy sinni Nafsi Yallih digaalak edde Naggossaana kak Aanee waytaah kataysay Yallih digaala Siinik waasa edde Aanee waah, Shafaaqatta Aba num Yalli kaah idinisa kaa Akke waytek edde geytime waa Ayró tamaatek duma, korosuy Yalli heeh yan caddoodat caddok taturte usun daalimiiniy digaala cakkisitta kinni.

ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلۡحَيُّ ٱلۡقَيُّومُۚ لَا تَأۡخُذُهُۥ
سِنَةٞ وَلَا نَوۡمٞۚ لَّهُۥ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي
ٱلۡأَرۡضِۗ مَن ذَا ٱلَّذِي يَشۡفَعُ عِندَهُۥٓ إِلَّا
بِإِذۡنِهِۦۚ يَعۡلَمُ مَا بَيۡنَ أَيۡدِيهِمۡ وَمَا خَلۡفَهُمۡۖ
وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيۡءٖ مِّنۡ عِلۡمِهِۦٓ إِلَّا بِمَا شَآءَۚ
وَسِعَ كُرۡسِيُّهُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَۖ وَلَا يَـُٔودُهُۥ
حِفۡظُهُمَاۚ وَهُوَ ٱلۡعَلِيُّ ٱلۡعَظِيمُ ٢٥٥

255. Yalli usuk kaak-sa Qibaada cakkisita Yalli kak Aanee waa Yalla kinni, usuk dudda-le manoy isi Nabna celta-ley Rabe waa kinni, usuk isi ginoh Amol yaniih isi ginok maceyta, Qunduugul kaa mabeyaay Xin kaa mabeya, usuk Qaranwal tanim kee Baaxô Bagul tanim inkih-le, maa-Numuuy Yallih xaqul Shafaaqatta Abtu duddam Yallih idinih Aba kaa Akke waytek! Num maaba! Akeerâ caagiidak keenik foocal tanim yaaxigeeh Addunyâ caagiidak warrayteemiy keenik wadiril Raqte yaaxigeh, usun kay ixxigak tu-mayaaxigan usuk faxaamay usuk ken Barsa Akke waytek, kay kursi Qaranwaa kee Baaxô farakkah duddu hayta, Yallal ken Nammayih (Qaran kee Baaxo kinnuk) dacayri kaal maqilsi, usuk isi ginok iro Raaqaah fayya iyyaah kulliimik Nabah.

لَآ إِكۡرَاهَ فِي ٱلدِّينِۖ قَد تَّبَيَّنَ ٱلرُّشۡدُ مِنَ ٱلۡغَيِّۚ فَمَن يَكۡفُرۡ بِٱلطَّٰغُوتِ وَيُؤۡمِنۢ بِٱللَّهِ فَقَدِ ٱسۡتَمۡسَكَ بِٱلۡعُرۡوَةِ ٱلۡوُثۡقَىٰ لَا ٱنفِصَامَ لَهَاۗ وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ٢٥٦

256. Islaam diinit culaanam dirki maliiy num kah madirkisima Nummah cakki deedalak Baxxaqqa iyye, Toysa Yallak kalah uqbuddu haanamal koroositeeh inki Yalla Nummayse num, Toysa Nummah usuk diinik Aggiriqqe wayta Qoroy diggi itta yibbixiteh, Yalli isi Naqoosah maxcooca yaabbi ken Niyaayit tanim yaaxigi kinni.

ٱللَّهُ وَلِيُّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ يُخۡرِجُهُم مِّنَ ٱلظُّلُمَٰتِ إِلَى ٱلنُّورِۖ وَٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ أَوۡلِيَآؤُهُمُ ٱلطَّٰغُوتُ يُخۡرِجُونَهُم مِّنَ ٱلنُّورِ إِلَى ٱلظُّلُمَٰتِۗ أُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ ٱلنَّارِۖ هُمۡ فِيهَا خَٰلِدُونَ ٢٥٧

257. Yalli yeemeneh yan marih Awlaytu catoo kee dacayril, usuk koroosanni diteetak iimaan diifû fanah ken yayyaaqe, koroositeh yan marak Awlaytit keenik Sheytan kee Yallak kalah uqbuddu haanama, usun iimaan diifuk koroosanni diteetâ fanah ken yayyaaqen, woo mari girâ mara usun teetil waarak.

أَلَمۡ تَرَ إِلَى ٱلَّذِي حَآجَّ إِبۡرَٰهِـۧمَ فِي رَبِّهِۦٓ أَنۡ ءَاتَىٰهُ ٱللَّهُ ٱلۡمُلۡكَ إِذۡ قَالَ إِبۡرَٰهِـۧمُ رَبِّيَ ٱلَّذِي يُحۡيِۦ وَيُمِيتُ قَالَ أَنَا۠ أُحۡيِۦ وَأُمِيتُۖ قَالَ إِبۡرَٰهِـۧمُ فَإِنَّ ٱللَّهَ يَأۡتِي بِٱلشَّمۡسِ مِنَ ٱلۡمَشۡرِقِ فَأۡتِ بِهَا مِنَ ٱلۡمَغۡرِبِ فَبُهِتَ ٱلَّذِي كَفَرَۗ وَٱللَّهُ لَا يَهۡدِي ٱلۡقَوۡمَ ٱلظَّٰلِمِينَ ٢٥٨

258. Nabiyow Nabii Ibraahim kay Rabbih inkittinaanel kaa giddiye numih (namruud kinnuk) caalatak Qajabah gibdim maay tuble ku-Rabbi miyyaay? Axcuk kaa essere numuk Yalli Reeda kaah yeceeh kaxxa mariiniteeh caddok tatreemih Sabbatah, Nabii Ibraahim kaal gacisak: ginó taynuwweeh Qiddam Yi-Rabbi Atu taynuwweeh Qiddam madudda kaak iyye waqdi, woo num (Namruud kinnuk) kaal gacisak: Anu Aynuwweeh Qidah Anu faxa num Qidaah faxa num wadah kaak iyye, Tokkel Nabii Ibraahim kaal gacisak: Toysa

Diggah Yallay Anu Aqbude Ayró Ayrô mawqak Baahak, Toysa Atu Ayrô kormak tet Baahey kaak iyye, Tokkel tama numuy koroosite waqaggiteeh karuccu iyye, Yalli koroositeh yan maray daalimiinih yani cakkî fanah tirri mahaa.

أَوْ كَٱلَّذِى مَرَّ عَلَىٰ قَرْيَةٍ وَهِىَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا قَالَ أَنَّىٰ يُحْىِۦ هَٰذِهِ ٱللَّهُ بَعْدَ مَوْتِهَا ۖ فَأَمَاتَهُ ٱللَّهُ مِا۟ئَةَ عَامٍ ثُمَّ بَعَثَهُۥ ۖ قَالَ كَمْ لَبِثْتَ ۖ قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ ۖ قَالَ بَل لَّبِثْتَ مِا۟ئَةَ عَامٍ فَٱنظُرْ إِلَىٰ طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ لَمْ يَتَسَنَّهْ ۖ وَٱنظُرْ إِلَىٰ حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ ءَايَةً لِّلنَّاسِ ۖ وَٱنظُرْ إِلَى ٱلْعِظَامِ كَيْفَ نُنشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوهَا لَحْمًا ۚ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُۥ قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٥٩﴾

259. Hinnay Nabiyow magaalay Qarwa kak tiddigilleeh Bokoktek xaqu warree numih ceelallo maay tuble Amô tabsi kak gidooral kak Radak, Yalli ta-magaala mannal yaynuwweeh is tiddigilleeh Rabtek lakal iyye, tokkel Yalli Bool Sanatih gide kaa Qideeh, Tohuk lakal Yalli Rooci kaah gacseeh kaa ugseeh Rabat magide Sugtee? Kaak iyye, Rabat inki Ayró hinnay Ayrô garab Suge iyye, Yalli kaal gacisak: wonna hinnay Atu Rabat Bool Sanatih gide Sugtek, Toysa Atu isi maaqoo kee maqab wagitey is ma-milaggoowinnak, ku-Dananâ fanah wagitey usuk fixiixih tan lafoofih Sugek lakal Yalli kaa elle yaynuwwee inna, Yalli Rabak lakal Sinam ugsaah wohuh dudda leemih Asta Sinaamah koo Abnam keh kok abne, Atu ku-Dananih lafoofî fanah wagitey tet kobxisnaah Baaxok fayya tet haynaah ittat tet kah xakabna inna, Tohuk lakal cadot tet kah Sarisnaah Rooci teetit elle gacisna inna wagitey kaak iyye, Tokkel toh kaah Qaddowteeh Baxxaqqa

kaah itte waqdi, Yallih Nabna Aalamuk Diggah Yalli ummaan iimih dudda-lem Aaxigeh iyye.

وَإِذْ قَالَ إِبْرَٰهِـۧمُ رَبِّ أَرِنِى كَيْفَ تُحْىِ ٱلْمَوْتَىٰ ۖ قَالَ أَوَلَمْ تُؤْمِن ۖ قَالَ بَلَىٰ وَلَٰكِن لِّيَطْمَئِنَّ قَلْبِى ۖ قَالَ فَخُذْ أَرْبَعَةً مِّنَ ٱلطَّيْرِ فَصُرْهُنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ ٱجْعَلْ عَلَىٰ كُلِّ جَبَلٍ مِّنْهُنَّ جُزْءًا ثُمَّ ٱدْعُهُنَّ يَأْتِينَكَ سَعْيًا ۚ وَٱعْلَمْ أَنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٦٠﴾

260. Nabiyow Nabii Ibraahim: Yi Rabbow Rabtem elle taynuwwee inna yoo uybulluyey iyye waqdi cusey, Yalli kaal gacisak: Anu Rabtem Aynuwweemih dudda liyom Ma-Nummaysinnitoo? Kaak iyye, Nabii Ibraahim: Yeey! Nummayseh, kinnih immay woh koo kah esseram Yi-Lubbi Satta edde iyyaah Asmatat Asmat yoh ossimam keh iyyaanama iyye, Tokkel Yalli Haadak Affara Haadaytu Beyyi hayisaay isi fan ken gacissi hayisaay ken usguudaay irgiggiqqi ken hayisay cado keenik ittat esgelli hayis, Tohuk lakal kulli Qaleh Amol keenik kulli Haadaytuk Cadoytah exxa keenik hayya hayis, Tohuk lakal keenih Sec Sissikuk Haadak kol Amaate loonuk, Diggah Yalli Mayso-liiy Naggaar kinnim ixig kaak iyye Yalli.

مَّثَلُ ٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَٰلَهُمْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنۢبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلَ فِى كُلِّ سُنۢبُلَةٍ مِّا۟ئَةُ حَبَّةٍ ۗ وَٱللَّهُ يُضَٰعِفُ لِمَن يَشَآءُ ۚ وَٱللَّهُ وَٰسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٦١﴾

261. Moominiinih yan maray Yallih gital sinni maalu yaceeh ceelallo meqe Burta-le Baaxol yubquren Amboytay malcina Sumbulti kak yawqeeh yaabukey kulli Sumbulti kak Bool Amboyta kak yakkeh inna, Yalli isih faxa marah galto dirribisah usuk Yallih fooca edde faxek, Yallih muxxo farakka leeh usuk isi naqoosah Niyaayit tanim yaaxigi kinni.

262. Sinni maalu Yallih gital yacee mari, Tohuk lakal Acuwwu heem woh koh Abee kee Adah Amo kaal yayxeerem katayse waa mari usun sinni Rabbih xaqul sinni galto-lon, Qhiyaamah Ayró meesi ken Amol matanaay Addunyak keenik warrayteemih Marookitan.

ٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَٰلَهُمْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ ثُمَّ لَا يُتْبِعُونَ مَآ أَنفَقُوا۟ مَنًّا وَلَآ أَذًى لَّهُمْ أَجْرُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٦٢﴾

263. Meqe yaabay maggom kallaci aba numul gacsaanaa kee Qafu kaah Abaanam Sadqhatay woh koh Abee kee Adah Amo keenil yaxxeereenim katattak kayrih Aysuk Raqta, Yalli kay Naqoosa tacee Sadqhatak gaddali, Usuk xiqliiy kay Amri cina marih digaalat mayasissika.

* قَوْلٌ مَّعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِّن صَدَقَةٍ يَتْبَعُهَآ أَذًى ۗ وَٱللَّهُ غَنِىٌّ حَلِيمٌ ﴿٢٦٣﴾

264. Yeemeneh yan maraw sinni Sadqhoota woh koh Abee kee Adah Amo Sinaamal tayxeereenimit mabaysina isi maalu Sinam yoobulah yeceeh Yallaa kee ellecaboh Ayró Nummayse waa Numih innah, too yoobulak ceelallo Burta Bagul-le xaxxaqah yan xaay kaxxa Rob elle Radey Burta kak duggu heey Saytuttucinuk cabeh inna, Tonnaah tama yoobulaleela Abba heen meqe taamoomit galtok tu-geyaanam maduudan Akeeral, Yalli koroositeh yan mara kayri gitâ fanah tirri mahaa.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تُبْطِلُوا۟ صَدَقَٰتِكُم بِٱلْمَنِّ وَٱلْأَذَىٰ كَٱلَّذِى يُنفِقُ مَالَهُۥ رِئَآءَ ٱلنَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ ۖ فَمَثَلُهُۥ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ عَلَيْهِ تُرَابٌ فَأَصَابَهُۥ وَابِلٌ فَتَرَكَهُۥ صَلْدًا ۖ لَّا يَقْدِرُونَ عَلَىٰ شَىْءٍ مِّمَّا كَسَبُوا۟ ۗ وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٢٦٤﴾

265. sinni maalu Yallih kacanuu kee kay leeda edde gurrusak usun sinni Nafsih Yalli dudda-le galto keenih elle yacayuwaam diggi haak Asmat luk yaceeh yan

وَمَثَلُ ٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَٰلَهُمُ ٱبْتِغَآءَ مَرْضَاتِ ٱللَّهِ وَتَثْبِيتًا مِّنْ أَنفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍۭ بِرَبْوَةٍ أَصَابَهَا وَابِلٌ فَـَٔاتَتْ أُكُلَهَا

marih ceelallo, Bustaanay maggo cooxley Baaxok fayya-le Aracal yaniy maggo Rob elle Radek caxâ mixu Namma marduufuh Baaha, kaxxa Rob kaal Rade weeh dago Rob kaal Rada way caxâ mixu Namma marduufuh Baahah inna, tamannaah Acwa Yallah caglise marih Acwa Yalli Raabitaah dirribisah tambay taqanxay, Yalli isin Abba haytaanam yabali kinni.

ضِعۡفَيۡنِ فَإِن لَّمۡ يُصِبۡهَا وَابِلٞ فَطَلّٞۗ وَٱللَّهُ بِمَا تَعۡمَلُونَ بَصِيرٌ ٢٦٥

266. Siinik Numuk teyni Bustaanay weeqaytitte guba kak gexxay Tamiiraay Qinab Addal kak yaniy kulli caxâ mixu Addal-ley Boolaateeh idoolanni gee Numuy Qunxa xayloy Boola-le ley Abak yeneemik tu-duude waa kaxxa caacayay gira Addat-le Bustaan kak xageeh kak carare yakkem maay kicni?makicni, tamannaah Acwa Yallah caglise weeh yoobula edde faxe num Qhiyaamah Ayró Abba heemik tu-mageya, tamannah tan Baxxaqqah Yalli isi Aayoota Baxxaqqa Siinih haa cubbussaanaah Acwa Yallah caglissaanam keh.

أَيَوَدُّ أَحَدُكُمۡ أَن تَكُونَ لَهُۥ جَنَّةٞ مِّن نَّخِيلٖ وَأَعۡنَابٖ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ لَهُۥ فِيهَا مِن كُلِّ ٱلثَّمَرَٰتِ وَأَصَابَهُ ٱلۡكِبَرُ وَلَهُۥ ذُرِّيَّةٞ ضُعَفَآءُ فَأَصَابَهَآ إِعۡصَارٞ فِيهِ نَارٞ فَٱحۡتَرَقَتۡۗ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمُ ٱلۡأٓيَٰتِ لَعَلَّكُمۡ تَتَفَكَّرُونَ ٢٦٦

267. Yeemeneh yan maraw meqeeh calaalih orbissen maaluu kee Baaxok Siinih neyyeeqeemik Zakaa kee Sadqhat Yallih Sabbatah kak Acuwaay tu-dagoytiitih umam kak taceenim maniyaatina, usuk Siinih yontocowwime kaa tekkek umaaneh inti kak Aliffi hayteenih

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ أَنفِقُواْ مِن طَيِّبَٰتِ مَا كَسَبۡتُمۡ وَمِمَّآ أَخۡرَجۡنَا لَكُم مِّنَ ٱلۡأَرۡضِۖ وَلَا تَيَمَّمُواْ ٱلۡخَبِيثَ مِنۡهُ تُنفِقُونَ وَلَسۡتُم بِـَٔاخِذِيهِ إِلَّآ أَن تُغۡمِضُواْ فِيهِۚ وَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ٢٦٧

Beytan sin Akke waytek Bee waak teneenim Sinaamah maacina, Diggah Yallay Rizqhi Siinih yacee sin Sadqhatak gaddaliy kulli caalatal faylisime kinnim ixiga.

268. Sheytan cinnaanee kee tuddagnal sin meesiisaah Qaxuma taamoomih sin Amrisa, Yalli isin Abtaanah tanin Acwal dambi cabtii kee isi rizqhiy kaak yanil sin xagnisa, Yallih muxxo farakka-leeh isi Naqoosah taamoomii kee ken Niyaayit tanim yaaxigi kinni.

ٱلشَّيْطَٰنُ يَعِدُكُمُ ٱلْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُم بِٱلْفَحْشَآءِ ۖ وَٱللَّهُ يَعِدُكُم مَّغْفِرَةً مِّنْهُ وَفَضْلًا ۗ وَٱللَّهُ وَٰسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٦٨﴾

269. Yalli isi Naqoosak isih faxa marah manfaqat-le ixxigay meqe taamâ fanah ken Beyta keenih yacee, usuk manfaqat-le ixxiga kah yecee mari, Toysa Nummah Yalli maggo kayri keenih yecee, tamah kassittaah elle kas-kassowtam matan Qaafiyatah yan kas-le mara Akke waytek.

يُؤْتِى ٱلْحِكْمَةَ مَن يَشَآءُ ۚ وَمَن يُؤْتَ ٱلْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِىَ خَيْرًا كَثِيرًا ۗ وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّآ أُو۟لُوا۟ ٱلْأَلْبَٰبِ ﴿٢٦٩﴾

270. Moominiiney maaluk Yallih fooca edde faxak Acuyyu hayteenim, hinnay Axbuuxuk tabbixeeniih sinni Nafsil hayteenim, Toysa Diggah Yalli woh yaaxigeh, sinni Nafsi Yallih Amrih cinat yudlume mari Yallih digaala keenik catta cateynit malon.

وَمَآ أَنفَقْتُم مِّن نَّفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُم مِّن نَّذْرٍ فَإِنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُهُۥ ۗ وَمَا لِلظَّٰلِمِينَ مِنْ أَنصَارٍ ﴿٢٧٠﴾

271. Moominiiney isin Sadqhat tuybulleenih teceenik, Toysa too Sadqhatay teceenih taniini Nabam meqe, Qellissi tet hayteenih tu-

إِن تُبْدُوا۟ ٱلصَّدَقَٰتِ فَنِعِمَّا هِىَ ۖ وَإِن تُخْفُوهَا وَتُؤْتُوهَا ٱلْفُقَرَآءَ فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ ۚ وَيُكَفِّرُ

maleelah tet teceenik, Toysa toh kayrih Siinih Aysuk Raqta Yalli sin meqe taamoomit sin dambitte duuge-le Yalli isin Abba haytaanamak Adda yaaxigi kinni.

عَنكُم مِّن سَيِّـَٔاتِكُمْ ۗ وَٱللَّهُ
بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٧١﴾

272. Nabiyow Sinam islaam diinil tirri haytam kol matan, kinnih immay Yalli isih faxa mara tirri haa islaamaninnoh, moominiiney maaluk Yallah caglisak Acuyyu haytaanamih galto sin Nafsih iimi, isin maalu kah taceenim manton Yallih fooca edde gurrusak taceen sin Akke waytek, maaluk Yallah caglisak Acuyyu haytaanamih galto dudda-luk Siinih Antacawwime-le isin Abitti hayten maqaanet Andullume kalah tu-Siinik kak daggoyse kalah.

۞ لَّيْسَ عَلَيْكَ هُدَىٰهُمْ وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ
يَهْدِى مَن يَشَآءُ ۗ وَمَا تُنفِقُوا۟ مِنْ خَيْرٍ
فَلِأَنفُسِكُمْ ۚ وَمَا تُنفِقُونَ إِلَّا
ٱبْتِغَآءَ وَجْهِ ٱللَّهِ ۚ وَمَا تُنفِقُوا۟ مِنْ خَيْرٍ
يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنتُمْ لَا تُظْلَمُونَ ﴿٢٧٢﴾

273. Isin maaluk Acuyyu haytaanam tu-maleelay sinni Nafsi Yallih gital jihaad kee gaadul teyseedey Rizqhi guranah Safarah Baaxok Baaxo kabxa (tellemmo) Abitak gexam duude waay ken caalat Aaxige waa num usun kallacik yexxeereenimih Sabbatah, gaddaloola yakkale marah Acuwa lih yaaban Numow woo mara Astootiy edde yanin caalat keenik taybulleel ken taaxige, usun inki innah Sinam messeraanaay essereenik kaxxam Sinam makallacan, maaluk Yallih gital Acuyyu haytaanam, Toysa Diggah Yalli woh yaaxigeeh sin elle galte-le.

لِلْفُقَرَآءِ ٱلَّذِينَ أُحْصِرُوا۟ فِى سَبِيلِ
ٱللَّهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ ضَرْبًا فِى
ٱلْأَرْضِ يَحْسَبُهُمُ ٱلْجَاهِلُ أَغْنِيَآءَ
مِنَ ٱلتَّعَفُّفِ تَعْرِفُهُم بِسِيمَٰهُمْ
لَا يَسْـَٔلُونَ ٱلنَّاسَ إِلْحَافًا ۗ وَمَا تُنفِقُوا۟
مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ ٱللَّهَ بِهِۦ عَلِيمٌ ﴿٢٧٣﴾

ٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَٰلَهُم بِٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٧٤﴾

274. Sinni maalu Yallih kacnu edde geyaanam keh Bar kee laqo Qellisak Ayballuk yacee mari, Toysa usun sinni Rabbih xaqul sinni galto-lon, Qhiyaamah Ayró meesi ken Amol matanaay Addunyak keenik warrayteemih usun ma Rookitan.

ٱلَّذِينَ يَأْكُلُونَ ٱلرِّبَوٰا۟ لَا يَقُومُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ ٱلَّذِى يَتَخَبَّطُهُ ٱلشَّيْطَٰنُ مِنَ ٱلْمَسِّ ۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوٓا۟ إِنَّمَا ٱلْبَيْعُ مِثْلُ ٱلرِّبَوٰا۟ ۗ وَأَحَلَّ ٱللَّهُ ٱلْبَيْعَ وَحَرَّمَ ٱلرِّبَوٰا۟ ۚ فَمَن جَآءَهُۥ مَوْعِظَةٌ مِّن رَّبِّهِۦ فَٱنتَهَىٰ فَلَهُۥ مَا سَلَفَ وَأَمْرُهُۥٓ إِلَى ٱللَّهِ ۖ وَمَنْ عَادَ فَأُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿٢٧٥﴾

275. Ribat taamitaah Ribâ maalu yakme mari, usun Qhiyaamah Ayró sinni magooqak mugtan Sheytan yootokeeh yinkise numuy cabuh Radarradak Annakassuk gexa Numih innal ugta kaa Akke waytek, woh kah kinnim diggah usun (Ribâ maalu yakme mara kinnuk) cagalah tellemmo is Ribah inna kinni calaali caddabnal iyyeenimih Sabbatah, Yalli ken dirabboyseeh tellemmo calaali Abeeh Riba caraamu Abem baxxaqqa hee, tokkel kay Rabbik kassis kee Ribak waaso kah temeeteeh teetit taamitaamak yeede num, Toysa usuk Ribâ maali caraamuk yanim kaa Aafe kalah warrayteeh kak xagem kayiimiiy dambi kaal mali, Yallal gaceeh Yalli Qafu kaah Abi hinnay Yallal gace weeh kaa digaale yakkeemih caagid Yallâ fanah kaak gaca, Riba caraamu kinniimih waaso ken toofeek lakal Ribâ maalih makmot Qakte mari, Toysa woo mari gira mara usun teetil waarak.

يَمْحَقُ ٱللَّهُ ٱلرِّبَوٰا۟ وَيُرْبِى ٱلصَّدَقَٰتِ ۗ وَٱللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ أَثِيمٍ ﴿٢٧٦﴾

276. Yalli Ribat geen maalu inkih Baysee kee hinnay maalu-leh yan numuk maaluk Barkat kaak kale yakke, Seehadayti Sadqhatah

yacee maalu Yalli kaah ossaah kaah yaydarreh, Yalli ummaan korostay koroosannuk Amok kate waay Ribâ maalu yakmem calalloysitey kaxxa dambilih yani ma-kicni.

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَأَقَامُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتَوُاْ ٱلزَّكَوٰةَ لَهُمۡ أَجۡرُهُمۡ عِندَ رَبِّهِمۡ وَلَا خَوۡفٌ عَلَيۡهِمۡ وَلَا هُمۡ يَحۡزَنُونَ ﴿٢٧٧﴾

277. Diggah yeemeneeh meqe taamoomi Abbaasiteeh Salat elle faxxiima innal Soolisaah sinni maaluk Zaka yacee mari usun sinni Rabbih xaqul sinni galto-lon, Qhiyaamah Ayró meesi ken Amol matanaay Addunyak keenik warrayteemih ma-Rookitan.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَذَرُواْ مَا بَقِيَ مِنَ ٱلرِّبَوٰٓاْ إِن كُنتُم مُّؤۡمِنِينَ ﴿٢٧٨﴾

278. Yeemeneh yan maraw Yallak meesitaay Riba caraamu takkek duma sin maaluk Amot Ribak fulah Raqteemih guran caba Nummah moominiin tekkeenik.

فَإِن لَّمۡ تَفۡعَلُواْ فَأۡذَنُواْ بِحَرۡبٖ مِّنَ ٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦۖ وَإِن تُبۡتُمۡ فَلَكُمۡ رُءُوسُ أَمۡوَٰلِكُمۡ لَا تَظۡلِمُونَ وَلَا تُظۡلَمُونَ ﴿٢٧٩﴾

279. Tokkel isin Yalli sin kak waaseemik Raqtaanam abe wayteenik, Toysa Yallaa kee kay farmoytak Qeb Siinih yanim ixiga, isin Yallal gacteeniih Ribâ maalih makmo cabteenik, Toysa sin maaluy Sinaamat magoytah litoonuk Amo liton fula edde hee kalah, tonnal isin Sinam matadlumaanaay sinam sin matadluma.

وَإِن كَانَ ذُو عُسۡرَةٖ فَنَظِرَةٌ إِلَىٰ مَيۡسَرَةٖۚ وَأَن تَصَدَّقُواْ خَيۡرٞ لَّكُمۡ إِن كُنتُمۡ تَعۡلَمُونَ ﴿٢٨٠﴾

280. Magoyta elle tan numuy tu-elle gibdi usuk woo magoyta yaceemih dudda Aalle wee kaa tekkek, Toysa Yalli tu-kaal xabbacoysah gide kaah Qambaltaanam Siinil tan, isin magoyta edde tan numuh woo maalu inkih kaah cabee kee hinnay tu-kaah kak cabe

takkeeniih wohim Sadqhatah Siinih orobtam kayrih Siinih Aysuk Raqta, woh muxxok lem yaaxige mara tekkeenik.

وَٱتَّقُوا۟ يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى ٱللَّهِ ۖ ثُمَّ تُوَفَّىٰ كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٨١﴾

281. Sinaamey Yallâ fanah edde gacsimtoonu waytan Ayrok (Qhiyaamah Ayró kinnuk) meesita, tohuk lakal kulli Nafsi maqaanek Abem hinnay umaanek Abeemil dudda-luk galtime-le Akeeral usun Andullume kalah.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِذَا تَدَايَنتُم بِدَيْنٍ إِلَىٰٓ أَجَلٍ مُّسَمًّى فَٱكْتُبُوهُ ۚ وَلْيَكْتُب بَّيْنَكُمْ كَاتِبٌۢ بِٱلْعَدْلِ ۚ وَلَا يَأْبَ كَاتِبٌ أَن يَكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ ٱللَّهُ ۚ فَلْيَكْتُبْ وَلْيُمْلِلِ ٱلَّذِى عَلَيْهِ ٱلْحَقُّ وَلْيَتَّقِ ٱللَّهَ رَبَّهُۥ وَلَا يَبْخَسْ مِنْهُ شَيْـًٔا ۚ فَإِن كَانَ ٱلَّذِى عَلَيْهِ ٱلْحَقُّ سَفِيهًا أَوْ ضَعِيفًا أَوْ لَا يَسْتَطِيعُ أَن يُمِلَّ هُوَ فَلْيُمْلِلْ وَلِيُّهُۥ بِٱلْعَدْلِ ۚ وَٱسْتَشْهِدُوا۟ شَهِيدَيْنِ مِن رِّجَالِكُمْ ۖ فَإِن لَّمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَٱمْرَأَتَانِ مِمَّن تَرْضَوْنَ مِنَ ٱلشُّهَدَآءِ أَن تَضِلَّ إِحْدَىٰهُمَا فَتُذَكِّرَ إِحْدَىٰهُمَا ٱلْأُخْرَىٰ ۚ وَلَا يَأْبَ ٱلشُّهَدَآءُ إِذَا مَا دُعُوا۟ ۚ وَلَا تَسْـَٔمُوٓا۟ أَن تَكْتُبُوهُ صَغِيرًا أَوْ كَبِيرًا إِلَىٰٓ أَجَلِهِۦ ۚ ذَٰلِكُمْ أَقْسَطُ عِندَ ٱللَّهِ وَأَقْوَمُ لِلشَّهَٰدَةِ وَأَدْنَىٰٓ أَلَّا تَرْتَابُوٓا۟ إِلَّآ أَن تَكُونَ تِجَٰرَةً حَاضِرَةً تُدِيرُونَهَا بَيْنَكُمْ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَلَّا تَكْتُبُوهَا ۗ وَأَشْهِدُوٓا۟ إِذَا تَبَايَعْتُمْ ۚ وَلَا يُضَآرَّ كَاتِبٌ وَلَا شَهِيدٌ ۚ وَإِن تَفْعَلُوا۟ فَإِنَّهُۥ فُسُوقٌۢ بِكُمْ ۗ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ

282. Yeemeneh yan maraw Abuuduh yimixxige waktî fanah ittâ luk taamitteenik, Toysa woo magoyta le waktil uktuba maali dacayrii kee ittawwayak, Qadaalat-le Numuy kutbe yaaxige magoytak sin fanal tanim yaktabay, kutbe Aba num Yalli kaa elle Barse innal Qadaalatal kutbe Abam cine waay wohuh kaah Seeceenik kollay, Toysa too kutbe Abay, cakki (magoyta kinnuk) elle yan num kaah warisay isil tanim, Yallay kay Rabbi kinnik meesitay, isil tan magoytak tu-daggoyse waay, Tokkel cakki (magoyta kinnuk) edde yan num kasmaliy isi maalu Baddaaha tekkek hinnay Saldii kee idaltuy Boola-le tekkek, hinnay usuk duuday magoytak isil tanim warsam duude waa tekkek, Toysa kay Awlayti kaat tanim Qadaalatal warisay, sin labhak (muslimiin labha kinnuk) Namma Numuy wohul Sumaaqitta Sumaaqisa, Tokkel Namma Numuy Sumaq elle haytaana Aanee week, Toysa Sumaq marak inki num kee Namma

وَيُعَلِّمُكُمُ ٱللَّهُ ۗ وَٱللَّهُ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٨٢﴾

Barray Sumaaqat kak leeddaanay Sumaaqitta gurrusa, woo Namma Barrak tiyak teyna woh hawwente tet tekkek ken Nammayak tiya Akatto kassissamkeh, Sumaq mari Sumaaqah ken Seeceenik Sumaq cine woonay, magoyta-le waktil taktubeenimik mataqbina daggowtay hinnah tamaggay, tama magoytay Yalli kutbeh sin kah Amrise Yallih xaqul kay madqal Qadaalatah Aysuk Raqtaah Sumaq diggah Aysuk Raqta, magoyta takkeh gidee kee tet edde yaceenim kak faxximta waktit Agay-waagite waytaanamal xayuk Raqta, kinnih immay tellemmoy Aracal takkey sin fanal mariiy mari gabak Beysitay magoytah Raaqe wayta tekkek, Tokkel Aktube waytaanamah dambi Siinil mayan, sittin fanal tellemmo Abittan waqdi Sumaq haysita sumaq haysittaanam kacanu-lek, cakki-le num kee cakki elle yan num kutbe Aba num kee Sumaq num duude waanamat ken Biyaake woonay, tonnaah kutbe Aba maraa kee Sumaq mari kutbeh keenih ceyte mara hinnay Sumaaqah keenih ceyte mara Biyaake woonay kutbe Aba mari kutbe makot Abaanamat, hinnay Sumaq mari Sumaq cinaamat ken Biyaake waay, yalli sin kak waaseemik Raqtaanam abe wayteenik, Toysa Diggah toh Siinik Yallih Amrik Awqiyya kinni, Yallak meesita Yalli Addunyaa kee Akeeral inkih sin tanfiqem sin Barse-lek, Yalli

usuk ummaanim Yaaxigi kinniih sin caagiidak kaak Qellittam matanaay sin elle galtele.

283. Isin gexsô maray Safarah yani tekkeeniih magoyta Siinih yaktube num gee wayteenik, Toysa duyye-le numuh kay duyyeh waas takke duyyek tu-kaah Acuwa, magoyta edde tan num magoytak isit tanim Acuwu haam fanah, Tokkel mariiy mara Siinik yeemenek kutbee kee Sumaq marah Siinik faxximtam matan, Toysa tuh yeemenen num kaa kah yeemenen Amaanat yacaay, usuk Yallay isi Rabbi kinnik meesitay kaa yeemeneh yan num ganaamak, magoyta edde tan num magoytak isit tanim yengeddeeh wohut matre maraw Sumaaqah sin Seeceenik woo Sumaq maaqarina, woo Sumaq yaaqure num, Toysa Diggah usuk lubbi kak yoome num kinni, Yalli isin Abba haytaanam yaaxigeeh tu-kaak maqellittaay sin elle galtele Akeeral.

وَإِن كُنتُمْ عَلَىٰ سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا۟ كَاتِبًا
فَرِهَٰنٌ مَّقْبُوضَةٌ ۖ فَإِنْ أَمِنَ بَعْضُكُم بَعْضًا
فَلْيُؤَدِّ ٱلَّذِى ٱؤْتُمِنَ أَمَٰنَتَهُۥ وَلْيَتَّقِ ٱللَّهَ رَبَّهُۥ ۗ
وَلَا تَكْتُمُوا۟ ٱلشَّهَٰدَةَ ۚ وَمَن يَكْتُمْهَا
فَإِنَّهُۥٓ ءَاثِمٌ قَلْبُهُۥ ۗ وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٢٨٣﴾

284. Qaranwal tanim kee Baaxô Bagul tanim inkih Yalli-le, Sinaamey isin sin Nafsit tanim tuybulleenik hinnay Qellisseenik Yalli woo hiimih Cisab inkih Siinik Abele, Tokkel Yalli isih faxa marah dambi cabaah isih faxa mara digaalah, Yalli ummaan iimih dudda-li kinni.

لِّلَّهِ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ ۗ وَإِن تُبْدُوا۟
مَا فِىٓ أَنفُسِكُمْ أَوْ تُخْفُوهُ يُحَاسِبْكُم
بِهِ ٱللَّهُ ۖ فَيَغْفِرُ لِمَن يَشَآءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَآءُ ۗ
وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٨٤﴾

285. Yallih farmoyti kay Rabbik Qhuraanak kaal obsimtem Nummayseeh moominiin

ءَامَنَ ٱلرَّسُولُ بِمَآ أُنزِلَ إِلَيْهِ مِن رَّبِّهِۦ
وَٱلْمُؤْمِنُونَ ۚ كُلٌّ ءَامَنَ بِٱللَّهِ

Nummasseh, Yallih farmoytaa kee moominiinik kulli num Yallaa kee kay malaykaay kay kitoobaa kee kay farmoytit inkih Nummasseh, Nanu (Yallih farmoytaa kee moominiin kinnuk) inkih iimaanal kay farmoytiitik Numtin fan keenik mabaxisna Yahuud kee Nasaarah innah, Yallih farmoytaa kee moominiin inkih Ni-Rabbow wacyik oobissem Noobbeeh woh inkih oggolleeh Ni-dambitte neh cabtaamah koo kallacna, nek gacim koo fanah yakke Qhiyaamah Ayró iyyen.

وَمَلَٰٓئِكَتِهِۦ وَكُتُبِهِۦ وَرُسُلِهِۦ
لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّن رُّسُلِهِۦ ۚ وَقَالُوا۟ سَمِعْنَا
وَأَطَعْنَا ۖ غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ ٱلْمَصِيرُ ﴿٢٨٥﴾

286. Yallih diini xabciniih Yalli Nafsi duude waam Nafsil mahaa usuk duudam Akke waytek, Nafsi maqaanek Abiteemih meqe galto leeh usuk umaanek Abiteemih uma galto kay Amol tan, Ni-Rabbow fardi nel Abteemik tu-hawwennek hinnay nee kak waasseemiy hoxak Abnel nee makataatinaay nee elle madigaalin, Ni-Rabbow dumi ummattak uma maral digaalah diini taamoomik Qilsiih gibdim keenil kah hayte innah, Diini taamoomik Qilsiih dudda kah Aalle waynam nel mahaysin, Ni-Rabbow dudda kah Aalle waynam diinii kee Baloolik Ni-Amol mahaysin, Ni-Rabbow Ni-Dambittey Abne nek duugaay, Qaybi nek usturaay isi Racmatah neh Racmat Atu Ni-Awlaytuy nee cata kinnitok, Toysa Ni-Rabbow koroositeh yan maray ku-diini yangaddeek iisa neh Acuy ixxica moominiiney.

لَا يُكَلِّفُ ٱللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا ۚ لَهَا مَا كَسَبَتْ
وَعَلَيْهَا مَا ٱكْتَسَبَتْ ۗ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَآ إِن
نَّسِينَآ أَوْ أَخْطَأْنَا ۚ رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَآ
إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُۥ عَلَى ٱلَّذِينَ مِن
قَبْلِنَا ۚ رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِۦ ۖ
وَٱعْفُ عَنَّا وَٱغْفِرْ لَنَا وَٱرْحَمْنَآ ۚ أَنتَ
مَوْلَىٰنَا فَٱنصُرْنَا عَلَى ٱلْقَوْمِ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٢٨٦﴾

SUURAT AALA-QIMRAAN

Madiinal Obte, 200 Aayat Takke.

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Alif- Laam-Miim (edde faxem Yalli Yaaxige).

الٓمٓ ﴿١﴾

2. Usuk Yalla, kaak-sa Qibaada cakkisita Yalli mayan, usuk dudda-le manoleeh maraba, usuk isi ginoh Amol yaniih isi ginoh maceyta.

ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلْحَىُّ ٱلْقَيُّومُ ﴿٢﴾

3. Nabiyow Yalli Qhuraan cakkil kol oobise, kitoobak kok duma obtem Nummaysak, tawraat kitab kee Injiil kitab oobise.

نَزَّلَ عَلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ بِٱلْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَأَنزَلَ ٱلتَّوْرَىٰةَ وَٱلْإِنجِيلَ ﴿٣﴾

4. Yalli ama Namma kitab (tawraat kee injiil kinnuk) Qhuraan kitab oobak Naharat oobise Sinaamak kaa kataate marah tirto yakkemkeh, Yalli Qaraanak oobise kitooba cakkii kee deedal ittak edde Baxisuh oobise, Diggah Yallih Aayoota dirabboyse mari gibdi digaala-le, Yalli mayso-li isi Amri cine maral cane gacsam duuda Rabbi kinni.

مِن قَبْلُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَأَنزَلَ ٱلْفُرْقَانَ ۗ إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ۗ وَٱللَّهُ عَزِيزٌ ذُو ٱنتِقَامٍ ﴿٤﴾

5. Diggah Yallak Baaxol tanim kee Qaraanal taniimik tu-kaak ma-Qellitta.

إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَخْفَىٰ عَلَيْهِ شَىْءٌ فِى ٱلْأَرْضِ وَلَا فِى ٱلسَّمَآءِ ﴿٥﴾

6. Yalla kinni sin inaanih maxaxal isih elle faxa innal sin gintaah weeloola Siinih taceem, kaak-sa cakkil yaqbuden Yalli mayan, Yalli mayso-li Naggaara.

هُوَ ٱلَّذِى يُصَوِّرُكُمْ فِى ٱلْأَرْحَامِ كَيْفَ يَشَآءُ ۚ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٦﴾

هُوَ ٱلَّذِىٓ أَنزَلَ عَلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ مِنْهُ ءَايَٰتٌ مُّحْكَمَٰتٌ هُنَّ أُمُّ ٱلْكِتَٰبِ وَأُخَرُ مُتَشَٰبِهَٰتٌ ۖ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ فِى قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَٰبَهَ مِنْهُ ٱبْتِغَآءَ ٱلْفِتْنَةِ وَٱبْتِغَآءَ تَأْوِيلِهِۦ ۗ وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُۥٓ إِلَّا ٱللَّهُ ۘ وَٱلرَّٰسِخُونَ فِى ٱلْعِلْمِ يَقُولُونَ ءَامَنَّا بِهِۦ كُلٌّ مِّنْ عِندِ رَبِّنَا ۗ وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّآ أُو۟لُوا۟ ٱلْأَلْبَٰبِ ﴿٧﴾

7. Nabiyow Yalla kinni Qhuraan kitab kol oobissem, mascassa Baxxaqqa kak itta Aayoota kaak tanih, is madqooqik inaytay elle yaduureeniih elle keltan Asli kinni, Aka Aayootay maqna kak itta celtay maggo fooca-ley Aslih tan Aayoota fan gacsan waqdi, maqna kak Baxxaqqa itta kaak tanih, lubbitte cakkik kak daggawtaah kak Biyaakitta marah tu-gactek, toysa usun maqna itta kak celta Aayoota kaak kataatan fitnâ guranah Sinam cakkik makaanaah maqna kak Sinnih elle faxan gurral yafdigeenim edde gurrusak, tama Aayootak maqna Yallak-sa taaxigem matan, ixxigal diggi itta mixigwa (ixxiga-le mara kinnuk) Ama Qhuraan Nummasneh usuk inkih Ni-Rabbih xaquk kay farmoyta Mucammad ﷺ Arrabat yemeete iyyan, Qhuraanal taniimil kas-kassoowa mari mayan, Qaafiyatah yan kas-le mara Akke waytek.

رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِن لَّدُنكَ رَحْمَةً ۚ إِنَّكَ أَنتَ ٱلْوَهَّابُ ﴿٨﴾

8. ixxigal diggi itta mixigwa Ni-Rabbow Ni-Lubbitte iimaan kee cakkik mamakin tirri nee hayteek lakal, ku-xaquk isi muxxoh farakka iyya Racmat neh Acuw, Diggah Atu kaxxa mattaccoo-le Rabbi kinnitok iyyan.

رَبَّنَآ إِنَّكَ جَامِعُ ٱلنَّاسِ لِيَوْمٍ لَّا رَيْبَ فِيهِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُخْلِفُ ٱلْمِيعَادَ ﴿٩﴾

9. Ni-Rabbow diggah Atu Agay-waaga edde Anee wayta Ayró (Qhiyaamah Ayro kinnuk) Sinam kobxise kinnito, Diggah Yalli isi Naqoosa kah xagnisem mamaka.

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَن تُغْنِىَ عَنْهُمْ أَمْوَٰلُهُمْ وَلَآ أَوْلَٰدُهُم مِّنَ ٱللَّهِ شَيْـًٔا ۖ وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمْ وَقُودُ ٱلنَّارِ ﴿١٠﴾

10. Diggah koroositeeh cakki yengeddee marah ken maali inki innah tu-keenih maxiqaay ken xalay tu-keenih maxiqa Yallih digaalak Addunyaa kee Akeeral, woo mari usun girâ Boco kinnon Akeeral.

كَدَأْبِ ءَالِ فِرْعَوْنَ وَٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۚ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا فَأَخَذَهُمُ ٱللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ ۗ وَٱللَّهُ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ ﴿١١﴾

11. Koros Yallih farmoytiitit Abtah tan dirabboysiyyal firqawnaa kee firqawni maraay keenik duma Sugte korosuy Ni-Astooti dirabbosseh inna ken caagid, tokkel Yalli ken dambitteh Sabbatah ken yibbixeeh ken digaaleh, Yalli isil koroositeeh isi farmoytit dirabboyse maral gibdi digaala-li kinni.

قُل لِّلَّذِينَ كَفَرُوا۟ سَتُغْلَبُونَ وَتُحْشَرُونَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ ۖ وَبِئْسَ ٱلْمِهَادُ ﴿١٢﴾

12. Nabiyow koroosite marak diggah isin Addunyal Buksumettoonuuh Siinik Ayse-lon, Qhiyaamah Ayró jahannam giral kobxisimetton, jahannam girá is manxu gacta fidooy keenik ixxic.

قَدْ كَانَ لَكُمْ ءَايَةٌ فِى فِئَتَيْنِ ٱلْتَقَتَا ۖ فِئَةٌ تُقَٰتِلُ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ وَأُخْرَىٰ كَافِرَةٌ يَرَوْنَهُم مِّثْلَيْهِمْ رَأْىَ ٱلْعَيْنِ ۚ وَٱللَّهُ يُؤَيِّدُ بِنَصْرِهِۦ مَن يَشَآءُ ۗ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُو۟لِى ٱلْأَبْصَٰرِ ﴿١٣﴾

13. Nummah yahuudey Badri Saaku Qeebih tongoorowe Namma Buttal kaxxa Astay elle kas-kassowtaana liton, Yallih gital Qeb Abta Buttaa kee Aka Buttay koroosittel, moominiin Butta koroositte Butta Namma Addah Sinnil gactam keenik table, koros keenil Sidiica Addah gacak Yalli wohut iimaan keenih maqarroysamkeh, Yalli isi Naqoosak isih faxa mara isi catot maqarroysaah Qokla, Diggah tohut elle kaskassowan Asta tan Sorkocobbaxi intih yableh yan marah.

زُيِّنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ
وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ
وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ
وَالْحَرْثِ ۗ ذَٰلِكَ مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۖ وَاللَّهُ
عِندَهُ حُسْنُ الْمَآبِ ﴿١٤﴾

14. Seehadat Agabuuy xaylooy maggo maaluy Buuloh yanik dahab kee Qado lakqooy Qaxmeqe faarisiiy Affara xiyyuu kee Buqrê Baaxoh kacanu keenit Bilqisimte, toh Addunyâ manoh dago duyyê Baxa kinni, Yalli isi xaqul Qaxmeqe gacsimeyna-le Moominiinih (jannat kinnuk).

قُلْ أَؤُنَبِّئُكُم بِخَيْرٍ مِّن ذَٰلِكُمْ ۚ
لِلَّذِينَ اتَّقَوْا عِندَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِن
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَأَزْوَاجٌ
مُّطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ ۗ
وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿١٥﴾

15. Nabiyow Yallak meesita marah ken Rabbih xaqul too edde yabne Addunyâ Bilhadak kayrih taysem Siinih warsoo? keenik ixxic, jannootay weeqaytitte guba kak gexxa-lon, usun teetil waarak, Agabuy Qaboolaa (mayangalii kee xalay Sarure kinnuk) kee wasookaay cal umaanek Saytunnoowe teetil-lon, wohuk inkih tayseemih Yallak kacanuu kee leeda-lon, Yalli isi Naqoosah caaloota yaaxigeeh ken taamoomi yaba-li kinni.

الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ
لَنَا ذُنُوبَنَا وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿١٦﴾

16. Ama Yallak meesita mari usun Ni-Rabbow nanu Diggah koo Nummasneeh ku-farmoyta Mucammad katatnehik Ni-dambitte neh cabaay girâ digaalak nee Naggos iyyan.

الصَّابِرِينَ وَالصَّادِقِينَ وَالْقَانِتِينَ وَالْمُنفِقِينَ
وَالْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ ﴿١٧﴾

17. Ama edde yabne mari usun Yalli kicnim Abaanam kee Yalli Niqbiimik sinni yabbixeeh ken geyte musiibal yasbire mara, iimaan kee maxcoocaay Abnitte kak Nummatteeh Yallih Amri oggolaah kaah Rammita mara, Yalli keenih yecee maaluk

Sadaqhatah tu-yaceeh Barak gimo (Maaci Bar kinnuk) Yallak dambi cabti essera mara kinnon.

شَهِدَ ٱللَّهُ أَنَّهُۥ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ وَٱلْمَلَٰٓئِكَةُ وَأُو۟لُوا۟ ٱلْعِلْمِ قَآئِمًۢا بِٱلْقِسْطِ ۚ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿١٨﴾

18. Diggah Yalli usuk isik-sa Qibaada cakkisita Yalli Anee waamah Sumaaqiteh, malaykaa kee ixxiga-le mari Yalli inkittu kinniih Qadaalatal Soolaamah kaah Sumaaqiteh, inki Yallak-sa Qibaada cakkisita Yalli mayan, Yalli mayso-li Naggaara.

إِنَّ ٱلدِّينَ عِندَ ٱللَّهِ ٱلْإِسْلَٰمُ ۗ وَمَا ٱخْتَلَفَ ٱلَّذِينَ أُو۟تُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ إِلَّا مِنۢ بَعْدِ مَا جَآءَهُمُ ٱلْعِلْمُ بَغْيًۢا بَيْنَهُمْ ۗ وَمَن يَكْفُرْ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ فَإِنَّ ٱللَّهَ سَرِيعُ ٱلْحِسَابِ ﴿١٩﴾

19. Diggah Yallih xaqul diini deqsittaah Yalli kicniih isi farmoytit edde Ruubem islaam diini kinni, kitab kah yontocowwime mari itta mawanna farmoytit Ruubiyyaa kee kitoobah oobiyyal islaam diinit culaanamih ixxiga keenih kak Amma itteek lakal Akke waytek Sittin fanal lon kuxe waynan kee caddok taturuh, Yalli kay inkittinaanee kee kay dudda tascassee Astooti yangaddee marah, toysa diggah Yalli cisab sissikiih umaanek Abak Sugeenimil ken galtele Akeeral.

فَإِنْ حَآجُّوكَ فَقُلْ أَسْلَمْتُ وَجْهِىَ لِلَّهِ وَمَنِ ٱتَّبَعَنِ ۗ وَقُل لِّلَّذِينَ أُو۟تُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْأُمِّيِّـۧنَ ءَأَسْلَمْتُمْ ۚ فَإِنْ أَسْلَمُوا۟ فَقَدِ ٱهْتَدَوا۟ ۖ وَّإِن تَوَلَّوْا۟ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ ٱلْبَلَٰغُ ۗ وَٱللَّهُ بَصِيرٌۢ بِٱلْعِبَادِ ﴿٢٠﴾

20. Nabiyow kitab mari Sumaq keenil Soolisseek lakal Yallih inkitoysiyyal koo yengeddeenik toysa keenik ixxic:anu inni nafsi Yallih Qibaadah caglise, moominiiniy yoo katatte sinni nafsi Yallih Qibaadah caglisse, kitab kah yontocowwime maraa kee Qarabak Yallat Agleyta haa marak taslumeenii? Keenik ixxic, tokkel yuslumen ken tekkek,

toysa Nummah tirri iyyeenih, usun wohut derre cabba heenik, toysa Nabiyow cagalah diini gudduysiyyak-sa kol tanim matan, Yalli isi Naqoosa yaba-li kinniih ken caagiidak kaak Qellittam matan.

إِنَّ ٱلَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِـَٔايَـٰتِ ٱللَّهِ وَيَقْتُلُونَ ٱلنَّبِيِّـۧنَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَيَقْتُلُونَ ٱلَّذِينَ يَأْمُرُونَ بِٱلْقِسْطِ مِنَ ٱلنَّاسِ فَبَشِّرْهُم بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢١﴾

21. Diggah Yallih inkittinaane tascassee Astootii kee Qhuraan Aayoota yangaddeeh Ambiya cakki maliinoh Qida mari, Sinaamak Qadaalatal Amrisa mara Qida mari, tokkel ken Qansarissa digaalah ken Aytikumus Nabiyow.

أُو۟لَـٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ حَبِطَتْ أَعْمَـٰلُهُمْ فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْـَٔاخِرَةِ وَمَا لَهُم مِّن نَّـٰصِرِينَ ﴿٢٢﴾

22. Woo mari usun Addunyaay Akeeral taamoomi kak Bayteeh Yallih digaalak ken cata mara malon.

أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ نَصِيبًا مِّنَ ٱلْكِتَـٰبِ يُدْعَوْنَ إِلَىٰ كِتَـٰبِ ٱللَّهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ يَتَوَلَّىٰ فَرِيقٌ مِّنْهُمْ وَهُم مُّعْرِضُونَ ﴿٢٣﴾

23. Nabiyow kitaabak ixxigâ maglab kah yontocowwime mara (yahuud kinnuk) matablaa? Yallih kitab (Qhuraan kinnuk) fanah Seeciman itta elle weenimik ken fan Baxsamkeh, tohuk lakal keenik horta Yallih mekla cinteh woo horta cakkit derre cabak.

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا۟ لَن تَمَسَّنَا ٱلنَّارُ إِلَّآ أَيَّامًا مَّعْدُودَٰتٍ ۖ وَغَرَّهُمْ فِى دِينِهِم مَّا كَانُوا۟ يَفْتَرُونَ ﴿٢٤﴾

24. Usun too cakkit derre kah cabeenim, Diggah gira inki innah nee maxagta loowo-le Ayrooray dago Akke waytek iyyeenimih Sabbata, sinni diinil diraabah ginnaasitak Sugeenim ken duquurusak Sugteemih Sabbatah.

فَكَيْفَ إِذَا جَمَعْنَـٰهُمْ لِيَوْمٍ لَّا رَيْبَ فِيهِ ۖ وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ

25. Tokkel ken caalat manna Akkelee? Agay-waaga sinni Ayrot Cisaabah ken kobxisnu wayna waqdi,

لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٥﴾

kulli nafsi Abba heem kaah edde dudsumta Ayro (Qhiyaamah Ayro kinnuk) kinni usun Andullume kalah.

قُلِ ٱللَّهُمَّ مَٰلِكَ ٱلْمُلْكِ تُؤْتِى ٱلْمُلْكَ مَن تَشَآءُ وَتَنزِعُ ٱلْمُلْكَ مِمَّن تَشَآءُ وَتُعِزُّ مَن تَشَآءُ وَتُذِلُّ مَن تَشَآءُ ۖ بِيَدِكَ ٱلْخَيْرُ ۖ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٦﴾

26. Nabiyow isi Rabbi kallacak Yi-Rabbow Reeda inkih lem koo Atu Reeda isih faxxa marah taceeh isih faxxa marak Reeda kaltaah Seelabtah, Atu Addunyal isih faxxa mara fayya haytaah taysiiseeh isih faxxa mara Ramma haytaah xixxibissa, Yi-Rabbow kayri inkih ku-gabat yan, Diggah Atu ummaan iimih dudda lito ixxic.

تُولِجُ ٱلَّيْلَ فِى ٱلنَّهَارِ وَتُولِجُ ٱلنَّهَارَ فِى ٱلَّيْلِ ۖ وَتُخْرِجُ ٱلْحَىَّ مِنَ ٱلْمَيِّتِ وَتُخْرِجُ ٱلْمَيِّتَ مِنَ ٱلْحَىِّ ۖ وَتَرْزُقُ مَن تَشَآءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٢٧﴾

27. Yi-Rabbow ku-dudda tascassee Astootik Atu Bar Laqot culussaah Laqo Barat culussa, Rabteemik Nuwwam tayyaaqeeh Nuwwaamak Rabtem tayyaaqe, isi ginok isih faxxa mara Cisab maleh tarzuqhe.

لَا يَتَّخِذِ ٱلْمُؤْمِنُونَ ٱلْكَٰفِرِينَ أَوْلِيَآءَ مِن دُونِ ٱلْمُؤْمِنِينَ ۖ وَمَن يَفْعَلْ ذَٰلِكَ فَلَيْسَ مِنَ ٱللَّهِ فِى شَىْءٍ إِلَّآ أَن تَتَّقُوا۟ مِنْهُمْ تُقَىٰةً ۗ وَيُحَذِّرُكُمُ ٱللَّهُ نَفْسَهُۥ ۗ وَإِلَى ٱللَّهِ ٱلْمَصِيرُ ﴿٢٨﴾

28. Moominiin koroosite mara Awlaytiitiy cato edde faxxah haysite waytay moominiin cabba heenih, tamah Aba mari, toysa usun Yallih diinik tul mayaniinaay Yalli Barih keenik yan, Boola teelleeniih ken umaanek meesih meesittan sin Akke waytek, Yalli isi digaalak sin meesiisa kay Amri cinten sin tekkek, ginok gacim inkih Yallâ fanah yakke Cisab kee galtoh.

قُلْ إِن تُخْفُوا۟ مَا فِى صُدُورِكُمْ أَوْ تُبْدُوهُ يَعْلَمْهُ ٱللَّهُ ۗ وَيَعْلَمُ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ ۗ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٩﴾

29. Nabiyow moominiinik ixxic :isin koros kacanuk Alilwat litoonum Qellisseenik hinnay tet tuybulleenik Yalli tet yaaxigeh, Yalli Qaranwal tanim kee Baaxô

Bagul tanim inkih yaaxigeh, Yalli ummaan iimih dudda-li kinni.

30. Qhiyaamah Ayroy galtoh Ayro kinni kulli Nafsi maqaanek Abem kee umaanek Abba heem Aracal geya, Diggah usuk isi uma taamoomii kee isi Nafsih fanat xer wakti gacam ikcinni haa, Yalli isi digaalak sin meesiisah, Yalli gibdi digaala luk isi Naqoosah Nacror-li kinni.

يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ
مُّحْضَرًا وَمَا عَمِلَتْ مِن سُوٓءٍ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا
وَبَيْنَهُۥٓ أَمَدًۢا بَعِيدًا ۗ وَيُحَذِّرُكُمُ ٱللَّهُ نَفْسَهُۥ ۗ
وَٱللَّهُ رَءُوفٌۢ بِٱلْعِبَادِ ﴿٣٠﴾

31. Nabiyow ixxic: Sinaamey Yalla tikcinen sin tekkek, toysa yoo Nummaysaay yoo kataata Yalli sin Akcineleeh dambitte Siinih cabe-lek, Yalli dambi cabti-li xuwaw-li kinni.

قُلْ إِن كُنتُمْ تُحِبُّونَ ٱللَّهَ فَٱتَّبِعُونِى
يُحْبِبْكُمُ ٱللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ
وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣١﴾

32. Nabiyow Yallih Amrii kee kay farmoytih Amri oggola keenik ixxic: cineeniih derre edde caben ken tekkek, toysa Diggah Yalli koroosite mara makicni.

قُلْ أَطِيعُوا۟ ٱللَّهَ وَٱلرَّسُولَ ۖ فَإِن تَوَلَّوْا۟ فَإِنَّ ٱللَّهَ
لَا يُحِبُّ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٣٢﴾

33. Diggah Yalli Nabii Aadam kee Nabii Nuucuuy Nabii Ibraahim kee kay Buxah maraay (Nabii Ismaaqiliiy Nabii Iscaaqh kee Nabii Yaqqhuub kee ken xayloh Ambiya Nabii Mucammad ﷺ edde Anuk) Qimraan Buxah marak (Nabii Qiisa keenil luk Anuk) Yalli ken dabaanih marak Nubuwwannuh ken dooriteeh ken muxxuseh.

إِنَّ ٱللَّهَ ٱصْطَفَىٰٓ ءَادَمَ وَنُوحًا وَءَالَ إِبْرَٰهِيمَ
وَءَالَ عِمْرَٰنَ عَلَى ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٣٣﴾

34. Tama Ambiyak mariiy mari Samadak keenik yan Nasabal usun diinii kee maqaanel itta ceelak

ذُرِّيَّةًۢ بَعْضُهَا مِنۢ بَعْضٍ ۗ وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٣٤﴾

Yalli Nubuwwannuh ken doorite,
Yalli isi Naqoosah Maxcooca
Yaabbi ken caaloota yaaxigi kinni.

إِذْ قَالَتِ ٱمْرَأَتُ عِمْرَٰنَ رَبِّ إِنِّى نَذَرْتُ لَكَ
مَا فِى بَطْنِى مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّىٓ ۖ إِنَّكَ أَنتَ
ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ﴿٣٥﴾

35. Nabiyow Qimraan Barra Maryamal tussukuqe waqdi ittem keenih cusey:Yi-Rabbow xalaayak Yi-Bagut tanim cagalah ku-Qibaadah Axbuuxuh innil heek Yi-Rabbow yok oggolaay yok Raabit, Diggah Atu Yi-kallaci taabbeeh Yi-Niyat tanim taaxigehik.

فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ إِنِّى وَضَعْتُهَآ أُنثَىٰ وَٱللَّهُ
أَعْلَمُ بِمَا وَضَعَتْ وَلَيْسَ ٱلذَّكَرُ كَٱلْأُنثَىٰ ۖ وَإِنِّى
سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وَإِنِّىٓ أُعِيذُهَا بِكَ وَذُرِّيَّتَهَا
مِنَ ٱلشَّيْطَٰنِ ٱلرَّجِيمِ ﴿٣٦﴾

36. Tokkel Qimraan Barra Maryam xalte waqdi, diggah Yi-Rabbow Anu Say-Baxá xale itte nadaamitak Yalli is xaltem aaxaguk, Lab-Awkay Anu faxe Say-Awkáh inna hinna, Anu kaa kah faxe Beytal maqhdis taamah usuk fulak teetik Raaqaamih Sabbatah, Diggah Anu Maryamal tet muggaaqiseeh, Diggah Anu tet kee tet Samad (Raddi) Atu isi Racmatak teyxeere Sheytanak koo keenih eleelitaah kay umaanek ken cattam koo essera itte.

فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ وَأَنۢبَتَهَا نَبَاتًا
حَسَنًا وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا ۖ كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا
زَكَرِيَّا ٱلْمِحْرَابَ وَجَدَ عِندَهَا رِزْقًا ۖ قَالَ
يَٰمَرْيَمُ أَنَّىٰ لَكِ هَٰذَا ۖ قَالَتْ هُوَ مِنْ عِندِ ٱللَّهِ ۖ
إِنَّ ٱللَّهَ يَرْزُقُ مَن يَشَآءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٧﴾

37. Tokkel Maryam tet Rabbi Qaxmeqe oggoluh teetik oggoleeh Qaxmeqe maynubuh tet yeynebe maqaanel, Nabii Zakariyya tet dacriseeh tet caagidil Sooleeh tet yeynebeh, Nabii Zakariyya is Qibaada elle Abitta Qari teetil Culinnaanih waqdi tet xaqul Quusi (caxâ mixu) geya Maryamey tahim ankek litoo teetik iyye? Usuk Yallih xaquk yan Caxâ mixuuy, Diggah Yalli isih faxa mara Cisab maleh yarzuqhe kaak itte.

38. Too waqdi Nabii Zakariyya Yalli Maryam isi Rizqhik edde konnabisem yuble waqdi, isi Rabbi xaaqeeh Yi-Rabbow isi xaquk meqe Samaday (Raddi) Barkat-le yoh Acuy, Diggah Atu koo xaaqe marih xaaqo yaabbi kinnitok iyye.

هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُۥ ۖ قَالَ رَبِّ هَبْ لِى مِن لَّدُنكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً ۖ إِنَّكَ سَمِيعُ ٱلدُّعَآءِ ﴿٣٨﴾

39. Tokkel usuk Qibaada elle Aba Aracal isi Rabbih foocal Salaatah Soolak kaa kallacak Suge waqdi, Malayka kaah Secteh, Diggah Yalli Yacya deqsita Baxal koo Aytikumusa usuk Yallih Qangarat Yaabaku waa Nabii Qiisa Yallih Farmoyta kinnim Nummaysak, usuk (Nabii Yacya kinnuk) isi marak Abbah Anuk, usuk Yallak meesih Agabuu kee dambittek isi Nafsi Ayxeerak, meqe Ambiyak Nabiik teyna yakkeemil koo Aytikumusa Yalli kaak itte malayka.

فَنَادَتْهُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ وَهُوَ قَآئِمٌ يُصَلِّى فِى ٱلْمِحْرَابِ أَنَّ ٱللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِيَحْيَىٰ مُصَدِّقًۢا بِكَلِمَةٍ مِّنَ ٱللَّهِ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا وَنَبِيًّا مِّنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿٣٩﴾

40. Nabii Zakariyya Wallitak Qajibsitak Yi-Rabbow Awka mannal geyaa? Nummah kaxxiina yoo gufteeh Yi-Barra maxalaytoh tanik iyye, tonnaah Yalli Qajiibik tan Abnittek isih faxam Aba kaak iyye Yalli.

قَالَ رَبِّ أَنَّىٰ يَكُونُ لِى غُلَٰمٌ وَقَدْ بَلَغَنِىَ ٱلْكِبَرُ وَٱمْرَأَتِى عَاقِرٌ ۖ قَالَ كَذَٰلِكَ ٱللَّهُ يَفْعَلُ مَا يَشَآءُ ﴿٤٠﴾

41. Nabii Zakariyya Yi-Rabbow Yi-Barra Baxal tussukuqqem elle Aaxige Asta yoh ab iyye, Yalli kaal gacisak Asta kok atu Sidiica Ayrooy Sidiica Barih gide Sinaamâ luk yabtam duude wayya haytaama Ascossil keenil luk yabta koo Akke waytek Atu Nagay Qaafiyatah

قَالَ رَبِّ ٱجْعَل لِّىٓ ءَايَةً ۚ قَالَ ءَايَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ ٱلنَّاسَ ثَلَٰثَةَ أَيَّامٍ إِلَّا رَمْزًا ۗ وَٱذْكُر رَّبَّكَ كَثِيرًا وَسَبِّحْ بِٱلْعَشِىِّ وَٱلْإِبْكَٰرِ ﴿٤١﴾

Anuk, atu isi Rabbi maggom cusaay carraay Saaku Salat kaah Ab kaak iyye Yalli.

وَإِذْ قَالَتِ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ يَٰمَرْيَمُ إِنَّ ٱللَّهَ ٱصْطَفَىٰكِ وَطَهَّرَكِ وَٱصْطَفَىٰكِ عَلَىٰ نِسَآءِ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٤٢﴾

42. Nabiyow Cus, malayka Maryamey, Diggah Yalli isi taaqatah koo dooreeh uma taamoomii kee Wasaakatak koo Saytunnoyseh, ku-dabaanih Agabuk koo dooreeh koo muxxuseh Abba maleh Baxa xaltu Waytaamih Sabbatah malayka teetik itte waqdi.

يَٰمَرْيَمُ ٱقْنُتِى لِرَبِّكِ وَٱسْجُدِى وَٱرْكَعِى مَعَ ٱلرَّٰكِعِينَ ﴿٤٣﴾

43. Maryamey ku-Rabbih taaqatak makatin kaah Aqunxiyak, kaah kummaataay Rukuuq Ab Salaatah Rukuuq Aba marâ luk teetik itte malayka.

ذَٰلِكَ مِنْ أَنۢبَآءِ ٱلْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ ۚ وَمَا كُنتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يُلْقُونَ أَقْلَٰمَهُمْ أَيُّهُمْ يَكْفُلُ مَرْيَمَ وَمَا كُنتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٤﴾

44. Nabiyow too Nabii Zakariyyaa kee maryamak kol maaqne xaagi Qellitte xaagittek Wacyih kol oobisnaama Atu maryam yahuud mixigwa iyyi keenik tet yaynabee Axcuk sinni kalooma Saami caxxah Qambisen waqdi atu ken xaqul masuginnito, usun tet maynubul itta ween waqdi Atu ken xaqul masuginnito Nabiyow.

إِذْ قَالَتِ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ يَٰمَرْيَمُ إِنَّ ٱللَّهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِّنْهُ ٱسْمُهُ ٱلْمَسِيحُ عِيسَى ٱبْنُ مَرْيَمَ وَجِيهًا فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةِ وَمِنَ ٱلْمُقَرَّبِينَ ﴿٤٥﴾

45. Nabiyow cus Atu wokkel masuginnito malayka Diggah maryamey Yalli isik tan Qangarat geytimu waa Awkay migaq kak masiic maryam Baxa Qiisay Addunyaay Akeeral kaxxa konnaba leeh Yallih xaqul Qhiyaamah Ayró Yalli xayyoysiteh yan marih loowot yanil koo Aytikumusa Yalli, teetik itte waqdi malayka.

وَيُكَلِّمُ ٱلنَّاسَ فِي ٱلْمَهْدِ وَكَهْلًا وَمِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿٤٦﴾

46. Nabii Qiisa yaabukek lakat sinaamâ luk handuulut anuk yaabe-le, yenbeeh Casiitalih Anuk Yalli Wacyi kaal oobisa waqdi yaabeleeh usuk meqe Ambiyah loowot yan.

قَالَتْ رَبِّ أَنَّىٰ يَكُونُ لِي وَلَدٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ ۖ قَالَ كَذَٰلِكِ ٱللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ ۚ إِذَا قَضَىٰٓ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُۥ كُن فَيَكُونُ ﴿٤٧﴾

47. Maryam tama caagid Qajibsitak itteh;yi-Rabbow Baxa geyam mannal yoh takkee? Seehadayti digibih yol maxayyoowinnaay anu dalweyna hinniyok itte, malaykatti (jibriil kinnuk) teetik iyyeh, Nabâ Yallih caagid tamannaay usuk isih faxam gina, usuk caagiidak caagidik teyna meklaah ginam faxa waqdi, toysa cagalah woo hiimik tik iyyaah edde takke iyye.

وَيُعَلِّمُهُ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْحِكْمَةَ وَٱلتَّوْرَىٰةَ وَٱلْإِنجِيلَ ﴿٤٨﴾

48. Yalli kutbee kee ixxigaay maxcô diggaa kee tawraataay injiil kaa Barse-le.

وَرَسُولًا إِلَىٰ بَنِيٓ إِسْرَٰٓءِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُم بِـَٔايَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ ۖ أَنِّيٓ أَخْلُقُ لَكُم مِّنَ ٱلطِّينِ كَهَيْـَٔةِ ٱلطَّيْرِ فَأَنفُخُ فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًۢا بِإِذْنِ ٱللَّهِ ۖ وَأُبْرِئُ ٱلْأَكْمَهَ وَٱلْأَبْرَصَ وَأُحْىِ ٱلْمَوْتَىٰ بِإِذْنِ ٱللَّهِ ۖ وَأُنَبِّئُكُم بِمَا تَأْكُلُونَ وَمَا تَدَّخِرُونَ فِي بُيُوتِكُمْ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَءَايَةً لَّكُمْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٤٩﴾

49. Israa-iil xaylô fanah Yalli farmoytah Anuk kaa Ruube-le, Diggah Anu sin Rabbik anu Yallih farmoyta kinniyom Siinih tascasse Asta luk Siinih emeete, woo Asta is, Diggah Anu kallak kimbirô weelo leh innah tanim Siinih weeloysaah gina, tokkel ufuy teetit haah Yallih idinih Rooci-le kimbiro takke, Namma inti-luk Aabuke wee Seehadaytuu kee Baras-li ursaah Qaffoysaah Rabe mara Aynuwwe Yallih idinih, isin takmeenim kee sinni Buxaaxih Addal daanissaanam Siinih Warseyyo, Diggah tohut Anu Yallih farmoyta kinniyom Siinih tascasse Asta

edde tan, isin Yallih inkittinaane Nummaysa mara tekkeenik keenik iyye.

وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ ٱلتَّوْرَىٰةِ وَلِأُحِلَّ لَكُم بَعْضَ ٱلَّذِى حُرِّمَ عَلَيْكُمْ ۚ وَجِئْتُكُم بِـَٔايَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿٥٠﴾

50. tawraat kitaabay yok Naharat yemeete Nummaysak emeete, Yallak yol oobe wacyil tawraatal Siinil carammowteemik tu-Siinih calalloysuh emeete, anu Siinik Axceh Aniimih Sumaq takke Asta sin Rabbik Siinih luk emeetek, toysa isin Yallak meesitaay Anu Yallak sin gudduysaamay sin kah Amrisa yok oggola keenik iyye Nabii Qiisa.

إِنَّ ٱللَّهَ رَبِّى وَرَبُّكُمْ فَٱعْبُدُوهُ ۗ هَٰذَا صِرَٰطٌ مُّسْتَقِيمٌ ﴿٥١﴾

51. Diggah Yallay Anu fan sin kak Seecah Ani, usuk Yi-Rabbiiy sin Rabbik, toysa dibuk kaa uqbuda, tama sin fan kak Seecah An giti usuk massa-le gita kinni.

* فَلَمَّآ أَحَسَّ عِيسَىٰ مِنْهُمُ ٱلْكُفْرَ قَالَ مَنْ أَنصَارِىٓ إِلَى ٱللَّهِ ۖ قَالَ ٱلْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنصَارُ ٱللَّهِ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ ۖ وَٱشْهَدْ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٥٢﴾

52. Tokkel Nabii Qiisa yahuud koroosannul diggi itteeh is Qidoonu waanam keenik yeexege waqdi, isi kataysiisiy dooriteh Seeceh;Yallih diinih catoh iyyi yoo Qoklaa? Keenik iyye, Nabii Qiisâ kataysiisiy cawaariyyuun deqsittay doorimte, Yallih diini cataah Qokla maray kaa fan seeca nee kinni iyyen, Nanu Yalla Nummasneeh koo katatnehik Atu Diggah nanu yuslume mara kinninoomuh neh Sumaaqit kaak iyyen.

رَبَّنَآ ءَامَنَّا بِمَآ أَنزَلْتَ وَٱتَّبَعْنَا ٱلرَّسُولَ فَٱكْتُبْنَا مَعَ ٱلشَّٰهِدِينَ ﴿٥٣﴾

53. Ni-Rabbow Atu injiil kitaabal oobissem Nummasneeh ku-farmoyta Nabii Qiisa katatnehik, ku-inkittinaaneh Sumaaqiteeh ku-Ambiya farmo guddusseemih

Sumaaqite marâ (Nabii Mucammad ﷺ ummatta kinnuk) luk nee uktub iyyen.

54. Israa-iil xaylok koroosite mari Nabii Qiisah uma malah malse ganot kaa Qidaanamkeh, Yalli Nabii Qiisa weelal kaa warse umeynal Qideeh Qiisa kaa yekkeleeniih kaa Qideenih, tokkel Yalli Nabii Qiisa Qaran yeyyeeqe, Yalli uma malah malsa marak Aysuk Raaqa.

وَمَكَرُوا۟ وَمَكَرَ ٱللَّهُ ۖ وَٱللَّهُ خَيْرُ ٱلْمَٰكِرِينَ ﴿٥٤﴾

55. Nabiyow Cus, Yalli Nabii Qiisak Qiisaw atu Rooci-luk Qaraanâ fanah fayya koo heeyyooh Qumri kok yamurruqe waqdi koo Qiddeyyooh tama koroositeh yan marak koo cateyyooh koo Naggoyseyyo, ku-diinil koo kataate maray Nabii Mucammad ﷺ Rubsuma waqdi kaa Nummaysa koroosite marak Amol heenno Qhiyaamah Ayrô fanah, tohuk lakal gacim siinik inkih yoo fanah Akke-le, tokkel isin Qiisâ caagidik itta elle waak Sugeenimik sin fan mekleyyo iyye Yalli.

إِذْ قَالَ ٱللَّهُ يَٰعِيسَىٰٓ إِنِّى مُتَوَفِّيكَ وَرَافِعُكَ إِلَىَّ وَمُطَهِّرُكَ مِنَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَجَاعِلُ ٱلَّذِينَ ٱتَّبَعُوكَ فَوْقَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ ۖ ثُمَّ إِلَىَّ مَرْجِعُكُمْ فَأَحْكُمُ بَيْنَكُمْ فِيمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٥٥﴾

56. Tokkel Nabii Qiisâ Nubuwwannul koroositeh yan marah tu-gactek, toysa usun Addunyaay Akeeral gibdi digaalah ken digaaleyyo, usun Yallih digaala keenik waasa cateyna malon.

فَأَمَّا ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ فَأُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةِ وَمَا لَهُم مِّن نَّٰصِرِينَ ﴿٥٦﴾

57. yeemeneeh meqe taamoomi Abbaasite marah tu-gactek, toysa Yalli ken meqe taamoomih galtoota dudda-luk keenih Acee-le, Yalli

وَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ ۗ وَٱللَّهُ لَا يُحِبُّ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٥٧﴾

koroosannut isi nafsi yudlume mara makicni.

ذَٰلِكَ نَتْلُوهُ عَلَيْكَ مِنَ ٱلْـَٔايَـٰتِ وَٱلذِّكْرِ ٱلْحَكِيمِ ﴿٥٨﴾

58. Nabii Mucammadow صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ tama Nabii Qiisâ caagidik kol nakriyeeh kol maaqnam Baxxaqqa itta Astootiy ku-Nubuwwannu tascassee kee Qhuraanay diggi ittam Addal kak taniy cakkii kee deedal ittak Baxsa Agay-waaga mali usuk Yallih xaquk yanim.

إِنَّ مَثَلَ عِيسَىٰ عِندَ ٱللَّهِ كَمَثَلِ ءَادَمَ ۖ خَلَقَهُۥ مِن تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُۥ كُن فَيَكُونُ ﴿٥٩﴾

59. Diggah Nabii Qiisa yalli Abba maleh kaa gineemih ceelallo Yallih xaqul, Nabii Aadamay yalli ina maleh Abba maleh Burtak gineh ceelalloh inna kinni, tohuk lakal Yalli Seehadaytu tik kaak (Nabii Aadam kinnuk) iyyeeh edde Seehadaytu yekke.

ٱلْحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَلَا تَكُن مِّنَ ٱلْمُمْتَرِينَ ﴿٦٠﴾

60. Nabii Mucammadow صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ tama Nabii Qiisâ caagidik kol maaqnem Agay-waaga sinni cakkiy ku-Rabbih xaquk kol yemeete kinni, toysa atu tohut Agay-waagitah yan marih num makkin.

فَمَنْ حَآجَّكَ فِيهِ مِنۢ بَعْدِ مَا جَآءَكَ مِنَ ٱلْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا۟ نَدْعُ أَبْنَآءَنَا وَأَبْنَآءَكُمْ وَنِسَآءَنَا وَنِسَآءَكُمْ وَأَنفُسَنَا وَأَنفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَل لَّعْنَتَ ٱللَّهِ عَلَى ٱلْكَـٰذِبِينَ ﴿٦١﴾

61. Nabii Mucammadow صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ maryam Baxa Nabii Qiisâ caagidik woh Baxxaqissam ixxigak koh temeeteek lakal kay caagidil koo giddiya marak, toysa Ni-Xayloo kee sin xaylooy Ni-Agabuu kee sin Agabuh secnay, nanu ninni nafsih Namaatek isin sinni nafsih Ama, tohuk lakal Yallat xaaqimnaah, Nabii Qiisâ caagidil nee kee Siinik dirab yecee mara Ni-Rabbow isi Racmatak eyxer Axcenno keenik ixxic.

إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ ٱلْقَصَصُ ٱلْحَقُّ ۚ وَمَا مِنْ إِلَٰهٍ
إِلَّا ٱللَّهُ ۚ وَإِنَّ ٱللَّهَ لَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٦٢﴾

62. Diggah Nabii Mucammadow ﷺ tama Nabii Qiisâ caagidik kol maaqnem cakkiiy Agay-waaga mali, hebeltô Yallay Qibaada cakkisita mayan inki Yallak-sa, Diggah Yalli usuk Mayso-li Naggaara.

فَإِن تَوَلَّوْا۟ فَإِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌۢ بِٱلْمُفْسِدِينَ ﴿٦٣﴾

63. Tokkel Nabiyow usun Yalla inkittoysaanaah koo Nummaysaanam cineeniih derre edde cabeenik, toysa diggah Yalli uma maray Baaxo Baysa yaaxigeeh wohul ken galtele Akeeral.

قُلْ يَٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ تَعَالَوْا۟ إِلَىٰ كَلِمَةٍ
سَوَآءٍۭ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا ٱللَّهَ
وَلَا نُشْرِكَ بِهِۦ شَيْـًٔا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا
أَرْبَابًا مِّن دُونِ ٱللَّهِ ۚ فَإِن تَوَلَّوْا۟ فَقُولُوا۟
ٱشْهَدُوا۟ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٦٤﴾

64. Nabiyow keenik ixxic:kitab maraw (yahuud kee Nasaara kinnuk) Qadli Qangaray nee kee sin fanal massah tanî fanah Ama, woh Yallak-sa tu-Aqbude waynaah Agleh tu-kaat hee waynaah, Yallak kalah gari garu Yallitteh nek haysite waam kinni, tokkel usun Yalla inkittoysaanam cineeniih Ama meqe Seecot derre caben ken tekkek, toysa isin kitab maraw nanu muslimiiniy Yalla inkittossa kinninoomuh neh Sumaaqita keenik ixxica moominiiney.

يَٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ لِمَ تُحَآجُّونَ فِىٓ إِبْرَٰهِيمَ
وَمَآ أُنزِلَتِ ٱلتَّوْرَىٰةُ وَٱلْإِنجِيلُ إِلَّا مِنۢ
بَعْدِهِۦٓ ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٥﴾

65. Kitab maraw (yahuud kee Nasaara kinnuk) Nabii Ibraahim caagidil giddii kee keemaari macah Abtaanaa? Kulli num Siinik usuk Ni-diinil Suge Axcuk, tawraat kitab kee Injiil kitab kaak (Nabii Ibraahim kinnuk) lakat obte tet Akke waytek, kaak Naharat moobinnak isin sin maxco deedal maxco kinniimil makas-kassowtaanaa?

هَـٰٓأَنتُمْ هَـٰٓؤُلَآءِ حَـٰجَجْتُمْ فِيمَا لَكُم بِهِۦ عِلْمٌ فَلِمَ تُحَآجُّونَ فِيمَا لَيْسَ لَكُم بِهِۦ عِلْمٌ ۚ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٦﴾

66. Isin tamah Siini yahuud kee Nasaaray Yallih farmoyta Nabii Mucammad ﷺ sin diinih caagidiy sin kitoobal ixxiga kak litoonuuh takeeleenil kaa giddissaanak, tokkel Nabii Ibraahim caagidiy ixxiga kak Aalle waytaanal macah kaa giddissaanaa? Yalli caagiidak Qellitti ittem inkih yaaxigeeh isin mataaxigaanak.

مَا كَانَ إِبْرَٰهِيمُ يَهُودِيًّا وَلَا نَصْرَانِيًّا وَلَـٰكِن كَانَ حَنِيفًا مُّسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿٦٧﴾

67. Nabii Ibraahim usuk yahuudiitah masuginnaay Nasraaniitah masuginna, kinnih immay usuk Aka diinittek inkih xabanah gacak islaam diiniy massal yanî fanah kelta, usuk Yallat Agleyta haa marih numuh masuginna.

إِنَّ أَوْلَى ٱلنَّاسِ بِإِبْرَٰهِيمَ لَلَّذِينَ ٱتَّبَعُوهُ وَهَـٰذَا ٱلنَّبِىُّ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ۗ وَٱللَّهُ وَلِىُّ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٨﴾

68. Diggah Sinaamak Nabii Ibraahim katayyu cakkisittam: kaa Nummayseeh kay diinil kaa kataate maraa kee tama Nabii Mucammad ﷺ kee kay ummattak kaa Nummayse mara kinni, Yalli moominiin Awlaytuy ken cataah ken Qokla kinni.

وَدَّت طَّآئِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ ٱلْكِتَـٰبِ لَوْ يُضِلُّونَكُمْ ۚ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّآ أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٦٩﴾

69. Kitab marak (Yahuud kee Nasaara kinnuk) horta islaam gitak sin makkossam faxxa muslimiiney, usun wohut sinni Nafsik-sa makkoysaanam malon, usun woh mayaaxigaana immay.

يَـٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَـٰبِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِـَٔايَـٰتِ ٱللَّهِ وَأَنتُمْ تَشْهَدُونَ ﴿٧٠﴾

70. Kitab maraw Yallih Qhuraanih Aayootaa kee Yalli sin kitoobal isi farmoytiitil oobise Nabii Mucammad ﷺ weeloola

macah tangaddeenii? Isin woh cakki kinniimih sumaaqitak

يَٰٓأَهۡلَ ٱلۡكِتَٰبِ لِمَ تَلۡبِسُونَ ٱلۡحَقَّ بِٱلۡبَٰطِلِ وَتَكۡتُمُونَ ٱلۡحَقَّ وَأَنتُمۡ تَعۡلَمُونَ ٧١

71. Kitab maraw cakkii kee deedal sittat macah tasgalleenii? Nabii Mucammad ﷺ weeloolay sin kitaabal taniy isin cakki kinnim kak taaxigeeni macah Qellissaanaa?

وَقَالَت طَّآئِفَةٞ مِّنۡ أَهۡلِ ٱلۡكِتَٰبِ ءَامِنُواْ بِٱلَّذِيٓ أُنزِلَ عَلَى ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَجۡهَ ٱلنَّهَارِ وَٱكۡفُرُوٓاْ ءَاخِرَهُۥ لَعَلَّهُمۡ يَرۡجِعُونَ ٧٢

72. Kitab marak (yahuud kinnuk) horta Sittak itteh, yeemeneh yan maral obsimtem (Qhuraan kinnuk) Saaku nummaysaay laqok ellecabol elle koroosita usun Agay-waagitaanaah sinni diinik gacaanamkeh.

وَلَا تُؤۡمِنُوٓاْ إِلَّا لِمَن تَبِعَ دِينَكُمۡ قُلۡ إِنَّ ٱلۡهُدَىٰ هُدَى ٱللَّهِ أَن يُؤۡتَىٰٓ أَحَدٞ مِّثۡلَ مَآ أُوتِيتُمۡ أَوۡ يُحَآجُّوكُمۡ عِندَ رَبِّكُمۡۗ قُلۡ إِنَّ ٱلۡفَضۡلَ بِيَدِ ٱللَّهِ يُؤۡتِيهِ مَن يَشَآءُۗ وَٱللَّهُ وَٰسِعٌ عَلِيمٞ ٧٣

73. isin sin diini kataate mara Akke waytek hebeltô marih diini manummaysinaay makataatina;Nabiyow Diggah tirto Yallih tirtooy diini Yallih diini keenik ixxic, yahuudey Nubuwwannuu kee diiniiy muxxok siinih tontocowwimeh innah tanim muslimiinik numuh tantacawwimeemik hinnay usun sin Rabbih xaqul tu-siinit haysitaanaah Siinik yayseenimik ken diini manummaysina ittak iyyen.Nabiyow keenik ixxic:Diggah nubuwwannuu kee muxxô mattacco Yallih gabat taniih isih faxa marah tet yacee Yallih mattacco farakka ittaah usuk isi muxxo cakkisita mara yaaxigi kinni.

يَخۡتَصُّ بِرَحۡمَتِهِۦ مَن يَشَآءُۚ وَٱللَّهُ ذُو ٱلۡفَضۡلِ ٱلۡعَظِيمِ ٧٤

74. Yalli isi ginok nubuwwannuu kee tirto isih faxa mara caglisa, Yalli usuk kaxxa muxxo-le Rabbi kinni.

75. Kitab marak (yahuud kinnuk) maaluk maggoomuh taamine numuy kaa kah teemenem malmaale kalah koh yacee keenit yanih, inki diinaarah taamineemih koh kaa Acee-waa num keenik yanih, Amok kaak kate wayteeh Sumaq kaal Soolisa koo Akke waytek, Diggah tohut ken Bahtam Diggah usun Qarab maalu nakmeemih dambi nel mayanaay usun nee elle kataatan gita mageyan iyyaanama, usun woh iyyan waqdi Yallal diraaba ginnaasitaanam usun woh Aaxaguk.

* وَمِنْ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ مَنْ إِن تَأْمَنْهُ بِقِنطَارٍ
يُؤَدِّهِۦٓ إِلَيْكَ وَمِنْهُم مَّنْ إِن تَأْمَنْهُ بِدِينَارٍ لَّا
يُؤَدِّهِۦٓ إِلَيْكَ إِلَّا مَا دُمْتَ عَلَيْهِ قَآئِمًا ۗ ذَٰلِكَ
بِأَنَّهُمْ قَالُوا۟ لَيْسَ عَلَيْنَا فِى ٱلْأُمِّيِّـۧنَ سَبِيلٌ
وَيَقُولُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾

76. Yeey!wonna hinnay dambi Siinil yanih, kinnih immay Yallaa kee kay farmoytit Nummayseeh Amaanat yacayu waamah Yallah hee xagana duudusaah meqe taama Abaah umaanek yaxxeereemil Yallak meesite mara, toysa Diggah Yalli uma taamak yexxeereeh isik meesita mara kicnih.

بَلَىٰ مَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِۦ وَٱتَّقَىٰ فَإِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ
ٱلْمُتَّقِينَ ﴿٧٦﴾

77. Diggah Yallah heen xaganaa kee sinni diraabih xiibat Addunyâ dago duyyê Baxa xaamita mari, too mari usun Akeeral Yallih Racmat kee maqaanet maglab malon, Yalli Qhiyaamah Ayró usun edde wallitaanaah tu-keenih xiqa Yaabah keenî luk mayaabaay Racmatta-le intit ken ma-wagta, dambittek ken ma-saytunnoysaay usun Akeeral ken Qansarissa digaala-lon.

إِنَّ ٱلَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ ٱللَّهِ وَأَيْمَٰنِهِمْ
ثَمَنًا قَلِيلًا أُو۟لَٰٓئِكَ لَا خَلَٰقَ لَهُمْ فِى ٱلْءَاخِرَةِ
وَلَا يُكَلِّمُهُمُ ٱللَّهُ وَلَا يَنظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ
ٱلْقِيَٰمَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٧﴾

78. Diggah yahuuduk Hortay tawraat kitab takriye waqdi sinni Arrob edde makak Qangara-le Aracak elle tani innak korsa mari keenit yan, tama usun korsen yab Yallih yaabay kitaabak yakriyeeni takkaleenimkeh, usuk kitaabak yakriyen yab hinnaay usuk Yallih xaquk yan yaaba iyyan, Ama yab usuk Yallih xaquk mayanaay usun woh iyyan waqdi sinni Addunyâ Sabbatah Yallal dirab ginnaasitan usun woh Aaxaguk.

وَإِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا يَلْوُۥنَ أَلْسِنَتَهُم
بِٱلْكِتَٰبِ لِتَحْسَبُوهُ مِنَ ٱلْكِتَٰبِ
وَمَا هُوَ مِنَ ٱلْكِتَٰبِ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ
عِندِ ٱللَّهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِندِ ٱللَّهِ ۖ وَيَقُولُونَ عَلَى
ٱللَّهِ ٱلْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٨﴾

79. Seehadak numuh maxiqta Yalli isi kitab kaal oobisaah ixxigaa kee Nubuwwannu kaah yaceem, tohuk lakal Sinaamak Yallak kalah Yi-Naqoosa tikaay yoo uqbuda iyyam kaak mafaxxinta, kinnih immay kas-leeh ixxiga-le mara tika, Yalli wacyih Siinil oobise kitab Sinam Barissaanaah sinnih kaa takriyeenimkeh keenik iyyaama Nabii.

مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَن يُؤْتِيَهُ ٱللَّهُ ٱلْكِتَٰبَ
وَٱلْحُكْمَ وَٱلنُّبُوَّةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا۟
عِبَادًا لِّى مِن دُونِ ٱللَّهِ وَلَٰكِن كُونُوا۟
رَبَّٰنِيِّۧنَ بِمَا كُنتُمْ تُعَلِّمُونَ
ٱلْكِتَٰبَ وَبِمَا كُنتُمْ تَدْرُسُونَ ﴿٧٩﴾

80. sin Nabii Yallak Kalah malaykaa kee Ambiya Taqbuden Yallitteh haysittaanamah sin mamrisaay woh iyya num yakkem kaah maxiqta, Sinaamey sin Nabii koroosannuu kee Yallih inkittinaane tangaddeenimih sin Amrisaa? Tuslumeeniih Yallih diinit culteeniik lakal mamrisa.

وَلَا يَأْمُرَكُمْ أَن تَتَّخِذُوا۟ ٱلْمَلَٰٓئِكَةَ
وَٱلنَّبِيِّۧنَ أَرْبَابًا ۚ أَيَأْمُرُكُم بِٱلْكُفْرِ بَعْدَ
إِذْ أَنتُم مُّسْلِمُونَ ﴿٨٠﴾

81. Nabiyow cus;Yalli Ambiyak inkih Ateeban (xagana kinnuk) bee waqdi kitab kee ixxiga Siinih ecee yoo tekkek, tohuk lakal Yi-Xaquk

وَإِذْ أَخَذَ ٱللَّهُ مِيثَٰقَ ٱلنَّبِيِّۧنَ لَمَآ ءَاتَيْتُكُم مِّن
كِتَٰبٍ وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَآءَكُمْ رَسُولٌ
مُّصَدِّقٌ لِّمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِۦ

وَلَتَنصُرُنَّهُۥ ۚ قَالَ ءَأَقْرَرْتُمْ وَأَخَذْتُمْ عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ إِصْرِى ۖ قَالُوٓا۟ أَقْرَرْنَا ۚ قَالَ فَٱشْهَدُوا۟ وَأَنَا۠ مَعَكُم مِّنَ ٱلشَّٰهِدِينَ ﴿٨١﴾

farmoytay isin litoonum nummaysa Siinih yemeetek, Diggah kaa Nummassaanaah kaa cattoonu waytaanamal isin tama xaganaa kee Ateeban yok Beytaanaah takeeleenii? Keenik iyye Yalli, woh nakeeleeh kok Betneh iyyen, toysa mariiy maral Siinik sumaaqitay, kulli num Siinik sinni ummattal Sumaaqitay, Anu sin kee sin ummattal Siinî luk Sumaaqita keenik iyye Yalli.

فَمَن تَوَلَّىٰ بَعْدَ ذَٰلِكَ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْفَٰسِقُونَ ﴿٨٢﴾

82. Tama Baxxaqqah lakal tama xaganat derre caba mari, toysa woo mari usun Yallih diinii kee kay Amrik yewqe mara kinnon.

أَفَغَيْرَ دِينِ ٱللَّهِ يَبْغُونَ وَلَهُۥٓ أَسْلَمَ مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَإِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾

83. Kitab marak (yahuud kee Nasaara kinnuk) tama Yallih diinit derre caba mari, Yallih diinik (islaam diini kinnuk) kalih diini gurrusaah faxaa? Qaranwaa kee Baaxô Bagul tanim inkih Yallah tu-qunxeeh Yallih Amri oggolteh, faxak kaak oggoloonay dirkih kaak oggoloonay, usun Qhiyaamah Ayró kaâ fanah gacsimaanaah Yalli kulli num keenik-le taamal galtele.

قُلْ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ وَمَآ أُنزِلَ عَلَيْنَا وَمَآ أُنزِلَ عَلَىٰٓ إِبْرَٰهِيمَ وَإِسْمَٰعِيلَ وَإِسْحَٰقَ وَيَعْقُوبَ وَٱلْأَسْبَاطِ وَمَآ أُوتِىَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَٱلنَّبِيُّونَ مِن رَّبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُۥ مُسْلِمُونَ ﴿٨٤﴾

84. Nabiyow yahuud kee Nasaarak Yalla Nummasneeh Qhuraanak wacyih nel obsimtem nummasneh, Nabii Ibraahimiiy kay Namma Baxa Nabii Ismaaqil kee Nabii Iscaaqhaay Nabii Yaq-qhuub Iscaaqh Baxal obsimtem nummasneh, Nabii Yaq-qhuub Samadak (Raddi) Ambiyal keenik obsimtem kee Nabii Muusaa kee

Nabii Qiisah yontocowwime Namma kitab (tawraat kee injiil kinnuk) nummasneh, sinni Rabbih xaquk Rubsumte Ambiyal obsimmi ittem nummasneh nanu keenik numtin fan mabaxisna nanu inkih Qibaada kaah caglisa marah Anuk keenik ixxic.

وَمَن يَبْتَغِ غَيْرَ ٱلْإِسْلَٰمِ دِينًا فَلَن يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِى ٱلْءَاخِرَةِ مِنَ ٱلْخَٰسِرِينَ ﴿٨٥﴾

85. Islaam diinik kalah diini gurrusa num, toysa woh kaak moggolintaay usuk Akeeral koroositeeh kasaarite marih loowot yan jahannam giral waarak.

كَيْفَ يَهْدِى ٱللَّهُ قَوْمًا كَفَرُوا۟ بَعْدَ إِيمَٰنِهِمْ وَشَهِدُوٓا۟ أَنَّ ٱلرَّسُولَ حَقٌّ وَجَآءَهُمُ ٱلْبَيِّنَٰتُ ۚ وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٨٦﴾

86. Yallal yeemeneeniik lakal Nabii Mucammad صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ kee usuk luk yemeetem cakki kinniimil Baxxaqqa kah temeete maray Nabii Mucammad صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ nubuwwannu yangaddee Yalli mannal tirri ken haa? Koroosannut isi Nafsi yudlumeh yan mara Yalli tirri mahaa.

أُو۟لَٰٓئِكَ جَزَآؤُهُمْ أَنَّ عَلَيْهِمْ لَعْنَةَ ٱللَّهِ وَٱلْمَلَٰٓئِكَةِ وَٱلنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿٨٧﴾

87. Too maray koroositek galto, Diggah Yallaa kee malaykaay Sinam Abaaro inkih keenil tanay iyyaanama.

خَٰلِدِينَ فِيهَا ۖ لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ ٱلْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٨٨﴾

88. Usun (koros kinnuk) jahannam giral waarak, digaala dagoh gide keenik masalcisaanaay dagooh gide tet keenik mawaddiroysan tu-malkitoonuh.

إِلَّا ٱلَّذِينَ تَابُوا۟ مِنۢ بَعْدِ ذَٰلِكَ وَأَصْلَحُوا۟ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٨٩﴾

89. Koroosannuu kee uma taamat sinni nafsi yudlumeeniik lakal sinni Rabbil gaceeh yotoobe maray sinni taama yessemeqqe Akke waytek, toysa Diggah Yalli woo marah dambi cabti-li xuwaw-li kinni.

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ بَعْدَ إِيمَٰنِهِمْ ثُمَّ ٱزْدَادُوا۟ كُفْرًا لَّن تُقْبَلَ تَوْبَتُهُمْ ۖ وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلضَّآلُّونَ ﴿٩٠﴾

90. Diggah yeemeneeniik lakal koroositeeh, tohuk lakal Rabba iyyaanam fanah koroosannu ossiteeh elle warree marak Rabi xayyowwu iyya waqdi Yalli toobat keenik inki innah moggola, woo mari usun gitak makkoote mara kinnon.

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَمَاتُوا۟ وَهُمْ كُفَّارٌ فَلَن يُقْبَلَ مِنْ أَحَدِهِم مِّلْءُ ٱلْأَرْضِ ذَهَبًا وَلَوِ ٱفْتَدَىٰ بِهِۦٓ ۗ أُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ وَمَا لَهُم مِّن نَّٰصِرِينَ ﴿٩١﴾

91. Diggah koroositeeh usun korosuh Anuk Rabeh yan marak, toysa keenik hebeltô numuk Baaxô kibba dahabak fidah isik kaa Acinnay inki innah kaak oggolimak mananna, woo mari usun ken Qansarissa digaala loonuuh usun cateynay Yallih digaala keenik cata malon.

لَن تَنَالُوا۟ ٱلْبِرَّ حَتَّىٰ تُنفِقُوا۟ مِمَّا تُحِبُّونَ ۚ وَمَا تُنفِقُوا۟ مِن شَىْءٍ فَإِنَّ ٱللَّهَ بِهِۦ عَلِيمٌ ﴿٩٢﴾

92. Moominiiney isin maqaane (jannat kinnuk) meeleltan isin sinni maaluk kicintoonumuk tu-Acuyyu haytaanam fanah isin Sadaqhatak taceenim daggowtay hinnay tamaggay, toysa Diggah Yalli wohim yaaxigeh.

كُلُّ ٱلطَّعَامِ كَانَ حِلًّا لِّبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ إِلَّا مَا حَرَّمَ إِسْرَٰٓءِيلُ عَلَىٰ نَفْسِهِۦ مِن قَبْلِ أَن تُنَزَّلَ ٱلتَّوْرَىٰةُ ۗ قُلْ فَأْتُوا۟ بِٱلتَّوْرَىٰةِ فَٱتْلُوهَآ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٩٣﴾

93. Maaqo inkih israa-iil xayloh calaalih Sugte israa-iil (Nabii Yaq-qhuub kinnuk) isi nafsil carammoyse maaqo akke waytek, tawraat kitab obsimak naharat, Nabiyow keenik ixxic:tawraat kitab Baahaay kay Addal tanim Akriya, Nabii yaq-qhuub isi nafsil carammoysem Yalli tawraat Addal oobise iyyaanamal Numma yacee mara tekkeenik, Qhuraan Addal israa-iil xaylol tawraat oobak duma Yalli tu-carammoyse weem

taaxigeenimkeh, Nabii Yaq-qhuub isi nafsil carammoysem Akke waytek.

فَمَنِ ٱفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ ٱلْكَذِبَ مِنۢ بَعْدِ ذَٰلِكَ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿٩٤﴾

94. Tawraat kitab yikriyeeniih cakki keenih Baxxaqqa iyyeek lakal Yallal dirab ginnaasita mari, Toysa woo mari usun Yallal deedal haysitta daalimiin kinni.

قُلْ صَدَقَ ٱللَّهُ ۗ فَٱتَّبِعُوا۟ مِلَّةَ إِبْرَٰهِيمَ حَنِيفًا ۖ وَمَا كَانَ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿٩٥﴾

95. Nabiyow Yalli neh warseeh neh madqeemit usuk Numma yeceek, toysa isin Nabii Ibraahim kicniih kaal muggaqsima mara kinnitoonumut Numma yacee mara tekkeenik, kay diiniy Yalli Nabii Mucammad صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ Arrabat madqe kataata Aka diinittek xabanah gacak, Nabii Ibraahim usuk Yallah Aba Qibaadat Yallat Agleyta haa marih numuh masuginna keenik ixxic.

إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِى بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِّلْعَٰلَمِينَ ﴿٩٦﴾

96. Diggah Naharak Qibaadah Baaxô Bagul Sinaamah Bakkal (Makka kinnuk) xissiime Qari usuk Barkat-le Qariy ginoh inkih tirto-leeh maqaane-le kinni.

فِيهِ ءَايَٰتٌۢ بَيِّنَٰتٌ مَّقَامُ إِبْرَٰهِيمَ ۖ وَمَن دَخَلَهُۥ كَانَ ءَامِنًا ۗ وَلِلَّهِ عَلَى ٱلنَّاسِ حِجُّ ٱلْبَيْتِ مَنِ ٱسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا ۚ وَمَن كَفَرَ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَنِىٌّ عَنِ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٩٧﴾

97. Ama Qaril (kaqba kinnuk) Baxxaqqa itta Astooti tan, Nabii Ibraahim kaa xiseemih Astah, Nabii Ibraahim maqhaam kak tiik teyna:usuk xaay Nabii Ibraahim elle Soolak Suge kinni, kaa kee kay Baxi Nabii Ismaaqil Ama Qarih xiso fayya haak Sugen waqdi, Ama Qari Cule num Amaanah yaniih umaaneh num kaat ma-booda, Yalli tama Qarî fanah yafkuneeniih Cajji Abitaanam fardi Sinaamal Abe.

faxekkeliiy yanoonay isi nafsii kee maalut kaa fan gexam duuda maral, Cajji fardi kinnim yengeddee mari koroositeh, Toysa Diggah Yalli Seehadayti Abah yan Cajjii kee kay taamaay Raqqa itta ginok inkih gadda-li kinni.

قُلْ يَٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَٱللَّهُ شَهِيدٌ عَلَىٰ مَا تَعْمَلُونَ ﴿٩٨﴾

98. Nabiyow keenik ixxic:kitab maraw (yahuud kee Nasaara kinnuk) Yallih Aayootay (Qhuraan kinnuk) Nabii Mucammadal ﷺ obtey Yallih diini islaam diini kinnim tascassee macah tangaddeenii? Isin Aaxaguk, Yalli isin Abba haytaanam yabali kinni.

قُلْ يَٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ لِمَ تَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ مَنْ ءَامَنَ تَبْغُونَهَا عِوَجًا وَأَنتُمْ شُهَدَآءُ ۗ وَمَا ٱللَّهُ بِغَٰفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٩٩﴾

99. Nabiyow keenik ixxic:kitab maraw islaam diinit culam faxa mara macah islaam diinik wassaanaah isin massa-le giti mako gita yakkem kaak gurrusak isin Anu luk emeete islaam diini cakki diini kinnim Aaxaguk? Yalli isin Abba haytaanamak ma-garcitaay sin elle galtele.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِن تُطِيعُوا۟ فَرِيقًا مِّنَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ يَرُدُّوكُم بَعْدَ إِيمَٰنِكُمْ كَٰفِرِينَ ﴿١٠٠﴾

100. Yeemeneh yan maraw kitab kah yontocowwime marak hortâ yab oggolteenik koroosannuh sin gacse-lon isin teemeneeniik lakal.

وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ وَأَنتُمْ تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ ءَايَٰتُ ٱللَّهِ وَفِيكُمْ رَسُولُهُۥ ۗ وَمَن يَعْتَصِم بِٱللَّهِ فَقَدْ هُدِىَ إِلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿١٠١﴾

101. Moominiiney Yallih Qhuraanih Aayoota Siinil Ankirriyimak, kay farmoyti Siinik Addal Anuk mannal koroosittaanaa? Yallal keltaah kay Qhuraan kee kay diini yibbixixxe num, Toysa Nummah usuk massa-le gital tirri iyyeh.

102. Yeemeneh yan maraw Yallak Nummâ meesih meesitaay marabina isin muslimiinih Anuk Rabtan sin Akke waytek.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِۦ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنتُم مُّسۡلِمُونَ ﴿١٠٢﴾

103. isin inkih Yallih diinii kee kay kitab ibbixaay mafixiixina, Yallih niqmatay sin Amol yani kassita, moominiiney islaam diinik duma Qaduwwih ittak Sugteeniih Yalli sin lubbitteh fan iimaan kee islaamanninô kacanul yesgelleek, tokkel kay muxxooy kay niqmatah itta kicni tooboko tekken, jahannam girah heeril (jahannam girah Booloh Amo kinnuk) Sugteeniih Yalli teetik sin naggoyseh iimaanal tirri sin heemil, Yalli islaamaninnoh Astooti Baxxaqqa Siinih kah hee innah, Yalli isi Aayoota Baxxaqqa Siinih haa tirri ittaanamkeh.

وَٱعۡتَصِمُواْ بِحَبۡلِ ٱللَّهِ جَمِيعٗا وَلَا تَفَرَّقُواْۚ وَٱذۡكُرُواْ نِعۡمَتَ ٱللَّهِ عَلَيۡكُمۡ إِذۡ كُنتُمۡ أَعۡدَآءٗ فَأَلَّفَ بَيۡنَ قُلُوبِكُمۡ فَأَصۡبَحۡتُم بِنِعۡمَتِهِۦٓ إِخۡوَٰنٗا وَكُنتُمۡ عَلَىٰ شَفَا حُفۡرَةٖ مِّنَ ٱلنَّارِ فَأَنقَذَكُم مِّنۡهَاۗ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمۡ ءَايَٰتِهِۦ لَعَلَّكُمۡ تَهۡتَدُونَ ﴿١٠٣﴾

104. Moominiiney Siinik hortay khayri fanah Sinam Sectaah maqaaneh Sinam Amrissaah umaanek Sinam waassa Siinit Tanay, woo mari usun jannatti niqmatal yoffoofe mara kinni.

وَلۡتَكُن مِّنكُمۡ أُمَّةٞ يَدۡعُونَ إِلَى ٱلۡخَيۡرِ وَيَأۡمُرُونَ بِٱلۡمَعۡرُوفِ وَيَنۡهَوۡنَ عَنِ ٱلۡمُنكَرِۚ وَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡمُفۡلِحُونَ ﴿١٠٤﴾

105. moominiiney Baxxaqqa iyya cakki keenih yemeeteek lakal itta weeh fixiixe marih inna makkina, woo mari usun kaxxa digaala-lon Akeeral.

وَلَا تَكُونُواْ كَٱلَّذِينَ تَفَرَّقُواْ وَٱخۡتَلَفُواْ مِنۢ بَعۡدِ مَا جَآءَهُمُ ٱلۡبَيِّنَٰتُۚ وَأُوْلَٰٓئِكَ لَهُمۡ عَذَابٌ عَظِيمٞ ﴿١٠٥﴾

106. Qhiyaamah Ayró Yallaa kee kay farmoyta Nummayse marih foocitte Qaddowtah iftah, Yallih Amri cineeh kay farmoyta dirabboyse marih foocitte

يَوۡمَ تَبۡيَضُّ وُجُوهٞ وَتَسۡوَدُّ وُجُوهٞۚ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ ٱسۡوَدَّتۡ وُجُوهُهُمۡ أَكَفَرۡتُم بَعۡدَ إِيمَٰنِكُمۡ فَذُوقُواْ ٱلۡعَذَابَ بِمَا كُنتُمۡ تَكۡفُرُونَ ﴿١٠٦﴾

dattowtah, tokkel foocitte kak dattowte marah tu-gactek ken Sahitak teemeneeniik lakal koroositteenii? Toysa isin koroositteenih Sugteenimih Sabbatah digaala tammoysa keenik iyyan.

وَأَمَّا ٱلَّذِينَ ٱبْيَضَّتْ وُجُوهُهُمْ فَفِى رَحْمَةِ ٱللَّهِ ۖ هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿١٠٧﴾

107. foocitte kak Qaddowteh ifte marah tu-gactek, Toysa usun Yallih Racmatih (jannat kinnuk) Addal yanin usun kaal waarak.

تِلْكَ ءَايَٰتُ ٱللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِٱلْحَقِّ ۗ وَمَا ٱللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِّلْعَٰلَمِينَ ﴿١٠٨﴾

108. Nabiyow tamah Yallih Aayootay cakkil kol nakriyeeh kol maaqna kinni, Yalli isi gino mayadlumaay dulmi keenih mafaxa.

وَلِلَّهِ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ ۗ وَإِلَى ٱللَّهِ تُرْجَعُ ٱلْأُمُورُ ﴿١٠٩﴾

109. Yalli Qaranwal tanim kee Baaxô Bagul tanim dibuk usuk leeh ginô caagiida inkih Yallâ fanah gacsimta.

كُنتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِٱلْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ ٱلْمُنكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ ۗ وَلَوْ ءَامَنَ أَهْلُ ٱلْكِتَٰبِ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُم ۚ مِّنْهُمُ ٱلْمُؤْمِنُونَ وَأَكْثَرُهُمُ ٱلْفَٰسِقُونَ ﴿١١٠﴾

110. Mucammad ﷺ ummatey isin ummattak kharih tayse ummatay Sinam tanfiqey Sinaamah Rubsumteeh tewqe kinniton isin maqaaneh Amrissaanaah umaanek waassaanaah Yalla Nummassan, kitab mari (Yahuud kee Nasaara kinnuk) Nabii Mucammad ﷺ kee usuk Yallih xaquk luk yemeetem Nummaysinnoonuy woh khayrih keenih Aysuk ten, Nabii Mucammad ﷺ Nubuwwannu Nummayse mari keenit yaniih keenik maggo mari Yallih diini cineeh kay Amrik yewqeh.

لَن يَضُرُّوكُمْ إِلَّآ أَذًى ۖ وَإِن يُقَٰتِلُوكُمْ يُوَلُّوكُمُ ٱلْأَدْبَٰرَ ثُمَّ لَا يُنصَرُونَ ﴿١١١﴾

111. Moominiiney yahuuduk Yallih Amri cine mari, tu-kalah tu-Siinil mabaaha sinni Arrabat Ada sin Aban ken Akke waytek, usun Qeb Siinit Aben ken tekkek Bukah derre siinit cabba heelon, tohuk lakal Siinil keenih cato takku waytam matan.

ضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ ٱلذِّلَّةُ أَيْنَ مَا ثُقِفُوٓا۟ إِلَّا بِحَبْلٍ مِّنَ ٱللَّهِ وَحَبْلٍ مِّنَ ٱلنَّاسِ وَبَآءُو بِغَضَبٍ مِّنَ ٱللَّهِ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ ٱلْمَسْكَنَةُ ۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا۟ يَكْفُرُونَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَيَقْتُلُونَ ٱلْأَنۢبِيَآءَ بِغَيْرِ حَقٍّ ۚ ذَٰلِكَ بِمَا عَصَوا۟ وَّكَانُوا۟ يَعْتَدُونَ ﴿١١٢﴾

112. Yalli xixxibaanee kee mangacannay keenik (yahuud kinnuk) kate wayta Amol keenik hee elle geytiminnaanih Aracal, Yallaa kee Sinaamak(muslimiin kinnuk) geyan xaganay sinni nafsii kee sinni maaluh Amaan edde geyaana Akke waytek, Yallak gibdi naqabu luk gaceeniih xixxibaanee kee tuddagnâ ceyay Amok keenik kate wayta ken tibbixe, Diggah woh ken kah tibbixem usun Yallih Aayootaa kee Nabii Mucammad ﷺ Nubuwwannu tascassee Astooti yengeddeeniih cakki maliinoh dulmih Ambiya Caddok taturuh Qidak Sugeenimih Sabbatah, toh Yallih Amri Cineeniih Yalli hee cadmoomit caddok taturak Sugeenimih Sabbata.

* لَيْسُوا۟ سَوَآءً ۗ مِّنْ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ أُمَّةٌ قَآئِمَةٌ يَتْلُونَ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ ءَانَآءَ ٱلَّيْلِ وَهُمْ يَسْجُدُونَ ﴿١١٣﴾

113. Kitab mari ma-massoowa keenik hortay Yallih Amril Soltaah Nabii Mucammad ﷺ Nummassey Barti Saaqoota Qhuraan takriye keenit tanih usun Salat Abak.

يُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْـَٔاخِرِ وَيَأْمُرُونَ

114. Usun Yallaa kee ellecaboh Ayró Nummaysaanaah maqaaneh

Sinam Amrisaanaah umaanek Sinam waasan, meqe taamoomit yasissikeenih, woo mari usun Yallih naqoosak meqe marih loowot yanin.

بِٱلْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ ٱلْمُنكَرِ وَيُسَٰرِعُونَ فِى ٱلْخَيْرَٰتِ ۖ وَأُو۟لَٰٓئِكَ مِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿١١٤﴾

115. Tama moominiin maqaanek Abba haytam tambay taqunxay Yallih xaqul inki innah keenik mabaytaay matangaddimaay galto kak mawaan Yalli isik meesite maray maqaane Abbaasiteeh umaanek yexxeere yaaxigi kinni.

وَمَا يَفْعَلُوا۟ مِنْ خَيْرٍ فَلَن يُكْفَرُوهُ ۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌۢ بِٱلْمُتَّقِينَ ﴿١١٥﴾

116. Diggah Yallih Aayootal koroositeeh kay farmoytit dirabboyse mari ken maali keenih xiqam maliiy ken xaylo Yallih digaalak tu-keenih maxiqta, Addunyaay Akeeral, woo mari usun girá mara usun teetil waarak.

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَن تُغْنِىَ عَنْهُمْ أَمْوَٰلُهُمْ وَلَآ أَوْلَٰدُهُم مِّنَ ٱللَّهِ شَيْـًٔا ۖ وَأُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿١١٦﴾

117. Tama koros Ta-Addunyâ manol faylâ guran kee meqe xagar xagô fayxih yaceen maalih ceelallo gibdi caacayay xabca edde taniy sinni Nafsi Yallih Amrih cinat yudlume marih Buqret Boodeeh finqiseh inna kinni, tonnaah koros Abitteh tan meqe taama keenik finqitteh, Yalli wohut ken madlammo, kinnih immay usun sinni Nafsi koroosannuu kee uma taamat yudlumen.

مَثَلُ مَا يُنفِقُونَ فِى هَٰذِهِ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا كَمَثَلِ رِيحٍ فِيهَا صِرٌّ أَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ ظَلَمُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ فَأَهْلَكَتْهُ ۚ وَمَا ظَلَمَهُمُ ٱللَّهُ وَلَٰكِنْ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١١٧﴾

118. Yeemeneh yan maraw sinnik kalih marak, malah caglisittan maray Adda kah warissaana keenik (koros kinnuk) mahaysitina usun sin caagiida Baysaanamak tu-maboolaysanak, usun tu- kalaa

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَتَّخِذُوا۟ بِطَانَةً مِّن دُونِكُمْ لَا يَأْلُونَكُمْ خَبَالًا وَدُّوا۟ مَا عَنِتُّمْ ۖ قَدْ بَدَتِ ٱلْبَغْضَآءُ مِنْ أَفْوَٰهِهِمْ ۖ وَمَا تُخْفِى صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ ۚ قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ

kee gibda sin geytam kicnoonuh Nummah usun Siinih lon naqbih gibda ken Afat tumbulleeh ken Alilwa Qellissam wohuk nabuk Raqta, Nummah usun siinih loonuh yanin Qadaawatih Astooti Baxxaqqa Siinih hayne isin tamahal kas-kassoowa mara tekkeenik.

ٱلْآيَٰتِ إِن كُنتُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١١٨﴾

119. Moominiiney tamah siini isin tama mara kicintoonuuh usun sin ma-kicnon, isin ken kitoobay Yallih xaquk obte inkih tet Nummassanaah usun sin kitab ma-nummaysaanak mannal ken takcineenii? Usun Siinit yongooroweenik diraabah Neemeneh Siinik iyyaanaah usun dibuk Sittâ luk yanin waqdi feeraarih exaaxit sinnik Aran Siinih lon naqabuk gexxaamah, Nabiyow sinni naqabuu kee Rookay edde taniinit edde Raba keenik ixxic, Diggah Yalli naqabuu kee kuuxe waynaanak sin Alilwat tanim yaaxigi kinnik.

هَٰٓأَنتُمْ أُولَآءِ تُحِبُّونَهُمْ وَلَا يُحِبُّونَكُمْ
وَتُؤْمِنُونَ بِٱلْكِتَٰبِ كُلِّهِۦ وَإِذَا لَقُوكُمْ قَالُوٓا۟
ءَامَنَّا وَإِذَا خَلَوْا۟ عَضُّوا۟ عَلَيْكُمُ ٱلْأَنَامِلَ
مِنَ ٱلْغَيْظِ ۚ قُلْ مُوتُوا۟ بِغَيْظِكُمْ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌۢ
بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ﴿١١٩﴾

120. Moominiiney isin maqaanee kee xannaba geyteeniih sin toofek, woh korosut umaah ken Rookissah, Bukaa kee Qabar innah tanim sin geytek wohut wallitaanaah keenit meqeh, isin tisbireeniih Yallak meesitteenik ken keydi tu-Siinik makala, Diggah Yalli tama koros umaanek Abtam yaaxigeeh kay ixxiga maroh keenit tan.

إِن تَمْسَسْكُمْ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ وَإِن تُصِبْكُمْ
سَيِّئَةٌ يَفْرَحُوا۟ بِهَا ۖ وَإِن تَصْبِرُوا۟ وَتَتَّقُوا۟
لَا يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْـًٔا ۗ إِنَّ ٱللَّهَ بِمَا
يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿١٢٠﴾

وَإِذْ غَدَوْتَ مِنْ أَهْلِكَ تُبَوِّئُ ٱلْمُؤْمِنِينَ مَقَـٰعِدَ لِلْقِتَالِ ۗ وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٢١﴾

121. Nabiyow isi Buxak ucud deqsita Aracâ fanah moominiin Qeebih elle gactu wayta Arooca keenih Bicisak tewqe waqdi cus;Yalli sin maxcooca yaabbi sin taamoomi yaaxigi kinni.

إِذْ هَمَّت طَّآئِفَتَانِ مِنكُمْ أَن تَفْشَلَا وَٱللَّهُ وَلِيُّهُمَا ۗ وَعَلَى ٱللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ ٱلْمُؤْمِنُونَ ﴿١٢٢﴾

122. Nabiyow muslimiin macaxih Buttak Namma Butta Qeebik Conxitteeh wadir gactam Siinik niyatte waqdi cus; Yalli wohuk ken cateeh usuk ken Awlaytuy ken dacrisa kinnik; Toysa moominiin kulli caalatal Yallal kelittay.

وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ ٱللَّهُ بِبَدْرٍ وَأَنتُمْ أَذِلَّةٌ ۖ فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٢٣﴾

123. Nummah moominiiney Badri Qeebih Saaku Yalli sin cateeh sin Qokleh, ixxuu kee Silac dagiina Siinit Sugte waqdi, Toysa isin Yallak meesita kay niqmatal kaa faatita mara takkeenimkeh.

إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ أَلَن يَكْفِيَكُمْ أَن يُمِدَّكُمْ رَبُّكُم بِثَلَـٰثَةِ ءَالَـٰفٍ مِّنَ ٱلْمَلَـٰٓئِكَةِ مُنزَلِينَ ﴿١٢٤﴾

124. Nabiyow isi kataysis moominiinik sin Rabbi Qaraanak oobisa malaykak Sidiica Alfit sin cataah sin Qoklam catoh sin maxiqtaa? Keenik itte waqdi Cus.

بَلَىٰٓ ۚ إِن تَصْبِرُوا۟ وَتَتَّقُوا۟ وَيَأْتُوكُم مِّن فَوْرِهِمْ هَـٰذَا يُمْدِدْكُمْ رَبُّكُم بِخَمْسَةِ ءَالَـٰفٍ مِّنَ ٱلْمَلَـٰٓئِكَةِ مُسَوِّمِينَ ﴿١٢٥﴾

125. Yeey! Woo Qiki sin xiqele isin Qebti gibdaabinal sinni Nabiî luk tisbireeniih Yalli sin kah Amrisem Abtaanam kee usuk sin kak waaseemik waasinteeniih kaak meesitteenik, makki koros Awayiik Qeebih sissikuk Siinih Amaate-le sin Saaxisaanam Akka-luk, tokkel sin Rabbi malaykak koona Alfi Siinih oobiseleeh sin edde Qikele is (malayka kinnuk) isi nafsii kee isi faariisit timixxige Asta haysitak.

126. Moominiiney Yalli tama Qiku kalah siinih kah Abem mali, sin edde Aytikumusaah lubbitte siinik edde Satta ittankeh iyyaanam akke waytek, Rikeek maysoh tanim matan, Yallay mayso-leeh Abtô Naggarah yanih xaquk tani tet akke waytek.

وَمَا جَعَلَهُ ٱللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ لَكُمْ وَلِتَطْمَئِنَّ قُلُوبُكُم بِهِۦ ۚ وَمَا ٱلنَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِندِ ٱللَّهِ ٱلْعَزِيزِ ٱلْحَكِيمِ ﴿١٢٦﴾

127. Yalli Badri Saaku moominiinit woo cato kah Abem koroosite marak horta Qidaah hinnay Qidimik keenik tisillimem Rookittaah xixxibittamkeh iyyaanama, tokkel usun (koros kinnuk) gurrusak Sugen iisak Buhaanaah xixxibaane luk gacan.

لِيَقْطَعَ طَرَفًا مِّنَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ أَوْ يَكْبِتَهُمْ فَيَنقَلِبُوا۟ خَآئِبِينَ ﴿١٢٧﴾

128. Nabiyow Seehadâ caagidik tu-kol matan, cagalah ken caagid Yallih gabat yanî ikkal, hinnay usun Yallal gacaanaah Yalli toobat keenik oggolah, hinnay koroosannuk kate weenik Yalli ken digaale-le, Diggah usun sinni nafsi koroosannut yudlume mara yekkeenimih Sabbatah.

لَيْسَ لَكَ مِنَ ٱلْأَمْرِ شَىْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبَهُمْ فَإِنَّهُمْ ظَٰلِمُونَ ﴿١٢٨﴾

129. Qaranwal tanim kee Baaxô Bagul tanim inkih Yalli-le, usuk isi naqoosak isih faxa marah isi Racmatah dambi cabaah isih faxa mara isi Qadlil digaalah, Yalli dambi cabti-li xuwaw-li kinni.

وَلِلَّهِ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ ۚ يَغْفِرُ لِمَن يَشَآءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَآءُ ۚ وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢٩﴾

130. Yeemeneh yan maraw Ribâ maalu dirrib dirribuh ossitak kaa makminaay Yallak meesita Addunyaay Akeera yaffoofe mara takkeenimkeh.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَأْكُلُوا۟ ٱلرِّبَوٰٓا۟ أَضْعَٰفًا مُّضَٰعَفَةً ۖ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٣٠﴾

131. jahannam giray koroosite marah Yalli massoysek cibbarsimaay meesita sin kee tet fanat Reebu haysitak.

وَٱتَّقُوا۟ ٱلنَّارَ ٱلَّتِىٓ أُعِدَّتْ لِلْكَٰفِرِينَ ﴿١٣١﴾

132. Yallih Amrii kee kay farmoytih Amri oggola, Yallih Racmat geya mara takkeenimkeh moominiiney.

وَأَطِيعُوا۟ ٱللَّهَ وَٱلرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٣٢﴾

133. Moominiiney sin Rabbik dambi cabtî Sabab Siinih takke taaqatâ fanah isissika, jannatay farakkaley garbi (Bag-baggi) kak Qaranwaa kee Baaxô gide yakkey Yalli isik meesite marah massoysê fanah isissika.

* وَسَارِعُوٓا۟ إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا ٱلسَّمَٰوَٰتُ وَٱلْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٣﴾

134. Usun gaddaliinoo kee tuddagnal sinni maalu Yallih gital yacee mara, xiqle maray naqabu Qellisay Sinaamak umam keenil Bahee marah Qafu Aba kinni, Yalli meqe maray tama weelot weeloysime kicni.

ٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ فِى ٱلسَّرَّآءِ وَٱلضَّرَّآءِ وَٱلْكَٰظِمِينَ ٱلْغَيْظَ وَٱلْعَافِينَ عَنِ ٱلنَّاسِ ۗ وَٱللَّهُ يُحِبُّ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿١٣٤﴾

135. usun kaxxa dambiy Qaxumaane-le Abeenik, hinnay Qunxa dambitteh Abtit sinni nafsi yadlumen waqdi Yallak xaganaa kee meesisso kasaanaah sinni dambittek Yallal cabsu essera mara Yallak-sa dambitte iyyi cabaa? Num macaba: usun Aaxaguk Aben dambitteh Bagul madaffeyan usun woh dambi kinnim Aaxaguk Yallal gacaanâ ikkal.

وَٱلَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا۟ فَٰحِشَةً أَوْ ظَلَمُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ ذَكَرُوا۟ ٱللَّهَ فَٱسْتَغْفَرُوا۟ لِذُنُوبِهِمْ وَمَن يَغْفِرُ ٱلذُّنُوبَ إِلَّا ٱللَّهُ وَلَمْ يُصِرُّوا۟ عَلَىٰ مَا فَعَلُوا۟ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٣٥﴾

136. Woo maray woo weelot weeloysimeh galto sinni Rabbik dambi cabti geyaanama, sinni Rabbik jannootay weeqaytitte

أُو۟لَٰٓئِكَ جَزَآؤُهُم مَّغْفِرَةٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَجَنَّٰتٌ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا ۚ وَنِعْمَ أَجْرُ ٱلْعَٰمِلِينَ ﴿١٣٦﴾

guba kak gexxa loonumu tet Addal waarak, dambi cabtii kee jannat, meqe taama taamite marih galtoh Nabam meqe.

قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِكُمْ سُنَنٌ فَسِيرُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ فَٱنظُرُوا۟ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٣٧﴾

137. Nummah Siinik duma Yallih madqooqi dumi ummattal warrayteh moominiin koros Qeebit mokkoraamal, toysa moominiiney isin Baaxô Bagul gexaay Yallaa kee kay farmoyta dirabboyse marak ellecabo kah tekke inna wagita elle kas-kassowtaanamkeh.

هَٰذَا بَيَانٌ لِّلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٨﴾

138. Tama Qhuraan Sinaamah cakki gitih Baxxaqqaay tirto, usuk Yallak meesita marah kassiisi usun kaat yantifiqeenimih Sabbatah.

وَلَا تَهِنُوا۟ وَلَا تَحْزَنُوا۟ وَأَنتُمُ ٱلْأَعْلَوْنَ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١٣٩﴾

139. moominiiney sin Qaduwwih Qeebik maboolaatinaay ucud Ayró Siinit tekkeemih Ma-Rookitina, elle caboh iisa-lem Siinik isin Yallaa kee kay farmoyta Nummaysa mara tekkeenik.

إِن يَمْسَسْكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ ٱلْقَوْمَ قَرْحٌ مِّثْلُهُۥ ۚ وَتِلْكَ ٱلْأَيَّامُ نُدَاوِلُهَا بَيْنَ ٱلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَيَتَّخِذَ مِنكُمْ شُهَدَآءَ ۗ وَٱللَّهُ لَا يُحِبُّ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٤٠﴾

140. Moominiininey ucud Saaku muduuma sin xagtek, hinnay Qidim Siinit yekkek, tokkel nummah koros Badri Saaku tamannah tan muduumaa kee Qidim ken xageh yen, tama Ayroora Sinam fanal tet gacam gacisna mariiy falli Bukaah mariiy falli yayseemil, Yalli woh kah Abem isi ixxigal dumaak yeexegem tambulleeh moominiin kee munaafiqhiin ittak edde Baxsimtamkeh, Siinik marak

teyni Shahiidih Rabaamal kaa konnâ Bisamkeh, Yalli isi nafsi koroosannut yudlume mara makicni.

141. Ucud gaadul moominiinit yekkeh yan Buki Yalli yeemeneh yan mara munaafiqhiinik edde meexaah dambittek ken edde Saytunnoysamkeh, koros edde Baysamkeh Abe.

وَلِيُمَحِّصَ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَيَمْحَقَ ٱلْكَـٰفِرِينَ ﴿١٤١﴾

142. Hinnak Nabii Mucammad ﷺ kataysiisow jannat dubi iimaanal cultoonu waytaanam takkaleenii? Qeb kee gibdaabinal mokkorime kalah, Yalli isi gital Siinik yingicillee maray Yalli dumaak isi ixxigal yeexege Siinik Ambullee kalah, gibdaabinal yisbire maray usuk dumaak yeexege Siinik Ambullee kalah.

أَمْ حَسِبْتُمْ أَن تَدْخُلُوا۟ ٱلْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ جَـٰهَدُوا۟ مِنكُمْ وَيَعْلَمَ ٱلصَّـٰبِرِينَ ﴿١٤٢﴾

143. Moominiiney Nummah ucud gaaduk duma Qaduwwit tangooroweenim kee Raba Qaagitak Sugten kaat tangooroweenik duma, tokkel nummah isin kaa tubleenih isin sinni intih kaa wagitak.

وَلَقَدْ كُنتُمْ تَمَنَّوْنَ ٱلْمَوْتَ مِن قَبْلِ أَن تَلْقَوْهُ فَقَدْ رَأَيْتُمُوهُ وَأَنتُمْ تَنظُرُونَ ﴿١٤٣﴾

144. Nabii Mucammad ﷺ kalah kah yanim mali, Nummah usuk Yallih farmoytay Yallih farmoytit naharat kak warrayte Akke waytek, tokkel Qumri kaak yamurruqe waqdi Rabek hinnay Qiddiimek isin sin Nabii Siinih luk yemeete diini cabtaanaah wadir kaak gacettoonuu? Siinik isi diinik wadir gacaah korraaqa

وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهِ ٱلرُّسُلُ ۚ أَفَإِي۟ن مَّاتَ أَوْ قُتِلَ ٱنقَلَبْتُمْ عَلَىٰٓ أَعْقَـٰبِكُمْ ۚ وَمَن يَنقَلِبْ عَلَىٰ عَقِبَيْهِ فَلَن يَضُرَّ ٱللَّهَ شَيْـًٔا ۗ وَسَيَجْزِى ٱللَّهُ ٱلشَّـٰكِرِينَ ﴿١٤٤﴾

num, toysa Yallak inkinnah tumakala usuk isi Nafsik tu-kalâ ikkal Siinik iimaanal diggi iyyeeh islaam diinih niqmatal isi Rabbi faatitah yan mara Yalli Qaxmeqe galtoh ken galtele Akeeral.

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَن تَمُوتَ إِلَّا بِإِذْنِ ٱللَّهِ كِتَٰبًا مُّؤَجَّلًا ۗ وَمَن يُرِدْ ثَوَابَ ٱلدُّنْيَا نُؤْتِهِۦ مِنْهَا وَمَن يُرِدْ ثَوَابَ ٱلْءَاخِرَةِ نُؤْتِهِۦ مِنْهَا ۚ وَسَنَجْزِى ٱلشَّٰكِرِينَ ﴿١٤٥﴾

145. Hebeltô Nafsi Rabam matakka yimixxige waktiy Aakume waah wadirroowe waat Yallih idinih Raba kaa Akke waytek, Abah yan taamat Addunyâ galto faxa numuh Rizqhik kaah kurrumteh gide teetik kaah Aceenno, Abah yan taamat Yallak Akeerâ galto edde faxah yan numuh usuk galtok edde faxem dudda-luk teetik kaah Aceenno Akeeral, nanu moominiinik sinni Rabbi faatite mara meqe galtoh galtenno.

وَكَأَيِّن مِّن نَّبِىٍّ قَٰتَلَ مَعَهُۥ رِبِّيُّونَ كَثِيرٌ فَمَا وَهَنُوا۟ لِمَآ أَصَابَهُمْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ وَمَا ضَعُفُوا۟ وَمَا ٱسْتَكَانُوا۟ ۗ وَٱللَّهُ يُحِبُّ ٱلصَّٰبِرِينَ ﴿١٤٦﴾

146. Ambiyak makina Nabii yanii? Ken kataysiisik maggo maray meqek korosut Qeb keenî luk Abek, tokkel muduumaa kee hinnay Qidimik Yallih gital ken xagteh taniimih ma-Boolaatinnoonuuy sinni Qaduwwih Ramma maxaccoonuuy maaqunxinnon, Yalli gibdaabinak isi xagteemil yasbire mara kicnih.

وَمَا كَانَ قَوْلَهُمْ إِلَّآ أَن قَالُوا۟ رَبَّنَا ٱغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِىٓ أَمْرِنَا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَٱنصُرْنَا عَلَى ٱلْقَوْمِ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿١٤٧﴾

147. Ama yisbireh yan mari maxcok iyyeh yenem mali, Ni-Rabbow Ni-Dambittee kee Ni-Diinih caagidik caddok edde taturneh nanim neh cabaay Ni-Qaduwwik kudnaamak dadooba diggi neh hayisaay koroositeh yan marak

iisa neh Acuy iyyaanamak-sa iyyeenim malon.

فَـَٔاتَىٰهُمُ ٱللَّهُ ثَوَابَ ٱلدُّنۡيَا وَحُسۡنَ ثَوَابِ ٱلۡأٓخِرَةِۗ وَٱللَّهُ يُحِبُّ ٱلۡمُحۡسِنِينَ ١٤٨

148. Tokkel woo maray yisbireh Yalli Addunyâ galto (iisaa kee xannaba kinnuk) kee Akeerâ meqe galto (jannat kinnuk) keenih yeceeh, Yalli meqe maray taama yeymeeqeeh Niya kaah caglise kicnih.

يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِن تُطِيعُواْ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ يَرُدُّوكُمۡ عَلَىٰٓ أَعۡقَـٰبِكُمۡ فَتَنقَلِبُواْ خَـٰسِرِينَ ١٤٩

149. Yeemeneh yan maraw Yallih inkittinaanel koroositeh yan marih Amri oggolteenik usun sin diinik wadir sin gacse-lon, tokkel isin finqiteeh kasaarite marih loowot gacetton.

بَلِ ٱللَّهُ مَوۡلَىٰكُمۡۖ وَهُوَ خَيۡرُ ٱلنَّـٰصِرِينَ ١٥٠

150. Wonna hinnay Yalli sin Awlaytuuy usuk sin cateleeh sin dacrise-lek korosut cato mafaxina, usuk Sinam catta haytaamak inkih khayrih Aysuk Raaqak kay Amri oggola.

سَنُلۡقِي فِي قُلُوبِ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ ٱلرُّعۡبَ بِمَآ أَشۡرَكُواْ بِٱللَّهِ مَا لَمۡ يُنَزِّلۡ بِهِۦ سُلۡطَـٰنٗاۖ وَمَأۡوَىٰهُمُ ٱلنَّارُۖ وَبِئۡسَ مَثۡوَى ٱلظَّـٰلِمِينَ ١٥١

151. Koroositeh yan marih lubbittet meesii kee Qabaabako Qidenno Yallâ luk Qibaada cakkisitaamah Yalli hebeltoh Asta kah oobise wee numtin-wellitte Yallat Agleh heenimih Sabbatah, madabaay orbeyna keenik jahannam gira, tama madab isi nafsi koroosannut yudlume marah Nabam uma madab kinni.

وَلَقَدۡ صَدَقَكُمُ ٱللَّهُ وَعۡدَهُۥٓ إِذۡ تَحُسُّونَهُم بِإِذۡنِهِۦۖ حَتَّىٰٓ إِذَا فَشِلۡتُمۡ وَتَنَـٰزَعۡتُمۡ فِي ٱلۡأَمۡرِ وَعَصَيۡتُم

152. Nummah Yalli taysoonu waytaanamah Siinih hee xagana Siinih nummayseeh duuduseh ucud gaadul kay idinih ken Qidak Sugten waqdi, isin Qeebik

conxitteeniih itta wayteeniih elle Sugten Aroocal Raqtaanam kee hinnay woo Arooca cabtaanaah xannabâ maalu Sinaamâ luk orbissaanam faxxeeniih, Yallih farmoytih Amri cinteeniih faxe gurral sinni Arooca macabina Siinik iyye waqdi, Yalli iisak kicintoonum sin yuybulleek lakal Buki sin yibbixe, tokkel Addunya (xannaba kinnuk) Siinik faxa maraa kee Akeeraa kee tet galto faxa mara kinnitoonum Siinik Qaddowteh, tohuk lakal Yalli Bukah sin foocitte sin Qaduwwik Siinik makeeh kuddeenih sin mokkoramkeh, Nummah Yalli Nadaamitteeniih kaal gacteenim Siinik yeexegeeh Qafu Siinih Abeh, Yalli moominiin Amol kaxxa muxxo-le.

مِّنۢ بَعۡدِ مَآ أَرَىٰكُم مَّا تُحِبُّونَۚ مِنكُم مَّن يُرِيدُ ٱلدُّنۡيَا وَمِنكُم مَّن يُرِيدُ ٱلۡأٓخِرَةَۚ ثُمَّ صَرَفَكُمۡ عَنۡهُمۡ لِيَبۡتَلِيَكُمۡۖ وَلَقَدۡ عَفَا عَنكُمۡۗ وَٱللَّهُ ذُو فَضۡلٍ عَلَى ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ﴿١٥٢﴾

153. Nabii Mucammad ﷺ kataysiisow isin Abteenim kassita sinni Qaduwwik kudak Qale tewqen waqdiy meesii kee wariggah hebeltô numû fanah wagte kalah makkoote kalah, Yallih farmoyti Qebti Booxal Asseedak gamadak Yallih naqoosay yoo fanah gaca Axcuk sin seeceeh isin woh kaak Aabbe cinteenih, tokkel wohih galtoh Rookaa kee cisabboowiyya Siinil oobise Yalli iisaa kee xannabak Siinik warraytem kee Qidim kee Bukak Siinit tekkeemih Rookite waytaanamkeh, Yalli isin Abba haytaanamak Adda yaaxigi kinniih tu-kaak maqellitta.

*إِذۡ تُصۡعِدُونَ وَلَا تَلۡوُۥنَ عَلَىٰٓ أَحَدٖ وَٱلرَّسُولُ يَدۡعُوكُمۡ فِيٓ أُخۡرَىٰكُمۡ فَأَثَٰبَكُمۡ غَمَّۢا بِغَمّٖ لِّكَيۡلَا تَحۡزَنُواْ عَلَىٰ مَا فَاتَكُمۡ وَلَا مَآ أَصَابَكُمۡۗ وَٱللَّهُ خَبِيرُۢ بِمَا تَعۡمَلُونَ ﴿١٥٣﴾

ثُمَّ أَنزَلَ عَلَيْكُم مِّنۢ بَعْدِ ٱلْغَمِّ أَمَنَةً نُّعَاسًا
يَغْشَىٰ طَآئِفَةً مِّنكُمْ ۖ وَطَآئِفَةٌ قَدْ أَهَمَّتْهُمْ
أَنفُسُهُمْ يَظُنُّونَ بِٱللَّهِ غَيْرَ ٱلْحَقِّ ظَنَّ
ٱلْجَٰهِلِيَّةِ ۖ يَقُولُونَ هَل لَّنَا مِنَ ٱلْأَمْرِ مِن شَىْءٍ ۗ
قُلْ إِنَّ ٱلْأَمْرَ كُلَّهُۥ لِلَّهِ ۗ يُخْفُونَ فِىٓ أَنفُسِهِم مَّا لَا
يُبْدُونَ لَكَ ۖ يَقُولُونَ لَوْ كَانَ لَنَا مِنَ ٱلْأَمْرِ شَىْءٌ مَّا
قُتِلْنَا هَٰهُنَا ۗ قُل لَّوْ كُنتُمْ فِى بُيُوتِكُمْ لَبَرَزَ ٱلَّذِينَ
كُتِبَ عَلَيْهِمُ ٱلْقَتْلُ إِلَىٰ مَضَاجِعِهِمْ ۖ وَلِيَبْتَلِىَ
ٱللَّهُ مَا فِى صُدُورِكُمْ وَلِيُمَحِّصَ مَا فِى
قُلُوبِكُمْ ۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ﴿١٥٤﴾

154. Tohuk lakal moominiiney Yalli Siinih Abeh yan Racmatah sin geeh yan Cisabboowiyyih lakal Sattaa kee Saayay siinik horta (Moominiin kinnuk) Qunduugul edde yibbixe Siinil oobise, Nummah Siinik Aka horta (Munaafiqhiin kinnuk) sinni nafsi elle Naggoysan innah gabxitte usun sinni Rabbiiy kay Nabii kee kay diini cakki dareemu Akke waah jaahiliyyâ marih dareemih innah yan dareemuh dareemen, munaafiqhiinik mariiy marak caagidik tu-gabat linoo? Tu-gabat luk suginninoy Qeebih Awaquk mananninok ittak iyyan, Nabiyow diggah caagiida inkih Yalli gabatleeh isih elle faxa innal tet Aba keenik ixxic, Nabiyow usun sinni nafsih Addal Qeebih yewqeenimih Nadaamay koo Aybullee waanay kok Qellisaana lon dooritik tu-luk Suginninoy takkel Qiddiimak manannino ittak iyyan, Nabiyow keenik ixxic:Ajal Yallih gabat yaniih isin sinni Qarwah Addal Suginnitoonuy Yalli Qidim Siinik elle mekleh yuktkbe mari Rabah elle yannikissoonu waan Aroocâ fanah Awaquk yenen, Yalli woh kah Abem sin Alilwat Agay-waagaa kee munaafiqhannuk tanim Siinik mokkoraah Sheytan was-wasak sin lubbittet tanim meexaah Saytunnoysamkeh, Yalli isi ginoh Alilwat tanim yaaxigi kinniih tu-kaak maqellitta.

إِنَّ ٱلَّذِينَ تَوَلَّوْا۟ مِنكُمْ يَوْمَ ٱلْتَقَى ٱلْجَمْعَانِ إِنَّمَا ٱسْتَزَلَّهُمُ ٱلشَّيْطَٰنُ بِبَعْضِ مَا كَسَبُوا۟ ۖ وَلَقَدْ عَفَا ٱللَّهُ عَنْهُمْ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٥٥﴾

155. Diggah Nabii Mucammad ﷺ kataysiisow ucud Saaku nammâ Butta (moominiin kee koros kinnuk) edde tongoorowe Ayro Siinik kudeh yan mari, cagalah Sheytan tama dambit ken kah Qidem dambittek tu-abeenimih Sabbata, Nummah Yalli Abeenimik Qafu keenih Abeh, Diggah Yalli dambi cabti-li, xiqleeh isi Amri cine marih digaalat mayasissika.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَكُونُوا۟ كَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَقَالُوا۟ لِإِخْوَٰنِهِمْ إِذَا ضَرَبُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ أَوْ كَانُوا۟ غُزًّى لَّوْ كَانُوا۟ عِندَنَا مَا مَاتُوا۟ وَمَا قُتِلُوا۟ لِيَجْعَلَ ٱللَّهُ ذَٰلِكَ حَسْرَةً فِى قُلُوبِهِمْ ۗ وَٱللَّهُ يُحْىِۦ وَيُمِيتُ ۗ وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١٥٦﴾

156. Yeemeneh yan maraw koroosite maray sinni tooboko korosuk Baaxô Bagul Safarah gexeenik, hinnay gaadile luk gaaduh gexeeniih, tohuk lakal Rabeenik hinnay Qiddiimeenik Ni-Xaqul Sugaanaah Qeebih Awqe wannoonuy Rabak manannoonuuy Qiddiimak manannon iyye marih inna makkina, Yalli usun tama maxco iyyaanamat Rookaay Nadaama ken lubbittet haamkeh iyyaanama, Yalli usuk yaynuweeh Qidah, Yalli isin Abba haytaanam yabali kinni.

وَلَئِن قُتِلْتُمْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ أَوْ مُتُّمْ لَمَغْفِرَةٌ مِّنَ ٱللَّهِ وَرَحْمَةٌ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ﴿١٥٧﴾

157. Moominiiney isin Yallih gital Angacalluk Qiddimteenik hinnay gaaduh gexak Rabteenik Yalli dambi siinih cabe leeh siinih Racmate-le, woh khayrih siinih Aysuk Raqta, Sinam Addunyal maaluk kobxissaamak.

وَلَئِن مُّتُّمْ أَوْ قُتِلْتُمْ لَإِلَى ٱللَّهِ تُحْشَرُونَ ﴿١٥٨﴾

158. Rabteenik hinnay Qiddimteenik isin inkih Yallih xaqul Cisab kee galtoh maagowsimtan Akeeral.

فَبِمَا رَحْمَةٍ مِّنَ ٱللَّهِ لِنتَ لَهُمْ ۖ وَلَوْ كُنتَ فَظًّا
غَلِيظَ ٱلْقَلْبِ لَٱنفَضُّوا۟ مِنْ حَوْلِكَ ۖ فَٱعْفُ
عَنْهُمْ وَٱسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِى ٱلْأَمْرِ ۖ فَإِذَا
عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى ٱللَّهِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلْمُتَوَكِّلِينَ ﴿١٥٩﴾

159. Nabiyow Yalli koo kee ku-kataysis Yallak geyteenih tanin Racmattah Sabbatah isi kataysiisih xabbacowteh, calumoytay lubbi kak gibdih Suginnitoy ku-kataysis ku-xaquk fixiixak ten, toysa Atu kol Baaheenih yaniinimik Qafu keenih Abaay Yallak dambi cabti keenih esser, mala faxa caagidih keenî luk malis, tokkel malak lakal caagiidak caagidik teyna isi lubbil tirgiqe koo tekkek, toysa Nabiyow Yallal kelitaay kibal kaal hayis, Diggah Yalli isil kelta mara kicnihik.

إِن يَنصُرْكُمُ ٱللَّهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ ۖ
وَإِن يَخْذُلْكُمْ فَمَن ذَا ٱلَّذِى يَنصُرُكُم مِّنۢ
بَعْدِهِۦ ۗ وَعَلَى ٱللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ ٱلْمُؤْمِنُونَ ﴿١٦٠﴾

160. Moominiiney Yalli sin cateeh Qokle kaa tekkek, toysa sin korissaah Siinik taysem matan, sin xixxibiseeh sin wacarriyseeh cato Siinik cabam faxek, toysa usuk cato Siinik cabeeh sin wacarriyseek lakal iyyi sin catam duudaa? moominiin Yallal kelittay.

وَمَا كَانَ لِنَبِىٍّ أَن يَغُلَّ ۚ وَمَن يَغْلُلْ يَأْتِ
بِمَا غَلَّ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۚ ثُمَّ تُوَفَّىٰ كُلُّ
نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٦١﴾

161. Ambiyak hebeltô Nabiih maxiqtaay matakka xannabak tu-garqaah isi kataysis ganam, xannabâ maaluk tu-ganoh bee num, Qhiyaamah Ayró usuk ganoh Beeh yanim Quukak baaha Sinam foocal edde wacarriyamkeh, tohuk lakal ummaan nafsi Abba heemil galto dudda-luk kaah tantacawwime usun edde Andullume kalah.

أَفَمَنِ ٱتَّبَعَ رِضْوَٰنَ ٱللَّهِ كَمَنۢ بَآءَ بِسَخَطٍ مِّنَ ٱللَّهِ وَمَأْوَىٰهُ جَهَنَّمُ ۖ وَبِئْسَ ٱلْمَصِيرُ ﴿١٦٢﴾

162. Yallak kacanuu kee leeda edde tanim kataate num kee Yallih Amri cineeh kay naqabu cakkisiteeh kasaara luk gacey jahannam gira orbeyna kak tekke numih inna maay kinni? Hinna, jahannam gira is manxu uma gacsimeynaay!

هُمْ دَرَجَٰتٌ عِندَ ٱللَّهِ ۗ وَٱللَّهُ بَصِيرٌۢ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿١٦٣﴾

163. Jannatti maray Yalli kicnim kataate Yallih xaqul usun aroocal ittak muxxu taanah, gira maray Yalli niqbim kataate girah Addal Aroocal ittak muxxutaanah, Yalli usun taamoomik Abba haanam yabali kinni.

لَقَدْ مَنَّ ٱللَّهُ عَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْ أَنفُسِهِمْ يَتْلُوا۟ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتِهِۦ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْحِكْمَةَ وَإِن كَانُوا۟ مِن قَبْلُ لَفِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿١٦٤﴾

164. Nummah Yalli moominiinih kaxxa niqmat yeceeh ken guneh keenik yan farmoyta keenih Ruube waqdi Qhuraan Aayoota keenil yakriyeeh uma caalootaa kee koroosannuk ken Saytunnoysa, Qhuraan kitab kee Cadiis ken Barsa usun (koros kinnuk) tama Yallih farmoyti Rubsumak duma Baxxaqqa iyya maxqawitih (mako) Addat Sugeeniih.

أَوَلَمَّآ أَصَٰبَتْكُم مُّصِيبَةٌ قَدْ أَصَبْتُم مِّثْلَيْهَا قُلْتُمْ أَنَّىٰ هَٰذَا ۖ قُلْ هُوَ مِنْ عِندِ أَنفُسِكُمْ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٦٥﴾

165. Moominiiney ucud Saaku musiiba sin xagte waqdi, isin Nummah Badri Saaku korosuk siinit tekkeh innah taniimil Nammâ Addah gactah innah tanim keenik geyten malcina taban keenik Qiddeeniih Aka malcina taban Seewah keenik orbissen waqdi, isin siinit tekkem Qajjibsitak ta musiibaa kee Buki mannal nee gee? Nanu muslimiin

kinninooh Yallih farmoyti Ni-Addal yanik itten, Nabiyow tama sin geyte musiiba sin nafsik sin geyte isin Yallih farmoytih Amri cinteenimih Sabbatah, Diggah Yalli ummaan iimih dudda-leeh isih faxam Abaah isih faxam mekla keenik ixxic.

166. Ucud Saaku Nammâ Butta (moominiin kee koros kinnuk) tongoorowe waqdi sin geytem, toysa toh Yalli idiniiy Yallih meklak tekkeemi, Yalli dumaak yeexegeh yanim Nummah teemene moominiin Siinik edde yaybullem keh Abe.

وَمَآ أَصَٰبَكُمْ يَوْمَ ٱلْتَقَى ٱلْجَمْعَانِ فَبِإِذْنِ ٱللَّهِ وَلِيَعْلَمَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٦٦﴾

167. Yalli munaafiqhiinih yan marak lubbittet yan koroosannu keenik yaybullemkeh, moominiin munaafiqhiinik Amaay Yallih gital Qeb nê luk Aba, hinnay manginta nek tambullemkeh nê luk gaca keenik iyyen;munaafiqhiin keenil gacisak nanu isin Qeb Abtaanam Siinik Aaxaginninoy Qeb Siinî luk Abak neneeh sin kataatak nen itte, usun (munaafiqhiin kinnuk) Woo Saaku keenik caagid iimaanak koroosannul xayuk yen, usun sinni lubbittet Sinnoonum sinni Afittek iyyan, Yalli usun munaafiqhannuk Qellisaanam keenik yaaxigeh.

وَلِيَعْلَمَ ٱلَّذِينَ نَافَقُوا۟ ۚ وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا۟ قَٰتِلُوا۟ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ أَوِ ٱدْفَعُوا۟ ۖ قَالُوا۟ لَوْ نَعْلَمُ قِتَالًا لَّا ٱتَّبَعْنَٰكُمْ ۖ هُمْ لِلْكُفْرِ يَوْمَئِذٍ أَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْإِيمَٰنِ ۚ يَقُولُونَ بِأَفْوَٰهِهِم مَّا لَيْسَ فِى قُلُوبِهِمْ ۚ وَٱللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ ﴿١٦٧﴾

168. Tama munaafiqhiinih yan maray Qeebik daffeyak Raaqe sinni toobokoy munaafiqhiinih taniy muslimiinî luk Qeebit

ٱلَّذِينَ قَالُوا۟ لِإِخْوَٰنِهِمْ وَقَعَدُوا۟ لَوْ أَطَاعُونَا مَا قُتِلُوا۟ ۗ قُلْ فَٱدْرَءُوا۟ عَنْ أَنفُسِكُمُ ٱلْمَوْتَ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿١٦٨﴾

xaggimtek usun nanu keenik innem oggolinnoonuy Qiddiimak manannon ittak itte munaafiqhiin, Nabiyow Ama edde yabtan yaabat numma yacee mara tekkeenik, isin Raba sinni nafsik gutuqa keenik ixxic.

وَلَا تَحْسَبَنَّ ٱلَّذِينَ قُتِلُوا۟ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ أَمْوَٰتًۢا
بَلْ أَحْيَآءٌ عِندَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ ﴿١٦٩﴾

169. Nabiyow Diggah tama Yallih gital Qeebit Rabeh yan mari usun rabe maray tu-Able waah niqmatat Anee waa ken makkalin, wonna hinnay usun nuwwoonuuh sinni Rabbih xaqul jannat Addal sinni Rizqhi yattakammeeniih hatakat yanin.

فَرِحِينَ بِمَآ ءَاتَىٰهُمُ ٱللَّهُ مِن فَضْلِهِۦ
وَيَسْتَبْشِرُونَ بِٱلَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا۟ بِهِم
مِّنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٧٠﴾

170. Usun Yalli isi muxxok keenih yeceeh yaniimit wallitaanaah sinni toobokoy gaadileh taniy Addunyal keenik Raqtey wadirik ken matre wayteh wallitan Qiddiiman waqdi sinnih elle yoffoofen niqmatal yaffoofeenimkeh, Akeeray fan kak yamaateenih meesi ken Amol Anee waytaah Addunyal keenik warrayteemih rooka ken amol anee waytaamah.

يَسْتَبْشِرُونَ بِنِعْمَةٍ مِّنَ ٱللَّهِ وَفَضْلٍ
وَأَنَّ ٱللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٧١﴾

171. Usun kaxxa niqmatay Yallak keenih yontocowwimee kee Yalli isi muxxok keenih yeceemit wallitan, Diggah Yalli moominiinih yan marih galto mabaysa.

ٱلَّذِينَ ٱسْتَجَابُوا۟ لِلَّهِ وَٱلرَّسُولِ مِنۢ بَعْدِ
مَآ أَصَابَهُمُ ٱلْقَرْحُ ۚ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا۟ مِنْهُمْ
وَٱتَّقَوْا۟ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٧٢﴾

172. Ucud Saaku muduumak ken geyteemih lakal Yallaa kee kay farmoytih Amri oggole maray taama keenik yessemeqqeeh Yallak meesite kaxxa galto-le akeeral.

173. Korosuk tu Diggah Sinam kaxxa macaxu siinih kobxissek, keenik meesitaay cibbarsima kak itte maray, tokkel woo meesisso iimaan kah osisseeh, Yalli nee xiqaah nee dacrisaah usuk elle kelteh meqe cateyna iyye mara kinnon.

ٱلَّذِينَ قَالَ لَهُمُ ٱلنَّاسُ إِنَّ ٱلنَّاسَ قَدْ جَمَعُوا۟ لَكُمْ فَٱخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَٰنًا وَقَالُوا۟ حَسْبُنَا ٱللَّهُ وَنِعْمَ ٱلْوَكِيلُ ﴿١٧٣﴾

174. Tokkel usun camraa-ul Asad deqsita Aracak madiinâ fanah Yallak niqmat kee kaxxa muxxo-luk yendebben Qidim kee muduumah umaane ken xage kalah, Usun Yallaa kee kay farmoytak leedaa kee kacni edde yanim kataaten, Yalli isi naqoosah kaxxa muxxo-le Rabbi kinni.

فَٱنقَلَبُوا۟ بِنِعْمَةٍ مِّنَ ٱللَّهِ وَفَضْلٍ لَّمْ يَمْسَسْهُمْ سُوٓءٌ وَٱتَّبَعُوا۟ رِضْوَٰنَ ٱللَّهِ ۗ وَٱللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ ﴿١٧٤﴾

175. Cagalah wohut Sinam meesissam Sheytanay isi Awlaytiitik sin meesiisa kinni niya Siinik yaggilemkeh, Toysa moominiiney keenik ma-meesitinaay yok meesita yoo nummayseeh yi-farmoyta katatte moominiin tekkeenik keenik iyye Yalli.

إِنَّمَا ذَٰلِكُمُ ٱلشَّيْطَٰنُ يُخَوِّفُ أَوْلِيَآءَهُۥ فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُونِ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١٧٥﴾

176. Nabiyow munaafiqhiinik koroosannû fanah yasissike marih Sabbatah Rooka koo gee waytay, Diggah usun sinni koroosannut inkinnah tu-kalah Yallal tu-mabaahan sinni nafsik tu-kalan ken Akke waytek, Yalli Akeeral galtok hebeltô maglab keenih yaceem maaba, usun Akeeral kaxxa digaalay gibdi-lon.

وَلَا يَحْزُنكَ ٱلَّذِينَ يُسَٰرِعُونَ فِى ٱلْكُفْرِ ۚ إِنَّهُمْ لَن يَضُرُّوا۟ ٱللَّهَ شَيْـًٔا ۗ يُرِيدُ ٱللَّهُ أَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ حَظًّا فِى ٱلْءَاخِرَةِ ۖ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٧٦﴾

177. Diggah iimaanat koroosannu xaamite mari inkinnah Yallal

إِنَّ ٱلَّذِينَ ٱشْتَرَوُا۟ ٱلْكُفْرَ بِٱلْإِيمَٰنِ لَن يَضُرُّوا۟

tu kalah tu mabaahanaay, usun Akeeral ken Qansarissa digaala-lon.

ٱللَّهَ شَيْـًٔا ۗ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٧﴾

178. koroositeh yan mari cagalah nanu Addunyal ken waddirosnam sinni nafsih khayri akkale woonay, cagalah nanu Addunyal ken kah waddirosnam dambit dambi ossitaanamkeh iyyaanama, usun Akeeral ken tayqunxeeh ken xixxibissa digaala-lon.

وَلَا يَحْسَبَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ أَنَّمَا نُمْلِى لَهُمْ خَيْرٌ لِّأَنفُسِهِمْ ۚ إِنَّمَا نُمْلِى لَهُمْ لِيَزْدَادُوٓا۟ إِثْمًا ۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿١٧٨﴾

179. yeemeneh yan maraw Yalli isin moomintuu kee munaafiqhtu ittak edde Baxsimewayta caalatat sin cabam matakka, uma num (munaafiqhtu kinnuk) kee meqe num (moomintu kinnuk) ittak siinik Baxissi haam fanah, moominiiney Yalli isi naqoosak Qelliseemiy keenik yeexege sin yaybulleem matakka gibdaabinaa kee Balat ken mokkoraah ittak ken Baxsa kaa Akke waytek, kinnih immay Yalli isi farmoytiitik isih faxa mara doorita Qellitteemik tu-ken yaybullee wacyi keenil oobisak, Toysa isin Yallaa kee kay farmoytit Nummaysa isin Nummah iimaanah teemeneeniih Yallak meesitteenik, Toysa isin Yallih xaqul kaxxa galto liton.

مَّا كَانَ ٱللَّهُ لِيَذَرَ ٱلْمُؤْمِنِينَ عَلَىٰ مَآ أَنتُمْ عَلَيْهِ حَتَّىٰ يَمِيزَ ٱلْخَبِيثَ مِنَ ٱلطَّيِّبِ ۗ وَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيُطْلِعَكُمْ عَلَى ٱلْغَيْبِ وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ يَجْتَبِى مِن رُّسُلِهِۦ مَن يَشَآءُ ۖ فَـَٔامِنُوا۟ بِٱللَّهِ وَرُسُلِهِۦ ۚ وَإِن تُؤْمِنُوا۟ وَتَتَّقُوا۟ فَلَكُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٧٩﴾

180. Yalli isi muxxok keenih yeceemil cinnaanite (cillaalite) mari woh khayrih keenih taysem Akkale woonay, wonna hinnay woh keenih umaama usun tama maaluy

وَلَا يَحْسَبَنَّ ٱلَّذِينَ يَبْخَلُونَ بِمَآ ءَاتَىٰهُمُ ٱللَّهُ مِن فَضْلِهِۦ هُوَ خَيْرًا لَّهُم ۖ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَّهُمْ ۖ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخِلُوا۟ بِهِۦ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۗ وَلِلَّهِ

kobxiseeniy elle cinnaaniteeni Qhiyaamah Ayró fillat ogoh keenik heelon, Yalli kay gino gaba kaltak lakal Qaranwaa kee Baaxô nagra usuk-le, Yalli isin Abba haytaanamak Adda yaaxigi kinni.

مِيرَاثُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۗ
وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١٨٠﴾

181. Nanu gaddaloolaay, Diggah Yalli tudagoyta iyye marih (yahuud kinnuk) maxco Nummah Yalli yoobbeh, tama maxcoy edde yaabeenii kee usun Ambiyat cakki maleh abak sugen qidim, keenik Aktubenno, usun girah Addal Anuk Sinam carrissa girah digaala tammoysa keenik inna.

لَّقَدْ سَمِعَ ٱللَّهُ قَوْلَ ٱلَّذِينَ قَالُوٓا۟ إِنَّ ٱللَّهَ
فَقِيرٌ وَنَحْنُ أَغْنِيَآءُ ۘ سَنَكْتُبُ مَا قَالُوا۟
وَقَتْلَهُمُ ٱلْأَنۢبِيَآءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَنَقُولُ
ذُوقُوا۟ عَذَابَ ٱلْحَرِيقِ ﴿١٨١﴾

182. Tama gibdi digaala sin kah geytem sin gaba umaanek Bahteeh sin Arraba umaanek edde yabteemih Sabbata, Diggah Yalli isi naqoosa yadlumi hinna.

ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ ٱللَّهَ
لَيْسَ بِظَلَّٰمٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿١٨٢﴾

183. Tama yahuud islaamaninnoh ken Seecan waqdi itteh:Diggah Yalli tawraat kitaabal Anu Yallih farmoyta kinniyo Axcuk neh yemeete num, nummayse waynaamah Yalli nee farriimeh, Yallat edde xayyoowan Sadaqhat neh Bahhaay Qaraanak obta gira Akummu kaa haytam fanah Aamine waynaamah itte, Nabiyow Nummah yok naharat Yallih farmoytit Baxxaqqa-le Astootii kee Away isin Yok ittaanah taniinim luk Siinih temeetek isin macah ken Qiddeenii? Isin Tama maxcot Numma Yacee mara tekkeenik keenik ixxic.

ٱلَّذِينَ قَالُوٓا۟ إِنَّ ٱللَّهَ عَهِدَ إِلَيْنَآ أَلَّا
نُؤْمِنَ لِرَسُولٍ حَتَّىٰ يَأْتِيَنَا بِقُرْبَانٍ
تَأْكُلُهُ ٱلنَّارُ ۗ قُلْ قَدْ جَآءَكُمْ رُسُلٌ مِّن
قَبْلِى بِٱلْبَيِّنَٰتِ وَبِٱلَّذِى قُلْتُمْ فَلِمَ
قَتَلْتُمُوهُمْ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿١٨٣﴾

184. Nabiyow tama koros koo dirabbossek, Toysa nummah kok duma farmoytiitiy Baxxaqqa itta Astootii kee Qaraanak farmoytiitil obte kitoobaa kee Baxxaqqa iyya kitab (tawraat kee injiil, kee zabuur kinnuk) luk temeete farmoytit nummah dirabboyseenihik marookitinay isbir.

فَإِن كَذَّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَ رُسُلٌ مِّن
قَبْلِكَ جَآءُو بِٱلْبَيِّنَٰتِ وَٱلزُّبُرِ
وَٱلْكِتَٰبِ ٱلْمُنِيرِ ﴿١٨٤﴾

185. Kulli nafsi Raba tammoyse-le, cagalah Qhiyaamah Ayró sin taamoomih galto Siinih dudsumele, tu-Siinik kak daggoyse kalah, tokkel Yalli girak yeyxeereeh jannat culse num, Toysa usuk Nummah yoffoofeh, Addunyâ mano is tu-hinna duquurusiyyi duyyê Baxay edde hataktaanay bayta Akke waytek.

كُلُّ نَفْسٍ ذَآئِقَةُ ٱلْمَوْتِ ۗ وَإِنَّمَا تُوَفَّوْنَ
أُجُورَكُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۖ فَمَن زُحْزِحَ
عَنِ ٱلنَّارِ وَأُدْخِلَ ٱلْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ ۗ
وَمَا ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَآ إِلَّا مَتَٰعُ ٱلْغُرُورِ ﴿١٨٥﴾

186. Diggah moominiiney sin maaluk waajibik siinil tanim taceenim kee sin nafsil waajibik tan Qibaada Abtaanamal mokkorimetton, siinik duma kitab kah yontocowwime maraa kee Yallat Agleyta haa marak Ada sin Abta maxcoocak maggom Aabbetton, moominiiney tohul inkih tisbireeniih Yallak meesitteenik, Toysa Diggah toh caagiidak faxxiimaah waajibik yan caagidi kinni.

لَتُبْلَوُنَّ فِىٓ أَمْوَٰلِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ
وَلَتَسْمَعُنَّ مِنَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟
ٱلْكِتَٰبَ مِن قَبْلِكُمْ وَمِنَ ٱلَّذِينَ
أَشْرَكُوٓا۟ أَذًى كَثِيرًا ۚ وَإِن تَصْبِرُوا۟ وَتَتَّقُوا۟
فَإِنَّ ذَٰلِكَ مِنْ عَزْمِ ٱلْأُمُورِ ﴿١٨٦﴾

187. Nabiyow cus; kitab kah yontocowwime marak (yahuud kee Nasaara kinnuk) Yalli maqarre Ateeban (xagana) bee

وَإِذْ أَخَذَ ٱللَّهُ مِيثَٰقَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ
لَتُبَيِّنُنَّهُۥ لِلنَّاسِ وَلَا تَكْتُمُونَهُۥ فَنَبَذُوهُ

waqdi, Diggah kaal taniimil taamittaanaah kaal tanim Sinaamah Baxxaqqa haytaanaah kaal tanim Qellise waytaanama Axcuk, tokkel woo xagana cabeeniih sinnik derre kaa ciggiiliseeniih Addunyâ dago duyyê Baxa kaat xaamiten, tokkel usun woo xagana makaanamat xaamiteenim manxu umaamaay.

وَرَآءَ ظُهُورِهِمْ وَٱشْتَرَوْا۟ بِهِۦ ثَمَنًا قَلِيلًا ۖ فَبِئْسَ مَا يَشْتَرُونَ ﴿١٨٧﴾

188. Nabiyow makkalin tama uma taamoomiy Abeenit wallitaah Abe weenimit Sinam sinni faylissam kicni mari, tokkel Addunyal Yallih digaalak Naggoowoonu waanam makkalin, usun Akeeral ken Qansarissa digaala-lon.

لَا تَحْسَبَنَّ ٱلَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَآ أَتَوا۟ وَّيُحِبُّونَ أَن يُحْمَدُوا۟ بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا۟ فَلَا تَحْسَبَنَّهُم بِمَفَازَةٍ مِّنَ ٱلْعَذَابِ ۖ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٨٨﴾

189. Yalli Qaranwaa kee Baaxô Bagul taniimih Reeda leeh Yalli ummaan iimih duddali kinni.

وَلِلَّهِ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۗ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٨٩﴾

190. Diggah Qaranwaa kee Baaxô ginooy Bar kee Laqo ittal Abta ciggiiliyyi Yallih inkittinaanee kee kay dudda tascassee Astooti edde tan Qaafiyatah yan kas-le marah.

إِنَّ فِى خَلْقِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَٱخْتِلَٰفِ ٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ لَءَايَٰتٍ لِّأُو۟لِى ٱلْأَلْبَٰبِ ﴿١٩٠﴾

191. Usun (moominiin kinnuk) Yalla Soolak daffeyak Qaxah Anuk cusa mara, Qaranwaa kee Baaxô gino cubbusa maray Ni-Rabbow, Diggah Ta gino deedalah ma-gininnitooy Atu wohuk Saytunnitohuk gira digaalak nee cat iyya mara kinnon.

ٱلَّذِينَ يَذْكُرُونَ ٱللَّهَ قِيَٰمًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِى خَلْقِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَٰذَا بَٰطِلًا سُبْحَٰنَكَ فَقِنَا عَذَابَ ٱلنَّارِ ﴿١٩١﴾

192. Ni-Rabbow Atu Diggah gira culusse num, toysa nummah kaa tuyqunxeeh kaa wacarrisseh, isi

رَبَّنَآ إِنَّكَ مَن تُدْخِلِ ٱلنَّارَ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُۥ ۖ وَمَا لِلظَّٰلِمِينَ مِنْ أَنصَارٍ ﴿١٩٢﴾

nafsi koroosannut yudlume mari cateyniitiy Yallih digaalak ken catta malon.

رَبَّنَآ إِنَّنَا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِى لِلْإِيمَٰنِ أَنْ ءَامِنُوا۟ بِرَبِّكُمْ فَـَٔامَنَّا ۚ رَبَّنَا فَٱغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّـَٔاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ ٱلْأَبْرَارِ ﴿١٩٣﴾

193. Ni-Rabbow diggah nanu Seeca numuy (Nabii Mucammad ﷺ kinnuk) iimaanah Sinam Seecay sinni Rabbil eemena iyya noobbe, Ni-Rabbow Neemenehik Ni-dambitte neh cabaay ni-qaybitte nek ustur, meqe marâ luk nee Qidaay ken nee eleelis iyya mara kinnon.

رَبَّنَا وَءَاتِنَا مَا وَعَدتَّنَا عَلَىٰ رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۗ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ ٱلْمِيعَادَ ﴿١٩٤﴾

194. Ni-Rabbow ku-farmoytiitih Arrabat nee kah xagnissem neh Acuyaay Qhiyaamah Ayro nee mayqunxiyinaay nee mawacarriysin, Diggah Atu isi naqoosah jannatah hayte xagana mamaktak.

فَٱسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّى لَآ أُضِيعُ عَمَلَ عَٰمِلٍ مِّنكُم مِّن ذَكَرٍ أَوْ أُنثَىٰ ۖ بَعْضُكُم مِّنۢ بَعْضٍ ۖ فَٱلَّذِينَ هَاجَرُوا۟ وَأُخْرِجُوا۟ مِن دِيَٰرِهِمْ وَأُوذُوا۟ فِى سَبِيلِى وَقَٰتَلُوا۟ وَقُتِلُوا۟ لَأُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّـَٔاتِهِمْ وَلَأُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ ثَوَابًا مِّنْ عِندِ ٱللَّهِ ۗ وَٱللَّهُ عِندَهُۥ حُسْنُ ٱلثَّوَابِ ﴿١٩٥﴾

195. Tokkel ken Rabbi dooqa keenik oggoleh, diggah Anu Siinik meqe taama taamite numuk Abite taamah galto kaak mabaysa, lab-num takkay hinnay Say-num takkay, mariiy marak siinik yaniih Yallih taaqatal massowtaanaah inkih elle galtimtan, siinik Yallih kacanu edde gurrusak guuroh gexe maraa kee- le Baaxok yeyyeeqeeniih Yi-gital yaniinimih Sabbatah Ada Aben mara, Yi-gital koros Qideeh Qiddiime marah, diggah Anu umaanek Abeenimih dambitte keenih duugeyyooh jannootay weeqaytitte guba kak gexxa ken Culseyyo, tamah usun Aben meqe taamah galtoy

Yallih xaqul tani kinni, Yalli usuk Qaxmeqe galto-li kinni (jannat kinnuk).

196. Nabiyow koroositeh yan mari edde yanin temqoo kee usun kabxâ faydah guranah Baaxok Baaxo Aban gexo koo duquuruse waytay.

لَا يَغُرَّنَّكَ تَقَلُّبُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ فِى ٱلْبِلَٰدِ ﴿١٩٦﴾

197. Too usun edde yanin temqo dago duyyê Baxay tamurruqey edde hatkaana kinni, tohuk lakal Qhiyaamah Ayró orbeynaa kee madab keenik jahannam gira kinni, jahannam gira is manxu gacta fidooy.

مَتَٰعٌ قَلِيلٌ ثُمَّ مَأْوَىٰهُمْ جَهَنَّمُ ۚ وَبِئْسَ ٱلْمِهَادُ ﴿١٩٧﴾

198. Kinnih immay sinni Rabbik meesiteh yan mari jannootay weeqaytitte guba kak gexxa lon teetil waarak, tamah Yallih xaquk tan Qibnaytiinô konnabay Yallih xaquk geeni kinni, Yallih xaqul tanim kay Amri oggolak Suge marah koros Addunyal edde hatakak Sugte dago duyyê Baxak khayrih Aysuk Raqta.

لَٰكِنِ ٱلَّذِينَ ٱتَّقَوْا۟ رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّٰتٌ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا نُزُلًا مِّنْ عِندِ ٱللَّهِ ۗ وَمَا عِندَ ٱللَّهِ خَيْرٌ لِّلْأَبْرَارِ ﴿١٩٨﴾

199. Diggah kitab marak (yahuud kee Nasaara kinnuk) Yalla nummaysaah Qhuraanak siinil obsimtem kee tawraat kee injiilik keenil obsimtem nummaysa mari keenit yanih Yallah aqanxuk, usun Addunya dago duyyê Baxat Yallih Aayoota (Nabii Mucammad weeloolay ken kitoobal tani kinnuk) maxaamitan is elle tani innak tet Koran-korisak, woo mari Qhiyaamah Ayro sinni Rabbih xaqul kaxxa galto-le, diggah Yalli

وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ لَمَن يُؤْمِنُ بِٱللَّهِ وَمَآ أُنزِلَ إِلَيْكُمْ وَمَآ أُنزِلَ إِلَيْهِمْ خَٰشِعِينَ لِلَّهِ لَا يَشْتَرُونَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ سَرِيعُ ٱلْحِسَابِ ﴿١٩٩﴾

cisab sissikiih isi naqoosak cisab Abam kaa mataanissa.

200. Yeemeneh yan maraw sin Rabbih taaqat kee gibdaabinak sin xagtaamal isbiraay sin Qaduwwi korosuk Qeebil Sabril keenik eysiya, Qaduwwi Siinit kak culuwaa foxooxal sinni Abbixaay xiqsita, Yallak meesita Addunyaay Akeeral yaffoofe mara takkeenimkeh.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱصۡبِرُواْ وَصَابِرُواْ وَرَابِطُواْ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ لَعَلَّكُمۡ تُفۡلِحُونَ ٢٠٠

SUURAT ANNISAA

Madiinal Obte, 176 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ٱتَّقُوا۟ رَبَّكُمُ ٱلَّذِى خَلَقَكُم مِّن نَّفْسٍ وَٰحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَآءً ۚ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ ٱلَّذِى تَسَآءَلُونَ بِهِۦ وَٱلْأَرْحَامَ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا ﴿١﴾

1. Sinaamey sin Rabbiy inki Nafsik (Aadam kinnuk) sin ginek meesita, kaak kay Barra Caawa gineeh ken Nammayak maggo labhaa kee maggo Agabu Baaxô Bagul keenik Fixiixise, Yallay mariiy marak Yallal koo esserak woh yoh ab axcuk elle essertaanak meesitaay sinni Ramad targiqeenimik cibbarsima, diggah Yalli sin taamoomit dacayrih yaniih sin elle galtelek.

وَءَاتُوا۟ ٱلْيَتَٰمَىٰٓ أَمْوَٰلَهُمْ ۖ وَلَا تَتَبَدَّلُوا۟ ٱلْخَبِيثَ بِٱلطَّيِّبِ ۖ وَلَا تَأْكُلُوٓا۟ أَمْوَٰلَهُمْ إِلَىٰٓ أَمْوَٰلِكُمْ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ حُوبًا كَبِيرًا ﴿٢﴾

2. Abbobti kak Rabte Qayxiixay siinil farriimeeni usun sinni maalih dacayri duudaanam keenik tubleenik ken maalu keenih acuya, Qayxiixâ maaluk meqem sin uma maalut maabiddilina, ken maalu sinni maalut masgalliina ken maalu elle takmoonuh, diggah woo maalih makmo kaxxa dambi kinnik.

وَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تُقْسِطُوا۟ فِى ٱلْيَتَٰمَىٰ فَٱنكِحُوا۟ مَا طَابَ لَكُم مِّنَ ٱلنِّسَآءِ مَثْنَىٰ وَثُلَٰثَ وَرُبَٰعَ ۖ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَعْدِلُوا۟ فَوَٰحِدَةً أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُكُمْ ۚ ذَٰلِكَ أَدْنَىٰٓ أَلَّا تَعُولُوا۟ ﴿٣﴾

3. Sayyô Qayxiixay sin gabat tani digbisittaanam faxxeeniih ken yaras keenih taceenimih Qadaalat abe waytoonu waytaanamak meesitteenik, toysa keenik kalah agabuk siinit temqem Nammayaay, hinnay Sidocuuy, hinnay ferey keenik digbisita, tokkel tama agbih fanal Qadaalat abe waytoonu waytaanamak meesitteenik, toysa

inkittot idiya, hinnay Naqoosah yan agabuk sin gaba timlikeemit idiya, tama madqal taamittaanam agbi fanal dulmi abe waytaanamal xayuk Raqtak.

وَءَاتُوا۟ ٱلنِّسَآءَ صَدُقَٰتِهِنَّ نِحْلَةً ۚ فَإِن طِبْنَ لَكُمْ عَن شَىْءٍ مِّنْهُ نَفْسًا فَكُلُوهُ هَنِيٓـًٔا مَّرِيٓـًٔا ﴿٤﴾

4. Agabuh-le Yaraswa Acuya is Waajibik tan Acwak, tokkel ken (Agabu kinnuk) Nafsi Yarasak tu-siinih yaceemit Ruffu iyyek, toysa keenik Beetaay maquk calaalih Anuk kaa Akuma.

وَلَا تُؤْتُوا۟ ٱلسُّفَهَآءَ أَمْوَٰلَكُمُ ٱلَّتِى جَعَلَ ٱللَّهُ لَكُمْ قِيَٰمًا وَٱرْزُقُوهُمْ فِيهَا وَٱكْسُوهُمْ وَقُولُوا۟ لَهُمْ قَوْلًا مَّعْرُوفًا ﴿٥﴾

5. Awlaytiitow labhaa kee Agabuuy Salaadak sinni maalu Baddaaha marah Yalli mano keenik elle Soltuh keenih yeceeh yan maaluy sin gabat yani keenih maaciinaay ken kak oskomaay ken kak Sarisaay meqe yaabah keenî luk yaaba.

وَٱبْتَلُوا۟ ٱلْيَتَٰمَىٰ حَتَّىٰٓ إِذَا بَلَغُوا۟ ٱلنِّكَاحَ فَإِنْ ءَانَسْتُم مِّنْهُمْ رُشْدًا فَٱدْفَعُوٓا۟ إِلَيْهِمْ أَمْوَٰلَهُمْ ۖ وَلَا تَأْكُلُوهَآ إِسْرَافًا وَبِدَارًا أَن يَكْبَرُوا۟ ۚ وَمَن كَانَ غَنِيًّا فَلْيَسْتَعْفِفْ ۖ وَمَن كَانَ فَقِيرًا فَلْيَأْكُلْ بِٱلْمَعْرُوفِ ۚ فَإِذَا دَفَعْتُمْ إِلَيْهِمْ أَمْوَٰلَهُمْ فَأَشْهِدُوا۟ عَلَيْهِمْ ۚ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ حَسِيبًا ﴿٦﴾

6. Qayxiixak sin gabat tan Salaada digbaanam edde duudan Qumri yaafen waqdi sinni maalu elle xagan inna keenik tabloonuh ken mokkora, tokkel Diini maqaanee kee sinni maalu elle xagan inna keenik tubleeniih tossokooteenik, toysa ken maalu keenil tabisa, isin kaa baddaahak kaa tayyaaqeenimit Asassakuk kaa makmina usun yanbeeniih Ni-gabak kaa Beeloonu iyyaanamih meesih, Qayxiixâ maalih Amol yan marak gaddaliino siinik leh yan num Qayxixxi maaluk is yabbaxay, tudagoytah yan num, toysa ceya kaat takkeh gidel kaa yakamay, tokkel ken maalu keenil tabissan waqdi,

toysa keenih teceenim siinik yangaddeenimik Sumaq mara keenil Sumaaqisa Yalli cisab siinik Abaamah xiqqi sin haak.

لِّلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ ٱلْوَٰلِدَانِ وَٱلْأَقْرَبُونَ
وَلِلنِّسَآءِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ ٱلْوَٰلِدَانِ وَٱلْأَقْرَبُونَ
مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرَ ۚ نَصِيبًا مَّفْرُوضًا ﴿٧﴾

7. Lab mari yanboonu yaqunxoonu maaluk ken Namma xaleynaa kee keenil xayi mari cabeemit maglab lon, agbi ken Namma xaleynaa kee keenil xayi mari maaluk cabeemit maglab le, kaak dagom tekkek hinnay maggom tekkek Yi-mixxige maglabay Yalli madqe kaat lon.

وَإِذَا حَضَرَ ٱلْقِسْمَةَ أُو۟لُوا۟ ٱلْقُرْبَىٰ وَٱلْيَتَٰمَىٰ
وَٱلْمَسَٰكِينُ فَٱرْزُقُوهُم مِّنْهُ
وَقُولُوا۟ لَهُمْ قَوْلًا مَّعْرُوفًا ﴿٨﴾

8. Nagrâ maalih kuriyyat Rabe Numih xaynaa kee Qayxiixaay tudagoytit edde matartek, toysa kaak ken xaqmisaay keenih Acuya maglab edde-le marah kaa kurtaanak naharat, meqe yaabah keenî luk yaaba.

وَلْيَخْشَ ٱلَّذِينَ لَوْ تَرَكُوا۟ مِنْ خَلْفِهِمْ
ذُرِّيَّةً ضِعَٰفًا خَافُوا۟ عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُوا۟ ٱللَّهَ
وَلْيَقُولُوا۟ قَوْلًا سَدِيدًا ﴿٩﴾

9. Rabu waah isik lakal Boola-le xayloy baytik kak meesita cabu waa mari Yallak meesitay, tokkel usun Qayxiixak ken gabat taniimih Yallak meesitoonay, yaabak cakki yaabay meqet keenî luk yaaboonay.

إِنَّ ٱلَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَٰلَ ٱلْيَتَٰمَىٰ ظُلْمًا
إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِى بُطُونِهِمْ نَارًا ۖ
وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا ﴿١٠﴾

10. Diggah Qayxiixâ maalu dulmih yakme mari, cagalah usun yakmeenim Qhiyaamah Ayro ken Bagittet urtu wayta gira kinni, usun kaxxam urta giray Saqiir deqsitta cule-lon.

يُوصِيكُمُ ٱللَّهُ فِىٓ أَوْلَٰدِكُمْ ۖ لِلذَّكَرِ مِثْلُ
حَظِّ ٱلْأُنثَيَيْنِ ۚ فَإِن كُنَّ نِسَآءً فَوْقَ
ٱثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ ۖ وَإِن كَانَتْ
وَٰحِدَةً فَلَهَا ٱلنِّصْفُ ۚ وَلِأَبَوَيْهِ لِكُلِّ وَٰحِدٍ

11. Yalli sin xayloh caagidih sin farriimaah sin Amrisah siinik Rabe num xaylo cabek kay nagra inkih ken iimi keenik kalah nagra mari anee week, keenik lab-Awki maglabak Namma Say-Awka

مِّنۡهُمَا ٱلسُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ إِن كَانَ لَهُۥ وَلَدٌۚ
فَإِن لَّمۡ يَكُن لَّهُۥ وَلَدٞ وَوَرِثَهُۥٓ أَبَوَاهُ فَلِأُمِّهِ ٱلثُّلُثُۚ
فَإِن كَانَ لَهُۥٓ إِخۡوَةٞ فَلِأُمِّهِ ٱلسُّدُسُۚ مِنۢ بَعۡدِ
وَصِيَّةٖ يُوصِي بِهَآ أَوۡ دَيۡنٍۗ ءَابَآؤُكُمۡ وَأَبۡنَآؤُكُمۡ
لَا تَدۡرُونَ أَيُّهُمۡ أَقۡرَبُ لَكُمۡ نَفۡعٗاۚ فَرِيضَةٗ
مِّنَ ٱللَّهِۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمٗا ١١

maglabak beytah taniimih innah tanim-le, tokkel kaak Raqte xaylo usun dibuk Sayyo tekkek, usun Nammayaay wohuk yemeggeenik usun toysa Rabe num cabe maaluk Sidiica Afak Namma Afa-lon, is inki Say-num tekkek, toysa is Nagrâ maaluk garab-le, Rabe numih xaleynak kulli num ken Nammayak usuk cabeemik lecey haytoh Afa-le usuk xalay luk Sugek, usuk xalay-luk Suge week, kay xaleyna kaa Nagarta, toysa kay ina Sidoc haytoh Afa kak-leeh, wohuk Raqtem kay Abba-le, tokkel usuk (Rabe num kinnuk) tooboko luk Sugek, toysa kay ina lecey haytoh Afa-leeh wohuk Raqtem kay Abba-leeh kay tooboko tumali, Rabe num abeh yan farrimtuk lakal, hinnay kaat Sugte magoyta kak yeceeniik lakat, sin Abbobtii kee sin xaylok Yalli Nagrâ maalu kah madqe marak, tuxxiqih siinih xayuk Raaqa mara keenik mataaxigan, nagra Yalla-le gambiik fardiiy usuk sin kah farriime, diggah Yalli isi Naqoosah meqem yaaxigi keenih madqeh yaniimil Naggaara.

* وَلَكُمۡ نِصۡفُ مَا تَرَكَ أَزۡوَٰجُكُمۡ
إِن لَّمۡ يَكُن لَّهُنَّ وَلَدٞۚ فَإِن كَانَ
لَهُنَّ وَلَدٞ فَلَكُمُ ٱلرُّبُعُ مِمَّا تَرَكۡنَۚ
مِنۢ بَعۡدِ وَصِيَّةٖ يُوصِينَ بِهَآ
أَوۡ دَيۡنٖۚ وَلَهُنَّ ٱلرُّبُعُ مِمَّا تَرَكۡتُمۡ إِن
لَّمۡ يَكُن لَّكُمۡ وَلَدٞۚ فَإِن كَانَ

12. lab-maraw isin sin gennaaqoh Agbi Raba waqdi, usun caban Nagrâ maaluk garab liton usun xaylo Aalle ween ken tekkek, tokkel usun xaylo yeelleenik, toysa usun caben Nagrâ maaluk ferey haytoh Afa-liton usun aban farrimtih lakal, hinnay keenit Sugte magoyta kak taceeniik lakat,

لَكُمْ وَلَدٌ فَلَهُنَّ ٱلثُّمُنُ مِمَّا تَرَكْتُم مِّنۢ بَعْدِ وَصِيَّةٍ تُوصُونَ بِهَآ أَوْ دَيْنٍ وَإِن كَانَ رَجُلٌ يُورَثُ كَلَٰلَةً أَوِ ٱمْرَأَةٌ وَلَهُۥٓ أَخٌ أَوْ أُخْتٌ فَلِكُلِّ وَٰحِدٍ مِّنْهُمَا ٱلسُّدُسُ فَإِن كَانُوٓا۟ أَكْثَرَ مِن ذَٰلِكَ فَهُمْ شُرَكَآءُ فِى ٱلثُّلُثِ مِنۢ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصَىٰ بِهَآ أَوْ دَيْنٍ غَيْرَ مُضَآرٍّ ۚ وَصِيَّةً مِّنَ ٱللَّهِ ۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَلِيمٌ ﴿١٢﴾

lab-maraw isin Rabteeniik lakal sin gennaaqoh Agbi sin maaluy isin cabteenik ferey haytoh Afa-lon isin xaylo Aalle wayten sin tekkek, tokkel isin xaylo teelleenik, toysa usun isin cabten maaluk nagrah Bacar haytoh Afa-lon, isin abtan farrimtuk lakal hinnay siinit Sugte magoyta kak yaceeniik lakal, num Rabek hinnay Barra Rabtek usun xalay kee abbak addunyal tu-cabeweeniih nagrimeenik, usuk toobokoytay inah Baxah yaniiy hinnay toobokoytáy inah Baxah tani yeellek is toobokoytaay hinnay toobokoytá teellek, toysa ken Nammayak kulli num lecey haytoh Afa-le, tokkel usun inâ xaylok wohuk yemeggeenik, toysa usun Sidoc haytoh Afat yangalen usuk abe farrimtuk lakal hinnay kaat Sugte magoyta kak yaceenik lakal, woo farrimti kay maalu nagrah yan marak biyak Aalle kalah, tamah Yallak yan farrimtuy tuxxiq siinik edde yani kinni, Yalli isi Naqoosah meqem yaaxigi xiqliiy digaalat keenik mayasissika.

تِلْكَ حُدُودُ ٱللَّهِ ۚ وَمَن يُطِعِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ يُدْخِلْهُ جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا ۚ وَذَٰلِكَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ﴿١٣﴾

13. Tamah Yallih madqooqiy Yalli isi Naqoosah caddo kah hee kinni teetit tatre waanamkeh, Yallaa kee kay Farmoytih Amri oggole num Yalli Jannootay weeqaytitte guba kak gexxa kaa Culse-le usuk teetil waarak, too galto is kaxxa Maffaafa.

وَمَن يَعْصِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَيَتَعَدَّ

14. Yallih Amrii kee kay farmoytih Amri cinaah kay madqooqit

caddok tatra num Yalli gira kaa Culse-le usuk teetil waarak, kaa xixxibissaah kaa tayqunxee digaala-le Akeeral.

حُدُودَهُۥ يُدۡخِلۡهُ نَارًا خَٰلِدٗا فِيهَا وَلَهُۥ عَذَابٞ مُّهِينٞ ١٤

15. Sin agabuk dalwa aba agbi, toysa siinik muslimiiney labhak Qadaalat-le Affara num keenil Sumaaqisa, tokkel keenil Sumaaqiten ken tekkek, toysa Qarwal elle ken eyseeda Rabba iyyaanam fanah hinnay Yalli wohuk edde yawqen gita keenih Abba haam fanah.

وَٱلَّٰتِي يَأۡتِينَ ٱلۡفَٰحِشَةَ مِن نِّسَآئِكُمۡ فَٱسۡتَشۡهِدُواْ عَلَيۡهِنَّ أَرۡبَعٗا مِّنكُمۡۖ فَإِن شَهِدُواْ فَأَمۡسِكُوهُنَّ فِي ٱلۡبُيُوتِ حَتَّىٰ يَتَوَفَّىٰهُنَّ ٱلۡمَوۡتُ أَوۡ يَجۡعَلَ ٱللَّهُ لَهُنَّ سَبِيلٗا ١٥

16. dalwa siinik abah yan Namma Seehadayti (Num kee Barra kinnuk) tokkel Agraa kee Sahit ada ken aba, tokkel usun dalwak yotoobeeniih sinni taamoomi yeymeeqeenik, toysa ken Nammay Ada abtaanamak Soola, Diggah Yalli isil gace marak toobat oggolaah keenih Xuwaw-li kinnik.

وَٱلَّذَانِ يَأۡتِيَٰنِهَا مِنكُمۡ فَـَٔاذُوهُمَاۖ فَإِن تَابَا وَأَصۡلَحَا فَأَعۡرِضُواْ عَنۡهُمَآۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ تَوَّابٗا رَّحِيمًا ١٦

17. Cagalah Yalli toobat kak oggolaah keenil gacam isi Nafsil kak heem umaane iggimat abay hinnay Aaxaguk tet abay, tohuk lakal Yallal xayuk gaca mara Rabaanak duma, Too mara Yalli toobat kak oggolaah elle gacam, Yalli isi Naqoosah Caalat yaaxigi keenih abah yaniimil Naggaara.

إِنَّمَا ٱلتَّوۡبَةُ عَلَى ٱللَّهِ لِلَّذِينَ يَعۡمَلُونَ ٱلسُّوٓءَ بِجَهَٰلَةٖ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِن قَرِيبٖ فَأُوْلَٰٓئِكَ يَتُوبُ ٱللَّهُ عَلَيۡهِمۡۗ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمٗا ١٧

18. toobat kak oggolimam umaaneena Abaah Amok teetik kate waa maray Rabi keenik numuk teynah yamaate waqdi, Diggah Anu taway Yallal gacaah toobatah iyya mara hinna, usun koroosannut edde anuk Raba mara hinna, woo maray

وَلَيۡسَتِ ٱلتَّوۡبَةُ لِلَّذِينَ يَعۡمَلُونَ ٱلسَّيِّـَٔاتِ حَتَّىٰٓ إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ ٱلۡمَوۡتُ قَالَ إِنِّي تُبۡتُ ٱلۡـَٰٔنَ وَلَا ٱلَّذِينَ يَمُوتُونَ وَهُمۡ كُفَّارٌۚ أُوْلَٰٓئِكَ أَعۡتَدۡنَا لَهُمۡ عَذَابًا أَلِيمًا ١٨

Rabba iyyam fanah umaanek
Amok katewaah Qansarissa digaala
keenih massosne Akeeral.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا يَحِلُّ لَكُمۡ أَن
تَرِثُواْ ٱلنِّسَآءَ كَرۡهٗاۖ وَلَا تَعۡضُلُوهُنَّ لِتَذۡهَبُواْ
بِبَعۡضِ مَآ ءَاتَيۡتُمُوهُنَّ إِلَّآ أَن يَأۡتِينَ
بِفَٰحِشَةٖ مُّبَيِّنَةٖۚ وَعَاشِرُوهُنَّ بِٱلۡمَعۡرُوفِۚ
فَإِن كَرِهۡتُمُوهُنَّ فَعَسَىٰٓ أَن تَكۡرَهُواْ شَيۡـٔٗا
وَيَجۡعَلَ ٱللَّهُ فِيهِ خَيۡرٗا كَثِيرٗا ١٩

19. Yeemeneh yan maraw Baqolti kak Rabte Agbi usun faxe kalah dirkih ken Nagartaanaah digibik ken waassaanam siinih maxiqta yarasak (mahari kinnuk) keenih teceenimik tu-keenik Beytaanamkeh, Qaxumaane-le taamak dalwaa kee kaxxamariinoh innah taniimiy Baxxaqqa ittat Asan ken Akke waytek, sin diinil siinih xiqtaamay Yalli sin kah Amrisel ken Axaysaay meqe gexsitih keenî luk gexsita cakkik siinil loonum keenih taceenimil, isin ken faxe wayteenik toysa keenil isbira, toysa isin faxe waytaanamak tuy Yalli maggo kayri edde haa tanihik.

وَإِنۡ أَرَدتُّمُ ٱسۡتِبۡدَالَ زَوۡجٖ مَّكَانَ
زَوۡجٖ وَءَاتَيۡتُمۡ إِحۡدَىٰهُنَّ قِنطَارٗا
فَلَا تَأۡخُذُواْ مِنۡهُ شَيۡـًٔاۚ أَتَأۡخُذُونَهُۥ
بُهۡتَٰنٗا وَإِثۡمٗا مُّبِينٗا ٢٠

20. Cabten Barrah aracat aka Barra ciggiilissaanam faxxeeniih keenik tiyak teynah kaxxa yaras (mahri kinnuk) teceenik, toysa tu-kak mabeetina woh siinih maxiqtak, isin ereriiy dulmih kaa bettaanaa? Usuk kaxxa dambiy Baxxaqqa iyya kinnik.

وَكَيۡفَ تَأۡخُذُونَهُۥ وَقَدۡ أَفۡضَىٰ
بَعۡضُكُمۡ إِلَىٰ بَعۡضٖ وَأَخَذۡنَ مِنكُم
مِّيثَٰقًا غَلِيظٗا ٢١

21. keenih teceen yaras (mahri kinnuk) keenik elle Beytaanam mannaay? Nummah gennaaqol mariiy maral fidoh siinik xayyoowehik, Yalli gibdi ateeban (xagana kinnuk) siinik bee keenih Amqee kee hinnay maquk ken cabe takkeenimil.

وَلَا تَنكِحُوا۟ مَا نَكَحَ ءَابَآؤُكُم
مِّنَ ٱلنِّسَآءِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ
فَٰحِشَةً وَمَقْتًا وَسَآءَ سَبِيلًا ﴿٢٢﴾

22. Agabuk sin Abbobti Rihmisseh Sugte Agabu Ma-Rihmisitina, Nummah Islaam diinik duma Akkuk Sugte digiiba akke waytek, Diggah Ama digib Qaxuma Caagidiy giti kak yoomeeh Yalli Niqba kinni.

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَٰتُكُمْ
وَبَنَاتُكُمْ وَأَخَوَٰتُكُمْ وَعَمَّٰتُكُمْ
وَخَٰلَٰتُكُمْ وَبَنَاتُ ٱلْأَخِ وَبَنَاتُ
ٱلْأُخْتِ وَأُمَّهَٰتُكُمُ ٱلَّٰتِىٓ أَرْضَعْنَكُمْ
وَأَخَوَٰتُكُم مِّنَ ٱلرَّضَٰعَةِ وَأُمَّهَٰتُ
نِسَآئِكُمْ وَرَبَٰٓئِبُكُمُ ٱلَّٰتِى فِى
حُجُورِكُم مِّن نِّسَآئِكُمُ ٱلَّٰتِى
دَخَلْتُم بِهِنَّ فَإِن لَّمْ تَكُونُوا۟ دَخَلْتُم
بِهِنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ وَحَلَٰٓئِلُ
أَبْنَآئِكُمُ ٱلَّذِينَ مِنْ أَصْلَٰبِكُمْ
وَأَن تَجْمَعُوا۟ بَيْنَ ٱلْأُخْتَيْنِ إِلَّا
مَا قَدْ سَلَفَ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ
غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٢٣﴾

23. Yalli sinni inaani Rihimsittaanam siinil carammoyseh, sin Say-xaylooy Sin Say-toobokooy sin Abbobtih maqanxiix kee sin inaanih maqanxiixih Rihim siinil carammoyseh, toobokoyti Say-xaylooy toobokoytáh Say-xayloo kee sin xale wayte inaaniy Angul sin Qarissee kee Qarsak liton Say- toobokoy Angu siinî luk teexeh Rihim siinil carammoyseh, sin gennaaqoh Agbih inaani digibsittaanam siinil carammoyseh ken xaylol fidoh orobtoonay hinnay orbe waytoonay, sin agbih Say-xayloy Aka Numuh xaleeniy sin gubat tanih Rihim siinil carammoyseh fidoh elle culten Agabu tekkek, tokkel isin inaanil kak cule wayten Sayyo tekkek, toysa dambi sin Amol mayan ken Rihimsittaanamah, sin xayloy sin xiiroonuk tanih agabu Rihimsittaanam siinil carammoyseh, Namma toobokoytá ittâ luk Rihimsittaanaah tasgalleenim siinil carammoyseh, Nummah Islaam diinik duma Akkuk Sugte digiiba Akke waytek, Diggah Yalli dambi cabti-li Xuwaw-li kinni.

* وَٱلْمُحْصَنَٰتُ مِنَ ٱلنِّسَآءِ إِلَّا
مَا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُكُمْ ۖ كِتَٰبَ ٱللَّهِ
عَلَيْكُمْ ۚ وَأُحِلَّ لَكُم مَّا وَرَآءَ ذَٰلِكُمْ أَن تَبْتَغُوا۟
بِأَمْوَٰلِكُم مُّحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَٰفِحِينَ ۚ فَمَا
ٱسْتَمْتَعْتُم بِهِۦ مِنْهُنَّ فَـَٔاتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ
فَرِيضَةً ۚ وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا تَرَٰضَيْتُم
بِهِۦ مِنۢ بَعْدِ ٱلْفَرِيضَةِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ
كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٢٤﴾

24. Agabuk gennaaqot yan Agabu Rihimsittaanam Yalli siinil carammoyseh, Say-Naqoosay sin gaba timlike Akke waytek, tama edde yabne Agabih Rihim Yalli caraamu siinil abe, tohuk wadir Raqqa ittem sinni maalut digibih ken gurrussaanam Yalli siinih calalloyseh dalwah ken gurruse kalah keenik gennaaqo kak toxeeniih elle orobten Agabuh, toysa Yalli keenih madqeeh fardi siinil Abe yaras (mahri kinnuk) keenih Acuya, yarasak itta elle geyteeniih edde leeddeenim keenih taceenim dambi siinil mali yarasak fardi tekkem Arac xagtek lakal, Diggah Yalli isi Naqoosah Caagiida yaaxigi keenih madqeh yaniimil Naggaar kinni.

وَمَن لَّمْ يَسْتَطِعْ مِنكُمْ طَوْلًا أَن
يَنكِحَ ٱلْمُحْصَنَٰتِ ٱلْمُؤْمِنَٰتِ فَمِن مَّا
مَلَكَتْ أَيْمَٰنُكُم مِّن فَتَيَٰتِكُمُ
ٱلْمُؤْمِنَٰتِ ۚ وَٱللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَٰنِكُمْ ۚ
بَعْضُكُم مِّنۢ بَعْضٍ ۚ فَٱنكِحُوهُنَّ بِإِذْنِ
أَهْلِهِنَّ وَءَاتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ بِٱلْمَعْرُوفِ
مُحْصَنَٰتٍ غَيْرَ مُسَٰفِحَٰتٍ وَلَا مُتَّخِذَٰتِ
أَخْدَانٍ ۚ فَإِذَآ أُحْصِنَّ فَإِنْ أَتَيْنَ
بِفَٰحِشَةٍ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ مَا عَلَى
ٱلْمُحْصَنَٰتِ مِنَ ٱلْعَذَابِ ۚ ذَٰلِكَ لِمَنْ
خَشِىَ ٱلْعَنَتَ مِنكُمْ ۚ وَأَن تَصْبِرُوا۟
خَيْرٌ لَّكُمْ ۗ وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٥﴾

25. Say-Moominiiniy Culul (Currih) xayloh tani Rihimsitaamah maali dudda Siinik Aalle waa num, toysa moominiinih tan Labha tamlike Say-Naqoosay moominiinih tani Rihimsitam-le, Yalli sin iimaan yakkeh gide yaaxigeh, isin Aadam xaylooy mariiy marak siinik yanik, toysa ken marih idinik ken Rihmisaay ken yaraswa Nafsi siinik Satta edde Axcuk keenih Acuya ken Burah tu-keenik kak daggoyse kalah usun dalwak yexxeere Agabuh Anuk dalwa abe Agabu Akke kalah, Mareytiitih ken haysite kalah ken Rihimsita, tokkel usun (Say-Naqoosa kinnuk) digbeeniik lakal dalwa Aben ken

tekkek, toysa digaalak currih yan Agabul taniimik garab keenil yan, too marin Say-Naqoosah digib Yalli siinik kah xiqsiisem siinik dalwat Radaamak meesite numu, isin marin Naqoosah digibik tasbireenim kayrih Siinih Aysuk Raqta dalwak Axxaaruk, Yalli dambi cabti-li xuwaw-li kinni.

يُرِيدُ ٱللَّهُ لِيُبَيِّنَ لَكُمْ وَيَهْدِيَكُمْ سُنَنَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ وَيَتُوبَ عَلَيْكُمْ ۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٢٦﴾

26. Yalli tama madqooqit isi diinih Adda Baxxaqqa siinih haamkeh siinih madqe siinik duma Sugte Ambiyaa kee meqe marih gitittel tirri sin haah abten dambittek kaal gacteenik usuk siinil gacam faxa, Yalli isi Naqoosah meqem yaaxigi keenih abeemil Naggaara.

وَٱللَّهُ يُرِيدُ أَن يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَيُرِيدُ ٱلَّذِينَ يَتَّبِعُونَ ٱلشَّهَوَٰتِ أَن تَمِيلُوا۟ مَيْلًا عَظِيمًا ﴿٢٧﴾

27. Yalli kaal gacteenik Siinil gacaah dambi siinih cabam faxa, yahuud kee Nasaarak dalwa aba maray sinni Nafsi fayxi kataata isin cakkik kaxxam daggawtaanam siinik faxan.

يُرِيدُ ٱللَّهُ أَن يُخَفِّفَ عَنكُمْ ۚ وَخُلِقَ ٱلْإِنسَٰنُ ضَعِيفًا ﴿٢٨﴾

28. Yalli diini caagiidak siinih madqem siinil xabbacoysam faxa, woh kah kinnim Seehadayti baxi Boola-luk ginniimeemih Sabbata.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَأْكُلُوٓا۟ أَمْوَٰلَكُم بَيْنَكُم بِٱلْبَٰطِلِ إِلَّآ أَن تَكُونَ تِجَٰرَةً عَن تَرَاضٍ مِّنكُمْ ۚ وَلَا تَقْتُلُوٓا۟ أَنفُسَكُمْ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا ﴿٢٩﴾

29. Yeemeneh yan maraw mariiy mari maalu cakki maliinoh Sittin fanal deedalah makmina Calaali maaluy ittin fanal Qadaagal orbissaanay Siinik leeda edde geytinta Akke waytek, mariiy mara siinik Qide waay cakki maliinoh, Diggah Yalli sin kah Amrisem kee sin kak waaseemil siinih Xuwaw-li kinni.

30. Yalli kaa kak waasem caddok tatur kee dulmih aba num, toysa Sarra gira kaa Culsennooh toh Yallal xabcinih.

وَمَن يَفْعَلْ ذَٰلِكَ عُدْوَٰنًا وَظُلْمًا فَسَوْفَ نُصْلِيهِ نَارًا ۚ وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرًا ﴿٣٠﴾

31. Moominiiney Yalli sin kak waase kaxxa dambittek texxeereenik Qunxa dambitte Siinik duugenno ninni Racmatah, meqe Aracay (jannat kinnuk) Ruffu elle ittaana sin culsenno.

إِن تَجْتَنِبُوا۟ كَبَآئِرَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ نُكَفِّرْ عَنكُمْ سَيِّـَٔاتِكُمْ وَنُدْخِلْكُم مُّدْخَلًا كَرِيمًا ﴿٣١﴾

32. Moominiiney Yalli mara marak Siinik edde muxxusem maqaagitina kuuxe waynaanah, Labha abitteemih galtoh maglab-leeh Agbi Abiteemih maglab-le, Yallay mattaccoo-lek esserita muxxo, Diggah Yalli ummaanim yaaxigi kinni.

وَلَا تَتَمَنَّوْا۟ مَا فَضَّلَ ٱللَّهُ بِهِۦ بَعْضَكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ ۚ لِّلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا ٱكْتَسَبُوا۟ ۖ وَلِلنِّسَآءِ نَصِيبٌ مِّمَّا ٱكْتَسَبْنَ ۚ وَسْـَٔلُوا۟ ٱللَّهَ مِن فَضْلِهِۦٓ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمًا ﴿٣٢﴾

33. Siinik kulli numuh xalaynaa kee xayni cabe maalu Nagra mara siinik hayne, jaahiliyyâ Saaku catoo kee Nagrâ maaluk maglab kah tacoonu waytaanamah xagana kah culten marah toysa ken maglab keenih Acuya, Diggah Yalli ummaanim yabali kinniih tu-kaak maqellitta.

وَلِكُلٍّ جَعَلْنَا مَوَٰلِىَ مِمَّا تَرَكَ ٱلْوَٰلِدَانِ وَٱلْأَقْرَبُونَ ۚ وَٱلَّذِينَ عَقَدَتْ أَيْمَٰنُكُمْ فَـَٔاتُوهُمْ نَصِيبَهُمْ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدًا ﴿٣٣﴾

34. Labha Agabuk dacayrih Amol hayne ken kah Amrisaanam tenek hinnay ken kak waasaanam tenek, Yalli mara marak keenik edde muxxuseh yanim kee labha isi maaluk keenih taceemil, tokkel meqe Agabuy sinni Rabbih Amri oggolaah sinni Baqolti deedalta waqdi usun ken kah yeemeneenim dacrisa Agbi keenit yanih, wohul

ٱلرِّجَالُ قَوَّٰمُونَ عَلَى ٱلنِّسَآءِ بِمَا فَضَّلَ ٱللَّهُ بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ وَبِمَآ أَنفَقُوا۟ مِنْ أَمْوَٰلِهِمْ ۚ فَٱلصَّٰلِحَٰتُ قَٰنِتَٰتٌ حَٰفِظَٰتٌ لِّلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ ٱللَّهُ ۚ وَٱلَّٰتِى تَخَافُونَ نُشُوزَهُنَّ فَعِظُوهُنَّ وَٱهْجُرُوهُنَّ فِى ٱلْمَضَاجِعِ وَٱضْرِبُوهُنَّ ۖ فَإِنْ أَطَعْنَكُمْ فَلَا تَبْغُوا۟ عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا ۗ

Yalli ken dacrisaah usuk ken cataamal Baqli taaqat cinaah kaxxamariinoh kak meesittan Agabuk, toysa Yallih digaalak ken meesissaanamal ken kassiisa, too kassis tu-keenih xiqe week inaqtimal xabanah keenik gacaay keenil maxayyoowina, tamah tu-xiqe waytek tu-kalak tu-edde anee wayta Agrah ken Agura, tokkel sin Amri oggoleenik, toysa ada ken edde Abtan gita keenih magurrusina, Diggah Yallay siinik fayya iyyaah siinik Nabak meesita ken tadlumeenimik.

إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيًّا كَبِيرًا ﴿٣٤﴾

35. Barraa kee Baqli Awlaytiitow ken Nammayih fanal ittawway kee Qadaawatay ittak ken Baxsak meesitteenik, toysa kay marak Qadaalat-le makaabantu Ruubaay tet marak Qadaalat-le makaabantu Ruuba Barraa kee Baqli maqaane edde tanim meqe niyal Bicsam faxa Nammay yekkeenik, Yalli ken Nammay ittal gacse-lek, Diggah Yalli ken lubbittet tanim yaaxigi usuk Adda yaaxigi kaak Qellittam matan.

وَإِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَٱبْعَثُوا۟ حَكَمًا مِّنْ أَهْلِهِۦ وَحَكَمًا مِّنْ أَهْلِهَآ إِن يُرِيدَآ إِصْلَٰحًا يُوَفِّقِ ٱللَّهُ بَيْنَهُمَآ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيمًا خَبِيرًا ﴿٣٥﴾

36. Yalla dibuk uqbudaay Agleh tu-kaat mahaysina, Namma xaleynah emeqaay ken cakki dacrisa, Ramadah siinil xayi maraa kee tu-sinni Qayxiixaay tudagoytiitih emeqa, Ramad siinih-le cuggaytuu kee Ramad siinih aalle waa cuggaytuh emeqa, Safar kee madabal litoh tan kataysaay gexsô numuy sakyi kak yiggiriqqee kee Naqoosak sin gaba timlikeemih

* وَٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا۟ بِهِۦ شَيْـًٔا ۖ وَبِٱلْوَٰلِدَيْنِ إِحْسَٰنًا وَبِذِى ٱلْقُرْبَىٰ وَٱلْيَتَٰمَىٰ وَٱلْمَسَٰكِينِ وَٱلْجَارِ ذِى ٱلْقُرْبَىٰ وَٱلْجَارِ ٱلْجُنُبِ وَٱلصَّاحِبِ بِٱلْجَنۢبِ وَٱبْنِ ٱلسَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُكُمْ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا ﴿٣٦﴾

emeqa, Diggah Yalli kaxxa mariinoo kee Sinaamal Hiddoota mara mayakcina.

37. Usun Yalli keenih yeceeh yaniimil cinnaanitaah Sinam cinnaanel Amrisa maraa kee Yalli isi muxxok keenih yeceem Qellisaah yaaqure mara Sahii kee Assocokki cakkisittam, tamah Abta korosuh ken xixxibissaah ken tayqunxee digaala keenih massosne.

ٱلَّذِينَ يَبۡخَلُونَ وَيَأۡمُرُونَ ٱلنَّاسَ بِٱلۡبُخۡلِ وَيَكۡتُمُونَ مَآ ءَاتَىٰهُمُ ٱللَّهُ مِن فَضۡلِهِۦۗ وَأَعۡتَدۡنَا لِلۡكَٰفِرِينَ عَذَابٗا مُّهِينٗا ٣٧

38. tama digaala kah massosnem sinni maalu Sinam yoobulah yaceeh Yalla Nummayse waah elle caboh Ayró Nummayse waa mara kinni, Sheytan kataysa kak yekke Num, toysa kataysa kak manxu uma Numuuy.

وَٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمۡوَٰلَهُمۡ رِئَآءَ ٱلنَّاسِ وَلَا يُؤۡمِنُونَ بِٱللَّهِ وَلَا بِٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِۗ وَمَن يَكُنِ ٱلشَّيۡطَٰنُ لَهُۥ قَرِينٗا فَسَآءَ قَرِينٗا ٣٨

39. Yalla Nummaysaanaah ellecaboh Ayró Nummaysaanam kee Yalli keenih yeceemik tu-Acinnoonuy toh maca keenik kalak tenee? Yalli ken kee usun Abaanam inkih yaaxigi kinnik.

وَمَاذَا عَلَيۡهِمۡ لَوۡ ءَامَنُواْ بِٱللَّهِ وَٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِ وَأَنفَقُواْ مِمَّا رَزَقَهُمُ ٱللَّهُۚ وَكَانَ ٱللَّهُ بِهِمۡ عَلِيمًا ٣٩

40. Diggah Yalli hebeltô num mayadluma Abiteemik Qasxuuneyti gide Qilsak takkeh gide takkeway, maqaane Qasxuuneyti gide Qilsak takkeway Yalli tet dirribisaah isi xaquk kaxxa galto kaah yacee.

إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَظۡلِمُ مِثۡقَالَ ذَرَّةٖۖ وَإِن تَكُ حَسَنَةٗ يُضَٰعِفۡهَا وَيُؤۡتِ مِن لَّدُنۡهُ أَجۡرًا عَظِيمٗا ٤٠

41. Qhiyaamah Ayró kulli ummatak le Nabiiy teetil Sumaaqituwaa Bahnaah A-Nabiyow Ama ku-ummatal Sumaaqita num takkemkeh koo bahnu wayna

فَكَيۡفَ إِذَا جِئۡنَا مِن كُلِّ أُمَّةِۭ بِشَهِيدٖ وَجِئۡنَا بِكَ عَلَىٰ هَٰٓؤُلَآءِ شَهِيدٗا ٤١

waqdi koros Caalat manna Akkelee?

يَوْمَئِذٍ يَوَدُّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَعَصَوُا۟ ٱلرَّسُولَ لَوْ تُسَوَّىٰ بِهِمُ ٱلْأَرْضُ وَلَا يَكْتُمُونَ ٱللَّهَ حَدِيثًا ﴿٤٢﴾

42. Woo Ayróy woh takke Yallal koroositeeh kay farmoytih Amri cine mari, Yalli ken kee baaxo massa abaah tet innaah Burta yakkeenim Qaagitan, usun woo Saaku Abak Sugen uma taamah ken xagar keenil Sumaaqitaah usun Yallak yab maqellisan.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَقْرَبُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَأَنتُمْ سُكَٰرَىٰ حَتَّىٰ تَعْلَمُوا۟ مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنُبًا إِلَّا عَابِرِى سَبِيلٍ حَتَّىٰ تَغْتَسِلُوا۟ ۚ وَإِن كُنتُم مَّرْضَىٰٓ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَآءَ أَحَدٌ مِّنكُم مِّنَ ٱلْغَآئِطِ أَوْ لَٰمَسْتُمُ ٱلنِّسَآءَ فَلَمْ تَجِدُوا۟ مَآءً فَتَيَمَّمُوا۟ صَعِيدًا طَيِّبًا فَٱمْسَحُوا۟ بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَفُوًّا غَفُورًا ﴿٤٣﴾

43. Yeemeneh yan maraw isin yiskire (doomite) marah Anuk Salaatal maxayyoowinaay kaa maabina ittaanam Sinnik ixiggi haytaanam fanah, jinaabat Anuk Salat kee Salat Aroocal (masaagid kinnuk) maxayyoowina gitah Adda teetik tatra num Akke waytek kaqaltaanam fanah, Biyaakita maray lee xagaral haam duude waa tekkeenik hinnay Safarah teneenik, hinnay Siinik numuk teyni daacoh Aracak yemeetek, hinnay Agabul fidoh orobteenik, tokkel isin edde kaqaltan lee gee wayteenik, toysa Saytun Burtat tayammum Abitaay sinni foocittee kee sinni gaboobi teetit duuga, Diggah Yalli Qafu Abeey dambi cabe kinnik.

أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ نَصِيبًا مِّنَ ٱلْكِتَٰبِ يَشْتَرُونَ ٱلضَّلَٰلَةَ وَيُرِيدُونَ أَن تَضِلُّوا۟ ٱلسَّبِيلَ ﴿٤٤﴾

44. Nabiyow maaxaginnitoo? Tawraat kitaabak ixxigâ maglab kah yontocowwime mari tirtot maxqawit xaamitam, usun massa-le gitak makkottaanam siinik faxan.

وَٱللَّهُ أَعْلَمُ بِأَعْدَآئِكُمْ ۚ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ وَلِيًّا وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ نَصِيرًا ﴿٤٥﴾

45. Moominiiney Yalli sin Qaduwwit ixxigah siinik yayseh, Yalli Awliinuu kee keenik sin

dacrisaamah xiqqi sin haah catooy Qokoluh xiqqi sin haak kaal kelita.

مِّنَ ٱلَّذِينَ هَادُواْ يُحَرِّفُونَ ٱلْكَلِمَ عَن
مَّوَاضِعِهِۦ وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا
وَٱسْمَعْ غَيْرَ مُسْمَعٍ وَرَٰعِنَا لَيًّۢا بِأَلْسِنَتِهِمْ
وَطَعْنًا فِى ٱلدِّينِ ۚ وَلَوْ أَنَّهُمْ قَالُواْ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا
وَٱسْمَعْ وَٱنظُرْنَا لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَأَقْوَمَ وَلَٰكِن
لَّعَنَهُمُ ٱللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٤٦﴾

46. Ama yahuuduk Yallih yab laaroocak korsa mari keenit yaniih Yallih farmoytak ku-maxco noobbeeh ku-Amri cinnehik nee oobbiy Aabbe koo kalayik iyyan, Ayti neh Acuyaay nee wagitaay nee dacris Abaaroh yaabat sinni Arrob makak kaa xaafak diini Qaybisan, Diggah usun noobbeeh oggollehik nee oobbiy nee wagit Axcinnoonuy woh Yallih xaqul kayrih keenih Aysuk teneeh, maxcô Qadaalatah keenih Aysuk ten ken uma maxcok, kinnih immay Yalli isi Racmatak ken yeyxeereh Nabii Mucammad صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ diinil koroositeenimih Sabbatah, tokkel usun cakki manummaysan dago Nummaysiyyay tu-keenih xiqewaa akke waytek.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلْكِتَٰبَ ءَامِنُواْ بِمَا نَزَّلْنَا
مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُم مِّن قَبْلِ أَن نَّطْمِسَ
وُجُوهًا فَنَرُدَّهَا عَلَىٰٓ أَدْبَارِهَآ أَوْ نَلْعَنَهُمْ كَمَا لَعَنَّآ
أَصْحَٰبَ ٱلسَّبْتِ ۚ وَكَانَ أَمْرُ ٱللَّهِ مَفْعُولًا ﴿٤٧﴾

47. Kitab kah yontocowwime maraw (yahuud kee Nasaara kinnuk) kitoobak isin litoonum nummaysak oobisne Qhuraan nummaysaay kaal taamita, foocitte elle tan Rikek duggu tet hayneh xiiron-le gambih tet gacisnaah, hinnay duma Sabti mara ninni Racmatak kah neyxeere innah ninni Racmatak ken Ayxeerenno Damaaqee kee Ceray ken Abnaamat, kulli gurral Yallih caagid yanguddubeh.

إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَن يُشْرَكَ بِهِۦ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ
ذَٰلِكَ لِمَن يَشَآءُ ۚ وَمَن يُشْرِكْ بِٱللَّهِ فَقَدِ ٱفْتَرَىٰٓ
إِثْمًا عَظِيمًا ﴿٤٨﴾

48. Diggah Yalli Agleyta kaat hayya haa marah dambi macabaay dambittek wohuk Addah Raqqa ittam isi naqoosak isih faxa marah

cabah, Yallat Agleyta haa mari toysa Nummah usun kaxxa dambi diraabah ginnaasiten.

أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ يُزَكُّونَ أَنفُسَهُم ۚ بَلِ ٱللَّهُ يُزَكِّى مَن يَشَآءُ وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا ﴿٤٩﴾

49. Nabiyow woo maray sinni nafsittee kee sinni taamoomi faylisaah Saytunnoysa matablaa? Wonna hinnay Yalla kinni isih faxa mara faylissaah Saytunnossam, Yalli ken taamoomik Tamri lafoyti Berraaqimit yan tufulti Baxih gide keenik madaggoysaay ken mayadluma.

ٱنظُرْ كَيْفَ يَفْتَرُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلْكَذِبَ ۖ وَكَفَىٰ بِهِۦٓ إِثْمًا مُّبِينًا ﴿٥٠﴾

50. Nabiyow ken caagid Qajibsitak Yallal dirab kah ginnaasitan inna wagitey, tama usun Yallal ginnaasitan dirab Baxxaqqa-le dambiy Nabay xiqqi ken haa kinni.

أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ نَصِيبًا مِّنَ ٱلْكِتَٰبِ يُؤْمِنُونَ بِٱلْجِبْتِ وَٱلطَّٰغُوتِ وَيَقُولُونَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا۟ هَٰٓؤُلَآءِ أَهْدَىٰ مِنَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ سَبِيلًا ﴿٥١﴾

51. Nabiyow tawraat kitaabak ixxigâ maglab kah yontocowwime mara matablaa? Numtin-wellittee kee Yallak kalah uqbuddu haanam nummaysaanaah koroosite marak ta mari (qhureyshi koros kinnuk) yeemeneh yan marak (Nabii Mucammad صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ kee kay kataysis kinnuk) tirtô gitay massa-leh aysuk keenik Raaqan iyyan.

أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ لَعَنَهُمُ ٱللَّهُ ۖ وَمَن يَلْعَنِ ٱللَّهُ فَلَن تَجِدَ لَهُۥ نَصِيرًا ﴿٥٢﴾

52. Woo maray (koros kinnuk) umaane kak temegge Yalli isi Racmatak ken yeyxeereh, Yalli isi Racmatak yeyxeere num, toysa Yallih digaalak isi cattaah Qokoltam inkinnah mageya.

أَمْ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّنَ ٱلْمُلْكِ فَإِذًا لَّا يُؤْتُونَ ٱلنَّاسَ نَقِيرًا ﴿٥٣﴾

53. Wonna hinnak usun Reedak maglab maaylon? Toysa usun woh aallinnoonuy, tamri lafoyti

xiiroonut tan boohâ baxah gide Sinaamah acuwak manannon.

54. Wonna hinnak usun Yalli isi muxxok sinaamah (Nabii kee Moominiin kinnuk) yeceem Sinaamah kuuxe maay waan? Nummah Nabii Ibraahim Samadah kitab kee nubuwwannu necee, kaxxa Reeda keenih necee.

أَمْ يَحْسُدُونَ ٱلنَّاسَ عَلَىٰ مَآ ءَاتَىٰهُمُ ٱللَّهُ مِن فَضْلِهِۦ ۖ فَقَدْ ءَاتَيْنَآ ءَالَ إِبْرَٰهِيمَ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْحِكْمَةَ وَءَاتَيْنَٰهُم مُّلْكًا عَظِيمًا ﴿٥٤﴾

55. Yahuuduk Yalli ixxigâ maglab kah yecee marak Nabii Mucammad Nummassem keenit taniih, kay seeco cineeh derre edde cabeeh Sinam kay katayyuk waase mari keenit yanih, koroositeeh Aamine wee mara jahannam gira keenil ursumtam digaalah ken xiqe-le.

فَمِنْهُم مَّنْ ءَامَنَ بِهِۦ وَمِنْهُم مَّن صَدَّ عَنْهُ ۚ وَكَفَىٰ بِجَهَنَّمَ سَعِيرًا ﴿٥٥﴾

56. Diggah Ni-Aayootal koroosite mari Sarrah giray niqna kak tammoysoonu waana ken culsenno, arooba keenik alayyuh Sotbinnaan waqdi teetik kalah aka Arooba keenih nabiddile digaalâ gibda tammoysaanamkeh, diggah Yalli mayso-li Naggaar kinni.

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا سَوْفَ نُصْلِيهِمْ نَارًا كُلَّمَا نَضِجَتْ جُلُودُهُم بَدَّلْنَٰهُمْ جُلُودًا غَيْرَهَا لِيَذُوقُوا۟ ٱلْعَذَابَ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿٥٦﴾

57. yeemeneeh meqe taamoomi abbaasite mara jannootay weeqaytitte guba kak gexxa ken culsenno usun umman tet addal waarak, Yalli wasookaa kee Qabalak (mayangali kinnuk) Saytunnoyse Agabu tet addal lon, hixhixih tan Silaaloy umman amok keenik kate wayta ken culsenno.

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدًا ۖ لَّهُمْ فِيهَآ أَزْوَٰجٌ مُّطَهَّرَةٌ ۖ وَنُدْخِلُهُمْ ظِلًّا ظَلِيلًا ﴿٥٧﴾

58. Diggah Yalli Amaanoota le marah tet taceenimil sin amrisa, Sinam

۞ إِنَّ ٱللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَن تُؤَدُّوا۟ ٱلْأَمَٰنَٰتِ إِلَىٰٓ

أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُم بَيْنَ ٱلنَّاسِ أَن
تَحْكُمُوا۟ بِٱلْعَدْلِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُم بِهِۦٓ ۗ
إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ سَمِيعًۢا بَصِيرًا ﴿٥٨﴾

fanal mekla abteenik ken fan Qadaalatal mekeltaanamal sin amrisa, diggah Yalli meqem sin kassiisaah meqeemî fanah tirri sin haa, diggah Yalli sin maxcooca yaabbi sin taamoomi yabali kinni.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ أَطِيعُوا۟ ٱللَّهَ وَأَطِيعُوا۟ ٱلرَّسُولَ
وَأُو۟لِى ٱلْأَمْرِ مِنكُمْ ۖ فَإِن تَنَٰزَعْتُمْ فِى شَىْءٍ فَرُدُّوهُ
إِلَى ٱللَّهِ وَٱلرَّسُولِ إِن كُنتُمْ تُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ
ٱلْءَاخِرِ ۚ ذَٰلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٥٩﴾

59. Yeemeneh yan maraw Yallih amri oggolaay kay farmoytih amri oggola, sin caagiidah amol tan abbobtih amri oggola usun muslimiiniy Yallih Amrik tawqe akke weenik, isin caagiidak tuk teynal itta wayteenik, toysa Yallih kitab kee kay farmoytih Sunnatâ (kay cadiiswa kinnuk) fanah tet gacisa, Yalla nummaysaah ellecaboh Ayró nummaysa mara tekkeenik, too Yallih kitab kee kay farmoytih Sunnatâ fan gactaanam ittâ wayak kayrih aysuk Siinih Raqtaah ellecabo maqaaneh aysuk Raqta.

أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ ءَامَنُوا۟
بِمَآ أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَآ أُنزِلَ مِن قَبْلِكَ
يُرِيدُونَ أَن يَتَحَاكَمُوٓا۟ إِلَى ٱلطَّٰغُوتِ
وَقَدْ أُمِرُوٓا۟ أَن يَكْفُرُوا۟ بِهِۦ ۖ وَيُرِيدُ
ٱلشَّيْطَٰنُ أَن يُضِلَّهُمْ ضَلَٰلًۢا بَعِيدًا ﴿٦٠﴾

60. Nabiyow tama munaafiqhiinih yan maray diggah usun Qhuraanak kol obsimtem kee kok naharsi farmoytiitil obsimtem diraabah Nummasnah iyya mara matablaa? Usun Ken fanat yekkeh yan ittâ wayih mekla deedalah Yallih madqak kalih madqal mekla aba numî (kaqab ashraf baxa kinnuk) fanah itta beyaanam faxaanam, Nummah usun kaal (deedal kinnuk) koroositaanamah Yalli ken Amrisak, sheytan cakki gitak kaxxa makkoysiyyah ken makkoysam faxa.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا۟ إِلَىٰ مَآ أَنزَلَ
ٱللَّهُ وَإِلَى ٱلرَّسُولِ رَأَيْتَ ٱلْمُنَٰفِقِينَ
يَصُدُّونَ عَنكَ صُدُودًا ﴿٦١﴾

61. Ama marak Yalli madqak Qhuraanal oobisem kee Yallih farmoyti sin fanal mekla abamkeh, kaâ fanah ama keenik iyyeenik, munaafiqhiinih yan mara derre cabtih kot cabah ken table Nabiyow.

فَكَيْفَ إِذَآ أَصَٰبَتْهُم مُّصِيبَةٌۢ بِمَا
قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ ثُمَّ جَآءُوكَ يَحْلِفُونَ بِٱللَّهِ
إِنْ أَرَدْنَآ إِلَّآ إِحْسَٰنًا وَتَوْفِيقًا ﴿٦٢﴾

62. Tama munaafiqhiinih yan mari Ken gaboobi umaanek bahteemih Sabbatah musiiba ken xagteeh, tohuk lakal usun Yallal xiibitak wohut maqaanee kee yoome mara ittal gacisnaamak-sa edde fannem mannu axcuk kol yemeeteenik ken Caalat manna akkelee?

أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ يَعْلَمُ ٱللَّهُ مَا فِى
قُلُوبِهِمْ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَعِظْهُمْ
وَقُل لَّهُمْ فِىٓ أَنفُسِهِمْ قَوْلًۢا بَلِيغًا ﴿٦٣﴾

63. Yalli woo mari usun munaafiqhannuk lubbit loonum yaaxigeh, toysa atu Nabiyow derre keenit cabaay usun edde yanin umaanek garci (karci) keenih kalaay ken kassis, umaanek ken meesissa maxcoy ken xagtay lubbik adda keenik taafe keenik ixxic.

وَمَآ أَرْسَلْنَا مِن رَّسُولٍ إِلَّا لِيُطَاعَ
بِإِذْنِ ٱللَّهِ ۚ وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذ ظَّلَمُوٓا۟
أَنفُسَهُمْ جَآءُوكَ فَٱسْتَغْفَرُوا۟ ٱللَّهَ
وَٱسْتَغْفَرَ لَهُمُ ٱلرَّسُولُ لَوَجَدُوا۟
ٱللَّهَ تَوَّابًا رَّحِيمًا ﴿٦٤﴾

64. Ni-farmoytiitik Hebeltô farmoyta maruubinnino Yallih idinih Sinam kay amri oggoltamkeh iyyaanam akke waytek, diggah Nabiyow tama munaafiqhiin atu keenih abte meklah cinimit sinni nafsi yudlumen waqdi, tokkel usun Yalli dambi keenih cabam esserak kol yemeeteeniih Yallih farmoyti dambi cabti keenih esserinnay Yalli isi naqoosak kaxxam toobat oggolaah xuwaw lih yan Rabbih kaa geyak yenen.

فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا۟ فِىٓ أَنفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا۟ تَسْلِيمًا ﴿٦٥﴾

65. Nabiyow ku-Rabbil xiibita immay (isi Nafsil xiibittam Yalla kinnuk), usun Nummah yeemene mara mayakkan, atu ken fanat yan ittâ wayak makaabantuh koo haysitti heenih, tohuk lakal atu ken fanat abta meklal usun sinni nafsih addal gibdaa kee ceya kak geewayya haanaah, atu abte mekla oggoliyyah oggollu haanam fanah.

وَلَوْ أَنَّا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ أَنِ ٱقْتُلُوٓا۟ أَنفُسَكُمْ أَوِ ٱخْرُجُوا۟ مِن دِيَٰرِكُم مَّا فَعَلُوهُ إِلَّا قَلِيلٌ مِّنْهُمْ ۖ وَلَوْ أَنَّهُمْ فَعَلُوا۟ مَا يُوعَظُونَ بِهِۦ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَأَشَدَّ تَثْبِيتًا ﴿٦٦﴾

66. Diggah nanu tama munaafiqhiinil mariiy mara siinik Qiday, hinnay sinni dabooqak eweqa iyyaanam keenil nuktubeh Suginninoy woh abak manannon keenik dago mara akke waytek, Diggah usun Yallaa kee kay farmoytih amriy ken kassiisaanaah ken kah amrisaana abinnoonuy Addunyaay Akeeral galtoh keenih aysuk ten, ken lubbittet iimaan diggaa kee kay arcisiyyah keenih aysuk ten.

وَإِذًا لَّءَاتَيْنَٰهُم مِّن لَّدُنَّآ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٦٧﴾

67. Toysa ninni xaquk kaxxa galto keenih acuwak nen Addunyaay Akeeral.

وَلَهَدَيْنَٰهُمْ صِرَٰطًا مُّسْتَقِيمًا ﴿٦٨﴾

68. massa-le gital tirri ken haak nen.

وَمَن يُطِعِ ٱللَّهَ وَٱلرَّسُولَ فَأُو۟لَٰٓئِكَ مَعَ ٱلَّذِينَ أَنْعَمَ ٱللَّهُ عَلَيْهِم مِّنَ ٱلنَّبِيِّۦنَ وَٱلصِّدِّيقِينَ وَٱلشُّهَدَآءِ وَٱلصَّٰلِحِينَ ۚ وَحَسُنَ أُو۟لَٰٓئِكَ رَفِيقًا ﴿٦٩﴾

69. Yallaa kee kay farmoytih amri oggole mari, Toysa woo mari Yalli jannat culseeh jannatti niqmoota kah yecee marak, Ambiyaay Yallih farmoytit luk temeetem nummayse maraa kee Yallih gital kay Qangara fayya ittamkeh Rabe maraay, moominiinik meqe marâ luk yanin, woo mari usun jannatal wakli maxxu kak meqe maraay.

ذَٰلِكَ ٱلْفَضْلُ مِنَ ٱللَّهِ ۚ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ عَلِيمًا ﴿٧٠﴾

70. Too mattaccoo Yallak tan muxxo kinniih, Yalli isi naqoosak maqaane aba maraa kee umaane aba mara yaaxigi kinnim xiqtah.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ خُذُوا۟ حِذْرَكُمْ فَٱنفِرُوا۟ ثُبَاتٍ أَوِ ٱنفِرُوا۟ جَمِيعًا ﴿٧١﴾

71. Yeemeneh yan maraw sinni Qaduwwih gulguluh gacaay keenik cibbarsima, tokkel koros Qeebih fixiixih butta buttah anuk, hinnay inkih koboxuh anuk eweqa.

وَإِنَّ مِنكُمْ لَمَن لَّيُبَطِّئَنَّ فَإِنْ أَصَٰبَتْكُم مُّصِيبَةٌ قَالَ قَدْ أَنْعَمَ ٱللَّهُ عَلَىَّ إِذْ لَمْ أَكُن مَّعَهُمْ شَهِيدًا ﴿٧٢﴾

72. Diggah jihaadah yawqeemik yaqilseeh waddiroowa mari (munaafiqhiin kinnuk) Siinit yanih, Tokkel Qidim kee buki musiiba sin xagtek, Nummah umaanek sin geyteemil wallitak, Yalli yoh yemqeh woo Qeebit keenî luk Suge weeh kaat mare wee waqdi iyya woo munaafiqhti.

وَلَئِنْ أَصَٰبَكُمْ فَضْلٌ مِّنَ ٱللَّهِ لَيَقُولَنَّ كَأَن لَّمْ تَكُۢنۢ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُۥ مَوَدَّةٌ يَٰلَيْتَنِى كُنتُ مَعَهُمْ فَأَفُوزَ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٧٣﴾

73. moominiiney Yallak muxxo sin geytek iisaa kee xannaba geytaanamal, ama munaafiqhti nadaamitak sin kee kay fanat ixxigaa kee kataysiini suge weeh innah, maganey anu keenî luk Suginniyoy xannabak kaxxa maglabat Affoofiyyah Affaafuk en axce-le.

فَلْيُقَٰتِلْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ ٱلَّذِينَ يَشْرُونَ ٱلْحَيَوٰةَ ٱلدُّنْيَا بِٱلْءَاخِرَةِ ۚ وَمَن يُقَٰتِلْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ فَيُقْتَلْ أَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٧٤﴾

74. Toysa Yallih Qangara fayya ittamkeh Addunyâ manot Akeera xaamita mari Yallih gital Qeb abay yangicillay, Yallih gital Qeb abaah yangicillee num, Tokkel usuk Qiddiimek hinnay Qaduwwik yeysek Toysa Sarrah kaxxa galtó kaah aceenno iyye Yalli.

وَمَا لَكُمْ لَا تُقَٰتِلُونَ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ وَٱلْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ ٱلرِّجَالِ وَٱلنِّسَآءِ وَٱلْوِلْدَٰنِ ٱلَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَآ أَخْرِجْنَا مِنْ هَٰذِهِ ٱلْقَرْيَةِ ٱلظَّالِمِ أَهْلُهَا وَٱجْعَل لَّنَا مِن لَّدُنكَ وَلِيًّا وَٱجْعَل لَّنَا مِن لَّدُنكَ نَصِيرًا ﴿٧٥﴾

75. Moominiiney Yallih gital Qeb abtaanaah tangicilleenimik maca sin waassaa? Yallih diinih catoh, labhaa kee Agabuuy Qunxa maray Caddok edde tatreeniy boolaysak burutak sugeeni Ni-Rabbow ta-magaalay (makka kinnuk) Sinam kak sinni nafsi koroosannut tudlumek nee eyyeeqaay ku-xaquk Awlaytuy nee cataah Ni-Caagiida wagta neh hayis, ku-Xaquk nee cataah nee Qokla cateyna neh hayis iyya mara waddaanamkeh.

ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ يُقَٰتِلُونَ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ ۖ وَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ يُقَٰتِلُونَ فِى سَبِيلِ ٱلطَّٰغُوتِ فَقَٰتِلُوٓا۟ أَوْلِيَآءَ ٱلشَّيْطَٰنِ ۖ إِنَّ كَيْدَ ٱلشَّيْطَٰنِ كَانَ ضَعِيفًا ﴿٧٦﴾

76. Yeemeneh yan mari usun Yallih gital Qeb abaah yangicilleeh koroosite mari Sheytan gital Qeb abaah yangicillee, toysa moominiiney Sheytan Awlaytiitiy (koros kinnuk) Sheytan catoh let Qeb aba, Diggah Sheytan keydi (uma Curbi kinnuk) umman Boola-lek.

أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ كُفُّوٓا۟ أَيْدِيَكُمْ وَأَقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُوا۟ ٱلزَّكَوٰةَ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ ٱلْقِتَالُ إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُمْ يَخْشَوْنَ ٱلنَّاسَ كَخَشْيَةِ ٱللَّهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً ۚ وَقَالُوا۟ رَبَّنَا لِمَ كَتَبْتَ عَلَيْنَا ٱلْقِتَالَ لَوْلَآ أَخَّرْتَنَآ إِلَىٰٓ أَجَلٍ قَرِيبٍ ۗ قُلْ مَتَٰعُ ٱلدُّنْيَا قَلِيلٌ وَٱلْءَاخِرَةُ خَيْرٌ لِّمَنِ ٱتَّقَىٰ وَلَا تُظْلَمُونَ فَتِيلًا ﴿٧٧﴾

77. Nabiyow korosut Qeb Abaanamah Yalli idini acee kalah sinni gaboobi koros Qeebik ibbixaay Salat Soolisaay Zaka acuwa kak iyyen mara (moominiinik garab kinnuk) matablaa? Tokkel korosut Qeb abaanam keenil tunkuttube waqdi, too waqdi keenik horta Sinaamak Yallak aban meesih innah tan meesih meesitan, hinnay wohuk gibdi meesih meesitan, Ni-Rabbow Qeb macah nel tuktubee Rabak dago waktî fanah macah nee waddiroyse waytee? iyyan, nabiyow addunyâ manoh hatak dagooh Akeerâ mano Yallak

meesita marah kayrih aysuk Raqta, sinaamey isin abitten taamak tu-Siinik madaggoysinta tamri lafoyti Berraaqimit (qanxixibaxa kinnuk) yan tufulti baxih innah tanim takke way keenik ixxic.

أَيْنَمَا تَكُونُوا۟ يُدْرِككُّمُ ٱلْمَوْتُ وَلَوْ كُنتُمْ فِى بُرُوجٍ مُّشَيَّدَةٍ ۗ وَإِن تُصِبْهُمْ حَسَنَةٌ يَقُولُوا۟ هَٰذِهِۦ مِنْ عِندِ ٱللَّهِ ۖ وَإِن تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا۟ هَٰذِهِۦ مِنْ عِندِكَ ۚ قُلْ كُلٌّ مِّنْ عِندِ ٱللَّهِ ۖ فَمَالِ هَٰٓؤُلَآءِ ٱلْقَوْمِ لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ حَدِيثًا ﴿٧٨﴾

78. Sinaamey isin elle aninnaan ikkel Qumri siinik yamurruqe waqdi Rabi sin eleele-le kaxxa xisneh xisen kalqootah addal Sugtan way, tama munaafiqhiin addunyâ niqmat geytek tah Yallih xaquk geyneemi iyyan, umaanee kee bala ken geytek, Mucammadow tah ku-xaquk nee geyteemi iyyan, Nabiyow maqaanee kee umaane inkih Yallak tani keenik ixxic, toysa tama mari atu keenî luk abta yaabat dagoh gide edde Radaanam macah xayyossu hee waanaa?

مَّآ أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ ٱللَّهِ ۖ وَمَآ أَصَابَكَ مِن سَيِّئَةٍ فَمِن نَّفْسِكَ ۚ وَأَرْسَلْنَٰكَ لِلنَّاسِ رَسُولًا ۚ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ شَهِيدًا ﴿٧٩﴾

79. Seehadaytow maqaanee kee niqmatak koo geytem Yallih xaquk tan, umaanee kee gibdak koo geytem ku-nafsik koo geyte, Nabiyow atu Sinaamah farmoytah anuk koo Rubneeh atu Yallih farmoyta kinnitoomuh Yalli Sumaaqah koo xiqah.

مَّن يُطِعِ ٱلرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ ٱللَّهَ ۖ وَمَن تَوَلَّىٰ فَمَآ أَرْسَلْنَٰكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا ﴿٨٠﴾

80. Yallih farmoytih amri oggole num, Toysa usuk Yallih Amri oggoleh Yallaa kee kay farmoytih Amri cineeh derre edde cabe num, Toysa Nabiyow atu ken amol anuk ken taamoomi dacrisaah loynisa num takkemkeh koo maruubinnino.

81. Tama maray Yallaa kee kay farmoytih amrit derre caba usun Yallih farmoytâ luk yanin waqdi ku-amri oggolleh iyyan, tokkel Nabiyow ku-xaquk yawqen waqdi keenik horta Bar atu keenik itteemik akam malisak xiinan Yalli usun Bar malisak xiinaanam keenil yaktubeh, toysa Nabiyow atu ken maxaagitinaay derre keenit cab, usun tu-kok makalaanak Yallal kelit, Yalli usuk Awliinuu kee catoh koo xiqqihaak.

وَيَقُولُونَ طَاعَةٌ فَإِذَا بَرَزُوا۟ مِنْ عِندِكَ بَيَّتَ طَآئِفَةٌ مِّنْهُمْ غَيْرَ ٱلَّذِى تَقُولُ ۖ وَٱللَّهُ يَكْتُبُ مَا يُبَيِّتُونَ ۖ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى ٱللَّهِ ۚ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ وَكِيلًا ﴿٨١﴾

82. Ta munaafiqhiin Qhuraan cubbussu mahaytaa? usuk (Qhuraan kinnuk) Yallih xaquk kalah aka ikkek Suginnay maggo ittâ way kay addal geyak yeneenik.

أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ ٱلْقُرْءَانَ ۚ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِندِ غَيْرِ ٱللَّهِ لَوَجَدُوا۟ فِيهِ ٱخْتِلَٰفًا كَثِيرًا ﴿٨٢﴾

83. Ama munaafiqhiiniy iimaan lubbit kak dabqewee Saay caagidiy Qelli kak faxxiimak tu-ken toofek hinnay meesi lubbit keenik Qiddam keenih temeetek Sinam fanal kaa fixiixisan (Baxcisan) usun tamahak ken toofem Yallih farmoytaa kee caagid abbobtih yan maray ixxiga kak leh fanah gacsinnoonuy keenik tuk adda yaaxige mari xaaguk Qellittem kak Aaxaguk yeneeh kak ayyaaquk yen, Yallak muxxoo kee kay Racmat sin (moominiin kinnuk) amol anee wannay Sheytan kataatak tenen usuk umaanek sin kah Amrisaamal siinik dago mara akke waytek.

وَإِذَا جَآءَهُمْ أَمْرٌ مِّنَ ٱلْأَمْنِ أَوِ ٱلْخَوْفِ أَذَاعُوا۟ بِهِۦ ۖ وَلَوْ رَدُّوهُ إِلَى ٱلرَّسُولِ وَإِلَىٰٓ أُو۟لِى ٱلْأَمْرِ مِنْهُمْ لَعَلِمَهُ ٱلَّذِينَ يَسْتَنۢبِطُونَهُۥ مِنْهُمْ ۗ وَلَوْلَا فَضْلُ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُۥ لَٱتَّبَعْتُمُ ٱلشَّيْطَٰنَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٨٣﴾

84. Toysa Nabiyow Yallih gital Qeb abaay ingicilliy kay Qangara fayya

فَقَٰتِلْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ ۚ لَا تُكَلَّفُ إِلَّا نَفْسَكَ ۚ

ittam keh, ku-Rabbi kok-sa kah amrise mara malik munaafiqhiin kok abta Raq maxaagitin, Nabiyow moominiin Qeebih ilsiisaay ken kah Sangeelis Yalli koroositeh yan marih Qeb kee gibda koo kee moominiinik waaselek Yalli Qandeh kulliimik gibdiih kay digaala korosul gibiduk Raqta.

وَحَرِّضِ ٱلْمُؤْمِنِينَ ۖ عَسَى ٱللَّهُ أَن يَكُفَّ بَأْسَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ ۚ وَٱللَّهُ أَشَدُّ بَأْسًا وَأَشَدُّ تَنكِيلًا ﴿٨٤﴾

85. Sinaamah meqe Shafaaqatta abah yan num galtoh teetik maglable, Sinaamah uma Shafaaqatta abah yan num galtoh teetik maglable, Yalli ummaanim yableeh dacrisaah dudda kah-le.

مَّن يَشْفَعْ شَفَٰعَةً حَسَنَةً يَكُن لَّهُۥ نَصِيبٌ مِّنْهَا ۖ وَمَن يَشْفَعْ شَفَٰعَةً سَيِّئَةً يَكُن لَّهُۥ كِفْلٌ مِّنْهَا ۗ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ مُّقِيتًا ﴿٨٥﴾

86. Muslimiiney muslimti Salaamaqle Siinih abek, toysa usuk Salaamaqle Siinih elle abe innak Salaamaqle tayse innal kaah aba, hinnay usuk Siinih elle abe innal tet kaal gacisa, Diggah Yalli ummaaniimik Cisab abaah wohul Sinam galtah.

وَإِذَا حُيِّيتُم بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّوا۟ بِأَحْسَنَ مِنْهَآ أَوْ رُدُّوهَا ۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ حَسِيبًا ﴿٨٦﴾

87. Yalli inki Yallaay kaak-sa Qibaada cakkisita Yalli mayan, Diggah usuk Qhiyaamah Ayróy Agaywaaga sinnih sin kobxisele Cisab kee galtoh, Yalli warseh yaniimik maxcô Nummah aysuk kaak Raqtam miyyaay? (Num Mayaysa).

ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۚ لَيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ ۗ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ ٱللَّهِ حَدِيثًا ﴿٨٧﴾

88. Moominiiney munaafiqhiinih yan marih caagidit macalitoonuu? wohul itta kah waytaanaah Namma ikkel kah gactaanam: Qeb keenit abnay itta buttaa kee Qeb keenit abe waynay itta Butta takken waqdi, Yalli

فَمَا لَكُمْ فِى ٱلْمُنَٰفِقِينَ فِئَتَيْنِ وَٱللَّهُ أَرْكَسَهُم بِمَا كَسَبُوٓا۟ ۗ أَتُرِيدُونَ أَن تَهْدُوا۟ مَنْ أَضَلَّ ٱللَّهُ ۗ وَمَن يُضْلِلِ ٱللَّهُ فَلَن تَجِدَ لَهُۥ سَبِيلًا ﴿٨٨﴾

uma taamaa kee munaafiqhannî Sabbatah koroosannuh ken gacse, moominiiney isin Yalli makot beeh maxqawise num tirri haytaanam faxxaanaa? Yalli isi gitak makkoyseh yan num, toysa inki innah tirtô gita kaah mageyta.

وَدُّوا۟ لَوْ تَكْفُرُونَ كَمَا كَفَرُوا۟ فَتَكُونُونَ سَوَآءً ۖ
فَلَا تَتَّخِذُوا۟ مِنْهُمْ أَوْلِيَآءَ حَتَّىٰ يُهَاجِرُوا۟
فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ ۚ فَإِن تَوَلَّوْا۟ فَخُذُوهُمْ وَٱقْتُلُوهُمْ
حَيْثُ وَجَدتُّمُوهُمْ ۖ وَلَا تَتَّخِذُوا۟ مِنْهُمْ وَلِيًّا
وَلَا نَصِيرًا ﴿٨٩﴾

89. Moominiiney munaafiqhiinih yan mari usun sinnih kah koroositen innah koroosittaanaah sin kee ken koroosannul massa takkeenim siinik Qaagitan, toysa Awlaytiitiy cato edde faxxaanah ken mahaysitina, usun Yallih diinih gitih Sabbatah guurummu iyyaanam fanah, tokkel usun islaam diinit derre cabeeniih korraaqeenik, toysa isin Seewah ken ibbixaay ken Qida ken elle geyinnaanih Aracal, isin Yallak kalah Awlaytuy cato edde faxxaanaa kee cateyna keenik mahaysitina.

إِلَّا ٱلَّذِينَ يَصِلُونَ إِلَىٰ قَوْمٍۭ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُم
مِّيثَٰقٌ أَوْ جَآءُوكُمْ حَصِرَتْ صُدُورُهُمْ أَن
يُقَٰتِلُوكُمْ أَوْ يُقَٰتِلُوا۟ قَوْمَهُمْ ۚ وَلَوْ شَآءَ
ٱللَّهُ لَسَلَّطَهُمْ عَلَيْكُمْ فَلَقَٰتَلُوكُمْ ۚ فَإِنِ
ٱعْتَزَلُوكُمْ فَلَمْ يُقَٰتِلُوكُمْ وَأَلْقَوْا۟ إِلَيْكُمُ
ٱلسَّلَمَ فَمَا جَعَلَ ٱللَّهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبِيلًا ﴿٩٠﴾

90. Kinnih immay Moominiiney sin kee fanat xaganaa kee Ateeban kak yan marat fantaaxawle marat Qeb maabina, hinnay usun Siinit Qeb abaanamak, hinnay sinni marat Qeb abaanamak Alilwa kak ceyitteeh woh faxe waak Siinil yemeete marat Qeb maabina, Yalli faxinnay woo mara siinit Ruubak yeneeh korosuk sin Qaduwwî luk gacca iyyeenih Siinî luk Aamuk yenen, Tokkel usun xabanah Siinik gaceeniih Qeb Siinit abe weeniih gaba yeceenik, Toysa Yalli isin Qeb keenit elle abtan gita Siinih maabinna.

91. Moominiiney isin munaafiqhiinik aka maray siinik amaan geyaah sinni marak Amaan geyam faxa mara geetton, usun koros kee koroosannû fanah gacsiminnaanih waqdi uma gacimih kaat gacan, ama mari Qeebik xabanah Siinik gaceweeh gaba Aceeweeh sinni gaboobi sin Qeebik Abbixe week, Toysa Seewah ken Abbixaay ken elle geyinnaanih Aracal ken Qida, too mara kinni Qiddaanaah Seewah ken orbissaanamah Baxxaqqa iyya Sumaq Siinih kak abnem.

سَتَجِدُونَ ءَاخَرِينَ يُرِيدُونَ أَن يَأۡمَنُوكُمۡ
وَيَأۡمَنُواْ قَوۡمَهُمۡ كُلَّ مَا رُدُّوٓاْ إِلَى ٱلۡفِتۡنَةِ
أُرۡكِسُواْ فِيهَاۚ فَإِن لَّمۡ يَعۡتَزِلُوكُمۡ وَيُلۡقُوٓاْ
إِلَيۡكُمُ ٱلسَّلَمَ وَيَكُفُّوٓاْ أَيۡدِيَهُمۡ فَخُذُوهُمۡ
وَٱقۡتُلُوهُمۡ حَيۡثُ ثَقِفۡتُمُوهُمۡۚ وَأُوْلَٰٓئِكُمۡ
جَعَلۡنَا لَكُمۡ عَلَيۡهِمۡ سُلۡطَٰنٗا مُّبِينٗا ٩١

92. Moominti isi toobokoyta moomintu cakki maliinoh Qidam cakkik maliiy kaah maxiqtaay mafaxxinta woh hoxak takke tet akke waytek, moomintu hoxak Qide num, Toysa moomintoh tan naqso currusee kee hinnay moomintuh yan naqasu currusaah kay marah yantacawwime gidiyik maaluk timixxigeh gide kaal tan, woo maalu Sadaqhatah kaah cabaanaah wohuk Qafu kaah aban ken akke waytek, woo Qiden num korosuy Siinik Qaduwwih tanih num yekkeeh Qideyni usuk moomintu yekkek, Toysa moomintoh tan naqso currusee kee hinnay lab naqsuy moomintuh yani curruse yakkay, sin kee keenik fanat xaganaa kee Ateeban kak yan marih num tekkek Rabe numih buxah marah yantacawwime gidiy kee moomintoh tan Naqso currusee kee hinnay moomintuh yan Naqsu

وَمَا كَانَ لِمُؤۡمِنٍ أَن يَقۡتُلَ مُؤۡمِنًا إِلَّا
خَطَـٔٗاۚ وَمَن قَتَلَ مُؤۡمِنًا خَطَـٔٗا فَتَحۡرِيرُ
رَقَبَةٖ مُّؤۡمِنَةٖ وَدِيَةٞ مُّسَلَّمَةٌ إِلَىٰٓ
أَهۡلِهِۦٓ إِلَّآ أَن يَصَّدَّقُواْۚ فَإِن كَانَ مِن
قَوۡمٍ عَدُوّٖ لَّكُمۡ وَهُوَ مُؤۡمِنٞ
فَتَحۡرِيرُ رَقَبَةٖ مُّؤۡمِنَةٖۖ وَإِن كَانَ مِن قَوۡمِۭ
بَيۡنَكُمۡ وَبَيۡنَهُم مِّيثَٰقٞ فَدِيَةٞ
مُّسَلَّمَةٌ إِلَىٰٓ أَهۡلِهِۦ وَتَحۡرِيرُ رَقَبَةٖ
مُّؤۡمِنَةٖۖ فَمَن لَّمۡ يَجِدۡ فَصِيَامُ شَهۡرَيۡنِ
مُتَتَابِعَيۡنِ تَوۡبَةٗ مِّنَ ٱللَّهِۗ وَكَانَ
ٱللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمٗا ٩٢

currusam kaal tan, tokkel usuk currusa naqso geewaa num tekkek toysa Namma Alsay itta kataata Soomam kaal tan Yalli toobat kaak oggolamkeh, Yalli isi naqoosah caagid yaaxigi keenih madqeemil Naggaar kinni.

وَمَن يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُّتَعَمِّدًا فَجَزَآؤُهُۥ
جَهَنَّمُ خَٰلِدًا فِيهَا وَغَضِبَ ٱللَّهُ عَلَيْهِ
وَلَعَنَهُۥ وَأَعَدَّ لَهُۥ عَذَابًا عَظِيمًا ﴿٩٣﴾

93. moomintu loowitik Qidah yan num, Toysa kay galto jahannam gira usuk teetil waarak Yalli kaa yinqibeeh isi Racmatak kaa yeyxeereh, Yalli kaxxa digaala kaah massoyse Akeeral.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِذَا ضَرَبْتُمْ فِى
سَبِيلِ ٱللَّهِ فَتَبَيَّنُوا۟ وَلَا تَقُولُوا۟ لِمَنْ أَلْقَىٰٓ
إِلَيْكُمُ ٱلسَّلَٰمَ لَسْتَ مُؤْمِنًا
تَبْتَغُونَ عَرَضَ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا
فَعِندَ ٱللَّهِ مَغَانِمُ كَثِيرَةٌ ۚ كَذَٰلِكَ
كُنتُم مِّن قَبْلُ فَمَنَّ ٱللَّهُ
عَلَيْكُمْ فَتَبَيَّنُوٓا۟ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ
بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿٩٤﴾

94. Yeemeneh yan maraw isin Yallih gital Qeb abtoonuh Safartan waqdi, toysa Seehadâ Qidimit maasassakinaay cubbusaay islaamaninnot culeeh Salaamaqle siinil Qide numuk atu moomintu hinnito maxcina Addunyâ manoh duyyê baxa edde gurrusak, tokkel Yallih xaqul maggo galtoy wohuk sin edde gaddalisa tanik, wonnaah isin duma korosuh Sugteeniih Yalli iimaanat sin gunek, toysa Abtaanam cubbusa, Diggah Yalli isin abba haytaanamak adda yaaxigi kinnik.

لَّا يَسْتَوِى ٱلْقَٰعِدُونَ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ أُو۟لِى ٱلضَّرَرِ
وَٱلْمُجَٰهِدُونَ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ بِأَمْوَٰلِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ ۚ
فَضَّلَ ٱللَّهُ ٱلْمُجَٰهِدِينَ بِأَمْوَٰلِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ عَلَى
ٱلْقَٰعِدِينَ دَرَجَةً ۚ وَكُلًّا وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلْحُسْنَىٰ ۚ وَفَضَّلَ ٱللَّهُ
ٱلْمُجَٰهِدِينَ عَلَى ٱلْقَٰعِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٩٥﴾

95. Moominiinik jihaadak daffeyak Raaqe maraa kee Yallih gital sinni maaluuy sinni nafsih yangicillee mara mamissowta duude waa maray (inti-malii kee iba maliiy Biyaakita numuuy ……w.w yan mara kinnuk) malkitle akke waytek, Yalli sinni maaluuy sinni nafsih Yallih gital yangicillee mara

jihaadak daffeyak Raaqe marak darajatal ken muxxuse jannatal, Yalli kulli mara keenik jannatah xagnise, Yalli kay gital yingicillee mara jihaadak daffeyak Raaqe marak kaxxa galtot muxxuse.

دَرَجَٰتٍ مِّنْهُ وَمَغْفِرَةً وَرَحْمَةً ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٩٦﴾

96. Usun (Yallih gital yingicillee mara kinnuk) Yallak jannatal fayya itta Qarway ittak Amol tanii kee dambi cabtii kee Racmatta kaak lon, Yalli dambi cabti-li xuwawli kinni.

إِنَّ ٱلَّذِينَ تَوَفَّىٰهُمُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ ظَالِمِىٓ أَنفُسِهِمْ قَالُوا۟ فِيمَ كُنتُمْ ۖ قَالُوا۟ كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِى ٱلْأَرْضِ ۚ قَالُوٓا۟ أَلَمْ تَكُنْ أَرْضُ ٱللَّهِ وَٰسِعَةً فَتُهَاجِرُوا۟ فِيهَا ۚ فَأُو۟لَٰٓئِكَ مَأْوَىٰهُمْ جَهَنَّمُ ۖ وَسَآءَتْ مَصِيرًا ﴿٩٧﴾

97. Diggah malayka Rooci kak tayyaaqe mari usun koros addat aben daffeynaa kee ken addak guuroh awqe weenimit sinni nafsi yudlume marah Anuk malayka ken Sahitak sinni diinih caagidik macat Sugteenii? Keenik itta, tokkel nanu ninni Baaxol diini Soolisnaamak Boolaysime marah Sugne iyyen, malayka keenil gacisak:Yallih Baaxo farakka luk manannaa? Teetik aka Baaxo fan guurumak sinni diini Soolissaanamkeh macah Awqe wayteenii? keenik itta, toysa too marak orbeyna jahannam gira, is manxu gacta gacsimeynaay usun fan kak orbaanam.

إِلَّا ٱلْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ ٱلرِّجَالِ وَٱلنِّسَآءِ وَٱلْوِلْدَٰنِ لَا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا ﴿٩٨﴾

98. Labhaa kee Agabuuy Qunxa urruy dulmi sinnik edde waasan dudda ceetaalak Aalle waah guuroh edde gexan gita Aaxige waay Boolaysime Akke waytek.

فَأُو۟لَٰٓئِكَ عَسَى ٱللَّهُ أَن يَعْفُوَ عَنْهُمْ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَفُوًّا غَفُورًا ﴿٩٩﴾

99. Toysa too maray Boola-le kinni Yalli Qafu kah abu waam, Yalli Qafu Abe dambi cabti-li kinni.

100. Koros Baaxok muslimiin Baaxô fanah isi diini luk Yallih gitah yawqeeh guurumah yan num, Baaxô Bagul maggo Aroocay isi Qaduwwi elle xixxibisaa kee niqmat kee Rizqhiy farakkale elle tani geele, isi buxak Yallaa kee kay farmoytâ fanah guurumak yewqe num, tohuk lakal gital Rabi kaa matrek, toysa Nummah kay galto Yallih garil kaah dabaqte, Yalli isi naqoosah dambi cabti-li xuwawli kinni.

*وَمَن يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ يَجِدْ فِي ٱلْأَرْضِ
مُرَٰغَمًا كَثِيرًا وَسَعَةً ۚ وَمَن يَخْرُجْ مِنۢ بَيْتِهِۦ
مُهَاجِرًا إِلَى ٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ ثُمَّ يُدْرِكْهُ ٱلْمَوْتُ فَقَدْ
وَقَعَ أَجْرُهُۥ عَلَى ٱللَّهِ ۗ وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿١٠٠﴾

101. Moominiiney Baaxô Bagul Safarah tawqen waqdi, toysa Salat Qhasrih (Affara Rakqat yakke Salat Namma Rakqatah gacsaanam kinnuk) Abittaanam dambi siinil mali Salaatat tanin waqdi koroosite mari umaaneh siinit Boodu waamak meesitteenik, diggah koros Baxxaqqa iyya Qadaawat Siinih-le mara kinnik keenik Cibbarsima.

وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي ٱلْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَن
تَقْصُرُوا۟ مِنَ ٱلصَّلَوٰةِ إِنْ خِفْتُمْ أَن يَفْتِنَكُمُ ٱلَّذِينَ
كَفَرُوٓا۟ ۚ إِنَّ ٱلْكَٰفِرِينَ كَانُوا۟ لَكُمْ عَدُوًّا مُّبِينًا ﴿١٠١﴾

102. Nabiyow atu Qebti Booxal ken addat teneeh Salat keenih Soolissaah ken Absissam faxxa waqdi, toysa keenik horta Salaatah kô luk Soltay, sinni Silac yabbixitoonay, tokkel kô luk Salaatah Solte horta Salaatah kummatta waqdi, toysa aka horta siinik wadiril Qaduwwi foocal tanay naharsi horta Salaatak gaba kaltah gide, aka hortay Salat abe wayte tamaatay, tokkel Salat kol luk Aboonay, usun Qaduwwik cibbarsimaanaah sinni Silac

وَإِذَا كُنتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ ٱلصَّلَوٰةَ
فَلْتَقُمْ طَآئِفَةٌ مِّنْهُم مَّعَكَ وَلْيَأْخُذُوٓا۟
أَسْلِحَتَهُمْ ۖ فَإِذَا سَجَدُوا۟ فَلْيَكُونُوا۟ مِن
وَرَآئِكُمْ وَلْتَأْتِ طَآئِفَةٌ أُخْرَىٰ لَمْ يُصَلُّوا۟
فَلْيُصَلُّوا۟ مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا۟ حِذْرَهُمْ
وَأَسْلِحَتَهُمْ ۗ وَدَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟
لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ وَأَمْتِعَتِكُمْ
فَيَمِيلُونَ عَلَيْكُم مَّيْلَةً وَٰحِدَةً ۚ وَلَا جُنَاحَ
عَلَيْكُمْ إِن كَانَ بِكُمْ أَذًى مِّن مَّطَرٍ
أَوْ كُنتُم مَّرْضَىٰٓ أَن تَضَعُوٓا۟ أَسْلِحَتَكُمْ

yabbixitoonay, koroosite mari isin sinni Silac kee sinni duyyek garcittaanam Siinik faxan, tokkel inki makkaqah siinit yakkuqeenimkeh, Robti adak meesitteeniih hinnay Biyaakitten sin tekkek sinni Silac Baaxol haytaanamah dambi siinil mayan Qaduwwik cibbarsima duddu haytaanam, Diggah Yalli korosuh ken xixxibissaah ken tayqunxee digaala keenih massoyse Akeeral.

وَخُذُوا۟ حِذْرَكُمْ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ أَعَدَّ لِلْكَٰفِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا ﴿١٠٢﴾

103. Tokkel Salaatak (meesitan waqdi aban Salat kinnuk) gaba kaltan waqdi, toysa isin Soolak daffeyak, isin Qaxah anuk Yalla Cusa, tokkel meesi siinik gexxeeh Satta ittan waqdi, toysa Salat dudda-luk Soolisaay aba, Diggah Salat moominiinil fardiy yimixxige wakti-le kinni.

فَإِذَا قَضَيْتُمُ ٱلصَّلَوٰةَ فَٱذْكُرُوا۟ ٱللَّهَ قِيَٰمًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِكُمْ ۚ فَإِذَا ٱطْمَأْنَنتُمْ فَأَقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ ۚ إِنَّ ٱلصَّلَوٰةَ كَانَتْ عَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ كِتَٰبًا مَّوْقُوتًا ﴿١٠٣﴾

104. Moominiiney korosuy Qaduwwih siinik tanih guran kee Qeebik maboolaatina, isin Qeebik siinit Raqta muduumak Qansaritteenik, toysa Diggah usun (koros kinnuk) isin kah Qansarittan innah Qansaritan, isin galtok usun Qaagite waanam Yallak Qaagittan, Yalli yaaxigi Naggaar kinni.

وَلَا تَهِنُوا۟ فِى ٱبْتِغَآءِ ٱلْقَوْمِ ۖ إِن تَكُونُوا۟ تَأْلَمُونَ فَإِنَّهُمْ يَأْلَمُونَ كَمَا تَأْلَمُونَ ۖ وَتَرْجُونَ مِنَ ٱللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ ۗ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٠٤﴾

105. Nabiyow Diggah nanu Qhuraan kitab cakkil kol oobisne, Yalli wacyih kol oobiseeh koo yuybulleemil Sinam fan mekeltamkeh, sinni nafsi cakki yaaqureenimit ganah yan marah

إِنَّآ أَنزَلْنَآ إِلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ بِٱلْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ ٱلنَّاسِ بِمَآ أَرَىٰكَ ٱللَّهُ ۚ وَلَا تَكُن لِّلْخَآئِنِينَ خَصِيمًا ﴿١٠٥﴾

(tuqma deqsita numih mara kinnuk) cato makkinaay keenih mahawsin.

106. Nabiyow Yallak dambi cabti esserit, Diggah Yalli dambi cabti-li xuwawli kinnik.

وَٱسْتَغْفِرِ ٱللَّهَ ۖ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿١٠٦﴾

107. sinni nafsi Yallih amrih cinat ganah yan mara macatinaay ken Afak mayaabin, Diggah Yalli gano kak nabaah dambi kak maggo mara mayakcinak.

وَلَا تُجَٰدِلْ عَنِ ٱلَّذِينَ يَخْتَانُونَ أَنفُسَهُمْ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ خَوَّانًا أَثِيمًا ﴿١٠٧﴾

108. Usun uma taamoomi keenik yableenimik Sinaamak yambooqoreeniih Yallak mayambooqoran usuk ken luk anuk, isi ixxigah ken caalat yaaxigeh Bar yaabak Yalli edde leede waa uma malat xiinan waqdi, Yallih ixxiga umman ken maxcoocaa kee ken uma taamoomiy abba haanat maroh tan.

يَسْتَخْفُونَ مِنَ ٱلنَّاسِ وَلَا يَسْتَخْفُونَ مِنَ ٱللَّهِ وَهُوَ مَعَهُمْ إِذْ يُبَيِّتُونَ مَا لَا يَرْضَىٰ مِنَ ٱلْقَوْلِ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطًا ﴿١٠٨﴾

109. Moominiiney isin Amah siini Ama marah (tuqma deqsita numih mara kinnuk) Addunyâ manol hawissaanaah keenih Sumaaqittaanahak, tokkel Qhiyaamah ayró Ama gano abak Yallih digaala iyyi waase-lee? hinnak Abba iyyi keenik Akkeleeh iyyi ken cate-lee?

هَٰٓأَنتُمْ هَٰٓؤُلَآءِ جَٰدَلْتُمْ عَنْهُمْ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا فَمَن يُجَٰدِلُ ٱللَّهَ عَنْهُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ أَم مَّن يَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا ﴿١٠٩﴾

110. Umaah Qaxumaane-le taamat Aseeh hinnay Yallih Amrih cinat isi nafsi yudlumeh yan num, tohuk lakal Yalla dambi cabti esserek, Yalla dambi cabti-li xuwaw-lih kaa geele.

وَمَن يَعْمَلْ سُوٓءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُۥ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ ٱللَّهَ يَجِدِ ٱللَّهَ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿١١٠﴾

111. dambi loowitik abeh yan num, toysa usuk cagalah isi nafsi dambi elle orbisam, Yalli isi naqoosah caagiida yaaxigi keenih madqeemil Naggaar kinni.

وَمَن يَكْسِبْ إِثْمًا فَإِنَّمَا يَكْسِبُهُۥ عَلَىٰ نَفْسِهِۦ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١١١﴾

112. num Qunxa dambi Abek hinnay kaxxa dambi abek, tohuk lakal dambik Barih yan numul kaa Qidek, toysa Nummah usuk dirab kee ereriiy Baxxaqqa iyya dambi yussukuqqeh.

وَمَن يَكْسِبْ خَطِيٓـَٔةً أَوْ إِثْمًا ثُمَّ يَرْمِ بِهِۦ بَرِيٓـًٔا فَقَدِ ٱحْتَمَلَ بُهْتَٰنًا وَإِثْمًا مُّبِينًا ﴿١١٢﴾

113. Nabiyow Yallih muxxoo kee kay Racmatta kaamol Suge wannay, tama sinni nafsi gantah tan horta cakki gitak koo makkossam niyatte usun wohut sinni nafsiksa makkoysaanam maloonuuy, usun tu-kalak hebeltoh iimiy kol Baahoonu waana malon, Yalli Qhuraan kitab kee Cikmat (Nabii Cadiswa kinnuk) kol oobiseeh, duma Aaxige waak Sugtem koo Barse madqooqik, Nabiyow Yallih muxxo kaamol kaxxam Naba wacyi kol oobiseeh isi farmoyta koo Abeemil.

وَلَوْلَا فَضْلُ ٱللَّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُۥ لَهَمَّت طَّآئِفَةٌ مِّنْهُمْ أَن يُضِلُّوكَ ۖ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّآ أَنفُسَهُمْ ۖ وَمَا يَضُرُّونَكَ مِن شَىْءٍ ۚ وَأَنزَلَ ٱللَّهُ عَلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْحِكْمَةَ وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ تَكُن تَعْلَمُ ۚ وَكَانَ فَضْلُ ٱللَّهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا ﴿١١٣﴾

114. Sinam garayat Abtah tan yaabittek maggoomut kayri mayan, Sadaqhat yaceenimih hinnay meqeemit yaabaanaah meqeemit taamitaanam kee hinnay Sinaamay itta wayteh maymaaqah Amrisa num akke waytek, tama caagiida Yallak leedaa kee galto edde gurrusak Abah yan num, toysa nanu Sarrah kaxxa galtoy farakka itta kaah Aceenno iyye Yalli.

۞ لَّا خَيْرَ فِى كَثِيرٍ مِّن نَّجْوَىٰهُمْ إِلَّا مَنْ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلَٰحٍۭ بَيْنَ ٱلنَّاسِ ۚ وَمَن يَفْعَلْ ذَٰلِكَ ٱبْتِغَآءَ مَرْضَاتِ ٱللَّهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١١٤﴾

115. Tirto kaah Baxxaqqa itteek lakal Yallih farmoytih Amri cinaah moominiin gitak kalih gita kataata num, kaa kee kay koroosannuy doorite ittah cabnaah jahannam gira kaa culusna, jahannam gira is manxu gacta gacsimeynaay?

وَمَن يُشَاقِقِ ٱلرَّسُولَ مِنۢ بَعۡدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ ٱلۡهُدَىٰ وَيَتَّبِعۡ غَيۡرَ سَبِيلِ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ نُوَلِّهِۦ مَا تَوَلَّىٰ وَنُصۡلِهِۦ جَهَنَّمَۖ وَسَآءَتۡ مَصِيرًا ﴿١١٥﴾

116. Diggah Yalli agleh tu-kaat haa maray Atoobe kalah Rabeh dambi macaba, Yallat Agleyta haanamak Addah Raqqa iyya dambi abah yan marak isih faxa marah dambi cabah, Yallat Agleyta haa num, toysa Nummah usuk cakki gitak xer makkootiyyah makkoote.

إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَغۡفِرُ أَن يُشۡرَكَ بِهِۦ وَيَغۡفِرُ مَا دُونَ ذَٰلِكَ لِمَن يَشَآءُۚ وَمَن يُشۡرِكۡ بِٱللَّهِ فَقَدۡ ضَلَّ ضَلَٰلَۢا بَعِيدًا ﴿١١٦﴾

117. Tama koros Yallak kalah taqbudem mali, numtinwellittey Say-marih migaaqitte kah abitte Akke waytek, usun kalah yaqbudeenim malon, Yalla cineeh umaanet caddok tatre Sheytan yaqbuden ken akke waytek.

إِن يَدۡعُونَ مِن دُونِهِۦٓ إِلَّآ إِنَٰثٗا وَإِن يَدۡعُونَ إِلَّا شَيۡطَٰنٗا مَّرِيدًا ﴿١١٧﴾

118. Sheytan Yalli isi Racmatak kaa yayxaaray xiibitak anu ku-Naqoosak yimixxige kura (Afto) keenik inni Qibaadah haysiteyyo iyye.

لَّعَنَهُ ٱللَّهُۘ وَقَالَ لَأَتَّخِذَنَّ مِنۡ عِبَادِكَ نَصِيبٗا مَّفۡرُوضٗا ﴿١١٨﴾

119. Sheytan isi yab warraysak, Diggah anu yoo kataate mara keenik cakkik makkoyseyyooh dirab Qaaguh ken xagniseyyo, diggah lacti Aytiita yargiqeenimih ken Amriseyyooh diggah usun tet Argiqe-lon, Yallih ginok weelal korsaanamah ken Amriseyyooh, Diggah usun kaa korse-lon, Sheytan Yallak kalah Awlaytuh

وَلَأُضِلَّنَّهُمۡ وَلَأُمَنِّيَنَّهُمۡ وَلَأٓمُرَنَّهُمۡ فَلَيُبَتِّكُنَّ ءَاذَانَ ٱلۡأَنۡعَٰمِ وَلَأٓمُرَنَّهُمۡ فَلَيُغَيِّرُنَّ خَلۡقَ ٱللَّهِۚ وَمَن يَتَّخِذِ ٱلشَّيۡطَٰنَ وَلِيّٗا مِّن دُونِ ٱللَّهِ فَقَدۡ خَسِرَ خُسۡرَانٗا مُّبِينٗا ﴿١١٩﴾

haysita num, toysa usuk Nummah Baxxaqqa itta kasaarah kasaarite Numu.

120. Sheytan isi kataate mara dirab xaganah xagnisaah deedal Qaaguh ken xagnisaah ken duquurusa, Sheytan kalah ken kah xagnisam mali duquurusiyyaa kee malmaalu akke waytek.

يَعِدُهُمْ وَيُمَنِّيهِمْ ۖ وَمَا يَعِدُهُمُ
ٱلشَّيْطَٰنُ إِلَّا غُرُورًا ﴿١٢٠﴾

121. Woo marak orbeyna jahannam giraay teetik edde maktaanaah eleelitan Arac mageyan.

أُو۟لَٰٓئِكَ مَأْوَىٰهُمْ جَهَنَّمُ
وَلَا يَجِدُونَ عَنْهَا مَحِيصًا ﴿١٢١﴾

122. Yeemeneeh meqe taamoomi Abbaasite mara weeqaytitte guba kak gexxa jannoota ken culsenno, usun umman teetil waarak, Yallih xagni Nummaay Agay-waaga mali, Yallak maxcô Nummah iyyi fulaa? Num ma-fula.

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ
سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا
ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدًا ۖ وَعْدَ ٱللَّهِ
حَقًّا ۚ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ ٱللَّهِ قِيلًا ﴿١٢٢﴾

123. Muslimiiney sin Qaagu hinnaay kitab marih Qaagu hinna Ama kaxxa muxxo elle geyaanam Nummah iimaan kee meqe taamal geyaanâ ikkal, uma taama Abe num teetil galtima, usuk Yallak kalah kay caagidih Abba yakke Awlaytu ma-geyaay cateynay Yallih digaalak kaa cata mageya.

لَّيْسَ بِأَمَانِيِّكُمْ وَلَآ أَمَانِىِّ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ ۗ
مَن يَعْمَلْ سُوٓءًا يُجْزَ بِهِۦ وَلَا يَجِدْ لَهُۥ مِن
دُونِ ٱللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿١٢٣﴾

124. Meqe taamoomik tu-Abbaasite num lab-Num takkay hinnay Say-Num takkay usuk moomintuh Anuk, Toysa too mari jannat culaah ken taamoomih galtok tamri lafoyti xiiroonut tan Boohâ Baxah gide keenik madaggoysaanaay ken mayadluman.

وَمَن يَعْمَلْ مِنَ ٱلصَّٰلِحَٰتِ مِن
ذَكَرٍ أَوْ أُنثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُو۟لَٰٓئِكَ
يَدْخُلُونَ ٱلْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ نَقِيرًا ﴿١٢٤﴾

وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِّمَّنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُۥ لِلَّهِ
وَهُوَ مُحْسِنٌ وَٱتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَٰهِيمَ حَنِيفًا ۗ
وَٱتَّخَذَ ٱللَّهُ إِبْرَٰهِيمَ خَلِيلًا ﴿١٢٥﴾

125. Diini Qaxah iyyi yaysee isi Nafsi Yallih gabal hee numuk, usuk Yalla inkittoysaah meqe taama Yalla caglisak, usuk Aka diinittek xabanah gacak Nabii Ibraahim diini kataate numuk iyyi yaysee? Num mayaysa, Yalli Nabii Ibraahim kaxxa kacnoytah haysite.

وَلِلَّهِ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ ۚ
وَكَانَ ٱللَّهُ بِكُلِّ شَىْءٍ مُّحِيطًا ﴿١٢٦﴾

126. Qaranwal tanim kee Baaxô Bagul tanim inkih Yalli-le, Yallih ixxiga ummaan iimit maroh taniih tu-kaak maqellitta.

وَيَسْتَفْتُونَكَ فِى ٱلنِّسَآءِ ۖ قُلِ ٱللَّهُ
يُفْتِيكُمْ فِيهِنَّ وَمَا يُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فِى
ٱلْكِتَٰبِ فِى يَتَٰمَى ٱلنِّسَآءِ ٱلَّٰتِى
لَا تُؤْتُونَهُنَّ مَا كُتِبَ لَهُنَّ وَتَرْغَبُونَ أَن
تَنكِحُوهُنَّ وَٱلْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ ٱلْوِلْدَٰنِ وَأَن
تَقُومُوا۟ لِلْيَتَٰمَىٰ بِٱلْقِسْطِ ۚ وَمَا تَفْعَلُوا۟ مِنْ
خَيْرٍ فَإِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِهِۦ عَلِيمًا ﴿١٢٧﴾

127. Nabiyow Sinam Agbi caagiidaa kee ken madqooqi Baxxaqqa keenih haytam koo esseran, ken caagiida Yalli Baxxaqqa Siinih heele, kitaabal Siinih tankirriyimem Say-Qayxiixay digbissaanam faxxaanay yaras kee Nagrâ maaluk keenih tunkuttubem kah Acee waytaanaa kee Qunxa urruy Boolaysaanaah burtaanah caagid Yalli Baxxaqqa siinih heele, Qayxiixah Nagrâ maaluu kee ken cakki keenih taceenimih Qadaalat Abtaanamah sin Amrisa keenik ixxic, isin kayrik Abba haytaanam, toysa diggah Yalli yaaxigi kinniih kaak Qellittam matan.

وَإِنِ ٱمْرَأَةٌ خَافَتْ مِنۢ بَعْلِهَا نُشُوزًا أَوْ
إِعْرَاضًا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَآ أَن يُصْلِحَا
بَيْنَهُمَا صُلْحًا ۚ وَٱلصُّلْحُ خَيْرٌ ۗ
وَأُحْضِرَتِ ٱلْأَنفُسُ ٱلشُّحَّ ۚ وَإِن تُحْسِنُوا۟

128. Barra isi Baqlak isil yaxxeereeh yambeemik hinnay derre isit cabaamak meesittek, toysa sitta geyaanaah sittin fan maymaaqah yaymaaqeenim ken Nammayal dambi mali, sitta geyaanam

Baxsimiyyak kayrih Aysuk Raqta nafsitte kaxxa cinnaane caalatah leeh elle ginnimte, sinni Agabû luk gexso temqeeniih Yallak keenih meesitteenik, toysa diggah Yalli isin Abba haytaanamak Adda yaaxigi kinni.

وَتَتَّقُوا۟ فَإِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١٢٨﴾

129. Lab-maraw isin gennaaqot tabbixen Agbih fanal Qadaalat Abtaanam maduddan kacanul kaxxa Baakeerih kah Baakersintan way, toysa faxe waytan Barrak inkinnah yan keltiyyah kelitti teetik maxcina, toysa Baqla sinniih cabti sinni Barray waxeexit tanih innah tet cabettoonuuh wohul dambi sin Abbixe-lek, sinni taamoomi taymaaqeeniih sinni Agabih fanal Qadaalat Abtaanaah Yallak keenih meesitteenik, toysa diggah Yalli isi Naqoosah dambi cabti-li xuwaw-li kinni.

وَلَن تَسْتَطِيعُوٓا۟ أَن تَعْدِلُوا۟ بَيْنَ ٱلنِّسَآءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ ۖ فَلَا تَمِيلُوا۟ كُلَّ ٱلْمَيْلِ فَتَذَرُوهَا كَٱلْمُعَلَّقَةِ ۚ وَإِن تُصْلِحُوا۟ وَتَتَّقُوا۟ فَإِنَّ ٱللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿١٢٩﴾

130. Barraa kee Baqla Cabtil ittak Baxsimtek Yalli ken Nammayak kulli num keenik isi muxxoh gaddalise-le teetik tayse Barra kaah yaceeh kaak yayse Baqla teetih yaceemil, Yallak muxxoo kee gune farakka ittaah usuk isi Naqoosâ fanal Aba meklal Naggaar kinni.

وَإِن يَتَفَرَّقَا يُغْنِ ٱللَّهُ كُلًّا مِّن سَعَتِهِۦ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ وَٰسِعًا حَكِيمًا ﴿١٣٠﴾

131. Qaranwal tanim kee Baaxô Bagul taniimih Reeda inkih Yalli-le, Nummah siinik duma kitab kah yontocowwime maraa kee sin (Mucammad صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ummat kinnuk) inkih Yallak meesita iyyaanamah sin farrimne, Yalli sin

وَلِلَّهِ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ ۗ وَلَقَدْ وَصَّيْنَا ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ مِن قَبْلِكُمْ وَإِيَّاكُمْ أَنِ ٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ ۚ وَإِن تَكْفُرُوا۟ فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ غَنِيًّا حَمِيدًا ﴿١٣١﴾

edde farriimeemil koroositteenik, toysa diggah Yalli Qaranwal tanim kee Baaxô Bagul taniimih Reeda usuk-le, Yalli isi ginok gaddali isi Naqoosah yecee Niqmatal fayla-li kinni.

وَلِلَّهِ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلْأَرْضِ ۚ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ وَكِيلًا ﴿١٣٢﴾

132. Qaranwal tanim kee Baaxô Bagul taniimih Reeda inkih Yalli-le, Yalli isi Naqoosah taamoomi Yableeh dacrisaamah xiqqi haa.

إِن يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ أَيُّهَا ٱلنَّاسُ وَيَأْتِ بِـَٔاخَرِينَ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ قَدِيرًا ﴿١٣٣﴾

133. Sinaamey Yalli faxek sin Bayissi heeh siinik kalah Aka mara Baahe-le, Yalli toh siinik Abaamah dudda-li kinni.

مَّن كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ ٱلدُّنْيَا فَعِندَ ٱللَّهِ ثَوَابُ ٱلدُّنْيَا وَٱلْـَٔاخِرَةِ ۗ وَكَانَ ٱللَّهُ سَمِيعًۢا بَصِيرًا ﴿١٣٤﴾

134. Sinaamey Siinik Aba taamat dubuk Addunyâ galtó faxa Num, toysa Yallih xaqul Addunyâ galtoó kee Akeerâ galtó inkih tanik kaal esseritay, Yalli isi Naqoosah maxcooca yaabbi ken taamoomi yabali kinni.

۞ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ كُونُوا۟ قَوَّٰمِينَ بِٱلْقِسْطِ شُهَدَآءَ لِلَّهِ وَلَوْ عَلَىٰٓ أَنفُسِكُمْ أَوِ ٱلْوَٰلِدَيْنِ وَٱلْأَقْرَبِينَ ۚ إِن يَكُنْ غَنِيًّا أَوْ فَقِيرًا فَٱللَّهُ أَوْلَىٰ بِهِمَا ۖ فَلَا تَتَّبِعُوا۟ ٱلْهَوَىٰٓ أَن تَعْدِلُوا۟ ۚ وَإِن تَلْوُۥٓا۟ أَوْ تُعْرِضُوا۟ فَإِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١٣٥﴾

135. Yeemeneh yan maraw Qadaalatal Soolaah Yallih Sabbatah Sumaaqita mara tika sinni nafsitteey hinnay sinni xaleynaa kee siinih Ramad-le mara takke way, elle Sumaaqittan Num gaddali yakkay hinnay tudagoyta yakkay, toysa Yalli ken Nammayih maqaane edde tan ikkeh ixxigah siinik Aysuk Raaqak, toysa isin sinni nafsi fayxi kataata mara makkina Qadaalat cabtaanamal, sinni Arrob Sumaaqak makteenik hinnay derre edde cabtaanaah kaa taaqureenimil, toysa diggah Yalli

isin Abba haytaanamak Adda yaaxigi kinni.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ ءَامِنُواْ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَٱلۡكِتَٰبِ ٱلَّذِي نَزَّلَ عَلَىٰ رَسُولِهِۦ وَٱلۡكِتَٰبِ ٱلَّذِيٓ أَنزَلَ مِن قَبۡلُۚ وَمَن يَكۡفُرۡ بِٱللَّهِ وَمَلَٰٓئِكَتِهِۦ وَكُتُبِهِۦ وَرُسُلِهِۦ وَٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِ فَقَدۡ ضَلَّ ضَلَٰلَۢا بَعِيدًا ١٣٦

136. Yeemeneh yan maraw isin Yallaa kee kay farmoytih Nummaysiyyal diggi ixxica, Qhuraan kitaabay Yalli isi farmoyta Nabii Mucammadal ﷺ oobisee kee Aka kitoobay Qhuraanak duma Aka farmoytiitil oobise Nummassaanamal diggi ixxica, Yallal koroositeeh kay malaykaay kay kitoobaay kay farmoytit kee elle caboh Ayról koroosite mari, toysa usun cakki gitak xer makkootiyyah makkooten.

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ثُمَّ كَفَرُواْ ثُمَّ ءَامَنُواْ ثُمَّ كَفَرُواْ ثُمَّ ٱزۡدَادُواْ كُفۡرٗا لَّمۡ يَكُنِ ٱللَّهُ لِيَغۡفِرَ لَهُمۡ وَلَا لِيَهۡدِيَهُمۡ سَبِيلَۢا ١٣٧

137. Diggah yeemeneeh, tohuk lakal koroositeeh tohuk lakal yeemeneeh, tohuk lakal koroositeeh, tohuk lakal koroosannu ossiteeh woo koroosannul Rabba iyyam fanah elle warree marah Yalli dambi keenih cabam matakkaay tirto gital tirri ken mahaa.

بَشِّرِ ٱلۡمُنَٰفِقِينَ بِأَنَّ لَهُمۡ عَذَابًا أَلِيمًا ١٣٨

138. Nabiyow munaafiqhiin ken Qansarissa digaala loonumul ken Aytikumus jahannam girah Addal.

ٱلَّذِينَ يَتَّخِذُونَ ٱلۡكَٰفِرِينَ أَوۡلِيَآءَ مِن دُونِ ٱلۡمُؤۡمِنِينَۚ أَيَبۡتَغُونَ عِندَهُمُ ٱلۡعِزَّةَ فَإِنَّ ٱلۡعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا ١٣٩

139. Usun (Munaafiqhiin kinnuk) koroosite mara Awlaytiitiy cato edde faxaanah haysita mara moominiin cabba heenih, usun (munaafiqhiin kinnuk) maysoo kee cato koros xaqul gurrusaanaa? Tokkel diggah maysoo kee cato inkih Yalli-lek.

140. Nummah moominiiney Yalli isi kitaabal (Qhuraan kinnuk), Yallih Aayootal koroositaah teetil Anqasah taabben waqdi, toysa isin keenî luk madaffeyina iyyaanam Siinil oobise, usun Yallih Aayootal aban Anqasak Aka walalat cullu iyyaanam fanah, diggah isin tohut keenî luk daffeyteenik, toysa isin dambil ken innah yan mara kinniton, Diggah Yalli munaafiqhiin kee koroosite mara inkih jahannam giral kobxise-le.

وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي ٱلْكِتَٰبِ أَنْ إِذَا سَمِعْتُمْ
ءَايَٰتِ ٱللَّهِ يُكْفَرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَأُ بِهَا فَلَا تَقْعُدُوا۟
مَعَهُمْ حَتَّىٰ يَخُوضُوا۟ فِى حَدِيثٍ غَيْرِهِۦٓ إِنَّكُمْ إِذًا
مِّثْلُهُمْ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ جَامِعُ ٱلْمُنَٰفِقِينَ
وَٱلْكَٰفِرِينَ فِى جَهَنَّمَ جَمِيعًا ﴿١٤٠﴾

141. Usun (Munaafiqhiin kinnuk) Qeb kee musiibatak Siinil obtam Siinih garrisa mara kinni Moominiiney Yalli isi guneh sin Qaduwwih sin cateeh iisaa kee xannaba kaak geyteenik, nanu catoh Siinî luk masuginninoo? Siinik iyyan, koros iisaa kee xannabak tu-Siinik geytek nanu Siinih Abneemit sin macatinninoo, Moominiin siinik mawaasinninoo Sin Qidaanamak? keenik iyyan, Yalli Qhiyaamah Ayro sin kee ken fan mekle-le, Yalli koros inkinnah moominiinik elle tayse gita teetih maabinna.

ٱلَّذِينَ يَتَرَبَّصُونَ بِكُمْ فَإِن كَانَ لَكُمْ
فَتْحٌ مِّنَ ٱللَّهِ قَالُوٓا۟ أَلَمْ نَكُن مَّعَكُمْ وَإِن
كَانَ لِلْكَٰفِرِينَ نَصِيبٌ قَالُوٓا۟ أَلَمْ
نَسْتَحْوِذْ عَلَيْكُمْ وَنَمْنَعْكُم مِّنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ۚ
فَٱللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۗ وَلَن يَجْعَلَ
ٱللَّهُ لِلْكَٰفِرِينَ عَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا ﴿١٤١﴾

142. Diggah munaafiqhiinih yan mari Yalla ganam yakkale usun iimaanak yaybulleenim kee koroosannuk Qellisaanamat, usuk usun Aben gano celta galtoh ken galtak, tama munaafiqhiin Salat Abtuh Solta waqdi tutaan luk kaah Solta Sinam sinni tablemkeh, usun Yalla dagoh gide Akke waytek macusan.

إِنَّ ٱلْمُنَٰفِقِينَ يُخَٰدِعُونَ ٱللَّهَ وَهُوَ
خَٰدِعُهُمْ وَإِذَا قَامُوٓا۟ إِلَى ٱلصَّلَوٰةِ قَامُوا۟ كُسَالَىٰ
يُرَآءُونَ ٱلنَّاسَ وَلَا يَذْكُرُونَ ٱللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٤٢﴾

مُّذَبۡذَبِينَ بَيۡنَ ذَٰلِكَ لَآ إِلَىٰ هَٰٓؤُلَآءِ وَلَآ إِلَىٰ هَٰٓؤُلَآءِۚ وَمَن يُضۡلِلِ ٱللَّهُ فَلَن تَجِدَ لَهُۥ سَبِيلٗا ١٤٣

143. Tama munaafiqhiin iimaan kee koroosanni fanal Agay-waagat tan, usun ta yeemene marâ luk mayaniinaay ta koroosite marâ luk mayanin, Yalli makot bee numuh, toysa tirtô gita inkinnah kaah mageyta.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَتَّخِذُواْ ٱلۡكَٰفِرِينَ أَوۡلِيَآءَ مِن دُونِ ٱلۡمُؤۡمِنِينَۚ أَتُرِيدُونَ أَن تَجۡعَلُواْ لِلَّهِ عَلَيۡكُمۡ سُلۡطَٰنٗا مُّبِينًا ١٤٤

144. Yeemeneh yan maraw moominiin cato cabba hayteenih koroosite mara Awlaytiitih mahaysitina, sinni Qaduwwih kacnoytit takkeenimit isin Yallah Baxxaqqa iyya Sumaq sinnil haytaanam maay faxxan?

إِنَّ ٱلۡمُنَٰفِقِينَ فِي ٱلدَّرۡكِ ٱلۡأَسۡفَلِ مِنَ ٱلنَّارِ وَلَن تَجِدَ لَهُمۡ نَصِيرًا ١٤٥

145. Diggah munaafiqhiin Qhiyaamah Ayro girak gubi onqorol tan, Nabiyow tama munaafiqhiinih cateynay tama digaalak ken cata inkinnah keenih mageyta.

إِلَّا ٱلَّذِينَ تَابُواْ وَأَصۡلَحُواْ وَٱعۡتَصَمُواْ بِٱللَّهِ وَأَخۡلَصُواْ دِينَهُمۡ لِلَّهِ فَأُوْلَٰٓئِكَ مَعَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَۖ وَسَوۡفَ يُؤۡتِ ٱللَّهُ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ أَجۡرًا عَظِيمٗا ١٤٦

146. Tama munaafiqhannuk Yallal gaceeh yotoobeeh taama yessemeqqeeh, Yallih kitab yibbixeeh sinni diini Yallah cagliseh yan mara Akke waytek, too mari usun Addunyaa kee Akeeral moominiinî luk yanin, Yalli moominiinih Sarra Akeeral kaxxa galto (jannat kinnuk) Aceele.

مَّا يَفۡعَلُ ٱللَّهُ بِعَذَابِكُمۡ إِن شَكَرۡتُمۡ وَءَامَنتُمۡۚ وَكَانَ ٱللَّهُ شَاكِرًا عَلِيمٗا ١٤٧

147. Yalli sin digaalamat maatuxxiqlee maca kak abaa? Kaa faatitteeniih kaa kee kay farmoyta Nummasseenik, Yalli isi naqoosa Qibaadak kaah Abtem keenik faatitah, usuk ummaanim yaaxigi kinni.

148. Yalli maxcoocak uma maxco fayya haanam makicni yundullume num kaa yudlume numih umaanet yaabam kaah xiqtam akke waytek, Yalli fayya heenim hinnay Ramma heenim yaabbi, Qellut Abeenim yaaxigi kinni.

* لَّا يُحِبُّ ٱللَّهُ ٱلْجَهْرَ بِٱلسُّوٓءِ مِنَ ٱلْقَوْلِ
إِلَّا مَن ظُلِمَ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ سَمِيعًا عَلِيمًا ﴿١٤٨﴾

149. Sinaamey meqe taama tuybulleenik hinnay tet Qellisseenik hinnay umaanek Siinil Baaheenimik Qafu Abteenik, toysa Diggah Yalli isi naqoosah Qafu Abah ken digaalam duudak.

إِن تُبْدُوا۟ خَيْرًا أَوْ تُخْفُوهُ أَوْ تَعْفُوا۟ عَن سُوٓءٍ
فَإِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَفُوًّا قَدِيرًا ﴿١٤٩﴾

150. Diggah Yallaa kee kay farmoytiitil koroosita mari (Yahuud kee Nasaara kinnuk) Yallaa kee kay farmoytiitih fan Baxsaanam faxan Yalla Nummasnaah kay farmoytit dirabbosnah iyyaanamal, garu keenik Nummasnaah garul keenik koroositnah iyyan, usun koroosannuu kee iimaanak fanal makô gitay Bicsiteeni haysitaanam faxan.

إِنَّ ٱلَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِٱللَّهِ وَرُسُلِهِۦ وَيُرِيدُونَ
أَن يُفَرِّقُوا۟ بَيْنَ ٱللَّهِ وَرُسُلِهِۦ وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ
بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَن
يَتَّخِذُوا۟ بَيْنَ ذَٰلِكَ سَبِيلًا ﴿١٥٠﴾

151. Woo maray tohut weeloysime usun Nummâ korosu, nanu koroositeh yan marah ken xixxibissaah ken tayqunxee digaala keenih massosne Akeeral.

أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْكَٰفِرُونَ حَقًّا ۚ وَأَعْتَدْنَا
لِلْكَٰفِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا ﴿١٥١﴾

152. Yallaa kee kay farmoytit Nummayseeh keenik numtin fan Baxse-weeh Yallih Amri oggole mari, too marah Yalli Sarra ken meqe galtoota keenih Aceele, Yalli dambi cabti-li xuwaw-li kinni.

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ بِٱللَّهِ وَرُسُلِهِۦ وَلَمْ يُفَرِّقُوا۟
بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ أُو۟لَٰٓئِكَ سَوْفَ
يُؤْتِيهِمْ أُجُورَهُمْ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿١٥٢﴾

يَسْـَٔلُكَ أَهْلُ ٱلْكِتَٰبِ أَن تُنَزِّلَ عَلَيْهِمْ كِتَٰبًا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ ۚ فَقَدْ سَأَلُوا۟ مُوسَىٰٓ أَكْبَرَ مِن ذَٰلِكَ فَقَالُوٓا۟ أَرِنَا ٱللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْهُمُ ٱلصَّٰعِقَةُ بِظُلْمِهِمْ ۚ ثُمَّ ٱتَّخَذُوا۟ ٱلْعِجْلَ مِنۢ بَعْدِ مَا جَآءَتْهُمُ ٱلْبَيِّنَٰتُ فَعَفَوْنَا عَن ذَٰلِكَ ۚ وَءَاتَيْنَا مُوسَىٰ سُلْطَٰنًا مُّبِينًا ﴿١٥٣﴾

153. Nabiyow kitab mari (Yahuud kinnuk) Qaraanak kitab keenil oobissam kol esseran, Nabii Muusal tawraat kitab inki adda kah oobe innah, Nabiyow tamah keenik Ma Qajjibsitin usun Nummah Nabii Muusa tamahak Nabam essereenik, tokkel Yalla intih nee uybulluy kaak iyyen, tokkel Qaran gira keenil obteeh ken finqisse, ken ceele waytam essereenimit sinni Nafsi yudlumeenimih Sabbatah, tohuk lakal Beqera Yallay yaqbudeenih haysiten Yalla cabba heenih Nabii Muusâ gabal Baxxaqqa itta Astooti keenih temeeteek lakal, tokkel wohuk Qafu keenih Abneh usun Beqeri Qibaadak Yallal gacen waqdi, Nabii Muusah maqarre Astootiy kay Nubuwwannuh Baxxaqqa iyya Sumaq takke kaah necee.

وَرَفَعْنَا فَوْقَهُمُ ٱلطُّورَ بِمِيثَٰقِهِمْ وَقُلْنَا لَهُمُ ٱدْخُلُوا۟ ٱلْبَابَ سُجَّدًا وَقُلْنَا لَهُمْ لَا تَعْدُوا۟ فِى ٱلسَّبْتِ وَأَخَذْنَا مِنْهُم مِّيثَٰقًا غَلِيظًا ﴿١٥٤﴾

154. Tuur deqsitta Qale Amol fayya keenik hayne meesissoh Tawraatal taniimil taamitoonu waanamah keenik Beyne Ateeban (xagana kinnuk) Abinat Assaanam cineenimih Sabbatah, Beytal Maqhdis deqsitta magaala Yallah Aqunxak moyya Ramma haak tet cula keenik inneeh usun woh cineeniih Saloofah cisik Axcuk culen, Sabti Ayro kullum tabbixeenimit caddok matatrina keenik inneeh woo kullum Ni-Amrih cinah yibbixeenih, gibdi Ateeban keenik Beyneeh kaa yiggileeniih kaa makeenih.

155. Ni-Racmatak ken kah neyxeerem keenik beyne Ateeban (xagana kinnuk) yiggileeniih Yallih Astootiy kay farmoytiitih Numma tascassee yengeddeeniih teetil koroositeenih, dulmiiy cakki maliinoh Yallih Ambiya Qideenimih Sabbatah, Ni-Lubbitte Sibat taniih Atu ittam maraaqissa iyyeenimih Sabbatah Ni-Racmatak ken neyxeereh, wonna hinnay usun koroositeenimih Sabbatah Yalli keenik tet Alfeh, tokkel usun dago iimaanak-sa ken yanfiqe iimaanah ma-yaaminan.

فَبِمَا نَقْضِهِم مِّيثَٰقَهُمْ وَكُفْرِهِم بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَقَتْلِهِمُ ٱلْأَنۢبِيَآءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَقَوْلِهِمْ قُلُوبُنَا غُلْفٌۢ ۚ بَلْ طَبَعَ ٱللَّهُ عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٥٥﴾

156. Usun Nabii Qiisal koroositeeniih kay ina Maryam dalwa Abte Axcuk kaxxa ererih edde yeerren maxco iyyeenimih Sabbatah Ni-Racmatak ken Neyxeereh.

وَبِكُفْرِهِمْ وَقَوْلِهِمْ عَلَىٰ مَرْيَمَ بُهْتَٰنًا عَظِيمًا ﴿١٥٦﴾

157. diggah nanu Maryam Baxa Qiisa Yallih farmoyta Anqasaay Burah kaa Qidneh iyyeenimih Sabbatah Ni-Racmatak ken neyxeereh, usun Nabii Qiisa maqidinnoonuuy kaa Mafannisinnon, kinnih immay Yalli Nabii Qiisâ ceelo keenih elle hee numu usun Qideenim, Diggah Nabii Qiisâ caagidil itta wee mari kay Qidimik Agay-waagat yanin, usun tamahak hebeltoh ixxiga malon akkal kataatanam akke waytek, usun ismitti heenih kaa maqidinnon.

وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا ٱلْمَسِيحَ عِيسَى ٱبْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ ٱللَّهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَٰكِن شُبِّهَ لَهُمْ ۚ وَإِنَّ ٱلَّذِينَ ٱخْتَلَفُوا۟ فِيهِ لَفِى شَكٍّ مِّنْهُ ۚ مَا لَهُم بِهِۦ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا ٱتِّبَاعَ ٱلظَّنِّ ۚ وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًۢا ﴿١٥٧﴾

158. Usun elle yakkalen inna hinnay Yalli Nabii Qiisa Nuwwuk isi fan fayya kaa hee, Yalli isi Reedal

بَل رَّفَعَهُ ٱللَّهُ إِلَيْهِ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿١٥٨﴾

mayso-li Abba haamal Naggaar kinni.

159. kitab marak (Yahuud kee Nasaara kinnuk) hebeltô num keenik ma-Raaqa Nabii Qiisa Qaraanak oobaah Rabak naharat usuk Yallih Naqasuuy kay farmoyta kinnim inkih Nummaysan ken Akke waytek, Nabii Qiisa Qhiyaamah Ayro Sumaq keenil yakke, yahuud kaa dirabbosseeh Nasaarâ Yallih Baxa kaak itteemil.

وَإِن مِّنْ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ إِلَّا لَيُؤْمِنَنَّ بِهِۦ قَبْلَ مَوْتِهِۦ ۖ وَيَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا ﴿١٥٩﴾

160. Yahuud yekke mari dulmii kee kaxxa dambittet Aseenimih Sabbatah keenih calallowteh Sugte meqe maaqo keenil carammosneh, sinnii kee Sinam maggom Yallih diinih gitak waaseenimih Sabbatah.

فَبِظُلْمٍ مِّنَ ٱلَّذِينَ هَادُوا۟ حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ طَيِّبَٰتٍ أُحِلَّتْ لَهُمْ وَبِصَدِّهِمْ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ كَثِيرًا ﴿١٦٠﴾

161. Nummah Yalli tawraat kitaabal ken kak waaseh yan Ribâ maalu Beeteeniih yokmeenimih Sabbatah, Sinam maalu cakki maliinoh deedalah yokmeenimih Sabbatah, keenik (Ama Yahuud kinnuk) koroositeh yan marah Qansarissa digaala massosne akeeral.

وَأَخْذِهِمُ ٱلرِّبَوٰا۟ وَقَدْ نُهُوا۟ عَنْهُ وَأَكْلِهِمْ أَمْوَٰلَ ٱلنَّاسِ بِٱلْبَٰطِلِ ۚ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَٰفِرِينَ مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٦١﴾

162. Kinnih immay keenik (yahuud kinnuk) ixxigaa kee Yallih madqooqil diggi iyya maraa kee moominiin Nabiyow Qhuraanak kol obsimtem kee kok naharsi farmoytiitil obsimtem Nummaysaanah, usun Salat Soolisaah Zaka yaceeh Yallaa kee ellecaboh Ayro Nummaysa

لَٰكِنِ ٱلرَّٰسِخُونَ فِى ٱلْعِلْمِ مِنْهُمْ وَٱلْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ بِمَآ أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَآ أُنزِلَ مِن قَبْلِكَ وَٱلْمُقِيمِينَ ٱلصَّلَوٰةَ وَٱلْمُؤْتُونَ ٱلزَّكَوٰةَ وَٱلْمُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ سَنُؤْتِيهِمْ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٦٢﴾

mara, woo maray meqe weeloolat weeloysimeh kaxxa galto (jannat kinnuk) Aceenno Akeeral.

إِنَّآ أَوۡحَيۡنَآ إِلَيۡكَ كَمَآ أَوۡحَيۡنَآ إِلَىٰ نُوحٖ وَٱلنَّبِيِّـۧنَ مِنۢ بَعۡدِهِۦۚ وَأَوۡحَيۡنَآ إِلَىٰٓ إِبۡرَٰهِيمَ وَإِسۡمَٰعِيلَ وَإِسۡحَٰقَ وَيَعۡقُوبَ وَٱلۡأَسۡبَاطِ وَعِيسَىٰ وَأَيُّوبَ وَيُونُسَ وَهَٰرُونَ وَسُلَيۡمَٰنَۚ وَءَاتَيۡنَا دَاوُۥدَ زَبُورٗا ﴿١٦٣﴾

163. Diggah Nabiyow nanu wacyi kol oobisneh, Nabii Nuucuuy kaak lakal tan Ambiyal wacyi kah oobisne innah, Nabii Ibraahim kee Nabii Ismaaqiliiy Nabii Iscaaqh kee Nabii Yaq-qhuubuuy kay Samadak Ambiya yekke maral wacyi oobisneh, Nabii Qiisaay Nabii Ayyuub kee Nabii Yuunusuuy Nabii Haaruun kee Nabii Suleymaanal wacyi oobisneh, Nabii Daawuuduh Zabuur deqsita kitab necee.

وَرُسُلٗا قَدۡ قَصَصۡنَٰهُمۡ عَلَيۡكَ مِن قَبۡلُ وَرُسُلٗا لَّمۡ نَقۡصُصۡهُمۡ عَلَيۡكَۚ وَكَلَّمَ ٱللَّهُ مُوسَىٰ تَكۡلِيمٗا ﴿١٦٤﴾

164. Nabiyow Qhuraan Addal Ama Suurak duma Nummah farmoytiitik xaagu kol kak maaqne farmoytit kee keenik xaagu kol kak maaqe wayne farmoytit Rubne, Yalli Nabii Muusâ luk yaabiyyah yaabe.

رُّسُلٗا مُّبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى ٱللَّهِ حُجَّةُۢ بَعۡدَ ٱلرُّسُلِۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمٗا ﴿١٦٥﴾

165. Inni ginô fanah farmoytitte Ruube yeemeneh yan mara keenik meqe galtol Aytikumusak, hinnay koroosite mara keenik Yi-digaalak meesiisak, Yalli Sinaamah farmoytit Ruubek wadir Sinam Yallat tuh haysit kee malkitaanam gee waanamkeh, Yalli mayso-li isi Naqoosah Abba haamal Naggaar kinni.

لَّٰكِنِ ٱللَّهُ يَشۡهَدُ بِمَآ أَنزَلَ إِلَيۡكَۖ أَنزَلَهُۥ بِعِلۡمِهِۦۖ وَٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ يَشۡهَدُونَۚ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ شَهِيدًا ﴿١٦٦﴾

166. Kinnih immay Nabiyow yahuud kee keenik kalah yan mari kol koroositek Atu kay farmoytay Qhuraan elle oobise kinnitoomuh

Yalli koh Sumaaqita usuk isi ixxigal kol kaa oobisak, malayka wacyih kol obsimtem Numma kinniimih koh Sumaaqitta, Nabiyow Yalli Sumaaqah dibuk Xiqqi koo haa.

167. Diggah koroositeeh ku-Nubuwwannu yangaddeeh Sinam Yallih gitak waase mari, Nummah cakki gitak xer makkootiyyah makkoote.

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَصَدُّوا۟ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ قَدْ ضَلُّوا۟ ضَلَٰلًۢا بَعِيدًا ﴿١٦٧﴾

168. Diggah koroositeeh koroosannut sinni Nafsii kee Sinam diinik waasaanamat yudlume marah Yalli dambi keenih cabam matakkaay cakki gital tirri ken haam maaba koroosannuk Amok kate weenimih Sabbatah.

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَظَلَمُوا۟ لَمْ يَكُنِ ٱللَّهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ طَرِيقًا ﴿١٦٨﴾

169. Yalli tirri ken mahaa jahannam gira ken gudduysa gital tirri ken haa kaa Akke waytek, usun (koros kinnuk) umman tet Addal waarak, toh Yallal xabciniih kaal magibdi.

إِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدًا ۚ وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرًا ﴿١٦٩﴾

170. Sinaamey Nummah Ni-Farmoyti Nabii Mucammad صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ sin Rabbik cakki diinî luk Siinih yemeetek, toysa kaa Nummaysa kaa Nummassaanam kayrih Siinih Aysuk Raqtak, sinni koroosannuk kate wayteenik, toysa diggah Yalli Qaranwaa kee Baaxol taniimih Reeda-lem ixiga, Yalli isi gino yaaxigeeh keenih Abba haamal Naggaar kinni.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ قَدْ جَآءَكُمُ ٱلرَّسُولُ بِٱلْحَقِّ مِن رَّبِّكُمْ فَـَٔامِنُوا۟ خَيْرًا لَّكُمْ ۚ وَإِن تَكْفُرُوا۟ فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٧٠﴾

171. Kitab maraw (Nasaara kinnuk) sinni diinit caddok matatrinaay

يَٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ لَا تَغْلُوا۟ فِى دِينِكُمْ

وَلَا تَقُولُوا۟ عَلَى ٱللَّهِ إِلَّا ٱلْحَقَّ ۚ إِنَّمَا
ٱلْمَسِيحُ عِيسَى ٱبْنُ مَرْيَمَ رَسُولُ ٱللَّهِ
وَكَلِمَتُهُۥٓ ۚ أَلْقَىٰهَآ إِلَىٰ مَرْيَمَ وَرُوحٌ مِّنْهُ ۖ
فَـَٔامِنُوا۟ بِٱللَّهِ وَرُسُلِهِۦ ۖ وَلَا تَقُولُوا۟ ثَلَٰثَةٌ ۚ
ٱنتَهُوا۟ خَيْرًا لَّكُمْ ۚ إِنَّمَا ٱللَّهُ إِلَٰهٌ وَٰحِدٌ ۖ
سُبْحَٰنَهُۥٓ أَن يَكُونَ لَهُۥ وَلَدٌ ۘ لَّهُۥ مَا فِى
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ ۗ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ
وَكِيلًا ﴿١٧١﴾

Yallal cakki maxcô kalihim mahaysina usuk xayloo kee Barra-le iyyaanamal, cagalah maryam Baxi Nabii Qiisa Yallih farmoytaay Yalli cakkil kaa Ruube, Yalli maryam gudduyse isi Qangarat (tik iyyaanamih Qangara kinnuk) kaa gineeh Yalla-le kabuk yan Roociy Yalli jibriil kah Amrisey jibriil maryam diriqit fuufusek kaa gine Yalli, toysa Yallaa kee kay farmoytit Nummaysaay Yallitte Sidoc takke maxcina, maryam kee Qiisa Agleh kaat haak, tama maxcok idiya woh kayrih Siinih taysehik, cagalah Yalli inki Yalla usuk Saytunnooweh xaylo haysitaamak, usuk Qaranwal tanim kee Baaxol taniimih Reeda-le, Yalli isi Naqoosah taamoomi yableeh dacrisaamah xiqqi ken haa.

لَّن يَسْتَنكِفَ ٱلْمَسِيحُ أَن يَكُونَ عَبْدًا
لِّلَّهِ وَلَا ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ ٱلْمُقَرَّبُونَ ۚ وَمَن
يَسْتَنكِفْ عَنْ عِبَادَتِهِۦ وَيَسْتَكْبِرْ
فَسَيَحْشُرُهُمْ إِلَيْهِ جَمِيعًا ﴿١٧٢﴾

172. Masiic (Nabii Qiisa kinnuk) Yallih Naqasu yakkeemik inkinnah isi Nafsi fayya mahaay mayaynaba, Yallat xayih tan malayka Yallih Naqoosa yakkeenimik inkinnah sinni mayaynaban, Yallih Qibaadak ise fayya haah kaxxamariinita mari, toysa Yalli Qhiyaamah Ayró inkih ken gaaboyse-le Cisab kee galtoh.

فَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ
فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ وَيَزِيدُهُم مِّن
فَضْلِهِۦ ۖ وَأَمَّا ٱلَّذِينَ ٱسْتَنكَفُوا۟
وَٱسْتَكْبَرُوا۟ فَيُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

173. Yeemeneeh meqe taamoomi Abbaasite marah tu-gactek, toysa Yalli ken taamoomih galtoota dudda-luk keenih Aceeleeh isi muxxok keenih osse-le, isi Nafsi fayya heeh kaxxa mariinite

marah tu-gactek, toysa Yalli ken Qansarissa digaalah ken digaale-le, usun Yallak kalah Awlaytu mageyaanaay cateynay Yallih digaalak ken cata mageyan.

وَلَا يَجِدُونَ لَهُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿١٧٣﴾

174. Sinaamey Nummah sin Rabbik Asta (Nabii Mucammad ﷺ kinnuk) Siinih temeete, Nooriy (Qhuraan kinnuk) Baxxaqqa iyyay tirto elle geytaana Siinil oobisne.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ قَدْ جَآءَكُم بُرْهَٰنٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَأَنزَلْنَآ إِلَيْكُمْ نُورًا مُّبِينًا ﴿١٧٤﴾

175. Yalla Nummayseeh Qhuraan kitaabay Noori-le yixxibixxee marah tu-gactek, toysa Yalli isi jannat ken culse-le kaak yan Racmat kee muxxoh, massa-le gitay (islaam diini kinnuk) jannatti kaloolâ fanah ken Beyal tirri ken hee-le.

فَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ بِٱللَّهِ وَٱعْتَصَمُوا۟ بِهِۦ فَسَيُدْخِلُهُمْ فِى رَحْمَةٍ مِّنْهُ وَفَضْلٍ وَيَهْدِيهِمْ إِلَيْهِ صِرَٰطًا مُّسْتَقِيمًا ﴿١٧٥﴾

176. Nabiyow Rabe Numuy Addunyal xaylo cabe weeh Abba cabe weeh Nagra koo esseran, woo Numuy Addunyal xalay kee Abbak tu-kak Raaqe wayteh maalih kurane elle Aban inna Yalli Siinih warse-le keenik ixxic, Seehadayti xalay kee Abbak Addunyal tu-cabe kalah Rabeeh toobokoytáy inaa kee Abba kaâ luk le dibuk kaak Raqtek, hinnay Abbah Baxá dibuk kaak Raqtek, tokkel is isi toobokoyti cabe Nagrâ maaluk garab-le, tet toobokoytay inaa kee Abba teetî luk-le tet Nagrah, hinnay tet Abbah Baxi dibuk Raaqek tet Nagrah, is Rabteeh xalay kee Abbak tu-cabe waytek

يَسْتَفْتُونَكَ قُلِ ٱللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِى ٱلْكَلَٰلَةِ ۚ إِنِ ٱمْرُؤٌا۟ هَلَكَ لَيْسَ لَهُۥ وَلَدٌ وَلَهُۥٓ أُخْتٌ فَلَهَا نِصْفُ مَا تَرَكَ ۚ وَهُوَ يَرِثُهَآ إِن لَّمْ يَكُن لَّهَا وَلَدٌ ۚ فَإِن كَانَتَا ٱثْنَتَيْنِ فَلَهُمَا ٱلثُّلُثَانِ مِمَّا تَرَكَ ۚ وَإِن كَانُوٓا۟ إِخْوَةً رِّجَالًا وَنِسَآءً فَلِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ ٱلْأُنثَيَيْنِ ۗ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمْ أَن تَضِلُّوا۟ ۗ وَٱللَّهُ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌۢ ﴿١٧٦﴾

tet maalu inkih Nagra, Rabe Seehadayti xalay kee Abbak tu-cabe weeh kaak Raqtem Namma Say- toobokoytá tekkek, toysa usuk cabeemik ken Nammay Sidiica ikkel heen maaluk Namma Afa usun lon, Rabe numuk Raqtem Lab-toobokoo kee Say-tooboko tekkek, toysa Lab-toobokoyti isi Namma toobokoytáh maglabih innah yan maglab-le Nagrâ maaluk, Yalli Nagrâ maalu elle kuran inna Baxxaqqa Siinih haa cakkik makkoote waytaanamkeh Nagrâ kuranel, Yalli ummaanim Yaaxigi kinni.

SUURAT AL-MAA-IDA

Madiinal Obte, 120 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَوْفُوا بِالْعُقُودِ ۚ أُحِلَّتْ لَكُمْ
بَهِيمَةُ الْأَنْعَامِ إِلَّا مَا يُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ غَيْرَ مُحِلِّي
الصَّيْدِ وَأَنْتُمْ حُرُمٌ ۗ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ مَا يُرِيدُ ﴿١﴾

1. Yallaa kee kay farmoyta Nummayse maraw Yallih xagnittee kee sin fanal tan xagnitte duudusa, Yalli Affara xiyyuk lac (lafnabaa kee ubcunto kinnuk) tasguudeenim siinih calalloyseh ama Suurah addal caraamu kak tekkeemiy siinil tankirriyime akke waytek, isin Cajjii kee Qumrah icraamat tanin waqdi dibaali admo calalloysite kalah, diggah Yalli isih faxam madqaah mekla.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُحِلُّوا شَعَائِرَ اللَّهِ
وَلَا الشَّهْرَ الْحَرَامَ وَلَا الْهَدْيَ وَلَا الْقَلَائِدَ
وَلَا آمِّينَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّن رَّبِّهِمْ
وَرِضْوَانًا ۚ وَإِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوا ۚ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ
شَنَآنُ قَوْمٍ أَن صَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
أَن تَعْتَدُوا ۘ وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ ۖ
وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ ۚ وَاتَّقُوا
اللَّهَ ۖ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢﴾

2. Yeemeneh yan maraw icraamat tanin waqdi Yalli caraamu siinil abem kee Yalli isi naqoosah isi diinik caggudusem ma-calalloysitina, Yalli Qeb edde abtaanam kak carammoyse Alsitte Qeebih ma-calalloysitina, kaqbâ fan beyan lac kee kaqbâ lac kinniimih Astah caram cooxuk tu-edde yexeen lacat boodaanam ma-calalloysitina, caram masgiidî fanah yufkuneeh gexa maray sinni Rabbih Rizqhii kee kay leedaa kee kay kacanu gurrusâ Qidim ma-calalloysitina, Cajjii kee Qumrah gexxan waqdi, icraamak calallowteenik, dibaala admoh tabbixeeniih Qiddaanam siinih xiqtahak admo abita caramak kalih

baaxol, seehada caram masgiidik sin waasseemih naqbi caddok keenit taturtaanamat sin baahe waay, moominiiney sittin fanal maqaaneh abtoo kee Yallak meesi edde taniimil itta cata, dambii kee Caddok tatur edde yaniimil itta macatinaay Yallak meesita, diggah Yalli digaala gibdi kay amri cine maral.

3. Barugaay caxta Qabalaay cereyyah cado takmeenim siinil carammowteh, masgaadal Yallih migaaqak kalih migaq elle xagan lacih cadoo kee sorkoociseenih (Quntuurusiyya, Quxuuxus) Rabe lacih cado siinil carammowteh, xaat Qidee kee hinnay caxxat Qide yekken lacih cado, fayya-le aracak Radek hinnay xiso elle tiddigillee lacih cadoo kee lac yingiqeeh giqit Rabe lacih cado, Ali Qideh yokme lacih cado siinil carammowteh, ama edde yabne lacak masgaadat kak matarteeniih tusguuden lacih cado akke waytek, Yallak kalah Qibaadah sooliseenimih tussuguudumeemih cado siinil carammowteh, Azlaam deqsita cooxuy missoyseenit siinil meklimtem kee siinih meklime wayteemih ixxiga kaal gurrusaanam siinil carammowteh, tama siinil carammowteemiy tama Aayatal cussumte abaanam Yallih amriiy kay taaqatak awqiyya kinni, Asaaku koroosite mari isin sinni diinik korraqtaanamak siinik

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ ٱلْمَيْتَةُ وَٱلدَّمُ وَلَحْمُ ٱلْخِنزِيرِ وَمَآ أُهِلَّ
لِغَيْرِ ٱللَّهِ بِهِۦ وَٱلْمُنْخَنِقَةُ وَٱلْمَوْقُوذَةُ وَٱلْمُتَرَدِّيَةُ
وَٱلنَّطِيحَةُ وَمَآ أَكَلَ ٱلسَّبُعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ
وَمَا ذُبِحَ عَلَى ٱلنُّصُبِ وَأَن تَسْتَقْسِمُوا۟ بِٱلْأَزْلَٰمِ ۚ
ذَٰلِكُمْ فِسْقٌ ۗ ٱلْيَوْمَ يَئِسَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِن
دِينِكُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَٱخْشَوْنِ ۚ ٱلْيَوْمَ أَكْمَلْتُ
لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِى وَرَضِيتُ
لَكُمُ ٱلْإِسْلَٰمَ دِينًا ۚ فَمَنِ ٱضْطُرَّ فِى مَخْمَصَةٍ
غَيْرَ مُتَجَانِفٍ لِّإِثْمٍ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣﴾

yobboodeenih, toysa yok meesita keenik ma-meesitinaay Asaaku sin diiniy islaamanninô diini kinnii kee yi-Niqmat siinih duuduseeh islaamanninô diinih haysittaanam siinih oggoleeh ikcineh iyye Yalli, Qulul gibda makmo kak carammowtem yakmeemit kafisse num loowitik dambî fanah kelta num akke kalah yokmek woh kaah calaali, toysa diggah Yalli dambi cabti-li xuwaw-li kinni.

4. Nabiyow ku-kataysis maaqok makmo keenih kak xiqtam koo esserta, Nabiyow keenik ixxic, maaqok meqem kee Haadak lifiiqa leeh Alwak maaqiyo leemiy Barisseeniih adbisseeni admoh tibbixeemih cado siinih calallowteh, Yalli sin barseemik admo siinih elle aban inna tet barisak, toysa is siinih kak tabbixem akuma isin admoh tet Rubtan waqdi, tet Rubtan waqdi Yallih migaq teetil cusa (Bismillah axcuk) Yalli sin kah amrisem abtaanam kee usuk sin kak waaseemik waasimtaanamal kaak meesita, diggah Yalli Cisab Sissikik.

يَسْـَٔلُونَكَ مَاذَآ أُحِلَّ لَهُمْ ۖ قُلْ أُحِلَّ لَكُمُ
ٱلطَّيِّبَٰتُ وَمَا عَلَّمْتُم مِّنَ ٱلْجَوَارِحِ مُكَلِّبِينَ
تُعَلِّمُونَهُنَّ مِمَّا عَلَّمَكُمُ ٱللَّهُ ۖ فَكُلُوا۟ مِمَّآ
أَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ وَٱذْكُرُوا۟ ٱسْمَ ٱللَّهِ عَلَيْهِ ۖ
وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ سَرِيعُ ٱلْحِسَابِ ﴿٤﴾

5. Moominiiney Asaaku maaqok meqeemiy calaalik tani siinih calallowteh, kitab kah yontocowwime marih (Yahuud kee Nasaara kinnuk) maaqo (usun yusguuden lacih cado kinnuk) siinih calallowteeh sin maaqo

ٱلْيَوْمَ أُحِلَّ لَكُمُ ٱلطَّيِّبَٰتُ ۖ وَطَعَامُ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟
ٱلْكِتَٰبَ حِلٌّ لَّكُمْ وَطَعَامُكُمْ حِلٌّ لَّهُمْ ۖ
وَٱلْمُحْصَنَٰتُ مِنَ ٱلْمُؤْمِنَٰتِ وَٱلْمُحْصَنَٰتُ مِنَ
ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ مِن قَبْلِكُمْ إِذَآ ءَاتَيْتُمُوهُنَّ
أُجُورَهُنَّ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَٰفِحِينَ وَلَا مُتَّخِذِىٓ

أَخۡدَانٖۗ وَمَن يَكۡفُرۡ بِٱلۡإِيمَٰنِ فَقَدۡ حَبِطَ عَمَلُهُۥ وَهُوَ فِي ٱلۡأٓخِرَةِ مِنَ ٱلۡخَٰسِرِينَ ٥

(isin tusguuden lacih cado kinnuk) keenih calallowteh, moominiiney moominiinih yan Agabuy currih yaniy dalwak yexxeerek digib keenik siinih calallooweh, siinik naharat kitab kah yontocowwime marih Agabuy currik yaniy dalwak yexxeerek digib keenik siinih calallooweh ken yaras keenih teceenik kollay, calaalih ken haysitak dalwah ken haysite kalah, Mareytiitih ken haysite kalah, iimaan madqooqil koroositeeh yengedde num, toysa Nummah kay taamoomi Bayteeh usuk Akeeral kasaarite marih numu wonnal elle Rabek.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا قُمۡتُمۡ إِلَى ٱلصَّلَوٰةِ فَٱغۡسِلُواْ وُجُوهَكُمۡ وَأَيۡدِيَكُمۡ إِلَى ٱلۡمَرَافِقِ وَٱمۡسَحُواْ بِرُءُوسِكُمۡ وَأَرۡجُلَكُمۡ إِلَى ٱلۡكَعۡبَيۡنِۚ وَإِن كُنتُمۡ جُنُبٗا فَٱطَّهَّرُواْۚ وَإِن كُنتُم مَّرۡضَىٰٓ أَوۡ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوۡ جَآءَ أَحَدٞ مِّنكُم مِّنَ ٱلۡغَآئِطِ أَوۡ لَٰمَسۡتُمُ ٱلنِّسَآءَ فَلَمۡ تَجِدُواْ مَآءٗ فَتَيَمَّمُواْ صَعِيدٗا طَيِّبٗا فَٱمۡسَحُواْ بِوُجُوهِكُمۡ وَأَيۡدِيكُم مِّنۡهُۚ مَا يُرِيدُ ٱللَّهُ لِيَجۡعَلَ عَلَيۡكُم مِّنۡ حَرَجٖ وَلَٰكِن يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمۡ وَلِيُتِمَّ نِعۡمَتَهُۥ عَلَيۡكُمۡ لَعَلَّكُمۡ تَشۡكُرُونَ ٦

6. Yeemeneh yan maraw Salaatah Soltaanam faxxan waqdi, toysa sinni foocittee kee sinni gaboobi Cusuula luk kaqlisa, sinni Moyyaayi duugaay sinni Ibitte Namma kulcunto luk kaqlisa, jinaabat teneenik kaqala, Biyaakita mara tekkeenik hinnay Safarah yan mara tekkeenik hinnay siinik numuk teyni daacoh aracak yemeetek hinnay Agabul fidoh orobteeniih lee wayteenik, tokkel Saytun burtay taahirik tanit tayammum abitaay sinni foocittee kee sinni gaboobi teetit duuga, Yalli tamahal gibdaabina sin amol haam ma-faxa, kinnih immay dambii kee wadô sinnaay jinaabak sin taahirroysaah isi niqmat siinih duudusuh abe wohul kaa faatita mara takkeenimkeh.

وَٱذۡكُرُواْ نِعۡمَةَ ٱللَّهِ عَلَيۡكُمۡ وَمِيثَٰقَهُ ٱلَّذِي وَاثَقَكُم بِهِۦٓ إِذۡ قُلۡتُمۡ سَمِعۡنَا وَأَطَعۡنَاۖ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمُۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ٧

7. Moominiiney Yalli siinih yecee iimaan niqmatay sin amol yani kassita, Yalla Nummassaanaah kay farmoyta katattaanamal siinik Bee ateeban (xagana kinnuk) noobbeeh oggolleh itten waqdi kassitaay Yallak meesita, diggah Yalli Alilwat tanim yaaxigi kinni.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ كُونُواْ قَوَّٰمِينَ لِلَّهِ شُهَدَآءَ بِٱلۡقِسۡطِۖ وَلَا يَجۡرِمَنَّكُمۡ شَنَـَٔانُ قَوۡمٍ عَلَىٰٓ أَلَّا تَعۡدِلُواْۚ ٱعۡدِلُواْ هُوَ أَقۡرَبُ لِلتَّقۡوَىٰۖ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَۚ إِنَّ ٱللَّهَ خَبِيرُۢ بِمَا تَعۡمَلُونَ ٨

8. Yeemeneh yan maraw Yallah cakkil Soolaay Qadaalatal Sumaaqita mara tika, Seehadah abten naqbi Qadaalat abe waytaanamat sin baahe waay, Qadaalat aba Yallak meesil usuk xayuk Raaqak, Yallak meesita, diggah Yalli isin abba haytaanamak adda yaaxigi kinnik.

وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَهُم مَّغۡفِرَةٞ وَأَجۡرٌ عَظِيمٞ ٩

9. Yalli Yeemeneeh meqe taamoomi abbaasite mara dambi cabtii kee kaxxa galto (jannat kinnuk) loonumul ken xagnise.

وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَكَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَآ أُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ ٱلۡجَحِيمِ ١٠

10. Koroositeeh Ni-inkittinaanee tascassee Astooti dirabboyse mari, woo mari usun jaciim deqsitta girah mara kinnon.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱذۡكُرُواْ نِعۡمَتَ ٱللَّهِ عَلَيۡكُمۡ إِذۡ هَمَّ قَوۡمٌ أَن يَبۡسُطُوٓاْ إِلَيۡكُمۡ أَيۡدِيَهُمۡ فَكَفَّ أَيۡدِيَهُمۡ عَنكُمۡۖ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَۚ وَعَلَى ٱللَّهِ فَلۡيَتَوَكَّلِ ٱلۡمُؤۡمِنُونَ ١١

11. Yallaa kee kay farmoyta Nummayse maraw, Yallih niqmatay sin amol yani kassita, sin Qaduwwik sin dacriseemil, sin Qaduwwih yan mari Qidimih sinni gaboobi siinil fakam niyaate waqdiy Yalli ken gaboobi siinik yibbixeeh waase kassita, maqaane abittaanaah umaanek waasimtaanamal Yallak meesita, yeemeneh yan mari diini caagid kee Addunyâ Caagidil inkih Yallal keltoonay.

12. Nummah Yalli israa-iil xaylok ateeban (xagana kinnuk) beeh Yalli Nabii Muusa taban kee Namma makaabantu keenik beyaah ken Ruubaamah kaa amrise, Yalli israa-iil xaylok anu diggah Siinî luk an iyye, isin Salat Soolisseeniih Zaká teceeniih Yi-farmoytit Nummasseeniih ken tessekexxeenik, mattaccoot Yallih fooca gurrusak teceenik, dambitte siinik duugeyyooh weeqaytitte guba kak gexxa jannoota sin culseyyo, tohuk lakal siinik koroosite num Nummah Massa-le gitak Baditeeh makot gexe num kinni.

*وَلَقَدْ أَخَذَ ٱللَّهُ مِيثَٰقَ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ
وَبَعَثْنَا مِنْهُمُ ٱثْنَىْ عَشَرَ نَقِيبًا ۖ
وَقَالَ ٱللَّهُ إِنِّى مَعَكُمْ ۖ لَئِنْ أَقَمْتُمُ
ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتَيْتُمُ ٱلزَّكَوٰةَ وَءَامَنتُم
بِرُسُلِى وَعَزَّرْتُمُوهُمْ وَأَقْرَضْتُمُ ٱللَّهَ قَرْضًا
حَسَنًا لَّأُكَفِّرَنَّ عَنكُمْ سَيِّـَٔاتِكُمْ
وَلَأُدْخِلَنَّكُمْ جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا
ٱلْأَنْهَٰرُ ۚ فَمَن كَفَرَ بَعْدَ ذَٰلِكَ
مِنكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَآءَ ٱلسَّبِيلِ ﴿١٢﴾

13. Tama Yahuud Ni-Ateeban makteemih Sabbatah Ni-Racmatak ken neyxeereh, lubbitte keenik niygibdeeh (kafisneh) iimaanah Allagowtaamak, usun Yallih yaabay Nabii Muusal oobe laaracak Koran korsaanaah iimaanak ken kah amriseenimiy ken kassiiseenik sinni maglabak tu-cabaanaah elle mataamitan, Nabiyow Yahuuduk xagni makoo kee gano tableemik makatta keenik yeemene maray dago akke waytek, Toysa atu Qafu keenih Abaay ken uma taamal ken makataatin, diggah Yalli maqaane Aba mara kicnihik.

فَبِمَا نَقْضِهِم مِّيثَٰقَهُمْ لَعَنَّٰهُمْ وَجَعَلْنَا
قُلُوبَهُمْ قَٰسِيَةً ۖ يُحَرِّفُونَ ٱلْكَلِمَ عَن
مَّوَاضِعِهِۦ وَنَسُوا۟ حَظًّا مِّمَّا ذُكِّرُوا۟
بِهِۦ ۚ وَلَا تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلَىٰ خَآئِنَةٍ مِّنْهُمْ
إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ ۖ فَٱعْفُ عَنْهُمْ وَٱصْفَحْ ۚ
إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿١٣﴾

14. Diggah nanu Nasaara Nabii Qiisa kataata mara kinnino iyye marak Ateeban beyneh, tokkel usun iimaanak kah amrisimeenimiy ken kassiiseenik maglabak tu-cabeeniih elle mataamitinnon, tokkel ken

وَمِنَ ٱلَّذِينَ قَالُوٓا۟ إِنَّا نَصَٰرَىٰٓ أَخَذْنَا
مِيثَٰقَهُمْ فَنَسُوا۟ حَظًّا مِّمَّا ذُكِّرُوا۟
بِهِۦ فَأَغْرَيْنَا بَيْنَهُمُ ٱلْعَدَٰوَةَ
وَٱلْبَغْضَآءَ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ ۚ وَسَوْفَ

fanat Qadaawat kee gibdi Naqabu Qidne Qhiyaamah ayrô fanah, Yalli sarra akeeral umaanek abak sugeenim keenih warse-le.

يُنَبِّئُهُمُ ٱللَّهُ بِمَا كَانُوا۟ يَصْنَعُونَ ﴿١٤﴾

15. Kitab maraw (yahuud kee Nasaara kinnuk) Nummah Ni-farmoyti Nabii Mucammad ﷺ Siinih yemeeteh isin maggoomuy kitaabak (Tawraat kee injiil kinnuk) Qellisak sugteeni Baxxaqqa siinih haah maggoomuk Qafu siinih abaah Siinih caba, Nummah Yallak Noorii (Nabii Mucammad ﷺ kinnuk) kee cakki Baxxaqqa haa kitab (Qhuraan kinnuk) siinih yemeeteh.

يَٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ قَدْ جَآءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مِّمَّا كُنتُمْ تُخْفُونَ مِنَ ٱلْكِتَٰبِ وَيَعْفُوا۟ عَن كَثِيرٍ ۗ قَدْ جَآءَكُم مِّنَ ٱللَّهِ نُورٌ وَكِتَٰبٌ مُّبِينٌ ﴿١٥﴾

16. Yalli ama kitaabal (Qhuraan kinnuk) kay leedaa kee kay kacni edde yanim kataata mara Saayaay nagayna edde tan gital tirri ken haa, Yalli koroosanni diteetak iimaan diifû fanah ken edde yayyaaqe kay idniiy kay fayxih, massa-le gitâ (islaam diini kinnuk) fanah tirri ken haa.

يَهْدِى بِهِ ٱللَّهُ مَنِ ٱتَّبَعَ رِضْوَٰنَهُۥ سُبُلَ ٱلسَّلَٰمِ وَيُخْرِجُهُم مِّنَ ٱلظُّلُمَٰتِ إِلَى ٱلنُّورِ بِإِذْنِهِۦ وَيَهْدِيهِمْ إِلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿١٦﴾

17. Nummah Maryam baxi Qiisa usuk Yalla iyye mari (Nasaara kinnuk) koroositeh, Nabiyow keenik ixxic, tokkel Yalli Maryam baxa Nabii Qiisaa kee kay ina Maryam kee baaxô bagul tanim inkih Qidam faxek iyyaay? woh duddaah abe kaa kaltam, Yalli Qaranwaa kee baaxooy ken Nammayih fanal taniimih Reeda usuk-le, usuk isih faxam gina, Yalli usuk ummaan iimih dudda-li kinni.

لَقَدْ كَفَرَ ٱلَّذِينَ قَالُوٓا۟ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْمَسِيحُ ٱبْنُ مَرْيَمَ ۚ قُلْ فَمَن يَمْلِكُ مِنَ ٱللَّهِ شَيْـًٔا إِنْ أَرَادَ أَن يُهْلِكَ ٱلْمَسِيحَ ٱبْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُۥ وَمَن فِى ٱلْأَرْضِ جَمِيعًا ۗ وَلِلَّهِ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ۚ يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ ۚ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٧﴾

وَقَالَتِ ٱلْيَهُودُ وَٱلنَّصَٰرَىٰ نَحْنُ أَبْنَٰٓؤُا۟ ٱللَّهِ
وَأَحِبَّٰٓؤُهُۥ ۚ قُلْ فَلِمَ يُعَذِّبُكُم بِذُنُوبِكُم ۖ
بَلْ أَنتُم بَشَرٌ مِّمَّنْ خَلَقَ ۚ يَغْفِرُ لِمَن يَشَآءُ
وَيُعَذِّبُ مَن يَشَآءُ ۚ وَلِلَّهِ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ۖ وَإِلَيْهِ ٱلْمَصِيرُ ﴿١٨﴾

18. Yahuud kee Nasaara nanu Yallih xaylooy kay kacnoytiiti itte, Nabiyow toysa sin dambittel macah sin digaalaa? wonna hinnay isin Yalli gineemik Seehada kinniton keenik ixxic, Yalli isih faxa marah dambi cabaah isih faxa mara digaalah, Yalli Qaranwaa kee baaxooy ken nammayih fanal taniimih Reeda-leeh Qhiyaamah ayró gacim kaâ fanah yakke.

يَٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ قَدْ جَآءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ
لَكُمْ عَلَىٰ فَتْرَةٍ مِّنَ ٱلرُّسُلِ أَن تَقُولُوا۟
مَا جَآءَنَا مِنۢ بَشِيرٍ وَلَا نَذِيرٍ ۖ فَقَدْ جَآءَكُم
بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ ۗ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٩﴾

19. Kitab maraw (yahuud kee Nasaara kinnuk) Nummah Ni-farmoyti Nabii Mucammad صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ Siinih yemeeteh cakkii kee tirto edde tanim Baxxaqqa siinih haak, Yallih farmoytiitiy wacyi elle ooba edde teedee waktik lakat, hebeltô farmoytay maqaanel nee aytikumusaah umaanek nee meesiisa neh ma-matto ittaanamak, Nummah maqaanel sin aytikumusaah umaanek sin meesiisa farmoyti (Nabii Mucammad صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ kinnuk) siinih yemeeteh, Yalli ummaan iimih dudda-li kinni.

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِۦ يَٰقَوْمِ ٱذْكُرُوا۟
نِعْمَةَ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَعَلَ فِيكُمْ أَنۢبِيَآءَ
وَجَعَلَكُم مُّلُوكًا وَءَاتَىٰكُم مَّا لَمْ يُؤْتِ
أَحَدًا مِّنَ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٢٠﴾

20. A-Nabiyow Cus, Nabii Muusa isi marak Yi-maraw Yallih niqmatay sin amol yani kassita, Yalli Ambiya siinik Ruubeeh sin addal ken hee, Amoytit sin abeeh sin dabaanih marak numuh Acee weem siinih yecee keenik iyye waqdi.

يَٰقَوْمِ ٱدْخُلُوا۟ ٱلْأَرْضَ ٱلْمُقَدَّسَةَ ٱلَّتِى
كَتَبَ ٱللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَرْتَدُّوا۟ عَلَىٰٓ
أَدْبَٰرِكُمْ فَتَنقَلِبُوا۟ خَٰسِرِينَ ﴿٢١﴾

21. Yi-maraw Yalli taahirroyse baaxoy (beytal maqhdis kinnuk) sinim takkeemih Yalli sin kah xagnise culaay tet addal tan korosut Qeb

abaay bukah wadirih magacina, tokkel Addunyaa kee Akeerâ kayrik inkih Baxaysiteeh kasaarite marah anuk gacetton keenik iyye Nabii Muusa.

قَالُوا۟ يَٰمُوسَىٰٓ إِنَّ فِيهَا قَوْمًا جَبَّٰرِينَ وَإِنَّا لَن نَّدْخُلَهَا حَتَّىٰ يَخْرُجُوا۟ مِنْهَا فَإِن يَخْرُجُوا۟ مِنْهَا فَإِنَّا دَٰخِلُونَ ﴿٢٢﴾

22. Nabii Muusâ mari :Muusaw, diggah tet (beytal maqhdis baaxo kinnuk) addal Qaangah yan mari yaniih, diggah nanu inkinnah tet cullam madudna usun teetik eweqqi iyyaanam fanah, usun teetik yewqeenik, toysa diggah nanu tet culah yan mara akkenno iyyen.

قَالَ رَجُلَانِ مِنَ ٱلَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْعَمَ ٱللَّهُ عَلَيْهِمَا ٱدْخُلُوا۟ عَلَيْهِمُ ٱلْبَابَ فَإِذَا دَخَلْتُمُوهُ فَإِنَّكُمْ غَٰلِبُونَ ۚ وَعَلَى ٱللَّهِ فَتَوَكَّلُوٓا۟ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٢٣﴾

23. Yallak meesita marak Namma numuy, Yallih amrii kee kay farmoytih amri oggolaanamih niqmat Yalli kah yecee, tama Qaangal ken magaala afaak keenil cula, isin tet afak cultan waqdi, toysa diggah iisa lem siinik isin Yallal kelita kaal yeemene mara tekkeenik keenik iyyen.

قَالُوا۟ يَٰمُوسَىٰٓ إِنَّا لَن نَّدْخُلَهَآ أَبَدًا مَّا دَامُوا۟ فِيهَا فَٱذْهَبْ أَنتَ وَرَبُّكَ فَقَٰتِلَآ إِنَّا هَٰهُنَا قَٰعِدُونَ ﴿٢٤﴾

24. Nabii Muusâ mari :Muusaw, diggah nanu inkinnah tet (beytal maqhdis baaxo kinnuk) maculla usun tet addal yaniinim fanah, toysa koo kee ku-Rabbi gexaay Qeb keenit aba, diggah nanu takkel daffeynaah Qeb keenit mabnak kaak iyyen.

قَالَ رَبِّ إِنِّى لَآ أَمْلِكُ إِلَّا نَفْسِى وَأَخِى ۖ فَٱفْرُقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ ٱلْقَوْمِ ٱلْفَٰسِقِينَ ﴿٢٥﴾

25. Nabii Muusa isi Rabbi kallacak Yi-Rabbow diggah anu inni Nafsii kee inni toobokoyta Nabii Haaruun nafsik-sa duudam mayyuk nee kee Ni-maray ku-amri cineeh ku-taaqatak yewqê fan baxisaay nee mekel iyye.

قَالَ فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ أَرْبَعِينَ سَنَةً يَتِيهُونَ فِي ٱلْأَرْضِ ۗ فَلَا تَأْسَ عَلَى ٱلْقَوْمِ ٱلْفَٰسِقِينَ ﴿٢٦﴾

26. Yalli isi Nabii Muusak tama yahuudul tama magaalay taahirik tani morooton Sanatih gide tet culaanam keenil caraamuk tan, usun Baaxot baditih maxqawitak, toysa Muusaw Yallih amri cineeh kay taaqatak yewqe marah ma-rookitin kaak iyye.

۞ وَٱتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ ٱبْنَيْ ءَادَمَ بِٱلْحَقِّ إِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقُبِّلَ مِنْ أَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ ٱلْءَاخَرِ ۚ قَالَ لَأَقْتُلَنَّكَ ۖ قَالَ إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ ٱللَّهُ مِنَ ٱلْمُتَّقِينَ ﴿٢٧﴾

27. Nabiyow israa-iil xaylol Aadam Namma baxih (Qhaabiil kee Haabiil kinnuk) xaaguy cakki xaagu kinni akriyaay keenil maaqey ken Nammayak kulli num Yallat xayyoowuh maruw kaah xayyoyse num kee buqrek tawqeemik gactam kaah xayyoyse num yekken waqdi, tokkel Yalli keenik numuk teynay (Haabiil kinnuk) Yallak meesitak sugek oggoleeh, akattuy (Qhaabiil kinnuk) Yallak meesite waak sugek moggolinna, tokkel Qhaabiil isi toobokoytak diggah anu koo Qideyyo iyye, Haabiil kaal gacisak cagalah Yalli kak oggolam isik meesita mara kaak iyye.

لَئِنۢ بَسَطتَ إِلَيَّ يَدَكَ لِتَقْتُلَنِى مَآ أَنَا۠ بِبَٰسِطٍ يَدِىَ إِلَيْكَ لِأَقْتُلَكَ ۖ إِنِّىٓ أَخَافُ ٱللَّهَ رَبَّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٢٨﴾

28. Haabiil isi toobokoyta kassiisak atu isi gaba yoo Qiddamkeh yol Rubtek anu inni gaba kol ruuba num hinniyo koo Qidamkeh, diggah anu Yallay ginô Rabbi kinnik meesitâ kal kaak iyye.

إِنِّىٓ أُرِيدُ أَن تَبُوٓأَ بِإِثْمِى وَإِثْمِكَ فَتَكُونَ مِنْ أَصْحَٰبِ ٱلنَّارِ ۚ وَذَٰلِكَ جَزَٰٓؤُا۟ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٢٩﴾

29. Diggah anu Yi-Qidimih dambii kee Atu dumaak luk sugte dambi luk gactaah girâ marak numuk teyna takkem kok faxa, toh daalimiinih yan marih galtó kinni kaak iyye Haabiil.

فَطَوَّعَتْ لَهُۥ نَفْسُهُۥ قَتْلَ أَخِيهِ فَقَتَلَهُۥ فَأَصْبَحَ مِنَ ٱلْخَٰسِرِينَ ﴿٣٠﴾

30. Tokkel Qhaabiilit-le Nafsi isi toobokoytih Qidim kaat Bilqiseeh kaa Qideh, tokkel usuk kasaarite marih Numuh maacise.

فَبَعَثَ ٱللَّهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِى ٱلْأَرْضِ لِيُرِيَهُۥ كَيْفَ يُوَٰرِى سَوْءَةَ أَخِيهِ ۚ قَالَ يَٰوَيْلَتَىٰٓ أَعَجَزْتُ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ هَٰذَا ٱلْغُرَابِ فَأُوَٰرِىَ سَوْءَةَ أَخِى ۖ فَأَصْبَحَ مِنَ ٱلنَّٰدِمِينَ ﴿٣١﴾

31. Tokkel Yalli kuraanuy Rabe kuraanu edde yabkunemkeh, Baaxo daga Ruube Qhaabiil isi toobokoyta Haabiil lafa elle yabkune inna kaa yaybulleemkeh, tokkel Qhaabiil isi Assacakkuk yoo gee finqaaw!, A-Kuraani kah abe innah abam efferee? Iyye inni toobokoytay Rabê lafa abkuneeh Qellisaamak, tokkel usuk Nadaamita marih numuh maacise isi toobokoyta elle yabkune inna waagiseemih Sabbatah.

مِنْ أَجْلِ ذَٰلِكَ ۛ كَتَبْنَا عَلَىٰ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ أَنَّهُۥ مَن قَتَلَ نَفْسًۢا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِى ٱلْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ ٱلنَّاسَ جَمِيعًا ۚ وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَآ أَحْيَا ٱلنَّاسَ جَمِيعًا ۚ وَلَقَدْ جَآءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِٱلْبَيِّنَٰتِ ثُمَّ إِنَّ كَثِيرًا مِّنْهُم بَعْدَ ذَٰلِكَ فِى ٱلْأَرْضِ لَمُسْرِفُونَ ﴿٣٢﴾

32. Qhaabiil isi toobokoytat abeh yan Qidimih Sabbatah israa-iil xaylol, diggah Sabab maliinoh Nafsi Qide num hinnay umaanet Baaxó baysa num, toysa woo num cagalah Sinam inkih Qideh gide iyyaanam keenil madaqne, Yalli Qidim kak caraamu abe nafsih Qidimik isi waase num, toysa usuk cagalah Sinam inkih Rabak wadeh gide iyyaanam keenil madaqne, Nummah israa-iil xayloh Ni-farmoytit baxxaqqa-le Astooti keenih luk temeete, tohuk lakal diggah keenik maggo mari farmoytit keenih temeetek lakal Baaxô bagul uma taamoomit caddok tatre mara yekken.

إِنَّمَا جَزَٰٓؤُا۟ ٱلَّذِينَ يُحَارِبُونَ ٱللَّهَ

33. Cagalah Yallaa kee kay farmoytah Qeebih ugteeh Baaxô bagul Sinam

Qidimiiy maali Seelabut Baaxó baysa marih galto ken Qidee kee hinnay Qiddi ken heenih caxxat ken xinkiyeenih ken fannisee kee hinnay gaboobii kee ibitte ittal Hoxak migdi gabaa kee guri iba keenik Argaquk, hinnay baaxok ken xiiriyi, hinnay ken baaxol elle casbit ken hayi yakkeenimi, toh keenik addunyal xixxibisiyyaay wacarriysiyya, usun akeeral kaxxa digaala-lon.

وَرَسُولَهُۥ وَيَسۡعَوۡنَ فِي ٱلۡأَرۡضِ فَسَادًا أَن يُقَتَّلُوٓاْ أَوۡ يُصَلَّبُوٓاْ أَوۡ تُقَطَّعَ أَيۡدِيهِمۡ وَأَرۡجُلُهُم مِّنۡ خِلَٰفٍ أَوۡ يُنفَوۡاْ مِنَ ٱلۡأَرۡضِۚ ذَٰلِكَ لَهُمۡ خِزۡيٞ فِي ٱلدُّنۡيَاۖ وَلَهُمۡ فِي ٱلۡأٓخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ٣٣

34. Kinnih immay tama marak isin ken tabbixeeniih ken digaaltaanak naharat wohut nadaamiteeniih Yallal gaceenik, Toysa Moominiiney diggah Yalli dambi Cabti-li xuwaw-li kinnim ixiga.

إِلَّا ٱلَّذِينَ تَابُواْ مِن قَبۡلِ أَن تَقۡدِرُواْ عَلَيۡهِمۡۖ فَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٞ ٣٤

35. Yeemeneh yan maraw Yallak meesitaay kay amri oggola, Yallat sin xayyossam gurrusaay kay gital ingicilliya kay jannatal yaffoofee mara takkeenimkeh.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَٱبۡتَغُوٓاْ إِلَيۡهِ ٱلۡوَسِيلَةَ وَجَٰهِدُواْ فِي سَبِيلِهِۦ لَعَلَّكُمۡ تُفۡلِحُونَ ٣٥

36. Diggah koroosite mari Baaxô bagul tanim inkih Yaalleenimil, wonnah tanim edde luk suginnoonuy diggah Qhiyaamah ayróh digaalâ fidah tet yaceenim faxaanamah Yalli keenik tet oggolak mananna, usun akeeral ken Qansarissa digaala-lon.

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَوۡ أَنَّ لَهُم مَّا فِي ٱلۡأَرۡضِ جَمِيعٗا وَمِثۡلَهُۥ مَعَهُۥ لِيَفۡتَدُواْ بِهِۦ مِنۡ عَذَابِ يَوۡمِ ٱلۡقِيَٰمَةِ مَا تُقُبِّلَ مِنۡهُمۡۖ وَلَهُمۡ عَذَابٌ أَلِيمٞ ٣٦

37. Tama koros gira keenit abtah tan Qansarih gibdah girak yawqeenim faxaanaah usun teetik yawqe mara hinnon, usun umman amok keenik kate wayta digaala-lon.

يُرِيدُونَ أَن يَخۡرُجُواْ مِنَ ٱلنَّارِ وَمَا هُم بِخَٰرِجِينَ مِنۡهَاۖ وَلَهُمۡ عَذَابٞ مُّقِيمٞ ٣٧

وَٱلسَّارِقُ وَٱلسَّارِقَةُ فَٱقْطَعُوٓاْ أَيْدِيَهُمَا
جَزَآءًۢ بِمَا كَسَبَا نَكَٰلًا مِّنَ ٱللَّهِ ۗ
وَٱللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٣٨﴾

38. Garqaa kee Garqák sinam maalu Garqeenimih galtoh ken Nammayak Garqo abe Seehadaytih gaba irgiqa is Yallak tan digaalay aka mari Garqok edde waasimmi iyya digaala takkemkeh, Yalli Mayso-li Naggaara.

فَمَن تَابَ مِنۢ بَعْدِ ظُلْمِهِۦ وَأَصْلَحَ فَإِنَّ ٱللَّهَ
يَتُوبُ عَلَيْهِ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣٩﴾

39. Isi nafsi Garqo abaamat yudlumeh yan num, tohuk lakal Yallal gaceeh isi taama yessemeqqek, toysa diggah Yalli toobat kaak oggolah, diggah Yalli dambi Cabti-li xuwaw-li kinni.

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ ٱللَّهَ لَهُۥ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ يُعَذِّبُ مَن يَشَآءُ وَيَغْفِرُ لِمَن
يَشَآءُ ۗ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٠﴾

40. Nabiyow diggah Yalli Qaranwaa kee baaxo Reedaleeh, usuk isih faxa mara digaalaah isih faxa marah dambi cabam Maaxaginnitoo? Yalli ummaan iimih dudda-li kinni.

۞ يَٰٓأَيُّهَا ٱلرَّسُولُ لَا يَحْزُنكَ ٱلَّذِينَ
يُسَٰرِعُونَ فِى ٱلْكُفْرِ مِنَ ٱلَّذِينَ قَالُوٓاْ
ءَامَنَّا بِأَفْوَٰهِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِن قُلُوبُهُمْ ۛ وَمِنَ
ٱلَّذِينَ هَادُواْ ۛ سَمَّٰعُونَ لِلْكَذِبِ
سَمَّٰعُونَ لِقَوْمٍ ءَاخَرِينَ لَمْ يَأْتُوكَ ۖ
يُحَرِّفُونَ ٱلْكَلِمَ مِنۢ بَعْدِ مَوَاضِعِهِۦ ۖ
يَقُولُونَ إِنْ أُوتِيتُمْ هَٰذَا فَخُذُوهُ
وَإِن لَّمْ تُؤْتَوْهُ فَٱحْذَرُواْ ۚ وَمَن يُرِدِ ٱللَّهُ
فِتْنَتَهُۥ فَلَن تَمْلِكَ لَهُۥ مِنَ ٱللَّهِ شَيْـًٔا ۚ
أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ لَمْ يُرِدِ ٱللَّهُ أَن يُطَهِّرَ
قُلُوبَهُمْ ۚ لَهُمْ فِى ٱلدُّنْيَا خِزْىٌ ۖ وَلَهُمْ فِى
ٱلْءَاخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٤١﴾

41. Yallih farmoytaw kunubuwwannu yangaddeeh koroosannû fanah yasissike maray afak neemeneh iyyaah lubbitte kak Aamine wayte marih (Munaafiqhiin kinnuk), caagid koo Rookise waay, yahuuduk koo dirabboysa maray dirab ankacsaah ku-xaqu amaate wee maray Yallih yab yeexegeenik lakal Yalli kaa edde hee aracak kaa korankorsay Mucammadak tawraat kitaabal sugteeh nanu korisneemil kak tamaatem siinih baahek kaak beetaay elle taamita, woh siinih baahe week cibbarsimaay elle mataamitina iyya marih yab yaabbe marih yab koo rookise waay, Nabiyow Yalli makot beyam

faxa num, toysa atu Yallak kaah xiqtam mantu, woo mari usun Yalli lubbitte kak Saytunnoysam faxe wee mara kinnon, usun Addunyal xixxibaanee kee wacarriysiyya loonuuh Akeeral kaxxa digaala-lon.

سَمَّٰعُونَ لِلْكَذِبِ أَكَّٰلُونَ لِلسُّحْتِ ۚ فَإِن جَآءُوكَ فَٱحْكُم بَيْنَهُمْ أَوْ أَعْرِضْ عَنْهُمْ ۖ وَإِن تُعْرِضْ عَنْهُمْ فَلَن يَضُرُّوكَ شَيْـًٔا ۖ وَإِنْ حَكَمْتَ فَٱحْكُم بَيْنَهُم بِٱلْقِسْطِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلْمُقْسِطِينَ ﴿٤٢﴾

42. Tama yahuud dirab ankacissaah caraamu kaxxam takmem kicni, Nabiyow usun ken fan mekeltuh koo fan yemeeteenik, toysa ken fan meklee kee hinnay derre keenit cabetik, atu derre keenit cabtek, toysa inkinnah usun tu-kok makalan, atu ken fan mekelte koo tekkek, toysa ken fan Qadaalatal mekel, diggah Yalli Qadaalat aba mara kicnik.

وَكَيْفَ يُحَكِّمُونَكَ وَعِندَهُمُ ٱلتَّوْرَىٰةُ فِيهَا حُكْمُ ٱللَّهِ ثُمَّ يَتَوَلَّوْنَ مِنۢ بَعْدِ ذَٰلِكَ ۚ وَمَآ أُو۟لَٰٓئِكَ بِٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٣﴾

43. Nabiyow tama yahuud meklah mannal koo fan tamaateeh tawraat kitaabay Yallih madqa addal kak tani loonuk, Sarra tohuk lakal atu abte meklat leede weeniih derre edde cabeenik, tama weelot weeloysime mari usun Yallaa kee kay farmoyta Nummayse mara hinnon.

إِنَّآ أَنزَلْنَا ٱلتَّوْرَىٰةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ ۚ يَحْكُمُ بِهَا ٱلنَّبِيُّونَ ٱلَّذِينَ أَسْلَمُوا۟ لِلَّذِينَ هَادُوا۟ وَٱلرَّبَّٰنِيُّونَ وَٱلْأَحْبَارُ بِمَا ٱسْتُحْفِظُوا۟ مِن كِتَٰبِ ٱللَّهِ وَكَانُوا۟ عَلَيْهِ شُهَدَآءَ ۚ فَلَا تَخْشَوُا۟ ٱلنَّاسَ وَٱخْشَوْنِ وَلَا تَشْتَرُوا۟ بِـَٔايَٰتِى ثَمَنًا قَلِيلًا ۚ وَمَن لَّمْ يَحْكُم بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْكَٰفِرُونَ ﴿٤٤﴾

44. Diggah nanu tawraat kitaabay makkootiyak tirto elle taniih madqooqiy baxxaqqa ittay Noori takke elle tani oobisne kaal Yallih madqooqi oggolte Ambiya kay addal taniimil yahuuduh mekla elle abteh, yahuuduk ixxiga-le maraa kee Qibaadâ mari keenik mekla kaal abeh, tawraat kitaabal tanim korsaanam kee kaa baytik dacrisaanamah Yalli ken amriseemî

Sabbatah, ama kitab Ambiyaa kee yahuuduk tu-taaxago kay addal tanim Koran-korsaanamak kaa dacrisa marah Sugen, toysa yahuud Qolamak Nabii Mucammad weeloy kay addal temeete warissaanamak Sinaamak ma-meesitinaay yok meesita, yaayoota addunyâ dago duyyê baxat (mellebit) maxaamitina Yalli isi kitaabal oobise madqooqil mekla abe wee mari, toysa woo mari usun koros kinnon.

وَكَتَبْنَا عَلَيْهِمْ فِيهَآ أَنَّ ٱلنَّفْسَ
بِٱلنَّفْسِ وَٱلْعَيْنَ بِٱلْعَيْنِ وَٱلْأَنفَ بِٱلْأَنفِ
وَٱلْأُذُنَ بِٱلْأُذُنِ وَٱلسِّنَّ بِٱلسِّنِّ
وَٱلْجُرُوحَ قِصَاصٌ ۚ فَمَن تَصَدَّقَ بِهِۦ
فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَّهُۥ ۚ وَمَن لَّمْ يَحْكُم بِمَآ
أَنزَلَ ٱللَّهُ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿٤٥﴾

45. tawraat kitaabal Nafsi Nafsih qidaanaah, inti intih yayyaaqeenim, San Sanah yargiqeeniih, Ayti Aytih yargiqeenim, moddina moddinah Siibaanaah, xagarak muddumtem kee hinnay Qanxixxeemil canê gacsi yanim fardi keenil abne, isit tekkem cabeeh cane gacse wee numuh woh dambi-cabti kaah takke, Yalli madqooqik oobiseemil meklá abe wee mari, Toysa woo mari usun daalimiin kinnon.

وَقَفَّيْنَا عَلَىٰٓ ءَاثَٰرِهِم بِعِيسَى ٱبْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا
لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ ٱلتَّوْرَىٰةِ ۖ وَءَاتَيْنَٰهُ ٱلْإِنجِيلَ
فِيهِ هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ
مِنَ ٱلتَّوْرَىٰةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٦﴾

46. Israa-iil xayloh Ambiyah Raatal Maryam baxa Nabii Qiisa katasneeh Rubne kaak naharat yemeete tawraat kitab Nummaysak, Nabii Qiisah injiil kitab necee Baditik (maxqawitik) tirtooy Yallih madqooqih Baxxaqqa kay addal anuk, kaak foocat yemeete tawraat kitab usuk Yallih xaquk yaniimih Sumaaqitak yemeete, Yallak meesita marah tirtoo kee kassis yakke kitab kaa abne.

وَلْيَحْكُمْ أَهْلُ ٱلْإِنجِيلِ بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ فِيهِ ۚ وَمَن لَّمْ يَحْكُم بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْفَٰسِقُونَ ﴿٤٧﴾

47. injiil maray Nabii Qiisa kah Rubsume Yalli kay addal oobise madqooqil mekla aboonay, Yalli kay Addal oobiseemil mekla abe wee mari, toysa woo mari usun Yallih amri cineeh kay taaqatak yewqe mara kinnon.

وَأَنزَلْنَآ إِلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ بِٱلْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ ٱلْكِتَٰبِ وَمُهَيْمِنًا عَلَيْهِ ۖ فَٱحْكُم بَيْنَهُم بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ ۖ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَآءَهُمْ عَمَّا جَآءَكَ مِنَ ٱلْحَقِّ ۚ لِكُلٍّ جَعَلْنَا مِنكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا ۚ وَلَوْ شَآءَ ٱللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَٰحِدَةً وَلَٰكِن لِّيَبْلُوَكُمْ فِى مَآ ءَاتَىٰكُمْ ۖ فَٱسْتَبِقُوا۟ ٱلْخَيْرَٰتِ ۚ إِلَى ٱللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٤٨﴾

48. Nabiyow Qhuraan kitab cakkil kol oobisne, usuk kitoobak kaak naharat temeetem Nummaysak, cakkik teetil temeeteemih Sumaaqitak teetik amol Raaqak kaa oobisne, toysa yahuuduk meklah koo fanah yamaate marah Yalli Qhuraanak kol oobiseemil ken fan mekel, Nabiyow cakkik koh temeeteeh Yalli koo kah Amriseemik ken nafsî fayxiixa makataatin kulli ummatah madqooqii kee Baxxaqqa-le gitay elle taamitaana siinih hayne, Yalli faxinnay inki diini-le ummat sin abak yen, kinnih immay Yalli siinih yeceemil sin mokoramkeh abek, toysa Addunyaa kee Akeeral kayrih siinih tayseemih fanah isissika gacsimeyna siinik inkih Yallâ fanah takkek, toysa Yalli diini caagidik itta elle waak Sugteenim siinih warse-le Qhiyaamah ayró.

وَأَنِ ٱحْكُم بَيْنَهُم بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَآءَهُمْ وَٱحْذَرْهُمْ أَن يَفْتِنُوكَ عَنۢ بَعْضِ مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ إِلَيْكَ ۖ فَإِن تَوَلَّوْا۟ فَٱعْلَمْ أَنَّمَا يُرِيدُ ٱللَّهُ أَن يُصِيبَهُم بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمْ ۗ وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ ٱلنَّاسِ لَفَٰسِقُونَ ﴿٤٩﴾

49. Nabiyow yahuud fanat yaabaay ken fan mekel Yalli Qhuraanak kol oobiseemil, ken nafsî fayxiixa makataatinaay Yalli Qhuraanak kol oobiseemik tuk koo waasaanaah kaal taniimil taamite waytaamak keenik cibbarsim, tama yahuud

atu ken fanat abta meklat derre cabeeniih cineenik, toysa cagalah Yalli usun aben dambittek tul ken digaalam faxam ixig Nabiyow, diggah Sinaamak maggo mari Yallih Amri cineeh kay taaqatak yewqe mara kinnon.

أَفَحُكْمَ ٱلْجَٰهِلِيَّةِ يَبْغُونَ ۚ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ ٱللَّهِ حُكْمًا لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٥٠﴾

50. Tama yahuud koros jaahiliyyâ Saaku usun sittin fanal abak sugen mekla ken fanal abtam kok faxaana innaa? Yallak meklâ Qaxah tayseeh Qadaalat abtam miyyaay? Yallih inkittinaanee Asmatah Nummayse marih xaqul.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَتَّخِذُوا۟ ٱلْيَهُودَ وَٱلنَّصَٰرَىٰٓ أَوْلِيَآءَ ۘ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَآءُ بَعْضٍ ۚ وَمَن يَتَوَلَّهُم مِّنكُمْ فَإِنَّهُۥ مِنْهُمْ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٥١﴾

51. Yeemeneh yan maraw yahuud kee Nasaara catoo kee awlaytiitih mahaysitina, yahuuduk mariiy mari awlah yaniih Nasaarak mariiy mari awlah yan, moominiiney usun sitta kah catan innah sin celtam mariiy mara siinik cataah Qoklaama, siinik ken Awlitaah cato keenit faxa num, toysa diggah usuk keenik numuk teyna kinni, diggah Yalli daalimiinih yan maray koroosite mara Awlah haysita tirri mahaa.

فَتَرَى ٱلَّذِينَ فِى قُلُوبِهِم مَّرَضٌ يُسَٰرِعُونَ فِيهِمْ يَقُولُونَ نَخْشَىٰٓ أَن تُصِيبَنَا دَآئِرَةٌ ۚ فَعَسَى ٱللَّهُ أَن يَأْتِىَ بِٱلْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ مِّنْ عِندِهِۦ فَيُصْبِحُوا۟ عَلَىٰ مَآ أَسَرُّوا۟ فِىٓ أَنفُسِهِمْ نَٰدِمِينَ ﴿٥٢﴾

52. Nabiyow lubbittet biyak-le maray (Munaafiqhiin kinnuk) yahuud Awlah haysituh yasissike table, nanu yahuud kah nakcinem usun muslimiinik yayseeniih muslimiin xagte gibda keenî luk nee xagtaamak meesitna iyyan, Yalli makki fakim Akki hinnay isi farmoyta Mucammadah iisa yeceeh koros edde Boolatta caagid baahe

Akkele isi xaquk, tokkel tama munaafiqhiin sinni Nafsih Addat Qellissaamat Nadaamita marah maacise-lon too Saaku.

53. Yeemeneh yan mari munaafiqhiin caalat Qajjibsitak (cakkumsutak) iyyah:A-mara Hinnaa diggah nanu siinî luk nani axcuk Yallal kaxxa xiibah xiibittem?tama munaafiqhiinik aben taamoomi bayteeh usun kasaarite marah maacisen Addunyaay Akeeral.

وَيَقُولُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ أَهَٰٓؤُلَآءِ ٱلَّذِينَ أَقۡسَمُواْ بِٱللَّهِ جَهۡدَ أَيۡمَٰنِهِمۡ إِنَّهُمۡ لَمَعَكُمۡۚ حَبِطَتۡ أَعۡمَٰلُهُمۡ فَأَصۡبَحُواْ خَٰسِرِينَ ٥٣

54. Yeemeneh yan maraw isi diinik siinik korraaqa mari Yallak kalam mali, toysa Yalli usuk kicniih kaa kicna mara baahe-le, usun moominiinih Nacrur leeh Ramma iyya maraay korosul gibda leeh fayya keenil faxa maray Yallih gital yangicilleeh usun Yallah Abaanamak Sahteh Sahik mameesitan, woh Yallih muxxooy isih faxa marah tet yacee, Yallak muxxo farakka-le usuk isi muxxo cakkisita mara yaaxigi kinni.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مَن يَرۡتَدَّ مِنكُمۡ عَن دِينِهِۦ فَسَوۡفَ يَأۡتِي ٱللَّهُ بِقَوۡمٖ يُحِبُّهُمۡ وَيُحِبُّونَهُۥٓ أَذِلَّةٍ عَلَى ٱلۡمُؤۡمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى ٱلۡكَٰفِرِينَ يُجَٰهِدُونَ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوۡمَةَ لَآئِمٖۚ ذَٰلِكَ فَضۡلُ ٱللَّهِ يُؤۡتِيهِ مَن يَشَآءُۚ وَٱللَّهُ وَٰسِعٌ عَلِيمٌ ٥٤

55. Moominiiney cagalah sin Awlah taniih sin cattam Yallaa kee kay farmoytaay yeemeneh yan mara, usun (moominiin kinnuk) Salat Soolisaah Zaká yacee mara usun Yallah Rammitak.

إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱلَّذِينَ يُقِيمُونَ ٱلصَّلَوٰةَ وَيُؤۡتُونَ ٱلزَّكَوٰةَ وَهُمۡ رَٰكِعُونَ ٥٥

56. Yallaa kee kay farmoytaay yeemeneh yan mara Awlah haysite mari diggah usun Yallih cizbi, Toysa diggah Yallih Cizbit yan mari usun mayso-le mara kinnon.

وَمَن يَتَوَلَّ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ فَإِنَّ حِزۡبَ ٱللَّهِ هُمُ ٱلۡغَٰلِبُونَ ٥٦

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَتَّخِذُواْ ٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ دِينَكُمۡ هُزُوٗا وَلَعِبٗا مِّنَ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡكِتَٰبَ مِن قَبۡلِكُمۡ وَٱلۡكُفَّارَ أَوۡلِيَآءَۚ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ إِن كُنتُم مُّؤۡمِنِينَ ٥٧

57. Yeemeneh yan maraw sin diini anqas kee digirih haysite mara Awlaytiitih mahaysitina, siinik duma kitab kah yontocowwime maraa kee korosuk, isin Yallak meesita Nummah Yalla Nummaysa mara tekkeenik.

وَإِذَا نَادَيۡتُمۡ إِلَى ٱلصَّلَوٰةِ ٱتَّخَذُوهَا هُزُوٗا وَلَعِبٗاۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمۡ قَوۡمٞ لَّا يَعۡقِلُونَ ٥٨

58. Moominiiney isin Salaatah adan abtan waqdi tama koros anqas kee digirih kaa haysitta, woh kah kinnim diggah usun Salaatat faydak tanim kasah Aaxige waa mara kinnoonumû Sabbata.

قُلۡ يَٰٓأَهۡلَ ٱلۡكِتَٰبِ هَلۡ تَنقِمُونَ مِنَّآ إِلَّآ أَنۡ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ وَمَآ أُنزِلَ إِلَيۡنَا وَمَآ أُنزِلَ مِن قَبۡلُ وَأَنَّ أَكۡثَرَكُمۡ فَٰسِقُونَ ٥٩

59. Nabiyow tama korosuk ixxic: kitab maraw nek tassacakkeeniih nek faxe waytaanam manton Yalla nummasneeh Qhuraan kitaabay nel obsimee kee nek dumi Ambiyal obte kitooba Nummasnem akke waytek, diggah siinik maggo mari Massa-le gitak yewqeh.

قُلۡ هَلۡ أُنَبِّئُكُم بِشَرّٖ مِّن ذَٰلِكَ مَثُوبَةً عِندَ ٱللَّهِۚ مَن لَّعَنَهُ ٱللَّهُ وَغَضِبَ عَلَيۡهِ وَجَعَلَ مِنۡهُمُ ٱلۡقِرَدَةَ وَٱلۡخَنَازِيرَ وَعَبَدَ ٱلطَّٰغُوتَۚ أُوْلَٰٓئِكَ شَرّٞ مَّكَانٗا وَأَضَلُّ عَن سَوَآءِ ٱلسَّبِيلِ ٦٠

60. Nabiyow kitab marak sin diinil Anqasa marak, Qhiyaamah Ayró Yallih xaqul umaaneh umuk Raqta galto-le mara siinih warsoo? keenik ixxic, Yalli isi Racmatak yeyxeereeh yinqibeeh tu-kak damaaqee kee ceray abe maraa kee Sheytan kee Yallak kalah tanim yaqbude mara, woo mari usun akeeral arac umaaneh lafitak Raaqaah Addunyal Massa-le gitak makkootiyyah lafitak Raaqa mara.

وَإِذَا جَآءُوكُمۡ قَالُوٓاْ ءَامَنَّا وَقَد دَّخَلُواْ بِٱلۡكُفۡرِ وَهُمۡ قَدۡ خَرَجُواْ بِهِۦۚ وَٱللَّهُ أَعۡلَمُ بِمَا كَانُواْ يَكۡتُمُونَ ٦١

61. Moominiiney yahuud munaafiqhiin siinil tamaate waqdi neemeneh siinik iyyan, usun Nummah lubbittet koroosannu luk siinil

culeeniih Nummah usun sin garik kaa luk yewqen, Yalli usun koroosannuu kee munaafiqhannuk Qellisak Sugeenim Yaaxigeh usun iimaan yaybulleen way.

وَتَرَىٰ كَثِيرًا مِّنْهُمْ يُسَٰرِعُونَ فِى ٱلْإِثْمِ وَٱلْعُدْوَٰنِ وَأَكْلِهِمُ ٱلسُّحْتَ ۚ لَبِئْسَ مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٦٢﴾

62. Nabiyow yahuuduk maggo mari dambitte edde tan taamaa kee dulmii kee caddok taturuuy caraami maalih makmot Asissikah ken table usun aban uma taamoomi manxu Qaxumaa.

لَوْلَا يَنْهَىٰهُمُ ٱلرَّبَّٰنِيُّونَ وَٱلْأَحْبَارُ عَن قَوْلِهِمُ ٱلْإِثْمَ وَأَكْلِهِمُ ٱلسُّحْتَ ۚ لَبِئْسَ مَا كَانُوا۟ يَصْنَعُونَ ﴿٦٣﴾

63. Ama keenik Qibaada aba maraa kee ken tu-taaxago ken maxcoy dambi edde yanii kee usun caraamu yakmeenimik macah ken waase waytaa? Manxu gacta taamaay ken tu-taaxago abak sugtem umaanek ken Assacakke ween waqdi.

وَقَالَتِ ٱلْيَهُودُ يَدُ ٱللَّهِ مَغْلُولَةٌ ۚ غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ وَلُعِنُوا۟ بِمَا قَالُوا۟ ۘ بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُنفِقُ كَيْفَ يَشَآءُ ۚ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِّنْهُم مَّآ أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ طُغْيَٰنًا وَكُفْرًا ۚ وَأَلْقَيْنَا بَيْنَهُمُ ٱلْعَدَٰوَةَ وَٱلْبَغْضَآءَ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ ۚ كُلَّمَآ أَوْقَدُوا۟ نَارًا لِّلْحَرْبِ أَطْفَأَهَا ٱللَّهُ ۙ وَيَسْعَوْنَ فِى ٱلْأَرْضِ فَسَادًا ۚ وَٱللَّهُ لَا يُحِبُّ ٱلْمُفْسِدِينَ ﴿٦٤﴾

64. Yahuud Yallih gaba mattaccoo abtaamak cillaaleh (cinnaaneh) tonxowwimeh itte, mattaccoo abtaamak gaboobi keenik tanxawwamay cillaaleh, tama edde yaaben uma maxcoh Sabbatah Yalli isi Racmatak ken yayxaaray, usun kah iyyan inna hinnay kay Namma gaba fakimut taniih isih elle faxxa hee innal yacee, Nabiyow diggah tama yahuuduk maggo marah ku-Rabbik Qhuraanak kol obsimtem caddok tatur kee koroosannu keenih osse-le, nanu ken fanat Qhiyaamah ayrô fanah Qadaawat kee naqabu Qidne, usun fitnaa kee Qeebih gira ursinnaanih waqdi Yalli tet bargusah, usun

Baaxô bagul Baaxô baysah yasissikeenimik makatan, Yalli baaxo baysa mara makicna.

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ ءَامَنُوا۟ وَٱتَّقَوْا۟
لَكَفَّرْنَا عَنْهُمْ سَيِّـَٔاتِهِمْ
وَلَأَدْخَلْنَٰهُمْ جَنَّٰتِ ٱلنَّعِيمِ ﴿٦٥﴾

65. Diggah kitab mari (yahuud kee Nasaara kinnuk) Yallaa kee kay farmoyta Nummayseeh Yalli carammoyseemik Axxeerinnoonuy dambitte keenih duugak neneeh, diggah niqmat jannoota ken culusak nen.

وَلَوْ أَنَّهُمْ أَقَامُوا۟ ٱلتَّوْرَىٰةَ وَٱلْإِنجِيلَ وَمَآ أُنزِلَ
إِلَيْهِم مِّن رَّبِّهِمْ لَأَكَلُوا۟ مِن فَوْقِهِمْ
وَمِن تَحْتِ أَرْجُلِهِم ۚ مِّنْهُمْ أُمَّةٌ مُّقْتَصِدَةٌ ۖ
وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ سَآءَ مَا يَعْمَلُونَ ﴿٦٦﴾

66. Diggah usun tawraat kee injiiliiy ken Rabbik keenil obsimteemil (Qhuraan kinnuk) taamitinnoonuy Qaraanak Rob keenih oobisnaah baaxok buqre keenih nayyaaqeemit Rizqhi keenih farakka haak neneeh kaa attakammuk yenen, keenik massa-le gital taniih cakkil diggi itte ummattay Nabii Mucammad Nummasse keenit taniih, keenik maggo mari manxu Qaxuma taamah taamitaa!

يَٰٓأَيُّهَا ٱلرَّسُولُ بَلِّغْ مَآ أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن
رَّبِّكَ ۖ وَإِن لَّمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ
رِسَالَتَهُۥ ۚ وَٱللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ ٱلنَّاسِ ۗ
إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٦٧﴾

67. A-farmoytaw (Nabii Mucammad ﷺ kinnuk) ku-Rabbik wacyih kol obsimtem Sinam guddus atu ku-Rabbih farmo guddussam abe waytek dagom takke way, toysa kay farmo magudduysinnito, Yalli sinaamak koo dacrise-lek, diggah Yalli koroosite maray cakki gitak makkoote tirri mahaa.

قُلْ يَٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ لَسْتُمْ عَلَىٰ شَىْءٍ حَتَّىٰ
تُقِيمُوا۟ ٱلتَّوْرَىٰةَ وَٱلْإِنجِيلَ وَمَآ أُنزِلَ إِلَيْكُم
مِّن رَّبِّكُمْ ۗ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِّنْهُم

68. Nabiyow keenik ixxic:kitab maraw (yahuud kee Nasaara kinnuk) diggah isin diinik tubbagul matanin, tawraat kee injiiliiy sin Rabbik siinil obsimteemil

(Qhuraan kinnuk) taamitti ittaanam fanah, diggah Nabiyow keenik maggo marah ku-Rabbik Qhuraanak kol obsimtem caddok tatur kee koroosannu keenih osselek, toysa Nabiyow koroosite mari koo Nummayse waamih Sabbatah keenih marookitin.

مَّآ أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ طُغْيَٰنًا وَكُفْرًا ۖ فَلَا تَأْسَ عَلَى ٱلْقَوْمِ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٦٨﴾

69. Diggah yeemene maraay (moominiin kinnuk) yahuud yekke maraay Saabi-uun deqsita maraa kee Nasaara, tama marak Yallaa kee ellecaboh Ayró Nummayseeh meqe taama keenik abbaasittem, toysa Qhiyaamah ayróh gibdaabinih meesi ken amol matanaay Addunyal keenik Raqteemih marookitan.

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَٱلَّذِينَ هَادُوا۟ وَٱلصَّٰبِـُٔونَ وَٱلنَّصَٰرَىٰ مَنْ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْـَٔاخِرِ وَعَمِلَ صَٰلِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٩﴾

70. Nummah israa-iil xaylok tawraat kitaabal ateeban (xagana kinnuk) beyneeh diini caagid Baxxaqqa keenih hayta farmoytit keenih Rubne, tama farmoytiitik farmoyti ken Nafsitte faxe waytam luk keenih amaatinnaanih waqdi, tama farmoytiitik Horta dirabboysaanaah Horta keenik Qidaanah.

لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَٰقَ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ وَأَرْسَلْنَآ إِلَيْهِمْ رُسُلًا ۖ كُلَّمَا جَآءَهُمْ رَسُولٌۢ بِمَا لَا تَهْوَىٰٓ أَنفُسُهُمْ فَرِيقًا كَذَّبُوا۟ وَفَرِيقًا يَقْتُلُونَ ﴿٧٠﴾

71. Israa-iil xaylo Ambiyâ Qidim kee ken dirabboysiyyal Balaa kee digaala sinnil oobe waytu waytam yekkeleeniih cakki gitay yableenik inti maleela yekkeeniih cakki maabbak Ayti maleela yekken, tohuk lakal Yalli digaala keenil oobiseeh kaal gaceeniih Yalli gacim keenik oggoleh, tohuk

وَحَسِبُوٓا۟ أَلَّا تَكُونَ فِتْنَةٌ فَعَمُوا۟ وَصَمُّوا۟ ثُمَّ تَابَ ٱللَّهُ عَلَيْهِمْ ثُمَّ عَمُوا۟ وَصَمُّوا۟ كَثِيرٌ مِّنْهُمْ ۚ وَٱللَّهُ بَصِيرٌۢ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿٧١﴾

lakal cakki keenih Baxxaqqa iyyeek lakal maggo mari keenik cakki gitay yableenik inti maleela yekkeeniih cakki maabbak Ayti maleela yekken, Yalli usun Abba haan uma taamoomi yaba-li kinni.

لَقَدْ كَفَرَ ٱلَّذِينَ قَالُوٓا۟ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْمَسِيحُ ٱبْنُ مَرْيَمَ ۖ وَقَالَ ٱلْمَسِيحُ يَٰبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ رَبِّى وَرَبَّكُمْ ۖ إِنَّهُۥ مَن يُشْرِكْ بِٱللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ ٱللَّهُ عَلَيْهِ ٱلْجَنَّةَ وَمَأْوَىٰهُ ٱلنَّارُ ۖ وَمَا لِلظَّٰلِمِينَ مِنْ أَنصَارٍ ﴿٧٢﴾

72. Nummah Yalli xiibitak iyyeh:diggah Maryam baxi masiic (Nabii Qiisa kinnuk) usuk Yalla iyye mari koroositeh, masiic: israa-iil xaylok Yalla uqbuda usuk yi-Rabbiiy sin Rabbi kinnik, Diggah Yallat Agleyta haa num, toysa Nummah Yalli jannat kaal carammoyseh kaak madab kee orbeyna gira, isi Nafsi koroosannut yudlume mari Yallih digaalak isi cataah Qokla mara mali keenik iyye.

لَقَدْ كَفَرَ ٱلَّذِينَ قَالُوٓا۟ إِنَّ ٱللَّهَ ثَالِثُ ثَلَٰثَةٍ ۘ وَمَا مِنْ إِلَٰهٍ إِلَّآ إِلَٰهٌ وَٰحِدٌ ۚ وَإِن لَّمْ يَنتَهُوا۟ عَمَّا يَقُولُونَ لَيَمَسَّنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٣﴾

73. Nummah Yalli xiibitak iyyeh:diggah Nasaarak Yalli Sidiica Yallak Sidoccaytu iyye mari koroositeh, manol hebeltô Yalli mayan inki Yallay Qibaada cakkisita akke waytek, usun tama maxcoy edde yaabaanak Aadee weenik, diggah keenik koroosite mara Qansarissa digaala xage-le.

أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى ٱللَّهِ وَيَسْتَغْفِرُونَهُۥ ۚ وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٧٤﴾

74. Tama Nasaara edde yabte yaabak Yallâ fanah gactaah dambi cabti kaal messerittaa? Yalli dambi cabti-li xuwaw-li kinnik.

مَّا ٱلْمَسِيحُ ٱبْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهِ ٱلرُّسُلُ ۖ وَأُمُّهُۥ صِدِّيقَةٌ ۖ كَانَا يَأْكُلَانِ ٱلطَّعَامَ ۗ ٱنظُرْ كَيْفَ نُبَيِّنُ لَهُمُ ٱلْءَايَٰتِ ثُمَّ ٱنظُرْ أَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ ﴿٧٥﴾

75. Maryam baxi masiic (Nabii Qiisa kinnuk) kalah kah yanim mali, Nummah kaak duma warrayte farmoytiitik farmoytak teynah yan kaa akke waytek, kay ina kaa kee kaal oobe kitab Nummasseeh

maggom Nummat yabta Barra kinni, ken Nammay Seehadak fuxxih (muxxih) maaqo yakmeeh maaqoh ceyta marah sugen, Nabii Mucammadow wagitaay cubbus Ni-inkittinaanee kee Ni-dudda tascassee Astooti Baxxaqqa keenih elle hayna inna, tohuk lakal usun cakkik elle daggaawan inna wagitey.

76. Nabiyow tama korosuk ixxic:Yallak kalah Yallat Agleytiitih haytan Yallittey tu-siinik kaltam duude waytaah tu-siinih xiqtam duude wayta mannal taqbudeenii? Yalli usuk yaabbi yaaxigi kinnik.

قُلْ أَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا ۚ وَٱللَّهُ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ﴿٧٦﴾

77. Nabiyow kitab marak (yahuud kee Nasaara kinnuk) cakki Akke waytek sinni diinit Yalli madqe weem edde osissaanamal caddok matatrina, siinik duma Nummah isih makkooteeh Seehadak maggo mara makkoyseeh sinnih massa-le gitak makkoote marih Nafsî fayxiixa makataatina keenik ixxic.

قُلْ يَٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ لَا تَغْلُوا۟ فِى دِينِكُمْ غَيْرَ ٱلْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعُوٓا۟ أَهْوَآءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوا۟ مِن قَبْلُ وَأَضَلُّوا۟ كَثِيرًا وَضَلُّوا۟ عَن سَوَآءِ ٱلسَّبِيلِ ﴿٧٧﴾

78. Israa-iil xaylok koroosite mari Nabii Daawuud Arrabaay Maryam baxa Nabii Qiisah Arrabat abbarsimeh, woh kah keenit tekkem Yallih Amrih cinaa kee umaanet caddok taturak Sugeenimih Sabbata.

لُعِنَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِنۢ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ عَلَىٰ لِسَانِ دَاوُۥدَ وَعِيسَى ٱبْنِ مَرْيَمَ ۚ ذَٰلِكَ بِمَا عَصَوا۟ وَّكَانُوا۟ يَعْتَدُونَ ﴿٧٨﴾

79. Tama yahuud sittak table umaaney abtak itta waasak masuginna usun abak Sugeenim manxu Qaxumaa!

كَانُوا۟ لَا يَتَنَاهَوْنَ عَن مُّنكَرٍ فَعَلُوهُ ۚ لَبِئْسَ مَا كَانُوا۟ يَفْعَلُونَ ﴿٧٩﴾

تَرَىٰ كَثِيرًا مِّنْهُمْ يَتَوَلَّوْنَ ٱلَّذِينَ
كَفَرُوا۟ ۬ لَبِئْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ
أَنفُسُهُمْ أَن سَخِطَ ٱللَّهُ عَلَيْهِمْ وَفِى
ٱلْعَذَابِ هُمْ خَٰلِدُونَ ﴿٨٠﴾

80. Nabiyow keenik (yahuud kinnuk) maggo mari koroosite mara Awlaytiitih haysitah ken table, usun Sinni Nafsih taamoomik tatruseenim manxu Qaxumaa! Yalli ken edde yanqibeemit asen waqdi, usun Qhiyaamah Ayró Yallih digaalal waare-lon.

وَلَوْ كَانُوا۟ يُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلنَّبِىِّ وَمَآ
أُنزِلَ إِلَيْهِ مَا ٱتَّخَذُوهُمْ أَوْلِيَآءَ
وَلَٰكِنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ فَٰسِقُونَ ﴿٨١﴾

81. Tama yahuud Yallaa kee kay Nabii Mucammad kee Qhuraanak kaal obsimtem Nummaysinnoonuy Ama koros Awlaytiitih haysitak manannon, kinnih immay keenik maggo mari Yallih Amri cineeh kay taaqatak yewqeh.

*لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ ٱلنَّاسِ عَدَٰوَةً لِّلَّذِينَ
ءَامَنُوا۟ ٱلْيَهُودَ وَٱلَّذِينَ أَشْرَكُوا۟ ۖ
وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُم مَّوَدَّةً لِّلَّذِينَ ءَامَنُوا۟
ٱلَّذِينَ قَالُوٓا۟ إِنَّا نَصَٰرَىٰ ۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّ
مِنْهُمْ قِسِّيسِينَ وَرُهْبَانًا وَأَنَّهُمْ
لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٨٢﴾

82. Nabiyow Sinaamak Yallaa kee koo Nummayse marah Qadaawatah gidibuk Raqtam yahuud kee Yallat Agleytit haa mara kinnim keenik geetto, diggah Nabiyow yeemeneh yan marah kacanuh xayuk Raaqa mari diggah nanu Nasaara iyye mara kinnim keenik geetto, woh kah kinnim diggah keenik isi diinih ixxiga le maraa kee Qibaada keenik Abita mari keenit yaniimi, diggah usun cakkik makaxxa mariinitan.

وَإِذَا سَمِعُوا۟ مَآ أُنزِلَ إِلَى ٱلرَّسُولِ
تَرَىٰٓ أَعْيُنَهُمْ تَفِيضُ مِنَ ٱلدَّمْعِ مِمَّا
عَرَفُوا۟ مِنَ ٱلْحَقِّ ۖ يَقُولُونَ رَبَّنَآ ءَامَنَّا
فَٱكْتُبْنَا مَعَ ٱلشَّٰهِدِينَ ﴿٨٣﴾

83. Nasaara deqsita marak horta Qhuraanak Yallih farmoytal obsimtem yaabben waqdi ken intiitak Ximó caxitah table, usuk (Qhuraan kinnuk) cakkiy Yallih xaquk obsimem kaak yeexegeenimih sabbatah, usun Yallat xaaqimak Ni-Rabbow koo Nummasneeh ku-farmoyta

Nummasnehik Qhiyaamâ Saaku Nabii Mucammad ﷺ ummatak ummattal Sumaaqita marâ luk nee uktub iyyan.

84. Maca linoo Yalla kah Nummayse waynaah kay xaquk Nabii Mucammad ﷺ Arrabat cakkik neh temeetem kah Nummayse waynam, Ni-Rabbik meqe marâ luk isi Jannat nee culsam kaak Qaagitnaah Sangella iyyan.

وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا جَاءَنَا مِنَ الْحَقِّ وَنَطْمَعُ أَن يُدْخِلَنَا رَبُّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ ﴿٨٤﴾

85. Tokkel Yalli tamah iyyeenimih Sabbatah weeqaytitte guba kak gexxa Jannootal ken galte usun teetil waarak, woh taamaa kee maxco kak temqe marih galtó kinni.

فَأَثَابَهُمُ اللَّهُ بِمَا قَالُوا جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ۚ وَذَٰلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٥﴾

86. Yallih inkittinaanel koroositeeh Ni-Aayoota dirabboyse mari, woo mari usun Jaciim deqsitta girah mara kinnon.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿٨٦﴾

87. Yeemeneh yan maraw! Yalli meqeemik yakmeenih yaaqubeenim kee Agabuk siinih calalloysem sinnil ma-carammoysina, Yalli siinil carammoyseemit matatrina, diggah Yalli umaanet caddok tatra mara makicnik.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُحَرِّمُوا طَيِّبَاتِ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿٨٧﴾

88. Moominiiney Yalli sin yurzuqheh yanim calaalih anuk muquk tet Akuma, Yallay isin elle teemeneenih taniinik meesita.

وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنتُم بِهِ مُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾

89. Muslimiiney Yalli isin loowitik abe waytaanaah halalawah abtan xiibaabil sin ma-digaala, kinnih

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَٰكِن يُؤَاخِذُكُم بِمَا عَقَّدتُّمُ الْأَيْمَانَ

immay Yalli sin xiibaabik sin elle digaalam sinni lubbittel tirgiqeenih diggossen xiibaabi, toysa tama xiibaabi abinat Assewayteenih tiggileenik woo dambik tawqoonuh Yalli Kaffaara teetik taceenim siinih madqe, toysa tama xiibah Kaffaara tabna tudagoyta (maskintu kinnuk) sinni Buxaaxih mara taskamen maaqok fanah tan maaqo ken taskameenimi, kulli tudagoytah Saaqak garab Acayuk, hinnay tabna tudagoyta Sartanak Sarissaanama, hinnay Naqasu Naqoosannuk currusaanama, tama xiiba Abinat Assewee num tama Sidocuk tiyak teyna doorita, tama Sidocuk tu-gee wee num, toysa Sidiica Ayró Soomam kaal tan, tamah sin xiibaabih Kaffaara xiibitteenik kollay Abinat tet Asse wayteenik, Muslimiiney sinni xiibaabi dacrisa annaak xiibittaanamak, hinnay tet duuduse tika, Yalli tama xiibaabî madqa Baxxaqqa siinih kah hee innah, isi diinih Aayoota Baxxaqqa Siinih haa kaa faatita mara takkeenimkeh.

فَكَفَّٰرَتُهُۥٓ إِطۡعَامُ عَشَرَةِ مَسَٰكِينَ مِنۡ أَوۡسَطِ مَا تُطۡعِمُونَ أَهۡلِيكُمۡ أَوۡ كِسۡوَتُهُمۡ أَوۡ تَحۡرِيرُ رَقَبَةٖۖ فَمَن لَّمۡ يَجِدۡ فَصِيَامُ ثَلَٰثَةِ أَيَّامٖۚ ذَٰلِكَ كَفَّٰرَةُ أَيۡمَٰنِكُمۡ إِذَا حَلَفۡتُمۡۚ وَٱحۡفَظُوٓاْ أَيۡمَٰنَكُمۡۚ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمۡ ءَايَٰتِهِۦ لَعَلَّكُمۡ تَشۡكُرُونَ ٨٩

90. Yallaa kee kay farmoyta Nummayse maraw! Cagalah gocoy kee kammaaraay Qibaadah Sooliseenim kee Azlaam deqsita cooxuy missoyseeniy meklimtem kee meklime waytem elle gurrusak sugeeni is Najisiiy caraamuuy Sheytan Sinaamat bilqisa taama kinnik, toysa teetik exxeera Jannatal taffoofeenimkeh.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِنَّمَا ٱلۡخَمۡرُ وَٱلۡمَيۡسِرُ وَٱلۡأَنصَابُ وَٱلۡأَزۡلَٰمُ رِجۡسٞ مِّنۡ عَمَلِ ٱلشَّيۡطَٰنِ فَٱجۡتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمۡ تُفۡلِحُونَ ٩٠

إِنَّمَا يُرِيدُ ٱلشَّيْطَٰنُ أَن يُوقِعَ بَيْنَكُمُ ٱلْعَدَٰوَةَ وَٱلْبَغْضَآءَ فِى ٱلْخَمْرِ وَٱلْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَن ذِكْرِ ٱللَّهِ وَعَنِ ٱلصَّلَوٰةِ ۖ فَهَلْ أَنتُم مُّنتَهُونَ ﴿٩١﴾

91. Cagalah Sheytan tama taamoomiy dambi edde yani siinit kah bilqisam sin fanat Qadaawat kee kaxxa naqabu Qidaamih fayxi gocoy taaqubeeniih kammaar digirtaanamat, Yallih cusiyyaa kee Salaatak sin edde waasamkeh, toysa isin tama uma taamoomik taadeenih innaa? Idiya.

وَأَطِيعُوا۟ ٱللَّهَ وَأَطِيعُوا۟ ٱلرَّسُولَ وَٱحْذَرُوا۟ ۚ فَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّمَا عَلَىٰ رَسُولِنَا ٱلْبَلَٰغُ ٱلْمُبِينُ ﴿٩٢﴾

92. Muslimiiney Yallih Amri oggolaay kay farmoytih Amri oggolaay ken Amri cintaanamak cibbarsima isin tamahat derre cabteenik, toysa cagalah Ni farmoytal tanim baxxaqqa le gudduysiyya kinnim ixiga.

لَيْسَ عَلَى ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ جُنَاحٌ فِيمَا طَعِمُوٓا۟ إِذَا مَا ٱتَّقَوا۟ وَّءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ ثُمَّ ٱتَّقَوا۟ وَّءَامَنُوا۟ ثُمَّ ٱتَّقَوا۟ وَّأَحْسَنُوا۟ ۗ وَٱللَّهُ يُحِبُّ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٩٣﴾

93. Yeemeneeh meqe taamoomi abite maral gocoy caraamu yakkek naharat kaak yooqobeenim kee kammaar maaluy yokmeenî dambi keenil mayan, caraamu xagaanamak Yallak meesiteeniih kaa Nummayseeniih meqe taamoomi abbaasiteenik, tohuk lakal Yallak meesiteeniih taama yessemeqqeeniih kaa Nummayseenik, tohuk lakal caraamuk yexxeereeniih usuk caraamu kinnim Nummayseenik, tohuk lakal Yallak meesil elle warreeniih caraamuk yexxeereeniih meqe taamoomi abeenik dambi keenil mayan, Yalli meqem abe mara yakcineh.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَيَبْلُوَنَّكُمُ ٱللَّهُ بِشَىْءٍ مِّنَ ٱلصَّيْدِ تَنَالُهُۥٓ أَيْدِيكُمْ وَرِمَاحُكُمْ لِيَعْلَمَ ٱللَّهُ مَن يَخَافُهُۥ بِٱلْغَيْبِ ۚ فَمَنِ ٱعْتَدَىٰ بَعْدَ ذَٰلِكَ فَلَهُۥ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٩٤﴾

94. Yeemeneh yan maraw! Yalli dibaalak tut sin mokkore-le sin gabaa kee sin macaxwa kaa kak elelta ikkel siinih xayyoowaamal, Yalli isi able kalah isik meesite mara yaaxigeeh woh isi gino

yaybulleemkeh, siinik tama Baxxaqqah lakal Cajjii kee qumrah icraamat anuk dibaali xibixit caddok tatra num, toysa usuk Qansarissa digaala-le Akeeral.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَقۡتُلُواْ ٱلصَّيۡدَ وَأَنتُمۡ حُرُمٞۚ وَمَن قَتَلَهُۥ مِنكُم مُّتَعَمِّدٗا فَجَزَآءٞ مِّثۡلُ مَا قَتَلَ مِنَ ٱلنَّعَمِ يَحۡكُمُ بِهِۦ ذَوَا عَدۡلٖ مِّنكُمۡ هَدۡيَۢا بَٰلِغَ ٱلۡكَعۡبَةِ أَوۡ كَفَّٰرَةٞ طَعَامُ مَسَٰكِينَ أَوۡ عَدۡلُ ذَٰلِكَ صِيَامٗا لِّيَذُوقَ وَبَالَ أَمۡرِهِۦۗ عَفَا ٱللَّهُ عَمَّا سَلَفَۚ وَمَنۡ عَادَ فَيَنتَقِمُ ٱللَّهُ مِنۡهُۗ وَٱللَّهُ عَزِيزٞ ذُو ٱنتِقَامٍ ٩٥

95. Yeemeneh yan maraw! Isin icraamat anuk Barri dibaala maqidina, siinik loowitik kaa Qide mari, toysa too galtoh Affara xiyyuk woo dibaalak Qideh innah tanim yasguudem kaal tan, siinik meqe Namma Numuy kas kee Qadaalat-le galto kak waadossaah mekeltay makka fan Beyan lacay wokkel yasguudeeniy cado kak makki tudagoytiitih meklan lac Akkuk, hinnay lacat ceelallo Aalle waa dibaala tekkek mellebik kaa Qeedaltaamat Kaffaarah maaqo edde xaamaah makki tudagoytiitih mekla, hinnay woo maaqok kulli Saaqih garabih Aftok Ayró Soomaama icraamat anuk dibaala Qideemih galtoh ellecaboh digaala tammoysamkeh, dibaali Qidim carammoowak duma tamahak tut Rade marah Yalli Qafu abeh, Yallih Amrih cinah icraamat anuk dibaali Qidimit Qakte num, toysa Yalli Qhiyaamah ayró kaa digaale-le, Yalli Mayso-li isi Amri cine mara digaala Rabbi kinni.

أُحِلَّ لَكُمۡ صَيۡدُ ٱلۡبَحۡرِ وَطَعَامُهُۥ مَتَٰعٗا لَّكُمۡ وَلِلسَّيَّارَةِۖ وَحُرِّمَ عَلَيۡكُمۡ صَيۡدُ ٱلۡبَرِّ مَا دُمۡتُمۡ حُرُمٗاۗ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ ٱلَّذِيٓ إِلَيۡهِ تُحۡشَرُونَ ٩٦

96. Muslimiiney isin Cajjih hinnay Qumrah icraamat teneenik Baddi dibaala (kullumtaa kee kaak kalah tanim kinnuk) tabbixeeniih Qiddaanam Yalli siinih xiqsiiseh,

kaat Rabteh taniimih maaqo haysittaanaah takmeeniih edde tantifiqeenim siinih xiqsiiseh madabal teneenik hinnay Safarah teneenik, Barri dibaali siinil carammooteh icraamat taniinim fanah, isin Yallay cisab kee galtoh xaqul kak maagowtoonu waytaanak meesita.

97. Yalli Kaqba Caram Qari Sinaamak diini maqaanee kee manol saay keenih elle Soolamkeh keenih abe, umaane edde abaanam kak carammowte Alsittet Qeb kee Sinaamat tabaanam Yalli siinil carammoyseh, Affara xiyyuk caram fan beyan lac kee caram fan beyan lac kinnim yaaxigeenimkeh, cooxuk Asta edde yoxeen lacat Boodaanam carammoyseh, toh diggah Yalli Qaranwaa kee Baaxô Bagul tanim inkih yaaxigeeh, diggah Yalli tu-kaak maqellittaay ummaanim yaaxigi kinnim isin taaxigeenimkeh.

* جَعَلَ ٱللَّهُ ٱلْكَعْبَةَ ٱلْبَيْتَ ٱلْحَرَامَ قِيَٰمًا لِّلنَّاسِ وَٱلشَّهْرَ ٱلْحَرَامَ وَٱلْهَدْىَ وَٱلْقَلَٰٓئِدَ ۚ ذَٰلِكَ لِتَعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ وَأَنَّ ٱللَّهَ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ ﴿٩٧﴾

98. Sinaamey diggah Yalli isi Amri cine maral digaala kaak gibdih, diggah Yalli isi Amri oggoleeh kaal gace marah dambi cabti-li xuwaw-li kinnim ixiga.

ٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ وَأَنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٩٨﴾

99. Yallih farmoyta Nabii Mucammadal kalah tanim matan, Yallih farmoh gudduysiyya akke waytek, Yalli isin taamoomik taybulleenim kee Qellissaanam inkih siinik yaaxigeh.

مَّا عَلَى ٱلرَّسُولِ إِلَّا ٱلْبَلَٰغُ ۗ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ ﴿٩٩﴾

قُل لَّا يَسْتَوِي الْخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَبِيثِ ۚ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٠٠﴾

100. Nabiyow keenik ixxic: faxemiiy takkay umam kee meqem ma-massowta, Seehadaytow umaamih mangaa kee tet aba marih manga tassokoote way, toysa Qaafiyatah yan Kas-le Maraw Yallak meesita Jannatal taffoofeenimkeh.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَسْأَلُوا عَنْ أَشْيَاءَ إِن تُبْدَ لَكُمْ تَسُؤْكُمْ وَإِن تَسْأَلُوا عَنْهَا حِينَ يُنَزَّلُ الْقُرْآنُ تُبْدَ لَكُمْ عَفَا اللَّهُ عَنْهَا ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٠١﴾

101. Yeemeneh yan maraw! Diini caagidik sin kah Amrise weenim messerina sin kah Amriseeniih siinih Qaddowtek siinit taamu waytaah siinit tagabdu waytam, Yallih farmoytal Qhuraan obsima waqdi tet esserteenik siinih Baxxaqime-leeh teetih Amrisimettoonuuh isin duude waytaanam takkehik, Yalli isi Naqoosah Ama esseroorak Qafu abahak teetit maqagtina, Yalli dambi cabti-li kaxxam xiq-le Rabbi kinni.

قَدْ سَأَلَهَا قَوْمٌ مِّن قَبْلِكُمْ ثُمَّ أَصْبَحُوا بِهَا كَافِرِينَ ﴿١٠٢﴾

102. Nummah tama innah tan esseroora siinik dumi mari sinni farmoytit essereeh, tohuk lakal usun teetih Amrisimen waqdi teetil koroosita marah maacisen abinat tet Assaanam cinen waqdi.

مَا جَعَلَ اللَّهُ مِن بَحِيرَةٍ وَلَا سَائِبَةٍ وَلَا وَصِيلَةٍ وَلَا حَامٍ وَلَٰكِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ ۖ وَأَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٠٣﴾

103. Yalli mamadqinna lacak tuk teynat yantifiqeeniih tu-kaat faxaanam cabaanaah Numtinwwelluh kaa yaaxigeenim, woh Baciira deqsitta Alay xaylok maggom xaltek Ayti kak yargiqeeniih tu-edde faxe waana kinni, Saaiba deqsitta Alay Numtinwellitteh cabaanay Qari edde hee waanaa kee Wasiila

deqsitta Alay xalaayal Say xaylo itta katassaa kee Caami deqsita Rakuubuy moynobuh yaniy Aarre waanay maggo xaylo xale kinni, kinnih immay koroosite mari wohuh Yalli nee Amrise iyyan waqdi usun Yallal diraaba ginnaasitaanam, keenik maggo mari kaskassoowa maray cakkii kee deedal ittak baxsa hinna.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا۟ إِلَىٰ مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ وَإِلَى ٱلرَّسُولِ قَالُوا۟ حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ ءَابَآءَنَآ ۚ أَوَلَوْ كَانَ ءَابَآؤُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ شَيْـًٔا وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿١٠٤﴾

104. Tama korosuy Yalli calalloysem carammossak Yalli oobisem kee Yallih farmoytâ fanah calaalii kee caraamu Baxxaqqa siinih haamkeh Ama keenik iyyeenik tamah nanu Nabbobtik nagarreeh ken elle geyneemiy nee xiqta kinni iyyan, ken Abbobti cakki Aaxige waytaah cakkit Rada mara akke waan wayaa? Usun woh iyyaanam.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ عَلَيْكُمْ أَنفُسَكُمْ ۖ لَا يَضُرُّكُم مَّن ضَلَّ إِذَا ٱهْتَدَيْتُمْ ۚ إِلَى ٱللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٠٥﴾

105. Yeemeneh yan maraw! Yalli sin kah Amriseemih bagul sinni nafsi ibbixaay wohul diggi ixxica Sinam sin cinta way, isin toh abteenik makot gexe marih makkootiyyi siinik kalam mali sinnih tirri itteeniih Sinam maqaanel Amrisseeniih umaanek waasseenik kollay, gacim siinik inkih Yallâ fanah yakkeeh isin Addunyal taamoomik abak Sugteenim Akeeral siinih warseleeh teetil sin galtele Yalli.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ شَهَٰدَةُ بَيْنِكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ ٱلْمَوْتُ حِينَ ٱلْوَصِيَّةِ

106. Yeemeneh yan maraw! Siinik numuk teynah Rabi xayyoowa waqdi usuk farrimtu abek

kollay Muslimiinik Amaanat leeh Qadaalat-le Namma num Sumaaqisaama, Hinnay siinik kalah yan marak (koros kinnuk) Namma num Sumaaqisaama, isin Baaxok teyna Safarah gexxeeniih, tokkel Rabi musiiba sin geytek isin Sumaaqat keenik agaywaagitteenik Qasri Salaatih lakal ken Nammay Soolisa, tokkel ken Nammay Addunyâ dago duyyê Baxa edde maxaamitna nexxayi mara yakkeenimih, Yalli nee kah Amriseh yan Sumaq maqellisna, diggah toysa nanu dambileelak marak teyna kinnino Axcuk Yallal xiibitan.

أَثْنَانِ ذَوَا عَدْلٍ مِّنكُمْ أَوْ ءَاخَرَانِ مِنْ غَيْرِكُمْ إِنْ أَنتُمْ ضَرَبْتُمْ فِى ٱلْأَرْضِ فَأَصَٰبَتْكُم مُّصِيبَةُ ٱلْمَوْتِ ۚ تَحْبِسُونَهُمَا مِنۢ بَعْدِ ٱلصَّلَوٰةِ فَيُقْسِمَانِ بِٱللَّهِ إِنِ ٱرْتَبْتُمْ لَا نَشْتَرِى بِهِۦ ثَمَنًا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ وَلَا نَكْتُمُ شَهَٰدَةَ ٱللَّهِ إِنَّآ إِذًا لَّمِنَ ٱلْءَاثِمِينَ ﴿١٠٦﴾

107. Tokkel diggah num kak Rabe mari tama Namma numuk farrimtut hinnay Sumaaqat dirab kee ganot keenik Radeeniih dambi cakkisitaanam keenik yubleenik, toysa num kak Rabe marak Namma num Sumaaqah ken Aracat Solta kay nagra cakkisita marak, tokkel ken Nammay: usun diraabah yaceen Sumaaqak Ni Sumaq Nummah aysuk Raaqaah nanu abna Sumaaqat cakkik madardarinnino, diggah toysa nanu tamahat dirab neceek daalimiinik marak teyna kinnino Axcuk Yallal xiibitan.

فَإِنْ عُثِرَ عَلَىٰٓ أَنَّهُمَا ٱسْتَحَقَّآ إِثْمًا فَـَٔاخَرَانِ يَقُومَانِ مَقَامَهُمَا مِنَ ٱلَّذِينَ ٱسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ ٱلْأَوْلَيَٰنِ فَيُقْسِمَانِ بِٱللَّهِ لَشَهَٰدَتُنَآ أَحَقُّ مِن شَهَٰدَتِهِمَا وَمَا ٱعْتَدَيْنَآ ۖ إِنَّآ إِذًا لَّمِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٠٧﴾

108. Tama Namma numuk (koros Namma num kinnuk) Sumaaqat Agaywaagiteeniih dirab kee gano keenik dareemeenik, hinnay cakki-le mari xiibitek lakal ken

ذَٰلِكَ أَدْنَىٰٓ أَن يَأْتُوا۟ بِٱلشَّهَٰدَةِ عَلَىٰ وَجْهِهَآ أَوْ يَخَافُوٓا۟ أَن تُرَدَّ أَيْمَٰنٌۢ بَعْدَ أَيْمَٰنِهِمْ ۗ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَٱسْمَعُوا۟ ۗ وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلْفَٰسِقِينَ ﴿١٠٨﴾

xiiba gacsimtaamak meesiteenik tama mekla xayuk Raqta Sumaq elle faxxiima foocal baahoonuh, Sinaamey Yallak meesitaay sin kah Amrisaanam oobbiya! Yalli isi Amri cinaah isi taaqatak yawqe mara tirri mahaak.

109. Sinaamey Yalli isi farmoytit edde kobxisaah sin ummatta maca siinil gacissee Yallih diinih ken Secten waqdi Axcuk ken essera Ayró (Qhiyaamah ayró kinnuk) cusay, kay farmoytit kaal gacisak:nanu ixxigah linom mannuuy usun nek lakal Abeenim manaaxiga, diggah atu Ni-Rabbow Qellittem kee tambulleem inkih yaaxigi kinnito kaak iyyan.

* يَوْمَ يَجْمَعُ ٱللَّهُ ٱلرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَآ أُجِبْتُمْ ۖ قَالُوا۟ لَا عِلْمَ لَنَآ ۖ إِنَّكَ أَنتَ عَلَّٰمُ ٱلْغُيُوبِ ﴿١٠٩﴾

110. Nabiyow Sinaamah cus Yalli Qhiyaamah ayró iyya waqdi:Maryam baxa Qiisaw Yi-Niqmatay koo kee kuynah amol yani kasey Jibriilit koo maqarroyseeh Abba maleh koo gineeh kuyna teetil heen umaanek tet Saytunnoyseemil koo cateeh atu Sinaamâ luk Handuul kee casiitalih anuk yabte waqdi, kutbee kee kas edde yan yaabaay tawraat kee injiil koo barse waqdi kasey, atu kallak Haadâ weelolem Yiidinih Bicissaah ginta, tokkel ufuy teetit fuufussaah Yiidinih Haada takke waqdi kasey, intimaliy Namma inti luk Aabuke wee kee barasli Yiidinih urussaah Qaffossa waqdi kasey, Rabe mara magooqak Yiidinih tayyaaqe

إِذْ قَالَ ٱللَّهُ يَٰعِيسَى ٱبْنَ مَرْيَمَ ٱذْكُرْ نِعْمَتِى عَلَيْكَ وَعَلَىٰ وَٰلِدَتِكَ إِذْ أَيَّدتُّكَ بِرُوحِ ٱلْقُدُسِ تُكَلِّمُ ٱلنَّاسَ فِى ٱلْمَهْدِ وَكَهْلًا ۖ وَإِذْ عَلَّمْتُكَ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْحِكْمَةَ وَٱلتَّوْرَىٰةَ وَٱلْإِنجِيلَ ۖ وَإِذْ تَخْلُقُ مِنَ ٱلطِّينِ كَهَيْـَٔةِ ٱلطَّيْرِ بِإِذْنِى فَتَنفُخُ فِيهَا فَتَكُونُ طَيْرًۢا بِإِذْنِى ۖ وَتُبْرِئُ ٱلْأَكْمَهَ وَٱلْأَبْرَصَ بِإِذْنِى ۖ وَإِذْ تُخْرِجُ ٱلْمَوْتَىٰ بِإِذْنِى ۖ وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ عَنكَ إِذْ جِئْتَهُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ فَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِنْهُمْ إِنْ هَٰذَآ إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿١١٠﴾

waqdi kasey, israa-iil xaylo atu Nabii kinnitom Nummassa Astootiy Baxxaqqa itta keenih luk temeete waqdiy koo Qidaanam faxeeniih anu ken kok waase waqdi kasey, tokkel keenik koroosite mari Qiisa neh luk yemeetem mali Baxxaqqa iyya Baab akke waytek iyyen waqdi kasey.

111. Qiisaw Yi-Niqmatay kaamol yani kasey, Cawaariyyuun deqsitta labhah lubbittel fahmi oobise waqdi yoo nummaysaay Yi-farmoyta Nummaysa iyyaanamah, tokkel Cawaariyyuun Ni-Rabbow nanu neemenehik, diggah nanu Muslimiin kinninoomuh neh Sumaaqit iyyen.

وَإِذْ أَوْحَيْتُ إِلَى ٱلْحَوَارِيِّـۧنَ أَنْ ءَامِنُوا۟ بِى
وَبِرَسُولِى قَالُوٓا۟ ءَامَنَّا وَٱشْهَدْ بِأَنَّنَا
مُسْلِمُونَ ﴿١١١﴾

112. Cawaariyyuun deqsita mari Maryam baxa Qiisaw ku-Rabbi Qaraanak maaqo neh oobisam maay duuda kaak iyyen waqdi cusey, Nabii Qiisa keenil gacisak Nummah iimaanah Yallal yeemene mara tekkeenik kaak meesita keenik iyye.

إِذْ قَالَ ٱلْحَوَارِيُّونَ يَـٰعِيسَى ٱبْنَ مَرْيَمَ هَلْ
يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ أَن يُنَزِّلَ عَلَيْنَا مَآئِدَةً
مِّنَ ٱلسَّمَآءِ ۖ قَالَ ٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ إِن كُنتُم
مُّؤْمِنِينَ ﴿١١٢﴾

113. Cawaariyyuun deqsita mari nanu teetik Nakmeeh Ni-Lubbitte Satta edde ittaah atu Numma nel teceeh atu Nabii kinnitom Asmatah teetil Naaxigeeh, wohul Sumaaqita mara nakkem fanna kaak iyyen.

قَالُوا۟ نُرِيدُ أَن نَّأْكُلَ مِنْهَا وَتَطْمَئِنَّ قُلُوبُنَا
وَنَعْلَمَ أَن قَدْ صَدَقْتَنَا وَنَكُونَ عَلَيْهَا
مِنَ ٱلشَّـٰهِدِينَ ﴿١١٣﴾

114. Maryam baxi Nabii Qiisa tamah keenik oggoleeh isi Rabbi kallacak Yallaw Ni-Rabbow

قَالَ عِيسَى ٱبْنُ مَرْيَمَ ٱللَّهُمَّ رَبَّنَآ أَنزِلْ عَلَيْنَا
مَآئِدَةً مِّنَ ٱلسَّمَآءِ تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِّأَوَّلِنَا

Qaraanak maaqoy nee kee nek ellecabo marah Qid ţakkeeh kok tan Astay atu inki Rabbi kinnitooh anu ku-farmoyta kinniyoomuh Sumaq takke nel oobis, atu Rizqhi neh Acuy atu Rizqhi yacee marak kayrih yayse Rabbi kinnitok iyye.

وَءَاخِرِنَا وَءَايَةً مِّنكَ ۖ وَٱرْزُقْنَا وَأَنتَ خَيْرُ ٱلرَّٰزِقِينَ ﴿١١٤﴾

115. Yalli diggah anu tet (maaqo kinnuk) siinih oobiseyyooh, tohuk lakal siinik koroosita num, toysa diggah anu ginok num kah digaale waywaa digaalah kaa digaaleyyo iyye.

قَالَ ٱللَّهُ إِنِّى مُنَزِّلُهَا عَلَيْكُمْ ۖ فَمَن يَكْفُرْ بَعْدُ مِنكُمْ فَإِنِّىٓ أُعَذِّبُهُۥ عَذَابًا لَّآ أُعَذِّبُهُۥٓ أَحَدًا مِّنَ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿١١٥﴾

116. Nabiyow Sinaamah cus:Yalli Qhiyaamah ayró Maryam baxa Qiisaw Sinaamak Yallak kalah yoo kee yina Namma Yallah nee haysita ittee? Kaak iyye waqdi Nabii Qiisa Yalla Saytunnoysak: Yi-Rabbow atu Saytunnitoh anu Sinaamak cakki akke waytek, cakkik Aalle waam Axcem yoh matakkaay yok mafaxxinta, anu tamah exce yoo tekkek, toysa Nummah atu woh Aaxaguk ten, Yi-Rabbow atu Yi-Nafsih addat tanim taaxigeeh anu ku-Nafsih addat tanim maaxiga, diggah atu Qellitti ittem yaaxigi kinnito iyye.

وَإِذْ قَالَ ٱللَّهُ يَٰعِيسَى ٱبْنَ مَرْيَمَ ءَأَنتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ ٱتَّخِذُونِى وَأُمِّىَ إِلَٰهَيْنِ مِن دُونِ ٱللَّهِ ۖ قَالَ سُبْحَٰنَكَ مَا يَكُونُ لِىٓ أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِى بِحَقٍّ ۚ إِن كُنتُ قُلْتُهُۥ فَقَدْ عَلِمْتَهُۥ ۚ تَعْلَمُ مَا فِى نَفْسِى وَلَآ أَعْلَمُ مَا فِى نَفْسِكَ ۚ إِنَّكَ أَنتَ عَلَّٰمُ ٱلْغُيُوبِ ﴿١١٦﴾

117. Nabii Qiisa:Yi-Rabbow atu gudduysiyyah yoo kah Amrisseemiy Yalla dibuk uqbuda usuk Yi-Rabbiiy sin Rabbi iyyaanam akke waytek keenik excem mayyu, anu ken addal Sugem fanah ken kee ken taamoomi yableeh dacrisa Numuh

مَا قُلْتُ لَهُمْ إِلَّا مَآ أَمَرْتَنِى بِهِۦٓ أَنِ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ رَبِّى وَرَبَّكُمْ ۚ وَكُنتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَّا دُمْتُ فِيهِمْ ۖ فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِى كُنتَ أَنتَ ٱلرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ ۚ وَأَنتَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدٌ ﴿١١٧﴾

Suge, toysa Baaxô bagul Qumrik Sugu waah gide yoh duudusseeh nuwwuk Qaraanâ fanah fayya yoo hayte waqdi ken amol dacayrih atu Sugte, Atu Yi- Rabbow ummaanim yabaliiy yaaxigi kinnito iyye.

118. Atu Yi-Rabbow ken digaale koo tekkek, toysa diggah usun ku-Naqoosa, dambi keenih cabtek, toysa diggah atu Yi-Rabbow Mayso-li Naggaara.

إِن تُعَذِّبْهُمْ فَإِنَّهُمْ عِبَادُكَ ۖ وَإِن تَغْفِرْ لَهُمْ فَإِنَّكَ أَنتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١١٨﴾

119. Yalli Qhiyaamah ayró Nabii Qiisak iyyeh:tah galtoh Ayroy taamoomii kee maxcooca kak Nummatte mara le Numma ken tanfaqu wayta Ayro kinni, usun Jannootay weeqaytitte guba kak gexxa lon umman tet Addal waarak, Yalli usun Addunyal aben meqe taamoomit keenik leedeeh, usun meqe galtoy Yalli Akeeral keenih yeceet kaak leedeenih, too galtoy Yalli keenih yecee kaxxa Maffaafa kinni.

قَالَ اللَّهُ هَٰذَا يَوْمُ يَنفَعُ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ ۚ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۖ رَّضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ۚ ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١١٩﴾

120. Qaranwaa kee Baaxooy ken Nammayih Addal taniimih Reeda inkih Yalli-le, usuk ummaan iimih dudda-li kinni.

لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا فِيهِنَّ ۚ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٢٠﴾

SUURAT AL-ANQAAM

Makkal Obte, 165 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ
وَجَعَلَ ٱلظُّلُمَٰتِ وَٱلنُّورَ ۖ ثُمَّ ٱلَّذِينَ
كَفَرُوا۟ بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ ﴿١﴾

1. Fayla inkih lem Qaranwaa kee Baaxo gineeh diteetaa kee diifu hee Yalla kinni, tohuk lakal Yallih inkittinaanee kee kay dudda tascassee astootiy maqarleeh Baxxaqqa itta abaluk koros sinni Rabbit agleytit haytaah kaat massossa qibaadal.

هُوَ ٱلَّذِى خَلَقَكُم مِّن طِينٍ ثُمَّ قَضَىٰٓ أَجَلًا ۖ
وَأَجَلٌ مُّسَمًّى عِندَهُۥ ۖ ثُمَّ أَنتُمْ تَمْتَرُونَ ﴿٢﴾

2. Yalla kinni sin abba Aadam kallak gintem isin kay Samadak Anuk, tohuk lakal isin addunyal sugtoonu waytaanah gide mekleh, aka waktiy (Qhiyaamah ayró kinnuk) yimixxigeeh kay xaqul muggaqsime mekleh, tohuk lakal isin Rabteenik lakal Yalli sin ugusuwaamah dudda leemit agaywaagittaanah.

وَهُوَ ٱللَّهُ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَفِى ٱلْأَرْضِ يَعْلَمُ
سِرَّكُمْ وَجَهْرَكُمْ وَيَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ ﴿٣﴾

3. Yallay Naba kinni, Qaranwaa kee baaxoh addal Qibaada cakkisittam, Sinaamey usuk isin Qellissaanam kee taybulleenim yaaxigeeh umaanee kee maqaanek abtaanam inkih yaaxigeh.

وَمَا تَأْتِيهِم مِّنْ ءَايَةٍ مِّنْ ءَايَٰتِ رَبِّهِمْ إِلَّا
كَانُوا۟ عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿٤﴾

4. Qhuraan Aayootaa kee Yallih inkittinaane tascasse Aayootak hebeltoh Aayatay ken (koros kinnuk) Rabbih xaquk keenih tamaate matan usun derre teetit cabak sugeenim akke waytek.

فَقَدْ كَذَّبُوا۟ بِٱلْحَقِّ لَمَّا جَآءَهُمْ ۖ فَسَوْفَ يَأْتِيهِمْ أَنۢبَٰٓؤُا۟ مَا كَانُوا۟ بِهِۦ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٥﴾

5. Nummah tama koros Nabii Mucammad ﷺ cakki (Qhuraan kinnuk) luk keenih yemeete waqdi, kaa dirabboyseeniih kaal Anqaseenih, tokkel elle anqasak sugeenimih xaagitte sarra keenih amaate-le.

أَلَمْ يَرَوْا۟ كَمْ أَهْلَكْنَا مِن قَبْلِهِم مِّن قَرْنٍ مَّكَّنَّٰهُمْ فِى ٱلْأَرْضِ مَا لَمْ نُمَكِّن لَّكُمْ وَأَرْسَلْنَا ٱلسَّمَآءَ عَلَيْهِم مِّدْرَارًا وَجَعَلْنَا ٱلْأَنْهَٰرَ تَجْرِى مِن تَحْتِهِمْ فَأَهْلَكْنَٰهُم بِذُنُوبِهِمْ وَأَنشَأْنَا مِنۢ بَعْدِهِمْ قَرْنًا ءَاخَرِينَ ﴿٦﴾

6. Ama korosuy Yallih inkittinaane tangadde Matablannaa?keenik duma horaarik finqisneh gide, korosey (makki koros kinnuk) nanu siinih acee waynem keenih necee Baaxô bagul Qaraanak maggo Roobuy itta kataata keenih oobisneeh weeqaytittey ken dabooqaay ken cooxuk guba gexxa keenih abne, tokkel ken dambitteh sabbatah ken finqisneeh keenik lakal aka horaari ginne.

وَلَوْ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ كِتَٰبًا فِى قِرْطَاسٍ فَلَمَسُوهُ بِأَيْدِيهِمْ لَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ إِنْ هَٰذَآ إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٧﴾

7. Nabiyow Qaraanak waraakitil kutbeh yan Qhuraan kol oobisinninoy, tokkel koroosite mari gabah kaa xagga heeh Mucammadow ﷺ atu luk temeetem tu-hinna Baxxaqqa iyya baabay Qellu sinni akke waytek axcuk yenen.

وَقَالُوا۟ لَوْلَآ أُنزِلَ عَلَيْهِ مَلَكٌ ۖ وَلَوْ أَنزَلْنَا مَلَكًا لَّقُضِىَ ٱلْأَمْرُ ثُمَّ لَا يُنظَرُونَ ﴿٨﴾

8. Ama koros Yalli Mucammadal Qaraanak Malaykattu macah kaal oobise weeh? Itte. Nanu malaykattu kaal oobisnek kollay ken finqah caagid meklimak yeneeh, tohuk lakal usun dagooh gide wadiroysimak manannon iyye Yalli.

وَلَوْ جَعَلْنَٰهُ مَلَكًا لَّجَعَلْنَٰهُ رَجُلًا وَلَلَبَسْنَا عَلَيْهِم مَّا يَلْبِسُونَ ﴿٩﴾

9. Nanu woo farmoytay Rubna Malaykattu abinninoy numtinweelot kaa haak nen, usun sinni nafsii kee Boola-le marat celsiiseenim keenit celsisneh tobollokak nen, Nabii Mucammad caagid keenit kah tobollokime innah.

وَلَقَدِ ٱسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَحَاقَ بِٱلَّذِينَ سَخِرُوا۟ مِنْهُم مَّا كَانُوا۟ بِهِۦ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿١٠﴾

10. Nummah Nabiyow kok duma warrayte ummattak koros kok duma Rubsumte farmoytiitil anqasseh, tokkel keenik koroosite maray Yallih farmoytiitil anqase Yallih digaalay elle anqasak mamut kak Angadduk Sugeeni keenil obteeh maro keenit hayte.

قُلْ سِيرُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ ثُمَّ ٱنظُرُوا۟ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلْمُكَذِّبِينَ ﴿١١﴾

11. Nabiyow ama korosuy kol anqassak Baaxô bagul gexaay, tohuk lakal duma farmoytit dirabboyse marak ellecabo kah tekkenna wagita keenik ixxic.

قُل لِّمَن مَّا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ قُل لِّلَّهِ ۚ كَتَبَ عَلَىٰ نَفْسِهِ ٱلرَّحْمَةَ ۚ لَيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ ۚ ٱلَّذِينَ خَسِرُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٢﴾

12. Nabiyow A-korosuk Qaranwaa kee baaxooy ken nammayih addal taniimih Reeda miyyileeh?keenik ixxic, woo Reeda dibuk Yalli-le keenik ixxic, Yalli isi nafsil Racmat mekleeh yuktubeh ikkal isi naqoosak digaalat mayasissika, diggah Yalli Qhiyaamah ayróy agaywaaga sinnit cisab kee galtoh sin gaaboyse-le, koroosite mari sinni nafsi kasaariseeh finqiseh, toysa usun Yallih inkittinaanee kee Nabii Mucammad Nubuwannul mayaaminan.

13. Bar kee laqoh addat Aadee kee angayye takkem inkih Yalli-le, usuk isi naqoosah maxcooca yaabbi ken taamoomik Qellittam kee tambulleem yaaxigi kinni.

وَلَهُۥ مَا سَكَنَ فِى ٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ ۚ وَهُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ﴿١٣﴾

14. Nabiyow ama korosuk : Yallak kalah awlaytu haysitoo?usuk Qaranwaa kee baaxooy ken nammayih fanal tanim gine Rabbik, usuk isi gino yarzuqheeh kaa tarzuqhem matanak keenik ixxic, Nabiyow diggah anu A-ummatak naharak yuslume num akkeeh koroositeeh Yallat agleytit haa marih num akke waamah amrisime keenik ixxic.

قُلْ أَغَيْرَ ٱللَّهِ أَتَّخِذُ وَلِيًّا فَاطِرِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَهُوَ يُطْعِمُ وَلَا يُطْعَمُ ۗ قُلْ إِنِّىٓ أُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَسْلَمَ ۖ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿١٤﴾

15. Nabiyow ama korosuk diggah anu inni Rabbih amri cinek kaxxa ayroh digaalak meesita keenik ixxic.

قُلْ إِنِّىٓ أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّى عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٥﴾

16. Yalli woo saaku woo gibdi digaala kak waasa mari usun, toysa nummah Yalli kah Racmate mara, woo digaalak naggoowaanam Baxxaqqa-le maffaafa kinni.

مَّنْ يُصْرَفْ عَنْهُ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمَهُۥ ۚ وَذَٰلِكَ ٱلْفَوْزُ ٱلْمُبِينُ ﴿١٦﴾

17. Seehadaytow Yalli koo Biyaktaamak tu-koo xagsek, toysa tet fayya kok haytam matan Yalla akke waytek, Yalli kayrik tu-koo xagsek, toysa kay muxxo kok waassam matanaay, Tokkel usuk kulliimih dudda-li kinni.

وَإِن يَمْسَسْكَ ٱللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُۥٓ إِلَّا هُوَ ۖ وَإِن يَمْسَسْكَ بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٧﴾

18. Yalli usuk isi naqoosah amol dirkiseh yaniih kullim kaah taqunxee, usuk naggaaraay adda yaaxigi kinni.

وَهُوَ ٱلْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِۦ ۚ وَهُوَ ٱلْحَكِيمُ ٱلْخَبِيرُ ﴿١٨﴾

قُلْ أَيُّ شَيْءٍ أَكْبَرُ شَهَٰدَةً ۖ قُلِ ٱللَّهُ ۖ شَهِيدٌۢ بَيْنِى وَبَيْنَكُمْ ۚ وَأُوحِىَ إِلَىَّ هَٰذَا ٱلْقُرْءَانُ لِأُنذِرَكُم بِهِۦ وَمَنۢ بَلَغَ ۚ أَئِنَّكُمْ لَتَشْهَدُونَ أَنَّ مَعَ ٱللَّهِ ءَالِهَةً أُخْرَىٰ ۚ قُل لَّآ أَشْهَدُ ۚ قُلْ إِنَّمَا هُوَ إِلَٰهٌ وَٰحِدٌ وَإِنَّنِى بَرِىٓءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ ﴿١٩﴾

19. Nabiyow ama korosuk anu nummâ farmoyta kinniyoomuh sumaaqah yoh nabuk Raqtam Anniimiiy? Keenik ixxic, yoo kee sin fanat sumaaqiteh tanim Yalla kinnik, Usuk ama Qhuraan wacyih yol oobise kay digaalak sin kee ama Qhuraan guffu haa mara kaat meesiisamkeh, diggah isin Yallâ luk aka yallittey yaqbudeeni taniimih Sumaaqittaanaa?keenik ixxic, Nabiyow anu wohul masumaaqita keenik ixxic, Nabiyow cagalah Yalli inki Yallaay anu diggah isin Yallat agleh hayya haytaanamak Bari kinniyo keenik ixxic.

ٱلَّذِينَ ءَاتَيْنَٰهُمُ ٱلْكِتَٰبَ يَعْرِفُونَهُۥ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَآءَهُمُ ۘ ٱلَّذِينَ خَسِرُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠﴾

20. Ama kitab kah necee mari (yahuud kee nasaara kinnuk) Nabii Mucammad صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ yaaxigeenih sinni xaylo kah yaaxigen innah, woo mari usun sinni nafsi kasaarise mara, toysa usun usuk luk yemeeteemil mayaaminan.

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ ٱفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِـَٔايَٰتِهِۦٓ ۚ إِنَّهُۥ لَا يُفْلِحُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿٢١﴾

21. Yallal dirab ginnaasiteeh, hinnay kay duddaa kee kay inkittinaane tascasse astooti dirabboyse marak dulmih iyyi gacaah? Num magaca. diggah daalimiinih yan mari addunyaay akeeral mayaffoofa.

وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوٓا۟ أَيْنَ شُرَكَآؤُكُمُ ٱلَّذِينَ كُنتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٢٢﴾

22. Nabiyow ku-marah Cisab kee galtoh inkih ken kobxisnu wayna ayro cusey, tohuk lakal Yallat agleytit hee marak sin Yallittey Yallat agleh hayteeniy warsitak sugteeni mannih teetiiy? keenik inna.

23. Tohuk lakal usun tama esserot mokkorimen (yiqiyyerimen) waqdi, woo esserol gacseenim malon, Yallay Ni-Rabbi kinnih iyyal xiibitna immay kaat agleytit haa marah masuginnino iyyaanam akke waytek.

ثُمَّ لَمْ تَكُن فِتْنَتُهُمْ إِلَّآ أَن قَالُوا۟ وَٱللَّهِ رَبِّنَا مَا كُنَّا مُشْرِكِينَ ﴿٢٣﴾

24. Nabiyow usun sinni nafsil dirab elle yeceen inna keenik wagitey, Yallat agleytit mahannino iyyaanamal, Yallal diraabah ginnaasitak sugen Yallitte keenik Qellitteeh Bayteh.

ٱنظُرْ كَيْفَ كَذَبُوا۟ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِمْ ۖ وَضَلَّ عَنْهُم مَّا كَانُوا۟ يَفْتَرُونَ ﴿٢٤﴾

25. Nabiyow ama korosuk atu Qhuraan takriye waqdi, koo ankacsa mari keenit yan, ken lubbittet Sibaabi hayneeh ken aytiital Qilsa hayne ama Qhuraan yafhimeenih yaaxigeenimik, kulli astay Nabii Nummâ tascassel yableenimih teetil mayaaminan, Nabiyow usun koo fanah yamaaten waqdi koo giddiyaanah, koroosite mari ama Qhuraan kalah tuhinna usuk awwalî mari yuktube hayyayyoona akke waytek iyyan.

وَمِنْهُم مَّن يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ ۖ وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَن يَفْقَهُوهُ وَفِىٓ ءَاذَانِهِمْ وَقْرًا ۖ وَإِن يَرَوْا۟ كُلَّ ءَايَةٍ لَّا يُؤْمِنُوا۟ بِهَا ۖ حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءُوكَ يُجَٰدِلُونَكَ يَقُولُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ إِنْ هَٰذَآ إِلَّآ أَسَٰطِيرُ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿٢٥﴾

26. Tama koros Qhuraan kee Nabii katayyuk sinam waassaah usun sinnih kaak yaxxeereenih, usun wohut sinni Nafsiksa finqisaanam maloonuuy usun woh mayaaxigan.

وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْـَٔوْنَ عَنْهُ ۖ وَإِن يُهْلِكُونَ إِلَّآ أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٦﴾

27. Nabiyow ama koros Qhiyaamah ayró giral xayyoysimta waqdi ken ablinnitoy gibdim abaluk ten, tokkel usun maganey addunyâ fanah gacsimnaah Ni-Rabbih inkittinaane tascasse astooti

وَلَوْ تَرَىٰٓ إِذْ وُقِفُوا۟ عَلَى ٱلنَّارِ فَقَالُوا۟ يَٰلَيْتَنَا نُرَدُّ وَلَا نُكَذِّبَ بِـَٔايَٰتِ رَبِّنَا وَنَكُونَ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٧﴾

dirabboyse waynaah yeemene mara akkinninoy iyyan.

28. Wonna hinnay usun addunyal duma Qellisak sugen umaaneena keenih tambulleeh, usun addunyah gacsiminnoonuy Yallaa kee kay farmoyta ken kak waasse koroosannuh gacak yenen, diggah usun dirableela kinnon.

بَلْ بَدَا لَهُم مَّا كَانُوا يُخْفُونَ مِن قَبْلُ ۖ وَلَوْ رُدُّوا لَعَادُوا لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٢٨﴾

29. ama korosuy Rabak lakal ugut yanim tangadde mano matan Ni-Addunyah mano akke waytek, nanu Qhiyaamah Ayro Rabneek lakal ugsumu waa mara hinnino iyyan.

وَقَالُوا إِنْ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ ﴿٢٩﴾

30. Nabiyow ama korosuy Rabak lakal ugut yanim tangadde Qhiyaamah ayró sinni Rabbih foocal Solsimaanaah, A-ugut kee cisab cakki hinnaa? Yalli keenik iyya waqdi ken ablinnitoy uma caalat abaluk ten, yeey Ni-Rabbow usuk cakki kinnih iyyan, toysa addunyal koroositak sugteenimih sabbatah digaala tammoysa keenik iyya Yalli.

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وُقِفُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ ۚ قَالَ أَلَيْسَ هَٰذَا بِالْحَقِّ ۚ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا ۚ قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٠﴾

31. Nummah Rabak lakal Yallih angaaraw yanim dirabboyse mari kasaariteeh finqiteh, Qhiyaamah ayró garciik keenit tamaate waqdi addunyal meqe taamoomik bayisneemih nee geyte Nadaamaay iyyan usun sinni dambitte sinni xiironwal Quukak, oobbiya!usun dambittek Quukaanam manxu Qaxumaah!

قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ ۖ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَتْهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً قَالُوا يَا حَسْرَتَنَا عَلَىٰ مَا فَرَّطْنَا فِيهَا وَهُمْ يَحْمِلُونَ أَوْزَارَهُمْ عَلَىٰ ظُهُورِهِمْ ۚ أَلَا سَاءَ مَا يَزِرُونَ ﴿٣١﴾

وَمَا ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَآ إِلَّا لَعِبٌ وَلَهْوٌ ۖ وَلَلدَّارُ ٱلْـَٔاخِرَةُ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يَتَّقُونَ ۗ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٣٢﴾

32. Addunyâ mano tu-hinna digir kee doklá akke waytek, akeerâ dabqah aban meqe taama Yallak meesita marah kayrih aysuk Raqtak, korosey tamahal makaskassowtaanaa?

قَدْ نَعْلَمُ إِنَّهُۥ لَيَحْزُنُكَ ٱلَّذِى يَقُولُونَ فَإِنَّهُمْ لَا يُكَذِّبُونَكَ وَلَٰكِنَّ ٱلظَّٰلِمِينَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ يَجْحَدُونَ ﴿٣٣﴾

33. Nabiyow Nummah ama koros koo dirabboysak kok ittam koo Rookissam Naaxigeh, tokkel diggah usun dirabboysaanam koo hinna, kinnih immay daalimiinih yan mari dirabboysaah yangaddeem Yallih Aayootay ku-Numma tascasse kinni cirdih (Qinaadi kinnuk).

وَلَقَدْ كُذِّبَتْ رُسُلٌ مِّن قَبْلِكَ فَصَبَرُوا۟ عَلَىٰ مَا كُذِّبُوا۟ وَأُوذُوا۟ حَتَّىٰٓ أَتَىٰهُمْ نَصْرُنَا ۚ وَلَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَٰتِ ٱللَّهِ ۚ وَلَقَدْ جَآءَكَ مِن نَّبَإِى ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿٣٤﴾

34. Nabiyow Nummah kok duma koros Yallih farmoytit dirabbosseh, tokkel keenit aben dirabboysiyyaa kee Adal Yisbireenih Ni-Qokol kee cató keenih amma ittam fanah Yalli ken catu waamah keenih hee xagana korissam matan, Nummah Nabiyow kok naharat Rubsumte farmoytiitih xaaguu kee Yalli keenit abe catoh xaagi koh yemeeteh.

وَإِن كَانَ كَبُرَ عَلَيْكَ إِعْرَاضُهُمْ فَإِنِ ٱسْتَطَعْتَ أَن تَبْتَغِىَ نَفَقًا فِى ٱلْأَرْضِ أَوْ سُلَّمًا فِى ٱلسَّمَآءِ فَتَأْتِيَهُم بِـَٔايَةٍ ۚ وَلَوْ شَآءَ ٱللَّهُ لَجَمَعَهُمْ عَلَى ٱلْهُدَىٰ ۚ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ ٱلْجَٰهِلِينَ ﴿٣٥﴾

35. Nabiyow ama koros diinit derre cabtam kol tembe tet tekkek, toysa Baaxok addal edde gacta arac gurrussaah hinnay siixiy (magaar) Qaran edde tawqe gurrussaah, tokkel atu Nabii kinnitom tascasse asta keenih bahtam duddek, toysa toh keenih ab Yalli faxinnay isin elle tanin tirtol ken gaaboysak yeneeh yaamineenim keenil Bicisak yen, toysa Nabiyow wohut Yalli faxem igma marih

num makkinaay Rookat isi Nafsi maqidin.

36. Nabiyow cagalah atu sinam fan kak secta iimaan oggoltam kuyab Raaqisuh ankacsa mara, korosuh tu-gactek usun Rabe marih loowot yaniiniih, Yalli Rabe mara Qhiyaamah ayró magooqak Nuwwuk yayyaaqe, tohuk lakal usun cisab kee galtoh kaâ fanah gacsiman.

* إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ ٱلَّذِينَ يَسْمَعُونَ ۘ وَٱلْمَوْتَىٰ يَبْعَثُهُمُ ٱللَّهُ ثُمَّ إِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴿٣٦﴾

37. Koroosite mari kay Rabbik kay (Nabii Mucammad ﷺ kinnuk) Numma tascasse asta macah kaal obsime wayteeh? iyyen kaxxa mariinoh, Nabiyow diggah Yalli usun warsan asta keenil oobisaamah dudda-le keenik ixxic, kinnih immay woo asta Yallih fayxih obtam keenik maggo mari mayaaxiga.

وَقَالُوا۟ لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ ءَايَةٌ مِّن رَّبِّهِۦ ۚ قُلْ إِنَّ ٱللَّهَ قَادِرٌ عَلَىٰٓ أَن يُنَزِّلَ ءَايَةً وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٧﴾

38. Baaxol Rooci leemik mutuccu ittam matanaay Haadaytuy isi Namma galit Qaraanal Haada mayan usun sin innaah Yalli gine gino akke waytek, hebeltoh iimiy cabneeh kak garcitne (karcitne) mannu lawcal macfuuzul nuktube nee akke waytek, tohuk lakal gino inkih sinni Rabbi fan gaaboysimta Qhiyaamah ayró cisab kee galtoh.

وَمَا مِن دَآبَّةٍ فِى ٱلْأَرْضِ وَلَا طَٰٓئِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ إِلَّآ أُمَمٌ أَمْثَالُكُم ۚ مَّا فَرَّطْنَا فِى ٱلْكِتَٰبِ مِن شَىْءٍ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ ﴿٣٨﴾

39. Naayoota dirabboyse mari usun Ayti maleelaay ken tanfiqem mayaabban, usun duudutteey cakkit mayaaban, tokkel usun koroosanni diteh addat giirisan, Yalli makkootiyya kah faxa mara

وَٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا صُمٌّ وَبُكْمٌ فِى ٱلظُّلُمَٰتِ ۗ مَن يَشَإِ ٱللَّهُ يُضْلِلْهُ وَمَن يَشَأْ يَجْعَلْهُ عَلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٣٩﴾

makkoysaah, tirto kah faxa mara massa-le gital tirri haa.

قُلْ أَرَءَيْتَكُمْ إِنْ أَتَىٰكُمْ عَذَابُ ٱللَّهِ أَوْ أَتَتْكُمُ ٱلسَّاعَةُ أَغَيْرَ ٱللَّهِ تَدْعُونَ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٤٠﴾

40. Nabiyow ama korosuk yoh warisa ixxic, Yallih digaala addunyal siinit temeetek, hinnay Qhiyaamah ayró garciik (karciik) siinit temeetek, tokkel sin tibbixem fayya Siinik ittuh Yallak kalihim kallactaanaa?isin Ittaanamal numma yacee mara tekkeenik.

بَلْ إِيَّاهُ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِن شَآءَ وَتَنسَوْنَ مَا تُشْرِكُونَ ﴿٤١﴾

41. Wonna hinnay isin sin yibbixe gibdaabini fayya siinik iyyamkeh sin gine Rabbi kallactaanaah usuk kaa kah kallacteenim faxek fayya siinik haa, too waqdi isin sinni numtinwellittey Yallat Agleh haytaana cabtaanaah tet hawwentaanah.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَآ إِلَىٰٓ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ فَأَخَذْنَٰهُم بِٱلْبَأْسَآءِ وَٱلضَّرَّآءِ لَعَلَّهُمْ يَتَضَرَّعُونَ ﴿٤٢﴾

42. Nabiyow Nummah kok duma sugte ummattah farmoytit Rubneh usun Yalla fan ken seecak, tokkel usun ken dirabboyseeniih, tuddagnaa kee Biyookal ken mokkorreh sinni Rabbih xixxibitaanaah kaah yaqunxeenimkeh.

فَلَوْلَآ إِذْ جَآءَهُم بَأْسُنَا تَضَرَّعُوا۟ وَلَٰكِن قَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ ٱلشَّيْطَٰنُ مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾

43. Tama farmoytit dirabbosse ummatta Ni-digaala keenit temeete waqdi macah neh aqunxee weeniih? kinnih immay ken lubbitte iimaanak kafteeh gibdah Alud tekke, sheytan umaanee kee koroosannuk edde sugeenim keenit bilqiseh.

فَلَمَّا نَسُوا۟ مَا ذُكِّرُوا۟ بِهِۦ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ أَبْوَٰبَ كُلِّ شَىْءٍ حَتَّىٰٓ إِذَا فَرِحُوا۟ بِمَآ أُوتُوٓا۟ أَخَذْنَٰهُم بَغْتَةً فَإِذَا هُم مُّبْلِسُونَ ﴿٤٤﴾

44. Usun (koros kinnuk) ken farmoytit ken kassisseeh ken kah amrisseemil taamitaanam cabeeniih cinen waqdi, Ni-

Niqmootak kulliimih Afoofi lagsiyyah (lawsiyya kinnuk) keenil fakneh usun keenih tontocowwimeemit Batra edde tan walleh wallitti iyyen waqdi, garciik (karciik) ken nibbixeeh Ni-digaalat ken finqisneh, tokkel usun kulli kayrik yobboodeeniih yiggirqeenih.

فَقُطِعَ دَابِرُ ٱلْقَوْمِ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ ۚ وَٱلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٤٥﴾

45. Tokkel tama mari inkih Bakkiimeeh num keenik maraaqinna, Yallal koroositeeniih kay farmoytit dirabboysaanamal sinni nafsi yudlumen waqdi, fayla Yallay ginó Rabbih yani-le, isi farmoytit cateeh koros finqiseemil.

قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ ٱللَّهُ سَمْعَكُمْ وَأَبْصَٰرَكُمْ وَخَتَمَ عَلَىٰ قُلُوبِكُم مَّنْ إِلَٰهٌ غَيْرُ ٱللَّهِ يَأْتِيكُم بِهِ ۗ ٱنظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ ٱلْءَايَٰتِ ثُمَّ هُمْ يَصْدِفُونَ ﴿٤٦﴾

46. Nabiyow tama korosuk yoh warisa ixxic:Yalli Aytiitaa kee intiita sin waysiiseeh siinik Beek, usuk lubbitte siinik alfek Yallak kalah maa Yallaay woh siinih gacissu duddam?Nabiyow Ni-inkittinaane tascasse astooti Baxxaqqa keenih kah hayna inna wagitey, tohuk lakal usun derre teetit cabaanaah tet manummaysan.

قُلْ أَرَءَيْتَكُمْ إِنْ أَتَىٰكُمْ عَذَابُ ٱللَّهِ بَغْتَةً أَوْ جَهْرَةً هَلْ يُهْلَكُ إِلَّا ٱلْقَوْمُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿٤٧﴾

47. Nabiyow tama korosuk yoh warisa ixxic:Yallih digaalá garcik hinnay intih abalih siinit temeetek, koroositeeh daalimiinih yan maraksa finqittam tanii? matan.

وَمَا نُرْسِلُ ٱلْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ ۖ فَمَنْ ءَامَنَ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٤٨﴾

48. Farmoytit kalah kah Rubnam mannu, moominiin jannatal aytikumusak koros giral meesiisa mara yakkeenimkeh iyyaanam akke waytek, tokkel Yallal yeemeneeh taama yessemeqqe mari,

toysa akeeral ken amol digaalâ meesi matanaay addunyal keenik warrayteemih marookitan.

49. Qhuraanak Naayootaa kee Nabii Mucammad ﷺ Numma tascasse astooti dirabboyse mari Qhiyaamah ayró digaala ken xagele Yallih amri cinak sugeenimih Sabbatah.

وَٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَـٰتِنَا يَمَسُّهُمُ ٱلْعَذَابُ بِمَا كَانُوا۟ يَفْسُقُونَ ﴿٤٩﴾

50. Nabiyow ama korosuk ixxic: Qaranwaa kee Baaxô kadnooni liyooh Qellittem Aaxige siinik maxca, diggah anu Malaykattu kinniyo siinik maxca, anu kalah kataatam mayyu Yalli wacyih yol oobisam akke waytek, Nabiyow ama korosuk inti sinni num kee inti-le num maay massowtaa? (korostaa kee moomintu kinnuk) Yallih dudda tascassee astooti cubbussu mahaytaanaa? keenik ixxic.

قُل لَّآ أَقُولُ لَكُمْ عِندِى خَزَآئِنُ ٱللَّهِ وَلَآ أَعْلَمُ ٱلْغَيْبَ وَلَآ أَقُولُ لَكُمْ إِنِّى مَلَكٌ ۖ إِنْ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰٓ إِلَىَّ ۚ قُلْ هَلْ يَسْتَوِى ٱلْأَعْمَىٰ وَٱلْبَصِيرُ ۚ أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ ﴿٥٠﴾

51. Nabiyow moominiinih yan maray isi Rabbih xaqul kobxisimu waamak meesita ama Qhuraanal meesis usun Yallak-sa awlaytuh loonum maloonuuy shafaaqatta keenih aba awlaytu malon Yallih xaqul, usun Yallak meesita mara yakkeenimkeh.

وَأَنذِرْ بِهِ ٱلَّذِينَ يَخَافُونَ أَن يُحْشَرُوٓا۟ إِلَىٰ رَبِّهِمْ لَيْسَ لَهُم مِّن دُونِهِۦ وَلِىٌّ وَلَا شَفِيعٌ لَّعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٥١﴾

52. Nabiyow moominiiniy carraay saaku sinni Rabbih fooca edde faxak kaa taqbude kô luk daffeytaamak ken maxiiriyin, Nabiyow ama tumaleela abteemih cisaabak kaamol tumatan, atu abteemih cisaabak ken amol

وَلَا تَطْرُدِ ٱلَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُم بِٱلْغَدَوٰةِ وَٱلْعَشِىِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُۥ ۖ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِم مِّن شَىْءٍ وَمَا مِنْ حِسَابِكَ عَلَيْهِم مِّن شَىْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ مِنَ ٱلظَّـٰلِمِينَ ﴿٥٢﴾

tumatan, tokkel atu ken xiiriytek, toysa daalimiinih yan marak numuk teyna akketto.

53. Tonnaah Ni- naqoosak garu garut keenik mokkorre (niqiyyire) gaddali tumalit keenik mokkorak kulsale num Boolale numut keenik mokkorak, Yalli A-maraa nek fanaak guneeh Islaamaninnol tirri heem? iyyaanamkeh, Yalli isi niqmat faatita maray tirtó cakkisita mayaaxiga innaa? Yeey yaaxigeh.

وَكَذَٰلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُم بِبَعْضٍ لِّيَقُولُوٓا۟ أَهَٰٓؤُلَآءِ مَنَّ ٱللَّهُ عَلَيْهِم مِّنۢ بَيْنِنَآ ۗ أَلَيْسَ ٱللَّهُ بِأَعْلَمَ بِٱلشَّٰكِرِينَ ﴿٥٣﴾

54. Nabiyow Ni-Astootiy atu Yallih farmoyta kinnitoomuh sumaaqitta Nummaysa mari kol yemeetek, assalaamu qaleykum keenik ixxic, sin Rabbi Racmatta isi nafsil yuktubeeh waajibiseh, diggah umaane siinik abe num iggimat tet abay hinnay Aaxaguk tet abay tohuk lakal sarra Yallal gaceeh yotoobeeh isi taama yessemeqqek, toysa diggah Yalli dambi cabtili xuwawli kinni isi naqoosah.

وَإِذَا جَآءَكَ ٱلَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِـَٔايَٰتِنَا فَقُلْ سَلَٰمٌ عَلَيْكُمْ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَىٰ نَفْسِهِ ٱلرَّحْمَةَ أَنَّهُۥ مَنْ عَمِلَ مِنكُمْ سُوٓءًۢا بِجَهَٰلَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنۢ بَعْدِهِۦ وَأَصْلَحَ فَأَنَّهُۥ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥٤﴾

55. Nabiyow tamannah tan Baxxaqqah tama Suuráh addal deedal mari yangadde cakki Aayoota Baxxaqqa koh hayne, umeyniitih yan maray farmoytit cineh giti yambulleeh cakki giti Baxxaqqa iyyamkeh.

وَكَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ ٱلْـَٔايَٰتِ وَلِتَسْتَبِينَ سَبِيلُ ٱلْمُجْرِمِينَ ﴿٥٥﴾

56. Nabiyow ama korosuk diggah anu isin Yallak kalah taqbuden Numtin wellitte aqbudeemik Yalli yoo waaseh keenik ixxic, anu sin kalbi fayxiixa makataata, sin kalbi fayxiixa kataatek, Toysa Nummah anu massale gitak makkooteeh tirri

قُلْ إِنِّى نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ ٱلَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ ۚ قُل لَّآ أَتَّبِعُ أَهْوَآءَكُمْ قَدْ ضَلَلْتُ إِذًا وَمَآ أَنَا۠ مِنَ ٱلْمُهْتَدِينَ ﴿٥٦﴾

iyya marih num hinniyo keenik ixxic.

57. Nabiyow ama korosuk ixxic: diggah anu inni Rabbik Baxxaqqa iyya diinih Bagul aniyo isin woo diini dirabbosseeniih anu isin obtim kak faxxan digaalay edde Qataataktaana oobisaamih dudda mayyu, woo digaalah wadirroysiyyih mekla num mali inki Yalla akke waytek, usuk cakki meklaah Baxxaqqa kaa haa, usuk cakkii kee deedal ittak Baxsa marak inkih kayrih aysuk Raaqa.

قُلْ إِنِّي عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي وَكَذَّبْتُم بِهِۦ ۚ مَا عِندِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِۦٓ ۚ إِنِ ٱلْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ ۖ يَقُصُّ ٱلْحَقَّ ۖ وَهُوَ خَيْرُ ٱلْفَٰصِلِينَ ﴿٥٧﴾

58. Nabiyow ama korosuk ixxic: diggah anu isin obtimit kak Qataataktan digaala Yi-gabat suginnay siinil tet oobisak eneeh yoo kee sin fanat caagid meklimak yen, Yalli daalimiinih yan mara edde digaala waktih ixxigat Sinaamak aysuk Raaqa.

قُل لَّوْ أَنَّ عِندِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِۦ لَقُضِيَ ٱلْأَمْرُ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ ۗ وَٱللَّهُ أَعْلَمُ بِٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٥٨﴾

59. Qellitti itteemih kadnooni Yallih xaqul tan woh kaak-sa taaxigem matan, usuk Barriiy Badal tanim yaaxige, caxak caffayti marada usuk yaaxige kaa akke waytek, Baaxók diteeta-le aracal Qellita amboyti mayana, uunim matanaay kaftem matan Baxxaqqa iyya kitaabih (lawcal macfuuz kinnuk) addal tan tet akke waytek.

* وَعِندَهُۥ مَفَاتِحُ ٱلْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَآ إِلَّا هُوَ ۚ وَيَعْلَمُ مَا فِي ٱلْبَرِّ وَٱلْبَحْرِ ۚ وَمَا تَسْقُطُ مِن وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٍ فِي ظُلُمَٰتِ ٱلْأَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِي كِتَٰبٍ مُّبِينٍ ﴿٥٩﴾

60. Yalla kinni Bar xintan waqdi Rooci siinik beytam, laqo taamoomik abtaanam inkih siinik yaaxigeh, tohuk lakal Saaku xiinik sin yaybideh Addunyal Rabah siinih muggaqsime wakti yamurruqeh

وَهُوَ ٱلَّذِي يَتَوَفَّىٰكُم بِٱلَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُم بِٱلنَّهَارِ ثُمَّ يَبْعَثُكُمْ فِيهِ لِيُقْضَىٰٓ أَجَلٌ مُّسَمًّى ۖ ثُمَّ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ يُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٦٠﴾

gide sin sugsamkeh, tohuk lakal magooqak sin ugsek lakal Qhiyaamah ayró gacim kaâ fanah abtan, tohuk lakal Yalli addunyâ manol abak sugteenim siinih warse leeh sin elle galte-le.

وَهُوَ ٱلْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِۦ ۚ وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءَ أَحَدَكُمُ ٱلْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ رُسُلُنَا وَهُمْ لَا يُفَرِّطُونَ ﴿٦١﴾

61. Yalla kinni isi naqoosah amol dirkiseh tanim usun kaah aqunxak, Yalla kinni isi naqoosah malaykootay ken taamoomi lowtaah dacrissa Rubtam, siinik numuk teynah Rabi yamaate waqdi Ni-farmoytiiti (Rooci tayyaaqe malayka kinnuk) Rooci kaak tayyaaqem usun Yalli ken kah amrise caagiidak tubayse kal tuboolayse kal.

ثُمَّ رُدُّوٓا۟ إِلَى ٱللَّهِ مَوْلَىٰهُمُ ٱلْحَقِّ ۚ أَلَا لَهُ ٱلْحُكْمُ وَهُوَ أَسْرَعُ ٱلْحَٰسِبِينَ ﴿٦٢﴾

62. Tohuk lakal Rabe mari ken Yallay cakki awlatuh keenik yanî fanah gacsiman, oobbiya! Qhiyaamah ayró mekla lem Yallaay usuk cisab abba haa marak cisaabah sissikuk Raaqak.

قُلْ مَن يُنَجِّيكُم مِّن ظُلُمَٰتِ ٱلْبَرِّ وَٱلْبَحْرِ تَدْعُونَهُۥ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً لَّئِنْ أَنجَىٰنَا مِنْ هَٰذِهِۦ لَنَكُونَنَّ مِنَ ٱلشَّٰكِرِينَ ﴿٦٣﴾

63. Nabiyow ama korosuk ixxic: Barrii kee Baddi diteetah meesik iyyi sin naggoysaa? isin too waqdi Yallat xaaqimtan dooqa fayya haak Ramma haak kaah taqunxeen, Ni-Rabbi A-diteetaa kee A-gibdaabinak nee naggoysek, diggah nanu moominiiniy kay niqmatal kaa faatitta akkenno Axcuk.

قُلِ ٱللَّهُ يُنَجِّيكُم مِّنْهَا وَمِن كُلِّ كَرْبٍ ثُمَّ أَنتُمْ تُشْرِكُونَ ﴿٦٤﴾

64. Nabiyow keenik ixxic: ama meesii kee kulli gibdaabinak dibuk sin naggossam Yalla kinni, tohuk lakal isin Qibaadal agleytit kaat haytan.

قُلْ هُوَ ٱلْقَادِرُ عَلَىٰٓ أَن يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا مِّن
فَوْقِكُمْ أَوْ مِن تَحْتِ أَرْجُلِكُمْ أَوْ يَلْبِسَكُمْ شِيَعًا
وَيُذِيقَ بَعْضَكُم بَأْسَ بَعْضٍ ۗ ٱنظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ
ٱلْءَايَٰتِ لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ ﴿٦٥﴾

65. Nabiyow ama korosuk ixxic: dibuk duddam Yalla kinni digaala irok siinil Rubtaah oobissam, hinnay sin ibittek gubak siinit Rubtam, hinnay caagiida Siinit esgegelliiy Qaxa Qaxah sin haah gari garu Qebti muduumah Qansaru siinik tammoysiisaamah dibuk dudda lem Yalla kinni, Nabiyow Ni-inkittinaanee kee Ni-dudda tascase astooti Baxxaqqa keenih elle hayna inna wagitey cubbusaah wohut Rada mara yakkeenimkeh.

وَكَذَّبَ بِهِۦ قَوْمُكَ وَهُوَ ٱلْحَقُّ ۚ قُل لَّسْتُ عَلَيْكُم
بِوَكِيلٍ ﴿٦٦﴾

66. Nabiyow ama Qhuraan ku-marak koroosite mari dirabboyseh usuk cakkil oobe kitab kinnuk, anu sin taamat dacayrih yan num hinniyo, cagalah anu edde Rubsumem sin gudduysâ kal keenik ixxic.

لِّكُلِّ نَبَإٍ مُّسْتَقَرٌّ ۚ وَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٦٧﴾

67. Yallih xaagittek kulli xaagi edde yamaate waktiy edde dabqaah arac edde xagale, korosey sin caagidik ellecabo sarrah Aaxigetton Yallih digaala siinil obta waqdi.

وَإِذَا رَأَيْتَ ٱلَّذِينَ يَخُوضُونَ فِىٓ ءَايَٰتِنَا فَأَعْرِضْ
عَنْهُمْ حَتَّىٰ يَخُوضُوا۟ فِى حَدِيثٍ غَيْرِهِۦ ۚ وَإِمَّا
يُنسِيَنَّكَ ٱلشَّيْطَٰنُ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ
ٱلذِّكْرَىٰ مَعَ ٱلْقَوْمِ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٦٨﴾

68. Nabiyow ama koroosite mara Naayootat deedal kee anqasah giirisah ken table waqdi, tokkel derre keenit cabaay keenik exxer ama yaabak kalah aka yaabat yabba iyyaanam fanah, sheytan uma yaabat yaaba marâ luk daffeyaanam waaso lem koo hawweenisek, toysa tamah kassittek lakal daalimiinih yan marâ luk madaffen.

وَمَا عَلَى ٱلَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِم مِّن
شَىْءٍ وَلَٰكِن ذِكْرَىٰ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٦٩﴾

69. moominiinih yan maray Yallak meesital Qhuraanal anqasa marih cisaabak tukeenil matan

keenik yexxeereeniih keenî luk daffee weenik, kinnih immay ken kassiisaanaah umaanek ken waasaanama usun Yallak meesitaanamkeh.

وَذَرِ ٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُوا۟ دِينَهُمْ لَعِبًا وَلَهْوًا وَغَرَّتْهُمُ ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا ۚ وَذَكِّرْ بِهِۦٓ أَن تُبْسَلَ نَفْسٌۢ بِمَا كَسَبَتْ لَيْسَ لَهَا مِن دُونِ ٱللَّهِ وَلِىٌّ وَلَا شَفِيعٌ وَإِن تَعْدِلْ كُلَّ عَدْلٍ لَّا يُؤْخَذْ مِنْهَآ ۗ أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ أُبْسِلُوا۟ بِمَا كَسَبُوا۟ ۖ لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌۢ بِمَا كَانُوا۟ يَكْفُرُونَ ﴿٧٠﴾

70. Nabiyow sinni diini (Islaam diini kinnuk) digir kee doklah haysiteeh Addunyâ manoh Bilhada duquurusse mara (koros kinnuk) cabaay keenik exxer, Nabiyow ama mara Qhuraanal kassis nafsi dambik abeeh orbiseh yaniimih yabbixsimeeh finqi gabal gacaamak, usuk Yallak-sa awlaytu maliiy shafaaqatta kaah abtam mali, ama nafsi kulli fida isik yaceemih kaak tet mabeyaanaay kaak moggolinta, woo mari usun aben dambih yabbixsimen, usun girah addal niqna kak gufti toofe lee maqabah lon, Qansarissi ken hayta digaala lon Yallal koroositeenih sugeenimih sabbatah.

قُلْ أَنَدْعُوا۟ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَنفَعُنَا وَلَا يَضُرُّنَا وَنُرَدُّ عَلَىٰٓ أَعْقَٰبِنَا بَعْدَ إِذْ هَدَىٰنَا ٱللَّهُ كَٱلَّذِى ٱسْتَهْوَتْهُ ٱلشَّيَٰطِينُ فِى ٱلْأَرْضِ حَيْرَانَ لَهُۥٓ أَصْحَٰبٌ يَدْعُونَهُۥٓ إِلَى ٱلْهُدَى ٱئْتِنَا ۗ قُلْ إِنَّ هُدَى ٱللَّهِ هُوَ ٱلْهُدَىٰ ۖ وَأُمِرْنَا لِنُسْلِمَ لِرَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٧١﴾

71. Nabiyow ama korosuk ixxic: Yallak kalah numtiwwellittey tuneh xiqe waytaah tunek kale wayta naqbudoo? nanu koroosannuh wadir gacnoo? Yalli Islaam diinî fanah tirri nee heek lakal, Sheytoona makkosseeh Baaxot gexeeh baye numuy Baditih elle gexa gambi waagisah inna nakkoo? Usuk moominiinih tan kataysiisiy nee fanah am kaak axcuk tirtóh kaah secta-leeh usuk woh keenik cinah, Nabiyow ama korosuk ixxic: diggah Yallih tirtóy Yalli yoo edde Ruubeh yani is cakki tirtó kinni,

nanu inkih kah amrisinnem ginó Rabbih amri oggollaah Qibaada kaah caglisnaama.

72. nanu elle amrisinnem Salat Soolisaay Yallak meesita iyyaanama, Yalla kinni isin inkih Qhiyaamah ayró fan kak gactaanaah garil kak maagowsimtoonu waytaanam.

وَأَنْ أَقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَٱتَّقُوهُ ۚ وَهُوَ ٱلَّذِىٓ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٧٢﴾

73. Yalla kinni Qaranwaa kee Baaxó cakkil gintem, Nabiyow cus Yalli Qhiyaamah ayróy Tukinniimik tik iyyaah edde takke, kay maxcó cakkiiy Baanta fuxsumta ayró dubuk Reeda lem kaa, Yalli usuk Qellittem kee tambulleem yaaxigiiy , usuk naggaara adda yaaxigi kinni.

وَهُوَ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ بِٱلْحَقِّ ۖ وَيَوْمَ يَقُولُ كُن فَيَكُونُ ۚ قَوْلُهُ ٱلْحَقُّ ۚ وَلَهُ ٱلْمُلْكُ يَوْمَ يُنفَخُ فِى ٱلصُّورِ ۚ عَٰلِمُ ٱلْغَيْبِ وَٱلشَّهَٰدَةِ ۚ وَهُوَ ٱلْحَكِيمُ ٱلْخَبِيرُ ﴿٧٣﴾

74. Nabiyow ku-marah cus, Nabii Ibraahim isi abba Aazarak atu numtiwwellitte yallitteh haysittaa? Diggah anu koo kee kumara Baxxaqqa itta makoh addat sin ablek kaak iyye waqdi.

* وَإِذْ قَالَ إِبْرَٰهِيمُ لِأَبِيهِ ءَازَرَ أَتَتَّخِذُ أَصْنَامًا ءَالِهَةً ۖ إِنِّىٓ أَرَىٰكَ وَقَوْمَكَ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٧٤﴾

75. Nabii Ibraahim Qibaadâ caagidil tirri kaa kah haynennah, Qaranwaa kee baaxô Reeday nabay Yallih dudda tascasse kaa naybullee usuk iimaan asmatah le marak numuk teyna yakkem keh.

وَكَذَٰلِكَ نُرِىٓ إِبْرَٰهِيمَ مَلَكُوتَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَلِيَكُونَ مِنَ ٱلْمُوقِنِينَ ﴿٧٥﴾

76. Tokkel Nabii Ibraahimit bari makteeh dite Baaxó dudde waqdi, cutukta yubleeh Ah yi-Rabbi iyye, isi mara edde yanin iggimaa kee deedal ken yaybulleem keh, tokkel woo cutukti koreeh Qellite waqdi

فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ ٱلَّيْلُ رَءَا كَوْكَبًا ۖ قَالَ هَٰذَا رَبِّى ۖ فَلَمَّآ أَفَلَ قَالَ لَآ أُحِبُّ ٱلْءَافِلِينَ ﴿٧٦﴾

anu Qellitta Yallitteh Qibaada makiciyyo keenik iyye.

77. Tokkel alsa awaqih yuble waqdi Ah yi-Rabbi iyye, tokkel is korteeh Qellitte waqdi yi-Rabbi kaa inkittoysaamah tirri yoo heeweek massa-le gitak makkoote marih num akkeyyo keenik iyye.

فَلَمَّا رَءَا ٱلْقَمَرَ بَازِغًا قَالَ هَٰذَا رَبِّى ۖ فَلَمَّآ أَفَلَ قَالَ لَئِن لَّمْ يَهْدِنِى رَبِّى لَأَكُونَنَّ مِنَ ٱلْقَوْمِ ٱلضَّآلِّينَ ﴿٧٧﴾

78. Tokkel Nabii Ibraahim ayró awaqih yuble waqdi, Ah yi-Rabbiiy A-Rabbi usuk cutuktaa kee Alsak nabah iyye, tokkel is korteeh Qellitte waqdi, Yi-maraw diggah anu isin Yallat agleh hayya haytaanamak bari kinniyo keenik iyye.

فَلَمَّا رَءَا ٱلشَّمْسَ بَازِغَةً قَالَ هَٰذَا رَبِّى هَٰذَآ أَكْبَرُ ۖ فَلَمَّآ أَفَلَتْ قَالَ يَٰقَوْمِ إِنِّى بَرِىٓءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ ﴿٧٨﴾

79. Nabii Ibraahim diggah anu inni fooca Qibaadah inki Rabbiy Qaranwaa kee Baaxok gino Qembiseh fanah ayfukkune deedal diinittek cakki diinî fanah kelitak, anu Yallat agleytit haa marih num hinniyo keenik iyye.

إِنِّى وَجَّهْتُ وَجْهِىَ لِلَّذِى فَطَرَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ حَنِيفًا ۖ وَمَآ أَنَا۠ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿٧٩﴾

80. Nabii Ibraahim Yalla inkittoysaamal kay mari kaa giddiyeh isin anu Yalla Qibaadal inkittoysaamah yoo giddiytaanaa? Nummah usuk cakkî fanah tirri yoo heek, anu isin Yallat agleh haytaanaah taqbuden yallittek tu-kalak mameesita, Yi-Rabbi umaanek tuyot Boodisam faxa kaa akke waytek, Yi-Rabbi ixxigah kullim duddu heek isin makaskassowtaanaa qibaada dibuk cakkisittam inki Yalla kinnim taaxigeenimkeh Keenik iyye.

وَحَآجَّهُۥ قَوْمُهُۥ ۚ قَالَ أَتُحَٰٓجُّوٓنِّى فِى ٱللَّهِ وَقَدْ هَدَىٰنِ ۚ وَلَآ أَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهِۦٓ إِلَّآ أَن يَشَآءَ رَبِّى شَيْـًٔا ۗ وَسِعَ رَبِّى كُلَّ شَىْءٍ عِلْمًا ۗ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿٨٠﴾

وَكَيْفَ أَخَافُ مَآ أَشْرَكْتُمْ وَلَا تَخَافُونَ
أَنَّكُمْ أَشْرَكْتُم بِٱللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِۦ
عَلَيْكُمْ سُلْطَٰنًا ۚ فَأَىُّ ٱلْفَرِيقَيْنِ أَحَقُّ
بِٱلْأَمْنِ ۖ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٨١﴾

81. Anu sin yallittek mannal meesitaa? Diggah isin Yi-Rabbiy sin ginet Yalli sumaq siinil kak oobise wee Yallitte agleh kaat haytaanamak mameesittaanak, toysa A-namma Buttak (moominiin kee koros kinnuk) saay kee satta iyyi cakkisitak Raaqaa? isin yaaxige mara tekkeenik keenik iyye.

ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَلَمْ يَلْبِسُوٓا۟ إِيمَٰنَهُم بِظُلْمٍ
أُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمُ ٱلْأَمْنُ وَهُم مُّهْتَدُونَ ﴿٨٢﴾

82. Yeemeneeh sinni iimaanat Yallat agleh tasgallee waa mari, woo mari Yallih digaalak saay kee Nagayna leeh usun tirri iyye mara kinnon.

وَتِلْكَ حُجَّتُنَآ ءَاتَيْنَٰهَآ إِبْرَٰهِيمَ عَلَىٰ قَوْمِهِۦ ۚ
نَرْفَعُ دَرَجَٰتٍ مَّن نَّشَآءُ ۗ إِنَّ رَبَّكَ
حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٨٣﴾

83. Toh Ni-sumaaqay Nabii Ibraahimih neceey kay maral Yallih inkittinaaneh sumaq kaah takke kinni, nanu Ni-naqoosak fanna marah darajoota (nubuwwannu kee ixxiga kinnuk) fayya hayna, diggah Nabiyow ku-Rabbi naggaara ixxiga-li kinni.

وَوَهَبْنَا لَهُۥٓ إِسْحَٰقَ وَيَعْقُوبَ ۚ كُلًّا هَدَيْنَا ۚ
وَنُوحًا هَدَيْنَا مِن قَبْلُ ۖ وَمِن ذُرِّيَّتِهِۦ دَاوُۥدَ
وَسُلَيْمَٰنَ وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ وَمُوسَىٰ
وَهَٰرُونَ ۚ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِى
ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٨٤﴾

84. Nabii Ibraahimih Iscaaqh deqsita baxaa kee Iscaaqh baxa Yaq-qhuub kaah necee, ken nammayak kulli num tirri hayneeh keenik dumaak Nabii Nuuc cakkî fanah tirri hayne, Nabii Nuuc samadak Nabii Daawuuduuy Nabii Suleymaanaay, Nabii Ayyuub kee Nabii Yuusufuuy, Nabii Muusaa kee Nabii Haaruun inkih cakkî fanah tirri ken hayne, tama Ambiya abiten maqaanel ken kah galatne innaah, meqem abite mara tamannal galatna.

وَزَكَرِيَّا وَيَحْيَىٰ وَعِيسَىٰ وَإِلْيَاسَ ۖ كُلٌّ مِّنَ الصَّالِحِينَ ﴿٨٥﴾

85. Nabii Zakariyyaa kee Nabii Yacyaay Nabii Qiisaa kee Nabii Ilyaas inkih meqe marih loowot yanin.

وَإِسْمَاعِيلَ وَالْيَسَعَ وَيُونُسَ وَلُوطًا ۚ وَكُلًّا فَضَّلْنَا عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٨٦﴾

86. Nabii Ismaaqil kee Nabii Al-yasaqaay Nabii Yuunus kee Nabii Luut inkih ken waktih marak ken muxxusneh nubuwwannul.

وَمِنْ آبَائِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَإِخْوَانِهِمْ ۖ وَاجْتَبَيْنَاهُمْ وَهَدَيْنَاهُمْ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٨٧﴾

87. ken abbobtii kee ken Samoodaay ken toobokok fanna mara keenik tirri hayne, Ni-diini gudduysaanamkeh ken doorreeh massale gitay mako sinnî fanah tirri ken hayne.

ذَٰلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۚ وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحَبِطَ عَنْهُم مَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٨٨﴾

88. Toh Yallih tirtoy Yalli isi naqoosak isih faxa mara tirri edde haa kinni, ama Ambiya Yallat agleyta hayinnay abak sugen taama keenik Bayak ten.

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ ۚ فَإِن يَكْفُرْ بِهَا هَٰؤُلَاءِ فَقَدْ وَكَّلْنَا بِهَا قَوْمًا لَّيْسُوا بِهَا بِكَافِرِينَ ﴿٨٩﴾

89. Woo Ambiyay Nubuwwannuu kee tirtô niqmat kah necee usun kitab kah necee mara kinni, tokkel Nabiyow kumarak koroosite mari ama Qhuraanih Aayoota yengeddeek, toysa Nummah ama Aayoota koroositewaa marih (Muhaajiriin kee ansaaraay keenil kataata mara kinnuk) gabal tet hayne dacayrih.

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ ۖ فَبِهُدَاهُمُ اقْتَدِهْ ۗ قُل لَّا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا ۖ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرَىٰ لِلْعَالَمِينَ ﴿٩٠﴾

90. Woo Ambiyay edde yabba inne, usun Yalli isi diinil tirri hee mara, toysa Nabiyow atu ken gita katat. Ama korosuk Qhuraan sin gudduysaamal galtó sin messera, Ama Qhuraan Rikeek kah oobem mali, Seehadaa kee jinnih kassiisih

oobe kaa akke waytek keenik ixxic.

91. Ama koros Yalla nummâ massakaxxah massakaxxooy Nummah ixxigah kaa maaxaggo, Yalli seehadal wacyik tu-moobisinnaay farmoytit maruubinna iyyen waqdi, Nabiyow ama yahuuduk; Nabii Muusal oobe kitaabay Seehadah Noorii kee tirtó yakke iyyi oobisee keenik ixxic, isin ama kitab fixiixih yan waraakitil hayya haytaanaah tukak taybulleeniih maggom kaak Qellissaanah, yahuudey ama Qhuraanih addal Yallih diinii kee kay tirtók isin duma Aaxaguk suge wayteeniih sin abbobti Aaxaguk suge waytem Yalli sin elle Barse, ama Qhuraan Yalli oobise keenik ixxic, tohuk lakal sinni deedalat giirisak digroonay ken ixxic.

وَمَا قَدَرُوا۟ ٱللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِۦٓ إِذْ قَالُوا۟ مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ عَلَىٰ بَشَرٍ مِّن شَىْءٍ ۗ قُلْ مَنْ أَنزَلَ ٱلْكِتَٰبَ ٱلَّذِى جَآءَ بِهِۦ مُوسَىٰ نُورًا وَهُدًى لِّلنَّاسِ ۖ تَجْعَلُونَهُۥ قَرَاطِيسَ تُبْدُونَهَا وَتُخْفُونَ كَثِيرًا ۖ وَعُلِّمْتُم مَّا لَمْ تَعْلَمُوٓا۟ أَنتُمْ وَلَآ ءَابَآؤُكُمْ ۖ قُلِ ٱللَّهُ ۙ ثُمَّ ذَرْهُمْ فِى خَوْضِهِمْ يَلْعَبُونَ ﴿٩١﴾

92. Nabiyow ama Qhuraan kitaabay kol oobisne, kaxxa Barkatleeh usuk kaak naharat xikki itte kitooba (tawraat kee injiil kinnuk) nummaysak yemeete, Nabiyow makki maraa kee kay deraafel Seehadak eneyyi ittam edde meesissamkeh kol kaa oobisne, Akeera Nummaysah yan mari ama Qhuraan Nummaysah, usun sinni Salat-le waktil dacrisa marah anuk.

وَهَٰذَا كِتَٰبٌ أَنزَلْنَٰهُ مُبَارَكٌ مُّصَدِّقُ ٱلَّذِى بَيْنَ يَدَيْهِ وَلِتُنذِرَ أُمَّ ٱلْقُرَىٰ وَمَنْ حَوْلَهَا ۚ وَٱلَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِٱلْءَاخِرَةِ يُؤْمِنُونَ بِهِۦ ۖ وَهُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٩٢﴾

93. Yallal dirab ginnaasiteeh, hinnay wacyik tukaal oobe kalah wacyi yol oobe iyye numuk, Yalli Qhuraanak oobiseh innah tanim

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ ٱفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا أَوْ قَالَ أُوحِىَ إِلَىَّ وَلَمْ يُوحَ إِلَيْهِ شَىْءٌ وَمَن قَالَ سَأُنزِلُ مِثْلَ مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ ۗ وَلَوْ تَرَىٰٓ إِذِ ٱلظَّٰلِمُونَ

فِي غَمَرَٰتِ ٱلْمَوْتِ وَٱلْمَلَٰٓئِكَةُ بَاسِطُوٓا۟ أَيْدِيهِمْ أَخْرِجُوٓا۟ أَنفُسَكُمُ ۖ ٱلْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ ٱلْهُونِ بِمَا كُنتُمْ تَقُولُونَ عَلَى ٱللَّهِ غَيْرَ ٱلْحَقِّ وَكُنتُمْ عَنْ ءَايَٰتِهِۦ تَسْتَكْبِرُونَ ﴿٩٣﴾

oobiseyyo iyye numuk dulmih iyyi gacaa? Num magaca! Nabiyow ama daalimiin Rabi Sakaraat kee kay gibdah addat yaniiniih Malayka Rooci keenik tayyaaqeeh digaalah gaba keenil hayta waqdiy sinni nafsi edde tanin gibdaabinak eyyeeqaay wada Asaaku gibdi xixxibisiyyah sin xixxibissa digaalal galtimetton Yallal cakki maliinoh dirab ginnaasitak sugteeniih kay inkittinaane tascasse Astootil kaxxa mariinitak sugteenimih Sabbatah keenik itta waqdi ken ablinnitoy gibdi caalat abaluk ten.

وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا فُرَٰدَىٰ كَمَا خَلَقْنَٰكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَتَرَكْتُم مَّا خَوَّلْنَٰكُمْ وَرَآءَ ظُهُورِكُمْ ۖ وَمَا نَرَىٰ مَعَكُمْ شُفَعَآءَكُمُ ٱلَّذِينَ زَعَمْتُمْ أَنَّهُمْ فِيكُمْ شُرَكَٰٓؤُا۟ ۚ لَقَد تَّقَطَّع بَيْنَكُمْ وَضَلَّ عَنكُم مَّا كُنتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٩٤﴾

94. Nummah korosey Cisab kee galtoh dibuk Naharsadda addunyal ibqasuk Qasunuk anuk sin elle ginni haynennal nel tamaaten, maaluk siinih neceem addunyal Sinnik wadiril cabak, sin numtiwwellittey sin addal Yallat agleytiitih yaniinim kak akkaluk sugteeniy diggah is Akeeral Shafaaqatta neh akkele kak axcuk aqbaduk sugteeni siinî luk manabla, Nummah addunyal sin fanat suge fantaaxaw yiggiriqqeeh Qibaadal Yallat agleh tanim kak akkaluk sugten yallitte siinik bayteh keenik iyya Yalli.

إِنَّ ٱللَّهَ فَالِقُ ٱلْحَبِّ وَٱلنَّوَىٰ ۖ يُخْرِجُ ٱلْحَىَّ مِنَ ٱلْمَيِّتِ وَمُخْرِجُ ٱلْمَيِّتِ مِنَ ٱلْحَىِّ ۚ ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ ۖ فَأَنَّىٰ تُؤْفَكُونَ ﴿٩٥﴾

95. Diggah Yalli Amboytaa kee Tamri Lafoyta baxsaah coox kak yayyaaqe, Usuk Rabteemik Nuwwam yayyaaqeeh Rabtem Nuwwaamak yayyaaqi kinnik, toh Yallay Qibaada cakkisita

kinnik toysa cakkik deedal fanah mannal kelittaanaa? Kaak kalihim taqbuden waqdi.

96. Edde luk Barti ditek Maaci diifu baxissam Yalla kinni, Bar laqo abten taqabik edde taadeeniih Raacatah siinih abe, Ayroó kee Alsa sinni maroh addal diggale Cisaabay waadol yanil gexan wakti elle taaxigeenimkeh, toh Yallay mayso-ley ixxigalih yanih waadoysiyya kinni.

فَالِقُ ٱلْإِصْبَاحِ وَجَعَلَ ٱلَّيْلَ سَكَنًا وَٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرَ حُسْبَانًا ۚ ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ ٱلْعَزِيزِ ٱلْعَلِيمِ ﴿٩٦﴾

97. Yalla kinni Cutuuka Barrii kee Baddi diteetal Astootih siinih haytem gitak hoxxeenik gita elle geytaanamkeh, Nummah Yallih inkittinaane tascassee Astooti Yalla yaaxigeeh kay madqooqi yaaxige marah Baxxaqqa hayne.

وَهُوَ ٱلَّذِى جَعَلَ لَكُمُ ٱلنُّجُومَ لِتَهْتَدُوا۟ بِهَا فِى ظُلُمَٰتِ ٱلْبَرِّ وَٱلْبَحْرِ ۗ قَدْ فَصَّلْنَا ٱلْءَايَٰتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٩٧﴾

98. Yalla kinni sinaamey inki Nafsik (Nabii Aadam kinnuk) sin gintem, tokkel Agbi maxaxal madabay elle dabaqtaanaa kee Labhâ xiironwal elle daccarsimtan arac siinih abe, Nummah Astootiy Yallih inkittinaane tascassee teetit Radaah tet yafhime marah Baxxaqqa hayne.

وَهُوَ ٱلَّذِىٓ أَنشَأَكُم مِّن نَّفْسٍ وَٰحِدَةٍ فَمُسْتَقَرٌّ وَمُسْتَوْدَعٌ ۗ قَدْ فَصَّلْنَا ٱلْءَايَٰتِ لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ ﴿٩٨﴾

99. Yalla kinni Qaraanak lee siinih oobissem, tokkel ummaan iimiy Baaxok ubukku itta edde neyyeeqeeh nuysubke, tokkel toobokeemik Anxax coox kee Anxax Buqre neyyeeqe, tokkel Buqrek exefut tan Amboy ittak Bagul tani neyyeeqeeh Nakli Qoxxak dagiyyi kak xayiih xabcini curra nayyaaqe, woo.

وَهُوَ ٱلَّذِىٓ أَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَأَخْرَجْنَا بِهِۦ نَبَاتَ كُلِّ شَىْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُّخْرِجُ مِنْهُ حَبًّا مُّتَرَاكِبًا وَمِنَ ٱلنَّخْلِ مِن طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَنَّٰتٍ مِّنْ أَعْنَابٍ وَٱلزَّيْتُونَ وَٱلرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ مُتَشَٰبِهٍ ۗ ٱنظُرُوٓا۟ إِلَىٰ ثَمَرِهِۦٓ إِذَآ أَثْمَرَ وَيَنْعِهِۦٓ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكُمْ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٩٩﴾

leet Qinab cooxuuy Zaytuun kee Rummaan cooxuy caffi itta kak ceelaah mexexuu kee tami itta kak ceelewaa cooxih Bustaanwa edde neyyeeqeeh nuysubke, sinaamey ama cooxih mexexi yawqe waqdii kee Alaa waqdi wagita, diggah sinaamey tama caxâ mixuy ittak sissinit Yallih dudda tascasse Astooti tan kay inkittinaane Nummaysa marah.

100. Tama koros Qibaadal jinni Yallat agleytiitih hayte Yalli ken gine Rabbih anuk, usun Yallal diraabah aaxige kalah lab-xayloo kee Say-xaylole axcuk woh deedalah kaal ginnaasiten, Yalli Saytunnooweh fayya iyye tama koros kaa edde weelossaamak.

وَجَعَلُوا۟ لِلَّهِ شُرَكَآءَ ٱلْجِنَّ وَخَلَقَهُمْ ۖ وَخَرَقُوا۟ لَهُۥ بَنِينَ وَبَنَٰتٍۭ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۚ سُبْحَٰنَهُۥ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿١٠٠﴾

101. Yalli Qaranwaa kee Baaxooy ken nammayih addal tanim tookomeh tan ceelallo maleh ginek, Yalli Baxa-lem mannal kaah takkee? usuk Barra malik, Usuk kullim gine Rabbih anuk, usuk ummaanim yaaxigi kinni.

بَدِيعُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ أَنَّىٰ يَكُونُ لَهُۥ وَلَدٌ وَلَمْ تَكُن لَّهُۥ صَٰحِبَةٌ ۖ وَخَلَقَ كُلَّ شَىْءٍ ۖ وَهُوَ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٠١﴾

102. Korosey toh Yallaay sin gine Rabbi kinniih kaak-sa Qibaada Cakkisita Yalli mayan, usuk ummaanim ginek Toysa dibuk kaa uqbuda, usuk ummaanim dacrisaah isi ginóh caagiida dibuk gexsa.

ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبُّكُمْ ۖ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۖ خَٰلِقُ كُلِّ شَىْءٍ فَٱعْبُدُوهُ ۚ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ وَكِيلٌ ﴿١٠٢﴾

103. Addunyal Yalla intiita matablaay usuk tet yableeh kay ixxiga teetit maroh tan, usuk isi naqoosah xabciniih xuwaw keenih leeh ken caagiidak adda yaaxigi kinni.

لَّا تُدْرِكُهُ ٱلْأَبْصَٰرُ وَهُوَ يُدْرِكُ ٱلْأَبْصَٰرَ ۖ وَهُوَ ٱللَّطِيفُ ٱلْخَبِيرُ ﴿١٠٣﴾

قَدْ جَآءَكُم بَصَآئِرُ مِن رَّبِّكُمْ ۖ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِۦ ۖ وَمَنْ عَمِىَ فَعَلَيْهَا ۚ وَمَآ أَنَا۠ عَلَيْكُم بِحَفِيظٍ ﴿١٠٤﴾

104. Nabiyow ama korosuk Nummah sin Rabbik tirtoó kee cakki gitak makkootaanam edde tablen Baxxaqqooqii kee Sumaq siinih yemeeteh, cakki yableeh Nummaysa num toysa isi Nafsi kah yablem, cakki able waah cakkik makkoota num isi Nafsi finqisam, anu sin taamoomi dacrisa num hinniyo anu cagalah Yallih farmo gudduysa numuk kal keenik ixxic.

وَكَذَٰلِكَ نُصَرِّفُ ٱلْـَٔايَٰتِ وَلِيَقُولُوا۟ دَرَسْتَ وَلِنُبَيِّنَهُۥ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿١٠٥﴾

105. Ama Qhuraanih Aayootal korosuh Yallih inkittinaanee kee Nubuwwanni caagiida Baxxaqqa kah hayne innah iggima kak eelli haanamih Sumaqwa Baxxaqqa keenih hayna, Nabii Mucammdow ama koros diraabah atu kitab-le marak Baritte iyyaanamkeh, cakki yaaxigeeh oggola marah Baxxaqqa kaa (Qhuraan kinnuk) hayna kaa kataataanamkeh.

ٱتَّبِعْ مَآ أُوحِىَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ ۖ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۖ وَأَعْرِضْ عَنِ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٦﴾

106. Nabiyow ama Qhuraanay ku-Rabbik wacyih kol obsime katat Yallak-sa Qibaada cakkisita Yalli mayan, koroosite maraa kee ken deedalat derre cab.

وَلَوْ شَآءَ ٱللَّهُ مَآ أَشْرَكُوا۟ ۖ وَمَا جَعَلْنَٰكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا ۖ وَمَآ أَنتَ عَلَيْهِم بِوَكِيلٍ ﴿١٠٧﴾

107. Yalli ama korosuh tirtó faxinnay tirri ken haak yeneeh usun agleytit kaat haak manannon, Nabiyow ken taamoomih dacayrit koo mahanninooy atu ken caagiidaa kee ken Rizqhih Awlaytuh (abbah) matanto.

وَلَا تَسُبُّوا۟ ٱلَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ
فَيَسُبُّوا۟ ٱللَّهَ عَدْوًۢا بِغَيْرِ عِلْمٍ ۗ كَذَٰلِكَ زَيَّنَّا لِكُلِّ
أُمَّةٍ عَمَلَهُمْ ۖ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِم مَّرْجِعُهُمْ
فَيُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿١٠٨﴾

108. Muslimiiney koroosite mari Yallak kalah yaqbude numtiwwellitte maxaafina, toysa usun caddoktatur kee Yallih nabna takkeh gideh Aaxige waytih Yalla xaafe loonuk, tama korosut ken uma taama keenit kah bilqisnennah kulli ummattat ken uma taamoomi keenit bilqisneh, tohuk lakal gacim keenik ken Rabbî fanah yakkeeh usun taamak abak sugeenimih xaagu keenih warse-le.

وَأَقْسَمُوا۟ بِٱللَّهِ جَهْدَ أَيْمَٰنِهِمْ لَئِن جَآءَتْهُمْ
ءَايَةٌ لَّيُؤْمِنُنَّ بِهَا ۖ قُلْ إِنَّمَا ٱلْـَٔايَٰتُ عِندَ ٱللَّهِ ۖ
وَمَا يُشْعِرُكُمْ أَنَّهَآ إِذَا جَآءَتْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠٩﴾

109. Tama koros Yallal kaxxa xiibah xiibitte, maqarle Asta keenih temeetek kollay diggah teetil yaaminoonu waanamah, Nabiyow cagalah maqarle Astooti Yallih xaquk taniih tamaate keenik ixxic, moominiiney diggah ama Astooti keenih temeete tet tekkek Aamine woonuwaanam maca sin taysixxigee?

وَنُقَلِّبُ أَفْـِٔدَتَهُمْ وَأَبْصَٰرَهُمْ كَمَا لَمْ
يُؤْمِنُوا۟ بِهِۦٓ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَنَذَرُهُمْ فِى
طُغْيَٰنِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١١٠﴾

110. Lubbittee kee intiita keenik Korankorisnah naharsi adday Qhuraan oobe kay Aayoota kah Nummayse ween innah tet (Astooti kinnuk) manummaysan, ken caddok taturut edde ken cabna usun agaywaagat anuk.

* وَلَوْ أَنَّنَا نَزَّلْنَآ إِلَيْهِمُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةَ
وَكَلَّمَهُمُ ٱلْمَوْتَىٰ وَحَشَرْنَا عَلَيْهِمْ كُلَّ
شَىْءٍ قُبُلًا مَّا كَانُوا۟ لِيُؤْمِنُوٓا۟ إِلَّآ أَن يَشَآءَ
ٱللَّهُ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ يَجْهَلُونَ ﴿١١١﴾

111. Tama koros essertem teetih oggollaah, diggah nanu Qaraanak malayka keenil oobisnaah Rabe mari keenî luk yaabaah usun essereenimik kullim foocaa kee foocah keenih kobxissi hayinninoy Nabiyow atu ken kah

sectam nummaysak manannon Yalli faxa kaa akke waytek, kinnih immay ama korosuk maggo mari atu Yallih xaquk luk keenih temeete cakki yaagimeenih.

وَكَذَٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا شَيَاطِينَ الْإِنسِ وَالْجِنِّ يُوحِي بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ زُخْرُفَ الْقَوْلِ غُرُورًا ۚ وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ ۖ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ ﴿١١٢﴾

112. Nabiyow ama koros kok naqboytit kah abnennah Ambiyak kulli Nabiik seehadâ sheytoonaa kee jinni sheytoona naqboytit keenik abne, keenik mariiy marah deedal maxcoocay bilqiseeni ittal Qidan waswasah tet yaabbe mari edde duquurutankeh, Nabiyow ku-Rabbi faxinnay usun woh abak manannon, toysa usun diraabak ginnaasitaanam kee ken ittah cab.

وَلِتَصْغَىٰ إِلَيْهِ أَفْئِدَةُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَلِيَرْضَوْهُ وَلِيَقْتَرِفُوا مَا هُم مُّقْتَرِفُونَ ﴿١١٣﴾

113. Ellecaboh ayró tanim nummaysewaa marih lubbitte cakkik kelittaah kaal taamite waanamkeh, ken nafsi yakcineeh usun dambittek orbisoonuwaanam orbisitaanamkeh.

أَفَغَيْرَ اللَّهِ أَبْتَغِي حَكَمًا وَهُوَ الَّذِي أَنزَلَ إِلَيْكُمُ الْكِتَابَ مُفَصَّلًا ۚ وَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْلَمُونَ أَنَّهُ مُنَزَّلٌ مِّن رَّبِّكَ بِالْحَقِّ ۖ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿١١٤﴾

114. Nabiyow tama korosuk ixxic: Yallak kalah tanim yoo kee sin fanal garkureh gurrusoo? Qhuraan kitaabay madqooqi kak Baxxaqqale siinil oobissem kaa kinnik, kitab kah necee mari diggah usuk (Qhuraan kinnuk) ku-Rabbik cakkil obsimem yaaxigeh, toysa Nabiyow wacyih kol oobisneemik agaywaagat yan marih num makkin.

وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدْلًا ۚ لَّا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ ۚ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١١٥﴾

115. Nabiyow ku-Rabbih Qangara (Qhuraan kinnuk) xaaguu kee maxcoocâ Nummaay madqooqi Qadaalatal duddeh, toysa kay

Qangooruy duddale korissam matan, usuk isi naqoosa ittam yaabbi ken taamoomi yaaxigi kinni.

116. Nabiyow Baaxol yan marak maggo mara katatteeh ken yab oggoltek Yallih gitak koo makkoyselon, usun kalah kataatanam malon akkal akke waytek, usun wohul diraabak sa yaceenim malon.

وَإِن تُطِعْ أَكْثَرَ مَن فِى ٱلْأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ ۚ إِن يَتَّبِعُونَ إِلَّا ٱلظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿١١٦﴾

117. Diggah Nabiyow ku-Rabbi isi gitak makkoote marat siinik yayseeh keenik yayseh, usuk isi gital tirri iyye marat kulli marak yayseh.

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ مَن يَضِلُّ عَن سَبِيلِهِۦ ۖ وَهُوَ أَعْلَمُ بِٱلْمُهْتَدِينَ ﴿١١٧﴾

118. Toysa Muslimiiney Tasguuden waqdi Yallih migaq elle xagten lacih cado akuma kay inkittinaane tascasse Astootil taamine Moominiin tekkeenik.

فَكُلُوا۟ مِمَّا ذُكِرَ ٱسْمُ ٱللَّهِ عَلَيْهِ إِن كُنتُم بِـَٔايَـٰتِهِۦ مُؤْمِنِينَ ﴿١١٨﴾

119. Muslimiiney Tasguuden waqdi Yallih migaq elle xagen lacih cado takmeenimik sin waassam macaay? Nummah Yalli caraamu siinil abem Baxxaqisehik edde gadamgadditteenim akke waytek, diggah makkoote marak maggo mari ixxiga kak Aalle kalah sinni nafsî fayxih sinam makkoysan, diggah Nabiyow ku-Rabbi usuk umaanet caddok tatre marat kulli marak ixxigah yayseh.

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تَأْكُلُوا۟ مِمَّا ذُكِرَ ٱسْمُ ٱللَّهِ عَلَيْهِ وَقَدْ فَصَّلَ لَكُم مَّا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا مَا ٱضْطُرِرْتُمْ إِلَيْهِ ۗ وَإِنَّ كَثِيرًا لَّيُضِلُّونَ بِأَهْوَآئِهِم بِغَيْرِ عِلْمٍ ۗ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِٱلْمُعْتَدِينَ ﴿١١٩﴾

120. Sinaamey dambittek tambulleem kee teetik Qellitam inkih caba, diggah dambitte abaah tet orbisah yan mari elle galtimeleeh

وَذَرُوا۟ ظَـٰهِرَ ٱلْإِثْمِ وَبَاطِنَهُۥ ۚ إِنَّ ٱلَّذِينَ يَكْسِبُونَ ٱلْإِثْمَ سَيُجْزَوْنَ بِمَا كَانُوا۟ يَقْتَرِفُونَ ﴿١٢٠﴾

diggalsimele abak sugen dambitteh sabbatah.

121. Muslimiiney yusguuden lacak Yallih migaq elle cussuumewee lacih cado makmina, diggah woo lacih cado yakmeenim Yallih amrik awqiyya kinnik, diggah jinni sheytoona seehadâ korosuy ken awlaytiitih tanil waswasah ceelalloola Qambisan barugay Yalli Qideh cado matakmaanaay sinnih Qidden lacih cado takmen axcuk sin giddiyaanam keh, muslimiiney Bargi cado calallossaanamal ken amri oggolteenik, toysa diggah isin keninnaah Yallat agleytit haa mara kinniton.

وَلَا تَأْكُلُوا۟ مِمَّا لَمْ يُذْكَرِ ٱسْمُ ٱللَّهِ عَلَيْهِ وَإِنَّهُۥ لَفِسْقٌ ۗ وَإِنَّ ٱلشَّيَٰطِينَ لَيُوحُونَ إِلَىٰٓ أَوْلِيَآئِهِمْ لِيُجَٰدِلُوكُمْ ۖ وَإِنْ أَطَعْتُمُوهُمْ إِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ ﴿١٢١﴾

122. Koroosanni Rabat suge numuy lubbi kak iimaan noorit nuynuwweeh tirri hayneeh nooriy sinam fanal elle gexa kah hayne num, way kak awqewaa iggimaa kee koroosanni diteetah addat yan numih inna maay kinni? Hinna, tama sin giddiya korosta kah wacarrisne innaah, tonnaah korosuh le uma taamoomiy abak sugeeni keenit bilqisneh iyyaYalli.

أَوَمَن كَانَ مَيْتًا فَأَحْيَيْنَٰهُ وَجَعَلْنَا لَهُۥ نُورًا يَمْشِى بِهِۦ فِى ٱلنَّاسِ كَمَن مَّثَلُهُۥ فِى ٱلظُّلُمَٰتِ لَيْسَ بِخَارِجٍ مِّنْهَا ۚ كَذَٰلِكَ زُيِّنَ لِلْكَٰفِرِينَ مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿١٢٢﴾

123. Tonnaah kulli magaalal kaxxa maray umeyniitih yani hayne uma malah teetil malsaanamkeh, usun woo uma malay malsaanat sinni nafsik sa finqisaanam malon usun woh mayaaxigaanammay.

وَكَذَٰلِكَ جَعَلْنَا فِى كُلِّ قَرْيَةٍ أَكَٰبِرَ مُجْرِمِيهَا لِيَمْكُرُوا۟ فِيهَا ۖ وَمَا يَمْكُرُونَ إِلَّا بِأَنفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿١٢٣﴾

وَإِذَا جَآءَتْهُمْ ءَايَةٌ قَالُوا۟ لَن نُّؤْمِنَ حَتَّىٰ نُؤْتَىٰ مِثْلَ مَآ أُوتِىَ رُسُلُ ٱللَّهِ ۘ ٱللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُۥ ۗ سَيُصِيبُ ٱلَّذِينَ أَجْرَمُوا۟ صَغَارٌ عِندَ ٱللَّهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌۢ بِمَا كَانُوا۟ يَمْكُرُونَ ﴿١٢٤﴾

124. tama koros Nabii Mucammad ﷺ Nabii kinnim tascasse Aayoota Qhuraanal keenih temeetek kay nubuwwannu inkinnah manummasna Yallih farmoytiitih tontocowwimeh innah tan Astooti neh ontocowwu ittam fanah iyyen, Yalli isi farmo elle haakkee kee sinam tet gudduysuwaa mara yaaxigeh, umeyniitih yan maray uma taamoomi abe xixxibaanee kee gibdi digaala Yallih xaqul ken xage-le Qhiyaamah ayró, muslimiin kee islaamaninnoh uma mala malisak sugeenimih sabbatah.

فَمَن يُرِدِ ٱللَّهُ أَن يَهْدِيَهُۥ يَشْرَحْ صَدْرَهُۥ لِلْإِسْلَٰمِ ۖ وَمَن يُرِدْ أَن يُضِلَّهُۥ يَجْعَلْ صَدْرَهُۥ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِى ٱلسَّمَآءِ ۚ كَذَٰلِكَ يَجْعَلُ ٱللَّهُ ٱلرِّجْسَ عَلَى ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٢٥﴾

125. Yalli tirri haam faxa numuh islaamaninnô noorih Alil (lubbi kinnuk) kaah farakka haa, Yalli cakki gitak makkoysam faxah yan numuk tirtoh oggoluk Alil kaak ceyissi haa Qaran gubaak iroh yawqe numuy ufuy edde yaadehinnah cakki oggolaamak Alil kaak edde yan ceyah gibdah Yalli koros lubbitte yaamineenimik kah ceysennah, tonnaah Yalli isi nummaysewaa maral digaala haa.

وَهَٰذَا صِرَٰطُ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا ۗ قَدْ فَصَّلْنَا ٱلْءَايَٰتِ لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٢٦﴾

126. Nabiyow amah ku-Rabbih gitay massal yani kinni, Nummah Astooti kassitaah elle kaskassoowa marah Baxxaqqa hayne.

لَهُمْ دَارُ ٱلسَّلَٰمِ عِندَ رَبِّهِمْ ۖ وَهُوَ وَلِيُّهُم بِمَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿١٢٧﴾

127. Tama Astootil kaskassoowa marah Qhiyaamah ayró ken Rabbih xaqul Jannatay nagaynâ

dabqa kinni lon, usuk ken awlaytuy addunyal ken cataah ken dacrisaah akeeral isi niqmatal ken konnabisa kinni, meqe taamoomi addunyal abak Sugeenimih Sabbatah.

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا يَٰمَعْشَرَ ٱلْجِنِّ قَدِ ٱسْتَكْثَرْتُم مِّنَ ٱلْإِنسِ ۖ وَقَالَ أَوْلِيَآؤُهُم مِّنَ ٱلْإِنسِ رَبَّنَا ٱسْتَمْتَعَ بَعْضُنَا بِبَعْضٍ وَبَلَغْنَآ أَجَلَنَا ٱلَّذِىٓ أَجَّلْتَ لَنَا ۚ قَالَ ٱلنَّارُ مَثْوَىٰكُمْ خَٰلِدِينَ فِيهَآ إِلَّا مَا شَآءَ ٱللَّهُ ۗ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿١٢٨﴾

128. Nabiyow cus: Qhiyaamah ayróy koros kee jinni sheytoonay ken awlaytiitih tani Yalli inkih edde maagoysa ayró, jinni Buttay isin Nummah seehadak maggo mara makkoosseeniih maxqawissen keenik iyya Yalli, seehadak ken awlaytiitih tan koros Ni-Rabbow nee kee ginnik mariiy marat satta iyyeeh yintifiqeeh atu addunyâ manol neh xagte wakti yumurruqeeh noofeh iyyan, Yalli keenik iyyah: gira siinik orbeynaay siinik madaba isin teetil waarak, Yalla inkittoysak suge umamaray ku-Rabbi giral waaram kah faxe weey Sarra isi Racmatah girak yayyaaquwaa akke waytek, diggah ku-Rabbi naggaara isi naqoosah caagid yaaxigi kinni.

وَكَذَٰلِكَ نُوَلِّى بَعْضَ ٱلظَّٰلِمِينَ بَعْضًۢا بِمَا كَانُوا۟ يَكْسِبُونَ ﴿١٢٩﴾

129. Jinni sheytoona seehadâ korosih amol kah haynennah, seehadak daalimiinih yan mara maraay mari amol keenik haynaah ittat ken Rubna umaane abak sugeenimih Sabbatah.

يَٰمَعْشَرَ ٱلْجِنِّ وَٱلْإِنسِ أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ ءَايَٰتِى وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَآءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا ۚ

130. Jinnii kee Seehadâ korosih Buttay Siinik (dubuk Seehada kinnuk) farmoytit siinih mamattoo? Yi-Aayoota siinil akrayuk, tama sin ayró

قَالُوا۟ شَهِدْنَا عَلَىٰٓ أَنفُسِنَا ۖ وَغَرَّتْهُمُ ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا وَشَهِدُوا۟ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا۟ كَٰفِرِينَ ﴿١٣٠﴾

(Qhiyaamah ayró kinnuk) Yi-digaalah angaarawak sin meesiisak mamattoo? Keenik iyya Yalli. ku-farmoytit ku-Aayoota nee guddusseemih ninni Nafsil sumaaqitnaah Naalimeeh nanu woh keenik dirabbosneh iyyan, tama koros addunyâ manoh bilhada ken duquurusseeh, diggah usun korosuh sugeenimih sinni Nafsil Sumaaqiteenih.

ذَٰلِكَ أَن لَّمْ يَكُن رَّبُّكَ مُهْلِكَ ٱلْقُرَىٰ بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا غَٰفِلُونَ ﴿١٣١﴾

131. Woo farmoytiitit abne Ruubiyya kah abnem Nabiyow ku-Rabbi magaalol mara annaak finqisam akke waytek sa seeco ken Aafe kalah usun garcit anuk.

وَلِكُلٍّ دَرَجَٰتٌ مِّمَّا عَمِلُوا۟ ۚ وَمَا رَبُّكَ بِغَٰفِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٣٢﴾

132. Seehadak ummaan numuy Yallih amri oggole hinnay Yallih Amri cine taamak abba heemil Yalli kaa gudduysa aracay kaa elle galtale, Nabiyow ku-Rabbi isi naqoosa abba haytaamak garcita Rabbi hinna.

وَرَبُّكَ ٱلْغَنِىُّ ذُو ٱلرَّحْمَةِ ۚ إِن يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَسْتَخْلِفْ مِنۢ بَعْدِكُم مَّا يَشَآءُ كَمَآ أَنشَأَكُم مِّن ذُرِّيَّةِ قَوْمٍ ءَاخَرِينَ ﴿١٣٣﴾

133. Nabiyow ku-Rabbi gadda-li numuh maceyta usuk xuwaw-le Rabbi kinni, Yalli faxê kollay sin Qiddi heeh sin lakal isih faxa mara ciggiilise-le aka maray siinik duma sugeh Samadak sin kah gine innaah.

إِنَّ مَا تُوعَدُونَ لَءَاتٍ ۖ وَمَآ أَنتُم بِمُعْجِزِينَ ﴿١٣٤﴾

134. Diggah korosey sin Rabbi Qhiyaamâ mamut kee digaalak sin kah xagnisem Amaateleeh tamaatu waytam Raqmali, isin Yallak yassaqqe mara hinnitoonuuy usuk sin digaalele akeeral.

135. Nabiyow keenik ixxic: Yi-maraw elle tanin koroosannih gital taamita diggah anu Yi-Rabbi yoo kah amrise diinil taamitak, tokkel digaala siinil obta waqdi akeerâ dabqal meqeeh faylale ellecabo geytu waytam nee kinnim kee sin kinnim sarrah Aaxigetton, diggah daalimiinih yan mari faxaamal mayaffoofa.

قُلْ يَٰقَوْمِ ٱعْمَلُوا۟ عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّى
عَٰمِلٌ ۖ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَن تَكُونُ
لَهُۥ عَٰقِبَةُ ٱلدَّارِ ۚ إِنَّهُۥ لَا يُفْلِحُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿١٣٥﴾

136. Tama koros Yalli gineemik Buqree kee lacak Yallah maglab hayte, tokkel tah Yallih iimiiy tah Ni-yallitteh iimi iyyan usun elle warsitan innal, ken yallitte leeh teetih yeexegeenim Yalla mataafaay Yalli leeh Yallah yeexegeenim ken Yallitte taafeh, usun aban mekla manxu gacta meklaay!

وَجَعَلُوا۟ لِلَّهِ مِمَّا ذَرَأَ مِنَ ٱلْحَرْثِ
وَٱلْأَنْعَٰمِ نَصِيبًا فَقَالُوا۟ هَٰذَا لِلَّهِ
بِزَعْمِهِمْ وَهَٰذَا لِشُرَكَآئِنَا ۖ فَمَا كَانَ
لِشُرَكَآئِهِمْ فَلَا يَصِلُ إِلَى ٱللَّهِ ۖ وَمَا
كَانَ لِلَّهِ فَهُوَ يَصِلُ إِلَىٰ
شُرَكَآئِهِمْ ۗ سَآءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿١٣٦﴾

137. Tonnaah sheytoona korosuh Yallah maglab haanaah sinni yallitteh maglab haanam keenit kah bilqissennah, sheytoona korosuk maggo marah ken xayloh qidim keenit bilqisseh finqat ken Qiddaah ken diini keenit tobolloktamkeh, Yalli woh abaanam keenik faxe wannay abak manannon, kinnih immay usuk ken uma caalat yeexegeeh keenil mekleh, toysa Nabiyow usun diraabak ginnaasitaanam kee ken Sittah cab.

وَكَذَٰلِكَ زَيَّنَ لِكَثِيرٍ مِّنَ ٱلْمُشْرِكِينَ
قَتْلَ أَوْلَٰدِهِمْ شُرَكَآؤُهُمْ لِيُرْدُوهُمْ
وَلِيَلْبِسُوا۟ عَلَيْهِمْ دِينَهُمْ ۖ وَلَوْ شَآءَ ٱللَّهُ
مَا فَعَلُوهُ ۖ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ ﴿١٣٧﴾

138. koros Ah gaalaa kee Buqrey makmo kak waasoleeh caraamuk tani, nanu kah fanna marak sa

وَقَالُوا۟ هَٰذِهِۦٓ أَنْعَٰمٌ وَحَرْثٌ حِجْرٌ لَّا يَطْعَمُهَآ
إِلَّا مَن نَّشَآءُ بِزَعْمِهِمْ وَأَنْعَٰمٌ حُرِّمَتْ

num tet mayakma iyyen usun elle warsitan innal, tah gaalay feeraanaah yaarreenim waaso kak le kinni, tah gaalay yasguuden waqdi numtiwwellittê migaaqak sa Yallih migaq elle cuse waana yan iyyan, Yallal ginnaasitak sugen diraabih Sabbatah, Yalli diraabak kaal ginnaasitak sugeenimih sabbatah kaxxa digaalal ken galte-le.

ظُهُورُهَا وَأَنْعَٰمٌ لَّا يَذْكُرُونَ
ٱسْمَ ٱللَّهِ عَلَيْهَا ٱفْتِرَآءً عَلَيْهِ
سَيَجْزِيهِم بِمَا كَانُوا۟ يَفْتَرُونَ ﴿١٣٨﴾

139. koros ama gaalih bagut xaylok tanim cagalah nek labhah Calaalik taniih nek agabul caraamuk tan woo xaylo nuwwuk toobokek, Rabteeh barugah toobokek, toysa agabuu kee labha inkih edde tangale iyyen usun Yallal dirab ginnaasitak sinnih calalloysitaanaah sinnih caramoysitaanam madqiten woh Yalli keenih idnise kalah, Yalli kaxxa digaalal ken galtele, diggah Yalli Naggaara Yaaxigi kinni.

وَقَالُوا۟ مَا فِى بُطُونِ هَٰذِهِ ٱلْأَنْعَٰمِ خَالِصَةٌ
لِّذُكُورِنَا وَمُحَرَّمٌ عَلَىٰٓ أَزْوَٰجِنَا ۖ وَإِن
يَكُن مَّيْتَةً فَهُمْ فِيهِ شُرَكَآءُ ۚ
سَيَجْزِيهِمْ وَصْفَهُمْ ۚ إِنَّهُۥ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿١٣٩﴾

140. Nummah sinni xaylo kassi dagnaa kee Yallak ken toofe ixxiga Aalle kalah Qida mari kasaariteeh finqiteh, usun Yalli ken yurzuqheh yanim Yallal dirab ginnaasitak sinni nafsil carammoysen, nummah usun cakki gitak makkooteeniih tirri iyye marah masuginnon.

قَدْ خَسِرَ ٱلَّذِينَ قَتَلُوٓا۟ أَوْلَٰدَهُمْ سَفَهًۢا
بِغَيْرِ عِلْمٍ وَحَرَّمُوا۟ مَا رَزَقَهُمُ ٱللَّهُ
ٱفْتِرَآءً عَلَى ٱللَّهِ ۚ قَدْ ضَلُّوا۟ وَمَا كَانُوا۟
مُهْتَدِينَ ﴿١٤٠﴾

141. Yalla kinni Bustaanway kelsaa kee daala faxa cooxuy coox kah soolisaanaa kee kelsaa kee daala faxewaa coox addal kak

۞ وَهُوَ ٱلَّذِىٓ أَنشَأَ جَنَّٰتٍ مَّعْرُوشَٰتٍ
وَغَيْرَ مَعْرُوشَٰتٍ وَٱلنَّخْلَ وَٱلزَّرْعَ
مُخْتَلِفًا أُكُلُهُۥ وَٱلزَّيْتُونَ وَٱلرُّمَّانَ

مُتَشَٰبِهًا وَغَيْرَ مُتَشَٰبِهٍ ۚ كُلُوا۟ مِن ثَمَرِهِۦٓ إِذَآ أَثْمَرَ وَءَاتُوا۟ حَقَّهُۥ يَوْمَ حَصَادِهِۦ ۖ وَلَا تُسْرِفُوٓا۟ ۚ إِنَّهُۥ لَا يُحِبُّ ٱلْمُسْرِفِينَ ﴿١٤١﴾

yani siinih gintem, tamiiraa kee buqrey makmol tami kak sissinii kee Zaytuun coox kee Rummaan cooxuy caffi itta kak ceelaah tamuu kee mexexi itta kak ceele waa teetil siinih gine, sinaamey ama coox xala waqdi mexexu kak ottokommiya, ama cooxuk mexexu dagtan saaku cakki (zaka kinnuk) kak acuwa, maaluu kee maaqo mabaddaahina, diggah Yalli baddaahuleela makicnik.

وَمِنَ ٱلْأَنْعَٰمِ حَمُولَةً وَفَرْشًا ۚ كُلُوا۟ مِمَّا رَزَقَكُمُ ٱللَّهُ وَلَا تَتَّبِعُوا۟ خُطُوَٰتِ ٱلشَّيْطَٰنِ ۚ إِنَّهُۥ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿١٤٢﴾

142. Yalli lacak Qilsim siinih takkuqem (gaala kinnuk) siinih gine, lacak Qunxaaneh Qilsim akkuqe waytam (laa kee ubcunoh innah tanim kinnuk) siinih gine, tama lacak Yalli sin yurzuqheeh makmo siinih kak xiqsiisem akuma, sheytan gititte makataatina Yalli siinih xiqsiiseemik tu-calallossaanaah tu-kak carammossaanamal, diggah sheytan siinik Qaduwwiy Qadaawat kak Baxxaqqa iyye kinnik.

ثَمَٰنِيَةَ أَزْوَٰجٍ ۖ مِّنَ ٱلضَّأْنِ ٱثْنَيْنِ وَمِنَ ٱلْمَعْزِ ٱثْنَيْنِ ۗ قُلْ ءَآلذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ أَمِ ٱلْأُنثَيَيْنِ أَمَّا ٱشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ ٱلْأُنثَيَيْنِ ۖ نَبِّـُٔونِى بِعِلْمٍ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿١٤٣﴾

143. Tama lacay Yalli isi naqoosah yecee Bacra afah yan, illik nammayaay (maruw kee ida kinnuk) wadarak nammay (dabeelaa kee Reyta kinnuk) keenih gine, Nabiyow ama korosuk illii kee wadarak Yalli siinil carammoysem lab-namma laca innaa? Hinnay say-namma lacaay? Hinnay illii kee wadarak namma say-tiyah maxax labim kee say-iimik Quukeemi innaa?

Yalli siinil carammoysem, ama isin abteenih taniinim siinih xiqsissa ixxigay Yallih xaquk litoonu yoh warisay keenik ixxic, isin wohul numma yacee mara tekkeenik.

144. gaalak nammayaay (Rakub kee Ala kinnuk) laak nammay (abur kee saga kinnuk) siinih ginek, Nabiyow ama korosuk Yalli gaalaa kee laak siinil carammoysem lab-namma laca innaa? Hinnay say-namma lacaay? Hinnay gaalaa kee laak say-namma tiyah maxax labim kee say-iimik Quukeemi innaa? Hinnak korosey Yalli lacak ama hiimih carammoysiyyah sin farriime waqdi isin edde maay Sugten (marten)? keenik ixxic, toysa Yallak kaa toofe ixxiga Aalle kalah Sinam makkoysamkeh Yallal dirab ginnaasite marak dulmih iyyi gacaa? Num magaca, Diggah Yalli daalimiinih yan maray koroosite tirri mahaa.

وَمِنَ ٱلْإِبِلِ ٱثْنَيْنِ وَمِنَ ٱلْبَقَرِ ٱثْنَيْنِ ۗ قُلْ
ءَآلذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ أَمِ ٱلْأُنثَيَيْنِ أَمَّا
ٱشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ ٱلْأُنثَيَيْنِ ۖ
أَمْ كُنتُمْ شُهَدَآءَ إِذْ وَصَّىٰكُمُ ٱللَّهُ
بِهَٰذَا ۚ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ ٱفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ
كَذِبًا لِّيُضِلَّ ٱلنَّاسَ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۗ
إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٤٤﴾

145. Nabiyow keenik ixxic: anu wacyik yol obsimteemit yakmeh yan Seehadayti yakmeemiy caraamu kaal takke magenniyo asguude ween lacay Barge akki, hinnay caxta Qabala akki, hinnay cereyyâ cadoy diggah Najisik tani akki, hinnay masgaadal Yallih amrih cinah Yallih migaaqak kalih migaq elle xaggiime lacih cado tekkeh akke waytek, tama

قُل لَّآ أَجِدُ فِى مَآ أُوحِىَ إِلَىَّ مُحَرَّمًا عَلَىٰ طَاعِمٍ
يَطْعَمُهُۥٓ إِلَّآ أَن يَكُونَ مَيْتَةً أَوْ دَمًا
مَّسْفُوحًا أَوْ لَحْمَ خِنزِيرٍ فَإِنَّهُۥ رِجْسٌ أَوْ
فِسْقًا أُهِلَّ لِغَيْرِ ٱللَّهِ بِهِۦ ۚ فَمَنِ ٱضْطُرَّ غَيْرَ
بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ رَبَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٤٥﴾

carammowtem yakmeemit Qulul gibda kafisse numuy cadô fayxih akmewaah makmol caddok edde tatre waa elle kataataanam matan, toysa diggah ku-Rabbi dambi cabti-li xuwaw-li kinni.

وَعَلَى ٱلَّذِينَ هَادُواْ حَرَّمْنَا كُلَّ ذِى ظُفُرٍ ۖ وَمِنَ ٱلْبَقَرِ وَٱلْغَنَمِ حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ شُحُومَهُمَآ إِلَّا مَا حَمَلَتْ ظُهُورُهُمَآ أَوِ ٱلْحَوَايَآ أَوْ مَا ٱخْتَلَطَ بِعَظْمٍ ۚ ذَٰلِكَ جَزَيْنَٰهُم بِبَغْيِهِمْ ۖ وَإِنَّا لَصَٰدِقُونَ ﴿١٤٦﴾

146. Nabiyow tama korosuh cus: lac kee haadak yahuudul carammosnem xukcuno Aalle waytaah lifiqleemi, laa kee ubcunok (illii kee wadar kinnuk) xaytitte caraamu keenil abne, woo namma lacih xiironwaay hinnay woo namma lacih uluuqah Bagul tan xaytittee kee hinnay lafoofit tengele xaytittey calaalik tani akke waytek, tohul ken kah galatneeh keenil kah carammosnem ken uma taamoomiy usun caddok edde tatreenih sabbata, diggah nanu keenik warissi hayneemit Numma nacee iyye Yalli.

فَإِن كَذَّبُوكَ فَقُل رَّبُّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَٰسِعَةٍ ۖ وَلَا يُرَدُّ بَأْسُهُۥ عَنِ ٱلْقَوْمِ ٱلْمُجْرِمِينَ ﴿١٤٧﴾

147. Nabiyow yahuud kee korosuk koo cina mari koo dirabboysek, toysa sin Rabbi farakkale Racmatle Rabbi kinniih kay digaala temeete tet tekkek umeyniitih yan marak tet gacissam matana keenik ixxic.

سَيَقُولُ ٱلَّذِينَ أَشْرَكُواْ لَوْ شَآءَ ٱللَّهُ مَآ أَشْرَكْنَا وَلَآ ءَابَآؤُنَا وَلَا حَرَّمْنَا مِن شَىْءٍ ۚ كَذَٰلِكَ كَذَّبَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ حَتَّىٰ ذَاقُواْ بَأْسَنَا ۗ قُلْ هَلْ عِندَكُم مِّنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَنَآ ۖ إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا ٱلظَّنَّ وَإِنْ أَنتُمْ إِلَّا تَخْرُصُونَ ﴿١٤٨﴾

148. Koroositeh yan mari Yalli faxinnay Yallat agleytit nanu haak mananninooy Ni-Abbobti haak mananna, nanu hebeltohim carammoysak manannino axcelon, tama koros koo kah dirabbossa innah keenik duma sugte koros sinni farmoytit dirabbosseh

Ni-digaala keenil obbuuy
tet tammossu haanam fanah,
Nabiyow tama lac kee Buqrek
carammosseenim kee koroosannu
Yalli neh faxe kak ittaanal ixxigay
neh tayyaaqeeniih taybulleeni
maay liton? Isin tamahal akkalak
sa katattaanam mantoonuuy isin
diraabak-sa taceenim mantoonu
keenik ixxic.

149. Nabiyow keenik ixxic: isin abtaanamih sumaq Aalle wayteenik, toysa sin akkal yargiqe Sumaaqay duddale Yalli le, tokkel usuk faxinnay inkih tirri sin haak yen massale gital.

قُلْ فَلِلَّهِ ٱلْحُجَّةُ ٱلْبَٰلِغَةُ ۖ فَلَوْ شَآءَ لَهَدَىٰكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٤٩﴾

150. Nabiyow tama korosuk tama isin lac kee Buqrek sinnil carammosseenim Yalli siinil carammoyseemih siinih sumaaqita mara baahay keenik ixxic, tokkel usun dirab kee Almummah sumaaqiteenik, toysa Atu keenî luk masumaaqitin, Ni-Aayoota dirabboysa maray Akeerâ mano Nummaysewaah Nafsi fayxi makataatin, usun sinni Rabbit agleytit massoysan.

قُلْ هَلُمَّ شُهَدَآءَكُمُ ٱلَّذِينَ يَشْهَدُونَ أَنَّ ٱللَّهَ حَرَّمَ هَٰذَا ۖ فَإِن شَهِدُوا۟ فَلَا تَشْهَدْ مَعَهُمْ ۚ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَآءَ ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا وَٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱلْـَٔاخِرَةِ وَهُم بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ ﴿١٥٠﴾

151. Nabiyow sin Rabbi siinil carammoysem siinil akriyehik ama keenik ixxic: kaah abtan Qibaadal kay ginok agleh tukaat hee waytaanaah Namma xaleynah tamqeenimi, tuddagnâ meesih sinni xaylo maqidina sin kee ken inkih nanu narzuqhek, kaxxa dambittek (dalwaa kee abto kak Qaxumaanelem kinnuk)

۞ قُلْ تَعَالَوْا۟ أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ ۖ أَلَّا تُشْرِكُوا۟ بِهِۦ شَيْـًٔا ۖ وَبِٱلْوَٰلِدَيْنِ إِحْسَٰنًا ۖ وَلَا تَقْتُلُوٓا۟ أَوْلَٰدَكُم مِّنْ إِمْلَٰقٍ نَّحْنُ نَرْزُقُكُمْ وَإِيَّاهُمْ ۖ وَلَا تَقْرَبُوا۟ ٱلْفَوَٰحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ ۖ وَلَا تَقْتُلُوا۟ ٱلنَّفْسَ ٱلَّتِى حَرَّمَ ٱللَّهُ إِلَّا بِٱلْحَقِّ ۚ ذَٰلِكُمْ وَصَّىٰكُم بِهِۦ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٥١﴾

tambulleem kee Qellittaamal teetik maxayyoowinaay Yalli Qidim kak carammoyse Nafsi cakkil Qiddan sin akke waytek ma-qidina, toh Yalli sin kak waaseeh sin kah Amriseemiy sin edde farriime kinni, isin tamahal kas-kassoowa mara takkeenimkeh.

وَلَا تَقْرَبُوا۟ مَالَ ٱلْيَتِيمِ إِلَّا بِٱلَّتِى هِىَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُۥ ۚ وَأَوْفُوا۟ ٱلْكَيْلَ وَٱلْمِيزَانَ بِٱلْقِسْطِ ۖ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا ۖ وَإِذَا قُلْتُمْ فَٱعْدِلُوا۟ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ ۖ وَبِعَهْدِ ٱللَّهِ أَوْفُوا۟ ۚ ذَٰلِكُمْ وَصَّىٰكُم بِهِۦ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿١٥٢﴾

152. Qayxixxi maalul maxayyoowina kay maaluu kee kaah inkih tuxxiqih elle yayse fooca akke waytek, usuk edde baaluka Qumri guffuuy kas-bahha haam fanah, keelaa kee Miidan Qadaalatal duudusa nanu hebelto nafsil duudaamak-sa duude waam kaal mahaynak, yabteenik Qadaalatat yaabaay cakkik xabanah makeltinaay cakki edde yan num siinil xayi marih num yakke way, Yalli kay diinil taamittaanamah siinil hee xaganaa kee sin kee sinam fanat yan xagana inkih duudusa, toh Yalli sin kak waaseeh sin kah Amriseemiy sin edde farriime kinni, isin tamah kassitaah kas elle geya mara takkeenimkeh.

وَأَنَّ هَٰذَا صِرَٰطِى مُسْتَقِيمًا فَٱتَّبِعُوهُ ۖ وَلَا تَتَّبِعُوا۟ ٱلسُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَن سَبِيلِهِۦ ۚ ذَٰلِكُمْ وَصَّىٰكُم بِهِۦ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٥٣﴾

153. diggah amah Yi-diinih gitay massoowak kaa kataataay aka gititte (koroosanni gititte kinnuk) makataatina, toysa Yallih gitak sin makeleeh sin ayxeerelek, toh Yalli sin kah farriimaama Yallak meesita mara takkeenim keh.

ثُمَّ ءَاتَيْنَا مُوسَى ٱلْكِتَٰبَ تَمَامًا عَلَى

154. Nabiyow tohuk lakal ama korosuk ixxic: Nabii Muusah Tawraat

ٱلَّذِىٓ أَحۡسَنَ وَتَفۡصِيلٗا لِّكُلِّ شَيۡءٖ وَهُدٗى
وَرَحۡمَةٗ لَّعَلَّهُم بِلِقَآءِ رَبِّهِمۡ يُؤۡمِنُونَ ١٥٤

kitab necee tama kay diinih marak taama yessemeqqe marah niqmat duudusiyyah, ken diinih caagiidak kulliimih Baxxaqqaa kee israa-iil xayloh tirtoo kee Racmatta yakke kitaaba usun Rabak lakal ugut yaniih sinni Rabbit yangoorowoonu waanam nummaysaanamkeh.

وَهَٰذَا كِتَٰبٌ أَنزَلۡنَٰهُ مُبَارَكٞ فَٱتَّبِعُوهُ
وَٱتَّقُواْ لَعَلَّكُمۡ تُرۡحَمُونَ ١٥٥

155. Tama Qhuraan Barkatle kitaabay Nabii Mucammadal صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيۡهِ وَسَلَّمَ oobisnek, usuk sinam kah amrisam kaak kataataay usuk sinam kak waasaamak waasimaay, Yallak meesita usuk kah Racmate mara takkeeniih kay digaalak naggoowe mara takkeenimkeh.

أَن تَقُولُوٓاْ إِنَّمَآ أُنزِلَ ٱلۡكِتَٰبُ عَلَىٰ طَآئِفَتَيۡنِ مِن
قَبۡلِنَا وَإِن كُنَّا عَن دِرَاسَتِهِمۡ لَغَٰفِلِينَ ١٥٦

156. Cagalah tama Qhuraan kah oobisnem Qaraanak kitab elle obsimem nek naharat sugte Namma Buttaay (yahuud kee Nasaara kinnuk) nanu ken kitoobah akriyiyyak garcit sugne Axce waytaanamkeh iyyaanama Qarab korosey.

أَوۡ تَقُولُواْ لَوۡ أَنَّآ أُنزِلَ عَلَيۡنَا ٱلۡكِتَٰبُ
لَكُنَّآ أَهۡدَىٰ مِنۡهُمۡۚ فَقَدۡ جَآءَكُم
بَيِّنَةٞ مِّن رَّبِّكُمۡ وَهُدٗى وَرَحۡمَةٞۚ
فَمَنۡ أَظۡلَمُ مِمَّن كَذَّبَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَصَدَفَ
عَنۡهَاۗ سَنَجۡزِي ٱلَّذِينَ يَصۡدِفُونَ عَنۡ ءَايَٰتِنَا
سُوٓءَ ٱلۡعَذَابِ بِمَا كَانُواْ يَصۡدِفُونَ ١٥٧

157. Hinnay korosey diggah nel kitab obsiminnay tirtoh keenik (yahuud kee Nasaara kinnuk) aysuknen ittaanamak oobisne Qhuraana, toysa nummah sin Rabbik Qhuraanay calaalii kee caraami elle Baxxaqqa iyyaah A-ummatah tirtoo kee Racmat yakke kitab siinih yemeete, tokkel Yallih Qhuraanih Aayoota dirabboyseeh derre edde cabe marak dulmih iyyi gacaa? Num magaca, tama

Ni-Aayootat derre caba mara uma digaalal ken galtenno teetit derre cabak Sugeeniih Sinam Ni-gitak waasak Sugeenimih Sabbatah.

158. Yallih diinit derre cabaah sinam kak waasa mari Qambaalam maay lee?mali, Malaykay (rooci yayyaaqe Malaykattuu kee rooci mayyuuquh kaa catta Malayka kinnuk) Rooci mayyuuquh keenih tamaate, hinnay Nabiyow ku-Rabbi Qhiyaamah ayró isi naqoosah fan mekeluh yamaate waqdi, hinnay Qhiyaamah ayroh mamut tascasse Astootik tukteyna tamaatem Qambaalan ken akke waytek, Nabiyow ku-Rabbik Qhiyaamâ mamut tascasse Astootik tutamaate Saaku duma Aamine wee Nafsi, hinnay yeemeneeh iimaanat maqaane orbise wee nafsih woo waqdih iimaan tukaah maxiqa, Nabiyow ama korosuk isin woo digaala siinih tamaatem Qambaala nanu diggah isin edde finqittan wakti Qamballahak keenik ixxic.

هَلْ يَنظُرُونَ إِلَّآ أَن تَأْتِيَهُمُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ أَوْ يَأْتِىَ رَبُّكَ أَوْ يَأْتِىَ بَعْضُ ءَايَٰتِ رَبِّكَ ۗ يَوْمَ يَأْتِى بَعْضُ ءَايَٰتِ رَبِّكَ لَا يَنفَعُ نَفْسًا إِيمَٰنُهَا لَمْ تَكُنْ ءَامَنَتْ مِن قَبْلُ أَوْ كَسَبَتْ فِىٓ إِيمَٰنِهَا خَيْرًا ۗ قُلِ ٱنتَظِرُوٓا۟ إِنَّا مُنتَظِرُونَ ﴿١٥٨﴾

159. Diggah Islaam diini cabeeh sinni diini baxam-baxsite maray cizbi-cizbi yekkek Nabiyow atu keenik bari kinnito, cagalah ken caagiidah awlaytuh Yalli yan, tohuk lakal Qhiyaamah ayró usun addunyal abak sugen taamoomi keenih warsele, keenik meqe taama abe mara maqaanel galteleeh uma taama abe mara ken umaanel ken galtele.

إِنَّ ٱلَّذِينَ فَرَّقُوا۟ دِينَهُمْ وَكَانُوا۟ شِيَعًا لَّسْتَ مِنْهُمْ فِى شَىْءٍ ۚ إِنَّمَآ أَمْرُهُمْ إِلَى ٱللَّهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُوا۟ يَفْعَلُونَ ﴿١٥٩﴾

مَن جَآءَ بِٱلْحَسَنَةِ فَلَهُۥ عَشْرُ أَمْثَالِهَا ۖ وَمَن جَآءَ بِٱلسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَىٰٓ إِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٦٠﴾

160. Qhiyaamah ayró Yalli kicna taamak inki maqaane luk yemeete num, toysa tet innah tan maqaaneenak tabna maqaanele, Yalli niqbi taamak inki umaane luk yemeete num, toysa tet innah tan umaanek sa elle galtimam mali, usun abiteenimik tul mayandulluman.

قُلْ إِنَّنِى هَدَىٰنِى رَبِّىٓ إِلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ دِينًا قِيَمًا مِّلَّةَ إِبْرَٰهِيمَ حَنِيفًا ۚ وَمَا كَانَ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿١٦١﴾

161. Nabiyow tama korosuk ixxic: diggah yi-Rabbi massale gitay (islaamaninno kinnuk) kay Jannat Sinam gudduysâ fanah tirri yoo hee, usuk islaamaninnô diiniy massal yaniy mako sinniy Nabii Ibraahim diiniy cakki fan kelta kinni, Nabii Ibraahim Yallat agleytit haa marih numuh masuginna.

قُلْ إِنَّ صَلَاتِى وَنُسُكِى وَمَحْيَاىَ وَمَمَاتِى لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿١٦٢﴾

162. Nabiyow tama korosuk yi-Salaataay anu aba masgaadaay yi-manooy yi-Raba inkih ginô Rabbi-le keenik ixxic.

لَا شَرِيكَ لَهُۥ ۖ وَبِذَٰلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا۠ أَوَّلُ ٱلْمُسْلِمِينَ ﴿١٦٣﴾

163. Yalli agleyta maliiy anu tohul dibuk kaa inkittoysaah kaa aqbudeemih amrisime, ta ummatak anu muslimiinik naharsittu kinniyo keenik ixxic Nabiyow.

قُلْ أَغَيْرَ ٱللَّهِ أَبْغِى رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَىْءٍ ۚ وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ إِلَّا عَلَيْهَا ۚ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ۚ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُم مَّرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿١٦٤﴾

164. Nabiyow anu Yallak kalah aka Rabbi gurrusoo? usuk kulliimih Rabbi kinniway keenik ixxic, ummaan nafsiy uma taama aba mayan, dambi kaal kak yan kaa akke waytek, dambile nafsi aka nafsih dambi mayassukuqqa, tohuk lakal Qhiyaamah ayró

gacim siinik sin Rabbî fanah yakke, tokkel diini caagidik itta elle waak sugteenimih xaagu siinih warsele.

165. Yalla kinni dumi mara finqisek lakal Baaxo keenik ciggiila mara sin abtem, Yalla kinni garu gari amol darajatah fayya siinik haytem isi niqmootak siinih yeceemil sin mokkoramkeh, diggah Nabiyow ku-Rabbi koroositeeh isi amri cine marah digaala sissiki ken digaala waqdi, diggah kaa nummayseeh meqe taama abe marah dambi cabti-li xuwaw-li kinni.

وَهُوَ ٱلَّذِى جَعَلَكُمْ خَلَٰٓئِفَ ٱلْأَرْضِ وَرَفَعَ
بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَٰتٍ لِّيَبْلُوَكُمْ فِى مَآ
ءَاتَىٰكُمْ ۗ إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ ٱلْعِقَابِ وَإِنَّهُۥ
لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٦٥﴾

SUURAT AL-AQRAAF

Makkal Obte, 206 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

1. Alif, Laam, Miim, Saad (edde faxem Yalli yaaxige).

الٓمٓصٓ ﴿١﴾

2. Nabiyow ama Qhuraan kitaabay kol obsimek kaa guddussaamak Alil kok ceyte waay ku-mari koo dirabboysaamih meesih, koros kaal meesissaah moominiinih kassis yakkemkeh.

كِتَٰبٌ أُنزِلَ إِلَيْكَ فَلَا يَكُن فِي صَدْرِكَ حَرَجٌ مِّنْهُ لِتُنذِرَ بِهِۦ وَذِكْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٢﴾

3. Sinaamey sin Rabbik siinil obsime kitab kee Nabii sunna (Nabii cadis kinnuk) kataataay Yallak kalah tanim awlah haysitteenih makataatina isin amahal kaskassowtaanam siinik dagoh.

ٱتَّبِعُوا۟ مَآ أُنزِلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا۟ مِن دُونِهِۦٓ أَوْلِيَآءَ ۗ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ﴿٣﴾

4. Magaalol marak maggo magaalah mara finqisne Ni Farmoytit cineeniih dirabboyseenimih Sabbatah, tokkel Ni digaala usun Bar xiinit anuk keenih temeeteeh, hinnay usun Laqo xiinit anuk keenih temeeteh.

وَكَم مِّن قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَٰهَا فَجَآءَهَا بَأْسُنَا بَيَٰتًا أَوْهُمْ قَآئِلُونَ ﴿٤﴾

5. Tokkel Ni digaala keenih temeete waqdi, usun abeenih yanin dooqa malon, aben dambi Aalamuk nanu diggah daalimiinih yan marah sugne iyyaanam akke waytek.

فَمَا كَانَ دَعْوَىٰهُمْ إِذْ جَآءَهُم بَأْسُنَآ إِلَّآ أَن قَالُوٓا۟ إِنَّا كُنَّا ظَٰلِمِينَ ﴿٥﴾

6. Tokkel farmoytit fan kak Rubsumte mara esserenno ni-farmoytiitil maca gacisseenii?keenik axcuk, Rubsumte farmoytit esserenno Ni-

فَلَنَسْـَٔلَنَّ ٱلَّذِينَ أُرْسِلَ إِلَيْهِمْ وَلَنَسْـَٔلَنَّ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿٦﴾

farmo maay guddusseenii? keenik axcuk.

7. Tokkel ginoh inkih addunyal usun abba heen taamoomi keenih maaqennooh warsenno Ni-ixxigal, ken caaloota nek Qellittuh nanu allat keenik masuginnino iyye Yalli.

فَلَنَقُصَّنَّ عَلَيْهِم بِعِلْمٍ وَمَا كُنَّا غَآئِبِينَ ٧

8. Qhiyaamah ayro sinam taamoomi nummâ Miidaanal haanam cakki kinni Qadaalatal, meqe taamah miidan kak yiqilsee mari, toysa woo mari usun yoffoofe mara kinnon.

وَٱلْوَزْنُ يَوْمَئِذٍ ٱلْحَقُّ ۚ فَمَن ثَقُلَتْ مَوَٰزِينُهُۥ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ ٨

9. uma taamah mangah Miidanwa Haliffi kak itte mari, toysa too mari sinni nafsi kasaariseeh finqise mara Naayootal koroositeeniih tet angadduk sugeenimih sabbatah.

وَمَنْ خَفَّتْ مَوَٰزِينُهُۥ فَأُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ خَسِرُوٓا۟ أَنفُسَهُم بِمَا كَانُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا يَظْلِمُونَ ٩

10. Sinaamey nummah Baaxô bagul aracay elle dabaqtaana siinih abne, takmeenih Taaqubeenim Quusik teetil siinih hayne, wohû luk Yallih niqmat faatittaanam siinik dagoh.

وَلَقَدْ مَكَّنَّٰكُمْ فِى ٱلْأَرْضِ وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَٰيِشَ ۗ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ١٠

11. Nummah sin abba Aadam kallak ginneeh, tohuk lakal tayse weelot kaa hayneeh, tohuk lakal Malaykak Aadamah kummaata inne, tokkel malayka inkih kummatteh, kinnih immay Ibliis Aadamah kummaata marih num makko.

وَلَقَدْ خَلَقْنَٰكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنَٰكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلَٰٓئِكَةِ ٱسْجُدُوا۟ لِـَٔادَمَ فَسَجَدُوٓا۟ إِلَّآ إِبْلِيسَ لَمْ يَكُن مِّنَ ٱلسَّٰجِدِينَ ١١

12. Yalli Ibliisik Atu Aadamah kummattaamak maca koo waassee anu koo amrise waqdi? kaak iyye, tokkel ibliis anu Aadamak ayseeh Muxxo kaak liyo yoo girak ginteeh

قَالَ مَا مَنَعَكَ أَلَّا تَسْجُدَ إِذْ أَمَرْتُكَ ۖ قَالَ أَنَا۠ خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَنِى مِن نَّارٍ وَخَلَقْتَهُۥ مِن طِينٍ ١٢

kaa kallak ginteemih Sabbatah iyye.

13. Yalli Ibliisik toysa jannatak Ob, tokkel kay addal anuk yamrik kaxxa mariinittam koh maxiqtaay koh matakkak jannatak eweq, diggah atu xixxibsimeeh Bursuten marih numuh anuk kaak iyye.

قَالَ فَٱهۡبِطۡ مِنۡهَا فَمَا يَكُونُ لَكَ أَن تَتَكَبَّرَ فِيهَا فَٱخۡرُجۡ إِنَّكَ مِنَ ٱلصَّٰغِرِينَ ١٣

14. Ibliis Yallak Qhiyaamah ayró ginó edde ugsumta ayrô fanah yoo Qambaalis kaak iyye.

قَالَ أَنظِرۡنِيٓ إِلَىٰ يَوۡمِ يُبۡعَثُونَ ١٤

15. Yalli kaal gacisak: diggah atu Naharsi baantâ fanah Qumri kak wadiroowam elle tunkuttube marat tanto kaak iyye, gino inkih Rabtu wayta waqdi.

قَالَ إِنَّكَ مِنَ ٱلۡمُنظَرِينَ ١٥

16. Ibliis atu yoo makkosseemih sabbatah, diggah anu ku gitay massaleeh cakki gita (Islaamaninno gita kinnuk) kinnih Bagul keenik daffeeyyo iyye Yallak.

قَالَ فَبِمَآ أَغۡوَيۡتَنِي لَأَقۡعُدَنَّ لَهُمۡ صِرَٰطَكَ ٱلۡمُسۡتَقِيمَ ١٦

17. Tohuk lakal foocaa kee derreey Migdaa kee gurak keenit amaateyyo, Aadam xaylok maggo maray ku niqmatal koo faatita keenit mageyta.

ثُمَّ لَأٓتِيَنَّهُم مِّنۢ بَيۡنِ أَيۡدِيهِمۡ وَمِنۡ خَلۡفِهِمۡ وَعَنۡ أَيۡمَٰنِهِمۡ وَعَن شَمَآئِلِهِمۡۖ وَلَا تَجِدُ أَكۡثَرَهُمۡ شَٰكِرِينَ ١٧

18. Yalli ibliisik: yok naqabuluk Yi Racmatak axxeerak eweq jannatak kaak iyye, koo kee Aadam xaylok koo katatta hayteemik diggah jahannam gira inkih siinik kibeyyok kaak iyye.

قَالَ ٱخۡرُجۡ مِنۡهَا مَذۡءُومٗا مَّدۡحُورٗاۖ لَّمَن تَبِعَكَ مِنۡهُمۡ لَأَمۡلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنكُمۡ أَجۡمَعِينَ ١٨

19. Aadamow koo kee ku-Barra cawwa jannatal dabqih gacaay kay caxa mixu faxxa haytan aracak kaak akumaay tama caxal

وَيَٰٓـَٔادَمُ ٱسۡكُنۡ أَنتَ وَزَوۡجُكَ ٱلۡجَنَّةَ فَكُلَا مِنۡ حَيۡثُ شِئۡتُمَا وَلَا تَقۡرَبَا هَٰذِهِ ٱلشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ ١٩

maxayyoowinaay tet mexexu makmina, toysa woh abteenik sinni nafsi yudlume maray Yallih amri cine akkettoonuk keenik iyye Yalli.

فَوَسْوَسَ لَهُمَا ٱلشَّيْطَٰنُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُۥرِيَ عَنْهُمَا مِن سَوْءَٰتِهِمَا وَقَالَ مَا نَهَىٰكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هَٰذِهِ ٱلشَّجَرَةِ إِلَّآ أَن تَكُونَا مَلَكَيْنِ أَوْ تَكُونَا مِنَ ٱلْخَٰلِدِينَ ﴿٢٠﴾

20. Tokkel sheytan ken nammay Yalli ken kak waase caxah mexexu yakmeenimkeh waswasa keenil yekke, ken nammayih Qawratak keenik Qellittem ken yaybulleemkeh, sin Rabbi tama caxak sin kah waasem mali isin namma Malaykattu takkeenimik hinnay jannatal waara marih loowot gace waytaanamkeh iyyaanam akke waytek keenik iyye.

وَقَاسَمَهُمَآ إِنِّى لَكُمَا لَمِنَ ٱلنَّٰصِحِينَ ﴿٢١﴾

21. sheytan ken nammayah Yallal xiibite woo caxak yakmeenimkeh, diggah anu sin nammayah fayu abah yan marih num kinniyo keenik iyye.

فَدَلَّىٰهُمَا بِغُرُورٍ ۚ فَلَمَّا ذَاقَا ٱلشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا سَوْءَٰتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِن وَرَقِ ٱلْجَنَّةِ ۖ وَنَادَىٰهُمَا رَبُّهُمَآ أَلَمْ أَنْهَكُمَا عَن تِلْكُمَا ٱلشَّجَرَةِ وَأَقُل لَّكُمَآ إِنَّ ٱلشَّيْطَٰنَ لَكُمَا عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٢٢﴾

22. Tokkel usuk Yallal keenih abe xiibal ken duquurusak taaqat aracak ken oobiseh, tokkel usun woo caxak tammoyseeniih yokmen waqdi ken Qawrat keenih yumbulleeh jannatti cooxih caffa sinnit kafsaanam Qembisen, ken Rabbi keenih seeceeh, Anu woo caxah makmok sin mawaasinniyoo? diggah sheytan sin nammayak Qaduwwiy Qadaawat kak baxxaqqa iyye siinik maxaccinniyoo? keenik iyye.

قَالَا رَبَّنَا ظَلَمْنَآ أَنفُسَنَا وَإِن لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ ٱلْخَٰسِرِينَ ﴿٢٣﴾

23. Aadam kee Cawwa Ni Rabbow ama caxat abne makumut ninni nafsi nudlumeeh atu dambi neh cabe

wayteeh neh nacruure waytek,
Diggah nanu finqiteeh kasaarite
marih loowot gacenno iyyen.

قَالَ ٱهۡبِطُواْ بَعۡضُكُمۡ لِبَعۡضٍ عَدُوّٞۖ وَلَكُمۡ
فِي ٱلۡأَرۡضِ مُسۡتَقَرّٞ وَمَتَٰعٌ إِلَىٰ حِينٖ ٢٤

24. Yalli Aadam kee Cawwaay Ibliisik: Qaraanaak Baaxô fanah ooba gari garuk Qaduwwih siinik anuk, isin baaxô bagul madab kee duyyek edde hataktaanam Aalletton Qumri siinik gaba edde kala waktî fanah keenik iyye.

قَالَ فِيهَا تَحۡيَوۡنَ وَفِيهَا تَمُوتُونَ وَمِنۡهَا
تُخۡرَجُونَ ٢٥

25. Yalli Aadam kee Cawwaay ken samadak iyyeh:baaxô bagul addunyal taniinih gide mano teetil Aallettoonuuh tet bagul Rabetton, sin Rabbi Qhiyaamah ayró teetik sin ayyaaqele.

يَٰبَنِيٓ ءَادَمَ قَدۡ أَنزَلۡنَا عَلَيۡكُمۡ لِبَاسٗا يُوَٰرِي
سَوۡءَٰتِكُمۡ وَرِيشٗاۖ وَلِبَاسُ ٱلتَّقۡوَىٰ ذَٰلِكَ
خَيۡرٞۚ ذَٰلِكَ مِنۡ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ لَعَلَّهُمۡ يَذَّكَّرُونَ ٢٦

26. Aadam xayloy nummah sartanay sin Qawrat Qellisaa kee Qaxaa kee Bilqa edde faxxan sara siinih oobisne, Yallak meesî sartan isin bilqah haysittan sarak aysuk Raaqa, tama sartanat siinih abneh nan oobisiyyat Yallih inkittinaanee kee kay dudda tascasse astooti edde tan, tama niqmat kassitaanaah Yalla elle faatitaanamkeh.

يَٰبَنِيٓ ءَادَمَ لَا يَفۡتِنَنَّكُمُ ٱلشَّيۡطَٰنُ كَمَآ
أَخۡرَجَ أَبَوَيۡكُم مِّنَ ٱلۡجَنَّةِ يَنزِعُ عَنۡهُمَا
لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوۡءَٰتِهِمَآۗ إِنَّهُۥ يَرَىٰكُمۡ
هُوَ وَقَبِيلُهُۥ مِنۡ حَيۡثُ لَا تَرَوۡنَهُمۡۗ إِنَّا جَعَلۡنَا
ٱلشَّيَٰطِينَ أَوۡلِيَآءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤۡمِنُونَ ٢٧

27. Aadam xayloy sheytan Yallih gitak sin makkoyse waay sin namma Xaltani Aadam kee Cawwa makkoyseeh jannatak kah yeyyeeqe innah ken Qawrat ken yayballuh ken sara keenik Haduffu hee, diggah usuk kaa kee kay Samadaay kay Qande isin ken kak able waytan kabuk sin table, diggah nanu sheytoona Yalla nummayse waa marih awlaytit ken abne.

وَإِذَا فَعَلُوا۟ فَٰحِشَةً قَالُوا۟ وَجَدْنَا عَلَيْهَآ ءَابَآءَنَا وَٱللَّهُ أَمَرَنَا بِهَا ۗ قُلْ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَأْمُرُ بِٱلْفَحْشَآءِ ۖ أَتَقُولُونَ عَلَى ٱللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾

28. Koros uma taamay Qaxuma abta waqdi Nabbobti neh abak sugteeh Yalli teetih nee amrise iyyan, Nabiyow keenik ixxic: diggah Yalli uma taamay Qaxumah sinam mamrisak korosey isin Yallal diraabah Aaxige waytaanam ittaanaah kaal haytaanaa?

قُلْ أَمَرَ رَبِّى بِٱلْقِسْطِ ۖ وَأَقِيمُوا۟ وُجُوهَكُمْ عِندَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَٱدْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ ۚ كَمَا بَدَأَكُمْ تَعُودُونَ ﴿٢٩﴾

29. Nabiyow keenik ixxic:Yi Rabbi Qadaalatah amrise, kulli aracal salaatah soltan wakti sinni foocitte Qhiblat fan uyfukkunaay Qibaada kaah caglisak kaa uqbuda Yalli gino deedalinok siinik kah Qimbise innah Qhiyaamah ayró nuwwuk kaa fan gacetton.

فَرِيقًا هَدَىٰ وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ ٱلضَّلَٰلَةُ ۚ إِنَّهُمُ ٱتَّخَذُوا۟ ٱلشَّيَٰطِينَ أَوْلِيَآءَ مِن دُونِ ٱللَّهِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُم مُّهْتَدُونَ ﴿٣٠﴾

30. Yalli isi naqoosak Butta tirri heeh, aka Butta cakki gitak makkottam teetil diggowteeh dabaqteh, diggah usun Yallak kalah sheytoona awlaytiitih haysiten, diggah usun tirri iyye mara sinni yakkalen.

۞ يَٰبَنِىٓ ءَادَمَ خُذُوا۟ زِينَتَكُمْ عِندَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا۟ وَٱشْرَبُوا۟ وَلَا تُسْرِفُوٓا۟ ۚ إِنَّهُۥ لَا يُحِبُّ ٱلْمُسْرِفِينَ ﴿٣١﴾

31. Aadam xayloy salat kee tawaaf abinnaanih waqdi, Qaxah yayseeh taahirik yan saray Qawrat Qellisa sarita, akumaay Aqubaay Mabaddaahina, diggah Yalli Baddaahu-le mara makicnak.

قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ ٱللَّهِ ٱلَّتِىٓ أَخْرَجَ لِعِبَادِهِۦ وَٱلطَّيِّبَٰتِ مِنَ ٱلرِّزْقِ ۚ قُلْ هِىَ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۗ كَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ ٱلْءَايَٰتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٣٢﴾

32. Nabiyow ama tuugimah tan korosuk ixxic: meqe saray Yalli edde Bilqitaanamkeh isi naqoosah gine siinil carammossem iyyaay? meqe Rizqhiy Yalli siinih calalloyse siinil carammossem iyyaay?Nabiyow keenik ixxic: Saraa kee yakmeeniih yaaqubeenimik Yalli calalloysem

is addunyâ manol yeemene marih iimi aka mari keenî luk edde yangale way, Qhiyaamah ayró cagalah is (saraa kee yakmeenih yaaqubeenim kinnuk) yeemene marih iimi, Nanu tascasse astooti tamannah tan Baxxaqqah Baxxaqqa hayna madqooqi yaaxige marah iyye Yalli.

33. Nabiyow ama korosuk ixxic:cagalah Yi Rabbi carammoysem Qaxumaane-le taamoomik tambulleem kee teetik Qellittaamaay dambii kee sinaamat caddok tatraanama cakki maliinoh, Yalli hebeltô sumaq kah oobise weem Yallat agleh haytaanaah isin Aaxige waytaanam Yalli iyyeh Axcuk diraabah kaal haytaanama carammoysem.

قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّيَ ٱلْفَوَٰحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَٱلْإِثْمَ وَٱلْبَغْىَ بِغَيْرِ ٱلْحَقِّ وَأَن تُشْرِكُوا۟ بِٱللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِۦ سُلْطَٰنًا وَأَن تَقُولُوا۟ عَلَى ٱللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾

34. Kulli ummattay isi farmoytit dirabbosse yimixxige waktiy edde finqittaah edde Bayta-le, toysa ken waktiy edde finqitoonu waana keenih yamaate waqdi, dago saaqat kak mawadirroowaanaay mayaakuman.

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ ۖ فَإِذَا جَآءَ أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَـْٔخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٣٤﴾

35. Aadam xayloy sin marak farmoytit siinih temeeteeh Yi kitaabih Aayoota siinil yikriyeeniih Baxxaqqa siinih tet heenik ken amri oggola, tokkel isi Rabbit agleyta haamak meesiteeh isi taama yessemeqqe mari, toysa akeeral meesi keenil matanaay addunyak keenik taturteemih marookitan.

يَٰبَنِىٓ ءَادَمَ إِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ رُسُلٌ مِّنكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ ءَايَٰتِى فَمَنِ ٱتَّقَىٰ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٥﴾

وَٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَـٰتِنَا وَٱسْتَكْبَرُوا۟ عَنْهَآ أُو۟لَـٰٓئِكَ أَصْحَـٰبُ ٱلنَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَـٰلِدُونَ ﴿٣٦﴾

36. Korosuy Nastootiy Ninkittinaane tascasse dirabbosseeh teetil kaxxa mariinitte, woo mari usun girâ maraay usun teetil waaran.

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ ٱفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِـَٔايَـٰتِهِۦٓ ۚ أُو۟لَـٰٓئِكَ يَنَالُهُمْ نَصِيبُهُم مِّنَ ٱلْكِتَـٰبِ ۖ حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءَتْهُمْ رُسُلُنَا يَتَوَفَّوْنَهُمْ قَالُوٓا۟ أَيْنَ مَا كُنتُمْ تَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ ۖ قَالُوا۟ ضَلُّوا۟ عَنَّا وَشَهِدُوا۟ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا۟ كَـٰفِرِينَ ﴿٣٧﴾

37. Yallal dirab ginnaasiteeh hinnay kay astooti dirabboyse marak dulmih iyyi gacaah? num magaca, woo maral digaalak lawcal macfuuzul ken maglabay keenil yunkuttube ken xagele Ni farmoytit (Rooci tayyaaqe malayka kinnuk) Rooci keenik tayyaaquh tamaate waqdi, Yallak kalah aqbudak sugteeniih xaaqitak sugteenim annih teetiiy keenik itta, nek bayeeniih ken manabla iyyaanaah usun sinni nafsil sumaaqitan, diggah usun koroosite marah sugeenimil.

قَالَ ٱدْخُلُوا۟ فِىٓ أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِكُم مِّنَ ٱلْجِنِّ وَٱلْإِنسِ فِى ٱلنَّارِ ۖ كُلَّمَا دَخَلَتْ أُمَّةٌ لَّعَنَتْ أُخْتَهَا ۖ حَتَّىٰٓ إِذَا ٱدَّارَكُوا۟ فِيهَا جَمِيعًا قَالَتْ أُخْرَىٰهُمْ لِأُولَىٰهُمْ رَبَّنَا هَـٰٓؤُلَآءِ أَضَلُّونَا فَـَٔاتِهِمْ عَذَابًا ضِعْفًا مِّنَ ٱلنَّارِ ۖ قَالَ لِكُلٍّ ضِعْفٌ وَلَـٰكِن لَّا تَعْلَمُونَ ﴿٣٨﴾

38. Yalli ama korosuk siinik duma taturteeh sin innaah Jinnii kee Seehadak koroositte ummattâ luk gira cula keenik iyye, ummattak Buttak teyna gira culinnaanih waqdi teetik duma koroositte ummat abaarta koroosannul tet celteeh tet katatteemih sabbatah, inkih girah addal itta elelliiy maagowwu tet addal iyyan waqdi, keenik abbobti katayak suge mari katayak sugen abbobtik iyyah Ni-Rabbow cakki gitak nee maktem ta-marak, tokkel girâ digaala xirribuh keenih Acuyaay ken tammos, Naba Rabbi keenik iyyeh: sin kee keenik kulli mari xirribuh tan digaala-le kinnih immay isin woh mataaxigan.

39. abbobtiy katayak Sugeeni ken katayak suge marak ittah: tokkel nee kee sin digaalal massownah isin Addunyal meqe taamah nek edde muxxutteenim mantuunuk Jahannam girah digaalá tammoysa uma taamoomi abak sugteenimih sabbatah.

وَقَالَتْ أُولَىٰهُمْ لِأُخْرَىٰهُمْ فَمَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْنَا مِن فَضْلٍ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٣٩﴾

40. Diggah Nastootiy Ninkittinaane tascasse dirabboyseeh tet nummaysaamak kaxxamariinite marah addunyal ken taamah Qaran afoofi mafakkintaay raban waqdi ken Roocitteh mafakkinta, usun jannat maculan Rakub erbat Boohak cullu iyyam fanah, (woh takkem hinna) umeynit tamannah tan galtóh galatna Akeeral.

إِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا تُفَتَّحُ لَهُمْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّىٰ يَلِجَ الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْخِيَاطِ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ ﴿٤٠﴾

41. Ama koros girál waartaah usun Jahannam gira gubak Fidóh loonuuh bagul Raraytoh innah ken buultam girák lon, daalimiinih yan mara tamannah tan galtóh galatna.

لَهُم مِّن جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَمِن فَوْقِهِمْ غَوَاشٍ ۚ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٤١﴾

42. Yeemeneeh meqe taamoomi abbaasite mari Yalli hebeltô nafsi taamak duude waamah kaa madirkisa usuk duudam akke waytek, woo mari usun Jannatti mara usun kaal waarak.

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٤٢﴾

43. Jannatti marak kuuxe-waynan kee naqbittek ken alilwat sugtem kalleh, ken qarwak guba weeqaytitte gexxa, Jannatti mari Jannat cula waqdi Aniqmat geynuh tirri nee heeh meqe taama nel bicse Rabbi fayla-le iyyen, nanu tirri iyya mara akkuk manannino Yalli

وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِم مِّنْ غِلٍّ تَجْرِي مِن تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ ۖ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَٰذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ ۖ لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ ۖ وَنُودُوا أَن تِلْكُمُ الْجَنَّةُ أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾

tirri nee heewannay nummah Ni Rabbih farmoytit cakki neh luk temeete, Jannatti mari secsimeeh amah jannatay Yalli isi Racmatah sin kaa nagarsiise addunyal abak sugten meqe taamoomih sabbatah.

وَنَادَىٰٓ أَصۡحَٰبُ ٱلۡجَنَّةِ أَصۡحَٰبَ ٱلنَّارِ أَن قَدۡ وَجَدۡنَا مَا وَعَدَنَا رَبُّنَا حَقّٗا فَهَلۡ وَجَدتُّم مَّا وَعَدَ رَبُّكُمۡ حَقّٗاۖ قَالُواْ نَعَمۡۚ فَأَذَّنَ مُؤَذِّنُۢ بَيۡنَهُمۡ أَن لَّعۡنَةُ ٱللَّهِ عَلَى ٱلظَّٰلِمِينَ ٤٤

44. Jannatti mari girá marah seecak nummah Ni Rabbi nee kah xagnisem geynehik nummah isin sin Rabbi sin kah xagnisem maay geyten? keenik iyyen, yeey nummah geyneh iyyan, tokkel Kukta haa num ken fanal kukta heeh daalimiinih yan maral Yallih abaaroo kee kay Racmatak yaxxeereenim keenil tanay iyye.

ٱلَّذِينَ يَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ وَيَبۡغُونَهَا عِوَجٗا وَهُم بِٱلۡأٓخِرَةِ كَٰفِرُونَ ٤٥

45. Ama koros addunyal sinam Yallih diinik waasak sugteeh usun Yallih giti mako-le gita yakkem kaak faxaanaah gurrusan num kaa kataate waamkeh, usun akeerâ dabqal koroosite marah anuk.

وَبَيۡنَهُمَا حِجَابٞۚ وَعَلَى ٱلۡأَعۡرَافِ رِجَالٞ يَعۡرِفُونَ كُلَّۢا بِسِيمَىٰهُمۡۚ وَنَادَوۡاْ أَصۡحَٰبَ ٱلۡجَنَّةِ أَن سَلَٰمٌ عَلَيۡكُمۡۚ لَمۡ يَدۡخُلُوهَا وَهُمۡ يَطۡمَعُونَ ٤٦

46. Jannatti maraa kee girâ marak fanal reebi yan ama reebuy Aqraaf deqsitah amol Labha tan, usun Jannatti maraa kee girâ marak kulli mara keenik le astál yaaxigen, usun (Aqraaf mara kinnuk) Jannatti marak nagaynan siinil yanay axcuk keenih seecan, Aqraaf mari Uxih Jannat maculinnaay usun kay culimih sangeelan.

وَإِذَا صُرِفَتۡ أَبۡصَٰرُهُمۡ تِلۡقَآءَ أَصۡحَٰبِ ٱلنَّارِ قَالُواْ رَبَّنَا لَا تَجۡعَلۡنَا مَعَ ٱلۡقَوۡمِ ٱلظَّٰلِمِينَ ٤٧

47. Aqraaf labhak intiita girâ marâ fanah yayfukkunen waqdi, Ni Rabbow koroosannut isi nafsi yudlume marâ luk nee mahan iyyan.

48. Aqraaf mari giral tan labhay le astootil yaaxigeeni, maaluu kee labhak kobxisseenim kee iimaan kee cakkil abak sugten kaxxa mariino maca siinih xiqtee? axcuk keenih seeca.

وَنَادَىٰٓ أَصۡحَٰبُ ٱلۡأَعۡرَافِ رِجَالٗا يَعۡرِفُونَهُم بِسِيمَىٰهُمۡ قَالُواْ مَآ أَغۡنَىٰ عَنكُمۡ جَمۡعُكُمۡ وَمَا كُنتُمۡ تَسۡتَكۡبِرُونَ ٤٨

49. Aqraaf mari gira culte korosuk iyyeh:Ama moominiinik Boola-le maray Jannatti mara kinniy Yalli keenih maracmataay jannat ken maculsa axcuk kah xiibitteenim? Wonna hinnay Yalli isi Racmatah jannat ken culseh, Aqraaf maraw Yalli dambi siinih cabehik jannat cula digaalá meesi sin amol matanaay addunyal siinik taturteemih isin marookittan keenik iyye Yalli.

أَهَٰٓؤُلَآءِ ٱلَّذِينَ أَقۡسَمۡتُمۡ لَا يَنَالُهُمُ ٱللَّهُ بِرَحۡمَةٍۚ ٱدۡخُلُواْ ٱلۡجَنَّةَ لَا خَوۡفٌ عَلَيۡكُمۡ وَلَآ أَنتُمۡ تَحۡزَنُونَ ٤٩

50. girâ mari Jannatti marah seecak, lee tekkek hinnay Yalli maaqók siinih yeceem net tabisaay nee wada keenik iyyan, jannatti mari keenil gacisak: diggah Yalli Jannatti lee kee maaqó koroosite maral carammoyseh keenik iyyan.

وَنَادَىٰٓ أَصۡحَٰبُ ٱلنَّارِ أَصۡحَٰبَ ٱلۡجَنَّةِ أَنۡ أَفِيضُواْ عَلَيۡنَا مِنَ ٱلۡمَآءِ أَوۡ مِمَّا رَزَقَكُمُ ٱللَّهُۚ قَالُوٓاْ إِنَّ ٱللَّهَ حَرَّمَهُمَا عَلَى ٱلۡكَٰفِرِينَ ٥٠

51. Usun Yalli akeerâ niqmatak baxayse maray koroositey sinni diini anqasaay digirih haysiteeh addunyâ manó duquurusse kinni, toysa ta-saaku Qhiyaamah ayró giráh addal ken cabna hawwensime marih innah, usun tama ken ayróh (Qhiyaamah Ayró kinnuk) angaaraw yanim kah hawweenen innah, usun Ninkittinaanee kee Ni dudda tascasse astooti angadduk sugeenimih sabbatah.

ٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ دِينَهُمۡ لَهۡوٗا وَلَعِبٗا وَغَرَّتۡهُمُ ٱلۡحَيَوٰةُ ٱلدُّنۡيَاۚ فَٱلۡيَوۡمَ نَنسَىٰهُمۡ كَمَا نَسُواْ لِقَآءَ يَوۡمِهِمۡ هَٰذَا وَمَا كَانُواْ بِـَٔايَٰتِنَا يَجۡحَدُونَ ٥١

وَلَقَدْ جِئْنَٰهُم بِكِتَٰبٍ فَصَّلْنَٰهُ عَلَىٰ عِلْمٍ هُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾

52. Nummah Nabiyow ama korosuh kol oobisne Qhuraan kitab keenih bahne, ama kitaabak addal eneyyi ittam baxxaqqa hayne Ni ixxigal, yeemene marah tirtoo kee Racmat yakkemkeh.

هَلْ يَنظُرُونَ إِلَّا تَأْوِيلَهُۥ ۚ يَوْمَ يَأْتِى تَأْوِيلُهُۥ يَقُولُ ٱلَّذِينَ نَسُوهُ مِن قَبْلُ قَدْ جَآءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِٱلْحَقِّ فَهَل لَّنَا مِن شُفَعَآءَ فَيَشْفَعُوا۟ لَنَآ أَوْ نُرَدُّ فَنَعْمَلَ غَيْرَ ٱلَّذِى كُنَّا نَعْمَلُ ۚ قَدْ خَسِرُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُم مَّا كَانُوا۟ يَفْتَرُونَ ﴿٥٣﴾

53. Ama koros Yalli Qhuraan kitaabal digaalak ken kah xagniseeh ellecaboh caagid keenik edde cabam Qambaalaanam akke waytek Qambaalaanam maay lon? Usun Qhiyaamah ayró caagid keenik edde cabem yablen waqdi cisab kee digaalak, duma addunyal ama Qhuraanal taamitaanam hawwente koros ittah nummah Ni Rabbih farmoytit cakki luk temeetem neh tumbulleehik shafaaqatta aba maray shafaaqatta neh aba maay linoo?, hinnay abak sugne uma taamoomik tayse taamoomi abnamkeh, Addunyah gacsimnaa?Nummah usun sinni nafsi kasaariseeniih finqiseenih, usun Yallal diraabah ginnaasitak aqbudak sugeenim keenik bayteh.

إِنَّ رَبَّكُمُ ٱللَّهُ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ فِى سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ ٱسْتَوَىٰ عَلَى ٱلْعَرْشِ ۖ يُغْشِى ٱلَّيْلَ ٱلنَّهَارَ يَطْلُبُهُۥ حَثِيثًا وَٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرَ وَٱلنُّجُومَ مُسَخَّرَٰتٍۭ بِأَمْرِهِۦٓ ۗ أَلَا لَهُ ٱلْخَلْقُ وَٱلْأَمْرُ ۗ تَبَارَكَ ٱللَّهُ رَبُّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٥٤﴾

54. Diggah sin Rabbiy Yalla kinni Qaranwaa kee Baaxó lica Ayróh addat gintem, tohuk lakal Qarshil fayya iyyeeh isi celta massoynah massoowe, Yalli bar laqót Buulaah laqó barat buula ken nammayak mariiy mara sissikuk gurrusa, ayroó kee Alsaay cutuuka Yalli gine kay amrih qanniimak, oobbiya! ginoó kee amri inkih lem kaa kinnik, Yallay ginô Rabbi kinni fayya iyyeeh isi ceele waytaamak saytunnooweh.

55. Moominiiney sinni Rabbit xaaqimak caalih kaa kallacita, diggah usuk dooqat caddok tatra maray dooqal agleytit kaat haa makicni.

ٱدْعُوا۟ رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً ۚ إِنَّهُۥ لَا يُحِبُّ ٱلْمُعْتَدِينَ ﴿٥٥﴾

56. Baaxô bagul umaane maabinaay baaxo mabaysina Yallih farmoytiitih Ruubiyyat Yalli tet Bicseek lakal, dooqa kaah caglisak kaa kallaca kay digaalak meesitak kay Racmatah sangeelak, diggah Yallih Racmat meqe maral xayih.

وَلَا تُفْسِدُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَٰحِهَا وَٱدْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا ۚ إِنَّ رَحْمَتَ ٱللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٥٦﴾

57. Yalla kinni caacay aytikumah isi Racmatih (Rob kinnuk) foocat Rubtam caacay Qilsi Qamburre yakkuqe waqdi, Qabaarah Rabte baaxô fanah tet beyna tet tafqemkeh, tokkel lee teetil (Baaxó kinnuk) oobisneeh kulli mexexu teetit neyyeeqe, tamannah tan mayyaaqah nayyaaqe Rabe mara magooqak isin kassitaah elle kaskassoowa mara takkeenimkeh.

وَهُوَ ٱلَّذِى يُرْسِلُ ٱلرِّيَٰحَ بُشْرًۢا بَيْنَ يَدَىْ رَحْمَتِهِۦ ۖ حَتَّىٰٓ إِذَآ أَقَلَّتْ سَحَابًا ثِقَالًا سُقْنَٰهُ لِبَلَدٍ مَّيِّتٍ فَأَنزَلْنَا بِهِ ٱلْمَآءَ فَأَخْرَجْنَا بِهِۦ مِن كُلِّ ٱلثَّمَرَٰتِ ۚ كَذَٰلِكَ نُخْرِجُ ٱلْمَوْتَىٰ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٥٧﴾

58. Meqe Baaxók tet Rabbih idinih ubukku ittaamay meqe teetik tawqe, uma Baaxoy xagadah tanik gibdaabinal uma cooxuy tuxxiq sinnik-sa tu-matawqa, tamannah tan Baxxaqqah Baxxaqqa hayna Astooti Yallih niqmat faatitah yan marah.

وَٱلْبَلَدُ ٱلطَّيِّبُ يَخْرُجُ نَبَاتُهُۥ بِإِذْنِ رَبِّهِۦ ۖ وَٱلَّذِى خَبُثَ لَا يَخْرُجُ إِلَّا نَكِدًا ۚ كَذَٰلِكَ نُصَرِّفُ ٱلْءَايَٰتِ لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ ﴿٥٨﴾

59. Nummah Nanu Nabii Nuuc kay marâ fanah kaa Rubne, tokkel Yi maraw Yalla dubuk uqbuda isin kaak-sa qibaadá cakkisita Yalla mantuunuk, diggah anu kaxxa ayróh digaalak siinih meesita keenik iyye.

لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِۦ فَقَالَ يَٰقَوْمِ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُۥٓ ۖ إِنِّىٓ أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٥٩﴾

قَالَ ٱلْمَلَأُ مِن قَوْمِهِۦٓ إِنَّا لَنَرَىٰكَ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٦٠﴾

60. Kay marak abbobtih yan mari, diggah Nuucow nanu Baxxaqqa itta makoh addat koo nable kaak iyye.

قَالَ يَٰقَوْمِ لَيْسَ بِى ضَلَٰلَةٌ وَلَٰكِنِّى رَسُولٌ مِّن رَّبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٦١﴾

61. Nabii Nuuc Yi maraw mako yot matan, kinnih immay anu ginô Rabbih farmoyta kinniyo keenik iyye.

أُبَلِّغُكُمْ رِسَٰلَٰتِ رَبِّى وَأَنصَحُ لَكُمْ وَأَعْلَمُ مِنَ ٱللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٢﴾

62. Inni Rabbih farmooma sin gudduysaah fayu siinih acee, anu Yallih madqooqik isin Aaxige waytaanam Aaxige keenik iyye.

أَوَعَجِبْتُمْ أَن جَآءَكُمْ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنكُمْ لِيُنذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُوا۟ وَلَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٦٣﴾

63. Sin Rabbik kassis kee wacyi siinik yanih yan numih arrabat siinih yemeetem Qajjibsittaanaa? (cakkumsuttaanaa?) Usuk Yallih digaalak sin meesiisak, isin Yallak meesittaanaah kay Racmat geytaanamkeh.

فَكَذَّبُوهُ فَأَنجَيْنَٰهُ وَٱلَّذِينَ مَعَهُۥ فِى ٱلْفُلْكِ وَأَغْرَقْنَا ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَآ ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا۟ قَوْمًا عَمِينَ ﴿٦٤﴾

64. Tokkel usun Nabii Nuuc dirabboyseeniih kaa kee kaâ luk yeemene mara doynikit naggosne xuumiyyak, korosuk Ninkittinaaneh sumaaqitta astooti dirabboyse mara Badal xuumusne, diggah usun cakki yableeniih yaaxigeenimik lubbitte kak alfinte marah sugen.

* وَإِلَىٰ عَادٍ أَخَاهُمْ هُودًا ۚ قَالَ يَٰقَوْمِ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُۥٓ ۚ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٦٥﴾

65. Nummah Qaad deqsitta kedoh ken toobokoyta Nabii Huud Rubne, tokkel Yi maraw Yalla dibuk uqbuda kaak-sa Qibaadá cakkisita Yalla mantuunuk, Yallih digaalak mameesittaanaa? Keenik iyye.

قَالَ ٱلْمَلَأُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِن قَوْمِهِۦٓ إِنَّا لَنَرَىٰكَ فِى سَفَاهَةٍ وَإِنَّا لَنَظُنُّكَ مِنَ ٱلْكَٰذِبِينَ ﴿٦٦﴾

66. Nabii Huud marak abbobtih yan maray koroosite, diggah nanu kas dago numuh koo nable sin yallitteh qibaada cabaay Yalla dibuk

uqbuda nek itta waqdi, diggah nanu dirableelak numuk teyna kinnitoomuh koo darenna kaak iyyen.

قَالَ يَٰقَوۡمِ لَيۡسَ بِي سَفَاهَةٞ وَلَٰكِنِّي رَسُولٞ مِّن رَّبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ٦٧

67. Nabii Huud keenil gacisak: yi maraw kassidagna yot matan anu ginô Rabbih farmoytay sin fanah rubsumê kalah keenik iyye.

أُبَلِّغُكُمۡ رِسَٰلَٰتِ رَبِّي وَأَنَا۠ لَكُمۡ نَاصِحٌ أَمِينٌ ٦٨

68. Inni Rabbih farmooma sin gudduysaah, anu fayu siinih yacee numuy Yallih wacyil amaanat-le kinniyo keenik iyye.

أَوَعَجِبۡتُمۡ أَن جَآءَكُمۡ ذِكۡرٞ مِّن رَّبِّكُمۡ عَلَىٰ رَجُلٖ مِّنكُمۡ لِيُنذِرَكُمۡۚ وَٱذۡكُرُوٓاْ إِذۡ جَعَلَكُمۡ خُلَفَآءَ مِنۢ بَعۡدِ قَوۡمِ نُوحٖ وَزَادَكُمۡ فِي ٱلۡخَلۡقِ بَصۡۜطَةٗۖ فَٱذۡكُرُوٓاْ ءَالَآءَ ٱللَّهِ لَعَلَّكُمۡ تُفۡلِحُونَ ٦٩

69. Sin Rabbik kassis kee wacyi siinik yanih yan numih arrabat siinih yemeetem qajjibsittaanaa? (cakkumsuttaanaa?) Usuk Yallih digaalák sin meesiisak, Yallih niqmatay sin amol yani kassita Nabii Nuuc mari finqiteek lakal baaxó ciggila mara sin abeeh ginol masuu kee xagar maqar siinih osse waqdi kassita, toysa isin Yallih niqmoota kassita addunyaay akeeral yaffoofe mara takkeenimkeh.

قَالُوٓاْ أَجِئۡتَنَا لِنَعۡبُدَ ٱللَّهَ وَحۡدَهُۥ وَنَذَرَ مَا كَانَ يَعۡبُدُ ءَابَآؤُنَاۖ فَأۡتِنَا بِمَا تَعِدُنَآ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ٧٠

70. Qaad deqsita mari Nabii Huuduk iyyeh: dibuk Yalla naqbudeeh Nabbobti aqbudak sugtem cabnamkeh neh temeetee? Toysa digaalay nee kah xagnissa neh baahey atu numma yacee marih num tekkek kaak iyyen.

قَالَ قَدۡ وَقَعَ عَلَيۡكُم مِّن رَّبِّكُمۡ رِجۡسٞ وَغَضَبٌۖ أَتُجَٰدِلُونَنِي فِيٓ أَسۡمَآءٖ سَمَّيۡتُمُوهَآ أَنتُمۡ وَءَابَآؤُكُم مَّا نَزَّلَ

71. Nabii Huud isi marak iyyeh: nummah sin Rabbik digaalaa kee naqbi siinil oobeh sin kee sin abbobti yallittel muggaaqissen

numtinwwellittey Yalli hebeltô sumaq kah oobisewee isin yoo elle giddiytaanam, toysa Yallih digaalay siinil obta qambaala, diggah anu woo digaalay siinil obta siinî luk qambaala marih num kinniyok keenik iyye.

ٱللَّهُ بِهَا مِن سُلْطَٰنٍ ۚ فَٱنتَظِرُوٓا۟ إِنِّى
مَعَكُم مِّنَ ٱلْمُنتَظِرِينَ ﴿٧١﴾

72. Tokkel Nabii Huud kee kaâ luk yeemene mara woo digaalak naggosneh Ni xaquk yan Racmatah, nanu Nastooti dirabboyse mara inkitanuuk saaxisneh usun moominiinih yan marah suge weenimih Sabbatah.

فَأَنجَيْنَٰهُ وَٱلَّذِينَ مَعَهُۥ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا
وَقَطَعْنَا دَابِرَ ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا ۖ وَمَا
كَانُوا۟ مُؤْمِنِينَ ﴿٧٢﴾

73. Nummah Samuud deqsitta kedóh ken toobokoyta Nabii Saalic keenih rubne, tokkel yi maraw Yalla dibuk uqbuda kaak sa qibaada cakkisita Yalla mantuunuk, Nummah sin Rabbik baxxaqqa siinih temeete, tamah Yallih aláy anu kay farmoyta kinniyoomih Asta siinih tascasse kinni, toysa is Yallih baaxól talalay tet ixxicaay umaaneh gabah tet maxagina tet xagten sin tekkek, toysa qansarissi sin hayta digaalá sin xagelek keenik iyye.

وَإِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَٰلِحًا ۚ قَالَ يَٰقَوْمِ
ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُۥ ۖ قَدْ
جَآءَتْكُم بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ ۖ هَٰذِهِۦ نَاقَةُ
ٱللَّهِ لَكُمْ ءَايَةً ۖ فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِىٓ
أَرْضِ ٱللَّهِ ۖ وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوٓءٍ فَيَأْخُذَكُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٣﴾

74. Yallih niqmatay sin amol yani kassita, Qaad deqsita marih lakal Baaxo ciggila mara sin abeemil, cijri deqsitta baaxól dabqah sin hee tet cuguubal kaxxa Qarwa xissittaanaah Qaleela Qarwah uruttan waqdi, toysa Yallih niqmootay sin amol tani kassitaay baaxó uma taamoomit mabaysina baaxó uma taamat baysa mara akkuk.

وَٱذْكُرُوٓا۟ إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَآءَ مِنۢ بَعْدِ
عَادٍ وَبَوَّأَكُمْ فِى ٱلْأَرْضِ تَتَّخِذُونَ
مِن سُهُولِهَا قُصُورًا وَتَنْحِتُونَ ٱلْجِبَالَ
بُيُوتًا ۖ فَٱذْكُرُوٓا۟ ءَالَآءَ ٱللَّهِ وَلَا تَعْثَوْا۟
فِى ٱلْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٧٤﴾

75. Nabii Saalic marak abbobtih yan maray kaxxa mariinite keenik yeemeneh yan maray burteenih yussuqunxeenik iyyeenih:diggah isin Saalic isi Rabbik nee fan Rubsume farmoyta kinnim nummah taaxigeenii? Yeemene mari keenil gacisak: diggah nanu usuk edde Rubsummu iyyem nummayse mara kinnino iyyen.

قَالَ ٱلْمَلَأُ ٱلَّذِينَ ٱسْتَكْبَرُوا۟ مِن قَوْمِهِۦ
لِلَّذِينَ ٱسْتُضْعِفُوا۟ لِمَنْ ءَامَنَ مِنْهُمْ
أَتَعْلَمُونَ أَنَّ صَٰلِحًا مُّرْسَلٌ مِّن رَّبِّهِۦ
قَالُوٓا۟ إِنَّا بِمَآ أُرْسِلَ بِهِۦ مُؤْمِنُونَ ﴿٧٥﴾

76. Kaxxa mariinite mari diggah nanu isin Nabii Saalic elle Nummassa hayteenimil koroositneh iyyen.

قَالَ ٱلَّذِينَ ٱسْتَكْبَرُوٓا۟ إِنَّا بِٱلَّذِىٓ
ءَامَنتُم بِهِۦ كَٰفِرُونَ ﴿٧٦﴾

77. Tokkel usun Alák arqó yootokeeniih tet yusguudeeniih sinni Rabbih amrik kaxxa mariiniteeniih Saalicow atu digaalák nee kah xagnissam Baahey atu Yallih farmoytiitiy Rubsumtek numuk teynah yan koo tekkek kaak iyyen.

فَعَقَرُوا۟ ٱلنَّاقَةَ وَعَتَوْا۟ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ
وَقَالُوا۟ يَٰصَٰلِحُ ٱئْتِنَا بِمَا تَعِدُنَآ إِن
كُنتَ مِنَ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿٧٧﴾

78. Tokkel koroositeh yan mara gibdi Baaxóh angoyyi ken tibbixeeh ken geyte, Tokkel usun sinni dabooqah addal Rabte Baruugay guluubah tanih maacisen.

فَأَخَذَتْهُمُ ٱلرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا۟ فِى دَارِهِمْ
جَٰثِمِينَ ﴿٧٨﴾

79. Tokkel Nabii Saalic kay mari Alá yusguudeeh digaala keenil obte waqdi derre keenit cabba heeh Yi maraw Yi Rabbih farmoy usuk yok sin gudduysa kak iyye nummah sin gudduyseeh fayu siinih abeh immay isin fayu siinih aba mara makicinton keenik iyye.

فَتَوَلَّىٰ عَنْهُمْ وَقَالَ يَٰقَوْمِ لَقَدْ
أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَةَ رَبِّى وَنَصَحْتُ
لَكُمْ وَلَٰكِن لَّا تُحِبُّونَ ٱلنَّٰصِحِينَ ﴿٧٩﴾

80. Nabii Mucammadow Nabii Luut isi marak Qaxumaane gufti kak toofe uma taamay ginók hebeltó

وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِۦٓ أَتَأْتُونَ ٱلْفَٰحِشَةَ مَا
سَبَقَكُم بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنَ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٨٠﴾

num siinik Aakume wee abtaanaa? keenik iyye waqdi cusey.

إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ ٱلرِّجَالَ شَهْوَةً مِّن دُونِ ٱلنِّسَآءِ ۚ بَلْ أَنتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ﴿٨١﴾

81. Diggah isin Yalli siinih calalloyse Agabu cabba hayteenih fayxih labhal orobtan, wonna hinnay isin hununuh (guddunuh) kulliimit cagguduk tatre mara kinniton keenik iyye.

وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِۦٓ إِلَّآ أَن قَالُوٓا۟ أَخْرِجُوهُم مِّن قَرْيَتِكُمْ ۖ إِنَّهُمْ أُنَاسٌ يَتَطَهَّرُونَ ﴿٨٢﴾

82. Nabii Luut mari usuk ken kak yessecekkeeh yan umaanek keenik mariiy marak: Luut kee kaa kataate mara sinni magaalak eyyeeqa iyyaanamak-sa usun yaabah kaal gacseenim malon, diggah usun labhal orbaanamak sinni saytunnoysa mara kinnoonuk iyyen.

فَأَنجَيْنَٰهُ وَأَهْلَهُۥٓ إِلَّا ٱمْرَأَتَهُۥ كَانَتْ مِنَ ٱلْغَٰبِرِينَ ﴿٨٣﴾

83. Tokkel kaa kee kay buxah maraay Moominiinik kaal teemenem, kay marak korosul obte digaalák ken naggosneh, kay barray Raaqe marâ luk Raqtey keenî luk finqitte akke waytek.

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِم مَّطَرًا ۖ فَٱنظُرْ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلْمُجْرِمِينَ ﴿٨٤﴾

84. digaalah xeet Robti innah keenil (Luut marak koroosite mara kinnuk) oobisne, Nabii Mucammadow ﷺ umeyniitik ellecabó kah tekke inna wagitey kaak iyye Yalli.

وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا ۚ قَالَ يَٰقَوْمِ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُۥ ۖ قَدْ جَآءَتْكُم بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ ۖ فَأَوْفُوا۟ ٱلْكَيْلَ وَٱلْمِيزَانَ وَلَا تَبْخَسُوا۟ ٱلنَّاسَ أَشْيَآءَهُمْ وَلَا تُفْسِدُوا۟ فِى

85. nummah Madyan deqsitta baaxóh marah ken toobokoyta Nabii Shuqeybi keenih rubne, tokkel Yi maraw Yalla dibuk uqbuda kaak sa Qibaada cakkisita Yalla mantuunuk, nummah sin Rabbik Baxxaqqa itta Asta siinih

temeetehik Sinaamah Keexoo kee Midaan duudusaay sinaamak le cakkik tu madaggoysina, Baaxó Yalli isi farmoytiitih Ruubiyyat tet bicseek lakal isin umaanet tet mabaysina toh kayrih siinih taysehik isin moominiin tekkeenik keenik iyye.

ٱلْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَٰحِهَا ۚ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٨٥﴾

86. isin kulli gital madaffeyna sinam Qidimil meesiisak maalu keenik bukkusak Yallal yeemene mara Yallih gitak waasak isin ama giti mako-le gita yakkem kaak faxak, Yallih niqmatay sin amol yani kassita isin daguk sugteeniih sin yeymeggee waqdi, Baaxó umaanet bayisak suge marak ellecabó kah tekke inna wagita.

وَلَا تَقْعُدُوا۟ بِكُلِّ صِرَٰطٍ تُوعِدُونَ وَتَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ مَنْ ءَامَنَ بِهِۦ وَتَبْغُونَهَا عِوَجًا ۚ وَٱذْكُرُوٓا۟ إِذْ كُنتُمْ قَلِيلًا فَكَثَّرَكُمْ ۖ وَٱنظُرُوا۟ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلْمُفْسِدِينَ ﴿٨٦﴾

87. siinik hortá anu edde Rubsumem Nummasseeh aka hortá woh siinik dirabbosseeh woh nummayse waytek kollay, toysa Isbira Yallay Qadaalat-le Ni fan Qadaalatal mekellihaam fanah, usuk meklaabak meklah yaysi kinnik keenik iyye Nabii Shuqeybi.

وَإِن كَانَ طَآئِفَةٌ مِّنكُمْ ءَامَنُوا۟ بِٱلَّذِىٓ أُرْسِلْتُ بِهِۦ وَطَآئِفَةٌ لَّمْ يُؤْمِنُوا۟ فَٱصْبِرُوا۟ حَتَّىٰ يَحْكُمَ ٱللَّهُ بَيْنَنَا ۚ وَهُوَ خَيْرُ ٱلْحَٰكِمِينَ ﴿٨٧﴾

88. Nabii Shuqeybi marak abbobtih yan maray kaxxamariinite:diggah Shuqeybow koo kee kô luk yeemene mara Ni magaalak sin ayyaaqi hinnay Ni diinih gace akketton kaak iyyen, Nanu sin diiniy deedal diini kinnih gacnoo nanu woh faxe waa marah anuk? keenik iyye.

* قَالَ ٱلْمَلَأُ ٱلَّذِينَ ٱسْتَكْبَرُوا۟ مِن قَوْمِهِۦ لَنُخْرِجَنَّكَ يَٰشُعَيْبُ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مَعَكَ مِن قَرْيَتِنَآ أَوْ لَتَعُودُنَّ فِى مِلَّتِنَا ۚ قَالَ أَوَلَوْ كُنَّا كَٰرِهِينَ ﴿٨٨﴾

قَدِ ٱفْتَرَيْنَا عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا إِنْ عُدْنَا فِى مِلَّتِكُم بَعْدَ إِذْ نَجَّىٰنَا ٱللَّهُ مِنْهَا ۚ وَمَا يَكُونُ لَنَآ أَن نَّعُودَ فِيهَآ إِلَّآ أَن يَشَآءَ ٱللَّهُ رَبُّنَا ۚ وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَىْءٍ عِلْمًا ۗ عَلَى ٱللَّهِ تَوَكَّلْنَا ۚ رَبَّنَا ٱفْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِٱلْحَقِّ وَأَنتَ خَيْرُ ٱلْفَٰتِحِينَ ﴿٨٩﴾

89. Nabii Shuqeybi isi maral gacisak iyyeh:toysa Nummah nanu sin diinih gacnek Yallal dirab ginnaasitne nee Yalli kaak nee naggoyseek lakal, nee maceltaay nek mafaxxinta sin diinih gacnam Yalli Ni Rabbi faxa kaa akke waytek, Ni Rabbih ixxiga kullim duddeeh maroh edde tan, nanu Yallal kelitneeh kibal kaal lino, Ni Rabbow nee kee Ni marih fan cakkil mekelaay nee baxis, atu meklaabak Qadaalatah yayse Rabbi kinnitok.

وَقَالَ ٱلْمَلَأُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِن قَوْمِهِۦ لَئِنِ ٱتَّبَعْتُمْ شُعَيْبًا إِنَّكُمْ إِذًا لَّخَٰسِرُونَ ﴿٩٠﴾

90. Nabii Shuqeybi marak abbobtih yan maray koroosite iyyeh:isin Shuqeybi kay diinil kaa katatten sin tekkek, diggah toysa isin kasaariteeh finqite mara Akketton.

فَأَخَذَتْهُمُ ٱلرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا۟ فِى دَارِهِمْ جَٰثِمِينَ ﴿٩١﴾

91. Tokkel Nabii Shuqeybi mara gibdi baaxóh angoyyi tibbixeeh sinni dabooqah addal Rabte baruugay guluubah tanih maacisen.

ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ شُعَيْبًا كَأَن لَّمْ يَغْنَوْا۟ فِيهَا ۚ ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ شُعَيْبًا كَانُوا۟ هُمُ ٱلْخَٰسِرِينَ ﴿٩٢﴾

92. Nabii Shuqeybi dirabboyse mari sinni dabooqal inkinnah dabqah gace weenih innah gacca iyyen, Nabii Shuqeybi dirabboyse mari usun kasaarite mara yekken.

فَتَوَلَّىٰ عَنْهُمْ وَقَالَ يَٰقَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَٰلَٰتِ رَبِّى وَنَصَحْتُ لَكُمْ ۖ فَكَيْفَ ءَاسَىٰ عَلَىٰ قَوْمٍ كَٰفِرِينَ ﴿٩٣﴾

93. Tokkel Nabii Shuqeybi digaala keenil obtem yismite waqdi, derre keenit cabba heeh Yi maraw Nummah Yi Rabbih farmooma sin gudduyseeh fayu siinih abeeh isin woh aabbe cinteenihik koroosite maray Yallih inkittinaane yengeddeeh mannal Rookitaa? iyye.

وَمَآ أَرۡسَلۡنَا فِي قَرۡيَةٖ مِّن نَّبِيٍّ إِلَّآ أَخَذۡنَآ أَهۡلَهَا بِٱلۡبَأۡسَآءِ وَٱلضَّرَّآءِ لَعَلَّهُمۡ يَضَّرَّعُونَ ﴿٩٤﴾

94. Hebeltô Nabiiy Yallih Qibaadah sinam seecay magaalâ marah Rubne mannu gadangaddiiy Qululuuy Biyookat tet mara digaallenee akke waytek sinni Nabii dirabboyseenimih sabbatah, cakkih Ramma iyyaanaah Yallat xaaqimaanaah dambik kaal gacaanamkeh.

ثُمَّ بَدَّلۡنَا مَكَانَ ٱلسَّيِّئَةِ ٱلۡحَسَنَةَ حَتَّىٰ عَفَواْ وَّقَالُواْ قَدۡ مَسَّ ءَابَآءَنَا ٱلضَّرَّآءُ وَٱلسَّرَّآءُ فَأَخَذۡنَٰهُم بَغۡتَةٗ وَهُمۡ لَا يَشۡعُرُونَ ﴿٩٥﴾

95. Tohuk lakal Qululuuy Biyookah aracat gaddaliinooy Qaafiyat keenih ciggiilisne emeggi iyyaanam fanah, usun Yallih niqmat angadduk nummah Nabbobti gadangaddii kee Biyookaay gaddaliinoo kee Qaafiyat ken xagteh sugte nee kah xagte innah iyyen, tokkel garciik ken nibbixeeh ken digaalleh usun Aaxige kalah.

وَلَوۡ أَنَّ أَهۡلَ ٱلۡقُرَىٰٓ ءَامَنُواْ وَٱتَّقَوۡاْ لَفَتَحۡنَا عَلَيۡهِم بَرَكَٰتٖ مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَٱلۡأَرۡضِ وَلَٰكِن كَذَّبُواْ فَأَخَذۡنَٰهُم بِمَا كَانُواْ يَكۡسِبُونَ ﴿٩٦﴾

96. Diggah magaalol mari Yalla nummayseeh kaak meesitinnoonuy, Qaran kee Baaxók inkih niqmat kee Barkat keenil fakak nen, kinnih immay usun Yallih farmoytit dirabboyseenih, tokkel usun uma taamoomi abak sugeenimih sabbatah ken nibbixeeh ken digaalleh.

أَفَأَمِنَ أَهۡلُ ٱلۡقُرَىٰٓ أَن يَأۡتِيَهُم بَأۡسُنَا بَيَٰتٗا وَهُمۡ نَآئِمُونَ ﴿٩٧﴾

97. Magaalol maray Yallih Farmoytit dirabboyse Ni digaala Bar usun xiinit anuk keenit tamaateemik Amaan maay geen?

أَوَأَمِنَ أَهۡلُ ٱلۡقُرَىٰٓ أَن يَأۡتِيَهُم بَأۡسُنَا ضُحٗى وَهُمۡ يَلۡعَبُونَ ﴿٩٨﴾

98. magaalol maray Yallih farmoytit dirabboyse Ni digaala usun wallaqenta digirak keenit tamaateemik amaan maay geen?

أَفَأَمِنُوا۟ مَكْرَ ٱللَّهِ ۚ فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ ٱللَّهِ إِلَّا ٱلْقَوْمُ ٱلْخَٰسِرُونَ ﴿٩٩﴾

99. Magaalol maray Yallih farmoytit dirabboyse Yallih makrik amaan maay geen? Tokkel Yallih makrik amaan geytam matan kasaariteeh finqite mara akke waytek.

أَوَلَمْ يَهْدِ لِلَّذِينَ يَرِثُونَ ٱلْأَرْضَ مِنۢ بَعْدِ أَهْلِهَآ أَن لَّوْ نَشَآءُ أَصَبْنَٰهُم بِذُنُوبِهِمْ ۚ وَنَطْبَعُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ﴿١٠٠﴾

100. Baaxól dabqah gace maray Yallih amri cine finqitek lakal Baaxó nagra marah Baxxaqqa maxaccinnaa? Nanu faxinninoy ken dambittel ken digaallam abak nen keenik dumi marak kah abne innaah, Nanu ken lubbitte Alifnaah, usun kassis yaabbe mara hinnon.

تِلْكَ ٱلْقُرَىٰ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنۢبَآئِهَا ۚ وَلَقَدْ جَآءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ فَمَا كَانُوا۟ لِيُؤْمِنُوا۟ بِمَا كَذَّبُوا۟ مِن قَبْلُ ۚ كَذَٰلِكَ يَطْبَعُ ٱللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿١٠١﴾

101. Nabiyow too magaalooli nanu xaagitte kol kak maaqnam Nummah ken farmoytit Baxxaqqa-le Astooti luk keenih temeete, tokkel usun Yallih farmoytit keenih luk temeetem Nummaysa mara makkon, dumaak usun umaanet caddok tatreeniih cakki dirabboyseenimih sabbatah, Yalli tamannah yan Alfiyyah Alfa koroosite marih lubbitte.

وَمَا وَجَدْنَا لِأَكْثَرِهِم مِّنْ عَهْدٍ ۖ وَإِن وَجَدْنَآ أَكْثَرَهُمْ لَفَٰسِقِينَ ﴿١٠٢﴾

102. Warrayte ummattak maggo marak amaanataay xagana duudusaanam keenik magennino, keenik maggo mara Yallih taaqatal magennino Yallih amrik yewqe marah ken geynem akke waytek.

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنۢ بَعْدِهِم مُّوسَىٰ بِـَٔايَٰتِنَآ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَإِيْهِۦ فَظَلَمُوا۟ بِهَا ۖ فَٱنظُرْ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلْمُفْسِدِينَ ﴿١٠٣﴾

103. Tama xagar xago siinih kak taturte farmoytiitik lakal Nabii Muusa firqawnaa kee kay kaxxamaritteetâ fanah Nastootiy Baxxaqqa itta luk kaa Rubne,

tokkel tet yengeddeeniih teetil koroositeenih cirdî gexxaamah, tokkel Nabiyow umaanet Baaxó bayse marak ellecabo kah tekke inna wagitey.

104. Nabii Muusa firqawnak:firqawnaw diggah anu ginô Rabbih xaquk Rubsume farmoyta kinniyo kaak iyye.

وَقَالَ مُوسَىٰ يَٰفِرْعَوْنُ إِنِّى رَسُولٌ مِّن رَّبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿١٠٤﴾

105. Yol cakkik tan Yallal yanik sa (cakkik sa) tu hee waah axce waam, Nummah sin Rabbik Baxxaqqa-le Astooti siinih luk emeetek firqawnaw Israa-iil xayloy xukkot tabbixe cabaay yô luk ken Rub iyye.

حَقِيقٌ عَلَىٰٓ أَن لَّآ أَقُولَ عَلَى ٱللَّهِ إِلَّا ٱلْحَقَّ ۚ قَدْ جِئْتُكُم بِبَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ فَأَرْسِلْ مَعِىَ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ﴿١٠٥﴾

106. Firqawni Nabii Muusak atu kah itta innaah isi Rabbik Asta baahe koo tekkek, toysa tet baahey atu Yallih farmoyta kinnitoomuh Numma yacee marih num tekkek kaak iyye.

قَالَ إِن كُنتَ جِئْتَ بِـَٔايَةٍ فَأْتِ بِهَآ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿١٠٦﴾

107. Tokkel Nabii Muusa isi Caxxa Qambiseeh, edde luk usuk too waqdi Qellu sinni Baadeysa yekke.

فَأَلْقَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِىَ ثُعْبَانٌ مُّبِينٌ ﴿١٠٧﴾

108. Nabii Muusa isi gaba Kamiisik moyya kak culta ikkek culussu heeh hadiffi tet heeh, edde luk too waqdi is tet yable marat Qidih ifak Raqqa itte, Baras Aalle kalah, firqawnah Asta takkemkeh.

وَنَزَعَ يَدَهُۥ فَإِذَا هِىَ بَيْضَآءُ لِلنَّٰظِرِينَ ﴿١٠٨﴾

109. Firqawni marak kaxxa mari diggah Ah (Nabii Muusa kinnuk) kaxxa baab Abeynay yaaxigih yani kinni iyyen.

قَالَ ٱلْمَلَأُ مِن قَوْمِ فِرْعَوْنَ إِنَّ هَٰذَا لَسَٰحِرٌ عَلِيمٌ ﴿١٠٩﴾

110. Muusa sin Baaxó misrak sin yayyaaqem faxak macal yoo amrissaanaa maca yoh tascasseenii kay caagidik? iyye firqawni.

يُرِيدُ أَن يُخْرِجَكُم مِّنْ أَرْضِكُمْ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ ﴿١١٠﴾

111. Kaxxa mari firqawnal gacisak: kaa kee kay toobokoytih caagid wadirroysaay, magaalooluk baababa koh gaabossa labha Rub kaak iyyen.

قَالُوٓا۟ أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَأَرْسِلْ فِى ٱلْمَدَآئِنِ حَٰشِرِينَ ﴿١١١﴾

112. Ummaan kaxxa baablih ixxiga-li koh baahaanamkeh.

يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَحَّارٍ عَلِيمٍ ﴿١١٢﴾

113. Baababa firqawnal temeete waqdi, diggah nanu galtó linoo? Nanu Muusak yayse mara nekkek kaak iyyen.

وَجَآءَ ٱلسَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ قَالُوٓا۟ إِنَّ لَنَا لَأَجْرًا إِن كُنَّا نَحْنُ ٱلْغَٰلِبِينَ ﴿١١٣﴾

114. Firqawni :Yeey isin faxxa hayteenim galtók liton, diggah isin too waqdi Yi garil xayyoysime marat tanton kaak Teyseenik keenik iyyeh.

قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ لَمِنَ ٱلْمُقَرَّبِينَ ﴿١١٤﴾

115. Firqawni Baababa :Muusaw atu isi caxxa naharat Qidee kee hinnay nanu naharat Qida mara nakkem tiya kaak iyyen.

قَالُوا۟ يَٰمُوسَىٰٓ إِمَّآ أَن تُلْقِىَ وَإِمَّآ أَن نَّكُونَ نَحْنُ ٱلْمُلْقِينَ ﴿١١٥﴾

116. Nabii Muusa baababak isin Qambisa keenik iyye, tokkel usun sinni Akootaa kee coox Qambisen waqdi, sinam intiital baabeeniih kaxxa meesissoh ken meesiiseeniih suwaawuruh nummâ waarra keenit celsiiseeniih usun kaxxa baab luk yemeeten.

قَالَ أَلْقُوا۟ ۖ فَلَمَّآ أَلْقَوْا۟ سَحَرُوٓا۟ أَعْيُنَ ٱلنَّاسِ وَٱسْتَرْهَبُوهُمْ وَجَآءُو بِسِحْرٍ عَظِيمٍ ﴿١١٦﴾

117. Nabii Muusal wacyi oobisne isi caxxa Qambis iyyaanamah, too waqdi kaa Qambiseeh woo caxxi

* وَأَوْحَيْنَآ إِلَىٰ مُوسَىٰٓ أَنْ أَلْقِ عَصَاكَ ۖ فَإِذَا هِىَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ ﴿١١٧﴾

baadeysa yekkeeh usun diraabah Bicsiteenim sakuxxu heeh yunxuqe.

118. Tokkel cakki yumbulleeh dabqeh, usun baabat diraabah bicsiteenih sugeenim bayteh.

فَوَقَعَ ٱلْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿١١٨﴾

119. Edde luk tokkey elle kobxeenil baababak Nabii Muusa yeyseeh firqawnaa kee kay mari xixxibaaneey Qunxaane luk sinni dabooqâ fanah yendebben.

فَغُلِبُوا۟ هُنَالِكَ وَٱنقَلَبُوا۟ صَٰغِرِينَ ﴿١١٩﴾

120. Baababa ginô Rabbih gomboh Radak duub itte, Yallih dudda yubleeniih yismiten waqdi.

وَأُلْقِىَ ٱلسَّحَرَةُ سَٰجِدِينَ ﴿١٢٠﴾

121. Baababa ginô Rabbil Neemeneh itte.

قَالُوٓا۟ ءَامَنَّا بِرَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿١٢١﴾

122. Usuk (Yalla kinnuk) Nabii Muusaa kee Nabii Haaruun Rabbiy Qibaada Cakkisita kinni.

رَبِّ مُوسَىٰ وَهَٰرُونَ ﴿١٢٢﴾

123. Firqawni baababak isin Muusal teemeneenii? anu idini siinih acee kalah, diggah tah uma malay sin kee Muusa magaalal kah malisseeni kinni tet mara teetik tayyaaqoonuh, toysa digaalák siinil obtu waytam sarrah Aaxigetton keenik iyye.

قَالَ فِرْعَوْنُ ءَامَنتُم بِهِۦ قَبْلَ أَنْ ءَاذَنَ لَكُمْ ۖ إِنَّ هَٰذَا لَمَكْرٌ مَّكَرْتُمُوهُ فِى ٱلْمَدِينَةِ لِتُخْرِجُوا۟ مِنْهَآ أَهْلَهَا ۖ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿١٢٣﴾

124. Diggah baababay sin gaboobiiy sin ibitte Argiqeyyo, migdi gabaay guri iba siinik Argiqeemil hinnay guri gabaay migdi iba siinik Argiqeemil, tohuk lakal diggah inkih Tamiirâ laqiibat sin xinkiyeyyooh sin fanniseyyo keenik iyye.

لَأُقَطِّعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُم مِّنْ خِلَٰفٍ ثُمَّ لَأُصَلِّبَنَّكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٢٤﴾

125. Baababa firqawnak:diggah nanu Rabnek ninni Rabbî fanah nandabbee kaak itte.

قَالُوٓاْ إِنَّآ إِلَىٰ رَبِّنَا مُنقَلِبُونَ ﴿١٢٥﴾

126. firqawnaw atu nek faxe waytaah tassacakkem mantu Ni Rabbih inkittinaanee kee kay dudda tascassee Astooti nummasnem akke waytek is neh temeete waqdi, Ni Rabbow sabri nel Qulaay Muslimiinih yan marah anuk nee Qid iyyen.

وَمَا تَنقِمُ مِنَّآ إِلَّآ أَنْ ءَامَنَّا بِـَٔايَٰتِ رَبِّنَا لَمَّا جَآءَتْنَا ۚ رَبَّنَآ أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَوَفَّنَا مُسْلِمِينَ ﴿١٢٦﴾

127. firqawni marak kaxxa mari, Muusaa kee kay mara masri baaxó baysoonuh koo kee ku Yallitteh Qibaada caboonuh ken cabtaa? Kaak iyyen, lab-xaylo keenik Qidennooh Say-xaylo keenik Nuwwuk taamah cabenno, diggah nanu ken Amol dirkisa kinninooh amol keenik Raqna iyye firqawni.

وَقَالَ ٱلْمَلَأُ مِن قَوْمِ فِرْعَوْنَ أَتَذَرُ مُوسَىٰ وَقَوْمَهُۥ لِيُفْسِدُواْ فِى ٱلْأَرْضِ وَيَذَرَكَ وَءَالِهَتَكَ ۚ قَالَ سَنُقَتِّلُ أَبْنَآءَهُمْ وَنَسْتَحْىِۦ نِسَآءَهُمْ ۖ وَإِنَّا فَوْقَهُمْ قَٰهِرُونَ ﴿١٢٧﴾

128. Nabii Muusa isi mara israa-iil xaylok ken ilsiisak:Yallal cato faxaay isbira firqawnaa kee kay marak siinit yakke gibdaabinal, diggah baaxó inkih Yalli leeh isi naqoosak isih faxa mara tet nagarsiisa, fayla-le ellecabo Yallak meesita mari le keenik iyye.

قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ ٱسْتَعِينُواْ بِٱللَّهِ وَٱصْبِرُوٓاْ ۖ إِنَّ ٱلْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَن يَشَآءُ مِنْ عِبَادِهِۦ ۖ وَٱلْعَٰقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٢٨﴾

129. Israa-iil xaylo sinni Nabii Muusak itteh:atu neh tamaatek dumaay atu neh temeetek lakat mokkorinneeh gibdaabini nee xageh lab-xaylo nek yasguudeeniih Say-xaylo Nuwwuk nek cabaanamal kaak iyyen, Nabii Muusa: Diggah sin Rabbi sin Qaduwwi bayseleeh ken

قَالُوٓاْ أُوذِينَا مِن قَبْلِ أَن تَأْتِيَنَا وَمِنۢ بَعْدِ مَا جِئْتَنَا ۚ قَالَ عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يُهْلِكَ عَدُوَّكُمْ وَيَسْتَخْلِفَكُمْ فِى ٱلْأَرْضِ فَيَنظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿١٢٩﴾

baaxó sin ciggiilise-le, tokkel isin kah abtoonu waytan inna Yalli siinik wagte-le keenik iyye.

130. Nummah firqawnaa kee kay mara Qabaaraay caxâ mixi dagnat ken mokkorreeh (niqiyyireeh) ken digaalleh kaskassoowaah edde yanin makok Yallal gaca mara yakkeenimkeh.

وَلَقَدْ أَخَذْنَآ ءَالَ فِرْعَوْنَ بِٱلسِّنِينَ وَنَقْصٍ مِّنَ ٱلثَّمَرَٰتِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٣٠﴾

131. Tokkel firqawnaa kee kay mara Amnaa (Akda) kee Rizqhi farakka keenih temeetek Ah niimiiy nanu cakkisitnah iyyan, Qabaaraay biyaakaay gibdaabini ken xagek, Nabii Muusaa kee Moominiiniy kaâ luk tanik umanfaalitan Ah keenik nee tibbixe axcuk, oobbiya!Cagalah Qabar kee gibdaabinay ken xage Yallih xaquk meklimtem kinni, kinnih immay keenik maggo mari toh mayaaxiga.

فَإِذَا جَآءَتْهُمُ ٱلْحَسَنَةُ قَالُوا۟ لَنَا هَٰذِهِۦ ۖ وَإِن تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَطَّيَّرُوا۟ بِمُوسَىٰ وَمَن مَّعَهُۥٓ ۗ أَلَآ إِنَّمَا طَٰٓئِرُهُمْ عِندَ ٱللَّهِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣١﴾

132. Firqawni mari Nabii Muusak atu Astootik faxe Astaay neh bahtay teetit nee baabtuh, toysa nanu koo nummaysa mara hinnino kaak iyyen.

وَقَالُوا۟ مَهْمَا تَأْتِنَا بِهِۦ مِنْ ءَايَةٍ لِّتَسْحَرَنَا بِهَا فَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿١٣٢﴾

133. Tokkel kaxxa leey Buqreey caxâ mixuk luk suggu iyyeenim keenik bayissa keenil Rubne, Qanaytuuy inkaaqeey Aqan kee Qabal keenil Rubne, tama Astooti is Baxxaqqa itta Astootih anuk, tokkel firqawnaa kee kay mari wohul yaamineenimik kaxxamariiniteenih, usun umeyniitih suge mara kinnon.

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ ٱلطُّوفَانَ وَٱلْجَرَادَ وَٱلْقُمَّلَ وَٱلضَّفَادِعَ وَٱلدَّمَ ءَايَٰتٍ مُّفَصَّلَٰتٍ فَٱسْتَكْبَرُوا۟ وَكَانُوا۟ قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ﴿١٣٣﴾

وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ ٱلرِّجْزُ قَالُوا۟ يَٰمُوسَى ٱدْعُ
لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِندَكَ ۖ لَئِن كَشَفْتَ
عَنَّا ٱلرِّجْزَ لَنُؤْمِنَنَّ لَكَ وَلَنُرْسِلَنَّ
مَعَكَ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ﴿١٣٤﴾

134. tama digaalá keenil obte waqdi, Muusaw ku-Rabbi neh kallac usuk kaal gace marak digaala fayya haamih xagana atu kay xaqul litoomuh sabbatah, Muusaw Yallal xiibitna immay tama digaalá fayya nek haytek, diggah nanu koo nummaysennooh israa-iil xaylo kô luk Ruubenno kaak iyyen.

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمُ ٱلرِّجْزَ إِلَىٰٓ أَجَلٍ هُم
بَٰلِغُوهُ إِذَا هُمْ يَنكُثُونَ ﴿١٣٥﴾

135. Tokkel edde diggalsimoonu waan waktiy gufoonu waanâ fanah digaalá fayya keenik hayne waqdi, too waqdi usun sinni Rabbii kee Nabii Muusah heen xagana maka mara yekken.

فَٱنتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَٰهُمْ فِى ٱلْيَمِّ بِأَنَّهُمْ
كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا وَكَانُوا۟ عَنْهَا غَٰفِلِينَ ﴿١٣٦﴾

136. Tokkel cane keenil gacisneeh badak Baacatal ken xuumusne (Sutusne), diggah usun Ni dudda tascasse astootiy Nabii Muusâ gabal tumbullee dirabboyseeniih teetik garcit suge mara yekkeenimih sabbatah.

وَأَوْرَثْنَا ٱلْقَوْمَ ٱلَّذِينَ كَانُوا۟
يُسْتَضْعَفُونَ مَشَٰرِقَ ٱلْأَرْضِ وَمَغَٰرِبَهَا
ٱلَّتِى بَٰرَكْنَا فِيهَا ۖ وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ
ٱلْحُسْنَىٰ عَلَىٰ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ بِمَا صَبَرُوا۟ ۖ
وَدَمَّرْنَا مَا كَانَ يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُۥ
وَمَا كَانُوا۟ يَعْرِشُونَ ﴿١٣٧﴾

137. assuqunxak xixxibisak sugen mara (israa-iil xaylo kinnuk) Shaam deqsitta baaxóy barkat elle oobisnek ayró mawqaay ayró korma ken nagarsisne, Nabiyow ku Rabbik meqe Qangarah xaganay israa-iil xayloh hee duudeh firqawnaa kee kay marih adal yisbireenimih sabbatah baaxol reedá leeh miroctih yan mara ken abne, firqawnaa kee kay mari qarwaay silaacak bicisak suggu iyyeenim kee buqree kee busaatinik xisak sugeenim bayisneh.

138. Israa-iil xaylo badal tabisneeh seehaday sinni numtinwwellitteh amol qibaadah daffeytal yemeeten, Muusaw: usun yallitte kah lon innah Yallay naqbude neh hayis kaak iyyen, diggah isin qibaadá cakkisittam inki Yalla kinnim aaxige waa marah tanton keenik iyye Nabii Muusa.

وَجَٰوَزۡنَا بِبَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ ٱلۡبَحۡرَ فَأَتَوۡاْ عَلَىٰ قَوۡمٖ يَعۡكُفُونَ عَلَىٰٓ أَصۡنَامٖ لَّهُمۡۚ قَالُواْ يَٰمُوسَى ٱجۡعَل لَّنَآ إِلَٰهٗا كَمَا لَهُمۡ ءَالِهَةٞۚ قَالَ إِنَّكُمۡ قَوۡمٞ تَجۡهَلُونَ ١٣٨

139. Diggah tama maray ama numtinwwellitteh amol qibaadah daffeya usun edde yaniinim tu hinna finqitte taamak kal, usun tama numtinwwellittet abak sugen Qibaadá deedal taama kinni.

إِنَّ هَٰٓؤُلَآءِ مُتَبَّرٞ مَّا هُمۡ فِيهِ وَبَٰطِلٞ مَّا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ ١٣٩

140. Nabii Muusa isi marak Yallak kalah numtinwwellittey taqbudeeni siinih gurrusoo? Usuk sin waktih marak Ambiya mangaa kee Qaduwwi siinik finqiseemit sin muxxusek? keenik iyye.

قَالَ أَغَيۡرَ ٱللَّهِ أَبۡغِيكُمۡ إِلَٰهٗا وَهُوَ فَضَّلَكُمۡ عَلَى ٱلۡعَٰلَمِينَ ١٤٠

141. Israa-iil xayloy Ni niqmatay sin amol yani cusay firqawnaa kee kay mari uma digaalá sin tammoysak lab-xaylo siinik qidaanaah Say-xaylo nuwwuk siinik cabak sugen waqdi sin Naggosnem, tama naggoysiyyat sin Rabbik kaxxa mokkoro siinih edde tan.

وَإِذۡ أَنجَيۡنَٰكُم مِّنۡ ءَالِ فِرۡعَوۡنَ يَسُومُونَكُمۡ سُوٓءَ ٱلۡعَذَابِ يُقَتِّلُونَ أَبۡنَآءَكُمۡ وَيَسۡتَحۡيُونَ نِسَآءَكُمۡۚ وَفِي ذَٰلِكُم بَلَآءٞ مِّن رَّبِّكُمۡ عَظِيمٞ ١٤١

142. Nabii Muusa Ni garayyuh soddom bar warreek lakal kaa xagnisneeh tabna bar edde osisneeh tet duudusne, tokkel kay Rabbi garayah kaah hee wakti morootom barih lakal duude, Nabii Muusa isi toobokoyta Nabii Haaruunuk anu

*وَوَٰعَدۡنَا مُوسَىٰ ثَلَٰثِينَ لَيۡلَةٗ وَأَتۡمَمۡنَٰهَا بِعَشۡرٖ فَتَمَّ مِيقَٰتُ رَبِّهِۦٓ أَرۡبَعِينَ لَيۡلَةٗۚ وَقَالَ مُوسَىٰ لِأَخِيهِ هَٰرُونَ ٱخۡلُفۡنِي فِي قَوۡمِي وَأَصۡلِحۡ وَلَا تَتَّبِعۡ سَبِيلَ ٱلۡمُفۡسِدِينَ ١٤٢

gacah gide yi marih abba tikaay ken caagiida bicisaay baaxól umaané abah yan marih gita makataatin kaak iyye.

143. Nabii Muusa morootom bari yumurruqek lakal Yalli kaa kah xagnise waktil yemeeteeh kay Rabbi kaâ luk yaabeh, tokkel Nabii Muusa isi Rabbih mablah sangeeleeh yi Rabbow: Ku nafsiy saytuni yoo uybulluy koo ablemkeh iyye, kay Rabbi kaal gacisak iyyeh: Addunyal inkinnah Yoo tablem madudda immay qalê fanah wagitaay is tokkel anu teetih ambullee waqdi is isi aracal elle raqtek toysa yoo abletto kaak iyye, tokkel kay Rabbi qaleh yumbullee waqdi buluula tet abeeh Nabii Muusa qawuluh kaffa iyyeh baaxól duub iyye, tokkel Nabii Muusa qawuluk yeseehede waqdi, yi Rabbow atu saytunnitooh anu addunyal ku mabla koo essereemih dambik kol gacaah anu yi marak koo nummaysa marak naharsittu kinniyo iyye isi Rabbik.

وَلَمَّا جَآءَ مُوسَىٰ لِمِيقَٰتِنَا وَكَلَّمَهُۥ رَبُّهُۥ قَالَ رَبِّ أَرِنِيٓ أَنظُرۡ إِلَيۡكَۚ قَالَ لَن تَرَىٰنِي وَلَٰكِنِ ٱنظُرۡ إِلَى ٱلۡجَبَلِ فَإِنِ ٱسۡتَقَرَّ مَكَانَهُۥ فَسَوۡفَ تَرَىٰنِيۖ فَلَمَّا تَجَلَّىٰ رَبُّهُۥ لِلۡجَبَلِ جَعَلَهُۥ دَكّٗا وَخَرَّ مُوسَىٰ صَعِقٗاۚ فَلَمَّآ أَفَاقَ قَالَ سُبۡحَٰنَكَ تُبۡتُ إِلَيۡكَ وَأَنَا۠ أَوَّلُ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ١٤٣

144. Yalli Nabii Muusak: diggah Muusaw Anu inni farmoomaay inni yaabah Sinaamak fanaak koo doorite, toysa Nubuwwannuu kee muxxok koh eceem beetaay Yalla faatita marih num tik kaak iyye Yalli.

قَالَ يَٰمُوسَآ إِنِّي ٱصۡطَفَيۡتُكَ عَلَى ٱلنَّاسِ بِرِسَٰلَٰتِي وَبِكَلَٰمِي فَخُذۡ مَآ ءَاتَيۡتُكَ وَكُن مِّنَ ٱلشَّٰكِرِينَ ١٤٤

145. Nabii Muusah tawraat lucwal madqooqik israa-iil xaylo kah ceyitti ittam kassis kee kulliimih

وَكَتَبۡنَا لَهُۥ فِي ٱلۡأَلۡوَاحِ مِن كُلِّ شَيۡءٖ مَّوۡعِظَةٗ وَتَفۡصِيلٗا لِّكُلِّ شَيۡءٖ

baxxaqqa addal kak tani nuktube, tokkel Muusaw tawraat kitab hirgitaay maqar luk Yallih taaqatal kaal ingicilliyaay ku mara diggi ittaah tayseemil kaak taamitaanamal ken amris, uma maray Yallih amrik yewqeh dabqi sin aybulleeyyo Akeeral kaak iyye Yalli.

فَخُذْهَا بِقُوَّةٍ وَأْمُرْ قَوْمَكَ يَأْخُذُوا بِأَحْسَنِهَا سَأُورِيكُمْ دَارَ الْفَاسِقِينَ ﴿١٤٥﴾

146. Baaxô Bagul cakki maliinoh kaxxamariinita mara, yinkittinaanee kee yi dudda tascassee Astootii kee Qhuraan Aayoota cubbusaanaah teetil yaamineenimik ken waaseyyo, ama korosuy iimaanak kaxxamariinitta faxe astaay yabloonay tet manummaysan, tirtooy maqaane edde tan gita yubleenik gitah kaa mahaysitaanaay, makô gita yubleenik diiniiy gitah kaa haysitan, toh kah kinnim diggah usun Nastooti dirabboyseeniih teetik garcit yan mara yekkeenimih sabbata.

سَأَصْرِفُ عَنْ آيَاتِيَ الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَإِنْ يَرَوْا كُلَّ آيَةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَا وَإِنْ يَرَوْا سَبِيلَ الرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا وَإِنْ يَرَوْا سَبِيلَ الْغَيِّ يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ ﴿١٤٦﴾

147. Nastootiy Ninkittinaane tascassee kee akeeral Nangaaraw dirabboysa mari usun addunyal abba heen taamoomi kak bayteh finqitte mara Yallal aamine weenimih sabbatah, usun addunyal abak sugen uma taamoomik sa elle galtimaanam maay lon? Malon.

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤٧﴾

148. Nabii Muusâ mari Nabii Muusa isi Rabbih angaarawah gexek lakal sinni bilaalik Beqeray Rooci

وَاتَّخَذَ قَوْمُ مُوسَىٰ مِنْ بَعْدِهِ مِنْ حُلِيِّهِمْ عِجْلًا جَسَدًا لَهُ خُوَارٌ أَلَمْ يَرَوْا أَنَّهُ

sinniy xagar leeh anqayxu-le haysiten, usun maballoonuu? diggah usuk keenil luk yaabewaah meqe gita keenih ascassewaah tirri ken heewaam, usun Beqera Yallay yaqbudeenih haysiteenimit sinni nafsi yudlume marah sugen.

لَا يُكَلِّمُهُمْ وَلَا يَهْدِيهِمْ سَبِيلًا ۘ
ٱتَّخَذُوهُ وَكَانُوا۟ ظَٰلِمِينَ ﴿١٤٨﴾

149. Yallak kalah Beqera yuqbude mari kaxxa nadaamah nadaamiten Nabii Muusa keenil yuduure waqdi, diggah usun Nummah cakki gitak makkooteenim yeexegeeniih yubleenih Ni Rabbi neh xuwaawe weeh dambi neh cabeweek kasaariteeh finqite mara akkenno iyyen.

وَلَمَّا سُقِطَ فِىٓ أَيْدِيهِمْ وَرَأَوْا۟ أَنَّهُمْ قَدْ
ضَلُّوا۟ قَالُوا۟ لَئِن لَّمْ يَرْحَمْنَا رَبُّنَا
وَيَغْفِرْ لَنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ ٱلْخَٰسِرِينَ ﴿١٤٩﴾

150. Nabii Muusa isi Rabbih angaarawak isi mara fan yuduure waqdi naqabu luk rooka luk yuduure, Nabii Muusa isi marak yok lakal yoo elle ciggilteenim manxu qaxumaah, sinni Rabbih amrik tisissikeenii anu siinil aduureh gide? keenik iyye, Nabii Muusa ken naqabuk gexxaamah tawraat lucwa baaxol qideeh isi toobokoyta Nabii Haaruunuk amo xabba hee isi fan kaa giitak, tokkel Nabii Haaruun yinah baxaw diggah sinam yoo tussuqunxeeh yoo qide raartek atu qaduwwi yol mawallisinaay daalimiinih yan marih loowot yoo mahaysin kaak iyye.

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَىٰٓ إِلَىٰ قَوْمِهِۦ غَضْبَٰنَ أَسِفًا قَالَ
بِئْسَمَا خَلَفْتُمُونِى مِنۢ بَعْدِىٓ ۖ أَعَجِلْتُمْ أَمْرَ
رَبِّكُمْ ۖ وَأَلْقَى ٱلْأَلْوَاحَ وَأَخَذَ بِرَأْسِ أَخِيهِ
يَجُرُّهُۥٓ إِلَيْهِ ۚ قَالَ ٱبْنَ أُمَّ إِنَّ ٱلْقَوْمَ ٱسْتَضْعَفُونِى
وَكَادُوا۟ يَقْتُلُونَنِى فَلَا تُشْمِتْ بِىَ ٱلْأَعْدَآءَ
وَلَا تَجْعَلْنِى مَعَ ٱلْقَوْمِ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٥٠﴾

151. Nabii Muusa isi toobokoyti kay mari abeemik barih yanim yuble waqdi, isi Rabbi kallacak Yi

قَالَ رَبِّ ٱغْفِرْ لِى وَلِأَخِى وَأَدْخِلْنَا فِى
رَحْمَتِكَ ۖ وَأَنتَ أَرْحَمُ ٱلرَّٰحِمِينَ ﴿١٥١﴾

Rabbow dambi yoh cabaay Yi toobokoytah cabaay ku Racmatay farakka iyyat nee culus atu Racmat leemik Racmatah yayse Rabbi kinnitok iyye.

إِنَّ ٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُوا۟ ٱلْعِجْلَ سَيَنَالُهُمْ غَضَبٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَذِلَّةٌ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا ۚ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلْمُفْتَرِينَ ﴿١٥٢﴾

152. Diggah Beqera Yallah haysite mari, Addunyâ manol sinni Rabbik naqabu kee xixxibaane ken geele, tamannah tan galtoh galatna Yallal dirab ginnaasita mara.

وَٱلَّذِينَ عَمِلُوا۟ ٱلسَّيِّـَٔاتِ ثُمَّ تَابُوا۟ مِنۢ بَعْدِهَا وَءَامَنُوٓا۟ إِنَّ رَبَّكَ مِنۢ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٥٣﴾

153. uma taamoomi abe maray tet abeeniik lakal sarra Yallal gaceeh yeemenek, diggah ku Rabbi too usun aben toobah lakal dambi cabti-li xuwaw-li kinni.

وَلَمَّا سَكَتَ عَن مُّوسَى ٱلْغَضَبُ أَخَذَ ٱلْأَلْوَاحَ ۖ وَفِى نُسْخَتِهَا هُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلَّذِينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ يَرْهَبُونَ ﴿١٥٤﴾

154. Nabii Muusak naqbi Salce waqdi Tawraat Lucway Baaxól Qideh suge yukkuqeeh beeteh, tet bagul cakki Baxxaqqak tunkuttubeh tanim isi Rabbik meesita marah Racmat kee tirtó kinni.

وَٱخْتَارَ مُوسَىٰ قَوْمَهُۥ سَبْعِينَ رَجُلًا لِّمِيقَٰتِنَا ۖ فَلَمَّآ أَخَذَتْهُمُ ٱلرَّجْفَةُ قَالَ رَبِّ لَوْ شِئْتَ أَهْلَكْتَهُم مِّن قَبْلُ وَإِيَّىَّ ۖ أَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ ٱلسُّفَهَآءُ مِنَّآ ۖ إِنْ هِىَ إِلَّا فِتْنَتُكَ تُضِلُّ بِهَا مَن تَشَآءُ وَتَهْدِى مَن تَشَآءُ ۖ أَنتَ وَلِيُّنَا فَٱغْفِرْ لَنَا وَٱرْحَمْنَا ۖ وَأَنتَ خَيْرُ ٱلْغَٰفِرِينَ ﴿١٥٥﴾

155. Nabii Muusa isi marak yayse malcina tabanih num dooreeh isi luk ken yeyyeeqe nanu xagana kaah elle hayne waktih, tokkel gibdi baaxoh angoyyi ken tibbixe waqdi edde Raben, tokkel Nabii Muusa isi Rabbit xaaqimak: Yi Rabbow atu faxxek yoo kee ken dumaak finqisak tenek kasmaleela nek abteemih nee maay finqissaa? iyye, is (kasmaleela Abtem kinnuk) tu hinna ku mokkoroy atu isi ginok isih faxxam edde makkossaah isih faxxa mara tirri keenik edde hayta akke waytek,

Ni Rabbow atu Nawlaytuy nee cata kinnitok dambi neh cabaay neh Racmat, atu dambi sinaamah cabaah Qafu abba haytaamak kayrih taysehik iyye.

156. Ni Rabbow Ta Addunyaa kee akeeral maqaane neh uktub, diggah Ni Rabbow dambik kol nuduurek iyye Nabii Muusa, Yalli Nabii Muusak: Yi digaala Yi naqoosak innih faxa mara tet xagsaah Yi Racmatah tugactek addunyal eneyyi ittam duddu haa, cagalah akeeral Yallak meesitaah Zaká yaceeh Ninkittinaanee kee Ni dudda tascasse Nastooti Nummaysa marah tet aktubeyyo iyye Yalli.

وَٱكْتُبْ لَنَا فِى هَٰذِهِ ٱلدُّنْيَا حَسَنَةً
وَفِى ٱلْءَاخِرَةِ إِنَّا هُدْنَآ إِلَيْكَ ۚ قَالَ عَذَابِىٓ
أُصِيبُ بِهِۦ مَنْ أَشَآءُ ۖ وَرَحْمَتِى وَسِعَتْ كُلَّ
شَىْءٍ ۚ فَسَأَكْتُبُهَا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ وَيُؤْتُونَ
ٱلزَّكَوٰةَ وَٱلَّذِينَ هُم بِـَٔايَٰتِنَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٥٦﴾

157. Tama Racmat geytam Yallih farmoytay Yallih Nabii kinniy akriye waah aktube waay usun sinni xaqul Tawraat kee Injiil addal kutbeh geyaanay maqaaneh ken amrisaah umaanek ken waasaah meqem keenih calalloysaah umam keenil carammoysa, Qibaadaa kee diini madqooqiy keenil Qilsuk gibiduk sugte keenil xabbacoyse kataata mara kinni, toysa Nabii Mucammad ﷺ Nummayseeh kaa yeynebeeh kay diinil kaa Qokleeh kaal obsime Noori (Qhuraan kinnuk) kataate mara kinni, woo mari usun Yalli moominiin kah xagnise niqmootal yaffoofe mara.

ٱلَّذِينَ يَتَّبِعُونَ ٱلرَّسُولَ ٱلنَّبِىَّ ٱلْأُمِّىَّ
ٱلَّذِى يَجِدُونَهُۥ مَكْتُوبًا عِندَهُمْ فِى
ٱلتَّوْرَىٰةِ وَٱلْإِنجِيلِ يَأْمُرُهُم
بِٱلْمَعْرُوفِ وَيَنْهَىٰهُمْ عَنِ ٱلْمُنكَرِ
وَيُحِلُّ لَهُمُ ٱلطَّيِّبَٰتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ
ٱلْخَبَٰٓئِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَٱلْأَغْلَٰلَ
ٱلَّتِى كَانَتْ عَلَيْهِمْ ۚ فَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ بِهِۦ
وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَٱتَّبَعُوا۟ ٱلنُّورَ ٱلَّذِىٓ
أُنزِلَ مَعَهُۥٓ ۙ أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ ﴿١٥٧﴾

قُلْ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِنِّى رَسُولُ ٱللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا ٱلَّذِى لَهُۥ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ يُحْىِۦ وَيُمِيتُ ۖ فَـَٔامِنُوا۟ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِ ٱلنَّبِىِّ ٱلْأُمِّىِّ ٱلَّذِى يُؤْمِنُ بِٱللَّهِ وَكَلِمَٰتِهِۦ وَٱتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥٨﴾

158. Nabiyow ixxic:kee sinaamey anu diggah Yallih farmoytay sin fanah inkih Rubsume kinniyo Yallay Qaranwaa kee baaxó Reeda-ley Qibaada cakkisita Yalli kaak sa kak aneewa Yallay ginó yaynuwweeh Qidaamih dudda-leh xaquk Rubsumek, toysa Yallaa kee kay farmoytay kay Nabii kinniy akriye waah aktube waay Yallal yaamineeh kaal oobe Qhuraan kee kaak naharsi Ambiyal obteemil yaaminel eemena, isin ama farmoyta kataya tirri iyya mara takkeenimkeh keenik iyye.

وَمِن قَوْمِ مُوسَىٰٓ أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِٱلْحَقِّ وَبِهِۦ يَعْدِلُونَ ﴿١٥٩﴾

159. Nabii Muusâ marak hortay cakkil sinni nafsii kee sinam tirri haytaah, mekla cakkii kee Qadaalatal aba mari keenit yan.

وَقَطَّعْنَٰهُمُ ٱثْنَتَىْ عَشْرَةَ أَسْبَاطًا أُمَمًا ۚ وَأَوْحَيْنَآ إِلَىٰ مُوسَىٰٓ إِذِ ٱسْتَسْقَىٰهُ قَوْمُهُۥٓ أَنِ ٱضْرِب بِّعَصَاكَ ٱلْحَجَرَ ۖ فَٱنۢبَجَسَتْ مِنْهُ ٱثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا ۖ قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَّشْرَبَهُمْ ۚ وَظَلَّلْنَا عَلَيْهِمُ ٱلْغَمَٰمَ وَأَنزَلْنَا عَلَيْهِمُ ٱلْمَنَّ وَٱلسَّلْوَىٰ ۖ كُلُوا۟ مِن طَيِّبَٰتِ مَا رَزَقْنَٰكُمْ ۚ وَمَا ظَلَمُونَا وَلَٰكِن كَانُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١٦٠﴾

160. Nabii Muusâ mara israa-iil xaylo fixiixisneeh taban kee namma kedó ken abne, kulli kedó keenik ummatah anuk Nabii Yaq-qhuub xayloh taban kee namma Baxak, Nabii Muusal kay mari ken yibbixe bakaarak leeh feqya (effeqya) kaa esseren waqdi isi caxxat xaa atuk kaak iyyaanamah wacyi kaal oobisne, tokkel Nabii Muusa isi caxxat xaa yootokeeh too waqdi xaak taban kee namma dara tunfuxxuke kedoodá takkeh gidel, Nummah kulli kedó keenik isi daray kak taaqube teexegeh, gayrantut ken Silaalisneeh Manni deqsittaamay Salfalee kee Salwa deqsita Haadaytuy cado kak meqe

keenil oobisne, Rizqhik siinih neceemik meqem akuma keenik inne, usun ama niqmatal aben koroositiyyal nee madlammon, kinnih immay usun sinni nafsi koroosannut yudlume marah sugen.

161. Nabiyow keenih cus:israa-iil xaylok tama Magaalal (Betal maqhdis kinnuk) dabqah gacaay akummu haanamay teetil tanik faxxa hayten Rikek teetik akuma, dambi neh cabaay nek oobis ixxicaay Magaalah afak Yallah Rammitak cula dambitte siinih cabennok, taama yessemeqqe marah Addunyaa kee Akeerâ maqaane keenih ossenno inne.

وَإِذْ قِيلَ لَهُمُ ٱسْكُنُوا۟ هَٰذِهِ ٱلْقَرْيَةَ وَكُلُوا۟ مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ وَقُولُوا۟ حِطَّةٌ وَٱدْخُلُوا۟ ٱلْبَابَ سُجَّدًا نَّغْفِرْ لَكُمْ خَطِيٓـَٰٔتِكُمْ ۚ سَنَزِيدُ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿١٦١﴾

162. Tokkel keenik Yallal koroosite mari maxcók Yalli ken edde amriseemik aka maxcó yibiddile, tokkel Qaraanak digaala keenil oobisne edde sugen koroosannuu kee abak sugen uma taamah sabbatah.

فَبَدَّلَ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ مِنْهُمْ قَوْلًا غَيْرَ ٱلَّذِى قِيلَ لَهُمْ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِجْزًا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ بِمَا كَانُوا۟ يَظْلِمُونَ ﴿١٦٢﴾

163. Nabiyow tama Yahuuduk Baddi Qaxat sugte magaalah xaagu keenik esserey, tet mari Sabti ayróy Yalli kullum Admo keenil kak carammoyset caddók tatren waqdi, ken kullum Sabti ayró Baddi amol lalak manguk keenih amaatuk sugeeh, usuk Sabti ayrók kalih ayroóra keenih amaatuk masuginna, tamannah tan mokkoroh ken mokkorre Yallih taaqatak yewqe marah sugeenimih sabbatah.

وَسْـَٔلْهُمْ عَنِ ٱلْقَرْيَةِ ٱلَّتِى كَانَتْ حَاضِرَةَ ٱلْبَحْرِ ۘ إِذْ يَعْدُونَ فِى ٱلسَّبْتِ إِذْ تَأْتِيهِمْ حِيتَانُهُمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ شُرَّعًا وَيَوْمَ لَا يَسْبِتُونَ ۙ لَا تَأْتِيهِمْ ۚ كَذَٰلِكَ نَبْلُوهُم بِمَا كَانُوا۟ يَفْسُقُونَ ﴿١٦٣﴾

وَإِذْ قَالَتْ أُمَّةٌ مِّنْهُمْ لِمَ تَعِظُونَ قَوْمًا ۙ اللَّهُ
مُهْلِكُهُمْ أَوْ مُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا ۖ قَالُوا
مَعْذِرَةً إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿١٦٤﴾

164. Nabiyow cusey: ama marak horta aka maray Sabti ayrot Yallih amri cine maray cagguduk tatre kassiisak sugek Yalli finqisu waah hinnay gibdi digaalah digaalu waa mara macah kassisaanaa? Itte, Sabti ayrót caddok taturak suge mara umaanek waasak suge mari keenil gacisak:umaanek ken kah waasnam sin Rabbih xaqul ken kassisneemih malkit kee Sumaq geynaah usun Yallak meesitaanaah kaal gacaanamkeh iyyaanama keenik iyyen.

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ أَنجَيْنَا الَّذِينَ
يَنْهَوْنَ عَنِ السُّوءِ وَأَخَذْنَا الَّذِينَ ظَلَمُوا
بِعَذَابٍ بَئِيسٍ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿١٦٥﴾

165. Tokkel meqe mari ken (Sabti Ayrót caddok tatre mara kinnuk) kassiiseh yanim cineeniih caben waqdi, umaanek waasak suge mara digaalak naggosneeh Sabti ayrót caddok tatraanamat sinni nafsi yudlume mara gibdi digaalay Qansarissah ken digaalele, Yallih amrik yewqe mara yekkeenimih sabbatah.

فَلَمَّا عَتَوْا عَن مَّا نُهُوا عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً
خَاسِئِينَ ﴿١٦٦﴾

166. Tokkel too Horta Yalli ken kak waaseemik kaxxamariinitteeh caddok taturte waqdi, kulli kayrik texxeereeh xixxibsinte damaaqe tika keenik inne.

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ لَيَبْعَثَنَّ عَلَيْهِمْ إِلَىٰ يَوْمِ
الْقِيَامَةِ مَن يَسُومُهُمْ سُوءَ الْعَذَابِ ۗ إِنَّ رَبَّكَ
لَسَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٦٧﴾

167. Nabiyow cus: ku Rabbi Baxxaqqa iyya kukta hee waqdi, Yahuudul Qhiyaamah ayrô fanah uma digaalá ken tammoysiisu waa mara keenit Ruubeyyo axcuk, diggah Nabiyow ku Rabbi digaalá kak sissiki Rabbi kinni, diggah usuk dambi cabti-li xuwaw-li kinni.

وَقَطَّعْنَٰهُمُ فِى ٱلْأَرْضِ أُمَمًا ۖ مِّنْهُمُ ٱلصَّٰلِحُونَ وَمِنْهُمْ دُونَ ذَٰلِكَ ۖ وَبَلَوْنَٰهُم بِٱلْحَسَنَٰتِ وَٱلسَّيِّـَٔاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿١٦٨﴾

168. israa-iil xaylo baaxooxal ken fixiixisne Butta Buttah anuk, meqe mari keenik yaniih uma maray koroosite keenik yanih, niqmootaa kee gibdaabinal ken mokkorreh edde sugen umaanee kee koroosannuk yaduurenimkeh.

فَخَلَفَ مِنۢ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرِثُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ يَأْخُذُونَ عَرَضَ هَٰذَا ٱلْأَدْنَىٰ وَيَقُولُونَ سَيُغْفَرُ لَنَا ۚ وَإِن يَأْتِهِمْ عَرَضٌ مِّثْلُهُۥ يَأْخُذُوهُ ۚ أَلَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِم مِّيثَٰقُ ٱلْكِتَٰبِ أَن لَّا يَقُولُوا۟ عَلَى ٱللَّهِ إِلَّا ٱلْحَقَّ وَدَرَسُوا۟ مَا فِيهِ ۗ وَٱلدَّارُ ٱلْءَاخِرَةُ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يَتَّقُونَ ۗ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٦٩﴾

169. Tokkel weelot kak yabne marak lakal uma maray kitab nagrey addunyâ dago duyye baxay mangacannah Raqta edde beetanaah Yalli dambi neh cabe-le iyya ciggiile, addunyak wonnah tanim keenih temeetek tet beetaanah, tama marak Tawraat kitaabal taniimil taamitaanaah Yallal cakkik sa dirab kaal hee waanamah ateeban (xagana kinnuk) keenik beeh manannaa? Usun kay addal tanim akriyak Aaxaguk, akeerâ dabqi Yallak meesita marah kayrih aysuk Raaqak ma kaskassowtaanaa?

وَٱلَّذِينَ يُمَسِّكُونَ بِٱلْكِتَٰبِ وَأَقَامُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ ٱلْمُصْلِحِينَ ﴿١٧٠﴾

170. Diini caagidih Yallih kitab (Tawraat kinnuk) yibbixiteeh Salat elle faxxiimannal Sooliseeh abe marak, diggah nanu taama yessemeqqe marak galtó mabayisna.

وَإِذْ نَتَقْنَا ٱلْجَبَلَ فَوْقَهُمْ كَأَنَّهُۥ ظُلَّةٌ وَظَنُّوٓا۟ أَنَّهُۥ وَاقِعٌۢ بِهِمْ خُذُوا۟ مَآ ءَاتَيْنَٰكُم بِقُوَّةٍ وَٱذْكُرُوا۟ مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٧١﴾

171. Nabiyow Tuur deqsitta Qale Siibbi hayneh israa-iil xayloh amol ken Silaalisa gayrantih innah fayya tet hayne waqdi cusey: diggah is sinnil Raddu waytam yismiteenih tawraatal taniimil taamite weenik, siinih neceeh nanim beetaay maqarruk

elle taamitaay xaganaa kee ateebanak siinik beynem kassitaay mahawweenina kaal taniimil taamittaanamal Yallak meesita mara takkeenimkeh.

172. Nabiyow ku Rabbi Aadam xaylo ken abbobtih xiironwak ken Samad (cawad) yeyyeeqeeh isi inkittinaanel yaamineenimil ken Nafsil sumaq keenik bee waqdi cusey, anu sin Rabbi hinniyoo? keenik axcuk, tokkel oggoleeniih yeey atu Ni Rabbi kinnitoomuh Sumaaqitnah iyyen, anu sin Nafsil sin kah Sumaaqisem Qhiyaamah ayró diggah nanu tama xaganak garcit suge mara kinnino ittaanamak.

وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنۢ بَنِىٓ ءَادَمَ مِن ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ ۖ قَالُوا۟ بَلَىٰ شَهِدْنَآ ۛ أَن تَقُولُوا۟ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَٰذَا غَٰفِلِينَ ﴿١٧٢﴾

173. Hinnay cagalah Yallat agleytit haytem dumaak Nabbobtiiy nanu keenik lakal yan Samadah sugnek sinni taamoomi bayse mari abeemih nee maay finqissaa? axce waytaanamkeh.

أَوْ تَقُولُوٓا۟ إِنَّمَآ أَشْرَكَ ءَابَآؤُنَا مِن قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِّنۢ بَعْدِهِمْ ۖ أَفَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ ٱلْمُبْطِلُونَ ﴿١٧٣﴾

174. tama Aayoota Baxxaqqa kah hayne innah Nabiyow ku marah tamannah tan Baxxaqqah Baxxaqqa hayna Aayoota, usun edde yanin koroosannuk cakki fan gacaanamkeh.

وَكَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ ٱلْءَايَٰتِ وَلَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿١٧٤﴾

175. Nabiyow ku maral israa-iil xayloh numuy Ninkittinaane tascasse Astooti kah neceey tet barteeh Sarra teetil koroositeeh warri seexaluk (siba kinnuk) elle yawqe innal teetik yewqe numih xaagu keenih maaqey, tokkel Sheetan

وَٱتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ ٱلَّذِىٓ ءَاتَيْنَٰهُ ءَايَٰتِنَا فَٱنسَلَخَ مِنْهَا فَأَتْبَعَهُ ٱلشَّيْطَٰنُ فَكَانَ مِنَ ٱلْغَاوِينَ ﴿١٧٥﴾

kaa eleeleeh maxqawiteeh finqite marih num yekke.

176. faxinninoy nanu woo Aayootat fayya kaa haak nen, kinnih immay usuk addunya fan kelteeh isi nafsi fayxi kataate, tokkel kay ceelallo Kutay xiiriytek habhabitaah hinnay kaa cabtek habhabitah ceelalloh inna kinni, tamah Naayoota dirabboyse marih ceelallok Nabiyow ku ummatal tatre marih maaqentitte keenil maaq cubbusaah elle kaskassoowa mara yakkeenimkeh.

وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَٰهُ بِهَا وَلَٰكِنَّهُۥٓ أَخْلَدَ إِلَى
ٱلْأَرْضِ وَٱتَّبَعَ هَوَىٰهُ ۚ فَمَثَلُهُۥ كَمَثَلِ ٱلْكَلْبِ
إِن تَحْمِلْ عَلَيْهِ يَلْهَث أَوْ تَتْرُكْهُ يَلْهَث ۚ
ذَّٰلِكَ مَثَلُ ٱلْقَوْمِ ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا ۚ
فَٱقْصُصِ ٱلْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١٧٦﴾

177. Manxu Qaxuma ceelallooy Yallih inkittinaane tascasse Astooti dirabboyseeh sinni Nafsi Adlamuk suge marih ceelallo.

سَآءَ مَثَلًا ٱلْقَوْمُ ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا
وَأَنفُسَهُمْ كَانُوا۟ يَظْلِمُونَ ﴿١٧٧﴾

178. Yalli iimaan kee isi taaqatah tirri hee mari, toysa usun tirri iyye mara kinni, Yalli makkoyse mari, toysa usun kasaariteeh finqite mara kinni.

مَن يَهْدِ ٱللَّهُ فَهُوَ ٱلْمُهْتَدِى ۖ وَمَن يُضْلِلْ
فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْخَٰسِرُونَ ﴿١٧٨﴾

179. Nummah jahannam Jinnii kee Seehadak maggo marah ginne, usun cakki edde Aaxige waan lubbitte lon, Yallih inkittinaane kee kay dudda tascasse Astooti edde able waan intiita lon, Yallih Aayoota edde Aabbe waan aytiita lon, woo mari usun Lactinnah yan mara, wonna hinnay usun woo Lacak makot gexoh gacak Raaqan, woo mari usun iimaan kee Yallih taaqatak garcit yan mara kinni.

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِّنَ ٱلْجِنِّ وَٱلْإِنسِ ۖ لَهُمْ
قُلُوبٌ لَّا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَّا يُبْصِرُونَ
بِهَا وَلَهُمْ ءَاذَانٌ لَّا يَسْمَعُونَ بِهَا ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ
كَٱلْأَنْعَٰمِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ
ٱلْغَٰفِلُونَ ﴿١٧٩﴾

180. Yalli meqe migaaqittey kay Nabna tascasse lek, toysa kay migaaqittel faxxaanamah kaa kallacaay kay migaaqitte makkoysaah korsa mara caba, usun Addunyal abak sugen uma taamoomil galtime loonuk.

وَلِلَّهِ ٱلْأَسْمَآءُ ٱلْحُسْنَىٰ فَٱدْعُوهُ بِهَا ۖ وَذَرُوا۟ ٱلَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِىٓ أَسْمَٰٓئِهِۦ ۚ سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿١٨٠﴾

181. nanu ginneh nan ummattak ummatay isih cakkil taniih sinam cakkih fan tirri haytaah cakkil sinam fan Qadaalatal mekelta teetit tan.

وَمِمَّنْ خَلَقْنَآ أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِٱلْحَقِّ وَبِهِۦ يَعْدِلُونَ ﴿١٨١﴾

182. makki marak Naayoota dirabboyse mara kak Aaxige waan kabuk ken Laksennooh (lawsenno) sarra ken digaalenno.

وَٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُم مِّنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨٢﴾

183. Naayoota dirabboyse marah dago wakti keenih abeyyooh ken digaaleyyo, diggah Yi digaala maqarreeh diggi itta digaala kinni.

وَأُمْلِى لَهُمْ ۚ إِنَّ كَيْدِى مَتِينٌ ﴿١٨٣﴾

184. Ama Naayoota dirabboyse mari macubbusaa? ken kataysat (Nabii Mucammad صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ kinnuk) hebeltô cabi kaat anee waam usuk kalah kah yanim mali, Yallih digaalak sinam meesiisa farmoytay caagid kak Baxxaqqa iyya akke waytek.

أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا۟ ۗ مَا بِصَاحِبِهِم مِّن جِنَّةٍ ۚ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿١٨٤﴾

185. Ama Yallih Aayoota dirabboysa mari Yallih Reeday Qaranwaa kee baaxól usuk le mawaktaanaa? Yalli ken nammayih addal ginem mawaktaanaa? nummah Rabi wakti keenik xayyoowem takkehik cubbussu mahaanaa? Tokkel ama Qhuraanal Aamine

أَوَلَمْ يَنظُرُوا۟ فِى مَلَكُوتِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَا خَلَقَ ٱللَّهُ مِن شَىْءٍ وَأَنْ عَسَىٰٓ أَن يَكُونَ قَدِ ٱقْتَرَبَ أَجَلُهُمْ ۖ فَبِأَىِّ حَدِيثٍۭ بَعْدَهُۥ يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٥﴾

weenik usun wohuk wadir maayaabaay elle yaamineenim.

مَن يُضْلِلِ ٱللَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُۥ ۚ وَيَذَرُهُمْ فِى طُغْيَٰنِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١٨٦﴾

186. Yalli cakki gitak makkoyse num, toysa ise tirri hee mali, Yalli ken koroosannuu kee ken caddok taturut edde ken caba, usun agaywaagat anuk.

يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلسَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَىٰهَا ۖ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِندَ رَبِّى ۖ لَا يُجَلِّيهَا لِوَقْتِهَآ إِلَّا هُوَ ۚ ثَقُلَتْ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ لَا تَأْتِيكُمْ إِلَّا بَغْتَةً ۗ يَسْـَٔلُونَكَ كَأَنَّكَ حَفِىٌّ عَنْهَا ۖ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِندَ ٱللَّهِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨٧﴾

187. Nabiyow makki koros Qhiyaama mawaqdi ugtelee? Axcuk koo esserta, cagalah is edde uguttu wayta waktih ixxiga Yi Rabbih xaqul taniih tet waktit tet taybullu waytam matan Yallak sa keenik ixxic, is edde uguttu wayta waktih ixxiga Qaranwaa kee baaxô maral tiqilseeh keenik Qellitteh, is garciik siinit tamaate tet akke waytek matamaata, Nabiyow ama mari atu is edde uguttu wayta waktik kaxxa ixxiga litooh maggom tet gurrussah innah koo esseran, Nabiyow cagalah is edde ugutta waktih ixxiga Yallih xaqul tan keenik ixxic, kinnih immay woh Sinaamak maggo mari mayaaxiga.

قُل لَّآ أَمْلِكُ لِنَفْسِى نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَآءَ ٱللَّهُ ۚ وَلَوْ كُنتُ أَعْلَمُ ٱلْغَيْبَ لَٱسْتَكْثَرْتُ مِنَ ٱلْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِىَ ٱلسُّوٓءُ ۚ إِنْ أَنَا۠ إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٨﴾

188. Nabiyow keenik ixxic:anu inni nafsih tuxxiq orbisam maduudaay umaane kaak gutqam maduuda Yalli faxeh akke waytek, anu Qellut tanim Aaxaguk suginniyoy kayri yok edde yanim assa magguk eneeh umaane yoo xagak mananna, anu kalah kah anim mayyu, anu Yalli ruube farmoytay koros Yallih digaalak meesiisaah yeemene mara jannatal aytikumusam akke waytek.

189. Sinaamey Yalla kinni inki nafsik sin gintem (Nabii Aadam nafsi kinnuk) woo nafsik kay Barra Cawwa kaah gine Ruffu teetit iyyaah wakali kaah takkemkeh, tokkel fidoh teetil orbe waqdi dago giday xabcinih tussukuqqee, tokkel toodago gida luk isi caagidih Solteh daffeyteeh elle warrayte, tokkel xalay teetik xayyooweeh tiqilsee waqdi, nammayak (Aadam kee Cawwa kinnuk) Yallay ken Rabbi kinni kallaciten meqe Baxay gino kak massah tani neh teceek koo faatita mara akkenno axcuk.

* هُوَ ٱلَّذِى خَلَقَكُم مِّن نَّفْسٍ وَٰحِدَةٍ وَجَعَلَ
مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا ۖ فَلَمَّا تَغَشَّىٰهَا
حَمَلَتْ حَمْلًا خَفِيفًا فَمَرَّتْ بِهِۦ ۖ فَلَمَّآ أَثْقَلَت
دَّعَوَا ٱللَّهَ رَبَّهُمَا لَئِنْ ءَاتَيْتَنَا صَٰلِحًا
لَّنَكُونَنَّ مِنَ ٱلشَّٰكِرِينَ ﴿١٨٩﴾

190. Tokkel Yalli meqe Baxa keenih yecee waqdi, Yalli keenih yeceemit agleytit kaat heen Baxa Qabdul caarisil muggaaqiseenimih sabbatah, tokkel Yalli agleh kaat hayya haanamak saytunnoweeh fayya iyye.

فَلَمَّآ ءَاتَىٰهُمَا صَٰلِحًا جَعَلَا لَهُۥ شُرَكَآءَ فِيمَآ
ءَاتَىٰهُمَا ۚ فَتَعَٰلَى ٱللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١٩٠﴾

191. Ama koros agleytiitiy tu gine wayta Yallat agleh haytaa?Qibaadal is isih ginnimteemih anuk.

أَيُشْرِكُونَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْـًٔا وَهُمْ يُخْلَقُونَ ﴿١٩١﴾

192. tama numtinwwellitte isi yaqbude marak catoo kee Qokol maduddaay is isi nafsik umaane cattam madudda.

وَلَا يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلَآ أَنفُسَهُمْ
يَنصُرُونَ ﴿١٩٢﴾

193. Korosey tama Yallak kalah taqbuden numtinwwellitte tirtô fanah tet secteenik sin seeco mataabbaay sin makatatta isin tet sectaanam kee hinnay isin tibbi

وَإِن تَدْعُوهُمْ إِلَى ٱلْهُدَىٰ لَا يَتَّبِعُوكُمْ ۚ سَوَآءٌ
عَلَيْكُمْ أَدَعَوْتُمُوهُمْ أَمْ أَنتُمْ صَٰمِتُونَ ﴿١٩٣﴾

teetik ittaanam teetil inki gide kinni.

إِنَّ ٱلَّذِينَ تَدۡعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ عِبَادٌ أَمۡثَالُكُمۡۖ فَٱدۡعُوهُمۡ فَلۡيَسۡتَجِيبُواْ لَكُمۡ إِن كُنتُمۡ صَٰدِقِينَ ١٩٤

194. Diggah korosey isin Yallak kalah taqbuden mari sin innaah tan naqoosay Yalli gine kinnik, toysa ken kallacaay ken kah kallacteenim siinih oggoloonay, isin is Yallitte ittaanamat Numma yacee mara tekkeenik.

أَلَهُمۡ أَرۡجُلٞ يَمۡشُونَ بِهَآ أَمۡ لَهُمۡ أَيۡدٖ يَبۡطِشُونَ بِهَآ أَمۡ لَهُمۡ أَعۡيُنٞ يُبۡصِرُونَ بِهَآ أَمۡ لَهُمۡ ءَاذَانٞ يَسۡمَعُونَ بِهَاۗ قُلِ ٱدۡعُواْ شُرَكَآءَكُمۡ ثُمَّ كِيدُونِ فَلَا تُنظِرُونِ ١٩٥

195. Wonna hinnak isin taqbuden Yallitte seehadah innah ibittey edde gexxa lee? Hinnay gaboobiy edde tabbixeeh edde taatuke lee? Hinnay intiitay edde table lee? Hinnay aytiitay edde taabbe lee? Nabiyow isin taqbuden Yallitte tamahak tu Aalle waytek, isin tet elle taqbudeenim mannaay? toysa tu teetit tekkeleenik tet seecaay cato teetit faxa, tohuk lakal tet kee isin inkih uma malah yoh malisaay dagoh gide yoh maqambaalina keenik ixxic.

إِنَّ وَلِيِّيَ ٱللَّهُ ٱلَّذِي نَزَّلَ ٱلۡكِتَٰبَۖ وَهُوَ يَتَوَلَّى ٱلصَّٰلِحِينَ ١٩٦

196. Anu Sin Yallittek mannal meesitaa? Diggah Yi dacayrii kee Yi catoh awlayti Yallay Qhuraan kitab yol oobise kinnik, usuk isi naqoosak meqe mara cataah dacrisah addunyaay akeeral.

وَٱلَّذِينَ تَدۡعُونَ مِن دُونِهِۦ لَا يَسۡتَطِيعُونَ نَصۡرَكُمۡ وَلَآ أَنفُسَهُمۡ يَنصُرُونَ ١٩٧

197. korosey Yallak kalah taqbuden Yallitte sin cattaah sin Qokoltam maduddaay is isi nafsik umaane cattam madudda.

وَإِن تَدۡعُوهُمۡ إِلَى ٱلۡهُدَىٰ لَا يَسۡمَعُواْۖ وَتَرَىٰهُمۡ يَنظُرُونَ إِلَيۡكَ وَهُمۡ لَا يُبۡصِرُونَ ١٩٨

198. korosey sin Yallitte tirtô fanah secteenik sin seeco mataabba, Nabiyow is koo wagta numih

innah koo fan afkunah tet table is koo matablaay.

خُذِ ٱلْعَفْوَ وَأْمُرْ بِٱلْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ ٱلْجَٰهِلِينَ ﴿١٩٩﴾

199. Nabiyow koo kee kummat sinaamak meqe cal kee meqe taamoomi oggola, keenik gibdim keenik magurrusinaay meqe maxcoo kee meqe abinah ken amris, kasmaleelat mangalinaay tuugima magiddiyinaay derre keenit cab.

وَإِمَّا يَنزَغَنَّكَ مِنَ ٱلشَّيْطَٰنِ نَزْغٌ فَٱسْتَعِذْ بِٱللَّهِ ۚ إِنَّهُۥ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٠٠﴾

200. Nabiyow Sheetanak Waswasa koo xagtek, Toysa Yalla kaak maggansit, Diggah Yalli kulli maxco yaabbi kulli abto yaaxigi kinnik.

إِنَّ ٱلَّذِينَ ٱتَّقَوْا۟ إِذَا مَسَّهُمْ طَٰٓئِفٌ مِّنَ ٱلشَّيْطَٰنِ تَذَكَّرُوا۟ فَإِذَا هُم مُّبْصِرُونَ ﴿٢٠١﴾

201. Diggah Yallak meesita mara Sheytan waswasak tu ken xagtek Yallih digaalaa kee Yallih meqe galto kassitan, tokkel usun bagi intih Yallih cakki yableeniih Yalli Niqbaamak yaxxeereenih.

وَإِخْوَٰنُهُمْ يَمُدُّونَهُمْ فِى ٱلْغَىِّ ثُمَّ لَا يُقْصِرُونَ ﴿٢٠٢﴾

202. Korosuk Sheytoonâ tooboko jinni Sheytoona makot gexoh cato keenih takkeeh umaane keenih osissa, sarra usun (Sheytoona kinnuk) wohuk boolaysaanam malon.

وَإِذَا لَمْ تَأْتِهِم بِـَٔايَةٍ قَالُوا۟ لَوْلَا ٱجْتَبَيْتَهَا ۚ قُلْ إِنَّمَآ أَتَّبِعُ مَا يُوحَىٰٓ إِلَىَّ مِن رَّبِّى ۚ هَٰذَا بَصَآئِرُ مِن رَّبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠٣﴾

203. Nabiyow ama koros Astootik Asta keenih baahe waytek atu isih tet ginteh macah tet baahe waytaa? kok iyyan, Nabiyow keenik ixxic: woh yol tanim hinna cagalah anu kataatam Yi Rabbik wacyih yol obsimtaama, ama Qhuraanay siinil akriye sin Rabbik Baxxaqqa iyya sumaaqay anu nummâ

farmoyta kinniyoomuh Asta yoh yakke kinni, usuk yeemene marah tirtoo kee Racmata.

204. Qhuraan siinil yankirriyime waqdi, toysa sinaamey kaa ankacisaay kakka hayisaay tibbi ixxica Yalli Siinih Racmatamkeh.

وَإِذَا قُرِئَ ٱلْقُرْءَانُ فَٱسْتَمِعُوا۟ لَهُۥ وَأَنصِتُوا۟ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٢٠٤﴾

205. Nabiyow ku Rabbi isi Nafsih addal kaah Rammitak kaak meesitak maxco fayya hee kalah Ramma hee kalah Saakuuy carra kaa cusaay, Yalla cusaanamak garciteh yan marih num makkin kaak iyye Yalli.

وَٱذْكُر رَّبَّكَ فِى نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَخِيفَةً وَدُونَ ٱلْجَهْرِ مِنَ ٱلْقَوْلِ بِٱلْغُدُوِّ وَٱلْـَٔاصَالِ وَلَا تَكُن مِّنَ ٱلْغَٰفِلِينَ ﴿٢٠٥﴾

206. Diggah Nabiyow ku Rabbih xaqul yan mari (malayka kinnuk) kay Qibaadak ma kaxxamariinitan, usun kaa ceele waytaamak kaa Saytunnoysaanaah dibuk kaah kummaatan.

إِنَّ ٱلَّذِينَ عِندَ رَبِّكَ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِۦ وَيُسَبِّحُونَهُۥ وَلَهُۥ يَسْجُدُونَ ﴿٢٠٦﴾ ۩

SUURAT AL-ANFAAL

Madiinal Obte, 75 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلْأَنفَالِ ۖ قُلِ ٱلْأَنفَالُ لِلَّهِ وَٱلرَّسُولِ ۖ
فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَأَصْلِحُوا۟ ذَاتَ بَيْنِكُمْ ۖ
وَأَطِيعُوا۟ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥٓ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١﴾

1. Nabiyow ku kataysis Badri saakih xannaboobi ken fanal mannal mekeltaa? axcuk koo esserta, xannaboobih caagid lem Yallaa kee kay farmoyta keenik ixxic, toysa isin Yallak meesitaay sittin fan Bicisaay Yallaa kee kay farmoytih amri oggola moominiin tekkeenik.

إِنَّمَا ٱلْمُؤْمِنُونَ ٱلَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ ٱللَّهُ
وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتُهُۥ
زَادَتْهُمْ إِيمَٰنًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٢﴾

2. Cagalah dudda-le iimaanah yeemene mari usun Yalli cussuuma waqdi, sorkocô baxitte kak wariggittaah meesitta mara, Qhuraan Aayoota keenil tankirriyme waqdi is iimaan keenih osissaah sinni Rabbil kibalsitaah kelta mara kinni.

ٱلَّذِينَ يُقِيمُونَ ٱلصَّلَوٰةَ وَمِمَّا رَزَقْنَٰهُمْ
يُنفِقُونَ ﴿٣﴾

3. Woo mari usun salat soolisaah Rizqhik keenih neceem ken kah amrisneemih yacee mara.

أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُؤْمِنُونَ حَقًّا ۚ لَّهُمْ دَرَجَٰتٌ
عِندَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٤﴾

4. Tama taamoomiy meqet weeloysimeh yan mari usun nummah moominiini, sinni Rabbih xaqul jannatal fayya itta Qarwaa kee dambi cabtiiy meqe Rizqhi lon.

كَمَآ أَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِنۢ بَيْتِكَ بِٱلْحَقِّ وَإِنَّ
فَرِيقًا مِّنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ لَكَٰرِهُونَ ﴿٥﴾

5. Nabiyow ku Rabbi ku buxak cakkil koo kah yeyyeeqe innah, diggah moominiinik horta Qeebih tawqem mafaxxaay niqbih.

يُجَٰدِلُونَكَ فِى ٱلْحَقِّ بَعْدَمَا تَبَيَّنَ كَأَنَّمَا
يُسَاقُونَ إِلَى ٱلْمَوْتِ وَهُمْ يَنظُرُونَ ﴿٦﴾

6. Nabiyow moominiinik horta atu Qeebih tawqeemih koo giddissah woh keenih Baxxaqqa itteek

gamadal, cagalah usun Rabah abaluk ken beyaanah innah.

7. Nabii Mucammad kataysiisow Yalli namma tiyak tiyak teyna Sinim takkeeh geytaanamih xagana siinih heem kassitay, Arho orbissaanam akki hinnay Qaduwwît Qeb abtaanaah kaak tayseenim akki, isin silac kee Qeb edde aneewa tiya (arho kinnuk) geytaanam kicinton, Yalli isi maxcoo kee isi Amrit Islaam diiniy cakki kinni fayya haah cakki kaa abam faxa, Yalli koroositeh yan mara finqisaah ken edde Saaxisam faxa.

وَإِذْ يَعِدُكُمُ ٱللَّهُ إِحْدَى ٱلطَّآئِفَتَيْنِ أَنَّهَا لَكُمْ وَتَوَدُّونَ أَنَّ غَيْرَ ذَاتِ ٱلشَّوْكَةِ تَكُونُ لَكُمْ وَيُرِيدُ ٱللَّهُ أَن يُحِقَّ ٱلْحَقَّ بِكَلِمَٰتِهِۦ وَيَقْطَعَ دَابِرَ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٧﴾

8. Yalli woo xagana Siinih kah heem islaam diiniy cakki kinni daabisuuy deedal kee koroosannu bayisu, umeyniitih tan koros tanqibe way.

لِيُحِقَّ ٱلْحَقَّ وَيُبْطِلَ ٱلْبَٰطِلَ وَلَوْ كَرِهَ ٱلْمُجْرِمُونَ ﴿٨﴾

9. Badri saaku Yallih niqmatay sin amol yene kassita, isin Qaduwwik iisa geytaanamkeh sinni Rabbit xaaqimten waqdi, tokkel Yalli dooqa siinik Raabiteh: diggah anu Malaykak Alfiy itta kataatat sin Qikeyyo axcuk.

إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَٱسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّى مُمِدُّكُم بِأَلْفٍ مِّنَ ٱلْمَلَٰٓئِكَةِ مُرْدِفِينَ ﴿٩﴾

10. Yalli woo Qikiyya siinit kah abem mali iisa siinih yacayu waamih aytikumaa kee sin lubbitte edde satta ittamkeh iyyaanam akke waytek, iisa Yallih xaquk tan tet akke waytek kalah kak tan Rike mali, diggah Yalli Mayso-li Naggaara.

وَمَا جَعَلَهُ ٱللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ وَلِتَطْمَئِنَّ بِهِۦ قُلُوبُكُمْ ۚ وَمَا ٱلنَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِندِ ٱللَّهِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾

إِذْ يُغَشِّيكُمُ ٱلنُّعَاسَ أَمَنَةً مِّنْهُ وَيُنَزِّلُ
عَلَيْكُم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً لِّيُطَهِّرَكُم بِهِۦ
وَيُذْهِبَ عَنكُمْ رِجْزَ ٱلشَّيْطَٰنِ وَلِيَرْبِطَ عَلَىٰ
قُلُوبِكُمْ وَيُثَبِّتَ بِهِ ٱلْأَقْدَامَ ﴿١١﴾

11. Moominiiney Yalli Qundugul siinil Qide waqdi cusay, Qaduwwi meesik Yalla-le gambik amaan geytaanaah lubbitte satta siinik ittamkeh, Qaraanak lee siinih oobise Wadô sinnaa kee janaabak sin edde saytunnoysamkeh, sheytan waswasa siinik kalaah Qeebil lubbitte diggi siinik haah, Roobut Baaxo tagibdeeh dadooba diggi siinih edde haamkeh.

إِذْ يُوحِى رَبُّكَ إِلَى ٱلْمَلَٰٓئِكَةِ أَنِّى مَعَكُمْ
فَثَبِّتُوا۟ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ۚ سَأُلْقِى فِى قُلُوبِ
ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ ٱلرُّعْبَ فَٱضْرِبُوا۟ فَوْقَ
ٱلْأَعْنَاقِ وَٱضْرِبُوا۟ مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ ﴿١٢﴾

12. Nabiyow ku Rabbi Malaykal wacyi oobise waqdi cusey, diggah anu catooy Qokoluh siinî luk aniyok, toysa yeemeneh yan marih niya diggi haysa anu koroositeh yan marih lubbittet conxo Qideyyok, toysa moominiiney isin moyyaayii keenik atukaay feeraarik exaaxi inkih keenik atuka ibittee kee gaboobik iyyaanamah.

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ شَآقُّوا۟ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ ۚ وَمَن يُشَاقِقِ
ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ فَإِنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ ﴿١٣﴾

13. Too digaala korosut kah tekkem diggah usun Yallaa kee kay farmoytih amri cineenimih sabbata, Yallaa kee kay farmoytih amri cina mari, toysa diggah Yalli gibdi digaala keenih le addunyaay akeeral.

ذَٰلِكُمْ فَذُوقُوهُ وَأَنَّ لِلْكَٰفِرِينَ
عَذَابَ ٱلنَّارِ ﴿١٤﴾

14. Korosey too digaalay Yalli addunyal siinih yiysissike tammoysa, diggah koros akeeral girâ digaala-le.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِذَا لَقِيتُمُ ٱلَّذِينَ
كَفَرُوا۟ زَحْفًا فَلَا تُوَلُّوهُمُ ٱلْأَدْبَارَ ﴿١٥﴾

15. Yalla Nummayseeh kay farmoyta Nummayse maraw koroosite mari mangah cisik axcuk keenit tangoorowen waqdi, toysa Bukah derre keenit macabina.

وَمَن يُوَلِّهِمْ يَوْمَئِذٍ دُبُرَهُۥٓ إِلَّا مُتَحَرِّفًا لِّقِتَالٍ أَوْ مُتَحَيِِّزًا إِلَىٰ فِئَةٍ فَقَدْ بَآءَ بِغَضَبٍ مِّنَ ٱللَّهِ وَمَأْوَىٰهُ جَهَنَّمُ ۖ وَبِئْسَ ٱلْمَصِيرُ ﴿١٦﴾

16. Moominiiney Siinik woo saaku Bukah derre keenit (koros kinnuk) caba mari korosut Qeb abaah ken lagsamkeh (lawsamkeh) gambik gambih gexa num, hinnay Muslimiin Buttat yangalemkeh aba kaa akke waytek, toysa usuk Nummah Yallak kaxxa naqabu luk yaduureeh orbeyna kaak jahannam gira, jahannam gira is manxu gacta gacsimeynaay!

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ قَتَلَهُمْ ۚ وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ رَمَىٰ وَلِيُبْلِيَ ٱلْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلَآءً حَسَنًا ۚ إِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٧﴾

17. Toysa moominiiney isin ken maqidinniton Yalli ken Qidê kal usuk sin cate waqdi, Nabiyow Burta Qambisse waqdi atu maqambisinnito Yalli Qambisê kal Burta ken intiita gudduyse waqdi, Yalli woh kah abem yeemene mara isi xaquk meqe galtoo kee xannaba ken gudduysaah koros xixxibisamkeh, diggah Yalli sin dooqaaqi yaabbi sin caaloota yaaxigi kinni.

ذَٰلِكُمْ وَأَنَّ ٱللَّهَ مُوهِنُ كَيْدِ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿١٨﴾

18. Too korosut yekke Qidim kee moominiin geyte iisa Yallak taniih cakki kinni, diggah Yalli koroositeh yan marih uma mala Boolayse-le.

إِن تَسْتَفْتِحُوا۟ فَقَدْ جَآءَكُمُ ٱلْفَتْحُ ۖ وَإِن تَنتَهُوا۟ فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ ۖ وَإِن تَعُودُوا۟ نَعُدْ وَلَن تُغْنِىَ عَنكُمْ فِئَتُكُمْ شَيْـًٔا وَلَوْ كَثُرَتْ وَأَنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٩﴾

19. Korosey Yalli Moominiinik iisa Siinih yaceem kaa esserteenik Nummah esserten iisa siinih temeeteh bukaa kee xixxibaane sin geyte waqdi, koroosannuu kee Nabii qeebik taadeenim, toysa woh addunyaay akeeral kayrih siinih tayseh, Nabii Mucammad qeebih qagitteenik kay catoo kee

kay qokoluh qaktennooh sin butta tamaggeeway tu siinih maxiqta, diggah Yalli catoo kee Qokoluh yeemene marâ luk yan.

20. Yeemeneh yan maraw Yallaa kee kay farmoytih amri oggolaay Yallih amrit derre macabina, isin Qhuraanak siinil tankirriyimem aabbuk.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ أَطِيعُواْ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَلَا تَوَلَّوۡاْ عَنۡهُ وَأَنتُمۡ تَسۡمَعُونَ ٢٠

21. Yallaa kee kay farmoytih amrî cinah usun Nummah ankacsiyyah ankacse waak Noobbeh iyya maray elle kaskassoowe waah inna makkina moominiiney.

وَلَا تَكُونُواْ كَٱلَّذِينَ قَالُواْ سَمِعۡنَا وَهُمۡ لَا يَسۡمَعُونَ ٢١

22. Diggah Yallih xaqul ginok baaxô bagul mutuccu ittaamak umaanéh gactam cakki yaabbeenimik aytiita kak alfinte aytimaleela, cakkit yaabaanamak arrob kak duudumey duudutteh yaniy kasay maqaanée kee ummaané ittak edde baxsa aallewaa mara kinni.

* إِنَّ شَرَّ ٱلدَّوَآبِّ عِندَ ٱللَّهِ ٱلصُّمُّ ٱلۡبُكۡمُ ٱلَّذِينَ لَا يَعۡقِلُونَ ٢٢

23. Yalli ama korosut kayri yanim aaxiginnay Qhuraanak elle kaskassoowanam ken aysabbuk yen, kaa ken aysabbinnay usun iimaan kee Qhuraanat derre cabak foorak yenen.

وَلَوۡ عَلِمَ ٱللَّهُ فِيهِمۡ خَيۡرٗا لَّأَسۡمَعَهُمۡۖ وَلَوۡ أَسۡمَعَهُمۡ لَتَوَلَّواْ وَّهُم مُّعۡرِضُونَ ٢٣

24. Yeemeneh yan maraw Yallaa kee kay farmoytih amri oggola cakkik addunyaay akeerâ mano siinik edde tamqeemih sin seeca waqdi, diggah Yalli seehadaytuu kee kay sorkocobbaxi faxaamih fanat radam ixiga moominiiney, diggah isin Qhiyaamah ayró kaâ

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱسۡتَجِيبُواْ لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمۡ لِمَا يُحۡيِيكُمۡۖ وَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ يَحُولُ بَيۡنَ ٱلۡمَرۡءِ وَقَلۡبِهِۦ وَأَنَّهُۥٓ إِلَيۡهِ تُحۡشَرُونَ ٢٤

fanah gactaanaah kobxisimtoonu waytaanam ixiga.

وَٱتَّقُوا۟ فِتْنَةً لَّا تُصِيبَنَّ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ مِنكُمْ خَآصَّةً ۖ وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ ﴿٢٥﴾

25. moominiiney cagalah fitnay daalimiinih yan mara dibuk siinik xage waytay meqe maraa kee uma mara ittat xagtak meesitaay cibbarsima, diggah Yalli isi amri cine marah gibdi digaalá lem ixiga.

وَٱذْكُرُوٓا۟ إِذْ أَنتُمْ قَلِيلٌ مُّسْتَضْعَفُونَ فِى ٱلْأَرْضِ تَخَافُونَ أَن يَتَخَطَّفَكُمُ ٱلنَّاسُ فَـَٔاوَىٰكُمْ وَأَيَّدَكُم بِنَصْرِهِۦ وَرَزَقَكُم مِّنَ ٱلطَّيِّبَٰتِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٢٦﴾

26. Moominiiney Yallih niqmatay sin amol yani kassita Makki baaxol isin daguk koros tassuqunxee marah sugten waqdi, sinam sin sissikuk taatukeemik meesitak, tokkel Yalli fan kak orobtan aracay qaduwwik edde rebsimtaanâ fanah sin orbise (Madiina kinnuk) isi catoo kee qokolut sin maqarroyseeh xannabay siinih calalloysey meqe rizqhi (quusi) kinni siinih yecee, ama niqmatal isin Yalla faatittaanamkeh.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَخُونُوا۟ ٱللَّهَ وَٱلرَّسُولَ وَتَخُونُوٓا۟ أَمَٰنَٰتِكُمْ وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٧﴾

27. Yeemeneh yan maraw Yallaa kee kay farmoyta maganina Yalli sin kah amrise amaanat ganettoonuk, isin tamah amaanat kinnim aaxaguk.

وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّمَآ أَمْوَٰلُكُمْ وَأَوْلَٰدُكُمْ فِتْنَةٌ وَأَنَّ ٱللَّهَ عِندَهُۥٓ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٢٨﴾

28. cagalah moominiiney Yalli sin maaluuy sin xaylo mokkoroh siinih yeceem ixiga, diggah Yalli isi amri oggole marah kaxxa galtó-le Akeeral.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِن تَتَّقُوا۟ ٱللَّهَ يَجْعَل لَّكُمْ فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ عَنكُمْ سَيِّـَٔاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ۗ وَٱللَّهُ ذُو ٱلْفَضْلِ ٱلْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾

29. Yeemeneh yan maraw Yallak meesitteenik cakkii kee deedal ittak edde baxissan tirtóo kee noori siinih heeleeh aceele, umaaneena siinik duugeleeh dambitte siinih cabele, Yalli kaxxa muxxo-li kinni.

30. Nabiyow cusey koroosite mari umamaláh koo casbisoonuh, hinnay koo qidoonuh hinnay Makkak koo yayyaaqoonuh koh malsen waqdi, usun umamaláh malsaanaah, Yalli ken umamalá keenil gacsaah ken umamalal ken galtah, Yalli umamalah malissi haa marak aysuk raaqaah ken elle digaalah.

وَإِذْ يَمْكُرُ بِكَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لِيُثْبِتُوكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ يُخْرِجُوكَ ۚ وَيَمْكُرُونَ وَيَمْكُرُ ٱللَّهُ ۖ وَٱللَّهُ خَيْرُ ٱلْمَٰكِرِينَ ﴿٣٠﴾

31. ama koroositeh yan maral Naayoota keenil tankirriyime waqdi, Nummah ama yab dumaak noobbeeh fannek amannah yan Qhuraan axcuk nen, Mucammadow ﷺ ama nel takriye Qhuraan tu hinna awwalî marih dirabwaa kee deedal akke waytek iyyen.

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتُنَا قَالُوا۟ قَدْ سَمِعْنَا لَوْ نَشَآءُ لَقُلْنَا مِثْلَ هَٰذَآ ۙ إِنْ هَٰذَآ إِلَّآ أَسَٰطِيرُ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿٣١﴾

32. Nabiyow cus, ku marak korosuh yan marih maxcó usun Yalla kallacak, Ni Yallaw ama Qhuraan Mucammad ﷺ kah iyyannah Nummah ku xaquk oobe kaa tekkek, toysa qaraanak xeet robtinnah nel oobis hinnay qansarissi nee hayta digaalá neh bah iyyen.

وَإِذْ قَالُوا۟ ٱللَّهُمَّ إِن كَانَ هَٰذَا هُوَ ٱلْحَقَّ مِنْ عِندِكَ فَأَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَارَةً مِّنَ ٱلسَّمَآءِ أَوِ ٱئْتِنَا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣٢﴾

33. Nabiyow Yalli maaba ama koros atu ken addal anuk ken digaalam, Yalli maaba ken digaalam Moominiiniy Yalla dambi cabti esseritta ken addal anuk.

وَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنتَ فِيهِمْ ۚ وَمَا كَانَ ٱللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ﴿٣٣﴾

34. Yalli mannal ken digaale waah? usun moominiin caram Masgiidik waasak usun Yalli awlah kak yan marah masuginnon, Yalli awlah kak yan mari mayan kaak meesita mara akke waytek, kinnih

وَمَا لَهُمْ أَلَّا يُعَذِّبَهُمُ ٱللَّهُ وَهُمْ يَصُدُّونَ عَنِ ٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ وَمَا كَانُوٓا۟ أَوْلِيَآءَهُۥٓ ۚ إِنْ أَوْلِيَآؤُهُۥٓ إِلَّا ٱلْمُتَّقُونَ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٤﴾

immay keenik maggo mari woh mayaaxiga.

35. Ken (koros kinnuk) Salat caram Masgiidih xaqul fuuxaa kee gabah agrak sa salat hinna, toysa isin korosey digaalá tammoysa Yallal koroositak sugteenimih sabbatah.

وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ عِندَ ٱلْبَيْتِ إِلَّا مُكَآءً وَتَصْدِيَةً ۚ فَذُوقُوا۟ ٱلْعَذَابَ بِمَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٥﴾

36. Diggah koroosite mari sinni maalu Yallih gitak sinam waasaanamkeh yacee, tokkel usun woo maalu aceeloonuuh, tohuk lakal nadaama keenil akkeleeh sarra moominiin keenik ayseleeh ken buksele, keenik koroosannut Rabe mari kobxisimeleeh Jahannam girâ fanah ken beelon.

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ يُنفِقُونَ أَمْوَٰلَهُمْ لِيَصُدُّوا۟ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ ۚ فَسَيُنفِقُونَهَا ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً ثُمَّ يُغْلَبُونَ ۗ وَٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ إِلَىٰ جَهَنَّمَ يُحْشَرُونَ ﴿٣٦﴾

37. Yalli Qhiyaamah Ayro ama koros kobxisah umam (koros kinnuk) meqeemik (moominiin kinnuk) baxsamkeh, umam (koros kinnuk) ittak amol hayya heeh inkih Jahannam girat ken qambisa, woo mari usun finqiteeh kasaarite mara kinnon.

لِيَمِيزَ ٱللَّهُ ٱلْخَبِيثَ مِنَ ٱلطَّيِّبِ وَيَجْعَلَ ٱلْخَبِيثَ بَعْضَهُۥ عَلَىٰ بَعْضٍ فَيَرْكُمَهُۥ جَمِيعًا فَيَجْعَلَهُۥ فِى جَهَنَّمَ ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْخَٰسِرُونَ ﴿٣٧﴾

38. Nabiyow koroosite marak ixxic:usun koroosannuu kee ku qeebik yeedeenik dambittek taturtem nummah Yalli keenih cabele, Nabiyow usun ku qeebih qakteenik, toysa nummah Yi madqá naharsi maray ambiya dirabboyse finqiseemil warrayteh.

قُل لِّلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ إِن يَنتَهُوا۟ يُغْفَرْ لَهُم مَّا قَدْ سَلَفَ ۖ وَإِن يَعُودُوا۟ فَقَدْ مَضَتْ سُنَّتُ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿٣٨﴾

39. moominiiney korosut qeb aba Yallat agleyta haanam kee kay gitak sinam waasaanam akkewaytaah diini inkih Yallihim

وَقَٰتِلُوهُمْ حَتَّىٰ لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ ٱلدِّينُ كُلُّهُۥ لِلَّهِ ۚ فَإِنِ ٱنتَهَوْا۟ فَإِنَّ ٱللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٣٩﴾

tikki iyyam fanah, tokkel koroosannuk gaceeniih cakki diinit culeenik, toysa diggah Yalli usun abba haanam yabali kinniih ken elle galte-le.

40. ama koros iimaanat derre cabtek, toysa moominiiney diggah Yalli sin awlaytu kinnim ixiga, Usuk manxu meqe awlaytuuy, manxu meqe cateynaay!

وَإِن تَوَلَّوْا۟ فَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ مَوْلَىٰكُمْ ۚ نِعْمَ ٱلْمَوْلَىٰ وَنِعْمَ ٱلنَّصِيرُ ﴿٤٠﴾

41. Moominiiney cagalah xannabah orbissi hayteenimik konoy haytoh afa kak toysa diggah Yallaa kee kay farmoytaay, Nabiit ramaddiinuh xayi maraa kee qayxiixaay, tudagoytiitiiy, muslimiinik gexsô numuh tantacawwimem ixiga Yallal yeemene mara tekkeenik, namma butta (moominiin buttaa kee koros butta kinnuk) tongoorowe ayro is cakkii kee deedal ittak edde baxisne ayro kinni isin Ni naqsul oobisneemil yeemene mara tekkeenik, tamah xannabal Yallih mekla kinnim ixiga, Yalli ummaan iimih dudda-li kinni.

۞ وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّمَا غَنِمْتُم مِّن شَىْءٍ فَأَنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُۥ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِى ٱلْقُرْبَىٰ وَٱلْيَتَٰمَىٰ وَٱلْمَسَٰكِينِ وَٱبْنِ ٱلسَّبِيلِ إِن كُنتُمْ ءَامَنتُم بِٱللَّهِ وَمَآ أَنزَلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا يَوْمَ ٱلْفُرْقَانِ يَوْمَ ٱلْتَقَى ٱلْجَمْعَانِ ۗ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤١﴾

42. Moominiiney isin daqaarak Madiinal xayuk raaqa qaxal sugteeniih, usun (koros kinnuk) daqaarak Madiinal xeeruk raaqa qaxal sugeeniih arhó siinik bad-le gambik guba raaqak sugte waqdi cusay, sin kee koros itta xagnissaanamal xagni aracal ittal hoxak tenen, kinnih immay Yalli meklimeh suge caagid meklamkeh

إِذْ أَنتُم بِٱلْعُدْوَةِ ٱلدُّنْيَا وَهُم بِٱلْعُدْوَةِ ٱلْقُصْوَىٰ وَٱلرَّكْبُ أَسْفَلَ مِنكُمْ ۚ وَلَوْ تَوَاعَدتُّمْ لَٱخْتَلَفْتُمْ فِى ٱلْمِيعَٰدِ وَلَٰكِن لِّيَقْضِىَ ٱللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا لِّيَهْلِكَ مَنْ هَلَكَ عَنۢ بَيِّنَةٍ وَيَحْيَىٰ مَنْ حَىَّ عَنۢ بَيِّنَةٍ ۗ وَإِنَّ ٱللَّهَ لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٤٢﴾

koroosannut keenik finqittem baxxaqqa iyya koroosannut finqittamkeh, yeemeneh yan mari baxxaqqa iyya iimaanah yaaminemkeh sin yosgoorowe, diggah Yalli ken maaxcooca yaabbi ken niyat tanim yaaxigi.

إِذْ يُرِيكَهُمُ ٱللَّهُ فِى مَنَامِكَ قَلِيلًا ۖ وَلَوْ أَرَىٰكَهُمْ كَثِيرًا لَّفَشِلْتُمْ وَلَتَنَٰزَعْتُمْ فِى ٱلْأَمْرِ وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ سَلَّمَ ۚ إِنَّهُۥ عَلِيمٌۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ﴿٤٣﴾

43. Nabiyow cus Yalli ku soonól korosuk dagna koo yuybullee waqdi, keenik manga koo aybullinnay ku kataysis conxitak teneeh qebti caagidil itta waak tenen, kinnih immay Yalli meesii kee ittinwayak sin yiysillimeh, diggah Yalli usuk alilwat qellitti ittam yaaxigi kinni.

وَإِذْ يُرِيكُمُوهُمْ إِذِ ٱلْتَقَيْتُمْ فِىٓ أَعْيُنِكُمْ قَلِيلًا وَيُقَلِّلُكُمْ فِىٓ أَعْيُنِهِمْ لِيَقْضِىَ ٱللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا ۗ وَإِلَى ٱللَّهِ تُرْجَعُ ٱلْأُمُورُ ﴿٤٤﴾

44. moominiiney kassitay sin kee koros tongoorowe waqdi sin intiitat keenik dagiina sin yuybulleeh ken intiitat sin daggoyse waqdi, Yalli meklimê suge caagid meklamkeh, caagiida inkih Yalla fan gacsimta.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً فَٱثْبُتُوا۟ وَٱذْكُرُوا۟ ٱللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٤٥﴾

45. Yeemeneh yan maraw koros buttat tangoorowen waqdi, toysa diggi ixxicaay koros qeebih esseeda, Yalla maggom cusa iisa qaagitak, addunyaay akeeral yoffoofe mara akkettoonuk.

وَأَطِيعُوا۟ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَلَا تَنَٰزَعُوا۟ فَتَفْشَلُوا۟ وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ ۖ وَٱصْبِرُوٓا۟ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلصَّٰبِرِينَ ﴿٤٦﴾

46. Moominiiney Yallaa kee kay farmoytih amri oggolaay itta mawiina, toysa boolaatettoonuuh qandee kee Yallih cato siinik gexelek, qaduwwit tangoorowen waqdi isbira, diggah Yalli catoh yisbire marâ luk yanik.

وَلَا تَكُونُوا۟ كَٱلَّذِينَ خَرَجُوا۟ مِن دِيَٰرِهِم بَطَرًا وَرِئَآءَ ٱلنَّاسِ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ ۗ وَٱللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿٤٧﴾

47. moominiiniey koros innah sinni dabooqak hobot (Batra kinnuk) kee sinam yoobulah yewqeeh Yallih diinit culaanamak sinam waasa mara makkina, Yallih ixxiga usun abba haanamat maroh taniih kaak Qellitam matan.

وَإِذْ زَيَّنَ لَهُمُ ٱلشَّيْطَٰنُ أَعْمَٰلَهُمْ وَقَالَ لَا غَالِبَ لَكُمُ ٱلْيَوْمَ مِنَ ٱلنَّاسِ وَإِنِّى جَارٌ لَّكُمْ ۖ فَلَمَّا تَرَٰٓءَتِ ٱلْفِئَتَانِ نَكَصَ عَلَىٰ عَقِبَيْهِ وَقَالَ إِنِّى بَرِىٓءٌ مِّنكُمْ إِنِّىٓ أَرَىٰ مَا لَا تَرَوْنَ إِنِّىٓ أَخَافُ ٱللَّهَ ۚ وَٱللَّهُ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ ﴿٤٨﴾

48. Moominiiney cusay korosut sheetan le taamoomi bilqiseeh, asaaku sinaamak siinik taysu waytam matanaay diggah anu sin cataah sin dacrisa keenik iyye waqdi, tokkel namma buttak mariiy mara keenik ubulluuy ongoorowwu itte waqdi sheetan wadir wadirih gaceeh diggah anu bari siinik kinniyo, diggah anu isin ablewaytaanam ableeh diggah anu Yallak meesita, yalli gibdi digaala-le keenik iyye.

إِذْ يَقُولُ ٱلْمُنَٰفِقُونَ وَٱلَّذِينَ فِى قُلُوبِهِم مَّرَضٌ غَرَّ هَٰٓؤُلَآءِ دِينُهُمْ ۗ وَمَن يَتَوَكَّلْ عَلَى ٱللَّهِ فَإِنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٤٩﴾

49. Moominiiney munaafiqhiinih yan maray lubbitte kak lakmissa:Ta mari (muslimiin kinnuk) ken diini ken duquuruseh iyyen waqdi cusay, ama munaafiqhiin Yallal kiballeeh kaal kelte mari Yalla catoh lem maaxiginna, toysa diggah Yalli Mayso-li Naggaara.

وَلَوْ تَرَىٰٓ إِذْ يَتَوَفَّى ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَٰرَهُمْ وَذُوقُوا۟ عَذَابَ ٱلْحَرِيقِ ﴿٥٠﴾

50. Nabiyow koroositeh yan marak malayka rooci foocittee kee saloofa keenik aagaruk tayyaaqeeh giray sinam carrissah digaalá tammoysa keenik itta waqdi ablinnitoy gibdi caagid abaluk ten.

ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ ٱللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّٰمٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿٥١﴾

51. Korosey tama digaala sin kah xagtem sin gaboobi abte uma taamoomih sabbata, diggah Yalli

isi naqoosak num yadlume Rabbi hinna.

كَدَأۡبِ ءَالِ فِرۡعَوۡنَ وَٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِمۡۚ كَفَرُواْ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ فَأَخَذَهُمُ ٱللَّهُ بِذُنُوبِهِمۡۗ إِنَّ ٱللَّهَ قَوِيّٞ شَدِيدُ ٱلۡعِقَابِ ٥٢

52. Ama korosuk Qaadaa kee taama firqawnaa kee kay maraay keenik duma warreeh Yallih astootil koroosite mari luk suge Qaadaa kee taamah inna, tokkel Yalli usun aben dambitteh sabbatah ken yibbixeeh ken finqiseh, diggah Yalli Qande-li gibdi digaala-li kinni.

ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ لَمۡ يَكُ مُغَيِّرٗا نِّعۡمَةً أَنۡعَمَهَا عَلَىٰ قَوۡمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُواْ مَا بِأَنفُسِهِمۡ وَأَنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٞ ٥٣

53. Tama digaala ken kah geytem diggah Yalli seehadah niqmat yeceek woo niqmat keenik kalaah seelaba Rabbi way makko usun luk sugen meqe caalat uma caalatah korossiiy Yallih niqmat engeddi haanam fanah, diggah Yalli ken maxcooca yaabbi ken caaloota yaaxigi kinni.

كَدَأۡبِ ءَالِ فِرۡعَوۡنَ وَٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِمۡۚ كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِ رَبِّهِمۡ فَأَهۡلَكۡنَٰهُم بِذُنُوبِهِمۡ وَأَغۡرَقۡنَآ ءَالَ فِرۡعَوۡنَۚ وَكُلّٞ كَانُواْ ظَٰلِمِينَ ٥٤

54. Ama korosuk Qaadaa kee taama firqawnaa kee kay maraay keenik duma warreeh sinni Rabbih astooti dirabboyse mari luk suge Qaadaa kee taamoomih inna, tokkel usun aben dambittê sabbatah ken finqisneeh firqawnaa kee kay mara Badat xuumusneeh bayisne, usun inkih sinni nafsi koroosannuu kee uma taamoomit yudlume marah sugen.

إِنَّ شَرَّ ٱلدَّوَآبِّ عِندَ ٱللَّهِ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ فَهُمۡ لَا يُؤۡمِنُونَ ٥٥

55. Diggah Baaxô bagul mutuccu ittaamak Yallih xaqul umaaneh gacak raqtam koroositeh yan maray koroosannuk kate wee kinni, toysa usun inkinnah mayaaminan.

56. Nabiyow woo uma marak Yahuuduy Qeebi kot abe waytu waytaamah xagana koh cultey, tohuk lakal isi xaganay koh culte kulli adda taggile keenit tan, usun woo xagnih diglok Yallak mameesitan.

ٱلَّذِينَ عَٰهَدتَّ مِنْهُمْ ثُمَّ يَنقُضُونَ عَهْدَهُمْ فِى كُلِّ مَرَّةٍ وَهُمْ لَا يَتَّقُونَ ﴿٥٦﴾

57. Toysa Nabiyow ken geyteeh Qeebil keenik teysek, toysa keenî luk oomiyaay keenik kalah korosuk keenil ciggiila mara meesissiiy fixiixissi edde hayta digaala keenil oobis, wohul kaskassoowa mara yakkeeniih kol agiirite waanamkeh.

فَإِمَّا تَثْقَفَنَّهُمْ فِى ٱلْحَرْبِ فَشَرِّدْ بِهِم مَّنْ خَلْفَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿٥٧﴾

58. Nabiyow xagana koh culte korosuk ganok meesittek, toysa ken xagana keenil gacis, woo xagnih diglo inkih taaxigeeniih massa siinil takkemkeh, diggah Yalli xagni diglol sinam gana mara makicna.

وَإِمَّا تَخَافَنَّ مِن قَوْمٍ خِيَانَةً فَٱنۢبِذْ إِلَيْهِمْ عَلَىٰ سَوَآءٍ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ ٱلْخَآئِنِينَ ﴿٥٨﴾

59. koroositeh yan mari Yallih digaalak naggoowaah yassaqqu waam akkale waay, diggah usun Yallih digaalak mayassaqqan.

وَلَا يَحْسَبَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ سَبَقُوٓا۟ ۚ إِنَّهُمْ لَا يُعْجِزُونَ ﴿٥٩﴾

60. Muslimiin Buttay sinni Qaduwwî Qeebih seehadâ maqaraay silac maqar kee koros Qeebih aracal hayten faarisik duddu haytaanam Yallih Qaduwwii kee sin Qaduwwiiy aka maray keenik kalah yaniy isin aaxige waytaanay Yalli yaaxige edde meesissaana keenih massoysa, moominiiney maaluk Yallih gitah acuyyu haytaanam addunyaay akeeral dudda-le galto siinih kak

وَأَعِدُّوا۟ لَهُم مَّا ٱسْتَطَعْتُم مِّن قُوَّةٍ وَمِن رِّبَاطِ ٱلْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِۦ عَدُوَّ ٱللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ وَءَاخَرِينَ مِن دُونِهِمْ لَا تَعْلَمُونَهُمُ ٱللَّهُ يَعْلَمُهُمْ ۚ وَمَا تُنفِقُوا۟ مِن شَىْءٍ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنتُمْ لَا تُظْلَمُونَ ﴿٦٠﴾

antacawwime-le isin andullume kalah.

61. Nabiyow usun Qeebi cabba heenih wagarî fanah kelli iyyeenik, toysa atu kaa fan kelli ixxicaay isi caagid Yallal kelisaay kibal kaal haysit, diggah usuk ken maxcooca yaabbi ken abtoota yaaxigi kinni.

وَإِن جَنَحُوا۟ لِلسَّلْمِ فَٱجْنَحْ لَهَا وَتَوَكَّلْ عَلَى ٱللَّهِ ۚ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ﴿٦١﴾

62. Nabiyow xagana koh cule mari koo ganam faxek, toysa diggah Yalli ken ganoo kee ken duquurusiyyak koo xiqe-le, Yalla kinni isi catoo kee Qokoluuy moominiinit koo maqarrossem.

وَإِن يُرِيدُوٓا۟ أَن يَخْدَعُوكَ فَإِنَّ حَسْبَكَ ٱللَّهُ ۚ هُوَ ٱلَّذِىٓ أَيَّدَكَ بِنَصْرِهِۦ وَبِٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٢﴾

63. Yalla kinni ken lubbitteh fan ittal gacissem, Nabiyow baaxô bagul maaluk eneyyi ittam inkih keenih acinnitoy ken lubbitte itta fan gacisak manannito, kinnih immay Yalli ittâ fanah ken gacse, diggah usuk Mayso-li Naggaara.

وَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ ۚ لَوْ أَنفَقْتَ مَا فِى ٱلْأَرْضِ جَمِيعًا مَّآ أَلَّفْتَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ أَلَّفَ بَيْنَهُمْ ۚ إِنَّهُۥ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٦٣﴾

64. Nabiyow Yalli koo kee moominiinik koo kataate mara sin Qaduwwih umaanek sin xiqe-le.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِىُّ حَسْبُكَ ٱللَّهُ وَمَنِ ٱتَّبَعَكَ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٤﴾

65. Nabiyow moominiin Koros Qeebih ilsiisaay ken agiiris siinik gibdaabinal sabri-le Labaatanni geytimek, Qaduwwik namma Boolih numuk ayse-le, siinik Bool num geytimek koroositeh yan marak Alfi numuk ayse-le, diggah usun Yallih madqooqik tu aaxige waa mara kinnoonimih sabbatah.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِىُّ حَرِّضِ ٱلْمُؤْمِنِينَ عَلَى ٱلْقِتَالِ ۚ إِن يَكُن مِّنكُمْ عِشْرُونَ صَٰبِرُونَ يَغْلِبُوا۟ مِا۟ئَتَيْنِ ۚ وَإِن يَكُن مِّنكُم مِّا۟ئَةٌ يَغْلِبُوٓا۟ أَلْفًا مِّنَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَّا يَفْقَهُونَ ﴿٦٥﴾

66. Taway moominiiney Yalli caagid siinil xabbacoyseh, diggah usuk Boola siinit tanim yeexegeh, toysa

ٱلْـَٰٔنَ خَفَّفَ ٱللَّهُ عَنكُمْ وَعَلِمَ أَنَّ فِيكُمْ ضَعْفًا ۚ فَإِن يَكُن مِّنكُم مِّا۟ئَةٌ صَابِرَةٌ يَغْلِبُوا۟

siinik gibdaabinal sabri-le Bool siinik geytimek korosuk namma Booluk aysele, siinik gibdaabinal sabri-le Alfi geytimek korosuk namma Alfih numuk aysele Yallih idinih, Yalli catoo kee Qokoluh yisbire marâ luk yan.

مِاْئَتَيْنِۚ وَإِن يَكُن مِّنكُمْ أَلْفٌ يَغْلِبُوٓاْ أَلْفَيْنِ بِإِذْنِ ٱللَّهِۗ وَٱللَّهُ مَعَ ٱلصَّٰبِرِينَ ٦٦

67. Hebeltô Nabiik mafaxxinta Qaduwwik seewa orbisaah haysitam Fida kak beetamkeh, Qaduwwî baaxol Qaduwwik maggom Qiddiiy kannassa Boolassa kaa haam fanah, moominiiney isin addunyâ duyye Baxa faxxaanaah Yalli akeerâ galtoy amurruqe wayta siinih faxa, Yalli mayso-li naggaara.

مَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَن يَكُونَ لَهُۥٓ أَسْرَىٰ حَتَّىٰ يُثْخِنَ فِى ٱلْأَرْضِۚ تُرِيدُونَ عَرَضَ ٱلدُّنْيَا وَٱللَّهُ يُرِيدُ ٱلْءَاخِرَةَۗ وَٱللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ٦٧

68. Xannabaa kee seewak Fida beyaanam elle xiqta kitab Yallih xaquk yookomeh suge wannay kaxxa digaala sin xagak ten xannabaa kee seewak beyten Fidal.

لَّوْلَا كِتَٰبٌ مِّنَ ٱللَّهِ سَبَقَ لَمَسَّكُمْ فِيمَآ أَخَذْتُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ٦٨

69. Toysa mooniniiney xannabak orbisseenim kee seewak beyten Fida ottokommiya calaaliy meqeh anuk, Yallak meesita kay amri cintaanamak, diggah Yalli dambi cabti-li xuwawli.

فَكُلُواْ مِمَّا غَنِمْتُمْ حَلَٰلًا طَيِّبًا وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَۚ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ٦٩

70. Nabiyow seewak sin gabat yan maray Fida kak beyteenik ixxic:Yalli sin lubbittet diggale iimaan yanim yeexegek Fidah siinik been maaluk kayrih taysem siinih aceeleeh dambi siinih cabele, Yalli dambi cabti-li xuwawli.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِىُّ قُل لِّمَن فِىٓ أَيْدِيكُم مِّنَ ٱلْأَسْرَىٰٓ إِن يَعْلَمِ ٱللَّهُ فِى قُلُوبِكُمْ خَيْرًا يُؤْتِكُمْ خَيْرًا مِّمَّآ أُخِذَ مِنكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْۚ وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ٧٠

71. Nabiyow ama seeway atu cabte koo ganam faxek, usun Badri Qeebik dumaak Yallal koroositaanamat Yalla ganeeniih Qeb kot abeenih, tokkel Yalli isin seewah ken orbissaanaah ken Qiddaanam siinil bicseh, Yalli ixxiga-li naggaara.

وَإِن يُرِيدُوا۟ خِيَانَتَكَ فَقَدْ خَانُوا۟ ٱللَّهَ مِن قَبْلُ فَأَمْكَنَ مِنْهُمْ ۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٧١﴾

72. Diggah yeemeneeh guuroh Madiinâ fanah gexeeh sinni maaluuy sinni nafsih Yallih gital yinggicillee maraa kee guuroh yemeete marah sinni dabooqal arac abeeh Yallih diini Qokle mari, woo mari usun gari garuk awlah kak yan mara kinnon, yeemeneeh guuroh awqe wee marah tu gactek ken awliinuk tu mantun ken Qokoltoonuh madiinâ fanah guurummu iyyaanam fanah, usun Yallih diini fayya haanamkeh catoo kee Qokol siinil essereenik, toysa ken cattaanam siinil tanay, sin kee fanat xagni kak yan korosuh nee cata siinik iyyan ken akke waytek, toysa sinni xagana mabaysinaay ken maqoklina, Yalli isin abba haytaanam yaaxigeeh yabali kinni.

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَهَاجَرُوا۟ وَجَٰهَدُوا۟ بِأَمْوَٰلِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ وَٱلَّذِينَ ءَاوَوا۟ وَّنَصَرُوٓا۟ أُو۟لَٰٓئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَآءُ بَعْضٍ ۚ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَلَمْ يُهَاجِرُوا۟ مَا لَكُم مِّن وَلَٰيَتِهِم مِّن شَىْءٍ حَتَّىٰ يُهَاجِرُوا۟ ۚ وَإِنِ ٱسْتَنصَرُوكُمْ فِى ٱلدِّينِ فَعَلَيْكُمُ ٱلنَّصْرُ إِلَّا عَلَىٰ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُم مِّيثَٰقٌ ۗ وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٧٢﴾

73. koroositeh yan marak gari garuk awlah keenik yan, moominiiney itta cattaanaah gari gari awla siinik yakkem abe wayteenik, Baaxô bagul kaxxa fitnaa kee kaxxa umaane akkele koros Qande Bahtaah moominiin Boolattaamal.

وَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَآءُ بَعْضٍ ۚ إِلَّا تَفْعَلُوهُ تَكُن فِتْنَةٌ فِى ٱلْأَرْضِ وَفَسَادٌ كَبِيرٌ ﴿٧٣﴾

74. Yeemeneeh guuroh madiinâ fanah gexeeh Yallih gital yinggicillee maraa kee guuroh yemeete marah sinni dabooqal arac abeeh Yallih

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَهَاجَرُوا۟ وَجَٰهَدُوا۟ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ وَٱلَّذِينَ ءَاوَوا۟ وَّنَصَرُوٓا۟ أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُؤْمِنُونَ حَقًّا ۖ لَّهُم مَّغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٧٤﴾

diini Qokle mari, woo mari usun nummah moominiini, usun sinni Rabbik dambi cabtii kee meqe Rizqhi lon jannatal.

75. Muhaajiriin kee Ansaarak lakal yeemeneeh guuroh Madiinâ fanah gexeeh Yallih gital siinî luk yinggicillee mari, toysa too mari sin loowot yaniih isin litoonum loonuuh siinil tanim keenil tan, Ramad-le marak gariiy garul keenik xayuk Raaqa nagrâ caddol Yallih kitaabal (kay Madqaa kee kay sharqil), diggah Yalli ummaanim yaaxigi kinni.

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مِنۢ بَعْدُ وَهَاجَرُوا۟ وَجَٰهَدُوا۟ مَعَكُمْ فَأُو۟لَٰٓئِكَ مِنكُمْ ۚ وَأُو۟لُوا۟ ٱلْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِى كِتَٰبِ ٱللَّهِ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌۢ ﴿٧٥﴾

SUURAT ATTAWBÁ

Madiinal Obte, 129 Aayat Takke

بَرَآءَةٞ مِّنَ ٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦٓ إِلَى ٱلَّذِينَ عَٰهَدتُّم
مِّنَ ٱلۡمُشۡرِكِينَ ١

1. Tamah Yallaa kee kay farmoytak Yallat agleytit haa maray isin xagana kah culteenik xagni gacsih maysaxxaga kinni mominiiney.

فَسِيحُواْ فِي ٱلۡأَرۡضِ أَرۡبَعَةَ أَشۡهُرٖ وَٱعۡلَمُوٓاْ
أَنَّكُمۡ غَيۡرُ مُعۡجِزِي ٱللَّهِ وَأَنَّ ٱللَّهَ مُخۡزِي
ٱلۡكَٰفِرِينَ ٢

2. Toysa korosey isin baaxô bagul amaanah anuk gexa affara Alsih gide, diggah isin Yallih digaalak assaqqe waytaanam ixiga, diggah Yalli koroosite mara xixxibise kinni.

وَأَذَٰنٞ مِّنَ ٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦٓ إِلَى ٱلنَّاسِ يَوۡمَ ٱلۡحَجِّ
ٱلۡأَكۡبَرِ أَنَّ ٱللَّهَ بَرِيٓءٞ مِّنَ ٱلۡمُشۡرِكِينَ
وَرَسُولُهُۥۚ فَإِن تُبۡتُمۡ فَهُوَ خَيۡرٞ لَّكُمۡۖ وَإِن
تَوَلَّيۡتُمۡ فَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّكُمۡ غَيۡرُ مُعۡجِزِي ٱللَّهِۗ
وَبَشِّرِ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ٣

3. Yallaa kee kay farmoytak sinaamah maysaxxaga kaxxa cajjih Ayró (Qarfa Qiidih Ayró kinnuk), diggah Yallaa kee kay farmoyti Yallat agleytit haa marah xagana gacseenimih maysaxxaga, tokkel korosey Yallal gacteenik kollay, toysa toh kayrih siinih tayseh, islaam diinit derre cabteenik, toysa diggah isin Yallih digaalak Assaqqe waytaanam ixiga, Nabiyow ama korosuy islaam diinit derre cabta Qansarissa digaalal ken meesiisaay ken aytikumus.

إِلَّا ٱلَّذِينَ عَٰهَدتُّم مِّنَ ٱلۡمُشۡرِكِينَ ثُمَّ لَمۡ
يَنقُصُوكُمۡ شَيۡـٔٗا وَلَمۡ يُظَٰهِرُواْ عَلَيۡكُمۡ أَحَدٗا
فَأَتِمُّوٓاْ إِلَيۡهِمۡ عَهۡدَهُمۡ إِلَىٰ مُدَّتِهِمۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ
يُحِبُّ ٱلۡمُتَّقِينَ ٤

4. Moominiiney isin korosuk xagana kah culten maray sarra woo xaganak tu makeweeh Aggileweey sin naqboytiitik numtin Qaxat gaceweeh keenik num Qokle wee mara akke waytek, tokkel ken xagana keenih duudusa keenih xagten waktî fanah, diggah Yalli

isik meesita maray xagana duudusa kicnih.

فَإِذَا ٱنسَلَخَ ٱلْأَشْهُرُ ٱلْحُرُمُ فَٱقْتُلُوا۟ ٱلْمُشْرِكِينَ حَيْثُ وَجَدتُّمُوهُمْ وَخُذُوهُمْ وَٱحْصُرُوهُمْ وَٱقْعُدُوا۟ لَهُمْ كُلَّ مَرْصَدٍ ۚ فَإِن تَابُوا۟ وَأَقَامُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتَوُا۟ ٱلزَّكَوٰةَ فَخَلُّوا۟ سَبِيلَهُمْ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥﴾

5. Tokkel moominiiney korosuh amaan edde teceen affara Alsay curum Alsa deqsita yamurruqe waqdi, toysa koros elle geyinnaan aracal Qidaay seewah ken ibbixaay ken waasaay ken hooriya, ummaan gitay usun gacaanal keenih daffeyaay ken Qambaala, tonna hinnay usun koroosannuk Yallal gaceeniih kaal yeemeneeniih salat sooliseeniih Zaká yeceenik, toysa gita keenih cabaay yanitoonay ken ixxica, diggah Yalli dambi cabti-li xuwawli kinni kaal gace marah.

وَإِنْ أَحَدٌ مِّنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ٱسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ حَتَّىٰ يَسْمَعَ كَلَٰمَ ٱللَّهِ ثُمَّ أَبْلِغْهُ مَأْمَنَهُۥ ۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَّا يَعْلَمُونَ ﴿٦﴾

6. Nabiyow korosuk numuk teyni yoo wad axcuk koo eleelitek toysa kaa wad, Yallih yab (Qhuraan kinnuk) oobbuuy kay addal nummak tanim ubullu haam fanah, tohuk lakal aslumeweek kak yemeete ikke amaanah anuk kaa guddus, too wadu keenit kah aba innam usun diggah islaam diinih adda aaxige waa mara yekkeenimih sabbata.

كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ عِندَ ٱللَّهِ وَعِندَ رَسُولِهِۦٓ إِلَّا ٱلَّذِينَ عَٰهَدتُّمْ عِندَ ٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ ۖ فَمَا ٱسْتَقَٰمُوا۟ لَكُمْ فَٱسْتَقِيمُوا۟ لَهُمْ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلْمُتَّقِينَ ﴿٧﴾

7. Yallih xaquu kee kay farmoytih xaqul koros xagana lem mannal takkeeh? Moominiiney isin keenik Caram masgiidih xaqul xagana kah culten mara akke waytek, usun keenih hayten xaganal soolaanaah kaa aggilewaanam fanah, toysa isin too xaganal keenih soolaay kaa maggalina, diggah Yalli xagana duudusaah isik meesita mara kicnih.

كَيْفَ وَإِن يَظْهَرُوا۟ عَلَيْكُمْ لَا يَرْقُبُوا۟
فِيكُمْ إِلًّا وَلَا ذِمَّةً ۚ يُرْضُونَكُم
بِأَفْوَٰهِهِمْ وَتَأْبَىٰ قُلُوبُهُمْ وَأَكْثَرُهُمْ
فَٰسِقُونَ ﴿٨﴾

8. Korosuh xagana haanaah keenih duudusaanam mannal takkeeh? Usun qandeh siinik yeyseenik moominiiney xagana siinih madacrisaanaay ramaddiinu siinih madacrisaanak, usun sinni yaabay qaxmeqet sin leedisaanaah ken lubbitte woh cintah, keenik maggo mari xagana baysaah usun Yallih amrik yewqe mara kinnon.

ٱشْتَرَوْا۟ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَصَدُّوا۟ عَن
سَبِيلِهِۦٓ ۚ إِنَّهُمْ سَآءَ مَا كَانُوا۟
يَعْمَلُونَ ﴿٩﴾

9. Usun (koros kinnuk) Yallih Qhuraanih aayootat addunyâ dago duyyey bura-le edde xaamiteeniih cakki gitak sinam waasen, diggah usun manxu qaxuma taamaay abak sugeenim.

لَا يَرْقُبُونَ فِى مُؤْمِنٍ إِلًّا وَلَا ذِمَّةً ۚ
وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُعْتَدُونَ ﴿١٠﴾

10. Tama koros moomintu qiddaamat xagana madacrissaay ramaddiinu madacrissa, woo mari usun koroosannuu kee uma taamat caddok tatre mara kinnon.

فَإِن تَابُوا۟ وَأَقَامُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتَوُا۟
ٱلزَّكَوٰةَ فَإِخْوَٰنُكُمْ فِى ٱلدِّينِ ۗ
وَنُفَصِّلُ ٱلْـَٔايَٰتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿١١﴾

11. Tonna hinnay tama koros Yallak kalah aqbudak sugtem cabbaay kaa inkittossuuy salat soolissiiy zaka acuyyu heenik toysa usun sin tooboko Islaam diinil, aayoota tamannal baxxaqqa hayna yaaxigeeh edde yantifiqe marah.

وَإِن نَّكَثُوٓا۟ أَيْمَٰنَهُم مِّنۢ بَعْدِ عَهْدِهِمْ
وَطَعَنُوا۟ فِى دِينِكُمْ فَقَٰتِلُوٓا۟ أَئِمَّةَ ٱلْكُفْرِ ۙ
إِنَّهُمْ لَآ أَيْمَٰنَ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَنتَهُونَ ﴿١٢﴾

12. moominiiney ama koros xagana siinih culteek gamadal usun sinni xagana yiggileeniih sin diini qaybiseenik, toysa koros kee koros mirocti qida, diggah usun xaganah loonum maloonuk ken qida koroosannuu kee Islaam diinih naqabuk idiyyiiy raqqa iyyaanam fanah.

أَلَا تُقَٰتِلُونَ قَوْمًا نَّكَثُوٓا۟ أَيْمَٰنَهُمْ
وَهَمُّوا۟ بِإِخْرَاجِ ٱلرَّسُولِ وَهُم
بَدَءُوكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ ۚ أَتَخْشَوْنَهُمْ ۚ فَٱللَّهُ
أَحَقُّ أَن تَخْشَوْهُ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾

13. Moominiin buttay xagnitte yiggileeh sin diini qaybiseeh Yallih farmoyta Makkak yayyaaqem faxe marâ luk mataamaanaa? naharsi adda qeb siinit abteeh qimbissem keenik isin ken kee ken qeebik meesittaanaa? Toysa isik meesitaanam cakkisittam Yalla kinni nummah isin moominiin tekkeenik.

قَٰتِلُوهُمْ يُعَذِّبْهُمُ ٱللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ
وَيُخْزِهِمْ وَيَنصُرْكُمْ عَلَيْهِمْ وَيَشْفِ صُدُورَ
قَوْمٍ مُّؤْمِنِينَ ﴿١٤﴾

14. Moominiin buttay Yallih naqboytiitî luk oomiya Yalli sin gabat ken digaaleleeh ken xixxibiselek, keenil sin qokleleeh moominiinih yan marih alilwak rooka duugelek.

وَيُذْهِبْ غَيْظَ قُلُوبِهِمْ ۗ وَيَتُوبُ ٱللَّهُ عَلَىٰ
مَن يَشَآءُ ۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٥﴾

15. Yalli moominiin lubbittek naqabu kaleleeh Yalli isih faxa maray kaal gacak gacim oggolele, Yalli ixxiga-li naggaara.

أَمْ حَسِبْتُمْ أَن تُتْرَكُوا۟ وَلَمَّا يَعْلَمِ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ
جَٰهَدُوا۟ مِنكُمْ وَلَمْ يَتَّخِذُوا۟ مِن دُونِ ٱللَّهِ
وَلَا رَسُولِهِۦ وَلَا ٱلْمُؤْمِنِينَ وَلِيجَةً ۚ
وَٱللَّهُ خَبِيرٌۢ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾

16. Wonna hinnak moominiin buttay Yalli sin mokkore (aqayyaare) kal sin cabam tekkeleenii? Yalli siinik yingicilleeh giclo kaah caglise maraa kee giclo kaah caglise wee mara siinik uybulluuy, Yallaa kee Kay farmoytaay moominiinik kalah yan mara dateh awlah haysitewee maray usuk dumaak yeexege siinik yaaxigemkeh, Yalli isin abba haytaanamak adda yaaxigi kinni.

مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ أَن يَعْمُرُوا۟ مَسَٰجِدَ ٱللَّهِ
شَٰهِدِينَ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِم بِٱلْكُفْرِ ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ
حَبِطَتْ أَعْمَٰلُهُمْ وَفِى ٱلنَّارِ هُمْ
خَٰلِدُونَ ﴿١٧﴾

17. Yallat agleytit haa marah maxiqtaay matakka Yallih masaagid xisaanaah qibaada elle abaanam usun sinni nafsil koroosannuh sumaaqita marah anuk, too mari Qhiyaamah ayró

taamoomi kak bayte maraay usun girál waaran.

18. Cagalah Yallih masaagid xissam Yallaa kee ellecaboh ayró nummayseeh salat sooliseeh zaká yeceeh Yallak sa tuk meesitewee mara, toysa woo mari tirri iyye marih loowot yan mara yakken.

إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَٰجِدَ ٱللَّهِ مَنْ ءَامَنَ بِٱللَّهِ
وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ وَأَقَامَ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتَى
ٱلزَّكَوٰةَ وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا ٱللَّهَ فَعَسَىٰٓ أُو۟لَٰٓئِكَ
أَن يَكُونُوا۟ مِنَ ٱلْمُهْتَدِينَ ﴿١٨﴾

19. Korosey Cajji marat abtan feqyaa (effeqyaa) kee masgidil caramat abtan xisne Yallaa kee ellecaboh ayró nummayseeh Yallih gital yingicilee numih inna abtaanaah missossaanaa? Moominiin kee koros Yallih xaqul mamissowtak, Yalli isi nafsi koroosannut yudlume mara kayri taamal tirri mahaa.

أَجَعَلْتُمْ سِقَايَةَ ٱلْحَآجِّ وَعِمَارَةَ
ٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ كَمَنْ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ
ٱلْءَاخِرِ وَجَٰهَدَ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ ۚ لَا يَسْتَوُۥنَ عِندَ
ٱللَّهِ ۗ وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٩﴾

20. Usun Yallal yeemeneeh koros baaxook muslimiin baaxo fan guuroh gexeeh sinni maaluuy sinni nafsih Yallih gital yingicillee mara Yallih qangara fayya ittamkeh, usun Yallih xaqul kaxxa arac-le mara, woo mari usun niqmat-le Jannootal yaffoofe mara.

ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَهَاجَرُوا۟ وَجَٰهَدُوا۟ فِى سَبِيلِ
ٱللَّهِ بِأَمْوَٰلِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ أَعْظَمُ دَرَجَةً عِندَ
ٱللَّهِ ۚ وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْفَآئِزُونَ ﴿٢٠﴾

21. Tama moominiin ken Rabbi kaak yan Racmat kee kacanuy farakka-le kee leedaay Jannootay amurruqewaa niqmat addal kak yanil ken aytikumusa.

يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُم بِرَحْمَةٍ مِّنْهُ وَرِضْوَٰنٍ
وَجَنَّٰتٍ لَّهُمْ فِيهَا نَعِيمٌ مُّقِيمٌ ﴿٢١﴾

22. Usun woo Jannootah addal umman waaran, diggah Yalli isi xaqul kaxxa galtó-le yeemeeneeh meqe taama abbaasite marah.

خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدًا ۚ إِنَّ ٱللَّهَ عِندَهُۥٓ أَجْرٌ
عَظِيمٌ ﴿٢٢﴾

23. Yallaa kee Kay farmoyta nummayse maraw sinni abbobtii kee sinni tooboko awlaytiitih

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَتَّخِذُوٓا۟
ءَابَآءَكُمْ وَإِخْوَٰنَكُمْ أَوْلِيَآءَ إِنِ

mahaysitina iimaanak koroosannu yikcineenik, siinik ken awlaytiitih haysita mari toysa woo mari usun sinni nafsi yudlume mara.

اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى الْإِيمَانِ ۚ وَمَن يَتَوَلَّهُم مِّنكُمْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٣﴾

24. Nabiyow moominiinik ixxic: isin sinni abbobtiiy, sinni xaylooy, sinni toobokooy, sinni agabuuy, sinni meela, maaluy teddereenih gaabosseenii kee kabxay xaamime waytik kak meesittaanaa kee qarway elle daffeytaanam kak kicintoonu Yallaa kee Kay farmoytaay Kay gital tangicilleenimik kacanuh siinit aysuk raqtek, toysa Yalli isi digaala sissikuk hinnay udurrutah siinit baahah gide qanbaalita, Yalli isi taaqatak yewqeh yan mara tirri mahaa.

قُلْ إِن كَانَ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسَاكِنُ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُم مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّىٰ يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ ۗ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٢٤﴾

25. Moominiiney Nummah Yalli maggo aroocal sin qokleh Kaal kelitten waqdi, cuneyni gaadih ayro sinni manga tossokooten waqdi qaduwwi siinik yeyseh, tokkel sin manga tu siinih maxiqinnaay baaxo farakkah lennah ciyah siinil gacte, tohuk lakal bukah kuddeeniih derre cabba hayten.

لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ وَيَوْمَ حُنَيْنٍ إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ كَثْرَتُكُمْ فَلَمْ تُغْنِ عَنكُمْ شَيْئًا وَضَاقَتْ عَلَيْكُمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ ثُمَّ وَلَّيْتُم مُّدْبِرِينَ ﴿٢٥﴾

26. Tohuk lakal Yalli isi xaquk satta isi farmoytaa kee moominiinil oobiseeh qaduwwih yesseedeenih, malaykak isin able waytan Qande oobiseeh koroositeh yan mara digaaleh, woh Yallih diinik sinam waassa korosih galto kinni.

ثُمَّ أَنزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَنزَلَ جُنُودًا لَّمْ تَرَوْهَا وَعَذَّبَ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ وَذَٰلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ ﴿٢٦﴾

ثُمَّ يَتُوبُ ٱللَّهُ مِنۢ بَعۡدِ ذَٰلِكَ عَلَىٰ مَن يَشَآءُۗ وَٱللَّهُ غَفُورٞ رَّحِيمٞ ٢٧

27. Tohuk wadir Yalli tama digaalah lakal koroosannuk isil gaca marak isih faxa marak gacim oggolah, Yalli dambi cabti-li xuwawli.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِنَّمَا ٱلۡمُشۡرِكُونَ نَجَسٞ فَلَا يَقۡرَبُواْ ٱلۡمَسۡجِدَ ٱلۡحَرَامَ بَعۡدَ عَامِهِمۡ هَٰذَا وَإِنۡ خِفۡتُمۡ عَيۡلَةٗ فَسَوۡفَ يُغۡنِيكُمُ ٱللَّهُ مِن فَضۡلِهِۦٓ إِن شَآءَۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌ حَكِيمٞ ٢٨

28. Kee yeemeneh yan maraw cagalah koros Najaasa kinnik asanatak wadir usun caram Masgiidil xayyoowe woonay, isin tussinnak meesitteenik, toysa Yalli isih faxek sarra sin gaddalise-le isi muxxoh, diggah yalli ixxiga-li Naggaara.

قَٰتِلُواْ ٱلَّذِينَ لَا يُؤۡمِنُونَ بِٱللَّهِ وَلَا بِٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ ٱلۡحَقِّ مِنَ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡكِتَٰبَ حَتَّىٰ يُعۡطُواْ ٱلۡجِزۡيَةَ عَن يَدٖ وَهُمۡ صَٰغِرُونَ ٢٩

29. Muslimiiney kitab kah yontocowwime marak Yalla nummayse waytaah ellecaboh ayró nummayse waytaah Yallaa kee kay farmoyta carammossem, carammoyse waytaah, cakki diini, diinih haysite wayta korosû luk oomiya, usun sinni gabaak xixxibaanee kee ramma luk Gabbara acuyyu haanam fanah.

وَقَالَتِ ٱلۡيَهُودُ عُزَيۡرٌ ٱبۡنُ ٱللَّهِ وَقَالَتِ ٱلنَّصَٰرَى ٱلۡمَسِيحُ ٱبۡنُ ٱللَّهِۖ ذَٰلِكَ قَوۡلُهُم بِأَفۡوَٰهِهِمۡۖ يُضَٰهِـُٔونَ قَوۡلَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِن قَبۡلُۚ قَٰتَلَهُمُ ٱللَّهُۖ أَنَّىٰ يُؤۡفَكُونَ ٣٠

30. Yahuud Quzeyri Yallih baxa itteeh, Nasaara Masiic (Nabii Qiisa kinnuk) Yallih baxa itte, toh ken maxcoy ken afat taniy usun diraabah ginnaasiteeni, usun woo maxcot keenik duma koroosite marih maxco gabbaaqoonuh ken edde ceelan, Yalli ken qiday isi racmatak ken yayxaarayik mannaay cakkik deedal fanah elle makkootaanam.

ٱتَّخَذُوٓاْ أَحۡبَارَهُمۡ وَرُهۡبَٰنَهُمۡ أَرۡبَابٗا مِّن دُونِ ٱللَّهِ وَٱلۡمَسِيحَ ٱبۡنَ مَرۡيَمَ وَمَآ أُمِرُوٓاْ إِلَّا لِيَعۡبُدُوٓاْ إِلَٰهٗا

31. Yahuud kee Nasaara sinni qolamáa kee keenik qibaadá aba mara Yallak kalah yallitteh haysitte, Maryam baxa Nabii Qiisa Yallah haysiteeniih kaa yuqbuden

usun kalah elle amrisimeenim malon inki Yalla yabudeenimkeh iyyaanam akke waytek, qibaadá cakkisita Yalli mayan inki Yallak sa, Yalli agleh usun kaat hayya haanamak saytunnooweh.

وَٰحِدًا ۖ لَّآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۚ سُبْحَٰنَهُۥ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣١﴾

32. Koros isi afat ittaah ginnaasitta diraabat Yallih nooriy islaamaninno kinni bargussam faxxa, Yalli isi noori duudusaamak-sa bargusiyya kak cinah woh koros tanqibe way.

يُرِيدُونَ أَن يُطْفِـُٔوا۟ نُورَ ٱللَّهِ بِأَفْوَٰهِهِمْ وَيَأْبَى ٱللَّهُ إِلَّآ أَن يُتِمَّ نُورَهُۥ وَلَوْ كَرِهَ ٱلْكَٰفِرُونَ ﴿٣٢﴾

33. Yalla kinni isi farmoyta Mucammad صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ Qhuraan kee cakki diinil rubtem ummaan diinik iro (daga) kaa ciggiilisaah fayya kaa haamkeh, Yallat agleyta haa mari yanqibeway.

هُوَ ٱلَّذِىٓ أَرْسَلَ رَسُولَهُۥ بِٱلْهُدَىٰ وَدِينِ ٱلْحَقِّ لِيُظْهِرَهُۥ عَلَى ٱلدِّينِ كُلِّهِۦ وَلَوْ كَرِهَ ٱلْمُشْرِكُونَ ﴿٣٣﴾

34. Yallal yeemeneh yan maraw diggah kitab marih (Yahuud kee Nasaara kinnuk) qolamáa kee keenik qibaadá aba marak maggo mari sinam maalu cakki maleh yakme, usun islaam diiniy Yallih gita kinnik sinam waasan Nabiyow dahab kee qado lakqó kobxisaah kadnoonil daanisa maray Yallih gital Yallih cakki (zaka kinnuk) kak aceewa qansarissi ken hayta digaalál ken aytikumus.

۞ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِنَّ كَثِيرًا مِّنَ ٱلْأَحْبَارِ وَٱلرُّهْبَانِ لَيَأْكُلُونَ أَمْوَٰلَ ٱلنَّاسِ بِٱلْبَٰطِلِ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ ۗ وَٱلَّذِينَ يَكْنِزُونَ ٱلذَّهَبَ وَٱلْفِضَّةَ وَلَا يُنفِقُونَهَا فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ فَبَشِّرْهُم بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣٤﴾

35. Tama dahab kee qado lakqól Jahannam girá ursan ayró niqna gufti teetik taafeeh, ken foocitte kee ken gambitteey ken xiironwa edde carrisan, tamah sinni nafsih kadnoonil kobxisak Yallih cakki kak cinak sugteenimih digaalak tammoysa keenik iyyan tet daanisak sugteenimih sabbatah.

يَوْمَ يُحْمَىٰ عَلَيْهَا فِى نَارِ جَهَنَّمَ فَتُكْوَىٰ بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ وَظُهُورُهُمْ ۖ هَٰذَا مَا كَنَزْتُمْ لِأَنفُسِكُمْ فَذُوقُوا۟ مَا كُنتُمْ تَكْنِزُونَ ﴿٣٥﴾

36. Diggah Yallih xaqul lawcal macfuuzul alsittê loowo taban kee namma alsa takke, Yalli qaranwaa kee baaxó gine ayró, affara alsi (qarfa baahe, qarfa, qashuura, ragaaba) kak seemat leeh kay addat qeb abaanam Yalli carammoyseh toh massale diiniy mako sinni kinni toysa moominiiney tama alsittet sinni nafsi madlamina korosû luk inkih oomiya usun inkih siinî luk kah yaamen innaah diggah Yalli catoh isik meesita marâ luk yanim ixiga.

إِنَّ عِدَّةَ ٱلشُّهُورِ عِندَ ٱللَّهِ ٱثْنَا عَشَرَ
شَهْرًا فِى كِتَٰبِ ٱللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضَ مِنْهَآ أَرْبَعَةٌ حُرُمٌ ۚ ذَٰلِكَ ٱلدِّينُ
ٱلْقَيِّمُ ۚ فَلَا تَظْلِمُوا۟ فِيهِنَّ أَنفُسَكُمْ ۚ
وَقَٰتِلُوا۟ ٱلْمُشْرِكِينَ كَآفَّةً
كَمَا يُقَٰتِلُونَكُمْ كَآفَّةً ۚ وَٱعْلَمُوٓا۟
أَنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلْمُتَّقِينَ ﴿٣٦﴾

37. Cagalah Yalli seemat kah yecee alsittey carammottek alsa wadirroysaanaah aka alsa kay aracat kaa haanam koroosannuk fula kinni sheetan wohut koroositeh yan mara edde makkoysa usun woo affara alsak sanat alsa calalloysaanaah aka sanat kaa carammoysaanah Yalli seemat kah yecee affara alsay carammoysê loowo missal keenih tamaateeh, Yalli carammoysem calalloysaanamkeh, sheetan ken uma taamoomi keenit bilqisak, Yalli koroosite maray cakki gitak daggaawe tirri mahaa.

إِنَّمَا ٱلنَّسِىٓءُ زِيَادَةٌ فِى ٱلْكُفْرِ ۖ
يُضَلُّ بِهِ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ يُحِلُّونَهُۥ
عَامًا وَيُحَرِّمُونَهُۥ عَامًا لِّيُوَاطِـُٔوا۟ عِدَّةَ
مَا حَرَّمَ ٱللَّهُ فَيُحِلُّوا۟ مَا حَرَّمَ ٱللَّهُ ۚ
زُيِّنَ لَهُمْ سُوٓءُ أَعْمَٰلِهِمْ ۗ وَٱللَّهُ لَا
يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٣٧﴾

38. Yallal yeemene maraw macaay Yallih gital tangicilleenimkeh koros qeebih eweqa siinik iyyan waqdi kah taqilseeniih baaxól elle raqtaanaah sinni dabooqal kah daffeytaanam, akeerâ manok addunyâ manot leeddeenii? akeerâ manoh xaqul addunyâ mano dagom baxa akke waytek tu hinnak.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مَا لَكُمْ إِذَا
قِيلَ لَكُمُ ٱنفِرُوا۟ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ
ٱثَّاقَلْتُمْ إِلَى ٱلْأَرْضِ ۚ أَرَضِيتُم بِٱلْحَيَوٰةِ
ٱلدُّنْيَا مِنَ ٱلْءَاخِرَةِ ۚ فَمَا مَتَٰعُ
ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا فِى ٱلْءَاخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ ﴿٣٨﴾

إِلَّا تَنفِرُوا۟ يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا
وَيَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّوهُ
شَيْـًٔا ۗ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٩﴾

39. Moominiiney koros qeebih awqe wayteenik Yalli sin qansarissa digaalah sin digaaleleeh siinik kalah eweqa iyyeenik yawqeeh Yallaa kee kay farmoytih amri oggola mara siinik ciggiilisele, isin jihaadah awqe waytaanamat Yallak tu makaltan, Yalli ummaan iimih duddali.

إِلَّا تَنصُرُوهُ فَقَدْ نَصَرَهُ ٱللَّهُ إِذْ
أَخْرَجَهُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ ثَانِىَ ٱثْنَيْنِ إِذْ
هُمَا فِى ٱلْغَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَٰحِبِهِۦ
لَا تَحْزَنْ إِنَّ ٱللَّهَ مَعَنَا ۖ فَأَنزَلَ ٱللَّهُ
سَكِينَتَهُۥ عَلَيْهِ وَأَيَّدَهُۥ بِجُنُودٍ لَّمْ
تَرَوْهَا وَجَعَلَ كَلِمَةَ ٱلَّذِينَ
كَفَرُوا۟ ٱلسُّفْلَىٰ ۚ وَكَلِمَةُ ٱللَّهِ هِىَ
ٱلْعُلْيَا ۗ وَٱللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٤٠﴾

40. Moominiiney isin Nabiî luk awqe wayteeniih kaa qokle wayteenik, toysa nummah koroosite mari Makkak kaa yeyyeeqe waqdi Yalli kaa qokleh, usuk nammayak nammeyhaytuh anuk ken nammay gablal suge waqdiy usuk isi kataysa Aboobakarak marookitin diggah Yalli nê luk yanik kaak iyye, tokkel Yalli isi farmoytih lubbil isi xaquk satta oobiseeh isin able waytan qandet kaa maqarroyse, Yalli koroosite marih qangara bursuuseeh guba tet ciggiiliseeh Yallih qangaray "laa ilaaha illalla" kinni is iro raqta, Yalli mayso-li, naggaara.

ٱنفِرُوا۟ خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَٰهِدُوا۟
بِأَمْوَٰلِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ ۚ
ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾

41. Moominiiney jihaadah eweqa furraynaay idoolah anuk duddaa kee duddi dagnal inkih sinni maaluuy sinni nafsit ingicilliya Yallih gital gibdaay xabcal, too jihaadah abtan mawuq siinih aysuk raaqa isin woh yaaxige mara tekkeenik.

لَوْ كَانَ عَرَضًا قَرِيبًا وَسَفَرًا قَاصِدًا
لَّٱتَّبَعُوكَ وَلَٰكِنۢ بَعُدَتْ عَلَيْهِمُ

42. Yalli munaafiqhiin buttay gaaduk (tabuuk gaadu kinnuk) raqtuh Nabiil idini esserte assacakkuk

iyyeh:Nabiyow ken kah sectam xayikkeek orbisan xannabaa kee axxeerewaa safaray xayik suginnay usun koo kataatak yenen, kinnih immay gitay xeeriih taqabi-le keenit yexxeereeh raaqeenih, isin sarra gactan waqdi usun Yallal siinih xiibite lon tu malkitak siinî luk nawqem duudinninoy siinî luk awaquk nen axcuk, usun sinni nafsi diraabah aban xiibat finqisan, diggah Yalli usun dirableela kinnoonum keenik yaaxigeh.

الشُّقَّةُ ۚ وَسَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَوِ اسْتَطَعْنَا لَخَرَجْنَا مَعَكُمْ يُهْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٤٢﴾

43. Nabiyow Yalli qafu koh abehik tama munaafiqhiinih gaaduk raaqaanamih idini macah teceeh? numma yacee mari koh keenik baxxaqqaay dirableela keenik ixxiggi haytam fanah.

عَفَا اللَّهُ عَنْكَ لِمَ أَذِنْتَ لَهُمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَتَعْلَمَ الْكَاذِبِينَ ﴿٤٣﴾

44. Nabiyow Yallaa kee ellecaboh ayró nummayse mari sinni maaluuy sinni nafsit Yallih gital yangicilleenimik idini koo messeran gaaduk raaqaanamkeh, Yalli isik meesitah yan mara yaaxigi kinni.

لَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ ﴿٤٤﴾

45. Nabiyow cagalah Jihaadak raaqaanamah idini koo essertam Yallaa kee ellecaboh ayró nummaysewaah lubbitte kak atu islaamaninnok luk temeeteemik agaywaagat tan mara, tokkel usun sinni agaywaagaa kee baditit yanin.

إِنَّمَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَارْتَابَتْ قُلُوبُهُمْ فَهُمْ فِي رَيْبِهِمْ يَتَرَدَّدُونَ ﴿٤٥﴾

46. Nabiyow tama Munaafiqhiin kô luk jihaadah tawqem faxinnay silac kee sakayiiy meerra kah massoysak gulguluh gacak ten, kinnih immay

*وَلَوْ أَرَادُوا الْخُرُوجَ لَأَعَدُّوا لَهُ عُدَّةً وَلَٰكِنْ كَرِهَ اللَّهُ انْبِعَاثَهُمْ فَثَبَّطَهُمْ وَقِيلَ اقْعُدُوا مَعَ الْقَاعِدِينَ ﴿٤٦﴾

Yalli ken mawuq mafaxinnaay niya keenik yiggileeh yawqeenimik tutaan keenil Qide urruuy agabuuy lakmisa maray daffeyak Raaqê luk sinni buxaaxil daffeya keenik iyyen.

47. Moominiiney ama munaafiqhiin jihaadah siinî luk awqinnay umaanee kee finqak sa siinih ossaanam luk manannon, sin fanal ittal hayah sissikuk angayyuk yenen, sin fanat naqabuu kee fitna uguttam faxaanaah gurrusan, Moominiiney sin addat iimaan kak boola-le maray sin xaagitte ankacsaah keenih beya yan, Yalli ama munaafiqhiiniy daalimiinih tani yaaxigi kinni.

لَوْ خَرَجُوا۟ فِيكُم مَّا زَادُوكُمْ إِلَّا خَبَالًا
وَلَأَوْضَعُوا۟ خِلَٰلَكُمْ يَبْغُونَكُمُ ٱلْفِتْنَةَ
وَفِيكُمْ سَمَّٰعُونَ لَهُمْ ۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌۢ
بِٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٤٧﴾

48. Nummah ama munaafiqhiin dumaak moominiinih islaam diinik ken edde waasan fitnat gurrusen, Nabiyow usun ku diini baysoonuh uma malah koh malseeniih caagiida gabaggabah koh Koran korissi heen, Yallih xaquk cakki koh xikkiiy Yallih diini kulli diinik iro raqqa iyyam fanah, usun woh niqibuk.

لَقَدِ ٱبْتَغَوُا۟ ٱلْفِتْنَةَ مِن قَبْلُ وَقَلَّبُوا۟ لَكَ
ٱلْأُمُورَ حَتَّىٰ جَآءَ ٱلْحَقُّ وَظَهَرَ أَمْرُ ٱللَّهِ
وَهُمْ كَٰرِهُونَ ﴿٤٨﴾

49. Nabiyow ama munaafiqhiinik jihaadak Raaqamkeh idini yoh acuy agabuu kee maali fitnatat yoo maqidin kok iyya num keenit yan, Oobbiya!nummah ama munaafiqhiin kaxxa fitnatat raddeeh, koroositteh gaaduk raqteemih sabbatah, diggah jahannam gira koroosite marat maroh tan.

وَمِنْهُم مَّن يَقُولُ ٱئْذَن لِّى وَلَا تَفْتِنِّى ۚ
أَلَا فِى ٱلْفِتْنَةِ سَقَطُوا۟ ۗ وَإِنَّ جَهَنَّمَ
لَمُحِيطَةٌۢ بِٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٤٩﴾

إِن تُصِبْكَ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ ۖ وَإِن تُصِبْكَ مُصِيبَةٌ يَقُولُوا قَدْ أَخَذْنَا أَمْرَنَا مِن قَبْلُ وَيَتَوَلَّوا وَّهُمْ فَرِحُونَ ﴿٥٠﴾

50. Nabiyow maqaanek xannabaa kee edde tafricem koo geytek woh keenit umaah Rookitaanah, musiibat gibdaa kee buki koo geek, wohut wallitaanaah nummah nanu ninni nafsih dumaak cibaara abitneeh Qeebih mawaqqino iyyan, usun wallitak derre cabba haak fooran.

قُل لَّن يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا هُوَ مَوْلَانَا ۚ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾

51. Nabiyow ama maray jihaadak raaqek ixxic:Yalli nel mekleeh nel yuktubeemik sa inkinnah nee xagtu waytam matan, Usuk nee qoklaah usuk nee dacrisa, toysa moominiin dubuk Yallal kelittay.

قُلْ هَلْ تَرَبَّصُونَ بِنَا إِلَّا إِحْدَى الْحُسْنَيَيْنِ ۖ وَنَحْنُ نَتَرَبَّصُ بِكُمْ أَن يُصِيبَكُمُ اللَّهُ بِعَذَابٍ مِّنْ عِندِهِ أَوْ بِأَيْدِينَا ۖ فَتَرَبَّصُوا إِنَّا مَعَكُم مُّتَرَبِّصُونَ ﴿٥٢﴾

52. Nabiyow munaafiqhiinik isin ellecabo kak meqe namma tiyak tiyakteynak-sa nek qambaltaanam litoonuu?siinik naysem kee shahaadah rabaanamak-sa, nanu ellecabo kak uma namma tiyak tiyakteyna siinih qamballa, Yalli isi xaquk sin edde finqisa digaalá sin xagsee kee hinnay Yalli ni gabat sin qide yakkem siinih qamballa, toysa isin nel obtam qambaala diggah nanu siinil obtam siinî luk qamballák keenik ixxic.

قُلْ أَنفِقُوا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا لَّن يُتَقَبَّلَ مِنكُمْ ۖ إِنَّكُمْ كُنتُمْ قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٥٣﴾

53. Nabiyow munaafiqhiinik sinni maalu elle faxxa haytan innal acuya faxak hinnay faxewaak inkinnah Yalli sin mattaccoo siinik moggolak, diggah isin Yallih taaqatak yewqe mara tekkeenimih sabbatah keenik ixxic.

وَمَا مَنَعَهُمْ أَن تُقْبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَٰتُهُمْ إِلَّآ أَنَّهُمْ كَفَرُوا۟ بِٱللَّهِ وَبِرَسُولِهِۦ وَلَا يَأْتُونَ ٱلصَّلَوٰةَ إِلَّا وَهُمْ كُسَالَىٰ وَلَا يُنفِقُونَ إِلَّا وَهُمْ كَٰرِهُونَ ﴿٥٤﴾

54. Munaafiqhiinik maaluk yeceenim keenik kah oggolsime waytem diggah usun Yallaa kee Kay farmoytal koroositeenimih sabbat akke waytek kalah tu hinna, usun salaatah qilsuk tutaan luk yamaaten ken akke waytek mayamaataanaay sinni maalu faxewaak yaceen ken akke waytek mayacaan.

فَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَٰلُهُمْ وَلَآ أَوْلَٰدُهُمْ ۚ إِنَّمَا يُرِيدُ ٱللَّهُ لِيُعَذِّبَهُم بِهَا فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنفُسُهُمْ وَهُمْ كَٰفِرُونَ ﴿٥٥﴾

55. Tokkel Nabiyow munaafiqhiin maalih mangaa kee ken xayloh manga massakaatin, cagalah Yalli keenih yeceemit addunyâ manol ken digaalam faxak, ken roocitte usun koroosannut anuk tawqemkeh.

وَيَحْلِفُونَ بِٱللَّهِ إِنَّهُمْ لَمِنكُمْ وَمَا هُم مِّنكُمْ وَلَٰكِنَّهُمْ قَوْمٌ يَفْرَقُونَ ﴿٥٦﴾

56. Diggah tama munaafiqhiin nanu sin innaah moominiin kinnino axcuk Yallal xiibitta, usun sin innah moominiinih yan maray yeemene hinnon, kinnih immay usun siinik meesitaah meesih xiibita mara kinnon.

لَوْ يَجِدُونَ مَلْجَـًٔا أَوْ مَغَٰرَٰتٍ أَوْ مُدَّخَلًا لَّوَلَّوْا۟ إِلَيْهِ وَهُمْ يَجْمَحُونَ ﴿٥٧﴾

57. Ama munaafiqhiin edde rebsimtaah eleelitta kalqoota geyinnay hinnay edde qellitan gabol geyinnay hinnay baaxok addat ceya-le aracay edde culaana geyinnay usun sissikuk woo arac fanah gexak yenen.

وَمِنْهُم مَّن يَلْمِزُكَ فِى ٱلصَّدَقَٰتِ فَإِنْ أُعْطُوا۟ مِنْهَا رَضُوا۟ وَإِن لَّمْ يُعْطَوْا۟ مِنْهَآ إِذَا هُمْ يَسْخَطُونَ ﴿٥٨﴾

58. Nabiyow atu sadaqhat mekelta waqdi munaafiqhiinik koo qaybisa mari yan, tokkel woo sadaqhatak tu keenih tontocowwimek edde leedaanaah tibbi iyyan, woo sadaqhatak tu keenih antacawwime waytek too waqdi usun yanqibeenih.

وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا۟ مَآ ءَاتَىٰهُمُ ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥ وَقَالُوا۟ حَسْبُنَا ٱللَّهُ سَيُؤْتِينَا ٱللَّهُ مِن فَضْلِهِۦ وَرَسُولُهُۥٓ إِنَّآ إِلَى ٱللَّهِ رَٰغِبُونَ ﴿٥٩﴾

59. Nabiyow ama sadaqhat meklal koo qaybissa munaafiqhiin Yallaa kee kay farmoyta keenih teceemit leeddaah Yalli nee xiqaah Yalli isi muxxoh neh aceeleeh kay farmoyti Yalli kaah yeceemik nee xaqmisele, diggah nanu Yallih taaqat kee Kay muxxoh sangella iyya mara akkinnoonuy keenih aysuk ten.

إِنَّمَا ٱلصَّدَقَٰتُ لِلْفُقَرَآءِ وَٱلْمَسَٰكِينِ وَٱلْعَٰمِلِينَ عَلَيْهَا وَٱلْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ وَفِى ٱلرِّقَابِ وَٱلْغَٰرِمِينَ وَفِى سَبِيلِ ٱللَّهِ وَٱبْنِ ٱلسَّبِيلِ ۖ فَرِيضَةً مِّنَ ٱللَّهِ ۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٦٠﴾

60. Cagalah zaká kah tantacawwimem tumaleelaay, tudagoytit kee zakâ maalut taamita maraay, islaamaninno kak qaagitan maraay, hinnay iimaan digga kak faxan maray lubbitte kak Islaam fan xayyoysaana, naqoosâ currusiyyaa kee magoyta elle tiqilsee maraay, Yallih gitah tangicillee gaadileey, gexsô numuy sakyi elle yiggirqe kinni, tamah zakâ meklah madqay Yalli moominiinil fardi abe kinni, Yalli isi naqoosah meqem Yaaxigi naggaara.

وَمِنْهُمُ ٱلَّذِينَ يُؤْذُونَ ٱلنَّبِىَّ وَيَقُولُونَ هُوَ أُذُنٌ ۚ قُلْ أُذُنُ خَيْرٍ لَّكُمْ يُؤْمِنُ بِٱللَّهِ وَيُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَةٌ لِّلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مِنكُمْ ۚ وَٱلَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ ٱللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦١﴾

61. munaafiqhiinit Yallih Nabii adá aba maray usuk aytiy isik axcinnaanihim ankacsaah nummaysa kaak iyya mari keenit yan, Nabiyow keenik ixxic; usuk siinih kayri aytî kal umaaneh aytiy umaané ankacissa hinna, usuk Yalla nummaysaah moominiin kaah bahta xaagul ken nummaysah, usuk siinik yeemene marah nacror kinni, Yallih farmoyta adá abah yan mari qansarissi ken hayta digaalá lon.

يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ لِيُرْضُوكُمْ وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ أَحَقُّ أَن يُرْضُوهُ إِن كَانُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٦٢﴾

62. Munaafiqhiin dirab xiibah Yallal siinih xiibitta moomoniiney usun sinni yaabat sin leedisaanaah nummassaanamkeh, Yallaa kee kay farmoyta usun leedisaanam faxxintaah leedisiyya cakkisitak raqtam usun nummah moominiinih yan mara yekkeenik.

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّهُ مَن يُحَادِدِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَأَنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا ذَٰلِكَ الْخِزْيُ الْعَظِيمُ ﴿٦٣﴾

63. Ama munaafiqhiin Yallaa kee kay farmoytah qaduwwi yakkeeh ken amri cina num, toysa diggah usuk Jahannam Girá lem mayaaxigaanaa? usuk teetil waarak, toh kaxxa mangacannaa kee xixxibaane kinni.

يَحْذَرُ الْمُنَافِقُونَ أَن تُنَزَّلَ عَلَيْهِمْ سُورَةٌ تُنَبِّئُهُم بِمَا فِي قُلُوبِهِمْ قُلِ اسْتَهْزِئُوا إِنَّ اللَّهَ مُخْرِجٌ مَّا تَحْذَرُونَ ﴿٦٤﴾

64. Munaafiqhiin, suuray munaafiqhannuk ken lubbittet tanim keenih warissa sinnil obsimtaamak meesitaanaah cibbarsiman, Nabiyow keenik ixxic:isin Yallih diinil anqasa! Diggah Yalli isin munaafiqhannuk qellissaanaah kak cibbarsimtaanam siinik ayyaaqeleeh aybulleelek.

وَلَئِن سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ ۚ قُلْ أَبِاللَّهِ وَآيَاتِهِ وَرَسُولِهِ كُنتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ ﴿٦٥﴾

65. Nabiyow usun deedal kee kol aban anqasak edde yaniinim ken essertek diggah usun nanu uma niya edde aallewayna walalah furgatah walalak sugne axcelon, Nabiyow Yallaa kee kay aayootaay kay farmoytaa elle anqasak sugteenim?keenik ixxic.

لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُم بَعْدَ إِيمَانِكُمْ ۚ إِن نَّعْفُ عَن طَائِفَةٍ مِّنكُمْ نُعَذِّبْ طَائِفَةً بِأَنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿٦٦﴾

66. Munaafiqhiin buttay isin diraabah xiibitak malkittaanam maallinaay adda mawarsitina nummah isin teemeneeniik lakal koroositteenihik, siinik Yallal

gacteeh qafu esseritte buttah qafu abnek aka butta siinik digaalenno, diggah usun umeyniitih sugeeniih Yallal gaceweenimih sabbatah.

67. Lab munaafiqhiin kee say munaafiqhiinik gari garuk keenik yaniih usun inki mara umaanéh amrisaanaah maqaanék waasanamal, cillaaleh (cinnaaneh) maalu Yallih gitah yaceenimik sinni gaboobi yabbixeenimil, tokkel usun Yalla hawweeneeniih Yalli isi racmatak hawwensime mara ken abe, diggah munaafiqhiin usun Yallih taaqatak yewqe mara kinnon.

ٱلْمُنَٰفِقُونَ وَٱلْمُنَٰفِقَٰتُ بَعْضُهُم مِّنۢ
بَعْضٍ ۘ يَأْمُرُونَ بِٱلْمُنكَرِ
وَيَنْهَوْنَ عَنِ ٱلْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ
أَيْدِيَهُمْ ۚ نَسُوا۟ ٱللَّهَ فَنَسِيَهُمْ ۚ إِنَّ
ٱلْمُنَٰفِقِينَ هُمُ ٱلْفَٰسِقُونَ ﴿٦٧﴾

68. Yalli lab munaafiqhiin kee say munaafiqhiiniiy, koros Jahannam Giráh xagnise usun tet addal waarak, is digaaláh xiqqi ken hayta, Yalli isi racmatak ken yeyxeereeh umman aggiriqqe wayta digaalá lon Qhiyaamah ayró.

وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلْمُنَٰفِقِينَ وَٱلْمُنَٰفِقَٰتِ
وَٱلْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَٰلِدِينَ فِيهَا ۚ
هِىَ حَسْبُهُمْ ۚ وَلَعَنَهُمُ ٱللَّهُ ۖ وَلَهُمْ
عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٦٨﴾

69. Munaafiqhiin buttay sin taama siinik duma ambiya dirabboyse marih taama celta, usun siinik maqarah gibduk maaluu kee xayloh siinik manguk sugen, tokkel usun addunyak geen sinni aftot hatkeeniih siinik dumi mari isi aftot kah hatkennah isin sinni aftot teetik hatakteenih, Yalla dirabbossaanam kee deedalat giiriseenih siinik duma sugte ummatta kah edde giirisse innah, woo mari usun addunyaay akeeral taamoomi kak bayte mara, woo mari usun finqiteeh kasaarite mara kinnon.

كَٱلَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ كَانُوٓا۟ أَشَدَّ مِنكُمْ قُوَّةً
وَأَكْثَرَ أَمْوَٰلًا وَأَوْلَٰدًا فَٱسْتَمْتَعُوا۟
بِخَلَٰقِهِمْ فَٱسْتَمْتَعْتُم بِخَلَٰقِكُمْ
كَمَا ٱسْتَمْتَعَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِكُم
بِخَلَٰقِهِمْ وَخُضْتُمْ كَٱلَّذِى خَاضُوٓا۟ ۚ
أُو۟لَٰٓئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَٰلُهُمْ فِى ٱلدُّنْيَا
وَٱلْءَاخِرَةِ ۖ وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْخَٰسِرُونَ ﴿٦٩﴾

70. Tama munaafiqhiinih keenik naharat warree marih xaagi mamattoo? Nabii Nuuc maraay, Qaad deqsitta kedóo kee Samuud deqsitta kedóoy, Nabii Ibraahim maraay, Madyan maraa kee Nabii Luut maray magaalooli deerik afah elle korte kinni, tama marah inkih ken farmoytit baxxaqqa itta astooti luk keenih temeeteeh ken dirabboyseenih, tokkel Yalli dulmih ken finqiseh mananna, kinnih immay usun sinni nafsi koroosannut yudlume marah sugen.

أَلَمْ يَأْتِهِمْ نَبَأُ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ قَوْمِ
نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَقَوْمِ إِبْرَٰهِيمَ
وَأَصْحَٰبِ مَدْيَنَ وَٱلْمُؤْتَفِكَٰتِ ۚ أَتَتْهُمْ
رُسُلُهُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ ۖ فَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ
وَلَٰكِن كَانُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٧٠﴾

71. Lab moominiin kee say moominiinik gari garuk awlaytiitih yan, usun maqaanel amrisaanaah, umaanek waasan, salat soolisaanaah Zaká yaceeniih Yallaa kee kay farmoytih amri oggolaanah, woo marah yalli nacroore-le, diggah Yalli mayso-li naggaara.

وَٱلْمُؤْمِنُونَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَآءُ
بَعْضٍ ۚ يَأْمُرُونَ بِٱلْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ
ٱلْمُنكَرِ وَيُقِيمُونَ ٱلصَّلَوٰةَ وَيُؤْتُونَ
ٱلزَّكَوٰةَ وَيُطِيعُونَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥٓ ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ
سَيَرْحَمُهُمُ ٱللَّهُ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٧١﴾

72. Yalli lab moominiin kee say moominiin jannootay weeqaytitte guba kak gexxal xagnise usun tet addal waarak, meqe dabooqay qadni deqsitta jannootah addal tanih ken xagnise, wohuk nabuk raqtam Yallak leedaa kee kacanu geyaanama, too edde yabne niqmoota is kaxxa saami maqaanee kee maffaafa.

وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتِ جَنَّٰتٍ
تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا
وَمَسَٰكِنَ طَيِّبَةً فِى جَنَّٰتِ عَدْنٍ ۚ وَرِضْوَٰنٌ
مِّنَ ٱللَّهِ أَكْبَرُ ۚ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلْفَوْزُ
ٱلْعَظِيمُ ﴿٧٢﴾

73. Nabiyow korosut qeb seefit abaay munaafiqhiinit arrabat ab, abinaa kee maxco keenil iygibbidaay keenih maxabbacoowin, keenik

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِىُّ جَٰهِدِ ٱلْكُفَّارَ وَٱلْمُنَٰفِقِينَ
وَٱغْلُظْ عَلَيْهِمْ ۚ وَمَأْوَىٰهُمْ جَهَنَّمُ ۖ وَبِئْسَ
ٱلْمَصِيرُ ﴿٧٣﴾

orbeyna jahannama, is manxu gacta gacsimeynaay ken gacsimeyna.

74. Ama munaafiqhiin Rasuul xaafe weeniih kaah umaamak tu axce weenimih Yallal siinih xiibitan, Yalli amahal ken dirabboysak nummah usun koroosanni qangara iyyeeniih usun yuslumeeniik lakal koroositeenih, usun Rasuul qidimiy gee woonu waana niyaaten, Yallih farmoytaa kee Islaam diinik qeemiteenimiy faxeweeni malon, Yalli isi muxxok tut ken gaddaliseeh kay farmoyti xannabak ken xaqmisem akke waytek, tokkel ama koros munaafiqhannuk iimaan fanah gactek woh kayri keenih akkeleeh woh aysuk keenih raqta, iimaanat derre cabeenik, Yalli qansarissa digaaláh ken digaale-le addunyaay akeeral, usun baaxô bagul awlaytuy ken wada maloonuuy Qhiyaamah ayró uma digaalá keenik waasa cateyna malon.

يَحْلِفُونَ بِٱللَّهِ مَا قَالُوا۟ وَلَقَدْ قَالُوا۟ كَلِمَةَ ٱلْكُفْرِ وَكَفَرُوا۟ بَعْدَ إِسْلَٰمِهِمْ وَهَمُّوا۟ بِمَا لَمْ يَنَالُوا۟ ۚ وَمَا نَقَمُوٓا۟ إِلَّآ أَنْ أَغْنَىٰهُمُ ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥ مِن فَضْلِهِۦ ۚ فَإِن يَتُوبُوا۟ يَكُ خَيْرًا لَّهُمْ ۖ وَإِن يَتَوَلَّوْا۟ يُعَذِّبْهُمُ ٱللَّهُ عَذَابًا أَلِيمًا فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةِ ۚ وَمَا لَهُمْ فِى ٱلْأَرْضِ مِن وَلِىٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٧٤﴾

75. Munaafiqhiin tumaleelak:Yalli isi muxxok maalu neh yeceek diggah nanu sadaqhat kaak aceennooh meqe mari edde abam kaat abennooh meqe marak, marak teyna akkenno iyyaanamah Yallah xagana cule mari keenit yan.

* وَمِنْهُم مَّنْ عَٰهَدَ ٱللَّهَ لَئِنْ ءَاتَىٰنَا مِن فَضْلِهِۦ لَنَصَّدَّقَنَّ وَلَنَكُونَنَّ مِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿٧٥﴾

76. Tokkel Yalli isi muxxok maalu keenih yecee waqdi, woo xagana makeeniih woo maalul gaba yigibdeeniih usun Yallaa kee kay farmoytih amrit derre caben.

فَلَمَّآ ءَاتَىٰهُم مِّن فَضْلِهِۦ بَخِلُوا۟ بِهِۦ وَتَوَلَّوا۟ وَّهُم مُّعْرِضُونَ ﴿٧٦﴾

77. Tokkel Yalli ken uma taamáh galtóh ken lubbittet luk sugen munaafiqhannut munaafiqhannu keenih ossam ken ciggiilise Qhiyaamah ayró Yallat ongoorowwu iyyaanam fanah, usun Yalla kah xagnisen xagana Yallak makeeniih neemeneh axcuk dirab acayuk sugeenimih sabbatah.

فَأَعْقَبَهُمْ نِفَاقًا فِي قُلُوبِهِمْ إِلَىٰ يَوْمِ يَلْقَوْنَهُ
بِمَا أَخْلَفُوا اللَّهَ مَا وَعَدُوهُ وَبِمَا كَانُوا
يَكْذِبُونَ ﴿٧٧﴾

78. Ama munaafiqhiin diggah Yalli usun sinni nafsit qellisaanam kee usun sittin fanal aban garay yaaxigeh, diggah Yalli qellitti ittam inkih yaaxigi kinnim mayaaxigaanaa?

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ
وَنَجْوَاهُمْ وَأَنَّ اللَّهَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴿٧٨﴾

79. Ama munaafiqhiin moominiinik catóh sadaqhat yacee mara qaybissa, isi duddak sa tu geewaa maral keenik anqassah, Yalli usun aben anqasal ken galteleeh qansarissi ken hayta digaalá lon akeeral.

الَّذِينَ يَلْمِزُونَ الْمُطَّوِّعِينَ مِنَ
الْمُؤْمِنِينَ فِي الصَّدَقَاتِ وَالَّذِينَ لَا
يَجِدُونَ إِلَّا جُهْدَهُمْ فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ
سَخِرَ اللَّهُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٩﴾

80. Nabiyow ama munaafiqhiinih dambi-cabti esser hinnay dambi-cabti keenih messerin, atu malcina tabanih adda dambi-cabti keenih essertaway tohul Yalli dambi inkinnah keenih macaba, toh kah kinnim diggah usun Yallaa kee kay farmoytal koroositeenimih sabbata, Yalli isi taaqatak yewqe mara cakki gital tirri mahaa.

اسْتَغْفِرْ لَهُمْ أَوْ لَا تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ إِنْ تَسْتَغْفِرْ
لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ۚ ذَٰلِكَ
بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ۗ وَاللَّهُ
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٨٠﴾

81. Munaafiqhiinik Yallih farmoyti tabuuk gaaduh yewqeek gamadal kay amri cineeh daffeyak raaqe mari keenik sinni daffeynat walliteh, sinni maaluuy sinni nafsih Yallih gital yangicilleenim

فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ خِلَافَ رَسُولِ اللَّهِ
وَكَرِهُوا أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ
فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَالُوا لَا تَنْفِرُوا فِي الْحَرِّ ۗ قُلْ
نَارُ جَهَنَّمَ أَشَدُّ حَرًّا ۚ لَوْ كَانُوا يَفْقَهُونَ ﴿٨١﴾

mafaxinnoonuuy yinqibeenih, mariiy marak niqnat mawqina ittak iyyen, Nabiyow Jahannam gira niqnah wohuk gibduk raqta keenik ixxic, usun woh aaxiginnoonuy Nabiik raaqak manannon.

فَلْيَضْحَكُوا۟ قَلِيلًا وَلْيَبْكُوا۟ كَثِيرًا جَزَآءًۢ بِمَا كَانُوا۟ يَكْسِبُونَ ﴿٨٢﴾

82. Toysa ama munaafiqhiin Yallih farmoytak abte raaqat dago wakti addunyal tasuulay, akeeral maggo wakti weqtay usun edde sugen koroosannuu kee abak sugen uma taamah galtoh.

فَإِن رَّجَعَكَ ٱللَّهُ إِلَىٰ طَآئِفَةٍ مِّنْهُمْ فَٱسْتَـْٔذَنُوكَ لِلْخُرُوجِ فَقُل لَّن تَخْرُجُوا۟ مَعِىَ أَبَدًا وَلَن تُقَٰتِلُوا۟ مَعِىَ عَدُوًّا ۖ إِنَّكُمْ رَضِيتُم بِٱلْقُعُودِ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَٱقْعُدُوا۟ مَعَ ٱلْخَٰلِفِينَ ﴿٨٣﴾

83. Nabiyow Yalli tabuuk gaaduk munaafiqhiin buttak tû fanah Madiina koo gacseeh aka gaaduh kô luk yawqeenimih idini koo essereenik inkinnah wadiriik yô luk matawqaanaay inkinnah qaduwwit qeb yô luk mabtaana, diggah isin naharsi adda daffeynat leeddeenik raaqe marâ luk daffeya (toh agabuuy, salaadaay, lakmisa mara kinnuk) keenik ixxic.

وَلَا تُصَلِّ عَلَىٰٓ أَحَدٍ مِّنْهُم مَّاتَ أَبَدًا وَلَا تَقُمْ عَلَىٰ قَبْرِهِۦٓ ۖ إِنَّهُمْ كَفَرُوا۟ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَمَاتُوا۟ وَهُمْ فَٰسِقُونَ ﴿٨٤﴾

84. Nabiyow keenik rabeh yan marak inkinnah inki numul salat maabinaay maagaqah magaqal kaak masoolin, diggah usun Yallaa kee kay farmoytal koroositeeniih usun Yallih taaqatak yewqe marah anuk rabeenik.

وَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَٰلُهُمْ وَأَوْلَٰدُهُمْ ۚ إِنَّمَا يُرِيدُ ٱللَّهُ أَن يُعَذِّبَهُم بِهَا فِى ٱلدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنفُسُهُمْ وَهُمْ كَٰفِرُونَ ﴿٨٥﴾

85. Nabiyow munaafiqhiin maaluu kee ken xayloh manga massakaatin, cagalah Yalli addunyâ manol ken edde digaalaah ken roocitte usun koroosannut anuk tawqem faxak.

86. Nabiil suuray Yallal eemenaay kay farmoytâ luk jihaadah ingicilla itta obsimtek munaafiqhiinik gaddaliino leh yan mari idini koo esseraah, daffeyak raaqe marâ luk nee cabaay nanay nee ixxic iyyen.

وَإِذَآ أُنزِلَتْ سُورَةٌ أَنْ ءَامِنُوا۟ بِٱللَّهِ وَجَٰهِدُوا۟ مَعَ رَسُولِهِ ٱسْتَـْٔذَنَكَ أُو۟لُوا۟ ٱلطَّوْلِ مِنْهُمْ وَقَالُوا۟ ذَرْنَا نَكُن مَّعَ ٱلْقَٰعِدِينَ ﴿٨٦﴾

87. Ama munaafiqhiin sinni nafsih agabuu kee lakmisa maray buxaaxil raaqâ luk raaqa mara yakkeenimit leedeeniih dooriten, Yalli lubbitte keenik alfeh gaaduh Nabiî luk awqeweenimih sabbatah, tokkel usun maaqaane sinnik edde tanim mayaaxigan.

رَضُوا۟ بِأَن يَكُونُوا۟ مَعَ ٱلْخَوَالِفِ وَطُبِعَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٨٧﴾

88. Kinnih immay ama munaafiqhiin gaaduk raqtaamah Yallih farmoytaa kee kaâluk yeemeneh yan mari sinni maaluu kee sinni nafsit Yallih gital yingicilleenih, woo mari addunyal iisaa kee xannabá leeh, akeeral Jannat kee konnabá le, woo mari usun yoffoofe mara.

لَٰكِنِ ٱلرَّسُولُ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مَعَهُۥ جَٰهَدُوا۟ بِأَمْوَٰلِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ ۚ وَأُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمُ ٱلْخَيْرَٰتُ ۖ وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ ﴿٨٨﴾

89. Yalli moominiinih Qhiyaamah ayró weeqaytitte guba kak gexxa Jannoota massoyse usun teetil waarak, toh kaxxa asallam kee maffaafa kinni.

أَعَدَّ ٱللَّهُ لَهُمْ جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا ۚ ذَٰلِكَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ﴿٨٩﴾

90. Barri qarabak hortá Yallih farmoyta fan duudeway malkitak temeete Jihaadak raaqaanamih idini keenih yaceemkeh, Yallaa kee kay farmoyta dirabboyse mari jihaadak daffeyak raaqen tu malkite kalah, ama marak koroosite mari addunyal qidim kee seewah ken orbisaanam ken

وَجَآءَ ٱلْمُعَذِّرُونَ مِنَ ٱلْأَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ وَقَعَدَ ٱلَّذِينَ كَذَبُوا۟ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ ۚ سَيُصِيبُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٩٠﴾

xageleeh akeeral qansarissa digaalá ken xagele.

91. Idoolaay inti maleelaay lakmisa maraay tumaleelak yattacceem gee waa maral jihaadak daffeyak Raaqaanamah dambi mayan, usun Yallaa kee kay farmoytah iimaan kee meqe taamá cagliseenik, meqem abbaasita maray malkit-le jihaadak Raaqaamah ken elle kataatan giti mayan, Yalli dambi cabti-li xuwawli.

لَّيْسَ عَلَى ٱلضُّعَفَآءِ وَلَا عَلَى ٱلْمَرْضَىٰ وَلَا عَلَى
ٱلَّذِينَ لَا يَجِدُونَ مَا يُنفِقُونَ حَرَجٌ إِذَا
نَصَحُوا۟ لِلَّهِ وَرَسُولِهِۦ ۚ مَا عَلَى ٱلْمُحْسِنِينَ
مِن سَبِيلٍ ۚ وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٩١﴾

92. Nabiyow jihaadah kô luk gexaanamkeh ken edde Quukta feereyna keenih taceemkeh kol yemeete maray sin edde Quukaah beyam siinih mageya kak itte maray Rookah sinni intiitak ximo rifak fooreel dambi mayan, usun yaceenim gee weenimih sabbatah.

وَلَا عَلَى ٱلَّذِينَ إِذَا مَآ أَتَوْكَ لِتَحْمِلَهُمْ
قُلْتَ لَآ أَجِدُ مَآ أَحْمِلُكُمْ عَلَيْهِ
تَوَلَّوا۟ وَّأَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ ٱلدَّمْعِ حَزَنًا
أَلَّا يَجِدُوا۟ مَا يُنفِقُونَ ﴿٩٢﴾

93. Nabiyow cagalah dambii kee sahi gita edde-lem usun duudak gaddaloolah anuk gaaduk kok wadirroowaanamih idini koo essera maray salaadaay agabuuy lakmisa marâ luk Raaqaanamat leedeeh ruffu iyyeeh Yalli aben dambitteh lubbitte kak alfe mara kinni, tokkel usun ellecabo sinnik toomem yaaxige mara hinnon jihaadak Raaqeenimih sabbatah.

* إِنَّمَا ٱلسَّبِيلُ عَلَى ٱلَّذِينَ يَسْتَـْٔذِنُونَكَ
وَهُمْ أَغْنِيَآءُ ۚ رَضُوا۟ بِأَن يَكُونُوا۟ مَعَ ٱلْخَوَالِفِ
وَطَبَعَ ٱللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٩٣﴾

94. Moominiiney tama munaafiqhiiniy gaaduk siinik Raqte isin gactan waqdi diraabah malkitih adda siinih warsite le, Nabiyow keenik ixxic: malkit neh mamaaqitina

يَعْتَذِرُونَ إِلَيْكُمْ إِذَا رَجَعْتُمْ إِلَيْهِمْ ۚ
قُل لَّا تَعْتَذِرُوا۟ لَن نُّؤْمِنَ لَكُمْ قَدْ
نَبَّأَنَا ٱللَّهُ مِنْ أَخْبَارِكُمْ ۚ وَسَيَرَى ٱللَّهُ

nanu inkinnah sin ma-nummasnak, nummah Yalli sin xaagitte nel yeceeh sin adda neh warseh, sin taama Yallaa kee kay farmoyti sinni munaafiqhannuk gactaanam kee hinnay kay amok kate waytaanaah elle raqtaanam siinik ablele, tohuk lakal Qellittem kee tambulleem yaaxigî (Yalla kinnuk) fanah gacsimetton Rabteeniik lakal, tokkel yalli abak suggu itteenim siinih warseleeh sin elle galte-le Qhiyaamah ayró.

عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُۥ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَىٰ عَٰلِمِ
ٱلْغَيْبِ وَٱلشَّهَٰدَةِ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿٩٤﴾

95. Tama munaafiqhiin Yallal siinih xiibite-le isin gaaduk keenil tandabben waqdi, Qafu keenih abtaanaah wohul ken digaale waytaanamkeh, toysa isin derre keenit cabaay keenik exxeera, diggah usun Najaasa kinnoonuuh keenik orbeyna jahannam gira kinnik, munaafiqhannuu kee umaané abak sugeenimih galtoh.

سَيَحْلِفُونَ بِٱللَّهِ لَكُمْ إِذَا ٱنقَلَبْتُمْ
إِلَيْهِمْ لِتُعْرِضُوا۟ عَنْهُمْ ۖ فَأَعْرِضُوا۟ عَنْهُمْ ۖ
إِنَّهُمْ رِجْسٌ وَمَأْوَىٰهُمْ جَهَنَّمُ جَزَآءًۢ بِمَا
كَانُوا۟ يَكْسِبُونَ ﴿٩٥﴾

96. Moominiiney ama munaafiqhiin siinih xiibite-le leedaa kee kacnu siinik geyaanamkeh, toysa isin keenit leeddeeniih ken tikcineenik, toysa diggah Yalli isi amrik yewqe marat maleedaay mayakcina.

يَحْلِفُونَ لَكُمْ لِتَرْضَوْا۟ عَنْهُمْ ۖ فَإِن
تَرْضَوْا۟ عَنْهُمْ فَإِنَّ ٱللَّهَ لَا يَرْضَىٰ عَنِ
ٱلْقَوْمِ ٱلْفَٰسِقِينَ ﴿٩٦﴾

97. Barril madabah tan Qarab koroosannuu kee munaafiqhannuh magaalâ marak gibiduk raqta, diini madqooqik Yalli isi farmoytal oobisem Aaxige waanam ken celtaah ixxuk lon nacror sinnaa kee qolamak aben xexxaarah, Yalli yaaxigi Naggaara.

ٱلْأَعْرَابُ أَشَدُّ كُفْرًا وَنِفَاقًا وَأَجْدَرُ أَلَّا
يَعْلَمُوا۟ حُدُودَ مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِۦ ۗ
وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٩٧﴾

98. Ama Barril madabah tan Qarab Yallih gital yeceen maalu digaalaay doroquh sinnil heenim yakkaleeh wohuk beeta mari keenit yan, moominiiney usun balaa kee finqa siinih Qambaalan, kinnih immay finqaa kee bala keenil tadaaray, Yalli usun iyyaanam yaabbi ken niyat tanim yaaxigi kinni.

وَمِنَ ٱلۡأَعۡرَابِ مَن يَتَّخِذُ مَا يُنفِقُ مَغۡرَمٗا وَيَتَرَبَّصُ بِكُمُ ٱلدَّوَآئِرَۚ عَلَيۡهِمۡ دَآئِرَةُ ٱلسَّوۡءِۗ وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٞ ٩٨

99. Ama Barril madabah tan Qarabak Yallaa kee ellecaboh ayról yaamine maray Yallih gitah yaceeh yanim yallal isi xayyossaah kay kacanu edde geyaah kay farmoytih dooqa edde geyamkeh tet haysita mari keenit yan, Oobbiya!diggah tama taamoomi yallal ken xayyossa, Yalli isi Racmatah isi Jannat ken culse-le, diggah Yalli dambi cabti-li xuwawli kinni.

وَمِنَ ٱلۡأَعۡرَابِ مَن يُؤۡمِنُ بِٱللَّهِ وَٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِ وَيَتَّخِذُ مَا يُنفِقُ قُرُبَٰتٍ عِندَ ٱللَّهِ وَصَلَوَٰتِ ٱلرَّسُولِۚ أَلَآ إِنَّهَا قُرۡبَةٞ لَّهُمۡۚ سَيُدۡخِلُهُمُ ٱللَّهُ فِي رَحۡمَتِهِۦٓۚ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٞ ٩٩

100. Yallaa kee kay farmoyta nummaysaanam sinaamak Naharat yookme marak Muhaajiriin kee Ansaaraay maqaanel ken kataate marat Yalli leedeeh ken yikcineeh kaa kee kay farmoytat aben taaqatah, usun taaqat kee iimaanah Yalli keenih yecee galtot leedeeniih yikcineenih, Yalli Jannootay weeqaytitte guba kak gexxa keenih massoyse usun umman tet addal waarak, toh kaxxa saami maqaanee kee affaf kinni.

وَٱلسَّٰبِقُونَ ٱلۡأَوَّلُونَ مِنَ ٱلۡمُهَٰجِرِينَ وَٱلۡأَنصَارِ وَٱلَّذِينَ ٱتَّبَعُوهُم بِإِحۡسَٰنٖ رَّضِيَ ٱللَّهُ عَنۡهُمۡ وَرَضُواْ عَنۡهُ وَأَعَدَّ لَهُمۡ جَنَّٰتٖ تَجۡرِي تَحۡتَهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدٗاۚ ذَٰلِكَ ٱلۡفَوۡزُ ٱلۡعَظِيمُ ١٠٠

101. Madiinâ maraw!ama Barril madabah tan Qarabak sin deraafel yan marat munaafiqhiin tan, Madiinâ marak munaafiqhiiniy munaafiqhannul elle teedeeh kaal arcte tan, Nabiyow atu ken mataaxigaay nanu ken naaxigeh, nanu namma adda ken digaalenno, tohuk lakal Qhiyaamah ayró kaxxa digaalâ fan gacsime-lon.

وَمِمَّنْ حَوْلَكُم مِّنَ ٱلْأَعْرَابِ مُنَٰفِقُونَ ۖ وَمِنْ أَهْلِ ٱلْمَدِينَةِ مَرَدُوا۟ عَلَى ٱلنِّفَاقِ لَا تَعْلَمُهُمْ ۖ نَحْنُ نَعْلَمُهُمْ ۚ سَنُعَذِّبُهُم مَّرَّتَيْنِ ثُمَّ يُرَدُّونَ إِلَىٰ عَذَابٍ عَظِيمٍ ﴿١٠١﴾

102. Madiinâ maraa kee tet deraafel yan marak sinni dambitte yeelemeeh edde nadaamiteeh meqe taamaa (toobat kee aben nadaama kinnuk) kee kalah uma taama (Yallih farmoytih gaaduk aben raaqiyya kinnuk) ittat yesgellee mari keenit yaniih Yalli toobat keenik oggoleh, diggah Yalli dambi cabtili xuwawli.

وَءَاخَرُونَ ٱعْتَرَفُوا۟ بِذُنُوبِهِمْ خَلَطُوا۟ عَمَلًا صَٰلِحًا وَءَاخَرَ سَيِّئًا ۖ عَسَى ٱللَّهُ أَن يَتُوبَ عَلَيْهِمْ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٠٢﴾

103. Nabiyow ama yallal gace maray meqe taamaa kee uma taama ittat yesgelleh maaluk sadaqhatay dambittek ken saytunnoysaah arooca keenih fayya haa beyaay dambi cabtih dooqá keenih ab, diggah ku dooqá keenih Racmataay lubbi satta kinnik, Yalli ummaan dooqaa kee maxco yaabbi ken niyat tanim yaaxigi.

خُذْ مِنْ أَمْوَٰلِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِم بِهَا وَصَلِّ عَلَيْهِمْ ۖ إِنَّ صَلَوٰتَكَ سَكَنٌ لَّهُمْ ۗ وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٠٣﴾

104. Ama jihaadak Raaqe mari diggah Yalli usuk isi naqoosak toobat oggolaah sadaqhat raabitaah teetil sinam galtam maaxaginnaa? diggah Yalli usuk isi naqoosay isil gactek toobat oggolaah, usuk keenih xuwaw-li kinni.

أَلَمْ يَعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ ٱلتَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِۦ وَيَأْخُذُ ٱلصَّدَقَٰتِ وَأَنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلتَّوَّابُ ٱلرَّحِيمُ ﴿١٠٤﴾

وَقُلِ ٱعۡمَلُواْ فَسَيَرَى ٱللَّهُ عَمَلَكُمۡ وَرَسُولُهُۥ
وَٱلۡمُؤۡمِنُونَۖ وَسَتُرَدُّونَ إِلَىٰ عَٰلِمِ ٱلۡغَيۡبِ
وَٱلشَّهَٰدَةِ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ ١٠٥

105. Nabiyow ama jihaadak raaqe marak Yalli kicnim abaay Yalli niqbiimik exxeera Yallaa kee kay farmoytaay moominiin sin taama ablelek, isin Qhiyaamah ayro qellittam kee tambulleem yaaxigî (Yalla kinnuk) fanah gacsimetton, tokkel Yalli isin abba haak sugteenim siinih warsele keenik ixxic.

وَءَاخَرُونَ مُرۡجَوۡنَ لِأَمۡرِ ٱللَّهِ إِمَّا يُعَذِّبُهُمۡ
وَإِمَّا يَتُوبُ عَلَيۡهِمۡۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٞ ١٠٦

106. Aka maray gaaduk Raaqey yalli isi mekla keenih meklamkeh wadirroysime Yalli ken digaalee kee hinnay Yallal gaceenih gacim keenik oggole akke-le, Yalli digaalá cakkisita mara yaaxigi abtol Naggaara.

وَٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ مَسۡجِدٗا ضِرَارٗا
وَكُفۡرٗا وَتَفۡرِيقَۢا بَيۡنَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ
وَإِرۡصَادٗا لِّمَنۡ حَارَبَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ مِن
قَبۡلُۚ وَلَيَحۡلِفُنَّ إِنۡ أَرَدۡنَآ إِلَّا ٱلۡحُسۡنَىٰۖ
وَٱللَّهُ يَشۡهَدُ إِنَّهُمۡ لَكَٰذِبُونَ ١٠٧

107. Munaafiqhiinih yan maray moominiin tu kalaa kee Yallal aben koroosannuu kee moominiin fan edde baxsoonuh Qhubâ Masgid cabaanamkeh, dumaak Yallaa kee kay farmoytat qeb abe numih qambaaliyyah Masgid haysiteeh xise mari usun Masgid xisnet maqaanek sa edde fannem mannu axcuk xiibitelon, Yalli diggah usun dirableela kinnoonum yaaxigeh.

لَا تَقُمۡ فِيهِ أَبَدٗاۚ لَّمَسۡجِدٌ أُسِّسَ عَلَى ٱلتَّقۡوَىٰ
مِنۡ أَوَّلِ يَوۡمٍ أَحَقُّ أَن تَقُومَ فِيهِۚ فِيهِ
رِجَالٞ يُحِبُّونَ أَن يَتَطَهَّرُواْۚ وَٱللَّهُ يُحِبُّ
ٱلۡمُطَّهِّرِينَ ١٠٨

108. Nabiyow atu woo Masgiidil (tu kalah xissiime masgid kinnuk) salaatah inkinnah masoolin, diggah naharsi ayrook Yallak meesil ekraarime Masgiidi salaatah elle soltam kok cakkisittam, ama Masgiidil (Qhubâ masgid kinnuk) najaasoosik ise saytunnossam

kicna labha kay addal tan, Yalli tambullee najaasaa kee qellitta najaasak isi nafsi saytunnoysa mara kicnih.

109. Abeh yan xisne Yallak meesii kee kay leedaa kee kay kacanu edde gurrusak ekraare num kayrih yayse innaa? hinnay isi xisne radam faxa gafanak heerik amot ekraareeh woo gafan Jahannam Girát luk rade num yayseeh? Yalli daalimiinih yan maray koroosite tirri mahaa.

أَفَمَنْ أَسَّسَ بُنْيَٰنَهُۥ عَلَىٰ تَقْوَىٰ مِنَ ٱللَّهِ وَرِضْوَٰنٍ خَيْرٌ أَم مَّنْ أَسَّسَ بُنْيَٰنَهُۥ عَلَىٰ شَفَا جُرُفٍ هَارٍ فَٱنْهَارَ بِهِۦ فِى نَارِ جَهَنَّمَ ۗ وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٠٩﴾

110. Ken (munaafiqhiin kinnuk) xisney usun umaaneh xiseeni ken lubbittet agaywaagat taniimik makatta, ken lubbitte edde iggiggiriqqi itta tet akke waytek, ken qidee kee hinnay rabe yakkeenim fanah, Yalli yaaxigi Naggaara.

لَا يَزَالُ بُنْيَٰنُهُمُ ٱلَّذِى بَنَوْا۟ رِيبَةً فِى قُلُوبِهِمْ إِلَّآ أَن تَقَطَّعَ قُلُوبُهُمْ ۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١١٠﴾

111. Diggah Yalli moominiinik ken nafsittee kee ken maalu xaamiteh diggah wohut usun Jannat loonumuh, Yallih diini fayya hoonuh kay gital qeb abaana, tokkel usun koros qidaanaah koros ken qiddah, Yalli wohuh nummâ xaganah ken xagnise Tawraataay, Injiil kee Qhuraan addal, isih haysite xagnih duudusiyyah Yallak iyyi yayseeh? Num mayaysa.Toysa moominiiney sinni tellemmoy Yallâ luk abteenit ayti-kibbi hayisaay teetit wallita, woo tellemo is kaxxa maffaafak.

* إِنَّ ٱللَّهَ ٱشْتَرَىٰ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ أَنفُسَهُمْ وَأَمْوَٰلَهُم بِأَنَّ لَهُمُ ٱلْجَنَّةَ ۚ يُقَٰتِلُونَ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ ۖ وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِى ٱلتَّوْرَىٰةِ وَٱلْإِنجِيلِ وَٱلْقُرْءَانِ ۚ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِۦ مِنَ ٱللَّهِ ۚ فَٱسْتَبْشِرُوا۟ بِبَيْعِكُمُ ٱلَّذِى بَايَعْتُم بِهِۦ ۚ وَذَٰلِكَ هُوَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ﴿١١١﴾

112. Ama moominiinih weeloola dambittek yotoobeeh Yallal gaca mara, qibaadá Yallah caglisa mara, kulli caalatal Yalla faylisa mara, Yallah sooma mara, salaatah rukuuquuy sujuuduh gaca mara, maqaanel sinam amrisaah umaanek sinam waasa mara, Yalli fardi keenil abem dacrisa mara, Nabiyow ama moominiin Jannatal aytikumus.

التَّٰٓئِبُونَ ٱلْعَٰبِدُونَ ٱلْحَٰمِدُونَ
ٱلسَّٰٓئِحُونَ ٱلرَّٰكِعُونَ
ٱلسَّٰجِدُونَ ٱلْءَامِرُونَ بِٱلْمَعْرُوفِ
وَٱلنَّاهُونَ عَنِ ٱلْمُنكَرِ وَٱلْحَٰفِظُونَ
لِحُدُودِ ٱللَّهِ ۗ وَبَشِّرِ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٢﴾

113. Nabii kee yeemeneh yan marah maxiqtaay keenik mafaxximta korosuh dambi-cabti esseraanam keenil xayi mara yakken way, diggah usun Jaciim deqsitta Giráh mara kinnoonum keenih baxxaqqa ittek wadir koroosannul rabeenimih sabbatah.

مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ أَن
يَسْتَغْفِرُوا۟ لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ كَانُوٓا۟
أُو۟لِى قُرْبَىٰ مِنۢ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ
أَصْحَٰبُ ٱلْجَحِيمِ ﴿١١٣﴾

114. Nabii Ibraahim isi abbay korostah sugeh essere dambi-cabti kah tekkem mali, Nabii Ibraahim kaa kah xagniseh suge xagnih sabbat akke waytek, tokkel Nabii Ibraahim diggah isi abba Yallih qaduwwi kinniih korostah rabuwaam kaah baxxaqimte waqdi bari kaak yekkeeh dambi-cabti kaah esseraamak raaqeh, diggah Nabii Ibraahim Yallat kaxxam xaaqimaah nadaamitah, usuk kaal baaheenimil kaxxa xiqli kinni.

وَمَا كَانَ ٱسْتِغْفَارُ إِبْرَٰهِيمَ لِأَبِيهِ إِلَّا
عَن مَّوْعِدَةٍ وَعَدَهَآ إِيَّاهُ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُۥٓ
أَنَّهُۥ عَدُوٌّ لِّلَّهِ تَبَرَّأَ مِنْهُ ۚ إِنَّ إِبْرَٰهِيمَ لَأَوَّٰهٌ
حَلِيمٌ ﴿١١٤﴾

115. Yalli seehada tirri heek gamadal makkoysam maaba kaak edde meesitaanam kak faxximtam kee diinik kah ceyitti iyyaanam

وَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيُضِلَّ قَوْمًۢا بَعْدَ إِذْ
هَدَىٰهُمْ حَتَّىٰ يُبَيِّنَ لَهُم مَّا يَتَّقُونَ ۚ إِنَّ
ٱللَّهَ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ ﴿١١٥﴾

baxxaqqa keenih haam fanah, diggah Yalli ummaanim yaaxigi kinni.

إِنَّ ٱللَّهَ لَهُۥ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ يُحْىِۦ وَيُمِيتُ ۚ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ مِن وَلِىٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿١١٦﴾

116. Diggah Yalli qaranwaa kee baaxô reedá-le, usuk isih faxam yaynuwweeh isih faxam qidah, Yallak kalah sinaamey hebeltoh awlaytuy sin caagiidah abba yakke mageytaanaay cateynay qaduwwik sin cata mageytan.

لَّقَد تَّابَ ٱللَّهُ عَلَى ٱلنَّبِىِّ وَٱلْمُهَٰجِرِينَ وَٱلْأَنصَارِ ٱلَّذِينَ ٱتَّبَعُوهُ فِى سَاعَةِ ٱلْعُسْرَةِ مِنۢ بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبُ فَرِيقٍ مِّنْهُمْ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ ۚ إِنَّهُۥ بِهِمْ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿١١٧﴾

117. Nummah Yalli Nabii kee Muhaajiriniiy Ansaar deqsita maray gibdi wakti tabuuk gaaduh kaa kataatek keenik horták lubbitte cakkik makkoote raarra hayteek gamadal Yalli diggi ken heeh ken maqarroyseh, tohuk lakal Yalli toobat keenik oggoleh, diggah usuk moominiinih allaaqalli xuwaw-li kinni.

وَعَلَى ٱلثَّلَٰثَةِ ٱلَّذِينَ خُلِّفُوا۟ حَتَّىٰٓ إِذَا ضَاقَتْ عَلَيْهِمُ ٱلْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ وَضَاقَتْ عَلَيْهِمْ أَنفُسُهُمْ وَظَنُّوٓا۟ أَن لَّا مَلْجَأَ مِنَ ٱللَّهِ إِلَّآ إِلَيْهِ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُوٓا۟ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلتَّوَّابُ ٱلرَّحِيمُ ﴿١١٨﴾

118. Yalli Ansaarak Yallih farmoytak gaaduk raaqe marih sidocuy toobat kak udurrutey rookah baaxo farakkah lenna ciyah edde bahha hayteeh ken nafsi keenil ceyittiiy Yallal yaduureenimksa Yallak edde rebsiman arac aneewaam ismitti haanam fanah yisbire maray, tohuk lakal Yalli toobat kak oggole toobatal yaadeenimkeh, diggah Yalli usuk isi naqoosak toobat oggolaah keenih xuwawli kinni.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَكُونُوا۟ مَعَ ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿١١٩﴾

119. Yeemeneh yan maraw Yallak meesitaay iimaan kee xagni kak nummale marâ luk nummale mara tika.

مَا كَانَ لِأَهْلِ ٱلْمَدِينَةِ وَمَنْ حَوْلَهُم
مِّنَ ٱلْأَعْرَابِ أَن يَتَخَلَّفُوا۟ عَن رَّسُولِ
ٱللَّهِ وَلَا يَرْغَبُوا۟ بِأَنفُسِهِمْ عَن نَّفْسِهِۦ
ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ لَا يُصِيبُهُمْ ظَمَأٌ وَلَا
نَصَبٌ وَلَا مَخْمَصَةٌ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ وَلَا
يَطَـُٔونَ مَوْطِئًا يَغِيظُ ٱلْكُفَّارَ وَلَا
يَنَالُونَ مِنْ عَدُوٍّ نَّيْلًا إِلَّا كُتِبَ لَهُم
بِهِۦ عَمَلٌ صَٰلِحٌ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ
ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿١٢٠﴾

120. Madiinah maraa kee barri Qarabak ken deraafel yan marah Yallih farmoyti gaaduh yawqe waqdi sinni buxaaxil daffeyak raaqaanaah kay nafsik sinni nafsih raacat gurrusaanam ken maceltaay keenik mafaxxinta, toh kah kinnim diggah usun jihaadal Yallih gital bakaaraay, taqabiiy, qulul ken maxaga, korosut iqta naqabu kak culussa aroocat mayaaqitaanaay Yallih qaduwwii kee ken qaduwwik iisa mageyan meqe taamay galtó edde geyaana keenih edde tankuttube tet akke waytek, diggah Yalli meqem abte marih galtó mabaysa.

وَلَا يُنفِقُونَ نَفَقَةً صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً
وَلَا يَقْطَعُونَ وَادِيًا إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ
لِيَجْزِيَهُمُ ٱللَّهُ أَحْسَنَ مَا كَانُوا۟
يَعْمَلُونَ ﴿١٢١﴾

121. usun maaluk acuyyu haanam tanbay taqanxay tu kak mayacaanaay gexsol daqar mataban galtó keenih elle tankuttube tet akke waytek, Yalli ken meqe taamoomiy abak sugeenik aysuk raqta galtól ken galtamkeh.

*وَمَا كَانَ ٱلْمُؤْمِنُونَ لِيَنفِرُوا۟
كَآفَّةً ۚ فَلَوْلَا نَفَرَ مِن كُلِّ فِرْقَةٍ مِّنْهُمْ
طَآئِفَةٌ لِّيَتَفَقَّهُوا۟ فِى ٱلدِّينِ وَلِيُنذِرُوا۟ قَوْمَهُمْ
إِذَا رَجَعُوٓا۟ إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ ﴿١٢٢﴾

122. moominiin inkih gaaduh tawqem mafaxxinta, keenik kulli kedok horta gaaduh macah awqe waytaah keenik Nabiî luk gaaduh gexe mari Yallih diini bartaah usun gaaduk sinni mara fan gacan waqdi, Yallih diini ken barsaanaah umaanek ken meesiisaanaah maqaane keenih yascasseen Yallih digaalak cibbarsimaanamkeh.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ قَٰتِلُوا۟ ٱلَّذِينَ
يَلُونَكُم مِّنَ ٱلْكُفَّارِ وَلْيَجِدُوا۟ فِيكُمْ
غِلْظَةً ۚ وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلْمُتَّقِينَ ﴿١٢٣﴾

123. Yeemeneh yan maraw korosuk sin baaxól baaxo kak xayuk raqta marâ luk keenik oomiyaay, keenik qimbisa usun gibda siinik geyoonay, diggah Yalli catoo kee

qokoluh isik meesita marâ luk yanim ixiga.

124. Yalli Qhuraan suuraarik suura isi farmoytal oobisek, toysa ama munaafiqhiinik tama suura iimaan miyyah siinik osisseeh ittak iyya mari keenit yan anqasah, tokkel Yallal yeemene marah tu gactek tama suurah oobiyyi iimaan keenih osseeh usun wohut wallitaanah.

وَإِذَا مَآ أُنزِلَتْ سُورَةٌ فَمِنْهُم مَّن يَقُولُ أَيُّكُمْ زَادَتْهُ هَٰذِهِۦٓ إِيمَٰنًا ۚ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ فَزَادَتْهُمْ إِيمَٰنًا وَهُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿١٢٤﴾

125. sorkocobbaxittet biyak-le (Yallih diinit loonuh yanin agaywaaga kinnuk) marah tugactek, toysa tama suurah obtim usun luk sugen munaafiqhannut munaafiqhannu keenih osisseeh usun korosuh anuk raben.

وَأَمَّا ٱلَّذِينَ فِى قُلُوبِهِم مَّرَضٌ فَزَادَتْهُمْ رِجْسًا إِلَىٰ رِجْسِهِمْ وَمَاتُوا۟ وَهُمْ كَٰفِرُونَ ﴿١٢٥﴾

126. Tama munaafiqhiin diggah kulli liggida inki adda akki hinnay namma adda akki mokkorimaanam mayablaanaa? Qabar kee biyookal, tohuk lakal usun munaafiqhannuk Yallal magacaanaay usun wohul kaskassoowa mara hinnon.

أَوَلَا يَرَوْنَ أَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ فِى كُلِّ عَامٍ مَّرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ لَا يَتُوبُونَ وَلَا هُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٢٦﴾

127. Qhuraanak suuray munaafiqhiin qaybi elle yani obsimtek usun Nabiî luk anuk mariiy mara fan wagga keenik haak Muslimiinik sin yable num maay yan? adaffeynak ugutnamkeh ittak iyyan, tohuk lakal fooraanah, Yalli iimaanak lubbitte keenik yayxaaray, diggah usun cakkit rada maray cakki yaaxige akke waanamih sabbatah.

وَإِذَا مَآ أُنزِلَتْ سُورَةٌ نَّظَرَ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ هَلْ يَرَىٰكُم مِّنْ أَحَدٍ ثُمَّ ٱنصَرَفُوا۟ ۚ صَرَفَ ٱللَّهُ قُلُوبَهُم بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَّا يَفْقَهُونَ ﴿١٢٧﴾

لَقَدْ جَآءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنفُسِكُمْ
عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُم
بِٱلْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢٨﴾

128. Moominiiney nummah siinik yan farmoyti siinih yemeete, usuk gadaamaa kee gibdaabinak sin geytam kaal gibdih, usuk sin tirtoo kee sin caalatih maqaaneh fayxih baakersimah, usuk moominiinih allaaqalli xuwawli kinni.

فَإِن تَوَلَّوْا۟ فَقُلْ حَسْبِىَ ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۖ
عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ ۖ وَهُوَ رَبُّ ٱلْعَرْشِ
ٱلْعَظِيمِ ﴿١٢٩﴾

129. Tokkel Nabiyow ama koros koo nummassaamat derre cabtek, toysa atu marookitinaay Yalli yoo xiqaah cakkil yaqbuden Yalli mayan inki Yallak sa, anu dibuk kaal kelte, usuk kaxxa Qarshih Rabbi kinni ixxic kaak iyye Yalli.

SUURAT YUUNUS

Makkal Obte,109 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الٓرۚ تِلْكَ ءَايَٰتُ ٱلْكِتَٰبِ ٱلْحَكِيمِ ١

1. Alif-Laam-Raa (edde faxem Yalli yaaxige) amah Yalli karriqqi hee kitaabih aayootay (Qhuraan aayoota kinnuk) isi naqoosah baxxaqqa hee kinni.

أَكَانَ لِلنَّاسِ عَجَبًا أَنْ أَوْحَيْنَآ إِلَىٰ رَجُلٍ مِّنْهُمْ أَنْ أَنذِرِ ٱلنَّاسَ وَبَشِّرِ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ أَنَّ لَهُمْ قَدَمَ صِدْقٍ عِندَ رَبِّهِمْۗ قَالَ ٱلْكَٰفِرُونَ إِنَّ هَٰذَا لَسَٰحِرٌ مُّبِينٌ ٢

2. Nanu ama Qhuraan keenik numuk teynal (Nabii Mucammad ﷺ kinnuk) wacyih oobisnem sinaamal qajab tekkee?, sinam Yallih digaalak meesiisaay keenik Yallaa kee kay farmoytal yeemene mara diggah usun meqe taamak tatruseenimil sinni Rabbih xaqul meqe galto loonumul ken ayti kumus axcuk kaa rubnem sinaamal qajab tekkee?Yallih farmoyti ama Qhuraan keenil yikriye waqdi koros diggah Mucammad ﷺ baab abeynaay usuk luk yemeete Qhuraan baxxaqqa-le baaba iyyen.

إِنَّ رَبَّكُمُ ٱللَّهُ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ فِى سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ ٱسْتَوَىٰ عَلَى ٱلْعَرْشِۖ يُدَبِّرُ ٱلْأَمْرَۖ مَا مِن شَفِيعٍ إِلَّا مِنۢ بَعْدِ إِذْنِهِۦۚ ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبُّكُمْ فَٱعْبُدُوهُۚ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ٣

3. Diggah sin Rabbi yallay qaranwaa kee baaxó lica ayróh addat gine kinni, tohuk lakal Usuk Qarshi amol isi celta fayyah fayya iyye isi ginô caagiida bicisak, Qhiyaamah ayró hebeltô numuy shafaaqatta aba mayan, shafaaqattah idini Yalli kaah yeceek lakal akke waytek, toh Yallaay sin Rabbik kaa uqbuda, tokkel isin ama aayootaa kee tama sumaqwal makaskassowtaanaa?

إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا ۖ وَعْدَ ٱللَّهِ حَقًّا ۚ إِنَّهُۥ
يَبْدَؤُا۟ ٱلْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُۥ لِيَجْزِىَ ٱلَّذِينَ
ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ بِٱلْقِسْطِ ۚ وَٱلَّذِينَ
كَفَرُوا۟ لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ
أَلِيمٌۢ بِمَا كَانُوا۟ يَكْفُرُونَ ﴿٤﴾

4. Qhiyaamah ayró madaara siinik inkih Yalla fan takkeeh, tamah Yallih xaganaay numma kinni, diggah ginó qimbissaah tohuk lakal tet gacissam Yalla kinni, yeemeneeh meqe taamoomi abbaasite mara qadaalatal galtamkeh, Yallih inkittinaanel koroositeeh Kay farmoytit dirabboyse mari maqubul niqna kak gufti toofe lee kee ken qansarissa digaala lon koroositeenimih sabbatah.

هُوَ ٱلَّذِى جَعَلَ ٱلشَّمْسَ ضِيَآءً وَٱلْقَمَرَ نُورًا
وَقَدَّرَهُۥ مَنَازِلَ لِتَعْلَمُوا۟ عَدَدَ ٱلسِّنِينَ
وَٱلْحِسَابَ ۚ مَا خَلَقَ ٱللَّهُ ذَٰلِكَ إِلَّا بِٱلْحَقِّ ۚ
يُفَصِّلُ ٱلْءَايَٰتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٥﴾

5. Yalla kinni ayró diifu abteeh alsá noori abteeh elle gexxa mafdagoogi teetih caggudussem, isin sanootâ loowoo kee cisab elle taaxigeenimkeh, Yalli ama edde yabba innem cakkik sa kah ginem mali, Yalli isi dudda yaaxige marah astooti baxxaqqa haa.

إِنَّ فِى ٱخْتِلَٰفِ ٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ
ٱللَّهُ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ
يَتَّقُونَ ﴿٦﴾

6. Diggah bar kee laqó ittal abta ciggiltuu kee Yalli qaranwaa kee baaxól ginni heemit Yallak meesita marah kay dudda tascasse astooti tan.

إِنَّ ٱلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَآءَنَا وَرَضُوا۟ بِٱلْحَيَوٰةِ
ٱلدُّنْيَا وَٱطْمَأَنُّوا۟ بِهَا وَٱلَّذِينَ هُمْ عَنْ ءَايَٰتِنَا
غَٰفِلُونَ ﴿٧﴾

7. Diggah akeeral Nangaaraw qaagitewaah addunyâ manot leedeeh teetit satta iyye mari, usun Naayootaa kee Nastootiy Ni dudda tascassek garcit yan mara kinnon.

أُو۟لَٰٓئِكَ مَأْوَىٰهُمُ ٱلنَّارُ بِمَا كَانُوا۟ يَكْسِبُونَ ﴿٨﴾

8. Woo marih orbeyná akeeral girá usun addunyal abak sugen umaaneh galtóh.

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ
يَهْدِيهِمْ رَبُّهُم بِإِيمَٰنِهِمْ ۖ تَجْرِى مِن
تَحْتِهِمُ ٱلْأَنْهَٰرُ فِى جَنَّٰتِ ٱلنَّعِيمِ ﴿٩﴾

9. Diggah Yallaa kee Kay farmoytal yeemeneeh meqe taamoomi abbaasite marah ken Rabbi Jannatti gita keenih yascasseeh tirri ken

elle haa, usun yeemeneenemih sabbatah, sarra weeqaytitte kak guba gexxa ruftole niqmat jannoota ken culsa.

دَعۡوَىٰهُمۡ فِيهَا سُبۡحَٰنَكَ ٱللَّهُمَّ وَتَحِيَّتُهُمۡ فِيهَا سَلَٰمٞۚ وَءَاخِرُ دَعۡوَىٰهُمۡ أَنِ ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ١٠

10. Ama moominiinik dooqá Jannatal Ni Rabbow atu saytunnitoh iyyaanama, Yallaa kee kay malaykaay usun ittin fanal aban salaamatta (nagaale) salaamaqleykum iyyaanama, ellecabô dooqá keenik ginô Rabbi dudda le fayla-le iyyaanama.

۞ وَلَوۡ يُعَجِّلُ ٱللَّهُ لِلنَّاسِ ٱلشَّرَّ ٱسۡتِعۡجَالَهُم بِٱلۡخَيۡرِ لَقُضِيَ إِلَيۡهِمۡ أَجَلُهُمۡۖ فَنَذَرُ ٱلَّذِينَ لَا يَرۡجُونَ لِقَآءَنَا فِي طُغۡيَٰنِهِمۡ يَعۡمَهُونَ ١١

11. Yalli sinam maqaaneh abitta dooqa sissikuk keenik kah oggola innah umaaneh sinnit aban abaaro sissikuk keenik oggolak suginnay caagid keenil meklimak yeneeh finqitak yenen, tokkel Ni digaalak meesite waah Nangaaraw akeeral qaagite waa mara edde yanin caddok tatur kee baditit edde ken cabna.

وَإِذَا مَسَّ ٱلۡإِنسَٰنَ ٱلضُّرُّ دَعَانَا لِجَنۢبِهِۦٓ أَوۡ قَاعِدًا أَوۡ قَآئِمٗا فَلَمَّا كَشَفۡنَا عَنۡهُ ضُرَّهُۥ مَرَّ كَأَن لَّمۡ يَدۡعُنَآ إِلَىٰ ضُرّٖ مَّسَّهُۥۚ كَذَٰلِكَ زُيِّنَ لِلۡمُسۡرِفِينَ مَا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ ١٢

12. seehadaytu gibda kaa xagtek woo gibda kaak kallamkeh qaxah inaaqitak hinnay daffeyak hinnay soolak Nee kallaca, Tokkel woo gibda kaak kalla waqdi kaa xagteh tan gibdah nee kallaceweeh innah, edde suge koroosannut warrayak raaqa, tonnaah Yallal koroositaanam kee kay Ambiya dirabbossaanamat caddok tatre marah abak sugen uma taamoomi keenit bilqisimteh.

وَلَقَدۡ أَهۡلَكۡنَا ٱلۡقُرُونَ مِن قَبۡلِكُمۡ لَمَّا ظَلَمُواْ وَجَآءَتۡهُمۡ رُسُلُهُم بِٱلۡبَيِّنَٰتِ وَمَا كَانُواْ لِيُؤۡمِنُواْۚ كَذَٰلِكَ نَجۡزِي ٱلۡقَوۡمَ ٱلۡمُجۡرِمِينَ ١٣

13. Nummah siinik duma sugte horaariy Yallih farmoytit dirabbosse finqisneh sinni nafsi koroosannut yudlumen waqdi,

nummah ken farmoytit Yallih xaquk baxxaqqa itta astootii kee sumaq keenih luk temeeteeh usun wohul ken nummaysa mara makkon, tonnaah umeyniitih yan maray umaanet caddok tatre tamannal galatna.

ثُمَّ جَعَلْنَٰكُمْ خَلَٰٓئِفَ فِى ٱلْأَرْضِ مِنۢ بَعْدِهِمْ لِنَنظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

14. Tohuk lakal sinaamey baaxo ciggiila mara sin abne bayisne horaarih gamadal kah abtan inna siinik nableeh sin taamoomil sin galatnamkeh, meqe taama tekkek hinnay uma taama tekkek.

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ ءَايَاتُنَا بَيِّنَٰتٍ قَالَ ٱلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَآءَنَا ٱئْتِ بِقُرْءَانٍ غَيْرِ هَٰذَآ أَوْ بَدِّلْهُ ۚ قُلْ مَا يَكُونُ لِىٓ أَنْ أُبَدِّلَهُۥ مِن تِلْقَآئِ نَفْسِىٓ ۖ إِنْ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰٓ إِلَىَّ ۖ إِنِّىٓ أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّى عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٥﴾

15. Nabiyow ama koros kol oobisne Qhuraanih Aayoota baxxaqqa luk keenil tankirriyime waqdi Qhiyaamah ayro rabak lakal ugtiyyaa kee cisab yanim nummayse waa maray Nangaaraw qaagite waa ama Qhuraanak kalah yan Qhuraanay Ni Yallitte qaybise waa bah hinnay usuk elle yan gurrak kaa abiddile tik iyyen, Nabiyow anu inni nafsi le gambik kaa abiddilem yok mafaxxintaay yoh maxiqta, anu kalah kataatam mayyu wacyih yol obsima Qhuraan kataatam akke waytek, diggah anu inni Rabbih amri cinek kaxxa ayroh digaalak meesita keenik ixxic.

قُل لَّوْ شَآءَ ٱللَّهُ مَا تَلَوْتُهُۥ عَلَيْكُمْ وَلَآ أَدْرَىٰكُم بِهِۦ ۖ فَقَدْ لَبِثْتُ فِيكُمْ عُمُرًا مِّن قَبْلِهِۦٓ ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٦﴾

16. Nabiyow Yalli faxinnay anu ama Qhuraan siinil akriyak mananniyooy Yalli yi arrabat sin kaa aysaxxaguk mananna, nummah anu ama Qhuraan yi Rabbi wacyih yol oobisak duma

sin addal xer wakti sugek tokkel isin sinni kas tamsissi hayteenih ama Qhuraan yi xaquk aneewaam cubbussu mahaytaanaa?keenik ixxic.

17. Tokkel Yallal dirab ginnaasiteeh hinnay kay Aayoota dirabboyse marak dulmih iyyi gacaa?num magaca, diggah umeyniitih yan maray Yallih farmoytit dirabboyse mayasillimaay mayaffoofa.

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ ٱفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا
أَوْ كَذَّبَ بِـَٔايَـٰتِهِۦٓ ۚ إِنَّهُۥ لَا يُفْلِحُ
ٱلْمُجْرِمُونَ ﴿١٧﴾

18. Ama koros Yallak kalah taniimiy, tu keenik kale waytaah addunyaa kee akeeral tu keenih xiqe wayta yaqbuden, tamahim kah naqbudem Yallih xaqul shafaaqatta neh takkem keh iyyaanama iyyan, Nabiyow keenik ixxic: isin Yalli qaranwaa kee baaxol usuk aaxigewaam kaah warissaanaa? Yalli ama koros agleh kaat hayya haytaamak saytunnooweeh fayya iyyek.

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا
يَنفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَـٰٓؤُلَآءِ شُفَعَـٰٓؤُنَا
عِندَ ٱللَّهِ ۚ قُلْ أَتُنَبِّـُٔونَ ٱللَّهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِى
ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَلَا فِى ٱلْأَرْضِ ۚ سُبْحَـٰنَهُۥ
وَتَعَـٰلَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١٨﴾

19. Sinam inki ummattay inki diini lek sa (islaam diini kinnuk) kah sugtem mali tokkel itta weeniih fixiixeenih gari keenik koroositeeh gari keenik cakki diinil elle raaqe, ku Rabbi isi ginok digaalat asissike waamih qangara kaak taturteh suge wannay ama addunyal elle Yalli seehadâ fan mekelak yen, diini caagidik itta elle waanamal.

وَمَا كَانَ ٱلنَّاسُ إِلَّآ أُمَّةً وَٰحِدَةً
فَٱخْتَلَفُوا۟ ۚ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ
لَقُضِىَ بَيْنَهُمْ فِيمَا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٩﴾

20. Tama korosih cirdeynaani Mucammadal ﷺ kay Rabbik kay numma tascasse astootiy tambullee macah kaal

وَيَقُولُونَ لَوْلَآ أُنزِلَ عَلَيْهِ ءَايَةٌ مِّن
رَّبِّهِۦ ۖ فَقُلْ إِنَّمَا ٱلْغَيْبُ لِلَّهِ فَٱنتَظِرُوٓا۟ إِنِّى
مَعَكُم مِّنَ ٱلْمُنتَظِرِينَ ﴿٢٠﴾

obsime waytaah iyyan, toysa Nabiyow cagalah qellitteemih ixxiga Yallak sa num maliiy ni-fan kee sin fan Yalli meklelek qambaala! diggah anu siinî luk qambaalak keenik ixxic!

وَإِذَآ أَذَقْنَا ٱلنَّاسَ رَحْمَةً مِّنۢ بَعْدِ ضَرَّآءَ
مَسَّتْهُمْ إِذَا لَهُم مَّكْرٌ فِىٓ ءَايَاتِنَا ۚ قُلِ ٱللَّهُ أَسْرَعُ
مَكْرًا ۚ إِنَّ رُسُلَنَا يَكْتُبُونَ مَا تَمْكُرُونَ ﴿٢١﴾

21. Sinam (makki koros kinnuk) ken gee gibdaabinih lakal nek yan racmatah (rob kinnuk) temqo ken tammosna waqdi usun too waqdi Naayoota dirabboysaanaah teetil anqasan, nabiyow ama korosuk sin uma malah galtoh Yalli siinit abu waa digaala sissikuk raqta keenik ixxic, diggah Ni farmoytiitiy (malayka kinnuk) sin dacayrih rubna isin uma malah Nastootit abtan dirabboysiyya siinil taktubeeh sin elle galtenno.

هُوَ ٱلَّذِى يُسَيِّرُكُمْ فِى ٱلْبَرِّ وَٱلْبَحْرِ ۖ حَتَّىٰٓ إِذَا
كُنتُمْ فِى ٱلْفُلْكِ وَجَرَيْنَ بِهِم بِرِيحٍ طَيِّبَةٍ
وَفَرِحُوا۟ بِهَا جَآءَتْهَا رِيحٌ عَاصِفٌ وَجَآءَهُمُ
ٱلْمَوْجُ مِن كُلِّ مَكَانٍ وَظَنُّوٓا۟ أَنَّهُمْ أُحِيطَ
بِهِمْ دَعَوُا۟ ٱللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ لَئِنْ
أَنجَيْتَنَا مِنْ هَٰذِهِۦ لَنَكُونَنَّ مِنَ ٱلشَّٰكِرِينَ ﴿٢٢﴾

22. Yalla kinni sinaamey barril lac kee lacak kalah taniimiy feertaanamkeh siinih gineh amol sin beytam, Yalla kinni badal doynik amol sin beytam, isin doynikit sugtan waqdi, is ken luk baddi amol meqe caacayat gexxaah usun kaat (caacay kinnuk) yafriceenih, garciik gibdi caacay teetit yemeeteeh haffo kulli gambik ken takkuqeeh keenit temeetek diggah finqi maro keenit heem yasmiteenih, tokkel usun aqbudak sugen yallitte hawweenanaah dooqa dubuk Yallah caglisan, Ni Rabbow nanu taway edde nan gibdaabinak nee naggossek ku niqmatal koo faatita mara akenno iyyan.

فَلَمَّآ أَنجَىٰهُمۡ إِذَا هُمۡ يَبۡغُونَ فِي ٱلۡأَرۡضِ بِغَيۡرِ ٱلۡحَقِّۗ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِنَّمَا بَغۡيُكُمۡ عَلَىٰٓ أَنفُسِكُمۖ مَّتَٰعَ ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَاۖ ثُمَّ إِلَيۡنَا مَرۡجِعُكُمۡ فَنُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ ٢٣

23. Tokkel Yalli tama gibdaabinittek ken naggoysa waqdi, usun too waqdi sinni koroosannuh gacaanaah baaxô bagul cakki gita cabba heenih cakki maliinoh dulmii kee uma taamat baaxo baysan, kee sinaamey cagalah sin caddok taturih dambi siinil gacaah isin tama addunyah manoy tamarraqu wayta kinni edde hataktaanam, tohuk lakal siinik madaara Nee fanah takke, tokkel isin abak suggu itteenim siinih warasennooh sin elle galtenno.

إِنَّمَا مَثَلُ ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا كَمَآءٍ أَنزَلۡنَٰهُ مِنَ ٱلسَّمَآءِ فَٱخۡتَلَطَ بِهِۦ نَبَاتُ ٱلۡأَرۡضِ مِمَّا يَأۡكُلُ ٱلنَّاسُ وَٱلۡأَنۡعَٰمُ حَتَّىٰٓ إِذَآ أَخَذَتِ ٱلۡأَرۡضُ زُخۡرُفَهَا وَٱزَّيَّنَتۡ وَظَنَّ أَهۡلُهَآ أَنَّهُمۡ قَٰدِرُونَ عَلَيۡهَآ أَتَىٰهَآ أَمۡرُنَا لَيۡلًا أَوۡ نَهَارٗا فَجَعَلۡنَٰهَا حَصِيدٗا كَأَن لَّمۡ تَغۡنَ بِٱلۡأَمۡسِۚ كَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ ٱلۡأٓيَٰتِ لِقَوۡمٖ يَتَفَكَّرُونَ ٢٤

24. Cagalah addunyâ manoo kee tet maaluu kee tet bilhadat abtan hidah ceelallo, Qaraanak oobisne leey (Rob kinnuk) baaxok cooxuy maggo afah yaniy ittat yengeley seehadaa kee lac kak yakme edde yoobokeh inna kinni, tama baaxot Qaxaa kee bilhada teetit tambulleeh Qobooruk sissin bisittet bilqitak, Diggah tet le mari tet dagitaah teetit yantifiqeenimih dudda loonum yismiteenim ekkelli haan waqdi, Namrii kee Ni mekla coox kee buqrek teetil taniimih baysah teetih tamaate, bar akki hinnay laqo akki, tokkel coox kee buqre kak daggimteeh tiggiriqqime baaxoy coox kee buqrek kimal inkinnah tu elle suge wayte baaxoh inna tet abne, tonnaah ama addunyal usun edde hiddootaanam tamannal baytaah finqitta, sinaamey tama addunyah ceelallo baxxaqqa siinih kah hayna

innaah ninkittinaane tascasse astooti cubbusaah elle kaskassoowa marah baxxaqqa hayna.

25. Yalli isi Jannatay nagaynâ dabqa deqsitâ fanah isi naqoosa seecaah isih faxa mara massoowa gitâ fanah tirri haa.

وَٱللَّهُ يَدۡعُوٓاْ إِلَىٰ دَارِ ٱلسَّلَٰمِ وَيَهۡدِي مَن يَشَآءُ إِلَىٰ صِرَٰطٖ مُّسۡتَقِيمٖ ٢٥

26. Yallal yeemeneeh kay qibaadá yeymeeqe maray usuk ken kah amrisem oggoleeh usuk ken kak waaseemik waasime Jannat leeh wohuk fulah isi Rabbih foocih wagitto-le, ditii kee xixxibaane ken foocitte mabuulta, too maray tama weelot weeloysime usun Jannatti mara kaal waarak.

۞ لِّلَّذِينَ أَحۡسَنُواْ ٱلۡحُسۡنَىٰ وَزِيَادَةٞۖ وَلَا يَرۡهَقُ وُجُوهَهُمۡ قَتَرٞ وَلَا ذِلَّةٌۚ أُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ ٱلۡجَنَّةِۖ هُمۡ فِيهَا خَٰلِدُونَ ٢٦

27. addunyal koroositeeh uma taama abe mari, usun abiten umaaneh innah tanim galtok lon, qunxaanee kee xixxibaane ken buulta, usun Yallih digaalak cateynay ken cata malon diti gibdah mudugih yan barak tut foocitte keenik buulumteh innah, woo mari usun Girá mara usun teetil waarak.

وَٱلَّذِينَ كَسَبُواْ ٱلسَّيِّـَٔاتِ جَزَآءُ سَيِّئَةٖ بِمِثۡلِهَا وَتَرۡهَقُهُمۡ ذِلَّةٞۖ مَّا لَهُم مِّنَ ٱللَّهِ مِنۡ عَاصِمٖۖ كَأَنَّمَآ أُغۡشِيَتۡ وُجُوهُهُمۡ قِطَعٗا مِّنَ ٱلَّيۡلِ مُظۡلِمًاۚ أُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ ٱلنَّارِۖ هُمۡ فِيهَا خَٰلِدُونَ ٢٧

28. Nabiyow cus! ginó inkih cisab kee galtoh kobxisnu wayna ayró (Qhiyaamah ayró kinnuk), tohuk lakal Yallat agleytit hee marak sin kee isin Yallak kalah Yallat agleytiitih haak sugten Yallittek sinni arac ibbixa keenik inna, tokkel koros kee usun aqbudak sugeenimih fan ittak baxisnah, usun Yallat agleytiitih haak sugen Yallitte isi aqbudak suge marak bari takkeeh, isin nee

وَيَوۡمَ نَحۡشُرُهُمۡ جَمِيعٗا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشۡرَكُواْ مَكَانَكُمۡ أَنتُمۡ وَشُرَكَآؤُكُمۡۚ فَزَيَّلۡنَا بَيۡنَهُمۡۖ وَقَالَ شُرَكَآؤُهُم مَّا كُنتُمۡ إِيَّانَا تَعۡبُدُونَ ٢٨

aqbudak sugteenim nanu Aaxigak masuginninooy nee taqbudeenimih Nanu sin mamrisinnino keenik itta.

فَكَفَىٰ بِٱللَّهِ شَهِيدًۢا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ إِن كُنَّا عَنْ عِبَادَتِكُمْ لَغَٰفِلِينَ ﴿٢٩﴾

29. Nee kee sin fan Yalli sumaaqah xiqqi haa, isin neh abak sugten qibaadák nanu garcit sugneemih keenik itta ken Yallitte.

هُنَالِكَ تَبْلُوا۟ كُلُّ نَفْسٍ مَّآ أَسْلَفَتْ ۚ وَرُدُّوٓا۟ إِلَى ٱللَّهِ مَوْلَىٰهُمُ ٱلْحَقِّ ۖ وَضَلَّ عَنْهُم مَّا كَانُوا۟ يَفْتَرُونَ ﴿٣٠﴾

30. Too cisab aracal kulli nafsi taamoomik tatrussu heemil mokkorimah, maqaané tekkek, umaané tekkek, usun inkih sinni Rabbiy nummâ Yalla kinniy qadaalatal mekla abâ fan gacsiman, Yallak kalah diraabah ginnaasiten yallittey aqbudak sugeeni keenik bayteh.

قُلْ مَن يَرْزُقُكُم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ أَمَّن يَمْلِكُ ٱلسَّمْعَ وَٱلْأَبْصَٰرَ وَمَن يُخْرِجُ ٱلْحَىَّ مِنَ ٱلْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ ٱلْمَيِّتَ مِنَ ٱلْحَىِّ وَمَن يُدَبِّرُ ٱلْأَمْرَ ۚ فَسَيَقُولُونَ ٱللَّهُ ۚ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٣١﴾

31. Nabiyow ama korosuk ixxic:qaran kee baaxók sin tarzuqhem miyyaay? hinnay oobbaa kee mabulwa tamlikem miyyaay? rabteemik nuwwim tayyaaqeeh nuwwiimik rabtem tayyaaqem miyyaay? ginô caagiida bicissam miyyaay? usun kol gacisak wohim inkih abtam Yalla kok axcelon, toysa isin Yallih digaalák mameesittaanaa? agleytit kaat haytaanamak keenik ixxic.

فَذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبُّكُمُ ٱلْحَقُّ ۖ فَمَاذَا بَعْدَ ٱلْحَقِّ إِلَّا ٱلضَّلَٰلُ ۖ فَأَنَّىٰ تُصْرَفُونَ ﴿٣٢﴾

32. Tokkel toh siinih abtam Yallaay sin Rabbi, usuk cakki Rabbiy qibaadá dibuk cakkisita kinni, tokkel cakkik wadir finqak-sa maca taniih?toysa isin cakki Rabbik mannal daggawsintaanaa?

كَذَٰلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى ٱلَّذِينَ فَسَقُوٓا۟ أَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٣﴾

33. Ama korosuy cakki gitak tewqe sinni koroosannut kah warraytannah ku Rabbih qangaraa

kee mekla koroosite maral nummatteh, diggah usun Yallih inkittinaanee nummayse woonu waanamah.

قُلْ هَلْ مِن شُرَكَآئِكُم مَّن يَبْدَؤُا۟ ٱلْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُۥ ۚ قُلِ ٱللَّهُ يَبْدَؤُا۟ ٱلْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُۥ ۖ فَأَنَّىٰ تُؤْفَكُونَ ﴿٣٤﴾

34. Nabiyow keenik ixxic:sin yallittey isin taqbudeenik faxe ginooy takkay gino suge waytik qimbissah gintam teetik tanii wohuk lakal woo gino qiddiiy sarra tet uynuwwuuy is elle sugte innah tet gacissam tanii?usun wohul tugacsaanam maduudaanak Nabiyow keenik ixxic:Yalla kinni gino suge waytik gintaah tohuk lakal tet qiddaah sarra tet taynuwweeh gacissam, tokkel isin cakki gitak deedal gitâ fanah mannal daggawtaanaah?

قُلْ هَلْ مِن شُرَكَآئِكُم مَّن يَهْدِىٓ إِلَى ٱلْحَقِّ ۚ قُلِ ٱللَّهُ يَهْدِى لِلْحَقِّ ۗ أَفَمَن يَهْدِىٓ إِلَى ٱلْحَقِّ أَحَقُّ أَن يُتَّبَعَ أَمَّن لَّا يَهِدِّىٓ إِلَّآ أَن يُهْدَىٰ ۖ فَمَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿٣٥﴾

35. Nabiyow ama korosuk ixxic:isin Yallat agleytiitih haytan numtinwwellittet sinaamah cakki gitay massoowa tascassem tanii?usun wohul tu gacsaanam maduudaanak Nabiyow Yalla kinni makkoote num cakki gitay massoowâ fanah tirri haytam, Yallay cakki gita fan tirri haannaa?hinnay sin Yallittey tirri ken haan ken akke waytek, isih tirri axce waytaah sinam tirri hee waytaay? katayyu cakkisittam keenik ixxic, toysa isin Yallaa kee kay ginô fan mannal massossaanaa?ahaay deedal meklak tanih tan.

وَمَا يَتَّبِعُ أَكْثَرُهُمْ إِلَّا ظَنًّا ۚ إِنَّ ٱلظَّنَّ لَا يُغْنِى مِنَ ٱلْحَقِّ شَيْـًٔا ۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌۢ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾

36. Ama korosuk maggo mari akkalaay dareemuk sa kataatam mali, usun numtinwwellu Yallah

haysitan waqdi, diggah akkal kee dareemu cakkik xiqtam mali, diggah Yalli ama koros abba haytam inkih yaaxigeh.

37. Ama Qhuraan diraabah hebeltô num ginnaasiteh baaham matakkaay maduuda Yallak sa, kinnih immay ama Qhuraan Yalli isi ambiyal kaak duma oobise kitoobah nummaysiyyah kaa oobise, ama kitaabal Yalli Mucammad صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ummattah madqeemih baxxaqqaa kee addâ fakoot elle yan, ama Qhuraan usuk ginô Rabbih xaquk yanim agaywaaga mali.

وَمَا كَانَ هَٰذَا ٱلْقُرْءَانُ أَن يُفْتَرَىٰ مِن دُونِ ٱللَّهِ وَلَٰكِن تَصْدِيقَ ٱلَّذِى بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ ٱلْكِتَٰبِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِن رَّبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٣٧﴾

38. Wonna hinnak Mucammad صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ama Qhuraan ginnaasiteh maay iyyan? Nabiyow isin kah ittan inna tekkek isin kay inna leemik inki suura baaha, Yallak kalah seehadaa kee ginnik duddu haytaanamah seecitaay cató keenit faxa ama ittaanamat numma yacee mara tekkeenik keenik ixxic.

أَمْ يَقُولُونَ ٱفْتَرَىٰهُ ۖ قُلْ فَأْتُوا۟ بِسُورَةٍ مِّثْلِهِۦ وَٱدْعُوا۟ مَنِ ٱسْتَطَعْتُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٣٨﴾

39. Wonna hinnay ama Qhuraan naharak kaa yoobben waqdi, kay aayoota cubbuse kalah, kay addal tanim aaxige kalah kaa dirabboysen, kitaabal kah xagnisimen digaalá keenih amaate kalah tet dirabboysen, keenik naharsi ummatta Yalli keenit abe meesisso kah dirabbosse innah, tokkel Nabiyow daalimiinih yan marak ellecabo kah tekke inna wagitey! Yalli ken baysehik.

بَلْ كَذَّبُوا۟ بِمَا لَمْ يُحِيطُوا۟ بِعِلْمِهِۦ وَلَمَّا يَأْتِهِمْ تَأْوِيلُهُۥ ۚ كَذَٰلِكَ كَذَّبَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۖ فَٱنظُرْ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٣٩﴾

وَمِنْهُم مَّن يُؤْمِنُ بِهِۦ وَمِنْهُم مَّن لَّا يُؤْمِنُ بِهِۦ ۚ وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِٱلْمُفْسِدِينَ ﴿٤٠﴾

40. Nabiyow ku marak ama Qhuraan nummassam keenit taniih inkinnah kaa nummayse waytam keenit tanih, ku Rabbi cirdih kaa nummaysewaa maray baaxó baysa keenik yaaxigeh.

وَإِن كَذَّبُوكَ فَقُل لِّى عَمَلِى وَلَكُمْ عَمَلُكُمْ ۖ أَنتُم بَرِيٓـُٔونَ مِمَّآ أَعْمَلُ وَأَنَا۠ بَرِىٓءٌ مِّمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٤١﴾

41. Nabiyow ama koros koo dirabbossek anu inni diinii kee inni taama liyooh isin sinni diinii kee sinni taama liton, tokkel isin yi taamak bari kinnitoonuuh, anu isin abtaanamak bari kinniyo keenik ixxic!

وَمِنْهُم مَّن يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ ۚ أَفَأَنتَ تُسْمِعُ ٱلصُّمَّ وَلَوْ كَانُوا۟ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٤٢﴾

42. Nabiyow ama korosut kuyab kee ama Qhuraanay atu takriye ankacsa mari keenit yan, kinnih immay usun wohut tirri iyya mara hinnon, tokkel atu aytimaleela taysabbem duddaa? tonnaah atu ama mara tirri haytam madudda aytissinnah usun tucubbusaah wohul qakkaloowa mara akke weenik.

وَمِنْهُم مَّن يَنظُرُ إِلَيْكَ ۚ أَفَأَنتَ تَهْدِى ٱلْعُمْىَ وَلَوْ كَانُوا۟ لَا يُبْصِرُونَ ﴿٤٣﴾

43. Ama korosut koo kee ku nubuwwannih astootiy nummale wagta mari keenik yan, kinnih immay Nabiyow atu inti maleela tirri haytam duddaa? tonnaah atu ama mara tirri haytam madudda usun bagi intiy cakki edde yableeni Aalle weenik.

إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَظْلِمُ ٱلنَّاسَ شَيْـًٔا وَلَٰكِنَّ ٱلنَّاسَ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٤٤﴾

44. Diggah Yalli sinam tut mayadluma umaane keenit ossee kee hinnay maqaane keenik daggoyse yakkeemit, kinnih immay sinam isi nafsi isih tadlume koroosannuu kee Yallih amri cinaanamat.

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ كَأَن لَّمْ يَلْبَثُوٓاْ إِلَّا سَاعَةً مِّنَ ٱلنَّهَارِ يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ ۚ قَدْ خَسِرَ ٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ بِلِقَآءِ ٱللَّهِ وَمَا كَانُواْ مُهْتَدِينَ ﴿٤٥﴾

45. Nabiyow cus:Yalli ama koros cisab kee galtoh kobxisah yan ayro (Qhiyaamah ayro kinnuk) usun wohuk duma addunyal laqok dago waktik sa tusuge weenih innah gacca iyyan ken geeh yan gibdaabinih sabbatah, addunyal usun mariiy mara keenik kah aaxaguk suge innah itta yaaxigeenih, nummah Yallih angaaraw kee cisab kee galto tanim dirabboysak suge mari finqiteh, usun addunyal tirri iyyeeh meqe taama abbaasite marah masuginnon.

وَإِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ ٱلَّذِى نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ ٱللَّهُ شَهِيدٌ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ ﴿٤٦﴾

46. Nabiyow addunyal digaalak ken kah xagnisnaamak tu koo aybullee kee hinnay woh koo aybullee kalah koo warrayse akkenno (raba kinnuk) toysa ama namma caalatal inkih ken caagid nee fan yaduure, tohuk lakal ken taamoomiy usun addunyal abak sugeenil Yalli sumaaqah yaniih ken elle galtele.

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولٌ ۖ فَإِذَا جَآءَ رَسُولُهُمْ قُضِىَ بَيْنَهُم بِٱلْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٤٧﴾

47. Sinaamey siinik duma warrayya itte ummatta inkih farmoytay ken tirtóh rubsume le, tokkel ken farmoyti Qhiyaamah ayro yamaate waqdi, Yalli ken fan qadaalatal mekla usun aben taamah galtól andullume kalah.

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا ٱلْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٤٨﴾

48. Nabiyow ku marak koros koo kee koo kataate mari A-nee kah xagnissa Qhiyaamah ayroh digaala maawaqadiiy?isin numma yacee mara tekkeenik iyyan.

قُل لَّآ أَمۡلِكُ لِنَفۡسِي ضَرّٗا وَلَا نَفۡعًا إِلَّا مَا شَآءَ ٱللَّهُۗ لِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌۚ إِذَا جَآءَ أَجَلُهُمۡ فَلَا يَسۡتَـٔۡخِرُونَ سَاعَةٗ وَلَا يَسۡتَقۡدِمُونَ ٤٩

49. Nabiyow keenik ixxic : anu inni nafsik umaané waasam maduudaay tuxxiq kaah orbisam maduuda Yalli faxa kaa akke waytek, kulli ummatta waktiy qumri teetik edde yamurruqele, qumri teetik edde yamurruqe wakti yamaate waqdi, toysa too waktik dago wakti mawadirroysimaanaay, dago wakti kaak mayaakuman.

قُلۡ أَرَءَيۡتُمۡ إِنۡ أَتَىٰكُمۡ عَذَابُهُۥ بَيَٰتًا أَوۡ نَهَارٗا مَّاذَا يَسۡتَعۡجِلُ مِنۡهُ ٱلۡمُجۡرِمُونَ ٥٠

50. Nabiyow ama korosuk ixxic:yoh warisay Yallih digaalá bar siinit temeetek hinnay laqó siinit temeetek, toysa umeyniitih yan mari digaaláh obtit kah qataatakam macaay?

أَثُمَّ إِذَا مَا وَقَعَ ءَامَنتُم بِهِۦٓ ءَآلۡـَٰٔنَ وَقَدۡ كُنتُم بِهِۦ تَسۡتَعۡجِلُونَ ٥١

51. A-korosey digaalá siinil obtek sarraa tet nummassaanam?Awayaa isin tet nummassaanam?nummah isin duma is amaate kalah teetit qataatakak sugteenik.

ثُمَّ قِيلَ لِلَّذِينَ ظَلَمُواْ ذُوقُواْ عَذَابَ ٱلۡخُلۡدِ هَلۡ تُجۡزَوۡنَ إِلَّا بِمَا كُنتُمۡ تَكۡسِبُونَ ٥٢

52. Tohuk lakal koroosannut sinni nafsi yudlume marak Yallih digaaláy waartay amurruqe wayta tammoysa keenik iyyan, isin addunyal abak sugten uma taamoomik sa elle galtimtaanam litoonuu?

۞وَيَسۡتَنۢبِـُٔونَكَ أَحَقٌّ هُوَۖ قُلۡ إِي وَرَبِّيٓ إِنَّهُۥ لَحَقّٞۖ وَمَآ أَنتُم بِمُعۡجِزِينَ ٥٣

53. Nabiyow ku marak koros Qhiyaamah ayróh digaalá koo esserta, is nummannaa? Axcuk, Nabiyow keenik ixxic:yeey, inni Rabbil xiibita immay diggah is nummaay agaywaaga mali, isin Yallih digaalák yassaqqe mara hinniton.

وَلَوْ أَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِي الْأَرْضِ لَافْتَدَتْ بِهِ ۗ وَأَسَرُّوا النَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ ۚ وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٥٤﴾

54. Diggah ummaan nafsiy Yallal koroosite baaxô bagul duyyek eneyyi ittam kayim akkinnay fidah attacayyuk yen Qhiyaamah ayroh digaalak, usun Yallih digaala yablen waqdi kaxxa nadaama qellissi haan addunyal Yallaa kee kay farmoytit nummayse weenimih sabbatah, Yalli ken fan qadaalatal mekla usun andullume kalah.

أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ أَلَا إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٥﴾

55. Oobbiya! Diggah Qaranwaa kee baaxól eneyyi ittam Yalli lek, oobbiya! Diggah Yalli Qhiyaamah ayró cisab kee galtoh hee xagni cakki kinniih raqmalik, kinnih immay keenik maggo mari woh numma kinnim mayaaxiga.

هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٥٦﴾

56. Diggah Yalli yaynuwweeh qidah, isin rabteeniik lakal kaâ fanah gacsimtaanaah taamak abba hayteenimil sin galtele.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَتْكُمْ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَشِفَاءٌ لِمَا فِي الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٧﴾

57. Sinaamey nummah ama Qhuraanay elle kaskassowtaanay Yallih digaala sin kassiisa sin Rabbik siinih yemeete, usuk iggimaa kee agaywaagâ dalkay lubbittet tanik diwa kinni, makot gexxaanamak tirtooy moominiiniy kaa kataatteh nacrooro.

قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ فَبِذَٰلِكَ فَلْيَفْرَحُوا هُوَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ ﴿٥٨﴾

58. Nabiyow sinaamak ixxic :tirtóo kee cakki diiniy siinih yemeete Yallak muxxooy nacror kinni, toysa usun tohut wallitoonay, tokkel Yalli keenih kah seeca islaamaninnoo kee Qhuraan kataataanam addunyâ duyyê baxay usun kobxisaanay baytak kayrih aysuk keenih raqta.

59. Nabiyow ama kol ooba wacyi tangadde korosuk ixxic:yoh warisay ama rizqhiy Yalli lac kee buqreey wohuk kalah taniimik siinih oobiseeh yeceey tu kak caraamu abtaanaah tu kak calaali abtaanah idini Yalli siinih yecee innaa?hinnak Yallal dirab kee deedal ginnaasittaanaa?keenik ixxic.

قُلْ أَرَءَيْتُم مَّآ أَنزَلَ ٱللَّهُ لَكُم مِّن رِّزْقٍ
فَجَعَلْتُم مِّنْهُ حَرَامًا وَحَلَٰلًا قُلْ ءَآللَّهُ أَذِنَ
لَكُمْ أَمْ عَلَى ٱللَّهِ تَفْتَرُونَ ﴿٥٩﴾

60. Ama korosuy Yallal dirab ginnaasitta Yalli keenil carammoyseweem sinnil carammossa, Yalli Qhiyaamah ayro usun kaal ginnaasiten diraabal maca keenik abuwaam yakkaleeniih? dambi keenih cabuwaam yakkaleenii? Maleey, wonna hinnay Yalli digaalah urta gira ken culsele, diggah Yalli sinam amol maggo muxxo le Rabbi kinni, addunyal digaalat keenik assissike waa waqdi, kinnih immay keenik maggo mari Yalli keenih abah yan muxxol kaa mafaatitan.

وَمَا ظَنُّ ٱلَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلْكَذِبَ
يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى ٱلنَّاسِ
وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٦٠﴾

61. Nabiyow atu isi caagiidak caagidik teynal mageytimtaay Yallih Qhuraanih aayoota matakriya, isin hebeltô taamay abtaana manton, uma taama tekkek hinnay meqe taama tekkek, nanu siinî luk naniih sin taamoomi dacrisna nee akke waytek, isin woo taamoomit cultaanaah abtan waqdi, ku Rabbik baaxô bagul tumaqellittaay qaraanal tumaqellitta qunaxa xuuneyti qilsah gidek xabba haanamaay wohuk qunxaamaay

وَمَا تَكُونُ فِى شَأْنٍ وَمَا تَتْلُوا۟ مِنْهُ مِن قُرْءَانٍ
وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ
شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ فِيهِ ۚ وَمَا يَعْزُبُ عَن رَّبِّكَ
مِن مِّثْقَالِ ذَرَّةٍ فِى ٱلْأَرْضِ وَلَا فِى
ٱلسَّمَآءِ وَلَآ أَصْغَرَ مِن ذَٰلِكَ وَلَآ أَكْبَرَ إِلَّا
فِى كِتَٰبٍ مُّبِينٍ ﴿٦١﴾

wohuk nabam kaak maqellitta baxxaqale kitaabih addal kutbeh tan tet akke waytek (lawcal macfuuz adda kinnuk).

62. Oobbiya diggah Yallih awliya akeeral Yallih digaalah meesi ken amol matanaay addunyal keenik taturteemih marookitan.

أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ ٱللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾

63. Ama awliyah weeloola diggah usun Yalla nummayseeh kay farmoyta kataateeh Yalli ken kah amrisem oggoleeh usuk ken kak waaseemik waasimeeh kaak meesitak suge mara kinni.

ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَكَانُوا۟ يَتَّقُونَ ﴿٦٣﴾

64. Ama awliya addunyâ manoo kee akeeral ruffu ken haytam (jannat kinnuk) aytikumah lon, Yalli hee xagana mamakaay kay maxcooca korsa mali, toh is kaxxa maffaafay affaf kak wadirit raaqewaa kinni.

لَهُمُ ٱلْبُشْرَىٰ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَفِى ٱلْـَٔاخِرَةِ ۚ لَا تَبْدِيلَ لِكَلِمَٰتِ ٱللَّهِ ۚ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ﴿٦٤﴾

65. Nabiyow ama koros atu farmoyta hinnito iyyaanamih maxcoo kee usun ku Rabbit agleytit haanam koo rookise waytay, diggah duddaa kee baari addunyaay akeeral inkih Yalli lek, usuk ken maxco yaabbi ken taama yaaxigi kinni.

وَلَا يَحْزُنكَ قَوْلُهُمْ ۘ إِنَّ ٱلْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا ۚ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ﴿٦٥﴾

66. Oobbiya diggah Qaranwal taniimiiy baaxol tanim Yalli lek, ama koros Yallak kalah taniimiy katattaah taqbude maatiyaay agleytiitik!usun dareemuuy deedalak sa kataataanam malon, usun diraabat yaabaanamak sa kalah iyyaanam malon.

أَلَآ إِنَّ لِلَّهِ مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَن فِى ٱلْأَرْضِ ۗ وَمَا يَتَّبِعُ ٱلَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ شُرَكَآءَ ۚ إِن يَتَّبِعُونَ إِلَّا ٱلظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿٦٦﴾

هُوَ ٱلَّذِى جَعَلَ لَكُمُ ٱلَّيۡلَ لِتَسۡكُنُواْ فِيهِ وَٱلنَّهَارَ مُبۡصِرًاۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَأٓيَٰتٍ لِّقَوۡمٍ يَسۡمَعُونَ ﴿٦٧﴾

67. Yalla kinni sinaamey bar taamâ taqabik edde tastriicoonuh siinih abtem, laqo tu edde tableeniih rizqhi (quusi) edde gurrusuttoonuh diifu siinih abtem, diggah tohut cakki maabbah yab yaabbe marah Yallih inkittinaane tascasse astooti edde tan.

قَالُوا۟ ٱتَّخَذَ ٱللَّهُ وَلَدًا سُبۡحَٰنَهُۥۖ هُوَ ٱلۡغَنِىُّۖ لَهُۥ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلۡأَرۡضِۚ إِنۡ عِندَكُم مِّن سُلۡطَٰنٍۭ بِهَٰذَآۚ أَتَقُولُونَ عَلَى ٱللَّهِ مَا لَا تَعۡلَمُونَ ﴿٦٨﴾

68. Yahuud kee Nasaara Yalli baxa haysite itte, yalli wohuk saytunnooweeh, usuk isik kalih marak gaddali kinni, Qaranwal tanim kee baaxol tanim inkih usuk le, isin tama Yallal diraabah ginnaasittaanamal sumaaqah litoonum manton, isin aaxige waytaanam Yallal diraabah ginnaasitak usuk baxa-le ittaanaa?

قُلۡ إِنَّ ٱلَّذِينَ يَفۡتَرُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلۡكَذِبَ لَا يُفۡلِحُونَ ﴿٦٩﴾

69. Nabiyow diggah Yalli baxale axcuk Yallal dirab ginnaasita mari addunyaay akeeral mayaffoofa ixxic.

مَتَٰعٌ فِى ٱلدُّنۡيَا ثُمَّ إِلَيۡنَا مَرۡجِعُهُمۡ ثُمَّ نُذِيقُهُمُ ٱلۡعَذَابَ ٱلشَّدِيدَ بِمَا كَانُواْ يَكۡفُرُونَ ﴿٧٠﴾

70. Ama Yallal dirab ginnaasite mari addunyâ bagul edde yanin koroosannut dago hatkiyyah hatke-lon, tohuk wadir usun rabeeniik lakal nee fan gacan, sarra akeeral girâ digaalay gibdi ken tammoysenno Yallal koroositeenih sugeenimî sabbatah.

* وَٱتۡلُ عَلَيۡهِمۡ نَبَأَ نُوحٍ إِذۡ قَالَ لِقَوۡمِهِۦ يَٰقَوۡمِ إِن كَانَ كَبُرَ عَلَيۡكُم مَّقَامِى وَتَذۡكِيرِى بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ فَعَلَى ٱللَّهِ تَوَكَّلۡتُ فَأَجۡمِعُوٓاْ أَمۡرَكُمۡ وَشُرَكَآءَكُمۡ ثُمَّ لَا يَكُنۡ أَمۡرُكُمۡ عَلَيۡكُمۡ غُمَّةٗ ثُمَّ ٱقۡضُوٓاْ إِلَىَّ وَلَا تُنظِرُونِ ﴿٧١﴾

71. Nabiyow tama Makki korosul Nabii Nuuc xaagu akriyey usuk isi marak iyye waqdi:yi maraw anu sin addal abe daffeynaa kee Yallih astootit siinit abe kassis siinit yenbeeh yigibdeek, toysa anu dibuk Yallal keltaah kaal kibalsitak

isin sinni caagiida bicsitaay eggereereqa, isin sinni Yallittey Yallat agleytiitih haytaanah seecita, tohuk lakal sin caagid siinik qellita caagid akke waay, tohuk lakal yot abtoonu waytan digaala yot abaay dago wakti yoh maqambaalina keenik iyye.

فَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَمَا سَأَلْتُكُم مِّنْ أَجْرٍ ۖ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ ۖ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٧٢﴾

72. Tokkel anu siinit aba seecoo kee kassiisit derre cabteenik, toysa tohul derre yot kah cabtan galtoy sin essere mayyu yi galto numul matan, Yallih xaqul tan tet akke waytek, anu muslimiinik numuk teyna akkeemih amrisime.

فَكَذَّبُوهُ فَنَجَّيْنَاهُ وَمَن مَّعَهُ فِي الْفُلْكِ وَجَعَلْنَاهُمْ خَلَائِفَ وَأَغْرَقْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا ۖ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنذَرِينَ ﴿٧٣﴾

73. Tokkel Nabii Nuuc mari usuk Yallak keenih luk yemeeteemil kaa dirabboyseeniih, usun koroosannuk makatinnon, tokkel Nabii Nuuc kee kaâ luk yan maray yeemene doynikit ken naggosneeh raaqisne, woo marak baaxó ciggiila mara ken abneeh Ninkittinaane tascasse astooti dirabboyse mara leet xuumusne, toysa Nabiyow wagitaay cubbusey Nabii Nuuc Yallih digaalak meesiise marak ellecabo kah tekke inna.

ثُمَّ بَعَثْنَا مِن بَعْدِهِ رُسُلًا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ فَجَاءُوهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا بِهِ مِن قَبْلُ ۚ كَذَٰلِكَ نَطْبَعُ عَلَىٰ قُلُوبِ الْمُعْتَدِينَ ﴿٧٤﴾

74. Tohuk lakal Nabii Nuuc gamadal farmoytit le marâ fanah rubne, tokkel baxxaqqa itta astootiy ken numma tascasse keenih luk yemeeten, tokkel keenik duma Nabii Nuuc mari dirabboyseemil yaamine mara makkon, ama marih lubbitte iimaanak kah alifne innaah, umaanet caddok tatrinnaanih marih lubbitte tamannal alifna.

75. Sarra woo farmoytiitih lakal Nabii Muusaa kee Nabii Haaruun Firqawnaa kee kay makaaban fanah Nastooti luk ken rubne, tokkel usun cakkî fanah gacaanam cineeniih kaxxamariiniteenih, usun umeyniitiy Yallat agleytit haytay baaxó bayissah sugen.

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنۢ بَعْدِهِم مُّوسَىٰ وَهَٰرُونَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَإِيْهِۦ بِـَٔايَٰتِنَا فَٱسْتَكْبَرُوا۟ وَكَانُوا۟ قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ﴿٧٥﴾

76. Tokkel firqawnaa kee kay marah Ni xaquk Nabii Muusa luk yemeete cakki ken yoofe waqdi, diggah ah baxxaqqa le baaba iyyen.

فَلَمَّا جَآءَهُمُ ٱلْحَقُّ مِنْ عِندِنَا قَالُوٓا۟ إِنَّ هَٰذَا لَسِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٧٦﴾

77. Nabii Muusa ken maxcó qajjibsitak iyyeh: cakki siinih yemeete waqdi diggah ah baxxaqqa iyya baaba ittaanaa?Baababeynit addunyaay akeeral mataffoofa.

قَالَ مُوسَىٰٓ أَتَقُولُونَ لِلْحَقِّ لَمَّا جَآءَكُمْ ۖ أَسِحْرٌ هَٰذَا ۗ وَلَا يُفْلِحُ ٱلسَّٰحِرُونَ ﴿٧٧﴾

78. Firqawnaa kee kay makaaban Nabii Muusak, atu nabbobti abak sugte qibaadáy ken elle geynek nee maktuh koo kee Haaruun nabnaa kee reedá, masri baaxól sinim takkemkeh neh temeetee? nanu sin nammay farmoytit kinnitoonum nummaysa mara hinnino iyyen.

قَالُوٓا۟ أَجِئْتَنَا لِتَلْفِتَنَا عَمَّا وَجَدْنَا عَلَيْهِ ءَابَآءَنَا وَتَكُونَ لَكُمَا ٱلْكِبْرِيَآءُ فِى ٱلْأَرْضِ ۖ وَمَا نَحْنُ لَكُمَا بِمُؤْمِنِينَ ﴿٧٨﴾

79. Firqawni ummaan baababeynay baab ixxiga le yoh baaha iyye.

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ٱئْتُونِى بِكُلِّ سَٰحِرٍ عَلِيمٍ ﴿٧٩﴾

80. Tokkel baababeynit Firqawnal temeete waqdi, Nabii Muusa isin akootaa kee cooxuk qambissoonu waytaanam qambisa keenik iyye.

فَلَمَّا جَآءَ ٱلسَّحَرَةُ قَالَ لَهُم مُّوسَىٰٓ أَلْقُوا۟ مَآ أَنتُم مُّلْقُونَ ﴿٨٠﴾

81. Tokkel usun sinni akootaa kee coox qambisen waqdi, Nabii Muusa diggah isin luk temeeteenih qambisseenim baaba, diggah Yalli kaa baysele diggah Yalli baaxo

فَلَمَّآ أَلْقَوْا۟ قَالَ مُوسَىٰ مَا جِئْتُم بِهِ ٱلسِّحْرُ ۖ إِنَّ ٱللَّهَ سَيُبْطِلُهُۥٓ ۖ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُصْلِحُ عَمَلَ ٱلْمُفْسِدِينَ ﴿٨١﴾

umaanet baysa marih taama mayaymaaqa keenik iyye.

وَيُحِقُّ ٱللَّهُ ٱلْحَقَّ بِكَلِمَٰتِهِۦ وَلَوْ كَرِهَ ٱلْمُجْرِمُونَ ﴿٨٢﴾

82. Yalli cakki diggi haah arcisah, isi qangor kee isi astootit deedalak amo kaa ciggiilisak, umeynit woh tanqibe way.

فَمَآ ءَامَنَ لِمُوسَىٰٓ إِلَّا ذُرِّيَّةٌ مِّن قَوْمِهِۦ عَلَىٰ خَوْفٍ مِّن فِرْعَوْنَ وَمَلَإِيْهِمْ أَن يَفْتِنَهُمْ ۚ وَإِنَّ فِرْعَوْنَ لَعَالٍ فِى ٱلْأَرْضِ وَإِنَّهُۥ لَمِنَ ٱلْمُسْرِفِينَ ﴿٨٣﴾

83. Tokkel Nabii Muusal teemeneeh kaa katattem matan kay marih samadak (israa, iil xaylo kinnuk) horta akke waytek, usun Firqawnaa kee kay makaaban digaalát sinni mokkortaamak meesitak, diggah Firqawni baaxô bagul kaxxamariiniteeh, diggah usuk koroosannuu kee baaxô baysat caddok tatre marak numuk teyna kinni.

وَقَالَ مُوسَىٰ يَٰقَوْمِ إِن كُنتُمْ ءَامَنتُم بِٱللَّهِ فَعَلَيْهِ تَوَكَّلُوٓا۟ إِن كُنتُم مُّسْلِمِينَ ﴿٨٤﴾

84. Nabii Muusa yi maraw isin Yalla nummayse mara tekkeenik, toysa kaal kelitaay kibal kaal haysita, isin Yallih amri oggola mara tekkeenik keenik iyye.

فَقَالُوا۟ عَلَى ٱللَّهِ تَوَكَّلْنَا ۚ رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلْقَوْمِ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٨٥﴾

85. Tokkel Nabii Muusâ mari:Nabii Muusak nanu dibuk Yallal kelitneeh kibal kaal haysitnek Ni Rabbow daalimiinih yan maray koroositeh iisa nek keenih maacin, diinil nee mokkoraanamak iyyen.

وَنَجِّنَا بِرَحْمَتِكَ مِنَ ٱلْقَوْمِ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٨٦﴾

86. Ni Rabbow Firqawnaa kee kay maray koroositek ku Racmatah nee naggos iyyen.

وَأَوْحَيْنَآ إِلَىٰ مُوسَىٰ وَأَخِيهِ أَن تَبَوَّـَٔا لِقَوْمِكُمَا بِمِصْرَ بُيُوتًا وَٱجْعَلُوا۟ بُيُوتَكُمْ قِبْلَةً وَأَقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ ۗ وَبَشِّرِ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٧﴾

87. Nabii Muusaa kee kay toobokoyta Nabii Haaruunul sinni marah Masri baaxol dabqah elle gacan qarway salat elle abaana haysitaay, sinni qarwa salat elle abtan aroocah

haysita Qaduwwik meesitteenik, fardi salat abaay soolisa, yeemene mara iisaa kee jannatal aytikumusa iyyaanamah wacyi keenil oobisne.

88. Nabii Muusa:Ni Rabbow diggah atu Firqawnaa kee kay makaabanah bilhadaa kee maalu addunyâ manol teceeh, Ni Rabbow usun ku gitak sinam makot beyoonuh catoh kaa haysiteenik, Ni Rabbow ken maalu bayissi duggu hayisaay lubbitte keenik yaamineenimik kaluqqu hayis, tokkel usun qansarissa digaala ubullu haanam fanah ma yaaminaanak iyye.

وَقَالَ مُوسَىٰ رَبَّنَآ إِنَّكَ ءَاتَيْتَ فِرْعَوْنَ وَمَلَأَهُۥ زِينَةً وَأَمْوَٰلًا فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا رَبَّنَا لِيُضِلُّوا۟ عَن سَبِيلِكَ ۖ رَبَّنَا ٱطْمِسْ عَلَىٰٓ أَمْوَٰلِهِمْ وَٱشْدُدْ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوا۟ حَتَّىٰ يَرَوُا۟ ٱلْعَذَابَ ٱلْأَلِيمَ ﴿٨٨﴾

89. Yalli ken nammayak Firqawnaa kee kay makaabanat abten abaaró siinik oggolimtehik, toysa sinni diinil soolaay diggi ixxica, yi xaganaa kee yi meesisso numma kinnim Aaxige waa marih gita makataatina keenik iyye.

قَالَ قَدْ أُجِيبَت دَّعْوَتُكُمَا فَٱسْتَقِيمَا وَلَا تَتَّبِعَآنِّ سَبِيلَ ٱلَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٨٩﴾

90. Israa-iil xayloh bad baxisneeh kaak ken tabisneh, tokkel Firqawnaa kee kay qande dulmii kee caddok taturuh ken katatte, Firqawna xuumiyyi kaa geeh kaa matre waqdi, diggah usuk (Yalla kinnuk) israa-iil xaylo nummasse Yallak sa Yalli aneewaamal anu eemeneeh, anu muslimiinik numuk teyna kinniyo iyye.

* وَجَٰوَزْنَا بِبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ٱلْبَحْرَ فَأَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ وَجُنُودُهُۥ بَغْيًا وَعَدْوًا ۖ حَتَّىٰٓ إِذَآ أَدْرَكَهُ ٱلْغَرَقُ قَالَ ءَامَنتُ أَنَّهُۥ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا ٱلَّذِىٓ ءَامَنَتْ بِهِۦ بَنُوٓا۟ إِسْرَٰٓءِيلَ وَأَنَا۠ مِنَ ٱلْمُسْلِمِينَ ﴿٩٠﴾

91. Firqawnaw awaay, manok tobboodeeh rabi koh xayyoowe waqdii Yallal taaminem! Nummah amahak duma Yallih amri cinteeh baaxo baysa marih numuh sugtek? kaak iyye Yalli.

ءَآلْـَٰٔنَ وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلُ وَكُنتَ مِنَ ٱلْمُفْسِدِينَ ﴿٩١﴾

فَٱلۡيَوۡمَ نُنَجِّيكَ بِبَدَنِكَ لِتَكُونَ لِمَنۡ خَلۡفَكَ ءَايَةٗۚ وَإِنَّ كَثِيرٗا مِّنَ ٱلنَّاسِ عَنۡ ءَايَٰتِنَا لَغَٰفِلُونَ ٩٢

92. Firqawnaw asaaku ku xagaray rooci sinni luk badak koo naggoysennooh baaxok fayya-le aracal koo heenno sinaamak kol ciggiila marah asta takkeeh kot tekkeemil kaskassoowa mara yakkeenimkeh, diggah sinaamak maggo mari Ni dudda tascasse astootik garcit yanin.

وَلَقَدۡ بَوَّأۡنَا بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ مُبَوَّأَ صِدۡقٖ وَرَزَقۡنَٰهُم مِّنَ ٱلطَّيِّبَٰتِ فَمَا ٱخۡتَلَفُواْ حَتَّىٰ جَآءَهُمُ ٱلۡعِلۡمُۚ إِنَّ رَبَّكَ يَقۡضِي بَيۡنَهُمۡ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ فِيمَا كَانُواْ فِيهِ يَخۡتَلِفُونَ ٩٣

93. Nummah israa-iil xaylo meqe dabqal oobisneeh ken hayne, meqe rizqhiy (quusi kinnuk) calaalik yani keenih necee, tokkel usun diini caagidil itta mawannon Nabii Mucammadal صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيۡهِ وَسَلَّمَ oobe Qhuraan keenih amma iyyam fanah, Nabiyow diggah ku Rabbi Qhiyaamah ayro usun diini caagidik itta elle waak suggu iyyeenimil ken fan meklele.

فَإِن كُنتَ فِي شَكّٖ مِّمَّآ أَنزَلۡنَآ إِلَيۡكَ فَسۡـَٔلِ ٱلَّذِينَ يَقۡرَءُونَ ٱلۡكِتَٰبَ مِن قَبۡلِكَۚ لَقَدۡ جَآءَكَ ٱلۡحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ ٱلۡمُمۡتَرِينَ ٩٤

94. Nabiyow kol oobisneeh koh warisnem numma kinniimik agaywaagat tenek, toysa kok duma Tawraat kitab kee Injiil kitab yakriye mara esser!nummah Nabiyow atu Yallih farmoyta kinnitoomuh numma ku Rabbik koh temeetehik, atu woh numma kinniimit agaywaagita marih num makkin.

وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ ٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ فَتَكُونَ مِنَ ٱلۡخَٰسِرِينَ ٩٥

95. Nabiyow Yallih inkittinaanee kee kay dudda tascasse astooti dirabboysa marih num makkin, toysa atu kasaariteeh finqite marih num akkettok.

إِنَّ ٱلَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَتُ رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٩٦﴾

96. Diggah Nabiyow ku Rabbik digaalâ maxco elle dabaqteeh nummatte mari Yallih inkittinaane ma nummaysa.

وَلَوْ جَآءَتْهُمْ كُلُّ ءَايَةٍ حَتَّىٰ يَرَوُا۟ ٱلْعَذَابَ ٱلْأَلِيمَ ﴿٩٧﴾

97. Usun (koros kinnuk) elle kaskassoowan astootik kulli asta keenih tamaate way qansarissa digaala ubullu haanam fanah tu keenih xiqa iimaanah ma yaaminan.

فَلَوْلَا كَانَتْ قَرْيَةٌ ءَامَنَتْ فَنَفَعَهَآ إِيمَٰنُهَآ إِلَّا قَوْمَ يُونُسَ لَمَّآ ءَامَنُوا۟ كَشَفْنَا عَنْهُمْ عَذَابَ ٱلْخِزْىِ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَمَتَّعْنَٰهُمْ إِلَىٰ حِينٍ ﴿٩٨﴾

98. Magaalol marak inki magaalah maray yeemeneeh iimaan yinfiqe mayan, digaala keenil obtak naharal, Nabii Yuunus mara akke waytek, tokkel usun digaalá keenil obtam yismiten waqdi yeemeneeniih Yallal gacen, tokkel ken xixxibissa digaala fayya keenik hayne addunyâ manol, qumri keenik edde yamurruqe waktî fanah ken hatkisne.

وَلَوْ شَآءَ رَبُّكَ لَءَامَنَ مَن فِى ٱلْأَرْضِ كُلُّهُمْ جَمِيعًا ۚ أَفَأَنتَ تُكْرِهُ ٱلنَّاسَ حَتَّىٰ يَكُونُوا۟ مُؤْمِنِينَ ﴿٩٩﴾

99. Nabiyow ku Rabbi baaxô marah iimaan faxinnay Baaxô mari inkih aamanuk yen, tokkel atu iimaanah sinam dirkissaa? yaamine mara yakkeenimkeh.

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَن تُؤْمِنَ إِلَّا بِإِذْنِ ٱللَّهِ ۚ وَيَجْعَلُ ٱلرِّجْسَ عَلَى ٱلَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٠٠﴾

100. hebeltô nafsih yaaminem ma takka Yallih idniiy kay fayxi akke waytek, Yalli digaalaa kee xixxibaane kay inkittinaanee kee kay dudda tascasse astootil kaskassoowe waa maral haa.

قُلِ ٱنظُرُوا۟ مَاذَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ وَمَا تُغْنِى ٱلْـَٔايَٰتُ وَٱلنُّذُرُ عَن قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠١﴾

101. Nabiyow ku marak ixxic:wagitaay cubbusa Yallih duddaa kee kay inkittinaane tascasse astootik qaranwaa kee baaxol tanim,

kinnih immay astootii kee Yallih digaalak sinam meesissa farmoytiitih mamaata tu ma xiqta aamine waa marah.

102. Ama koros keenik duma warree maral obte digaalah innah tan digaalak-sa qambaltam maay lee? Mali, Nabiyow keenik ixxic : toysa isin Yallih digaala qambaala, diggah anu siinî luk siinil obta digaala qambaala marat ayyok keenik ixxic!

فَهَلْ يَنتَظِرُونَ إِلَّا مِثْلَ أَيَّامِ ٱلَّذِينَ خَلَوْا۟ مِن قَبْلِهِمْ ۚ قُلْ فَٱنتَظِرُوٓا۟ إِنِّى مَعَكُم مِّنَ ٱلْمُنتَظِرِينَ ﴿١٠٢﴾

103. Tohuk lakal Ni farmoytit kee keenî luk yeemene mara korosul obte digaalak naggosnah, Nabiyow woo mara kah naggosne innah koo kee koo nummayse mara naggosnam cakkik nel tan.

ثُمَّ نُنَجِّى رُسُلَنَا وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ كَذَٰلِكَ ۚ حَقًّا عَلَيْنَا نُنجِ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾

104. Nabiyow sinaamak, sinaamey anu fan sin kak seecah an yi diinik (islaam diini kinnuk) agaywaagitten sin tekkek, toysa anu faxe caalatal isin Yallak kalah taqbuden numtinwwellittek tumaqbuda, kinnih immay sin roocitte yayyaaqe inki Yalla aqbude, anu Yallih inkittinaane nummayse marih num akkeemih amrisime keenik ixxic!

قُلْ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِن كُنتُمْ فِى شَكٍّ مِّن دِينِى فَلَآ أَعْبُدُ ٱلَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ وَلَٰكِنْ أَعْبُدُ ٱللَّهَ ٱلَّذِى يَتَوَفَّىٰكُمْ ۖ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٤﴾

105. Nabiyow aka diinittek inkih xabanah gacak isi nafsi islaam diiniy massoowal soolisaay Yallat agleytit haa marih num makkin!iyyaanamah amrisime keenik ixxic!

وَأَنْ أَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا ۖ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٥﴾

وَلَا تَدْعُ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَنفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ ۖ فَإِن فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذًا مِّنَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٠٦﴾

106. Nabiyow Yalla kalah tu koh xiqe waytaah tu kok kale wayta numtinwwellittek tumaqbadin, tokkel atu toh abe koo tekkek, toysa diggah atu Yallat agleyta heeh isi nafsi koroosannut yudlume marih num akkettok kaak iyye Yalli.

وَإِن يَمْسَسْكَ ٱللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُۥٓ إِلَّا هُوَ ۖ وَإِن يُرِدْكَ بِخَيْرٍ فَلَا رَآدَّ لِفَضْلِهِۦ ۚ يُصِيبُ بِهِۦ مَن يَشَآءُ مِنْ عِبَادِهِۦ ۚ وَهُوَ ٱلْغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ ﴿١٠٧﴾

107. Nabiyow Yalli gibdaabinaay hinnay balak tu koo xagsek, toysa too bala fayya kok haytam matan Yalla akke waytek, Nabiyow Yalli niqmoota koh yaceem faxe kaa tekkek kay muxxo kok waase mayan, Yalli woo muxxo isi naqoosak isih kah faxa marah tet yacee, Yalli usuk dambi cabti li xuwaw li kinni.

قُلْ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ قَدْ جَآءَكُمُ ٱلْحَقُّ مِن رَّبِّكُمْ ۖ فَمَنِ ٱهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِى لِنَفْسِهِۦ ۖ وَمَن ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا ۖ وَمَآ أَنَا۠ عَلَيْكُم بِوَكِيلٍ ﴿١٠٨﴾

108. Nabiyow sinaamak sin Rabbik Yallih farmoyti baxxaqqa-le Qhuraan siinih luk yemeete, toysa iimaanal tirri siinik iyya num cagalah isi nafsi tirri kah iyyam, cakki gitak makkoote num, toysa kay makkootiyyi kaa lafaah kay nafsil yaduure, Anu sin dacriséy sin amol yani hinniyo, anu Yallih farmo sin gudduysa numû kalah keenik ixxic.

وَٱتَّبِعْ مَا يُوحَىٰٓ إِلَيْكَ وَٱصْبِرْ حَتَّىٰ يَحْكُمَ ٱللَّهُ ۚ وَهُوَ خَيْرُ ٱلْحَٰكِمِينَ ﴿١٠٩﴾

109. Nabiyow wacyik kol obsimtam kataataay, Yallih diini guddussaamah kot garaa gibdaabinal isbir, Yalli koo kee ken (koros kinnuk) fan mekelli haam fanah, Yalli usuk mekla abba haa marak meklah yaysi kinni.

SUURAT HUUD

Makkal Obte, 123 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الٓرۚ كِتَٰبٌ أُحْكِمَتْ ءَايَٰتُهُۥ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِن لَّدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ ۝١

1. Alif-Laam-Raa (edde faxem Yalli Yaaxige), ama kitaabay (Qhuraan kinnuk) Yalli Nabii Mucammadal ﷺ oobisek Aayoota diggi ittaah missal tan deedal kee coocak, tohuk lakal kay addal calaalii kee caraamuuy seehada kah ceyitti ittam baxxaqimteh, Yallay naggaarah yaniy adda yaaxigih yanih xaquk.

أَلَّا تَعْبُدُوٓاْ إِلَّا ٱللَّهَۚ إِنَّنِى لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ ۝٢

2. Sinaamey ama Qhuraanak obtim kee baxxaqqa kah tekkem, Yallak sa tu aqbude waytaanamkeh iyyaanama, diggah anu siinih Yallih xaquk rubsume farmoytay kay digaalák sin meesiisaah kay meqe galtól sin aytikumsa kinniyo.

وَأَنِ ٱسْتَغْفِرُواْ رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوٓاْ إِلَيْهِ يُمَتِّعْكُم مَّتَٰعًا حَسَنًا إِلَىٰٓ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَيُؤْتِ كُلَّ ذِى فَضْلٍ فَضْلَهُۥۖ وَإِن تَوَلَّوْاْ فَإِنِّىٓ أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ كَبِيرٍ ۝٣

3. sinaamey isin sinni Rabbi dambi cabti essera, tohuk lakal abten dambit nadaamitak kaal gaca, usuk addunyal meqe hatkissiyyah sin hatkiselek rizqhi siinih farakka haamal, muggaqsime waktiy rabi siinih edde yamaate fanah, kulli seehadaytuy meqe taamá abbaasiteh Yalli isi muxxoh dudda le galtó (jannat kinnuk) kaah yacee akeeral, anu sin kah seecam (iimaan kinnuk) cinteeniih derre edde cabteenik, toysa anu kaxxa ayróh (Qhiyaamah ayró kinnuk)

digaaláy gibdik siinih meesita keenik iyye Nabii.

إِلَى ٱللَّهِ مَرۡجِعُكُمۡۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٌ ٤

4. Sinaamey rabteeniik lakal gacim siinik inkih Yallâ fanah yakkek Kay digaalák cibbarsima, Yalli ummaan iimih dudda li kinni rabteeniik lakal sin ugsaah sin kobxisaah sin galtaamah.

أَلَآ إِنَّهُمۡ يَثۡنُونَ صُدُورَهُمۡ لِيَسۡتَخۡفُواْ مِنۡهُۚ أَلَا حِينَ يَسۡتَغۡشُونَ ثِيَابَهُمۡ يَعۡلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعۡلِنُونَۚ إِنَّهُۥ عَلِيمُۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ٥

5. Oobbiya! Diggah ama koros sinni alilwat koroosannu qellissam, usun Yallak ken alilwat tanim qellisaanam akkaluk, oobbiya!Ama koros mataaxiga sinni sarat yambududen waqdi Yalli usun qellisaanam kee yaybulleenim inkih keenik yaaxigem, diggah Yalli ken alilwat qellitti ittam yaaxigi kinni.

* وَمَا مِن دَآبَّةٖ فِي ٱلۡأَرۡضِ إِلَّا عَلَى ٱللَّهِ رِزۡقُهَا وَيَعۡلَمُ مُسۡتَقَرَّهَا وَمُسۡتَوۡدَعَهَاۚ كُلّٞ فِي كِتَٰبٖ مُّبِينٖ ٦

6. Baaxô bagul ginok mutuccu ittam matan tet rizqhi Yallal yan kaa akke waytek, usuk is addunyal tan waqdi madab teetik yaaxigeeh, rabta waqdih arac teeetik yaaxigeh, woh inkih Yallih xaqul yan kitaabay (lawcal macfuuz kinnuk) baxxaqqa iyyal kutbeh tan.

وَهُوَ ٱلَّذِي خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٖ وَكَانَ عَرۡشُهُۥ عَلَى ٱلۡمَآءِ لِيَبۡلُوَكُمۡ أَيُّكُمۡ أَحۡسَنُ عَمَلٗاۗ وَلَئِن قُلۡتَ إِنَّكُم مَّبۡعُوثُونَ مِنۢ بَعۡدِ ٱلۡمَوۡتِ لَيَقُولَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ إِنۡ هَٰذَآ إِلَّا سِحۡرٞ مُّبِينٞ ٧

7. Yalla kinni Qaranwaa kee baaxóoy ken addal tanim lica ayróh addat gintem, wohuk naharat kay Qarshi leê bagul suge, Yalli taamâ maqaaneh siinik yayse mara yaaxaguh sin mokkora, Nabiyow atu ama korosuk diggah isin rabteeniik gamadal nuwwuk ugsan mara akketton keeenik ittek, diggah koroosite mari ama Qhuraanay atu nel takriye tu hinna

baxxaqqa iyya baab akke waytek kok axcelon.

وَلَئِنْ أَخَّرْنَا عَنْهُمُ ٱلْعَذَابَ إِلَىٰٓ أُمَّةٍ
مَّعْدُودَةٍ لَّيَقُولُنَّ مَا يَحْبِسُهُۥٓ ۗ أَلَا يَوْمَ
يَأْتِيهِمْ لَيْسَ مَصْرُوفًا عَنْهُمْ وَحَاقَ بِهِم
مَّا كَانُوا۟ بِهِۦ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٨﴾

8. ama korosuk digaalá yimixxige waktî fanah wadirrosnek anqasah ama digaala oobiyyak maca tet tayseedee axcelon, oobbiya! Woo digaalá keenit tamaate ayró tet keenik gutuqtaah waassam matan, kulli kabuk usun elle anqasak sugen digaalá maró keenit hayteeh keenil obteh.

وَلَئِنْ أَذَقْنَا ٱلْإِنسَٰنَ مِنَّا رَحْمَةً ثُمَّ
نَزَعْنَٰهَا مِنْهُ إِنَّهُۥ لَيَـُٔوسٌ كَفُورٌ ﴿٩﴾

9. seehadaytuh nek yan niqmat kaah neceeh kaa tammosnek, tohuk lakal nanu too niqmat kaak seelabnek, diggah usuk Yallih Racmatak kaxxam yabboodi kay niqmat kaxxam yangaddi kinni.

وَلَئِنْ أَذَقْنَٰهُ نَعْمَآءَ بَعْدَ ضَرَّآءَ
مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ ٱلسَّيِّـَٔاتُ عَنِّىٓ ۚ
إِنَّهُۥ لَفَرِحٌ فَخُورٌ ﴿١٠﴾

10. seehadaytuh gibda kaa geyteeh kaa xagteek gamadal, nanu niqmat kaah neceeh kaa tammosnek, too waqdi usuk ceyaa kee gibda yok katteh axcele, diggah usuk woo niqmatat kaxxa batra li, kaxxa hideynay sinaamal kaxxamariinita kinni.

إِلَّا ٱلَّذِينَ صَبَرُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ
أُو۟لَٰٓئِكَ لَهُم مَّغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿١١﴾

11. Kinnih immay gibdaabinak ken geyteemil Yalla nummaysak galtó kaak garrisak yisbireeh, meqe taamoomi abbaasite mari, woo mari usun Yallak dambi cabtii kee kaxxa galtó lon.

فَلَعَلَّكَ تَارِكٌۢ بَعْضَ مَا يُوحَىٰٓ إِلَيْكَ وَضَآئِقٌۢ
بِهِۦ صَدْرُكَ أَن يَقُولُوا۟ لَوْلَآ أُنزِلَ عَلَيْهِ كَنزٌ
أَوْ جَآءَ مَعَهُۥ مَلَكٌ ۚ إِنَّمَآ أَنتَ نَذِيرٌ ۚ وَٱللَّهُ عَلَىٰ
كُلِّ شَىْءٍ وَكِيلٌ ﴿١٢﴾

12. Nabii Mucammadow صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ku marak table koroosannuu kee usun kot aban dirabboysiyyah wacyik kol obsimtaamak usun kak yaabbeenim faxe waanamak tu cabtaah guddussam faxe waytam

takkeh, Atu toh maabinay Yalli wacyih kol oobissi heem inkih ken guddus usun faxoonay hinnay faxe woonay, atu ama Qhuraan ken guddussaamat alil kok ceytam takkeh, koo dirabboysaanaah, kadna (maggo maalu kinnuk) macah kaal obsime wayteeh, hinnay malaykatti macah kaâ luk amaate wee usuk farmoyta kinniimih kaah sumaaqitamkeh iyyaanamih meesih, Nabiyow atu wacyih kol obsimtem ken guddus cagalah atu meesiisek sa kah tantom mantuk, Yalli isi naqoosah caagiidak ummaanim dacrise kinnik.

أَمْ يَقُولُونَ ٱفْتَرَىٰهُ ۖ قُلْ فَأْتُوا۟ بِعَشْرِ سُوَرٍ مِّثْلِهِۦ مُفْتَرَيَٰتٍ وَٱدْعُوا۟ مَنِ ٱسْتَطَعْتُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿١٣﴾

13. Wonna hinnak ama koros Nabii Mucammad ﷺ ama Qhuraan diraabah ginnaasite ittaa? Nabii Mucammadow ﷺ caagid isin kah ittan inna tekkek kay inna le suuraarik tabna suura ginnaasitak baahay, Yallak kalah ginok duddu haytaanam seeca tamahah sin cataanamkeh isin ittaanamal numma yacee mara tekkeenik keenik ixxic.

فَإِلَّمْ يَسْتَجِيبُوا۟ لَكُمْ فَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّمَآ أُنزِلَ بِعِلْمِ ٱللَّهِ وَأَن لَّآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۖ فَهَلْ أَنتُم مُّسْلِمُونَ ﴿١٤﴾

14. Tokkel Nabii Mucammadow ﷺ koo kee kô luk yeemene mari ama koros isin fan ken kak sectaanam siinik cineenik, toysa moominiiney isin ama Qhuraan cagalah Yalli caglitah yan ixxigal isi farmoytal obiseh yan kitab kinnim ixiga, isin cakkil yaqbuden Yalli anee waam ixiga inki Yallak sa, tokkel isin Yallaa kee kay farmoytih amri oggolteenii ?

مَن كَانَ يُرِيدُ ٱلْحَيَوٰةَ ٱلدُّنْيَا وَزِينَتَهَا نُوَفِّ إِلَيْهِمْ أَعْمَٰلَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لَا يُبْخَسُونَ ﴿١٥﴾

15. Abinnaan taamát addunyâ manoo kee tet bilhadá edde faxa mara yekkeenik ken taamoomih galtó addunyal elle keenih duudusenno addunyal tu keenik kak daggoyse kalah.

أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِى ٱلْءَاخِرَةِ إِلَّا ٱلنَّارُ ۖ وَحَبِطَ مَا صَنَعُوا۟ فِيهَا وَبَٰطِلٌ مَّا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾

16. Woo mari (koros kinnuk) akeeral Jahannam girák sa tu mali, usun addunyal aben meqe taamah galto akeeral keenik finqittaah, usun abak sugen taama deedal kinni, Yallah tet abeweenimih sabbatah.

أَفَمَن كَانَ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّهِۦ وَيَتْلُوهُ شَاهِدٌ مِّنْهُ وَمِن قَبْلِهِۦ كِتَٰبُ مُوسَىٰٓ إِمَامًا وَرَحْمَةً ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِۦ ۚ وَمَن يَكْفُرْ بِهِۦ مِنَ ٱلْأَحْزَابِ فَٱلنَّارُ مَوْعِدُهُۥ ۚ فَلَا تَكُ فِى مِرْيَةٍ مِّنْهُ ۚ إِنَّهُ ٱلْحَقُّ مِن رَّبِّكَ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٧﴾

17. Seehadaytuy (Nabii Mucammad ﷺ kinnuk) elle yeemeneh yaniimil isi Rabbik baxxaqqa le sumaaqih bagul yaniy, Yallih xaquk aka sumaaqite (jibriil kinnuk) usuk numma yaceemih kah sumaaqite kataatee kee kalah tama Qhuraan duma Yalli Nabii Muusal oobise kitaabay tawraat kinniy kaal yeemeneh yan marah meqe katayyuu kee nacror kinni nummaysaa kee addunyâ mano kee tet bilhada gurrusa numih inna maay kinni usuk? hinna, woo maray tama weeloolat weeloysime tama Qhuraan nummaysaah kaal taniimil taamitah, toysa usun jannat culaanah, koros buttaatiy koroosittey Nabiil koboxxeeh hawisse ama Qhuraanal koroositteh, toysa keenik xagni jahannam gira kinni, toysa Nabiyow atu ama Qhuraanak agaywaagat yan num makkin, diggah usuk (Qhuraan kinnuk) ku Rabbik yan cakki kinnik, kinnih

immay sinaamak maggo mari kaa ma nummaysa.

18. Yallal dirab ginnaasite marak dulmih iyyi gacaah? num magaca, woo mari Qhiyaamah ayró sinni Rabbil xayyoysiman Yalli ken taamoomil ken galtankeh, Malaykaa kee ambiyak sumaq mari iyyah: ama mari addunyal sinni Rabbi dirabboyse mara (koros kinnuk) axcuk keenil sumaaqitan, oobbiya! Daalimiinih yan mara Yalli ken yinqibeeh usuk isi Racmatak ken yayxeerem keenil tan.

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ ٱفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ يُعْرَضُونَ عَلَىٰ رَبِّهِمْ وَيَقُولُ ٱلْأَشْهَٰدُ هَٰٓؤُلَآءِ ٱلَّذِينَ كَذَبُوا۟ عَلَىٰ رَبِّهِمْ ۚ أَلَا لَعْنَةُ ٱللَّهِ عَلَى ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٨﴾

19. Ama daalimiinih yan mari sinam Yallih gitaa kee cakkik waasaah usun tama giti makkoote gita yakkem kaak faxan, usun akeerâ dabqal koroositaanaah, ugut kee galtó tanim manummaysan.

ٱلَّذِينَ يَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُم بِٱلْءَاخِرَةِ هُمْ كَٰفِرُونَ ﴿١٩﴾

20. Woo koros Yalli addunyal ken digaalam faxek kollay usun kay digaalak kudimil kaak yassaqqe mara mayakkan, usun awlaytiitiy Yallih digaala keenik catta malon, jahannam girah addal digaala keenih dirribsimtah, woh kah kinnim usun Qhuraan cakki maabbah yaabbeenim duudak ma suginnoonuuy, Yallih duddaa kee kay inkittinaane tascasse astooti abaluk ma suginninon.

أُو۟لَٰٓئِكَ لَمْ يَكُونُوا۟ مُعْجِزِينَ فِى ٱلْأَرْضِ وَمَا كَانَ لَهُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ مِنْ أَوْلِيَآءَ ۘ يُضَٰعَفُ لَهُمُ ٱلْعَذَابُ ۚ مَا كَانُوا۟ يَسْتَطِيعُونَ ٱلسَّمْعَ وَمَا كَانُوا۟ يُبْصِرُونَ ﴿٢٠﴾

21. Woo mari usun Yallal dirab ginnaasiteenimih sabbatah addunyaa kee akeeral sinni nafsi finqiseenih, Yallittek diraabah

أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ خَسِرُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُم مَّا كَانُوا۟ يَفْتَرُونَ ﴿٢١﴾

ginnaasiteenih sugeenim keenik bayteh.

لَا جَرَمَ أَنَّهُمْ فِي ٱلْآخِرَةِ هُمُ ٱلْأَخْسَرُونَ ﴿٢٢﴾

22. Nummaak diggah usun akeeral finqah sinaamak gacak raaqa mara kinnon.

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَأَخْبَتُوٓا۟ إِلَىٰ رَبِّهِمْ أُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿٢٣﴾

23. Diggah Yallaa kee kay farmoyta nummayseeh meqe taamoomi abbaasiteeh sinni Rabbih yuqunxee mari, woo mari usun Jannatti maraay usun kaal waaran.

مَثَلُ ٱلْفَرِيقَيْنِ كَٱلْأَعْمَىٰ وَٱلْأَصَمِّ وَٱلْبَصِيرِ وَٱلسَّمِيعِ ۚ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا ۚ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٢٤﴾

24. Koros buttaa kee moominiin buttah ceelallo inti maliy tu ablewaa kee ayti maliy tu aabbewaa kee inti leeh ayti le numih innak, ama namma butta ceelalloh maay missowta? mamissowta, toysa amahal kaskassowteenih macubbussaanaa?

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِۦٓ إِنِّى لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٢٥﴾

25. Nummah Nabii Nuuc le marâ fanah kaa rubne, tokkel usuk diggah anu Yallih digaalák siinih baxxaqqa-le meesiisey edde rubsumem siinih baxxaqqa haa kinniyo keenik iyye.

أَن لَّا تَعْبُدُوٓا۟ إِلَّا ٱللَّهَ ۖ إِنِّىٓ أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ أَلِيمٍ ﴿٢٦﴾

26. Anu sin kah amrisam Yallak sa tu aqbude waytaanama, diggah anu isin Yalla qibaadál inkittoyse wayteenik sinam qansarissa digaaláh ayrok (Qhiyaamah ayró kinnuk) siinih meesita keenik iyye.

فَقَالَ ٱلْمَلَأُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِن قَوْمِهِۦ مَا نَرَىٰكَ إِلَّا بَشَرًا مِّثْلَنَا وَمَا نَرَىٰكَ ٱتَّبَعَكَ إِلَّا ٱلَّذِينَ هُمْ أَرَاذِلُنَا بَادِىَ ٱلرَّأْىِ ۖ وَمَا نَرَىٰ لَكُمْ عَلَيْنَا مِن فَضْلٍ بَلْ نَظُنُّكُمْ كَٰذِبِينَ ﴿٢٧﴾

27. Tokkel Nabii Nuuc maray koroositek abbobtih yan mari:nanu ninnah yan seehadaytuy ni bislek sa koo kah nablem mannuk nek fanaak wacyi mannal kol oobee? nek mangacannah yan maray annaak cubbuse kalah koo kataate

akke waytek, abbobtih yan marak koo katattem ma nablak kaak iyyen, hebeltô muxxoy nek edde muxxuttaana siinik manabla, wonna hinnay isin (Nabii Nuuc kee moominiin kinnuk) warsitti haytaanamal dirab leela kinnitoonum siinik nakkale keenik iyyen.

قَالَ يَٰقَوْمِ أَرَءَيْتُمْ إِن كُنتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّى
وَءَاتَىٰنِى رَحْمَةً مِّنْ عِندِهِۦ فَعُمِّيَتْ عَلَيْكُمْ
أَنُلْزِمُكُمُوهَا وَأَنتُمْ لَهَا كَٰرِهُونَ ﴿٢٨﴾

28. Nabii Nuuc yi maraw yoh warisay inni Rabbik baxxaqqa iyya sumaaqay sin fanah edde emeetee kee kay xaquk yan nubuwwannuy yoh yeceeh bagul eneeh woh siinik qellittek, yi nabuwwanuu kee anu sin fan luk emeete diinih sin dirkisnam maay bictaah isin woh niqibuk angadduk?nanu woh mabnaay wohul sin ma dirkisna iyye.

وَيَٰقَوْمِ لَآ أَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ مَالًا ۖ إِنْ أَجْرِىَ إِلَّا
عَلَى ٱللَّهِ ۚ وَمَآ أَنَا۠ بِطَارِدِ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ ۚ إِنَّهُم
مُّلَٰقُوا۟ رَبِّهِمْ وَلَٰكِنِّىٓ أَرَىٰكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُونَ ﴿٢٩﴾

29. Nabii Nuuc isi marak yi maraw anu Yallih farmó sin gudduysaah, kaa inkittossaanamah siinit aba seecol galtóh maalu sin elle messera, anu inni galtó numul messera Yalla akke waytek, anu yeemene mara xiiriya num hinniyooy woh yi caagid hinna, diggah usun (moominiin kinnuk) Qhiyaamah ayró sinni Rabbit angooroweloonuuh kay xayna geelon, kinnih immay anu isin Yallal yeemene mara xiiriya yok ittan waqdi ken caddi aaxige waa marah sin able keenik iyye.

وَيَٰقَوْمِ مَن يَنصُرُنِى مِنَ ٱللَّهِ إِن طَرَدتُّهُمْ ۚ
أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٣٠﴾

30. yi maraw anu moominiin xiiriyek Yallih digaalák iyyi yoo cataa? toysa isin edde tanin

hoxa cubbussu hayteenih elle ma kaskassowtaanaa? keenik iyye.

31. Yallih kadnoonih maali yi xaqul yani siinik maxca, qellittem aaxige siinik maxca, anu Malaykattu kinniyo siinik maxca, moominiinik sin intiita burutta mari usun aban meqe taamoomil Yalli galtó keenih mayacaa maxca, ken lubbittet tanim dubuk Yalli yaaxige, toysa diggah anu moominiinik toh exce yoo tekkek isi nafsi yudlume marak numuk teyna akkeyyo keenik iyye.

وَلَآ أَقُولُ لَكُمْ عِندِى خَزَآئِنُ ٱللَّهِ وَلَآ أَعْلَمُ ٱلْغَيْبَ وَلَآ أَقُولُ إِنِّى مَلَكٌ وَلَآ أَقُولُ لِلَّذِينَ تَزْدَرِىٓ أَعْيُنُكُمْ لَن يُؤْتِيَهُمُ ٱللَّهُ خَيْرًا ۖ ٱللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا فِىٓ أَنفُسِهِمْ ۖ إِنِّىٓ إِذًا لَّمِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٣١﴾

32. Nabii Nuuc mari:Nuucow nummah nee giddiyteeh nee giddissam teymeggeehik, toysa nee kah xagnissa digaalá baahey numma yacee marih num tekkek kaak iyyen.

قَالُوا۟ يَٰنُوحُ قَدْ جَٰدَلْتَنَا فَأَكْثَرْتَ جِدَٰلَنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَآ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿٣٢﴾

33. Nabii Nuuc: isi marak cagalah digaalá siinih bahtam Yalla kinni isih faxa waqdi, usuk sin digaalam faxek isin kay digaalák yassaqqe mara hinniton keenik iyye.

قَالَ إِنَّمَا يَأْتِيكُم بِهِ ٱللَّهُ إِن شَآءَ وَمَآ أَنتُم بِمُعْجِزِينَ ﴿٣٣﴾

34. anu iimaanah siinit aba fayuu kee seeco tu siinih maxiqta, anu iimaanah sin faysaah sin seecam faxaway, Yalli sin makkoysaah sin finqisam faxê kollay, usuk sin Rabbiiy isin kaâ fanah gacsimetton cisab kee galtóh.

وَلَا يَنفَعُكُمْ نُصْحِىٓ إِنْ أَرَدتُّ أَنْ أَنصَحَ لَكُمْ إِن كَانَ ٱللَّهُ يُرِيدُ أَن يُغْوِيَكُمْ ۚ هُوَ رَبُّكُمْ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٣٤﴾

35. Hinnak Nabii Mucammad ﷺ marak koroosite mari Mucammad ﷺ ama Qhuraan ginnaasiteh iyyaa? Nabiyow anu ama Qhuraan

أَمْ يَقُولُونَ ٱفْتَرَىٰهُ ۖ قُلْ إِنِ ٱفْتَرَيْتُهُۥ فَعَلَىَّ إِجْرَامِى وَأَنَا۠ بَرِىٓءٌ مِّمَّا تُجْرِمُونَ ﴿٣٥﴾

diraabah ginnaasite yoo tekkek, toysa yi dambi yol yaniih, anu nummat yaaba num ekkek, toysa umeynit siiniiy anu sin koroosannuu kee isin abtan umaanek bari kinniyo keenik ixxic.

36. Yalli Nabii Nuucul wacyi oobise kay maral digaalá nummatte waqdi, diggah ku marak num mayaamina duma nummah keenik yeemene mara akke waytek, toysa usun koroosannuu kee kot abak sugen dirabboysiyyih sabbatah ma rookitin iyyaanamah.

وَأُوحِيَ إِلَىٰ نُوحٍ أَنَّهُۥ لَن يُؤْمِنَ مِن قَوْمِكَ إِلَّا مَن قَدْ ءَامَنَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا۟ يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾

37. Yalli Nabii Nuucul wacyih oobisem doynik Ni dacayrii kee Nanu koh elle nascasseeh koo elle barisna innal tet bicis iyyaanamah, ama ku marak isi nafsi koroosannut yudlume marih catóh yô luk mayaabin, diggah usun maggo leet xuumumuwaa mara kinnon kaak iyyaanamah.

وَٱصْنَعِ ٱلْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحْيِنَا وَلَا تُخَٰطِبْنِى فِى ٱلَّذِينَ ظَلَمُوٓا۟ ۖ إِنَّهُم مُّغْرَقُونَ ﴿٣٧﴾

38. Nabii Nuuc doynik bicisak kay marak kaxxa mari kaal dardarinnaanih waqdi kaal anqasah, isin a saaku Yallih xagni numma kinniimit liton iggimah nel abtan anqasah, toysa diggah nanu isin nel kah anqassan innah nanu beera digaalah leet xuumuntan waqdi siinil anqasenno keenik iyye.

وَيَصْنَعُ ٱلْفُلْكَ وَكُلَّمَا مَرَّ عَلَيْهِ مَلَأٌ مِّن قَوْمِهِۦ سَخِرُوا۟ مِنْهُ ۚ قَالَ إِن تَسْخَرُوا۟ مِنَّا فَإِنَّا نَسْخَرُ مِنكُمْ كَمَا تَسْخَرُونَ ﴿٣٨﴾

39. Yallih amri yamaate waqdi xixxibissa digaala addunyal kah tamaate mara sarrah aaxigetton nee kinnik sin kinnim, akeeral

فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَن يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٣٩﴾

umman amok kate wayta digaalay aggiriqqee wayta elle obtu wayta mara sarrah aaxigetton nee kinnik sin kinnim.

حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءَ أَمۡرُنَا وَفَارَ ٱلتَّنُّورُ قُلۡنَا ٱحۡمِلۡ فِيهَا مِن كُلّٖ زَوۡجَيۡنِ ٱثۡنَيۡنِ وَأَهۡلَكَ إِلَّا مَن سَبَقَ عَلَيۡهِ ٱلۡقَوۡلُ وَمَنۡ ءَامَنَۚ وَمَآ ءَامَنَ مَعَهُۥٓ إِلَّا قَلِيلٞ ٤٠

40. Nabii Nuuc marih finqah Namri yamaateeh Nuufek lee goomaaxak tawqe waqdi, toh digaalâ mamuutih astay Nanu Nabii Nuucuh warisne kinni, lac kee alwaay, seehadaa kee haadak kulli qaynatak labtii kee saytiyá doynikit korisaay, ku buxah marak yeemene mara teetit koris kaak inne, finqitoonu waanamah digaalâ maxco kak tookomeeh elle nummatte mara akke waytek, ku marak yeemeneeh koo kataate mara doynikit koris kaak inne, Nabii Nuucû luk dago marak sa teemenem matan.

وَقَالَ ٱرۡكَبُواْ فِيهَا بِسۡمِ ٱللَّهِ مَجۡرٖىٰهَا وَمُرۡسَىٰهَآۚ إِنَّ رَبِّي لَغَفُورٞ رَّحِيمٞ ٤١

41. Nabii Nuuc isê luk yeemene marak doynikit kora teetik gexo leê bagul Yallih Migaaqal takkeeh, idyaa kee dabqiyyi teetik Yallih Migaaqal yakkek, diggah yi Rabbi dambi cabti li xuwaw li kinni keenik iyye.

وَهِيَ تَجۡرِي بِهِمۡ فِي مَوۡجٖ كَٱلۡجِبَالِ وَنَادَىٰ نُوحٌ ٱبۡنَهُۥ وَكَانَ فِي مَعۡزِلٖ يَٰبُنَيَّ ٱرۡكَب مَّعَنَا وَلَا تَكُن مَّعَ ٱلۡكَٰفِرِينَ ٤٢

42. Is (doynik kinnuk) fayyah qaleeláh inna le haffót ken beyak gexak, Nabii Nuuc isi baxay moominiinik xabanah yewqeh sugeh seece:yi baxaw doynikit nê luk koraay Yallal koroosite marâ luk gace num makkin, ken luk leet xuumumettooh finqitettok kaak iyye.

قَالَ سَـَٔاوِيٓ إِلَىٰ جَبَلٖ يَعۡصِمُنِي مِنَ ٱلۡمَآءِۚ قَالَ لَا عَاصِمَ ٱلۡيَوۡمَ مِنۡ أَمۡرِ ٱللَّهِ إِلَّا مَن رَّحِمَۚ وَحَالَ بَيۡنَهُمَا ٱلۡمَوۡجُ فَكَانَ مِنَ ٱلۡمُغۡرَقِينَ ٤٣

43. Nabii Nuuc baxi isi abbak:anu qalê fanah kelteyyooh tet eleeliteyyo leet xuumumaamak is yoo cattankeh iyye, kay abba kaal

gacisak:ta saaku Yallih amrii kee kay meklak sinam caté mayan, usuk kah nacroore mara akke waytek kaak iyye, Nabii Nuuc kee kay baxih fanat kaxxa haffó raddeeh, tokkel kay baxi leet xuumume marih num yekke.

وَقِيلَ يَٰٓأَرۡضُ ٱبۡلَعِي مَآءَكِ وَيَٰسَمَآءُ أَقۡلِعِي وَغِيضَ ٱلۡمَآءُ وَقُضِيَ ٱلۡأَمۡرُ وَٱسۡتَوَتۡ عَلَى ٱلۡجُودِيِّۖ وَقِيلَ بُعۡدٗا لِّلۡقَوۡمِ ٱلظَّٰلِمِينَ ٤٤

44. Nabii Nuuc mari finqiteek lakal Yalli baaxok:baaxoy isi lee fuuqaay Qaraanow isi rob eysed iyye, lee fuuqumteeh aqut gexxeeh caagid Nabii Nuuc marih finqat gaba kaleeh doynik Al-Juudiyyi deqsitta qaleh xaqul teede, Yalli daalimiinih yan maray Yalla nummayseweeh umaanet caddok tatrel finqaa kee Yalli isi Racmatak ken yayxeerem keenil tanay iyyen.

وَنَادَىٰ نُوحٞ رَّبَّهُۥ فَقَالَ رَبِّ إِنَّ ٱبۡنِي مِنۡ أَهۡلِي وَإِنَّ وَعۡدَكَ ٱلۡحَقُّ وَأَنتَ أَحۡكَمُ ٱلۡحَٰكِمِينَ ٤٥

45. Nabii Nuuc isi Rabbih seeceeh, yi Rabbow yi baxi yi buxah marak numukteynaay, diggah yoo kee yi buxah mara finqaa kee xuumiyyak naggossu waytaamah xagana yoh culteeh, diggah ku xagni nummâ xaganak yi baxa yoh naggos, Atu meklaabak meklah yaysi kinnitok iyye.

قَالَ يَٰنُوحُ إِنَّهُۥ لَيۡسَ مِنۡ أَهۡلِكَۖ إِنَّهُۥ عَمَلٌ غَيۡرُ صَٰلِحٖۖ فَلَا تَسۡـَٔلۡنِ مَا لَيۡسَ لَكَ بِهِۦ عِلۡمٌۖ إِنِّيٓ أَعِظُكَ أَن تَكُونَ مِنَ ٱلۡجَٰهِلِينَ ٤٦

46. Yalli Nabii Nuucuk iyyeh:Nuucow diggah ku Baxi ku Buxah marak Naggoysu waamah xagana koh kah cule marat mayan, diggah kay taama uma taamâ kalah meqe taama hinna koroositeemih sabbatah, toysa atu ixxiga kak aalle wayta caagid yoo messerin, diggah Anu koo kassiisaah fayu koh aceek iggima le marih num takkeemik kaak iyye Yalli.

قَالَ رَبِّ إِنِّيٓ أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْـَٔلَكَ مَا لَيْسَ لِي بِهِۦ عِلْمٌ ۖ وَإِلَّا تَغْفِرْ لِي وَتَرْحَمْنِيٓ أَكُن مِّنَ ٱلْخَٰسِرِينَ ﴿٤٧﴾

47. Nabii Nuuc:yi Rabbow diggah anu ixxiga kak aalle waam koo esseraamak koo maggansita, dambi atu yoh cabewayteeh, atu yoh nacroore waytek finqiteeh kasaarite marih num akkeyyo iyye.

قِيلَ يَٰنُوحُ ٱهْبِطْ بِسَلَٰمٍ مِّنَّا وَبَرَكَٰتٍ عَلَيْكَ وَعَلَىٰٓ أُمَمٍ مِّمَّن مَّعَكَ ۚ وَأُمَمٌ سَنُمَتِّعُهُمْ ثُمَّ يَمَسُّهُم مِّنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٤٨﴾

48. Yalli Nabii Nuucuk iyyeh :Nuucow doynikik baaxô fanah ob, koo kee ummattak kô luk yan maral nek nagaynan kee amaanaay maggo kayritte luk, ummattay rabi keenih amma iyyam fanah addunyâ manol hatkisnu waynay sarra Qhiyaamah ayro nek qansarissa digaala geytu wayta tan.

تِلْكَ مِنْ أَنۢبَآءِ ٱلْغَيْبِ نُوحِيهَآ إِلَيْكَ ۖ مَا كُنتَ تَعْلَمُهَآ أَنتَ وَلَا قَوْمُكَ مِن قَبْلِ هَٰذَا ۖ فَٱصْبِرْ ۖ إِنَّ ٱلْعَٰقِبَةَ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٤٩﴾

49. Nabii Mucammadow too Nabii Nuuc kee kay marak kol maaqné xaagi usuk qellitte xaagittey wacyih kol oobisna kinni, atu ama xaagu aaxaguk masuginnitooy ku mari aaxaguk masuginna tama Qhuraan kol oobisnak duma, toysa ku mari kot abah yan adáa kee dirabboysiyyal isbir, diggah meqe ellecabo addunyaa kee akeeral Yallak meesite marihim kinnik.

وَإِلَىٰ عَادٍ أَخَاهُمْ هُودًا ۚ قَالَ يَٰقَوْمِ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُۥ ۖ إِنْ أَنتُمْ إِلَّا مُفْتَرُونَ ﴿٥٠﴾

50. Qaad deqsita marah ken toobokoyta Nabii Huud keenih rubne, usuk yi maraw Yalla dibuk uqbuda kaak sa qibaadá cakkisita Yalla mantoonuk qibaadá kaah caglisa, isin Yallak kalih iimiy Yallat agleh diraabah ginnaasitteeni diraabâ kalah tu hinna keenik iyye.

يَٰقَوْمِ لَآ أَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا ۖ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى ٱلَّذِى فَطَرَنِى ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٥١﴾

51. Nabii Huud yi maraw anu Yallâ fanah siinit abah an seecol galtó siinik messera, anu siinit aba seecol

yi galtó numul matan yoo gine Rabbi akke waytek, tokkel isin ma kaskassowtaanaa? cakkii kee deedal ittak baxisak keenik iyye.

وَيَٰقَوْمِ ٱسْتَغْفِرُوا۟ رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوٓا۟ إِلَيْهِ يُرْسِلِ ٱلسَّمَآءَ عَلَيْكُم مِّدْرَارًا وَيَزِدْكُمْ قُوَّةً إِلَىٰ قُوَّتِكُمْ وَلَا تَتَوَلَّوْا۟ مُجْرِمِينَ ﴿٥٢﴾

52. Nabii Huud yi maraw Yallak dambi cabti esserita, kaal koroositteeniih agleytit kaat hayteenimih sabbatah, tohuk lakal isin abten dambik kaal uduura, tokkel isin toh abteenik ittallakleh rada maggo rob siinih ruubeleeh, sin maqarat maqar siinih osselek, isin anu sin kah seeca iimaanat derre cabteeniih umeyniitih yan maray edde yanin koroosannuu kee uma taamah baguk katewaa makkina keenik iyye.

قَالُوا۟ يَٰهُودُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ وَمَا نَحْنُ بِتَارِكِىٓ ءَالِهَتِنَا عَن قَوْلِكَ وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٥٣﴾

53. Nabii Huud mari: Huudow atu Nabii kinnitom tascasse astay baxxaqqa itta neh ma baahinnitooy, nanu ku maxcoh sabbatah nanu aqbaduk sugne Yallitteh qibaadá caba mara hinnino, atu warsitta nubuwwannul koo nummaysaah koo katya mara hinnino kaak iyyen.

إِن نَّقُولُ إِلَّا ٱعْتَرَىٰكَ بَعْضُ ءَالِهَتِنَا بِسُوٓءٍ ۗ قَالَ إِنِّىٓ أُشْهِدُ ٱللَّهَ وَٱشْهَدُوٓا۟ أَنِّى بَرِىٓءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ ﴿٥٤﴾

54. Nabii Huud mari:Huudow atu tet (Yallitte kinnuk) qibaadak nee waasseemih sabbatah Ni Yallittek garab koo gaynaqeeh (yiqintireeh) koo cabboyseh inna nee akke waytek kalah kok innam mannu kaak iyyen, Nabii Huud keenil gacisak : diggah anu axceh aniimil Yalla sumaaqisaah isin Yallat agleytiitih haytaanamak anu bari kinniyoomuh sin sumaaqisak isin yoh sumaaqita keenik iyye.

مِن دُونِهِۦ فَكِيدُونِى جَمِيعًا ثُمَّ لَا تُنظِرُونِ ﴿٥٥﴾

55. Tokkel isin Yallak kalah Yallitte takkaleeniih taqbuden Yallittee kee sin uma malah yoh malisaay tu yok kaltaanam duddeenik tu yok kalaay inti Ramacca haanah gide yok mawadirroysinaay, yoh ma qambaalina keenik iyye.

إِنِّى تَوَكَّلْتُ عَلَى ٱللَّهِ رَبِّى وَرَبِّكُمْ ۚ مَّا مِن دَآبَّةٍ إِلَّا هُوَ ءَاخِذٌۢ بِنَاصِيَتِهَآ ۚ إِنَّ رَبِّى عَلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٥٦﴾

56. Anu diggah Yallal kelta, usuk yi Rabbiiy sin Rabbi kinniih usuk kullim yamlikeeh kay amri maleh tu yoo maxagtaay usuk kulliimih qamal geyto le Rabbi kinni, toysa rooci eelli haytaamay baaxô bagul mutuccu itta matan Yalli tet yamlikeeh amol teetik yan kaa akke waytek, diggah yi Rabbik madqaay mekla cakki gital takkeeh, meqem abte num maqaanel galtaah umam abte num umaanel galta keenik iyye.

فَإِن تَوَلَّوْا۟ فَقَدْ أَبْلَغْتُكُم مَّآ أُرْسِلْتُ بِهِۦٓ إِلَيْكُمْ ۚ وَيَسْتَخْلِفُ رَبِّى قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّونَهُۥ شَيْـًٔا ۚ إِنَّ رَبِّى عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ حَفِيظٌ ﴿٥٧﴾

57. Tokkel isin Yallih inkittinaanee kee cakki gitay anu sin kah seecat derre cabteenik, toysa nummah anu edde rubsume farmó sin fan baaheeh sin gudduyseh, isin Yallay sin gine nummayse wayteenik usuk sin bayseleeh siinik kalah aka maray sin dabooqaa kee sin maalu nagaruwaa baaheleeh ciggiilise leeh isin Yallak tu makaltan, Diggah yi Rabbi ummaanim dacrise kinniih isin yoh lowtan umaanék usuk yoo dacrise le keenik iyye Nabii Huud.

وَلَمَّا جَآءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا هُودًا وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مَعَهُۥ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا وَنَجَّيْنَٰهُم مِّنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٥٨﴾

58. Nabii Huud marih digaalah Namri yemeete waqdi, Nabii Huud kee kaâ luk yeemene mara finqak

naggosneh nek yan Racmatah, woo gibdi digaaláy Nabii Huud marak aamine wayteemil obtek Nabii Huud kee kay marak kaal teemenem naggosneh.

وَتِلْكَ عَادٌ جَحَدُوا۟ بِـَٔايَـٰتِ رَبِّهِمْ وَعَصَوْا۟ رُسُلَهُۥ وَٱتَّبَعُوٓا۟ أَمْرَ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ ﴿٥٩﴾

59. Toh Qaad deqsita maray (Nabii Huud mara kinnuk) sinni Rabbih inkittinaane tascasse astootil koroositey kay farmoytiitih amri ciney kulli kaxxa mariinoliy cirdeynah yaniy cakki cina kataate mara kinni.

وَأُتْبِعُوا۟ فِى هَـٰذِهِ ٱلدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ ٱلْقِيَـٰمَةِ ۗ أَلَآ إِنَّ عَادًا كَفَرُوا۟ رَبَّهُمْ ۗ أَلَا بُعْدًا لِّعَادٍ قَوْمِ هُودٍ ﴿٦٠﴾

60. ama addunyaa kee Qhiyaamah ayro Yalli isi naqabuu kee isi Racmatak yaxxeereenim ken katayse, oobbiya!Diggah Qaad sinni Rabbil koroositteeh kay farmoytit cinteeh ken dirabbosseh, Oobbiya!Yallih Racmatak yaxxeereenim kee finqi Nabii Huud mara Qaadal yanay.

وَإِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَـٰلِحًا ۚ قَالَ يَـٰقَوْمِ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَـٰهٍ غَيْرُهُۥ ۖ هُوَ أَنشَأَكُم مِّنَ ٱلْأَرْضِ وَٱسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا فَٱسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّ تُوبُوٓا۟ إِلَيْهِ ۚ إِنَّ رَبِّى قَرِيبٌ مُّجِيبٌ ﴿٦١﴾

61. Samuud deqsita marah ken toobokoyta Nabii Saalih rubne, tokkel usuk keenik :yi maraw Yalla dubuk uqbuda kaak sa cakkil taqbuden Yalla mantoonuk, kaa kinni qimbok baaxok sin gintem sin abba kinni Nabii Aadam burtak gineemil, tet xisaah teetil dabqah gaca mara sin abek, toysa usuk dambi siinih cabam kaal esserita, tohuk lakal kay amri oggolak kaal gaca, diggah yi Rabbi qibaada kaah caglise maral xayiih kaa xaaqiteenik dooqa keenik oggolah keenik iyye.

62. Samuud deqsita mari sinni Nabii Saalicik: saalicow nanu nummah tama atu nek ittah tan maxcok duma atu naddal amri kak oggolan abba takkem kak qaagitan numuh sugte, atu Nabbobti aqbudak sugtem naqbudeemik nee waassaa? diggah nanu Yalla dibuk naqbudeemih atu net abta seecok agaywaagaa kee agaagulut nanno kaak iyyen.

قَالُوا۟ يَٰصَٰلِحُ قَدْ كُنتَ فِينَا مَرْجُوًّا قَبْلَ هَٰذَآ ۖ أَتَنْهَىٰنَآ أَن نَّعْبُدَ مَا يَعْبُدُ ءَابَآؤُنَا ۖ وَإِنَّنَا لَفِى شَكٍّ مِّمَّا تَدْعُونَآ إِلَيْهِ مُرِيبٍ ﴿٦٢﴾

63. Nabii Saalic:yi maraw yoh warisay anu inni Rabbik baxxaqqa iyya sumaaqih bagul eneeh, usuk isi xaquk nubuwwannu yoh yeceek, toysa anu kay amri cineeh usuk yoo edde ruube diinii kee farmo sin gudduyse week, toysa kay digaalák iyyi yoo catelee? tokkel isin cakki gitak makot yoo beytaanam kee kayri gitak yoo tayxeereeniih yi meqe taama yok bayissaanaah finqissaanamak sa isin yoh osissaanam manton keenik iyye.

قَالَ يَٰقَوْمِ أَرَءَيْتُمْ إِن كُنتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّى وَءَاتَىٰنِى مِنْهُ رَحْمَةً فَمَن يَنصُرُنِى مِنَ ٱللَّهِ إِنْ عَصَيْتُهُۥ ۖ فَمَا تَزِيدُونَنِى غَيْرَ تَخْسِيرٍ ﴿٦٣﴾

64. Nabii Saalic:yi maraw tah Yallih aláy usuk anu Nabii kinniyooh cakkih sin seecaamih astá siinih abek, toysa Yallih baaxól takamay taaqabay tet ixxicaay tet caba, umaanéh tet maxagina, toysa isin umaaneh tet xagteenik Yallak xayi digaalá sin xageleeh sin aatukele keenik iyye.

وَيَٰقَوْمِ هَٰذِهِۦ نَاقَةُ ٱللَّهِ لَكُمْ ءَايَةً ۖ فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِىٓ أَرْضِ ٱللَّهِ ۖ وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوٓءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ قَرِيبٌ ﴿٦٤﴾

65. Tokkel usun Nabii Saalic dirabboyseeniih, alák arqó kaleeniih tet yusguudeenih, tokkel Nabii Saalic sidiica ayróh gide

فَعَقَرُوهَا فَقَالَ تَمَتَّعُوا۟ فِى دَارِكُمْ ثَلَٰثَةَ أَيَّامٍ ۖ ذَٰلِكَ وَعْدٌ غَيْرُ مَكْذُوبٍ ﴿٦٥﴾

sinni Qarwal hataka, tohuk wadir digaalá siinil oobeleeh toh Yallih xaganay dirab sinni keenik iyye.

فَلَمَّا جَآءَ أَمۡرُنَا نَجَّيۡنَا صَٰلِحٗا وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مَعَهُۥ بِرَحۡمَةٖ مِّنَّا وَمِنۡ خِزۡيِ يَوۡمِئِذٍۗ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ ٱلۡقَوِيُّ ٱلۡعَزِيزُ ٦٦

66. Tokkel Samuud deqsita marah digaalah Namri yemeete waqdi, Nabii Saalic kee kâ luk yeemene mara finqak naggosneh Nek yan Racmatah, woo ayróh (usun edde finqiten ayró kinnuk) xixxibaanee kee mangacannak ken naggosneh, diggah Nabii Mucammadow صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيۡهِ وَسَلَّمَ ku Rabbi usuk Qandeliiy, atka kaak gibdiih isi Reedal kulliimik maysó li kinni.

وَأَخَذَ ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ ٱلصَّيۡحَةُ فَأَصۡبَحُواْ فِي دِيَٰرِهِمۡ جَٰثِمِينَ ٦٧

67. Samuuduk isi nafsi koroosannut yudlume mara kaxxa xongoloy sorkocobbaxa baxissat ken finqisneeh, sinni dabooqah addal rabe maray bargey afak addah yaniy angoyyi sinnih maacisen.

كَأَن لَّمۡ يَغۡنَوۡاْ فِيهَآۗ أَلَآ إِنَّ ثَمُودَاْ كَفَرُواْ رَبَّهُمۡۗ أَلَا بُعۡدٗا لِّثَمُودَ ٦٨

68. Usun sinni dabooqal wohuk duma dabqah gaceweeniih inkinnah teetil sugeweenih innah gacca iyyen, oobbiya!Diggah Samuud deqsita mari sinni Rabbil koroositeeh kay dudda tascasse astooti yengeddeenih, Oobbiya!Yallih Racmatak yaxxeereenim kee finqi Samuud deqsita maral yanayik.

وَلَقَدۡ جَآءَتۡ رُسُلُنَآ إِبۡرَٰهِيمَ بِٱلۡبُشۡرَىٰ قَالُواْ سَلَٰمٗاۖ قَالَ سَلَٰمٞ فَمَا لَبِثَ أَن جَآءَ بِعِجۡلٍ حَنِيذٖ ٦٩

69. nummah Nabii Ibraahimî fanah Malaykak ni farmoytit iscaaqh deqsita baxi kaah yaabakuwaamah kaa aytikumussamkeh tet rubneeh kaal temeeteeh, usun Yallih salaamat kaah abeeniih, usuk salaamatta keenil gacseh, tokkel Nabii Ibraahim sissikuk gexeeh

udurrute kalah cadó le beqeray solal hayya hee keenih baahe yakmeenimkeh qibnaytiinoh.

فَلَمَّا رَءَآ أَيْدِيَهُمْ لَا تَصِلُ إِلَيْهِ نَكِرَهُمْ وَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُوا۟ لَا تَخَفْ إِنَّآ أُرْسِلْنَآ إِلَىٰ قَوْمِ لُوطٍ ﴿٧٠﴾

70. Nabii Ibraahim yakmeeninkeh solal hayya keenih heeh baahe beqerî cadol gaboobi keenik rubsume waytam yuble waqdi woh keenik waagiseeh meesih hagga keenik iyye, tokkel Malayka meesi kaak daremte waqdi, ma meesitin nanu diggah ku Rabbih Malaykay Luut marih baysiyyah rubsumte kinninok kaak iyyen.

وَٱمْرَأَتُهُۥ قَآئِمَةٌ فَضَحِكَتْ فَبَشَّرْنَٰهَا بِإِسْحَٰقَ وَمِن وَرَآءِ إِسْحَٰقَ يَعْقُوبَ ﴿٧١﴾

71. Nabii Ibraahim barrá Saara golik derrek soolak ken ankacisak sugteeh, is keenik toobbe yab qajjibsitak tusuuleh, tokkel Iscaaqhal tet aytikumusneeh, Iscaaqh lakal tet baxi Iscaaqh xaluwaa baxay Yaq-qhuub deqsital tet aytikumusne itte Malayka.

قَالَتْ يَٰوَيْلَتَىٰٓ ءَأَلِدُ وَأَنَا۠ عَجُوزٌ وَهَٰذَا بَعْلِى شَيْخًا ۖ إِنَّ هَٰذَا لَشَىْءٌ عَجِيبٌ ﴿٧٢﴾

72. Nabii ibraahim barra saara ken yab qajjibsitak maganey anu kaxxa idaltooy ah yi baqalay kaxxa idaltuh yanik anu anninnal xalaa ? diggah tah qajiibik taniimik itte!

قَالُوٓا۟ أَتَعْجَبِينَ مِنْ أَمْرِ ٱللَّهِ ۖ رَحْمَتُ ٱللَّهِ وَبَرَكَٰتُهُۥ عَلَيْكُمْ أَهْلَ ٱلْبَيْتِ ۚ إِنَّهُۥ حَمِيدٌ مَّجِيدٌ ﴿٧٣﴾

73. Malayka teetil gacisak :atu Yallih amrii kee kay mekla qajjibsittaa ?Yallih Racmattaa kee kay barkat Nabii ibraahim buxah maraw siinil yanayik, diggah Yalli kulli caalatal fayla le weeloola leeh, usuk nabnaa kee fayya cakkisita Rabbi kinni.

فَلَمَّا ذَهَبَ عَنْ إِبْرَٰهِيمَ ٱلرَّوْعُ وَجَآءَتْهُ ٱلْبُشْرَىٰ يُجَٰدِلُنَا فِى قَوْمِ لُوطٍ ﴿٧٤﴾

74. Tokkel Nabii Ibraahimik qibni maaqót abe cinimih kaa geyte meesi kaak gexxeeh Iscaaqh kee

Yaq-qhuub aytikuma kaah temeete waqdi, usuk Ni Malaykay Nabii Luut marih baysiyyah rubne giddiya.

إِنَّ إِبْرَٰهِيمَ لَحَلِيمٌ أَوَّٰهٌ مُّنِيبٌ ﴿٧٥﴾

75. Diggah Nabii Ibraahim kaxxa xiqleeh umam kaal baahe marih canê gacsat ma yasissika, usuk Yallah maggom yaqunxeeh, maggom kaa xaaqitaah, usuk abinnaanimik Yallâ fanah yaduure.

يَٰٓإِبْرَٰهِيمُ أَعْرِضْ عَنْ هَٰذَآ ۖ إِنَّهُۥ قَدْ جَآءَ أَمْرُ رَبِّكَ ۖ وَإِنَّهُمْ ءَاتِيهِمْ عَذَابٌ غَيْرُ مَرْدُودٍ ﴿٧٦﴾

76. Yalli ruube Malayka :Nabii Ibraahimow tama Luut marah litoh tan allaaqalah abta giddi yanay ixxic, diggah digaalá keenil nummatteeh ku Rabbih amriy ken finqah meklime yemeeteh, diggah keenik gacsime waytaah gutqume wayta digaalá keenih amaatele kaak itte.

وَلَمَّا جَآءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِىٓءَ بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالَ هَٰذَا يَوْمٌ عَصِيبٌ ﴿٧٧﴾

77. Ni Malaykay rubne Nabii Luutul temeete waqdi, tokkel ken mamut kaat yoomeeh woh mafaxinnaay kay alil wohut ceyteh, usun Yallih Malayka kinnoonum keenik maaxaginnay seehada ken yekkeleeh isi marih umaanek keenih meesiteeh, tahaay gibdi ayrók tanih tan iyye.

وَجَآءَهُۥ قَوْمُهُۥ يُهْرَعُونَ إِلَيْهِ وَمِن قَبْلُ كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ٱلسَّيِّـَٔاتِ ۚ قَالَ يَٰقَوْمِ هَٰٓؤُلَآءِ بَنَاتِى هُنَّ أَطْهَرُ لَكُمْ ۖ فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَلَا تُخْزُونِ فِى ضَيْفِىٓ ۖ أَلَيْسَ مِنكُمْ رَجُلٌ رَّشِيدٌ ﴿٧٨﴾

78. Nabii Luut mari sissikuk kaâ fanah yemeete qibinal fidóh kaak orbaanankeh, usun agabu cabba heenih labhal fidóh orbaanamih uma taama dumaak abak sugen, tokkel Nabii Luut isi marak Yi maraw tamah yi sayyók ken rihimsita, usun isin faxxan umaanek saytunaaneh siinih aysuk

raaqaanak ken rihimsita, toysa isin Yallak meesitaay, yi qibinat yoo ma wacarriysinaay, yoo mayqunxiyina, hinnak siinit kasle numuy maqaanél sinam amrisaah, umaanék sinam waasa siinit mayanaa keenik iyye?

قَالُوا۟ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا لَنَا فِى بَنَاتِكَ مِنْ حَقٍّ وَإِنَّكَ لَتَعْلَمُ مَا نُرِيدُ ﴿٧٩﴾

79. Nabii Luut mari Nabii Luutul gacisak: nummah nanu dumaak ku sayyó faxe waynaah caagid keenit sinninom nek taaxigeh, diggah atu nanu fannam nek taaxigeeh, nanu labhal fidóh orbaanamak sá fannam mannu kaak iyyen.

قَالَ لَوْ أَنَّ لِى بِكُمْ قُوَّةً أَوْ ءَاوِىٓ إِلَىٰ رُكْنٍ شَدِيدٍ ﴿٨٠﴾

80. Nabii Luut mari umaané abaanamih fayxik sá Nabii Luutuk yab cinen waqdi:diggah anu qandee kee catô mara siinih luk suginniyoy, hinnay siinil yoo cattaah qokolta meelay maqar le luk suginniyoy isin faxxan uma taamaa kee sin fanat radak en keenik iyye.

قَالُوا۟ يَٰلُوطُ إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَن يَصِلُوٓا۟ إِلَيْكَ ۖ فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِّنَ ٱلَّيْلِ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنكُمْ أَحَدٌ إِلَّا ٱمْرَأَتَكَ ۖ إِنَّهُۥ مُصِيبُهَا مَآ أَصَابَهُمْ ۚ إِنَّ مَوْعِدَهُمُ ٱلصُّبْحُ ۚ أَلَيْسَ ٱلصُّبْحُ بِقَرِيبٍ ﴿٨١﴾

81. Malayka Nabii Luutuk:Luutow diggah nanu ku Rabbih farmoytiitiy ku marih finqisiyyah rubsumte kinninooh umaanéh inkinnah koo magufaanak koo kee koo nummayse mara ama magaalák barak raqteemit edde eweqaay num siinik wadirih waliqqi hee waay, ku barráh idaltoh daaqayna akke waytek, diggah digaalak ken xagtem tet xagelek, Diggah finqi wakti keenik maacak maaci maxayinnaa? kaak iyyen (xayih).

فَلَمَّا جَآءَ أَمۡرُنَا جَعَلۡنَا عَٰلِيَهَا سَافِلَهَا وَأَمۡطَرۡنَا عَلَيۡهَا حِجَارَةٗ مِّن سِجِّيلٖ مَّنضُودٖ ٨٢

82. Tokkel Nabii Luut marah digaaláh Namri yemeete waqdi ken magaaloolik iro guba teetik ciggiilisneeh tet korisneh, alayte kallak yan xeet robti innah itta kataatak keenil caxne.

مُّسَوَّمَةً عِندَ رَبِّكَۖ وَمَا هِيَ مِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ بِبَعِيدٖ ٨٣

83. Tama edde yabne xeetiy giral alasney kallak yani Nabii Mucammadow ku Rabbih xaquk kulli xaa kak edde radu waah qidu waa numih migaq astah kutbeh le, ama xeet Qhoreyshi korosuy daalimiinih tanik xer riket mayan iyye Yalli.

۞ وَإِلَىٰ مَدۡيَنَ أَخَاهُمۡ شُعَيۡبٗاۚ قَالَ يَٰقَوۡمِ ٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ مَا لَكُم مِّنۡ إِلَٰهٍ غَيۡرُهُۥۖ وَلَا تَنقُصُواْ ٱلۡمِكۡيَالَ وَٱلۡمِيزَانَۖ إِنِّيٓ أَرَىٰكُم بِخَيۡرٖ وَإِنِّيٓ أَخَافُ عَلَيۡكُمۡ عَذَابَ يَوۡمٖ مُّحِيطٖ ٨٤

84. Madyan deqsitta kedóh ken toobokoyta Shuqeybi keenih rubne, tokkel Nabii Shuqeybi yi maraw Yalla dibuk uqbuda kaak sá qibaadá cakkisita Yalla mantuunuk, sinam cakki ma daggoysina keenih abtan keexiyyaa kee miidaanisiyyal, diggah anu temqoo kee baxaaxinnuuy ruftóh addat sin ablek, diggah anu keexiyyaa kee miidaanisiyyat abtan daggoysiyyih sabbatah sin finqissa digaaláh ayróy maroh siinit gactay num siinik kak assaqqeewaak siinih meesita keenik iyye.

وَيَٰقَوۡمِ أَوۡفُواْ ٱلۡمِكۡيَالَ وَٱلۡمِيزَانَ بِٱلۡقِسۡطِۖ وَلَا تَبۡخَسُواْ ٱلنَّاسَ أَشۡيَآءَهُمۡ وَلَا تَعۡثَوۡاْ فِي ٱلۡأَرۡضِ مُفۡسِدِينَ ٨٥

85. yi maraw keexoo kee miidaan qadaalatal duudusaay sinaamak le cakkik tu ma daggoysina, isin baaxól umaane ma fixiixisina baaxo baysa mara tikki itteenih keenik iyye.

بَقِيَّتُ ٱللَّهِ خَيۡرٞ لَّكُمۡ إِن كُنتُم مُّؤۡمِنِينَۚ وَمَآ أَنَا۠ عَلَيۡكُم بِحَفِيظٖ ٨٦

86. Yi maraw keexoo kee miidaan duudussaanak lakal faydak siinih raqtam kayrih aysuk siinih raqta

sinam cakki deedalal takmeenimik, isin nummah Yallal yaamine mara tekkeenik, anu sin taamoomi dacrisaah isin abtaanam loynisa num hinniyo keenik iyye.

87. Nabii Shuqeybi mari:Shuqeybow ku salaatay amok kak kate waytannaa nabbobti aqbudak sugte Yallitte naqbudeeh hinnay ninni maalut ninnih elle fanna innal taamitnaamak waasimnaah cabnaamah koo amrissam ?Diggah atu xiqleeh kas le numuy meqem sinaamah yascasse kinnito kaak iyyen anqasah.

قَالُوا۟ يَٰشُعَيْبُ أَصَلَوٰتُكَ تَأْمُرُكَ أَن نَّتْرُكَ مَا يَعْبُدُ ءَابَآؤُنَآ أَوْ أَن نَّفْعَلَ فِىٓ أَمْوَٰلِنَا مَا نَشَٰٓؤُا۟ ۖ إِنَّكَ لَأَنتَ ٱلْحَلِيمُ ٱلرَّشِيدُ ﴿٨٧﴾

88. Nabii Shuqeybi isi marak: yi maraw isin yoh warisay anu inni Rabbik sin kah seecaah sin elle amrisaah sin kak waasaamak baxxaqqa iyya gitih bagul eneeh, Yalli calaalih yan rizqhiy farakka iyya yoh yeceek, anu maqaanéh sin amrisewaah umaanék sin waasewaam yoo maay celtaah? Baleey yoo macelta, anu sin kak waasa uma taamay innih ciggiilaah abam faxa mayyu, anu sin kah amrisaah sin kak waasaamat kalah faxam mayyu duddu haam sin aymaaqeeh sin caagid aymaaqenkeh iyyaanam akke waytek, anu sin aymaaqeeh cakki gitat gexam yol bicissam matan Yalla akke waytek, anu dibuk kaal keltaah dambittek kaal aduure keenik iyye.

قَالَ يَٰقَوْمِ أَرَءَيْتُمْ إِن كُنتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّى وَرَزَقَنِى مِنْهُ رِزْقًا حَسَنًا ۚ وَمَآ أُرِيدُ أَنْ أُخَالِفَكُمْ إِلَىٰ مَآ أَنْهَىٰكُمْ عَنْهُ ۚ إِنْ أُرِيدُ إِلَّا ٱلْإِصْلَٰحَ مَا ٱسْتَطَعْتُ ۚ وَمَا تَوْفِيقِىٓ إِلَّا بِٱللَّهِ ۚ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ﴿٨٨﴾

وَيَٰقَوْمِ لَا يَجْرِمَنَّكُمْ شِقَاقِيٓ أَن يُصِيبَكُم مِّثْلُ مَآ أَصَابَ قَوْمَ نُوحٍ أَوْ قَوْمَ هُودٍ أَوْ قَوْمَ صَٰلِحٍ ۚ وَمَا قَوْمُ لُوطٍ مِّنكُم بِبَعِيدٍ ﴿٨٩﴾

89. Yi maraw yoh liton naqabuu kee cirdiiy anu elle an diinih cina isin elle tanin koroosannih baguk kate waytaanamat sin baahe waytay ixxica, toysa tama koroosannih baguk kate wayteenik Yallih digaalay siinik duma Nabii Nuuc maraay, hinnay Nabii Huud maraay, hinnay Nabii Saalic mara xagteh innah tan digaala sin xagele, Nabii Luut marih dabooqaa kee keenil obte digaala xer riket siinik matana keenik iyye.

وَٱسْتَغْفِرُوا۟ رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوٓا۟ إِلَيْهِ ۚ إِنَّ رَبِّى رَحِيمٌ وَدُودٌ ﴿٩٠﴾

90. Yi maraw isin sinni Rabbik dambi cabti esserita, tohuk lakal kaal gacaay kay amri oggola, diggah yi Rabbi xuwaw li kaxxa kacnu li kinni isil gace marah keenik iyye.

قَالُوا۟ يَٰشُعَيْبُ مَا نَفْقَهُ كَثِيرًا مِّمَّا تَقُولُ وَإِنَّا لَنَرَىٰكَ فِينَا ضَعِيفًا ۖ وَلَوْلَا رَهْطُكَ لَرَجَمْنَٰكَ ۖ وَمَآ أَنتَ عَلَيْنَا بِعَزِيزٍ ﴿٩١﴾

91. Shuqeybow atu nek ixxicci ittaamak maggom manaaxigaay nanu diggah naddal boolá le numuh koo nable, nanu ku meelát abna massakaxxa akke wannay xeetit koo qidak neneeh, atu Ni xaqul konnaba mantuuy, umaané isik edde waassa qande mantu kaak iyyen.

قَالَ يَٰقَوْمِ أَرَهْطِىٓ أَعَزُّ عَلَيْكُم مِّنَ ٱللَّهِ ۖ وَٱتَّخَذْتُمُوهُ وَرَآءَكُمْ ظِهْرِيًّا ۖ إِنَّ رَبِّى بِمَا تَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿٩٢﴾

92. Nabii Shuqeybi:yi maraw yi meeláh nabnaa kee konnaba Yallak aysuk raqtaa sin xaqul, isin sinni Rabbih amri cinteeniih sinnik derre kaa ciggiilisseenii? Diggah yi Rabbik qellittam matanaay, isin abba haytaanamat kay ixxiga maroh tan keenik iyye.

وَيَٰقَوْمِ ٱعْمَلُوا۟ عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّى
عَٰمِلٌ ۖ سَوْفَ تَعْلَمُونَ مَن يَأْتِيهِ عَذَابٌ
يُخْزِيهِ وَمَنْ هُوَ كَٰذِبٌ ۖ وَٱرْتَقِبُوٓا۟ إِنِّى
مَعَكُمْ رَقِيبٌ ﴿٩٣﴾

93. Yi maraw isin duddu haytaanam elle tanin gital taamita, diggah anu Yallah siinit abah an seecol inni gital taamiteyyok, ise xixxibissu wayta digaala nek kah tamaatu wayta mara sarrah aaxigetton nee kinnik sin kinnim, nek diraabat yaaba mara sarrah aaxigetton nee kinnik sin kinnim, isin sinni caagiidak ellecabo qambaalita diggah anu siinî luk qambaalak keenik iyye.

وَلَمَّا جَآءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا شُعَيْبًا وَٱلَّذِينَ
ءَامَنُوا۟ مَعَهُۥ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا وَأَخَذَتِ
ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ ٱلصَّيْحَةُ فَأَصْبَحُوا۟ فِى
دِيَٰرِهِمْ جَٰثِمِينَ ﴿٩٤﴾

94. Namri Nabii Shuqeybi marih baysah yemeete waqdi, Ni farmoyta Shuqeybii kee kaâ luk yeemene mara naggosneh nek yan Racmatah, Shuqeybi marak isi nafsi koroosannut yudlume mara kaxxa xongolóy sorkocobbaxa baxissat ken tibbixeeh ken finqisseeh, sinni dabooqah addal rabe maray bargey afak addah yaniy angoyyi sinnih maacisen.

كَأَن لَّمْ يَغْنَوْا۟ فِيهَا ۗ أَلَا بُعْدًا لِّمَدْيَنَ كَمَا
بَعِدَتْ ثَمُودُ ﴿٩٥﴾

95. Usun sinni dabooqal wohuk duma dabqih gace weeniih inkinnah suge weenih innah gacca iyyen, oobbiya! Yallih Racmatak yaxxeereenim kee finqi Madyan deqsitta kedol yanayik, Samuud deqsita mari Yallih Racmatak kah yexxeereeh kah finqite innah.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِـَٔايَٰتِنَا وَسُلْطَٰنٍ مُّبِينٍ ﴿٩٦﴾

96. Nummah Nanu Nabii Muusa Ni duddaa kee Ninkittinaane tascasse astootii kee baxxaqqa le sumaq luk kaa rubne, tet (Yallih inkittinaane kinnuk) cubbusaah elle kaskassoowa marah.

إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَإِيْهِۦ فَٱتَّبَعُوٓاْ أَمْرَ فِرْعَوْنَ ۖ
وَمَآ أَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيدٍ ﴿٩٧﴾

97. Nabii Muusa firqawnaa kee kaa kataate marak abbobtî fanah kaa rubne, tokkel firqawni koroositeeh isi mara ise kataataanamah amriseeh, usun kay amri oggoleeniih kataateeniih, Muusah amri cineenih, firqawni amri gital mayanaay tirtó kaat matan iggimaa kee finqa akke waytek.

يَقْدُمُ قَوْمَهُۥ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ فَأَوْرَدَهُمُ ٱلنَّارَ ۖ
وَبِئْسَ ٱلْوِرْدُ ٱلْمَوْرُودُ ﴿٩٨﴾

98. Qhiyaamah ayró firqawni isi mara miraacisaah foocat keenik gexa jahannam girá ken arkissiiy tet ken culussu haam fanah, maxxu qaxuma culsiyyaay usuk jahannam girá ken kah culsam.

وَأُتْبِعُواْ فِى هَٰذِهِۦ لَعْنَةً وَيَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۚ
بِئْسَ ٱلرِّفْدُ ٱلْمَرْفُودُ ﴿٩٩﴾

99. Yalli ama addunyah bagul badat ken xuumuseemih digaaláy keenih yiysissikê luk isi Racmatak ken yayxeerem ken katayse, Qhiyaamah ayró Yalli isi Racmatak ken yayxeereem ken katayse girá ken culsaamat, maxxu gacta catoo kee acwaay keenih abeenim.

ذَٰلِكَ مِنْ أَنۢبَآءِ ٱلْقُرَىٰ نَقُصُّهُۥ عَلَيْكَ ۖ
مِنْهَا قَآئِمٌ وَحَصِيدٌ ﴿١٠٠﴾

100. Nabiyow tamah koh cusnaah koh warisnam sinam kak bayisne magaaloolih xaagu, woo magaaloolik abuur kak soolak raaqem taniih inkinnah abuur kak bayeeh duugumem teetik tanih.

وَمَا ظَلَمْنَٰهُمْ وَلَٰكِن ظَلَمُوٓاْ أَنفُسَهُمْ ۖ
فَمَآ أَغْنَتْ عَنْهُمْ ءَالِهَتُهُمُ ٱلَّتِى يَدْعُونَ مِن
دُونِ ٱللَّهِ مِن شَىْءٍ لَّمَّا جَآءَ أَمْرُ رَبِّكَ ۖ وَمَا
زَادُوهُمْ غَيْرَ تَتْبِيبٍ ﴿١٠١﴾

101. nanu keenit abne finqat dambi maliinoh ken ma baysinninooy ken madlammino, kinnih immay usun sinni nafsi baaxô baysaa kee Yallal koroositaanamat yudlumeeniih, wohul Yallih digaala cakkisiten, tokkel usun

Yallak kalah yuqbuden Yallitte keenih xiqtem maliiy Yallih digaalak tu keenik mawaasinna, Nabiyow ku Rabbih amri ken digaalah yemeete waqdi, ken Yallittey aqbudak sugeeni baysaa kee finqa akke waytek keenih osissem mali.

102. Nabii Mucammadow ku Rabbi magaalol maray kaal koroosite yibbixeeh, digaaleeh kah bayse innah, keenik kalah aka magaaloolih maray isi nafsi koroosannut yudlume, digaaleeh ken bayseh Yallal koroositeeniih Yallih farmoytit dirabboyseenimih sabbatah, Diggah Nabiyow ku Rabbih xibix digaalál qansaru leeh gibdih.

وَكَذَٰلِكَ أَخْذُ رَبِّكَ إِذَآ أَخَذَ ٱلْقُرَىٰ وَهِىَ ظَٰلِمَةٌ ۚ إِنَّ أَخْذَهُۥٓ أَلِيمٌ شَدِيدٌ ﴿١٠٢﴾

103. Diggah magaalol maray warreey daalimiinih suget abne digaalát addunyaa kee akeeral Yallih digaalák meesita marah astooti tan, toh sinam cisab kee galtóh edde gaabowsinta ayró (Qhiyaamah ayró kinnuk) woo ayró is ginó inkih tamaateeh edde marta ayró kinni.

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً لِّمَنْ خَافَ عَذَابَ ٱلْءَاخِرَةِ ۚ ذَٰلِكَ يَوْمٌ مَّجْمُوعٌ لَّهُ ٱلنَّاسُ وَذَٰلِكَ يَوْمٌ مَّشْهُودٌ ﴿١٠٣﴾

104. Sinaamey too ayró siinik kah wadirrosnam mannu Yallih xaqul yimixxigeeh loowol yan wakti yamurruqenkeh iyyaanam akke waytek.

وَمَا نُؤَخِّرُهُۥٓ إِلَّا لِأَجَلٍ مَّعْدُودٍ ﴿١٠٤﴾

105. Qhiyaamah ayró tamaate saaku hebeltô nafsi mayaaba isi Rabbih idnih yaaba kaa akke waytek, tokkel keenit uma numuy

يَوْمَ يَأْتِ لَا تَكَلَّمُ نَفْسٌ إِلَّا بِإِذْنِهِۦ ۚ فَمِنْهُمْ شَقِىٌّ وَسَعِيدٌ ﴿١٠٥﴾

koroositey digaalá cakkisita yaniih, meqe numuy isi Rabbil yeemeney usuk niqmat kah yecee keenit yanih.

106. Addunyal taama kak toomeeh koroosite marah tugactek, girá ken dabqaay usun tet addal digaalâ gibdah danan xongolóh xongolan xongoló fayya Ramma haak.

فَأَمَّا ٱلَّذِينَ شَقُوا۟ فَفِى ٱلنَّارِ لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَشَهِيقٌ ﴿١٠٦﴾

107. Usun (koros kinnuk) tet addal waaran Qaranwaa kee baaxó suggu itteh gide keenit aban digaalá aggiriqqee kalah elle waaran, moominiiniy addunyal taama kak toomey Yalla inkittoysak sugtey ku Rabbi usun aben dambih gira culsey sarra isi Racmatah girak yayyaaqem kah faxe akke waytek, diggah Nabii Mucammadow ku Rabbi isih faxem abte kinni.

خَٰلِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ ٱلسَّمَٰوَٰتُ وَٱلْأَرْضُ إِلَّا مَا شَآءَ رَبُّكَ ۚ إِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِّمَا يُرِيدُ ﴿١٠٧﴾

108. Yalli maqaané kah faxeeh rufto geeh yessemeqqe marah (moominiin kinnuk) tugactek, Jannat culaanaah Qaranwaa kee baaxó suggu itteh gide kaal waaran, keenik Yalla inkittoysak uma taama abak sugey aben dambih ku Rabbi girál wadirroysiyya kah faxey sarra teetik yawqeeh isi Rabbih Racmatah Jannat cula akke waytek, ku Rabbi tama meqe marah Jannatal aggiriqqee wayta acwa yacee.

* وَأَمَّا ٱلَّذِينَ سُعِدُوا۟ فَفِى ٱلْجَنَّةِ خَٰلِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ ٱلسَّمَٰوَٰتُ وَٱلْأَرْضُ إِلَّا مَا شَآءَ رَبُّكَ عَطَآءً غَيْرَ مَجْذُوذٍ ﴿١٠٨﴾

فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِّمَّا يَعْبُدُ هَٰؤُلَاءِ ۚ مَا يَعْبُدُونَ إِلَّا كَمَا يَعْبُدُ آبَاؤُهُم مِّن قَبْلُ ۚ وَإِنَّا لَمُوَفُّوهُمْ نَصِيبَهُمْ غَيْرَ مَنقُوصٍ ﴿١٠٩﴾

109. Nabiyow ama koros taqbudeh tanim deedal kinniimit maagaywaagitin, usun numtinwwellittek sa yaqbudeenim malon keenik duma ken abbobti aqbaduk sugte numtinwwellitteh innah tanim akke waytek, diggah nanu digaalák ken kah xagnisneh nan ken maglab dudda luk keenih aceenno keenik daggoysime kalah.

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتُلِفَ فِيهِ ۚ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ ۚ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ مُرِيبٍ ﴿١١٠﴾

110. Nummah Nabii Muusah Tawraat kitab neceeh, kay mari ama kitaabal itta weeh garab keenik kaa nummayseeh, garab keenik kaa dirabboyseh, Nabiyow ku mari Qhuraanak kah abe innaah, ku Rabbi isi ginók digaalát asissike waamih qangara taturteh kaak suge wannay ama addunyal elle Yalli seehadâ fan mekelak yen, meqe mara aben maqaanél galatak, uma mara aben uma taamoomil ken galatak, Diggah Nabiyow ku mari ama Qhuraanak agaywaagaa kee agaagulut yan.

وَإِنَّ كُلًّا لَّمَّا لَيُوَفِّيَنَّهُمْ رَبُّكَ أَعْمَالَهُمْ ۚ إِنَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١١١﴾

111. Diggah Nabiyow woo marittey itta waytey xaagitte koh kak cusne, diggah ku Rabbi Qhiyaamah ayró ken taamoomih galtó keenih duudusele, maqaané tekkek hinnay umaané tekkek, diggah ku Rabbi ama koros abba haytaamak adda yaaxigi kinni.

فَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَمَن تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا ۚ إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١١٢﴾

112. Toysa Nabiyow koo kee koroosannuk gace maray kô luk yeemene elle amrisimmi

itteeninnal soolaay Yalli siinih hee caddok matatrina, diggah usuk taamoomik isin abba haytaanam yabali kinnik.

113. Nabiyow koo kee moominiin koroosannut isi nafsi yudlume marâ fanah makeltina ken takcineenimil, toysa girá sin xagelek, Yallak sá awlaytiitiy Yallih digaalák sin cattaah sin qokolta mageytan.

وَلَا تَرْكَنُوٓا۟ إِلَى ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ فَتَمَسَّكُمُ ٱلنَّارُ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ مِنْ أَوْلِيَآءَ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ ﴿١١٣﴾

114. Nabiyow salat laqók namma exxat soolis (Subcii kee Dohoriiy, Qasri salat kinnuk) barti saaqootat salat soolis (Magrib kee Qishâ Salat kinnuk) diggah meqe taamoomi warrayte dambitte dugtahak, too salat soolisaanaah meqe taamá abaanam kassitaah elle kaskassoowa marah kassis takke.

وَأَقِمِ ٱلصَّلَوٰةَ طَرَفَىِ ٱلنَّهَارِ وَزُلَفًا مِّنَ ٱلَّيْلِ ۚ إِنَّ ٱلْحَسَنَٰتِ يُذْهِبْنَ ٱلسَّيِّـَٔاتِ ۚ ذَٰلِكَ ذِكْرَىٰ لِلذَّٰكِرِينَ ﴿١١٤﴾

115. Nabiyow ama salaatal isbiraay, tama koros kot abta adál isbir, diggah Yalli taamá yessemeqqee marih galtó mabaysak.

وَٱصْبِرْ فَإِنَّ ٱللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿١١٥﴾

116. Nabii kee moominiinik Siinik duma warrayte horaarit meqeeh kasleeh muxxo le maray baaxô bagul koros koroosannuu kee umaanek waasa macah keenit suge wee, keenik dago maray yeemeney koroosite maral obte digaalák naggosney sinam umaanek waasak suge akke waytek, woo marak sinni nafsi yudlume marak maggom addunyâ niqmatay keenih yontocowwimet hatkeeh usun sinni kalbî fayxi

فَلَوْلَا كَانَ مِنَ ٱلْقُرُونِ مِن قَبْلِكُمْ أُو۟لُوا۟ بَقِيَّةٍ يَنْهَوْنَ عَنِ ٱلْفَسَادِ فِى ٱلْأَرْضِ إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّنْ أَنجَيْنَا مِنْهُمْ ۗ وَٱتَّبَعَ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ مَآ أُتْرِفُوا۟ فِيهِ وَكَانُوا۟ مُجْرِمِينَ ﴿١١٦﴾

kataaten, usun umeyniitih sugeeniih digaalá keenil nummatteeh finqiteenih.

117. Nabiyow ku Rabbi magaalol kee magaalol mara dulmih finqisam matakkaay maaba, usun baaxô bagul sinni nafsii kee sinam yaymaaqe marah anuk.

وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ ٱلْقُرَىٰ بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا مُصْلِحُونَ ﴿١١٧﴾

118. Nabiyow ku Rabbi faxinnay sinam inki ummattay inki diini le abak yen, kinnih immay ku Rabbi woh mafaxinnaay sinam diinittel sissin mara yakkeenimik makatta.

وَلَوْ شَآءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ ٱلنَّاسَ أُمَّةً وَٰحِدَةً ۖ وَلَا يَزَالُونَ مُخْتَلِفِينَ ﴿١١٨﴾

119. Kinnih immay Nabiyow ku Rabbi kah nacroore maray kaal yeemeneeh kay farmoytit kataate Yallih inkittinaanel itta mawaa, woh kay fayxiiy kay mekla, usuk ken kah ginem meqe maraa kee uma maray sissini yakkeeninkeh iyyaanama, Nabiyow ku Rabbih qangaraa kee kay mekla gaba kalteh, diggah anu Jahannam gira jinnii kee sinaamak inkih kibeyyo iyyaanamal.

إِلَّا مَن رَّحِمَ رَبُّكَ ۚ وَلِذَٰلِكَ خَلَقَهُمْ ۗ وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ ٱلْجِنَّةِ وَٱلنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿١١٩﴾

120. Nabiyow kok duma suggu itte farmoytitteh xaagittek atu kah ceyitti ittaamay ku lubbi diggi edde hayna inkih kol maaqnam, atu kah rubsumte farmol nagay soltankeh, ama Suural atu elle tan cakkih baxxaqqa teetil koh temeete, tet addal koros edde minittaah (meesittah) moominiinih kassis takkem teetil temeete.

وَكُلًّا نَّقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنۢبَآءِ ٱلرُّسُلِ مَا نُثَبِّتُ بِهِۦ فُؤَادَكَ ۚ وَجَآءَكَ فِى هَٰذِهِ ٱلْحَقُّ وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٢٠﴾

121. Nabiyow ama korosuy Yallih inkittinaane nummayse waytak isin edde tanin caalat kee elle tanin gital taamita, diggah nanu ninni gitaay ninni diinil diggi innaamal taamitennok keenik ixxic.

وَقُل لِّلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ٱعْمَلُوا۟ عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنَّا عَٰمِلُونَ ﴿١٢١﴾

122. isin Ni caagidih ellecabo qambaala, diggah nanu Yallih digaalák siinil obtam qamballak keenik ixxic.

وَٱنتَظِرُوٓا۟ إِنَّا مُنتَظِرُونَ ﴿١٢٢﴾

123. Qaranwaa kee baaxól qellitti ittaamih ixxiga dibuk lem Yalla, Nabiyow Qhiyaamah ayró caagiida inkih fan kak gactam kaa kinni, toysa atu dibuk kaa uqbudaay isi caagid inkih kaal kelis. ku-Rabbi maqaanée kee umaanék abba haytaanamak garcité hinnaay kulli num siinik-le taamal galtele.

وَلِلَّهِ غَيْبُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَإِلَيْهِ يُرْجَعُ ٱلْأَمْرُ كُلُّهُۥ فَٱعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ ۚ وَمَا رَبُّكَ بِغَٰفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٢٣﴾

SUURAT YUUSUF

Makkal Obte, 111 Aayat Takke

Fulte Racmattaay Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الٓرۚ تِلْكَ ءَايَٰتُ ٱلْكِتَٰبِ ٱلْمُبِينِ ١

1. Alif-Laam-Raa (edde faxem Yalli Yaaxige) amah baxxaqa iyya kitaabih aayootay Yalli calaalii kee caraamu baxxaqa elle hee kinni.

إِنَّآ أَنزَلْنَٰهُ قُرْءَٰنًا عَرَبِيًّا لَّعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ٢

2. Diggah nanu ama Qhuraan Qarab afat kaa oobisne kaak maqna taaxigeeniih kas elle geytaanankeh.

نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ ٱلْقَصَصِ بِمَآ أَوْحَيْنَآ إِلَيْكَ هَٰذَا ٱلْقُرْءَانَ وَإِن كُنتَ مِن قَبْلِهِۦ لَمِنَ ٱلْغَٰفِلِينَ ٣

3. Nabiyow nanu ama Qhuraanay wacyih kol oobisneh addal xaaguk yayse xaagu kol maaqnaah koh warisna, atu ama Qhuraan kol oobisnak naharat tama xaagittek garcit suge marih loowot sugteeh atu tu teekik aaxige kalah.

إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَٰٓأَبَتِ إِنِّى رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لِى سَٰجِدِينَ ٤

4. Nabii Mucammadow! isi marah cus, Nabii Yuusuf isi abbak: Yabbaw anu diggah soonol taban kee inki cutuktaay ayroo kee alsa yoh kummaatah ken uble iyye waqdi.

قَالَ يَٰبُنَىَّ لَا تَقْصُصْ رُءْيَاكَ عَلَىٰٓ إِخْوَتِكَ فَيَكِيدُوا۟ لَكَ كَيْدًا ۖ إِنَّ ٱلشَّيْطَٰنَ لِلْإِنسَٰنِ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ٥

5. Nabii Yaq-qhuub isi baxa Yuusufuk: yi baxaw tama isi soono isi toobokol ma maaqin, toysa usun koo elle qidan innah uma malah koh malseloonuk, diggah sheytan seehadaytuh qaduwwiy qadaawat kak baxxaqqa iyye kinnik kaak iyye.

وَكَذَٰلِكَ يَجْتَبِيكَ رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِن تَأْوِيلِ ٱلْأَحَادِيثِ وَيُتِمُّ نِعْمَتَهُۥ عَلَيْكَ وَعَلَىٰٓ

6. yi baxaw ku Rabbi ama soono koo kah yuybulle innaah nubuwwannuh koo doorele, sinam

table soonoona elle tafdige inna koo barsele, Yalli nubuwwanni niqmat koo kee Nabii Yaq-qhuub samadah duudusele, tahak duma ku namma abba Nabii Ibraahim kee Nabii iscaaqhah nubuwwanni niqmat keenih kah duuduse innah, diggah ku Rabbi isi naqoosak nubuwwannuh doora mara yaaxigi, usuk naggaaraay kullim laaracat haa Rabbi kinni kaak iyye.

ءَالِ يَعْقُوبَ كَمَآ أَتَمَّهَا عَلَىٰٓ أَبَوَيْكَ مِن قَبْلُ
إِبْرَٰهِيمَ وَإِسْحَٰقَ ۚ إِنَّ رَبَّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝٦

7. Nummah Nabii Yuusuf kee kay toobokoh xaagut Yallih duddaa kee kay inkittinaane tascassee astooti tan, ken xaagu esseraah woh yaaxigem faxa marah.

۞ لَّقَدْ كَانَ فِى يُوسُفَ وَإِخْوَتِهِۦٓ ءَايَٰتٌ
لِّلسَّآئِلِينَ ۝٧

8. Nabii Mucammadow cus, Nabii Yuusuf tooboko (kay abbah xaylo kinnuk) ittin fanal:nabba Yuusuf kee kay toobokoytah (usuk binyaaminiy inaa kee abba inkih kaâ luk le kinnuk) kacanuh nek lafitak keenih raaqa nanu maggo hortah anuk ittak itte waqdi, diggah Nabba baxxaqqa itta makoh addat yan, ken nek muxxuse waqdi iyyen.

إِذْ قَالُوا۟ لَيُوسُفُ وَأَخُوهُ أَحَبُّ إِلَىٰٓ أَبِينَا مِنَّا
وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّ أَبَانَا لَفِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ۝٨

9. Yuusuf qida hinnay maagalak xer baaxol kaa hayisa sin abbah kacanuu kee kay fooci siinih caglimaah siinik kalih mara wagte waankeh, tohuk lakal meqe maray dambik Yallal gace akkettoonuk sittak iyyen.

ٱقْتُلُوا۟ يُوسُفَ أَوِ ٱطْرَحُوهُ أَرْضًا يَخْلُ
لَكُمْ وَجْهُ أَبِيكُمْ وَتَكُونُوا۟ مِنۢ بَعْدِهِۦ
قَوْمًا صَٰلِحِينَ ۝٩

10. Yuusuf toobokok yaabe num isin yuusuf maqidinay dite le qeelay adda xeerit kaa qida gexsô marak marik teyni kaa assukuqqelek, anu

قَالَ قَآئِلٌ مِّنْهُمْ لَا تَقْتُلُوا۟ يُوسُفَ وَأَلْقُوهُ
فِى غَيَٰبَتِ ٱلْجُبِّ يَلْتَقِطْهُ بَعْضُ ٱلسَّيَّارَةِ
إِن كُنتُمْ فَٰعِلِينَ ۝١٠

kay caagidik siinih ascassem aba isin ittaanam abtaanam faxxeenik keenik iyye.

11. Yuusuf tooboko nabbaw macaay Ni toobokoyta Yuusufuh nee kah aamine waytam, diggah nanu kaah allaaqallaah kaa dacrisnaah kayri kaah faxa mara kinninok kaak iyyen.

قَالُوا۟ يَٰٓأَبَانَا مَا لَكَ لَا تَأْمَنَّا عَلَىٰ يُوسُفَ وَإِنَّا لَهُۥ لَنَٰصِحُونَ ﴿١١﴾

12. Beera barri nê luk kaa rub meqem akmeleeh ruffu axcelek, qalalah nê luk digreleeh diggah nanu atu kaah kak meesitti ittaamak kaa dacrisennok kaak iyyen.

أَرْسِلْهُ مَعَنَا غَدًا يَرْتَعْ وَيَلْعَبْ وَإِنَّا لَهُۥ لَحَٰفِظُونَ ﴿١٢﴾

13. Ken abba Nabii Yaq-qhuub: diggah yoo biyaktam isin barri (laaqu kinnuk) kaa beytan waqdi usuk yok aba baxsimiyya, isin garcit kaak anuk suulayti kaa yakmeemik meesita keenik iyye.

قَالَ إِنِّى لَيَحْزُنُنِىٓ أَن تَذْهَبُوا۟ بِهِۦ وَأَخَافُ أَن يَأْكُلَهُ ٱلذِّئْبُ وَأَنتُمْ عَنْهُ غَٰفِلُونَ ﴿١٣﴾

14. Yuusuf tooboko xiibitak sinni abbak: nanu hortay qandeleh anuk suulayti kaa yokmek, toysa diggah nanu kasaarite maray kayri edde aneewaa kinnino kaak iyyen.

قَالُوا۟ لَئِنْ أَكَلَهُ ٱلذِّئْبُ وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّآ إِذًا لَّخَٰسِرُونَ ﴿١٤﴾

15. Tokkel ken abba Nabii Yaq-qhuub keenî luk kaa ruubeeh usun kaa beeniih adda xer qeelat kaa qidaanamal itta geen waqdi, nanu Yuusuful wacyi oobisne tama usun umaanek kol baaheenim keenih warsetto iyyaanamah, usun atu ken toobokoyta Yuusuf kinnitom kok aaxige kalah.

فَلَمَّا ذَهَبُوا۟ بِهِۦ وَأَجْمَعُوٓا۟ أَن يَجْعَلُوهُ فِى غَيَٰبَتِ ٱلْجُبِّ ۚ وَأَوْحَيْنَآ إِلَيْهِ لَتُنَبِّئَنَّهُم بِأَمْرِهِمْ هَٰذَا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٥﴾

16. Nabii Yuusuf tooboko barak qishâ wakti sinni abbal weeqak temeete rooka aybullak.

وَجَآءُوٓ أَبَاهُمْ عِشَآءً يَبْكُونَ ﴿١٦﴾

قَالُوا۟ يَـٰٓأَبَانَآ إِنَّا ذَهَبْنَا نَسْتَبِقُ وَتَرَكْنَا
يُوسُفَ عِندَ مَتَـٰعِنَا فَأَكَلَهُ ٱلذِّئْبُ ۖ وَمَآ
أَنتَ بِمُؤْمِنٍ لَّنَا وَلَوْ كُنَّا صَـٰدِقِينَ ﴿١٧﴾

17. Nabii Yuusuf tooboko Nabbaw:diggah nanu ardah ittat qalalluh genneeh Yuusuf ni duyyeh xaqul cabne, tokkel suulayti kaa yokmeeh nanu wohut numma yacee mara nakkeway atu nee manummassa immay kaak iyyen.

وَجَآءُو عَلَىٰ قَمِيصِهِۦ بِدَمٍ كَذِبٍ ۚ قَالَ بَلْ
سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنفُسُكُمْ أَمْرًا ۖ فَصَبْرٌ جَمِيلٌ ۖ
وَٱللَّهُ ٱلْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ ﴿١٨﴾

18. usun Nabii Yuusuf kamis dirab qabalat bayissi heenih yemeeten ken abba ken nummaysankeh, ken abba Nabii Yaq-qhuub:caagid isin kah ittan inna hinna sin nafsiy umaaneh sin amrise uma caagid siinit bilqise ikkal, toysa Yi sabri qaxmeqe sabriy numul faata kak aceewaa kinni, isin diraabak weelossu haytaanamak Yallal cato faxa keenik iyye.

وَجَآءَتْ سَيَّارَةٌ فَأَرْسَلُوا۟ وَارِدَهُمْ فَأَدْلَىٰ
دَلْوَهُۥ ۖ قَالَ يَـٰبُشْرَىٰ هَـٰذَا غُلَـٰمٌ ۚ وَأَسَرُّوهُ بِضَٰعَةً ۚ
وَٱللَّهُ عَلِيمٌۢ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾

19. gexsô marak horta temeeteeh, tokkel usun lee keenih gurrusa num ruubeeniih, woo num isi tagra qeelat qideeh Nabii Yuusuf teetit waxeexeeh teetit edde yewqe, tokkel qeelat tagra qide num kaa yuble waqdi isi kataysiisih seecak isee kee ken inkih aytikumuseeh berraakise tah qaxmeqe awka axcuk, kaa kee kay kataysis aka gexsô maray keenî luk sugey aracal keenik raaqek kaa yooqoreenih tellemmô duyyeh kaa haysitak, Yalli usun Nabii Yuusufuk abaanam yaaxigeeh tu kaak ma qellitta.

وَشَرَوْهُ بِثَمَنٍۭ بَخْسٍ دَرَٰهِمَ مَعْدُودَةٍ ۚ
وَكَانُوا۟ فِيهِ مِنَ ٱلزَّٰهِدِينَ ﴿٢٠﴾

20. gexsô marak Nabii Yuusuf qeelak yeyyeeqe num kee kay kataysis melleb kak boolale lakqoy

dagoy loowintah kaa xaamen, kaak yamurruqeeninkeh, usun kaxxa sangel kaah le marah suge weenimih sabbatah.

وَقَالَ ٱلَّذِى ٱشْتَرَىٰهُ مِن مِّصْرَ لِٱمْرَأَتِهِۦٓ أَكْرِمِى مَثْوَىٰهُ عَسَىٰٓ أَن يَنفَعَنَآ أَوْ نَتَّخِذَهُۥ وَلَدًا ۚ وَكَذَٰلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِى ٱلْأَرْضِ وَلِنُعَلِّمَهُۥ مِن تَأْوِيلِ ٱلْأَحَادِيثِ ۚ وَٱللَّهُ غَالِبٌ عَلَىٰٓ أَمْرِهِۦ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢١﴾

21. Gexsô mari Nabii Yuusuf masri baaxo baahen waqdi, amoytal kataata abba keenik kaa xaamite, usuk isi barrak Ni xaqul arac kaah abaay kaa konnabisaay kaah emeq nee yanfiqenkeh hinnay baxah kaa haysitnankeh teetik iyye, tonnaah Nabii Yuusuf qeelak kaa kah naggosne innaah masri baaxol arac kaah abneeh kaa arcisneeh kadnoonih abba kaa abne, soonoonâ fidgak tu kaa barisnankeh, Yalli usuk isih faxa caagidil mayso li kinniih kaa taanissam matan, kinnih immay sinaamak maggo mari caagid inkih Yallih gabat yanim ma yaaxiga.

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُۥٓ ءَاتَيْنَٰهُ حُكْمًا وَعِلْمًا ۚ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٢٢﴾

22. Nabii Yuusuf maqarle furrayniino yoofe waqdi nubuwwanuu kee fahmiiy ixxiga kaah necee, tonnaah Nabii Yuusuf kah galatne meqe galtoh innah tan galtoh meqe mara galatnah.

وَرَٰوَدَتْهُ ٱلَّتِى هُوَ فِى بَيْتِهَا عَن نَّفْسِهِۦ وَغَلَّقَتِ ٱلْأَبْوَٰبَ وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ ۚ قَالَ مَعَاذَ ٱللَّهِ ۖ إِنَّهُۥ رَبِّىٓ أَحْسَنَ مَثْوَاىَ ۖ إِنَّهُۥ لَا يُفْلِحُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿٢٣﴾

23. Nabii Yuusuf buxal kak yan masri baaxok abbâ gubayti barra (zuleykha kinnuk) Nabii Yuusuf isi nafsî fanah kaa secte usuk isil orbankeh gibdi kacanuy kaah abteh, qari afoofi isee kee Nabii Yuusufut kaluqqu hayteeh anu koh bicsitehik yoo fan sissikuk am kaak itte, tokkel atu yoo kah secta umaaanek Yalla maggansitaah

kaa eleelita, diggah kubaqli arac yoh abeeh usuk yoo yamlikeeh, yoo yeynebe abbâ kal kay barral kaa Magana teetik iyye, diggah daalimiin faxxem mageytaay ma taffoofa.

وَلَقَدْ هَمَّتْ بِهِۦ ۖ وَهَمَّ بِهَا لَوْلَآ أَن رَّءَا بُرْهَٰنَ رَبِّهِۦ ۚ كَذَٰلِكَ لِنَصْرِفَ عَنْهُ ٱلسُّوٓءَ وَٱلْفَحْشَآءَ ۚ إِنَّهُۥ مِنْ عِبَادِنَا ٱلْمُخْلَصِينَ ﴿٢٤﴾

24. nummah is (zuleykha kinnuk) baguuk dalwah kaa niyatteeh usuk isi nafsik tet waasuh tet yaatukem faxe isi Rabbih astootik astak teyna able wannay, woh kaa kah nuybulleem umaanee kee dalwa kaak gutuqnu kinni, diggah (Nabii Yuusuf kinnuk) Ni naqoosak saytunnosneeh farmoh doorre maray qibaada Yallah caglisak numuk teyna kinni iyye Yalli.

وَٱسْتَبَقَا ٱلْبَابَ وَقَدَّتْ قَمِيصَهُۥ مِن دُبُرٍ وَأَلْفَيَا سَيِّدَهَا لَدَا ٱلْبَابِ ۚ قَالَتْ مَا جَزَآءُ مَنْ أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوٓءًا إِلَّآ أَن يُسْجَنَ أَوْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٥﴾

25. Nabii Yuusuf kee zuleykha inkih afâ fan sissikuk yerden kaay teetik kuday yawqem faxaa kee teetiy awqe kaa kaltuh kaa tabbixem faxxah anuk, is wadirik kaa eleleteeh kamis derrek kaak hirigteeh qanxisse awqe kaa kaltankeh, afâ xaqul tet baqli keenih suge, tokkel ku barra dalwah faxe numuk galto macaay casbit kaa hee kee hinnay kaa qansarissa digaalah kaa digaalanken akke waytek kaak itte.

قَالَ هِىَ رَٰوَدَتْنِى عَن نَّفْسِى ۚ وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّنْ أَهْلِهَآ إِن كَانَ قَمِيصُهُۥ قُدَّ مِن قُبُلٍ فَصَدَقَتْ وَهُوَ مِنَ ٱلْكَٰذِبِينَ ﴿٢٦﴾

26. Nabii Yuusuf tet dirabboysak is (zuleykha kinnuk) isi nafsî fan dalwah yoh secteeh anu woh teetik cineeh umaaneh teetit faxem mayyu iyye, tokkel tet marak saldiy handuulut (sarollole kinnuk) yani kaah sumaaqite, tokkel

kay kamis foocak qanxisimek is numma teceeh usuk dirableelak numuk teyna kinni iyye.

27. kay kamis derrek qanxisimek, toysa is dirabley dirab teceeh, usuk numma yacee marak numuk teyna kinni iyye.

وَإِن كَانَ قَمِيصُهُۥ قُدَّ مِن دُبُرٍ فَكَذَبَتْ وَهُوَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿٢٧﴾

28. Tokkel tet baqli kay kamis derrek qanxisimem yuble waqdi Nabii Yuusuf wohuk barih yanim yeexegeeh isi barrak diggah ama dirab agabow sin uma keydii kee malmaalu kinni, diggah sin uma keydii kee sin malmaali kaxxam naba teetik iyye.

فَلَمَّا رَءَا قَمِيصَهُۥ قُدَّ مِن دُبُرٍ قَالَ إِنَّهُۥ مِن كَيْدِكُنَّ ۖ إِنَّ كَيْدَكُنَّ عَظِيمٌ ﴿٢٨﴾

29. Tet baqli: Yuusufow koo kee yibarrah fanat yekke caagidit derre cabaay numuh mawarsin kaak iyye, isi barrak kee barray atu isi dambiy abtek Yallal dambi cabti esserit, diggah atu dambileelak tiyak teyna kinnitok teetik iyye, Yuusuf dalwah isi nafsi fan secteeh wohul kaa teerre waqdi.

يُوسُفُ أَعْرِضْ عَنْ هَٰذَا ۚ وَٱسْتَغْفِرِى لِذَنۢبِكِ ۖ إِنَّكِ كُنتِ مِنَ ٱلْخَاطِـِٔينَ ﴿٢٩﴾

30. woo xaagi magaalah agabu yoofeeh usun kaat walaleenih:qaziiz (masri baaxok abbâ gubaytuh yan num kinnuk) barra assacakkuk:is isi awka isi nafsi fan dalwah secta, nummah is kaah abte kacni tet lubbik siba yoofe, diggah nanu is tamahat asse waqdi baxxaqqa itta makoh addat tet nable iyyen.

* وَقَالَ نِسْوَةٌ فِى ٱلْمَدِينَةِ ٱمْرَأَتُ ٱلْعَزِيزِ تُرَٰوِدُ فَتَىٰهَا عَن نَّفْسِهِۦ ۖ قَدْ شَغَفَهَا حُبًّا ۖ إِنَّا لَنَرَىٰهَا فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٣٠﴾

31. Tokkel qaziiz barra usun teetit aban camii kee assacokki toobbe waqdi is isi gufneh ken seecak farmo

فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ أَرْسَلَتْ إِلَيْهِنَّ وَأَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَّكَـًٔا وَءَاتَتْ كُلَّ وَٰحِدَةٍ

keenih rubte, elle gacan arac kee elle keltan makaddiidiiy, garuq faxxa maaqo keenih massosseeh kulli tiyah gile keenik tecee maaqo edde yargiqeeninkeh, tohuk lakal Yuusufow: keenil eweq itteeh, usuk keenil yewqeeh usun kaa yublen waqdi kaa yessekexxeenih, kay qaxmaqaane ken hirigteeh gaboobi sinnik yirgiqen, garuq faxxa maaqo yargiqeenim akkaluk warigâ gibdah, usun qajjibsitak: caysa Yalli saytunih tah seehadaytu hinna, ta seehadayti kalah tuhinna Yallih garil muxxo le malaykattu akke waytek iyyen.

مِّنْهُنَّ سِكِّينًا وَقَالَتِ ٱخْرُجْ عَلَيْهِنَّ ۖ فَلَمَّا رَأَيْنَهُۥٓ أَكْبَرْنَهُۥ وَقَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ حَٰشَ لِلَّهِ مَا هَٰذَا بَشَرًا إِنْ هَٰذَآ إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ ﴿٣١﴾

32. Qaziiz barra ama agabuy gaboobi isik yirgiqek:tama sin geytem mabulul sin kak geyte awkay yoo kah tessecekkeeniih kah qaybisseeni awka kinni keenik itte, nummah anu inni nafsi fan kaa seeceh innih faxam kaat geyuh, tokkel usuk tamah kaxxa ciniyyah yook cine, anu kaa kah amrisah anim yok cinek diggah casbit gacaamat diggalsimeleeh xixxibiteeh yuqunxee marih num akkele itte.

قَالَتْ فَذَٰلِكُنَّ ٱلَّذِى لُمْتُنَّنِى فِيهِ ۖ وَلَقَدْ رَٰوَدتُّهُۥ عَن نَّفْسِهِۦ فَٱسْتَعْصَمَ ۖ وَلَئِن لَّمْ يَفْعَلْ مَآ ءَامُرُهُۥ لَيُسْجَنَنَّ وَلَيَكُونًا مِّنَ ٱلصَّٰغِرِينَ ﴿٣٢﴾

33. Nabii Yuusuf:ken sarrii kee ken uma malak Yalla maggansitak iyyeh:Yi Rabbow usun yoo kah seecan dalawat asaamak casbit gacaam kiciyyooh woh yoh aysuk raqta, yi Rabbow ken uma mala alla yok hee wayteeh yok waase waytek ken fanah qeegeyyooh iggimah dambi aba marih num akkeyyo iyye.

قَالَ رَبِّ ٱلسِّجْنُ أَحَبُّ إِلَىَّ مِمَّا يَدْعُونَنِىٓ إِلَيْهِ ۖ وَإِلَّا تَصْرِفْ عَنِّى كَيْدَهُنَّ أَصْبُ إِلَيْهِنَّ وَأَكُن مِّنَ ٱلْجَٰهِلِينَ ﴿٣٣﴾

فَٱسْتَجَابَ لَهُۥ رَبُّهُۥ فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ ۚ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ﴿٣٤﴾

34. Tokkel kay Rabbi dooqa kaak oggoleeh ken uma mala kaak yeyxeereh, diggah Yalli usuk isi ginok isi xaaqa marih dooqa yaabbi isi eleelita marih caaloota yaaxigi kinni.

ثُمَّ بَدَا لَهُم مِّنۢ بَعْدِ مَا رَأَوُا۟ ٱلْـَٔايَٰتِ لَيَسْجُنُنَّهُۥ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٣٥﴾

35. Tohuk lakal qaziiz kee kay kataysis Nabii Yuusuf kaal heenimik barih yaniimih astooti keenih qaddowteek lakal, diggah casbit kaa haanam keenih tumbullee amixxige waa waktî fanah fadaacat meesih.

وَدَخَلَ مَعَهُ ٱلسِّجْنَ فَتَيَانِ ۖ قَالَ أَحَدُهُمَآ إِنِّىٓ أَرَىٰنِىٓ أَعْصِرُ خَمْرًا ۖ وَقَالَ ٱلْءَاخَرُ إِنِّىٓ أَرَىٰنِىٓ أَحْمِلُ فَوْقَ رَأْسِى خُبْزًا تَأْكُلُ ٱلطَّيْرُ مِنْهُ ۖ نَبِّئْنَا بِتَأْوِيلِهِۦٓ ۖ إِنَّا نَرَىٰكَ مِنَ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٣٦﴾

36. Nabii Yuusuf casbit heeniih namma furraynuy umaaneh dareemaana casbi kâ luk culte, ken nammayak tiik teyni (isi amoytah gocoy xayyoysak suge num kinnuk) anu soonol qinab gocoy yakkenkeh axmuumem innik uble iyye, akitti (isi amoytah gaqambo dubak suge num kinnuk) keenik anu soonol inni moyyal gaqanbo elle tan gadbo akkuqeeh haada teetik takmem ublek Yuusufow nanu nuble soonoh fidga neh warisey, diggah soonô fidga yaaxigeeh isi Rabbih qibaada yaymaaqeeh sinaamâ luk meqe gexsit leh yan marih numuh koo nablek kaak iyyen.

قَالَ لَا يَأْتِيكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَانِهِۦٓ إِلَّا نَبَّأْتُكُمَا بِتَأْوِيلِهِۦ قَبْلَ أَن يَأْتِيَكُمَا ۚ ذَٰلِكُمَا مِمَّا عَلَّمَنِى رَبِّىٓ ۚ إِنِّى تَرَكْتُ مِلَّةَ قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَهُم بِٱلْءَاخِرَةِ هُمْ كَٰفِرُونَ ﴿٣٧﴾

37. Nabii Yuusuf ken nammayak iyyeh:isin elle tannin casbil maaqok akummu haytaanamay siinih tamaate matan is siinih tamaatek naharat is kinni maaqo anu siinih warsa yoo akke waytek,

tama soonoy siinih maaqu waa kee qellittaamay siinih warsa inkih yi Rabbi yoo barsem kinni, diggah anu Yalla nummaysaah qibaada kaah caglisa, anu Yalla nummayse waa maray kaat agleyta haah diini cabeeh keenik exxeereh, usun Qhiyaamah ayro ugut yaniih cisab yanim yangadde mara kinnon.

وَٱتَّبَعْتُ مِلَّةَ ءَابَآءِىٓ إِبْرَٰهِيمَ وَإِسْحَٰقَ وَيَعْقُوبَ ۚ مَا كَانَ لَنَآ أَن نُّشْرِكَ بِٱللَّهِ مِن شَىْءٍ ۚ ذَٰلِكَ مِن فَضْلِ ٱللَّهِ عَلَيْنَا وَعَلَى ٱلنَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٣٨﴾

38. Nabii Yuusuf anu inni abbotti Nabii Ibraahim kee Nabii Iscaaqhaay Nabii Yaq-qhuub diini kataataah, Yalla dubuk aqbudeeh nanu Yallat hebeltohim agleh haynam nek ma faxximtaay neh maxiqta, nanu too Yalla inkittosnaah qibaada kaah caglisnam Yallih muxxoy naamol taniih sinam amol tani kinni, kinnih immay sinaamak maggo mari iimaan niqmatal Yalla ma faatita.

يَٰصَٰحِبَىِ ٱلسِّجْنِ ءَأَرْبَابٌ مُّتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ أَمِ ٱللَّهُ ٱلْوَٰحِدُ ٱلْقَهَّارُ ﴿٣٩﴾

39. Nabii Yuusuf casbit kaâ luk yan namma furraynuk yi namma kataysaw fixiixih tan maggo Yallittey fixiixih ginnimteh qibaada aysuk raqta innaa?hinnay inki Yallay dirkiseh yanih qibaada aysuk raqtaah keenik iyye.

مَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِهِۦٓ إِلَّآ أَسْمَآءً سَمَّيْتُمُوهَآ أَنتُمْ وَءَابَآؤُكُم مَّآ أَنزَلَ ٱللَّهُ بِهَا مِن سُلْطَٰنٍ ۚ إِنِ ٱلْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ ۚ أَمَرَ أَلَّا تَعْبُدُوٓا۟ إِلَّآ إِيَّاهُ ۚ ذَٰلِكَ ٱلدِّينُ ٱلْقَيِّمُ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٠﴾

40. A korosey isin Yallak kalah taqbudeenim matan sin kee sin abbobti foyyah Yallittel muggaaqiseeniih migaqwa kah abteeni akke waytek, Yalli hebeltô sumaq moobisinna tet yaqbudeenimih, cakki mekla lem matan Yalla akke waytek, Yalli isek sa taqbude waytaanamah sin

amrise tama diini (islaam diini kinnuk) usuk massoowa diiniy mako sinni kinni, kinnih immay maggo mari woh mayaaxiga.

يَٰصَٰحِبَيِ ٱلسِّجۡنِ أَمَّآ أَحَدُكُمَا فَيَسۡقِي رَبَّهُۥ خَمۡرٗاۖ وَأَمَّا ٱلۡأٓخَرُ فَيُصۡلَبُ فَتَأۡكُلُ ٱلطَّيۡرُ مِن رَّأۡسِهِۦۚ قُضِيَ ٱلۡأَمۡرُ ٱلَّذِي فِيهِ تَسۡتَفۡتِيَانِ ٤١

41. Casbit yô luk tan yi namma kataysaw: siinik numuk teynah tugactek usuk casbik awqeleeh isi amoyta gocoy afqele, akattuy gaqambo moyyal yakkuqem isik yubleh tugactek fannisimeleeh haada kay moyyak cado akmele, isin warsa kak faxxeeniih esserten caagid meklimeeh gaba kaleh keenik iyye Nabii Yuusuf.

وَقَالَ لِلَّذِي ظَنَّ أَنَّهُۥ نَاجٖ مِّنۡهُمَا ٱذۡكُرۡنِي عِندَ رَبِّكَ فَأَنسَىٰهُ ٱلشَّيۡطَٰنُ ذِكۡرَ رَبِّهِۦ فَلَبِثَ فِي ٱلسِّجۡنِ بِضۡعَ سِنِينَ ٤٢

42. Nabii Yuusuf kay namma kataysak numuk teynay (isi amoytah gocoy xayyoysak suge num kinnuk) kaal heeniih kaa edde yeerreenimik bari yekkeeh rabak naggoowuwaam kak yeexege numuk: kaa moytih xaqul anu dambi maleh casbit yan numuy madluumuk yani kinniyom yoh kaah waris kaak iyye, tokkel woo num Nabii Yuusuf edde yan caalat amoytah warsam sheytan kaa hawweeniseeh Nabii Yuusuf casbit maggo sanoota suge.

وَقَالَ ٱلۡمَلِكُ إِنِّيٓ أَرَىٰ سَبۡعَ بَقَرَٰتٖ سِمَانٖ يَأۡكُلُهُنَّ سَبۡعٌ عِجَافٞ وَسَبۡعَ سُنۢبُلَٰتٍ خُضۡرٖ وَأُخَرَ يَابِسَٰتٖۖ يَٰٓأَيُّهَا ٱلۡمَلَأُ أَفۡتُونِي فِي رُءۡيَايَ إِن كُنتُمۡ لِلرُّءۡيَا تَعۡبُرُونَ ٤٣

43. Masri amoyti diggah anu soonol malcina sagay ariiqo le malcina sagay qaku le tet akamih uble, malcina sumbultay anxaxiniih aka malcina sumbultay kafe ublek kee makaabaney! ta yi soono yoh warisay soono yafdige mara tekkeenik keenik iyye.

قَالُوٓاْ أَضۡغَٰثُ أَحۡلَٰمٖۖ وَمَا نَحۡنُ بِتَأۡوِيلِ ٱلۡأَحۡلَٰمِ بِعَٰلِمِينَ ٤٤

44. Ama ku soono dirab soonoonay tengeggeley fidga sinni kinniih, nanu dirab soonoonah fidga

yaaxige mara hinnino kaak iyyen.

45. Nabii Yuusuf namma kataysay casbit kaâ luk sugtek rabak keenik naggowe num xer waktik lakal Nabii Yuusuf kaa edde farriime caagidiy hawweene too waqdi kassiteeh, tama soonoh fidga anu siinih warseyyok Yuusufû fanah yoo ruuba tet fidga kaak siinih baahankeh keenik iyye.

وَقَالَ ٱلَّذِى نَجَا مِنْهُمَا وَٱدَّكَرَ بَعْدَ أُمَّةٍ
أَنَا۠ أُنَبِّئُكُمْ بِتَأْوِيلِهِۦ فَأَرْسِلُونِ ﴿٤٥﴾

46. Ama num ruubeeniih usuk Nabii Yuusuf gari yoofe waqdi:Yuusufow numma yascassew neh warisey soonol malcina sagay ariiqo le qakule malcina saga tet akamih yubleeh malcina sunbultay anxaxanii kee aka malcina sunbultay kafni yuble numih soono neh ifdigey kaak iyye, amoytaa kee sinaamak kaâ luk yan marâ fanah gacaah ama soonoh fidga keenih warsaah usun tet fidga yaaxigeeniih, usun kaarac kee ku muxxo yaaxigeeninkeh.

يُوسُفُ أَيُّهَا ٱلصِّدِّيقُ أَفْتِنَا فِى سَبْعِ بَقَرَٰتٍ
سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَسَبْعِ
سُنۢبُلَٰتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَابِسَٰتٍ لَّعَلِّىٓ أَرْجِعُ
إِلَى ٱلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٤٦﴾

47. Nabii Yuusuf amoyti soonoh fidga kaa essere numuk iyyeh : malcina liggiday ittal kataata kaxxam taamitak baaxo tabqureenimi, tokkel targiqeeniih kak orbissaanam sumbultat edde caba darotali tet yakmeemik, dagom baxay nabsih takmeeni akke waytek.

قَالَ تَزْرَعُونَ سَبْعَ سِنِينَ دَأَبًا فَمَا حَصَدتُّمْ
فَذَرُوهُ فِى سُنۢبُلِهِۦٓ إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّا تَأْكُلُونَ ﴿٤٧﴾

48. wohuk lakal malcina liggiday gibdiih kaxxa qabar edde yaniy ambok duma kaah daanissi hayteenim edde yakmeeni

ثُمَّ يَأْتِى مِنۢ بَعْدِ ذَٰلِكَ سَبْعٌ شِدَادٌ يَأْكُلْنَ مَا
قَدَّمْتُمْ لَهُنَّ إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّا تُحْصِنُونَ ﴿٤٨﴾

yamaate, dagom baxay buqreh dariyyu takkey daanissaana akke waytek.

49. Tohuk lakat sinam rob edde geytaah kaxxa amna (agda) edde tamqe liggiday caxammixu edde yaxmuumeeni yamaate kaak iyye.

ثُمَّ يَأْتِي مِنۢ بَعْدِ ذَٰلِكَ عَامٌ فِيهِ يُغَاثُ ٱلنَّاسُ وَفِيهِ يَعْصِرُونَ ﴿٤٩﴾

50. Amoyti Nabii Yuusufû fanah farmoh ruube num yuduureeh Nabii Yuusuf kay soono elle yifdigenna kaah warse waqdi amoyti woh yossokooteeh ama soono yifdige num casbik eyyeeqay yoh kaa baaha iyye, tokkel Nabii Yuusuful amoyti farmoh ruube num yemeeteeh kay farmo kaal qide waqdi, Nabii Yuusuf woo farmoytak kaamoytal gacaay, agabuy gaboobi isek yirgiqee kee yi fanat tanim keenik esser kaak ixxic iyye, diggah yi Rabbi ken uma keydii kee ken malmaalu yaaxigi kinnik.

وَقَالَ ٱلْمَلِكُ ٱئْتُونِى بِهِۦ ۖ فَلَمَّا جَآءَهُ ٱلرَّسُولُ قَالَ ٱرْجِعْ إِلَىٰ رَبِّكَ فَسْـَٔلْهُ مَا بَالُ ٱلنِّسْوَةِ ٱلَّٰتِى قَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ ۚ إِنَّ رَبِّى بِكَيْدِهِنَّ عَلِيمٌ ﴿٥٠﴾

51. Amoyti woo agabuy gaboobi isik yirgiqe kobxiseh qaziiz barra edde anuk, tokkel usuk keenik sin caagidiy naba macaay Yuusuf sinni nafsih fanah dalwa abankeh kaa secten waqdi keenik iyye, tokkel agbi : Yalli saytunih nanu Yuusufuk umaanek dagom manaaxiga kaak iyyen, too waqdi qaziiz barra bahtem aalamuk taway cakki baxxaqqa iyyeeh yumbulleeh qaddoweeh dalwah inni nafsî fanah kaa sectem yoô kalah inkinnah kaa hinna, diggah usuk edde yabba

قَالَ مَا خَطْبُكُنَّ إِذْ رَٰوَدتُّنَّ يُوسُفَ عَن نَّفْسِهِۦ ۚ قُلْنَ حَٰشَ لِلَّهِ مَا عَلِمْنَا عَلَيْهِ مِن سُوٓءٍ ۚ قَالَتِ ٱمْرَأَتُ ٱلْعَزِيزِ ٱلْـَٰٔنَ حَصْحَصَ ٱلْحَقُّ أَنَا۠ رَٰوَدتُّهُۥ عَن نَّفْسِهِۦ وَإِنَّهُۥ لَمِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿٥١﴾

iyyaamat inkih nummat yaaba marih num kinni itte.

ذَٰلِكَ لِيَعْلَمَ أَنِّي لَمْ أَخُنْهُ بِالْغَيْبِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي كَيْدَ الْخَائِنِينَ ﴿٥٢﴾

52. Nabii Yuusuf anu tama amoyti ruube farmoyta kah gacsem qaziiz anu wohuk bari kinniyooh kaak derrel kay barral kaa gane weem yaaxigenkeh iyyaanama, diggah Yalli ganoleelâ keydii kee malmaalu arac maxagsaay faxeenim keenil ma bicsa iyye.

وَمَا أُبَرِّئُ نَفْسِي ۚ إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّي ۚ إِنَّ رَبِّي غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٥٣﴾

53. Nabii Yuusuf iyyeh :anu inni nafsi ma saytunnoysa diggah nafsi isi num umaaneh amrisa yi Rabbi kah nacroore num akke waytek, diggah yi Rabbi dambi cabti li xuwaw li kinni kay naqoosak kaal gace marah.

وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُونِي بِهِ أَسْتَخْلِصْهُ لِنَفْسِي ۖ فَلَمَّا كَلَّمَهُ قَالَ إِنَّكَ الْيَوْمَ لَدَيْنَا مَكِينٌ أَمِينٌ ﴿٥٤﴾

54. masri amoytah Nabii Yuusuf kaal heenimik barih yanim kaah qaddowte waqdi kaa yoh baaha, inni malah caglisita marih num kaa abak iyye, tokkel Nabii Yuusuf kaal yemeete waqdi amoyti kaâ luk yaabeeh, diggah atu ta saaku Ni garil kaxxa arac litooh, kulliimih yaaminen num kinnito kaak iyye.

قَالَ اجْعَلْنِي عَلَىٰ خَزَائِنِ الْأَرْضِ ۖ إِنِّي حَفِيظٌ عَلِيمٌ ﴿٥٥﴾

55. Nabii Yuusuf amoytak: masri baaxoh kadnoonih abba yoo ab diggagh anu yol teceem dacrisaah amaanat leeh tu elle abannih ixxiga le num kinniyok kaak iyye.

وَكَذَٰلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ يَتَبَوَّأُ مِنْهَا حَيْثُ يَشَاءُ ۚ نُصِيبُ بِرَحْمَتِنَا مَنْ نَشَاءُ ۖ وَلَا نُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٦﴾

56. Tonnaah Nabii Yuusuf casbik kaa kah neyyeeqe innaah, masri baaxol madabay maqarre kaah abne faxxa haa aracal teetik oobamkeh, nanu ninni Racmat ninnih fanna marah

kaa nacee, nanu meqe maray taama yessemeqqeh galto ma bayisna iyye Yalli.

57. Akeerâ galto Yallih xaqul addunyâ galtok aysuk raqta, Yallal yeemeneeh kaak meesitak suge marah.

وَلَأَجْرُ ٱلْآخِرَةِ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَكَانُوا۟ يَتَّقُونَ ﴿٥٧﴾

58. Nabii Yuusuf tooboko masri baaxo temeete ken baaxo qabar yibbixe waqdi maaqo kak beetaanankeh, tokkel usun Nabii Yuusuful culeeniih usuk ken yeexegeeh usun kaa maaxaggon maggo wakti kaa able weenimih sabbatah.

وَجَآءَ إِخْوَةُ يُوسُفَ فَدَخَلُوا۟ عَلَيْهِ فَعَرَفَهُمْ وَهُمْ لَهُۥ مُنكِرُونَ ﴿٥٨﴾

59. Nabii Yuusuf konnabaa kee qibnaytiinok faxximtam keenih abeeh maaqok faxaanam keenih yeceeh keenih massoyse waqdi, siinik abbâ baxah yan toobokoytay yoh warisseeni yol baaha keenik iyye, Diggah anu ambok keexiyya siinih duuduseeh, anu qibnaytiinoh sinam arcibisa marak qibnaytiinoh yayse num kinniyom yok ma tablaanaa? keenik iyye.

وَلَمَّا جَهَّزَهُم بِجَهَازِهِمْ قَالَ ٱئْتُونِى بِأَخٍ لَّكُم مِّنْ أَبِيكُمْ ۚ أَلَا تَرَوْنَ أَنِّىٓ أُوفِى ٱلْكَيْلَ وَأَنَا۠ خَيْرُ ٱلْمُنزِلِينَ ﴿٥٩﴾

60. Tokkel isin sin abbah baxa yol baahe wayteenik, toysa yi xaqul ambô keexiyya mantuunuuy tu siinil maxaamak yol maamaatinaay yol maxayyoowina keenik iyye.

فَإِن لَّمْ تَأْتُونِى بِهِۦ فَلَا كَيْلَ لَكُمْ عِندِى وَلَا تَقْرَبُونِ ﴿٦٠﴾

61. Nabii Yuusuf tooboko Nabii Yuusufuk itteh : nanu kaa koh bahnuh kay abbal kaa esserennooh kaal angicillenno nê luk kaa ruubankeh, diggah nanu woh abennooh, wohuk boolasnu waynam mannu kaak iyyen.

قَالُوا۟ سَنُرَٰوِدُ عَنْهُ أَبَاهُ وَإِنَّا لَفَٰعِلُونَ ﴿٦١﴾

وَقَالَ لِفِتْيَٰنِهِ ٱجْعَلُوا۟ بِضَٰعَتَهُمْ فِى رِحَالِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَعْرِفُونَهَآ إِذَا ٱنقَلَبُوٓا۟ إِلَىٰٓ أَهْلِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٦٢﴾

62. Nabii Yuusuf isi furraynak : usun (Nabii Yuusuf tooboko kinnuk) ambo edde xaamiten melleb (lakqo kinnuk) ken mingiilat keenih hayisa usun able kalah, sinni marâ fanah yandabbeeniih sinni mingiila fakan waqdi tet yaaxigeenimkeh, nanu keenih abne konnaba yassakooteenih nel gacaanankeh keenik iyye.

فَلَمَّا رَجَعُوٓا۟ إِلَىٰٓ أَبِيهِمْ قَالُوا۟ يَٰٓأَبَانَا مُنِعَ مِنَّا ٱلْكَيْلُ فَأَرْسِلْ مَعَنَآ أَخَانَا نَكْتَلْ وَإِنَّا لَهُۥ لَحَٰفِظُونَ ﴿٦٣﴾

63. Tokkel Nabii Yuusuf tooboko sinni abbâ fanah gacte waqdi, Nabbaw masri amoyti ahak wadir ambo keexiyyaa kee tet nel xaame waam nel diggoyseh Ni toobokoyta binyaaminiy kaah warisney usuk baaha nek iyye nê luk anuk kaal namaate nee akke waytek, tokkel Nabbaw atu ni toobokoyta binyaamiin nê luk rub atu kaa nê luk rubtek ambok faxxa haynam dudda luk keexitennooh bahitonnok, diggah nanu umaanek kaa dacrisnu waynaamah xagana koh cullahak kaak iyyen.

قَالَ هَلْ ءَامَنُكُمْ عَلَيْهِ إِلَّا كَمَآ أَمِنتُكُمْ عَلَىٰٓ أَخِيهِ مِن قَبْلُ فَٱللَّهُ خَيْرٌ حَٰفِظًا ۖ وَهُوَ أَرْحَمُ ٱلرَّٰحِمِينَ ﴿٦٤﴾

64. ken abba Nabii Yaq-qhuub yi baxa binyaamiinih mannah sin aaminee?kay toobokoyta Yuusufuh duma sin eemeneeh kaa dacrissoonu waytaanamah xagana yoh culteeniih isin woo xagana ma duudusinnitoonuk, kinnih immay anu sin dacayril kibal mayyu Yallay dacayri abba haytaamak dacayrih yaysel kibal liyo ikkal keenik iyye, usuk nacror eelli haytaamak nacrooruh yayseh yan Rabbi kinni.

وَلَمَّا فَتَحُوا۟ مَتَـٰعَهُمْ وَجَدُوا۟ بِضَـٰعَتَهُمْ رُدَّتْ إِلَيْهِمْ ۖ قَالُوا۟ يَـٰٓأَبَانَا مَا نَبْغِى ۖ هَـٰذِهِۦ بِضَـٰعَتُنَا رُدَّتْ إِلَيْنَا ۖ وَنَمِيرُ أَهْلَنَا وَنَحْفَظُ أَخَانَا وَنَزْدَادُ كَيْلَ بَعِيرٍ ۖ ذَٰلِكَ كَيْلٌ يَسِيرٌ ﴿٦٥﴾

65. usun sinni mingiila faken waqdi xaamiten amboh melleb (lakqo kinnuk) ken mingiilah addat keenih gacsimeh suge, Nabbaw ta amoytak tahak maggoomuh maca gurrusnaa? tah namboh mellebiy neceeh sugney nanu aaxige kalah neh gacsimek, nanu ninni marah ambo baahennooh ninni toobokoyta dacrisenno, fulah rakub qari geenno usuk nê luk yenek, woo keexiyyi masri amoytal xabcinih ikkal ma gibdi kaak iyyen.

قَالَ لَنْ أُرْسِلَهُۥ مَعَكُمْ حَتَّىٰ تُؤْتُونِ مَوْثِقًا مِّنَ ٱللَّهِ لَتَأْتُنَّنِى بِهِۦٓ إِلَّآ أَن يُحَاطَ بِكُمْ ۖ فَلَمَّآ ءَاتَوْهُ مَوْثِقَهُمْ قَالَ ٱللَّهُ عَلَىٰ مَا نَقُولُ وَكِيلٌ ﴿٦٦﴾

66. ken abba Nabii Yaq-qhuub keenik iyyeh : siinî luk kaa ma ruuba isin yol kaa gacissoonu waytaanamah Yallak digga le ateebanay (xagana kinnuk) elle xiibittaana yoh bahha haytaanam fanah, maro siinit hayya heenih kaa cattaanam duude wayteeniih inkih kay bagul rabtan sin akke waytek keenik iyye, tokkel usun usuk keenik essereh yan digga le xagana kaah baahen waqdi, ken abba Nabii Yaq-qhuub nanu taway ixxicci inneemil Yalli sumaaqah yaniih kay sumaq kee kay dacayri nee xiqtah iyye.

وَقَالَ يَـٰبَنِىَّ لَا تَدْخُلُوا۟ مِنۢ بَابٍ وَٰحِدٍ وَٱدْخُلُوا۟ مِنْ أَبْوَٰبٍ مُّتَفَرِّقَةٍ ۖ وَمَآ أُغْنِى عَنكُم مِّنَ ٱللَّهِ مِن شَىْءٍ ۖ إِنِ ٱلْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ ۖ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ ۖ وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ ٱلْمُتَوَكِّلُونَ ﴿٦٧﴾

67. Ken abba Nabii Yaq-qhuub yi xayloy masri baaxo cultan waqdi inki afak maculinay sissin afoofik cula sinam intiita siinit raddaamak, anu Yalli siinil mekleeh siinih looweemik tu siinih maxiqa, tokkel mekla lem matan dibuk inki Yalla akke waytek, cagalah anu kaal keltak, moominiinik kelta mari dibuk kaal kelitay iyye.

وَلَمَّا دَخَلُوا۟ مِنْ حَيْثُ أَمَرَهُمْ أَبُوهُم مَّا كَانَ يُغْنِى عَنْهُم مِّنَ ٱللَّهِ مِن شَىْءٍ إِلَّا حَاجَةً فِى نَفْسِ يَعْقُوبَ قَضَىٰهَا ۚ وَإِنَّهُۥ لَذُو عِلْمٍ لِّمَا عَلَّمْنَٰهُ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦٨﴾

68. Ken abba Nabii Yaq-qhuub ken elle amrise innal maggo afoofik culen waqdi woh Yallih meklak keenih xiqteh tenem mali, ken abba Nabii Yaq-qhuub isi nafsit keenih leh yan xuwaawah inti keenit raddaamak keenit abeh yan farrintuh iyyem akke waytek, diggah Nabii Yaq-qhuub nanu kaat abneh nan barsiyyah kaxxa ixxigale num kinni, kinnih immay sinaamak maggo mari caagiidah ellecaboo kee Yalli isi ambiya edde cagliseh yan ixxigay addunyaa kee akeeral inkih ken tanfiqe ma yaaxigan.

وَلَمَّا دَخَلُوا۟ عَلَىٰ يُوسُفَ ءَاوَىٰٓ إِلَيْهِ أَخَاهُ ۖ قَالَ إِنِّىٓ أَنَا۠ أَخُوكَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٦٩﴾

69. Nabii Yuusuf abbah xaylo kay toobokoytay inaa kee abba inkih kaâ luk ley binyaamiin deqsitâ luk qibnaytiinô qari kaal culen waqdi, Nabii Yuusuf isi toobokoyta binyaamiin maaqoh isit yesgelleeh xintimah isê fan kaa orbise, diggah anu ku toobokoyta kinniyok ku tooboko tatre wakti yok abteemih ma rookitinaay tama koh warsem keenik qellis kaak iyye.

فَلَمَّا جَهَّزَهُم بِجَهَازِهِمْ جَعَلَ ٱلسِّقَايَةَ فِى رَحْلِ أَخِيهِ ثُمَّ أَذَّنَ مُؤَذِّنٌ أَيَّتُهَا ٱلْعِيرُ إِنَّكُمْ لَسَٰرِقُونَ ﴿٧٠﴾

70. Tokkel Nabii Yuusuf usun kah yemeeten ambo inkih keenih massoyseeh, sakayik kak ceytoonu waanam keenih acuwwu hee waqdi, sinaamah ambo edde keexak sugen keela isi toobokoyti binyaamiin ambo edde le mingilih addat hee keenik num aaxige kalah, tohuk lakal usun edde yanin arho foorte waqdi seece num : arhô maraw diggah isin garaaqa kinniton keenik axcuk keenih seece.

قَالُوا۟ وَأَقْبَلُوا۟ عَلَيْهِم مَّاذَا تَفْقِدُونَ ﴿٧١﴾

71. Nabii Yaq-qhuub xaylo seece numû fanah afkunak:maca siinik finqitteeh maca waytan keenik itte.

قَالُوا۟ نَفْقِدُ صُوَاعَ ٱلْمَلِكِ وَلِمَن جَآءَ بِهِۦ حِمْلُ بَعِيرٍ وَأَنَا۠ بِهِۦ زَعِيمٌ ﴿٧٢﴾

72. Seece num kee kaâ luk suge mari amoyti keela wayna keenik iyye, tet neh baahaah tet nel gacsa num ambok rakub qari galtoh le, anu waasah kak anuk keenik iyye seece num.

قَالُوا۟ تَٱللَّهِ لَقَدْ عَلِمْتُم مَّا جِئْنَا لِنُفْسِدَ فِى ٱلْأَرْضِ وَمَا كُنَّا سَٰرِقِينَ ﴿٧٣﴾

73. Nabii Yuusuf tooboko Yallal siinih xiibitna immay nanu sin baaxo bayisnuh ma mattinooy woh naamaanatal nek tubleeniih garqo ni ceelo hinnaay nanu garaaqa way makkinno keenik iyyen.

قَالُوا۟ فَمَا جَزَٰٓؤُهُۥٓ إِن كُنتُمْ كَٰذِبِينَ ﴿٧٤﴾

74. Nabii Yuusuf maray keela gurrusa Nabii Yuusuf toobokok sin madqal garqi digaala macaay isin nanu garaaqa hinnino ittaanamal dirab leela tekkeenik keenik iyye.

قَالُوا۟ جَزَٰٓؤُهُۥ مَن وُجِدَ فِى رَحْلِهِۦ فَهُوَ جَزَٰٓؤُهُۥ ۚ كَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٧٥﴾

75. Nabii Yuusuf tooboko keenil gacisak : Ni madqal garqay garqinte keela duyyet kak sugtaah geytintah galto usuk tu kak garqe mari naqasuh kaa haysitam le, Ni diinii kee Ni madqal daalimiinih yan maray sinam yudlumeeh garqo abe tama'nnah tan galtoh ken galtaanam tan keenik iyyen.

فَبَدَأَ بِأَوْعِيَتِهِمْ قَبْلَ وِعَآءِ أَخِيهِ ثُمَّ ٱسْتَخْرَجَهَا مِن وِعَآءِ أَخِيهِ ۚ كَذَٰلِكَ كِدْنَا لِيُوسُفَ ۖ مَا كَانَ لِيَأْخُذَ أَخَاهُ فِى دِينِ ٱلْمَلِكِ إِلَّآ أَن يَشَآءَ ٱللَّهُ ۚ نَرْفَعُ دَرَجَٰتٍ مَّن نَّشَآءُ ۗ وَفَوْقَ كُلِّ ذِى عِلْمٍ عَلِيمٌ ﴿٧٦﴾

76. Tokkel Nabii Yuusuf mari kay tooboko kay fan gacsen waqdi, tokkel usuk isi toobokoyta binyaamiin mingil fokkaaqak naharat fokkaaqo ken duyyek qimbise, tohuk lakal isi toobokoyta binyaamiin mingil fokkaaqeeh

keela kay mingilik yeyyeeqe, tonnaah Nabii Yuusufuh tama'nnah yan bica kaah bicisneeh xabbacosne isi toobokoyta binyaamiin raaqisuh, usuk masri amoytih madqal isi toobokoyta binyaamiin garqiinô sabbatah naqasuh kaa haysitaah isi abbah xaylok kaa raaqisam luk mananna Yallih fayxiiy kay idinih tekkeh akke waytek, nanu ninnih fanna marah arooca fayya hayna addunyal Nabii Yuusuf fayya kah hayne innah, ummaan numuy ixxiga lek ixxigah kaak yayse num amol yan, ixxiga Yallat idiyyi ittam fanah.

77. Nabii Yuusuf tooboko: usuk (binyaamiin kinnuk) garqo abek, toysa nummah kaak duma kay toobokoyti Yuusuf garqo abeh suge iyyen, tokkel Nabii Yuusuf keenik yoobbe maxco isi nafsih addal qellissi heeh : isin umaanet xagtan numuk umaaneh gacak raqtan iyye isi nafsih addal tet qellisak, Yalli isin dirab kee ererik (almumma) weelossaanam yaaxigeh.

* قَالُوٓا۟ إِن يَسْرِقْ فَقَدْ سَرَقَ أَخٌ لَّهُۥ مِن قَبْلُ ۚ فَأَسَرَّهَا يُوسُفُ فِى نَفْسِهِۦ وَلَمْ يُبْدِهَا لَهُمْ ۚ قَالَ أَنتُمْ شَرٌّ مَّكَانًا ۖ وَٱللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَصِفُونَ ﴿٧٧﴾

78. Kay tooboko nacror kaat (Nabii Yuusuf kinnuk) gurrusak sinni abbah heen xagana duudusaanakeh, konnaba le qaziizow ! usuk (binyaamiin kinnuk) kaxxa idaltuh yan abbay kaak baxsimam duude waa lek kay aftok nek numuk teyna bet, nanu diggah neh abteh tan maqaaneh meqe marih numuh koo nablek kaak iyyen.

قَالُوا۟ يَٰٓأَيُّهَا ٱلْعَزِيزُ إِنَّ لَهُۥٓ أَبًا شَيْخًا كَبِيرًا فَخُذْ أَحَدَنَا مَكَانَهُۥٓ ۖ إِنَّا نَرَىٰكَ مِنَ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٧٨﴾

قَالَ مَعَاذَ ٱللَّهِ أَن نَّأۡخُذَ إِلَّا مَن وَجَدۡنَا مَتَٰعَنَا عِندَهُۥٓ إِنَّآ إِذٗا لَّظَٰلِمُونَ ٧٩

79. Nabii Yuusuf: nanu Yalla eleelitnaah kaa maggansitna, Ni keela xaqul kak geyne numuk aka num beynaamak, toysa diggah nanu daalimiinih yan mara kinnino toh abne nee tekkek keenik iyye.

فَلَمَّا ٱسۡتَيۡـَٔسُواْ مِنۡهُ خَلَصُواْ نَجِيّٗاۖ قَالَ كَبِيرُهُمۡ أَلَمۡ تَعۡلَمُوٓاْ أَنَّ أَبَاكُمۡ قَدۡ أَخَذَ عَلَيۡكُم مَّوۡثِقٗا مِّنَ ٱللَّهِ وَمِن قَبۡلُ مَا فَرَّطتُمۡ فِي يُوسُفَۖ فَلَنۡ أَبۡرَحَ ٱلۡأَرۡضَ حَتَّىٰ يَأۡذَنَ لِيٓ أَبِيٓ أَوۡ يَحۡكُمَ ٱللَّهُ لِيۖ وَهُوَ خَيۡرُ ٱلۡحَٰكِمِينَ ٨٠

80. tokkel usun kaat faxeenimik yobbooden waqdi, sinaamak xabanah gacca iyyeeniih malsiten, keenik barah naba toobokoyti diggah sin abba nummah digga le xagana (ateeban) Yallal siinik bee kaa kaal gacissoonu waytaanamal, amahak duma Yuusufut abten ganol kaal bahteenim ma taaxigaanaa? keenik iyye, toysa anu masri baaxo macaba, masri baaxok awqeemih yabba idini yoh acee kee hinnay Yalli mekla yoh abe yakkem fanah, Yalli usuk mekla abba haytaamak meklah yaysi kinni.

ٱرۡجِعُوٓاْ إِلَىٰٓ أَبِيكُمۡ فَقُولُواْ يَٰٓأَبَانَآ إِنَّ ٱبۡنَكَ سَرَقَ وَمَا شَهِدۡنَآ إِلَّا بِمَا عَلِمۡنَا وَمَا كُنَّا لِلۡغَيۡبِ حَٰفِظِينَ ٨١

81. isin sinni abbâ fanah gacaay tekkem kaah warisaay, diggah nanu Nabbaw ku baxi binyaamiin garqo abeeh nanu ma ballinnino amoyti keela kay duyyek addak yeyyeeqen waqdiy woh nismite akke waytek, nanu xagana koh culle waqdi qellitteemih ixxiga luk manannino usuk garqo abu waamah kaak ixxica keenik iyye.

وَسۡـَٔلِ ٱلۡقَرۡيَةَ ٱلَّتِي كُنَّا فِيهَا وَٱلۡعِيرَ ٱلَّتِيٓ أَقۡبَلۡنَا فِيهَاۖ وَإِنَّا لَصَٰدِقُونَ ٨٢

82. Nabbaw elle sugne magaalah maraa kee arhoy lih nemeetey edde sugne esseraay, nanu Ni toobokoytih caagid koh warisnaamat numma yacee mara kinnino kaak ixxica keenik iyye.

قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنفُسُكُمْ أَمْرًا ۖ فَصَبْرٌ جَمِيلٌ ۖ عَسَى اللَّهُ أَن يَأْتِيَنِي بِهِمْ جَمِيعًا ۚ إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٨٣﴾

83. Nabii Yuusuf tooboko tuduureeh, tokkel sinni abbah warsen waqdi ken abba keenik iyyeh : wonna hinnay sin nafsiy umaane siinit bilqisê caagidi isin duma Yuusufuk kah abten innaah, tokkel yi sabri qaxmeqe sabriy qaraarako edde anee wayta kinni, Yalli yi xaylô sidoc inkih yol ken gacsele, diggah Yalli usuk yi caalat yaaxigiiy usuk abba haamal naggaar kinni.

وَتَوَلَّىٰ عَنْهُمْ وَقَالَ يَا أَسَفَىٰ عَلَىٰ يُوسُفَ وَابْيَضَّتْ عَيْنَاهُ مِنَ الْحُزْنِ فَهُوَ كَظِيمٌ ﴿٨٤﴾

84. Nabii Yaq-qhuub derre keenit cabba heeh Yuusufuh yoo geyte nadaamaa kee rookaay iyye, namma inti diti cabba hayteh kaak qaddowte rookâ gexxaamah, tokkel kay lubbi rookak kibbiime usuk kaxxam tet qilsak.

قَالُوا تَاللَّهِ تَفْتَأُ تَذْكُرُ يُوسُفَ حَتَّىٰ تَكُونَ حَرَضًا أَوْ تَكُونَ مِنَ الْهَالِكِينَ ﴿٨٥﴾

85. Nabii Yaq-qhuub xaylo : Yallal xiibitna immay atu Yuusuf kassittaamak makatta rookâ biyaakah raba xayyoysi hinnay rabe marih num tikki ittam fanah kaak iyyen.

قَالَ إِنَّمَا أَشْكُو بَثِّي وَحُزْنِي إِلَى اللَّهِ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨٦﴾

86. Nabii Yaq-qhuub keenil gacisak : yi kaxxa hammii kee rookak Yallak sa numul ma weqsita anu Yallih nacrooruk isin aaxige waytaanam aaxige keenik iyye.

يَا بَنِيَّ اذْهَبُوا فَتَحَسَّسُوا مِن يُوسُفَ وَأَخِيهِ وَلَا تَيْأَسُوا مِن رَّوْحِ اللَّهِ ۖ إِنَّهُ لَا يَيْأَسُ مِن رَّوْحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ ﴿٨٧﴾

87. Nabii Yaq-qhuub yi xayloy masri baaxô fanah gexaay Yuusuf kee toobokoyti xaagu oysitaay Yallih nacrooruk mabboodina, diggah Yallih nacrooruk taggiriqqeeh tabboodem matan, Yallih dudda tangaddee koros akke waytek keenik iyye.

فَلَمَّا دَخَلُوا۟ عَلَيْهِ قَالُوا۟ يَٰٓأَيُّهَا ٱلْعَزِيزُ مَسَّنَا وَأَهْلَنَا ٱلضُّرُّ وَجِئْنَا بِبِضَٰعَةٍ مُّزْجَىٰةٍ فَأَوْفِ لَنَا ٱلْكَيْلَ وَتَصَدَّقْ عَلَيْنَآ ۖ إِنَّ ٱللَّهَ يَجْزِى ٱلْمُتَصَدِّقِينَ ﴿٨٨﴾

88. Tokkel Nabii Yaq-qhuub xaylo masri baaxô fanah tewqeeh Nabii Yuusuful culte waqdi konnaba le qaziizow qabar kee gibdaabini nee kee Ni buxah mara xageeh dago mellebiy (lakqo kinnuk) dudda sinniy boola le luk nemeetek keexo neh duudusaay, ama melleb nek ukkuqaay kak raqtem sadqhatah neh kak low kaa nek takkuqeemih, diggah Yalli ceya edde tan marah sadqhat yacee mara galtahak kaak iyyen.

قَالَ هَلْ عَلِمْتُم مَّا فَعَلْتُم بِيُوسُفَ وَأَخِيهِ إِذْ أَنتُمْ جَٰهِلُونَ ﴿٨٩﴾

89. Tokkel usuk ken maxco yoobbe waqdi keenih xabbacooweeh, Yuusuf kee kay toobokoytal bahteenim taaxigeenii? isin iggimâ ditet sugten waqdi keenik iyye.

قَالُوٓا۟ أَءِنَّكَ لَأَنتَ يُوسُفُ ۖ قَالَ أَنَا۠ يُوسُفُ وَهَٰذَآ أَخِى ۖ قَدْ مَنَّ ٱللَّهُ عَلَيْنَآ ۖ إِنَّهُۥ مَن يَتَّقِ وَيَصْبِرْ فَإِنَّ ٱللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٩٠﴾

90. Nabii Yuusuf tooboko qajjibsitak : diggah atu Yuusufuu? itte Yeey anu Yuusufuuy ah yi toobokoytaay, Yalli gibdaabinak nee yeyyeeqeeh fixiixik nee gaaboyseemit nee guneh, diggah Yallak meesiteeh gibdaabinal yisbire numuh, toysa diggah Yalli meqem abite marak galto mabaysa keenik iyye.

قَالُوا۟ تَٱللَّهِ لَقَدْ ءَاثَرَكَ ٱللَّهُ عَلَيْنَا وَإِن كُنَّا لَخَٰطِـِٔينَ ﴿٩١﴾

91. Nabii Yuusuf tooboko Yallal xiibitna immay nummah Yalli nek koo muxxuseeh ixxigaa kee xiiqit fayya koo hee, nanu koo kee ku toobokoytak loowitih abneemit uma maray makkootê suge kinnino iyyen.

قَالَ لَا تَثْرِيبَ عَلَيْكُمُ ٱلْيَوْمَ ۖ يَغْفِرُ ٱللَّهُ لَكُمْ ۖ وَهُوَ أَرْحَمُ ٱلرَّٰحِمِينَ ﴿٩٢﴾

92. Nabii Yuusuf a saaku sahii kee isin abten umaanel sin qaybissam matanaay Yalli dambi siinih cabele,

usuk nacror le marak nacrooruh yaysi kinni aben dambik kaal gaca marah keenik iyye.

93. Nabii Yuusuf isi abbah xaagu keenik abe waqdi, weeqi gibdah inti weem kaah warseeniih, ama yi kamis luk gexaay yabbak foocal hayisa mabla kaah aduureleeh yable num akkelek, sinni buxaaxih mara inkih yol baaha keenik iyye.

اذْهَبُوا بِقَمِيصِي هَٰذَا فَأَلْقُوهُ عَلَىٰ وَجْهِ أَبِي يَأْتِ بَصِيرًا وَأْتُونِي بِأَهْلِكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٩٣﴾

94. arho masri baaxok Yuusuf kamis luk tewqeeh baxsimte waqdi, ken abba Nabii Yaq-qhuub isi garil suge marak anu diggah Yuusuf suruy geyaah yot xaaxah yan, ebebeeh kas cabe yok axce wayteenik keenik iyye.

وَلَمَّا فَصَلَتِ الْعِيرُ قَالَ أَبُوهُمْ إِنِّي لَأَجِدُ رِيحَ يُوسُفَ ۖ لَوْلَا أَن تُفَنِّدُونِ ﴿٩٤﴾

95. kay xaqul suge mari Yallal xiibitna immay, diggah atu Yuusuf kacanuh duma abba hayte hoxat edde tanto kaak iyye.

قَالُوا تَاللَّهِ إِنَّكَ لَفِي ضَلَالِكَ الْقَدِيمِ ﴿٩٥﴾

96. Tokkel Nabii Yaq-qhuub Yuusuf addunyâ manol yaniimil kaa aytikumusa num yemeeteeh Yuusuf kamis foocal kaak hee waqdi, mabla kaah tuduureeh baaxo yable num yekke, diggah anu Yallak muxxoo kee nacrooruk isin aaxige waytaanam aaxige siinik maxaccinniyoo? keenik iyye.

فَلَمَّا أَن جَاءَ الْبَشِيرُ أَلْقَاهُ عَلَىٰ وَجْهِهِ فَارْتَدَّ بَصِيرًا ۖ قَالَ أَلَمْ أَقُل لَّكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٩٦﴾

97. kay xaylo Nabbaw ku Rabbi dambi neh cabam kaak neh esser, diggah nanu Yuusuf kee kay toobokoytal bahneemit makkoote marih loowot gacnek kaak iyyen.

قَالُوا يَا أَبَانَا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا إِنَّا كُنَّا خَاطِئِينَ ﴿٩٧﴾

قَالَ سَوْفَ أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّيٓ ۖ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلْغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٩٨﴾

98. Tokkel ken abba inni Rabbi dambi cabti sarra siinih essereyyo, diggah usuk dambi cabti li xuwaw li kinni keenik iyye.

فَلَمَّا دَخَلُوا۟ عَلَىٰ يُوسُفَ ءَاوَىٰٓ إِلَيْهِ أَبَوَيْهِ وَقَالَ ٱدْخُلُوا۟ مِصْرَ إِن شَآءَ ٱللَّهُ ءَامِنِينَ ﴿٩٩﴾

99. Nabii Yaq-qhuub kee kay buxaaxih mari masri baaxô fanah yewqe Nabii Yuusuf fanah gexak, tokkel usun Nabii Yuusuful culen waqdi usuk isi namma xaltani aliilit xabba heeh isi buxah ken orbise, isin masri marih baaxo Yallih fayxih kulli umaanek amaanah anuk cula keenik iyye.

وَرَفَعَ أَبَوَيْهِ عَلَى ٱلْعَرْشِ وَخَرُّوا۟ لَهُۥ سُجَّدًا ۖ وَقَالَ يَٰٓأَبَتِ هَٰذَا تَأْوِيلُ رُءْيَىَ مِن قَبْلُ قَدْ جَعَلَهَا رَبِّى حَقًّا ۖ وَقَدْ أَحْسَنَ بِىٓ إِذْ أَخْرَجَنِى مِنَ ٱلسِّجْنِ وَجَآءَ بِكُم مِّنَ ٱلْبَدْوِ مِنۢ بَعْدِ أَن نَّزَغَ ٱلشَّيْطَٰنُ بَيْنِى وَبَيْنَ إِخْوَتِىٓ ۚ إِنَّ رَبِّى لَطِيفٌ لِّمَا يَشَآءُ ۚ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلْعَلِيمُ ٱلْحَكِيمُ ﴿١٠٠﴾

100. isi namma xaltani Reedâ qarkaytol fayya heeh, isi xaquk ken daffeyse, kay xaltanii kee kay tooboko konnabaay massakaxxah sujuuduh kaah radde, Nabii Yuusuf isi abbak : yabbaw ama sujuud anu duma qunxuk suge saaku kol maaqe soonoh fidgay yi Rabbi numma abe kinni kaak iyye, nummah yi Rabbi casbik bukku yoo heeh sin barrik bahha hee waqdi yoh yemqeh, yoo kee yi toobokô fan sheytan yoysommeek gamadal, diggah yi Rabbi isih faxam caalih xabcinuk arac xagsa, diggah usuk ixxiga li abaamal naggaar kinni.

* رَبِّ قَدْ ءَاتَيْتَنِى مِنَ ٱلْمُلْكِ وَعَلَّمْتَنِى مِن تَأْوِيلِ ٱلْأَحَادِيثِ ۚ فَاطِرَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ أَنتَ وَلِيِّۦ فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةِ ۖ تَوَفَّنِى مُسْلِمًا وَأَلْحِقْنِى بِٱلصَّٰلِحِينَ ﴿١٠١﴾

101. Tohuk lakal Nabii Yuusuf isi Rabbi xaaqak: yi Rabbow nummah reeda yoh teceeh soonoonâ fidga yoo barisse, qaranwaa kee baaxo gine Rabbow, atu addunyaa kee akeeral inkih yawlaytu kinnitok anu muslimtuh

anuk yoo qidaay meqe mara yoo eleelis iyye.

ذَٰلِكَ مِنْ أَنۢبَآءِ ٱلْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ ۖ وَمَا كُنتَ لَدَيْهِمْ إِذْ أَجْمَعُوٓا۟ أَمْرَهُمْ وَهُمْ يَمْكُرُونَ ﴿١٠٢﴾

102. Nabiyow! (Nabii Mucammad ﷺ kinnuk) ama Nabii Yuusuf caagidik koh warisnem wacyih kol oobisne qellitte xaagittek, atu Nabii Yuusuf toobokoh xaqul ma suginnito usun sinni caagid yeggereereqeeniih usun uma malah malsen waqdi.

وَمَآ أَكْثَرُ ٱلنَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾

103. Nabiyow korosuk maggo mari koo nummaysaah koo kataatam maaba atu ken iimaanah baakersimta way.

وَمَا تَسْـَٔلُهُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۚ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعَٰلَمِينَ ﴿١٠٤﴾

104. Atu iimaanah keenih abta seecol hebeltô galtoy keenik esserta mantu, Nabiyow ama Qhuraan usuk kalah tanim hinna sinaamah kassis yakke kaa akke waytek.

وَكَأَيِّن مِّنْ ءَايَةٍ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْهَا وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ ﴿١٠٥﴾

105. Yallih inkittinaane kee kay dudda tascasse astootiy Qaranwaa kee baaxol taniy usun yableeniih derre edde cabaanay elle tatraana ma gide takkee ?!

وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُم بِٱللَّهِ إِلَّا وَهُم مُّشْرِكُونَ ﴿١٠٦﴾

106. Ama korosuk maggo mari Yalla ma nummaysa, usun numtinwwellu agleh kaat haan ken akke waytek kaah aban qibaadal, usuk ken gineeh ken yarzuqhem aaxaguk.

أَفَأَمِنُوٓا۟ أَن تَأْتِيَهُمْ غَٰشِيَةٌ مِّنْ عَذَابِ ٱللَّهِ أَوْ تَأْتِيَهُمُ ٱلسَّاعَةُ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٠٧﴾

107. Ama koros Yallih digaalak ken buulta tiyay duddu ken hayta keenil obtaah keenit amaatee kee hinnay Qhiyaama garciik keenit tamaateemik amaan maay geen? usun tet cube kalah.

قُلْ هَٰذِهِۦ سَبِيلِىٓ أَدْعُوٓا۟ إِلَى ٱللَّهِ ۚ عَلَىٰ
بَصِيرَةٍ أَنَا۠ وَمَنِ ٱتَّبَعَنِى ۖ وَسُبْحَٰنَ ٱللَّهِ
وَمَآ أَنَا۠ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٨﴾

108. Nabiyow keenik ixxic : ah yi gitaay yoo kee moominiiniy yoo katatte Yallih qibaadâ fanah sinam elle secna kinni, ixxigaa kee asmat Yalla le gambik luk, anu Yallat agleytit haamak kaa saytunnoysaah, anu agleytit kaat haa marih num hinniyo keenik iyye.

وَمَآ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُّوحِىٓ
إِلَيْهِم مِّنْ أَهْلِ ٱلْقُرَىٰٓ ۗ أَفَلَمْ يَسِيرُوا۟ فِى
ٱلْأَرْضِ فَيَنظُرُوا۟ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ
ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۗ وَلَدَارُ ٱلْءَاخِرَةِ خَيْرٌ
لِّلَّذِينَ ٱتَّقَوْا۟ ۗ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٠٩﴾

109. Nabiyow kok duma labha akke waytek magaalol marak farmoytitteh num ma ruubinnino wacyi keenil oobisak, usun (koros kinnuk) baaxô bagul macah gexe waanaa?keenik duma ambiya dirabboyse marak ellecabo kah tekke inna yableeninkeh, akeerâ dabqih galto sinni Rabbik meesite marah aysuk raqta addunyâ manok, a korosey amahal kaskassowteenih ma taaminaanaa?

حَتَّىٰٓ إِذَا ٱسْتَيْـَٔسَ ٱلرُّسُلُ وَظَنُّوٓا۟ أَنَّهُمْ
قَدْ كُذِبُوا۟ جَآءَهُمْ نَصْرُنَا فَنُجِّىَ مَن نَّشَآءُ ۖ
وَلَا يُرَدُّ بَأْسُنَا عَنِ ٱلْقَوْمِ ٱلْمُجْرِمِينَ ﴿١١٠﴾

110. Nabiyow koo dirabboyse maral mayso geytaamih fayxit maasassakin kok duma warrayte farmoytiitih mayso mamattok, diggah usun (farmoytit kinnuk) sinni marih iimaanak obbodduuy usun ken dirabboyseenim ismitti haanam fanah, too waqdi Ni catoo kee Ni qokol kaxxa gibda ken xabba hayte waqdi keenih yemeete, tokkel nanu ninnih fanna mara naggosna digaalak, Ni digaala umeyniitih yan marak magacsimta.

لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ ۗ
مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرَىٰ وَلَٰكِن تَصْدِيقَ
الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ كُلِّ شَيْءٍ
وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١١١﴾

111. Nummah Nabiyow farmoytit xaagittek kol maaqnem kee ken dirabboyse marat yekke finqat qaafiyatah yan kas le marah elle kaskassoowaanam edde tan, ama Qhuraan usuk diraabah ginnaasiten yab hinna, kinnih immay kaak foocat temeete kitooba nummaysaah ummaan iimik sinam kah ceyitti ittaamih baxxaqqah kaa oobisne, usuk kaal yeemene marah tirtoo kee nacror kinni.

SUURAT ARRAQDI

Madiinal Obte, 43 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ٱلٓمٓرٓ ۚ تِلْكَ ءَايَٰتُ ٱلْكِتَٰبِ ۗ وَٱلَّذِىٓ أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ ٱلْحَقُّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١﴾

1. Alif-Laam-Miim-Raa (edde faxem Yalli yaaxige) amah Qhuraan kitaabih aayootay, usuk (Qhuraan kinnuk) Nabiyow ku Rabbik cakkih kol obsime, kinnih immay sinaamak maggo mari kaa ma nummaysaay kaal mataamita.

ٱللَّهُ ٱلَّذِى رَفَعَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ۖ ثُمَّ ٱسْتَوَىٰ عَلَى ٱلْعَرْشِ ۖ وَسَخَّرَ ٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرَ ۖ كُلٌّ يَجْرِى لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ يُدَبِّرُ ٱلْأَمْرَ يُفَصِّلُ ٱلْءَايَٰتِ لَعَلَّكُم بِلِقَآءِ رَبِّكُمْ تُوقِنُونَ ﴿٢﴾

2. Yallay fayya iyye kinni Qaranwa makaado maleh isin elle tablen innal fayya tet haytem isi duddah, tohuk lakal Yalli qarshi amol ise celta fayyah fayya iyye, usuk ayroo kee alsa isi naqoosah tuxxiqih xabbacoyseeh ken qane, ken nammayak ummaan tii keenik isi maroh addal mermerita (meekita) muggaqsimeeh yimixxige waktî (Qhiyaamah ayro kinnuk) fanah Yalli addunyaa kee akeerâ caagid isi naqoosah bicsah isih elle faxa innal, isi inkittinaanee kee isi dudda tascasse astooti siinih baxxaqqa haa, Qhiyaamah ayro sinni Rabbit tangoorowoonu waytaanaah kaâ fanah taduuroonu waytaanamal taamineeniih tasmiteenimkeh.

وَهُوَ ٱلَّذِى مَدَّ ٱلْأَرْضَ وَجَعَلَ فِيهَا رَوَٰسِىَ وَأَنْهَٰرًا ۖ وَمِن كُلِّ ٱلثَّمَرَٰتِ جَعَلَ فِيهَا زَوْجَيْنِ ٱثْنَيْنِ ۖ يُغْشِى ٱلَّيْلَ ٱلنَّهَارَ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ

3. Yalla kinni baaxo fidisseeh farakka haytem, qaleela xiikooluh tet bagul hayteeh, weeqaytittey gexxa tuxxiqih siinih elle

haytem sinaamey, kulli mexexuy maggo afah yanik namma qaynat (qadoomuuy, dataamaay, salfaleemiiy, sayim kinnuk) teetil siinih hee, laqo barti ditet siinih buule, diggah tohut inkih kasleeh cubbusa marah Yallih inkittinaanee kee kay dudda tascasse astooti edde tan.

لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ۝٣

4. Baaxok exxaaxiy ittak garit taniy meqeeh sinam tanfiqem elle taabukee kee xagadah tan baaxoy tu elle Aabuke waytah tan, qinab basaatin (masnoona kinnuk) kee buqreey (darqi kinnuk) tamiiráy inki laqibik namma caxaay sidiica caxa kak taabuke tanih, inki leek afaquk inki burtal aabakuk, kinnih immay makmol tuuy tuk kak muxxusna tan, diggah tohul kaskassoowaah cubbusa marah Yallih dudda tascasse astooti edde tan.

وَفِي ٱلْأَرْضِ قِطَعٌ مُّتَجَٰوِرَٰتٌ وَجَنَّٰتٌ مِّنْ أَعْنَٰبٍ وَزَرْعٌ وَنَخِيلٌ صِنْوَانٌ وَغَيْرُ صِنْوَانٍ يُسْقَىٰ بِمَآءٍ وَٰحِدٍ وَنُفَضِّلُ بَعْضَهَا عَلَىٰ بَعْضٍ فِي ٱلْأُكُلِ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ۝٤

5. Nabiyow ama astootih lakal atu ama korosuk aamine wayti qajjibsittek toysa ken maxco wohuk qajabah lafitak raqta : rabneeh burta nakke waqdi nanu diggah qusubuk ugtennoo? iyyaanamih maxco qajabah fulah keenik tanim, too mari usun sinni Rabbil koroositeeh ugut ayro tanim yengeddee mara, woo mari Qhiyaamah ayro girâ silsiloota ogoh fillittet kak tanu wayta mara kinni, woo mari girâ mara usun tet addal waarak.

۞ وَإِن تَعْجَبْ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ أَءِذَا كُنَّا تُرَٰبًا أَءِنَّا لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ ۗ أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ بِرَبِّهِمْ ۖ وَأُو۟لَٰٓئِكَ ٱلْأَغْلَٰلُ فِيٓ أَعْنَاقِهِمْ ۖ وَأُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ ۝٥

6. Nabii Mucammadow ﷺ ama korosuy koo dirabbossa anqasah digaala neh bah iyyaanamah kot tasissike iimaanaay saay kee maqaane edde tanik naharat, nummah keenik duma ken innah sinni farmoytit dirabboyse marat tekke digaala keenih warraytehik usun wohul macah kaskassoowe waanaa? Nabiyow ku Rabbi sinaamah qafu abe kinni usun aben dulmii kee aben dambih bagul anuk, digaalah keenit assissike waa waqdi addunyal, diggah ku Rabbik digaala gibdih koroosannuu kee uma taamah baguk kate waah aben dambik kaal gace waa maral.

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِٱلسَّيِّئَةِ قَبْلَ ٱلْحَسَنَةِ وَقَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهِمُ ٱلْمَثُلَٰتُ ۗ وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ لِّلنَّاسِ عَلَىٰ ظُلْمِهِمْ ۖ وَإِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيدُ ٱلْعِقَابِ ﴿٦﴾

7. makki koros ittah kay Rabbik kay numma tascasse asta macah kaal obsime waytaa Nabii Muusah caxxa kah yeceeh Nabii Saalicih alà kah yecee innah? Nabiyow atu cagalah Yallih digaalak sinam meesiise kinnitooh, kulli mari Yallih farmoytay Yallih gitâ fanah ken seeca le.

وَيَقُولُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَوْلَآ أُنزِلَ عَلَيْهِ ءَايَةٌ مِّن رَّبِّهِۦٓ ۗ إِنَّمَآ أَنتَ مُنذِرٌ ۖ وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ ﴿٧﴾

8. Yalli kulli saytiyay gidah (idqissoh) bagut takkuqeh tanim labik sayim yaaxigeh, gidak (idqissok) maxax fanak caxam kee sagla alsak duma taabukem hinnay gidak (idqissok) sagla alsak amot kak ossimtam yaaxigeh, ummaanim Yallih xaqul waadol tan, tamaggay hinnay daggowtay.

ٱللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنثَىٰ وَمَا تَغِيضُ ٱلْأَرْحَامُ وَمَا تَزْدَادُ ۖ وَكُلُّ شَىْءٍ عِندَهُۥ بِمِقْدَارٍ ﴿٨﴾

عَٰلِمُ ٱلْغَيْبِ وَٱلشَّهَٰدَةِ ٱلْكَبِيرُ ٱلْمُتَعَالِ ﴿٩﴾

9. Yalli ginok qellitti ittam kee ginoh umbullu ittam inkih yaaxigeh, Yalli Nabaah usuk kulliimik isi duddaa kee isi Nabnah iro Raaqa.

سَوَآءٌ مِّنكُم مَّنْ أَسَرَّ ٱلْقَوْلَ وَمَن جَهَرَ بِهِۦ وَمَنْ هُوَ مُسْتَخْفٍۭ بِٱلَّيْلِ وَسَارِبٌۢ بِٱلنَّهَارِ ﴿١٠﴾

10. Sinaamey Yallih ixxigal maxco ramma siinik hee num kee fayya siinik tet hee num massowtah; Yallih xaqul barti ditet isi taama qellisa num kee qado laqo gexak ayballuk tet aba num kay ixxigal massowtah.

لَهُۥ مُعَقِّبَٰتٌ مِّنۢ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِۦ يَحْفَظُونَهُۥ مِنْ أَمْرِ ٱللَّهِ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا۟ مَا بِأَنفُسِهِمْ ۗ وَإِذَآ أَرَادَ ٱللَّهُ بِقَوْمٍ سُوٓءًا فَلَا مَرَدَّ لَهُۥ ۚ وَمَا لَهُم مِّن دُونِهِۦ مِن وَالٍ ﴿١١﴾

11. Yalli malaykay seehadayti dacayrih sittal ciggilta le, is Yallih amrih umaane celli haytaamak foocaa kee derrek kaa dacrissa;diggah Yalli seehadah yecee niqmat keenik ma seelabaay keenik makorsa, usun sinni nafsih Yalli ken kah amrise meqe taama cabbaay uma taamah abittô fanah gacca iyyaanam fanah, Yalli sinaamal digaalah bala oobisam faxek, toysa tet keenik gacissaah waasam matan, usun Yallak kalah awlaytuy keenil obta bala keenik waasaah keenik cata malon.

هُوَ ٱلَّذِى يُرِيكُمُ ٱلْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنشِئُ ٱلسَّحَابَ ٱلثِّقَالَ ﴿١٢﴾

12. Sinaamey Yalla kinni isi duddaa kee isi inkittinaane tascasse astootik cankaxa sin taybulleem, kakkaqo siinil obtaamak meesitak, hinnay rob siinih edde radaamah kaah sangeelak, Yalli isi duddah maggo lee quuka qubultay tuxxiq siinik edde yani siinih gina.

وَيُسَبِّحُ ٱلرَّعْدُ بِحَمْدِهِۦ وَٱلْمَلَٰٓئِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِۦ وَيُرْسِلُ ٱلصَّوَٰعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا

13. angad isi Rabbi saytunnoysah kaa faylisak, malayka isi Rabbi saytunnossah kaak abta

meesih, Yalli Qaraanak finqissa kakkaqooqa ruubaah isi ginok isih faxa mara edde finqisa, ama koros usun Yallih inkittinaanee kee usuk Qhiyaamah ayro isi gino ugusu waamah dudda leemil Nabiyow koo kee moominiin giddiyaanah, Yalli usuk kaxxa qandee kee gibdi digaala le kay amri cine marah.

مَن يَشَآءُ وَهُمْ يُجَٰدِلُونَ فِى ٱللَّهِ وَهُوَ شَدِيدُ ٱلْمِحَالِ ﴿١٣﴾

14. Cakki qangarah (laa ilaaha illallâ qangara kinnuk) seeco dibuk Yalli leeh kaak sa qibaada cakkisittam matan, Yallâ kalah koros taqbudeeh xaaqitta Yallitte ise kallaca maral tumagacissa, ken caalat teetil luk bakaare numuy xerrikek leeh namma gaba fakka heeh ruubeh inna kinni, is af kaak taafenkeh, is kay af maguftaay, koros isi Yallittet abta kallaci tuhinna kaxxam cakki gitak xeeruk raaqa kaa akke waytek, usun Yallat agleyta heenimih sabbatah.

لَهُۥ دَعْوَةُ ٱلْحَقِّ ۖ وَٱلَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِهِۦ لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُم بِشَىْءٍ إِلَّا كَبَٰسِطِ كَفَّيْهِ إِلَى ٱلْمَآءِ لِيَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ بِبَٰلِغِهِۦ ۚ وَمَا دُعَآءُ ٱلْكَٰفِرِينَ إِلَّا فِى ضَلَٰلٍ ﴿١٤﴾

15. Qaranwaa kee baaxol eneyyi ittam inkih dibuk Yallah taqunxee, moominti dooritih kaah kummaatak kay amri oggolak kaah yaqunxee, korosti umaane kaa xagta waqdi dirkih kaah yaqunxee, kay ginok iraawoowa carraay saaku kaah taqunxeeh kay fayxih tangayye.

وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَظِلَٰلُهُم بِٱلْغُدُوِّ وَٱلْءَاصَالِ ﴿١٥﴾

16. Nabiyow ama korosuk qaranwaa kee baaxo gine Rabbi miyyaay? keenik ixxic, usun elle gacsaanam maloonuk gintem Yalla keenik ixxic, tohuk lakal isin Yallâ kalah Yallittey taqbudeeniy isi nafsih tu

قُلْ مَن رَّبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ قُلِ ٱللَّهُ ۚ قُلْ أَفَٱتَّخَذْتُم مِّن دُونِهِۦٓ أَوْلِيَآءَ لَا يَمْلِكُونَ لِأَنفُسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا ۚ قُلْ هَلْ يَسْتَوِى ٱلْأَعْمَىٰ وَٱلْبَصِيرُ أَمْ هَلْ تَسْتَوِى ٱلظُّلُمَٰتُ وَٱلنُّورُ ۗ أَمْ جَعَلُوا۟

لِلَّهِ شُرَكَآءَ خَلَقُوا۟ كَخَلْقِهِۦ فَتَشَٰبَهَ ٱلْخَلْقُ عَلَيْهِمْ ۚ قُلِ
ٱللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَىْءٍ وَهُوَ ٱلْوَٰحِدُ ٱلْقَهَّٰرُ ﴿١٦﴾

xiqtam duude waytaah, tukalak tu isik waassam duude wayta haysitteenii? Nabiyow korostay inti mali giddah yanii kee moomintuy intile numih giddah yani maay missowtaah? hinnak koroosannuy ditê giddah yanii kee iimaanay diifi giddah yani sin xaqul maay missowtaa? keenik ixxic, hinnak usun ama Yallat agleh haysitan Yallittey yaqbudeeni is Yalli gine ginoh innah tan gino maay gintee? magininna, tokkel Yalli ginem kee ken Yallitte gintem sitta keenit celtuh is inkinnah gintem mali, Nabiyow kullim suge waytik gintem Yalla, usuk inki Rabbiy dirkiseh yaniy qibaada dibuk cakkisita kinni keenik ixxic.

أَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَسَالَتْ أَوْدِيَةٌۢ بِقَدَرِهَا
فَٱحْتَمَلَ ٱلسَّيْلُ زَبَدًا رَّابِيًا ۚ وَمِمَّا يُوقِدُونَ عَلَيْهِ
فِى ٱلنَّارِ ٱبْتِغَآءَ حِلْيَةٍ أَوْ مَتَٰعٍ زَبَدٌ مِّثْلُهُۥ ۚ
كَذَٰلِكَ يَضْرِبُ ٱللَّهُ ٱلْحَقَّ وَٱلْبَٰطِلَ ۚ فَأَمَّا ٱلزَّبَدُ
فَيَذْهَبُ جُفَآءً ۖ وَأَمَّا مَا يَنفَعُ ٱلنَّاسَ فَيَمْكُثُ
فِى ٱلْأَرْضِ ۚ كَذَٰلِكَ يَضْرِبُ ٱللَّهُ ٱلْأَمْثَالَ ﴿١٧﴾

17. Yalli cakkii kee deedalah Qaraanak oobise leey, daqor qunxaanee kee nabiinah yakkeh gidel kah weeqel ceelallo yoogore, tokkel weeqi tuxiqe wayta qaafo amol quuka, tokkel cakki leê giddaay ma baya, deedal usuk qaafô giddaay bayah Yalli cakkii kee deedalah maqaadinik (dahabaay qado lakqooy, nacaasaay wonnah tanim kinnuk) bilaa kee mansoofay edde yantifiqeenih guranah diyaayankeh gira elle ursumtel aka ceelallo yoogore, leek qaafo kah tawqe innah maqaadiniy eeliseenik amol laltaah tawqe qaafoh tugactek baytaah fixixxah, sinaamah tu xiqtaamah tugactek saytun lee kee saytun maqaadin baaxol elle raaqa,

tonnaah cakki mabayaay elle raaqa, Yalli tama ceelalloola siinih kah baxxaqqa hee innah sinaamah ceelalloola yaagure cakkii kee deedal ittak baxsimankeh.

18. Yeemeneeh sinni Rabbii kee kay farmoytih amri oggole mari jannat le, koroositeeh Yallaa kee kay farmoytih amri cine mari gira le, diggah koros maaluk addunyal tanim inkih aallinnay Qhiyaamah ayro sinni nafsik jahannam gira culaanamak fidah kaa acuwak yeneeniih Yalli keenik oggolak mananna, woo mari usun abba heen uma taamal uma cisab lon, keenik orbeyna jahannam giraay is manxu gacta fidooy keenih fidsimtem.

لِلَّذِينَ ٱسْتَجَابُوا۟ لِرَبِّهِمُ ٱلْحُسْنَىٰ ۚ وَٱلَّذِينَ لَمْ يَسْتَجِيبُوا۟ لَهُۥ لَوْ أَنَّ لَهُم مَّا فِى ٱلْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُۥ مَعَهُۥ لَٱفْتَدَوْا۟ بِهِۦٓ ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمْ سُوٓءُ ٱلْحِسَابِ وَمَأْوَىٰهُمْ جَهَنَّمُ ۖ وَبِئْسَ ٱلْمِهَادُ ﴿١٨﴾

19. Nabiyow cagalah ku Rabbik cakkiy (Qhuraan kinnuk) kol obsime yaaxigeeh kaa nummayse num kee cakki nummaysaamak sorkocobbaxi inti wee numih inna maay kinni? maleey hinna, cagalah ama Qhuraanih aayootal kaskassowtam Qaafiyatah yan kasle mara kinni.

* أَفَمَن يَعْلَمُ أَنَّمَآ أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ ٱلْحَقُّ كَمَنْ هُوَ أَعْمَىٰٓ ۚ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُو۟لُوا۟ ٱلْأَلْبَٰبِ ﴿١٩﴾

20. Usun Yallih xagana dacrisaah duudusa mara kinnon, usun ateebanay (xagana kinnuk) Yallah culeeni aggile (make) waa mara kinnon.

ٱلَّذِينَ يُوفُونَ بِعَهْدِ ٱللَّهِ وَلَا يَنقُضُونَ ٱلْمِيثَٰقَ ﴿٢٠﴾

21. usun Yalli xakaba iyyeh sinam kah amrise Ramad xakbaah sinni Rabbik meesita mara, usun uma cisab kee gibdi fokkaaqoy gira

وَٱلَّذِينَ يَصِلُونَ مَآ أَمَرَ ٱللَّهُ بِهِۦٓ أَن يُوصَلَ وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ وَيَخَافُونَ سُوٓءَ ٱلْحِسَابِ ﴿٢١﴾

ken culussuwaytak meesita mara kinnon.

22. usun gibdaabinaa kee Yallih taaqatal yisbire mara, sinni Rabbih fooca edde gurrusak, salat elle faxxiima innal abah soolisaah keenih necee rizqhik tu yacee mara kinni qellisak ayballuk, meqe taamat uma taama gutqa mara tet dugtankeh, too mari usun akeeral ellecabô dabqay fayla le lon.

وَٱلَّذِينَ صَبَرُوا۟ ٱبْتِغَآءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَأَقَامُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَأَنفَقُوا۟ مِمَّا رَزَقْنَٰهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَيَدْرَءُونَ بِٱلْحَسَنَةِ ٱلسَّيِّئَةَ أُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمْ عُقْبَى ٱلدَّارِ ﴿٢٢﴾

23. Woo meqe ellecabo is madab jannootay qadni deqsittay culaana kinni, ken abbobtiiy ken agabuu kee ken Samadak meqe mari keenî luk tet cula, malayka kulli afak keenil culta.

جَنَّٰتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا وَمَن صَلَحَ مِنْ ءَابَآئِهِمْ وَأَزْوَٰجِهِمْ وَذُرِّيَّٰتِهِمْ ۖ وَٱلْمَلَٰٓئِكَةُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِم مِّن كُلِّ بَابٍ ﴿٢٣﴾

24. Malayka Yallih taaqatal tisbireenimih sabbatah kaak nagaynan siinil tanay keenik itta, toysa tama sin ellecaboy fayla le maxxu meqe ellecabo (jannat kinnuk) kinnii!

سَلَٰمٌ عَلَيْكُم بِمَا صَبَرْتُمْ ۚ فَنِعْمَ عُقْبَى ٱلدَّارِ ﴿٢٤﴾

25. Uma maray Yallah ateeban heek lakal yaggileeh, Yalli xakbiyyah sinam kah amrissi hee Ramad yargiqeeh, uma taamat baaxo baysa mari, woo mari usun abaaroy Yallih Racmatak ken tayxeere loonuuh, akeeral uma dabqa lon.

وَٱلَّذِينَ يَنقُضُونَ عَهْدَ ٱللَّهِ مِنۢ بَعْدِ مِيثَٰقِهِۦ وَيَقْطَعُونَ مَآ أَمَرَ ٱللَّهُ بِهِۦٓ أَن يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِى ٱلْأَرْضِ أُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمُ ٱللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوٓءُ ٱلدَّارِ ﴿٢٥﴾

26. Yalli isih faxa marah rizqhi farakka haah, isih faxa maral ceyissi kaa haa, koros addunyâ manol rizqhi farakka keenih iyyeemit wallitteeh, addunyâ mano akeerâ manoh garil dago duyyey xayuk tamurruqe akke waytek is tu hinna.

ٱللَّهُ يَبْسُطُ ٱلرِّزْقَ لِمَن يَشَآءُ وَيَقْدِرُ ۚ وَفَرِحُوا۟ بِٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا ۚ وَمَا ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا فِى ٱلْءَاخِرَةِ إِلَّا مَتَٰعٌ ﴿٢٦﴾

27. koroosite mari kay Rabbik astay kay numma tascasse macah kaal obsime wayteeh, dumi ambiyal kah obsimte innah iyye, Nabiyow diggah Yalli isih faxa mara tirtô gitak makkoysaah isil gace mara cakki diinî fanah tirri haa keenik ixxic.

وَيَقُولُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَوْلَآ أُنزِلَ عَلَيْهِ ءَايَةٌ مِّن رَّبِّهِۦ ۚ قُلْ إِنَّ ٱللَّهَ يُضِلُّ مَن يَشَآءُ وَيَهْدِىٓ إِلَيْهِ مَنْ أَنَابَ ﴿٢٧﴾

28. Yalli isi diinil tirri haam yeemeneeh Yallih cusiyyat lubbitte satta kak itta mara, oobbiya! lubbitte edde satta ittam Yallih cusiyya kinnik.

ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُم بِذِكْرِ ٱللَّهِ ۗ أَلَا بِذِكْرِ ٱللَّهِ تَطْمَئِنُّ ٱلْقُلُوبُ ﴿٢٨﴾

29. Yallaa kee kay farmoyta nummayseeh, meqe tamoomi abbaasite mari ruftoo kee meqe gacsimeyna lon (jannat kinnuk).

ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ طُوبَىٰ لَهُمْ وَحُسْنُ مَـَٔابٍ ﴿٢٩﴾

30. Tonnaah Nabiyow kok duma farmoytit warrayte ummattah kah rubne innaah koo ama ummattah rubne, tama ummattal nanu wacyih kol oobisne Qhuraan keenil takriyemkeh, usun Racmaan kinni Rabbiy fulte Racmatta lel koroositak, Nabiyow keenik ixxic: usuk yi Rabbiy kaak sa yaqbuden Yalli kak anee waay qibaada dibuk cakkisita kinni, anu dibuk kaal keltaah yi gacsimeynaa kee yi madaara kaâ fanah takke.

كَذَٰلِكَ أَرْسَلْنَٰكَ فِىٓ أُمَّةٍ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهَآ أُمَمٌ لِّتَتْلُوَا۟ عَلَيْهِمُ ٱلَّذِىٓ أَوْحَيْنَآ إِلَيْكَ وَهُمْ يَكْفُرُونَ بِٱلرَّحْمَٰنِ ۚ قُلْ هُوَ رَبِّى لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ مَتَابِ ﴿٣٠﴾

31. Yalli korosul gacisak: diggah wokkel Qhuraanay yakriyeeniy qaleelá edde gexsimtaah, le aracak edde katta, hinnay baaxo edde taggiggiriqqeeh, hinnay rabtem edde tanuwweeh, edde yaabsinta suginnay, tama Qhuraanak ten

وَلَوْ أَنَّ قُرْءَانًا سُيِّرَتْ بِهِ ٱلْجِبَالُ أَوْ قُطِّعَتْ بِهِ ٱلْأَرْضُ أَوْ كُلِّمَ بِهِ ٱلْمَوْتَىٰ ۗ بَل لِّلَّهِ ٱلْأَمْرُ جَمِيعًا ۗ أَفَلَمْ يَاْيْـَٔسِ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ أَن لَّوْ يَشَآءُ ٱللَّهُ لَهَدَى ٱلنَّاسَ جَمِيعًا ۗ وَلَا يَزَالُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ تُصِيبُهُم بِمَا صَنَعُوا۟ قَارِعَةٌ

tamahat weeloysimak tenem, tohuh usun kaal aamanuk manannon, Wonna hinnay caagiida inkih Yalli le, tokkel moominiinih yan mari, diggah Yalli faxinnay baaxol tanim inkih sinaamak tirri haak yenem maaxaginnaa? koroosite mari balooli keenil obtaamak makata koroositeenimih sabbatah, hinnay woo balooli ken dabooqak gariik obtaamak makatta, Yallih xagni keenih xikki iyyam fanah, diggah Yalli hee xagana ma maka.

أَوْ تَحُلُّ قَرِيبًا مِّن دَارِهِمْ حَتَّىٰ يَأْتِيَ وَعْدُ اللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ ﴿٣١﴾

32. nummah Nabiyow kol anqasen ken tekkek kok dumi ummattay warrayte sinni farmoytiitil anqasseh, tokkel koroosite marah wakti abeeh, tohuk lakal ken ibbixeeh inni digaalat ken finqisehik, tokkel Yi digaala mannak teneeh?

وَلَقَدِ اسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَأَمْلَيْتُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ ۖ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ ﴿٣٢﴾

33. Ummaan nafsi taamak abem loynisaah dacrisa Yalli yayse innaa?ama Yallat tasgalleenimiy tuxxiq kee tu kalak tu aalle wayta taysee qibaadah cakkisitiyyah? usun Yallat agleytit heenihik Nabiyow ken muggaaqisa keenik ixxic, hinnak isin Yalli Aaxige waa Yallitte kaah warissaanaa? kay baaxol, hinnay isin agleytiitil ken muggaaqissaanaa deedalay maxcok numma edde anee waytah, wonna hinnay koroosite marah ken uma mala keenit bilqisimteh, usun tirtô gitak waasimeenih, Yalli cakki gitak makkoyse num usuk tirri ise haytam mali.

أَفَمَنْ هُوَ قَائِمٌ عَلَىٰ كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ ۗ وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ قُلْ سَمُّوهُمْ ۚ أَمْ تُنَبِّئُونَهُ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي الْأَرْضِ أَم بِظَاهِرٍ مِّنَ الْقَوْلِ ۗ بَلْ زُيِّنَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مَكْرُهُمْ وَصُدُّوا عَنِ السَّبِيلِ ۗ وَمَن يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٣٣﴾

لَّهُمْ عَذَابٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۖ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَقُّ ۖ وَمَا لَهُم مِّنَ اللَّهِ مِن وَاقٍ ﴿٣٤﴾

34. Ama korosuy Yallih gitak sinam waassa addunyâ manol gibdi digaalale, qidim kee seewah ken orbisaanamat, akeerâ diggaala addunyâ digaalak gibiduk raqta, usun Yallih digaalak ken cataah ken reebisé malon.

۞ مَّثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ ۖ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۖ أُكُلُهَا دَائِمٌ وَظِلُّهَا ۚ تِلْكَ عُقْبَى الَّذِينَ اتَّقَوا ۖ وَّعُقْبَى الْكَافِرِينَ النَّارُ ﴿٣٥﴾

35. Yallak meesita mari kah xagnisime jannatih ceelallo lakal weeqaytitte guba kak gexxaah, caxammixuu kee silaalo kak aggiriqqe wayta jannata, toh jannatal Yallak meesite marih ellecabo kinni, Yallal koroosite marih ellecabó gira kinni.

وَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَفْرَحُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ ۖ وَمِنَ الْأَحْزَابِ مَن يُنكِرُ بَعْضَهُ ۚ قُلْ إِنَّمَا أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ وَلَا أُشْرِكَ بِهِ ۚ إِلَيْهِ أَدْعُو وَإِلَيْهِ مَآبِ ﴿٣٦﴾

36. Nabiyow yahuud kee nasaarak kitab kah necee marak koo nummassem kol obsime Qhuraanah wallittah, ku saduh koroosannul maagowte buttak kol obsime Qhuraanak tu Yangaddee mari keenit yan, Nabiyow cagalah anu Yalla dibuk aqbudeeh agleyta kaat heewaamah amrisime keenik ixxic, anu kay qibaadâ fanah sinam seecaah yok gacim (toobat kinnuk) kaâ fanah yakke.

وَكَذَٰلِكَ أَنزَلْنَاهُ حُكْمًا عَرَبِيًّا ۚ وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُم بَعْدَ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ ۙ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا وَاقٍ ﴿٣٧﴾

37. Tonnaah Nabiyow naharsi ambiyal kitooba kah oobisne innaah ama Qhuraan Qarab afat kol oobisne mekla kaal abtamkeh, ku Rabbik ixxigak koh temeeteemih gamadal, Nabiyow tama korosih kalbi fayxiixa katattek, Yallih digaalak koo cata awlaytu mageytaay, teetik koo Reebise mageyta.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا

38. Nabiyow nummah kok duma konnabale farmoytit rubneeh,

agabuu kee xaylo keenih necee, hebeltô farmoytah Yallih idni akke waytek asta baaham kaah matakkaay kaah maxiqita, kulli caagidiy Yalli mekelli heey usuk isi xaqul yuktube waktiy kah xagek ma yaakumaay mawadirroowa.

لَهُمْ أَزْوَٰجًا وَذُرِّيَّةً ۚ وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَن يَأْتِيَ بِـَٔايَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ ٱللَّهِ ۗ لِكُلِّ أَجَلٍ كِتَابٌ ﴿٣٨﴾

39. Yalli madqooqik isih faxam duugaah isih faxam dabqisaah arcisa, Yalli kitoobak aslih yan (inah yan) kitable isi xaqul (lawcal macfuuz kinnuk).

يَمْحُوا۟ ٱللَّهُ مَا يَشَآءُ وَيُثْبِتُ ۖ وَعِندَهُۥٓ أُمُّ ٱلْكِتَٰبِ ﴿٣٩﴾

40. Nabiyow ku naqboytit edde meesisne digaalak ku manol elle tu koo aybulliy, hinnay woh tablek naharat koo qide akkenno, tokkel cagalah kol tanim seecô gudduysiyyaay, nel cisab kee galto tan.

وَإِن مَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ ٱلَّذِى نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ ٱلْبَلَٰغُ وَعَلَيْنَا ٱلْحِسَابُ ﴿٤٠﴾

41. ama koros diggah nanu ken baaxo fakak derfaafik tet daggosnam mayablaanaa? muslimiin qeebit ken baaxot abta xibixit, Yalli meklaah kay mekla ciggiile mayan, usuk cisab sissikik kay digaalat asissike woonay.

أَوَلَمْ يَرَوْا۟ أَنَّا نَأْتِى ٱلْأَرْضَ نَنقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا ۚ وَٱللَّهُ يَحْكُمُ لَا مُعَقِّبَ لِحُكْمِهِۦ ۚ وَهُوَ سَرِيعُ ٱلْحِسَابِ ﴿٤١﴾

42. Nummah keenik dumi mari sinni farmoytiitih uma mala malse Nabiyow ama koros uma malah koh kah malissa innah, tokkel Yalli ken makari inkih bayseleeh umaane keenil kak gacele, Yalli ummaan nafsi abba haam yaaxigeh, ama koros Qhiyaamah ayro sinni Rabbil xayyowta waqdi ellecabô dabqay meqey fayla le lem kinni mara aaxigelon.

وَقَدْ مَكَرَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَلِلَّهِ ٱلْمَكْرُ جَمِيعًا ۖ يَعْلَمُ مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ ۗ وَسَيَعْلَمُ ٱلْكُفَّٰرُ لِمَنْ عُقْبَى ٱلدَّارِ ﴿٤٢﴾

وَيَقُولُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَسْتَ مُرْسَلًا ۚ قُلْ كَفَىٰ بِٱللَّهِ شَهِيدًۢا بَيْنِى وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِندَهُۥ عِلْمُ ٱلْكِتَٰبِ ﴿٤٣﴾

43. Koroosite mari Nabii Mucammadak صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : atu Yalli ruube farmoyta hinnito iyyen, Nabiyow : anu farmoyta kinniyooh numma aceemih yoo kee sin fanal sumaaqah Yalli yoo xiqah, yahuud kee nasaarak yeemene maray kitab ixxiga le sumaaqah yoo xiqah keenik ixxic.

SUURAT IBRAAHIM

Makkal Obte, 52 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الٓرۚ كِتَٰبٌ أَنزَلْنَٰهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ ٱلنَّاسَ مِنَ ٱلظُّلُمَٰتِ إِلَى ٱلنُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَىٰ صِرَٰطِ ٱلْعَزِيزِ ٱلْحَمِيدِ ﴿١﴾

1. Alif-Laam-Raa (edde faxem Yalli yaaxige) Nabiyow ama Qhuraan kitaabay wacyih kol oobisne, sinam koroosanni diteetaa kee makot gexok tirtoo kee iimaan diifû fanah ken tayyaaqemkeh ken Rabbih idnih, Yallay maysolih yaniy kulli caalatal fayla-lih yanih gitâ fanah tirri ken haytankeh.

ٱللَّهِ ٱلَّذِى لَهُۥ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِۗ وَوَيْلٌ لِّلْكَٰفِرِينَ مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿٢﴾

2. Yallay Qaranwaa kee baaxol tanim inkih leeh yamlike qibaada dibuk cakkisittam, booleey korosuh Qhiyaamah ayro, gibdi digaalay ken xagtu waytak.

ٱلَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ ٱلْحَيَوٰةَ ٱلدُّنْيَا عَلَى ٱلْءَاخِرَةِ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًاۚ أُو۟لَٰٓئِكَ فِى ضَلَٰلٍۭ بَعِيدٍ ﴿٣﴾

3. Ama koros kinni addunyâ mano akeerâ manok doorittaah muxxussam, usun sinam Yallih gitih (islaam diinih gita kinnuk) katayyuk waasaanaah ken nafsi elle faxa innal ama giti makot yan gita yakkem kaak faxan, too maray tama weeloolat weeloysime cakki gitak makot yaniih, tirtol ken xayyossu haytaamak xeeroonuh.

وَمَآ أَرْسَلْنَا مِن رَّسُولٍ إِلَّا بِلِسَانِ قَوْمِهِۦ لِيُبَيِّنَ لَهُمْۖ فَيُضِلُّ ٱللَّهُ مَن يَشَآءُ وَيَهْدِى مَن يَشَآءُۚ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٤﴾

4. Nabiyow kok naharat Ni farmoytittek hebeltô farmoyta ma ruubinnino, isi marih afat yaabak rubsume kaa akke waytek, Yallih madqooqi baxxaqqa keenih haankeh, toysa Yalli isih faxa mara

cakki diinil tirri haah isih faxa mara cakki diinik makkoysah, usuk isi reedal maysoli isi abtol naggaar kinni.

5. Nummah Yalli Nabii Muusa maqarle astootiy kay numma tascassey isi mara koroosanni diteetak iimaan diifû fanah eyyeeqaay Yallih niqmootaa kee kay balooliy kay ayyoomat tekke ken kassis iyyaanamal kaa rubne, diggah tama kassiisiyyat kulli naqasuy Yallak kaa geyte balal maggo sabrileeh Yalli kaah yecee niqmootal maggo faatolih yanih Yallih inkittinaanee kee kay dudda tascasse astooti edde tan.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِـَٔايَـٰتِنَآ أَنْ أَخْرِجْ
قَوْمَكَ مِنَ ٱلظُّلُمَـٰتِ إِلَى ٱلنُّورِ
وَذَكِّرْهُم بِأَيَّـٰمِ ٱللَّهِ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ
لَـَٔايَـٰتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ۝٥

6. Nabiyow ku marah Nabii Muusâ xaagu cus, isi marak : yi maraw Yallih niqmatay sin amol yani kassita, firqawnaa kee kay maray uma digaala sin tammoysay lab xaylo siinik yasguudeeh say xaylo siinik xixxibaane luk nuwwuk cabak sin naggoyse waqdi, too balay sin geytee kee siinit abe naggoysiyyat sin Rabbik kaxxa mokkoro siinik edde tan keenik iyye.

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ ٱذْكُرُوا۟ نِعْمَةَ
ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ أَنجَىٰكُم مِّنْ ءَالِ
فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوٓءَ ٱلْعَذَابِ
وَيُذَبِّحُونَ أَبْنَآءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ
نِسَآءَكُمْ ۚ وَفِى ذَٰلِكُم بَلَآءٌ مِّن
رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ ۝٦

7. Nabii Muusa isi marak: sin Rabbi diggi itta maysaxxaga yiysixxige waqdi kassita, Diggah yi niqmatal yoo faatitteenik digga luk siinih osiseyyo, woh cinteeniih tengeddeenik, diggah yi digaala gibdi digaalaay sin digaaleyyo axcuk.

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِن شَكَرْتُمْ
لَأَزِيدَنَّكُمْ ۖ وَلَئِن كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِى
لَشَدِيدٌ ۝٧

وَقَالَ مُوسَىٰٓ إِن تَكۡفُرُوٓاْ أَنتُمۡ وَمَن فِي ٱلۡأَرۡضِ جَمِيعٗا فَإِنَّ ٱللَّهَ لَغَنِيٌّ حَمِيدٌ ٨

8. Nabii Muusa: sin kee baaxô bagul tanim inkih Yallal koroosittaanamah tu kaak makaltan, toysa diggah Yalli isi ginok gaddali, usuk kulli caalatal faylali kinni keenik iyye.

أَلَمۡ يَأۡتِكُمۡ نَبَؤُاْ ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِكُمۡ قَوۡمِ نُوحٖ وَعَادٖ وَثَمُودَ وَٱلَّذِينَ مِنۢ بَعۡدِهِمۡ لَا يَعۡلَمُهُمۡ إِلَّا ٱللَّهُ جَآءَتۡهُمۡ رُسُلُهُم بِٱلۡبَيِّنَٰتِ فَرَدُّوٓاْ أَيۡدِيَهُمۡ فِيٓ أَفۡوَٰهِهِمۡ وَقَالُوٓاْ إِنَّا كَفَرۡنَا بِمَآ أُرۡسِلۡتُم بِهِۦ وَإِنَّا لَفِي شَكّٖ مِّمَّا تَدۡعُونَنَآ إِلَيۡهِ مُرِيبٖ ٩

9. Nabii Mucammad ﷺ ummatey siinik naharat suge marih xaagi siinih mamattoo? Nabii Nuuc maraay Nabii Huud maray qaad deqsitaay, Nabii Saalic maray Samuud deqsitah, keenik lakat temeete ummattay Yallak sa loowo num kak aaxige waah, ken farmoytit baxxaqqooqi le astooti luk keenih temeeteeh iimaan cineeniih ken dirabboyseeniih naqabuh usun sinni gaboobi sinni afittel gacissi heen, usun sinni farmoytiitik : nanu diggah isin edde rubsummu itteenimil koroositneeh, nanu diggah isin fan nee kak sectaanamak agaywaagaa kee agaagulut nanno iyyen.

قَالَتۡ رُسُلُهُمۡ أَفِي ٱللَّهِ شَكّٞ فَاطِرِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۖ يَدۡعُوكُمۡ لِيَغۡفِرَ لَكُم مِّن ذُنُوبِكُمۡ وَيُؤَخِّرَكُمۡ إِلَىٰٓ أَجَلٖ مُّسَمّٗىۚ قَالُوٓاْ إِنۡ أَنتُمۡ إِلَّا بَشَرٞ مِّثۡلُنَا تُرِيدُونَ أَن تَصُدُّونَا عَمَّا كَانَ يَعۡبُدُ ءَابَآؤُنَا فَأۡتُونَا بِسُلۡطَٰنٖ مُّبِينٖ ١٠

10. Ken farmoytit keenil gacisak : usuk Qaranwaa kee baaxo gineh yan Yalla kinnik kaa yaqbudeeniih qibaada kaah caglisaanam agaywaaga lee? usuk iimaan fanah sin seeca, tokkel isin teemeneenik, sin dambitte siinih cabaah addunyal muggaqsimeeh yimixxige waktî fanah sin wadirroysankeh, tokkel usun sinni farmoytiitik : isin ni innaah tan seehada akke wayteenik kalah kah taniinim mantuunu isin nabbobti aqbaduk sugteemik nee waassaanam

faxxaanâ kalah, toysa baxxaqqa iyya sumaaqay isin ittaanam nummaysa neh baahay keenik iyyen.

قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ إِن نَّحْنُ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ يَمُنُّ عَلَىٰ مَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۖ وَمَا كَانَ لَنَا أَن نَّأْتِيَكُم بِسُلْطَانٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۖ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾

11. Ken farmoytit keenil gacisak : isin kah ittan innaah nanu sin innah tan seehada akke waynek kalah kah nanim mannu, kinnih immay Yalli isi naqoosak isih faxa mara guna, nanu astooti sumaaqah siinih bahnam neh takkem hinna Yallih idini akke waytek keenik itte, moominiin sinni caagiidah inkih Yallal kelittay.

وَمَا لَنَا أَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ وَقَدْ هَدَانَا سُبُلَنَا ۚ وَلَنَصْبِرَنَّ عَلَىٰ مَا آذَيْتُمُونَا ۚ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿١٢﴾

12. Ken farmoytit keenil gacisak: mannal Yallal kelte waynaa wohuk maca nee waassaa? iyyen, nummah usuk kay digaalak edde naggowna Ni gita neh yescesse way, diggah isin ada nee edde abba haytaanamal asbirenno, moominiinik kelta mari catoo kee qokoluh sinni Yallal kelitay.

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِرُسُلِهِمْ لَنُخْرِجَنَّكُم مِّنْ أَرْضِنَا أَوْ لَتَعُودُنَّ فِي مِلَّتِنَا ۖ فَأَوْحَىٰ إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ لَنُهْلِكَنَّ الظَّالِمِينَ ﴿١٣﴾

13. Koroosite mari sinni farmoytiitik: diggah Ni baaxok sin ayyaaqenno hinnay Ni diinih gace akketon keenik iyyen, tokkel ken (farmoytit kinnuk) Rabbi wacyi keenil oobise, diggah daalimiinih yan mara finqisennooh, baysenno iyyaanamah.

وَلَنُسْكِنَنَّكُمُ الْأَرْضَ مِن بَعْدِهِمْ ۚ ذَٰلِكَ لِمَنْ خَافَ مَقَامِي وَخَافَ وَعِيدِ ﴿١٤﴾

14. daalimiin bayisnek lakal ken baaxol dabaqah sin heenno keenik iyye, moominiinik woo qokol geytam, Qhiyaamah ayro Yi foocal soolaah, Yi digaalak meesite mara.

وَٱسْتَفْتَحُوا۟ وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ ﴿١٥﴾

15. farmoytit sinni Rabbi eleelitteeh, cato kaal esseritte ken naqboytiitil ken catankeh, tokkel ken Rabbi faxeenim keenih oggoleeh, kulli kaxxamariinoliy cirdeynah yani finqiteeh kasaariteh.

مِّن وَرَآئِهِۦ جَهَنَّمُ وَيُسْقَىٰ مِن مَّآءٍ صَدِيدٍ ﴿١٦﴾

16. Ama korostih foocal Jahannam giray digaala kak geyu waa taniih, tet addal girâ marih xagarak yawqe qasaalayik kaa yafqen.

يَتَجَرَّعُهُۥ وَلَا يَكَادُ يُسِيغُهُۥ وَيَأْتِيهِ ٱلْمَوْتُ مِن كُلِّ مَكَانٍ وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ ۖ وَمِن وَرَآئِهِۦ عَذَابٌ غَلِيظٌ ﴿١٧﴾

17. Ama korosti qasaalayiy girâ marih xagarak caxita guq haak yanxuqem gabbataah, kaa yanxuqem maxayyoysaay ma duuda qeeroo kee niqnâ gibdah, rabi edde yan digaalay gibdi kulli aracak kaat tamaateeh, usuk raba numuy digaalak yaffoofe hinna, usuk ama digaalah lakat teetik gidibuk raqta digaalay kaa qansarissa le.

مَّثَلُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ بِرَبِّهِمْ ۖ أَعْمَٰلُهُمْ كَرَمَادٍ ٱشْتَدَّتْ بِهِ ٱلرِّيحُ فِى يَوْمٍ عَاصِفٍ ۖ لَّا يَقْدِرُونَ مِمَّا كَسَبُوا۟ عَلَىٰ شَىْءٍ ۚ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلضَّلَٰلُ ٱلْبَعِيدُ ﴿١٨﴾

18. Addunyal sinni Rabbil koroosite marih meqe taamoomih ceelallo kaxxa caacay edde yan ayrot gibdi caacay edde yemeete gomboduy tu kak raaqe wayteh inna ken taama, tonnaah usun addunyal aben meqe taamak tu geyaanam maduudan Yallih xaqul, toh massa le gitak kaxxam xeeri maxqawit (mako) kinni.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ بِٱلْحَقِّ ۚ إِن يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿١٩﴾

19. Nabiyow diggah Yalli Qaranwaa kee baaxo nummal gineeh, digirih ken nammay gine weem mataaxigaa? Yallih amri cina maraw usuk faxek sin bayissi heeh qusba ginoy dibuk kaa taqbude baaham duudah.

وَمَا ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ بِعَزِيزٍ ﴿٢٠﴾

20. too kay amri cina mara finqisaah kay amri oggola mara baaham Yallal xabcinih ikkal magibdi.

وَبَرَزُوا۟ لِلَّهِ جَمِيعًا فَقَالَ ٱلضُّعَفَٰٓؤُا۟ لِلَّذِينَ ٱسْتَكْبَرُوٓا۟ إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنتُم مُّغْنُونَ عَنَّا مِنْ عَذَابِ ٱللَّهِ مِن شَىْءٍ ۚ قَالُوا۟ لَوْ هَدَىٰنَا ٱللَّهُ لَهَدَيْنَٰكُمْ ۖ سَوَآءٌ عَلَيْنَآ أَجَزِعْنَآ أَمْ صَبَرْنَا مَا لَنَا مِن مَّحِيصٍ ﴿٢١﴾

21. Gino inkih magooqak cisab kee galtoh tawqeeh, Qhiyaamah ayro Yallih foocal solta, tokkel boola le maray abbobti katayak suge kaxxa maray addunyal sinam makot beyak sugek: diggah nanu sin katayak sugnek isin Yallih digaalak tu nek kaltaanam maay duddan keenik iyya, abbobti keenil gacisak: Yalli iimaanah tirri nee haamal tirri sin haak nen, kinnih immay ninnih makkotneeh, sin makot beyneeh, ta saaku nee kee sin Qaraaraknam kee hinnay nasbirem nel inkittu, toysa nanu Yallih digaalak kudnaah eleelitnâ ikke mannu iyyen.

وَقَالَ ٱلشَّيْطَٰنُ لَمَّا قُضِىَ ٱلْأَمْرُ إِنَّ ٱللَّهَ وَعَدَكُمْ وَعْدَ ٱلْحَقِّ وَوَعَدتُّكُمْ فَأَخْلَفْتُكُمْ ۖ وَمَا كَانَ لِىَ عَلَيْكُم مِّن سُلْطَٰنٍ إِلَّآ أَن دَعَوْتُكُمْ فَٱسْتَجَبْتُمْ لِى ۖ فَلَا تَلُومُونِى وَلُومُوٓا۟ أَنفُسَكُم ۖ مَّآ أَنَا۠ بِمُصْرِخِكُمْ وَمَآ أَنتُم بِمُصْرِخِىَّ إِنِّى كَفَرْتُ بِمَآ أَشْرَكْتُمُونِ مِن قَبْلُ ۗ إِنَّ ٱلظَّٰلِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٢﴾

22. sheytan Yalli caagiida mekleeh isi ginok cisab abeeh jannat mari jannat culeeh, girâ mari gira culek lakal iyyeh: Diggah Yalli nummâ xaganah sin xagnise rabak lakal ugut kee galto taniimih, anu deedal xaganah sin xagnise ugut kee cisaabaay galto anee waytaamah, tokkel anu woo xagana siinik makeeh, anu sin edde dirkisa qandey yoo elle katattaana luk mananniyo, kinnih immay anu koroosannuu kee gitak makkottaanamah sin seeceeh, isin yoo oggolteeniih, yoo katatteenih, toysa sinni nafsi dareemaay yoo madareemina, anu Yallih digaalak sin wadé hinniyooy, isin

yoo wadá hinnitoonuk, diggah anu isin addunyal duma Yallah abten qibaadat kaâ luk agleytah yoo hayteenim siinik engeddeeh, diggah daalimiinih yan mari qansarissa digaalale akeeral.

23. Kaadu Yallaa kee kay farmoyta nummayseeh, meqe taamoomi taamite mara Yalli jannootay weeqaytitte guba kak gexxa ken culsa usun tet addal waarak, sinni Rabbih idinih, ken salaamaqle tet addal Yallaa kee malaykaa kee moominiin keenih abata salaamaqle kinni.

وَأُدْخِلَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ ۖ تَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَٰمٌ ﴿٢٣﴾

24. Nabiyow mataaxiga innaa? meqe qangaray laa ilaaha illallâ deqsittah ceelallo Yalli elle yoogore inna, meqe caxay (tamirto kinnuk) laqib kak arciyyat yaniy, luud kak Qaraanâ fanah iroh yafkunel ceelallo teetik yoogorem.

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ ٱللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِى ٱلسَّمَآءِ ﴿٢٤﴾

25. Is kulli waqdi mexexu xaltaah tacee isi Rabbih idnih, tonnaah iimaan Qangara moominti lubbit arciyyah taniih kay meqe taamoomi Yallâ fanah kulli waqdi tawqe usuk tet galto geyak, Yalli sinaamah baxxaqqa le ceelalloola yaagure, elle kaskassoowa mara yakkeeninkeh.

تُؤْتِىٓ أُكُلَهَا كُلَّ حِينٍۭ بِإِذْنِ رَبِّهَا ۗ وَيَضْرِبُ ٱللَّهُ ٱلْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٥﴾

26. Uma Qangarah ceelallo (koroosanni qangara kinnuk) uma caxay tami kak qeero leeh, baaxô baguk siibimtay Ramid sinnih inna kinni, tonnaah koroosanni Qangara diggah lem maliiy barkatah lem mali.

وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ ٱجْتُثَّتْ مِن فَوْقِ ٱلْأَرْضِ مَا لَهَا مِن قَرَارٍ ﴿٢٦﴾

يُثَبِّتُ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ بِٱلْقَوْلِ ٱلثَّابِتِ فِى
ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَفِى ٱلْـَٔاخِرَةِ ۖ وَيُضِلُّ ٱللَّهُ
ٱلظَّٰلِمِينَ ۚ وَيَفْعَلُ ٱللَّهُ مَا يَشَآءُ ﴿٢٧﴾

27. Yalli yeemene mara nummâ maxcoy (laa ilaaha illa kinnuk) diggi ittat diggi ken haa addunyâ manoo kee akeerâ manol, Yalli koroosite mara addunyaa kee akeeral inkih cakki gitak makot ken beya, Yalli isih faxam aba yeemene mara tirri haah, koroosite mara makkoysaamal.

أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ بَدَّلُوا۟ نِعْمَتَ ٱللَّهِ
كُفْرًا وَأَحَلُّوا۟ قَوْمَهُمْ دَارَ ٱلْبَوَارِ ﴿٢٨﴾

28. Nabiyow ama korosuk koo dirabboyse marih caalat matablaa? Yallih niqmat koroosannuu kee koo dirabboysaanamat yibiddileenim, nummah usun sinni mara finqi dabqal oobiseeniih ken orbiseenim.

جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا ۖ وَبِئْسَ ٱلْقَرَارُ ﴿٢٩﴾

29. Is jahannam giray culaanay niqna kak tammoysaana kinni, is keenih manxu gacah yan madabaay.

وَجَعَلُوا۟ لِلَّهِ أَندَادًا لِّيُضِلُّوا۟ عَن سَبِيلِهِۦ ۗ
قُلْ تَمَتَّعُوا۟ فَإِنَّ مَصِيرَكُمْ إِلَى ٱلنَّارِ ﴿٣٠﴾

30. Ama koros Yallat agleytiitiy kaâ luk taqbude haysitte, usun kay gitak sinam makkoysaanamkeh, Nabiyow addunyâ manol hataka keenik ixxic, toysa diggah gacsimeyna siinik gira kinnik.

قُل لِّعِبَادِىَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ يُقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ
وَيُنفِقُوا۟ مِمَّا رَزَقْنَٰهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً مِّن قَبْلِ
أَن يَأْتِىَ يَوْمٌ لَّا بَيْعٌ فِيهِ وَلَا خِلَٰلٌ ﴿٣١﴾

31. Nabiyow: Yi naqoosak yeemene marak ixxic: salat abaay soolisa, rizqhik siinih neceemik meqe foocittel tu kak acuwa qellisak ayballuk, Qhiyaamah ayroy fidah maalu sinnik yaceenim kee kataysiini tu edde xiqewaa ayrok duma.

ٱللَّهُ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ وَأَنزَلَ
مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَأَخْرَجَ بِهِۦ مِنَ ٱلثَّمَرَٰتِ رِزْقًا
لَّكُمْ ۖ وَسَخَّرَ لَكُمُ ٱلْفُلْكَ لِتَجْرِىَ فِى ٱلْبَحْرِ
بِأَمْرِهِۦ ۖ وَسَخَّرَ لَكُمُ ٱلْأَنْهَٰرَ ﴿٣٢﴾

32. Yalla kinni Qaranwaa kee baaxo ginteeh Qaraanak lee (rob kinnuk) siinih oobissem, tokkel buqreey caxammixu rizqhih siinih edde teyyeeqem, Yalla kinni dawaanik siinih qanteeh xabbacossem kay

amrih badal gexankeh, Yalla kinni weeqaytitte sin kee sin lacih tuxxiqih siinih qantem.

33. Yalla kinni ayroo kee alsa gexak aadee kal siinih qantem, kaa kinni baray laqo abten taqabik edde sabhalaltaanaa kee laqoy Yallih rizqhi edde gurrusuttaana siinih qantem.

وَسَخَّرَ لَكُمُ ٱلشَّمۡسَ وَٱلۡقَمَرَ دَآئِبَيۡنِۖ وَسَخَّرَ لَكُمُ ٱلَّيۡلَ وَٱلنَّهَارَ ٣٣

34. Yalli ummaan iimik kah ceyittaanaah kaa esserinnaanim siinih yacee, isin Yallih niqmat lowteenik loowo kak magacissan, diggah seehadayti isi nafsi kaxxam yadlumi isi Rabbih niqmat kaxxam yangaddi kinni.

وَءَاتَىٰكُم مِّن كُلِّ مَا سَأَلۡتُمُوهُۚ وَإِن تَعُدُّواْ نِعۡمَتَ ٱللَّهِ لَا تُحۡصُوهَآۗ إِنَّ ٱلۡإِنسَٰنَ لَظَلُومٞ كَفَّارٞ ٣٤

35. Nabiyow cus, Nabii Ibraahim isi Rabbi kallacak yi Rabbow A baaxo (makka kinnuk) teetil aninnaanih marah amaanah tan baaxo tet abaay, yoo kee yi xaylo numtinwwellitte naqbudeemik nee eyxer iyye waqdi.

وَإِذۡ قَالَ إِبۡرَٰهِيمُ رَبِّ ٱجۡعَلۡ هَٰذَا ٱلۡبَلَدَ ءَامِنٗا وَٱجۡنُبۡنِي وَبَنِيَّ أَن نَّعۡبُدَ ٱلۡأَصۡنَامَ ٣٥

36. Yi Rabbow numtinwwellitte sinaamak maggo mara cakki gitak makkosseh teetih aban qibaadah, tokkel Yalla inkittoysaanamal yoo kataate num, toysa diggah usuk Yi diinih num kinni, yamri cineeh agleyta kot hee num, toysa diggah atu dambi cabti li xuwaw li kinnito.

رَبِّ إِنَّهُنَّ أَضۡلَلۡنَ كَثِيرٗا مِّنَ ٱلنَّاسِۖ فَمَن تَبِعَنِي فَإِنَّهُۥ مِنِّيۖ وَمَنۡ عَصَانِي فَإِنَّكَ غَفُورٞ رَّحِيمٞ ٣٦

37. Ni Rabbow anu diggah yi samadak tu dabqah daqaaray buqre sinnil hee, ku qariy caram deqsitah xaqul, Ni Rabbow salat elle faxxiima innal abaanaah soolisaanankeh,

رَّبَّنَآ إِنِّيٓ أَسۡكَنتُ مِن ذُرِّيَّتِي بِوَادٍ غَيۡرِ ذِي زَرۡعٍ عِندَ بَيۡتِكَ ٱلۡمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُواْ ٱلصَّلَوٰةَ فَٱجۡعَلۡ أَفۡـِٔدَةٗ مِّنَ ٱلنَّاسِ تَهۡوِيٓ

toysa sinaamak lubbitte ken takcineeh, maxhaxah keenî fanah kelittam keenih ab, maggo afah yan caxammixu rizqhik keenih acuy, ku niqmatal koo faatita mara yakkeeninkeh.

إِلَيْهِمْ وَٱرْزُقْهُم مِّنَ ٱلثَّمَرَٰتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ ﴿٣٧﴾

38. Ni Rabbow diggah atu nanu qellisnaah naybulleem taaxigeh, Yallak baaxol tu maqellittaay Qaraanal tu maqellitta.

رَبَّنَآ إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِى وَمَا نُعْلِنُ ۗ وَمَا يَخْفَىٰ عَلَى ٱللَّهِ مِن شَىْءٍ فِى ٱلْأَرْضِ وَلَا فِى ٱلسَّمَآءِ ﴿٣٨﴾

39. Yallay kaxxiinal ismaaqil kee iscaaqh yoh yecee fayla le, diggah yi Rabbi isi kallaca marih dooqa yaabbi kinni.

ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ ٱلَّذِى وَهَبَ لِى عَلَى ٱلْكِبَرِ إِسْمَٰعِيلَ وَإِسْحَٰقَ ۚ إِنَّ رَبِّى لَسَمِيعُ ٱلدُّعَآءِ ﴿٣٩﴾

40. Yi Rabbow salat abaah soolisa num yoo abaay, Yi samadak kaa abaah kaa soolisa mara keenik ab, Ni Rabbow yi dooqaa kee yi qibaada oggolaay Raabit.

رَبِّ ٱجْعَلْنِى مُقِيمَ ٱلصَّلَوٰةِ وَمِن ذُرِّيَّتِى ۚ رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَآءِ ﴿٤٠﴾

41. Ni Rabbow yoo kee yi xaleynaay moominiinih dambi cab, sinam cisab kee galtoh edde solta ayro. (Nabii Ibraahim ama dooqa abbah abem usuk Yallih Qaduwwi kinnim kaah Qaddowtak dumak ten).

رَبَّنَا ٱغْفِرْ لِى وَلِوَٰلِدَىَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ ٱلْحِسَابُ ﴿٤١﴾

42. Nabiyow Yalli daalimiinih yan mari abah yaniimik garcitam (karcitam) makkalin, cagalah ken kah wadirroysam gibdi ayroy intiita meesî gibdah edde huurta kinni.

وَلَا تَحْسَبَنَّ ٱللَّهَ غَٰفِلًا عَمَّا يَعْمَلُ ٱلظَّٰلِمُونَ ۚ إِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمٍ تَشْخَصُ فِيهِ ٱلْأَبْصَٰرُ ﴿٤٢﴾

43. Qhiyaamah ayro daalimiinih yan mari sinni magooqak sissikuk moyyaayi fayya haak, intiita keenik ittal magactaay

مُهْطِعِينَ مُقْنِعِى رُءُوسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ ۖ وَأَفْـِٔدَتُهُمْ هَوَآءٌ ﴿٤٣﴾

sorkocobbaxitte keenik kasak foyyah anuk yawqen, digaalak aban meesih.

وَأَنذِرِ ٱلنَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ ٱلْعَذَابُ

44. Nabiyow sinam meesis digaala keenih tamaatu wayta ayrok, tokkel sinni nafsi koroosannut yudlume Mari Ni Rabbow nee wadirros xayi waktî fanah, ku seeco oggolennooh ku farmoytit kataatennok iyyan, ken sahitak: ahak duma addunyal xiibitteenih manantoonuu? addunyâ manok kate waytoonu waytaanamal.

فَيَقُولُ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ رَبَّنَآ أَخِّرْنَآ إِلَىٰٓ أَجَلٍ قَرِيبٍ نُّجِبْ دَعْوَتَكَ وَنَتَّبِعِ ٱلرُّسُلَ ۗ أَوَلَمْ تَكُونُوٓا۟ أَقْسَمْتُم مِّن قَبْلُ مَا لَكُم مِّن زَوَالٍ ﴿٤٤﴾

وَسَكَنتُمْ فِى مَسَٰكِنِ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ وَتَبَيَّنَ لَكُمْ كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ وَضَرَبْنَا لَكُمُ ٱلْأَمْثَالَ ﴿٤٥﴾

45. sinni nafsi koroosannut yudlume marih dabooqal dabqih gacten ken bayisnek lakat, xaaguu kee mablal inkih keenik kah abne inni baxxaqqa siinih iyye, Qhuraanal ceelalloola siinih noogoreeh isin elle makaskassoowinton.

وَقَدْ مَكَرُوا۟ مَكْرَهُمْ وَعِندَ ٱللَّهِ مَكْرُهُمْ وَإِن كَانَ مَكْرُهُمْ لِتَزُولَ مِنْهُ ٱلْجِبَالُ ﴿٤٦﴾

46. nummah ama koros sinni uma malah malisseh Yallih farmoyta qidaanâ gidah, ken uma malah galto Yallih xaqul taniih, usuk ken uma malaa kee keenit inkih maroh anuk, ken uma mala qaleelá edde katta mala hinna.

فَلَا تَحْسَبَنَّ ٱللَّهَ مُخْلِفَ وَعْدِهِۦ رُسُلَهُۥٓ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ ذُو ٱنتِقَامٍ ﴿٤٧﴾

47. Tokkel Nabiyow Yalli isi xaganay isi farmoytit catuwaah ken dirabboyse mara finqisu waamah hee xagana maku waam makkalin, diggah Yalli mayso li isi naqboytiitil cané gacse kinni.

يَوْمَ تُبَدَّلُ ٱلْأَرْضُ غَيْرَ ٱلْأَرْضِ وَٱلسَّمَٰوَٰتُ ۖ وَبَرَزُوا۟ لِلَّهِ ٱلْوَٰحِدِ ٱلْقَهَّارِ ﴿٤٨﴾

48. Yalli isi naqboytiitil cane gacsam Qhiyaamah ayroy tama baaxo aka Baaxoy qadooh saytunit

tatbiddilimeeh, Qaranwa aki Qaranwat tatbiddilimu wayta ayro kinni, gino inkih magooqak nuwwuk inki Yallay dirkiseh yanih angaarawah edde tawqe ayro kinni.

وَتَرَى ٱلْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ مُّقَرَّنِينَ فِى ٱلْأَصْفَادِ ﴿٤٩﴾

49. Nabiyow woo ayro (Qhiyaamah ayro kinnuk) umeyniitih yan mara silsilootat axawah anuk, gaboobii kee ibitte keenik ittat saxiqqi heenih xibbaanah anuk ken table.

سَرَابِيلُهُم مِّن قَطِرَانٍ وَتَغْشَىٰ وُجُوهَهُمُ ٱلنَّارُ ﴿٥٠﴾

50. Xagaral lon ken sari gira kiciniy Qhatraan deqsitak yan, ken foocitte gira buultaah tet carrissa.

لِيَجْزِىَ ٱللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ سَرِيعُ ٱلْحِسَابِ ﴿٥١﴾

51. Yalli woh keenik kah abam, kulli nafsi addunyal maqaanek abem hinnay umaanek abeemil kaa galtankeh iyyaanama, diggah Yalli cisab sissiki.

هَٰذَا بَلَٰغٌ لِّلنَّاسِ وَلِيُنذَرُوا۟ بِهِۦ وَلِيَعْلَمُوٓا۟ أَنَّمَا هُوَ إِلَٰهٌ وَٰحِدٌ وَلِيَذَّكَّرَ أُو۟لُوا۟ ٱلْأَلْبَٰبِ ﴿٥٢﴾

52. Nabiyow ama Qhuraanay kol oobisne sinaamah kuktaay maysaxxaga kinni, usun Yallih digaalak kaat meesiisimoonuh (takkawsimoonuh) kaat faysimoonuh, cagalah Yalli usuk inki Yalla kinnim yaaxigeeniih dibuk kaa yaqbudeeninkeh, qaafiyatah yan kas le mari kaal kas geyankeh.

SUURAT AL-CIJRI

Makkal Obte, 99 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الٓرۚ تِلۡكَ ءَايَٰتُ ٱلۡكِتَٰبِ وَقُرۡءَانٖ مُّبِينٖ ١

1. Alif-Laam-Raa (edde faxem Yalli yaaxige) amah Qhuraan kitaabih aayootaa kee baxxaqqa le Qhuraan kinni.

رُّبَمَا يَوَدُّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَوۡ كَانُواْ مُسۡلِمِينَ ٢

2. koroosite mari Akeeral, addunyal muslimiinih sugaanam sinnik qaagitak yenen.

ذَرۡهُمۡ يَأۡكُلُواْ وَيَتَمَتَّعُواْ وَيُلۡهِهِمُ ٱلۡأَمَلُۖ فَسَوۡفَ يَعۡلَمُونَ ٣

3. Nabiyow ama koros addunyal takamay hataktay usun addunyah-lon baaker Yallih taaqatak ken gabxisay ixxic;toysa addunyaay akeeral ken geyuwaa finqa sarrah Aaxige loonuk.

وَمَآ أَهۡلَكۡنَا مِن قَرۡيَةٍ إِلَّا وَلَهَا كِتَابٞ مَّعۡلُومٞ ٤

4. Magaaloolî marak hebeltô magaalah mara mafinqisinno tet mara edde finqisnaah bayisna waktiy finqah keenih xagne yani kaa akke waytek.

مَّا تَسۡبِقُ مِنۡ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسۡتَـٔۡخِرُونَ ٥

5. Hebeltoh ummattay finqi teetik edde yan waktik taakumeeh wadirrowta matan.

وَقَالُواْ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِي نُزِّلَ عَلَيۡهِ ٱلذِّكۡرُ إِنَّكَ لَمَجۡنُونٞ ٦

6. Nabii Mucammad صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيۡهِ وَسَلَّمَ dirabboyse mari (koros kinnuk) anqasah kaak iyyeh : kee Qhuraan elle obsime numow diggah atu cabuli anu Nabii kinniyo itta waqdi.

لَّوۡ مَا تَأۡتِينَا بِٱلۡمَلَٰٓئِكَةِ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ٧

7. Malayka macah neh baahe waytaa Yalli nee fan koo ruubeemih koh sumaaqittamkeh atu numma yacee marih num tekkek? kaak iyyen.

مَا نُنَزِّلُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةَ إِلَّا بِٱلْحَقِّ وَمَا كَانُوٓا۟
إِذًا مُّنظَرِينَ ﴿٨﴾

8. Yalli keenil gacisak iyyeh :Nanu malayka moobisna cakkil finqa kah fanna marih digaalah ken oobisna nee akke waytek, toysa malayka ken digaalah obta waqdi usun wadirroysima mara hinnon.

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا ٱلذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُۥ لَحَٰفِظُونَ ﴿٩﴾

9. Diggah Nabii Mucammadal ﷺ Qhuraan oobissem Nee, diggah kaa (Qhuraan kinnuk) dacrissam nee tu kaat ossaanaah tu kaak daggoysaanamak.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ فِى شِيَعِ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿١٠﴾

10. Nummah Nabii Mucammadow ﷺ kok duma farmoytit rubneh naharsi ummattah buttaatil.

وَمَا يَأْتِيهِم مِّن رَّسُولٍ إِلَّا كَانُوا۟ بِهِۦ
يَسْتَهْزِءُونَ ﴿١١﴾

11. Ni farmoytiitik hebeltô farmoytay keenih yamaate mayan kaal anqasak sugeenim akke waytek.

كَذَٰلِكَ نَسْلُكُهُۥ فِى قُلُوبِ ٱلْمُجْرِمِينَ ﴿١٢﴾

12. Nabii Mucammadow ﷺ kok duma rubne farmoytit dirabboyse marih lubbittet koroosannu kah culusne innaah makki korosih umeyniitih lubbittet kaa culusnah.

لَا يُؤْمِنُونَ بِهِۦ وَقَدْ خَلَتْ سُنَّةُ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿١٣﴾

13. Nabii Mucammadow ﷺ ama koros koo kee kool oobisne Qhuraan ma nummassa, nummah koros finqisnam naharsi marih gitay tatrey Yalli ken finqah madqe kinni.

وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ فَظَلُّوا۟
فِيهِ يَعْرُجُونَ ﴿١٤﴾

14. Makki korosuh qaran afoofik afa fakinninoy tokkel malayka ubullu haanam fanah awaquk kaat asak yeneeniih woh nummaysak manannon.

لَقَالُوٓا۟ إِنَّمَا سُكِّرَتْ أَبْصَٰرُنَا بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ
مَّسْحُورُونَ ﴿١٥﴾

15. Cagalah Ni intiita alfinteeh korteh wonna hinnay Nanu elle baaben mara kinnino axcuk yenen cirdih (Qinaadih).

16. nummah Ni dudda tascasse astootik tanim: addunyâ Qaraanal cutuukâ mafdagoogi hayneeh cutuukut kaa bilqisne kaa fan waktaah cubbusaah elle kaskassoowa marah.

وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي ٱلسَّمَآءِ بُرُوجًا وَزَيَّنَّٰهَا لِلنَّٰظِرِينَ ﴿١٦﴾

17. kulli sheytanay Yallih Racmattak xiiriyimek kaa (Qaran kinnuk) dacrisneh.

وَحَفِظْنَٰهَا مِن كُلِّ شَيْطَٰنٍ رَّجِيمٍ ﴿١٧﴾

18. Sheytanay qaraanal tan malaykah yab ankacisaah hadfaah garqay hadiidiga dabiiti kataataah carrisa akke waytek.

إِلَّا مَنِ ٱسْتَرَقَ ٱلسَّمْعَ فَأَتْبَعَهُۥ شِهَابٌ مُّبِينٌ ﴿١٨﴾

19. baaxo fidisneeh farakka tet hayneeh qaleelay diggi tet hayta teetil hayne, ummaan iimik timixxigeemiy caggudsumte teetil nuysubuke.

وَٱلْأَرْضَ مَدَدْنَٰهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَٰسِيَ وَأَنۢبَتْنَا فِيهَا مِن كُلِّ شَيْءٍ مَّوْزُونٍ ﴿١٩﴾

20. quusi siinih teetil (baaxo kinnuk) hayne, xayloo kee lacay tuxxiq edde litoonuy rizqhi kak siinil anee waa siinih ginne.

وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَٰيِشَ وَمَن لَّسْتُمْ لَهُۥ بِرَٰزِقِينَ ﴿٢٠﴾

21. Gino tuxxiq edde leemik tu matan kadnoonî mafaatic Ni xaqul kak yanih akke waytek, Qaraanak baaxô fanah tet (Yallih kadnooni kinnuk) moobisna timixxigeemiy caggudsumte teetik oobisna nee akke waytek.

وَإِن مِّن شَيْءٍ إِلَّا عِندَنَا خَزَآئِنُهُۥ وَمَا نُنَزِّلُهُۥٓ إِلَّا بِقَدَرٍ مَّعْلُومٍ ﴿٢١﴾

22. caacooyay qubulta lakabta (labakta) rubneeh Qaraanak robti lee oobisneeh tet sin nafqeeh, isin tet daanissaanam maduddan Nanu tet siinih daanisna nee akke waytek.

وَأَرْسَلْنَا ٱلرِّيَٰحَ لَوَٰقِحَ فَأَنزَلْنَا مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَأَسْقَيْنَٰكُمُوهُ وَمَآ أَنتُمْ لَهُۥ بِخَٰزِنِينَ ﴿٢٢﴾

23. diggah nanu naynuwweeh nanu qidnaah baaxoo kee baaxô bagul

وَإِنَّا لَنَحْنُ نُحْىِۦ وَنُمِيتُ وَنَحْنُ ٱلْوَٰرِثُونَ ﴿٢٣﴾

tanim inkih nanu nagra mara kinnino.

24. nummah Nabii Aadamak xabba haanamaay tawayâ fan siinik rabtem Nanu neexegeh, nummah siinik nuwwam kee Qhiyaamah ayrô fanah tamaatu waytaamay wadirrowte Nanu Neexegeh.

وَلَقَدْ عَلِمْنَا ٱلْمُسْتَقْدِمِينَ مِنكُمْ وَلَقَدْ عَلِمْنَا ٱلْمُسْتَـْٔخِرِينَ ﴿٢٤﴾

25. diggah ku Rabbi Qhiyaamah ayro usuk ken gaaboyse le cisab kee galtoh, diggah usuk isi abtol naggaaraay ummaanim yaaxigi kinniih kaak qellittam matan.

وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَحْشُرُهُمْ ۚ إِنَّهُۥ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥﴾

26. nummah seehadaytu (Nabii Aadam kinnuk) kafin kallay kanniy ittay dataah saanittek kaa ginne.

وَلَقَدْ خَلَقْنَا ٱلْإِنسَـٰنَ مِن صَلْصَـٰلٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُونٍ ﴿٢٦﴾

27. Jinni abbay jaan deqsita (ibliis kinnuk) kaxxa niqna le giray qer (qir) Aalle waytak kaa ginne Nabii Aadamak duma.

وَٱلْجَآنَّ خَلَقْنَـٰهُ مِن قَبْلُ مِن نَّارِ ٱلسَّمُومِ ﴿٢٧﴾

28. Nabiyow cus; ku Rabbi malaykak diggah Anu seehadaytu kafin kallay kanniy ittay dataah saanitteeh bisi kak milaggootek kaa gine kinniyo teetik iyye waqdi.

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَـٰٓئِكَةِ إِنِّى خَـٰلِقٌۢ بَشَرًا مِّن صَلْصَـٰلٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُونٍ ﴿٢٨﴾

29. Tokkel gino kaak missossuuy Yi xaquk yan rooci kaat fuufuyyu haa waqdi, toysa isin malaykak kaah kummaatak gomboh kaah rada massakaxxah.

فَإِذَا سَوَّيْتُهُۥ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِن رُّوحِى فَقَعُوا۟ لَهُۥ سَـٰجِدِينَ ﴿٢٩﴾

30. Tokkel malayka inkih kummatte num keenik cine kal.

فَسَجَدَ ٱلْمَلَـٰٓئِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ ﴿٣٠﴾

31. Kinnih immay ibliis malaykâ luk Nabii Aadamah kummaata num yakkem cineh.

إِلَّآ إِبْلِيسَ أَبَىٰٓ أَن يَكُونَ مَعَ ٱلسَّـٰجِدِينَ ﴿٣١﴾

قَالَ يَٰٓإِبۡلِيسُ مَا لَكَ أَلَّا تَكُونَ مَعَ ٱلسَّٰجِدِينَ ٣٢

32. Yalli ibliisik : kee ibliisow maca litoo?Malaykâ luk Aadamah kummaata num kah akke waytam kaak iyye.

قَالَ لَمۡ أَكُن لِّأَسۡجُدَ لِبَشَرٍ خَلَقۡتَهُۥ مِن صَلۡصَٰلٖ مِّنۡ حَمَإٖ مَّسۡنُونٖ ٣٣

33. Ibliis kaxxa mariinoo kee kuuxe waynaanah anu seehadaytuy kafin kallay kanniy ittay dataah saanitteeh bisi kak milaggootek ginteh kummaatam yoo maceltaay maaba iyye.

قَالَ فَٱخۡرُجۡ مِنۡهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٞ ٣٤

34. Yalli kaal gacisak : toysa jannatak eweq diggah atu yi Racmattak yexxeereeh xiiriyime num kinnitok kaak iyye.

وَإِنَّ عَلَيۡكَ ٱللَّعۡنَةَ إِلَىٰ يَوۡمِ ٱلدِّينِ ٣٥

35. diggah cisab kee galtoh ayrô fanah Yi naqabuu kee Yi Racmattak taxxeerem kol tanayik.

قَالَ رَبِّ فَأَنظِرۡنِيٓ إِلَىٰ يَوۡمِ يُبۡعَثُونَ ٣٦

36. Yi Rabbow addunyal yoo wadirros ku naqoosa edde ugussa ayrô fanah iyye ibliis.

قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ ٱلۡمُنظَرِينَ ٣٧

37. Yalli kaal gacisak :tokkel diggah atu ibliisow gino inkih edde rabtu wayta ayrô (Qhiyaamah ayro kinnuk) fanah raba kak wadirrosne marat tanto kaak iyye.

إِلَىٰ يَوۡمِ ٱلۡوَقۡتِ ٱلۡمَعۡلُومِ ٣٨

38. Wakti kak yimixxige ayrô fanah sugetto (gino inkih edde rabta ayro kinnuk) kaak iyye.

قَالَ رَبِّ بِمَآ أَغۡوَيۡتَنِي لَأُزَيِّنَنَّ لَهُمۡ فِي ٱلۡأَرۡضِ وَلَأُغۡوِيَنَّهُمۡ أَجۡمَعِينَ ٣٩

39. Ibliis Yi Rabbow yoo makkosseeh makot yoo beyteemih sabbatah baaxô bagul Aadam Samadat ku amrî cina keenit bilqiseyyooh tirtô gitak inkih ken makkoyseyyooh ken maxqawiseyyo iyye.

إِلَّا عِبَادَكَ مِنۡهُمُ ٱلۡمُخۡلَصِينَ ٤٠

40. Ku naqoosay tirri haytey isi qibaadah doorittey qibaada koh caglissa akke waytek.

قَالَ هَٰذَا صِرَٰطٌ عَلَيَّ مُسْتَقِيمٌ ﴿٤١﴾

41. Yalli kaal gacisak : ah Yi gitay massooway yoo gudduysaah dacayri yol kak tani kinni kaak iyye.

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَٰنٌ إِلَّا مَنِ ٱتَّبَعَكَ مِنَ ٱلْغَاوِينَ ﴿٤٢﴾

42. Diggah atu Yi naqoosay qibaada yoh caglissa makkossaamih dudda ken amol mantu, kinnih immay atu makot beytaamih dudda kah litom makkoote maray koo kataate kaak iyye Yalli.

وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٣﴾

43. diggah jahannam gira ibliis kee kaa kataate marak inkih xagni arac kinni.

لَهَا سَبْعَةُ أَبْوَٰبٍ لِّكُلِّ بَابٍ مِّنْهُمْ جُزْءٌ مَّقْسُومٌ ﴿٤٤﴾

44. jahannam gira is malcina afa leeh malciin takke, kulli afa teetik ibliis kataate marak kulli mari keenik yimixxige kuray baxsime teetik le.

إِنَّ ٱلْمُتَّقِينَ فِي جَنَّٰتٍ وَعُيُونٍ ﴿٤٥﴾

45. Diggah Yalli maqaanek ken kah amrisem abaah usuk ken kak waaseemik yaxxeere mari jannootaa kee gexxa daroorih addal yan.

ٱدْخُلُوهَا بِسَلَٰمٍ ءَامِنِينَ ﴿٤٦﴾

46. Kulli umaanek nagaynan luk, kulli digaalák amaanah anuk tet (jannoota kinnuk) cula keenik iyyan.

وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِم مِّنْ غِلٍّ إِخْوَٰنًا عَلَىٰ سُرُرٍ مُّتَقَٰبِلِينَ ﴿٤٧﴾

47. ken (moominiin kinnuk) lubbittek baguumaanee kee kuuxewaynan kalleh usun toobokoh anuk kacanu luk qaraakiy amol itta fan wagitak daffeyan jannat addal.

لَا يَمَسُّهُمْ فِيهَا نَصَبٌ وَمَا هُم مِّنْهَا بِمُخْرَجِينَ ﴿٤٨﴾

48. Usun tet (Jannoota kinnuk) addal taqabii kee Saqsaqitik tu ken elle maxagtaay usun teetik inkinnah yawqe mara hinnon.

49. Nabiyow Yi naqoosah waris, diggah anu dambi cabti li xuwaw li kinniyom yol gace marah.

* نَبِّئْ عِبَادِيٓ أَنِّيٓ أَنَا ٱلْغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٤٩﴾

50. Nabiyow diggah Yi digaala is qansarissa digaala kinnim keenih waris yol gacam cine marah.

وَأَنَّ عَذَابِي هُوَ ٱلْعَذَابُ ٱلْأَلِيمُ ﴿٥٠﴾

51. Nabii Mucammadow صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ Nabii Ibraahim qibinih (malayka Kinnuk) xaagu keenih waris, Yalli Nabii Ibraahim baxa geyuwaamih ayti kumaa kee Nabii Luut marih baysah ken ruube waqdi.

وَنَبِّئْهُمْ عَن ضَيْفِ إِبْرَٰهِيمَ ﴿٥١﴾

52. Malayka kaal culteeh salaamaqle kaal qidde waqdi salaamaqle keenih yukkuqeeh maaqo keenih xayyoyse, tokkel woo maaqo isik akmewaanam keenik yuble waqdi, diggah nanu siinik meesitnah keenik iyye.

إِذْ دَخَلُوا۟ عَلَيْهِ فَقَالُوا۟ سَلَٰمًا قَالَ إِنَّا مِنكُمْ وَجِلُونَ ﴿٥٢﴾

53. Malayka Nabii Ibraahimik :ma meesitin diggah nanu kol kah nemeetem ixxiga le baxal koo ayti kumusnamkeh iyyaanama kaak itte.

قَالُوا۟ لَا تَوْجَلْ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَٰمٍ عَلِيمٍ ﴿٥٣﴾

54. Nabii Ibraahim qajjibsitak : idoolanni yoo kee yi barra inkih geek lakalaa isin baxal yoo aytikumussaanam ?Ah anninnah tan aytikumaay yoh abtaanam keenik iyye.

قَالَ أَبَشَّرْتُمُونِي عَلَىٰٓ أَن مَّسَّنِيَ ٱلْكِبَرُ فَبِمَ تُبَشِّرُونَ ﴿٥٤﴾

55. Malayka Ibraahimow nummah asmatleemiy raq sinnil koo ayti kumusnak, toysa atu nanu koo elle aytikumusnaamak yabboode marih num makkin kaak itte.

قَالُوا۟ بَشَّرْنَٰكَ بِٱلْحَقِّ فَلَا تَكُن مِّنَ ٱلْقَٰنِطِينَ ﴿٥٥﴾

56. Nabii Ibraahim isi Rabbih Racmatak iyyi yabboodee makkoote maray tirtô gitak

قَالَ وَمَن يَقْنَطُ مِن رَّحْمَةِ رَبِّهِۦٓ إِلَّا ٱلضَّآلُّونَ ﴿٥٦﴾

makkoote akke waytek keenik iyye.

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٧﴾

57. Yallih xaquk rubsumte malaykay isin yoo elle aytikumusseenimik kalah edde temeeten caagid siinik macaay keenik iyye.

قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُجْرِمِينَ ﴿٥٨﴾

58. Diggah Nanu umeyniitih yan marâ fanah rubsumne ken finqisnankeh kaak itte malayka.

إِلَّا آلَ لُوطٍ إِنَّا لَمُنَجُّوهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥٩﴾

59. Nabii Luutu kee kay buxah marak kaal teemenem kee keenik kalah kay marak kaal teemeneemiy nanu finqak inkih naggosnu wayna akke waytek.

إِلَّا امْرَأَتَهُ قَدَّرْنَا إِنَّهَا لَمِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٦٠﴾

60. Kinnih immay kay barray koroositte diggah is raqqa iyye marâ lih raqtam teetil mekelle digaalat.

فَلَمَّا جَاءَ آلَ لُوطٍ الْمُرْسَلُونَ ﴿٦١﴾

61. Tokkel Yallih xaquk rubsumte malayka Nabii Luutul temeete waqdi.

قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُنْكَرُونَ ﴿٦٢﴾

62. Diggah isin waagisan mara kinnitoonuuh anu sin maaxigak maca faxxaanaa? keenik iyye Nabii Luut.

قَالُوا بَلْ جِئْنَاكَ بِمَا كَانُوا فِيهِ يَمْتَرُونَ ﴿٦٣﴾

63. Wonna hinnay nanu Yallih farmoytiitik atu ma meesitin nanu digggah ku Rabbih xaquk ku mari edde agaywaagitak suge digaalá keenih luk kol nemeetek kaak (Nabii Luut kinnuk) iyyen.

وَأَتَيْنَاكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٦٤﴾

64. nanu Yallih xaquk numma luk kol nemeete, diggah nanu innaamat numma yacee mara kinnino kaak iyyen.

فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِّنَ ٱلَّيْلِ وَٱتَّبِعْ أَدْبَـٰرَهُمْ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنكُمْ أَحَدٌ وَٱمْضُوا۟ حَيْثُ تُؤْمَرُونَ ﴿٦٥﴾

65. Toysa atu isi buxah maray yeemene luk barak tut edde kuulaay atu ken lakat gexaay ken katay, wadirih num waliqqi siinik hee waay, isin elle amrisinten kabû fanah warrayaay gexa kaak iyyen.

وَقَضَيْنَآ إِلَيْهِ ذَٰلِكَ ٱلْأَمْرَ أَنَّ دَابِرَ هَـٰٓؤُلَآءِ مَقْطُوعٌ مُّصْبِحِينَ ﴿٦٦﴾

66. Nabii Luutul ama caagidih, diggah tama ku maray koroositek ellecabo finqaay saaxa, num keenik raaqe kalah maaci maacisa waqdi iyyaanamah wacyi kaal oobisne.

وَجَآءَ أَهْلُ ٱلْمَدِينَةِ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٦٧﴾

67. Nabii Luut magaalah mari Nabii Luut xaqul qibni yanim yoobbe waqdi wallitak yemeeten umaane keenit abaanamkeh.

قَالَ إِنَّ هَـٰٓؤُلَآءِ ضَيْفِى فَلَا تَفْضَحُونِ ﴿٦٨﴾

68. Nabii Luut diggah A mari yi qibinaay Yi dacayrih gubat yaniinik, toysa isin yoo mayqunxinaay yoo ma wacarriysina keenik iyye.

وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَلَا تُخْزُونِ ﴿٦٩﴾

69. Yallih digaalak meesitaay umaaneh ken ma niyaatinaay yoo mayqunxiyina keenik iyye.

قَالُوٓا۟ أَوَلَمْ نَنْهَكَ عَنِ ٱلْعَـٰلَمِينَ ﴿٧٠﴾

70. Kay mari kaal gacisak : nanu koo mawaasinninoo? sinaamak hebeltô marih qibnaytiinok kaak iyyen.

قَالَ هَـٰٓؤُلَآءِ بَنَاتِىٓ إِن كُنتُمْ فَـٰعِلِينَ ﴿٧١﴾

71. Nabii Luut tamah Yi sayyok sinni caagid yagdubeeh abam faxa mara tekkeenik ken digbisita, Yalli caraamu abem maabina lab maral orobtaanamal keenik iyye.

لَعَمْرُكَ إِنَّهُمْ لَفِى سَكْرَتِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿٧٢﴾

72. Nabii Mucammadow صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ku-qumril xiibita immay diggah Nabii Luut mari usun gibdi maxqawitih (mako) addat yanin baditiiy agaywaagat amo ayxaaruk kaak iyye Yalli.

73. Edde luk digaalâ xongoloy ken finqissa ken tibbixeeh keenil obte, ayro tawqe wakti.

فَأَخَذَتْهُمُ ٱلصَّيْحَةُ مُشْرِقِينَ ﴿٧٣﴾

74. Tokkel ken magaaloolik (Nabii Luut marih magaalooli kinnuk) iro guba teetik ciggiilisneeh girat alasne kallah xeet robti innah irok keenil canne.

فَجَعَلْنَا عَٰلِيَهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّن سِجِّيلٍ ﴿٧٤﴾

75. Diggah ken xagteeh keenil obte digaalat kasleeh cubbusa marah Yallih duddaa kee kay inkittinaane tascasse astooti edde tan.

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّلْمُتَوَسِّمِينَ ﴿٧٥﴾

76. diggah Nabii Luut marih magaalooli gitay safar mari kak tatrak addal tanik elle makaskassoowaanaa?

وَإِنَّهَا لَبِسَبِيلٍ مُّقِيمٍ ﴿٧٦﴾

77. Diggah nanu keenit abne finqat yeemene marah baxxaqqa itta asta edde tan.

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٧﴾

78. nummah maggo cooxuy gaabuh yani le magaaloolih mari (Nabii Shuqeybi mara kinnuk) usun sinni nafsi koroosannut yudlume marah sugen.

وَإِن كَانَ أَصْحَٰبُ ٱلْأَيْكَةِ لَظَٰلِمِينَ ﴿٧٨﴾

79. Tokkel cane keenil gacisneeh ken bayisneh, ken dabooqa (Nabii Luut kee Nabii Shuqeybi marih dabooqa kinnuk) baxxaqqa iyya gitay sinam safarah kak gactal tanik usun elle makaskassoowaanaa?

فَٱنتَقَمْنَا مِنْهُمْ وَإِنَّهُمَا لَبِإِمَامٍ مُّبِينٍ ﴿٧٩﴾

80. nummah Cijri deqsita daqaarih mari (Nabii Saalic mara kinnuk) farmoytit dirabboyseeh wohul Yallih farmoytit inkih dirabboyse mara yekken.

وَلَقَدْ كَذَّبَ أَصْحَٰبُ ٱلْحِجْرِ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿٨٠﴾

وَءَاتَيْنَٰهُمْ ءَايَٰتِنَا فَكَانُوا۟ عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿٨١﴾

81. Nabii Saalic marah Ni duddaa kee Nabii Saalic cakkil keenih yemeetem tascasse astooti (alaa kee wohuk kalah kaah necee astooti kinnuk) keenih necee, tokkel usun derre teetit cabeeniih teetil kaskassoowa mara makkon.

وَكَانُوا۟ يَنْحِتُونَ مِنَ ٱلْجِبَالِ بُيُوتًا ءَامِنِينَ ﴿٨٢﴾

82. usun (Nabii Saalic mara kinnuk) qaleela urak (orak) Qarwa edde haysitak sugen, is keenil taddigilleemik amaanah anuk.

فَأَخَذَتْهُمُ ٱلصَّيْحَةُ مُصْبِحِينَ ﴿٨٣﴾

83. Tokkel digaalâ xongoloy ken finqissa ken tibbixeeh maacay maacisa keenil obte.

فَمَآ أَغْنَىٰ عَنْهُم مَّا كَانُوا۟ يَكْسِبُونَ ﴿٨٤﴾

84. Tokkel ken maaluu kee ken kalqootay qaleelat urak (orak) sugeeni keenih xiqtem mali Yallih digaalak.

وَمَا خَلَقْنَا ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَآ إِلَّا بِٱلْحَقِّ ۗ وَإِنَّ ٱلسَّاعَةَ لَءَاتِيَةٌ ۖ فَٱصْفَحِ ٱلصَّفْحَ ٱلْجَمِيلَ ﴿٨٥﴾

85. Qaranwaa kee baaxooy, ken nammayih fanal tanim cakkik sa elle ginnem mannu, diggah Qhiyaama edde ugutta wakti yamaatu waam raq mali, toysa Nabiyow atu qaxmeqe qafu keenih (koros kinnuk) abaay, usun kol baaheenim keenih cab.

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ ٱلْخَلَّٰقُ ٱلْعَلِيمُ ﴿٨٦﴾

86. Diggah Nabiyow ku Rabbi ummaanim gineeh isi naqoosah caaloota yaaxigi kinni.

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَٰكَ سَبْعًا مِّنَ ٱلْمَثَانِى وَٱلْقُرْءَانَ ٱلْعَظِيمَ ﴿٨٧﴾

87. Nummah Nabiyow faatica deqsitta suuray malcina aayat takkey kulli salaatal gacam gacsimtaa kee nabah yan Qhuraan koh necee.

لَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِۦٓ أَزْوَٰجًا مِّنْهُمْ

88. Diggah Nabiyow addunyal ama korosuk garu edde hatkisne maaluy

maggo afah yanî fanah isi namma inti sangeelih maruubin, usun Yallal aamine waanamah keenih marookitinaay, Yallaa kee kay farmoyta nummasse moominiinih nacrooraay, Ramma keenih ixxic.

وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَاخْفِضْ جَنَاحَكَ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٨﴾

89. Diggah Nabii Mucammadow ﷺ anu Yallih amri cina mara Yallih digaalak meesiisey meesisso kak baxxaqqa itta kinniyo keenik ixxic.

وَقُلْ إِنِّي أَنَا النَّذِيرُ الْمُبِينُ ﴿٨٩﴾

90. Nabii Mucammadow ﷺ Qhuraan kol oobisneh yahuud kee nasaaral tawraat kee injiiliy usun tu kak nummayseeniih tu kak dirabboyseeni keenil kah oobisne innaah.

كَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى الْمُقْتَسِمِينَ ﴿٩٠﴾

91. Usun (Qhureyshi korosuuy, yahuud kee nasaarâ koros kinnuk) Qhuraan kura kurah hee mara kinnon, tu kaak nummaysaanaah tu kaak dirabboysaanamal.

الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضِينَ ﴿٩١﴾

92. Tokkel Nabii Mucammadow ku Rabbi isil xiibitak nanu diggah Qhiyaamah ayró gino inkih esserenno iyye.

فَوَرَبِّكَ لَنَسْأَلَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٩٢﴾

93. Usun addunyal numtinwwellitte qibaadaa kee wohuk kalah abak suggu iyyeenimil inkih.

عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾

94. Toysa Nabii Mucammadow cakki seecoy ku Rabbi koo kah amrise fayyah, fayya hayisaay, korosut derre cabaay, ken umaanet tu mawin.

فَاصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ ﴿٩٤﴾

95. Diggah Nabiyow nanu Qhureyshi korosih abbobtiy kol anqassah

إِنَّا كَفَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ ﴿٩٥﴾

umaanek koo xiqneh ken bayisneemil.

96. Yallâ luk aka Yalla haa mari, sinni uma taamah ellecabo sarrah Aaxigelon, Addunyaa kee akeeral.

97. Nummah Nabiyow diggah atu usun kok iyyaanamat kaalil ceytam nanu naaxigeh.

98. Toysa Nabii Mucammadow atu isi Rabbi saytunnoysak faylisaay, Yallah salat abaah kaa yaqbude marih num tik, koo biyaktaamak usuk koo xiqelek.

99. Nabii Mucammadow isi Rabbi umman uqbud Rabi koh amma iyyam fanah kaak iyye Yalli.

ٱلَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَ ۚ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٩٦﴾

وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ يَضِيقُ صَدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ ﴿٩٧﴾

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُن مِّنَ ٱلسَّٰجِدِينَ ﴿٩٨﴾

وَٱعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ ٱلْيَقِينُ ﴿٩٩﴾

SUURAT ANNACLI

Makkal Obte, 128 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. A-korosey Yallih Amri (Qhiyaamah Ayro kinnuk) yemeeteeh, xayyooweh, tokkel Nabii sin kah xagnise digaalat maasassakina, agleh kaat hayya haanamak Yalli saytunnooweeh fayya iyyek.

أَتَىٰٓ أَمۡرُ ٱللَّهِ فَلَا تَسۡتَعۡجِلُوهُۚ سُبۡحَٰنَهُۥ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشۡرِكُونَ ١

2. Yalli malayka wacyi luk isi fayxiiy, isi amrih oobisa, isi naqoosak (ambiyaa kee farmoytit kinnuk) isih faxa maral, sinam Yallat agleyta haytaamak meesiisa iyyaanamah, diggah yok sa qibaada cakkisita Yalli mayanak yok meesita qibaada yoh caglisak iyye Yalli.

يُنَزِّلُ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةَ بِٱلرُّوحِ مِنۡ أَمۡرِهِۦ عَلَىٰ مَن يَشَآءُ مِنۡ عِبَادِهِۦٓ أَنۡ أَنذِرُوٓاْ أَنَّهُۥ لَآ إِلَٰهَ إِلَّآ أَنَا۠ فَٱتَّقُونِ ٢

3. Qaranwaa kee baaxo cakkil gine Rabbi agleh kaat hayya haanamak saytunnooweeh, fayya iyyeeh nabah.

خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ بِٱلۡحَقِّۚ تَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشۡرِكُونَ ٣

4. Yalli seehadaytu tiffoytak {daacoyta kinnuk} gine, tokkel usuk Yalli rabeh yan mara mugsa iyyaamal baxxaqqa iyya kaxxa giddi-li kinni.

خَلَقَ ٱلۡإِنسَٰنَ مِن نُّطۡفَةٖ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٞ مُّبِينٞ ٤

5. Yalli lac siinih gineeh, xabcak edde gamittan saray kay xagooruk (dagooruk) bicissaana edde litoonuuh, gersi tuxxiq kee cado kaak takmeenim edde liton.

وَٱلۡأَنۡعَٰمَ خَلَقَهَاۚ لَكُمۡ فِيهَا دِفۡءٞ وَمَنَٰفِعُ وَمِنۡهَا تَأۡكُلُونَ ٥

6. isin ama lacat carra kaa orbissan waqdii kee Saaku kaa dacrissan waqdi walle siinit culussa qaxmaqaane kaat liton.

وَلَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ حِينَ تُرِيحُونَ وَحِينَ تَسْرَحُونَ ﴿٦﴾

7. usuk (lac kinnuk) sin duyyek qilsiimiy sin nafsi gibdi taqabik sa yaafem duude waak yen xer (der) baaxô fanah siinih yakkuqeeh siinih beya, diggah sin Rabbiy tamah siinih abe usuk xuwawli (Allaaqal-li) nacrorli kinni.

وَتَحْمِلُ أَثْقَالَكُمْ إِلَىٰ بَلَدٍ لَّمْ تَكُونُوا۟ بَٰلِغِيهِ إِلَّا بِشِقِّ ٱلْأَنفُسِ ۚ إِنَّ رَبَّكُمْ لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿٧﴾

8. sinaamey sin Rabbi faariisiiy baakil kee okoli siinih gine edde feertaanaah bilqa siinih yakkemkeh, isin aaxige waytaanam (baaburaay, tayyaarooriiy, wohuk kalah tanim kinnuk) siinih gine-le.

وَٱلْخَيْلَ وَٱلْبِغَالَ وَٱلْحَمِيرَ لِتَرْكَبُوهَا وَزِينَةً ۚ وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨﴾

9. Massah yan gita (islaamaninnô diinih gita kinnuk) sin tirtoh baxxaqqa haam Yallal tan, tama gitittet cakkik daggaawa giti edde yan (yahuud kee nasaarâ gita kinnuk) sinaamey Yalli faxinnay iimaanâ fanah inkih tirri sin haak yen.

وَعَلَى ٱللَّهِ قَصْدُ ٱلسَّبِيلِ وَمِنْهَا جَآئِرٌ ۚ وَلَوْ شَآءَ لَهَدَىٰكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٩﴾

10. Sinaamey Yalla kinni Qaraanak lee (rob kinnuk) siinih oobissem, taaquben lee teetik siinih heeh, cooxuy sinni lac elle taylooleeni siinih edde yuysubuke.

هُوَ ٱلَّذِىٓ أَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً لَّكُم مِّنْهُ شَرَابٌ وَمِنْهُ شَجَرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ ﴿١٠﴾

11. Yalli tama leet maggo afah tan buqreey zaytuun kee tamiiraay qinabwaa kee, ummaan caxammixu siinih edde yaysubuke, diggah Yalli tama leet baaxok siinih yayyaaqeemit kay duddaa

يُنۢبِتُ لَكُم بِهِ ٱلزَّرْعَ وَٱلزَّيْتُونَ وَٱلنَّخِيلَ وَٱلْأَعْنَٰبَ وَمِن كُلِّ ٱلثَّمَرَٰتِ ۗ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١١﴾

kee kay inkittinaane tascasse asta edde tan, tamah cubbusaah kas elle geya marah.

وَسَخَّرَ لَكُمُ ٱلَّيۡلَ وَٱلنَّهَارَ وَٱلشَّمۡسَ وَٱلۡقَمَرَۖ وَٱلنُّجُومُ مُسَخَّرَٰتُۢ بِأَمۡرِهِۦٓۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَٰتٖ لِّقَوۡمٖ يَعۡقِلُونَ ١٢

12. Yalla kinni bar kee laqooy, ayroo kee alsa siinih qantem, cutuuka kay amrih qannimte, diggah tohut kay duddaa kee kay inkittinaane tascasse astooti edde tan cubbusaah kas elle geya marah.

وَمَا ذَرَأَ لَكُمۡ فِي ٱلۡأَرۡضِ مُخۡتَلِفًا أَلۡوَٰنُهُۥٓۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَةٗ لِّقَوۡمٖ يَذَّكَّرُونَ ١٣

13. sinaamey Yalli baaxô bagul mutuccu ittam kee caxâ mixuuy wohuk kalah eneyyi ittaamay bisittee kee tuxxiq kak sissini siinih gineeh qane, diggah tohut Yallih duddaa kee kay inkittinaane tascasse asta edde tan kassitaah elle kaskassoowa marah.

وَهُوَ ٱلَّذِي سَخَّرَ ٱلۡبَحۡرَ لِتَأۡكُلُواْ مِنۡهُ لَحۡمٗا طَرِيّٗا وَتَسۡتَخۡرِجُواْ مِنۡهُ حِلۡيَةٗ تَلۡبَسُونَهَاۖ وَتَرَى ٱلۡفُلۡكَ مَوَاخِرَ فِيهِ وَلِتَبۡتَغُواْ مِن فَضۡلِهِۦ وَلَعَلَّكُمۡ تَشۡكُرُونَ ١٤

14. Sinaamey Yalla kinni bad siinih qantem, kaak tassaqqen kullumtak qusba cado tattakammeeninkeh, bilah sarittaanam (Luul kee mirjaanaay wohuk kalah tanim kinnuk) kak tassaqqeeninkeh, seehadaytow kaxxa dawaanikiy baddi bagul gexay baddi lee qanxisa kaal table, tama dawaanikit bahtan Qadaagâ duyyet (kabxat) Yallih rizqhi edde gurrusuttaanaah kaa elle faatittaanamkeh.

وَأَلۡقَىٰ فِي ٱلۡأَرۡضِ رَوَٰسِيَ أَن تَمِيدَ بِكُمۡ وَأَنۡهَٰرٗا وَسُبُلٗا لَّعَلَّكُمۡ تَهۡتَدُونَ ١٥

15. sinaamey Yalli baaxô bagul qaleelay diggi tet hayta teetil hee is sin tasgayyeeh qeegissaamak, tet bagul weeqaytittey lee kak taaqubeenii kee gitittey massah elle gexxaana teetil siinih hee, faxxan rike edde guftaanamkeh.

وَعَلَٰمَٰتٍ ۚ وَبِٱلنَّجْمِ هُمْ يَهْتَدُونَ ﴿١٦﴾

16. Yalli baaxô bagul astootiy (qaleelaa kee wohuk kalah tanim kinnuk) laqo gititteh ascossi siinih takke siinih hee, bar cutuuka faxxan baaxoh mohoodoh ascossi siinih kah abe innah.

أَفَمَن يَخْلُقُ كَمَن لَّا يَخْلُقُ ۗ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١٧﴾

17. Akorosey Yallay tamah inkih giney qibaada cakkisita Yallittey isin qibaadal agleh kaat haytaanay tu-gine waytah inna maay kinni? hinna, toysa Yallih nabna makassittaanaa ?qibaada kaah caglissaanamal.

وَإِن تَعُدُّوا۟ نِعْمَةَ ٱللَّهِ لَا تُحْصُوهَآ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٨﴾

18. Sinaamey isin Yallih niqmoota lowtan way loowo teetik magacissan, diggah Yalli dambi cabti-li xuwaw-li kinni.

وَٱللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ﴿١٩﴾

19. Yalli sin taamoomik qellissaanam kee taybulleenim inkih siinik yaaxigeeh sin elle galte-le.

وَٱلَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْـًٔا وَهُمْ يُخْلَقُونَ ﴿٢٠﴾

20. koros Yallak kalah taqbude Yallitte tu-gintam madudda is koros isi gabat ginte Yallitteh anuk, toysa usun mannal tet yaqbudeenii ?

أَمْوَٰتٌ غَيْرُ أَحْيَآءٍ ۖ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿٢١﴾

21. Woo numtinwwellitte Rabteemik kalah nuwwim hinna, is tet kee tet yaqbude mari ugsumu waa waqdi mataaxiga.

إِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَٰحِدٌ ۚ فَٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱلْـَٔاخِرَةِ قُلُوبُهُم مُّنكِرَةٌ وَهُم مُّسْتَكْبِرُونَ ﴿٢٢﴾

22. Sinaamey sin Yallay dubuk qibaada cakkisita usuk inki Yalla, tokkel ellecaboh Ayro nummayse waa mari ken lubbitte Yallih inkittinaane tangaddeh, usun cakki oggolaanamak kaxxamariinitak.

لَا جَرَمَ أَنَّ ٱللَّهَ يَعۡلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعۡلِنُونَۚ إِنَّهُۥ لَا يُحِبُّ ٱلۡمُسۡتَكۡبِرِينَ ﴿٢٣﴾

23. Nummah Yalli diggah usun abinaa kee maxcok qellisaanam kee yaybulleenim inkih keenik yaaxigeh, diggah usuk kay qibaadak kaxxamariinita mara makicni.

وَإِذَا قِيلَ لَهُم مَّاذَآ أَنزَلَ رَبُّكُمۡ قَالُوٓاْ أَسَٰطِيرُ ٱلۡأَوَّلِينَ ﴿٢٤﴾

24. ama korosuk sin Rabbi Nabii Mucammadal صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيۡهِ وَسَلَّمَ maca oobiseeh keenik axcuk ken essereenik, naharsi marih hayyayyoonaa kee deedal akke waytek oobisem mali iyyan.

لِيَحۡمِلُوٓاْ أَوۡزَارَهُمۡ كَامِلَةً يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ وَمِنۡ أَوۡزَارِ ٱلَّذِينَ يُضِلُّونَهُم بِغَيۡرِ عِلۡمٍۗ أَلَا سَآءَ مَا يَزِرُونَ ﴿٢٥﴾

25. Ama koros deedal maxcot kah yabtem Qhiyaamah ayro sinni dambitte dudda-luk yassukuqeeniih ixxiga maleh makkoysen marih dambittek tu-yassukuqqeenimkeh, woo marih dambittek tu-daggoote kalah, kee sinaamey oobbiya!usun xiiroonul yakkuqeenim manxu uma quukaay.

قَدۡ مَكَرَ ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِمۡ فَأَتَى ٱللَّهُ بُنۡيَٰنَهُم مِّنَ ٱلۡقَوَاعِدِ فَخَرَّ عَلَيۡهِمُ ٱلسَّقۡفُ مِن فَوۡقِهِمۡ وَأَتَىٰهُمُ ٱلۡعَذَابُ مِنۡ حَيۡثُ لَا يَشۡعُرُونَ ﴿٢٦﴾

26. Nummah ama korosuk duma sugte koros sinni farmoytit kee usun luk yemeeten diinih uma malah malisseeh, Yallih amri yemeeteeh, usuk ken xisoosa buxuxuuk siibeeh, amô tabsi irok keenil radeeh, digaala kak cube waan kabuk keenit temeete.

ثُمَّ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ يُخۡزِيهِمۡ وَيَقُولُ أَيۡنَ شُرَكَآءِيَ ٱلَّذِينَ كُنتُمۡ تُشَٰٓقُّونَ فِيهِمۡۚ قَالَ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡعِلۡمَ إِنَّ ٱلۡخِزۡيَ ٱلۡيَوۡمَ وَٱلسُّوٓءَ عَلَى ٱلۡكَٰفِرِينَ ﴿٢٧﴾

27. Tohuk lakal Qhiyaamah ayro Yalli digaalat ken wacarriysaah ken yayqunxeh, sin Yallittek yot agleytiitih hayten maray yok kalah aqbaduk sugteeniy ambiya ada kah abak sugteeni annih teetiiy keenik iyya Yalli, ambiyaa kee moominiinik ixxiga kah

tontocowwime mari iyyeh: A-ayro wacarriysiyyaa kee qunxaaneey digaala Yallaa kee kay farmoytiitil koroosite marih amol tan.

الَّذِينَ تَتَوَفَّىٰهُمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنفُسِهِمْ ۖ فَأَلْقَوُا السَّلَمَ مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِن سُوءٍ ۚ بَلَىٰ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾

28. Malayka koroosannut isi nafsi adlamuk suge marak rooci tayyaaqe waqdi, tokkel usun raba yablen waqdi Yallih amri oggolaanah nanu umaanek tu-abak masuginnino axcuk, nummah isin dirab taceeni ikkal uma-taama abak sugteeniih korosuh sugten keenik iyyan, diggah Yalli isin abak sugten taaamoomi inkih yaaxigeeh teetil sin galte-le.

فَادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا ۖ فَلَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٢٩﴾

29. Toysa isin jahannam girah afoofik cula teetil waarak keenik iyyan, tokkel jahannam gira is manxu gaca dabqii kee madabaay iimaan kee Yallih qibaadak kaxxamariinite marah.

* وَقِيلَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا مَاذَا أَنزَلَ رَبُّكُمْ ۚ قَالُوا خَيْرًا ۗ لِّلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ ۚ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ ۚ وَلَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِينَ ﴿٣٠﴾

30. Moominiiniy Yallak meesittak sin Rabbi Nabii Mucammadal صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ oobisem macaay keenik iyyan waqdi Yalli kayrii kee tirto kaal oobise iyyan, addunyal Yallaa kee kay farmoyta nummayseeh meqe taamoomi abbaasite mari teetil meqe mano-le, usun akeerâ dabqil addunyal keenih tontocowwimeemik taysem-lon, akeeral Yallak meesita marih dabqi manxu meqe dabqiiy (jannat kinnuk).

جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۖ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ ۚ كَذَٰلِكَ يَجْزِي اللَّهُ الْمُتَّقِينَ ﴿٣١﴾

31. Usun akeeral qadni deqsitta jannoota-lon, usun tet culaanaah teetil waaraanaah way teetik mayawqan weeqaytitte guba

teetik gexak, usun tet addal faxxa haanam lon, Yalli isik meesite mara tonnah tan meqe galtoh galta.

32. Moominiiniy koroosannuk saytunaane luk malayka rooci kak tayyaaqek Yallih nagaynan siinil yanayik jannat cula isin meqe taama abak sugteenimih sabbatah keenik itta malayka.

الَّذِينَ تَتَوَفَّىٰهُمُ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمُ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٣٢﴾

33. Koros qambaltaamah lem mali, Rooci teetik tayyaaqe malayka qambalta tet akke waytek, hinnay ku Rabbih amriy digaalah sissikuk teetih yamaatey tet finqisa qambalta tet akke waytek, tama koros Yallaa kee kay farmoyta kah dirabbosse innaah keenik duma sugte koros Yallaa kee kay farmoytit dirabbosseeh Yalli ken finqiseh, Yalli keenit abe finqat ken madlammo, kinnih immay usun koroosannuu kee uma taamat sinni nafsi adlamuk sugen.

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ أَمْرُ رَبِّكَ ۚ كَذَٰلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۚ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَٰكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٣٣﴾

34. Tokkel usun abak sugen uma taamah galtoh Yallih digaalay usun elle anqasak sugeeni keenil obteeh ken xagteeh, maro keenit hayteeh ken bayisseh.

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٣٤﴾

35. Yallat agleytit hayte koros (makki koros kinnuk) Yalli dubuk kaa naqbudem nek faxinnay nee kee nabbobti kaak sa tu aqbudak mananninooy, usuk carammoyse weemik tu carammoysak manannino itte, keenik duma sugte koros tamannah abteeh, tamannah itteh ten usun wohut dirab acayuk,

وَقَالَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا عَبَدْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ نَحْنُ وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَّمْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ ۚ كَذَٰلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۚ فَهَلْ عَلَى الرُّسُلِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿٣٥﴾

tokkel Yalli ken finqiseh, toysa Yallih farmoytiitil baxxaqqa le gudduysiyyak sa maca taniih? tu matan.

36. Nummah ummaan ummattay warrayteh farmoyta rubneh, Yalla dubuk uqbudaay, sheytoonaa kee Yallak kalah uqbuddu haanamak exxeera iyyaanamah, tokkel Yalli tirri heeh Yallih farmoytit kataate mari keenit yanih, cirdeynaaniy (qinaadileela kinnuk) makô gita katattey mako elle dabaqteeh koroositte keenit tanih, toysa isin baaxô bagul gexaay farmoytit dirabboyse marak ellecabo kah tekke inna wagita elle kaskassowtaanankeh.

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولًا أَنِ
ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ وَٱجْتَنِبُوا۟ ٱلطَّٰغُوتَ ۖ
فَمِنْهُم مَّنْ هَدَى ٱللَّهُ وَمِنْهُم مَّنْ حَقَّتْ
عَلَيْهِ ٱلضَّلَٰلَةُ ۚ فَسِيرُوا۟ فِي ٱلْأَرْضِ فَٱنظُرُوا۟
كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٦﴾

37. Nabiyow! ama korosih tirtoh kaxxam baakersimteeh tingicillek, toysa ixig diggah Yalli makkoyse mara tirri mahaay cateyniitiy Yallak kalah kay digaalak ken catta malon.

إِن تَحْرِصْ عَلَىٰ هُدَىٰهُمْ فَإِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِى
مَن يُضِلُّ ۖ وَمَا لَهُم مِّن نَّٰصِرِينَ ﴿٣٧﴾

38. Ama koros Yallal kaxxa xiibah xiibitte Yalli rabe mara mugsa iyyaanamal, yeey usun kah iyyan inna hinnay Yalli nummah rabe mara ugse le, woh nummâ xaganay raq sinniy Yalli isih isil hee kinni, kinnih immay sinaamak maggo mari Yalli rabe mara ugusu waamih dudda lem mayaaxigan.

وَأَقْسَمُوا۟ بِٱللَّهِ جَهْدَ أَيْمَٰنِهِمْ لَا يَبْعَثُ ٱللَّهُ
مَن يَمُوتُ ۚ بَلَىٰ وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا وَلَٰكِنَّ
أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٨﴾

39. Qhiyaamah ayro Yalli isi naqoosa inkih ugsele, tama ayroh ugutuy usun itta elle waana nummah tanim kinnim keenih baxxaqisamkeh,

لِيُبَيِّنَ لَهُمُ ٱلَّذِى يَخْتَلِفُونَ فِيهِ وَلِيَعْلَمَ
ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ أَنَّهُمْ كَانُوا۟ كَٰذِبِينَ ﴿٣٩﴾

koroosite maray Qhiyaamah ayro ugut yanim angadduk suge, diggah usun wohul dirab yacee marah sugeenim sinnik yaaxigeenimkeh.

إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَآ أَرَدْنَٰهُ أَن نَّقُولَ لَهُۥ كُن فَيَكُونُ ﴿٤٠﴾

40. Qhiyaamah ayroh ugut nel xabciniih cagalah Ni maxco nanu tu fanne nee tekkek tik teetik innaah, edde takke iyye Yalli.

وَٱلَّذِينَ هَاجَرُوا۟ فِى ٱللَّهِ مِنۢ بَعْدِ مَا ظُلِمُوا۟ لَنُبَوِّئَنَّهُمْ فِى ٱلدُّنْيَا حَسَنَةً ۖ وَلَأَجْرُ ٱلْءَاخِرَةِ أَكْبَرُ ۚ لَوْ كَانُوا۟ يَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾

41. Yallih sabbatah sinni baaxo cabeeh guurume mari yundullumek lakal, diggah addunyal meqe madabal (Madiina kinnuk) dabqah ken heenno, akeeral usun lon galto (jannat kinnuk) wohuk nabuk raqta sinam woh aaxaguk suginnay.

ٱلَّذِينَ صَبَرُوا۟ وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٤٢﴾

42. Ama maray Yallih sabbatah guurume usun Yallih Amrii kee ken yibbixe gibdaabinal yisbireeh, usun cagalah sinni Rabbil kibal haysite mara kinnon.

وَمَآ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُّوحِىٓ إِلَيْهِمْ ۚ فَسْـَٔلُوٓا۟ أَهْلَ ٱلذِّكْرِ إِن كُنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٤٣﴾

43. Nabii Mucammadow kok duma sugte ummattâ fanah sinaamak labha akke waytek farmoytittek num maruubinnino wacyi keenil oobisak, toysa isin makki korosey tamah nummayse wayteenik siinik duma kitooba (yahuud kee nasaara kinnuk) elle oobisne marak ixxiga le mara keenik essera, ambiya usun seehada kinnim aaxige waak sugteenik keenik ixxic.

بِٱلْبَيِّنَٰتِ وَٱلزُّبُرِ ۗ وَأَنزَلْنَآ إِلَيْكَ ٱلذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٤٤﴾

44. Nabii Mucammadow kok naharat ummattâ fanah rubne farmoytiitil baxxaqqa itta astootii kee kitooba keenil oobisneh, Nabii Mucammadow ama Qhuraan kol

oobisneh sinaamah calaalik tanim kee caraamuk taniimiy keenil obsimte baxxaqqa keenih haytaah, usun kaa cubbusaanaah tirri kaal iyyaanamkeh.

أَفَأَمِنَ ٱلَّذِينَ مَكَرُوا۟ ٱلسَّيِّـَٔاتِ أَن يَخْسِفَ ٱللَّهُ بِهِمُ ٱلْأَرْضَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ ٱلْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٤٥﴾

45. Ama korosuy Yallih farmoyta Mucammad صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ kee kay kataysiisil ada takkeeh uma malah keenih malisse Yalli baaxo keenil xuumusaah hinnay digaala kak akkale waan kabuk keenit tamaateemik amaan maay geen?

أَوْ يَأْخُذَهُمْ فِى تَقَلُّبِهِمْ فَمَا هُم بِمُعْجِزِينَ ﴿٤٦﴾

46. Hinnay usun baaxok baaxo safarak tellemmoomat agxitak baraay laqo gexeenih gacak sugan waqdi Yalli ken yabbixeeh ken finqisaamak usun amaan maay geen? tokkel usun Yallak Yassaqqe maray Yalla taanisa hinnon.

أَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلَىٰ تَخَوُّفٍ فَإِنَّ رَبَّكُمْ لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿٤٧﴾

47. Hinnay usun digaala keenil obtaah tuuy waqdi keenik bayissaamak meesitak sugan waqdi, Yalli ken digaalaah, ken baysaamak amaan maay geen? tokkel diggah sin Rabbi isi ginoh xuwaw li nacror li kinni digaalah keenit yasissikeemik.

أَوَلَمْ يَرَوْا۟ إِلَىٰ مَا خَلَقَ ٱللَّهُ مِن شَىْءٍ يَتَفَيَّؤُا۟ ظِلَٰلُهُۥ عَنِ ٱلْيَمِينِ وَٱلشَّمَآئِلِ سُجَّدًا لِّلَّهِ وَهُمْ دَٰخِرُونَ ﴿٤٨﴾

48. A koros Yalli gineh yaniimiy (Qaleelaa kee cooxuuy wohuk kalah tanim kinnuk) iraawo ley, iraawo kak migdal way kelittaah gural way kak kelittay kummatta ma yablaanaa?usun Yallah aqanxayuk.

وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ مِن دَآبَّةٍ وَٱلْمَلَٰٓئِكَةُ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٤٩﴾

49. Qaranwal tanim kee baaxol taniimiy mutuccu ittaa kee malayka Yallah kummatta usun kay qibaadal kaxxamariinite kalah.

50. Malayka sinni Rabbiy iro keenik raaqak meesitak kay taaqatak edde amrisimtem abta.

يَخَافُونَ رَبَّهُم مِّن فَوْقِهِمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ﴿٥٠﴾

51. Yalli isi naqoosak namma Yalla ma haysitinaay maqbudina, cagalah sin Yallay qibaada cakkisita usuk inki Yalla kinnik, toysa yoo inkittoysaay yoo uqbudaay yok meesita keenik iyye.

۞ وَقَالَ اللَّهُ لَا تَتَّخِذُوا إِلَٰهَيْنِ اثْنَيْنِ ۖ إِنَّمَا هُوَ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ ۖ فَإِيَّايَ فَارْهَبُونِ ﴿٥١﴾

52. Qaranwaa kee Baaxol eneyyi ittam inkih Yalli le, umman qibaadaa kee taaqat usuk le, Yallak kalih iimik meesittaanaah tet taqbudeenim sin celtaa? ma celta.

وَلَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَهُ الدِّينُ وَاصِبًا ۚ أَفَغَيْرَ اللَّهِ تَتَّقُونَ ﴿٥٢﴾

53. sinaamey niqmootak eelle haytaanam inkih Yallak taniih usuk siinih yecee, wohuk lakal umaane (bala kinnuk) sin xagta waqdi dooqa fayya haak kaat xaaqimtan.

وَمَا بِكُم مِّن نِّعْمَةٍ فَمِنَ اللَّهِ ثُمَّ إِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فَإِلَيْهِ تَجْأَرُونَ ﴿٥٣﴾

54. Tohuk lakal Yalli woo umaane (bala kinnuk) fayya siinik haa waqdi, sinaamey siinik maggo horta sinni Rabbit agleyta hayta.

ثُمَّ إِذَا كَشَفَ الضُّرَّ عَنكُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِّنكُم بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ﴿٥٤﴾

55. Usun tamah kah abaanam nanu keenih necee niqmoota yangaddeenimkeh iyyaanama, toysa korosey isin ama addunyal hataka, toysa sin koroosannih ellecabo sarrah aaxigettoonuk, digaala siinil obtu wayta waqdi.

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ ۚ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٥٥﴾

56. Ken (koros kinnuk) uma taamoomik tanim tuxxiq kee tukalak tu kak Aaxige waan numtinwwellittey yaqbudeeniy keenih necee rizqhik maglab

وَيَجْعَلُونَ لِمَا لَا يَعْلَمُونَ نَصِيبًا مِّمَّا رَزَقْنَاهُمْ ۗ تَاللَّهِ لَتُسْأَلُنَّ عَمَّا كُنتُمْ تَفْتَرُونَ ﴿٥٦﴾

kah haana kinni, usun teetit xayyoowaanamkeh, Yalli isil xiibitak diggah isin Qhiyaamah ayro diraabah yol ginnaasitak sugteenimik esserimetton keenik iyya.

وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ ٱلْبَنَٰتِ سُبْحَٰنَهُۥ وَلَهُم مَّا يَشْتَهُونَ ﴿٥٧﴾

57. Ama koros Yallah say xaylo haytaah kaah taaxige malayka kay say xaylo axcuk, Yalli usun diraabaay deedalah kaal haanamak saytunnooweh, usun sinni nafsih lab xayloy yikcineeni haysiteeniih sinnih yeexegen.

وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُم بِٱلْأُنثَىٰ ظَلَّ وَجْهُهُۥ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ ﴿٥٨﴾

58. Keenik (makki koros kinnuk) numuk teynah say awkà kaah toobokeeemil kaa aytukumuseeniih kaah warseenik, wohih faxe waytih fooci kaak dattoowaah milaggoowa num yakke, usuk naqabuu kee rookah miidimak.

يَتَوَٰرَىٰ مِنَ ٱلْقَوْمِ مِن سُوٓءِ مَا بُشِّرَ بِهِۦٓ أَيُمْسِكُهُۥ عَلَىٰ هُونٍ أَمْ يَدُسُّهُۥ فِى ٱلتُّرَابِ ۗ أَلَا سَآءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٥٩﴾

59. Usuk say baxàl kaa aytikumuseenimih sabbatah kaa geyte rookaa kee qaybih meesih isi marak yammooqoreh, xixxibaanee kee qunxaanet anuk tet haysitam kee hinnay nuwwuk burtat tet yabkuneemit agaagulutak, oobbiya!Tah manxu uma meklaay usun abaanam sinnih faxe waan say xaylo Yallah yeexegeeniih sinnih lab xaylo yeexegen waqdi.

لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱلْءَاخِرَةِ مَثَلُ ٱلسَّوْءِ ۖ وَلِلَّهِ ٱلْمَثَلُ ٱلْأَعْلَىٰ ۚ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٦٠﴾

60. Iggimaa kee koroosannuk gexxaamah akeera nummayse waah teetih meqe taamah taamite waa mari qaxumaaneh gacta weelo lon, fayya itta weeloolaa kee dudda Yalli le, usuk isi reedal maysoli isi abtol naggaara.

61. Yalli sinam koroosannuu kee ken uma taamal ken kataataah, digaala keenit aysassakuk suginnay baaxô bagul mutuccu ittam cabak mananna, kinnih immay muggaqsime waktiy yimixxigê fanah ken wadirroysa, tokkel Yalli finqah keenih xage wakti keenih yamaate waqdi dago wakti kaak ma wadirroowaanaay dago wakti kaak ma yaakuman.

وَلَوْ يُؤَاخِذُ ٱللَّهُ ٱلنَّاسَ بِظُلْمِهِمْ مَّا تَرَكَ عَلَيْهَا مِن دَآبَّةٍ وَلَٰكِن يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰٓ أَجَلٍ مُّسَمًّى ۖ فَإِذَا جَآءَ أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَـْٔخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٦١﴾

62. Usun (makki koros kinnuk) sayyoy sinnih niqboonu Yallah yaaxigeeniih kaah haan, ken arrob diraabat yaaba, Diggah nanu Yallih xaqul meqe ellecabo linooh jannatti mara kinnino iyyaanamal, nummaak diggah usun akeeral gira loonuuh, diggah usun tet addal cabbiimaanaah hawwensiman teetil waarak.

وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ مَا يَكْرَهُونَ ۖ وَتَصِفُ أَلْسِنَتُهُمُ ٱلْكَذِبَ أَنَّ لَهُمُ ٱلْحُسْنَىٰ ۚ لَا جَرَمَ أَنَّ لَهُمُ ٱلنَّارَ وَأَنَّهُم مُّفْرَطُونَ ﴿٦٢﴾

63. Yalli isi nafsil xiibitak iyyeh : nummah Nabii Mucammadow kok duma warrayte ummattâ fanah farmoytit rubneeh, sheytan ken (ummatta kinnuk) uma taamoomi keenit bilqiseh, tokkel usuk asaaku addunyal ken awlaytuy ken cata kinni, usun akeeral ken qansarissa digaala lon.

تَٱللَّهِ لَقَدْ أَرْسَلْنَآ إِلَىٰٓ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ فَزَيَّنَ لَهُمُ ٱلشَّيْطَٰنُ أَعْمَٰلَهُمْ فَهُوَ وَلِيُّهُمُ ٱلْيَوْمَ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦٣﴾

64. Nabii Mucammadow nanu Qhuraan kitab kol kah oobisnem mannu sinam diini caagidik itta elle waytem kaal baxxaqqa keenih haytamkeh iyyaanam akke waytek, Qhuraan tirtoo kee nacrooru kaa nummayseeh kaal taamita marah.

وَمَآ أَنزَلْنَا عَلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ إِلَّا لِتُبَيِّنَ لَهُمُ ٱلَّذِى ٱخْتَلَفُوا۟ فِيهِ ۙ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٦٤﴾

65. Yalli qaraanak robti lee oobiseeh baaxô edde yuynuwweeh tet bagul coox edde yuysubuke is qabaarah kafteeh rabteek gamadal, diggah tamahat Yallih duddaa kee kay inkittinaane tascasse asta edde tan tu yaabbeeh cubbusaah raaqisa marah.

وَٱللَّهُ أَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَأَحْيَا بِهِ ٱلْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَآ ۗ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٦٥﴾

66. sinaamey diggah isin lacat (gaalaay, laay, illiiy, wadar kinnuk) kas elle geytaanam liton, nanu kay bagut taniimik canay saytuniy xullee kee qabalak fanak yawqe sin nafqe, usuk tamu muquk katlal xabcinuk ooba kaa nakah yan marak.

وَإِنَّ لَكُمْ فِى ٱلْأَنْعَٰمِ لَعِبْرَةً ۖ نُّسْقِيكُم مِّمَّا فِى بُطُونِهِۦ مِنۢ بَيْنِ فَرْثٍ وَدَمٍ لَّبَنًا خَالِصًا سَآئِغًا لِّلشَّٰرِبِينَ ﴿٦٦﴾

67. Sinaamey Yalli siinih yecee niqmootak tanim, tamiiraa kee qinabwâ mexexuk gocoyuy edde taskireenii kee meqe rizqhiy tattakammeeni kaak haysittan, (tamah gocoy caraamu yakkek duma oobe Aayat kinnuk) diggah amahat Yallih duddaa kee kay inkittinaane tascasse asta edde tan kaskassoowa marah.

وَمِن ثَمَرَٰتِ ٱلنَّخِيلِ وَٱلْأَعْنَٰبِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرًا وَرِزْقًا حَسَنًا ۗ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾

68. Nabiyow ku Rabbi diidaaleh qaleelaa kee cooxuuy seehada xissa daaswal qarwa haysit iyyaanam teetih yescesseeh tet yiysixxige.

وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى ٱلنَّحْلِ أَنِ ٱتَّخِذِى مِنَ ٱلْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ ٱلشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ ﴿٦٨﴾

69. Tohuk lakal ummaan caxammixuu kee qobooruk akumaay ku Rabbih gitittet baye kalah xabcinuk culaay gexay edde gac iyyaaanam teetih yescesse, tet baguk bisi kak sissini malab yawqe sinaamah biyookak diwa edde anuk, diggah wohut

ثُمَّ كُلِى مِن كُلِّ ٱلثَّمَرَٰتِ فَٱسْلُكِى سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا ۚ يَخْرُجُ مِنۢ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَٰنُهُۥ فِيهِ شِفَآءٌ لِّلنَّاسِ ۗ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٦٩﴾

Yallih duddaa kee kay inkittinaane tascasse asta edde tan cubbusaah kas elle geya marah.

70. Yalla kinni sin ginteeh, wakti siinik gaba kala waqdi sin qiddam (rabissam), siinik qumrik gaca qumriy edde ebeebaanaah aaxaguk yeneenimik tu edde aaxige wayya haanam fanah gacsima mari siinik yanih, diggah Yalli ixxiga li dudda li kinni.

وَٱللَّهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَفَّىٰكُمْ ۗ وَمِنكُم مَّن يُرَدُّ إِلَىٰٓ أَرْذَلِ ٱلْعُمُرِ لِكَيْ لَا يَعْلَمَ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْـًٔا ۗ إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ﴿٧٠﴾

71. Yalli addunyal rizqhik siinih yeceemil garu garul siinik muxxuseh, tokkel Yalli siinik maalu kah yeceeh muxxuse mari sinni rizqhi ken gaba tamlike naqoosal gacsa mara hinnon inki gide edde aalluk, tokkel usun Yallih niqmataa yangaddeenim? agleyta kaal haanamal.

وَٱللَّهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ فِى ٱلرِّزْقِ ۚ فَمَا ٱلَّذِينَ فُضِّلُوا۟ بِرَآدِّى رِزْقِهِمْ عَلَىٰ مَا مَلَكَتْ أَيْمَـٰنُهُمْ فَهُمْ فِيهِ سَوَآءٌ ۚ أَفَبِنِعْمَةِ ٱللَّهِ يَجْحَدُونَ ﴿٧١﴾

72. Yalli sin nafsik agabuy sin weelo le siinih gine, sin agabuk xayloo kee xaylô xaylo siinih heeh gine, maaqooqak meqem rizqhih siinih yecee, tokkel usun deedalah numtinwwellitte nummaysaanaah usun Yallih niqmat yangaddeenii? kaal koroositak.

وَٱللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ أَنفُسِكُمْ أَزْوَٰجًا وَجَعَلَ لَكُم مِّنْ أَزْوَٰجِكُم بَنِينَ وَحَفَدَةً وَرَزَقَكُم مِّنَ ٱلطَّيِّبَـٰتِ ۚ أَفَبِٱلْبَـٰطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَتِ ٱللَّهِ هُمْ يَكْفُرُونَ ﴿٧٢﴾

73. Ama koros Yallak kalah Qaranwaa kee baaxok rizqhik tu keenih amlike waytaah, wohuh dudda aalle waytam taqbude.

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا مِّنَ ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ شَيْـًٔا وَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٧٣﴾

74. Isin tama numtinwwellitte tu xiqewaytam teetik teexegeenik, toysa sinaamey Yallah ceelalloola maagarina, diggah Yalli isin

فَلَا تَضْرِبُوا۟ لِلَّهِ ٱلْأَمْثَالَ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٧٤﴾

abtaanam yaaxigeeh, isin edde tanin umaane mataaxigan.

75. Yalli koros edde tanih tan umaane baxxaqqa edde haa ceelallo yoogore : naqasuy tu abam duude waa kee aka numuy culul baxah yaniy calaaalih yan rizqhiy meqe kah neceey woo rizqhi qellisak ayballayuk yacee maay missowtaah? ma missowta, fayla dubuk Yalli le tannah tan baxxaqqa neh abe waqdi, wonna hinnay keenik maggo mari faylaa kee niqmoota Yalli lem mayaaxiga.

*ضَرَبَ ٱللَّهُ مَثَلًا عَبْدًا مَّمْلُوكًا لَّا
يَقْدِرُ عَلَىٰ شَىْءٍ وَمَن رَّزَقْنَٰهُ مِنَّا رِزْقًا حَسَنًا
فَهُوَ يُنفِقُ مِنْهُ سِرًّا وَجَهْرًا ۖ هَلْ يَسْتَوُۥنَ ۚ
ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾

76. Yalli agleytit iset haanam deedal kinniimil aka ceelallo yoogore : namma numuy tii kak duuday tu aaxige waah, tu duude waay isi abbal taqabi yakkey, kaa elle ayfukkuninnaanih gambik kayrih baaham aalle waa kee, aka numuy qaafiyatah yaniy isih qado gitay massa leh bagul anuk qadaalatal amrisa kaslê xaqul tama namma num maay massowta? mamassowta.

وَضَرَبَ ٱللَّهُ مَثَلًا رَّجُلَيْنِ أَحَدُهُمَآ
أَبْكَمُ لَا يَقْدِرُ عَلَىٰ شَىْءٍ وَهُوَ كَلٌّ عَلَىٰ
مَوْلَىٰهُ أَيْنَمَا يُوَجِّههُّ لَا يَأْتِ بِخَيْرٍ ۖ هَلْ
يَسْتَوِى هُوَ ۙ وَمَن يَأْمُرُ بِٱلْعَدْلِ ۙ وَهُوَ عَلَىٰ
صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٧٦﴾

77. Yalli Qaranwaa kee baaxô bagul qellitti ittam inkih le, Qhiyaamah ayrô caagid mamuutul sissikaanê gibdah intî waliqqah gide akke waytek kalah tu hinna, hinnay wohuk sissikaaneh xayuk lafitak raaqa, diggah Yalli ummaan iimih dudda li kinni.

وَلِلَّهِ غَيْبُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ وَمَآ
أَمْرُ ٱلسَّاعَةِ إِلَّا كَلَمْحِ ٱلْبَصَرِ أَوْ هُوَ
أَقْرَبُ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿٧٧﴾

78. Yalli sin inaanih bagittek isin taaxige kalah sin yeyyeeqe, maabbaay, mabulwaa kee lubbitte siinih hee, isin tama niqmootal kaa faatittaanamkeh.

وَٱللَّهُ أَخْرَجَكُم مِّنۢ بُطُونِ أُمَّهَٰتِكُمْ
لَا تَعْلَمُونَ شَيْـًٔا وَجَعَلَ لَكُمُ ٱلسَّمْعَ
وَٱلْأَبْصَٰرَ وَٱلْأَفْـِٔدَةَ ۙ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٧٨﴾

79. Tama koros haadâ fanah mawagittaa? Yalli qaran bagul haadiyya teetih xabbacoysak, Yallak sa radimik tet tayseedem anee kalah, Diggah wohut Yallih duddaa kee kay inkittinaane tascasse astooti edde tan yeemene marah.

أَلَمْ يَرَوْا۟ إِلَى ٱلطَّيْرِ مُسَخَّرَٰتٍ فِى جَوِّ ٱلسَّمَآءِ
مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا ٱللَّهُ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ
لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٧٩﴾

80. Yalli sin qarwak elle sabhalaltaanaah madabah haysittaanam siinih abe mandaral, lacak aroobaa kee gaaliibik qarway, siinik guuroh ayroo kee siinik noktimah ayrot haliffi haysittaana siinih abe, illi xagooruuy gaali xagor kee wadár xagooruk sartan kee fidooday edde hataktaana siinih abe qumri siinik yanih gide.

وَٱللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّنۢ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا وَجَعَلَ
لَكُم مِّن جُلُودِ ٱلْأَنْعَٰمِ بُيُوتًا تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ
ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ إِقَامَتِكُمْ ۙ وَمِنْ أَصْوَافِهَا
وَأَوْبَارِهَا وَأَشْعَارِهَآ أَثَٰثًا
وَمَتَٰعًا إِلَىٰ حِينٍ ﴿٨٠﴾

81. Yalli gineh yaniimik silaaloola siinih hee ayrok edde silaalittoonuh, qaleelak edde cultan gabol siinih hee, saray niqnaa kee xabcak sin reebisa siinih abe, birtak qebti waqdi silaacay atkaa kee mudumuk sin reebisa siinih hee, Yalli tannah tan niqmoota siinih kah yecee innaah, diini niqmoota siinih duudusele, Yallih amri oggoltaanaah qibaada kaah caglissaanamkeh.

وَٱللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّمَّا خَلَقَ ظِلَٰلًا وَجَعَلَ
لَكُم مِّنَ ٱلْجِبَالِ أَكْنَٰنًا وَجَعَلَ
لَكُمْ سَرَٰبِيلَ تَقِيكُمُ ٱلْحَرَّ
وَسَرَٰبِيلَ تَقِيكُم بَأْسَكُمْ ۚ كَذَٰلِكَ يُتِمُّ
نِعْمَتَهُۥ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْلِمُونَ ﴿٨١﴾

82. Tokkel Nabiyow usun iimaanat derre cabeeniih koo dirabboyseenik, cagalah kol tanim baxxaqqa iyya gudduysiyya kinni.

فَإِن تَوَلَّوْا۟ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ ٱلْبَلَٰغُ ٱلْمُبِينُ ﴿٨٢﴾

83. Ama koros niqmat Yallih xaquk yanim taaxigeeh, sarra kaa tangaddeh, keenik maggo mari korosuh yan.

يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ ٱللَّهِ ثُمَّ يُنكِرُونَهَا
وَأَكْثَرُهُمُ ٱلْكَٰفِرُونَ ﴿٨٣﴾

وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِن كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا ثُمَّ لَا يُؤْذَنُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٨٤﴾

84. Nabiyow keenih cus : kulli ummattal le Nabii sumaaqitu waah ken ugusnu wayna ayro, tohuk lakal koroosite marah idni mayantacawwima umaanek abeenimih malkit malkitoonuh, toobaa kee meqe taamâ fanah gacaanamat sinni Rabbi leedisaanam keenik messeran.

وَإِذَا رَءَا ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ ٱلْعَذَابَ فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٨٥﴾

85. Koroosite mari akeeral girâ digaala yabalu waa waqdi, tokkel girâ digaala keenil masalcisintaay usun teetik dago wakti mawadirroysiman.

وَإِذَا رَءَا ٱلَّذِينَ أَشْرَكُوا۟ شُرَكَآءَهُمْ قَالُوا۟ رَبَّنَا هَٰٓؤُلَآءِ شُرَكَآؤُنَا ٱلَّذِينَ كُنَّا نَدْعُوا۟ مِن دُونِكَ ۖ فَأَلْقَوْا۟ إِلَيْهِمُ ٱلْقَوْلَ إِنَّكُمْ لَكَٰذِبُونَ ﴿٨٦﴾

86. Yallat agleytit haak yen mari, usun agleh kaat haak yenen agleytit yablen waqdi, Ni Rabbow tah nagleytiitiy kok kalah aqbudak sugne iyyan, tokkel too agleytit maxco keenil gacissa: diggah isin dirableela kinniton keenik axcuk.

وَأَلْقَوْا۟ إِلَى ٱللَّهِ يَوْمَئِذٍ ٱلسَّلَمَ ۖ وَضَلَّ عَنْهُم مَّا كَانُوا۟ يَفْتَرُونَ ﴿٨٧﴾

87. Ama koros Qhiyaamah ayro Yallih amrih oggol taybulleeh kaah taqunxeh, usun diraabah ginnaasitak sugen numtinwwellitte keenik qellittaah baytah.

ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَصَدُّوا۟ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ زِدْنَٰهُمْ عَذَابًا فَوْقَ ٱلْعَذَابِ بِمَا كَانُوا۟ يُفْسِدُونَ ﴿٨٨﴾

88. Nabiyow koroositeeh sinam Yallih gitak waase maral digaala digaalak bagul keenil osisne, addunyal koroosannuu kee uma taamat baaxo bayisak sugeenimih sabbatah.

وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِى كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِم مِّنْ أَنفُسِهِمْ ۖ وَجِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَىٰ هَٰٓؤُلَآءِ ۚ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ تِبْيَٰنًا

89. Nabiyow! kulli ummattak Nabiiy keenik yaniy keenil sumaaqitu waa ugusnu waynaah, tama kummattal sumaaqah koo bahnu

لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ ﴿٨٩﴾

wayna ayro keenih cus, diggah Qhuraan kitaabay usun kak ceyitti iyyaanamih baxxaqqa addal kak tani kol oobisne, muslimiinih tirtoo kee nacrooruuy ayti kumá yakkê gidih kaa oobisne.

*إِنَّ ٱللَّهَ يَأْمُرُ بِٱلْعَدْلِ وَٱلْإِحْسَٰنِ وَإِيتَآئِ ذِى ٱلْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ ٱلْفَحْشَآءِ وَٱلْمُنكَرِ وَٱلْبَغْىِ ۚ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٩٠﴾

90. Diggah Yalli tama Qhuraanal sinam isi cakkii kee isi naqoosâ cakki qadaalat dacrissankeh ken amrisa, isi qibaada yaymaaqeeniih usuk keenil hee fardi elle faxxiimannal abaanaah, kay naqoosah yamqeenimih ken amrisa, Ramad le mara xakbaanaah ken cakki keenih yaceenimil ken amrisa, Yalli sinam maxcoocaa kee abinak qaxumaamak ken waasa, koroosannuu kee uma taamaay seehadâ dulmii kee caddok taturuk ken waasa, Yalli tama sin kah amrissi heem kee sin kak waassa heemil kassis siinit aba, tamah kassittaanaah edde tantifiqeeninkeh.

وَأَوْفُوا۟ بِعَهْدِ ٱللَّهِ إِذَا عَٰهَدتُّمْ وَلَا تَنقُضُوا۟ ٱلْأَيْمَٰنَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلْتُمُ ٱللَّهَ عَلَيْكُمْ كَفِيلًا ۚ إِنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿٩١﴾

91. Xagana cultan waqdi Yallih xaganaa kee kay naqoosah xagana duudusa, abten xiiba maggalina diggi tet hayteeniik gamadal, nummah isin Yalla dacayrih sinnit hee mara kinniton xagana kaah culten waqdi, diggah Yalli isin abba haytaanam inkih yaaxigeh.

وَلَا تَكُونُوا۟ كَٱلَّتِى نَقَضَتْ غَزْلَهَا مِنۢ بَعْدِ قُوَّةٍ أَنكَٰثًا تَتَّخِذُونَ أَيْمَٰنَكُمْ دَخَلًۢا بَيْنَكُمْ أَن تَكُونَ أُمَّةٌ هِىَ أَرْبَىٰ مِنْ أُمَّةٍ ۚ إِنَّمَا يَبْلُوكُمُ ٱللَّهُ بِهِۦ ۚ وَلَيُبَيِّنَنَّ لَكُمْ يَوْمَ

92. Isin xagni makiyyah barray akat gintey usuk maqar baahek lakal mayfalaalakah kaa teyfeleelekeh inna makkina, sinni xiibaabi sittin fanal ganoh haysite mara tikki itteenih, xagana kah culten

ٱلْقِيَٰمَةِ مَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٩٢﴾

ummatak seehadaa kee maaluh maggo ummatta yekkeenimih sabbatah, cagalah Yalli xagni duudusiyyay sin kah amriset sin mokkorah siinik cina num kee oggola num yablenkeh, diggah Yalli addunyal itta elle waak teneenim baxxaqqa siinih heele Qhiyaamah ayro.

وَلَوْ شَآءَ ٱللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَٰحِدَةً وَلَٰكِن يُضِلُّ مَن يَشَآءُ وَيَهْدِى مَن يَشَآءُ ۚ وَلَتُسْـَٔلُنَّ عَمَّا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾

93. Yalli faxinnay inki ummatay inki diini le sin abak yen, kinnih immay Yalli isih faxa mara makkoysaah isih faxa mara tirri haa, diggah isin Qhiyaamah ayro inkih esserimetton addunyal abak sugteenimik.

وَلَا تَتَّخِذُوٓا۟ أَيْمَٰنَكُمْ دَخَلًۢا بَيْنَكُمْ فَتَزِلَّ قَدَمٌۢ بَعْدَ ثُبُوتِهَا وَتَذُوقُوا۟ ٱلسُّوٓءَ بِمَا صَدَدتُّمْ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ ۖ وَلَكُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٩٤﴾

94. Sinni xiibaabi sittin fanal ganoo kee baaxô baysah mahaysitina islaamaninno gital dadooba siinik daabinteeh diggi ittek lakal siinik aftucelek, Yallih gitak sinam waassaanamih sabbatah addunyal digaala tammoysettoonuuh, isin akeeral kaxxa digaala liton.

وَلَا تَشْتَرُوا۟ بِعَهْدِ ٱللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا ۚ إِنَّمَا عِندَ ٱللَّهِ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٩٥﴾

95. Yallih xagana maggalina addunyâ dago duyye edde xaamittoonuh, cagalah Yallih xaqul tanim is kayrih siinih tayseh isin woh yaaxige mara tekkeenik.

مَا عِندَكُمْ يَنفَدُ ۖ وَمَا عِندَ ٱللَّهِ بَاقٍ ۗ وَلَنَجْزِيَنَّ ٱلَّذِينَ صَبَرُوٓا۟ أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾

96. Isin addunyak litoonum tambaxeeh, Yallih xaqul rizqhii kee galtok tanim raqtaah matanbaxa, diggah Yallih taaqat kee gibdaabinal yisbire marah ken meqe taamah galtok tayse galtoh ken galtenno usun meqe taamak abak sugeenimil.

مَنْ عَمِلَ صَٰلِحًا مِّن ذَكَرٍ أَوْ أُنثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُۥ حَيَوٰةً طَيِّبَةً ۖ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٩٧﴾

97. Meqe taama abite mari lab num tekkek hinnay say num tekkek usuk moomintuh anuk, toysa addunyal meqe manoy satta edde iyya kaah aceenno, usun aben meqe taamah galtok tayse galtoh ken galtenno usun meqe taamak abak sugeenimil.

فَإِذَا قَرَأْتَ ٱلْقُرْءَانَ فَٱسْتَعِذْ بِٱللَّهِ مِنَ ٱلشَّيْطَٰنِ ٱلرَّجِيمِ ﴿٩٨﴾

98. Nabiyow Qhuraan takriyem faxxa waqdi, toysa Yalli isi Racmatak yeyxeere sheytanih umaanek yalla maggansit.

إِنَّهُۥ لَيْسَ لَهُۥ سُلْطَٰنٌ عَلَى ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٩٩﴾

99. Diggah usuk (Sheytan kinnuk) Yallaa kee kay farmoyta nummayseeh sinni Rabbil kelte mara makkoysaamih dudda mali.

إِنَّمَا سُلْطَٰنُهُۥ عَلَى ٱلَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُۥ وَٱلَّذِينَ هُم بِهِۦ مُشْرِكُونَ ﴿١٠٠﴾

100. Cagalah usuk makkoysu duudam kaa awlah haysiteeh cato kaat faxa maraa kee usuk keenit abeh yan makkoysiyyah Yallat agleyta haa mara.

وَإِذَا بَدَّلْنَآ ءَايَةً مَّكَانَ ءَايَةٍ ۙ وَٱللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُنَزِّلُ قَالُوٓا۟ إِنَّمَآ أَنتَ مُفْتَرٍۭ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٠١﴾

101. Madqooqik oobisnaamah aayat aka aayatih aracat nabiddile waqdi, Yalli isi naqoosah meqeemiy kayri keenik edde yaniy oobisa yaaxigeh, koros : Mucammadow ﷺ cagalah atu Yalli axce weem Yallal diraabah ginnaasite kinnito itte, Nabii Mucammadow ﷺ usun kah iyyan inna hinnay keenik maggo mari sinni Rabbih madqooqi ma yaaxiga.

قُلْ نَزَّلَهُۥ رُوحُ ٱلْقُدُسِ مِن رَّبِّكَ بِٱلْحَقِّ لِيُثَبِّتَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَهُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ ﴿١٠٢﴾

102. Nabiyow ama korosuk :ama Qhuraan anu innih kaa ma ginnaasitinniyoy ku Rabbih xaquk jibriiliy roocal Qhudsi deqsita

cakkil kaa oobisê kal keenik ixxic, usuk (Qhuraan kinnuk) yeemene mara iimaanal diggi haah, muslimiinih tirtoo kee aytikuma yakkenkeh.

وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ إِنَّمَا يُعَلِّمُهُۥ بَشَرٌ ۗ لِّسَانُ ٱلَّذِى يُلْحِدُونَ إِلَيْهِ أَعْجَمِىٌّ وَهَٰذَا لِسَانٌ عَرَبِىٌّ مُّبِينٌ ﴿١٠٣﴾

103. Nummah tama koros cagalah Nabii Qhuraan barissam seehadaytu ittam naaxigeh, tokkel Nabii Mucammad ﷺ edde barsaanah kak iyyan af, fan kak kelsaanam qajam numuuy, tah qarab afay baxxaqqa iyya kinniih Nabii Qarabtu kinnik Qajam num mannal kaa barsaa? iyyan.

إِنَّ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ لَا يَهْدِيهِمُ ٱللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٠٤﴾

104. Diggah Yallih aayoota nummayse waa mara Yalli tirri mahaay usun qansarissa digaala lon akeeral.

إِنَّمَا يَفْتَرِى ٱلْكَذِبَ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ ۖ وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْكَٰذِبُونَ ﴿١٠٥﴾

105. Cagalah dirab ginnaasittam Yallih aayoota nummayse waa mara, woo mari usun dirableela kinnon.

مَن كَفَرَ بِٱللَّهِ مِنۢ بَعْدِ إِيمَٰنِهِۦٓ إِلَّا مَنْ أُكْرِهَ وَقَلْبُهُۥ مُطْمَئِنٌّۢ بِٱلْإِيمَٰنِ وَلَٰكِن مَّن شَرَحَ بِٱلْكُفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِّنَ ٱللَّهِ ۖ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠٦﴾

106. Cagalah Yallal dirab ginnaasittam yeemenek lakal koroosanni qangarat yaabe numu, toysa woo numul Yallih Naqbi yan, koroosanni qangarat yaabankeh dirkisen numuy iimaanat lubbi satta kak iyyay rabi meesih teetit yaabe akke waytek, kinnih immay koroosanni qangarat lubbi satta kak axcuk yaabe numul, toysa too maral Yallih naqbi yaniih akeeral kaxxa digaala lon.

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمُ ٱسْتَحَبُّوا۟ ٱلْحَيَوٰةَ ٱلدُّنْيَا عَلَى ٱلْءَاخِرَةِ وَأَنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿١٠٧﴾

107. Toh kah ken geytem diggah usun akeerak addunyâ manoo kee tet bilhada dooriteenimih sabbata, diggah Yalli koroosite mara tirri mahaa.

108. Woh Yalli koroosannut lubbitteey aytii kee intiita kak alfe mara kinni, woo mari usun Yalli digaalak keenih massoyseemik garcite mara kinnon.

أُولَٰئِكَ ٱلَّذِينَ طَبَعَ ٱللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَسَمْعِهِمْ وَأَبْصَٰرِهِمْ ۖ وَأُولَٰئِكَ هُمُ ٱلْغَٰفِلُونَ ﴿١٠٨﴾

109. Nummaak diggah usun akeeral finqiteeh kasaarite mara kinnon.

لَا جَرَمَ أَنَّهُمْ فِى ٱلْءَاخِرَةِ هُمُ ٱلْخَٰسِرُونَ ﴿١٠٩﴾

110. Tohuk lakal diggah Nabiyow, ku Rabbi makkal boolayseeniih burten maray koros digaalat mokkorimek lakal Madiinâ fanah guurumey sarra Yallih gital yingicilleeh gibdaabinal yisbire, diggah ku Rabbi keenit tekke mokkorok yotoobeenik lakal dambi cabti li xuwaw li kinni.

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ هَاجَرُوا۟ مِنۢ بَعْدِ مَا فُتِنُوا۟ ثُمَّ جَٰهَدُوا۟ وَصَبَرُوٓا۟ إِنَّ رَبَّكَ مِنۢ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١١٠﴾

111. Nabiyow Qhiyaamah ayro kulli nafsi isi nafsik umaane catamkeh giddiyak yamaate ayro keenih cus, kulli nafsi abiteemih galto kaah dudusumta usun andullume kalah.

* يَوْمَ تَأْتِى كُلُّ نَفْسٍ تُجَٰدِلُ عَن نَّفْسِهَا وَتُوَفَّىٰ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١١١﴾

112. Yalli magaalak teynâ (makka kinnuk) maray saayaay sattat sugey rizqhi kah kulli gambik manguk kah amaatuk sugey Yallih niqmat yengeddeeh elle koroositey Yalli qulul kee meesî digaala tammoyse maral ceelallo yoogore, usun koroosannuu kee umaanet baaxo bayisak sugeenimih sabbatah.

وَضَرَبَ ٱللَّهُ مَثَلًا قَرْيَةً كَانَتْ ءَامِنَةً مُّطْمَئِنَّةً يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِّن كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ بِأَنْعُمِ ٱللَّهِ فَأَذَٰقَهَا ٱللَّهُ لِبَاسَ ٱلْجُوعِ وَٱلْخَوْفِ بِمَا كَانُوا۟ يَصْنَعُونَ ﴿١١٢﴾

113. Nummah keenik yanih yan farmoyti (Nabii Mucammad ﷺ kinnuk) keenih yemeeteeh kaa dirabboyseenih,

وَلَقَدْ جَآءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْهُمْ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمُ ٱلْعَذَابُ وَهُمْ ظَٰلِمُونَ ﴿١١٣﴾

tokkel digaala ken tibbixeh usun sinni nafsi koroosannut yudlume mara yekkeenimih sabbatah.

فَكُلُوا۟ مِمَّا رَزَقَكُمُ ٱللَّهُ حَلَٰلًا طَيِّبًا وَٱشْكُرُوا۟ نِعْمَتَ ٱللَّهِ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿١١٤﴾

114. Sinaamey Yalli siinih yeceeh yan rizqhi calaalih anuk maquk akuma, isin Yallih niqmat faatita nummah dubuk kaa yaqbudeeh kay amri oggola mara tekkeenik.

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ ٱلْمَيْتَةَ وَٱلدَّمَ وَلَحْمَ ٱلْخِنزِيرِ وَمَآ أُهِلَّ لِغَيْرِ ٱللَّهِ بِهِۦ ۖ فَمَنِ ٱضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١١٥﴾

115. Cagalah Yalli caraamu siinil abem lacak barugaa kee yasguuden lacak caxta qabalaay cereyyâ cado, Yallih migaaqak kalih migaq elle xagen lacih cado, kinnih immay seehadayti qululuh rabu waamih meesih tama caraamuk taniimih makmot kaa kafissam tenek usuk cadô fayxih tet akme weeh makmot caddok edde tature week, toysa diggah Yalli dambi cabti-li xuwaw-li.

وَلَا تَقُولُوا۟ لِمَا تَصِفُ أَلْسِنَتُكُمُ ٱلْكَذِبَ هَٰذَا حَلَٰلٌ وَهَٰذَا حَرَامٌ لِّتَفْتَرُوا۟ عَلَى ٱللَّهِ ٱلْكَذِبَ ۚ إِنَّ ٱلَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ ﴿١١٦﴾

116. Korosey diraabah sin arrob weeloysaamah Yalli caraamu abeemik ah calaali maxcinaay, Yalli calaali abeemik tah caraamu maxcina, Yallal dirab ginnaasittaanankeh, diggah Yallal dirab ginnaasita mari mayaffoofaay mayasillima addunyaay akeeral.

مَتَٰعٌ قَلِيلٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١١٧﴾

117. Usun (koros kinnuk) addunyal aban hatak dago hataka, usun akeeral ken qansarissa digaala lon.

وَعَلَى ٱلَّذِينَ هَادُوا۟ حَرَّمْنَا مَا قَصَصْنَا عَلَيْكَ مِن قَبْلُ ۖ وَمَا ظَلَمْنَٰهُمْ وَلَٰكِن كَانُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١١٨﴾

118. Nabii Mucammadow nanu yahuud kinnino iyye maral carammosneemiy ahak duma anqaam deqsitta suural kol

maaqneeh koh warisnel nanu ken madlammino, kinnih immay usun koroosannuu kee uma taamat sinni nafsi sinnih adlamuk sugeenî kalah.

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَٰلِكَ وَأَصْلَحُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١١٩﴾

119. Nabii Mucammadow tohuk lakal diggah ku Rabbi iggimat umaane abeeh tohuk lakal woo uma taamoomik Yallal yotoobeeh isi taamoomi yessemeqqe marah diggah ku Rabbi too toobah lakal dambi cabti li xuwaw li kinni.

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٢٠﴾

120. Diggah Nabii Ibraahim kayri miraacay maqaanel katyaanah suge, usuk Yallih amri oggolak deedal diinittek cakki diini (islaam diini kinnuk) fan kelitak suge, usuk Yallat agleyta haa marih numuh masuginnaay ken makkinna.

شَاكِرًا لِأَنْعُمِهِ اجْتَبَاهُ وَهَدَاهُ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٢١﴾

121. Usuk (Nabii Ibraahim kinnuk) Yallih niqmootay Yalli kaah yeceel Yalla faatita numuh suge, Yalli isi farmoh kaa dooriteeh massa-le gitâ (islaam diini kinnuk) fanah tirri kaa hee.

وَآتَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً ۖ وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٢٢﴾

122. Nabii Ibraahimih addunyal meqe niqmat necee kulli diinih mari kaa faylisaamal, diggah usuk akeeral meqe maray Yalli meqem kah abey jannatal fayya itta qarwa kah yecee marih loowot yan.

ثُمَّ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ أَنِ اتَّبِعْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا ۖ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٢٣﴾

123. Nabii Mucammadow tohuk lakal wacyi kol oobisne Nabii Ibraahim diini (islaam diini kinnuk) katay iyyaanamal, aka diinittê fanah

kaak daggaawe kalah, Nabii Ibraahim Yallat agleyta haa marih numuh masuginna.

إِنَّمَا جُعِلَ ٱلسَّبْتُ عَلَى ٱلَّذِينَ ٱخْتَلَفُوا۟ فِيهِ ۚ وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ فِيمَا كَانُوا۟ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٢٤﴾

124. Cagalah sabti ayro qibaadah yassakaxxeenim Yalli elle heem sinni Nabiih amri cineeh sabti ayrol itta wee mara, (Yahuud kinnuk) diggah ku Rabbi Qhiyaamah ayro ken fan meklele usun itta elle waak sugeenimil.

ٱدْعُ إِلَىٰ سَبِيلِ رَبِّكَ بِٱلْحِكْمَةِ وَٱلْمَوْعِظَةِ ٱلْحَسَنَةِ ۖ وَجَٰدِلْهُم بِٱلَّتِى هِىَ أَحْسَنُ ۚ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَن ضَلَّ عَن سَبِيلِهِۦ وَهُوَ أَعْلَمُ بِٱلْمُهْتَدِينَ ﴿١٢٥﴾

125. Nabii Mucammadow ku Rabbih diinii kee kay madqâ fanah sinam sec, Qhuraan kee ku cadiisiiy meqe kassiisiy kayri ken faxsiisaah umaanek ken yayxeereel, Nabii Mucammadow diinil koo giddiya mara xuwaw kee xabca edde tan giddiy meqeh ken giddis, diggah Nabii Mucammadow ku Rabbi usuk isi gitak makkoote mara yaaxigeeh usuk isi gital tirri iyye mara yaaxigeh.

وَإِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا۟ بِمِثْلِ مَا عُوقِبْتُم بِهِۦ ۖ وَلَئِن صَبَرْتُمْ لَهُوَ خَيْرٌ لِّلصَّٰبِرِينَ ﴿١٢٦﴾

126. Moominiiney sin yadlumeeh caddok siinit tatre maral cane gacissaanam faxxeenik siinil baaheenih innah tanim keenil baaha, isin wohul tisbireeniih umam siinil baahe marah qafu abteenik, qafu abaanam yisbire marah canê gacsak aysuk raqta akeeral galtoh.

وَٱصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ إِلَّا بِٱللَّهِ ۚ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُ فِى ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُونَ ﴿١٢٧﴾

127. Nabiyow Yallih diinih sabbatah adak koo geyteemil isbir, ama gibdaabinak Yalli koo yayyaaqem fanah, atu abta sabri Yallih catoo kee kay fayxi akke waytek kak

geyta ikke mantu, koo cineeh koo nummayse wee marih sabbatah marookitin, Nabiyow usun (koros kinnuk) koh kah malsan uma malah alil kak ceyta num makkin, ken uma malâ sharri keenil gace lek.

128. Diggah Yalli isik meesita maraa kee isi taama yaymaaqe marâ luk yan catoo kee qokoluh.

إِنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلَّذِينَ ٱتَّقَواْ وَّٱلَّذِينَ هُم مُّحْسِنُونَ ﴿١٢٨﴾

SUURAT AL-ISRAA

Makkal Obte, 111 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

سُبْحَٰنَ ٱلَّذِىٓ أَسْرَىٰ بِعَبْدِهِۦ لَيْلًا مِّنَ ٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ إِلَى ٱلْمَسْجِدِ ٱلْأَقْصَا ٱلَّذِى بَٰرَكْنَا حَوْلَهُۥ لِنُرِيَهُۥ مِنْ ءَايَٰتِنَآ ۚ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْبَصِيرُ ﴿١﴾

1. Isi naqasu Nabii Mucammad ﷺ caram masgiidiy makkal yanik aqhsâ masgiidiy (beytal maqhdis masgid kinnuk) dariifa (deraafe) kak barkattosnê fanah bar kaa kuuluse Rabbi saytunnooweh, nanu Ni dudda tascasse astooti kaa naybullemkeh, diggah Yalli usuk ummaanim yaabbi yabali kinni.

وَءَاتَيْنَا مُوسَى ٱلْكِتَٰبَ وَجَعَلْنَٰهُ هُدًى لِّبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ أَلَّا تَتَّخِذُوا۟ مِن دُونِى وَكِيلًا ﴿٢﴾

2. Nabii Muusah tawraat kitab neceeh israa-iil xayloh tirto kaa abne, yok kalah taqbudeeniih elle kelittan Yalla mahaysitina iyyaanam kay addal keenik inne.

ذُرِّيَّةَ مَنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ عَبْدًا شَكُورًا ﴿٣﴾

3. Abbobti kak xuumiyyak naggosneeh Nabii Nuucû luk doynikit nukkuqe marih samadow Yallah abtan qibaadat agleyta kaat mahiina, diggah usuk (Nabii Nuuc kinnuk) Yalla maggom faatita naqasuh suge.

وَقَضَيْنَآ إِلَىٰ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ فِى ٱلْكِتَٰبِ لَتُفْسِدُنَّ فِى ٱلْأَرْضِ مَرَّتَيْنِ وَلَتَعْلُنَّ عُلُوًّا كَبِيرًا ﴿٤﴾

4. israa-iil xayloh tawraat kitaabih addal baaxô (beytal maqhdis baaxo kinnuk) bagul umaane nammadda abettoonuuh kaxxa caddok taturuh taturettoonu iyyaanam keenil mekelleeh keenih warisne.

فَإِذَا جَآءَ وَعْدُ أُولَىٰهُمَا بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَادًا لَّنَآ أُو۟لِى بَأْسٍ شَدِيدٍ فَجَاسُوا۟ خِلَٰلَ

5. Tokkel woo nammaddak naharsi baaxô baysiyyi siinik geytima waqdi nanu linoh nan naqoosay

agiirah taniy gibdi qande le siinit ruubennooh sin buxaaxih fanittel meekite lon, sin qidaanaah seewah sin orbisaanamkeh, tamah yakkuwaa xaganay raq sinni kinni.

وَٱلدِّيَارِۚ وَكَانَ وَعۡدٗا مَّفۡعُولٗا ٥

6. Tohuk lakat israa-iil xayloy iisa siinih keenil gacisneeh maaluu kee xaylo siinih neceeh sin maqarrosneh, sin qaduwwik sin neymeggeeh sin niysiiseh Yallâ fanah tuduureeniih kaah tuqunxeeniih taama siinik temqeemih sabbatah.

ثُمَّ رَدَدۡنَا لَكُمُ ٱلۡكَرَّةَ عَلَيۡهِمۡ وَأَمۡدَدۡنَٰكُم بِأَمۡوَٰلٖ وَبَنِينَ وَجَعَلۡنَٰكُمۡ أَكۡثَرَ نَفِيرًا ٦

7. Israa-iil xayloy taamaa kee maxco tessemeqqeenik sinni nafsi kah tassamaqqeenim, taamaa kee maxco toysommeenik sin umaaneh digaala sin nafsil gacta, tokkel ellecabô baaxô baysiyyih xagni siinik yamaate waqdi sin qaduwwi siinit ruubenno qidim kee xixxibisiyyah, rookaa kee qunxaane sin foocittel tambullemkeh, usun masgid (beytal maqhdis masgid kinnuk) siinil culaanamkeh, naharsi adda kaa kah culeeniih duma kaa kah baysen innah kaa baysaanamkeh, sin gabal eneyyi ittaamay usun amo kak bukku iyyaana baysiyyah baysaanamkeh.

إِنۡ أَحۡسَنتُمۡ أَحۡسَنتُمۡ لِأَنفُسِكُمۡۖ وَإِنۡ أَسَأۡتُمۡ فَلَهَاۚ فَإِذَا جَآءَ وَعۡدُ ٱلۡأٓخِرَةِ لِيَسُٔواْ وُجُوهَكُمۡ وَلِيَدۡخُلُواْ ٱلۡمَسۡجِدَ كَمَا دَخَلُوهُ أَوَّلَ مَرَّةٖ وَلِيُتَبِّرُواْ مَا عَلَوۡاْ تَتۡبِيرًا ٧

8. Israa-iil xayloy woo umaanek Yallal gacteenik sin Rabbi siinih nacroore leeh siinih Racmatele, isin umaanee kee baaxô baysat qagitteenik Ni naqoosay sin qidda siinit rubnaah sin digaallaamat qagtenno, jahannam girá korosuh casbiy way kak awqe waana tet abne.

عَسَىٰ رَبُّكُمۡ أَن يَرۡحَمَكُمۡۚ وَإِنۡ عُدتُّمۡ عُدۡنَاۘ وَجَعَلۡنَا جَهَنَّمَ لِلۡكَٰفِرِينَ حَصِيرًا ٨

إِنَّ هَٰذَا ٱلْقُرْءَانَ يَهْدِى لِلَّتِى هِىَ أَقْوَمُ
وَيُبَشِّرُ ٱلْمُؤْمِنِينَ ٱلَّذِينَ يَعْمَلُونَ
ٱلصَّٰلِحَٰتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا ﴿٩﴾

9. Diggah A Qhuraan yayse gitay (islaamaninnô diinih gita kinnuk) massal yani sinaamah yascasse, usuk (Qhuraan kinnuk) mominiinih yan maray meqe taamoomi abbaasita diggah usun akeeral kaxxa galto loonumul ken aytikumusa.

وَأَنَّ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱلْءَاخِرَةِ أَعْتَدْنَا لَهُمْ
عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٠﴾

10. diggah Akeerâ dabqi yanim nummayse waa marah (koros kinnuk) jahannam girah addal ken qansarissa digaala keenih massosne.

وَيَدْعُ ٱلْإِنسَٰنُ بِٱلشَّرِّ دُعَآءَهُۥ بِٱلْخَيْرِ ۖ وَكَانَ
ٱلْإِنسَٰنُ عَجُولًا ﴿١١﴾

11. Seehadayti tuk teyna yanqibe waqdi isi nafsii kee isi ahali abaara iggimaa kee Qataatakoh, isi nafsii kee isi ahlih isi Rabbil kayri kah esserannah, seehadayti usuk qaxbaxxaago li kinni.

وَجَعَلْنَا ٱلَّيْلَ وَٱلنَّهَارَ ءَايَتَيْنِ ۖ فَمَحَوْنَآ ءَايَةَ
ٱلَّيْلِ وَجَعَلْنَآ ءَايَةَ ٱلنَّهَارِ مُبْصِرَةً لِّتَبْتَغُوا۟
فَضْلًا مِّن رَّبِّكُمْ وَلِتَعْلَمُوا۟ عَدَدَ
ٱلسِّنِينَ وَٱلْحِسَابَ ۚ وَكُلَّ شَىْءٍ فَصَّلْنَٰهُ
تَفْصِيلًا ﴿١٢﴾

12. Bar kee laqo Ni duddaa kee Ni inkittinaane elle yaaxigen namma asta ken abne, barti asta (alsa kinnuk) dugneh diifu teetik kallaamal, laqoh asta (ayro kinnuk) diifuy tu edde yableeni tet abne, isin sinni Rabbik rizqhi edde gurrusuttaanaah liggidittê loowoo kee alsitteey ayroorâ loowoh cisab elle taaxigeenimkeh, ummaanim dudda le baxxaqisiyyah baxxaqisne.

وَكُلَّ إِنسَٰنٍ أَلْزَمْنَٰهُ طَٰٓئِرَهُۥ فِى عُنُقِهِۦ ۖ وَنُخْرِجُ
لَهُۥ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ كِتَٰبًا يَلْقَىٰهُ مَنشُورًا ﴿١٣﴾

13. ummaan seehadayti maqaane abek hinnay umaane abek waxeexih fillat quukah kaak hayneeh way kaak ma baxsimtaay usuk teetil galtimele, Qhiyaamah ayro kay taama elle tan kitab kaah nayyaaqe

fakimut anuk kaa yableeh kaa geya.

14. Atu isi taamah kitab akriy atu Asaaku (Qhiyaamah ayro kinnuk) isih isel sumaaqittam cisaabah koo xiqelek kaak iyye Yalli.

اقْرَأْ كِتَابَكَ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا ﴿١٤﴾

15. Tirri iyyeeh cakki gita (islaamaninnô diinih gita kinnuk) kataate num toysa cagalah isi nafsi tirri kah iyyam, cakki gitak (islaamaninnô diinih gita kinnuk) makkooteeh koroosite num toysa cagalah abe makkootiyyaa kee koroosannih digaalá kay amol tan, dambileelak hebeltô num keenik numtin dambi mayakkuqa kulli num keenik isi dambi yakkuqeeh kah diggalsimâ kal, nanu Ni ginok hebeltô num madigaalla Ni farmoyta keenih Rubbu haynam fanah.

مَّنِ اهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ ۖ وَمَن ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا ۚ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ۗ وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّىٰ نَبْعَثَ رَسُولًا ﴿١٥﴾

16. Nanu Magaalâ mara bayisnam fanna waqdi temqoo kee hatakat yan mara Yallih amri oggolaanaah kay farmoyta kataataanamah ken amrisna, tokkel tet (magaala kinnuk) mari Yallih amrik yawqeeh kay farmoyta dirabboysaah digaalâ maxco keenil nummattah, toysa nanu tet mara baysiyyah bayisna.

وَإِذَا أَرَدْنَا أَن نُّهْلِكَ قَرْيَةً أَمَرْنَا مُتْرَفِيهَا فَفَسَقُوا فِيهَا فَحَقَّ عَلَيْهَا الْقَوْلُ فَدَمَّرْنَاهَا تَدْمِيرًا ﴿١٦﴾

17. Nabii Nuuc mara bayisnek lakal Yallih farmoytit dirabbosse horaarik makina hora bayisnee? Nabiyow ku Rabbi isi naqoosah dambittek adda yaaxigeeh yabali kinnim xiqtah.

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنَ الْقُرُونِ مِن بَعْدِ نُوحٍ ۗ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿١٧﴾

مَّن كَانَ يُرِيدُ ٱلْعَاجِلَةَ عَجَّلْنَا لَهُۥ فِيهَا مَا نَشَآءُ لِمَن نُّرِيدُ ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُۥ جَهَنَّمَ يَصْلَىٰهَا مَذْمُومًا مَّدْحُورًا ﴿١٨﴾

18. isi taamat addunyay sissikuk taturta faxaah cagalah teetih taamitaah akeera nummayse waa numuh nanu fannah nanim teetil (Addunya kinnuk) kaah naceeh naysissike, keenik nanu ninnih kah naysissikem fanna numuh, tohuk lakal akeeral jahannam gira dabqi kaak abnaah usuk bura luk Yallih Racmatak axxaaruk tet cula.

وَمَنْ أَرَادَ ٱلْـَٔاخِرَةَ وَسَعَىٰ لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُو۟لَٰٓئِكَ كَانَ سَعْيُهُم مَّشْكُورًا ﴿١٩﴾

19. isi meqe taamat akeerâ dabqi faxaah tet taamah (Yallih taaqat kinnuk) teetih taamite num usuk Yallal aamanuk, toysa too marih meqe taama Yallih garil oggolsinteeh usuk teetil ken galtele.

كُلًّا نُّمِدُّ هَٰٓؤُلَآءِ وَهَٰٓؤُلَآءِ مِنْ عَطَآءِ رَبِّكَ ۚ وَمَا كَانَ عَطَآءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا ﴿٢٠﴾

20. Ama namma buttak addunya faxxa buttaa (koros kinnuk) kee akeera faxxa buttak (mominiin kinnuk) kulli buttah ninni rizqhi keenih naceeh keenik manargiqa addunyal, Nabiyow rizqhi ku Rabbik acwaay muxxo kinni, Nabiyow ku Rabbih mattaccoo numuk waaso mali.

ٱنظُرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ ۚ وَلَلْـَٔاخِرَةُ أَكْبَرُ دَرَجَٰتٍ وَأَكْبَرُ تَفْضِيلًا ﴿٢١﴾

21. Nabiyow wagitaay cubbus addunyal garu garuk keenik (seehada kinnuk) elle muxxusne inna rizqhii kee taamal, usun akeeral ittak lon baxxo darajaatah wohuk nabuk raqtaah muxxoh nabuk raqta moominiinih.

لَّا تَجْعَلْ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَ فَتَقْعُدَ مَذْمُومًا مَّخْذُولًا ﴿٢٢﴾

22. Kee seehadaytow Yallâ luk aka Yalla agleh kaat mahin qibaadal, toysa atu Yallih xaqul sahtimeeh wacarriysime num akkettok.

23. Kee seehadaytow ku Rabbi mekleeh amriseh kaak sa aka Yalla aqbude waytaah xaleynah amqiyyah tamqem, ku xaleynak numuk teyni ku xaqul idoolannu yoofek hinnay ken nammay inkih idoolannu ku xaqul yoofeenik, toysa atu uf keenik maxcinaay ken nammayat mankataataqinaay ken masahtin, umman meqe maxcoy xabcini keenih ixxic.

وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوٓا۟ إِلَّآ إِيَّاهُ وَبِٱلْوَٰلِدَيْنِ إِحْسَٰنًا ۚ إِمَّا يَبْلُغَنَّ عِندَكَ ٱلْكِبَرَ أَحَدُهُمَآ أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُل لَّهُمَآ أُفٍّ وَلَا تَنْهَرْهُمَا وَقُل لَّهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا ﴿٢٣﴾

24. seehadaytow kuynaa kee kabbah yaqunxeeh nacroora num tik, qunxaanel yoo kah qarseeniih yeyneben innah keenih xuwaw yi Rabbow ixxic.

وَٱخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ ٱلذُّلِّ مِنَ ٱلرَّحْمَةِ وَقُل رَّبِّ ٱرْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِى صَغِيرًا ﴿٢٤﴾

25. Sinaamey sin Rabbi sin nafsittee kee sin sorkocobbaxittet taniimit ixxigah siinik yayseh maqaane tekkek hinnay umaane tekkek, isin meqe maray niya kak temqeeh sinni xaleynah yamqeeh Yallâ fanah gaca tekkeenik, toysa diggah sin Rabbi faxe waktiiy takkay isil gaca marah dambi cabe kinni.

رَّبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِى نُفُوسِكُمْ ۚ إِن تَكُونُوا۟ صَٰلِحِينَ فَإِنَّهُۥ كَانَ لِلْأَوَّٰبِينَ غَفُورًا ﴿٢٥﴾

26. seehadaytow mare koh aallinnaanih marah le cakki acuy keenih tamqeeh ken xakabtaah tu keenih taceemil, tumalii kee gexsô numuh emeqaay le cakki keenih acuy, keenih tamqeeh tu keenih taceemil, toysa isi maalu baddaahiyyah mabaddaahin Yalli faxe waa gitittel kaa baddahtaah kaa bayissaamal.

وَءَاتِ ذَا ٱلْقُرْبَىٰ حَقَّهُۥ وَٱلْمِسْكِينَ وَٱبْنَ ٱلسَّبِيلِ وَلَا تُبَذِّرْ تَبْذِيرًا ﴿٢٦﴾

27. Diggah maalu Yalli faxe waa gital baddaahaah baysa mari sheytoonâ toobokoy umaanee kee baaxô

إِنَّ ٱلْمُبَذِّرِينَ كَانُوٓا۟ إِخْوَٰنَ ٱلشَّيَٰطِينِ ۖ وَكَانَ ٱلشَّيْطَٰنُ لِرَبِّهِۦ كَفُورًا ﴿٢٧﴾

baysal ken celaah ken katayte kinnon, sheytan isi Rabbih niqmat kaxxam yangaddi kinni.

28. Seehadaytow tama tu kah acuy kok kak inne mari tu keenih kak taceem aalle kalah tu kosserek, atu isi Rabbik gurrussaah qaagitta rizqhiy tu keenih kak tacayu waytah derre keenit cabe koo tekkek, toysa xabcin maxcoh keenî luk yab, Yalli tu yol yecee kaa tekkek tu siinih kak aceeyyo keenik axcuk.

وَإِمَّا تُعْرِضَنَّ عَنْهُمُ ٱبْتِغَآءَ رَحْمَةٍ مِّن رَّبِّكَ
تَرْجُوهَا فَقُل لَّهُمْ قَوْلًا مَّيْسُورًا ﴿٢٨﴾

29. seehadaytow meqe gital maalu taceemik isi gaba cinnaaneh fillat tonxowwime gaba tet maabin, inkih yan fakimih tet mafakin maaluk litom inkih cindah taceemil kaa baddaahak, toysa sinam xaqul sahtimeeh qeemiten (Qaybisen) numuy maaluk yiggiriqqey tu sinni akkettok.

وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ وَلَا
تَبْسُطْهَا كُلَّ ٱلْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَّحْسُورًا ﴿٢٩﴾

30. Diggah seehadaytow ku Rabbi isih kah faxa marah rizqhi farakka haah, isih kah faxa maral kaa ceyissi haa, diggah usuk isi naqoosak adda yaaxigi yabali kinni.

إِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ ٱلرِّزْقَ لِمَن يَشَآءُ وَيَقْدِرُ ۚ إِنَّهُۥ
كَانَ بِعِبَادِهِۦ خَبِيرًۢا بَصِيرًا ﴿٣٠﴾

31. sinaamey rizqhi Yallih gabat yanim teexegeenik tussinnâ meesih sinni xaylo maqidina, nanu ken kee sin inkih narzuqhehik, diggah ken (xaylo kinnuk) qidim kaxxa dambi kinni.

وَلَا تَقْتُلُوٓا۟ أَوْلَٰدَكُمْ خَشْيَةَ إِمْلَٰقٍ ۖ نَّحْنُ نَرْزُقُهُمْ
وَإِيَّاكُمْ ۚ إِنَّ قَتْلَهُمْ كَانَ خِطْـًٔا كَبِيرًا ﴿٣١﴾

32. sinaamey dalwaa kee dalwâ fanah sin beyyi haytaamal maxayyoowina, diggah is kaxxa

وَلَا تَقْرَبُوا۟ ٱلزِّنَىٰٓ ۖ إِنَّهُۥ كَانَ فَٰحِشَةً وَسَآءَ
سَبِيلًا ﴿٣٢﴾

qaxumaane le taama kinnik, tet giti manxu uma gitay jahannam girâ fanah sinam beya kinni.

وَلَا تَقْتُلُوا۟ ٱلنَّفْسَ ٱلَّتِى حَرَّمَ ٱللَّهُ إِلَّا بِٱلْحَقِّ ۗ وَمَن قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لِوَلِيِّهِۦ سُلْطَٰنًا فَلَا يُسْرِف فِّى ٱلْقَتْلِ ۖ إِنَّهُۥ كَانَ مَنصُورًا ﴿٣٣﴾

33. sinaamey Yalli qidim caraamu siinil kak abe nafsi maqidina, usuk islaamaninnô diinil xiqe waytaamat aseemih cakkih kaa qiddan sin akke waytek, cakki maliinoh dulmih qiddiime num toysa nummah kay nagreynah isih faxam kaak abaamih abbootan kaah necee (canê gacsah kaa qidee kee hinnay gidiy kaak bee kee hinnay qafu kaah abe yakkeemil) tokkel usuk (nagreyna kinnuk) qidimit Yalli kaah hee caddok tature waay (kay num qide wee marak num qidaamal, kay num qide num qida kaa akke waytek) diggah usuk tamahat caddok tatre week Yallak catoo kee qokol le num kinni.

وَلَا تَقْرَبُوا۟ مَالَ ٱلْيَتِيمِ إِلَّا بِٱلَّتِى هِىَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُۥ ۚ وَأَوْفُوا۟ بِٱلْعَهْدِ ۖ إِنَّ ٱلْعَهْدَ كَانَ مَسْـُٔولًا ﴿٣٤﴾

34. qayxixxi maalul maxayyoowinaay, edde mataamitina yayse gurral kaat taamittan sin akke waytek, usuk kas edde baaha qumri guffu haah isi maalu meqe xagoh xagga haam fanah, isin xagana duudusa diggah Qhiyaamah ayro xagni kak esserimaanam kinnik.

وَأَوْفُوا۟ ٱلْكَيْلَ إِذَا كِلْتُمْ وَزِنُوا۟ بِٱلْقِسْطَاسِ ٱلْمُسْتَقِيمِ ۚ ذَٰلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٣٥﴾

35. keela keexxan waqdi sinaamah duudusaay madaggoysina, massal yan miidaanal miidaanisa, woh addunyal siinih tayseeh akeeral Yallih xaqul ellecabô maqaaneh siinih aysuk raqtak.

وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِۦ عِلْمٌ ۚ إِنَّ ٱلسَّمْعَ وَٱلْبَصَرَ وَٱلْفُؤَادَ كُلُّ أُو۟لَٰٓئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْـُٔولًا ﴿٣٦﴾

36. seehadaytow ixxiga kak aalle waytaamat mayaabinaay mataamitinaay makataatin, diggah maabbaa kee mablaay, sorkocobbaxaay wohuk kalah seehadayti abba haamak inkih esserimahak Qhiyaamah ayro, meqem edde abeh sugek meqe galto elle geya, umam edde abeh sugek digaala elle geya.

وَلَا تَمْشِ فِى ٱلْأَرْضِ مَرَحًا ۖ إِنَّكَ لَن تَخْرِقَ ٱلْأَرْضَ وَلَن تَبْلُغَ ٱلْجِبَالَ طُولًا ﴿٣٧﴾

37. seehadaytow atu kaxxamariinitak baaxô bagul magexin, diggah atu gexot baaxo inkinnah maboohassaay maqanxissak, atu kaxxamariinot xexxaarah qaleela maguftak.

كُلُّ ذَٰلِكَ كَانَ سَيِّئُهُۥ عِندَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا ﴿٣٨﴾

38. Too taturru itteemik umaamay edde yabba inney sin kak waasne inkih ku Rabbih xaqul is umaamay usuk niqbaah isi naqoosah faxe waa kinni.

ذَٰلِكَ مِمَّآ أَوْحَىٰٓ إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ ٱلْحِكْمَةِ ۗ وَلَا تَجْعَلْ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَ فَتُلْقَىٰ فِى جَهَنَّمَ مَلُومًا مَّدْحُورًا ﴿٣٩﴾

39. Nabiyow too baxxaqqa koh haynem ku Rabbi wacyih kol oobiseemi madqooqii kee kassiisik, seehadaytow Yallâ luk aka Yalla agleh kaat mahin qibaadal, toysa jahannam girat qambisimettok, isi nafsii kee sinaamak massacakka luk, isi Rabbih Racmatak axxeerak.

أَفَأَصْفَىٰكُمْ رَبُّكُم بِٱلْبَنِينَ وَٱتَّخَذَ مِنَ ٱلْمَلَٰٓئِكَةِ إِنَٰثًا ۚ إِنَّكُمْ لَتَقُولُونَ قَوْلًا عَظِيمًا ﴿٤٠﴾

40. A korosey sin Rabbi lab xaylot sin cagliseeh siinih dooree, isi nafsih malayka say xayloh haysitak? diggah isin qaxumaane kak nabah tan maxco ittan malayka Yallih say xaylo ittan waqdi.

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِى هَٰذَا ٱلْقُرْءَانِ لِيَذَّكَّرُوا۟ ۚ وَمَا

41. nummah A Qhuraanih addal sinaamah madqooqii kee

ceelalloola baxxaqqa hayne usun elle kaskassoowaanaah, kaal tanim cubbusaanamkeh, ama Qhuraanih addal keenih (seehada kinnuk) abne baxxaqisiyyaa kee kassis korosuh cakkik giltaanaah yaxxeereenimik sa keenih osisem mali.

يَزِيدُهُمْ إِلَّا نُفُورًا ﴿٤١﴾

42. Nabiyow ama korosuk ixxic: usun kah iyyan innah Yallâ luk aka Yallitte suginnay toysa tama Yallitte kaxxa qarshi le Rabbik elle tayseeh kaa elle korissa gita gurrusak ten.

قُل لَّوْ كَانَ مَعَهُۥٓ ءَالِهَةٌ كَمَا يَقُولُونَ إِذًا لَّٱبْتَغَوْا۟ إِلَىٰ ذِى ٱلْعَرْشِ سَبِيلًا ﴿٤٢﴾

43. Yalli koros kaal haytaah ittaamak saytunnooweeh, kaxxa fayyah fayya iyye.

سُبْحَٰنَهُۥ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يَقُولُونَ عُلُوًّا كَبِيرًا ﴿٤٣﴾

44. Malcina Qaran kee malcina baaxooy, ken nammayih fanal ginok eneyyi ittam kaa saytunnossa, Ginok tu matan Yalla faylisak kaa saytunnossam tani tet akke waytek, kinnih immay sinaamey usun kaat aban saytunnoysiyya mataabbaanaay edde maraddan, diggah Yalli xiqli dambi cabti li kinni.

تُسَبِّحُ لَهُ ٱلسَّمَٰوَٰتُ ٱلسَّبْعُ وَٱلْأَرْضُ وَمَن فِيهِنَّ ۚ وَإِن مِّن شَىْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِۦ وَلَٰكِن لَّا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ﴿٤٤﴾

45. Nabiyow ama korosuy akeera nummayse waytal Qhuraan takriye waqdi koo kee ken fanat qellita reebuy Qhuraan fahmi (raqsa kinnuk) keenik qellisaah reebisa hayne.

وَإِذَا قَرَأْتَ ٱلْقُرْءَانَ جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱلْءَاخِرَةِ حِجَابًا مَّسْتُورًا ﴿٤٥﴾

46. ken sorkocobbaxittel sibaabi hayneeh keenik alifneh Qhuraanal taniimit rade waanankeh, ken aytiital qilsa hayneeh tet ken waysisneh kaa (Qhuraan kinnuk)

وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَن يَفْقَهُوهُ وَفِىٓ ءَاذَانِهِمْ وَقْرًا ۚ وَإِذَا ذَكَرْتَ رَبَّكَ فِى ٱلْقُرْءَانِ وَحْدَهُۥ وَلَّوْا۟ عَلَىٰٓ أَدْبَٰرِهِمْ نُفُورًا ﴿٤٦﴾

edde yaabbeenimik, Nabiyow atu Qhuraan addal isi Rabbi dibuk cussaah kaa inkittossa waqdi atu kaa fan ken seecak, usun (koros kinnuk) Qhuraan addal Yallih inkittinaane yaabbeenimik derre kot caban kudak.

نَّحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَسْتَمِعُونَ بِهِۦٓ إِذْ يَسْتَمِعُونَ
إِلَيْكَ وَإِذْ هُمْ نَجْوَىٰٓ إِذْ يَقُولُ ٱلظَّٰلِمُونَ إِن
تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَّسْحُورًا ﴿٤٧﴾

47. Nabiyow! Nanu koros koo ankacissa waqdi, koo kah ankacissam anqas kee bura kinnim naaxigeh, usun ku caagidih garaan waqdiy atu Qhuraan takriye koroosite mari isin kalah katattaanam mantun elle baaben numuy kas edde yengeyye akke waytek sittak iyyan waqdi naaxigeh.

ٱنظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوا۟ لَكَ ٱلْأَمْثَالَ فَضَلُّوا۟ فَلَا
يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا ﴿٤٨﴾

48. Nabiyow A koros ceelalloola (baababeyna, gadabe, cabuli, ginni li kok iyyaanamal) koh elle taagure inna qajjibsitak wagitaay cubbus, tokkel usun inkih cakki gitak makkooteeniih tirtô gita gufaanaah geyaanam maduudan.

وَقَالُوٓا۟ أَءِذَا كُنَّا عِظَٰمًا وَرُفَٰتًا أَءِنَّا لَمَبْعُوثُونَ
خَلْقًا جَدِيدًا ﴿٤٩﴾

49. koros nanu rabneeh lafoofiy ruma tekke tikki inna waqdi, diggah nanu Qhiyaamah ayro qusba ginoh ginnimmi inneh ugutennoo itte?

۞ قُلْ كُونُوا۟ حِجَارَةً أَوْ حَدِيدًا ﴿٥٠﴾

50. Nabiyow! Gibdah xeet tika hinnay biriita tika woh duddeenik keenik ixxic.

أَوْ خَلْقًا مِّمَّا يَكْبُرُ فِى صُدُورِكُمْ ۚ
فَسَيَقُولُونَ مَن يُعِيدُنَا ۖ قُلِ ٱلَّذِى فَطَرَكُمْ
أَوَّلَ مَرَّةٍ ۚ فَسَيُنْغِضُونَ إِلَيْكَ رُءُوسَهُمْ
وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هُوَ ۖ قُلْ عَسَىٰٓ أَن يَكُونَ قَرِيبًا ﴿٥١﴾

51. Hinnay sin alilwaa kee sin kasat ambinnaanim tika Yalli sin gacsam ma yaffarak keenik ixxic, tokkel usun manoh iyyi nee gacsaa? rabnek lakal kok axcelon, naharsi adda sin gine Rabbi sin gacsele keenik ixxic, tokkel anqasah

qajjibsitak sinni moyyaayi koo fanah esgeyyi heelon ta ugut maawaqadiiy kok axcuk, ama ugut xayih keenik ixxic.

52. Sin Rabbi magooqak tawqoonuh sin seeca ayro (Qhiyaamah ayro kinnuk) kassita, tokkel isin kay amri oggoltaanaah kaa faylissaanah, usuk kulli caalatal fayla luk, tokkel isin addunyâ manol dago waktik sa tu sugewayteenim ekkelli haytan Qhiyaamah ayroh meesih gibdah.

يَوْمَ يَدْعُوكُمْ فَتَسْتَجِيبُونَ بِحَمْدِهِۦ وَتَظُنُّونَ إِن لَّبِثْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٥٢﴾

53. Nabiyow Yi naqoosay moominiinih tanik sinaamâ luk yabtan waqdi meqe yaabay yayset ken luk yaaba keenik ixxic:Diggah tamah abe weenik sheytan ken fanat naqabuu kee umaane ugusak ;diggah sheytan seehadaytuh naqbi kak baxxaqqa iyya naqboyta kinni.

وَقُل لِّعِبَادِى يَقُولُوا۟ ٱلَّتِى هِىَ أَحْسَنُ ۚ إِنَّ ٱلشَّيْطَٰنَ يَنزَغُ بَيْنَهُمْ ۚ إِنَّ ٱلشَّيْطَٰنَ كَانَ لِلْإِنسَٰنِ عَدُوًّا مُّبِينًا ﴿٥٣﴾

54. Sinaamey sin Rabbi sin nafsik ixxigah siinit yayseh, siinih xuwaawam faxek iimaanat sin culsa, hinnay sin digaalam faxek koroosannut sin qida, Nabiyow! atu iimaanal ken dirkissaah, ken taamoomi dacrissaamah koo maruubinnino.

رَّبُّكُمْ أَعْلَمُ بِكُمْ ۖ إِن يَشَأْ يَرْحَمْكُمْ أَوْ إِن يَشَأْ يُعَذِّبْكُمْ ۚ وَمَآ أَرْسَلْنَٰكَ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا ﴿٥٤﴾

55. Nabiyow! ku Rabbi Qaranwaa kee baaxol taniimit sinaamak ixxigah yayseh, nummah ambiyak garu garuk muxxusneeh, Nabii Daawuuduh zabuur deqsita kitab necee.

وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِمَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۗ وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ ٱلنَّبِيِّۦنَ عَلَىٰ بَعْضٍ ۖ وَءَاتَيْنَا دَاوُۥدَ زَبُورًا ﴿٥٥﴾

قُلِ ٱدۡعُواْ ٱلَّذِينَ زَعَمۡتُم مِّن دُونِهِۦ فَلَا يَمۡلِكُونَ كَشۡفَ ٱلضُّرِّ عَنكُمۡ وَلَا تَحۡوِيلًا ﴿٥٦﴾

56. Nabiyow korosuk Yallak kalah isin Yallitte takkalen maray aqbudak sugteenih seeca keenik ixxic, usun umaane siinik kalaanaah, fayya siinik haanam maduudaanaay, aka maral tet korsaanam maduudaanak.

أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ يَدۡعُونَ يَبۡتَغُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمُ ٱلۡوَسِيلَةَ أَيُّهُمۡ أَقۡرَبُ وَيَرۡجُونَ رَحۡمَتَهُۥ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُۥٓۚ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ مَحۡذُورًا ﴿٥٧﴾

57. Ama koros Yallak kalah taqbudeeh, kah sectaah kallacta mari (ambiyaa kee meqe maraay malayka kinnuk) woo mari sinnih sinni Rabbik xayna gurrusa qibaadaa kee taaqatah kaat xayuk Raaqa mara yaaxigeenimkeh, usun kay Racmat qaagitaah kay digaalak meesita marak, usun mannal ken yaqbudeenii? diggah ku Rabbih digaala is kay naqoosa inkih kak cibbarsimtaah kak meesittam faxximta digaala kinni.

وَإِن مِّن قَرۡيَةٍ إِلَّا نَحۡنُ مُهۡلِكُوهَا قَبۡلَ يَوۡمِ ٱلۡقِيَٰمَةِ أَوۡ مُعَذِّبُوهَا عَذَابٗا شَدِيدٗاۚ كَانَ ذَٰلِكَ فِي ٱلۡكِتَٰبِ مَسۡطُورٗا ﴿٥٨﴾

58. Hebeltô magaalah maray koroositey farmoytit dirabboyse mayan Qhiyaamah ayrok duma nanu tet mara finqisnaah saaxisna nee akke waytek, hinnay tet mara gibdi digaalah digaalla nee akke waytek, toh lawcal macfuuzul tunkuttubem kinni.

وَمَا مَنَعَنَآ أَن نُّرۡسِلَ بِٱلۡأٓيَٰتِ إِلَّآ أَن كَذَّبَ بِهَا ٱلۡأَوَّلُونَۚ وَءَاتَيۡنَا ثَمُودَ ٱلنَّاقَةَ مُبۡصِرَةٗ فَظَلَمُواْ بِهَاۚ وَمَا نُرۡسِلُ بِٱلۡأٓيَٰتِ إِلَّا تَخۡوِيفٗا ﴿٥٩﴾

59. Nabiyow! tama koros (makki koros kinnuk) kosserte astooti rubnaamak nee waassem matan, keenik duma sugte koros esserteeh keenih tet necee waqdi tet dirabboyseeniih, wohul ken finqisneeh ken bayisneemih sabbat akke waytek, samuud deqsitta kedoh (Nabii Saalic mara kinnuk) baxxaqqa itta astah alà keenih neceeh teetil koroositeeniih Yalli

ken bayseh, nanu Ni naqoosah astooti meesissok sa tet kah rubnam mannu.

وَإِذْ قُلْنَا لَكَ إِنَّ رَبَّكَ أَحَاطَ بِالنَّاسِ ۚ وَمَا جَعَلْنَا
ٱلرُّءْيَا ٱلَّتِيٓ أَرَيْنَٰكَ إِلَّا فِتْنَةً لِّلنَّاسِ
وَٱلشَّجَرَةَ ٱلْمَلْعُونَةَ فِى ٱلْقُرْءَانِ ۚ وَنُخَوِّفُهُمْ
فَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا طُغْيَٰنًا كَبِيرًا ﴿٦٠﴾

60. Nabiyow cus! diggah ku Rabbi sinaamat ixxigaa kee duddah maroh keenit yan kok inne waqdi, israa kee miqraaj bar intih koo nuybulle kaxxa astootii kee abbarsinte caxay (zaqh-qhuum caxa kinnuk) Qhuraanal cussumte sinaamah mokkorok sa kah abnem mannu, koros addunyal maggo digaaloolii kee astootit ken meesisna, tokkel woo meesisso koroosannuu kee makkootiyyat kaxxam caddok taturaanamak sa keenih osissam mali.

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَٰٓئِكَةِ ٱسْجُدُوا۟ لِءَادَمَ
فَسَجَدُوٓا۟ إِلَّآ إِبْلِيسَ قَالَ ءَأَسْجُدُ لِمَنْ
خَلَقْتَ طِينًا ﴿٦١﴾

61. Nabiyow cus: malaykak aadamah konnabah kummat teetik inne waqdi, tokkel malayka inkih kummatte, ibliisiy kaxxamariiniteeh kummaatiyya cine akke waytek, atu kallak ginte seehadaytuh kummaatoo axcuk?

قَالَ أَرَءَيْتَكَ هَٰذَا ٱلَّذِى كَرَّمْتَ عَلَىَّ لَئِنْ
أَخَّرْتَنِ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ لَأَحْتَنِكَنَّ
ذُرِّيَّتَهُۥٓ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٦٢﴾

62. Ibliis Yallal koroositak yi Rabbow yoh warisey A seehadaytuy yol muxxussey konnabah kummaata kah itte yol kah muxxussem? Atu Qhiyaamah ayrô fanah yoo wadirrossek, diggah kay samad ku gitak makkoyseyyooh amol keenik gaceyyooh ken bayseyyo, dago maray isi qibaadah keenik caglissey umaanek dacrisse akke waytek iyye.

قَالَ ٱذْهَبْ فَمَن تَبِعَكَ مِنْهُمْ فَإِنَّ
جَهَنَّمَ جَزَآؤُكُمْ جَزَآءً مَّوْفُورًا ﴿٦٣﴾

63. Yalli sheytan kee kaa katattem meesiisak: koo kee Aadam samadak koo katatteeh ku yab

toobbeemik gexa sin galto jahannam girak, tokkel diggah jahannam girah digaala koo kee keenih inkih galtoy dudda le kinnik kaak iyye Yalli.

64. Atu keenik (Aadam xaylo kinnuk) duddu hayte mara isi xongoloy umaaneh ken edde sectat ken esgeyyiyaay haliffi ken hayis, ku qandek faarislee kee ibaybah tanim keenil seecaay kobxis, maaluu kee xaylot keenî luk engelaay ganô xaganah ken xagnis, Sheytan ken kah xagnisam mali duquurusiyyaa kee deedal akke waytek kaak iyye Yalli.

وَٱسْتَفْزِزْ مَنِ ٱسْتَطَعْتَ مِنْهُم بِصَوْتِكَ وَأَجْلِبْ عَلَيْهِم بِخَيْلِكَ وَرَجِلِكَ وَشَارِكْهُمْ فِى ٱلْأَمْوَٰلِ وَٱلْأَوْلَٰدِ وَعِدْهُمْ ۚ وَمَا يَعِدُهُمُ ٱلشَّيْطَٰنُ إِلَّا غُرُورًا ﴿٦٤﴾

65. Diggah ibliisow! Yi naqoosa moominiiniy Yi amri oggolte makkossaamih duddaa kee reeda ken amol mantu, ibliisow ku Rabbi moominiin ku keydii kee umaanek dacayrih xiqqi ken haa kaak iyye Yalli.

إِنَّ عِبَادِى لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَٰنٌ ۚ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ وَكِيلًا ﴿٦٥﴾

66. Sinaamey Sin Rabbiy qibaada cakkisita kinni badal dawaanik siinih gexissam kay rizqhi edde gurrusuttaanamkeh, diggah usuk (Yalla kinnuk) siinih xuwaw li kinni.

رَّبُّكُمُ ٱلَّذِى يُزْجِى لَكُمُ ٱلْفُلْكَ فِى ٱلْبَحْرِ لِتَبْتَغُوا۟ مِن فَضْلِهِۦٓ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا ﴿٦٦﴾

67. sinaamey badal gibdaabini sin xageeh, xuumiyyak meesittan waqdi Yallak kalah aqbudak suggu itteenim sin kasak qellittah, Yallay dudda le kassittaanaah, kaa sectaanaah kaa kallacittaanam akke waytek, usuk finqak sin wadamkeh, tokkel usuk xuumiyyak

وَإِذَا مَسَّكُمُ ٱلضُّرُّ فِى ٱلْبَحْرِ ضَلَّ مَن تَدْعُونَ إِلَّآ إِيَّاهُ ۖ فَلَمَّا نَجَّىٰكُمْ إِلَى ٱلْبَرِّ أَعْرَضْتُمْ ۚ وَكَانَ ٱلْإِنسَٰنُ كَفُورًا ﴿٦٧﴾

sin naggossuuy, barri fan sin bukku haa waqdi, Yalla inkittossaanam cintaanaah wohut derre cabtan, Seehadayti usuk (korosta kinnuk) Yallih niqmatal kaxxa angoddi li kinni.

أَفَأَمِنتُمْ أَن يَخْسِفَ بِكُمْ جَانِبَ ٱلْبَرِّ أَوْ
يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ثُمَّ لَا تَجِدُوا۟
لَكُمْ وَكِيلًا ﴿٦٨﴾

68. Sinaamey Yalli baaxo siinil xuumusaah hinnay Qaraanak xeet robti innah siinil caxaamak sinni teemeneenii? tohuk lakal isin Yallih digaalak sin dacrissam mageytan.

أَمْ أَمِنتُمْ أَن يُعِيدَكُمْ فِيهِ تَارَةً أُخْرَىٰ فَيُرْسِلَ
عَلَيْكُمْ قَاصِفًا مِّنَ ٱلرِّيحِ فَيُغْرِقَكُم بِمَا كَفَرْتُمْ
ثُمَّ لَا تَجِدُوا۟ لَكُمْ عَلَيْنَا بِهِۦ تَبِيعًا ﴿٦٩﴾

69. Hinnak sinaamey sin Rabbi aka adda badah sin gacsaah, gibdi caacayay yaggilih yani siinit ruubaah badat sin xuumusaamak sinni teemeneenii? Yallal koroositteenimih sabbatah, tohuk lakal isin hebelto maray siinil bahneemih nee kataata mageytan.

۞ وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِىٓ ءَادَمَ وَحَمَلْنَٰهُمْ فِى ٱلْبَرِّ
وَٱلْبَحْرِ وَرَزَقْنَٰهُم مِّنَ ٱلطَّيِّبَٰتِ
وَفَضَّلْنَٰهُمْ عَلَىٰ كَثِيرٍ مِّمَّنْ خَلَقْنَا
تَفْضِيلًا ﴿٧٠﴾

70. Nummah Aadam xaylo ginô maqaanee kee kasaay edde yaaban arrabaay ixxigat raqqa itta ginok ken muxxusneh, barril lac kee usun bicsan meerraytul (baabuurah innah tanim kinnuk) ken nukkuqeeh badal dawaanikil ken nukkuqe, yakmeeniih yaaqubeenimik meqe rizqhiy tamu meqe keenih neceeh ginoonay ginni haynek muxxusiyyah ken muxxusne.

يَوْمَ نَدْعُوا۟ كُلَّ أُنَاسٍۭ بِإِمَٰمِهِمْ ۖ فَمَنْ أُوتِىَ
كِتَٰبَهُۥ بِيَمِينِهِۦ فَأُو۟لَٰٓئِكَ يَقْرَءُونَ
كِتَٰبَهُمْ وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا ﴿٧١﴾

71. Nabiyow! ugut ayrol sinam aytikumusak meesiisak ken taama elle tan kitaabal ken secnu wayna ayro keenih cus, tokkel le kitab

migdah kah yantacawwu waa mari, toysa woo mari sinni kitab wallitak yakriye, ken taamah galtok tamri lafoyti berraaqimit yan tufulih gide keenik madaggoysimta.

72. tama addunyal bagi inti sinnuk suge numuy cakki gitak makkooteh suge, toysa usuk akeeral inti sinnah lafitak raaqaah, tirtô gitak makot gexoh umuk Raaqa.

وَمَن كَانَ فِي هَٰذِهِۦٓ أَعۡمَىٰ فَهُوَ فِي ٱلۡأٓخِرَةِ أَعۡمَىٰ وَأَضَلُّ سَبِيلٗا ٧٢

73. Nabiyow! koros nanu wacyih kol oobisne Qhuraanak koo make raarra hayte nanu wacyih kol oobisne Qhuraanak kalah tanim diraabah nel ginnaasittamkeh, toysa atu usun kok faxaanam abinnitoy kaxxa kacnoytah koo haysitak yenen.

وَإِن كَادُواْ لَيَفۡتِنُونَكَ عَنِ ٱلَّذِيٓ أَوۡحَيۡنَآ إِلَيۡكَ لِتَفۡتَرِيَ عَلَيۡنَا غَيۡرَهُۥۖ وَإِذٗا لَّٱتَّخَذُوكَ خَلِيلٗا ٧٣

74. nanu cakki gital diggi koo hee wanninoy nummah ken fanah kelittam xayyossu hayte dagoh gide.

وَلَوۡلَآ أَن ثَبَّتۡنَٰكَ لَقَدۡ كِدتَّ تَرۡكَنُ إِلَيۡهِمۡ شَيۡـٔٗا قَلِيلًا ٧٤

75. Nabiyow! tama korosû fanah dagom keltinnitoy usun koo essereenimil, toysa addunyâ digaala namma xerribuh koo tammoysak neneeh rabtek lakal akeerâ digaala namma xerribuh koo tammoysak nen, tohuk lakal Ni digaalak koo cata num geyak manannito.

إِذٗا لَّأَذَقۡنَٰكَ ضِعۡفَ ٱلۡحَيَوٰةِ وَضِعۡفَ ٱلۡمَمَاتِ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ عَلَيۡنَا نَصِيرٗا ٧٥

76. Nummah Nabiyow ama koros kot abtah tan askikkiqiyyat makki baaxok koo tayyaaqem xayyossu hayte, toysa usun teetik koo ayyaaqinnoonuy tet addal kok

وَإِن كَادُواْ لَيَسۡتَفِزُّونَكَ مِنَ ٱلۡأَرۡضِ لِيُخۡرِجُوكَ مِنۡهَا وَإِذٗا لَّا يَلۡبَثُونَ خِلَٰفَكَ إِلَّا قَلِيلٗا ٧٦

wadirih dago waktik sa tu sugak manannon.

77. Nummah Nabii Mucammadow ﷺ kok duma nanu rubne farmoytit isi addak teyyeeqe ummatta finqisnaah, bayisnam Ni qaada kinni, atu ni qaadah korsa inkinnah mageyta.

سُنَّةَ مَن قَدْ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِن رُّسُلِنَا ۖ وَلَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلًا ﴿٧٧﴾

78. Nabiyow! Salat le waktil dacrisaay dudda luk kaa soolis;dohri ayro kelitta waktik xabba haanamaay barti dite edde makitta waktî fanah (Dohri Salaataay Qasriiy Magrib kee Qishâ Salat kinnuk), subci salat soolis kiraate edde ayxeerak, diggah subci salat barti malaykaa kee laqô malayka edde marta salat kinni, is ittal ciggiilak.

أَقِمِ الصَّلَاةَ لِدُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَىٰ غَسَقِ اللَّيْلِ وَقُرْآنَ الْفَجْرِ ۖ إِنَّ قُرْآنَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا ﴿٧٨﴾

79. Nabiyow! barak tu xintek gamadal ugutaay, barti salat ab, barti salat fardi salaatih bagul darajaat ossantinah koh abnek, ku Rabbi Qhiyaamah ayro kaxxa shafaaqattah aracay fayla ley naharsi maraa kee ellecabô mari inkih kolle faylisal koo sooliselek.

وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَّكَ عَسَىٰ أَن يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَّحْمُودًا ﴿٧٩﴾

80. Nabiyow ixxic: Yi Rabbow nummâ culmay (Madiinâ culim kinnuk) kayrih yoh tayset yoo culusaay nummâ mawqay (makkak abe mawuq kinnuk) kayrih yoh tayseh yoo eyyeq, ku xaquk maqaray ku naqboytiitik (koros kinnuk) yoo edde cattaa kee ku diini fayya edde hayta yoh acuy.

وَقُل رَّبِّ أَدْخِلْنِي مُدْخَلَ صِدْقٍ وَأَخْرِجْنِي مُخْرَجَ صِدْقٍ وَاجْعَل لِّي مِن لَّدُنكَ سُلْطَانًا نَّصِيرًا ﴿٨٠﴾

81. Nabiyow ama korosuk: islaamaninno temeeteeh koroosanni kateeh bayeh, diggah deedal kee koroosanni kataah baytam kinni keenik ixxic.

وَقُلْ جَآءَ ٱلْحَقُّ وَزَهَقَ ٱلْبَٰطِلُ ۚ إِنَّ ٱلْبَٰطِلَ كَانَ زَهُوقًا ﴿٨١﴾

82. Qhuraan Aayootak, lubbi biyaakitteh (munaafiqhannuu kee iggimaay baditiiy.www.. kinnuk) diwaa kee yeemene marah nacror takkeemih kaa oobisna, ama Qhuraan daalimiinih (koros kinnuk) yan marah finqaa kee koroosannuk sa keenih osisam mali.

وَنُنَزِّلُ مِنَ ٱلْقُرْءَانِ مَا هُوَ شِفَآءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ ٱلظَّٰلِمِينَ إِلَّا خَسَارًا ﴿٨٢﴾

83. Seehadaytuh maggo afah tan niqmoota kaah nacee waqdi usuk Yallih amrit derre cabaah isi Rabbik kaxxamariinoh yaxxeere, umaane kaa xagtek usuk Yallih nacrooruk yabboodi yakke.

وَإِذَآ أَنْعَمْنَا عَلَى ٱلْإِنسَٰنِ أَعْرَضَ وَنَـَٔا بِجَانِبِهِۦ وَإِذَا مَسَّهُ ٱلشَّرُّ كَانَ يَـُٔوسًا ﴿٨٣﴾

84. Nabiyow! sinaamak ixxic: siinik kulli seehadayti isi caalat celta taamah taamita, tokkel sin Rabbi siinik cakki gitâ fanah tirri iyya marat ixxigah siinik yayseh.

قُلْ كُلٌّ يَعْمَلُ عَلَىٰ شَاكِلَتِهِۦ فَرَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ أَهْدَىٰ سَبِيلًا ﴿٨٤﴾

85. Nabiyow! koros cirdih rooci kinnim koo esserta, tokkel atu keenil gacisak: rooci Yi Rabbih amriiy usuk lenna taaxigem matan kaak sa, sin kee sinaamah inkih ixxigak tontocowwimem tu hinna dagom baxa akke waytek keenik ixxic.

وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلرُّوحِ ۖ قُلِ ٱلرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّى وَمَآ أُوتِيتُم مِّنَ ٱلْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٨٥﴾

86. Nabiyow! nanu fannek Qhuraanay wacyih kol oobisne ku lubbik dugnam dudnah, nanu woh kok

وَلَئِن شِئْنَا لَنَذْهَبَنَّ بِٱلَّذِىٓ أَوْحَيْنَآ إِلَيْكَ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ بِهِۦ عَلَيْنَا وَكِيلًا ﴿٨٦﴾

abnek lakal cateynay woh nee abe kalay Qhuraan kol gacsa mageyta.

إِلَّا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ ۚ إِنَّ فَضْلَهُۥ كَانَ عَلَيْكَ كَبِيرًا ﴿٨٧﴾

87. Kinnih immay ku Rabbi koh nacrooreeh, ku lubbit kaa (Qhuraan kinnuk) dacriseeh dabqiseh, diggah ku Rabbih muxxo kaamol nabam kinni ama Qhuraan koh yecee waqdi.

قُل لَّئِنِ ٱجْتَمَعَتِ ٱلْإِنسُ وَٱلْجِنُّ عَلَىٰٓ أَن يَأْتُوا۟ بِمِثْلِ هَٰذَا ٱلْقُرْءَانِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِۦ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا ﴿٨٨﴾

88. Nabiyow! keenik (koros kinnuk) ixxic: seehadaa kee jinni inkih sitta geyyi hayteh gaabowtaamah A Qhuraan celtam baahoonuh usun kaa celtam mabaahan gari garuh keenik cato yakke way.

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِى هَٰذَا ٱلْقُرْءَانِ مِن كُلِّ مَثَلٍ ۖ فَأَبَىٰٓ أَكْثَرُ ٱلنَّاسِ إِلَّا كُفُورًا ﴿٨٩﴾

89. nummah ama Qhuraanih addal sinaamah ummaan ceelalloola baxxaqqa hayne elle kaskassoowaanamkeh, tokkel sinaamak maggo mari cakkil yaaminem cineh Yallal koroositaanam akke waytek.

وَقَالُوا۟ لَن نُّؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ تَفْجُرَ لَنَا مِنَ ٱلْأَرْضِ يَنۢبُوعًا ﴿٩٠﴾

90. Mucammadow صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ nanu inkinnah koo manummasna makki baaxok daroori neh uyfurrukku (uyfuxxukku) haytam fanah kaak itte makki koros.

أَوْ تَكُونَ لَكَ جَنَّةٌ مِّن نَّخِيلٍ وَعِنَبٍ فَتُفَجِّرَ ٱلْأَنْهَٰرَ خِلَٰلَهَا تَفْجِيرًا ﴿٩١﴾

91. Hinnay atu tamiiraay qinabak tan masno (bustaan kinnuk) litooh weeqaytitte tet fanal ayfuxxukiyyah (ayfurrukiyyah) tayfuxxukem fanah.

أَوْ تُسْقِطَ ٱلسَّمَآءَ كَمَا زَعَمْتَ عَلَيْنَا كِسَفًا أَوْ تَأْتِىَ بِٱللَّهِ وَٱلْمَلَٰٓئِكَةِ قَبِيلًا ﴿٩٢﴾

92. Hinnay atu kah itte innah Qaran kitiifoonuh nel oobissaah, hinnay Yallaa kee malayka foocaa kee foocah neh bahha hayteh ubullu ken haynam fanah.

أَوْ يَكُونَ لَكَ بَيْتٌ مِّن زُخْرُفٍ أَوْ تَرْقَىٰ فِي
ٱلسَّمَآءِ وَلَن نُّؤْمِنَ لِرُقِيِّكَ حَتَّىٰ تُنَزِّلَ عَلَيْنَا
كِتَٰبًا نَّقْرَؤُهُۥ ۗ قُلْ سُبْحَانَ رَبِّي هَلْ
كُنتُ إِلَّا بَشَرًا رَّسُولًا ﴿٩٣﴾

93. Hinnay atu dahabak yan qari litooh, hinnay qaraanâ fanah daragal tawqe way, nanu ku mawuq inkinnah manummasna kitaabay Yallih xaquk yaniy atu farmoyta kinnitom elle nakriye nel oobissi haytam fanah kaak iyyen, Nabiyow! ama korosih essero qajjibsitak Yi Rabbi saytuniih anu kay naqoosak naqasuk teynay kay farmoytah yaniy kay farmo gudduysa akke waytek anu kalah tu hinniyok isin yol essertaanam anninnal abu duudaa? keenik ixxic.

وَمَا مَنَعَ ٱلنَّاسَ أَن يُؤْمِنُوٓا۟ إِذْ جَآءَهُمُ ٱلْهُدَىٰٓ
إِلَّآ أَن قَالُوٓا۟ أَبَعَثَ ٱللَّهُ بَشَرًا رَّسُولًا ﴿٩٤﴾

94. koros Yallaa kee kay farmoytal taamineemik ken waassem matan Yalla le kabuk tirto keenih tamaate waqdi Yalli farmoyta seehadak ruubee? iyyaanam akke waytek.

قُل لَّوْ كَانَ فِي ٱلْأَرْضِ مَلَٰٓئِكَةٌ يَمْشُونَ
مُطْمَئِنِّينَ لَنَزَّلْنَا عَلَيْهِم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ مَلَكًا
رَّسُولًا ﴿٩٥﴾

95. Nabiyow! keenik ixxic: baaxol malaykay ibah gexxay baaxô bagul dabqah tani suginnay qaraanak malaykattuy keenik yani farmoytah keenih ruubak nen.

قُلْ كَفَىٰ بِٱللَّهِ شَهِيدًۢا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ ۚ إِنَّهُۥ
كَانَ بِعِبَادِهِۦ خَبِيرًۢا بَصِيرًا ﴿٩٦﴾

96. Nabiyow! keenik (koros kinnuk) ixxic: Yalli yoo kee sin fanal anu nummah kay farmoyta kinniyoomuh sumaaqah xiqqi yoo haa, diggah usuk isi naqoosah adda yaaxigi ken taamoomi yabali kinni.

وَمَن يَهْدِ ٱللَّهُ فَهُوَ ٱلْمُهْتَدِ ۖ وَمَن يُضْلِلْ فَلَن
تَجِدَ لَهُمْ أَوْلِيَآءَ مِن دُونِهِۦ ۖ وَنَحْشُرُهُمْ يَوْمَ
ٱلْقِيَٰمَةِ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ عُمْيًا وَبُكْمًا وَصُمًّا ۖ
مَّأْوَىٰهُمْ جَهَنَّمُ ۖ كُلَّمَا خَبَتْ زِدْنَٰهُمْ
سَعِيرًا ﴿٩٧﴾

97. Yalli tirri hee num toysa usuk cakki gitâ fanah tirri iyye numu, Yalli cakki gitak makkoyse mari toysa usun Yallak kalah tirri ken haytaah ken catta awlaytit keenih mageyta, Qhiyaamah ayro tama korosuy makkotte

foocitteh ken ugusnaah ken gaabosna, intimaleelaay duuditteey aytimaleelah anuk, keenik orbeyna jahannam giray urta kinni, teetik uri salcinnaanih waqdi hadiidigta giray ken takme keenil osisna iyye Yalli.

ذَٰلِكَ جَزَآؤُهُم بِأَنَّهُمۡ كَفَرُواْ بِـَٔايَٰتِنَا وَقَالُوٓاْ أَءِذَا كُنَّا عِظَٰمٗا وَرُفَٰتًا أَءِنَّا لَمَبۡعُوثُونَ خَلۡقٗا جَدِيدًا ٩٨

98. Woo digaalay edde yabne keenik galto kinni, diggah usun Naayootal koroositeeniih nanu lafoofiy ruma tekke nakke waqdi, diggah nanu Qhiyaamah ayro qusba ginoh ginnimmi inneh ugtennoo? iyyeenimih sabbatah.

أَوَلَمۡ يَرَوۡاْ أَنَّ ٱللَّهَ ٱلَّذِي خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ قَادِرٌ عَلَىٰٓ أَن يَخۡلُقَ مِثۡلَهُمۡ وَجَعَلَ لَهُمۡ أَجَلٗا لَّا رَيۡبَ فِيهِ فَأَبَى ٱلظَّٰلِمُونَ إِلَّا كُفُورٗا ٩٩

99. A koros sorkocobbaxi intih diggah Yallay Qaranwaa kee baaxo gine, usun rabeeniik lakal ken inna lem ginaamih dudda lem matablaa? Yalli ken rabaa kee ken finqah yimixxige waktiy edde rabaanay agaywaaga sinni kah heem ma yablaanaa? tokkel koros Yallih diini tangaddeeh koroosittaamak sa taaminem cinteh.

قُل لَّوۡ أَنتُمۡ تَمۡلِكُونَ خَزَآئِنَ رَحۡمَةِ رَبِّيٓ إِذٗا لَّأَمۡسَكۡتُمۡ خَشۡيَةَ ٱلۡإِنفَاقِۚ وَكَانَ ٱلۡإِنسَٰنُ قَتُورٗا ١٠٠

100. Nabiyow! ama korosuk ixxic: isin yi Rabbih rizqhii kee niqmootah kadnoonik tu amlakuk suginnitoonuy toysa gabâ gibdah tet abbaxuk teneeniih sinnik kalih marah tu teetik acayuk mananton nek ambaxelê meesih, seehadayti yakkay maaluk kay gabal taniimil kaxxa gabâ gibdali yekke, Yalli iimaanat dacrise mara akke waytek.

وَلَقَدۡ ءَاتَيۡنَا مُوسَىٰ تِسۡعَ ءَايَٰتِۭ بَيِّنَٰتٖۖ فَسۡـَٔلۡ بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ إِذۡ جَآءَهُمۡ فَقَالَ لَهُۥ فِرۡعَوۡنُ إِنِّي لَأَظُنُّكَ يَٰمُوسَىٰ مَسۡحُورٗا ١٠١

101. Nummah Yalli Nabii Muusah sagla astay baxxaqqa itta kaah necee iyye, tokkel Nabii Mucammadow ﷺ atu

israa-iil xayloh tutaaxago Nabii Muusa Yalli kaah yeceeh yan astooti luk keenik tatre maraa kee firqawnâ fanah yemeeteeh firqawni diggah anu Muusaw elle baaben numuy kas edde yengeyyeh koo dareema kaak iyye waqdi ken esserey.

قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ مَآ أَنزَلَ هَٰٓؤُلَآءِ إِلَّا رَبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ بَصَآئِرَ وَإِنِّى لَأَظُنُّكَ يَٰفِرْعَوْنُ مَثْبُورًا ﴿١٠٢﴾

102. Nabii Muusa firqawnal gacisak: firqawnaw ama sagla astay anu sin fanah luk emeete seehadah diifu takkeeh Yallih inkittinaanee kee Yallih dudda tascasseeh anu Nabii kinniyoomuh yoh sumaaqitta, Qaranwaa kee baaxo gine Rabbik sa num tet oobise weem nummah teexigeeh tismiteh, atu kaxxamariinoo kee cirdih (qinaadih) cinta ikkal, firqawnaw anu diggah atu finqiteeh abbarsime num kinnitom kok asmiteh kaak iyye.

فَأَرَادَ أَن يَسْتَفِزَّهُم مِّنَ ٱلْأَرْضِ فَأَغْرَقْنَٰهُ وَمَن مَّعَهُۥ جَمِيعًا ﴿١٠٣﴾

103. Tokkel firqawni Nabii Muusa yiskikkiqeeh kaa kee israa-iil xaylo Masri baaxok yayyaaqem faxe, tokkel Nanu kaa kee kay qandek kaâ luk sugtem inkih badal xuumusneeh ken bayisneh.

وَقُلْنَا مِنۢ بَعْدِهِۦ لِبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ٱسْكُنُوا۟ ٱلْأَرْضَ فَإِذَا جَآءَ وَعْدُ ٱلْءَاخِرَةِ جِئْنَا بِكُمْ لَفِيفًا ﴿١٠٤﴾

104. firqawnaa kee kay qande badal xuumusnek lakal israa-iil xaylok misraa kee shaam deqsitta baaxol dabqah gaca keenik inne, tokkel ellecaboh ayro (Qhiyaamah ayroh kinnuk) xagni yamaate waqdi inkih tikki ittaanamak agleh anuk sin magooqak ballaaqâ (Macsar

booxa kinnuk) fanah sin baahenno cisab kee galtoh.

وَبِالْحَقِّ أَنزَلْنَٰهُ وَبِالْحَقِّ نَزَلَ ۗ وَمَآ أَرْسَلْنَٰكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿١٠٥﴾

105. Ama Qhuraan Nabiil cakkil kaa oobisne, usuk nummaay qadlil oobe, Nabiyow Nanu koo maruubinnino Yallih amri oggoltem jannatal aytikumusak hinnay kay amri cinteeh koroosittem giral meesiisak koo rubne nee akke waytek.

وَقُرْءَانًا فَرَقْنَٰهُ لِتَقْرَأَهُۥ عَلَى ٱلنَّاسِ عَلَىٰ مُكْثٍ وَنَزَّلْنَٰهُ تَنزِيلًا ﴿١٠٦﴾

106. Nabiyow Qhuraanak tuuy waqdi (falli) cakkii kee deedal ittak baxisuh kol oobisne kaa baxxaqisak, Sinaamal tuuy waqdi (falli) caalih kaak takriyemkeh, tuuy waqdi oobisiyyah kaak oobisne seehadâ tuxiqih elle faxxiima innal.

قُلْ ءَامِنُوا۟ بِهِۦٓ أَوْ لَا تُؤْمِنُوٓا۟ ۚ إِنَّ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْعِلْمَ مِن قَبْلِهِۦٓ إِذَا يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ يَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ سُجَّدًا ﴿١٠٧﴾

107. Nabiyow! ama korosuk ixxic: isin ama Qhuraan nummaysa, hinnay kaa manummaysina, tokkel isin kaa nummassaanam tu kaat moosissaay isin kaa dirabbossaanam tu kaak (Qhuraan kinnuk) madaggossak, diggah kaak duma naharsi kitooba kah tontocowwime maray (yahuud kee nasaarâ tutaaxagok yeemene mara kinnuk) wacyi numma kinnim yeexege usuk (Qhuraan kinnuk) keenil yankirriyime waqdi Yallah kummaatak gomboh radan kaah Rammitak.

وَيَقُولُونَ سُبْحَٰنَ رَبِّنَآ إِن كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُولًا ﴿١٠٨﴾

108. ama maray ixxiga kah tontocowwime Qhuraan yaabbe waqdi Ni Rabbi koros kaa edde weelossu haytaamak

saytunnooweh, Ni Rabbih xagni anguddubelem agaywaaga mali iyyan.

وَيَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ يَبْكُونَ وَيَزِيدُهُمْ خُشُوعًا ﴿١٠٩﴾

109. ama mari foocitteh Yallah kummaatak gomboh Raddaah weeqaanah, Qhuraan yaabben waqdi, Qhuraan maabba Yallak meesii kee sorkocobbaxi satta keenih osissa.

قُلِ ادْعُوا اللَّهَ أَوِ ادْعُوا الرَّحْمَٰنَ ۖ أَيًّا مَّا تَدْعُوا فَلَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ ۚ وَلَا تَجْهَرْ بِصَلَاتِكَ وَلَا تُخَافِتْ بِهَا وَابْتَغِ بَيْنَ ذَٰلِكَ سَبِيلًا ﴿١١٠﴾

110. Nabiyow! ama korosuk ixxic: sin Rabbiy naba, Yallaw axcuk seecaay kallaca, hinnay Arracmaanow axcuk kaa seecaay kallaca, isin tama namma migaaqak kaa elle kallacitinnaan migaaqal kaa kallacita, toysa isin kallactaanam inki Rabbi kinnik toysa Yalli inkih meqe migaaqitte leemih sabbatah, Nabiyow isi salaatal Qhuraan takriye waqdi fayya kaa ma haysin koros koo taabbeeh Qhuraan xaaftaamak, Ramma kaa ma haysin ku kataysis kaa aabbe waytaamak, fayya kaa haytam kee Ramma kaa haytaamak fanaa fanah yan gita wagitak kaa akriy.

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُن لَّهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُن لَّهُ وَلِيٌّ مِّنَ الذُّلِّ ۖ وَكَبِّرْهُ تَكْبِيرًا ﴿١١١﴾

111. Nabiyow Yallay baxa haysite weeh, Reedal agleyta sinniih, isi ginok awlaytuy xixxibaanek kaa cata sinnih fayla dabqis, dudda le kaxxa nabnah kaa eyneb qibaada kaah caglisak.

SUURAT AL-KAHF

Makkal Obte, 110 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Yallay dudda le fayla-le isi naqasu Nabii Mucammadal ﷺ Qhuraan kitab oobiseeh cakkik makot tanim kee ittawway kay addal ma-hanna.

ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ ٱلَّذِيٓ أَنزَلَ عَلَىٰ عَبۡدِهِ ٱلۡكِتَٰبَ وَلَمۡ يَجۡعَل لَّهُۥ عِوَجَاۜ ١

2. Yalli ama kitab massah yan kitab kaa abe koros gibdi digaalay kay xaquk obtak edde meesiisamkeh, kaadu moominiiniy meqe taamoomi abbaasitta diggah meqe galto (jannat kinnuk) loonumul ken aytikumusamkeh.

قَيِّمًا لِّيُنذِرَ بَأۡسٗا شَدِيدٗا مِّن لَّدُنۡهُ وَيُبَشِّرَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ٱلَّذِينَ يَعۡمَلُونَ ٱلصَّٰلِحَٰتِ أَنَّ لَهُمۡ أَجۡرًا حَسَنٗا ٢

3. Usun Ama jannatih niqmatih addat umman waarak.

مَّٰكِثِينَ فِيهِ أَبَدٗا ٣

4. Kaadu korosuy Yalli baxa haysite itte kaat meesiisamkeh.

وَيُنذِرَ ٱلَّذِينَ قَالُواْ ٱتَّخَذَ ٱللَّهُ وَلَدٗا ٤

5. Usun Yallal haanamak hebeltoh ixxiga maloonuuy ken abbobti mali, ken afittek tawqe Qangara (Yalli baxa haysite iyyaanam kinnuk) manxu nabaah qaxumaa usun iyyaanam malon dirab maxco akke waytek.

مَا لَهُم بِهِۦ مِنۡ عِلۡمٖ وَلَا لِأٓبَآئِهِمۡۚ كَبُرَتۡ كَلِمَةٗ تَخۡرُجُ مِنۡ أَفۡوَٰهِهِمۡۚ إِن يَقُولُونَ إِلَّا كَذِبٗا ٥

6. Nabiyow atu isi nafsi hammii kee rookah qiddam faxxa usun derre kot cabeeniik lakal, ama Qhuraanal aamine weenim kee Yalli xalay-le iyyaanamih maxcoh faxe waytii kee Rookak gexxaamah.

فَلَعَلَّكَ بَٰخِعٞ نَّفۡسَكَ عَلَىٰٓ ءَاثَٰرِهِمۡ إِن لَّمۡ يُؤۡمِنُواْ بِهَٰذَا ٱلۡحَدِيثِ أَسَفًا ٦

7. Nanu diggah baaxô bagul eneyyi ittam baaxoh bila abneeh teetil yan marah tuxxiq abne, meqe taamah keenik yayse maraa kee uma taamah keenik gaca mara keenik mokkorraah naaxigemkeh.

إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى ٱلْأَرْضِ زِينَةً لَّهَا
لِنَبْلُوَهُمْ أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا ﴿٧﴾

8. kaadu diggah nanu baaxô bagul bilak eneyyi ittam addunya gaba kalta waqdi burtay (baaxo kinnuk) cooxuk tu-elle aneewayta tet abna.

وَإِنَّا لَجَٰعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيدًا جُرُزًا ﴿٨﴾

9. Wonna hinnak Nabiyow gablâ maraa kee ken migooqa elle tunkuttube luc Ni-astootik cagalah dibuk cakkumuh (Qajabah) tan astay lafitak raqta makka-lin qaranwaa kee baaxô gino wohuk cakkumuh lafitak raqtak.

أَمْ حَسِبْتَ أَنَّ أَصْحَٰبَ ٱلْكَهْفِ وَٱلرَّقِيمِ
كَانُوا۟ مِنْ ءَايَٰتِنَا عَجَبًا ﴿٩﴾

10. Nabiyow keenih cus: teemene furrayna, ken mari diinik ken korsaamih meesih gablâ fanah kelitteeh tet orben waqdi, tokkel:Ni -Rabbow ku-xaquk nacrur neh acuyaay iimaanal diggi nee hayis, kaadu ni-caagid neh xabbacoysaay massa-le gital tirri nee hayis iyyen.

إِذْ أَوَى ٱلْفِتْيَةُ إِلَى ٱلْكَهْفِ فَقَالُوا۟ رَبَّنَآ
ءَاتِنَا مِن لَّدُنكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ
أَمْرِنَا رَشَدًا ﴿١٠﴾

11. Tokkel gablah addal kaxxa xiiniy aytiita xongolo keenik edde aabbe wayya hayta keenil qidne, maggo liggidittey ixxi kak yimixxige edde sugen.

فَضَرَبْنَا عَلَىٰٓ ءَاذَانِهِمْ فِى ٱلْكَهْفِ
سِنِينَ عَدَدًا ﴿١١﴾

12. Tohuk lakat woo xiinik ken ugusneh namma buttak A-furrayna gablal waktik sugteh gideh ixxigat keenik yayse mara naaxaguh.

ثُمَّ بَعَثْنَٰهُمْ لِنَعْلَمَ أَىُّ ٱلْحِزْبَيْنِ أَحْصَىٰ لِمَا
لَبِثُوٓا۟ أَمَدًا ﴿١٢﴾

13. Nabiyow nanu ken xaagu nummah kol maaqna, diggah usun furraynay sinni Rabbil teemeneeh Nanu tirto kah osisne kinnoonumul.

نَّحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ نَبَأَهُم بِٱلْحَقِّ ۚ إِنَّهُمْ فِتْيَةٌ
ءَامَنُوا۟ بِرَبِّهِمْ وَزِدْنَٰهُمْ هُدًى ﴿١٣﴾

وَرَبَطْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ إِذْ قَامُوا۟ فَقَالُوا۟ رَبُّنَا
رَبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ لَن نَّدْعُوَا۟ مِن
دُونِهِۦٓ إِلَٰهًا ۖ لَّقَدْ قُلْنَآ إِذًا شَطَطًا ﴿١٤﴾

14. Kaadu ken (gablâ mara kinnuk) lubbittet iimaan diggi hayne korostah yan amoytih foocal soolen waqdi, tokkel kaal gacisak:ni- Rabbi Qaranwaa kee baaxô Rabbiiy nanu kaak-sa hebeltô Yalla manaqbuda, toysa nummah nanu tama maxcok kalih maxcot yabne nee tekkek caddok taturreeh diraabat yabne nee iyyen.

هَٰٓؤُلَآءِ قَوْمُنَا ٱتَّخَذُوا۟ مِن دُونِهِۦٓ ءَالِهَةً ۖ لَّوْلَا
يَأْتُونَ عَلَيْهِم بِسُلْطَٰنٍۭ بَيِّنٍ ۖ فَمَنْ أَظْلَمُ
مِمَّنِ ٱفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا ﴿١٥﴾

15. Tohuk lakat ama furrayna sittak itteh: ama ni-mari Yallak kalah Yallitte haysite, ama Yallittet deedalah aban qibaadah baxxaqqa iyya sumaq macah baahe waanaa, Yallal dirab ginnaasite marak dulmih iyyi gacaa (num magaca).

وَإِذِ ٱعْتَزَلْتُمُوهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ إِلَّا ٱللَّهَ
فَأْوُۥٓا۟ إِلَى ٱلْكَهْفِ يَنشُرْ لَكُمْ رَبُّكُم مِّن
رَّحْمَتِهِۦ وَيُهَيِّئْ لَكُم مِّنْ أَمْرِكُم مِّرْفَقًا ﴿١٦﴾

16. Kaadu ken kee usun Yallak kalah yaqbudeenimik baxsimtan waqdi, toysa gablâ fanah kelitaay tet oroba dabqih, sinni Rabbi dibuk taqbudeeniih, sin Rabbi isi Racmat farakka siinih haah amanol sin rizqhih (Quusih) caagiida siinih xabbacoysamkeh sittak iyyen.

* وَتَرَى ٱلشَّمْسَ إِذَا طَلَعَت تَّزَٰوَرُ عَن
كَهْفِهِمْ ذَاتَ ٱلْيَمِينِ وَإِذَا غَرَبَت تَّقْرِضُهُمْ
ذَاتَ ٱلشِّمَالِ وَهُمْ فِى فَجْوَةٍ مِّنْهُ ۚ ذَٰلِكَ مِنْ
ءَايَٰتِ ٱللَّهِ ۗ مَن يَهْدِ ٱللَّهُ فَهُوَ ٱلْمُهْتَدِ ۖ وَمَن
يُضْلِلْ فَلَن تَجِدَ لَهُۥ وَلِيًّا مُّرْشِدًا ﴿١٧﴾

17. Kaadu usun woo gabla culen waqdi Yalli xin keenil qideeh ken dacriseh, ken yable numow ayro tawqe waqdi ken gablak migda-le kabu fan kelli ittaah is korta waqdi gura-le kabut ken cabah tet table usun woo gablak farakka-le aracal anuk, Yalli ama furraynah abem kay dudda tascasse astootik astak teyna kinni, Yalli isi diinil tirri hee num, toysa usuk cakkil tirri iyye num kinni, kaadu Yalli makkayse

num, toysa inki innah cakki fan tirri kaa haa awlaytuy kaa cata kaah mageyta.

وَتَحْسَبُهُمْ أَيْقَاظًا وَهُمْ رُقُودٌ ۚ وَنُقَلِّبُهُمْ ذَاتَ ٱلْيَمِينِ وَذَاتَ ٱلشِّمَالِ ۖ وَكَلْبُهُم بَٰسِطٌ ذِرَاعَيْهِ بِٱلْوَصِيدِ ۚ لَوِ ٱطَّلَعْتَ عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ فِرَارًا وَلَمُلِئْتَ مِنْهُمْ رُعْبًا ﴿١٨﴾

18. Kaadu ken Yable numow ken fan wagittek usun nibdoonum keenik takkale intiita keenik fakimit taniimih sabbatah usun xiinit anuk (gablâ mara kinnuk), kaadu migdi tattab kee guri tattabah ken korisna baaxo ken takmeemik, ken kutay keenî luk yani namma fiiqi ruubumut luk nooka gablak afa xikot, keenit bossu axcinnitoy kudak wadirih keenik gacak teneeh wariggaay meesi keenik koo buulak ten.

وَكَذَٰلِكَ بَعَثْنَٰهُمْ لِيَتَسَآءَلُوا۟ بَيْنَهُمْ ۚ قَالَ قَآئِلٌ مِّنْهُمْ كَمْ لَبِثْتُمْ ۖ قَالُوا۟ لَبِثْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ ۚ قَالُوا۟ رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثْتُمْ ۖ فَٱبْعَثُوٓا۟ أَحَدَكُم بِوَرِقِكُمْ هَٰذِهِۦٓ إِلَى ٱلْمَدِينَةِ فَلْيَنظُرْ أَيُّهَآ أَزْكَىٰ طَعَامًا فَلْيَأْتِكُم بِرِزْقٍ مِّنْهُ وَلْيَتَلَطَّفْ وَلَا يُشْعِرَنَّ بِكُمْ أَحَدًا ﴿١٩﴾

19. Kaadu ken kah xiinisne innah woo xiinik ken ugusneh elle suggu iyyen innal mariiy mara keenik xiinit sugeenih gide sittin fanal itta esseraanamkeh, keenik yaabe num: xiinit magide sugteenii? Keenik iyye inki ayro edde sugne hinnay ayrok garab edde sugne iyyen, keenik marak teyni iyyeh axiinit sugteenih gide sin Rabbi yaaxigek siinik numuk teyna magalâ fanah ruuba tama sin lakqo luk, tokkel toysa magaalâ marak maaqo kak calaalik taniih kak tayse numuk wagteh tet xaamay, tokkel woo maaqok tu-Siinih edde baahay, kaadu gexoo kee gacimiiy Qadaaga caalih abay, kaadu Sinaamak num siinit rade waay Ni-caagid yambulleemik iyyen.

20. Diggah sin mari siinit radeeh arac siinik yeexegek xeet gedanot, sin Qidi hinnay sinni diinih sin gacse akkelon, kaadu toysa ken diinih gacten sin tekkek koroositettoonuuh toysa inki innah mataffoofaanaay faxxeenim (jannat kinnuk) mageytan.

إِنَّهُمْ إِن يَظْهَرُوا۟ عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوكُمْ
أَوْ يُعِيدُوكُمْ فِى مِلَّتِهِمْ وَلَن
تُفْلِحُوٓا۟ إِذًا أَبَدًا ﴿٢٠﴾

21. Kaadu ken kah xiinisne innah, ken ugusneeh ken marak woo wakti suge mara gablâ marih arac ken nuybulleeh keenit Radeenih, diggah Yallih xagni nummaay, diggah Qhiyaamah ayro tamaatu waytam is agaywaaga sinnim yaaxigeenimkeh, ken mari ittin fanal Qhiyaamah caagidil itta waak sugen waqdi, gablâ marat aben mabla moominiinih rabak lakal mano taniimih sumaq tekke korosul, keenit radeeniik lakal gablâ mari Rabeh, tokkel keenit rade marak horta gablah af keenil xisaay elle sugen innal elle ken caba ken caalat ken Rabbi yaaxigek iyyen, maxco kak gexxa maray amri-le diggah ken amol masgid haysitenno Qibaadah iyyen.

وَكَذَٰلِكَ أَعْثَرْنَا عَلَيْهِمْ لِيَعْلَمُوٓا۟ أَنَّ
وَعْدَ ٱللَّهِ حَقٌّ وَأَنَّ ٱلسَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيهَآ إِذْ
يَتَنَٰزَعُونَ بَيْنَهُمْ أَمْرَهُمْ ۖ فَقَالُوا۟ ٱبْنُوا۟
عَلَيْهِم بُنْيَٰنًا ۖ رَّبُّهُمْ أَعْلَمُ بِهِمْ ۗ قَالَ ٱلَّذِينَ
غَلَبُوا۟ عَلَىٰٓ أَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهِم
مَّسْجِدًا ﴿٢١﴾

22. Kitab marak gablâ marih caagidit giirisa mari axcele :usun sidocuuy ken kuti keenik ferey haytu, aka horta :usun konoyuuy ken kuti keenik lecey haytu axcele, ama namma hortah maxco akkal ikkal asmat kak loonum malon, sidoc haytô horta usun malciiniiy ken kuti keenik bacar haytu axcele, Nabiyow ken loowo (ixxu) yi-Rabbi

سَيَقُولُونَ ثَلَٰثَةٌ رَّابِعُهُمْ كَلْبُهُمْ
وَيَقُولُونَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ
رَجْمًۢا بِٱلْغَيْبِ ۖ وَيَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَثَامِنُهُمْ
كَلْبُهُمْ ۚ قُل رَّبِّىٓ أَعْلَمُ بِعِدَّتِهِم مَّا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا
قَلِيلٌ ۬ فَلَا تُمَارِ فِيهِمْ إِلَّا مِرَآءً ظَٰهِرًا وَلَا
تَسْتَفْتِ فِيهِم مِّنْهُمْ أَحَدًا ﴿٢٢﴾

yaaxigeeh, ken loowo sinaamak dago marak-sa taaxigem matan keenik ixxic, toysa kitab mara ken loowol (ixxul) magiddiyin yambullee giddiy baxxaqqa iyya akke waytek, kaadu ken loowoo (ixxuu) kee ken caalat num keenik messerin usun woh mayaaxigaanak.

23. Kaadu Nabiyow abtam faxxaamak, diggah anu beera woh abeyyo maxcin.

وَلَا تَقُولَنَّ لِشَاْىْءٍ إِنِّى فَاعِلٌ ذَٰلِكَ غَدًا ﴿٢٣﴾

24. Yalli faxah itta koo akke waytek;kaadu hawweeninnaanih waqdi isi Rabbi cus, kaadu Nabiyow yi-Rabbi gitittek xayyoowinnaanih gitâ fanah tirri yoo heele ama gablâ marih caagidik ixxic.

إِلَّآ أَن يَشَآءَ ٱللَّهُ ۚ وَٱذْكُر رَّبَّكَ إِذَا نَسِيتَ وَقُلْ عَسَىٰٓ أَن يَهْدِيَنِ رَبِّى لِأَقْرَبَ مِنْ هَٰذَا رَشَدًا ﴿٢٤﴾

25. Kaadu ama furrayna sinni gablat sidiica boolih sanat xiinit sugteeh sagla sanat edde ossen.

وَلَبِثُوا۟ فِى كَهْفِهِمْ ثَلَٰثَ مِا۟ئَةٍ سِنِينَ وَٱزْدَادُوا۟ تِسْعًا ﴿٢٥﴾

26. Nabiyow sinam gablâ mari gablal magide sugee? axcuk koo essereenik usun gablal sugeenih gide Yallay Qaranwaa kee baaxol Qellitti ittaamih ixxiga-le yaaxige keenik ixxic, Nabiyow ku-Rabbih mablaa kee maabbah dudda Qajjibsit kaak qellittam inki innah matanak, ginok qaranwaa kee baaxô bagul eneyyi ittam Yallak sa cateynay ken cata malon, Yalli isi meklaa kee isi madqat agleyta maliiy num mayasgallaay isih faxam aba.

قُلِ ٱللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثُوا۟ ۖ لَهُۥ غَيْبُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ أَبْصِرْ بِهِۦ وَأَسْمِعْ ۚ مَا لَهُم مِّن دُونِهِۦ مِن وَلِىٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِى حُكْمِهِۦٓ أَحَدًا ﴿٢٦﴾

27. Kaadu Nabiyow ku-Rabbih kitaabak (Qhuraan kinnuk) wacyih kol obsimtem akriy kay maxcooca korissam matanaay ku-Rabbik kalah elle kelittaah eleelittam inkinnah mageyta kaa akke waytek.

وَٱتْلُ مَآ أُوحِيَ إِلَيْكَ مِن كِتَابِ رَبِّكَ ۖ لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَٰتِهِۦ وَلَن تَجِدَ مِن دُونِهِۦ مُلْتَحَدًا ﴿٢٧﴾

28. Kaadu Nabiyow moominiin tudagoytiitiy saakuuy carra isi Rabbi taqbudey wohut kay fooca edde faxâ luk isi nafsi ibbixaay keenî luk daffey, kaadu ku- namma intit ken cabba hayteh aka marâ (koros abbobtii kee gaddaloola kinnuk) fanah keenik wagtewaytay addunyâ manoh bilqat ruffu ittam faxak, kaadu Nabiyow ni-cusiyyak lubbi kak garcisneeh isi nafsî fayxi kataateeh caagid kak baatiiy finqa yekke marih yab moggolin.

وَٱصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ ٱلَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُم بِٱلْغَدَوٰةِ وَٱلْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُۥ ۖ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا ۖ وَلَا تُطِعْ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُۥ عَن ذِكْرِنَا وَٱتَّبَعَ هَوَىٰهُ وَكَانَ أَمْرُهُۥ فُرُطًا ﴿٢٨﴾

29. Kaadu Nabiyow ama garcit yan marak ixxic;anu sin Rabbik luk emeetem cakki kinnik, toysa siinik kaa nummaysaah elle taamitam faxa num kaa nummaysay, kaadu toysa faxa num siinik kaa yangadday, diggah nanu korosuh gibdi giray gaso marriimih keenit kak tani keenih massosne, kaadu usun bakar gibdak nee wada iyyeenik eelisen nacaasih innah tan leey niqnâ gibdah foocitte keenik carrissat waddiiman, tah manxu gacah yan maqabaay, manxu gacah yan madabaay girâ dabqi.

وَقُلِ ٱلْحَقُّ مِن رَّبِّكُمْ ۖ فَمَن شَآءَ فَلْيُؤْمِن وَمَن شَآءَ فَلْيَكْفُرْ ۚ إِنَّآ أَعْتَدْنَا لِلظَّٰلِمِينَ نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا ۚ وَإِن يَسْتَغِيثُوا۟ يُغَاثُوا۟ بِمَآءٍ كَٱلْمُهْلِ يَشْوِى ٱلْوُجُوهَ ۚ بِئْسَ ٱلشَّرَابُ وَسَآءَتْ مُرْتَفَقًا ﴿٢٩﴾

30. Diggah yeemeneeh meqe taamoomi abbaasite mari kaxxa galto-le, diggah nanu taama

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا ﴿٣٠﴾

yeymeeqe marih galto mabayisna.

31. Woo mari Qadni deqsitta jannootay elle waaraanay weeqaytitte guba kak gexxa madabah -lon, usun tet addal dahabak tan gabâ biriitat billiiman, kaadu anxax saray xabcin cariik yaniy sundus deqsitaa kee gibdi cariiriy istabrak deqsita sartan, usun jannootah addal qaraakiy amol cusuluh anuk, ken galto manxu meqe galtooy, manxu meqe madabaay jannat dabqi.

أُولَٰئِكَ لَهُمْ جَنَّٰتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهِمُ
ٱلْأَنْهَٰرُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِن ذَهَبٍ
وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا خُضْرًا مِّن سُندُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ
مُّتَّكِـِٔينَ فِيهَا عَلَى ٱلْأَرَآئِكِ ۚ نِعْمَ ٱلثَّوَابُ
وَحَسُنَتْ مُرْتَفَقًا ﴿٣١﴾

32. Nabiyow ama korosuh namma numuy numuk teyni kak moomintuh yaniih aka num kak korostah yanih ceelallo agurey ken nammayak numuk teynah Qinab namma bustaanay tamiirat marrey buqre kak fanal hayne kaah abne,

* وَٱضْرِبْ لَهُم مَّثَلًا رَّجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا
جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَٰبٍ وَحَفَفْنَٰهُمَا بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا
بَيْنَهُمَا زَرْعًا ﴿٣٢﴾

33. Woo namma bustaanak kulli bustaan isi caxâ mixu dudda-luk baahe tu-kak daggoyse kalah, kaadu ama namma bustaanak tamiiraa kee coox fanal gexa weeqaytu nuyfuxuke.

كِلْتَا ٱلْجَنَّتَيْنِ ءَاتَتْ أُكُلَهَا وَلَمْ تَظْلِم مِّنْهُ شَيْـًٔا ۙ
وَفَجَّرْنَا خِلَٰلَهُمَا نَهَرًا ﴿٣٣﴾

34. Kaadu ama namma bustaan-le num maggo gexoh yan caxâ mixuu kee wohuk kalah maggo maalu luk yen, tokkel isi kataysa moomintuk: usuk kaal xaawak kaal hiddootak anu maaluh kok maggiyooh yoo qokla marah kok ayseh kaak iyye.

وَكَانَ لَهُۥ ثَمَرٌ فَقَالَ لِصَٰحِبِهِۦ وَهُوَ يُحَاوِرُهُۥٓ
أَنَا۠ أَكْثَرُ مِنكَ مَالًا وَأَعَزُّ نَفَرًا ﴿٣٤﴾

35. Kaadu usuk kay kataysa moomintuk gaba xabba heeh isi bustaan luk kaa cule isi bustaan lenna kaa yayballuh usuk isi nafsi

وَدَخَلَ جَنَّتَهُۥ وَهُوَ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِۦ قَالَ مَآ أَظُنُّ
أَن تَبِيدَ هَٰذِهِۦٓ أَبَدًا ﴿٣٥﴾

yudlume numuh anuk koroosannuu kee kaxxa mariinot, a-bustaan inkinnah gaba kalu waam makkala kaak iyye.

وَمَآ أَظُنُّ ٱلسَّاعَةَ قَآئِمَةً وَلَئِن رُّدِدتُّ إِلَىٰ رَبِّى لَأَجِدَنَّ خَيْرًا مِّنْهَا مُنقَلَبًا ﴿٣٦﴾

36. Kaadu Qhiyaama uguttu waytam makkalaay inni Rabbî fanah gacsime yoo tekkek, diggah ama bustaanak tayse gacsimeyna Yallih xaqul geeyyo kaak iyye.

قَالَ لَهُۥ صَاحِبُهُۥ وَهُوَ يُحَاوِرُهُۥٓ أَكَفَرْتَ بِٱلَّذِى خَلَقَكَ مِن تُرَابٍ ثُمَّ مِن نُّطْفَةٍ ثُمَّ سَوَّىٰكَ رَجُلًا ﴿٣٧﴾

37. Kay kataysa moominti usuk kaah xaawak :ku-Rabbiy burtak koo gineeh, sarra tiffoytak koo gineeh, tohuk lakat gino kak massowta num koo abe Yallal koroosittaa ?kaak iyye.

لَّٰكِنَّا۠ هُوَ ٱللَّهُ رَبِّى وَلَآ أُشْرِكُ بِرَبِّىٓ أَحَدًا ﴿٣٨﴾

38. Kinnih immay usuk Yi-Yallaay Yi-Rabbi kinni, kaadu anu yi-Rabbiy yoo ginet agleytah kay ginok num kaat mahaa kaah aba qibaadal kaak iyye.

وَلَوْلَآ إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَآءَ ٱللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِٱللَّهِ ۚ إِن تَرَنِ أَنَا۠ أَقَلَّ مِنكَ مَالًا وَوَلَدًا ﴿٣٩﴾

39. Kaadu isi bustaan cultaah kaa tassokoote waqdi ah Yalli yoh faxeeh anu kaa edde geya qande mayyu Yalla akke waytek axcinnitoy koh aysuk ten, anu maaluu kee xayloh kok dagyom yok tubleeh yol hiddottamak kaak iyye.

فَعَسَىٰ رَبِّىٓ أَن يُؤْتِيَنِ خَيْرًا مِّن جَنَّتِكَ وَيُرْسِلَ عَلَيْهَا حُسْبَانًا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ فَتُصْبِحَ صَعِيدًا زَلَقًا ﴿٤٠﴾

40. Toysa yi-Rabbi ku-bustaanak yayse bustaan yoh yaceem kaak Qaagita addunyaay akeeral, kaadu ku-koroosannih sabbatah Yalli qaraanak ku-bustaanal digaalah kakkaqoy duggu kaa hayta kaal ruubeleeh saytuttucin baaxoy tu-elle soole waytaah tu-elle aabuke waytah maacise-le kaak iyye.

أَوْ يُصْبِحَ مَآؤُهَا غَوْرًا فَلَن تَسْتَطِيعَ لَهُۥ طَلَبًا ﴿٤١﴾

41. Hinnay kay leey kaa edde tafqe aqut gexxaah baaxô guba ciggilli hayteh maacissek, tokkel tet gurrussaah tet tayyaaqem madudda kaak iyye.

وَأُحِيطَ بِثَمَرِهِۦ فَأَصْبَحَ يُقَلِّبُ كَفَّيْهِ عَلَىٰ مَآ أَنفَقَ فِيهَا وَهِىَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَيَقُولُ يَٰلَيْتَنِى لَمْ أُشْرِكْ بِرَبِّىٓ أَحَدًا ﴿٤٢﴾

42. Kaadu woo moominti iyyem nummatteeh tekkeh wonna luk woo korostih bustaan bayeeh kay addal suggu ittem inkih finqitteh, tokkel tama korosti isi namma gaba sittat aagaruk maacise maaluk kay xisnet finqissi heemih nadaamah, kaal suggu itteemik tuuytul kak radak cafulah anuk maacise, too waqdi ama korosti nadaamah:maganey! Yi-Rabbit agleh num heeh suge waam yoh aysuk ten iyya.

وَلَمْ تَكُن لَّهُۥ فِئَةٌ يَنصُرُونَهُۥ مِن دُونِ ٱللَّهِ وَمَا كَانَ مُنتَصِرًا ﴿٤٣﴾

43. Kaadu ama korosti Yallih digaala kaal obte waqdi elle hiddootak suge buttak Yallak kalah kaa cattaah qokol kaah takke butta luk masuginna, kaadu usuk isi qandet isi cata num makkinna Yallih digaalak.

هُنَالِكَ ٱلْوَلَٰيَةُ لِلَّهِ ٱلْحَقِّ ۚ هُوَ خَيْرٌ ثَوَابًا وَخَيْرٌ عُقْبًا ﴿٤٤﴾

44. Woo aracal (Qhiyaamah Ayro kinnuk) qokol kee cato Yalli leeh usuk cakki awlaytu kinni, Yalli usuk addunyaay akeeral yeemene marah meqe galtoliiy, kaal kelta marah meqe elle cabo-li kinni.

وَٱضْرِبْ لَهُم مَّثَلَ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا كَمَآءٍ أَنزَلْنَٰهُ مِنَ ٱلسَّمَآءِ فَٱخْتَلَطَ بِهِۦ نَبَاتُ ٱلْأَرْضِ فَأَصْبَحَ هَشِيمًا تَذْرُوهُ ٱلرِّيَٰحُ ۗ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ مُّقْتَدِرًا ﴿٤٥﴾

45. Nabiyow sinaamah addunyâ manoh ceelallo agur is qaraanak oobisne leey baaxol ubukku ittam edde neyyeeqeeh nuysubukeh anxaxxowtey dago waktik wadir cafulay caacay gambik gambil beyak maaciseh inna kinni, kaadu Yalli ummaan iimih dudda-li kinni.

46. Maaluu kee xaylo addunyâ manoh bilay bayta kinni, meqe taamoomiy raqta Ku-Rabbih xaqul wohuk galtoh aysuk raqtaah qaagitih aysuk raqta.

ٱلْمَالُ وَٱلْبَنُونَ زِينَةُ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا ۖ وَٱلْبَٰقِيَٰتُ ٱلصَّٰلِحَٰتُ خَيْرٌ عِندَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ أَمَلًا ﴿٤٦﴾

47. Nabiyow Qaleela-le aroocak rubnaah kalla ayro keenih cusey: kaadu baaxo teetil teneemiy tet qellisak sugtek tu-teetil aneekal tet tableeh, gino inkih gaabosna cisab booxal, tokkel num keenik macabna.

وَيَوْمَ نُسَيِّرُ ٱلْجِبَالَ وَتَرَى ٱلْأَرْضَ بَارِزَةً وَحَشَرْنَٰهُمْ فَلَمْ نُغَادِرْ مِنْهُمْ أَحَدًا ﴿٤٧﴾

48. Kaadu woo ayro (Qhiyaamah ayro kinnuk) gino inkih ku-Rabbil xayyowsimta Saffih anuk, nummah naharsi adda sin elle ginni hayne innal nel temeeten, wonna hinnay isin ugutuh xagna siinih hee waynam tekkelen.

وَعُرِضُوا۟ عَلَىٰ رَبِّكَ صَفًّا لَّقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَٰكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍۭ ۚ بَلْ زَعَمْتُمْ أَلَّن نَّجْعَلَ لَكُم مَّوْعِدًا ﴿٤٨﴾

49. Kaadu sinam taamoomi elle tan kitab xayyoysimeeh kulli numuh le taama elle tan kitab yontocowwimeh, tokkel umeyniitih yan mara meesitah table umaanek kay addal tanim yablen waqdi, kaadu nee gee finqaaw tah maca-le kitaabaay? Qunxa tiya cabe waah kaxxa tiya cabe waa loowo kak arac xagseh akke waytek iyyen, Kaadu usun addunyal taamoomik abba heenim inkih woo kitaabal geyan, Nabiyow ku-Rabbi num mayadluma.

وَوُضِعَ ٱلْكِتَٰبُ فَتَرَى ٱلْمُجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ يَٰوَيْلَتَنَا مَالِ هَٰذَا ٱلْكِتَٰبِ لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّآ أَحْصَىٰهَا ۚ وَوَجَدُوا۟ مَا عَمِلُوا۟ حَاضِرًا ۗ وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ أَحَدًا ﴿٤٩﴾

50. Nabiyow keenih cus: malaykak Nabii Aadamah konnabak kummaatiyyah kummaata inne waqdi, malayka inkih kummatte ibliisiy jinni samadak suge akke waytek, tokkel usuk isi Rabbih

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَٰٓئِكَةِ ٱسْجُدُوا۟ لِءَادَمَ فَسَجَدُوٓا۟ إِلَّآ إِبْلِيسَ ۖ كَانَ مِنَ ٱلْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِۦٓ ۗ أَفَتَتَّخِذُونَهُۥ وَذُرِّيَّتَهُۥٓ أَوْلِيَآءَ مِن دُونِى وَهُمْ لَكُمْ عَدُوٌۢ ۚ بِئْسَ لِلظَّٰلِمِينَ بَدَلًا ﴿٥٠﴾

amri cineh kaxxa mariinoo kee kuuxe waynaanah, Yalli sinaamak:yooy sin gine cabba hayteenih kaa kee kay Samad awlaytiitiy cato edde faxxaanah haysittaanaa usun (ibliis kee kay Samad kinnuk) sin Qaduwwih anuk? daalimiin sheytanah abta qibaada manxu uma qibaadaay, Yallah abta qibaadah aftok.

51. Sheetan kee kay Samaday isin taqbudeeni, qaranwaa kee baaxô ginot masgalliyo catoh, kaadu mara mari ginot keenik masgalliyooy dibuk ken gine, kaadu sheetoonaa kee seehadak makkoote mara catoh haysite makkinniyo iyye Yalli.

مَّآ أَشۡهَدتُّهُمۡ خَلۡقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَلَا خَلۡقَ أَنفُسِهِمۡ وَمَا كُنتُ مُتَّخِذَ ٱلۡمُضِلِّينَ عَضُدٗا ٥١

52. Nabiyow keenih cus :Yalli Qhiyaamah ayro korosuk Yi-agleytit akkaluk sugteenimiy Qibaadal yot agleh hayteeniih tu-siinih xiqtam kak akkaluk sugteenih seeca keenik iyya waqdi tu-siinih xiqeenik, tokkel nee wada axcuk keenih seecaanaah ken moggolan, kaadu ken kee usun aqbudak sugeenimik fanal inkih elle finqitan arac hayne (jahannam gira kinnuk).

وَيَوۡمَ يَقُولُ نَادُواْ شُرَكَآءِيَ ٱلَّذِينَ زَعَمۡتُمۡ فَدَعَوۡهُمۡ فَلَمۡ يَسۡتَجِيبُواْ لَهُمۡ وَجَعَلۡنَا بَيۡنَهُم مَّوۡبِقٗا ٥٢

53. Kaadu umeyniitih yan mari (koros kinnuk) gira yableeh usun diggah teetit radoonu waanaah tet culoonu waanam yismiteenih, kaadu teetik xabanah edde gacan aracay teetik edde rebsimaana magennon.

وَرَءَا ٱلۡمُجۡرِمُونَ ٱلنَّارَ فَظَنُّوٓاْ أَنَّهُم مُّوَٰقِعُوهَا وَلَمۡ يَجِدُواْ عَنۡهَا مَصۡرِفٗا ٥٣

54. Nummah ama Qhuraanal sinaamah ummaan ceelalloolak

وَلَقَدۡ صَرَّفۡنَا فِي هَٰذَا ٱلۡقُرۡءَانِ لِلنَّاسِ مِن

maggom baxxaqqa hayne elle kaskassoowaanaah Yallal yaamineenimkeh, kaadu seehadayti ginok inkih giddii kee keemaarih gaca num yekke.

كُلِّ مَثَلٍۚ وَكَانَ ٱلْإِنسَٰنُ أَكْثَرَ شَيْءٍ جَدَلًا ﴿٥٤﴾

55. Kaadu sinam Yallal taamineeh sinni Rabbil dambi cabti esseraanamak ken waassem matan, Yallih xaquk Nabii Mucammad ﷺ Qhuraan luk keenih yemeete waqdi, naharsi mara finqak geyteemiy usun essereeni keenih tamaate tet akke waytek, hinnay digaalay usun intih abaluk keenit tamaate Qambaalan ken akke waytek.

وَمَا مَنَعَ ٱلنَّاسَ أَن يُؤْمِنُوٓاْ إِذْ جَآءَهُمُ ٱلْهُدَىٰ وَيَسْتَغْفِرُواْ رَبَّهُمْ إِلَّآ أَن تَأْتِيَهُمْ سُنَّةُ ٱلْأَوَّلِينَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ ٱلْعَذَابُ قُبُلًا ﴿٥٥﴾

56. Kaadu farmoytit Sinaamâ fanah maruubinnino yeemeneeh meqe taamoomi abbaasite mara jannatal aytikumusak, kaadu koroositeeh uma taama abe mara giral meesiisak rubsumen ken akke waytek, kaadu kinnih immay koroosite mari deedalah sinni farmoytit giddiyan cakki edde baysoonuh, usun Yi-Qhuraanih aayootaa kee digaalak edde meesiisimeenim anqasah haysiten.

وَمَا نُرْسِلُ ٱلْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَۚ وَيُجَٰدِلُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِٱلْبَٰطِلِ لِيُدْحِضُواْ بِهِ ٱلْحَقَّۖ وَٱتَّخَذُوٓاْ ءَايَٰتِي وَمَآ أُنذِرُواْ هُزُوًا ﴿٥٦﴾

57. Kay Rabbih aayoota (Qhuraan kinnuk) kaa kassiisak, tokkel derre teetit cabaah kay namma gaba umaanek tatrussem hawweene numuk dulmih iyyi gacaa? (Num magaca) diggah nanu ken sorkocobaxittet sibaabi hayne Qhuraan raaqisaanaah kayrik kay addal taniimit yantifiqeenimik,

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن ذُكِّرَ بِـَٔايَٰتِ رَبِّهِۦ فَأَعْرَضَ عَنْهَا وَنَسِيَ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُۚ إِنَّا جَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَن يَفْقَهُوهُ وَفِيٓ ءَاذَانِهِمْ وَقْرًاۖ وَإِن تَدْعُهُمْ إِلَى ٱلْهُدَىٰ فَلَن يَهْتَدُوٓاْ إِذًا أَبَدًا ﴿٥٧﴾

kaadu ken aytiital qilsa hayneeh tet ken waysisneh Qhuraan edde yaabbeenimik, kaadu tirtoo kee iimaanâ fanah ken sectek, toysa inkinnah kok moggolaanaay Yallih diinil tirri miyyan.

وَرَبُّكَ ٱلْغَفُورُ ذُو ٱلرَّحْمَةِ ۖ لَوْ يُؤَاخِذُهُم بِمَا كَسَبُوا۟ لَعَجَّلَ لَهُمُ ٱلْعَذَابَ ۚ بَل لَّهُم مَّوْعِدٌ لَّن يَجِدُوا۟ مِن دُونِهِۦ مَوْئِلًا ﴿٥٨﴾

58. Nabiyow Ku- Rabbi dambi cabeey xuwaw-li kinni isi naqoosah, ama Yallih aayootat (Qhuraan kinnuk) derre cabta koros Yalli dambik abeenimil ken kataatinnay digaala addunyal elle keenit aysassakuk yeneeh ken digaalak yen, tonna hinnay usun Qhiyaamah ayro aben taamal elle galtimoono waan xagana-lon, usun woo saaku Yallih digaalak edde keltaanaah eleelitan Rike malon.

وَتِلْكَ ٱلْقُرَىٰٓ أَهْلَكْنَٰهُمْ لَمَّا ظَلَمُوا۟ وَجَعَلْنَا لِمَهْلِكِهِم مَّوْعِدًا ﴿٥٩﴾

59. Nanu woo magaaloolih mara finqisneh koroositen waqdi, kaadu ken finqah yimixxige waktil xagana keenih hayne.

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِفَتَىٰهُ لَآ أَبْرَحُ حَتَّىٰٓ أَبْلُغَ مَجْمَعَ ٱلْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضِىَ حُقُبًا ﴿٦٠﴾

60. Nabii Mucammadow صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ cus Nabii Muusa isi furraynuy yuushaq nuun baxak :anu gexaamak makata namma badih maglalla guffu haah hinnay maggo liggiditte gexak sugam fanah iyye waqdi.

فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ بَيْنِهِمَا نَسِيَا حُوتَهُمَا فَٱتَّخَذَ سَبِيلَهُۥ فِى ٱلْبَحْرِ سَرَبًا ﴿٦١﴾

61. Tokkel ken nammay namma badih maglalla gufen waqdi sinni kullumta hawweeneenih, tokkel kullumti yunuwweeh badat culeeh woo badat fakimut yan gita haysite.

فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتَىٰهُ ءَاتِنَا غَدَآءَنَا لَقَدْ لَقِينَا مِن سَفَرِنَا هَٰذَا نَصَبًا ﴿٦٢﴾

62. Tokkel kullumta elle hawweenen aracak taturru iyyen waqdi Nabii Muusa isi furraynuk qeerakkalo

neh baahey nummah A-nisafarak taqabi nee geek iyye.

63. Nabii Muusâ furrayni Nabii Muusak:kaxxa xaay garil kak nee deê fanah kelli inne waqdi kassittaa iyye? Diggah anu kullumti abem koh warsam hawweeneeh woh koo kassiisam yoo hawweenissem matan sheytan akke waytek, kaadu woo kullumtay rabe yunuwweeh badat radeeh woo badat gita haysiteeh kay caagid qajibsitaanamak tuk teyna yekke.

قَالَ أَرَءَيْتَ إِذْ أَوَيْنَآ إِلَى ٱلصَّخْرَةِ فَإِنِّى نَسِيتُ ٱلْحُوتَ وَمَآ أَنسَىٰنِيهُ إِلَّا ٱلشَّيْطَٰنُ أَنْ أَذْكُرَهُۥ ۚ وَٱتَّخَذَ سَبِيلَهُۥ فِى ٱلْبَحْرِ عَجَبًا ﴿٦٣﴾

64. Nabii Muusa iyyeh:woh nanu faxak sugneemi, tokkel ken nammay sinni raat beyak yuduuren, kaxxa xaat idiyyi iyyaanam fanah.

قَالَ ذَٰلِكَ مَا كُنَّا نَبْغِ ۖ فَٱرْتَدَّا عَلَىٰٓ ءَاثَارِهِمَا قَصَصًا ﴿٦٤﴾

65. Tokkel usun Ni-naqoosak Ni-xaquk Ni-nacrur kah necee naqasu geen (kadir kinnuk), kaadu Ni-xaquk tan kaxxa ixxiga kaa barisne.

فَوَجَدَا عَبْدًا مِّنْ عِبَادِنَآ ءَاتَيْنَٰهُ رَحْمَةً مِّنْ عِندِنَا وَعَلَّمْنَٰهُ مِن لَّدُنَّا عِلْمًا ﴿٦٥﴾

66. Nabii Muusa kadirih: salaamat abeeh koo maay katayo Yalli koo barseh yan qilmiy tirri edde axceeh edde antifiqe yoo barissamkeh kaak iyye.

قَالَ لَهُۥ مُوسَىٰ هَلْ أَتَّبِعُكَ عَلَىٰٓ أَن تُعَلِّمَنِ مِمَّا عُلِّمْتَ رُشْدًا ﴿٦٦﴾

67. Kadir:diggah atu Muusaw yoo kataytaah yi-gari tabbixeeh yinnah tasbirem inkinnah madudda anu abaamal kaak iyye.

قَالَ إِنَّكَ لَن تَسْتَطِيعَ مَعِىَ صَبْرًا ﴿٦٧﴾

68. Kaadu atu mannal tasbiree anu abu waamay atu adda kak aaxige waytay Yalli yoo barsel kaak iyye.

وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَىٰ مَا لَمْ تُحِطْ بِهِۦ خُبْرًا ﴿٦٨﴾

69. Nabii Muusa :Yallih idnih kok ableemil yasbire numuh yoo geettooh yoo elle amrissi hayte caagid kok macina kaak iyye.

قَالَ سَتَجِدُنِىٓ إِن شَآءَ ٱللَّهُ صَابِرًا وَلَآ أَعْصِى لَكَ أَمْرًا ﴿٦٩﴾

قَالَ فَإِنِ ٱتَّبَعْتَنِى فَلَا تَسْـَٔلْنِى عَن شَىْءٍ حَتَّىٰٓ أُحْدِثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا ﴿٧٠﴾

70. Kadir Nabii Muusak:yoo katatteeh yô luk gexxek, toysa anu abbahaamak tu-yoo messerin kok qellitteeh waagissem anu baxxaqqa koh haam fanah kaak iyye.

فَٱنطَلَقَا حَتَّىٰٓ إِذَا رَكِبَا فِى ٱلسَّفِينَةِ خَرَقَهَا ۖ قَالَ أَخَرَقْتَهَا لِتُغْرِقَ أَهْلَهَا لَقَدْ جِئْتَ شَيْـًٔا إِمْرًا ﴿٧١﴾

71. Nabii Muusaa kee kadir badak afa gexak fooreeniih doynik keenil dardarteeh, tokkel kadir yeexegeeniih nooli maleh ken yukkuqen, tokkel usun doynik feeren waqdi kadir doynikik luc kaleeh tet boohayseh, tokkel Nabii Muusa: teetit yan mara xuumussamkeh tet boohassee? nummah atu diriggi kak iyyaanama abtem kaak iyye.

قَالَ أَلَمْ أَقُلْ إِنَّكَ لَن تَسْتَطِيعَ مَعِىَ صَبْرًا ﴿٧٢﴾

72. Kadir Nabii Muusak:diggah atu anu abaamal yô lih tasbirem madudda kok maxacciyoo? kaak iyye.

قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِى بِمَا نَسِيتُ وَلَا تُرْهِقْنِى مِنْ أَمْرِى عُسْرًا ﴿٧٣﴾

73. Nabii Muusa :kadirow hawweeneemil yoo makataatinaay barittoh kot abeh an katayyul gibdaabinak duude waam yol mahaysinay yoh xabbacow kaak iyye.

فَٱنطَلَقَا حَتَّىٰٓ إِذَا لَقِيَا غُلَٰمًا فَقَتَلَهُۥ قَالَ أَقَتَلْتَ نَفْسًا زَكِيَّةًۢ بِغَيْرِ نَفْسٍ ۗ لَّقَدْ جِئْتَ شَيْـًٔا نُّكْرًا ﴿٧٤﴾

74. Tokkel ken nammay doynikik oobeeh fooreenih gexak sugen waqdi urrû luk digra awkat gareeniih kadir woo awka qideh, Nabii Muusa woh kaak assacakkuk: saytun nafsiy rooci ayyaaqe weeh umaane abe wee qiddaa?Yallal koh xiibita immay atu nummah atu kaxxa ceele waytoy umaah qaxumaane-le bahte kaak iyye.

75. Kadir Nabii Muusa kassiisak kaa assacakkuk:diggah atu anu abaamal inkinnah yô lih tasbirem madudda kok maxacciyoo? kaak iyye.

* قَالَ أَلَمْ أَقُل لَّكَ إِنَّكَ لَن تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴿٧٥﴾

76. Nabii Muusa kadirik:tahak wadir tu-koo esserri heek, toysa isî luk yoo mabeynaay yoo makataysin nummah yok malkittam geytehik kaak iyye.

قَالَ إِن سَأَلْتُكَ عَن شَيْءٍ بَعْدَهَا فَلَا تُصَاحِبْنِي ۖ قَدْ بَلَغْتَ مِن لَّدُنِّي عُذْرًا ﴿٧٦﴾

77. Tokkel ken nammay fooreeh usun magaalâ maral yemeeten waqdi, tet marak qibnaytiinô maaqo esseren, tokkel usun ken nammay qibnaytiinoh arcibisaanam cineenih, tokkel ken nammay woo magaalah addal qeege gidaaray radam faxa geen, tokkel kadir kaa sooliseeh kaa bicseeh massoyseh, Nabii Muusa: ama taamal galto faxinnitoy galto elle beetak ten maaqo edde xaamitnamkeh kaak iyye.

فَانطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا أَتَيَا أَهْلَ قَرْيَةٍ اسْتَطْعَمَا أَهْلَهَا فَأَبَوْا أَن يُضَيِّفُوهُمَا فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا يُرِيدُ أَن يَنقَضَّ فَأَقَامَهُ ۖ قَالَ لَوْ شِئْتَ لَتَّخَذْتَ عَلَيْهِ أَجْرًا ﴿٧٧﴾

78. Kadir Nabii Muusak :ah yoo kee ku-fanal baxsimiyyi edde yakke wakti kinni, atu anu abeemiy yok tessecekkeeh yok elle tasbaru duude wayteh adda koh warseyyo kaak iyye.

قَالَ هَٰذَا فِرَاقُ بَيْنِي وَبَيْنِكَ ۚ سَأُنَبِّئُكَ بِتَأْوِيلِ مَا لَمْ تَسْتَطِع عَّلَيْهِ صَبْرًا ﴿٧٨﴾

79. Kadir Nabii Muusak iyyeh:ama Boohayseh an doynikih tu-gactek: is tudagoytit-leh tan doynikiy usun rizqhi (quusi) gurantoh badal edde taamitaanak sugte, tokkel woo boohat qaybi teetit ayyaaqem faxe, amqinnaanih doynik le marak woo doynik keenik dirkih bukkussu

أَمَّا السَّفِينَةُ فَكَانَتْ لِمَسَاكِينَ يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ فَأَرَدتُّ أَنْ أَعِيبَهَا وَكَانَ وَرَاءَهُم مَّلِكٌ يَأْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا ﴿٧٩﴾

heeh beya amoyti bisol foocal keenik sugeemih sabbata.

80. Kaadu anu qide awkah tu-gactek: usuk Yallih xaqul korostah sugeeh kay inaa kee abba moominiinih sugte, tokkel usuk koroosannuu kee caddok taturuuy umaanet ken qidaamak keenih meesitne usun kaah lon kacanuk gexxaamah.

وَأَمَّا ٱلْغُلَٰمُ فَكَانَ أَبَوَاهُ مُؤْمِنَيْنِ فَخَشِينَآ أَن يُرْهِقَهُمَا طُغْيَٰنًا وَكُفْرًا ﴿٨٠﴾

81. Tokkel kay Qidimit kay xaleynah diinii kee maqaaneey Yallak meesih inkih kaak yayse baxay nacruuruh keenih xayuk raaqa ken Rabbi keenih edde ciggiilisam fanne.

فَأَرَدْنَآ أَن يُبْدِلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْرًا مِّنْهُ زَكَوٰةً وَأَقْرَبَ رُحْمًا ﴿٨١﴾

82. Kaadu gidaaray Qeegeh sugey bicseeh massoyseh tu-gactek :usuk namma awkay qayxiixah taniy woo magaalal tani le gidaarak sugte, kaadu ken nammayih maaluy buuleeniih daaniseeni kay gubat sugeeh ken nammayih abba meqe numuh suge, tokkel ku-Rabbi amahat faxem ken nammay yanbeeh baalukaah maqar kee kas baahaanaah sinni maaluy daanat yani yassaaqeenih gide sugam edde faxe amah ku-Rabbik yan nacruuruy keenih abe, kaadu Muusaw anu abba heem inni amrik maabinniyo Yallih amrih abekkal, tamah elle tasbirem kak duude wayte caagiidah addâ fakootu kaak iyye.

وَأَمَّا ٱلْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَٰمَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِى ٱلْمَدِينَةِ وَكَانَ تَحْتَهُۥ كَنزٌ لَّهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا صَٰلِحًا فَأَرَادَ رَبُّكَ أَن يَبْلُغَآ أَشُدَّهُمَا وَيَسْتَخْرِجَا كَنزَهُمَا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ ۚ وَمَا فَعَلْتُهُۥ عَنْ أَمْرِى ۚ ذَٰلِكَ تَأْوِيلُ مَا لَمْ تَسْطِع عَّلَيْهِ صَبْرًا ﴿٨٢﴾

83. Nabiyow ama koros dilqharneyni deqsita meqe amoytih xaagu koo esserta, kay xaagu Qhuraan addal

وَيَسْـَٔلُونَكَ عَن ذِى ٱلْقَرْنَيْنِ ۖ قُلْ سَأَتْلُوا۟ عَلَيْكُم مِّنْهُ ذِكْرًا ﴿٨٣﴾

siinil akriyeyyo keenik ixxic elle kaskassowtaanamkeh.

إِنَّا مَكَّنَّا لَهُۥ فِى ٱلْأَرْضِ وَءَاتَيْنَٰهُ مِن كُلِّ شَىْءٍ سَبَبًا ﴿٨٤﴾

84. Diggah nanu baaxô bagul reeda kaah neceeh kaa arcisneh, kaadu usuk ummaan iimik kah caagiddowwu iyyah yanim edde gufa Sabab kaah necee.

فَأَتْبَعَ سَبَبًا ﴿٨٥﴾

85. Tokkel usuk (dilqharneyni kinnuk) kaah necee gitay ayrô korma kaa gudduysa maqarruk kataate.

حَتَّىٰٓ إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ ٱلشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِى عَيْنٍ حَمِئَةٍ وَوَجَدَ عِندَهَا قَوْمًا ۗ قُلْنَا يَٰذَا ٱلْقَرْنَيْنِ إِمَّآ أَن تُعَذِّبَ وَإِمَّآ أَن تَتَّخِذَ فِيهِمْ حُسْنًا ﴿٨٦﴾

86. Usuk ayrô korma guffu hee waqdi ayro data kalla-le daray niqnih addat korah tet yuble, kaadu woo darah garil korosuh yan mara gee, Dilqharneynow ama koros aamine waytek qidim kee seewah ken orbissaamat ken digaali hinnay ken fan kak secta diinil yeemeneenih maqaane keenî luk abittam akke takkeemi tirtô fanah ken sectaamal kaak inne.

قَالَ أَمَّا مَن ظَلَمَ فَسَوْفَ نُعَذِّبُهُۥ ثُمَّ يُرَدُّ إِلَىٰ رَبِّهِۦ فَيُعَذِّبُهُۥ عَذَابًا نُّكْرًا ﴿٨٧﴾

87. Dilqharneyni iyyeh: isi nafsi yudlumeeh isi Rabbil koroosite numuy tirto keenik cineh tu-gactek, toysa sarroh addunyal kaa digaalenno, tohuk lakat Rabe leeh isi Rabbî fan gacsime-leeh jahannam girah addal kaxxa digaalay diriggaleh kaa digaale-le.

وَأَمَّا مَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَٰلِحًا فَلَهُۥ جَزَآءً ٱلْحُسْنَىٰ ۖ وَسَنَقُولُ لَهُۥ مِنْ أَمْرِنَا يُسْرًا ﴿٨٨﴾

88. Kaadu keenik isi Rabbil yeemeneeh meqe taama abbaasite numuh tu-gactek, toysa usuk Yallak meqe galto-le (jannat kinnuk), kaadu nanu addunyal Ni-caagiidak duude waam maxcoo kee abinak kaal mahaynaay kaal xabbacoysenno iyye.

ثُمَّ أَتۡبَعَ سَبَبًا ﴿٨٩﴾

89. Tohuk lakal usuk ayrô kormaak ayrô mawqa fan gaceeh yufkuneeh gita maqarruk kataate.

حَتَّىٰٓ إِذَا بَلَغَ مَطۡلِعَ ٱلشَّمۡسِ وَجَدَهَا تَطۡلُعُ عَلَىٰ قَوۡمٖ لَّمۡ نَجۡعَل لَّهُم مِّن دُونِهَا سِتۡرٗا ﴿٩٠﴾

90. Dilqharneyni ayrô mawqa guffu hee waqdi sinaamay ayrok ken reebissam Qarwak tekkek hinnay cooxuk tekkek kah abe waynel ayro awaquk kaah sugte.

كَذَٰلِكَۖ وَقَدۡ أَحَطۡنَا بِمَا لَدَيۡهِ خُبۡرٗا ﴿٩١﴾

91. Tonnaah caagiida dilqharneynik koh elle maaqqa hayne inna, kaadu usuk nummah reedaa kee qandek leh yaniimit Ni-ixxiga maroh tan.

ثُمَّ أَتۡبَعَ سَبَبًا ﴿٩٢﴾

92. Tohuk lakat usuk sidoc haytô gitay ayrô kormaa kee ayrô mawqak fan gexay kilbat fanah kaa beyaah kaa gudduysa gexe.

حَتَّىٰٓ إِذَا بَلَغَ بَيۡنَ ٱلسَّدَّيۡنِ وَجَدَ مِن دُونِهِمَا قَوۡمٗا لَّا يَكَادُونَ يَفۡقَهُونَ قَوۡلٗا ﴿٩٣﴾

93. Dilqharneyni namma qaley reebuh (edeeduh) tanik fan guffu hee waqdi, woo namma qalek foocal sinaamay yaabak isi afak-sa aki af aaxige waytaah sinnik iyyaanam Raaqissam duude wayta gee.

قَالُواْ يَٰذَا ٱلۡقَرۡنَيۡنِ إِنَّ يَأۡجُوجَ وَمَأۡجُوجَ مُفۡسِدُونَ فِي ٱلۡأَرۡضِ فَهَلۡ نَجۡعَلُ لَكَ خَرۡجًا عَلَىٰٓ أَن تَجۡعَلَ بَيۡنَنَا وَبَيۡنَهُمۡ سَدّٗا ﴿٩٤﴾

94. Woo mari dilqharneynik iyyeh: dilqharneynow diggah yaajuuj kee maajuuj deqsitta namma kedoy qidimiiy bukkot baaxo bayissa tanik, cawalah galto koh maay haynoo?ni-fan kee ken fanat reebu (edeedu) neh haytaamal.

قَالَ مَا مَكَّنِّي فِيهِ رَبِّي خَيۡرٞ فَأَعِينُونِي بِقُوَّةٍ أَجۡعَلۡ بَيۡنَكُمۡ وَبَيۡنَهُمۡ رَدۡمًا ﴿٩٥﴾

95. Dilqharneyni Yi Rabbi reedaa kee maali duddak yoh yeceeh yoh arciseemit isin maaluk yoh taceenim faxxaanamak taysehik isin sinni maqarat yoo cata, sin fan kee ken fanat kaxxa reebuy (edeedu) maqarre heeyyok keenik iyye.

ءَاتُونِى زُبَرَ ٱلْحَدِيدِ ۖ حَتَّىٰٓ إِذَا سَاوَىٰ بَيْنَ ٱلصَّدَفَيْنِ قَالَ ٱنفُخُوا۟ ۖ حَتَّىٰٓ إِذَا جَعَلَهُۥ نَارًا قَالَ ءَاتُونِىٓ أُفْرِغْ عَلَيْهِ قِطْرًا ﴿٩٦﴾

96. Dilqharneyni biriitah exxaaxiy tirgiqeeni yoh baaha keenik iyyeeh tet kaah baaheenih, tokkel usuk tama namma qalek namma damuumih fanal tama biriitat xisne massossu hee waqdi, taamita marak tama biriital gira fuufuya keenik iyyeeh fuufuyeenih, tama biriita gira abba hee waqdi too girat diyaaye nacaas yoh baaha biriital korsamkeh keenik iyye.

فَمَا ٱسْطَٰعُوٓا۟ أَن يَظْهَرُوهُ وَمَا ٱسْتَطَٰعُوا۟ لَهُۥ نَقْبًا ﴿٩٧﴾

97. Tokkel yaajuuj kee maajuuj woo reebuk amol yawqeeniih koraanam maduudinnon, kaadu usun kaa boohaysaanam maduudinnon.

قَالَ هَٰذَا رَحْمَةٌ مِّن رَّبِّى ۖ فَإِذَا جَآءَ وَعْدُ رَبِّى جَعَلَهُۥ دَكَّآءَ ۖ وَكَانَ وَعْدُ رَبِّى حَقًّا ﴿٩٨﴾

98. Dilqharneyni ama anu xiseh an reebi Yaajuuj kee maajuuj deqsita mari baaxo bayisaamak fanat keenik hayne Reebu kinniih usuk yi-Rabbik Racmata, Yi-Rabbi yaajuuj kee maajuuj mawuquh hee xagnih wakti (Qhiyaama xayyowta wakti kinnuk) yamaate waqdi buluulussuuy baaxot massossu kaa (Reebu kinnuk) hee-le, kaadu woo reebi bayu waah Qhiyaama soltu waytaamah yi-Rabbi hee xagni numma kinniih woh akkelem Raq mali iyye.

وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ فِى بَعْضٍ ۖ وَنُفِخَ فِى ٱلصُّورِ فَجَمَعْنَٰهُمْ جَمْعًا ﴿٩٩﴾

99. Woo saakuy yaajuuj kee maajuuj tawqe gari garuk keenik amo awaquk amaaxuk agleh anuk ken cabna mangintak gexxaamah, kaadu magooqak ugutuh baanta fuxsunta ayro gino inkih kobxisiyyah kobxisna cisab kee galtoh.

100. Kaadu woo saaku korosuh jahannam gira xayyoysiyyah xayyosnaah tet ken naybulleh ken ellecaboh umaane ken nayballuh.

وَعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِّلْكَٰفِرِينَ عَرْضًا ﴿١٠٠﴾

101. Usun addunyal yi-Qhuraan kee yi-dudda tascasse astooti yableenimik intiital siba kak sugte mara, kaadu usun Yallih yab yaabbeenim duudak masuginnon nummâ maabbah.

ٱلَّذِينَ كَانَتْ أَعْيُنُهُمْ فِى غِطَآءٍ عَن ذِكْرِى وَكَانُوا۟ لَا يَسْتَطِيعُونَ سَمْعًا ﴿١٠١﴾

102. A-Koroosite mari yok kalah yi-naqoosa Yallitteh haysitaah is tu-keenih xiqtu waytam yakkaleenii?diggah nanu korosuh jahannam gira madabaay dabqih keenih massosne.

أَفَحَسِبَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ أَن يَتَّخِذُوا۟ عِبَادِى مِن دُونِىٓ أَوْلِيَآءَ ۚ إِنَّآ أَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَٰفِرِينَ نُزُلًا ﴿١٠٢﴾

103. Nabiyow A-korosuk sinaamak inkih Yallih xaqul taama finqah kak gacak raqta mara siinih warisnoo? keenik ixxic.

قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِٱلْأَخْسَرِينَ أَعْمَٰلًا ﴿١٠٣﴾

104. Usun addunyâ manol taama kak bayteeh finqitte mara, diggah usun taama yaymaaqeenim sinnik akkaluk.

ٱلَّذِينَ ضَلَّ سَعْيُهُمْ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا ﴿١٠٤﴾

105. Woo maray taamoomi kak finqitte usun sinni Rabbih aayoota dirabboyseeh ugut ayro (Qhiyaamah ayro kinnuk) kay angaaraw yengeddeeh dirabboyse mara, tokkel ken taamoomi bayteh koroositeenimih sabbatah, toysa usun Qhiyaamah ayro ni-garil konnaba maloonuuy loowot mayanin.

أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ بِـَٔايَٰتِ رَبِّهِمْ وَلِقَآئِهِۦ فَحَبِطَتْ أَعْمَٰلُهُمْ فَلَا نُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ وَزْنًا ﴿١٠٥﴾

106. Tama taamâ finqat kak yabne mari (koros kinnuk) galto keenik jahannam gira koroositeeniih Yi-

ذَٰلِكَ جَزَآؤُهُمْ جَهَنَّمُ بِمَا كَفَرُوا۟ وَٱتَّخَذُوٓا۟ ءَايَٰتِى وَرُسُلِى هُزُوًا ﴿١٠٦﴾

ayootaa (Qhuraan kinnuk) kee Yi-farmoytit anqasah haysiteenimih sabbatah.

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّٰتُ ٱلْفِرْدَوْسِ نُزُلًا ﴿١٠٧﴾

107. Diggah yeemeneeh meqe taamoomi abbaasite mari firdawsi jannoota madabaay dabqih lon.

خَٰلِدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلًا ﴿١٠٨﴾

108. Usun tet addal umman waarak teetik aka ikkel koraanam mafaxaanaay magorrisan teetih lon kacanuk gexxaamah.

قُل لَّوْ كَانَ ٱلْبَحْرُ مِدَادًا لِّكَلِمَٰتِ رَبِّى لَنَفِدَ ٱلْبَحْرُ قَبْلَ أَن تَنفَدَ كَلِمَٰتُ رَبِّى وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِۦ مَدَدًا ﴿١٠٩﴾

109. Nabiyow addunyâ baditte inkih midad (Quur kinnuk) akkinnay woo midaadat yi-Rabbih qangor kaat ankuttubinnay bad amarraquk yen, yi-Rabbih qangor yamurruqek duma, kay ossintinah aka badittek kay innah tanim midaadak bahnaamah yi-Rabbih yab mayamurruqaay idya mali keenik ixxic.

قُلْ إِنَّمَآ أَنَا۠ بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰٓ إِلَىَّ أَنَّمَآ إِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَٰحِدٌ ۖ فَمَن كَانَ يَرْجُوا۟ لِقَآءَ رَبِّهِۦ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَٰلِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِۦٓ أَحَدًۢا ﴿١١٠﴾

110. Nabiyow ama korosuk ixxic: Cagalah anu sin innah yan seehadaytuy Yallak wacyi elle obsima kinniyo, Cagalah sin Yallay fan sin kak seeca inki Yallaay agleyta mali, isi Rabbih angaaraw qaagitaah kay digaalak meesita num, toysa meqe taamay yoobula sinniy Yallah caglisa abay, Kaadu isi Rabbih aba qibaadat num asgalle waay.

SUURAT MARYAM

Makkal Obte, 98 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

كٓهيعٓصٓ ١

1. Kaaf-Haa-Yaa-Qayiin-Saad (edde faxem Yalli yaaxige).

ذِكْرُ رَحْمَتِ رَبِّكَ عَبْدَهُۥ زَكَرِيَّآ ٢

2. Nabiyow ah ku-Rabbi isi naqasu zakariyyah abe nacroorih kassis kinniih koh kaa maaqenno.

إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُۥ نِدَآءً خَفِيًّا ٣

3. Nabii Zakariyya qellitta xongoloh isi Rabbi seece waqdi.

قَالَ رَبِّ إِنِّى وَهَنَ ٱلْعَظْمُ مِنِّى وَٱشْتَعَلَ ٱلرَّأْسُ شَيْبًا وَلَمْ أَكُنۢ بِدُعَآئِكَ رَبِّ شَقِيًّا ٤

4. Nabii Zakariyya :yi-Rabbow diggah anu ekexxeeh yi-lafa boolatteeh qado xogor moyya yok duudeh idoolannuh, kaadu yi-Rabbow kot abe kallacil buheeh baxaysite num way makkiyok dooqa yok raabit iyye.

وَإِنِّى خِفْتُ ٱلْمَوَٰلِىَ مِن وَرَآءِى وَكَانَتِ ٱمْرَأَتِى عَاقِرًا فَهَبْ لِى مِن لَّدُنكَ وَلِيًّا ٥

5. Kaadu anu diggah yot xayi marak anu rabeek gamadal ku-diini baysaah usun nummâ sooloh kaal sole waanamak meesitak, kaadu yi-barra maxalaytoh tanik ku-xaquk yoo nagraah yoo cata baxa yoh acuy iyye.

يَرِثُنِى وَيَرِثُ مِنْ ءَالِ يَعْقُوبَ ۖ وَٱجْعَلْهُ رَبِّ رَضِيًّا ٦

6. Nubuwwannuu kee Qilmil yoo nagraah yaq-qhuub Samadak Qilmii kee nubuwwannu nagra baxa yoh acuwaay atu kicintooh ku-naqoosa kicna baxa yoh kaa ab iyye.

يَٰزَكَرِيَّآ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَٰمٍ ٱسْمُهُۥ يَحْيَىٰ لَمْ نَجْعَل لَّهُۥ مِن قَبْلُ سَمِيًّا ٧

7. Yalli kaal gacisak iyyeh:Zakariyyaw diggah nanu dooqa kok raabitneeh migaq

kak Yacya kinni awkal koo aytikumusna (berrakisna) kaak duma numuh abe wayne migaq kaah abne.

قَالَ رَبِّ أَنَّىٰ يَكُونُ لِي غُلَٰمٌ وَكَانَتِ ٱمْرَأَتِي عَاقِرًا وَقَدْ بَلَغْتُ مِنَ ٱلْكِبَرِ عِتِيًّا ﴿٨﴾

8. Nabii Zakariyya diggah qajjibsitak yi-Rabbow baxa geyam mannal yoh takkeeh yi-barra maxalaytoy xale waytah anuk, kaadu anu nummah kaxxiinaa kee idoolannuh arac yoofee numuh anuk iyye.

قَالَ كَذَٰلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ وَقَدْ خَلَقْتُكَ مِن قَبْلُ وَلَمْ تَكُ شَيْـًٔا ﴿٩﴾

9. Yalli kaal gacisak:caagid atu kah itta inna, kinnih immay ku-Rabbi koo kee ku barra tama caalatal anuk sin fanak Yacya ginam yol xabcinih, nummah atu Yacyak duma xagar kak xagaanamak tuh suge kalah koo gine kaak iyye.

قَالَ رَبِّ ٱجْعَل لِّيٓ ءَايَةً ۚ قَالَ ءَايَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ ٱلنَّاسَ ثَلَٰثَ لَيَالٍ سَوِيًّا ﴿١٠﴾

10. Nabii Zakariyya yi-Rabbow yi-barra tussukuqqem elle aaxigeeh edde asmite asta yoh acuy iyye, asta kok sidiica ayrooy sidiica bar sinaamâ luk yabtu duude wayya haytaama atu qaafiyatah nagay anuk hebeltô qelela aalle kal kaak iyye Yalli.

فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِۦ مِنَ ٱلْمِحْرَابِ فَأَوْحَىٰٓ إِلَيْهِمْ أَن سَبِّحُوا۟ بُكْرَةً وَعَشِيًّا ﴿١١﴾

11. Tokkel Nabii Zakariyya too caalatal anuk Salat elle abak suge micraabaak isi maral yewqeeh ken fanah escessi hee saakuuy carra salat abaay Yalla saytunnoysa iyyaanamah.

يَٰيَحْيَىٰ خُذِ ٱلْكِتَٰبَ بِقُوَّةٍ ۖ وَءَاتَيْنَٰهُ ٱلْحُكْمَ صَبِيًّا ﴿١٢﴾

12. Nabii Yacya yoobokeeh barak tu edde raaqisa caddo yoofe waqdi yacyaw tawraat kitab maqarruk ibbixaay elle taamit, Kaadu nanu nubuwwannuuy turraqsaay fula-le

kas kaah necee usuk qunxa awkah anuk iyye Yalli.

وَحَنَانًا مِّن لَّدُنَّا وَزَكَوٰةً ۖ وَكَانَ تَقِيًّا ﴿١٣﴾

13. Kaadu ni xaquk nacrur kee kacanuuy dambittek saytunnoowam kaah necee, kaadu usuk Yallak meesitaah kay amri oggola naqasuh suge.

وَبَرًّا بِوَٰلِدَيْهِ وَلَمْ يَكُن جَبَّارًا عَصِيًّا ﴿١٤﴾

14. Kaadu usuk isi namma xaleynah yamqeeh, ken amri oggola baxah suge, kaadu usuk kaxxamariinoliy isi Rabbih amrii kee isi xaleynah amri cinah masuginna.

وَسَلَٰمٌ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوتُ وَيَوْمَ يُبْعَثُ حَيًّا ﴿١٥﴾

15. Nabii Yacya yooboke ayrooy raba ayroo kee magaqak nuwwuk yawqe ayro Yallak nagaynan kaal yanay!

وَٱذْكُرْ فِى ٱلْكِتَٰبِ مَرْيَمَ إِذِ ٱنتَبَذَتْ مِنْ أَهْلِهَا مَكَانًا شَرْقِيًّا ﴿١٦﴾

16. Nabiyow ama Qhuraan kitaabih addal Maryam xaagu cusey, is isi marak texxeereeh, keenik ayro mawqat raaqa aracal gacte waqdi.

فَٱتَّخَذَتْ مِن دُونِهِمْ حِجَابًا فَأَرْسَلْنَآ إِلَيْهَا رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا ﴿١٧﴾

17. Tokkel is isi maraa kee isi fanat tet qellisa reebu haysitte Qibaada abta waqdi tet able waanamkeh, tokkel jibriil deqsita ni malaykattu tet fanah rubneeh gino kak dudda-le seehadaytih weelot weeloysimmi iyyeh teetih yemeete.

قَالَتْ إِنِّىٓ أَعُوذُ بِٱلرَّحْمَٰنِ مِنكَ إِن كُنتَ تَقِيًّا ﴿١٨﴾

18. Maryam diggah anu Racmaan kinni Rabbi kok maggansitak, Yallak meesita num tekkek umaaneh gabah yoo maxagin kaak itte.

قَالَ إِنَّمَآ أَنَا۠ رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَٰمًا زَكِيًّا ﴿١٩﴾

19. Cagalah anu ku-Rabbih farmoyta kinniyooh, usuk koo fan yoo ruube, dambittek saytunnoowe awka koh aceemkeh teetik iyye jibriil.

قَالَتْ أَنَّىٰ يَكُونُ لِي غُلَٰمٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ وَلَمْ أَكُ بَغِيًّا ﴿٢٠﴾

20. Maryam jibriilik awka xalaah geyam mannal yoh takkee rihimih seehadayti yoo mabtinnaay yol kalah yol xayyowtem matanaay anu timixxige dalweynah masuginniyyok? kaak itte.

قَالَ كَذَٰلِكِ قَالَ رَبُّكِ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ وَلِنَجْعَلَهُۥٓ ءَايَةً لِّلنَّاسِ وَرَحْمَةً مِّنَّا وَكَانَ أَمْرًا مَّقْضِيًّا ﴿٢١﴾

21. Jibriil Maryamak: caagid atu kah itta inna kinnih immay, ku-Rabbi abba sinni baxa ginaah koh aceem yol xabcinih iyye, kaadu sinaamah Yallih dudda elle yaaxigen asta kaa abne kaal yeemeneeh kaa kataate marah nek yan Racmatah, kaaduNabii Qiisâ gino yookome caagidiy meklimey lowcal macfuuzul yunkuttube kinni.

فَحَمَلَتْهُ فَٱنتَبَذَتْ بِهِۦ مَكَانًا قَصِيًّا ﴿٢٢﴾

22. Tokkel jibriil maryamak diriqik (korta kinnuk) moyya kak culta ikkek ufuy fuufuseeh, too fufto maxaxa teetik toofeeh tohih sabbatah Qiisal tussukuqqeeh, tokkel kaa bagut luk Sinaamak texxeereeh xer aracal gacte.

فَأَجَآءَهَا ٱلْمَخَاضُ إِلَىٰ جِذْعِ ٱلنَّخْلَةِ قَالَتْ يَٰلَيْتَنِي مِتُّ قَبْلَ هَٰذَا وَكُنتُ نَسْيًا مَّنسِيًّا ﴿٢٣﴾

23. Tokkel lacaw tamirtô laqibih fan tet beeh tet kelse kaa tabbixemkeh, is lacaw Qansarih gibdah: maganey ahak duma rabeh suginniyoy, kaadu sinam burah cabteemiy xagar kak xage waytaah kassite waytah suginniyoy yoh aysuk ten itte.

فَنَادَىٰهَا مِن تَحْتِهَآ أَلَّا تَحْزَنِى قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ تَحْتَكِ سَرِيًّا ﴿٢٤﴾

24. Tokkel jibriil tamirtô gubak teetih seece: maryamey marookitin. Nummah ku-Rabbi qunxa weeqaytu (qunxa dara kinnuk) gubat kok heek iyyaanamah.

وَهُزِّيٓ إِلَيۡكِ بِجِذۡعِ ٱلنَّخۡلَةِ تُسَٰقِطۡ عَلَيۡكِ رُطَبٗا جَنِيّٗا ٢٥

25. Kaadu tamirtô laqib isi fan esgeyyi hayis alee tamiray batayah yaniy woo waqdi daggiime kol caxelek (luuquse-lek).

فَكُلِي وَٱشۡرَبِي وَقَرِّي عَيۡنٗاۖ فَإِمَّا تَرَيِنَّ مِنَ ٱلۡبَشَرِ أَحَدٗا فَقُولِيٓ إِنِّي نَذَرۡتُ لِلرَّحۡمَٰنِ صَوۡمٗا فَلَنۡ أُكَلِّمَ ٱلۡيَوۡمَ إِنسِيّٗا ٢٦

26. Toysa atu ama tamiray batayah yanik akumaay, ama qunxa weeqaytih leek aqubaay ama baxat inti wagrisaay ruffu kaat ixxic; tokkel sinaamak numuk teyna tubleeh, tokkel usuk atu xalte baxih xaagu kok abek, toysa diggah anu racmaan kinni rabbih tibbi axcem axbuuxuh innil hee kaak ixxic, (nadri kinnuk) asaaku inkinnah seehadaytu luk yaabe waamah.

فَأَتَتۡ بِهِۦ قَوۡمَهَا تَحۡمِلُهُۥۖ قَالُواْ يَٰمَرۡيَمُ لَقَدۡ جِئۡتِ شَيۡـٔٗا فَرِيّٗا ٢٧

27. Maryam xer ikkek isi baxa quukak isi maral temeete, usun tet kee tet baxa yublen waqdi : Maryamey nummah kaxxaamay umay assocokkile bahte teetik iyyen.

يَٰٓأُخۡتَ هَٰرُونَ مَا كَانَ أَبُوكِ ٱمۡرَأَ سَوۡءٖ وَمَا كَانَتۡ أُمُّكِ بَغِيّٗا ٢٨

28. Haaruun toobokoytáy (maqanxay) kabba uma numuy dalweynah yanih masuginnaay ku ina dalweynay dalwa abtah masuginnak; a-baxa ankek litoo teetik iyyen.

فَأَشَارَتۡ إِلَيۡهِۖ قَالُواْ كَيۡفَ نُكَلِّمُ مَن كَانَ فِي ٱلۡمَهۡدِ صَبِيّٗا ٢٩

29. Tokkel maryam isi baxa Qiisâ fanah escessi hayte kaa esseraanamkeh, tet yab qajibsitak: saldih yan awkay handuulut yanî luk mannal yabnaah teetik iyyen.

قَالَ إِنِّي عَبۡدُ ٱللَّهِ ءَاتَىٰنِيَ ٱلۡكِتَٰبَ وَجَعَلَنِي نَبِيّٗا ٣٠

30. Nabii Qiisa handuulut (sarô lollo kinnuk) anuk: diggah anu Yallih naqsuuy Yalli injiil deqsita kitab yoh yeceeh isi Nabii yoo abe keenik iyye.

31. Kaadu yi Rabbi kayrii kee tuxxiq kak maggo num yoo abe elle aninnaan rikel, kaadu usuk salat abaah dacrisaah zaka aceemih yoo farriime nuwwiyom fanah.

وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنتُ وَأَوْصَنِي بِالصَّلَوٰةِ وَالزَّكَوٰةِ مَا دُمْتُ حَيًّا ﴿٣١﴾

32. Kaadu inni inah amqeeh tet amri oggola num yoo abe, kaadu kaxxamariinoley daalimtuh yaniy isi Rabbih amri cina yoo maabinna keenik iyye.

وَبَرًّا بِوَالِدَتِي وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا شَقِيًّا ﴿٣٢﴾

33. Kaadu ooboke ayrooy, raba ayroo kee nuwwuk ugutuwaa ayro (Qhiyaamah ayro kinnuk) Yallak nagaynan yol yanay.

وَالسَّلَٰمُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدتُّ وَيَوْمَ أَمُوتُ وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا ﴿٣٣﴾

34. Nabii Mucammadow woo Maryam baxa Nabii Qiisâ weeloo kee xaaguy kol maaqne nummâ cakki maxcoy yahuud kee nasaara edde agaywaagitta kinni.

ذَٰلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ ۚ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ ﴿٣٤﴾

35. Yalli isi ginok baxa haaysitam kaa macelta usuk wohuk saytunnooweh ikkal, cagalah usuk caagiidak caagidik teyna meklam faxa waqdi tik iyyaah wohim xayih usuk elle faxa innal takke.

مَا كَانَ لِلَّهِ أَن يَتَّخِذَ مِن وَلَدٍ ۖ سُبْحَانَهُ ۚ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُن فَيَكُونُ ﴿٣٥﴾

36. Nabii Qiisa isi marak: diggah Yallay sin fan kak seeca usuk yi-Rabbiiy sin Rabbik, toysa dibuk kaa uqbuda usuk agleyta malik, tamah massa-le gitay mako sinni kinnik keenik iyye.

وَإِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ ۚ هَٰذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ ﴿٣٦﴾

37. Kitab marak buttaati Qiisâ caagidil itta wayteh ittin fanal, tokkel koroosite marah finqi yan Qhiyaamah ayroy kaxxam gibdiy meesi le yabloonu waana.

فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِن بَيْنِهِمْ ۖ فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ كَفَرُوا مِن مَّشْهَدِ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٣٧﴾

أَسْمِعْ بِهِمْ وَأَبْصِرْ يَوْمَ يَأْتُونَنَا لَٰكِنِ ٱلظَّٰلِمُونَ ٱلْيَوْمَ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٣٨﴾

38. Oobbaa kee mabul manxu keenik (koros kinnuk) gibdii Qhiyaamah ayroy cisab kee galtoh nee fan yamaatoonu waana, kinnih immay korosuy daalimiinih tani ta-asaaku addunyal cakkik baxxaqqa-le makoh addat tan.

وَأَنذِرْهُمْ يَوْمَ ٱلْحَسْرَةِ إِذْ قُضِىَ ٱلْأَمْرُ وَهُمْ فِى غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٩﴾

39. Nabiyow ken meesis nadaamah ayroy (Qhiyaamah ayro kinnuk) caagid meklimay ginô fan baxsaanaah moominiiniy jannat cultaa kee korosuy gira culta yakken waqdi, usun (koros kinnuk) asaaku addunyal ken kak meesiiseenimik garcit anuk usun rabak lakal ugut yaniih mano tanim manummaysan.

إِنَّا نَحْنُ نَرِثُ ٱلْأَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا وَإِلَيْنَا يُرْجَعُونَ ﴿٤٠﴾

40. Diggah Nanu baaxoo kee baaxô bagul tanim inkih nanu nagarraah usun cisab kee galtoh nee fan gacsiman.

وَٱذْكُرْ فِى ٱلْكِتَٰبِ إِبْرَٰهِيمَ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ صِدِّيقًا نَّبِيًّا ﴿٤١﴾

41. Nabii Mucammadow Sinaamah ama Qhuraan kitaabal Nabii Ibraahim xaagu cusey, diggah usuk kaxxam numma yacee Nabiih sugek.

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ يَٰٓأَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ وَلَا يُغْنِى عَنكَ شَيْـًٔا ﴿٤٢﴾

42. Nabiyow cusey:Nabii Ibraahim isi abba aazarak iyye waqdi yi-babbaw nuntinwwelluy aabbe waah able waay Yallak tu-koh xiqe waa maatiyah taqbudee?

يَٰٓأَبَتِ إِنِّى قَدْ جَآءَنِى مِنَ ٱلْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ فَٱتَّبِعْنِىٓ أَهْدِكَ صِرَٰطًا سَوِيًّا ﴿٤٣﴾

43. Yi-babbaw nummah Yalli ixxigak koh acee weem yoh yeceek, yoo katat massa-le gitay mako sinni koh ascasseek kaak iyye.

يَٰٓأَبَتِ لَا تَعْبُدِ ٱلشَّيْطَٰنَ ۖ إِنَّ ٱلشَّيْطَٰنَ كَانَ لِلرَّحْمَٰنِ عَصِيًّا ﴿٤٤﴾

44. Yi-babbaw sheytan amri moggolin! Numtinwwellitte taqbudeemil, Diggah sheytan Racmaan kinni

Rabbih amri cineeh kay qibaadal kaxxamariinite num yekkek.

45. Yi-babbaw anu diggah atu koroosannut rabtaah Racmaan kinni Rabbik digaala koo xagtaah giral sheytan wakliita takkeemik koh meesita kaak iyye.

يَٰٓأَبَتِ إِنِّيٓ أَخَافُ أَن يَمَسَّكَ عَذَابٌ مِّنَ ٱلرَّحۡمَٰنِ فَتَكُونَ لِلشَّيۡطَٰنِ وَلِيّٗا ٤٥

46. Nabii Ibraahim abba Aazar isi baxa Ibraahimik: Ibraahimow atu yi-Yallitteh Qibaadat derre cabtaah akaamih Qibaadah sangeltaa?atu tet buraa kee tet xaafuk raaqe waytek, diggah xeet geedanot (xeet qambisiyya kinnuk) koo Qideyyok, xer wakti yok exxeeraay inkinnah yô lih mayaabina kaak iyye.

قَالَ أَرَاغِبٌ أَنتَ عَنۡ ءَالِهَتِي يَٰٓإِبۡرَٰهِيمُۖ لَئِن لَّمۡ تَنتَهِ لَأَرۡجُمَنَّكَۖ وَٱهۡجُرۡنِي مَلِيّٗا ٤٦

47. Nabii Ibraahim isi abbak yabbaw yok nagaynan gey yok faxe waytam koo mageyta ahak wadirik Yalli tirri koo haah dambi koh cabaamah kaa koh kallaceyyo, diggah usuk yoh kaxxa maqaanee kee xuwaw leeh dooqa yok macinaay yoo mabaxaysa kaak iyye.

قَالَ سَلَٰمٌ عَلَيۡكَۖ سَأَسۡتَغۡفِرُ لَكَ رَبِّيٓۖ إِنَّهُۥ كَانَ بِي حَفِيّٗا ٤٧

48. Kaadu sin kee sin Yallittey Yallak kalah taqbudeenik baxsimeyyooh inni diinî luk siinik axxeereyyo anu siinit aba fayu cinteenik, kaadu anu inni Rabbi kallaceyyo anu inni Rabbit aba kallacit uma num akkewaam qaagita kaal esseram yoh cinaamak.

وَأَعۡتَزِلُكُمۡ وَمَا تَدۡعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ وَأَدۡعُواْ رَبِّي عَسَىٰٓ أَلَّآ أَكُونَ بِدُعَآءِ رَبِّي شَقِيّٗا ٤٨

49. Tokkel Nabii Ibraahim ken kee ken Yallittey usun Yallak kalah yaqbudeenik baxsimeeh yexxeere waqdi, xaylok Iscaaqh kee yaq-

فَلَمَّا ٱعۡتَزَلَهُمۡ وَمَا يَعۡبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ وَهَبۡنَا لَهُۥٓ إِسۡحَٰقَ وَيَعۡقُوبَۖ وَكُلّٗا جَعَلۡنَا نَبِيّٗا ٤٩

qhuub kaah necee (iscaaqh baxa kinnuk) kaadu kulli num Nabii keenik abne.

وَوَهَبْنَا لَهُم مِّن رَّحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيًّا ﴿٥٠﴾

50. Kaadu ni Racmatah diini niqmat kee addunyâ inkih keenih necee, kaadu meqe xagar xagoy qaxmeqey sinam addal raqta keenih abne.

وَٱذْكُرْ فِى ٱلْكِتَٰبِ مُوسَىٰٓ إِنَّهُۥ كَانَ مُخْلَصًا وَكَانَ رَسُولًا نَّبِيًّا ﴿٥١﴾

51. Kaadu Nabii Mucammadow isi marah ama kitaabal (Qhuraan kinnuk) Nabii Muusâ xaagu cusey, diggah usuk Yalli kaa dooreeh farmoytaay Nabiih sugek.

وَنَٰدَيْنَٰهُ مِن جَانِبِ ٱلطُّورِ ٱلْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَٰهُ نَجِيًّا ﴿٥٢﴾

52. Kaadu Nabii Muusah tuur deqsitta qaleh tattabay kaak migdat raaqak kaah secneeh Ni-garayuh kaa xayyosne kaâ luk yabne waqdi.

وَوَهَبْنَا لَهُۥ مِن رَّحْمَتِنَآ أَخَاهُ هَٰرُونَ نَبِيًّا ﴿٥٣﴾

53. Kaadu Ni-Racmatah kay toobokoyta Haaruun Nabii kaah abneeh kaah necee.

وَٱذْكُرْ فِى ٱلْكِتَٰبِ إِسْمَٰعِيلَ إِنَّهُۥ كَانَ صَادِقَ ٱلْوَعْدِ وَكَانَ رَسُولًا نَّبِيًّا ﴿٥٤﴾

54. Kaadu Nabii Mucammadow isi marah ama kitaabal (Qhuraan kinnuk) Nabii Ismaaqil xaagu cusey, diggah usuk hee xagnih numma luk yeneeh xagana duudusak yen, kaadu usuk farmoytaay Nabiih sugek.

وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُۥ بِٱلصَّلَوٰةِ وَٱلزَّكَوٰةِ وَكَانَ عِندَ رَبِّهِۦ مَرْضِيًّا ﴿٥٥﴾

55. Kaadu usuk isi buxah maraa kee kaa nummayse mara salat kee zaka yaceenimih amrisak suge, kaadu usuk isi Rabbih xaqul oggol kee kacanu luk yen.

وَٱذْكُرْ فِى ٱلْكِتَٰبِ إِدْرِيسَ إِنَّهُۥ كَانَ صِدِّيقًا نَّبِيًّا ﴿٥٦﴾

56. Kaadu Nabii Mucammadow isi marah ama kitaabal (Qhuraan kinnuk) Nabii Idriis xaagu cusey, Diggah usuk kaxxam numma yacee Nabiih sugek.

وَرَفَعْنَٰهُ مَكَانًا عَلِيًّا ﴿٥٧﴾

57. Kaadu kay xagar xagoo kee kay arac fayya hayne.

أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ أَنْعَمَ ٱللَّهُ عَلَيْهِم مِّنَ ٱلنَّبِيِّـۧنَ مِن ذُرِّيَّةِ ءَادَمَ وَمِمَّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ وَمِن ذُرِّيَّةِ إِبْرَٰهِيمَ وَإِسْرَٰٓءِيلَ وَمِمَّنْ هَدَيْنَا وَٱجْتَبَيْنَآ ۚ إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتُ ٱلرَّحْمَٰنِ خَرُّوا۟ سُجَّدًا وَبُكِيًّا ﴿٥٨﴾

58. Nabiyow ambiyak xaagu kol kak maaqqa haynem Yalli isi muxxoh kah yemqe mara ambiyak Nabii Aadam Samadaay Nabii Nuucû luk nukkuqe marih Samadaay, Nabii Ibraahim Samadaay israa-iil (Nabii Yaq-qhuub kinnuk) Samadaay, kaadu keenik iimaanal tirri hayneeh farmoo kee nubuwwannuh doorre mari Racmaan kinni Rabbih aayootay kay inkittinaane tascasse keenil tan kirriyme waqdi weeqak kummaatak gomboh radan Yallak meesih.

فَخَلَفَ مِنۢ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَٱتَّبَعُوا۟ ٱلشَّهَوَٰتِ ۖ فَسَوْفَ يَلْقَوْنَ غَيًّا ﴿٥٩﴾

59. Tokkel meqe marih lakal uma maray salat baysaah sinni kalbi fayxiixa kataata keenil ciggiile, toysa too mari sarrah jahannam girah addal yan daqaaray ghayyi deqsitah addal umaanee kee finqi ken geele.

إِلَّا مَن تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ صَٰلِحًا فَأُو۟لَٰٓئِكَ يَدْخُلُونَ ٱلْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ شَيْـًٔا ﴿٦٠﴾

60. Kinnih immay woo uma marak aben dambik Yallal yuduureeh kaa nummayse maray, meqe taama abbaasite, toysa too mari usun Yallal yeemene marâ luk jannat culaah ken meqe taamoomik tu-keenik ma daggoysan.

جَنَّٰتِ عَدْنٍ ٱلَّتِى وَعَدَ ٱلرَّحْمَٰنُ عِبَادَهُۥ بِٱلْغَيْبِ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ وَعْدُهُۥ مَأْتِيًّا ﴿٦١﴾

61. Is Qadni deqsitta jannootay Racmaan kinni Rabbi isi naqoosay tet ablekal tet nummasse kah xagnise kinni, diggah usuk kay xaganay (jannatah keenih hee xagana kinnuk) isi naqoosa kah xagnise yamaatuwaam raqmali.

لَّا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا إِلَّا سَلَٰمًا ۖ وَلَهُمْ رِزْقُهُمْ فِيهَا بُكْرَةً وَعَشِيًّا ﴿٦٢﴾

62. Jannatti mari kay addal deedal maxcooca mayaabba, malayka keenih abta salaamaqle akke waytek, kaadu kay addal makmok maaqabok carraay saaku sinni rizqhi lon.

تِلْكَ ٱلْجَنَّةُ ٱلَّتِى نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَن كَانَ تَقِيًّا ﴿٦٣﴾

63. Woo jannatay ama weeloolat weelosne Ni-naqoosak addunyal nek meesitak suge mara kaa nagarsisna.

وَمَا نَتَنَزَّلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ ۖ لَهُۥ مَا بَيْنَ أَيْدِينَا وَمَا خَلْفَنَا وَمَا بَيْنَ ذَٰلِكَ ۚ وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا ﴿٦٤﴾

64. Jibriil Nabii Mucammadak ﷺ iyyeh:nanu malaykak baaxô fanah mobna ku-Rabbih amrih obna nee akke waytek, akeerâ caagidik foocak Net garaytam kee addunyâ caagidik taturtem kee addunyaa kee akeerâ fanal taniimih ixxiga inkih Yalli le, Kaadu ku-Rabbi hebeltohim hawweenam matakka.

رَّبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَٱعْبُدْهُ وَٱصْطَبِرْ لِعِبَٰدَتِهِۦ ۚ هَلْ تَعْلَمُ لَهُۥ سَمِيًّا ﴿٦٥﴾

65. Usuk qaranwaa kee baaxooy ken nammayih fanal taniimih Rabbik kaa uqbudaay kay qibaadal isbir Nabiyow, kaa celtaah kay migaq lem maay taaxige? maleey.

وَيَقُولُ ٱلْإِنسَٰنُ أَءِذَا مَا مِتُّ لَسَوْفَ أُخْرَجُ حَيًّا ﴿٦٦﴾

66. Korostah yan seehadayti anu raba waqdi rabek lakal anu sarra inni magaqak nuwwuk awqeyyoo? iyya.

أَوَلَا يَذْكُرُ ٱلْإِنسَٰنُ أَنَّا خَلَقْنَٰهُ مِن قَبْلُ وَلَمْ يَكُ شَيْـًٔا ﴿٦٧﴾

67. A-seehadaytuy tamah iyya nanu diggah naharsi adda usuk tuh suge kalah kaa ginnem makassitaa?

فَوَرَبِّكَ لَنَحْشُرَنَّهُمْ وَٱلشَّيَٰطِينَ ثُمَّ لَنُحْضِرَنَّهُمْ حَوْلَ جَهَنَّمَ جِثِيًّا ﴿٦٨﴾

68. Tokkel Nabiyow ku-Rabbil xiibita immay diggah ken kee sheytoona gaaboysenno Qhiyaamah ayro, tohuk lakal diggah jahannam

deraafel inkih guluubah anuk ken xayyoysenno.

ثُمَّ لَنَنزِعَنَّ مِن كُلِّ شِيعَةٍ أَيُّهُمْ أَشَدُّ عَلَى ٱلرَّحْمَٰنِ عِتِيًّا ﴿٦٩﴾

69. Tohuk lakat kulli buttak Racmaan kinni Rabbih amrih ciniyyah agibdinnaanih mara addak keenik ayyaaqenno digaala keenik Qembisnamkeh.

ثُمَّ لَنَحْنُ أَعْلَمُ بِٱلَّذِينَ هُمْ أَوْلَىٰ بِهَا صِلِيًّا ﴿٧٠﴾

70. Tohuk lakat diggah tet (gira kinnuk) culim kee tet cararow kah yaguude mara keenik nanu naaxige.

وَإِن مِّنكُمْ إِلَّا وَارِدُهَا ۚ كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ حَتْمًا مَّقْضِيًّا ﴿٧١﴾

71. Kaadu sinaamey siinik heboltô num mayan jahannam gira arka kaa akke waytek tet amo taba gital dardaran waqdi, woh raq sinniimiy ku-Rabbi isil madaqe kinni.

ثُمَّ نُنَجِّي ٱلَّذِينَ ٱتَّقَوا۟ وَّنَذَرُ ٱلظَّٰلِمِينَ فِيهَا جِثِيًّا ﴿٧٢﴾

72. Tohuk lakat sinni Rabbik meesita mara teetik naggosnaah, isi nafsi koroosannut yudlume mara girah addal guluubah anuk ken cabna.

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتُنَا بَيِّنَٰتٍ قَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لِلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ أَىُّ ٱلْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَّقَامًا وَأَحْسَنُ نَدِيًّا ﴿٧٣﴾

73. Korosul Ni-aayootay baxxaqqa itta tankirriyime waqdi koroosite mari Yallal yeemene marak namma buttak nee kee siinik buxaaxî Qaxaa kee elle daffeyan aroocay muxxo leh iyyi nek yaysee? Keenik iyyen.

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم مِّن قَرْنٍ هُمْ أَحْسَنُ أَثَٰثًا وَرِءْيًا ﴿٧٤﴾

74. Yalli keenil gacisak iyyeh: Nabiyow ku-marak duma horaarik maggo hora finqisne woo mari usun duyyê maqaanee kee weelal qaxah keenik aysuk yen.

قُلْ مَن كَانَ فِى ٱلضَّلَٰلَةِ فَلْيَمْدُدْ لَهُ ٱلرَّحْمَٰنُ مَدًّا ۚ حَتَّىٰٓ إِذَا رَأَوْا۟ مَا يُوعَدُونَ إِمَّا ٱلْعَذَابَ وَإِمَّا ٱلسَّاعَةَ ۚ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ شَرٌّ مَّكَانًا وَأَضْعَفُ جُندًا ﴿٧٥﴾

75. Nabiyow korosuk ixxic:nee kee siinik cakkik makot aninnaanih marah, toysa Racmaan kinni Rabbi edde yanin makoh wakti hirgiyyah keenih hiriggi haay, usun kah xagnisimeenim asmatah

ubullu haanam fanah addunyal sissik digaala ken geyi hinnay Qhiyaamah ayroh digaala akeeral ken geyi akkele, tokkel koros kee moominiinik arac kee madab umaaneh gacak raaqaah Qandey ken cattah boolah gacak raaqa mara keenik aaxigelon.

76. Yalli isi naqoosak isi diinil tirri iyye marah lon tirtot tirto keenih ossa, kaadu meqe taamoomiy abe numuh aracal Raqta is Nabiyow ku-Rabbih xaqul akeeral aysuk raqtaah gacim kee ellecabô maqaaneh aysuk raqta jannatal.

وَيَزِيدُ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ٱهْتَدَوْا۟ هُدًى ۗ وَٱلْبَٰقِيَٰتُ ٱلصَّٰلِحَٰتُ خَيْرٌ عِندَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ مَّرَدًّا ﴿٧٦﴾

77. Nabiyow yoh warisey Ni-Qhuraanih aayoota yangaddeeh dirabboysa korostih (waa-iil baxa Qaas kinnuk) maxco Qajibsitak :akeeral maaluu kee xaylo yoh antacawwime-le iyye waqdi.

أَفَرَءَيْتَ ٱلَّذِى كَفَرَ بِـَٔايَٰتِنَا وَقَالَ لَأُوتَيَنَّ مَالًا وَوَلَدًا ﴿٧٧﴾

78. Usuk Lawcal macfuuzul Yalli qelliseemit bossu iyyeh maaluu kee xaylo-lem isik yuble innaa, hinnak usuk (edde yabna korosta kinnuk) Qhiyaamah ayro Racmaan kinni Rabbih xaqul woh geyuwaamih xagana haysitee?

أَطَّلَعَ ٱلْغَيْبَ أَمِ ٱتَّخَذَ عِندَ ٱلرَّحْمَٰنِ عَهْدًا ﴿٧٨﴾

79. Caagid ama korosti elle yakkale inna hinna usuk diraabah Yallal deedalah ginnaasitak iyyah yanim kaak aktubenno, kaadu diggah akeeral digaala ossiyyah kaal ossenno.

كَلَّا ۚ سَنَكْتُبُ مَا يَقُولُ وَنَمُدُّ لَهُۥ مِنَ ٱلْعَذَابِ مَدًّا ﴿٧٩﴾

80. Kaadu usuk warsitaah elle hiddootah yan maaluu kee xayloy

وَنَرِثُهُۥ مَا يَقُولُ وَيَأْتِينَا فَرْدًا ﴿٨٠﴾

kaak raqta nagrenno, kaadu usuk Qhiyaamah ayro dibuk nel amaate-le maaluu kee xaylok tu-aalle kalah.

وَٱتَّخَذُوا۟ مِن دُونِ ٱللَّهِ ءَالِهَةً لِّيَكُونُوا۟ لَهُمْ عِزًّا ﴿٨١﴾

81. Ama koros Yallak kalah Yallittey yaqbudeeni haysitte akeeral digaalak catoo kee shafaaqatta keenih takkemkeh.

كَلَّا ۚ سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ ضِدًّا ﴿٨٢﴾

82. Caagid usun elle yakkalen inna hinna ama ken Yallitte akeeral ken qibaada angaddeeleeh Qaduwwiy saduh keenil yani keenil akke-le.

أَلَمْ تَرَ أَنَّآ أَرْسَلْنَا ٱلشَّيَٰطِينَ عَلَى ٱلْكَٰفِرِينَ تَؤُزُّهُمْ أَزًّا ﴿٨٣﴾

83. Nabiyow matablaa! Diggah nanu sheytoona korosut rubneeh amol keenik haynem umaanê fanah gutuqiyyah ken gutuqak makot ken beytamkeh.

فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ ۖ إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ عَدًّا ﴿٨٤﴾

84. Toysa Nabiyow ama korosih digaalah esserot maqataatakin!cagalah Nanu ken qumrii kee ken taamoomi loowiyyah lownak.

يَوْمَ نَحْشُرُ ٱلْمُتَّقِينَ إِلَى ٱلرَّحْمَٰنِ وَفْدًا ﴿٨٥﴾

85. Yallak meesita mara (moominiin kinnuk) kobxisna ayroy Racmaan kinni Rabbî fanah irgay feereynaanih amot tanih ken bahna konnaba luk.

وَنَسُوقُ ٱلْمُجْرِمِينَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ وِرْدًا ﴿٨٦﴾

86. Kaadu umeyniitih yan mara (koros kinnuk) jahannam girâ fanah ibaybah bakarruk foorisiyyah ken foorisnaah tet ken arkisna.

لَّا يَمْلِكُونَ ٱلشَّفَٰعَةَ إِلَّا مَنِ ٱتَّخَذَ عِندَ ٱلرَّحْمَٰنِ عَهْدًا ﴿٨٧﴾

87. Ama koros Shafaaqatta numuh abtam maduddaay, keenih tet abtam matan, kinnih immay cagalah Shafaaqatta abtu duddam

Racmaan kinni Rabbih xaqul woo xagana haysite mara kinni (moominiin kinnuk).

88. Kaadu ama koros Racmaan kinni Rabbi baxa haysite itte.

وَقَالُوا۟ ٱتَّخَذَ ٱلرَّحْمَٰنُ وَلَدًا ﴿٨٨﴾

89. Nummah amah iyya maraw isin ama maxcot kaxxa ceele waytoy assacokki-le bahten.

لَّقَدْ جِئْتُمْ شَيْـًٔا إِدًّا ﴿٨٩﴾

90. A-korosey ama sin maxcoy qaxumay edde yabteenih sabbatah qarnwa baxan baxsintaah baaxo Qaxam Qanxixxaah qaleela raddaah buluuliyyah bulultam xayyossu hayta.

تَكَادُ ٱلسَّمَٰوَٰتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْهُ وَتَنشَقُّ ٱلْأَرْضُ وَتَخِرُّ ٱلْجِبَالُ هَدًّا ﴿٩٠﴾

91. Usun Racmaan kinni Rabbi baxa-le iyyeenimih Sabbatah.

أَن دَعَوْا۟ لِلرَّحْمَٰنِ وَلَدًا ﴿٩١﴾

92. Kaadu Racmaan kinni Rabbi baxa haysitam kaa maceltaay usuk wohuk kaxxa fayyah fayya iyye.

وَمَا يَنۢبَغِى لِلرَّحْمَٰنِ أَن يَتَّخِذَ وَلَدًا ﴿٩٢﴾

93. Yallih ginok Hebelttô ginoy qaranwaa kee baaxol tani matan kulli num keenik Racmaan kinni Rabbî fanah naqasuy Ramma iyyaah xixxibaane-lih yanih yamaate kaa akke waytek Qhiyaamah ayro.

إِن كُلُّ مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ إِلَّآ ءَاتِى ٱلرَّحْمَٰنِ عَبْدًا ﴿٩٣﴾

94. Nummah Yalli isi ginok loowo arac xagseeh loowoh ken looweeh ken caagidik tu-kaak maqellitta.

لَّقَدْ أَحْصَىٰهُمْ وَعَدَّهُمْ عَدًّا ﴿٩٤﴾

95. Kaadu keenik ummaan num Qhiyaamah ayro isi Rabbih xaqu dubuk amaate-le.

وَكُلُّهُمْ ءَاتِيهِ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ فَرْدًا ﴿٩٥﴾

96. Diggah yeemeneeh meqe taamoomi abbaasite marah, Racmaan kinni Rabbi kay naqoosak moominiin

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ ٱلرَّحْمَٰنُ وُدًّا ﴿٩٦﴾

sorkocobaxittet kacanu keenih heele.

97. Toysa Nabiyow cagalah ama Qhuraan ku-arrabal xabbacosneh, Yallak meesita mara elle aytikumussaah deedalah kaxxa giddi-le mara edde meesissamkeh.

فَإِنَّمَا يَسَّرْنَٰهُ بِلِسَانِكَ لِتُبَشِّرَ بِهِ ٱلْمُتَّقِينَ وَتُنذِرَ بِهِۦ قَوْمًا لُّدًّا ﴿٩٧﴾

98. Nabiyow ku-marak duma horaarik makina hora finqisnee?keenik inki num maay geytaah tableeh, hinnak dago xonglo kinni way keenik maay taabbee?matablaay mataabba.

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم مِّن قَرْنٍ هَلْ تُحِسُّ مِنْهُم مِّنْ أَحَدٍ أَوْ تَسْمَعُ لَهُمْ رِكْزًا ﴿٩٨﴾

SUURAT TAAHA

Makkal Obte, 135 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

طه ﴿١﴾

1. Taaha {edde faxem Yalli Yaaxige}.

مَآ أَنزَلْنَا عَلَيْكَ ٱلْقُرْءَانَ لِتَشْقَىٰٓ ﴿٢﴾

2. Nabiyow Qhuraan taamak duude waytam isil haytuh kol kaa moobisinnino.

إِلَّا تَذْكِرَةً لِّمَن يَخْشَىٰ ﴿٣﴾

3. Kinnih immay kol kaa kah oobisnem Yallih digaalak meesita marih kassiisi.

تَنزِيلًا مِّمَّنْ خَلَقَ ٱلْأَرْضَ وَٱلسَّمَٰوَٰتِ ٱلْعُلَى ﴿٤﴾

4. Ama Qhuraan baaxoo kee fayya ittaah iro raqta qaranwa gine Rabbih xaquk obsime.

ٱلرَّحْمَٰنُ عَلَى ٱلْعَرْشِ ٱسْتَوَىٰ ﴿٥﴾

5. Racmaan kinni Rabbi, Qarshil missooweeh, fayya iyye isi nabna celta massoynah.

لَهُۥ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ ٱلثَّرَىٰ ﴿٦﴾

6. Qaranwal taniimiiy baaxol tanim, kaadu ken nammayih fanal taniimiiy baaxok gubat tanim inkih Yalli le.

وَإِن تَجْهَرْ بِٱلْقَوْلِ فَإِنَّهُۥ يَعْلَمُ ٱلسِّرَّ وَأَخْفَى ﴿٧﴾

7. Kaadu Nabiyow maxcó fayya haytek hinnay Ramma haytek, toysa diggah Yalli nafsit qellittem kee wohuk qelluh umam yaaxigeh.

ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ لَهُ ٱلْأَسْمَآءُ ٱلْحُسْنَىٰ ﴿٨﴾

8. Yalli usuk cakkil yaqbuden Yallay kaak sa Qibaada cakkisita Yalli kak aneewaa kinni, Yalli dudda-le migooqay qaxmeqe dibuk-le.

وَهَلْ أَتَىٰكَ حَدِيثُ مُوسَىٰٓ ﴿٩﴾

9. Kaadu Nabiyow Nabii Muusâ xaagi kol yemeetee?

إِذْ رَءَا نَارًا فَقَالَ لِأَهْلِهِ ٱمْكُثُوٓا۟ إِنِّىٓ ءَانَسْتُ نَارًا لَّعَلِّىٓ ءَاتِيكُم مِّنْهَا بِقَبَسٍ أَوْ أَجِدُ عَلَى ٱلنَّارِ هُدًى ﴿١٠﴾

10. Usuk Bar urta gira yuble waqdi, tokkel isi buxah marak amakkel suga iyye, diggah anu gira ableh anik, ura dabiitay waacak laqsittaana teetik siinih baahee kee hinnay girâ garil gita neh yascasse num geyam takkehik.

فَلَمَّآ أَتَىٰهَا نُودِىَ يَٰمُوسَىٰٓ ﴿١١﴾

11. Tokkel Nabii Muusa woo girah gari yemeete waqdi, Yalli Muusaw axcuk kaah seece.

إِنِّىٓ أَنَا۠ رَبُّكَ فَٱخْلَعْ نَعْلَيْكَ ۖ إِنَّكَ بِٱلْوَادِ ٱلْمُقَدَّسِ طُوًى ﴿١٢﴾

12. Diggah anu ku-Rabbi kinniyok isi namma kebella siib, diggah atu tuwa deqsita daqaray saytunnoowel tanik kaak iyye.

وَأَنَا ٱخْتَرْتُكَ فَٱسْتَمِعْ لِمَا يُوحَىٰٓ ﴿١٣﴾

13. Kaadu Muusaw anu inni farmoh koo dooritek, yok wacyih kol obsimtam ankacis.

إِنَّنِىٓ أَنَا ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّآ أَنَا۠ فَٱعْبُدْنِى وَأَقِمِ ٱلصَّلَوٰةَ لِذِكْرِىٓ ﴿١٤﴾

14. Diggah anu Yallay, cakkil yaqbuden Yalli yok sa kak aneewaa kinni, toysa dibuk yoo uqbudaay salat soolis kay addal yoo cussamkeh.

إِنَّ ٱلسَّاعَةَ ءَاتِيَةٌ أَكَادُ أُخْفِيهَا لِتُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍۭ بِمَا تَسْعَىٰ ﴿١٥﴾

15. Diggah Qhiyaamah ayroy sinam edde ugusnu wayna tamaatu waytaah takku waytam raq mali, anu inni nafsik is edde soltu waytaah takku wayta wakti qellisam xayyossu haa, ummaan nafsi addunyal maqaanek abeemil hinnay umaanek abeemil galtimamkeh.

فَلَا يَصُدَّنَّكَ عَنْهَا مَن لَّا يُؤْمِنُ بِهَا وَٱتَّبَعَ هَوَىٰهُ فَتَرْدَىٰ ﴿١٦﴾

16. Toysa Muusaw tet nummayse waah isi nafsi fayxi kataate mari tet nummassaamak koo waase waay tohul finqitettok.

وَمَا تِلْكَ بِيَمِينِكَ يَٰمُوسَىٰ ﴿١٧﴾

17. Kaadu Muusaw ama atu kok migdi gabat tabbixem maatiyaay? Kaak iyye Yalli.

قَالَ هِيَ عَصَايَ أَتَوَكَّؤُا۟ عَلَيْهَا وَأَهُشُّ بِهَا عَلَىٰ غَنَمِي وَلِيَ فِيهَا مَـَٔارِبُ أُخْرَىٰ ﴿١٨﴾

18. Nabii Muusa:usuk yi-caxxay gexa waqdi elle keltaah, inni wadarah coox edde asgayyeeh, aagure, wohuk kalah aka caagiidaa kee maggo tuxxiq kaat liyo iyye.

قَالَ أَلْقِهَا يَٰمُوسَىٰ ﴿١٩﴾

19. Muusaw ama gabat lito caxxa qambisey baaxol kaak iyye Yalli.

فَأَلْقَىٰهَا فَإِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعَىٰ ﴿٢٠﴾

20. Tokkel Nabii Muusa baaxol kaa qambiseeh, usuk woo waqdi, baadeesay baaxô bagul sissikuk gexa yekke Yallih idnih (fayxih), tokkel Muusa kaak meesiteeh kudeh.

قَالَ خُذْهَا وَلَا تَخَفْ ۖ سَنُعِيدُهَا سِيرَتَهَا ٱلْأُولَىٰ ﴿٢١﴾

21. Yalli Nabii Muusak :kaak mameesitinay kaa ibbix, kaa tibbixeek lakal usuk kah suge caxxah kaa gacsennok kaak iyye.

وَٱضْمُمْ يَدَكَ إِلَىٰ جَنَاحِكَ تَخْرُجْ بَيْضَآءَ مِنْ غَيْرِ سُوٓءٍ ءَايَةً أُخْرَىٰ ﴿٢٢﴾

22. Kaadu isi gaba guri gambik xabqê gubâ fanah culussu hayis qaduk diifu luk awqele biyak maleh baras maleh, is aka asta koh takkemkeh.

لِنُرِيَكَ مِنْ ءَايَٰتِنَا ٱلْكُبْرَى ﴿٢٣﴾

23. Muusaw ama namma asta koh kah neceem teetil Ni-dudda tascasse kaxxa astootik tu-koo naybulleemkeh iyyaanama.

ٱذْهَبْ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُۥ طَغَىٰ ﴿٢٤﴾

24. Muusaw firqawnâ fanah gexaay usuk yoo inkittoysamkeh kaah sec, diggah usuk koroosannut caddok tatrehik kaak iyye Yalli.

قَالَ رَبِّ ٱشْرَحْ لِي صَدْرِي ﴿٢٥﴾

25. Nabii Muusa isi Rabbik iyyeh: yi-Rabbow iimaan noorit alil yoh farakka hayis.

26. Kaadu yi-caagid yoh xabbacos.

وَيَسِّرْ لِيٓ أَمْرِي ﴿٢٦﴾

27. Kaadu yi-arrabak arrabâ rifa (lifa) kal,

وَٱحْلُلْ عُقْدَةً مِّن لِّسَانِي ﴿٢٧﴾

28. Sinam Axcem yok taaxigeeh yok raaqissamkeh.

يَفْقَهُوا۟ قَوْلِي ﴿٢٨﴾

29. Kaadu yi-marak catoh num yoh hayis.

وَٱجْعَل لِّي وَزِيرًا مِّنْ أَهْلِي ﴿٢٩﴾

30. Yi-toobokoyta Haaruun hayis.

هَٰرُونَ أَخِي ﴿٣٠﴾

31. Kaat yi-xiiron maqarros.

ٱشْدُدْ بِهِۦٓ أَزْرِي ﴿٣١﴾

32. Kaadu nabuwwannuu kee ku-farmoh gudduysiyyal yagleyta kaa abaay Yô lih kaa rub.

وَأَشْرِكْهُ فِيٓ أَمْرِي ﴿٣٢﴾

33. Yoo kee kaa koo ceele waytaamak Maggom koo saytunnosnamkeh.

كَىْ نُسَبِّحَكَ كَثِيرًا ﴿٣٣﴾

34. Kaadu maggom koo cusnaah koo faylisnamkeh.

وَنَذْكُرَكَ كَثِيرًا ﴿٣٤﴾

35. Diggah Ni-Rabbow atu nee tableeh ni-adda taaxigeeh nanu abba haynaamak tu kok maqellitta iyye Nabii Muusa.

إِنَّكَ كُنتَ بِنَا بَصِيرًا ﴿٣٥﴾

36. Muusaw atu yoo esserri haytem, nummah koh eceeh kaak iyye Yalli.

قَالَ قَدْ أُوتِيتَ سُؤْلَكَ يَٰمُوسَىٰ ﴿٣٦﴾

37. Nummah Muusaw ama niqmatak kalah aka niqmat koh necee.

وَلَقَدْ مَنَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً أُخْرَىٰٓ ﴿٣٧﴾

38. Woh ku -ina yaysixxigeenim tet niysixxigeeh woh sorkocobaxal teetik Qidne waqdi.

إِذْ أَوْحَيْنَآ إِلَىٰٓ أُمِّكَ مَا يُوحَىٰٓ ﴿٣٨﴾

39. Woh Ku-inak: ku-baxi Muusa yaabukeek gamadal sandugut kaa hayisaay, niil weeqaytut kaa ruubaay, tokkel Niil weeqayti isik qaxal kaa ayyaaqe-le, tokkel yok qaduwwiiy kaak qaduwwih

أَنِ ٱقْذِفِيهِ فِي ٱلتَّابُوتِ فَٱقْذِفِيهِ فِي ٱلْيَمِّ فَلْيُلْقِهِ ٱلْيَمُّ بِٱلسَّاحِلِ يَأْخُذْهُ عَدُوٌّ لِّي وَعَدُوٌّ لَّهُۥ ۚ وَأَلْقَيْتُ عَلَيْكَ مَحَبَّةً مِّنِّي وَلِتُصْنَعَ عَلَىٰ عَيْنِيٓ ﴿٣٩﴾

yan num kaa beele iyyaanamah maysaxxaageh tet niysixxige, kaadu Muusaw yok yan kacanu kol qide koo ablinnaanih mari koo yakcineeh yi-dacayrih gubat qartaah tanbemkeh iyye Yalli.

إِذْ تَمْشِيٓ أُخْتُكَ فَتَقُولُ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ مَن يَكْفُلُهُۥ ۖ فَرَجَعْنَٰكَ إِلَىٰٓ أُمِّكَ كَىْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ ۚ وَقَتَلْتَ نَفْسًا فَنَجَّيْنَٰكَ مِنَ ٱلْغَمِّ وَفَتَنَّٰكَ فُتُونًا ۚ فَلَبِثْتَ سِنِينَ فِىٓ أَهْلِ مَدْيَنَ ثُمَّ جِئْتَ عَلَىٰ قَدَرٍ يَٰمُوسَىٰ ﴿٤٠﴾

40. Muusaw nanu koh abne guneenak tanim, ku-toobokoytá (maqanxa) gexxaah koo katayta waqdi, tokkel firqawni maray koo beek, kaa qarsaah kaa yaynabe mara siinih ascassoo? keenik itte waqdi. Tokkel ku-inâ fanah koo gacisne tet inti kot ruffu ittaah rookite waytamkeh, Kaadu Muusaw hoxak num qiddeeh, koo qidaanamih meesih cisabbowtaamak koo naggosneeh kaxxa mokkoroh koo mokkorre, Tokkel conxitak Madyan deqsitta baaxô fanah tewqeeh, tokkel Madyan marih addal liggiditte sugte, tohuk lakal Madyanak gacteeh nubuwwannuh koh xagne waktil massah temeete Muusaw.

وَٱصْطَنَعْتُكَ لِنَفْسِى ﴿٤١﴾

41. Kaadu Muusaw inni farmoo kee inni wacyih koo dooriteemil koo guneh.

ٱذْهَبْ أَنتَ وَأَخُوكَ بِـَٔايَٰتِى وَلَا تَنِيَا فِى ذِكْرِى ﴿٤٢﴾

42. Muusaw koo kee ku-toobokoyta Haaruun Yi-inkittinaanee kee Yi-dudda tascasse astooti luk gexaay, Yi-cusiyyak maboolaatinaay mataanina.

ٱذْهَبَآ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُۥ طَغَىٰ ﴿٤٣﴾

43. Isin Firqawnâ fanah sittâ luk gexa, diggah usuk koroosannut caddok tatrehik.

فَقُولَا لَهُۥ قَوْلًا لَّيِّنًا لَّعَلَّهُۥ يَتَذَكَّرُ أَوْ يَخْشَىٰ ﴿٤٤﴾

44. Tokkel xabcin yaabah kaâ luk yaaba Yallih nabna kassitaah hinnay isi Rabbik meesita num yakkemkeh.

قَالَا رَبَّنَآ إِنَّنَا نَخَافُ أَن يَفْرُطَ عَلَيْنَآ أَوْ أَن يَطْغَىٰ ﴿٤٥﴾

45. Nabii Muusaa kee Nabii Haaruun:diggah ni-Rabbow nanu firqawni digaalah net yasissikeeh hinnay dulmii kee umaanet bisoh iyyaah cakki oggo-le waamak meesitna iyyen.

قَالَ لَا تَخَافَآ ۖ إِنَّنِى مَعَكُمَآ أَسْمَعُ وَأَرَىٰ ﴿٤٦﴾

46. Yalli Nabii Muusaa kee Nabii Haaruunuk iyyeh:kaak mameesitina;diggah anu qokol kee catoh siinî luk ayyooh, siinik iyyam aabbeeh, siinik abam ablehik,

فَأْتِيَاهُ فَقُولَآ إِنَّا رَسُولَا رَبِّكَ فَأَرْسِلْ مَعَنَا بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ وَلَا تُعَذِّبْهُمْ ۖ قَدْ جِئْنَٰكَ بِـَٔايَةٍ مِّن رَّبِّكَ ۖ وَٱلسَّلَٰمُ عَلَىٰ مَنِ ٱتَّبَعَ ٱلْهُدَىٰٓ ﴿٤٧﴾

47. Toysa isin kaal amaay:nanu diggah ku-Rabbi koo fan ruube namma farmoyta kinninok, toysa israa-iil xaylo nê luk ruubaay ken ma-digaalin, nummah nanu ku-Rabbik baxxaqqa itta asta koh luk nemeetek, firqawnaw Yallih digaalak nagaynan lem kay tirto kataate marak kay tirto kataata kaak ixxica.

إِنَّا قَدْ أُوحِىَ إِلَيْنَآ أَنَّ ٱلْعَذَابَ عَلَىٰ مَن كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ﴿٤٨﴾

48. Nummah ku-Rabbik wacyi nel kah obsimem, diggah Yallih digaala Yallih inkittinaane yengeddeeh kay farmoytit dirabboyseeh, iimaanat derre cabe marih amol tani iyyaanama.

قَالَ فَمَن رَّبُّكُمَا يَٰمُوسَىٰ ﴿٤٩﴾

49. Muusaw sin nammayih Rabbi iyyaay keenik iyye firqawni?

قَالَ رَبُّنَا ٱلَّذِىٓ أَعْطَىٰ كُلَّ شَىْءٍ خَلْقَهُۥ ثُمَّ هَدَىٰ ﴿٥٠﴾

50. Nabii Muusa:ni-Rabbi usuk ummaan ginoh le-weelo yeceeh, tohuk lakal tuxxiq teetik edde

yanim teetih yescesse Rabbi kinni kaak iyye.

51. Firqawni, Nabii Muusak naharsi horaariy warrayte maacaalah taniih ken xaagi macaay usun ninnaah korosuh sugeenik kaak iyye.

قَالَ فَمَا بَالُ ٱلْقُرُونِ ٱلْأُولَىٰ ﴿٥١﴾

52. Nabii Muusa firqawnal gacisak: woo horaari abte taamaa kee usun edde yanin caalat yi Rabbih xaqul lawcal macfuuz deqsita kitaabih addal kutbeh taniih usuk yaaxige, tokkel yi Rabbi isi taamoomii kee isi madqooqik tu-mahoxsaay tu-kaak maqellittaay tu teetik mahawweena kaak iyye.

قَالَ عِلْمُهَا عِندَ رَبِّي فِي كِتَٰبٍ لَّا يَضِلُّ رَبِّي وَلَا يَنسَى ﴿٥٢﴾

53. Nabii Muusa iyyeh:Yalla kinni, baaxo fido siinih abteeh fidissem tuxxiq teetik geytoonuh, kaadu maggo gitittey elle gexxaana tet bagul siinih heeh siinih xabbacoyseh, kaadu qaraanak Robti lee siinih oobiseeh, baaxô bagul ubukku ittaamay maggo gexoh taniy tuuy isi bisu kak leeh tuuy isi tamu kak le woo leet siinih neyyeeqeeh nuysubuke iyye Yalli.

ٱلَّذِي جَعَلَ لَكُمُ ٱلْأَرْضَ مَهْدًا وَسَلَكَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا وَأَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَأَخْرَجْنَا بِهِۦٓ أَزْوَٰجًا مِّن نَّبَاتٍ شَتَّىٰ ﴿٥٣﴾

54. Sinaamey baaxok siinih neyyeeqeeh, nuysubukeemik meqeemiy calaalih tani kak akumaay sinni lac elle dacrisaay oyloola, diggah tohut umaanek ken raaqisa kas-le marah Yallih dudda elle yaaxigen astooti edde tan.

كُلُوا۟ وَٱرْعَوْا۟ أَنْعَٰمَكُمْ ۗ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّأُو۟لِى ٱلنُّهَىٰ ﴿٥٤﴾

55. Sinaamey baaxok sin ginneeh, teetit sin gacisna rabteeniik lakat, kaadu teetik sin nayyaaqe aka adda Qhiyaamah ayro cisab kee galtoh.

مِنْهَا خَلَقْنَٰكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَىٰ ﴿٥٥﴾

وَلَقَدْ أَرَيْنَٰهُ ءَايَٰتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَأَبَىٰ ﴿٥٦﴾

56. Kaadu nummah fiqawna Ni-astootiy ni inkittinaane tascasse inkih kaa nuybulleeh, usuk tokkel tet dirabboyseeh cakki oggolam cineh.

قَالَ أَجِئْتَنَا لِتُخْرِجَنَا مِنْ أَرْضِنَا بِسِحْرِكَ يَٰمُوسَىٰ ﴿٥٧﴾

57. Firqawni:Muusaw ku-baabat ni-baaxok nee tayyaaquh neh temeetee? kaak iyye.

فَلَنَأْتِيَنَّكَ بِسِحْرٍ مِّثْلِهِۦ فَٱجْعَلْ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا لَّا نُخْلِفُهُۥ نَحْنُ وَلَآ أَنتَ مَكَانًا سُوًى ﴿٥٨﴾

58. Firqawni Muusaw:Toysa diggah ku-baabih innah yan baab koh baahennok, tokkel nee kee ku fanal yimixxige waktiy nanu make waynaah atu make waytal nee kee ku fanal massah raaqa aracal xagana neh hayis kaak iyye.

قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمُ ٱلزِّينَةِ وَأَن يُحْشَرَ ٱلنَّاسُ ضُحًى ﴿٥٩﴾

59. Nabii Muusa firqawnak iyyeh: xagni wakti siinik qiddi ayroy edde bilqittaanaah wallaqenta sinam edde gaabowta kinni.

فَتَوَلَّىٰ فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُۥ ثُمَّ أَتَىٰ ﴿٦٠﴾

60. Tokkel firqawni Nabii Muusa cakkik kaah luk yemeeteemit kaxxa mariinitak derre cabeeh fooreeh isi baababeynit kobxiseh, tohuk lakal is kee isi baababah xagni arac yemeete.

قَالَ لَهُم مُّوسَىٰ وَيْلَكُمْ لَا تَفْتَرُوا۟ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا فَيُسْحِتَكُم بِعَذَابٍ ۖ وَقَدْ خَابَ مَنِ ٱفْتَرَىٰ ﴿٦١﴾

61. Nabii Muusa firqawni baababeynit kassiisak: booley finqi siinih yanik Yallal dirab ma-ginnaasitina, toysa Yalli kay garik tan digaalat sin finqiseleeh sin saaxiselek, nummah Yallal dirab ginnaasite mari kasaariteeh finqiteh.

فَتَنَٰزَعُوٓا۟ أَمْرَهُم بَيْنَهُمْ وَأَسَرُّوا۟ ٱلنَّجْوَىٰ ﴿٦٢﴾

62. Tokkel baababeynit ittin fanal Nabii Muusah caagidil itta wayteeh, wohul garay qillissi heen.

63. A-namma baababeyni sinni baabat sin baaxók sin yayyaaqeenim faxan, kaadu sin gititteey (diini kinnuk) taysey elle sugteenik sin kalaanam faxan ittak iyyen,

قَالُوٓاْ إِنۡ هَٰذَٰنِ لَسَٰحِرَٰنِ يُرِيدَآنِ أَن يُخۡرِجَاكُم مِّنۡ أَرۡضِكُم بِسِحۡرِهِمَا وَيَذۡهَبَا بِطَرِيقَتِكُمُ ٱلۡمُثۡلَىٰ ٦٣

64. Toysa sinni caagid diggi hayisaay itta mawiinaay, tohuk lakat xagni booxa saffih gacca ixxicaay ama, Nummah ta ayro yaysu waah iro raaqu waa mara toffoofem.

فَأَجۡمِعُواْ كَيۡدَكُمۡ ثُمَّ ٱئۡتُواْ صَفّٗاۚ وَقَدۡ أَفۡلَحَ ٱلۡيَوۡمَ مَنِ ٱسۡتَعۡلَىٰ ٦٤

65. Baababa:Muusaw ku-caxxa atu naharat qambisi, hinnay nanu linom naharat qambisa mara nakkem akki kaak iyyen.

قَالُواْ يَٰمُوسَىٰٓ إِمَّآ أَن تُلۡقِيَ وَإِمَّآ أَن نَّكُونَ أَوَّلَ مَنۡ أَلۡقَىٰ ٦٥

66. Nabii Muusa :yoo hinnak isin gabat litoonum naharat qambisa keenik iyye, tokkel usun sinni akootaa kee sinni coox Qambisen waqdi, tokkel ken baabih gibdah Nabii Muusat ken akootaa kee ken coox waarray sissikuk gexxa kaat celte.

قَالَ بَلۡ أَلۡقُواْۖ فَإِذَا حِبَالُهُمۡ وَعِصِيُّهُمۡ يُخَيَّلُ إِلَيۡهِ مِن سِحۡرِهِمۡ أَنَّهَا تَسۡعَىٰ ٦٦

67. Tokkel Nabii Muusa isi nafsih addal meesi isik yuble.

فَأَوۡجَسَ فِي نَفۡسِهِۦ خِيفَةٗ مُّوسَىٰ ٦٧

68. Too waqdi Yalli : Muusaw mameesitin diggah atu ama marak aysettooh iro raaqettok kaak inne.

قُلۡنَا لَا تَخَفۡ إِنَّكَ أَنتَ ٱلۡأَعۡلَىٰ ٦٨

69. Kaadu Nabii Muusak: atu migdi gabat lito caxxa Qambis ken akootaa kee ken cooxuy bicseeni sissikuk anxuqelek, cagalah usun abeeniih bicseenim baababeyni keydi kinnik, Kaadu baababeyni elle aninnaan ikkel faxeemit ma-yasillimaay mayaffoofa.

وَأَلۡقِ مَا فِي يَمِينِكَ تَلۡقَفۡ مَا صَنَعُوٓاْۖ إِنَّمَا صَنَعُواْ كَيۡدُ سَٰحِرٖۖ وَلَا يُفۡلِحُ ٱلسَّاحِرُ حَيۡثُ أَتَىٰ ٦٩

فَأُلْقِيَ ٱلسَّحَرَةُ سُجَّدًا قَالُوٓاْ ءَامَنَّا بِرَبِّ هَٰرُونَ وَمُوسَىٰ ﴿٧٠﴾

70. Tokkel Nabii Muusa isi caxxa Qambiseeh, woo caxxay baadeysa yekke usun bicseenim inkih yunxuqem yublen waqdi, too waqdi baababeynit Nabii Muusa baahem cakki kinnim teexegeeh, Yallah sujuuduh gommoh radak Haaruun kee Muusa Rabbil neemeneh iyyen.

قَالَ ءَامَنتُمْ لَهُۥ قَبْلَ أَنْ ءَاذَنَ لَكُمْ ۖ إِنَّهُۥ لَكَبِيرُكُمُ ٱلَّذِى عَلَّمَكُمُ ٱلسِّحْرَ ۖ فَلَأُقَطِّعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُم مِّنْ خِلَٰفٍ وَلَأُصَلِّبَنَّكُمْ فِى جُذُوعِ ٱلنَّخْلِ وَلَتَعْلَمُنَّ أَيُّنَآ أَشَدُّ عَذَابًا وَأَبْقَىٰ ﴿٧١﴾

71. Firqawni baababeyniitik iyyeh: Muusa nummasseeniih kaa katatteenii anu wohuh idini siinih acee kalah, diggah usuk (Nabii Muusa kinnuk) sin kaxxa kabiiriy baab sin barse kinni, toysa diggah anu sin gaboobii kee sin ibitte gurak migdal siinik argiqeyyo (migdi gabaa kee guri ibih garuuquuy, guri gabaa kee migdi ibih garuq kinnuk), kaadu diggah tamiirâ laqiibat sin fanniseyyo, kaadu diggah digaalá kak gibdiih kak raagtam yoo kinnik Muusa Rabbi kinnim aaxigetton.

قَالُواْ لَن نُّؤْثِرَكَ عَلَىٰ مَا جَآءَنَا مِنَ ٱلْبَيِّنَٰتِ وَٱلَّذِى فَطَرَنَا ۖ فَٱقْضِ مَآ أَنتَ قَاضٍ ۖ إِنَّمَا تَقْضِى هَٰذِهِ ٱلْحَيَوٰةَ ٱلدُّنْيَآ ﴿٧٢﴾

72. Baababeynit firqawnak :nanu Nabii Muusâ gabat Yallak baxxaqqooqik neh temeetem kee nee gine Rabbik koo madooritnaay koo mamuxxusnak, toysa atu nek abtam faxxam ab, cagalah atu reedá nel elle litooh, tu-nek elle abut duddam ta-addunyah mano kinnik kaak iyyen.

إِنَّآ ءَامَنَّا بِرَبِّنَا لِيَغْفِرَ لَنَا خَطَٰيَٰنَا وَمَآ أَكْرَهْتَنَا عَلَيْهِ مِنَ ٱلسِّحْرِ ۗ وَٱللَّهُ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰٓ ﴿٧٣﴾

73. Diggah nanu ninni Rabbil neemeneeh, kay farmoyta nummasneh dambitte neh cabaah baabak nee elle dirkisseeh aba itteh

nee edde amrissem neh cabamkeh, Yalli kay amri oggole marah galtô maqaaneh kok yayseeh, kay amri cineeh kaal koroosite marah digaalâ raagah kok gibiduk raaqa kaak itte baababa.

إِنَّهُۥ مَن يَأْتِ رَبَّهُۥ مُجْرِمًا فَإِنَّ لَهُۥ جَهَنَّمَ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَىٰ ﴿٧٤﴾

74. Diggah usuk umeynah (korosta kinnuk) anuk isi Rabbil yamaate num, toysa diggah usuk jahannam girah digaala leeh, tet addal marabaay satta le mano mali.

وَمَن يَأْتِهِۦ مُؤْمِنًا قَدْ عَمِلَ ٱلصَّٰلِحَٰتِ فَأُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمُ ٱلدَّرَجَٰتُ ٱلْعُلَىٰ ﴿٧٥﴾

75. Kaadu nummah isi Rabbih gari meqe taamoomi abbaasiteeh moomintuh yamaate num, toysa too mari Yallih xaqul fayya itta arooca le.

جَنَّٰتُ عَدْنٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا ۚ وَذَٰلِكَ جَزَٰٓؤُا۟ مَن تَزَكَّىٰ ﴿٧٦﴾

76. woh elle loonum, qadni deqsitta jannootay weeqaytitte guba kak gexxa kinni, usun tet addal waarak. Woo galto Yallak geytam isi nafsi umaanee kee koroosannuk saytunnoyseeh Yallih amri oggole mara.

وَلَقَدْ أَوْحَيْنَآ إِلَىٰ مُوسَىٰٓ أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِى فَٱضْرِبْ لَهُمْ طَرِيقًا فِى ٱلْبَحْرِ يَبَسًا لَّا تَخَٰفُ دَرَكًا وَلَا تَخْشَىٰ ﴿٧٧﴾

77. Nanu nummah Muusal wacyi oobisneh Yi-naqoosa masri deqsitta baaxok barat kuulusaay bad keenih isi caxxat atuk badat kafin giti keenih yawqemkeh, Firqawnaa kee kay qandeh eleeliyyak mameesitinaay, badal xuumiyyak mameesitin iyyaanamal.

فَأَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ بِجُنُودِهِۦ فَغَشِيَهُم مِّنَ ٱلْيَمِّ مَا غَشِيَهُمْ ﴿٧٨﴾

78. Tokkel Nabii Muusa israa-iil xaylo barat kuuluseeh badat yewqe gital ken tabseh, tokkel firqawni isi qande luk ken katayeeh, baddi leek ken buultem ken buulteeh lee inkih

ken tunxuqe Muusaa kee Muusâ mari naggooweek gamadal.

وَأَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُۥ وَمَا هَدَىٰ ﴿٧٩﴾

79. Kaadu firqawni isi mara makkoyseeh koroosannu keenit bilqiseeh cakki gital tirri ken mahanna.

يَٰبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ قَدْ أَنجَيْنَٰكُم مِّنْ عَدُوِّكُمْ وَوَٰعَدْنَٰكُمْ جَانِبَ ٱلطُّورِ ٱلْأَيْمَنَ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكُمُ ٱلْمَنَّ وَٱلسَّلْوَىٰ ﴿٨٠﴾

80. Kee israa-iil xayloy kassita, nummah sin qaduwwik sin naggosneeh, Tuur deqsitta qalek migdi tattabal Nabii Muusâ luk sin xagnisne Tawraat deqsita kitab siinil oobisnamkeh, Kaadu Manni deqsittaamay malab innah tanii kee Salwa deqsita haadaytuy cadó kak meqe siinil oobisne.

كُلُوا۟ مِن طَيِّبَٰتِ مَا رَزَقْنَٰكُمْ وَلَا تَطْغَوْا۟ فِيهِ فَيَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبِى ۖ وَمَن يَحْلِلْ عَلَيْهِ غَضَبِى فَقَدْ هَوَىٰ ﴿٨١﴾

81. Israa-iil xayloy Rizqhik siinih neceemik calaalik taniimiy meqe akumaay, calaali cabtaanaah caraamu takmeeniih Yallih niqmat tangaddeenimit caddok matatrina, tohul Yi-naqbi siinil oobeleeh, Yi-naqbi elle ooba mari toysa nummah girat radeeh finqiteh.

وَإِنِّى لَغَفَّارٌ لِّمَن تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ صَٰلِحًا ثُمَّ ٱهْتَدَىٰ ﴿٨٢﴾

82. Kaadu diggah anu koroosannuu kee dambik yol gaceeh yoo nummayseeh, meqe taama abbaasiteeh, wohuk lakal tirri iyye numuh kaxxam dambi cabé kinniyo iyye Yalli.

*وَمَآ أَعْجَلَكَ عَن قَوْمِكَ يَٰمُوسَىٰ ﴿٨٣﴾

83. Kaadu Muusaw ku-marak maca koo tiysissikeeh ken wadirit cabak?

قَالَ هُمْ أُو۟لَآءِ عَلَىٰٓ أَثَرِى وَعَجِلْتُ إِلَيْكَ رَبِّ لِتَرْضَىٰ ﴿٨٤﴾

84. Nabii Muusa: usun ah keeni yok maxeeron yi-raatal yaniniih, anu koo fan isissike yi-Rabbow atu yoo takcinemkeh iyye.

قَالَ فَإِنَّا قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِنۢ بَعْدِكَ وَأَضَلَّهُمُ ٱلسَّامِرِيُّ ﴿٨٥﴾

85. Yalli Nabii Muusak iyyeh: toysa diggah nanu ku-mara mangassa (beqera) yaqbudeenimil ken mokkorre (niqiyyire) atu keenik gexxeek lakal, kaadu diggah Saamiriyyi deqsita num tirtô gitak ken hoxseh.

فَرَجَعَ مُوسَىٰٓ إِلَىٰ قَوْمِهِۦ غَضْبَٰنَ أَسِفًا ۚ قَالَ يَٰقَوْمِ أَلَمْ يَعِدْكُمْ رَبُّكُمْ وَعْدًا حَسَنًا ۚ أَفَطَالَ عَلَيْكُمُ ٱلْعَهْدُ أَمْ أَرَدتُّمْ أَن يَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ مِّن رَّبِّكُمْ فَأَخْلَفْتُم مَّوْعِدِى ﴿٨٦﴾

86. Tokkel Nabii Muusa isi marâ fanah kaxxa naqabuu kee rooka luk gace, yi-maraw sin Rabbi meqe xagnah sin xagniseh manannaa tawraat siinil oobisuwaamal, xagni wakti siinil yexxeere innaa, hinnak abten uma taamal sin Rabbik naqbi siinil oobam faxxeenii, yi-xagna makteeniih mangassa tuqbudeenii? keenik iyye.

قَالُوا۟ مَآ أَخْلَفْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلْكِنَا وَلَٰكِنَّا حُمِّلْنَآ أَوْزَارًا مِّن زِينَةِ ٱلْقَوْمِ فَقَذَفْنَٰهَا فَكَذَٰلِكَ أَلْقَى ٱلسَّامِرِيُّ ﴿٨٧﴾

87. Muusâ mari Muusaw ku-xagna ninni duddaa kee ninni dooritih mamakinnino, kaadu kinnih immay firqawni marih bilak qilsim nukkuqeeh, girâ boodot tet qidne, tonnaah Saamiriyyi jibriil farasih raatih burtay luk suge edde qide iyyen.

فَأَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلًا جَسَدًا لَّهُۥ خُوَارٌ فَقَالُوا۟ هَٰذَآ إِلَٰهُكُمْ وَإِلَٰهُ مُوسَىٰ فَنَسِىَ ﴿٨٨﴾

88. Tokkel saamiriyyi woo bilay dahabak tanik mangassay xagarley laahi innah anqaxa keenih bicseeh yeyyeeqe, tokkel mariiy marak ah sin Yallaay Muusa Yallay usuk akkel kaa hawweeneeh tuur deqsitta qalel kaa gurrusak usuk yamaateh gide kaa uqbuda sittak iyyen.

أَفَلَا يَرَوْنَ أَلَّا يَرْجِعُ إِلَيْهِمْ قَوْلًا وَلَا يَمْلِكُ لَهُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا ﴿٨٩﴾

89. A-mangassa yaqbude mari usuk keenî luk yaabe waah maxcok tu-keenil gacse waah umaanee kee tuxxiqik tu-keenih orbise waam mayablaanaa?

وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَٰرُونُ مِن قَبْلُ يَٰقَوْمِ إِنَّمَا فُتِنتُم بِهِۦ ۖ وَإِنَّ رَبَّكُمُ ٱلرَّحْمَٰنُ فَٱتَّبِعُونِى وَأَطِيعُوٓا۟ أَمْرِى ﴿٩٠﴾

90. Kaadu nummah Nabii Haaruun, Nabii Muusa gacak naharat: yi-maraw cagalah isin ama mangassat abtan Qibaadal mokkorimteenih, diggah sin Rabbi Racmaanak, toysa yoo kataataay, yi-amri oggola keenik iyye.

قَالُوا۟ لَن نَّبْرَحَ عَلَيْهِ عَٰكِفِينَ حَتَّىٰ يَرْجِعَ إِلَيْنَا مُوسَىٰ ﴿٩١﴾

91. Keenik mangassa taqbudo nanu mangassi Qibaadak makatnaay macabna, Muusa nel gacca iyyam fanah kaak itte.

قَالَ يَٰهَٰرُونُ مَا مَنَعَكَ إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوٓا۟ ﴿٩٢﴾

92. Nabii Muusa gace waqdi isi toobokoyta Haaruunuk: Haaruunow sinam diinik makkootteeh mangassa tuqbudem tuble waqdi maca koo waassee iyye,

أَلَّا تَتَّبِعَنِ ۖ أَفَعَصَيْتَ أَمْرِى ﴿٩٣﴾

93. Ken cabba hayteh macah yoo kataate waytee? Anu koo elle amriseemik yi-amri cintee?

قَالَ يَبْنَؤُمَّ لَا تَأْخُذْ بِلِحْيَتِى وَلَا بِرَأْسِىٓ ۖ إِنِّى خَشِيتُ أَن تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ وَلَمْ تَرْقُبْ قَوْلِى ﴿٩٤﴾

94. Nabii Haaruun isi toobokoyta Nabii Muusak: yi-inah baxaw yi-deben mabbaxinaay yi-amo mabbaxin diggah atu israa-iil xaylô fan baxisseeh yi-farrintu madacrisinnitooy yoo makataatinnito ittaamak meesite kaak iyye.

قَالَ فَمَا خَطْبُكَ يَٰسَٰمِرِىُّ ﴿٩٥﴾

95. Nabii Muusa saamiriyyik; kee saamiriyyow ku-caagid macaay uma taamat maca koo asisseeh kaak iyye.

قَالَ بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا۟ بِهِۦ فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِّنْ أَثَرِ ٱلرَّسُولِ فَنَبَذْتُهَا وَكَذَٰلِكَ سَوَّلَتْ لِى نَفْسِى ﴿٩٦﴾

96. Saamiriyyi:anu usun ableweenim (jibriil kinnuk) uble iyye, tokkel jibriil farasih raatih burtak kumbuuqo kumbuqqu heeh bilal tet qambiseeh mangassa teetik.

bicse, kaadu too waqdi mangassi kah anqaxa innah anqaxe, tonnaah yi-nafsi umaane yot bilqiseeh yot yeymeeqeh.

97. Nabii Muusa saamiriyyik:tokkel atu ni fanak gexaay diggah addunyâ manol kok digaala yoo gabah maxagina sin gabah maxagak ittam lito kol xayyoowam faxa marak, Kaadu diggah atu Qhiyaamâ saaku kot takku wayta digaalah xaganay Yalli kok Raaqise sinni lito, Kaadu ku-Yallay qibaadah amol kak daffeyak asak sugte waggaasit, diggah kaa carrisennooh tohuk lakat gombod tikki iyya waqdi badat rifiyyah kaa rifenno kaak iyye.

قَالَ فَٱذۡهَبۡ فَإِنَّ لَكَ فِي ٱلۡحَيَوٰةِ أَن تَقُولَ لَا مِسَاسَۖ وَإِنَّ لَكَ مَوۡعِدٗا لَّن تُخۡلَفَهُۥۖ وَٱنظُرۡ إِلَىٰٓ إِلَٰهِكَ ٱلَّذِي ظَلۡتَ عَلَيۡهِ عَاكِفٗاۖ لَّنُحَرِّقَنَّهُۥ ثُمَّ لَنَنسِفَنَّهُۥ فِي ٱلۡيَمِّ نَسۡفٗا ٩٧

98. Sinaamey cagalah sin Rabbi Yallay kaak sa cakkil yaqbuden Yalli kak aneewaa kinni, kaadu kay ixxiga ummaanim duddeeh maroh edde tan.

إِنَّمَآ إِلَٰهُكُمُ ٱللَّهُ ٱلَّذِي لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَۚ وَسِعَ كُلَّ شَيۡءٍ عِلۡمَۢا ٩٨

99. Nabiyow Nabii Muusaa kee firqawni xaagu kol kah maaqne innah, nummah keenik kalah taturru itte ummattah xaagittek xaagu kol maaqnah ku-nabuwwannuk asta takkeeh moominiinih kassis takkemkeh, kaadu nummah Ni-xaquk yan Qhuraan koh necee kassita marah kassis yakkemkeh.

كَذَٰلِكَ نَقُصُّ عَلَيۡكَ مِنۡ أَنۢبَآءِ مَا قَدۡ سَبَقَۚ وَقَدۡ ءَاتَيۡنَٰكَ مِن لَّدُنَّا ذِكۡرٗا ٩٩

100. Ama Qhuraanat derre cabeeh kaa nummayse weeh kaal taniimil taamite wee num toysa diggah

مَّنۡ أَعۡرَضَ عَنۡهُ فَإِنَّهُۥ يَحۡمِلُ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ وِزۡرًا ١٠٠

usuk Qhiyaamah ayro qilsi dambi quukak yamaate, isi Rabbih xaqu.

خَٰلِدِينَ فِيهِۖ وَسَآءَ لَهُمۡ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ حِمۡلٗا ١٠١

101. Usun Woo dambih jahannam giral waarak, kaadu woo qilsi dambih Quukiyyi manxu uma quukaay keenih yakkem Qhiyaamah ayro.

يَوۡمَ يُنفَخُ فِي ٱلصُّورِۚ وَنَحۡشُرُ ٱلۡمُجۡرِمِينَ يَوۡمَئِذٖ زُرۡقٗا ١٠٢

102. Nammey haytô baanta fuxsunta ayroy Qhiyaamah ayro kinni umeynitik intiita bulcinuk, foocitte keenik datuk, kobxissi ken hayneh soolô ballaaqâ fanah ken beyna too ayro.

يَتَخَٰفَتُونَ بَيۡنَهُمۡ إِن لَّبِثۡتُمۡ إِلَّا عَشۡرٗا ١٠٣

103. Usun sittin fanal caalih yaabak: addunyâ manol tabna ayrok-sa sugteenim manton ittak iyyan.

نَّحۡنُ أَعۡلَمُ بِمَا يَقُولُونَ إِذۡ يَقُولُ أَمۡثَلُهُمۡ طَرِيقَةً إِن لَّبِثۡتُمۡ إِلَّا يَوۡمٗا ١٠٤

104. Nanu usun ittak iyyaanam naaxigeh, keenik ixxigah yayseeh kasah yayse num inki ayrok-sa sugteenim manton keenik iyya waqdi.

وَيَسۡـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلۡجِبَالِ فَقُلۡ يَنسِفُهَا رَبِّي نَسۡفٗا ١٠٥

105. Nabiyow ku-marak koo dirabboyse mari Qhiyaamah ayro qaleela takku waytam, koo essera yi-Rabbi buluulusiyyah tet buluulusaah caacayat tet ruubaah foyya tet aba keenik ixxic.

فَيَذَرُهَا قَاعٗا صَفۡصَفٗا ١٠٦

106. Tokkel Yalli massowta baaxoy saytuttuciniy tu-elle aabuke waytah tet caba.

لَّا تَرَىٰ فِيهَا عِوَجٗا وَلَآ أَمۡتٗا ١٠٧

107. Teetil makookaa kee fayyaa kee Rammak tu teetil matabla.

يَوۡمَئِذٖ يَتَّبِعُونَ ٱلدَّاعِيَ لَا عِوَجَ لَهُۥۖ وَخَشَعَتِ ٱلۡأَصۡوَاتُ لِلرَّحۡمَٰنِ فَلَا تَسۡمَعُ إِلَّا هَمۡسٗا ١٠٨

108. Woo ayroy Qhiyaamah ayro kinni sinam seecê xongolo katattaah, xongolok makot magexan xongoloola Racmaan

kinni Rabbih Ramma itta, tokkel tutuccak -sa teetik taabbem mantu.

109. Woo ayro Shafaaqatta abah yan numih Shafaaqatta numuh tu-maxiqta Racmaan kinni Rabbi Shafaaqatta kah abaanamih idini kah yeceeh Yalli maxco kak yikcineeh oggole numuh (moomintu kinnuk) aba kaa akke waytek.

يَوْمَئِذٍ لَّا تَنفَعُ ٱلشَّفَٰعَةُ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ ٱلرَّحْمَٰنُ وَرَضِيَ لَهُۥ قَوْلًا ﴿١٠٩﴾

110. Yalli sinaamak akeerâ caagiidak foocal keenik tanim yaaxigeeh addunyâ caagiidak wadiril keenik tanim yaaxigeh, kaadu kay ginoh ixxiga maroh kaat magacta.

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِهِۦ عِلْمًا ﴿١١٠﴾

111. Ginô foocitte inkih Rammitteh, nuwwiih inkinnah rabewaah isi ginô caagiidal sooloh yan Rabbih, nummah kay ginok addunyal agleyta kaat hee num kasaariteh Qhiyaamah ayro.

* وَعَنَتِ ٱلْوُجُوهُ لِلْحَىِّ ٱلْقَيُّومِ ۖ وَقَدْ خَابَ مَنْ حَمَلَ ظُلْمًا ﴿١١١﴾

112. Kaadu meqe taamoomi abbaasite num usuk yeemene numuh anuk, toysa dulmih umaane kaal ossimtaah, abe maqaane kaak daggoysimtaamak mameesita.

وَمَن يَعْمَلْ مِنَ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا يَخَافُ ظُلْمًا وَلَا هَضْمًا ﴿١١٢﴾

113. Kaadu tonnaah Nabiyow meqe xaganaa kee meesisso edde tan aayoota kah oobisne innah qarab afat yan Qhuraan kol oobisne, kaadu kay addal meesisso baxxaqisneeh gacaagacisneh sinni Rabbik meesitaanamkeh, hinnay Qhuraan kassis keenih yaqusbuseeh elle kaskasoowaanamkeh.

وَكَذَٰلِكَ أَنزَلْنَٰهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا وَصَرَّفْنَا فِيهِ مِنَ ٱلْوَعِيدِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ أَوْ يُحْدِثُ لَهُمْ ذِكْرًا ﴿١١٣﴾

فَتَعَٰلَى ٱللَّهُ ٱلْمَلِكُ ٱلْحَقُّ ۗ وَلَا تَعْجَلْ
بِٱلْقُرْءَانِ مِن قَبْلِ أَن يُقْضَىٰٓ إِلَيْكَ وَحْيُهُۥ ۖ
وَقُل رَّبِّ زِدْنِى عِلْمًا ﴿١١٤﴾

114. Yalli fayya iyyeeh saytunnooweh kaa ceele waytaamak, usuk diggah cakki amoytay digaalaa kee galto gabat kak tani kinni, kaadu Nabiyow wacyih kol oobisne Qhuraan jibriil kol yakriye waqdi kiryat kak maqataatakin usuk gaba kalak naharat, kaadu yi-Rabbow atu yoo barisseemit ixxiga yoh osis ixxic kaak iyye Yalli.

وَلَقَدْ عَهِدْنَآ إِلَىٰٓ ءَادَمَ مِن قَبْلُ فَنَسِىَ وَلَمْ
نَجِدْ لَهُۥ عَزْمًا ﴿١١٥﴾

115. Nummah Nabii Mucammadow Nabii Aadam farrinneeh kaa amrisneh caxak yakmek duma, teetik akme waamah, tokkel usuk too farrimtu hawweeneeh, kaa kak waasneemik diggaa kee sabri kaal magennino.

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَٰٓئِكَةِ ٱسْجُدُوا۟ لِءَادَمَ
فَسَجَدُوٓا۟ إِلَّآ إِبْلِيسَ أَبَىٰ ﴿١١٦﴾

116. Kaadu Nabiyow cus: malaykak Aadamah kummaata (sujuuduh) inne waqdi konnabah, tokkel malayka oggolteeh kummatteh takkay immay iblis kummaatiyya cineh.

فَقُلْنَا يَٰٓـَٔادَمُ إِنَّ هَٰذَا عَدُوٌّ لَّكَ وَلِزَوْجِكَ
فَلَا يُخْرِجَنَّكُمَا مِنَ ٱلْجَنَّةِ فَتَشْقَىٰٓ ﴿١١٧﴾

117. Tokkel : Aadamow diggah ama ibliis koo kee ku-barrak naqboytak kaak daccarsimaay usuk sin nammay jannatak ayyaaqewaay, tohul atu jannatak tewqek Rizqhi (Quusi) gurantot taqbettooh assammetto kaak inne.

إِنَّ لَكَ أَلَّا تَجُوعَ فِيهَا وَلَا تَعْرَىٰ ﴿١١٨﴾

118. Diggah Aadamow ama jannatih addal qulule waytaah qarrade waytam lito.

وَأَنَّكَ لَا تَظْمَؤُا۟ فِيهَا وَلَا تَضْحَىٰ ﴿١١٩﴾

119. Kaadu diggah atu tet addal bakaare waytaah ayrite waytam lito.

فَوَسْوَسَ إِلَيْهِ ٱلشَّيْطَٰنُ قَالَ يَٰٓـَٔادَمُ هَلْ أَدُلُّكَ عَلَىٰ شَجَرَةِ ٱلْخُلْدِ وَمُلْكٍ لَّا يَبْلَىٰ ﴿١٢٠﴾

120. Tokkel sheetan Aadamal waswasa yekke:waar caxay yokme num kak waaraa kee reeday ambaxe wayta koh ascassoo Aadamow kaak iyye?

فَأَكَلَا مِنْهَا فَبَدَتْ لَهُمَا سَوْءَٰتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِن وَرَقِ ٱلْجَنَّةِ ۚ وَعَصَىٰٓ ءَادَمُ رَبَّهُۥ فَغَوَىٰ ﴿١٢١﴾

121. Tokkel Aadam kee cawwa Yalli ken kak waaseh yan caxak yokmeeniih ken qawrat keenih yumbulleeh jannatti cooxih ayyuufa sinni qawratat kafsen, kaadu Aadam isi Rabbih Amri cineeh kaa kak waasen caxah makmot makkooteh.

ثُمَّ ٱجْتَبَٰهُ رَبُّهُۥ فَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدَىٰ ﴿١٢٢﴾

122. Tohuk lakal kay Rabbi kaa dooriteeh kaa xayyoyseh, tokkel toobat kaak oggoleeh tirri kaa hee.

قَالَ ٱهْبِطَا مِنْهَا جَمِيعًۢا ۖ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ ۖ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُم مِّنِّى هُدًى فَمَنِ ٱتَّبَعَ هُدَاىَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقَىٰ ﴿١٢٣﴾

123. Yalli Aadam kee cawwak sin nammay ibliis luk jannatak inkih baaxô fanah ooba iyye gari siinik garuh naqboytiitih anuk, tokkel yok tirto siinih temeetek, toysa yi-tirto siinik kataate num addunyal gitak mahoxaay akeeral uma numuy digaalat yassamme mayakka.

وَمَنْ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِى فَإِنَّ لَهُۥ مَعِيشَةً ضَنكًا وَنَحْشُرُهُۥ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ أَعْمَىٰ ﴿١٢٤﴾

124. Kaadu yi-Qhuraanay kaa elle kassiisat derre cabe num, toysa diggah usuk ceya-le manoy nafsi kaak edde ceyta-le addunyal, kaadu Qhiyaamah ayro inti malih anuk kaa ugusna.

قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِىٓ أَعْمَىٰ وَقَدْ كُنتُ بَصِيرًا ﴿١٢٥﴾

125. Qhuraanat derre cabe num yi Rabbow inti malih macah yoo ugussee? Nummah anu addunyal inti le numuh sugek iyye.

قَالَ كَذَٰلِكَ أَتَتْكَ ءَايَٰتُنَا فَنَسِيتَهَا ۖ وَكَذَٰلِكَ ٱلْيَوْمَ تُنسَىٰ ﴿١٢٦﴾

126. Yalli : tonnaah inti malih koo ugseeh caagid tamanna, Ni-aayootay baxxaqqa ittey koh temeete hawwenteemih sabbatah, kaadu tonnaah atu asaaku giral hawwensinta kaak iyye.

وَكَذَٰلِكَ نَجْزِى مَنْ أَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِنۢ بِـَٔايَٰتِ رَبِّهِۦ ۚ وَلَعَذَابُ ٱلْءَاخِرَةِ أَشَدُّ وَأَبْقَىٰٓ ﴿١٢٧﴾

127. Kaadu tamannah tan digaalal galatna dambit caddok tatreeh addunyal isi Rabbih aayoota nummayse wee num, kaadu akeerâ digaala qansaruh gibdiih Raagah fulak raqta.

أَفَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم مِّنَ ٱلْقُرُونِ يَمْشُونَ فِى مَسَٰكِنِهِمْ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّأُو۟لِى ٱلنُّهَىٰ ﴿١٢٨﴾

128. Nabiyow makki korosuh cakki giti baxxaqqa maxaccoo? keenik duma warrayte horaarik maggom finqisneemil usun ken dabooqah addal gexak, diggah tohut astooti tan qaafiyatah yan kasay umaanek ken raaqisa le marah.

وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَكَانَ لِزَامًا وَأَجَلٌ مُّسَمًّى ﴿١٢٩﴾

129. Digaala keenik wadirrowtaamah ku-Rabbik tookome qangaraa kee muggaqsime wakti suge wannay digaala addunyal elle ken tabbixem raqluk mananna koroositeenimih sabbatah.

فَٱصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ ٱلشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا ۖ وَمِنْ ءَانَآئِ ٱلَّيْلِ فَسَبِّحْ وَأَطْرَافَ ٱلنَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرْضَىٰ ﴿١٣٠﴾

130. Toysa Nabiyow koros kok ittaah koo edde weelossu haytaamal (woh baabaay, diraabaay …….) isbir, kaadu Nabiyow ku Rabbi saytunnoysak faylis ayro tawqek dumaay ayro kortak duma (subci salat kee qasri salat kinnuk) kaadu barti saaqootaay (qishâ salat kinnuk) laqoh exaaxit (dohrii kee magrib salat kinnuk) kaa saytunnos ama taamal galatintaah edde leeddamkeh.

131. Nabiyow ama koros kee ken celli haa mara addunyâ manoh qaxmaqaanek maggoomuy ken edde hatkisnê fanah isi namma inti maruubinaay mawaktin, amahat ken kah hatkisnem ken edde mokkorramkeh iyyaanama ama gaba kalta niqmootak jannatal ku-Rabbih rizqhi aysuk raaqaah raagah fulak raaqa.

وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِۦٓ أَزْوَٰجًا مِّنْهُمْ زَهْرَةَ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا لِنَفْتِنَهُمْ فِيهِ ۚ وَرِزْقُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ ﴿١٣١﴾

132. Kaadu Nabiyow ku-buxah maraa kee koo nummayse mara salaatah amrisaay salat abtaamal isbir ku-rizqhii kee ku buxah marih rizqhi koo messerra nanu sin narzuqheeh nanu siinih nacee ikkal, addunyaa kee akeeral ellecabô maqaane lem Yallak meesita mara.

وَأْمُرْ أَهْلَكَ بِٱلصَّلَوٰةِ وَٱصْطَبِرْ عَلَيْهَا ۖ لَا نَسْـَٔلُكَ رِزْقًا ۖ نَّحْنُ نَرْزُقُكَ ۗ وَٱلْعَٰقِبَةُ لِلتَّقْوَىٰ ﴿١٣٢﴾

133. Koros Mucammad صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : isi Rabbik kay nabuwwanni numma kinnim tascasse asta neh macah baahe waa itte? hinnak A-Qhuraanih addal naharsi ambiyal obte kitoobah addal tanim nummassa baxxaqqa keenih mamattoo?

وَقَالُوا۟ لَوْلَا يَأْتِينَا بِـَٔايَةٍ مِّن رَّبِّهِۦٓ ۚ أَوَلَمْ تَأْتِهِم بَيِّنَةُ مَا فِى ٱلصُّحُفِ ٱلْأُولَىٰ ﴿١٣٣﴾

134. Kaadu nanu diggah ama makki koros farmoyta keenih rubnaah kitab keenil oobisnak duma digaalat ken finqisinninoy ni-Rabbow farmoyta nee fan macah ruube waytee? girah addal naqunxeeh wacarriynak duma ku-aayoota kataatak nenek axcuk ten.

وَلَوْ أَنَّآ أَهْلَكْنَٰهُم بِعَذَابٍ مِّن قَبْلِهِۦ لَقَالُوا۟ رَبَّنَا لَوْلَآ أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ ءَايَٰتِكَ مِن قَبْلِ أَن نَّذِلَّ وَنَخْزَىٰ ﴿١٣٤﴾

135. Nabiyow ama korosuk: nee kee siinik kulli mari balaa kee musiiba mariiy marah nek qambaalaah, nee kee siinik kulli mari mayso isih Qambaalitak, toysa ellecaboh tu edde cabta ikke qambaalita, tokkel nee kee siinik massa-le gital yan maraa kee nee kee siinik cakki gital tirri iyye mara xayi waktih (Qhiyaamah ayro kinnuk) addat aaxigetton keenik ixxic.

قُلْ كُلٌّ مُّتَرَبِّصٌ فَتَرَبَّصُوا۟ ۖ فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ أَصْحَٰبُ ٱلصِّرَٰطِ ٱلسَّوِىِّ وَمَنِ ٱهْتَدَىٰ ﴿١٣٥﴾

SUURAT AL-AMBIYA

Makkal Obte, 112 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Sinam taamak tatrusseemik cisab keenik edde aban uddur (wakti) keenih xayyooweh, usun (koros kinnuk) ken qambaltaamak garcit anuk, ken kah seecaanamat derre cabak.

ٱقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِى غَفْلَةٍ مُّعْرِضُونَ ﴿١﴾

2. Yalli qusbuk keenil oobisaah yamaate Qhuraanay kas keenih yacee mayan, usuk keenil oobe kaa tekkek usun digir kee anqasak sa kaa kah ankacsaanam malon.

مَا يَأْتِيهِم مِّن ذِكْرٍ مِّن رَّبِّهِم مُّحْدَثٍ إِلَّا ٱسْتَمَعُوهُ وَهُمْ يَلْعَبُونَ ﴿٢﴾

3. Qhuraanak sorkocobbaxitte keenik garcii kee agxet anuk, daalimiinih yan mari (koros kinnuk) garay qellisak, ama Mucammad sin innah yan seehadaytu akke waytek kalah kah yanim malik usuk Qhuraanak luk yemeetem baabak isin baabâ fanah mannal tamaateeniih katattan, isin baab kinnim kaak abaluk iyyen.

لَاهِيَةً قُلُوبُهُمْ ۗ وَأَسَرُّوا۟ ٱلنَّجْوَى ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ هَلْ هَٰذَآ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ ۖ أَفَتَأْتُونَ ٱلسِّحْرَ وَأَنتُمْ تُبْصِرُونَ ﴿٣﴾

4. Nabii keenik iyyeh; yi-Rabbi qaran kee baaxól maxcók ixxicci iyyaanam yaaxigeh, kaadu Usuk sin maxcooca yaabbi, sin abtoota yaaxigi.

قَالَ رَبِّى يَعْلَمُ ٱلْقَوْلَ فِى ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ ۖ وَهُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ﴿٤﴾

5. Wonna hinnay wohuk kalah koros Qhuraan tengeddeh, usuk tengeggele soonoonâ kal Yallih yab hinna iyyen, wonna hinnay Mucammad diraabah

بَلْ قَالُوٓا۟ أَضْغَٰثُ أَحْلَٰمٍ بَلِ ٱفْتَرَىٰهُ بَلْ هُوَ شَاعِرٌ فَلْيَأْتِنَا بِـَٔايَةٍ كَمَآ أُرْسِلَ ٱلْأَوَّلُونَ ﴿٥﴾

kaa ginnaasitê kal usuk wacyi hinna iyyen, wonna hinnay usuk (Mucammad kinnuk) gad-abé iyyen, toysa usuk kaa nummasnam nek faxek astá neh baahay, dumi farmoytit tambullee astooti luk kah temeete innah.

6. Makki korosuk naharat hebeltô magaalah maray esseren astooti kah baaheeni maamaninnaay nanu ken bayisnehik usun esseran astooti keenih bahnek ama koros maay aaminele.

مَآ ءَامَنَتْ قَبْلَهُم مِّن قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَٰهَا ۖ أَفَهُمْ يُؤْمِنُونَ ٦

7. Kaadu Nabii Mucammadow kok naharat hebeltô farmoyta seehadâ fanah maruubinnino seehadak wacyi elle oobisne labhay ken fanah rubne akke waytek, toysa makki korosey siinik duma kitab elle oobe marak ixxiga-le mara essera isin woh aaxigewaa mara tekkeenik.

وَمَآ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ إِلَّا رِجَالًا نُّوحِىٓ إِلَيْهِمْ ۖ فَسْـَٔلُوٓا۟ أَهْلَ ٱلذِّكْرِ إِن كُنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ٧

8. Kaadu woo farmoytiitiy kok duma seehadâ fanah rubne xagar maaqó kak faxewaah akmewaa mara ken maabinninooy seehadah innaah akamuk aaqabuk sugen, kaadu usun addunyal rabewaah waara marah masuginnon.

وَمَا جَعَلْنَٰهُمْ جَسَدًا لَّا يَأْكُلُونَ ٱلطَّعَامَ وَمَا كَانُوا۟ خَٰلِدِينَ ٨

9. Tohuk lakat ambiyah xagana duudusneh ken kee Ni naqoosak keenil yeemene marak ninnih fanna mara digaalak naggosnaamal, tokkel ken kee moominiinik ken kataate mara naggosneh, kaadu koroosannuu kee umaanet caddok tatre mara finqisneh.

ثُمَّ صَدَقْنَٰهُمُ ٱلْوَعْدَ فَأَنجَيْنَٰهُمْ وَمَن نَّشَآءُ وَأَهْلَكْنَا ٱلْمُسْرِفِينَ ٩

لَقَدْ أَنزَلْنَآ إِلَيْكُمْ كِتَٰبًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ ۖ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٠﴾

10. Nummah Qhuraan kitaabay addunyaa kee akeeral nabna siinik edde tani siinih oobisnek, elle makas-kassowtaanaa?

وَكَمْ قَصَمْنَا مِن قَرْيَةٍ كَانَتْ ظَالِمَةً وَأَنشَأْنَا بَعْدَهَا قَوْمًا ءَاخَرِينَ ﴿١١﴾

11. Kaadu makina magaalah mara finqisneeh koroosannut isi nafsi yudlumeh suge marak !kaadu keenik lakat aka mara ginne keenik kalah.

فَلَمَّآ أَحَسُّوا۟ بَأْسَنَآ إِذَا هُم مِّنْهَا يَرْكُضُونَ ﴿١٢﴾

12. Tokkel Ni-gibdi digaalá sinnil oobah yablen waqdi, usun too waqdi teetik kudeenih teetik yassaqqoonuwaanam akkaluk.

لَا تَرْكُضُوا۟ وَٱرْجِعُوٓا۟ إِلَىٰ مَآ أُتْرِفْتُمْ فِيهِ وَمَسَٰكِنِكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْـَٔلُونَ ﴿١٣﴾

13. Too waqdi Malayka keenik ittah: makudinay edde sugten temqoo kee sinni dabooqah gaca sin addunyak tul esserimtaanamkeh.

قَالُوا۟ يَٰوَيْلَنَآ إِنَّا كُنَّا ظَٰلِمِينَ ﴿١٤﴾

14. Koros nee gee finqaaw! Diggah nanu ninni nafsi koroosannut yudlume marah sugne itta.

فَمَا زَالَت تِّلْكَ دَعْوَىٰهُمْ حَتَّىٰ جَعَلْنَٰهُمْ حَصِيدًا خَٰمِدِينَ ﴿١٥﴾

15. Tokkel too maxcol sinni abaaraanaah, tet gacan-gacsaanamak makatinnon, yirgiqeeniih orbisen buqreh (darqi kinnuk) inna ken abba haynam fanah, rabeeh bargeeh angoyyi sinni mara ken abne.

وَمَا خَلَقْنَا ٱلسَّمَآءَ وَٱلْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَٰعِبِينَ ﴿١٦﴾

16. Kaadu qaran kee baaxooy, ken nammayih fanal tanim digirih magininnino.

لَوْ أَرَدْنَآ أَن نَّتَّخِذَ لَهْوًا لَّٱتَّخَذْنَٰهُ مِن لَّدُنَّآ إِن كُنَّا فَٰعِلِينَ ﴿١٧﴾

17. Barraa kee xaylo haysitnam fannaamal Ninni garik ken haysitak nen, Nanu woh abá hinnino woh Nee ceele waytaamih sabbatah.

بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَإِذَا هُوَ زَاهِقٌ وَلَكُمُ الْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُونَ ﴿١٨﴾

18. Wonna hinnay, cakki deedalal qambisnaah kaa baysaah usuk too waqdi kataah bayah, korosey akeeral gibdi digaala liton sin Rabbi ceele waytaamat kaa weelossaanamih sabbatah.

وَلَهُ مَن فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَمَنْ عِندَهُ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ ﴿١٩﴾

19. Kaadu Qaranwaa kee baaxól tanim inkih Yalli-le, kaadu Malaykak Kay xaqul yan mari Kay qibaadak makaxxa-mariinitaay, mataqba (manakura).

يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لَا يَفْتُرُونَ ﴿٢٠﴾

20. Usun (malayka kinnuk) baraay, laqó Yalla saytunnoysaanaah mataqbaanaay mataanan.

أَمِ اتَّخَذُوا آلِهَةً مِّنَ الْأَرْضِ هُمْ يُنشِرُونَ ﴿٢١﴾

21. Hinnak ama koros tu-xiqe wayta Yallitte baaxok haysittaah is rabtem taynuwweeh ugussaa? Aleey muugussa.

لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا ۚ فَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٢٢﴾

22. Qaranwaa kee baaxól Yallak kalah yallitte aninnay, ken nammay bayak yen, tokkel Qarshi Rabbi usun Kaa edde weelossu haanamak saytunih.

لَا يُسْأَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْأَلُونَ ﴿٢٣﴾

23. Yalli isi ginok abeh yaniimik messerima, abeenimik usun esserimaanâ kal.

أَمِ اتَّخَذُوا مِن دُونِهِ آلِهَةً ۖ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ ۖ هَٰذَا ذِكْرُ مَن مَّعِيَ وَذِكْرُ مَن قَبْلِي ۗ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ الْحَقَّ فَهُم مُّعْرِضُونَ ﴿٢٤﴾

24. Hinnak A-koros Yallak kalah Yallitte haysittee? Nabiyow ittaanamal sumaq baaha keenik ixxic, A-yolluk yan kitaabaay (Qhuraan kinnuk), yok duma Yallih farmoytiitil obte kitoobal Yallat agleyta haanamih sumaq mayanak, Wonna hinnay keenik maggo mari cakki mayaaxiga usun cakkit derre cabaanaah kaa yangaddeenih ikkal.

وَمَآ أَرۡسَلۡنَا مِن قَبۡلِكَ مِن رَّسُولٍ إِلَّا نُوحِيٓ إِلَيۡهِ أَنَّهُۥ لَآ إِلَٰهَ إِلَّآ أَنَا۠ فَٱعۡبُدُونِ ٢٥

25. Nabiyow kok duma hebeltô farmoyta maruubinnino farmoytiitik, wacyi kaal oobisna nee akke waytek, diggah yok-sa Qibaada cakkisita Yalli aneewaamal, toysa yoo inkittoysaay Qibaada yoh caglisa iyyaanamal ken rubne.

وَقَالُواْ ٱتَّخَذَ ٱلرَّحۡمَٰنُ وَلَدٗاۗ سُبۡحَٰنَهُۥۚ بَلۡ عِبَادٞ مُّكۡرَمُونَ ٢٦

26. Koros Racmaan kinni Rabbi xaylo haysite itte, Malayka Kay say-xayló axcuk, Yalli tohuk saytunnooweh, wonna hinna usun (Malayka kinnuk) Yallih naqoosay Yalli yessekexxee kinni.

لَا يَسۡبِقُونَهُۥ بِٱلۡقَوۡلِ وَهُم بِأَمۡرِهِۦ يَعۡمَلُونَ ٢٧

27. Usun (malayka kinnuk) Yallak maxcó mayaakumaanaay, usun Kay amril taamitan.

يَعۡلَمُ مَا بَيۡنَ أَيۡدِيهِمۡ وَمَا خَلۡفَهُمۡ وَلَا يَشۡفَعُونَ إِلَّا لِمَنِ ٱرۡتَضَىٰ وَهُم مِّنۡ خَشۡيَتِهِۦ مُشۡفِقُونَ ٢٨

28. Malaykâ taamoomik hebeltô taama matakka, abeenim kee aboonuwaanam inkih Yalli keenik yaaxige Kaa akke waytek, kaadu Qhiyaamah ayró shafaaqatta numuh mayakkan Yalli shafaaqattat kak leedaah kah oggola mara (moominiin kinnuk) akke waytek, kaadu usun Kay meesih Kay amri cinaanamak cibbarsimaah meesita mara kinnon.

۞ وَمَن يَقُلۡ مِنۡهُمۡ إِنِّيٓ إِلَٰهٞ مِّن دُونِهِۦ فَذَٰلِكَ نَجۡزِيهِ جَهَنَّمَۚ كَذَٰلِكَ نَجۡزِي ٱلظَّٰلِمِينَ ٢٩

29. Kaadu diggah anu Yalla kinniyo Yallak fuxxih keenik (malayka kinnuk) iyya num, toysa too num Jahannam giral kaa galatna, tonnaah daalimiinih yan mara (koros kinnuk) tamannah tan galtóh galatna.

أَوَلَمْ يَرَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ أَنَّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَٰهُمَا ۖ وَجَعَلْنَا
مِنَ ٱلْمَآءِ كُلَّ شَىْءٍ حَىٍّ ۖ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٠﴾

30. Kaadu koroositeh yan mari diggah Qaranwaa kee baaxó ittat kafimih sugteeh, ken nammay ittak baxisnem mayablaanaay mayaaxigaanaa? Kaadu ummaan iimiy rooci eelli hayta leek abneeh, lee keenik manô sabab abne, ah-abaluk usun Yallih dudda manummaysaanaa? Qibaada kaah caglisak.

وَجَعَلْنَا فِى ٱلْأَرْضِ رَوَٰسِىَ أَن تَمِيدَ بِهِمْ
وَجَعَلْنَا فِيهَا فِجَاجًا سُبُلًا لَّعَلَّهُمْ
يَهْتَدُونَ ﴿٣١﴾

31. Kaadu baaxô bagul xiikooluh tan qaleelá hayne ken tasgayyeemik, kaadu farakka-le gitittey adda kak gexaana teetil hayne, faxan rike edde yaafoonuh.

وَجَعَلْنَا ٱلسَّمَآءَ سَقْفًا مَّحْفُوظًا ۖ وَهُمْ عَنْ
ءَايَٰتِهَا مُعْرِضُونَ ﴿٣٢﴾

32. Kaadu Qaran baaxóh amô tabsa abneeh, usuk daccarsimaah maradaay sheetoona adda kaak matabta, kaadu usun (koros kinnuk) Qaran astootit derre caban (ayróoy, alsáay, cutuuka kinnuk).

وَهُوَ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلَّيْلَ وَٱلنَّهَارَ وَٱلشَّمْسَ
وَٱلْقَمَرَ ۖ كُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿٣٣﴾

33. Kaadu Yalla kinni bar kee laqóoy, ayróo kee alsá gintem, ummaan tii keenik isi maroh addat giirisa.

وَمَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِّن قَبْلِكَ ٱلْخُلْدَ ۖ أَفَإِين مِّتَّ
فَهُمُ ٱلْخَٰلِدُونَ ﴿٣٤﴾

34. Nabiyow kok duma faxe seehadaytuh addunyal waaram maabinnino, atu rabtek toysa usun waare loonuu?

كُلُّ نَفْسٍ ذَآئِقَةُ ٱلْمَوْتِ ۗ وَنَبْلُوكُم بِٱلشَّرِّ
وَٱلْخَيْرِ فِتْنَةً ۖ وَإِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿٣٥﴾

35. Ummaan nafsi raba tammoysele! Umaanée (gibdaabina kinnuk) kee maqaanél (niqmoota kinnuk) mokkoroh (aqayyaare kinnuk) sin mokkorennooh, cisab kee galtóh Nee fanah gacsimetton.

وَإِذَا رَءَاكَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ إِن يَتَّخِذُونَكَ
إِلَّا هُزُوًا أَهَٰذَا ٱلَّذِى يَذْكُرُ ءَالِهَتَكُمْ

36. Nabiyow koroosite mari koo yable waqdi, anqasak sa koo kah haysitam mali, a-numuu,

sin yallittet yabtaah qaytimtam sittak axcuk, usun Racmaan kinni Rabbih xagar-xagol koroosite marah anuk.

وَهُم بِذِكۡرِ ٱلرَّحۡمَٰنِ هُمۡ كَٰفِرُونَ ٣٦

37. Seehadayti qataatakok ginniimeeh, ummaanimit Qataataka, yi-astooti sin aybulleeyyok, Yi-digaalat maqataatakina siinih tamaatek dumal.

خُلِقَ ٱلۡإِنسَٰنُ مِنۡ عَجَلٍۚ سَأُوْرِيكُمۡ ءَايَٰتِي فَلَا تَسۡتَعۡجِلُونِ ٣٧

38. Kaadu koros anqasah, Mucammadow nee kah xagnissa digaalá maa-waqadiiy, koo kee kol yeemene mari numma yacee mara tekkeenik iyyan.

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا ٱلۡوَعۡدُ إِن كُنتُمۡ صَٰدِقِينَ ٣٨

39. Koroosite mari sinni foocittee kee sinni xiironwak girá waasaanam duudewaan waqdi, aaxiginnoonuy digaala assaxaaruk manannon, Kaadu usun Yallih digaalak cateynay ken cata malon.

لَوۡ يَعۡلَمُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ حِينَ لَا يَكُفُّونَ عَن وُجُوهِهِمُ ٱلنَّارَ وَلَا عَن ظُهُورِهِمۡ وَلَا هُمۡ يُنصَرُونَ ٣٩

40. Wonna hinnay Qhiyaamá garciik (hurubbaak) keenit tamaateeh, ken wariggissaah kaxxam Qabaxxaagitaanaah baditaanah, tokkel sinni nafsik digaala gutqaanam maduudaanaay woo saaku dagoh gide ken mawaddiroysan yatoobeenimkeh.

بَلۡ تَأۡتِيهِم بَغۡتَةٗ فَتَبۡهَتُهُمۡ فَلَا يَسۡتَطِيعُونَ رَدَّهَا وَلَا هُمۡ يُنظَرُونَ ٤٠

41. Nummah Nabiyow a-koros kol anqassek kok duma rubne farmoytit ken ummatta keenil anqasseh, tokkel woo farmoytiitil keenik anqasak suge maral elle anqasak sugen digaalá keenil obteeh ken maraasiyteh.

وَلَقَدِ ٱسۡتُهۡزِئَ بِرُسُلٖ مِّن قَبۡلِكَ فَحَاقَ بِٱلَّذِينَ سَخِرُواْ مِنۡهُم مَّا كَانُواْ بِهِۦ يَسۡتَهۡزِءُونَ ٤١

42. Nabiyow ama korosuk bar kee laqó Racmaan kinni Rabbih digaalak

قُلۡ مَن يَكۡلَؤُكُم بِٱلَّيۡلِ وَٱلنَّهَارِ مِنَ

iyyi sin dacrisaah usuk woo digaala siinil oobisam faxek keenik ixxic, wonna hinnay usun sinni Rabbih Qhuraan kee kassiisit derre caban.

ٱلرَّحۡمَٰنِۚ بَلۡ هُمۡ عَن ذِكۡرِ رَبِّهِم مُّعۡرِضُونَ ﴿٤٢﴾

43. Hinnak Ni-digaalak ken catta yallitte maay lon nek kalah? diggah ken yallitte Ni digaalak sinni nafsih cato yakkeenim maduudan, kaadu usun (koros kinnuk) Ni-digaalak sinni waddaah cattam malon.

أَمۡ لَهُمۡ ءَالِهَةٞ تَمۡنَعُهُم مِّن دُونِنَاۚ لَا يَسۡتَطِيعُونَ نَصۡرَ أَنفُسِهِمۡ وَلَا هُم مِّنَّا يُصۡحَبُونَ ﴿٤٣﴾

44. Wonna hinnay ama koros kee ken abbobti hatkisneh, maaluu kee xaylooy, qumri xexxar keenih neceemih sabbatah.Diggah Nanu ken baaxót namaateeh, tet derfaafik daggosnam mayablaanaa? Woo baaxooxah mari islaamaninnot aban culimil, maysó-le keeninnaa? Aleey, Nabii kee kay kataysiisi iisá lem.

بَلۡ مَتَّعۡنَا هَٰٓؤُلَآءِ وَءَابَآءَهُمۡ حَتَّىٰ طَالَ عَلَيۡهِمُ ٱلۡعُمُرُۗ أَفَلَا يَرَوۡنَ أَنَّا نَأۡتِي ٱلۡأَرۡضَ نَنقُصُهَا مِنۡ أَطۡرَافِهَآۚ أَفَهُمُ ٱلۡغَٰلِبُونَ ﴿٤٤﴾

45. Nabiyow sinaamak cagalah anu Yallih digaalak sin edde meesiisam Yallak wacyih yol oobe Qhuraana ixxic:kinnih immay kaadu ayti-maleelá keenih aban seecó kah aabbe wayta innah ama koros Qhuraanak keenil yakriyeenim cubbi edde yan ankactuh mankacsaanaay edde mayantifiqan ken edde meesiisan waqdi.

قُلۡ إِنَّمَآ أُنذِرُكُم بِٱلۡوَحۡيِۚ وَلَا يَسۡمَعُ ٱلصُّمُّ ٱلدُّعَآءَ إِذَا مَا يُنذَرُونَ ﴿٤٥﴾

46. Kaadu Nabiyow koros ku-Rabbih digaalak dagom ken xagtek, nee gee finqaaw! Diggah nanu ninni nafsi koroosannut yudlume marah sugne axcelon.

وَلَئِن مَّسَّتۡهُمۡ نَفۡحَةٞ مِّنۡ عَذَابِ رَبِّكَ لَيَقُولُنَّ يَٰوَيۡلَنَآ إِنَّا كُنَّا ظَٰلِمِينَ ﴿٤٦﴾

47. Yalli Qhiyaamah ayró qadli miidanwa oobisna seehadâ taama teetil miidaanisnamkeh iyye, tokkel too ayro hebeltô nafsi tul mayandulluma ken taamak kardal (masangaleh caxah cabbat kinnuk) cabbatih gide Qilsak lem takke way tet bahnah ken elle galatnuh, nanu Ni naqoosah taamah fokkaaqoo kee cisab dudnaah diggi hayna.

وَنَضَعُ ٱلْمَوَٰزِينَ ٱلْقِسْطَ لِيَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْـًٔا ۖ وَإِن كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا ۗ وَكَفَىٰ بِنَا حَٰسِبِينَ ﴿٤٧﴾

48. Nummah Nabii Muusaa kee Nabii Haaruunuh cakkii kee baatil ittak baxsaah, tirri elle iyyan noorii kee Yallak meesita marah kassis yakke kitab (tawraat kinnuk) necee axcuk xiibita Yalli.

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَىٰ وَهَٰرُونَ ٱلْفُرْقَانَ وَضِيَآءً وَذِكْرًا لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٨﴾

49. Usun able kal sinni Rabbik meesita mara kinnon, kaadu usun Qhiyaamah ayróh gibdaabinaa kee digaalak meesitaanaah qaraarakan.

ٱلَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِٱلْغَيْبِ وَهُم مِّنَ ٱلسَّاعَةِ مُشْفِقُونَ ﴿٤٩﴾

50. Amah Yalli isi farmoytal oobise Qhuraanay kassita marah kassit yakkey kayri kak maggo kinnik, isin kaa tangaddeeniih, kaa waagissaanaa?

وَهَٰذَا ذِكْرٌ مُّبَارَكٌ أَنزَلْنَٰهُ ۚ أَفَأَنتُمْ لَهُۥ مُنكِرُونَ ﴿٥٠﴾

51. Kaadu nummah Yalli xiibitak Nabii Ibraahimih Qunxa mariinol kay tirtoy sinam fan kak seeca kaah necee, Nabii Muusaa kee Nabii Haaruunuk duma, kaadu nanu usuk woh cakkisitam aaxaguk sugne iyye.

۞ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَآ إِبْرَٰهِيمَ رُشْدَهُۥ مِن قَبْلُ وَكُنَّا بِهِۦ عَٰلِمِينَ ﴿٥١﴾

52. Nabii Mucammadow cusey Nabii Ibraahim isi abbaa kee isi marak: ah macâ numtinwwellitteey bicsitteeniih isin Qibaadah amol

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِۦ مَا هَٰذِهِ ٱلتَّمَاثِيلُ ٱلَّتِىٓ أَنتُمْ لَهَا عَٰكِفُونَ ﴿٥٢﴾

kak daffeytaanam keenik iyye waqdi.

53. Ni-abbobti tet aqbudak neh sugteeh, ken katayyuh tet yaqbude mara kinnino kaak iyyen.

قَالُوا۟ وَجَدْنَآ ءَابَآءَنَا لَهَا عَٰبِدِينَ ﴿٥٣﴾

54. Nabii Ibraahim Yallal siinih xiibita immay nummah sin kee sin abbobti inkih ama numtin-wellittet abten qibaadat baxxaqqa itta makoo kee baditit sugten cakkik abten xexxaarat keenik iyye.

قَالَ لَقَدْ كُنتُمْ أَنتُمْ وَءَابَآؤُكُمْ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٥٤﴾

55. A-edde yabta yaabay neh bahte nummannaa, hinnnay atu digir kee anqasah yaaba marih numuy iyyam aaxige waa kinnitoo? Kaak iyyen.

قَالُوٓا۟ أَجِئْتَنَا بِٱلْحَقِّ أَمْ أَنتَ مِنَ ٱللَّٰعِبِينَ ﴿٥٥﴾

56. Nabii Ibraahim wonna hinnay usuk sin Rabbiiy qaranwaa kee baaxô Rabbiy ken giney qibaada cakkisita kinni, kaadu ama anu siinik axceh aniimil sumaaqitah yan marak numuk teyna kinniyo keenik iyye.

قَالَ بَل رَّبُّكُمْ رَبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ٱلَّذِى فَطَرَهُنَّ وَأَنَا۠ عَلَىٰ ذَٰلِكُم مِّنَ ٱلشَّٰهِدِينَ ﴿٥٦﴾

57. Nabii Ibraahim Yallal siinih xiibita immay ama sin numtinwwellitteh uma malah malseyyooh tet aggileyyo isin tet garik gexxaanaah derre cabba haytan waqdi keenik iyye.

وَتَٱللَّهِ لَأَكِيدَنَّ أَصْنَٰمَكُم بَعْدَ أَن تُوَلُّوا۟ مُدْبِرِينَ ﴿٥٧﴾

58. Tokkel Nabii Ibraahim ken numtiwwellitte yiggileeh kitiifoonuh hayya hee teetik kaxxa numtinwwellu akke waytek, kaal gacaanaah kaa esseraanamkeh.

فَجَعَلَهُمْ جُذَٰذًا إِلَّا كَبِيرًا لَّهُمْ لَعَلَّهُمْ إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ ﴿٥٨﴾

59. Usun sinni Qiidik gaceeniih, ken Yallitte tiddigilleeh buruurukumtem yublen waqdi,

قَالُوا۟ مَن فَعَلَ هَٰذَا بِـَٔالِهَتِنَآ إِنَّهُۥ لَمِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٥٩﴾

itta essarak: ni-yallittek ah abtem miyyaay, diggah usuk daalimiinih yan marih numuk tanih tanik iyyen.

قَالُوا۟ سَمِعْنَا فَتًى يَذْكُرُهُمْ يُقَالُ لَهُۥٓ إِبْرَٰهِيمُ ﴿٦٠﴾

60. Nabii Ibraahim ken yallitte yaggaluwaamah xiibitah kaa yuble mari, Ibraahim kak iyyan furraynuy ken qaybisaah ken xaafa noobbe iyyen.

قَالُوا۟ فَأْتُوا۟ بِهِۦ عَلَىٰٓ أَعْيُنِ ٱلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُونَ ﴿٦١﴾

61. Ken abbobti, Ibraahim sinam foocah kaa baaha iyyen iyyeemil kaal sumaaqitaanaah wohul kaat takke digaala yableeniggidah iyyen.

قَالُوٓا۟ ءَأَنتَ فَعَلْتَ هَٰذَا بِـَٔالِهَتِنَا يَٰٓإِبْرَٰهِيمُ ﴿٦٢﴾

62. Ibraahim baaheenih kaa esserak: Ibraahimow ni-yallittek ah abtem koonnaa kaak iyyen?

قَالَ بَلْ فَعَلَهُۥ كَبِيرُهُمْ هَٰذَا فَسْـَٔلُوهُمْ إِن كَانُوا۟ يَنطِقُونَ ﴿٦٣﴾

63. Nabii Ibraahim wonna hinnay ama keenik kaxxa yaalo ken yiggileeh usuk abek ken yiggile mara ken essera usun yaaba mara yekkeenik keenik iyye.

فَرَجَعُوٓا۟ إِلَىٰٓ أَنفُسِهِمْ فَقَالُوٓا۟ إِنَّكُمْ أَنتُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿٦٤﴾

64. Tokkel sinni nafsî fanah gaceeniih cubbussu heen waqdi, makot yaniinim sinnik yubleenih, diggah daalimiinih yan mari siini yaabe waytam taqbuden waqdi sittak iyyen.

ثُمَّ نُكِسُوا۟ عَلَىٰ رُءُوسِهِمْ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا هَٰٓؤُلَآءِ يَنطِقُونَ ﴿٦٥﴾

65. Tohuk lakal qinaadii (cirdii) kee kaxxamariinoh deedalâ fanah yenkeleeleben (amô tulluh) nummah Ibraahimow a-mari yaabe waam teexegehik mannal ken esserroo kaak iyyen.

قَالَ أَفَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَنفَعُكُمْ شَيْـًٔا وَلَا يَضُرُّكُمْ ﴿٦٦﴾

66. Tokkel Nabii Ibraahim Yallak kalah tu-siinih xiqewaytaah, tu-siinik kalewaytam taqbudeenii keenik iyye?

أُفٍّ لَّكُمْ وَلِمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ ۖ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾

67. Uf! Sin kee sin yallittey Yallak kalah taqbudeenik, tokkel edde tanin uma taama ixiggi hayteenih makas-kassowtaanaa? Keenik iyye.

قَالُوا۟ حَرِّقُوهُ وَٱنصُرُوٓا۟ ءَالِهَتَكُمْ إِن كُنتُمْ فَٰعِلِينَ ﴿٦٨﴾

68. Iyyaanam weeniih, cakki keenil soole waqdi, Ibraahim girat carrisaay, sinni Yallitte qokola nummah tet cataah, woh aba mara tekkeenik sittak iyyen.

قُلْنَا يَٰنَارُ كُونِى بَرْدًا وَسَلَٰمًا عَلَىٰٓ إِبْرَٰهِيمَ ﴿٦٩﴾

69. Tokkel kaxxa girá urseeniih Nabii Ibraahim teetit qambisen, Yalli isi farmoyta catak girâ luk yaabeh: giray Ibraahimil xabcaa kee nagaynan tik teetik inne iyye yalli, tokkel gira kaa macarrisinnaay adá kaa maabinna.

وَأَرَادُوا۟ بِهِۦ كَيْدًا فَجَعَلْنَٰهُمُ ٱلْأَخْسَرِينَ ﴿٧٠﴾

70. Kaadu Nabii Ibraahimih uma-malah malseeniih kaa Qidaanam faxeeniih, ken uma mala bayisneeh kasaarite mara ken abne iyye Yalli.

وَنَجَّيْنَٰهُ وَلُوطًا إِلَى ٱلْأَرْضِ ٱلَّتِى بَٰرَكْنَا فِيهَا لِلْعَٰلَمِينَ ﴿٧١﴾

71. Kaadu Nabii Ibraahim kee Nabii Luutuy kaal yeemene naggosneeh, Qiraaqh deqsitta Baaxok seehadah barkattosne baaxô fanah ken neyyeeqe (Shaam Baaxo kinnuk).

وَوَهَبْنَا لَهُۥٓ إِسْحَٰقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً ۖ وَكُلًّا جَعَلْنَا صَٰلِحِينَ ﴿٧٢﴾

72. Kaadu Nabii Ibraahimih Iscaaqh deqsita baxa kaah necee, kaadu iscaaqhak yaq-qhuub deqsita baxa ossantinah kaah neceeh, inkih meqe mara ken abne (ambiya ken abne).

73. Kaadu usun diinil kataatan maray Ni-diinî fanah sinam seecaah tirri haa ken abne, kaadu meqe taama abaanaah Salat Soolisaanaah abaanaah Zaka yaceenimih wacyi keenil oobisneeh ken amrisne, kaadu Ni amri oggolaah Qibaada neh caglisa marah sugen.

وَجَعَلْنَٰهُمْ أَئِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا وَأَوْحَيْنَآ إِلَيْهِمْ فِعْلَ ٱلْخَيْرَٰتِ وَإِقَامَ ٱلصَّلَوٰةِ وَإِيتَآءَ ٱلزَّكَوٰةِ ۖ وَكَانُوا۟ لَنَا عَٰبِدِينَ ﴿٧٣﴾

74. Kaadu Nabii Luutuh nubuwwannuu kee ixxiga neceeh, uma taamoomi abak suge magaalah mara edde finqisne digaalak kaa naggosneh, Diggah usun uma maray Yallih amrik yewqeh suge mara kinnon.

وَلُوطًا ءَاتَيْنَٰهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَنَجَّيْنَٰهُ مِنَ ٱلْقَرْيَةِ ٱلَّتِى كَانَت تَّعْمَلُ ٱلْخَبَٰٓئِثَ ۚ إِنَّهُمْ كَانُوا۟ قَوْمَ سَوْءٍ فَٰسِقِينَ ﴿٧٤﴾

75. Kaadu Ninni Racmatat kaa culusne kay maral obte digaalak kaa Naggosneemil, diggah usuk Ni-naqoosak meqe marih numuh sugeemih sabbatah.

وَأَدْخَلْنَٰهُ فِى رَحْمَتِنَآ ۖ إِنَّهُۥ مِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿٧٥﴾

76. Kaadu A- Nabiyow cusey! Nabii Nuuc, Nabii Ibraahim kee Nabii luutuk naharat isi Rabbih seeceeh, isi mara abaare waqdi, tokkel keenit abe abaaró Yalli kaak oggolleeh, kaa kee kaal yeemene mara kaxxa gibdaabinay (maggo leet aben xuumiyya kinnuk) kaa cine mari edde finqitek naggosneh iyye Yalli.

وَنُوحًا إِذْ نَادَىٰ مِن قَبْلُ فَٱسْتَجَبْنَا لَهُۥ فَنَجَّيْنَٰهُ وَأَهْلَهُۥ مِنَ ٱلْكَرْبِ ٱلْعَظِيمِ ﴿٧٦﴾

77. Kaadu Ni-astooti dirabboyse marak kaa catneeh, qokol kaah nekke, diggah usun uma marah sugeeniih, inkih leet ken xuumusne num keenik raaqe kal.

وَنَصَرْنَٰهُ مِنَ ٱلْقَوْمِ ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَآ ۚ إِنَّهُمْ كَانُوا۟ قَوْمَ سَوْءٍ فَأَغْرَقْنَٰهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٧٧﴾

وَدَاوُۥدَ وَسُلَيۡمَٰنَ إِذۡ يَحۡكُمَانِ فِي ٱلۡحَرۡثِ إِذۡ نَفَشَتۡ فِيهِ غَنَمُ ٱلۡقَوۡمِ وَكُنَّا لِحُكۡمِهِمۡ شَٰهِدِينَ ٧٨

78. Kaadu A- Nabiyow Nabii Daawuud kee kay baxa Nabii Suleymaan sinam wadar kee illi Bar cayrarih gexxeeh marin buqre(zarqi kinnuk) tokme waqdi, usun woo waqdi aben mekla cusey, kaadu nanu kulli num keenik abe meklat edde sugne iyye Yalli.

فَفَهَّمۡنَٰهَا سُلَيۡمَٰنَۚ وَكُلًّا ءَاتَيۡنَا حُكۡمٗا وَعِلۡمٗاۚ وَسَخَّرۡنَا مَعَ دَاوُۥدَ ٱلۡجِبَالَ يُسَبِّحۡنَ وَٱلطَّيۡرَۚ وَكُنَّا فَٰعِلِينَ ٧٩

79. Tokkel too meklal namma marah meqem edde tanim Nabii suleymaan geysisneeh, ummaan numuh keenik (Nabii Daawuud kee Nabii Suleymaan kinnuk) nubuwwannuu kee ixxiga necee, Kaadu Nabii Daawuuduh Ninni guneh Qaleelaa kee haadá kaah qanne, usuk Yalla saytunnoysa waqdi kaa luk saytunnoysaanamkeh, kaadu nanu woh abnaamah dudda lino iyye Yalli.

وَعَلَّمۡنَٰهُ صَنۡعَةَ لَبُوسٖ لَّكُمۡ لِتُحۡصِنَكُم مِّنۢ بَأۡسِكُمۡۖ فَهَلۡ أَنتُمۡ شَٰكِرُونَ ٨٠

80. Kaadu Nabii Daawuud qebti waqdi sartan siinih yakke birtak bicsan duruuqih bicsa kaa barisne, qebti waqdi qaduwwi silaacak sin dacrissamkeh, isin Yallih niqmat faatittaanah innaa?

وَلِسُلَيۡمَٰنَ ٱلرِّيحَ عَاصِفَةٗ تَجۡرِي بِأَمۡرِهِۦٓ إِلَى ٱلۡأَرۡضِ ٱلَّتِي بَٰرَكۡنَا فِيهَاۚ وَكُنَّا بِكُلِّ شَيۡءٍ عَٰلِمِينَ ٨١

81. Kaadu Nabii Suleymaanah hawwug iyya caacay kaah Qanne usuk (caacay kinnuk) maqaaneena elle barkattosne baaxô (Shaam Baaxo kinnuk) fanah kaa kee kaal luk yan mara yakkuqeeh gexa kay amrih, Kaadu nanu kullim naaxigeeh, nixxigga ummaan iimit maroh tan iyye Yalli.

وَمِنَ ٱلشَّيَٰطِينِ مَن يَغُوصُونَ لَهُۥ وَيَعۡمَلُونَ عَمَلٗا دُونَ ذَٰلِكَۖ وَكُنَّا لَهُمۡ حَٰفِظِينَ ٨٢

82. Kaadu Sheetoonak badat kaah kumtaah usuk faxam kaah yayyaaqe mari yan, kaadu wohuk kalah aka taamoomi (xisoosaa kee wohuk kalah tanim kinnuk) aba mari keenik yan, kaadu kay amrik yawqeeniih aben taama baysaanamak nanu ken kaah dacrisna iyye Yalli.

وَأَيُّوبَ إِذۡ نَادَىٰ رَبَّهُۥٓ أَنِّي مَسَّنِيَ ٱلضُّرُّ وَأَنتَ أَرۡحَمُ ٱلرَّٰحِمِينَ ٨٣

83. Kaadu A- Nabiyow cus Ni-naqsi Nabii Ayyuub isi Rabbih seceeh, kallace waqdi, diggah biyak kee gibdaabini yoo geeh, atu nacror leemik nacrooruh Yayse Rabbi kinnito axcuk.

فَٱسۡتَجَبۡنَا لَهُۥ فَكَشَفۡنَا مَا بِهِۦ مِن ضُرّٖۖ وَءَاتَيۡنَٰهُ أَهۡلَهُۥ وَمِثۡلَهُم مَّعَهُمۡ رَحۡمَةٗ مِّنۡ عِندِنَا وَذِكۡرَىٰ لِلۡعَٰبِدِينَ ٨٤

84. Tokkel dooqa kaak oggolleeh biyak kee gibdaabinak kaat tanim fayya kaak hayne, Kaadu kay barraay, kay maaluu kee kay xaylo kaah gacisne, kaadu ken innah tanim keenî luk kaah necee, woh Ni xaquk yanih yan nacruuruuy, qibaada abáh kassiisi.

وَإِسۡمَٰعِيلَ وَإِدۡرِيسَ وَذَا ٱلۡكِفۡلِۖ كُلّٞ مِّنَ ٱلصَّٰبِرِينَ ٨٥

85. Kaadu A- Nabiyow ku-marah cus: Nabii Ismaaqiliiy, Nabii Idriis kee dalkifli, ama ambiya inkih Yallih taaqatal yisbire marat tan.

وَأَدۡخَلۡنَٰهُمۡ فِي رَحۡمَتِنَآۖ إِنَّهُم مِّنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ٨٦

86. Kaadu Ni-Racmatat ken culusne Ni-taaqatal yisbireenimih sabbatah, diggah usun meqe marih loowot yanin.

وَذَا ٱلنُّونِ إِذ ذَّهَبَ مُغَٰضِبٗا فَظَنَّ أَن لَّن نَّقۡدِرَ عَلَيۡهِ فَنَادَىٰ فِي ٱلظُّلُمَٰتِ أَن لَّآ إِلَٰهَ إِلَّآ أَنتَ سُبۡحَٰنَكَ إِنِّي كُنتُ مِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ ٨٧

87. Kaadu A-Nabiyow cus: Nuun deqsita kullumtih kataysa Nabii Yuunus isi marah naqabuluk gexe waqdi, kaa cineenimih sabbatah, tokkel nanu gibda kaal oobise waynaah wohul isi kataate waynam

yekkeleeh, kaa mokkorreh kullumti kaa yunxuqeemil, tokkel wonna luk kullumti kaa yunxuqeeh sidiica diteh addat (Barti diteey, baddi ditee kee kullumti Bagih dite kinnuk) anuk isi Rabbih Seeceeh kallace kok-sa Yi-Rabbow Qibaada cakkisita Yalli mayanaay Atu saytunnitoh dulmii kee koo Boolassaamak, diggah anu inni nafsi yudlume marih loowot suge iyyaanam axcuk.

88. Tokkel dooqa kaak oggolleeh kaa gee gibdaabinak kaa naggosneh kullumti baguk nuwwuk kaa neyyeeqeemil, Kaadu wonnaah moominiin ken yibbixe gibdaabinak ken naggosnah.

فَٱسْتَجَبْنَا لَهُۥ وَنَجَّيْنَٰهُ مِنَ ٱلْغَمِّ ۚ وَكَذَٰلِكَ نُنجِى ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٨﴾

89. Kaadu A-Nabiyow cus:Nabii Zakariyya seeceeh isi Rabbi kallace waqdi, Yi Rabbow baxa sinni inkittuh yoo macabinaay diinil yoo nagra baxa yoh acuw axcuk, Yi Rabbow atu kayril yoo ciggiila marak kayrih yayse Rabbi kinnitok.

وَزَكَرِيَّآ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُۥ رَبِّ لَا تَذَرْنِى فَرْدًا وَأَنتَ خَيْرُ ٱلْوَٰرِثِينَ ﴿٨٩﴾

90. Tokkel dooqa kaak oggolleeh yacya deqsita baxa kaah necee, kaadu kay barra cal kak meqe barray xalta kaah abne, maxalaytoh sugteek gamadal, diggah usun maqaaneenâ fanah yasissikeeniih ni Racmatah sangeelak ni digaalak meesitak nee kallaca marah sugen, kaadu usun nek meesitaah neh rammita marah sugen.

فَٱسْتَجَبْنَا لَهُۥ وَوَهَبْنَا لَهُۥ يَحْيَىٰ وَأَصْلَحْنَا لَهُۥ زَوْجَهُۥٓ ۚ إِنَّهُمْ كَانُوا۟ يُسَٰرِعُونَ فِى ٱلْخَيْرَٰتِ وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا ۖ وَكَانُوا۟ لَنَا خَٰشِعِينَ ﴿٩٠﴾

وَٱلَّتِيٓ أَحۡصَنَتۡ فَرۡجَهَا فَنَفَخۡنَا فِيهَا مِن رُّوحِنَا وَجَعَلۡنَٰهَا وَٱبۡنَهَآ ءَايَةٗ لِّلۡعَٰلَمِينَ ٩١

91. Kaadu Nabiyow cus: qimraan baxa Maryamay isi sambó dalwak dacrisse, tokkel Jibriil tet fanah rubneeh, tet kamiisik moyya kak culta ikkek ufuy fuufuseeh woo fufto maxax teetik toofe, tokkel Yalli woo fuftok tet baxa Nabii Qiisa ginneeh kaal tussukuqqee baqala aalle kalah, kaadu wohul tet kee tet baxa Yallih dudda elle yaaxigen kaxxa astá ken abne ginóh.

إِنَّ هَٰذِهِۦٓ أُمَّتُكُمۡ أُمَّةٗ وَٰحِدَةٗ وَأَنَا۠ رَبُّكُمۡ فَٱعۡبُدُونِ ٩٢

92. Diggah sinaamey tah sin diiniy inki diini kinniih, anu sin Rabbi kinniyok yoo inkittoysaay dibuk yoo uqbuda iyye Yalli.

وَتَقَطَّعُوٓاْ أَمۡرَهُم بَيۡنَهُمۡۖ كُلٌّ إِلَيۡنَا رَٰجِعُونَ ٩٣

93. Kinnih immay kaadu Sinam diinil itta wayteeh baxambaxsimteeh butta butta yekken, usun inkih Qhiyaamah ayro cisab kee galtoh nee fanah gacelon iyye Yalli.

فَمَن يَعۡمَلۡ مِنَ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَهُوَ مُؤۡمِنٞ فَلَا كُفۡرَانَ لِسَعۡيِهِۦۖ وَإِنَّا لَهُۥ كَٰتِبُونَ ٩٤

94. Meqe taamoomi abbaasite num usuk moomintuh anuk, toysa Yalli kay meqe taama kaak mabaysaay, mayangadda, diggah Nanu kay meqe taama taktubó kinninooh usuk isi meqe taamah galto Qhiyaamah ayro duddaluk geele.

وَحَرَٰمٌ عَلَىٰ قَرۡيَةٍ أَهۡلَكۡنَٰهَآ أَنَّهُمۡ لَا يَرۡجِعُونَ ٩٥

95. Koroosanni sabbatah finqisne magaaloolih mari, diggah usun addunyah gacaanam kalaataay takkem hinna.

حَتَّىٰٓ إِذَا فُتِحَتۡ يَأۡجُوجُ وَمَأۡجُوجُ وَهُم مِّن كُلِّ حَدَبٖ يَنسِلُونَ ٩٦

96. Yaajuuj kee maajuuj deqsita marih alfenti (medmed kinnuk) fakkiimaah kata waqdi, usun baaxók ummaan aroocay fayya lek.

sissikuk oobaanaah fixiixan baaxô baysah.

97. Kaadu nummâ xagni xayyooweh (Qhiyaama ayro kinnuk), tokkel koroosite marih intiita meesî gibdah fuurut (huurut) kafta, kee nee gee finqaaw! Nummah nanu ta-ayróh taamitnaamak garcit sugne, wonna hinnay nanu ninni nafsi yudlume marah sugne ambiyâ dirabboysiyyal iyyan.

وَٱقْتَرَبَ ٱلْوَعْدُ ٱلْحَقُّ فَإِذَا هِىَ شَٰخِصَةٌ أَبْصَٰرُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ يَٰوَيْلَنَا قَدْ كُنَّا فِى غَفْلَةٍ مِّنْ هَٰذَا بَلْ كُنَّا ظَٰلِمِينَ ﴿٩٧﴾

98. Diggah korosey sin kee isin yallak kalah numtin-wellittek taqbudeenim Jahannam deqsitta giráh bocó, sin kee ken inkih tet arkettoonuuh culetton.

إِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ حَصَبُ جَهَنَّمَ أَنتُمْ لَهَا وَٰرِدُونَ ﴿٩٨﴾

99. Ama isin Yallak kalah taqbuden numtin-wellite numma Yallitte akkinnay tet culak manannon, sin kee ken inkih teetil waaretton.

لَوْ كَانَ هَٰٓؤُلَآءِ ءَالِهَةً مَّا وَرَدُوهَا ۖ وَكُلٌّ فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿٩٩﴾

100. Ama korosuy jahannam giral diggalsimta tet addal Qansari gibdah kaxxam iihisaanaah sinkibo lon, usun tet addal tu-mayaabban digaala gibday keenit takkeh.

لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَهُمْ فِيهَا لَا يَسْمَعُونَ ﴿١٠٠﴾

101. Diggah Nixxigal Nek ruftóo kee maqaané kah warrayte mari, Jannatti mara kinnoonumul, woo mari girák axxeerimeleeh tet maculan.

إِنَّ ٱلَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُم مِّنَّا ٱلْحُسْنَىٰٓ أُو۟لَٰٓئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ ﴿١٠١﴾

102. Usun (moominiin kinnuk) girâ xongoló mayaabban, usun ken nafsi yikcineeh faxem Jannat addal geyak kaal waaran.

لَا يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا ۖ وَهُمْ فِى مَا ٱشْتَهَتْ أَنفُسُهُمْ خَٰلِدُونَ ﴿١٠٢﴾

لَا يَحۡزُنُهُمُ ٱلۡفَزَعُ ٱلۡأَكۡبَرُ وَتَتَلَقَّىٰهُمُ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ هَٰذَا يَوۡمُكُمُ ٱلَّذِي كُنتُمۡ تُوعَدُونَ ﴿١٠٣﴾

103. Qhiyaamah ayro kaxxa wariggaa kee meesi ken (moominiin kinnuk) marookissaay, Malayka keenih garayta:ah sin ayróy isin kah xagnisimak sugteeni kinni keenik axcuk ken ayti-kumussa.

يَوۡمَ نَطۡوِي ٱلسَّمَآءَ كَطَيِّ ٱلسِّجِلِّ لِلۡكُتُبِۚ كَمَا بَدَأۡنَآ أَوَّلَ خَلۡقٖ نُّعِيدُهُۥۚ وَعۡدًا عَلَيۡنَآۚ إِنَّا كُنَّا فَٰعِلِينَ ﴿١٠٤﴾

104. Nabiyow cus! yunkuttube warkatih innah qaran xambaqiyyah xambaqnu wayna ayró (Qhiyaamah ayro), naharsi ginó kaak elle qimbissi hayne innal kaa gacisna (seehadaytu kinnuk), toh Nek nummâ xaganay Nel yani kinni, diggah Nanu xagana kah haynem abaah, duudusá kinnino iyye Yalli.

وَلَقَدۡ كَتَبۡنَا فِي ٱلزَّبُورِ مِنۢ بَعۡدِ ٱلذِّكۡرِ أَنَّ ٱلۡأَرۡضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ ٱلصَّٰلِحُونَ ﴿١٠٥﴾

105. Nummah obsimte kitoobal nuktubeh lawcal-macfuuzul tunkuttubeek gamadal, "diggah baaxó yi-naqoosay meqe tet nagartu waytam"iyye Yalli.

إِنَّ فِي هَٰذَا لَبَلَٰغٗا لِّقَوۡمٍ عَٰبِدِينَ ﴿١٠٦﴾

106. Diggah ama Qhuraanih addal dudda-le kassis yan Yalli keenih madqeemil Yalla yaqbude marah.

وَمَآ أَرۡسَلۡنَٰكَ إِلَّا رَحۡمَةٗ لِّلۡعَٰلَمِينَ ﴿١٠٧﴾

107. Kaadu Nabiyow ginóh inkih Racmattak-sa koo kah rubnem mannu.

قُلۡ إِنَّمَا يُوحَىٰٓ إِلَيَّ أَنَّمَآ إِلَٰهُكُمۡ إِلَٰهٞ وَٰحِدٞۖ فَهَلۡ أَنتُم مُّسۡلِمُونَ ﴿١٠٨﴾

108. Nabiyow A-korosuk :cagalah wacyik yol obsimtaah edde rubsumem: cagalah sin Yallay dibuk qibaadá cakkisita Usuk inki Yalla kinnik, tokkel isin kaah uqunxuyaay, kay amri oggola keenik ixxic.

فَإِن تَوَلَّوۡاْ فَقُلۡ ءَاذَنتُكُمۡ عَلَىٰ سَوَآءٖۖ وَإِنۡ أَدۡرِيٓ أَقَرِيبٌ أَم بَعِيدٞ مَّا تُوعَدُونَ ﴿١٠٩﴾

109. Ama koros islaamaninnot derre cabtek, toysa yoo kee sin wiilih ittah nanim sin aysixxige, yoo

kee sin inkih aaxaguk, kaadu digaalak kah xagnisimteenim siinil obtuwayta waqdi xayim kee hinnay xeerim maaxiga keenik ixxic Nabiyow.

110. Diggah Yalli maxcok fayya haytaanaah taybulleenim siinik yaaxigeeh, sinni nafsit qellissaanam siinik yaaxigeeh, kulli num siinik le-taamal galtele.

إِنَّهُۥ يَعْلَمُ ٱلْجَهْرَ مِنَ ٱلْقَوْلِ وَيَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ ﴿١١٠﴾

111. Kaadu ama edde Qataataktan digaala, siinik kah udurruttam siinih mokkoró kinnim kee addunyal rabi siinih edde yamaate waktî fanah hataktaanaah koroosannut koroosannu ossittaanamkeh iyyaanam kinni way maaxiga keenik ixxic Nabiyow.

وَإِنْ أَدْرِى لَعَلَّهُۥ فِتْنَةٌ لَّكُمْ وَمَتَٰعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿١١١﴾

112. Nabii: yi-Rabbow yoo kee yi-maray yoo dirabboysâ fan cakkil mekelaay nee baxis, kaadu ni-Rabbi Racmaan kinniih, A-korosey isin kaa ceele waytaamay isin kaa edde weelossu haytaanak cato kaal fanna keenik iyye.

قَٰلَ رَبِّ ٱحْكُم بِٱلْحَقِّ ۗ وَرَبُّنَا ٱلرَّحْمَٰنُ ٱلْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ ﴿١١٢﴾

SUURAT AL-CAJJI

Madiinal Obte, 78 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Kee sinaamey! Sinni Rabbih digaalak meesita, diggah Qhiyaama xayyowta waqdi baaxó abta angoyyi nabah taniimik.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ٱتَّقُوا۟ رَبَّكُمْ ۚ إِنَّ زَلْزَلَةَ ٱلسَّاعَةِ شَىْءٌ عَظِيمٌ ﴿١﴾

2. Qhiyaama ugutah tablen ayró ummaan barray baxa qarissa, qarissa baxa hawwentaah kaak garcittah gibdaabinak tet geyteemih sabbatah, kaadu ummaan barray bagut-le bagut lem qiddaah fanak xalta, kaadu atu sinam yiskireeh doomite marih innal ken tableeh, usun nummah yiskireeh doomite mara hinnon, kinnih immay Yallih digaaláy gibdî sabbatah hawri keenik gexe.

يَوْمَ تَرَوْنَهَا تَذْهَلُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّآ أَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى ٱلنَّاسَ سُكَٰرَىٰ وَمَا هُم بِسُكَٰرَىٰ وَلَٰكِنَّ عَذَابَ ٱللَّهِ شَدِيدٌ ﴿٢﴾

3. Kaadu sinaamak koroosite marak tu Yalli duddaleemil sinam yangaddeeh keemaarisa mari yan, ixxigaa kee sumaaqak-tu kak aalle kalah, kaadu ummaan sheeytanay koroosannut caddok tatrey ummaan kayrik foyyaate kataatan.

وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يُجَٰدِلُ فِى ٱللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَٰنٍ مَّرِيدٍ ﴿٣﴾

4. Yalli ama sheetanal mekleh ummaan numuy kaa kataate makot beyaah cakki gital tirri kaa heewaam, kaadu usuk saqiir deqsitta girah digaalá kaah yascasseeh tet fan kaa foorisa.

كُتِبَ عَلَيْهِ أَنَّهُۥ مَن تَوَلَّاهُ فَأَنَّهُۥ يُضِلُّهُۥ وَيَهْدِيهِ إِلَىٰ عَذَابِ ٱلسَّعِيرِ ﴿٤﴾

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِن كُنتُمْ فِى رَيْبٍ مِّنَ ٱلْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَٰكُم مِّن تُرَابٍ ثُمَّ مِن نُّطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِن مُّضْغَةٍ مُّخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ لِّنُبَيِّنَ لَكُمْ ۚ وَنُقِرُّ فِى ٱلْأَرْحَامِ مَا نَشَآءُ إِلَىٰٓ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوٓا۟ أَشُدَّكُمْ ۖ وَمِنكُم مَّن يُتَوَفَّىٰ وَمِنكُم مَّن يُرَدُّ إِلَىٰٓ أَرْذَلِ ٱلْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِنۢ بَعْدِ عِلْمٍ شَيْـًٔا ۚ وَتَرَى ٱلْأَرْضَ هَامِدَةً فَإِذَآ أَنزَلْنَا عَلَيْهَا ٱلْمَآءَ ٱهْتَزَّتْ وَرَبَتْ وَأَنۢبَتَتْ مِن كُلِّ زَوْجٍۭ بَهِيجٍ ﴿٥﴾

5. Kee sinaamey Qhiyaamah ayróh ugutuk agay-waagat teneenik, toysa diggah Nanu burtak sin ginne, tohuk lakal daacoyti tiffak sin ginne, tohuk lakat dabloytak sin ginne, tohuk lakat cadoytâ kitfontay ginó kak dudsumtek sin ginne, kaadu teetiy gino kak dudsumewaytey fanak baxaqtay caxitta kak tanih, Ni-dudda siinih baxxaqqa haynamkeh, Kaadu say marih maxaxih (maganih) addal ginó kak dudsumtem dabqisna muggaqsime waktî fanah (xalay wakti kinnuk) ninnih fanneh gide, Tohuk lakat galaloh (alqih) anuk sin nayyaaqe sin inaanih baguk, tohuk lakat qandee kee kas siinik duddu haah gide taafeenimkeh, Kaadu wohuk naharat qunxuk raba mari siinik yaniih, idoolannuh edde hebeba (sabreh) qumrî fanah gacsima mari siinik yanih aaxaguk sugeemik tu aaxige waankeh ixxiga lakal, A-Seehadaytow Baaxó qabaarah kafteeh, rabteh anuk tet table, tokkel lee (Rob kinnuk) teetil oobisna waqdi, ubukku ittam teetil tangayyeeh fayya itta, kaadu tet Bagul taabukeemik ummaan qaynatay ubukku iyyak qaxalem tayyaaqe.

ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْحَقُّ وَأَنَّهُۥ يُحْىِ ٱلْمَوْتَىٰ وَأَنَّهُۥ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿٦﴾

6. Woo edde yabba innem diggah Yalli duddaleeh, Usuk Qibaada cakkisita Rabbi kinnim taaxigeenimkeh siinih cusne, Kaadu diggah Usuk rabtem yaynuwweeh, diggah Usuk ummaanimil dudda-le.

7. Kaadu diggah Qhiyaamá tamaatuwaytam agay-waaga maliiy, diggah Yalli Rabe maray magooqat yani ugselem taaxigeenimkeh cisab kee galtóh.

وَأَنَّ ٱلسَّاعَةَ ءَاتِيَةٌ لَّا رَيْبَ فِيهَا وَأَنَّ ٱللَّهَ يَبْعَثُ مَن فِي ٱلْقُبُورِ ﴿٧﴾

8. Kaadu Sinaamak (koros kinnuk) Yallih inkittinaanee kee Yalli duddaleemil sinam yangaddeeh, keemaarisa num yan, wohul ixxigaa kee baxxaqqa aalle kalah, kaadu Yallak baxxaqqa iyya sumaq-le kitab aalle kalah seehada Yallih diinik waasamkeh.

وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يُجَٰدِلُ فِي ٱللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَٰبٍ مُّنِيرٍ ﴿٨﴾

9. Usuk isi filla kaxxa-mariinoh makak cakkit derre caba sinam Yallih gitak makamkeh, addunyal qunxaanee kee xixxibaane kaa geeleeh, Qhiyaamah ayró kaa carrissaah qansarissah tan girah digaalá kaa tammoysenno.

ثَانِيَ عِطْفِهِۦ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ ۖ لَهُۥ فِي ٱلدُّنْيَا خِزْيٌ ۖ وَنُذِيقُهُۥ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ عَذَابَ ٱلْحَرِيقِ ﴿٩﴾

10. Kaak iyyaanah: woo digaalá koo kah geytem ku nafsii kee ku-namma gaba koroosannuu kee umaanek tatrusseeh bahteemih sabbata, kaadu diggah Yalli isi naqoosak dambi maliinoh num madigaala.

ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ يَدَاكَ وَأَنَّ ٱللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّٰمٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿١٠﴾

11. Kaadu sinaamak islaamaninnot agay-waagat culaah, Yalla agay-waagat yaqbude mari yan qalek heeril soola numih innah, tokkel maqaane geek ruffu edde iyyaah, balá kaa geytek korraaqaah edde suge koroosannuh yaduure, usuk tohul addunyaa kee akeera isik finqiseh, too finqi usuk baxxaqqa iyya finqa kinni.

وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يَعْبُدُ ٱللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ ۖ فَإِنْ أَصَابَهُۥ خَيْرٌ ٱطْمَأَنَّ بِهِۦ ۖ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ ٱنقَلَبَ عَلَىٰ وَجْهِهِۦ خَسِرَ ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةَ ۚ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلْخُسْرَانُ ٱلْمُبِينُ ﴿١١﴾

يَدْعُواْ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُۥ وَمَا لَا يَنفَعُهُۥۚ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلضَّلَٰلُ ٱلْبَعِيدُ ﴿١٢﴾

12. Usuk Yallak kalah tu-kaak kale waytaah, tu-kaah xiqe waytam yaqbude (finqite num kinnuk) woo hiimit aba Qibaada is cakkik xer makkootiyya kinni.

يَدْعُواْ لَمَن ضَرُّهُۥٓ أَقْرَبُ مِن نَّفْعِهِۦۚ لَبِئْسَ ٱلْمَوْلَىٰ وَلَبِئْسَ ٱلْعَشِيرُ ﴿١٣﴾

13. Usuk tuxxiqik tukkalot kak xayuk Raaqam yaqbude Yallak kalah, usuk Yallak kalah yaqbudeh yanim manxu uma cateynaay manxu uma kataysaay.

إِنَّ ٱللَّهَ يُدْخِلُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ جَنَّٰتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُۚ إِنَّ ٱللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿١٤﴾

14. Diggah Yalli isee kee isi farmoyta nummayseeh, meqe taamoomi abbaasite mara jannootay guba weeqaytitte kak gexxa ken culsa, diggah Yalli isih faxem aba, meqe mara galtaah, uma mara digaalaamal.

مَن كَانَ يَظُنُّ أَن لَّن يَنصُرَهُ ٱللَّهُ فِي ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةِ فَلْيَمْدُدْ بِسَبَبٍ إِلَى ٱلسَّمَآءِ ثُمَّ لْيَقْطَعْ فَلْيَنظُرْ هَلْ يُذْهِبَنَّ كَيْدُهُۥ مَا يَغِيظُ ﴿١٥﴾

15. Yalli isi farmoyta Nabii Mucammad ﷺ addunyaa kee akeeral kaa qokle waam yakkale num, toysa isi qarih amot akat yaxxawway ise edde ogisay, tohuk lakat is edde sorkoocisamkeh (Quntuurisam) edde Rabba yan fanah, tokkel kay keydi usuk naqabuk lem kaak kalamkeh wagitay, Yalli Nabii qokle waam yekkelek.

وَكَذَٰلِكَ أَنزَلْنَٰهُ ءَايَٰتٍۭ بَيِّنَٰتٍ وَأَنَّ ٱللَّهَ يَهْدِي مَن يُرِيدُ ﴿١٦﴾

16. Kaadu tonnaah, tama suurak naharsi aayootay Yallih dudda tascasse kah oobisnennah, nanu Qhuraan oobisneh Aayoota kaak baxxaqqa axcuk, kaadu diggah Yalli ama aayootal isih faxa mara tirri haa, kaak sa sinam tirri haytam matan.

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَٱلَّذِينَ هَادُوا۟
وَٱلصَّٰبِـُٔونَ وَٱلنَّصَٰرَىٰ وَٱلْمَجُوسَ وَٱلَّذِينَ
أَشْرَكُوٓا۟ إِنَّ ٱللَّهَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۚ
إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدٌ ﴿١٧﴾

17. Diggah Nabii Mucammad صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ummatak Yallaa kee kay farmoyta Nabii Mucammad صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ nummayse maraay, yahuud deqsita maraay, saabi-iin deqsita maray cutuuka yaqbudeey, nasaará deqsita maray maqtab yaqbudeey, majuus deqsita maray girá yaqbudeey, Yallat agleyta haa mara, diggah Yalli ken fan Qhiyaamah ayró inkih baxsele, diggah Yalli ummaanim yableeh isi ginóh taamoomi dacrisah, ummaan mara le galtóh galtamkeh.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ يَسْجُدُ لَهُۥ مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَمَن فِى ٱلْأَرْضِ وَٱلشَّمْسُ وَٱلْقَمَرُ
وَٱلنُّجُومُ وَٱلْجِبَالُ وَٱلشَّجَرُ وَٱلدَّوَآبُّ
وَكَثِيرٌ مِّنَ ٱلنَّاسِ ۖ وَكَثِيرٌ حَقَّ عَلَيْهِ ٱلْعَذَابُ ۗ
وَمَن يُهِنِ ٱللَّهُ فَمَا لَهُۥ مِن مُّكْرِمٍ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ
يَفْعَلُ مَا يَشَآءُ ﴿١٨﴾

18. Nabiyow mataaxigannaa! Diggah Yallah qaranwal tanim kee baaxol tanim kaah kummattam, Kaadu ayrooy, alsaay, cutuukuuy, qaleelaay, cooxuuy, mutuccu ittam kee sinaamak maggom kaah kummattam qibaadah, Kaadu sinaamak maggo maral digaalá waajibteh (koros kinnuk), Yalli yuyqunxeeh Rammahee num isi konnabissam (markattam) mali. Diggah Yalli isi ginok faxxa haam aba.

هَٰذَانِ خَصْمَانِ ٱخْتَصَمُوا۟ فِى رَبِّهِمْ ۖ
فَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ قُطِّعَتْ لَهُمْ ثِيَابٌ مِّن
نَّارٍ يُصَبُّ مِن فَوْقِ رُءُوسِهِمُ ٱلْحَمِيمُ ﴿١٩﴾

19. Ama namma butta (moominiin buttaa kee koros butta kinnuk) sinni Rabbih diinih sabbatah sitta wayte, tokkel koroosite marah girâ sari keenih yiggiriqqime, niqna kak caddok taturte lee moyyaayil irrook keenil caxan.

يُصْهَرُ بِهِۦ مَا فِى بُطُونِهِمْ وَٱلْجُلُودُ ﴿٢٠﴾

20. Ama leet ken bagittet bagi-macdak tanim kee arooba keenik edde diyaysimta.

وَلَهُم مَّقَٰمِعُ مِنْ حَدِيدٍ ﴿٢١﴾

21. Kaadu birtak tan maatakittey malayka ken edde taagure lon digaalah.

كُلَّمَآ أَرَادُوٓا۟ أَن يَخْرُجُوا۟ مِنْهَا مِنْ غَمٍّ أُعِيدُوا۟ فِيهَا وَذُوقُوا۟ عَذَابَ ٱلْحَرِيقِ ﴿٢٢﴾

22. Usun teetik yawqeenim faxinnaanih waqdi, edde yanin faxewaynaanih gibdak, wadir teetit gacsimaanaah, girâ digaalay carrissa tama keenik iyyan.

إِنَّ ٱللَّهَ يُدْخِلُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِن ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا ۖ وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ ﴿٢٣﴾

23. Diggah Yalli yeemeneeh meqe taamoomi abbaasite mara, Jannootay guba weeqaytitte kak gexxa ken culsa, tet addal dahab kee luuluk tan gabâ biritwat bilsiman, kaadu ken sari Jannat addal cariiri.

وَهُدُوٓا۟ إِلَى ٱلطَّيِّبِ مِنَ ٱلْقَوْلِ وَهُدُوٓا۟ إِلَىٰ صِرَٰطِ ٱلْحَمِيدِ ﴿٢٤﴾

24. Kaadu Yalli addunyal meqe maxcó fan tirri ken heeh (laa-ilaaha-illallâ maxcó kinnuk), islaam gitay faylisimê fan tirri ken hee.

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ وَٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ ٱلَّذِى جَعَلْنَٰهُ لِلنَّاسِ سَوَآءً ٱلْعَٰكِفُ فِيهِ وَٱلْبَادِ ۚ وَمَن يُرِدْ فِيهِ بِإِلْحَادٍۭ بِظُلْمٍ نُّذِقْهُ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢٥﴾

25. Diggah koroositeeh, Yallih gitaa kee masjidil caramay sinaamak madabah elle yan num kee yemeete numuh inki gide abnek sinam waasa mari, Kaadu masjidil caramal cakkik makkootaah dulmih umaané kaal abam faxa num, qansarissa digaalá kaa tammoysenno.

وَإِذْ بَوَّأْنَا لِإِبْرَٰهِيمَ مَكَانَ ٱلْبَيْتِ أَن لَّا تُشْرِكْ بِى شَيْـًٔا وَطَهِّرْ بَيْتِىَ لِلطَّآئِفِينَ وَٱلْقَآئِمِينَ وَٱلرُّكَّعِ ٱلسُّجُودِ ﴿٢٦﴾

26. A-Nabiyow cus :Nabii Ibraahimih qari arac (kaqbá kinnuk) nescesseeh Baxxaqqa, kaah hayneeh kaa xisaay yoo inkittitoysaay yot agleh tu-mahaysin kaak axcuk kaa amrisne, kaadu yi-Qarit tawaafah meekita maraay kaal, salaatah soolaah

rukuuquuy, sujuud aba marah kaa taahirros (saytunnos) kaak inne waqdi.

27. Kaadu Nabii Ibraahimow, sinaamah cajjih seecaay iysixxig, ibaybaay luwa-le gaalih amot gexak kol amaatelon, kulli gitay xeerik luwal-le gaali ken baahak yamaaten usun Cajji abitaanamkeh kaak inne.

وَأَذِّن فِي ٱلنَّاسِ بِٱلْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَىٰ كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِن كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ ﴿٢٧﴾

28. Tokkel maggo tuxxiqiy addunyaa kee akeeral inkih loonut maraanamkeh (yacdureenim), Kaadu timixxige ayrooraa (qerfâ Qiidih ayroo kee tet lakal tan sidiica ayró kinnuk) kee Yalli lacak keenih yecee affara xiyyu (gaalaay, laay, wadaraay illi kinnuk) yasguuden waqdi Yallih migaq cusaanamkeh keenih yeceeh yan niqmatih faatoh, tokkel woo lacih cadók-tu akumaay tumaliy gibdi gadaama tibbixe kak oskoma.

لِّيَشْهَدُوا۟ مَنَـٰفِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا۟ ٱسْمَ ٱللَّهِ فِىٓ أَيَّامٍ مَّعْلُومَـٰتٍ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُم مِّنۢ بَهِيمَةِ ٱلْأَنْعَـٰمِ ۖ فَكُلُوا۟ مِنْهَا وَأَطْعِمُوا۟ ٱلْبَآئِسَ ٱلْفَقِيرَ ﴿٢٨﴾

29. Tohuk lakal Cajji taamak keenih raqtem dudsutoonay, sinni wasak kaloonay (xogor moolooy, lifiiqâ kalti kinnuk) kaadu cajjii kee qumrak sinni nafsil heen axbuxwa duudusoonay, kaadu Baaxô Bagul yookome qariy Raaget (kaqbá kinnuk) meekitoonay (tawaaf kinnuk).

ثُمَّ لْيَقْضُوا۟ تَفَثَهُمْ وَلْيُوفُوا۟ نُذُورَهُمْ وَلْيَطَّوَّفُوا۟ بِٱلْبَيْتِ ٱلْعَتِيقِ ﴿٢٩﴾

30. Ama Cajji taamoomiy Yalli sinam kah amrisee kee wohuk kalah Yalli isi naqoosah madqe madqooqi yeynebeeh yessekexxee num, woo massakaxxaa is addunyaa kee akeeral kayrih kaah aysuk Raqta

ذَٰلِكَ ۖ وَمَن يُعَظِّمْ حُرُمَـٰتِ ٱللَّهِ فَهُوَ خَيْرٌ لَّهُۥ عِندَ رَبِّهِۦ ۗ وَأُحِلَّتْ لَكُمُ ٱلْأَنْعَـٰمُ إِلَّا مَا يُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ ۖ فَٱجْتَنِبُوا۟ ٱلرِّجْسَ مِنَ ٱلْأَوْثَـٰنِ وَٱجْتَنِبُوا۟ قَوْلَ ٱلزُّورِ ﴿٣٠﴾

kay Rabbih xaqul, kaadu lacti cadóh makmo siinih calallowteh, Qhuraanal siinil tankirriyyimey carammotte akke waytek (barugaa kee wohuk kalah tanim kinnuk), numtinwwellittey Najaasak tanih qibaadák exxeera, kaadu dirab maxcóo kee dirab sumaaqak exxeera.

حُنَفَآءَ لِلَّهِ غَيْرَ مُشْرِكِينَ بِهِۦ ۚ وَمَن يُشْرِكْ بِٱللَّهِ فَكَأَنَّمَا خَرَّ مِنَ ٱلسَّمَآءِ فَتَخْطَفُهُ ٱلطَّيْرُ أَوْ تَهْوِى بِهِ ٱلرِّيحُ فِى مَكَانٍ سَحِيقٍ ﴿٣١﴾

31. Cakki fan kelitak qibaadá Yallah caglisak agleyta kaat hee kalah kaa uqbuda, Yallat agleh-tu hee numih ceelallo, toysa cagalah Qaraanak radeeh haadá qawta numih inna, hinnay caacay xer ikket qambise numih inna.

ذَٰلِكَ ۖ وَمَن يُعَظِّمْ شَعَٰٓئِرَ ٱللَّهِ فَإِنَّهَا مِن تَقْوَى ٱلْقُلُوبِ ﴿٣٢﴾

32. Too Yalli ken elle amrisem yeynebe mari, toysa diggah too massakaxxa is sorkocobbaxitte Yallak meesit kak weeloysimte marih abnitte kinni.

لَكُمْ فِيهَا مَنَٰفِعُ إِلَىٰٓ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ مَحِلُّهَآ إِلَى ٱلْبَيْتِ ٱلْعَتِيقِ ﴿٣٣﴾

33. Ama cajjih masgaadah bahtan lacat kaxxa tuxxiq liton kaa asguude kalah muggaqsime waktî fanah, tohuk lakal masgaadah arac kaak yookomeeh Raage qarih xaqu kinni (makki caram kinnuk).

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنسَكًا لِّيَذْكُرُوا۟ ٱسْمَ ٱللَّهِ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُم مِّنۢ بَهِيمَةِ ٱلْأَنْعَٰمِ ۗ فَإِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَٰحِدٌ فَلَهُۥٓ أَسْلِمُوا۟ ۗ وَبَشِّرِ ٱلْمُخْبِتِينَ ﴿٣٤﴾

34. Kulli ummattah makki caram masgaadah arac abne, woh Yalli lacak keenih yecee affara xiyyu yasguuden waqdi Yallih migaq cusaanaah kaa faatitaanamkeh, toysa sinaamey sin Yalli inki Yalla kinnik kay amrii kee kay farmoytih amri oggola, kaadu Nabiyow sinni Rabbih amri oggoleeh kaah yuqunxeeh Rammite mara aytikumus addunyaay akeeral.

35. Ama Yallah Rammite marih weeloola, Yalli dibuk cussuumek sorkocobaxitte kak meesittaah, gibdak ken geyteemil yasbire mara, kaadu salat soolisaah, keenih neceemik Yallih sabbatah tu yattaccee mara kinni.

ٱلَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ ٱللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَٱلصَّٰبِرِينَ عَلَىٰ مَآ أَصَابَهُمْ وَٱلْمُقِيمِى ٱلصَّلَوٰةِ وَمِمَّا رَزَقْنَٰهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٣٥﴾

36. Kaadu gaali masgaada Yallih diini elle taaxigen astooti siinih abne, addunyal tuxxiq edde litoonuuh akeeral galtó edde litoonuk kaa tasguuden waqdi Yallih migaq elle cusa (bismillah axcuk), guri iba kak gulubak sidiica ibah soolak kaa usguuda, tokkel baaxol qaxah raddaay, rooci kaak bukku iyya waqdi, toysa cadó kaak akuma, kaadu kallacewaa num kee kallaca num inkih kak oskoma, Tonnaah Yalli gaala siinih qaneh kaa faatittaanamkeh.

وَٱلْبُدْنَ جَعَلْنَٰهَا لَكُم مِّن شَعَٰٓئِرِ ٱللَّهِ لَكُمْ فِيهَا خَيْرٌ فَٱذْكُرُوا۟ ٱسْمَ ٱللَّهِ عَلَيْهَا صَوَآفَّ فَإِذَا وَجَبَتْ جُنُوبُهَا فَكُلُوا۟ مِنْهَا وَأَطْعِمُوا۟ ٱلْقَانِعَ وَٱلْمُعْتَرَّ كَذَٰلِكَ سَخَّرْنَٰهَا لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٣٦﴾

37. Ama lacay tasguudeenik Yalla cadoodá Kaa kak mataafaay, qaboolá Kaa kak mataafa, kinnih immay siinik Kaa taafem Yallak-meesii kee Kay fooca edde faxxeenimi, tonnaah Yalli kaa siinih qaneh Yalli cakki siinih yescesseemih kaa taynabeenimkeh, kaadu Nabiyow meqem abbaasite mara jannatal aytikumus.

لَن يَنَالَ ٱللَّهَ لُحُومُهَا وَلَا دِمَآؤُهَا وَلَٰكِن يَنَالُهُ ٱلتَّقْوَىٰ مِنكُمْ كَذَٰلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ لِتُكَبِّرُوا۟ ٱللَّهَ عَلَىٰ مَا هَدَىٰكُمْ وَبَشِّرِ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٣٧﴾

38. Diggah Yalli isi nummayse mara cataah koros umaané keenik gutqaah waasah, diggah Yalli ummaan ganoliy amaanoota makay Yallih niqmat yangaddee makicna.

*إِنَّ ٱللَّهَ يُدَٰفِعُ عَنِ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ ﴿٣٨﴾

أُذِنَ لِلَّذِينَ يُقَٰتَلُونَ بِأَنَّهُمْ ظُلِمُوا۟ ۚ وَإِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ ﴿٣٩﴾

39. Koros lih taame moominiinih Yalli korosut qeb abaanamih idini keenih yeceeh, diggah usun yundullumeenimih sabbatah, kaadu diggah Yalli ken cataah ken qokolaamah dudda-li kinni.

ٱلَّذِينَ أُخْرِجُوا۟ مِن دِيَٰرِهِم بِغَيْرِ حَقٍّ إِلَّآ أَن يَقُولُوا۟ رَبُّنَا ٱللَّهُ ۗ وَلَوْلَا دَفْعُ ٱللَّهِ ٱلنَّاسَ بَعْضَهُم بِبَعْضٍ لَّهُدِّمَتْ صَوَٰمِعُ وَبِيَعٌ وَصَلَوَٰتٌ وَمَسَٰجِدُ يُذْكَرُ فِيهَا ٱسْمُ ٱللَّهِ كَثِيرًا ۗ وَلَيَنصُرَنَّ ٱللَّهُ مَن يَنصُرُهُۥٓ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَقَوِىٌّ عَزِيزٌ ﴿٤٠﴾

40. Tama moominiiniy koros Cakki maliinoh le dabooqak teyyeeqe yuslumeeniih, ni-Rabbi Yalla iyyeenimih sabbat akke waytek baaheenim malon, Yalli sinaamak garu-garut gutuqak suge wannay, Nasaarak qibaadah yiggiriqqee mari Qibaada elle aba aroocaa kee Nasaarak kaniisaasii kee yahuud qibaadá elle abta arooca addagalluk buruurukumak ten, kaadu Muslimiin masaagidiy Yallih migaq maggom elle cussuuma buruurukumak yen, diggah Yalli Kay diini qokla mara qoklah, diggah Yalli Qandeli, Maysoli.

ٱلَّذِينَ إِن مَّكَّنَّٰهُمْ فِى ٱلْأَرْضِ أَقَامُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتَوُا۟ ٱلزَّكَوٰةَ وَأَمَرُوا۟ بِٱلْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا۟ عَنِ ٱلْمُنكَرِ ۗ وَلِلَّهِ عَٰقِبَةُ ٱلْأُمُورِ ﴿٤١﴾

41. Ama maray Ni-qokoluh xagnisne baaxól abbiinu keenih arcisneeh fayya ken haynek, usun salat soolosaanaah, zaká yaceeniih, maqaanel amrisaanaah, umaanek waasa mara kinnon, kaadu ellecaboh caagiida inkih Yalli leeh kaâ fanah taduure.

وَإِن يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَثَمُودُ ﴿٤٢﴾

42. Nabiyow ku-mari koo dirabboysek, toysa keenik duma Nabii Nuuc maraay, Qaad kee saamuud deqsita mari sinni farmoytit dirabboyseh.

وَقَوْمُ إِبْرَٰهِيمَ وَقَوْمُ لُوطٍ ﴿٤٣﴾

43. Kaadu Nabii Ibraahim maraa kee Nabii Luut mari sinni farmoytit dirabboyseh (Nabii Ibraahim kee Nabii Luut kinnuk).

44. Kaadu madyan deqsitta baaxóh mari isi farmoyta Nabii Sheqeybi dirabboyseeh, firqawnaa kee firqawni mari sinni farmoyta Nabii Muusa dirabboyseh, tokkel anu korosuk digaalá waddiroysehik, tohuk lakat ummaan mara keenik ibbixeeh digaalehik, tokkel Yi-digaalaa kee Yi-assacokki mannak teneeh? Iyye Yalli.

وَأَصْحَٰبُ مَدْيَنَ ۖ وَكُذِّبَ مُوسَىٰ ۖ فَأَمْلَيْتُ لِلْكَٰفِرِينَ ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ ۖ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿٤٤﴾

45. Magaalol marak magide finqisneeh usun korosuh anuk, tokkel ken dabooqa amook afah Raddeeh, buruurukumteeh foyyah keenik raqte, kaadu ken qelwa dubuk keenik Raqteeh, araktam matanaay, ken qarway fayyata soolol keenik raqteeh, digaalá keenik mawaasinna.

فَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَٰهَا وَهِىَ ظَالِمَةٌ فَهِىَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَبِئْرٍ مُّعَطَّلَةٍ وَقَصْرٍ مَّشِيدٍ ﴿٤٥﴾

46. Makki koros baaxô bagul magexinnaa finqite marih abuura yableenimkeh? Wohul ken sorkocobbaxitte kas elle geytamkeh, hinnay wohul aytiitay kassis edde yaabbeeni geyaanamkeh, tokkel diggah intiita mawaytinta, kinnih immay cagalah alilwat tan sorkocobaxitte cakki able waytam.

أَفَلَمْ يَسِيرُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ فَتَكُونَ لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَآ أَوْ ءَاذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا ۖ فَإِنَّهَا لَا تَعْمَى ٱلْأَبْصَٰرُ وَلَٰكِن تَعْمَى ٱلْقُلُوبُ ٱلَّتِى فِى ٱلصُّدُورِ ﴿٤٦﴾

47. Kaadu Nabiyow a-koros ken elle meesissa digaala nel oobis axcuk kot qataataktaah, Yalli isi xagna mamaka, kaadu diggah woo ayro (Qhiyaamah ayro kinnuk) ku Rabbih xaqul addunyâ sanootay isin lowtaanak alfi sanatih inna kinni.

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِٱلْعَذَابِ وَلَن يُخْلِفَ ٱللَّهُ وَعْدَهُۥ ۚ وَإِنَّ يَوْمًا عِندَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ ﴿٤٧﴾

48. Kaadu magaaloolî marak makina mara wadirroyseeh, digaalá wadirih kak hee marak usun

وَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ أَمْلَيْتُ لَهَا وَهِىَ ظَالِمَةٌ ثُمَّ أَخَذْتُهَا ۖ وَإِلَىَّ ٱلْمَصِيرُ ﴿٤٨﴾

korosuh anuk, tohuk lakat woo magaaloolih mara ibbixeeh ken digaaleh addunyal, kaadu madaara keenik yoo fanah takkeeh akeeral cakkisitan digaalah ken digaaleyyo iyye Yalli.

49. Nabiyow : kee sinaamey cagalah anu siinih baxxaqqa-le meesiisey Yallih farmo sin gudduysa kinniyo keenik ixxic.

قُلْ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِنَّمَآ أَنَا۠ لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٤٩﴾

50. Yeemeneeh, meqe taamoomi abbaasite mari dambi cabtii kee meqe rizqhi-lon.

فَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَهُم مَّغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٥٠﴾

51. Kaadu Ni-Qhuraanih aayoota baysamkeh yasissikeeh yangicilleeh yan mari, usun Nee taanisaanam akkaluk, woo mari usun Jaciim deqsitta girah mara kinnon.

وَٱلَّذِينَ سَعَوْا۟ فِىٓ ءَايَٰتِنَا مُعَٰجِزِينَ أُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلْجَحِيمِ ﴿٥١﴾

52. Nabiyow kok duma Ni farmoytiitik hebeltô farmoyta maruubinninooy, hebeltô Nabii maruubinnino usuk Yallih kitab yakriye waqdi sheetan kay kiraatet was-wasaa kee ceelalloola qida kaa akke waytek, sinam usuk yakriyem katattaamak waasamkeh, Kinnih immay Yalli sheetan qida waswasa baysah, tohuk lakat Yalli isi aayootay baxxaqqa itta arcisah, kaadu Yalli ixxigali, Naggaara.

وَمَآ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ مِن رَّسُولٍ وَلَا نَبِىٍّ إِلَّآ إِذَا تَمَنَّىٰٓ أَلْقَى ٱلشَّيْطَٰنُ فِىٓ أُمْنِيَّتِهِۦ فَيَنسَخُ ٱللَّهُ مَا يُلْقِى ٱلشَّيْطَٰنُ ثُمَّ يُحْكِمُ ٱللَّهُ ءَايَٰتِهِۦ ۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٢﴾

53. Sheetanti qidah yan was-wasaa kee ceelalloola sorkocobaxittet biyak le maraa kee sorkocobaxitte kak kafte marah (koros kinnuk) Yalli mokkoró (aqayyaare) tet abamkeh,

لِّيَجْعَلَ مَا يُلْقِى ٱلشَّيْطَٰنُ فِتْنَةً لِّلَّذِينَ فِى قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَٱلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ ۗ وَإِنَّ ٱلظَّٰلِمِينَ لَفِى شِقَاقٍۭ بَعِيدٍ ﴿٥٣﴾

diggah daalimiin Yallaa kee kay farmoytah kaxxa qadaawat leeh, cakkik kaxxam xeeron.

وَلِيَعْلَمَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْعِلْمَ أَنَّهُ ٱلْحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَيُؤْمِنُوا۟ بِهِۦ فَتُخْبِتَ لَهُۥ قُلُوبُهُمْ ۗ وَإِنَّ ٱللَّهَ لَهَادِ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٥٤﴾

54. Kaadu Ixxiga kah tontocowwime maray sinni ixxigat cakkii kee baatil fan baxsa, diggah Qhuraan ku-Rabbih xaquk cakkil kol oobem yaaxigeeniih kaa nummaysaanamkeh, tokkel ken sorkocobbaxitte kaah Rammittaah satta kaat ittamkeh, diggah Yalli yeemene mara massa-le gitâ fanah tirri hée kinni.

وَلَا يَزَالُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ فِى مِرْيَةٍ مِّنْهُ حَتَّىٰ تَأْتِيَهُمُ ٱلسَّاعَةُ بَغْتَةً أَوْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابُ يَوْمٍ عَقِيمٍ ﴿٥٥﴾

55. Kaadu Nabiyow koroosite mari atu Qhuraanak keenih luk temeeteemik agay-waagat (shakkik) yaniinimik makatan Qhiyaamá garcit anuk keenit amma ittam fanah, hinnay maxalaytóh tan ayróy kayri sinniy lakal ayro kak ciggiile waytah digaala keenih amma ittam fanah (Qhiyaamah ayró kinnuk).

ٱلْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ لِّلَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ ۚ فَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ فِى جَنَّٰتِ ٱلنَّعِيمِ ﴿٥٦﴾

56. Woo saakih ayró reedá dubuk Yalli le, Usuk moominiin kee koros fan qadlil mekla, tokkel yeemeneeh meqe taamoomi abbaasite mari Jannootal ambaxe wayta maqaane lon.

وَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَكَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا فَأُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٥٧﴾

57. Kaadu koroositeeh, Ni-Qhuraanih aayoota dirabboyse mari, toysa woo mari ken tayqunxee digaalá lon jahannam girah addal.

وَٱلَّذِينَ هَاجَرُوا۟ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ ثُمَّ قُتِلُوٓا۟ أَوْ مَاتُوا۟ لَيَرْزُقَنَّهُمُ ٱللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا ۚ وَإِنَّ ٱللَّهَ لَهُوَ خَيْرُ ٱلرَّٰزِقِينَ ﴿٥٨﴾

58. Yallih gitih sabbatah yeerreeh dabboh yewqe mari, tohuk lakat qeebit qiddiimek hinnay sinni fidol rabe yekkeenik, diggah Yalli meqe

Rizqhi keenih aceele Jannatal, kaadu diggah Yalli usuk rizqhi acuwwu haytaamak kayrih yaysi kinni.

لَيُدْخِلَنَّهُم مُّدْخَلًا يَرْضَوْنَهُۥ ۗ وَإِنَّ ٱللَّهَ لَعَلِيمٌ حَلِيمٌ ﴿٥٩﴾

59. Diggah Yalli yakcineeniih edde leedan arac ken culsele (Jannat kinnuk), kaadu diggah Yalli kay gitah yawqe mara yaaxigi, Kay gita cine marah xiqliiy digaaláh keenit mayasissika.

ذَٰلِكَ ۖ وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ مَا عُوقِبَ بِهِۦ ثُمَّ بُغِيَ عَلَيْهِ لَيَنصُرَنَّهُ ٱللَّهُ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ ﴿٦٠﴾

60. Woo caagidiy baxxaqqa koh hayneeh kol maaqne tonnaay dulmih caddok edde tatreeniih biyaaken num dulmik kaal baaheenih innah tanim keenil baahaamih idini kaah yontocowwimeeh wohul dambi kaa mayabbixa, tohuk lakal woo mari kaat qagteeh dulmih caddok kaat tatrek diggah yalli kaa cate leeh kaa qokle-le, diggah Yalli dambi leelah qafu abeey dambi cabtili kinni.

ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ يُولِجُ ٱلَّيْلَ فِى ٱلنَّهَارِ وَيُولِجُ ٱلنَّهَارَ فِى ٱلَّيْلِ وَأَنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌۢ بَصِيرٌ ﴿٦١﴾

61. Diggah Yallay woo qadaalatal tan madqooqi siinih madqe usuk cakki Yallay faxxa haam abam duuda kinni Kay dudda tascasseemik tanim, bar laqót culsaah, laqó barat culsaama, kaadu diggah Yalli ummaan xongoló yaabbi, ummaan abina yabali kinni.

ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِن دُونِهِۦ هُوَ ٱلْبَٰطِلُ وَأَنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْعَلِىُّ ٱلْكَبِيرُ ﴿٦٢﴾

62. Toh kah kinnim diggah Yalli, usuk cakki Yallay qibaadá kaak sa hebeltô numuh kak aguude wayta kinniih, diggah koros Yallak kalah uqbuddu haytam is deedalay tu-xiqewaytaah, tu-

kalewayta kinniimi, kaadu diggah Yalli usuk isi ginók fayya iyyaah, ummaanimik nabah.

63. Nabiyow matablannaa! Diggah Yalli Qaraanak lee oobiseeh (rob kinnuk), baaxó cooxuk teetil toobokeemih anxaxinuk maacissam, diggah Yalli isi naqoosah xuwawliiy adda yaaxigi kinni Baaxok ubukku ittam keenih yeyyeeqeemil.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ أَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَتُصْبِحُ ٱلْأَرْضُ مُخْضَرَّةً ۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿٦٣﴾

64. Qaranwal taniimiiy, baaxól tanim inkih Yalli le, kaadu diggah Yalli usuk gaddaliy tuk ceytewaay, kulli caalatal faylali kinni.

لَّهُۥ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ ۚ وَإِنَّ ٱللَّهَ لَهُوَ ٱلْغَنِىُّ ٱلْحَمِيدُ ﴿٦٤﴾

65. Matablannaa! Diggah Yalli baaxól taniimiiy, doynikiy badal Kay amrih gexxa siinih qanem, kaadu qaran baaxol radaamak tabbixem Yalla, Kay idini akke waytek marada, diggah Yalli sinaamah allaaqalli, nacrurli kinni.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ سَخَّرَ لَكُم مَّا فِى ٱلْأَرْضِ وَٱلْفُلْكَ تَجْرِى فِى ٱلْبَحْرِ بِأَمْرِهِۦ ۚ وَيُمْسِكُ ٱلسَّمَآءَ أَن تَقَعَ عَلَى ٱلْأَرْضِ إِلَّا بِإِذْنِهِۦٓ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ بِٱلنَّاسِ لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿٦٥﴾

66. Suge waytik sin ginteeh sin taynuwweeh, tohuk lakat sin qiddaah, tohuk lakat rabteeniik gamadal sin taynuwweem Yalla kinni, diggah seehadayti kaxxa angoddii kee koroosannuli kinni.

وَهُوَ ٱلَّذِىٓ أَحْيَٰكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ۗ إِنَّ ٱلْإِنسَٰنَ لَكَفُورٌ ﴿٦٦﴾

67. Taturru itte ummattak ummaan ummatah le madqa madaqneeh usun woo madqal taamitan,, toysa Nabiyow makki koros islaam diinih madqaa kee qibaadak Yalli koo kah amrissi heemil koo keemaarise woonay, kaadu ku-Rabbi inkittoysaanam kee qibaadá

لِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنسَكًا هُمْ نَاسِكُوهُ ۖ فَلَا يُنَٰزِعُنَّكَ فِى ٱلْأَمْرِ ۘ وَٱدْعُ إِلَىٰ رَبِّكَ ۖ إِنَّكَ لَعَلَىٰ هُدًى مُّسْتَقِيمٍ ﴿٦٧﴾

kaah caglisaanamal sinaamah sec, diggah atu massale gitay makó aalle waah bagul tanik.

68. Kaadu usun deedalal koo giddiyaanamak kate weenik ken kah sectah taniimil, toysa isin koroosannuu kee dirabboysiyyak abba haytaanam Yalli yaaxige keenik ixxic.

وَإِن جَٰدَلُوكَ فَقُلِ ٱللَّهُ أَعۡلَمُ بِمَا تَعۡمَلُونَ ٦٨

69. Muslimiin kee korosey Yalli Qhiyaamah ayró diini caagidik sitta elle waak sugteenimil sin fan meklele.

ٱللَّهُ يَحۡكُمُ بَيۡنَكُمۡ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ فِيمَا كُنتُمۡ فِيهِ تَخۡتَلِفُونَ ٦٩

70. A-Nabiyow diggah Yalli Qaran kee baaxól tanim inkih yaaxigem maaxaginnitoo? Diggah toh lawcal-macfuuz addal tan, diggah toh yaaxigem Yallal xabcinih.

أَلَمۡ تَعۡلَمۡ أَنَّ ٱللَّهَ يَعۡلَمُ مَا فِي ٱلسَّمَآءِ وَٱلۡأَرۡضِۗ إِنَّ ذَٰلِكَ فِي كِتَٰبٍۚ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرٞ ٧٠

71. Koros Yallak kalah numtinwwellittey Yalli hebeltô kitaabal tet yaqbudeenimkeh sumaq kah oobiseweeh, usun Yallitte kinnoonumih ixxiga kak aallewaana yaqbuden, kaadu daalimiin (koros kinnuk) hebeltô cateynay Yallih digaalá keenik waasa mali.

وَيَعۡبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَمۡ يُنَزِّلۡ بِهِۦ سُلۡطَٰنٗا وَمَا لَيۡسَ لَهُم بِهِۦ عِلۡمٞۗ وَمَا لِلظَّٰلِمِينَ مِن نَّصِيرٖ ٧١

72. Kaadu A-korosul Ni-Qhuraanih aayoota baxxaqqa luk keenil tankirriyime waqdi, koroosite marih foocittel faxewaynan kee naqabu table, Nabiyow moominiinik Ni-aayoota keenil yakriyeeh, Yallah ken seeca mara uma atkah aatuke Raarra haan, moominiiniy Qhuraan

وَإِذَا تُتۡلَىٰ عَلَيۡهِمۡ ءَايَٰتُنَا بَيِّنَٰتٖ تَعۡرِفُ فِي وُجُوهِ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ ٱلۡمُنكَرَۖ يَكَادُونَ يَسۡطُونَ بِٱلَّذِينَ يَتۡلُونَ عَلَيۡهِمۡ ءَايَٰتِنَاۗ قُلۡ أَفَأُنَبِّئُكُم بِشَرّٖ مِّن ذَٰلِكُمُۚ ٱلنَّارُ وَعَدَهَا ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْۖ وَبِئۡسَ ٱلۡمَصِيرُ ٧٢

siinil takriyeh liton naqabuk, sin garil wohuk naqabuh gibiduk Raqtam siinih warsoo?keenik ixxic Nabiyow: woh giray Yalli koroosite mara kah xagnise kinni akeeral, kaadu gira is manxu uma gacsimeynay fan kak gacaana kinni.

73. Kee sinaamey (koros kinnuk) isin Yallak kalah taqbuden yallittel ceelallo siinih tumuggurek tet ankacisaay tet cubbusa, diggah isin Yallak kalah taqbuden yallitte inkinnah inki kaaqaytu gintam madudda, inkih yakkeenimiik kay giniyyah kobxan way, kaadu kaaqayti tu-keenik qawek, wohim kaak macatan, korostay Yallak kalah yaqbude Yallittek kayri gurrusaa kee usuk kayri kak gurrusa Yallitte inkih boola leeh bura-le.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ فَٱسْتَمِعُوا۟ لَهُۥٓ ۚ إِنَّ ٱلَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ لَن يَخْلُقُوا۟ ذُبَابًا وَلَوِ ٱجْتَمَعُوا۟ لَهُۥ ۖ وَإِن يَسْلُبْهُمُ ٱلذُّبَابُ شَيْـًٔا لَّا يَسْتَنقِذُوهُ مِنْهُ ۚ ضَعُفَ ٱلطَّالِبُ وَٱلْمَطْلُوبُ ﴿٧٣﴾

74. Koros Yalla nummâ maynabay Kaa celtah kaa maynabinna agleyta kaat heen waqdi, diggah Yalli qandeli maysoli.

مَا قَدَرُوا۟ ٱللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِۦٓ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَقَوِىٌّ عَزِيزٌ ﴿٧٤﴾

75. Yalli malaykak isi ambiyâ fanah ruuba farmoytitte doora isi wacyi ken guddussamkeh, kaadu sinaamak farmoytittey Yallih farmó sinam guddussa doora, diggah Yalli isi naqoosah yab yaabbi ken taamoomi yabali.

ٱللَّهُ يَصْطَفِى مِنَ ٱلْمَلَٰٓئِكَةِ رُسُلًا وَمِنَ ٱلنَّاسِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌۢ بَصِيرٌ ﴿٧٥﴾

76. Yalli keenik foocat tanim kee keenik lakat tanim yaaxigeh (malaykaa kee farmoytit kinnuk) kaadu caagiida inkih Yallâ fanah gactsimta akeeral.

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ ۗ وَإِلَى ٱللَّهِ تُرْجَعُ ٱلْأُمُورُ ﴿٧٦﴾

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱرۡكَعُواْ وَٱسۡجُدُواْ وَٱعۡبُدُواْ رَبَّكُمۡ وَٱفۡعَلُواْ ٱلۡخَيۡرَ لَعَلَّكُمۡ تُفۡلِحُونَ ۩ ٧٧

77. Yeemene maraw salat abtan waqdi Salaatat rukuuq kee sujuud abaay, sinni Rabbi uqbuda qibaadá kaah caglisak, kaadu maqaane aba! Jannatal taffoofeeniih Ruffu ittaanamkeh.

وَجَٰهِدُواْ فِي ٱللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِۦۚ هُوَ ٱجۡتَبَىٰكُمۡ وَمَا جَعَلَ عَلَيۡكُمۡ فِي ٱلدِّينِ مِنۡ حَرَجٖۚ مِّلَّةَ أَبِيكُمۡ إِبۡرَٰهِيمَۚ هُوَ سَمَّىٰكُمُ ٱلۡمُسۡلِمِينَ مِن قَبۡلُ وَفِي هَٰذَا لِيَكُونَ ٱلرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيۡكُمۡ وَتَكُونُواْ شُهَدَآءَ عَلَى ٱلنَّاسِۚ فَأَقِيمُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُواْ ٱلزَّكَوٰةَ وَٱعۡتَصِمُواْ بِٱللَّهِ هُوَ مَوۡلَىٰكُمۡۖ فَنِعۡمَ ٱلۡمَوۡلَىٰ وَنِعۡمَ ٱلنَّصِيرُ ٧٨

78. Kaadu moominiiney nummâ gicloh ingicilliya sinni maaluuy, sinni nafsih Yallih Qangara fayya ittamkeh, Yalli isi diinih sin doorek, kaadu A- diinil gibdaa kee ceya sin amol mahanna, Ama diiniy xabcini sin abba Nabii Ibraahim diini kinni, usuk (Yalla kinnuk) sin muggaaqise muslimiinil naharsi kitoobay isi Ambiyal oobisee kee A-Qhuraanay Nabii Mucammadal ﷺ oobiseh addal inkih, sin farmoyti Mucammad Yallih diini sin gudduyseemil sumaq siinil yakkeeh, isin sinaamal ken farmoytit Yallih diini ken guddusseemil sumaq keenil takkeenimkeh, toysa muslimiiney salat soolisaay aba, kaadu sinni maaluk zaká acuwaay, Yalla eleelitaay kaal kelita, usuk sin Awlaytuy sin catay sin caagiida gabat-le kinnik, Yalli manxu meqe awlaytuuy, manxu meqe cateyna kinnii.

SUURAT AL-MUUMINUUN

Makkal Obte, 118 Aayat Takke

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

قَدْ أَفْلَحَ ٱلْمُؤْمِنُونَ ﴿١﴾

1. Nummah Yallaa kee kay farmoyta nummasse moominiin girák naggowteeh jannat culim geenimil yoffoofeenih.

ٱلَّذِينَ هُمْ فِى صَلَاتِهِمْ خَٰشِعُونَ ﴿٢﴾

2. Usun sinni salaatay abaanat Yallak meesileeh, xagar Ramma kak iyya mara.

وَٱلَّذِينَ هُمْ عَنِ ٱللَّغْوِ مُعْرِضُونَ ﴿٣﴾

3. Kaadu usun maxcoocaay, abnittek maqaane edde aneewaytaamat derre caba mara.

وَٱلَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَوٰةِ فَٰعِلُونَ ﴿٤﴾

4. Kaadu usun sinni maaluk cakkisita marah zaká yacee mara kinnon.

وَٱلَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَٰفِظُونَ ﴿٥﴾

5. Kaadu usun Yalli caraamu abba heemik sinni sambooba dacrisa mara kinnon.

إِلَّا عَلَىٰٓ أَزْوَٰجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ﴿٦﴾

6. Usun sinni gennaaqoh agabu akke waytek, hinnay say Naqoosak ken gaba timlikem akke waytek sinni sambooba dacrisa mara, tokkel diggah usun wohul qeemit maloonuuy madiggalsiman.

فَمَنِ ٱبْتَغَىٰ وَرَآءَ ذَٰلِكَ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْعَادُونَ ﴿٧﴾

7. Ama edde yabne ken gennaaqoh agabuu kee ken say-naqoosak wadir akam gurrusa mari, toysa woo mari usun umaanet caddok tatre mara.

وَٱلَّذِينَ هُمْ لِأَمَٰنَٰتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَٰعُونَ ﴿٨﴾

8. Kaadu usun sinni amaanootaa kee sinni xagana dacrisa mara.

9. Kaadu usun sinni salat (koona waktih salat kinnuk) le-waktil dacrisaah umman kaa aba mara.

وَٱلَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَوَٰتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٩﴾

10. Too mari usun jannat nagra mara kinnon.

أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْوَٰرِثُونَ ﴿١٠﴾

11. Woo mari usun Firdowsi deqsita Jannat nagra mara usun kaal waarak.

ٱلَّذِينَ يَرِثُونَ ٱلْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿١١﴾

12. Nummah seehadaytu (Aadam kinnuk) Baaxooxak inkih beyne kallaytuk kaa ginne.

وَلَقَدْ خَلَقْنَا ٱلْإِنسَٰنَ مِن سُلَٰلَةٍ مِّن طِينٍ ﴿١٢﴾

13. Tohuk lakal kay samad labhâ xiiroonuk yawqe daacoytak abne daccarsime aracal kaa hayne (say marih maxax kinnuk).

ثُمَّ جَعَلْنَٰهُ نُطْفَةً فِى قَرَارٍ مَّكِينٍ ﴿١٣﴾

14. Tohuk lakat too tiffoyta dabloytáh ginneeh, dabloytá cadoytáh ginneeh, cadoytá lafoofih ginne, tokkel too lafoofi cadot sarisne, tohuk lakat aka ginoh kaa ginne rooci kaat haynaamal, Yalli fayya iyyaah massakaxxa cakkisitaah ginó abba haytaamak inkih ginoh yayseh.

ثُمَّ خَلَقْنَا ٱلنُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا ٱلْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا ٱلْمُضْغَةَ عِظَٰمًا فَكَسَوْنَا ٱلْعِظَٰمَ لَحْمًا ثُمَّ أَنشَأْنَٰهُ خَلْقًا ءَاخَرَ ۚ فَتَبَارَكَ ٱللَّهُ أَحْسَنُ ٱلْخَٰلِقِينَ ﴿١٤﴾

15. Tohuk lakat diggah isin sinaamey woo manoh lakat qumri siinik yamurruqe waqdi raba mara akketton.

ثُمَّ إِنَّكُم بَعْدَ ذَٰلِكَ لَمَيِّتُونَ ﴿١٥﴾

16. Tohuk lakat diggah isin Qhiyaamah ayró nuwwuk sinni magooqak cisab kee galtóh Yalli sin ugse-le.

ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ تُبْعَثُونَ ﴿١٦﴾

17. Nummah sin amol malcina qaran ginneeh, nanu ginô caagidik garcitaah hawweena mara hinnino iyye Yalli.

وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعَ طَرَآئِقَ وَمَا كُنَّا عَنِ ٱلْخَلْقِ غَٰفِلِينَ ﴿١٧﴾

18. Kaadu nanu Qaraanak lee waadol oobisneeh baaxol tet dabqisne teetit tantifiqeenimkeh, kaadu Nanu diggah tet elle hayne ikkek tet beynaah kallaamah dudda-lino.

وَأَنزَلْنَا مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءًۢ بِقَدَرٍ فَأَسْكَنَّٰهُ فِى ٱلْأَرْضِ ۖ وَإِنَّا عَلَىٰ ذَهَابٍۭ بِهِۦ لَقَٰدِرُونَ ﴿١٨﴾

19. Tokkel teetit tamiiraa (nakila kinnuk) kee qinab bustaanwa (masnoona kinnuk) siinih edde nuysubuke, kay addal maggo caxâ mixu litoonuuh kaak takmen.

فَأَنشَأْنَا لَكُم بِهِۦ جَنَّٰتٍ مِّن نَّخِيلٍ وَأَعْنَٰبٍ لَّكُمْ فِيهَا فَوَٰكِهُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿١٩﴾

20. Kaadu zaytuun deqsitta caxay tuuri-siina deqsitta qaleh derfal tawqeeh taabukey saliidiy yakme mari sukutii kee saaloh haysita kak taxmuumeeni edde siinih nuysubke.

وَشَجَرَةً تَخْرُجُ مِن طُورِ سَيْنَآءَ تَنۢبُتُ بِٱلدُّهْنِ وَصِبْغٍ لِّلْءَاكِلِينَ ﴿٢٠﴾

21. Kaadu sinaamey diggah siinih ginne lacat kas elle geytaanam liton, kay baguk xullee kee qabalak fanak yawqe canak sin nafqeeh mayisna (nafqe) kaadu wohuk kalah maggo tuxxiq (aroobaay, subaacaay…) kaat litoonuuh, cadó kaak takmen.

وَإِنَّ لَكُمْ فِى ٱلْأَنْعَٰمِ لَعِبْرَةً ۖ نُّسْقِيكُم مِّمَّا فِى بُطُونِهَا وَلَكُمْ فِيهَا مَنَٰفِعُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٢١﴾

22. Kaadu sinaamey barril gaalat quukumtaanaah badal dawaanikil quukumtan.

وَعَلَيْهَا وَعَلَى ٱلْفُلْكِ تُحْمَلُونَ ﴿٢٢﴾

23. Nummah Nabii Nuuc le marâ fanah rubneeh yi-maraw Yalla inkittoysaay dibuk kaa uqbuda kaak- sa nammeyhaytô Yalla mantuunuk isin kay digaalák mameesittaanaa? kaak kalihim taqbuden waqdi keenik iyye.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِۦ فَقَالَ يَٰقَوْمِ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُۥٓ ۚ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٢٣﴾

24. Tokkel kay marak kaxxa maray miroctih yaniy koroosite miraacisan marak iyyeh:A- Nuucuy

فَقَالَ ٱلْمَلَؤُا۟ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِن قَوْمِهِۦ مَا هَٰذَآ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُرِيدُ أَن يَتَفَضَّلَ عَلَيْكُمْ ۚ وَلَوْ شَآءَ

anu Yallih farmoyta kinniyo iyya usuk kalah tu-hinna sin innah yan seehadaytu akke waytek, usuk siinik isi yaysiiseeh abba siinik yakkem faxa numu, Yalli farmoyta neh ruubam faxinnay malaykak farmoyta neh ruubak yeneeh oobisak yen, annah yan yab nek naharsi abbobtih addal maabbinooy, num maxacco.

إِنْ هُوَ إِلَّا رَجُلٌۢ بِهِۦ جِنَّةٌ فَتَرَبَّصُوا۟ بِهِۦ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٢٥﴾

25. A-num (Nabii Nuuc kinnuk) usuk kalah tu-hinna cabboote num akke waytek, toysa isin usuk cabuk qaffootee kee hinnay edde rabe yakke waktî fanah kaah qambaala keenik iyyen.

قَالَ رَبِّ ٱنصُرْنِى بِمَا كَذَّبُونِ ﴿٢٦﴾

26. Nabii Nuuc yi-Rabbow Yi-maral yoo qokol ku-farmok ken gudduyseemil yoo dirabboyseenimih sabbatah iyye.

فَأَوْحَيْنَآ إِلَيْهِ أَنِ ٱصْنَعِ ٱلْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحْيِنَا فَإِذَا جَآءَ أَمْرُنَا وَفَارَ ٱلتَّنُّورُ فَٱسْلُكْ فِيهَا مِن كُلٍّ زَوْجَيْنِ ٱثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَن سَبَقَ عَلَيْهِ ٱلْقَوْلُ مِنْهُمْ ۖ وَلَا تُخَٰطِبْنِى فِى ٱلَّذِينَ ظَلَمُوٓا۟ ۖ إِنَّهُم مُّغْرَقُونَ ﴿٢٧﴾

27. Too waqdi Nabii Nuucul wacyi oobisne Ni-mablaay Ni-dacayriiy Ni-amriiy Ni-catoh gubaak doynik bicisa iyyaanamal, tokkel ku-marak koroosite marih digaaláh Ni-amri yamaateeh muufek lee tanfuxxuke waqdi, toysa ummaan iimiy roocilek labtii kee saytiyaay ku-buxah marak kol teemenem teetil (doynik kinnuk) culus, ku-buxah marak maxco keenik elle taturteemiy finqah raqta akke waytek, kaadu ku-marak isi nafsi koroosannut yudlume marih wadiyya yoo messerin diggah usun maggo-leet xuumume (antuxxuqume) loonuk.

فَإِذَا ٱسْتَوَيْتَ أَنتَ وَمَن مَّعَكَ عَلَى ٱلْفُلْكِ فَقُلِ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ ٱلَّذِى نَجَّىٰنَا مِنَ ٱلْقَوْمِ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٢٨﴾

28. Yalli Nabii Nuucuk koo kee kolluk yan mari doynik feerriiy, tet amol massowwu ittan waqdi, Yallay daalimiinih yan marak (koros kinnuk) nee naggoyse fayla-le ixxic.

وَقُل رَّبِّ أَنزِلْنِى مُنزَلًا مُّبَارَكًا وَأَنتَ خَيْرُ ٱلْمُنزِلِينَ ﴿٢٩﴾

29. Kaadu yi-Rabbow doynikik saay-leeh barkat-le obtimih yoo oobis, Atu aracal oobissi haytaamak kayrih yayse Rabbi kinnitok ixxic.

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ وَإِن كُنَّا لَمُبْتَلِينَ ﴿٣٠﴾

30. Diggah too Nabii Nuuc marak koroositteemit abne finqaa kee keenik yeemene marat abne naggoysiyyat Yallih farmoytit numma taceeh nummat yabtam tascasse astootiy baxxaqqa itta edde tan, Nanu ni-naqoosa umaanee kee maqaanel mokkora (yaqiyyire) mara kinnino.

ثُمَّ أَنشَأْنَا مِنۢ بَعْدِهِمْ قَرْنًا ءَاخَرِينَ ﴿٣١﴾

31. Nabii Nuuc mari finqteek lakat aka hora ginné (Qaad deqsita mara kinnuk).

فَأَرْسَلْنَا فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْهُمْ أَنِ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُۥٓ ۚ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٣٢﴾

32. Tokkel keenih yaabukeeh ken addal cateh yan farmoyta (Nabii Huud kinnuk) keenih rubne, Yalla inkittoysaay dibuk kaa uqbuda kaak-sa cakkil taqbuden Yalla mantuunuk, tokkel Yallih digaalák mameesittaanaa? kaak kalihim taqbuden waqdi keenik iyye.

وَقَالَ ٱلْمَلَأُ مِن قَوْمِهِ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَكَذَّبُوا۟ بِلِقَآءِ ٱلْءَاخِرَةِ وَأَتْرَفْنَٰهُمْ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا مَا هَٰذَآ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يَأْكُلُ مِمَّا تَأْكُلُونَ مِنْهُ وَيَشْرَبُ مِمَّا تَشْرَبُونَ ﴿٣٣﴾

33. Kaadu kay marak kaxxa maray miroctih yaniy koroositeeh akeerah angaaraw dirabboyseeh addunyâ manol hatkisne miraacisan marak A-numuy (Nabii Huud kinnuk) anu Yallih farmoyta kinniyo iyya

usuk kalah tu-hinna sin innah seehadaytuy isin kak takmeenimik yakmeeh isin kak taaqubeenimik yaaqube akke waytek iyyen.

34. Kaadu sin innah yan seehadaytih amri oggolteeniih katayteenik, toysa diggah kasaarite mari siini, sinni Yalllitte cabteeniih kaa katayteenimih sabbatah.

وَلَئِنْ أَطَعْتُم بَشَرًا مِّثْلَكُمْ إِنَّكُمْ إِذًا لَّخَاسِرُونَ ﴿٣٤﴾

35. Usuk (Nabii Huud kinnuk) Sin xagnisaa? Diggah isin rabteeniih burtaay bululte lafoofi takken waqdi sinni magooqak nuwwuk awqettoonu iyyaanamal, isin woh mannal kaak nummassaanaa? Keenik iyyen.

أَيَعِدُكُمْ أَنَّكُمْ إِذَا مِتُّمْ وَكُنتُمْ تُرَابًا وَعِظَامًا أَنَّكُم مُّخْرَجُونَ ﴿٣٥﴾

36. Xeeriih, nabam xeeri Ni-maraw isin kah xagnisimtaanam isin rabteeniik gamadal magooqak nuwwuk tawqoonu waytaanam keenik iyyen!

* هَيْهَاتَ هَيْهَاتَ لِمَا تُوعَدُونَ ﴿٣٦﴾

37. Ni-mano tu-hinna, A-addunyah mano akkewaytek, horá nek rabtaah horá nek nuwwuk raqta, kaadu nanu ugtaah yanuwwee mara hinnino rabneek gamadal iyyen.

إِنْ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ ﴿٣٧﴾

38. Ama iimaanâ fanah siinih seeca num, usuk iyyam tu-hinna Yallal dirab ginnaasitam akke waytek, kaadu nanu kaa nummaysa mara hinnino usuk iyyaamal iyyen.

إِنْ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا وَمَا نَحْنُ لَهُ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٣٨﴾

39. Nabii Huud yi-Rabbow yoo qokol ku-farmok ken gudduyseemil yoo dirabboyseenimih sabbatah iyye.

قَالَ رَبِّ انصُرْنِي بِمَا كَذَّبُونِ ﴿٣٩﴾

قَالَ عَمَّا قَلِيلٍ لَّيُصْبِحُنَّ نَٰدِمِينَ ﴿٤٠﴾

40. Kay Rabbi kaal gacisak: inni nafsil xiibita immay dago waktik wadir keenil obtu wayta digaaláh nadaamita marah maacise-lon iyye.

فَأَخَذَتْهُمُ ٱلصَّيْحَةُ بِٱلْحَقِّ فَجَعَلْنَٰهُمْ غُثَآءً ۚ فَبُعْدًا لِّلْقَوْمِ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٤١﴾

41. Edde luk Jibriil gibdi xongoloo kee caacayay cakkil keenil rubnet ken finqisne, tokkel weeqi baahe buura ken abne, tokkel daalimiinih yan maray koroosite Yalli ken finqisay isi Racmatak mayxaarah ken yayxaaray!

ثُمَّ أَنشَأْنَا مِنۢ بَعْدِهِمْ قُرُونًا ءَاخَرِينَ ﴿٤٢﴾

42. Nabii Huud mari finqiteek lakat aka horaari ginne.

مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَـْٔخِرُونَ ﴿٤٣﴾

43. Yallih farmoytit dirabbosse ummattak faxe ummataay takkay tet finqah xagne waktik mataakumaay maraqta.

ثُمَّ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا تَتْرَا ۖ كُلَّ مَا جَآءَ أُمَّةً رَّسُولُهَا كَذَّبُوهُ ۖ فَأَتْبَعْنَا بَعْضَهُم بَعْضًا وَجَعَلْنَٰهُمْ أَحَادِيثَ ۚ فَبُعْدًا لِّقَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ ﴿٤٤﴾

44. Tohuk lakat Ninni farmoytit itta kataatak rubne, ummaan ummattah tet farmoyti teetih amaatinnaanih waqdi kaa dirabbossah, tokkel garu-garu keenik katasne finqaa kee baatil, kaadu edde walalan mara ken abne keenil ciggila marah, Tokkel Yallih farmoytit nummaysewaa marah finqi yanay, Yalli isi Racmatak mayxaarah ken yayxaaray!

ثُمَّ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ وَأَخَاهُ هَٰرُونَ بِـَٔايَٰتِنَا وَسُلْطَٰنٍ مُّبِينٍ ﴿٤٥﴾

45. Tohuk lakat Nabii Muusaa kee kay toobokoyta Nabii Haaruun Ni-astootii (sagla astá kinnuk) kee baxxaqqa iyya Sumaaqal ken rubne.

إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَإِيْهِۦ فَٱسْتَكْبَرُوا۟ وَكَانُوا۟ قَوْمًا عَالِينَ ﴿٤٦﴾

46. Firqawnaa kee kay kaxxa-marâ fanah ken rubne, tokkel ken nammayal (Nabii Muusaa

kee Nabii Haaruun kinnuk) yaamineenimik kaxxa mariiniteeniih sinam yadlumeeh biyaakaah amo keenil yaxxeere mara yekken.

فَقَالُوٓاْ أَنُؤۡمِنُ لِبَشَرَيۡنِ مِثۡلِنَا وَقَوۡمُهُمَا لَنَا عَٰبِدُونَ ٤٧

47. Tokkel ninnah yan namma seehadaytuy ni-bisle nummasnaa? ken mari naqoosah innah neh Rammitak iyyen.

فَكَذَّبُوهُمَا فَكَانُواْ مِنَ ٱلۡمُهۡلَكِينَ ٤٨

48. Tokkel ken nammay (Nabii Muusaa kee Nabii Haaruun kinnuk) dirabboyseeniih, badat finqite mara yekken.

وَلَقَدۡ ءَاتَيۡنَا مُوسَى ٱلۡكِتَٰبَ لَعَلَّهُمۡ يَهۡتَدُونَ ٤٩

49. Nummah Nabii Muusah tawraat kitab necee, kay mari tirri elle iyyamkeh.

وَجَعَلۡنَا ٱبۡنَ مَرۡيَمَ وَأُمَّهُۥٓ ءَايَةٗ وَءَاوَيۡنَٰهُمَآ إِلَىٰ رَبۡوَةٖ ذَاتِ قَرَارٖ وَمَعِينٖ ٥٠

50. Kaadu maryam baxa Nabii Qiisaa kee kay ina astay Ni-dudda elle yaaxigeeni ken abneeh, baaxok fayya iyya aracay madabah missa meqey gexxa lee-lel dabqah ken hayne.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلرُّسُلُ كُلُواْ مِنَ ٱلطَّيِّبَٰتِ وَٱعۡمَلُواْ صَٰلِحًاۖ إِنِّي بِمَا تَعۡمَلُونَ عَلِيمٞ ٥١

51. Kee A-farmoytittey meqe rizqhiy calaalik yani akumaay meqe taamoomi abbaasita, diggah anu isin abba haytaanam yaaxigi kinniyooh, sin taamoomik tu-yok maqellittak keenik iyye Yalli.

وَإِنَّ هَٰذِهِۦٓ أُمَّتُكُمۡ أُمَّةٗ وَٰحِدَةٗ وَأَنَا۠ رَبُّكُمۡ فَٱتَّقُونِ ٥٢

52. Diggah tama sin diini inki diini Yi-farmoytiitow, kaadu anu sin Rabbi kinniyok sin elle amrisem abtaanaah, sin kak waaseemik waasimtaanamal yok meesita keenik iyye Yalli.

فَتَقَطَّعُوٓا۟ أَمْرَهُم بَيْنَهُمْ زُبُرًا ۖ كُلُّ حِزْبٍۭ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ ﴿٥٣﴾

53. Ummatta isi diinil itta wayteeh, baxan baxsinteeh, hortá hortá tekke, kulli butta keenik sinnih loonumut wallitaah yassokoote mara yekken cakkil yaniinim akkaluk.

فَذَرْهُمْ فِى غَمْرَتِهِمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٥٤﴾

54. Toysa Nabiyow ken (makki koros kinnuk) makoo kee ken agay-waagat edde ken cab, digaalá keenil edde obta waktî fanah.

أَيَحْسَبُونَ أَنَّمَا نُمِدُّهُم بِهِۦ مِن مَّالٍ وَبَنِينَ ﴿٥٥﴾

55. A-koros addunyal maaluu kee xaylo keenih kah naceem kayriy cakkisitaanay keenih niysissike yakkaleenii?

نُسَارِعُ لَهُمْ فِى ٱلْخَيْرَٰتِ ۚ بَل لَّا يَشْعُرُونَ ﴿٥٦﴾

56. Cagalah Kayritte keenih kah naysissikem mokkoroo kee lawsiyya, kinnih immay usun woh yaaxige maray xanga-le hinna.

إِنَّ ٱلَّذِينَ هُم مِّنْ خَشْيَةِ رَبِّهِم مُّشْفِقُونَ ﴿٥٧﴾

57. Diggah moominiin usun sinni Rabbik aban meesih gibdah bultuk (bohoy) iyyaanaah Yalli ken kak meesiiseemik cibbarsima mara kinnon.

وَٱلَّذِينَ هُم بِـَٔايَٰتِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٨﴾

58. Kaadu usun sinni Rabbih aayoota nummaysaah teetil taamita mara.

وَٱلَّذِينَ هُم بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُونَ ﴿٥٩﴾

59. Kaadu usun sinni Rabbi inkittoysaah qibaada kaah caglisaah agleyta kaat haa mara hinnon.

وَٱلَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا ءَاتَوا۟ وَّقُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ أَنَّهُمْ إِلَىٰ رَبِّهِمْ رَٰجِعُونَ ﴿٦٠﴾

60. Kaadu usun maaluk yaceenim kee meqe taamoomik abaanam sorkocobaxitte keenik Yallak meesitak aba mara, aben meqe taamoomi Yallih xaqul keenik oggolsime waytaah kay digaalák

ken naggoyse waytaamih bololuh, diggah usun Qhiyaamah ayro kaa fan cisaabah gacan waqdi.

61. Woo maray tama weeloolat weeloysime meqe taamoomih abittot yasissikeeh usun teetî fanah Qalala mara kinnon.

أُوْلَٰٓئِكَ يُسَٰرِعُونَ فِى ٱلْخَيْرَٰتِ وَهُمْ لَهَا سَٰبِقُونَ ﴿٦١﴾

62. Ni-naqoosak hebeltô nafsi usuk duude waamah kaa mamrisnaay kaal mahayna, usuk duudam akke waytek, kaadu ken taamoomi nigaril cakkit yaaba kitaabal (malayka ken taamoomi elle taktube kitab kinnuk) kutbeh taniih, usun mayandulluman.

وَلَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا ۖ وَلَدَيْنَا كِتَٰبٌ يَنطِقُ بِٱلْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٦٢﴾

63. Wonna hinnay koros sorkocobaxitte iggimaay agay-waagat tan A-Qhuraanal yaamineenimik, kaadu usun wohuk kalah maggo uma taamoomi-lon, usun tet taamite-lon Yallak naqabuu kee digaalá geyaanamkeh.

بَلْ قُلُوبُهُمْ فِى غَمْرَةٍ مِّنْ هَٰذَا وَلَهُمْ أَعْمَٰلٌ مِّن دُونِ ذَٰلِكَ هُمْ لَهَا عَٰمِلُونَ ﴿٦٣﴾

64. Keenik gaddaloolaa kee abbobtiy batritte digaaláh ken nabbixeeh ken digaalla waqdi, usun too waqdi nee wada axcuk deerisan.

حَتَّىٰٓ إِذَآ أَخَذْنَا مُتْرَفِيهِم بِٱلْعَذَابِ إِذَا هُمْ يَجْـَٔرُونَ ﴿٦٤﴾

65. Keenik iyyaanah: asaaku nee wadah madeerisinaay maboogisina, diggah isin Ni-digaalák sinni nafsi macattaanaay, sin cattam matanak.

لَا تَجْـَٔرُوا۟ ٱلْيَوْمَ ۖ إِنَّكُم مِّنَّا لَا تُنصَرُونَ ﴿٦٥﴾

66. Nummah Yi-aayoota addunyal siinil ankirriyimak sugte tet nummassaanamkeh, tokkel isin derre-derreh gacak sugten Qhuraan taabbeenimih naqabuh.

قَدْ كَانَتْ ءَايَٰتِى تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَكُنتُمْ عَلَىٰٓ أَعْقَٰبِكُمْ تَنكِصُونَ ﴿٦٦﴾

مُسْتَكْبِرِينَ بِهِۦ سَٰمِرًا تَهْجُرُونَ ﴿٦٧﴾

67. Makki mara kinnino ittaanamal iimaanak kaxxa-mariinitak sugten, bar uma yaabat walalak Qhuraan kee Nabii qaybisak xintan.

أَفَلَمْ يَدَّبَّرُوا۟ ٱلْقَوْلَ أَمْ جَآءَهُم مَّا لَمْ يَأْتِ ءَابَآءَهُمُ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿٦٨﴾

68. A-koros A-Qhuraan maxco macubbussaa! Kay numma yaaxigeenimkeh, hinnak iimaanak ken waassem keenik naharsi abbobtih amaate waytem keenih temeeteemih sabbataa? Diinii kee madqooqik.

أَمْ لَمْ يَعْرِفُوا۟ رَسُولَهُمْ فَهُمْ لَهُۥ مُنكِرُونَ ﴿٦٩﴾

69. Hinnak cakki katayyuk ken waassam ken farmoyti Mucammad kinni num aaxige waanannaa usun kay amri kah cinaanaah kaa kah yangaddeenim.

أَمْ يَقُولُونَ بِهِۦ جِنَّةٌۢ ۚ بَلْ جَآءَهُم بِٱلْحَقِّ وَأَكْثَرُهُمْ لِلْحَقِّ كَٰرِهُونَ ﴿٧٠﴾

70. Hinnak cabuliy cabu-le kaak iyyaanaa? Wonna hinnay usuk cakki diini-luk keenih yemeeteeh, keenik maggo mari cakki niqbah.

وَلَوِ ٱتَّبَعَ ٱلْحَقُّ أَهْوَآءَهُمْ لَفَسَدَتِ ٱلسَّمَٰوَٰتُ وَٱلْأَرْضُ وَمَن فِيهِنَّ ۚ بَلْ أَتَيْنَٰهُم بِذِكْرِهِمْ فَهُمْ عَن ذِكْرِهِم مُّعْرِضُونَ ﴿٧١﴾

71. Yalli ken nafsih fayxiixa kataataah wohuk tu-keenih madaqak suginnay, Qaranwaa kee baaxooy ken nammayih fanal tanim bayak ten, wonna hinnay ken nabnaay ken sharaf edde yanim keenih bahne (Qhuraan kinnuk) tokkel usun woo Qhuraanat derre caban.

أَمْ تَسْـَٔلُهُمْ خَرْجًا فَخَرَاجُ رَبِّكَ خَيْرٌ ۖ وَهُوَ خَيْرُ ٱلرَّٰزِقِينَ ﴿٧٢﴾

72. Hinnak Nabiyow Aamine ken kaltam atu diinih keenit abta seecol galtó ken essertaamaa?atu woh mabta ku-Rabbih xaqul koh tan galtoo kee rizqhi kayrih aysuk koh raaqa, kaadu usuk rizqhi acuwwa haytaamak inkih kayrih aysuk raaqa Rabbi kinni.

73. Kaadu Nabiyow atu diggah massale gitâ fanah ken secta (islaam diini kinnuk).

وَإِنَّكَ لَتَدْعُوهُمْ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٧٣﴾

74. Kaadu diggah akeeral Qhiyaamah ayro ugut kee cisab yanim nummaysewaa mari diini gitay massoowak daggaaweh.

وَإِنَّ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱلْءَاخِرَةِ عَنِ ٱلصِّرَٰطِ لَنَٰكِبُونَ ﴿٧٤﴾

75. Ama koros keenih Racmatneeh, qabar kee qululuk keenil tanim fayya keenik hayinninoy koroosannuu kee sinni caddok taturut amo ayxeerak yenen badit kee agay-waagat anuk.

* وَلَوْ رَحِمْنَٰهُمْ وَكَشَفْنَا مَا بِهِم مِّن ضُرٍّ لَّلَجُّوا۟ فِى طُغْيَٰنِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿٧٥﴾

76. Kaadu nummah digaalah ken nibbixeeh, ken mokkorrek, tokkel usun sinni Rabbih Rammitaah kaat xaaqima mara makkinnon.

وَلَقَدْ أَخَذْنَٰهُم بِٱلْعَذَابِ فَمَا ٱسْتَكَانُوا۟ لِرَبِّهِمْ وَمَا يَتَضَرَّعُونَ ﴿٧٦﴾

77. Akeeral gibdi digaala-le afa keenil fakna waqdi usun too waqdi ummaan kayrik inkih yabboodeenih.

حَتَّىٰٓ إِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا ذَا عَذَابٍ شَدِيدٍ إِذَا هُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ ﴿٧٧﴾

78. Usuk Yalla kinni aytiitaa kee intiitaay sorkocobaxitte siinih gintem, isin aniqmatal Yalla faatittaanam siinik dagoh.

وَهُوَ ٱلَّذِىٓ أَنشَأَ لَكُمُ ٱلسَّمْعَ وَٱلْأَبْصَٰرَ وَٱلْأَفْـِٔدَةَ ۖ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿٧٨﴾

79. Kaadu Yalla kinni sinaamey baaxô bagul sin gintem, kaadu rabteeniik gamadal kaâ fanah maagowtan cisab kee galtoh.

وَهُوَ ٱلَّذِى ذَرَأَكُمْ فِى ٱلْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٧٩﴾

80. Kaadu Yalla kinni suge waytik sin gintaah sin taynuwweeh sin qiddam, kaadu bar kee laqo ittal abta ciggiiliyya usuk leeh kay taama kinnik isin amahal makaskassowtaanaa ?

وَهُوَ ٱلَّذِى يُحْىِۦ وَيُمِيتُ وَلَهُ ٱخْتِلَٰفُ ٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٨٠﴾

بَلْ قَالُوا۟ مِثْلَ مَا قَالَ ٱلْأَوَّلُونَ ﴿٨١﴾

81. Kinnih immay ama koros rabak wadir mano tanim manummaysinnaay, naharsi koros kah itte innah itte.

قَالُوٓا۟ أَءِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَٰمًا أَءِنَّا لَمَبْعُوثُونَ ﴿٨٢﴾

82. Rabneeh burtaay, lafoofi nakke waqdi, diggah nanu nammeyhaak nanuwweeh ugtennoo iyyen.

لَقَدْ وُعِدْنَا نَحْنُ وَءَابَآؤُنَا هَٰذَا مِن قَبْلُ إِنْ هَٰذَآ إِلَّآ أَسَٰطِيرُ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿٨٣﴾

83. Nummah nee kee ni-abbobti amahah dumaak xagnisimne, amah tu-hinna naharsi marih diroobaa kee hayyayyoona akke waytek iyyen.

قُل لِّمَنِ ٱلْأَرْضُ وَمَن فِيهَآ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٨٤﴾

84. Nabiyow baaxoo kee teetil tanim iyyi leeh iyyi gineeh Yaaxige mara tekkeenik keenik ixxic.

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ ۚ قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٨٥﴾

85. Yalli tet gineeh, is Yallih iimi axcelon, toysa Yalli rabak sarra sin ugusuwaamih duddalem makassittaanaa? Keenik ixxic.

قُلْ مَن رَّبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ ٱلسَّبْعِ وَرَبُّ ٱلْعَرْشِ ٱلْعَظِيمِ ﴿٨٦﴾

86. Nabiyow malcina Qaraanih Rabbi miyyaay? Kaxxa Qarshih Rabbi miyyaay? keenik ixxic.

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ ۚ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٨٧﴾

87. Yalli ken gineeh, usun Yallih iimi axcelon, toysa Yallih digaalák mameesittaanaa? Kaak kalihim taqbuden waqdi keenik ixxic.

قُلْ مَنۢ بِيَدِهِۦ مَلَكُوتُ كُلِّ شَىْءٍ وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٨٨﴾

88. Nabiyow ummaanimih reeda iyyi leeh? Ummaanimih kadnooni iyyin gabat taniih?Kaadu usuk (Yalla kinnuk) wadu faxxam wadaah, Usuk digaalá kah faxa mara kaak waddaah cattam matan, woh yaaxige mara tekkeenik keenik ixxic.

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ ۚ قُلْ فَأَنَّىٰ تُسْحَرُونَ ﴿٨٩﴾

89. Usun kol gacisak:Reeda inkih Yallih iimi axce-lon, toysa Yalla

inkittossaanaah taqbudeenimik mannal daggawtaanaa makkottaanaa? kaak kalihim taqbuden waqdi baab abeyni baab siinil abeh innah keenik ixxicx.

بَلْ أَتَيْنَٰهُم بِٱلْحَقِّ وَإِنَّهُمْ لَكَٰذِبُونَ ﴿٩٠﴾

90. Wonna hinnay Qhuraan cakkil keenih bahne, kaadu diggah usun dirableela Yallat agleyta haanam kee Rabi lakat ugut yanim yangaddeenimil.

مَا ٱتَّخَذَ ٱللَّهُ مِن وَلَدٍ وَمَا كَانَ مَعَهُۥ مِنْ إِلَٰهٍ ۚ إِذًا لَّذَهَبَ كُلُّ إِلَٰهٍۭ بِمَا خَلَقَ وَلَعَلَا بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ ۚ سُبْحَٰنَ ٱللَّهِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٩١﴾

91. Yalli hebeltô baxa isi nafsih mahaysitinnaay, kaadu kalah qibaadá cakkisita Yalli kaâ luk mayan, aka Yalli kaâ luk suginnay, toysa kulli Yalli isi ginó haysitak yeneeh, gari-garu keenik korisak yeneeh, aamuk yenen addunyah amoytiitih innah, Yalli koros kaa edde weelossu haytaamak saytunnooweh.

عَٰلِمِ ٱلْغَيْبِ وَٱلشَّهَٰدَةِ فَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٩٢﴾

92. Yalli isi ginók qellittam kee tambulleem inkih yaaxigi kinni, tokkel Yalli agleh kaat hayya haanamak fayya iyyeeh, saytunnooweh.

قُل رَّبِّ إِمَّا تُرِيَنِّى مَا يُوعَدُونَ ﴿٩٣﴾

93. Ixxic Nabiyow:yi-Rabbow ama koros addunyal digaalák kah xagnisimtem yoo taybullu waytek, keenî luk yoo mafinqisin.

رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِى فِى ٱلْقَوْمِ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٩٤﴾

94. Toysa Yi-Rabbow daalimiinih yan maray finqitê loowot yoo mahaysin.

وَإِنَّا عَلَىٰٓ أَن نُّرِيَكَ مَا نَعِدُهُمْ لَقَٰدِرُونَ ﴿٩٥﴾

95. Kaadu Nabiyow nanu diggah digaalák ken kah xagnisnem koo naybulleemih dudda-lino.

ٱدۡفَعۡ بِٱلَّتِي هِيَ أَحۡسَنُ ٱلسَّيِّئَةَۚ نَحۡنُ أَعۡلَمُ بِمَا يَصِفُونَ ﴿٩٦﴾

96. Nabiyow ku-naqboytit umam kol bahtek ken umaane maqaaney aysuk raqtat gutuqaay ken umaanel ken makataatin, nanu usun dirab kee anqasay kol abaana Naaxigehik.

وَقُل رَّبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنۡ هَمَزَٰتِ ٱلشَّيَٰطِينِ ﴿٩٧﴾

97. Kaadu Nabiyow yi-Rabbow sheetoonâ waswasak Koo maggansita ixxic.

وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَن يَحۡضُرُونِ ﴿٩٨﴾

98. Kaadu yi-Rabbow sheetoona yi -caagidit yolluk martaah Yolluk tangaleemik koo maggansita ixxic.

حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءَ أَحَدَهُمُ ٱلۡمَوۡتُ قَالَ رَبِّ ٱرۡجِعُونِ ﴿٩٩﴾

99. Korosuk numuk teynah Rabi yamaate waqdi yi-Rabbow addunyâ fanah yoo gacis iyya nadaamitak.

لَعَلِّيٓ أَعۡمَلُ صَٰلِحٗا فِيمَا تَرَكۡتُۚ كَلَّآۚ إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَآئِلُهَاۖ وَمِن وَرَآئِهِم بَرۡزَخٌ إِلَىٰ يَوۡمِ يُبۡعَثُونَ ﴿١٠٠﴾

100. Iimaan kee meqe taamay addunyal cabeeh bayse abamkeh yoo gacis iyya, aleey addunyâ fanih madaara matan, diggah is Qangaray usuk edde yaabay tu-kaah xiqe wayta kinni, kaadu keenik foocal reebuy addunyah gacaanamak ken waasa yan edde ugsumoonu waan ayrô (Qhiyaamah ayrò kinnuk) fanah kaal elle sugaanaah.

فَإِذَا نُفِخَ فِي ٱلصُّورِ فَلَآ أَنسَابَ بَيۡنَهُمۡ يَوۡمَئِذٖ وَلَا يَتَسَآءَلُونَ ﴿١٠١﴾

101. Baantá fuxsumta waqdi (Qhiyaamah ayró kinnuk), toysa too ayro ken fanat Ramaddiini maraaqaay, mariiy mara keenik messera ken geya gibdaabinih sabbatah.

فَمَن ثَقُلَتۡ مَوَٰزِينُهُۥ فَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡمُفۡلِحُونَ ﴿١٠٢﴾

102. Maqaane kak temeggeeh, meqe taamah miidaan kak yiqilsee mari cisab keenik aban waqdi, toysa

woo mari usun Jannatal yoffoofe mara (limaye mara) kinnon.

وَمَنْ خَفَّتْ مَوَٰزِينُهُۥ فَأُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ خَسِرُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ فِى جَهَنَّمَ خَٰلِدُونَ ﴿١٠٣﴾

103. Kaadu meqe taamah miidaan kak daggooweeh, uma taamah miidaan kak yiqilsee mari, toysa woo mari sinni nafsi finqiseeh kasaarise maray Jahannam giráh addal waara kinnon.

تَلْفَحُ وُجُوهَهُمُ ٱلنَّارُ وَهُمْ فِيهَا كَٰلِحُونَ ﴿١٠٤﴾

104. Ken foocitte gira carrissaah, usun tet addal foocitte cibbihaanaah gira carrisse arroobuk moddin keenik amballuk Raqqa iyya.

أَلَمْ تَكُنْ ءَايَٰتِى تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَكُنتُم بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿١٠٥﴾

105. Yalli keenik iyyah: Yi-Qhuraanih aayoota addunyal siinil ankirriyimak masuginnaa? tokkel isin tet dirabboysak sugteenik.

قَالُوا۟ رَبَّنَا غَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَكُنَّا قَوْمًا ضَآلِّينَ ﴿١٠٦﴾

106. Ni-Rabbow ni-umaanee kee ni-nafsi fayxi nek teyseeh, addunyal cakki gitak makkoote marah sugne iyyan.

رَبَّنَآ أَخْرِجْنَا مِنْهَا فَإِنْ عُدْنَا فَإِنَّا ظَٰلِمُونَ ﴿١٠٧﴾

107. Ni-Rabbow girak nee eyyeeqaay, addunyâ fanah nee gacis, tokkel nanu koroosannuu kee umaaneh gacnek, toysa nanu diggah ninni nafsi koroosannut yudlume mara akkennok iyyan.

قَالَ ٱخْسَـُٔوا۟ فِيهَا وَلَا تُكَلِّمُونِ ﴿١٠٨﴾

108. Dira! Tet addal (gira kinnuk) daffeyaay, Yol luk mayaabina keenik iyya Yalli.

إِنَّهُۥ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْ عِبَادِى يَقُولُونَ رَبَّنَآ ءَامَنَّا فَٱغْفِرْ لَنَا وَٱرْحَمْنَا وَأَنتَ خَيْرُ ٱلرَّٰحِمِينَ ﴿١٠٩﴾

109. Diggah yi-naqoosak Buttay moominiinih tani Ni-Rabbow neemenehik dambi neh cabaay, neh Racmat atu Racmatta leemik inkih Racmattah yayse Rabbi kinnitok axcuk sugte.

فَٱتَّخَذْتُمُوهُمْ سِخْرِيًّا حَتَّىٰٓ أَنسَوْكُمْ ذِكْرِى وَكُنتُم مِّنْهُمْ تَضْحَكُونَ ﴿١١٠﴾

110. Tokkel isin anqasah ken (moominiin kinnuk) haysitten, keenil abtan anqasat gabxitten Yallih cusiyya hawwenni haytaanam fanah, sinni koroosannut edde Raqteeniih addunyal anqsah keenil asaaluk sugten.

إِنِّى جَزَيْتُهُمُ ٱلْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوٓا۟ أَنَّهُمْ هُمُ ٱلْفَآئِزُونَ ﴿١١١﴾

111. Diggah asaaku Anu Yi-naqoosak tama teemene butta jannatal ken galta, sin adaa kee Yallih taaqatal yisbireenimih sabbatah, diggah usun Jannatal yaffoofe mara (limaye mara) yekken.

قَٰلَ كَمْ لَبِثْتُمْ فِى ٱلْأَرْضِ عَدَدَ سِنِينَ ﴿١١٢﴾

112. Korosuk girah addal yanin waqdi, Addunyal Baaxô Bagul liggiditteh ixxuk magide sugteeniih keenik axcuk ken essera Yalli.

قَالُوا۟ لَبِثْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ فَسْـَٔلِ ٱلْعَآدِّينَ ﴿١١٣﴾

113. Meesiiy digaalâ gibdah sabbatah ayrooy, hinnay ayrók garab sugnek alsittee kee ayroorâ loowo diggi haa mara esser iyyan.

قَٰلَ إِن لَّبِثْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا لَّوْ أَنَّكُمْ كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١١٤﴾

114. Isin Addunyal tu-masuginniton dago wakti akke waytek, addunyal sugteenih gide Yallih taaqatal asbirinnitoonuy jannatal affoofak tenen, diggah isin woh yaaxige marah suginnitoonuy keenik iyye Yalli.

أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَٰكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ ﴿١١٥﴾

115. Sinaamey cagalah digir kee cantalbakah sin ginnem tekkeleenii? Kaadu diggah isin Nee fan aduure waytaanaah gacsime waytaanam tekkeleenii cisab kee galtoh akeeral.

فَتَعَٰلَى ٱللَّهُ ٱلْمَلِكُ ٱلْحَقُّ ۖ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ ٱلْعَرْشِ ٱلْكَرِيمِ ﴿١١٦﴾

116. Yalli fayya iyyeeh saytunnooweh, usuk cakki amoyta kinni tu digirih ginaamak, Kaak sa qibaadá cakkisita Yalli mayan, meqe Qarshiy nabâ Rabbi kinni.

وَمَن يَدْعُ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَ لَا بُرْهَٰنَ لَهُۥ بِهِۦ فَإِنَّمَا حِسَابُهُۥ عِندَ رَبِّهِۦٓ ۚ إِنَّهُۥ لَا يُفْلِحُ ٱلْكَٰفِرُونَ ﴿١١٧﴾

117. Yallâ luk aka Yalla yaqbude num aka Yalli Qibaada cakkisitaamih sumaq mali, toysa cagalah kay uma taamah galtó kay Rabbih xaqul tan akeeral, diggah koroosite mari affaf mali Qhiyaamah ayró.

وَقُل رَّبِّ ٱغْفِرْ وَٱرْحَمْ وَأَنتَ خَيْرُ ٱلرَّٰحِمِينَ ﴿١١٨﴾

118. Nabiyow:Yi-Rabbow dambi yoh cabaay yoh Racmat, kaadu Atu Racmatta leemik Racmattah yayse Rabbi kinnitok ixxic.

SUURAT AN-NUUR

Madiinal Obte, 64 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

سُورَةٌ أَنزَلْنَٰهَا وَفَرَضْنَٰهَا وَأَنزَلْنَا فِيهَآ ءَايَٰتٍۭ بَيِّنَٰتٍ لَّعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿١﴾

1. Ah Qhuraanak kaxxa suuraay tet oobisneeh, tet addal tan madqooqil taamitaanam waajib abne, Kaadu tet addal baxxaqqa itta astootiy cakki gita tascasse oobisne, moominiiney tet addal tan madqooqi kassittaanaah elle taamittaanamkeh.

ٱلزَّانِيَةُ وَٱلزَّانِى فَٱجْلِدُوا۟ كُلَّ وَٰحِدٍ مِّنْهُمَا مِاْئَةَ جَلْدَةٍ ۖ وَلَا تَأْخُذْكُم بِهِمَا رَأْفَةٌ فِى دِينِ ٱللَّهِ إِن كُنتُمْ تُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ ۖ وَلْيَشْهَدْ عَذَابَهُمَا طَآئِفَةٌ مِّنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٢﴾

2. Dalweynaa kee dalweynak ken nammayak kulli tii keenik bool adda keetalat agura (digbewee nammay kinnuk) Ken nammayah allaaqal kee xuwaw sin geewaay moominiiney, Yallih madqá keenil soolissaanamal, Yallaa kee ellecaboh ayròl yaamine mara tekkeenik, Kaadu ken nammayat aban digaalat moominiinik hortá edde martay.

ٱلزَّانِى لَا يَنكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً وَٱلزَّانِيَةُ لَا يَنكِحُهَآ إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ ۚ وَحُرِّمَ ذَٰلِكَ عَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٣﴾

3. Dalweynay dalwa calalsite rihme waay kay innah dalwa calalsitte dalweyná akkee kee Yallat agleyta hayta barra tekkeh akke waytek, kaadu dalweynáy dalwa calalsitte tet innah yan dalweyna akkee kee Yallat agleyta haa num yekkeh akke waytek tet rihmise waay, toh moominiinil carammowteh dalweynaa kee dalweynák toobat geytimmi iyyam fan dalwak.

وَٱلَّذِينَ يَرْمُونَ ٱلْمُحْصَنَٰتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا۟ بِأَرْبَعَةِ شُهَدَآءَ فَٱجْلِدُوهُمْ ثَمَٰنِينَ جَلْدَةً وَلَا تَقْبَلُوا۟ لَهُمْ شَهَٰدَةً أَبَدًا ۚ وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْفَٰسِقُونَ ﴿٤﴾

4. Dalwak yexxeere agabul dalwa haa mari, tohuk lakat wohul affara num sumaaqah baahe weenik, toysa bacra tabanih adda keetalat ken aguraay sumaq inkinnah numuk keenik moggolina, kaadu woo mari usun Yallih amrik tawqo kinnon.

إِلَّا ٱلَّذِينَ تَابُوا۟ مِنۢ بَعْدِ ذَٰلِكَ وَأَصْلَحُوا۟ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥﴾

5. Wohuk wadir yotoobeeh, sinni taama yessemeqqe mari koh raaqay immay, diggah Yalli woo marah dambi cabti-li, xuwaw-li kinni.

وَٱلَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَٰجَهُمْ وَلَمْ يَكُن لَّهُمْ شُهَدَآءُ إِلَّآ أَنفُسُهُمْ فَشَهَٰدَةُ أَحَدِهِمْ أَرْبَعُ شَهَٰدَٰتٍۭ بِٱللَّهِ ۙ إِنَّهُۥ لَمِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿٦﴾

6. Seehadak Sinni agabul dalwa haa mari sinni nafsik-sa sumaq mara aalleweenik, toysa keenik numuk teyni sumaq affara adda isi barra dalwa abah yubleemil Yalli yoh sumaaqita axcuk xiibitaama, diggah usuk teetil haamal numma yacee marih num kinniimil.

وَٱلْخَٰمِسَةُ أَنَّ لَعْنَتَ ٱللَّهِ عَلَيْهِ إِن كَانَ مِنَ ٱلْكَٰذِبِينَ ﴿٧﴾

7. Kaadu konoyhaytô sumaaqah, diggah dalwak teetil haamal dirableelâ num ekkek Yalli isi Racmatak yoo yayxaaray axcuk xiibitaama.

وَيَدْرَؤُا۟ عَنْهَا ٱلْعَذَابَ أَن تَشْهَدَ أَرْبَعَ شَهَٰدَٰتٍۭ بِٱللَّهِ ۙ إِنَّهُۥ لَمِنَ ٱلْكَٰذِبِينَ ﴿٨﴾

8. Kaadu baqli is abteh tan dalwah teetil abeh yan sumaaqak tet tibbixe digaalá teetik gutuqtam affara adda Yalli yoh sumaaqita axcuk xiibittaama, diggah usuk dirab yacee marih num kinniimil teetil haa dalwal.

وَٱلْخَٰمِسَةَ أَنَّ غَضَبَ ٱللَّهِ عَلَيْهَآ إِن كَانَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿٩﴾

9. Kaadu konoyhaytô sumaaqah diggah usuk dalwak yol haamal numma yacee marih num yekkek, Yallih naqbi yol yanay axcuk xiibittaama.

وَلَوْلَا فَضْلُ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُۥ وَأَنَّ ٱللَّهَ تَوَّابٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾

10. Kaadu moominiiney Yallih muxxoo kee kay Racmat siinil aneewannay, siinih hee madqal digaala siinit aysassakuk yen, kaadu diggah Yalli isi naqoosak yatoobe marak toobat oggolaah, heeh yan madqal Naggaara.

إِنَّ ٱلَّذِينَ جَآءُو بِٱلْإِفْكِ عُصْبَةٌ مِّنكُمْ ۚ لَا تَحْسَبُوهُ شَرًّا لَّكُم ۖ بَلْ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ ۚ لِكُلِّ ٱمْرِئٍ مِّنْهُم مَّا ٱكْتَسَبَ مِنَ ٱلْإِثْمِ ۚ وَٱلَّذِى تَوَلَّىٰ كِبْرَهُۥ مِنْهُمْ لَهُۥ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١١﴾

11. Diggah moominiiney diraabâ gaca dirab ererih baahe mari, moominiiney siinik horta kinni, (Nabii buxah-ina Qeyshal diraabah dalwá heenim kinnuk) moominiiney (Nabii buxah maraw) siinil haanam siinih umaane makkalina, is siinih meqeh ikkal addunyaay akeeral, Qeysha diraabah yeerre marak kulli num keenik dambik abiteeh, orbisitem-le, Keenik kaxxam kak yussukuqqeeh, edde giirise num kaxxa digaala-le akeeral.

لَّوْلَآ إِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ ٱلْمُؤْمِنُونَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتُ بِأَنفُسِهِمْ خَيْرًا وَقَالُوا۟ هَٰذَآ إِفْكٌ مُّبِينٌ ﴿١٢﴾

12. Lab-moominiin kee say-moominiinik mariiy mara siinik kayrih macah dareemewee, woo dirab toobben waqdi, kayrih tet dareemaanam Qeysha cakkisitak tenek, kaadu ah baxxaqqa-le diraabay Nabii buxah-ina Qeyshal heeni macah axceweenii?

لَّوْلَا جَآءُو عَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شُهَدَآءَ ۚ فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا۟ بِٱلشُّهَدَآءِ فَأُو۟لَٰٓئِكَ عِندَ ٱللَّهِ هُمُ ٱلْكَٰذِبُونَ ﴿١٣﴾

13. Woo dirableela Nabii buxah ina Qeyshal hayteemil affara num sumaq macah baahe wayteeh? Tokkel usun wohul sumaq mara baahe weenik, toysa woo mari usun dirableela Yallih xaqul.

وَلَوْلَا فَضْلُ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُۥ فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةِ لَمَسَّكُمْ فِى مَآ أَفَضْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٤﴾

14. Kaadu addunyaa kee akeeral Yallih muxxoo kee kay Racmat siinil aneewannay diraabah edde giirissen yaabal kaxxa digaalá sin xagak ten.

15. Dirab mariiy mari arrabak gabbaaqak ixxiga kak aalle waytaanam sinni afak tayyaaqeeniih ittan waqdi, isin xabcinim kaak takkaleeniih usuk Yallih xaqul dambih nabuk Raaqa.

إِذْ تَلَقَّوْنَهُۥ بِأَلْسِنَتِكُمْ وَتَقُولُونَ بِأَفْوَٰهِكُم مَّا لَيْسَ لَكُم بِهِۦ عِلْمٌ وَتَحْسَبُونَهُۥ هَيِّنًا وَهُوَ عِندَ ٱللَّهِ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾

16. Kaadu moominiiney woh toobben waqdi, A-diraabat yabnam neh maxiqta macah Axce wayteenii, Ni-Rabbow atu saytunnitoh Nabii buxah-ina Qeyshal haanamak, ah kaxxa ereriiy dambi kak Naba Nabii buxah inaytay saytuni celtam hinna.

وَلَوْلَآ إِذْ سَمِعْتُمُوهُ قُلْتُم مَّا يَكُونُ لَنَآ أَن نَّتَكَلَّمَ بِهَٰذَا سُبْحَٰنَكَ هَٰذَا بُهْتَٰنٌ عَظِيمٌ ﴿١٦﴾

17. Yalli sin kassiisaah sin waasah moominiiney, inkinnah amannah tan taamat (uma dareemuu kee dirab kinnuk) qagittaanamak, Nummah Yallal yeemene mara tekkeenik.

يَعِظُكُمُ ٱللَّهُ أَن تَعُودُوا۟ لِمِثْلِهِۦٓ أَبَدًا إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١٧﴾

18. Kaadu Yalli sharqi madqooqii kee kassit edde yan astooti baxxaqqa siinih haa, Yalli yaaxigi Naggaara.

وَيُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمُ ٱلْءَايَٰتِ ۚ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٨﴾

19. Diggah qaxumaane-le yaabittee kee taamoomi (dalwaa kee dalwa Sinaamal haanam kinnuk) yeemene marih addal fixixxam yakcine mari addunyaa kee akeeral qansarissa diggalá lon, Yalli yaaxigeeh isin mataaxigan.

إِنَّ ٱلَّذِينَ يُحِبُّونَ أَن تَشِيعَ ٱلْفَٰحِشَةُ فِى ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةِ ۚ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٩﴾

20. Kaadu Yallih muxxóo kee kay Racmat sin amol aneewannay sin digaalak yen, kaadu diggah Yalli xuwawli nacrorli kinni.

وَلَوْلَا فَضْلُ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُۥ وَأَنَّ ٱللَّهَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٠﴾

21. Yeemene maraw!sheetan maaqattootii kee gititte makataatina usuk siinik naqboytak,

۞ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَتَّبِعُوا۟ خُطُوَٰتِ ٱلشَّيْطَٰنِ ۚ وَمَن يَتَّبِعْ خُطُوَٰتِ ٱلشَّيْطَٰنِ فَإِنَّهُۥ

kaadu sheetanti maaqattootii kee gititte kataate mari, toysa diggah usuk (sheetan kinnuk) elle amrisam qaxuma taamaa kee ceelewayto, kaadu Yallih muxxóo kee kay Racmat sin amol aneewannay inkinnah hebeltô num siinik saytunnoowak mananna abe dambik, kinnih immay Yalli dambik isih faxa mara saytunnoysa isi naqoosak, Yalli sin maxcoocá yaabbi, sin taamoomi yaaxigi.

يَأْمُرُ بِٱلْفَحْشَآءِ وَٱلْمُنكَرِ ۚ وَلَوْلَا فَضْلُ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُۥ مَا زَكَىٰ مِنكُم مِّنْ أَحَدٍ أَبَدًا وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ يُزَكِّى مَن يَشَآءُ ۗ وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢١﴾

22. Kaadu diini muxxóo kee maali muxxó-le mari siinik xiibitewaay, mare-le maraa kee tudagoytiitiiy, Yallih gitih sabbatah dabbaye marah maaluk keenih acuwak sugeenim keenih aceewoonuwaanamal xiibite woonay usun baahen dambih sabbatah, kaadu usun umaanek abeenimik qafu keenih aboonay, baaheenim keenih caboonay ken elle digaalewoonay moominiiney Yalli dambi siinih cabam makicintoonuu? Yalli isi Naqoosah dambi cabtili keenih xuwawli kinnik.

وَلَا يَأْتَلِ أُو۟لُوا۟ ٱلْفَضْلِ مِنكُمْ وَٱلسَّعَةِ أَن يُؤْتُوٓا۟ أُو۟لِى ٱلْقُرْبَىٰ وَٱلْمَسَٰكِينَ وَٱلْمُهَٰجِرِينَ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ ۖ وَلْيَعْفُوا۟ وَلْيَصْفَحُوٓا۟ ۗ أَلَا تُحِبُّونَ أَن يَغْفِرَ ٱللَّهُ لَكُمْ ۗ وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٢﴾

23. Diggah say-moominiiniy dalwak texxeerey wohuk garcit tanil dalwa haa mari, addunyaay akeeral abbarsimeeniih, Yallih Racmatak yexxeereenih, kaadu akeeral kaxxa digaalá lon.

إِنَّ ٱلَّذِينَ يَرْمُونَ ٱلْمُحْصَنَٰتِ ٱلْغَٰفِلَٰتِ ٱلْمُؤْمِنَٰتِ لُعِنُوا۟ فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٢٣﴾

24. Woo digaalá ken geytam Qhiyaamah ayró, ken arroobuuy, ken gaboobii kee ken ibitte keenil

يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ أَلْسِنَتُهُمْ وَأَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُم بِمَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾

sumaaqitta ayro abak sugeeniih, axcuk sugeenimil.

25. Too ayró Yalli aben taamal ken galtó dudda luk keenih yacee cakkil, kaadu too waqdi diggah Yalli usuk cakki Yallay amri kak baxxaqqa-le kinnim yaaxigeenih.

يَوْمَئِذٍ يُوَفِّيهِمُ ٱللَّهُ دِينَهُمُ ٱلْحَقَّ وَيَعْلَمُونَ أَنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْحَقُّ ٱلْمُبِينُ ﴿٢٥﴾

26. Agabuk uma agabi uma labhah iimiiy, labhak uma labha uma agabih iimi, kaadu agabuk meqe agbi meqe labhah iimiiy, labhak meqe labha meqe agabih iimi, woo meqe mari uma mari keenil haah keenik iyyaamak saytunnooweenih, usun dambi cabtii kee meqe Rizqhi (quusi) lon Jannatal.

ٱلْخَبِيثَٰتُ لِلْخَبِيثِينَ وَٱلْخَبِيثُونَ لِلْخَبِيثَٰتِ ۖ وَٱلطَّيِّبَٰتُ لِلطَّيِّبِينَ وَٱلطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَٰتِ ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ مُبَرَّءُونَ مِمَّا يَقُولُونَ ۖ لَهُم مَّغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٢٦﴾

27. Yeemene maraw! isin sin Qarwa akkewayta Qarwa maculina, idini esserriiy, qarwa-le marah Salaamat abba haytaanam fanah, toh abtaanam maqaaneh siinih tayseh, Yallih amri kassita mara takkeenî gidah.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَدْخُلُوا۟ بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّىٰ تَسْتَأْنِسُوا۟ وَتُسَلِّمُوا۟ عَلَىٰٓ أَهْلِهَا ۚ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٢٧﴾

28. Tokkel isin Qarwah addal num geewayteenik, toysa tet maculina culimih idini siinih acuwwu haanam fanah, kaadu gaca siinik iyyeenik, toysa manqabinay gaca, woo gacim sin nafsih saytunaaneh yaysehik, Yalli isin abbahaytaanam yaaxigi kinni.

فَإِن لَّمْ تَجِدُوا۟ فِيهَآ أَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا حَتَّىٰ يُؤْذَنَ لَكُمْ ۖ وَإِن قِيلَ لَكُمُ ٱرْجِعُوا۟ فَٱرْجِعُوا۟ ۖ هُوَ أَزْكَىٰ لَكُمْ ۚ وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٢٨﴾

29. Dambi siinil mali dabqah elle aneewaan Qarway tuxxiq kee caagid siinik elle yani idini maliinoh cultaanam, Yalli taybulleenim kee sinni nafsit qellissi haytaanam yaaxigeh.

لَّيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَن تَدْخُلُوا۟ بُيُوتًا غَيْرَ مَسْكُونَةٍ فِيهَا مَتَٰعٌ لَّكُمْ ۚ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ ﴿٢٩﴾

قُل لِّلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا۟ مِنْ أَبْصَـٰرِهِمْ
وَيَحْفَظُوا۟ فُرُوجَهُمْ ۚ ذَٰلِكَ أَزْكَىٰ لَهُمْ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ
خَبِيرٌۢ بِمَا يَصْنَعُونَ ﴿٣٠﴾

30. Nabiyow: lab-moominiinik sinni intiita Ramma haysaay, sinni Sambooba dalwak dacrisa keenik ixxic, toh ken nafsih saytunaaneh aysuk Raqtak, diggah Yalli abba haanamak adda yaaxigi kinni.

وَقُل لِّلْمُؤْمِنَـٰتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَـٰرِهِنَّ
وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ
إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا ۖ وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ
جُيُوبِهِنَّ ۖ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ
أَوْ ءَابَآئِهِنَّ أَوْ ءَابَآءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ أَبْنَآئِهِنَّ
أَوْ أَبْنَآءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ إِخْوَٰنِهِنَّ أَوْ بَنِىٓ إِخْوَٰنِهِنَّ
أَوْ بَنِىٓ أَخَوَٰتِهِنَّ أَوْ نِسَآئِهِنَّ أَوْ مَا مَلَكَتْ
أَيْمَـٰنُهُنَّ أَوِ ٱلتَّـٰبِعِينَ غَيْرِ أُو۟لِى ٱلْإِرْبَةِ مِنَ
ٱلرِّجَالِ أَوِ ٱلطِّفْلِ ٱلَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا۟ عَلَىٰ
عَوْرَٰتِ ٱلنِّسَآءِ ۖ وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ
مَا يُخْفِينَ مِن زِينَتِهِنَّ ۚ وَتُوبُوٓا۟ إِلَى ٱللَّهِ جَمِيعًا
أَيُّهَ ٱلْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣١﴾

31. Kaadu Nabiyow say-moominiinik sinni intiita Ramma haysaay, sinni Sambooba dalwak dacrisa keenik ixxic, kaadu sinni bilqá mayballina xagaral haytan saray yambullee akke waytek, kaadu sinni musanwa sinni alilwal qidoonay alil kee katlak-tu ambullee waytamkeh, kaadu sinni bilqá sinni baqoltik-sa, hinnay sinni abbobtik-sa, hinnay sinni baqoltih abbobtik-sa, hinnay sinni xaylooy, hinnay sinni baqoltih xaylooy, hinnay sinni toobokooy, hinnay sinni lab-toobokoh xaylooy, hinnay sinni say-toobokoh xaylok-sa, hinnay ken agabuy muslimiinih yaniiy, hinnay naqoosak ken gaba timlikeemiiy, hinnay labhak maaqoh sinam kataata maray agbi caagid aalle waytaay, hinnay qunxa urruy agbi qawrootak-tu aaxige waak-sa num aybullee woonay, kaadu sinni ibitte baaxot aatuke woonay, sinni bilqak qelliseenim tamixxigemkeh, kaadu moominiiney inkih Yallal gaca yaffoofe mara takkeenimkeh addunyaay akeeral.

وَأَنكِحُوا۟ ٱلْأَيَـٰمَىٰ مِنكُمْ وَٱلصَّـٰلِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ
وَإِمَآئِكُمْ ۚ إِن يَكُونُوا۟ فُقَرَآءَ يُغْنِهِمُ ٱللَّهُ مِن
فَضْلِهِۦ ۗ وَٱللَّهُ وَٰسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٣٢﴾

32. Moominiiney siinik labhak barra sinni num kee agabuk baqala sinni say num Rihmisa, kaadu sin lab-naqoosaa kee sin say-

naqoosak meqe mara Rihmisa, usun tumaleela yekkeenik, Yalli isi muxxoh ken gaddaliselek, Yalli farakka-le muxxo-li isi naqoosah cal yaaxigi.

وَلْيَسْتَعْفِفِ ٱلَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا حَتَّىٰ
يُغْنِيَهُمُ ٱللَّهُ مِن فَضْلِهِۦ ۗ وَٱلَّذِينَ يَبْتَغُونَ ٱلْكِتَٰبَ
مِمَّا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُكُمْ فَكَاتِبُوهُمْ إِنْ عَلِمْتُمْ
فِيهِمْ خَيْرًا ۖ وَءَاتُوهُم مِّن مَّالِ ٱللَّهِ ٱلَّذِىٓ ءَاتَىٰكُمْ ۚ
وَلَا تُكْرِهُوا۟ فَتَيَٰتِكُمْ عَلَى ٱلْبِغَآءِ إِنْ أَرَدْنَ تَحَصُّنًا
لِّتَبْتَغُوا۟ عَرَضَ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا ۚ وَمَن يُكْرِههُّنَّ
فَإِنَّ ٱللَّهَ مِنۢ بَعْدِ إِكْرَٰهِهِنَّ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣٣﴾

33. Kaadu moominiiney siinik tû dagnaa kee wohuk kalah taniimih Rihim duude waa mari dalwak yaxxaaray, Yalli isi muxxoh ken gaddalissi haam fanah, kaadu moominiiney sin naqoosak currusiyya faxa mari nee currusa maaluk nel haytaanam attacceennok siinik iyyek, tokkel woh keenik oggolaay woo xagana keenih duudusa amaanat kee tu-orbisaanamih dudda loonum keenik teexegeenik, kaadu Yallih maaluk Yalli siinih yeceemik catoh tu keenih acuya, kaadu sin say naqoosa dawlah madirkisina dalwak daccarsimaanam faxeenik addunyâ manol geytan dago duyyeh guran kee fayxih, kaadu wohul ken dirkisa mari usun dalwal ken dirkiseenik lakal, toysa diggah Yalli keenih (dalwal dirkisan sayyo kinnuk) dambi cabti-li xuwaw-li kinni.

وَلَقَدْ أَنزَلْنَآ إِلَيْكُمْ ءَايَٰتٍ مُّبَيِّنَٰتٍ وَمَثَلًا
مِّنَ ٱلَّذِينَ خَلَوْا۟ مِن قَبْلِكُمْ وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٣٤﴾

34. Sinaamey nummah baxxaqqa itta Qhuraan Aayoota siinil oobisneeh, siinik naharat warree marih ceelallo siinih noogore, kaadu tama Aayoota Yallak meesita marah kassiisi.

ٱللَّهُ نُورُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ مَثَلُ نُورِهِۦ
كَمِشْكَوٰةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ ۖ ٱلْمِصْبَاحُ فِى

35. Yalli Qaranwaa kee baaxo noorise, kay noorih ceelallo adda-le aracay gidaarat yaniy faanus edde yanih

رُجَاجَةٌ ٱلزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِن
شَجَرَةٍ مُّبَٰرَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَّا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ
يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيٓءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ ۚ نُّورٌ
عَلَىٰ نُورٍ ۗ يَهْدِى ٱللَّهُ لِنُورِهِۦ مَن يَشَآءُ ۚ وَيَضْرِبُ
ٱللَّهُ ٱلْأَمْثَٰلَ لِلنَّاسِ ۗ وَٱللَّهُ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ ﴿٣٥﴾

inna, woo faanus bililleh (karrat kinnuk) addat yan, woo bilille bolok iyya cutuktih inna Qaxah, usuk barkat-le caxah Saliidit ursuma, is zaytuun caxáy ayró mawqat maraqtaay, ayró kormat (ayró culmat) maraqta is fanal tani ikkal, tet Saliid ifam xayyossu haa gira kaa xage waytaway, nooriy noorit ossime (faanus diifuuy; bililllê qaxaay Salid wiriy tengele kinnuk) Yalli isi noorih isih faxa mara tirri haa, Yalli sinaamah ceelalloola yaagure elle kaskassoowaanamkeh, Yalli ummaanim yaaxigi tu-kaak maqellitta.

فِى بُيُوتٍ أَذِنَ ٱللَّهُ أَن تُرْفَعَ وَيُذْكَرَ فِيهَا
ٱسْمُهُۥ يُسَبِّحُ لَهُۥ فِيهَا بِٱلْغُدُوِّ وَٱلْـَٔاصَالِ ﴿٣٦﴾

36. A-noori elle yanim Qarway (masaagid kinnuk), Yalli tet fayya haanaah xisaanaah yassakaxxeenim kak amrisey, kay migaq elle cussuumay, carraay, saaku kaa elle saytunnoysaanaah, Salat kaah elle abaana kinni.

رِجَالٌ لَّا تُلْهِيهِمْ تِجَٰرَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَن ذِكْرِ ٱللَّهِ
وَإِقَامِ ٱلصَّلَوٰةِ وَإِيتَآءِ ٱلزَّكَوٰةِ يَخَافُونَ يَوْمًا
تَتَقَلَّبُ فِيهِ ٱلْقُلُوبُ وَٱلْأَبْصَٰرُ ﴿٣٧﴾

37. Ama masaagidil Yalla cussam Labhay Qadaagaa kee tellemmo Yallih cusiyyaa kee salat abaanamaay zaka yaceenimik agxise wayta kinni, usun sorkocobaxittee kee intiita waqaggah edde korankorta ayrók (Qhiyaamah ayró kinnuk) meesita mara kinnon.

لِيَجْزِيَهُمُ ٱللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا۟ وَيَزِيدَهُم
مِّن فَضْلِهِۦ ۗ وَٱللَّهُ يَرْزُقُ مَن يَشَآءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٨﴾

38. Yalli abeenimik tayseemil ken galta, kaadu isi muxxo keenih ossamkeh, Yalli isi naqoosak isih faxa mara cisab maleh yarzuqhe.

وَٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ أَعْمَٰلُهُمْ كَسَرَابٍۭ بِقِيعَةٍ يَحْسَبُهُ ٱلظَّمْـَٔانُ مَآءً حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءَهُۥ لَمْ يَجِدْهُ شَيْـًٔا وَوَجَدَ ٱللَّهَ عِندَهُۥ فَوَفَّىٰهُ حِسَابَهُۥ ۗ وَٱللَّهُ سَرِيعُ ٱلْحِسَابِ ﴿٣٩﴾

39. Sinni Rabbil koroositeeh, kay farmoytit dirabboyse mari ken taamoomi bakarbakaaray bacaril yaniy bakaare num lee yakkaley, kay fanah yamaate waqdi usuk tuh kah suge weeh inna, kaadu tokkel Yalli aracal gulguluh kaah (korosta kinnuk) sugaah kay uma taamah galtó kaah duudusah, Yalli cisab sissikik toogimi too xagana assexeere waay.

أَوْ كَظُلُمَٰتٍ فِى بَحْرٍ لُّجِّىٍّ يَغْشَىٰهُ مَوْجٌ مِّن فَوْقِهِۦ مَوْجٌ مِّن فَوْقِهِۦ سَحَابٌ ظُلُمَٰتٌۢ بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ إِذَآ أَخْرَجَ يَدَهُۥ لَمْ يَكَدْ يَرَىٰهَا ۗ وَمَن لَّمْ يَجْعَلِ ٱللَّهُ لَهُۥ نُورًا فَمَا لَهُۥ مِن نُّورٍ ﴿٤٠﴾

40. Hinnay ken taamoomi diteetay adda xer badal taniy, Haffo buultay, aka haffo amol kak taniy maggo Qubul amol kak yanih inna, is diteetay garab garab amol kak yani kinni, ama diteh addat yan seehadayti isi gaba yeyyeeqeh fayya heek tet yablem maxayyoysa, Yalli iimaan noori lubbil kah hee weeh tirri hee wee num, toysa tirri kaa haytam matan.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ يُسَبِّحُ لَهُۥ مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَٱلطَّيْرُ صَٰٓفَّٰتٍ ۖ كُلٌّ قَدْ عَلِمَ صَلَاتَهُۥ وَتَسْبِيحَهُۥ ۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌۢ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٤١﴾

41. Nabiyow mataaxigaa!diggah Yalli Qaranwaay baaxól tanim kaa saytunnossam kay ginok, kaadu Haada Qaraanal galwa fakka hayta waqdi kaa saytunnossam, Yalli isi ginó isi elle taqbude inna barseeh, nummah keenik ummaan ginó Yallah elle salatta innaa kee kaa elle saytunnossa inna teexigeh, kaadu Yalli usun abba haanam yaaxigi kaak Qellittam matana.

وَلِلَّهِ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ وَإِلَى ٱللَّهِ ٱلْمَصِيرُ ﴿٤٢﴾

42. Qaranwaa kee baaxô Reedá Yalli leeh gacim (madaara) Yallâ fanah yakke Qhiyaamah ayró.

43. Matabla innaa!diggah Yalli qubulta isih faxa Baaxô fanah kaa foorisaah usuk fixiixih sugeek lakal itta fan kaa gaaboysam, tohuk lakal qambuuruy ittak bagul yani kaa abaah, Rob kay fanak awaqih table, Qaraanak qaleela ceela Qambuuruk Arruqle (baraf kinnuk) oobisaah, tokkel Yalli isih faxa mara teetit digaaláah isih faxa marak tet yayxeereh, Qubulti cankaxih diifi kaa wagta marak intiita Handufam xayyossu haa.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ يُزْجِى سَحَابًا ثُمَّ يُؤَلِّفُ بَيْنَهُۥ ثُمَّ يَجْعَلُهُۥ رُكَامًا فَتَرَى ٱلْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَٰلِهِۦ ۖ وَيُنَزِّلُ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مِن جِبَالٍ فِيهَا مِنۢ بَرَدٍ فَيُصِيبُ بِهِۦ مَن يَشَآءُ وَيَصْرِفُهُۥ عَن مَّن يَشَآءُ ۖ يَكَادُ سَنَا بَرْقِهِۦ يَذْهَبُ بِٱلْأَبْصَٰرِ ﴿٤٣﴾

44. Yallih dudda tascasse astootik tanim, Yalli bar kee laqot aba korankorsiyya ken nammayak tiiy tiil keenik ciggiilisak, diggah tohut bagi inti-le marah kas edde geyaanam tan.

يُقَلِّبُ ٱللَّهُ ٱلَّيْلَ وَٱلنَّهَارَ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُو۟لِى ٱلْأَبْصَٰرِ ﴿٤٤﴾

45. Yalli ummaan iimiy Baaxô Bagul mutuccu itta leek (daacoyta kinnuk) gine, keenik garbah gexxam taniih, namma ibah gexxam keenik tanih, kaadu affara ibah gexxam keenit tanih, Yalli isih faxam gina, diggah Yalli ummaan iimih dudda-li kinni.

وَٱللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَآبَّةٍ مِّن مَّآءٍ ۖ فَمِنْهُم مَّن يَمْشِى عَلَىٰ بَطْنِهِۦ وَمِنْهُم مَّن يَمْشِى عَلَىٰ رِجْلَيْنِ وَمِنْهُم مَّن يَمْشِى عَلَىٰٓ أَرْبَعٍ ۚ يَخْلُقُ ٱللَّهُ مَا يَشَآءُ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٥﴾

46. Nummah A-Qhuraanih addal baxxaqqa itta Aayootay cakki baxxaqqa hayta oobisne, Yalli isi naqoosak isih faxa mara massa-le gitâ (islaamaninanâ diini kinnuk) fanah tirri haa.

لَقَدْ أَنزَلْنَآ ءَايَٰتٍ مُّبَيِّنَٰتٍ ۚ وَٱللَّهُ يَهْدِى مَن يَشَآءُ إِلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٤٦﴾

47. Munaafiqhiin: Yallaa kee kay farmoyta nummasneeh ken nammayih amri oggolleh iyyan, sarra keenik horta derre edde

وَيَقُولُونَ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ وَبِٱلرَّسُولِ وَأَطَعْنَا ثُمَّ يَتَوَلَّىٰ فَرِيقٌ مِّنْهُم مِّنۢ بَعْدِ ذَٰلِكَ ۚ وَمَآ أُو۟لَٰٓئِكَ بِٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾

cabta woh nummasneh iyyeenik gamadal, woo mari (munaafiqhiin kinnuk) usun moominiin hinnon.

وَإِذَا دُعُوٓاْ إِلَى ٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ لِيَحۡكُمَ بَيۡنَهُمۡ إِذَا فَرِيقٞ مِّنۡهُم مُّعۡرِضُونَ ٤٨

48. Kaadu usun Yallaa kee kay farmoyta fan secsiman waqdi, itta elle weenimil ken fan meklamkeh, too waqdi horta keenik Yallaa kee kay farmoytih mekla (cokmi) cintaah wohut derre cabta.

وَإِن يَكُن لَّهُمُ ٱلۡحَقُّ يَأۡتُوٓاْ إِلَيۡهِ مُذۡعِنِينَ ٤٩

49. Kaadu usun (munaafiqhiin kinnuk) cakki loonum sinnik yeexegeenik, sissikuk oggole marah anuk kaâ fanah yamaaten cakkil meklam kaak (Nabii kinnuk) yaaxigeenimih sabbatah.

أَفِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ أَمِ ٱرۡتَابُوٓاْ أَمۡ يَخَافُونَ أَن يَحِيفَ ٱللَّهُ عَلَيۡهِمۡ وَرَسُولُهُۥۚ بَلۡ أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ ٥٠

50. A-munaafiqhiin Sorkocobaxittet lon biyaakih sabbata innaa!Yallaa kee Yallih farmoytih madqa kah cinaanam, hinnay Nabii Mucammad nubuwwannuk agaywaagitaanaa? hinnay Yallaa kee kay farmoyta ken cakkik ken tadlumeemik meesitaanaa? Wonna hinnay woo mari usun sinnih daalimiinih yaniinimih Sabbata.

إِنَّمَا كَانَ قَوۡلَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ إِذَا دُعُوٓاْ إِلَى ٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ لِيَحۡكُمَ بَيۡنَهُمۡ أَن يَقُولُواْ سَمِعۡنَا وَأَطَعۡنَاۚ وَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡمُفۡلِحُونَ ٥١

51. Cagalah nummâ moominiinih maxco Yallaa kee kay farmoyta fan secsiman waqdi, Yallih farmoyti usun itta elle weenimil ken fan meklamkeh (yackumem), Noobbeeh, oggolleh iyyaanamak ten, woo mari usun yoffoofe mara kinnon addunyaay akeeral.

وَمَن يُطِعِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَيَخۡشَ ٱللَّهَ وَيَتَّقۡهِ فَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡفَآئِزُونَ ٥٢

52. Yallaa kee kay farmoytih amri oggolaah, Yallak meesitaah conxita mari, toysa woo mari usun Yallih

digaalak yisillimeeh yoffoofe mara jannatal.

53. Nabiyow Munaafiqhiin Yallal kaxxa xiibah koh xiibitte, jihaadah yawqeenimih ken amrissek kolluk yawqoonu waanamal, diraabah yoh maxiibitina keenik ixxic: sin oggol cagalah arrabal yanim timixxigehik, diggah Yalli isin abba haytaanamak adda yaaxigi kinni.

* وَأَقْسَمُوا۟ بِٱللَّهِ جَهْدَ أَيْمَٰنِهِمْ لَئِنْ أَمَرْتَهُمْ لَيَخْرُجُنَّ ۖ قُل لَّا تُقْسِمُوا۟ ۖ طَاعَةٌ مَّعْرُوفَةٌ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ خَبِيرٌۢ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٥٣﴾

54. Nabiyow sinaamak:Yallih amri oggolaay Yallih farmoytih amri oggola ixxic, tokkel usun amah oggolaanamat derre cabeenik, toysa cagalah Yalli isi farmoyta edde amriseeh kaal heeh yan farmoh gudduysiyyah taamitam kaal tan, kaadu Sinaamey Yalli sin edde amriseeh siinil heeh yanim katattaanaah oggoltaanam siinil tan, kaadu isin kay (Yallih farmoyta kinnuk) amri oggolteenik tirri axcetton, Yallih farmoytal kalah tanim matan Yalli kaa edde Ruubeh yan diinii kee farmo baxxaqqa-le gudduysiyyah gudduysam akke waytek.

قُلْ أَطِيعُوا۟ ٱللَّهَ وَأَطِيعُوا۟ ٱلرَّسُولَ ۖ فَإِن تَوَلَّوْا۟ فَإِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ وَعَلَيْكُم مَّا حُمِّلْتُمْ ۖ وَإِن تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا۟ ۚ وَمَا عَلَى ٱلرَّسُولِ إِلَّا ٱلْبَلَٰغُ ٱلْمُبِينُ ﴿٥٤﴾

55. Seehaday Yalli siinik yeemeneeh meqe taamoomi abe mara, ken qikaah baaxô bagul ken ciggiilisuwaamah xagana keenih cule, keenik dumi maray yeemene kah ciggiilise innah, kaadu ken diiniy (islaam diini kinnuk) keenih yikcineh yani keenih arcisaah ken geyte meesih lakal, saay keenih ciggiilisu waamih xagana keenih

وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مِنكُمْ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِى ٱلْأَرْضِ كَمَا ٱسْتَخْلَفَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ ٱلَّذِى ٱرْتَضَىٰ لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُم مِّنۢ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا ۚ يَعْبُدُونَنِى لَا يُشْرِكُونَ بِى شَيْـًٔا ۚ وَمَن كَفَرَ بَعْدَ ذَٰلِكَ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْفَٰسِقُونَ ﴿٥٥﴾

cule, yoo inkittoysaanaah yoo yaqbudeeniih agleh tu-yot heeween ken tekkek, too niqmoota keenih neceek gamadal tet yangaddeh yan mari, toysa woo mari usun Yallih taaqatak yewqe mara kinnon.

وَأَقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُوا۟ ٱلزَّكَوٰةَ وَأَطِيعُوا۟ ٱلرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٥٦﴾

56. Kaadu salat dudda-luk soolisaay aba, Zaká cakkisita marah acuwaay Yallih farmoytih amri oggola, Yalli siinih Racmatamkeh addunyaay akeeral.

لَا تَحْسَبَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مُعْجِزِينَ فِى ٱلْأَرْضِ ۚ وَمَأْوَىٰهُمُ ٱلنَّارُ ۖ وَلَبِئْسَ ٱلْمَصِيرُ ﴿٥٧﴾

57. Nabiyow Koroosite mari, baaxô bagul Yallak yassaqqoonu waanam makkalin, kaadu orbeyna keenik jahannam giraay is manxu uma gacsimeyna kinni.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لِيَسْتَـْٔذِنكُمُ ٱلَّذِينَ مَلَكَتْ أَيْمَٰنُكُمْ وَٱلَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا۟ ٱلْحُلُمَ مِنكُمْ ثَلَٰثَ مَرَّٰتٍ ۚ مِّن قَبْلِ صَلَوٰةِ ٱلْفَجْرِ وَحِينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُم مِّنَ ٱلظَّهِيرَةِ وَمِنۢ بَعْدِ صَلَوٰةِ ٱلْعِشَآءِ ۚ ثَلَٰثُ عَوْرَٰتٍ لَّكُمْ ۚ لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌۢ بَعْدَهُنَّ ۚ طَوَّٰفُونَ عَلَيْكُم بَعْضُكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ ۚ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمُ ٱلْـَٔايَٰتِ ۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٨﴾

58. Yeemeneh yan maraw! Sin gaba timlike naqoosaa kee siinik currik yan maray baalukiyya gufe wee Buxaaxi siinil culaanamih idini siinil esseroonay, sidiica wakti, subci salaatak naharaay, dohori sinni sara Baaxol haytan waqdii kee Qishâ salaatih lakal, tama sidiica waktiy xagarak sari siinik edde aylahita liton, ama sidiica waktik kalih waktitteh tu-gactek idini maleh usun siinil culaanamah dambi siinil mayanaay keenil mayan, usun sin aftaabaay siinit meekitan taamah, mariiy maral siinik culam dambi siinil mali, tonnaah Yalli ittal cultaanamih idinih madqa Baxxaqqa siinih kah heen innaah isi inkittinaanee tascassee Astootii kee isi diinih madqooqi Baxxaqqa siinih haa,

Yalli isi ginoh taysem yaaxigi isi abinal Naggaara.

وَإِذَا بَلَغَ ٱلْأَطْفَٰلُ مِنكُمُ ٱلْحُلُمَ فَلْيَسْتَـْٔذِنُوا۟ كَمَا ٱسْتَـْٔذَنَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۚ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمْ ءَايَٰتِهِۦ ۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٩﴾

59. Kaadu woo urri baalukiyya siinik gufe kaa tekkek, toysa Buxaaxi siinil culaanamih idini sin esseroonay kulli wakti, keenik duma idini kaxxa mari kah esserak sugeh innah, tonnah Yalli ittal cultaanamih idinih madqa Baxxaqqa siinih kah heen innaah isi inkittinaane tascasse astootii kee isi diinih madqooqi Baxxaqqa siinih haa, Yalli isi ginoh taysem yaaxigi isi abinal Naggaara.

وَٱلْقَوَٰعِدُ مِنَ ٱلنِّسَآءِ ٱلَّٰتِى لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَن يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ غَيْرَ مُتَبَرِّجَٰتٍۭ بِزِينَةٍ ۖ وَأَن يَسْتَعْفِفْنَ خَيْرٌ لَّهُنَّ ۗ وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٦٠﴾

60. Agbi idoolay Barti nabnah digib qaagite wayta, toysa dambi keenil mayan sarak-tu baaxol haanamah (cijaab sara kinnuk) bilqa aybullee waa agabuh anuk, Ama cijaab sara (ibaay amo inkih keenik Qellisa sara kinnuk) haysitaanam aysuk keenih raqta, Yalli sin maxcooca yaabbi, sin lubbittet tanim yaaxigi.

لَّيْسَ عَلَى ٱلْأَعْمَىٰ حَرَجٌ وَلَا عَلَى ٱلْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى ٱلْمَرِيضِ حَرَجٌ وَلَا عَلَىٰٓ أَنفُسِكُمْ أَن تَأْكُلُوا۟ مِنۢ بُيُوتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ ءَابَآئِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أُمَّهَٰتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ إِخْوَٰنِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخَوَٰتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَعْمَٰمِكُمْ أَوْ بُيُوتِ عَمَّٰتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخْوَٰلِكُمْ أَوْ بُيُوتِ خَٰلَٰتِكُمْ أَوْ مَا مَلَكْتُم مَّفَاتِحَهُۥٓ أَوْ صَدِيقِكُمْ ۚ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَن تَأْكُلُوا۟ جَمِيعًا أَوْ

61. Inti malil dambi mayanaay, kosya seehadaytul dambi mayan, kaadu biyaakita numul dambi mayan, (waajibik keenil taniimiy duude waana cabaanam kinnuk), kaadu moomoniiney sinni buxaaxil maaqo takmeenim dambi siinil mali, hinnay sinni abbobtih buxaaxil, hinnay sinni inaanih buxaaxil, hinnay sinni lab-toobokoh buxaaxil, hinnay sinni say-toobokoh buxaaxil, hinnay sinni qammitteh buxaaxil, hinnay sinni abbobtih maqanxiixih buxaaxil, hinnay sinni inaanih

أَشْتَاتًا فَإِذَا دَخَلْتُم بُيُوتًا فَسَلِّمُوا عَلَىٰٓ
أَنفُسِكُمْ تَحِيَّةً مِّنْ عِندِ ٱللَّهِ مُبَٰرَكَةً طَيِّبَةً
كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمُ ٱلْءَايَٰتِ
لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٦١﴾

saqoltih buxaaxil, hinnay sinni inaanih maqanxiixih buxaaxil, hinnay le-mari sin kah yeemene buxaaxiy mafaatic kak litoonul, hinnay sinni kataysiisih buxaaxil takmeenim dambi siinil mali, Kaadu ittâ luk inkih takmeeniih, hinnay fixiixih takmeenim dambi siinil mali, tokkel qarwa culteenik sinam teetil tanay aneewaytay, salaamaqle ittah abaay, hinnay sinni nafsih aba, islaamaninnô salaamaqley Yalli madqey barkatley meqe ittah aba, tonnaah Yalli aayoota tamannah tan Baxxaqqah Baxxaqqa siinih haa, kaskassoowa mara takkeenimkeh.

إِنَّمَا ٱلْمُؤْمِنُونَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ
وَإِذَا كَانُوا۟ مَعَهُۥ عَلَىٰٓ أَمْرٍ جَامِعٍ لَّمْ يَذْهَبُوا۟
حَتَّىٰ يَسْتَـْٔذِنُوهُ ۚ إِنَّ ٱلَّذِينَ يَسْتَـْٔذِنُونَكَ أُو۟لَٰٓئِكَ
ٱلَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ ۚ فَإِذَا
ٱسْتَـْٔذَنُوكَ لِبَعْضِ شَأْنِهِمْ فَأْذَن لِّمَن
شِئْتَ مِنْهُمْ وَٱسْتَغْفِرْ لَهُمُ ٱللَّهَ ۚ إِنَّ
ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٦٢﴾

62. Cagalah nummah moominiin deqsittam Yallaa kee kay farmoytal yeemene mara, kaadu Nabii luk muslimiinih meqe caagidiy yasgallet kaâ luk sugeenik num keenik magexa idini kaak esserri haanam fanah, diggah Nabiyow idini koo essera mari woo mari usun Yallaa kee kay farmoyta nummayse mara, tokkel usun sinni caagidik tuh idini koo essereenik, toysa keenik faxxa marah idini keenik acuy, kaadu Yalla dambi cabti keenih esser, diggah Yalli dambi cabti-li xuwaw-li kinnik.

لَّا تَجْعَلُوا۟ دُعَآءَ ٱلرَّسُولِ بَيْنَكُمْ كَدُعَآءِ
بَعْضِكُم بَعْضًا ۚ قَدْ يَعْلَمُ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ
يَتَسَلَّلُونَ مِنكُمْ لِوَاذًا ۚ فَلْيَحْذَرِ ٱلَّذِينَ
يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِۦٓ أَن تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ
أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦٣﴾

63. Moominiiney Yallih farmoyta-le migaaqal maseecina Mucammadow axcuk, sin fanal gari garuh elle seeca innal kaah maseecinay, kaa essekexxaay Yallih farmoytaaw axcuk kaah seeca, Nummah Yalli yaaxigeh

siinik ittat rebsimmi iyyeh makta mara (munaafiqhiin kinnuk), tokkel Yallih farmoytih amri cinah yan mari, cibbarsimoonay umaane ken xagee kee hinnay qansarissa digaala ken xage takkeemik addunyaay akeeral.

أَلَآ إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ قَدْ يَعْلَمُ مَآ أَنتُمْ عَلَيْهِ ۖ وَيَوْمَ يُرْجَعُونَ إِلَيْهِ فَيُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا ۗ وَٱللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٦٤﴾

64. Oobbiya! Diggah ginok Qaranwaay baaxol tanim inkih Yalli-le, nummah isin iimaan kee nifaaqhak elle taniinim Yalli yaaxigeh, kaadu Qhiyaamah ayro usun kaâ fanah gacsiman, tokkel usuk abba heenim keenih warseleeh ken elle galte-le, Yalli ummaanim yaaxigi tu kaak maqellitta.

SUURAT AL-FURQHAAN

Makkal Obte, 77 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Yallay Nabay maqaane kak temeggee isi naqsul (Nabii Mucammad kinnuk) Qhuraanay cakkii kee baatil fanah baxsa oobise, seehadaa kee jinnih Yallih digaalák meesiise yakkemkeh.

تَبَارَكَ ٱلَّذِى نَزَّلَ ٱلْفُرْقَانَ عَلَىٰ عَبْدِهِۦ لِيَكُونَ لِلْعَٰلَمِينَ نَذِيرًا ﴿١﴾

2. Yallay Qaranwaa kee baaxô Reedá leeh, xaylo haysite weeh, reedal agleyta sinni A-Qhuraan Nabii Mucammadal صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ oobissem, kaadu usuk ummaanim gineeh ginó kak massoysiyyah massoyse.

ٱلَّذِى لَهُۥ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُن لَّهُۥ شَرِيكٌ فِى ٱلْمُلْكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَىْءٍ فَقَدَّرَهُۥ تَقْدِيرًا ﴿٢﴾

3. Yallak kalah yallittey tu-gine wayta haysiten usun sinnih ginniime marah anuk, kaadu sinni nafsik umaané waasaanam maduudaanaay, tuxxiq kaah orbisaanam maduudan, kaadu nuwwam qidaanam maduudaanaay, Rabtem yaynuwweenim maduudan, kaadu rabtem magooqak nuwwuk ugsaanaah kobxisaanam maduudan.

وَٱتَّخَذُوا۟ مِن دُونِهِۦٓ ءَالِهَةً لَّا يَخْلُقُونَ شَيْـًٔا وَهُمْ يُخْلَقُونَ وَلَا يَمْلِكُونَ لِأَنفُسِهِمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا وَلَا حَيَوٰةً وَلَا نُشُورًا ﴿٣﴾

4. Yallal koroosite mari A-Qhuraan rikeek tuhinna Mucammad diraabah kaa ginnaasiteeh aka mari kaa kah cate ikkal iyyen, nummah usun kaxxa dulmii kee diraaba baaheniih edde osseenim, Mucammad Qhuraan diraabah ginnaasite iyyen waqdi.

وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ إِنْ هَٰذَآ إِلَّآ إِفْكٌ ٱفْتَرَىٰهُ وَأَعَانَهُۥ عَلَيْهِ قَوْمٌ ءَاخَرُونَ ۖ فَقَدْ جَآءُو ظُلْمًا وَزُورًا ﴿٤﴾

وَقَالُوٓاْ أَسَٰطِيرُ ٱلۡأَوَّلِينَ ٱكۡتَتَبَهَا فَهِيَ تُمۡلَىٰ عَلَيۡهِ بُكۡرَةٗ وَأَصِيلٗا ٥

5. Kaadu Qhuraanak naharsi marih hayyayoonay ken kitoobal tunkuttubey Mucammad yattokookobe, tokkel is (hayyayyoona kinnuk) carraay, saaku kaal tankirriyime iyyen.

قُلۡ أَنزَلَهُ ٱلَّذِي يَعۡلَمُ ٱلسِّرَّ فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۚ إِنَّهُۥ كَانَ غَفُورٗا رَّحِيمٗا ٦

6. Nabiyow A-korosuk, qaranwaa kee baaxol qellittem inkih yaaxige Yalla A-Qhuraan oobissem keenik ixxic, diggah usuk dambi cabti-li xuwaw-li kinni.

وَقَالُواْ مَالِ هَٰذَا ٱلرَّسُولِ يَأۡكُلُ ٱلطَّعَامَ وَيَمۡشِي فِي ٱلۡأَسۡوَاقِۙ لَوۡلَآ أُنزِلَ إِلَيۡهِ مَلَكٞ فَيَكُونَ مَعَهُۥ نَذِيرًا ٧

7. Makki koros anu farmoyta (Nabii Mucammad kinnuk) kinniyo iyyaah nanu kah nakme innah maaqo yakmeeh, sookittel gexa farmoyti maca-le farmoytaay itte, malaykattuy usuk farmoytay meesiise kinniimih kaah sumaaqita macah kaâ luk Rubsume wee itte?

أَوۡ يُلۡقَىٰٓ إِلَيۡهِ كَنزٌ أَوۡ تَكُونُ لَهُۥ جَنَّةٞ يَأۡكُلُ مِنۡهَاۚ وَقَالَ ٱلظَّٰلِمُونَ إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلٗا مَّسۡحُورًا ٨

8. Hinnay Qaraanak maali kadna (lakqo kinnuk) macah kaal obsime wayteeh, hinnay bustaanay (masno kinnuk) caxâ mixu kak yakme macah aalle waa itte, daalimiinih tan koros moominiiney isin katattaanam manton elle baaben numuy (Nabii Mucammad kinnuk) kas kak gexe akke waytek itte.

ٱنظُرۡ كَيۡفَ ضَرَبُواْ لَكَ ٱلۡأَمۡثَالَ فَضَلُّواْ فَلَا يَسۡتَطِيعُونَ سَبِيلٗا ٩

9. Nabiyow ceelalloola koh elle yaaguren inna wagitey, tokkel usun cakki gitak makkooteeniih massa-le gitâ fanah gacaanam maduudan.

تَبَارَكَ ٱلَّذِيٓ إِن شَآءَ جَعَلَ لَكَ خَيۡرٗا مِّن ذَٰلِكَ جَنَّٰتٖ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ وَيَجۡعَل لَّكَ قُصُورَۢا ١٠

10. Yallay Nabay maqaane kak temeggee, faxek wohuk taysem koh abe-le, Jannootay guba weeqaytitte kak gexxaa kee kaxxa kalqoota koh abe-le.

بَلْ كَذَّبُوا۟ بِٱلسَّاعَةِ ۖ وَأَعْتَدْنَا لِمَن كَذَّبَ بِٱلسَّاعَةِ سَعِيرًا ﴿١١﴾

11. Wonna hinnay Nabiyow atu maaqo takmeeh sookul gexxam hinna koros koo kah dirabbossam, dirabboysaanam Qhiyaamah ayrô kal, kaadu Qhiyaamah ayró dirabboyse marah Saqiir deqsitta girá massosne akeeral.

إِذَا رَأَتْهُم مِّن مَّكَانٍۭ بَعِيدٍ سَمِعُوا۟ لَهَا تَغَيُّظًا وَزَفِيرًا ﴿١٢﴾

12. Ama Qhiyaamah ayro tanim dirabbossa koros jahannam gira xer-ikkeek ken table waqdi usun is muxiyyi gibdah abta xongolo teetik yaabben is keenih abta naqabih gibdah.

وَإِذَآ أُلْقُوا۟ مِنْهَا مَكَانًا ضَيِّقًا مُّقَرَّنِينَ دَعَوْا۟ هُنَالِكَ ثُبُورًا ﴿١٣﴾

13. Kaadu ama koros Jahannamak kaxxa ceya-le aracat qambisiman waqdi, axawah gaboobii kee fillitte keenik itta xagissi heenih bittiiqit, tokkel finqah deeró aban edde yanin gibdaabinak yawqoonuh.

لَّا تَدْعُوا۟ ٱلْيَوْمَ ثُبُورًا وَٰحِدًا وَٱدْعُوا۟ ثُبُورًا كَثِيرًا ﴿١٤﴾

14. Asaaku finqaa kee baatih inki adda madeerisinay, finqah maggo adda deerisa keenik iyyan.

قُلْ أَذَٰلِكَ خَيْرٌ أَمْ جَنَّةُ ٱلْخُلْدِ ٱلَّتِى وُعِدَ ٱلْمُتَّقُونَ ۚ كَانَتْ لَهُمْ جَزَآءً وَمَصِيرًا ﴿١٥﴾

15. Nabiyow keenik ixxic:Tama giray siinih weeloysimte tayse innaa, hinnay waara Jannatay Yallak meesita mari kah xagnisime yayseeh?aben taamah galto elle loonuuh akeeral elle gaceyna keenih yakke.

لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَآءُونَ خَٰلِدِينَ ۚ كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ وَعْدًا مَّسْـُٔولًا ﴿١٦﴾

16. Ama moominiin kay addal (jannat kinnuk) niqmootak faxxa haanam-lon umman kaal waarak, keenik Jannat culim ku-Rabbil cakkik yan xaganay kay naqoosak kaak meesita mari kaal esserita kinni.

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِن دُونِ

17. Qhiyaamah ayró Yalli koros kee usun Yallak kalah aqbaduk

sugeenim gaaboysah, tokkel usun Yallak kalah aqbaduk sugeenimik A-yi-naqoosa cakki gitak maktem siini innaa, hinnay usun gitak sinnih hoxeenii keenik iyya.

ٱللَّهِ فَيَقُولُ ءَأَنتُمْ أَضْلَلْتُمْ عِبَادِى
هَٰٓؤُلَآءِ أَمْ هُمْ ضَلُّوا۟ ٱلسَّبِيلَ ﴿١٧﴾

18. Yallak kalah aqbaduk sugen mari iyyeh:ni-Rabbow atu koo ceele waytaamak saytunnowteh neh maxiqtaay nee maceltaay (Yallak kalah yaqbudeenim kinnuk), ku-ginok hebeltô numuh maxiqta kok kalah awlaytit haysitnam, kinnih immay ken kee ken abbobti hatkisseh ku-cusiyya hawwenni haanam fanah, kaadu usun finqite mara yekken.

قَالُوا۟ سُبْحَٰنَكَ مَا كَانَ يَنۢبَغِى لَنَآ أَن نَّتَّخِذَ
مِن دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَآءَ وَلَٰكِن مَّتَّعْتَهُمْ
وَءَابَآءَهُمْ حَتَّىٰ نَسُوا۟ ٱلذِّكْرَ وَكَانُوا۟
قَوْمًۢا بُورًا ﴿١٨﴾

19. Yalli korosuk iyyah: isin ni-Yallitte kak axcuk aqbaduk sugteenim nummah wohul sin dirabbosseh isin digaala sinnik waassaanam maduddaanaay sin qokla mara mageytan, siinik isi nafsi yadlume num kaxxa digaala kaa tammoysenno akeeral.

فَقَدْ كَذَّبُوكُم بِمَا تَقُولُونَ فَمَا
تَسْتَطِيعُونَ صَرْفًا وَلَا نَصْرًا ۚ وَمَن يَظْلِم
مِّنكُمْ نُذِقْهُ عَذَابًا كَبِيرًا ﴿١٩﴾

20. Nabiyow kok naharat ni-farmoytiitik num maruubinnino, diggah usun seehaday maaqo takmeeh sookittel gexa marah anuk ken Rubne nee akke waytek, kaadu sinaamey garu gari mokkoro (aqayyaare) siinik abnek tasbireenih innaa? isbira Yalli waajib siinil abeemil, Nabiyow ku-Rabbi yabali kinni yasbire maraa kee asbirewaa mara.

وَمَآ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ ٱلْمُرْسَلِينَ إِلَّآ إِنَّهُمْ
لَيَأْكُلُونَ ٱلطَّعَامَ وَيَمْشُونَ فِى
ٱلْأَسْوَاقِ ۗ وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً
أَتَصْبِرُونَ ۗ وَكَانَ رَبُّكَ بَصِيرًا ﴿٢٠﴾

21. Kaadu korosuk rabeeniik lakal ni-angaarawal aamine waah qaagite waa mari malayka macah nel obsime waytaah Nabii Mucammad ﷺ Yallih farmoyta kinniimil sumaaqittuh, hinnay ni-Rabbi macah able waynaah Mucammad kay farmoyta kinnim neh warisuh iyyen, nummah usun sinni nafsi yossokooteeniih kaxxamariiniteeniih kaxxa caddok taturuh taturen koroosannut.

* وَقَالَ ٱلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَآءَنَا لَوْلَآ أُنزِلَ عَلَيْنَا ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ أَوْ نَرَىٰ رَبَّنَا ۗ لَقَدِ ٱسْتَكْبَرُوا۟ فِىٓ أَنفُسِهِمْ وَعَتَوْ عُتُوًّا كَبِيرًا ﴿٢١﴾

22. Nabiyow cusey:koros malayka tabalu wayta ayro (Qhiyaamah ayro kinnuk) too ayro umeynit aytikuma mali malayka Yalli jannat caraamuh siinil carammoyse keenik itta.

يَوْمَ يَرَوْنَ ٱلْمَلَٰٓئِكَةَ لَا بُشْرَىٰ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُجْرِمِينَ وَيَقُولُونَ حِجْرًا مَّحْجُورًا ﴿٢٢﴾

23. Kaadu usun (koros kinnuk) meqe taamay maqaane akkaluk abeenî fanah gacca inneeh Qaraanal fixixxe siisay bayte tet abne koroositeenimih sabbatah.

وَقَدِمْنَآ إِلَىٰ مَا عَمِلُوا۟ مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَٰهُ هَبَآءً مَّنثُورًا ﴿٢٣﴾

24. Jannatti mari too saaku (Qhiyaamah ayro kinnuk) madab maqaanee kee elle silaalitan aracay rufto elle geyaanah girâ marak aysuk raaqan.

أَصْحَٰبُ ٱلْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُّسْتَقَرًّا وَأَحْسَنُ مَقِيلًا ﴿٢٤﴾

25. Nabiyow cusey: qaran qanxixaah yaggiggiriqqeeh qado qubul kak yamballayuwaah malayka kak obsimiyyah obsimtu wayta ayró (Qhiyaamah ayró kinnuk).

وَيَوْمَ تَشَقَّقُ ٱلسَّمَآءُ بِٱلْغَمَٰمِ وَنُزِّلَ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ تَنزِيلًا ﴿٢٥﴾

26. Nummâ Reeda woo saaku dubuk lem Racmaan kinni Rabbi, woo ayro korosul kaxxam gibdi ayró kinni.

ٱلْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ ٱلْحَقُّ لِلرَّحْمَٰنِ ۚ وَكَانَ يَوْمًا عَلَى ٱلْكَٰفِرِينَ عَسِيرًا ﴿٢٦﴾

وَيَوْمَ يَعَضُّ ٱلظَّالِمُ عَلَىٰ يَدَيْهِ يَقُولُ
يَٰلَيْتَنِي ٱتَّخَذْتُ مَعَ ٱلرَّسُولِ سَبِيلًا ﴿٢٧﴾

27. Kaadu Nabiyow cusey:daalimti (korosta kinnuk) nadaamah isi namma gabat araah maganey Rasuul kataysah haysiteh kay gital kaa kataateh suginniyoy iyya ayró (Qhiyaamah ayro kinnuk).

يَٰوَيْلَتَىٰ لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا ﴿٢٨﴾

28. Kee yoo gee finqaaw iyya maganey hebelu (korosta kinnuk) kacnoytah haysiteh sugewanniyoy.

لَّقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ ٱلذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَآءَنِي ۗ
وَكَانَ ٱلشَّيْطَٰنُ لِلْإِنسَٰنِ خَذُولًا ﴿٢٩﴾

29. Nummah Qhuraanak yoo makkoyseh usuk Yi-Rabbik yoh yemeeteek lakal, umman sheetan seehadaytu ganaah kaa yayqunxeeh kaa wacarriysa kataysa kinni.

وَقَالَ ٱلرَّسُولُ يَٰرَبِّ إِنَّ قَوْمِي ٱتَّخَذُوا۟ هَٰذَا
ٱلْقُرْءَانَ مَهْجُورًا ﴿٣٠﴾

30. Yallih farmoyti Mucammad ﷺ isi Rabbil weqsitak Yi-Rabbow diggah yi-mari Qhureyshi A-Qhuraan cabeeh cabeynah kaa haysiteeh kaak yexxeereenih iyye.

وَكَذَٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا مِّنَ
ٱلْمُجْرِمِينَ ۗ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ هَادِيًا وَنَصِيرًا ﴿٣١﴾

31. Nabiyow ku-marak umeynit (Qhureyshi koros kinnuk) naqboytit kok kah abne innaah kulli Nabiih umeyniitik (koros kinnuk) naqboyta hayne, kaadu ku-Rabbi tirri koo haam kee koo cataamah koo xiqah.

وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ ٱلْقُرْءَانُ
جُمْلَةً وَٰحِدَةً ۚ كَذَٰلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِۦ فُؤَادَكَ ۖ
وَرَتَّلْنَٰهُ تَرْتِيلًا ﴿٣٢﴾

32. Koroosite Mari Qhuraan inkitanuuk inki adda macah kaal obsime weeh? Iyye, tonnaah Qhuraanak tuuy waqdi kol kah oobisnem Nabiyow Ku-sorkocobbaxa diggi elle haynaah satta edde geytamkeh, kaadu tuuy waqdi kaak oobisak baxxaqqah baxxaqqa kaa hayne.

وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْنَاكَ بِالْحَقِّ وَأَحْسَنَ تَفْسِيرًا ﴿٣٣﴾

33. Kaadu Nabiyow ama koros ku diinih baysiyyah ceelalloy koh bahta mali baahe ken tekkek Nanu digga-le cakkiy usun baahen ceelallo edde bayisnaah baxxaqqaa kee addâ fakootuh inkih aysuk koh elle raaqa innal koh bahna nee akke waytek.

ٱلَّذِينَ يُحْشَرُونَ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ إِلَىٰ جَهَنَّمَ أُولَٰئِكَ شَرٌّ مَّكَانًا وَأَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٣٤﴾

34. Woo Koros jahannam girâ fanah foocitteh hirrigsimak kobxisimta, woo mari usun Qhiyaamah ayró arac umaaneh sinaamak gacaah, cakki gitak makot gexoh sinaamak umuk suge mara addunyal.

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَا مَعَهُ أَخَاهُ هَارُونَ وَزِيرًا ﴿٣٥﴾

35. Nummah Nabii Muusah tawraat kitab neceeh, kay toobokoyta Nabii Haaruun kaâ luk anuk cateyna kaah abne.

فَقُلْنَا اذْهَبَا إِلَى الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَدَمَّرْنَاهُمْ تَدْمِيرًا ﴿٣٦﴾

36. Tokkel ken nammayak ni-astooti dirabbosse firqawnaa kee firqawni marâ fanah gexa keenik inne usun keenil gexeeniih iimaanâ fanah ken seeceeniih firqawnaa kee firqawni mara ken dirabbosseh, tokkel firqawnaa kee firqawni mara baysiyyah bayisne.

وَقَوْمَ نُوحٍ لَّمَّا كَذَّبُوا الرُّسُلَ أَغْرَقْنَاهُمْ وَجَعَلْنَاهُمْ لِلنَّاسِ آيَةً ۖ وَأَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٣٧﴾

37. Kaadu Nabii Nuuc mari sinni farmoyta dirabboyseeh, wohul Yallih farmoytit inkih dirabboyse mara yekken waqdi maggo leet ken xuumusneeh, ken xuumusiyya sinaamah kas elle geyan astá abne, kaadu daalimiinih (koros kinnuk) qansaru-le digaalá massosne Qhiyaamah ayró.

وَعَادًا وَثَمُودَ وَأَصْحَابَ الرَّسِّ وَقُرُونًا بَيْنَ ذَٰلِكَ كَثِيرًا ﴿٣٨﴾

38. Kaadu Qaad deqsita maraay, Saamuud deqsita maraa kee Rassi deqsita qeelih mara finqisneh,

kaadu wohuk fanal sinaamak maggo horaari finqisne sinni farmoytit dirabboysen waqdi.

وَكُلًّا ضَرَبْنَا لَهُ ٱلْأَمْثَالَ ۖ وَكُلًّا تَبَّرْنَا تَتْبِيرًا ﴿٣٩﴾

39. Kaadu ama marak kulli marah baxxaqqa itta ceelalloola noogoreeh inkih baysiyyah ken bayisne sinni farmoytit dirabboyseenimih sabbatah.

وَلَقَدْ أَتَوْا عَلَى ٱلْقَرْيَةِ ٱلَّتِىٓ أُمْطِرَتْ مَطَرَ ٱلسَّوْءِ ۚ أَفَلَمْ يَكُونُوا۟ يَرَوْنَهَا ۚ بَلْ كَانُوا۟ لَا يَرْجُونَ نُشُورًا ﴿٤٠﴾

40. Nummah makki koros, Nabii Luut marih magaalay Saduum deqsitta robti innah Qaraanak oobe xeetit baytel taturan safarah gexak, usun tet abaluk kas teetil geyak masuginnoonuu? Wonna hinnay usun Qhiyaamah ayróh ugtiyya qaagitak masuginnon cisab kee galtoh.

وَإِذَا رَأَوْكَ إِن يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُوًا أَهَٰذَا ٱلَّذِى بَعَثَ ٱللَّهُ رَسُولًا ﴿٤١﴾

41. Nabiyow ama koros koo table waqdi, anqasak-sa koo kah haysittam mali, Yalli farmoytah nee fanah ruubem anumuu? axcuk kol anqasan.

إِن كَادَ لَيُضِلُّنَا عَنْ ءَالِهَتِنَا لَوْلَآ أَن صَبَرْنَا عَلَيْهَا ۚ وَسَوْفَ يَعْلَمُونَ حِينَ يَرَوْنَ ٱلْعَذَابَ مَنْ أَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٤٢﴾

42. Farmoyta isi yakka-le num (Mucammad kinnuk) Ni-Yallitteh qibaadak nee makkoyse raare tet qibaadal asbire wanninoy, ama koros sarra Ni-digaalá table waqdi aaxigelon diini gitak makot gexoh umam ken kinnik hinnay Nabii Mucammad ﷺ kinnim.

أَرَءَيْتَ مَنِ ٱتَّخَذَ إِلَٰهَهُۥ هَوَىٰهُ أَفَأَنتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا ﴿٤٣﴾

43. Nabiyow isi nafsi-fayxi isi Yallay yaqbudeh haysite num tablee!tokkel atu usuk isi nafsi-fayxi kataataamak kaa dacrisa num takkee? Aleey matakka.

أَمْ تَحْسَبُ أَنَّ أَكْثَرَهُمْ يَسْمَعُونَ أَوْ يَعْقِلُونَ ۚ إِنْ هُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَامِ ۖ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٤٤﴾

44. Hinnay Nabiyow A-korosuk maggo mari atu keenil takriye Qhuraan aayoota yaabbeeh cubbusaah usun elle kaskassoowaanam keenik takkalee? Usun kalah tanim hinnon lacti inna akke waytek, wonna hinnay usun gitak makot gexiyyah lacak gacak Raaqa mara kinnon.

أَلَمْ تَرَ إِلَىٰ رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلَهُ سَاكِنًا ثُمَّ جَعَلْنَا الشَّمْسَ عَلَيْهِ دَلِيلًا ﴿٤٥﴾

45. Nabiyow matablannaa! Ku-Rabbi iraw kah fidse inna maaci maacissi iyyam kee ayro bukku ittaamih fanat, kaadu Yalli faxinnay aracal eyseddi kaa haak yen, tohuk lakal iraw yaniimih astá ayró abne.

ثُمَّ قَبَضْنَاهُ إِلَيْنَا قَبْضًا يَسِيرًا ﴿٤٦﴾

46. Tohuk lakal dagom dagoomul kaa (iraw kinnuk) kalle ayro eweqqi ittam fanah.

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِبَاسًا وَالنَّوْمَ سُبَاتًا وَجَعَلَ النَّهَارَ نُشُورًا ﴿٤٧﴾

47. Kaadu Yalla kinni bar suturi siinih abtem kay ditet sari sin kah yastureh innah, kaadu Yalli xin sin xagarah raacat abeeh (ruftó) laqó rizqhi (quusi) guranah edde fixixxoonuh siinih abe.

وَهُوَ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيَاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ ۚ وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا ﴿٤٨﴾

48. Kaadu Yalla kinni isi Racmatak (rob kinnuk) foocat aytikumah caacooyay qamburre takkuqe siinih rubtam, kaadu qaraanak taahirik (saytun lee) tan leey edde taahirroowaana siinih oobisne.

لِنُحْيِيَ بِهِ بَلْدَةً مَيْتًا وَنُسْقِيَهُ مِمَّا خَلَقْنَا أَنْعَامًا وَأَنَاسِيَّ كَثِيرًا ﴿٤٩﴾

49. Rabte baaxóy qabaarah kafte teetit naynuwwemkeh, kaadu, ginni hayneemik lac kee maggo seehada teetik nafqemkeh (lee kinnuk).

وَلَقَدْ صَرَّفْنَاهُ بَيْنَهُمْ لِيَذَّكَّرُوا فَأَبَىٰ أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا ﴿٥٠﴾

50. Kaadu nummah baaxok teynal kaa (Rob kinnuk) oobisnaah baaxok teyna cabnah, rob kah

oobisne mari Yalli keenih abe niqmat kassitaanaah kaa elle faatitaanamkeh rob kah rade wee mari Yalla kassitaah kaal gacaanamkeh usuk keenih Racmatamkeh, tokkel sinaamak maggo mari woo niqmatal Yalla faatitaanam cineenih yangaddeenim akke waytek.

وَلَوْ شِئْنَا لَبَعَثْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ نَّذِيرًا ﴿٥١﴾

51. Kaadu faxinninoy kulli (ummaan) magaalah marah farmoytay Yallih digaalak ken meesiisay Yallâ fanah ken seeca keenih ruubak nen, kinnih immay Nabii Mucammadow baaxô bagul enni iyya marah inkih koo rubne.

فَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَجَاهِدْهُم بِهِ جِهَادًا كَبِيرًا ﴿٥٢﴾

52. Toysa Nabiyow koros faxxam moggolinaay, ama Qhuraanal kaxxa gicloh keenil ingicilliy kaa ken guddussaamal.

* وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهَٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَّحْجُورًا ﴿٥٣﴾

53. Kaadu Yalla kinni namma bad tesgellem, a-bad coboyuuy salfa-le maaqaba kak katlal xabcinih a-bad qasbooy caraka, kaadu ken nammayih fanal reebuy ittat ken angale kala heeh, tii tiit keenik yangalem waasoh waase.

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ نَسَبًا وَصِهْرًا ۗ وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا ﴿٥٤﴾

54. Kaadu Yalla kinni seehadaytu leek gintem (say num kee lab numih daacoyta kinnuk), tokkel woo seehadaytu nasab leeh balliinu-le seehadaytu kaa abe, ku-Rabbi faxxa haam ginaamah dudda-li kinni.

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنفَعُهُمْ وَلَا يَضُرُّهُمْ ۗ وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَىٰ رَبِّهِ ظَهِيرًا ﴿٥٥﴾

55. Ama koros Yallak kalah tu-keenih xiqe waytaah, tu keenik kale waytam yaqbuden, kaadu korosti

sheetanah cato (qokol) yakke isi Rabbit agleyta haamal.

56. Nabiyow koo kah rubnem mannu, moominiin Jannatal ayti-kumussaah (berrakisiyya kinnuk) koros giral meesiisa num takkemkeh iyyaanam akke waytek.

وَمَآ أَرۡسَلۡنَٰكَ إِلَّا مُبَشِّرٗا وَنَذِيرٗا ٥٦

57. Nabiyow korosuk ixxic: Yallih farmo sin gudduysaamal galtó sin messera, kinnih immay isi nafsih maqaane faxa num kay Rabbil kaa xayyoysa gita yabbaxay iimaan kee meqe taama abaamal.

قُلۡ مَآ أَسۡـَٔلُكُمۡ عَلَيۡهِ مِنۡ أَجۡرٍ إِلَّا مَن شَآءَ أَن يَتَّخِذَ إِلَىٰ رَبِّهِۦ سَبِيلٗا ٥٧

58. Kaadu Nabiyow Yallay dudda-le manoley rabewaal kelitaay, kaa ceele waytaamak kaa saytunnos kaa faylisak, kaadu Yalli isi naqoosah dambih adda yaaxigem xiqah usun abba haanamak kaak Qellittam matanaay.

وَتَوَكَّلۡ عَلَى ٱلۡحَيِّ ٱلَّذِي لَا يَمُوتُ وَسَبِّحۡ بِحَمۡدِهِۦۚ وَكَفَىٰ بِهِۦ بِذُنُوبِ عِبَادِهِۦ خَبِيرًا ٥٨

59. Yalla kinni Qaranwaa kee baaxóoy, ken nammayih fanal tanim lica ayróh addat gintem, tohuk lakal Yalli qarshi amol fayya iyyeeh isi nabna celta massoynah massoowe, usuk Racmaan kinni, tokkel Nabiyow Yalla esser usuk kulliimik adda yaaxigi kinnik.

ٱلَّذِي خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ وَمَا بَيۡنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٖ ثُمَّ ٱسۡتَوَىٰ عَلَى ٱلۡعَرۡشِۖ ٱلرَّحۡمَٰنُ فَسۡـَٔلۡ بِهِۦ خَبِيرٗا ٥٩

60. Korosuk Racmaan kinni Rabbih kummaataay (usjuda) kaa uqbuda keenik iyyeenik, "Racmaan manaaxigak usuk iyyaay? atu kummaatiyyah nee kah amrissaamah kummatnoo kaa aaxige kalah iyyen, Yallah kummaata iyyaanamih maxco

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ٱسۡجُدُواْ لِلرَّحۡمَٰنِ قَالُواْ وَمَا ٱلرَّحۡمَٰنُ أَنَسۡجُدُ لِمَا تَأۡمُرُنَا وَزَادَهُمۡ نُفُورَۢا ٦٠ ۩

diinik yaxxeereeniih giltaanam keenih osisse.

تَبَارَكَ ٱلَّذِى جَعَلَ فِى ٱلسَّمَآءِ بُرُوجًا
وَجَعَلَ فِيهَا سِرَٰجًا وَقَمَرًا مُّنِيرًا ﴿٦١﴾

61. Yallay Nabay barkat kee maqaané kak maggo, usuk Qaraanal kaxxa cutuuka le-aracal hee, kaadu ayròy diifu leeh, alsay noori-le kaal hee.

وَهُوَ ٱلَّذِى جَعَلَ ٱلَّيْلَ وَٱلنَّهَارَ خِلْفَةً لِّمَنْ
أَرَادَ أَن يَذَّكَّرَ أَوْ أَرَادَ شُكُورًا ﴿٦٢﴾

62. Kaadu Yalla kinni bar kee laqó ittal ciggiltam abtem, elle kas-kassoowam faxa numuh, hinnay Yalla-le niqmatal faatitam faxa numuh.

وَعِبَادُ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى ٱلْأَرْضِ هَوْنًا
وَإِذَا خَاطَبَهُمُ ٱلْجَٰهِلُونَ قَالُوا۟ سَلَٰمًا ﴿٦٣﴾

63. Racmaan kinni Rabbih naqoosay moominiinih taniy baaxô bagul caalih gexxay meqe, usun tuugimi uma yaabah keenî luk yaaba waqdi, dambik edde yasillimen meqe maxcó keenil gacsan.

وَٱلَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَقِيَٰمًا ﴿٦٤﴾

64. Kaadu usun (Yallih naqoosay moominiinih tani kinnuk) sinni Rabbih qibaadah (barti salat kinnuk) kummaatak soolak xiina mara kinnon.

وَٱلَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا ٱصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ
جَهَنَّمَ ۖ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا ﴿٦٥﴾

65. Kaadu usun ni-Rabbow Jahannam girah digaalak nee naggoysaay nek eyxeer iyya mara, diggah tet digaalá tibbixe numuk mabaxsimtaay amok makatta.

إِنَّهَا سَآءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ﴿٦٦﴾

66. Diggah Jahannam girak madab kee gub manxu umaah!

وَٱلَّذِينَ إِذَآ أَنفَقُوا۟ لَمْ يُسْرِفُوا۟ وَلَمْ يَقْتُرُوا۟
وَكَانَ بَيْنَ ذَٰلِكَ قَوَامًا ﴿٦٧﴾

67. Kaadu usun maalu yaceen waqdi, baddaahewaah gabâ gibdah keedaadise waa mara, keenik mattaccoo baddaahiyyaa kee keedaadisiyyak fanah massah tan.

وَٱلَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ ٱلنَّفْسَ ٱلَّتِى حَرَّمَ ٱللَّهُ إِلَّا بِٱلْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ ۚ وَمَن يَفْعَلْ ذَٰلِكَ يَلْقَ أَثَامًا ﴿٦٨﴾

68. Kaadu usun Yalla inkittoysaah Yallâ luk aka Yalla aqbude waah Yalli qidim kak caraamu abe nafsi qide waa mara sharqil kaa elle qidaanam kak xiqtam baahe num akke waytek, (islaam diinik korraaqek hinnay digbek lakal dalwa abek hinnay dulmih seehadayti Rooci yeyyeeqek) kaadu usun dalwa abe waah sinni sambo dalwak dacrisa mara kinnon, kaadu ama kaxxa dambittek tu-aba mari akeeral digaalá geele.

يُضَٰعَفْ لَهُ ٱلْعَذَابُ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ وَيَخْلُدْ فِيهِۦ مُهَانًا ﴿٦٩﴾

69. Qhiyaamah ayró jahannam girah digaalá kaah xirribisaanaah usuk bura luk qunxaane luk teetil (digaalá kinnuk) waara.

إِلَّا مَن تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَٰلِحًا فَأُو۟لَٰٓئِكَ يُبَدِّلُ ٱللَّهُ سَيِّـَٔاتِهِمْ حَسَنَٰتٍ ۗ وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٧٠﴾

70. Kaxxa dambittek yotoobeeh, Yallal yeemeneeh meqe taama taamiteeh abbaasite mari koh raaquh immay, toysa too marah Yalli dambi duugaah keenih cabah kaal gaceenimih sabbatah ken umaaneena maqaaneh keenih korsa, Yalli dambi cabti-li xuwaw-li kinni.

وَمَن تَابَ وَعَمِلَ صَٰلِحًا فَإِنَّهُۥ يَتُوبُ إِلَى ٱللَّهِ مَتَابًا ﴿٧١﴾

71. Kaadu abe dambik yotoobeeh meqe taama abe num, toysa usuk diggah Yallâ fanah nummâ gacimih gace num kinni, diggah usuk isi Yallal meqe gacimih gacek, tokkel Yalli meqe galtoh kaa galta.

وَٱلَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ ٱلزُّورَ وَإِذَا مَرُّو۟ا بِٱللَّغْوِ مَرُّو۟ا كِرَامًا ﴿٧٢﴾

72. Kaadu usun diraabah sumaaqitewaah cube kalah uma mari uma yab kee uma taama elle aban aroocal taturan waqdi wohut derre cabaah yassacakkeeh sinni

nafsi kak saytunnoysak tatura mara kinnon.

73. Kaadu usun ken Rabbih Qhuraanih aayootal ken kassiisan waqdi, derre teetit macaban, ayti maleelah innah tet aabbe waa mara hinnoonuuy inti maleelah innah tet able waa mara hinnon, wonna hinnay usun nagay hangi teetih acayuk tet ankacsan.

وَٱلَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا۟ بِـَٔايَـٰتِ رَبِّهِمْ لَمْ يَخِرُّوا۟ عَلَيْهَا صُمًّا وَعُمْيَانًا ﴿٧٣﴾

74. Kaadu usun sinni Rabbi esserak, ni-Rabbow ni-agabuu kee ni-xaylok inti nek edde ruffu ittam neh acuwaay, Yallak meesita marah diini miroctiy maqaanel kataataana nee ab iyya mara kinnon.

وَٱلَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَٰجِنَا وَذُرِّيَّـٰتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَٱجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا ﴿٧٤﴾

75. Yallih naqoosak woo maray woo weelot weeloysime Jannatti qarwak fayya itta qarwal galtiman Yallih taaqatal yisbireenimih sabbatah, Kaadu Yallaa kee kay malaykak konnabaa kee salaamaqle kay addal geyan.

أُو۟لَـٰٓئِكَ يُجْزَوْنَ ٱلْغُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوا۟ وَيُلَقَّوْنَ فِيهَا تَحِيَّةً وَسَلَـٰمًا ﴿٧٥﴾

76. Usun tet (jannatti Qarwa kinnuk) addal waarak jannatti Qarwak madab kee gub manxu meqeeh!

خَـٰلِدِينَ فِيهَا ۚ حَسُنَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ﴿٧٦﴾

77. Nabiyow korosuk: yi-Rabbi kanah sin maliiy, sin maxaagita gibda sin geyta waqdi kaat abtan kallaci akke wannay keenik ixxic, nummah isin Qhuraan kee Nabii dirabbosseenih, toysa isin Qhuraan kee Nabiit abten dirabboysiyyi sarrah amok siinik kate wayta digaaláy addunyaay akeeral inkih sin finqissa siinil akke-le.

قُلْ مَا يَعْبَؤُا۟ بِكُمْ رَبِّى لَوْلَا دُعَآؤُكُمْ ۖ فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا ﴿٧٧﴾

SUURAT ASH-SHUQARAA

Makkal Obte, 227 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Taa-Siin-Miim (edde faxem Yalli yaaxige).

طسٓمٓ ﴿١﴾

2. Tah baxxaqqa-le Qhuraan kitaabih aayoota.

تِلْكَ ءَايَٰتُ ٱلْكِتَٰبِ ٱلْمُبِينِ ﴿٢﴾

3. Nabiyow isi nafsi rookat finqissa, ama koros yeemene mara akke waanamih sabbatah.

لَعَلَّكَ بَٰخِعٌ نَّفْسَكَ أَلَّا يَكُونُوا۟ مُؤْمِنِينَ ﴿٣﴾

4. Fanne Nee tekkek, qaraanak astay ken meesissay fillitte keenik xixxibaaneh rammak edde katewayta keenil (makki koros kinnuk) oobisenno.

إِن نَّشَأْ نُنَزِّلْ عَلَيْهِم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ ءَايَةً فَظَلَّتْ أَعْنَٰقُهُمْ لَهَا خَٰضِعِينَ ﴿٤﴾

5. Kaadu ama korosuh qusubuk ooba Qhuraanak Racmaan kinni Rabbih xaquk tu-keenih matamaata temeete tet tekkek, kaa dirabboysaanaah derre kaat cabak sugeenim akke waytek.

وَمَا يَأْتِيهِم مِّن ذِكْرٍ مِّنَ ٱلرَّحْمَٰنِ مُحْدَثٍ إِلَّا كَانُوا۟ عَنْهُ مُعْرِضِينَ ﴿٥﴾

6. Toysa nummah usun Qhuraan dirabboyseeniih kaal anqaseenih, tokkel elle anqasak sugeenimih xaagi (Yallih digaala kinnuk) keenih amaate-le.

فَقَدْ كَذَّبُوا۟ فَسَيَأْتِيهِمْ أَنۢبَٰٓؤُا۟ مَا كَانُوا۟ بِهِۦ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٦﴾

7. Kaadu A-koros baaxô fanah mawagittannaa! tet addal cooxuk kulli qaynatay qaxaleeh, meqek nuysubukeh gide?

أَوَلَمْ يَرَوْا۟ إِلَى ٱلْأَرْضِ كَمْ أَنۢبَتْنَا فِيهَا مِن كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ ﴿٧﴾

8. Diggah tohut Yallih inkittinaanee kee kay dudda tascasse astá taniih,

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٨﴾

wohul keenik maggo mari yeemene mara makkon.

9. Diggah ku-Rabbi usuk Mayso-li xuwaw-li kinni.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٩﴾

10. Nabii Mucammadow isi marah cus: ku-Rabbi Nabii Muusah seeceeh, firqawni maray daalimiinih yanil gex kaak iyye waqdi.

وَإِذْ نَادَىٰ رَبُّكَ مُوسَىٰٓ أَنِ ٱئْتِ ٱلْقَوْمَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٠﴾

11. Usun Firqawni mara, usun Yallih digaalák mameesitaanaa?

قَوْمَ فِرْعَوْنَ ۚ أَلَا يَتَّقُونَ ﴿١١﴾

12. Nabii Muusa: yi-Rabbow diggah anu yoo dirabboysaanamak meesita iyye.

قَالَ رَبِّ إِنِّيٓ أَخَافُ أَن يُكَذِّبُونِ ﴿١٢﴾

13. Kaadu usun yot aban dirabboysiyyah alil yok ceytaah, ku-farmoh gudduysiyyah arraba yok yaabe waytaamak meesitak, Jibriil yi-toobokoyta Haaruunû fanah kaa rub farmô gudduysiyyah yoo catamkeh iyye.

وَيَضِيقُ صَدْرِى وَلَا يَنطَلِقُ لِسَانِى فَأَرْسِلْ إِلَىٰ هَٰرُونَ ﴿١٣﴾

14. Kaadu firqawnaa kee firqawni mari dambi yot-le num keenik qideeh, woo caneh yoo qidaanamak meesita iyye Nabii Muusa.

وَلَهُمْ عَلَىَّ ذَنۢبٌ فَأَخَافُ أَن يَقْتُلُونِ ﴿١٤﴾

15. Yalli Nabii Muusak: Aleey koo maqidaanak, koo kee ku-toobokoyta Nabii Haaruun ni-astooti luk gexa, diggah Nanu catoh siinî luk nan isin ittaanam kee siinil gacsaanam naabbehik iyye.

قَالَ كَلَّا ۖ فَٱذْهَبَا بِـَٔايَٰتِنَآ ۖ إِنَّا مَعَكُم مُّسْتَمِعُونَ ﴿١٥﴾

16. Tokkel isin firqawnal gexaay, diggah nanu ginô Rabbih namma farmoyta kinnino kaak ixxica.

فَأْتِيَا فِرْعَوْنَ فَقُولَآ إِنَّا رَسُولُ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿١٦﴾

17. Israa-iil xaylo cabaay, nelluk ken Rub kaak ixxica.

أَنْ أَرْسِلْ مَعَنَا بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ﴿١٧﴾

قَالَ أَلَمْ نُرَبِّكَ فِينَا وَلِيدًا وَلَبِثْتَ فِينَا مِنْ عُمُرِكَ سِنِينَ ﴿١٨﴾

18. Firqawni Nabii Muusak: Ni addal alqih (saldih) anuk koo maqarsinninoo, kaadu maggo liggiditte ku-qumrik ni-addal masuginnitoo?kaak iyye.

وَفَعَلْتَ فَعْلَتَكَ الَّتِي فَعَلْتَ وَأَنتَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿١٩﴾

19. Kaadu ku-uma taamay abteh iyya abteh (numtin qidim kinnuk), atu isih aben maqaane yangadde marih numuh anuk.

قَالَ فَعَلْتُهَا إِذًا وَأَنَا مِنَ الضَّالِّينَ ﴿٢٠﴾

20. Nabii Muusa firqawnal gacisak:toysa anu tet abem anu iggima-le marak numuk teynah suge waqdi kaak iyye.

فَفَرَرْتُ مِنكُمْ لَمَّا خِفْتُكُمْ فَوَهَبَ لِي رَبِّي حُكْمًا وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٢١﴾

21. Tokkel anu siinik meesite waqdi siinik kudeeh, yi-Rabbi nubuwwannu yoh yeceeh, farmoytiitik numuk teyna yoo abe iyye.

وَتِلْكَ نِعْمَةٌ تَمُنُّهَا عَلَيَّ أَنْ عَبَّدتَّ بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿٢٢﴾

22. Woo niqmatay atu yoh guneh lowtaah warissa Israa-iil xaylo naqoosah haysitteemii?

قَالَ فِرْعَوْنُ وَمَا رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٣﴾

23. Firqawni Nabii Muusal:kaxxamariinitak ginô Rabbi maatiyaay iyye?

قَالَ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ۖ إِن كُنتُم مُّوقِنِينَ ﴿٢٤﴾

24. Nabii Muusa firqawnal gacisak:usuk Qaranwaa kee baaxooy ken nammayih fanal taniimih Rabbi isin woh yasmite mara tekkeenik keenik iyye.

قَالَ لِمَنْ حَوْلَهُ أَلَا تَسْتَمِعُونَ ﴿٢٥﴾

25. Firqawni isi derfal tan makaabanak:Muusa yol gacsam taabbeenih innaa? iyye.

قَالَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿٢٦﴾

26. Nabii Muusa keenik iyyeh:usuk sin Rabbiiy siinik naharsi abbobtih Rabbi kinni.

27. Firqawni isi marak diggah sin farmoytay sin fan rubsume usuk cabuli kinni iyye.

قَالَ إِنَّ رَسُولَكُمُ ٱلَّذِيٓ أُرۡسِلَ إِلَيۡكُمۡ لَمَجۡنُونٞ ٢٧

28. Nabii Muusa:usuk ayrò mawqaa kee ayrò kormaay, ken nammayih fanal taniimih Rabbi isin kas-kassoowa mara tekkeenik keenik iyye.

قَالَ رَبُّ ٱلۡمَشۡرِقِ وَٱلۡمَغۡرِبِ وَمَا بَيۡنَهُمَآۖ إِن كُنتُمۡ تَعۡقِلُونَ ٢٨

29. Firqawni Nabii Muusak yô kalah Yalla haysittek, diggah casbisen marih num koo abeyyo kaak iyye.

قَالَ لَئِنِ ٱتَّخَذۡتَ إِلَٰهًا غَيۡرِي لَأَجۡعَلَنَّكَ مِنَ ٱلۡمَسۡجُونِينَ ٢٩

30. Nabii Muusa yi-numma tascasseemik baxxaqqa ittam (astooti kinnuk) koh baahennokuu? casbit yoo haytam kaak iyye.

قَالَ أَوَلَوۡ جِئۡتُكَ بِشَيۡءٖ مُّبِينٖ ٣٠

31. Firqawni Nabii Muusak:numma yacee marih num tekkek tet baahey kaak iyye.

قَالَ فَأۡتِ بِهِۦٓ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ٣١

32. Tokkel Nabii Muusa isi caxxa qideeh, usuk (caxxa kinnuk) too waqdi baxxaqqa iyya baadeysa yekke.

فَأَلۡقَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعۡبَانٞ مُّبِينٞ ٣٢

33. Kaadu Nabii Muusa isi gaba isi kamiisik moyya kak culta ikkek culussu heeh edde luk hadiffi heeh, too waqdi is (gaba kinnuk) yable marat qidih ifak raqqa itte baras aalle kalah.

وَنَزَعَ يَدَهُۥ فَإِذَا هِيَ بَيۡضَآءُ لِلنَّٰظِرِينَ ٣٣

34. Firqawni isi derfal tan makaabanak, diggah tah (Nabii Muusa kinnuk) baab-li ixxiga-li iyye.

قَالَ لِلۡمَلَإِ حَوۡلَهُۥٓ إِنَّ هَٰذَا لَسَٰحِرٌ عَلِيمٞ ٣٤

35. Usuk isi baabat sin baaxók sin yayyaaqem faxak, maca yoh tascasseeniih macal yoo amrissaanaah? keenik iyye.

يُرِيدُ أَن يُخۡرِجَكُم مِّنۡ أَرۡضِكُم بِسِحۡرِهِۦ فَمَاذَا تَأۡمُرُونَ ٣٥

قَالُوٓاْ أَرۡجِهۡ وَأَخَاهُ وَٱبۡعَثۡ فِي ٱلۡمَدَآئِنِ حَٰشِرِينَ ٣٦

36. Muusaa kee kay toobokoyta Haaruun caagid wadiroysaay, magaalooluk baab-aba koh gaabossa labha rub kaak iyye kay mari.

يَأۡتُوكَ بِكُلِّ سَحَّارٍ عَلِيمٖ ٣٧

37. Ummaan baablih ixxigali koh baahaanamkeh.

فَجُمِعَ ٱلسَّحَرَةُ لِمِيقَٰتِ يَوۡمٖ مَّعۡلُومٖ ٣٨

38. Tokkel baababa timixxige ayrot yimixxige waktit kobxisimen.

وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلۡ أَنتُم مُّجۡتَمِعُونَ ٣٩

39. Kaadu sinaamak gaaboowa iyyen.

لَعَلَّنَا نَتَّبِعُ ٱلسَّحَرَةَ إِن كَانُواْ هُمُ ٱلۡغَٰلِبِينَ ٤٠

40. Nanu baababa kattatnamkeh usun yayse mara yekkeenik iyyen.

فَلَمَّا جَآءَ ٱلسَّحَرَةُ قَالُواْ لِفِرۡعَوۡنَ أَئِنَّ لَنَا لَأَجۡرًا إِن كُنَّا نَحۡنُ ٱلۡغَٰلِبِينَ ٤١

41. Tokkel baababa temeete waqdi firqawnak:diggah nanu galto linoo? nanu Muusak yayse mara nekkek itte.

قَالَ نَعَمۡ وَإِنَّكُمۡ إِذٗا لَّمِنَ ٱلۡمُقَرَّبِينَ ٤٢

42. Firqawni: yeey; faxxa haytaanam galtòk liton, kaadu diggah isin too waqdi yi-garil xayyoysime marat tanton keenik iyye.

قَالَ لَهُم مُّوسَىٰٓ أَلۡقُواْ مَآ أَنتُم مُّلۡقُونَ ٤٣

43. Nabii Muusa baababak:isin qambissoonu waytaanam qambisa keenik iyye.

فَأَلۡقَوۡاْ حِبَالَهُمۡ وَعِصِيَّهُمۡ وَقَالُواْ بِعِزَّةِ فِرۡعَوۡنَ إِنَّا لَنَحۡنُ ٱلۡغَٰلِبُونَ ٤٤

44. Tokkel baababa sinni akootaa kee sinni coox qambisseeh baabah sinaamat gexxa waarraa kee abeesas celsiiseeniih:firqawni nabnal xiibitna immay diggah nanu Muusak yayse mara akkenno iyyen.

فَأَلۡقَىٰ مُوسَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ تَلۡقَفُ مَا يَأۡفِكُونَ ٤٥

45. Tokkel Nabii Muusa isi caxxa qambiseeh, eddeluk too waqdi usuk baadeysa yekkeeh, usun diraabah ginnaasiteenim (coox kee akoota kinnuk) inkih yunxuqe.

فَأُلْقِيَ ٱلسَّحَرَةُ سَٰجِدِينَ ﴿٤٦﴾

46. Tokkel baababa toh tuble waqdi Yallah Sujuuduh Radde.

قَالُوٓاْ ءَامَنَّا بِرَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٤٧﴾

47. Ginô Rabbil neemeneh axcuk.

رَبِّ مُوسَىٰ وَهَٰرُونَ ﴿٤٨﴾

48. Muusaa kee Haaruun Rabbil.

قَالَ ءَامَنتُمْ لَهُۥ قَبْلَ أَنْ ءَاذَنَ لَكُمْ ۖ إِنَّهُۥ لَكَبِيرُكُمُ ٱلَّذِى عَلَّمَكُمُ ٱلسِّحْرَ ۖ فَلَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ۚ لَأُقَطِّعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُم مِّنْ خِلَٰفٍ وَلَأُصَلِّبَنَّكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٩﴾

49. Firqawni:baababak anu idini siinih aceek naharat kaal teemeneenii iyye, diggah usuk (Muusa kinnuk) sin kaxxa kabiiriy baab sin barse kinni, toysa yi-digaalak siinil obtam sarrah aaxigetton, diggah sin gaboobiiy sin ibitte argiqeyyo migdi gabaa kee guri iba siinik argiqi hinnay guri gabaa kee migdi iba siinik argiqi akkeyyo, kaadu diggah inkih cooxut sin xinkiyeyyooh sin fanniseyyo keenik iyye.

قَالُواْ لَا ضَيْرَ ۖ إِنَّآ إِلَىٰ رَبِّنَا مُنقَلِبُونَ ﴿٥٠﴾

50. Baababa: firqawnak atu net abta digaalá nee mabiyakta, diggah nanu ninni Rabbî fanah nandabbê kalah kaak itte.

إِنَّا نَطْمَعُ أَن يَغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا خَطَٰيَٰنَآ أَن كُنَّآ أَوَّلَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٥١﴾

51. Diggah nanu ni-Rabbi ni-dambitte neh cabam kaak qaagitna Muusal naharak teemene moominiin nekkeemih sabbatah.

* وَأَوْحَيْنَآ إِلَىٰ مُوسَىٰٓ أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِىٓ إِنَّكُم مُّتَّبَعُونَ ﴿٥٢﴾

52. Nabii Muusal:yi-naqoosak yeemene mara barat kuulus iyyaanamah wacyi kaal oobisne, diggah firqawnaa kee kay qande sin kataatele sin gacsaanamkeh axcuk.

فَأَرْسَلَ فِرْعَوْنُ فِى ٱلْمَدَآئِنِ حَٰشِرِينَ ﴿٥٣﴾

53. Tokkel firqawni kay reedah gubaak tan magaaloolih qaskar ruube macaxu kaah kobxisaanamkeh israa-iil xaylok mawuq yoobbe waqdi.

54. Firqawni: diggah a-mari (israa-iil xaylo kinnuk) dago horta iyye.

إِنَّ هَٰٓؤُلَآءِ لَشِرۡذِمَةٞ قَلِيلُونَ ٥٤

55. Kaadu diggah usun kaxxam nee ceerissa taama aben.

وَإِنَّهُمۡ لَنَا لَغَآئِظُونَ ٥٥

56. Diggah nanu inkih cibbarsimaah, gulguluh keenih yan mara kinnino iyye.

وَإِنَّا لَجَمِيعٌ حَٰذِرُونَ ٥٦

57. Firqawnaa kee kay mara Masri baaxoy basaatin kee daroori-lek ken neyyeeqeh.

فَأَخۡرَجۡنَٰهُم مِّن جَنَّٰتٖ وَعُيُونٖ ٥٧

58. Kaadu kadnoonii kee meqe aroocaay meqe qarwak ken neyyeeqe.

وَكُنُوزٖ وَمَقَامٖ كَرِيمٖ ٥٨

59. Too mayyuq keenit kah abne innah, kaadu ken dabooqaa kee ken maalu israa-iil xaylo nagarsisne ken bayisneek gamadal.

كَذَٰلِكَۖ وَأَوۡرَثۡنَٰهَا بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ ٥٩

60. Tokkel firqawnaa kee kay macaxi Nabii Muusaa kee kaâ luk yan mara ayro edde tawqe waktit kataaten.

فَأَتۡبَعُوهُم مُّشۡرِقِينَ ٦٠

61. Tokkel namma butta (firqawni maraa kee Muusâ mara kinnuk) sitta tuble waqdi, Nabii Muusâ kataysis:diggah nanu elel simneeh firqwnaa kee kay macxi nee qide-le iyyen.

فَلَمَّا تَرَٰٓءَا ٱلۡجَمۡعَانِ قَالَ أَصۡحَٰبُ مُوسَىٰٓ إِنَّا لَمُدۡرَكُونَ ٦١

62. Nabii Muusa keenik iyyeh: aleey, sin meeleelan, diggah anu yoo qokla Rabbi liyooh, edde naggoowa gita yoh ascasse-le.

قَالَ كَلَّآۖ إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهۡدِينِ ٦٢

63. Tokkel Nabii Muusal isi caxxat bad atuk iyyaanamah wacyi kaal oobisne, tokkel usuk kaa

فَأَوۡحَيۡنَآ إِلَىٰ مُوسَىٰٓ أَنِ ٱضۡرِب بِّعَصَاكَ ٱلۡبَحۡرَۖ فَٱنفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرۡقٖ كَٱلطَّوۡدِ ٱلۡعَظِيمِ ٦٣

yootokeeh, bad baxsimeeh kulli exxa kaak kaxxa qaleh innah gacca itte.

64. Kaadu tokkel aka mara xayyosne (firqawnaa kee kay mara kinnuk) badat cullu iyyaanam fanah Muusaa kee Muusâ marih lakal.

وَأَزْلَفْنَا ثَمَّ ٱلْآخَرِينَ ﴿٦٤﴾

65. Kaadu Nabii Muusaa kee kaâ luk yan mara inkih naggosneh.

وَأَنجَيْنَا مُوسَىٰ وَمَن مَّعَهُۥٓ أَجْمَعِينَ ﴿٦٥﴾

66. Tohuk lakal aka mara badat xuumusne (firqawnaa kee kay macaxu kinnuk).

ثُمَّ أَغْرَقْنَا ٱلْآخَرِينَ ﴿٦٦﴾

67. Diggah tohut Yallih inkittinaanee kee kay dudda tascasse astá tan, kaadu keenik maggo mari yeemene mara makkinna.

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٦٧﴾

68. Kaadu diggah ku-Rabbi, usuk maysoli xuwawli kinni.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٦٨﴾

69. Kaadu Nabiyow ama korosul Nabii Ibraahim xaagu maaqaay keenil akriy.

وَٱتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ إِبْرَٰهِيمَ ﴿٦٩﴾

70. Usuk isi abbaa kee isi marak taqbudeenim maatiyaay iyye waqdi?

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِۦ مَا تَعْبُدُونَ ﴿٧٠﴾

71. Numtinwwellitte naqbudeeh, tet amol daffeyak asna tet qibaadah iyyen.

قَالُوا۟ نَعْبُدُ أَصْنَامًا فَنَظَلُّ لَهَا عَٰكِفِينَ ﴿٧١﴾

72. Nabii Ibraahim isin ken kallactan waqdi, usun sin yaabbeenih innaa? keenik iyye.

قَالَ هَلْ يَسْمَعُونَكُمْ إِذْ تَدْعُونَ ﴿٧٢﴾

73. Hinnay ken tuqbudeenik tu siinih xiqaanaa, hinnay ken aqbude wayteenik tu siinik kalaanaa keenik iyye?

أَوْ يَنفَعُونَكُمْ أَوْ يَضُرُّونَ ﴿٧٣﴾

74. Aleey!wohuk tu maabaanay, ni-abbobti nanu abnah innah taama neh abak sugteeh nanu wohul ken salleeh ken katatne iyyen.

قَالُوا۟ بَلْ وَجَدْنَآ ءَابَآءَنَا كَذَٰلِكَ يَفْعَلُونَ ﴿٧٤﴾

75. Nabii Ibraahim keenik iyyeh:yoh warisay numtinwwellittek aqbudak sugteenim cubbiluk wagitteenii iggimaa kee makot taniinim sinnik taaxagoonuh.

قَالَ أَفَرَءَيْتُم مَّا كُنتُمْ تَعْبُدُونَ ﴿٧٥﴾

76. Sin kee siinik naharsi abbobti?

أَنتُمْ وَءَابَآؤُكُمُ ٱلْأَقْدَمُونَ ﴿٧٦﴾

77. Diggah usun yok qaduwwiiy ken maqbuda, kinnih immay anu aqbudem ginô Rabbi kinni, usuk addunyaa kee akeeral yok awlaytu.

فَإِنَّهُمْ عَدُوٌّ لِّىٓ إِلَّا رَبَّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٧٧﴾

78. Yallay tayse ginoh yoo gine usuk meqe gital tirri yoo hee-le.

ٱلَّذِى خَلَقَنِى فَهُوَ يَهْدِينِ ﴿٧٨﴾

79. Kaadu Kaa kinni yoo taskameeh, yoo tafqem,

وَٱلَّذِى هُوَ يُطْعِمُنِى وَيَسْقِينِ ﴿٧٩﴾

80. Kaadu biyaakita waqdi biyaakak usuk yoo qaffoysa,

وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ ﴿٨٠﴾

81. Kaadu Kaa kinni yoo qiddaah, sarra yoo taynuwweem Qhiyaamah ayró.

وَٱلَّذِى يُمِيتُنِى ثُمَّ يُحْيِينِ ﴿٨١﴾

82. Kaadu Kaa kinni yi-dambi yoh cabam kak qaagitam galtóh ayró (Qhiyaamah ayró kinnuk).

وَٱلَّذِىٓ أَطْمَعُ أَن يَغْفِرَ لِى خَطِيٓـَٔتِى يَوْمَ ٱلدِّينِ ﴿٨٢﴾

83. Nabii Ibraahim isi Rabbi kallacak:yi-Rabbow tu-xiqta ixxiga yoh acuyaay, ku naqoosak meqe mara yoo eleelis iyye.

رَبِّ هَبْ لِى حُكْمًا وَأَلْحِقْنِى بِٱلصَّٰلِحِينَ ﴿٨٣﴾

84. Kaadu meqe saareey, meqe xagar xagó (galab-xagó) yoh ab ellecabô maray yok lakal yamaatu waah addal Qhiyaamah ayrô fanah.

وَٱجْعَل لِّى لِسَانَ صِدْقٍ فِى ٱلْـَٔاخِرِينَ ﴿٨٤﴾

85. Kaadu ku-naqoosak naqiim deqsita Jannat nagra marat yoo hayis.

وَٱجۡعَلۡنِي مِن وَرَثَةِ جَنَّةِ ٱلنَّعِيمِ ﴿٨٥﴾

86. Kaadu yi-abbah dambi cab, diggah usuk makkoote marak numuk teynah sugek.

وَٱغۡفِرۡ لِأَبِيٓ إِنَّهُۥ كَانَ مِنَ ٱلضَّآلِّينَ ﴿٨٦﴾

87. Kaadu yoo mawacarriysin ginó inkih magooqak cisab kee galtoh ugussa ayrò (Qhiyaamah ayro kinnuk).

وَلَا تُخۡزِنِي يَوۡمَ يُبۡعَثُونَ ﴿٨٧﴾

88. Woh gibdi ayróy maaluu kee xaylo tu edde xiqe wayta kinni.

يَوۡمَ لَا يَنفَعُ مَالٞ وَلَا بَنُونَ ﴿٨٨﴾

89. Yallâ fanah saytun lubbi luk yemeete num akke waytek, koroosannuu kee munaafiqhinnuk.

إِلَّا مَنۡ أَتَى ٱللَّهَ بِقَلۡبٖ سَلِيمٖ ﴿٨٩﴾

90. Kaadu Yallak meesiteeh, kay taaqatal kaâ fanah yufkune marah Jannat xayyoysimaah ken yaybulleenih Qhiyaamah ayrò.

وَأُزۡلِفَتِ ٱلۡجَنَّةُ لِلۡمُتَّقِينَ ﴿٩٠﴾

91. Kaadu jaciim deqsitta girá koroosite maray tirtô gitak makkoote yaybulleenih.

وَبُرِّزَتِ ٱلۡجَحِيمُ لِلۡغَاوِينَ ﴿٩١﴾

92. Kaadu ken sahitak:sin yallittey aqbudak sugteeni annih teetiiy? Keenik iyyan.

وَقِيلَ لَهُمۡ أَيۡنَ مَا كُنتُمۡ تَعۡبُدُونَ ﴿٩٢﴾

93. Yallak kalah aqbudak sugteenim Yallih digaalák sin cattaa hinnay is isi nafsi Yallih digaalák cattaa?

مِن دُونِ ٱللَّهِ هَلۡ يَنصُرُونَكُمۡ أَوۡ يَنتَصِرُونَ ﴿٩٣﴾

94. Tokkel ken (numtinwwellittee kee koros kinnuk) kee tirtô gitak makkoote mara xambabbaqqa ken heenih jahannamat foocah (neefih) qambisiman.

فَكُبۡكِبُواْ فِيهَا هُمۡ وَٱلۡغَاوُۥنَ ﴿٩٤﴾

95. Kaadu ibliis qande (kaa kataate mara kinnuk) inkih teetit qambisimta.

وَجُنُودُ إِبۡلِيسَ أَجۡمَعُونَ ﴿٩٥﴾

96. Koros kee usun aqbudak sugeenim tet addal anuk keemaaritak ittak iyyaanah.

قَالُوا۟ وَهُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ ﴿٩٦﴾

97. Yallal xiibitna immay nanu diggah addunyal baxxaqqa itta makoy qellu sinnih addat sugne itta koros.

تَٱللَّهِ إِن كُنَّا لَفِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٩٧﴾

98. Nanu Ginô Rabbit sin massosne waqdi Qibaadal.

إِذْ نُسَوِّيكُم بِرَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٩٨﴾

99. Kaadu tirtô gitak nee makkossem matan umeyniitiy Yallak kalih im naqbudeemih neh secte akke waytek.

وَمَآ أَضَلَّنَآ إِلَّا ٱلْمُجْرِمُونَ ﴿٩٩﴾

100. A-saaku shafaaqatta neh takkeeh, Yallih digaalak nee cattaamak num mannu.

فَمَا لَنَا مِن شَٰفِعِينَ ﴿١٠٠﴾

101. Kaadu kacnoytah yan kataysay neh xuwaawa (allaaqala) mannu.

وَلَا صَدِيقٍ حَمِيمٍ ﴿١٠١﴾

102. Maganey!inki adda addunyâ fanah madaara luk sugnaamal yeemene maray naggoowê loowot gacak nen iyyan.

فَلَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَكُونَ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٢﴾

103. Diggah too Nabii Ibraahim xaaguy taturet kaskassoowa marah astá tan, kaadu keenik ama xaagu yoobbe marak maggom yeemene mara makko.

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾

104. Kaadu diggah Nabiyow ku-Rabbi usuk mayso-li xuwaw-li kinni.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ﴿١٠٤﴾

105. Nabii Nuuc mari sinni farmoyta Nuuc dirabboyseeh, wohul farmoytit inkih dirabboyse mara yekken.

كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوحٍ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿١٠٥﴾

106. Ken toobokoyti Nabii Nuuc Yallak mameesittaanaa?keenik iyye waqdi.

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ نُوحٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٠٦﴾

107. Diggah anu siinih amaanat-le farmoyta kinniyo edde rubsumem sin gudduysaamal.

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٠٧﴾

108. Toysa Yallak meesitaay yi-amri oggola.

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٠٨﴾

109. Kaadu Yallih farmo sin gudduysaamal galtó sin messera, yi-galtó numul matanaay numul messera ginô Rabbil essera yoo akke waytek.

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۖ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠٩﴾

110. Toysa Yallak meesitaay yi-amri oggola.

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١١٠﴾

111. Anninnal koo nummasnaah koo katatnaah sinaamak boola-le mari koo kataate way? Kaak iyyen kay mari.

قَالُوا أَنُؤْمِنُ لَكَ وَاتَّبَعَكَ الْأَرْذَلُونَ ﴿١١١﴾

112. Nabii Nuuc:usun abak sugen taamoomih ixxiga mayyu, cagalah anu ken kah seecam iimaanâ kalah keenik iyye.

قَالَ وَمَا عِلْمِي بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١١٢﴾

113. Ken cisab kee galtò numul matan yi-Rabbiy qellittem yaaxigel tan tet akke waytek, woh aaxiginnitoonuy amah axcuk mananniton.

إِنْ حِسَابُهُمْ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّي ۖ لَوْ تَشْعُرُونَ ﴿١١٣﴾

114. Kaadu anu yi-seecol yeemene mara xiiriya num hinniyo.

وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٤﴾

115. Anu abbay sinam xiiriya hinniyo, baxxaqqa iyya meesiisey Yallih digaalak sin meesiisa akke waytek.

إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿١١٥﴾

قَالُوا۟ لَئِن لَّمْ تَنتَهِ يَٰنُوحُ لَتَكُونَنَّ مِنَ ٱلْمَرْجُومِينَ ﴿١١٦﴾

116. Nuucow ama seecok aadeewaytek xeetit qiden marak numuk teyna akketto kaak iyyen.

قَالَ رَبِّ إِنَّ قَوْمِى كَذَّبُونِ ﴿١١٧﴾

117. Too waqdi Nabii Nuuc isi Rabbi seeceeh:yi-Rabbow diggah yi-mari yoo dirabboyseh iyye.

فَٱفْتَحْ بَيْنِى وَبَيْنَهُمْ فَتْحًا وَنَجِّنِى وَمَن مَّعِىَ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٨﴾

118. Toysa yi-Rabbow yoo kee ken fan meklah mekelaay Ni-fan baxisaay ken bayis, kaadu yoo kee moominiinik yô luk yan mara woo digaalak naggos iyye.

فَأَنجَيْنَٰهُ وَمَن مَّعَهُۥ فِى ٱلْفُلْكِ ٱلْمَشْحُونِ ﴿١١٩﴾

119. Tokkel kaa (Nabii Nuuc kinnuk) kee kaâ luk yan mara kibuk tan doynikil ken naggosne.

ثُمَّ أَغْرَقْنَا بَعْدُ ٱلْبَاقِينَ ﴿١٢٠﴾

120. Tohuk lakal kay marak raaqe maray aaminewee maggo leet xuumusne Nabii Nuuc kee kaâ luk suge mara naggosneek gamadal.

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١٢١﴾

121. Diggah too Nabii Nuuc xaaguy taturet kaskassoowa marah astá tan, kaadu keenik ama xaagu yoobbe marak maggo mari keenik yeemene mara makko.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ﴿١٢٢﴾

122. Kaadu diggah Nabiyow ku-Rabbi usuk mayso-li xuwaw-li kinni.

كَذَّبَتْ عَادٌ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿١٢٣﴾

123. Qaad deqsitta kedo sinni farmoyta Huud dirabbosseeh, wohul farmoytit inkih dirabboyse mara yekken.

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ هُودٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٢٤﴾

124. Ken toobokoyti Nabii Huud:Yallak mameesittaanaa? keenik iyye waqdi.

إِنِّى لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٢٥﴾

125. Diggah anu siinih amaanat-le farmoyta kinniyo edde rubsumem sin gudduysaamal.

126. Toysa Yallak meesitaay yi-amri oggola.

فَاتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٢٦﴾

127. Kaadu Yallih farmo sin gudduysaamal galtó sin messera, yi-galtó numul matanaay numul messera ginô Rabbil essera yoo akke waytek iyye.

وَمَآ أَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۖ إِنْ أَجْرِىَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿١٢٧﴾

128. Ummaan aracay fayya iyyal fayya itta qarway dabqah elle gace waytaana digirih xissaanaa?

أَتَبْنُونَ بِكُلِّ رِيعٍ ءَايَةً تَعْبَثُونَ ﴿١٢٨﴾

129. Kaadu maqar-le kalqoota haysittaanaa, addunyal waartaanaah, rabe waytoonu waytaanah innah? (mawaartan rabetton).

وَتَتَّخِذُونَ مَصَانِعَ لَعَلَّكُمْ تَخْلُدُونَ ﴿١٢٩﴾

130. Kaadu qidim kee hinnay digaaláh seehadaytu tabbixen waqdi xuwaw kee allaaqal sinni marih xibixih kaa tabbixen.

وَإِذَا بَطَشْتُم بَطَشْتُمْ جَبَّارِينَ ﴿١٣٠﴾

131. Toysa Yallak meesitaay yi-amri oggola.

فَاتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٣١﴾

132. Kaadu Yallay maggo afah tan niqmootay taaxigeeni siinih yeceek meesita.

وَٱتَّقُوا۟ ٱلَّذِىٓ أَمَدَّكُم بِمَا تَعْلَمُونَ ﴿١٣٢﴾

133. Affara xiyyuu (gaalaay, laay, illii kee wadara) kee xaylo siinih yecee (lab-xayloo kee say-xaylo kinnuk).

أَمَدَّكُم بِأَنْعَٰمٍ وَبَنِينَ ﴿١٣٣﴾

134. Kaadu basaatin kee weqta daroori siinih yecee.

وَجَنَّٰتٍ وَعُيُونٍ ﴿١٣٤﴾

135. Nabii Huud: diggah anu kaxxa ayroh (Qhiyaamah ayro kinnuk) digaalak siinih meesita koroosannuu kee Nabii dirabbossaanamak kate wayteenik keenik iyye.

إِنِّىٓ أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٣٥﴾

136. Nel inki gide atu nee kassissam kee hinnay nee kassiisa marih num akke wataamah nanu inkinnah kol manaamina kaak iyye kay mari.

قَالُوا۟ سَوَآءٌ عَلَيْنَآ أَوَعَظْتَ أَمْ لَمْ تَكُن مِّنَ ٱلْوَٰعِظِينَ ﴿١٣٦﴾

137. Ta nanu elle nanim kalah tu hinna nek naharsi marih diinii kee Qaadoodi akke waytek.

إِنْ هَٰذَآ إِلَّا خُلُقُ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿١٣٧﴾

138. Kaadu nanu abnah naniimil madiggalsimna iyyen.

وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ ﴿١٣٨﴾

139. Usun Nabii Huud dirabboyseeniih ken finqisneh, diggah too finqay keenit abnet kaskassoowa marah astá tan, kaadu ama xaagu yoobbe marak maggo mari keenik yeemene mara makko.

فَكَذَّبُوهُ فَأَهْلَكْنَٰهُمْ ۗ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١٣٩﴾

140. Kaadu diggah ku-Rabbi usuk mayso-li xuwaw-li kinni.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ﴿١٤٠﴾

141. Samuud deqsitta kedó sinni farmoyta Nabii Saalic dirabbosseeh, wohul farmoytit inkih dirabboyse mara yekken.

كَذَّبَتْ ثَمُودُ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿١٤١﴾

142. Ken toobokoyti Nabii Saalic Yallak mameesittaanaa?keenik iyye waqdi.

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ صَٰلِحٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٤٢﴾

143. Diggah anu siinih amaanat-le farmoyta kinniyo edde rubsumem sin gudduysaamal.

إِنِّى لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٤٣﴾

144. Toysa Yallak meesitaay yi-amri oggola.

فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٤٤﴾

145. Kaadu Yallih farmo sin gudduysaamal galtó sin messera, yi-galtó numul matanaay numul messera ginô Rabbil essera yoo akke waytek.

وَمَآ أَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۖ إِنْ أَجْرِىَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿١٤٥﴾

أَتُتْرَكُونَ فِي مَا هَٰهُنَآ ءَامِنِينَ ﴿١٤٦﴾

146. Sin Rabbi addunyal saayah anuk niqmat addat waarak sin cabaa?

فِي جَنَّٰتٍ وَعُيُونٍ ﴿١٤٧﴾

147. Basaatin kee weqta daroorih addal.

وَزُرُوعٍ وَنَخْلٍ طَلْعُهَا هَضِيمٌ ﴿١٤٨﴾

148. Kaadu buqreeraay, tamiiray (nakilay) tamri kak aleeh xabcinil meesite kal sin cabaa?

وَتَنْحِتُونَ مِنَ ٱلْجِبَالِ بُيُوتًا فَٰرِهِينَ ﴿١٤٩﴾

149. Kaadu qaleelak qarwa uruttan (orittan) urim teetik naggaarisak batritak dabqah elle gactoonuh.

فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٥٠﴾

150. Toysa Yallak meesitaay yi-amri oggola.

وَلَا تُطِيعُوٓا۟ أَمْرَ ٱلْمُسْرِفِينَ ﴿١٥١﴾

151. Kaadu umaanet caddok tature marih amri moggolina.

ٱلَّذِينَ يُفْسِدُونَ فِي ٱلْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ ﴿١٥٢﴾

152. Uma taamat baaxo baysa maray maqaanet baaxo aymaaqewaah amri moggolina.

قَالُوٓا۟ إِنَّمَآ أَنتَ مِنَ ٱلْمُسَحَّرِينَ ﴿١٥٣﴾

153. Samuud Nabii Saalicik :cagalah atu elle baaben marih num kinnito kaak iyyen.

مَآ أَنتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا فَأْتِ بِـَٔايَةٍ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿١٥٤﴾

154. Saalicow atu ninnah yan seehadaytu akke waytek kalah tu hinnitok, Nabii kinnitom kok tascasse astá baahey numma yacee marih num tekkek kaak iyyen.

قَالَ هَٰذِهِۦ نَاقَةٌ لَّهَا شِرْبٌ وَلَكُمْ شِرْبُ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ ﴿١٥٥﴾

155. Nabii Saalic keenik iyyeh : ah alaáy yi-asta kinni, is arakta ayrò leeh, isin wonnah timixxige ayroh araki liton.

وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوٓءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابُ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٥٦﴾

156. Kaadu umaaneh tet maxagina, toysa kaxxa ayróh digaalá sin xagelek keenik iyye.

فَعَقَرُوهَا فَأَصْبَحُوا۟ نَٰدِمِينَ ﴿١٥٧﴾

157. Tokkel arqó teetik kaleeniih tet qideenih, edde luk nadaamite

marah maacisen digaala sinnil obtam yismiten waqdi.

158. Tokkel Nabii Saalic ken kak meesiise digaalá keenil obteeh finqiteenih, diggah too finqay keenit abnet kaskassoowa marah astá tan, kaadu keenik ama xaagu yoobbe marak maggo mari keenik yeemene mara makko.

فَأَخَذَهُمُ ٱلْعَذَابُ ۗ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١٥٨﴾

159. Kaadu diggah Nabiyow ku-Rabbi usuk mayso-li xuwaw-li kinni.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ﴿١٥٩﴾

160. Nabii Luut mari sinni farmoyta Nabii Luut dirabboyseeh, wohul farmoytit inkih dirabboyse mara yekken.

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿١٦٠﴾

161. Ken toobokoyti Nabii Luut Yallak mameesittaanaa ? keenik iyye waqdi.

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ لُوطٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٦١﴾

162. Diggah anu siinih amaanat-le farmoyta kinniyo edde rubsumem sin gudduysaamal.

إِنِّى لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٦٢﴾

163. Toysa Yallak meesitaay yi-amri oggola.

فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٦٣﴾

164. Kaadu Yallih farmo sin gudduysaamal galtó sin messera, yi-galtó numul matanaay numul messera ginô Rabbil essera yoo akke waytek iyye.

وَمَآ أَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۖ إِنْ أَجْرِىَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿١٦٤﴾

165. Isin Labhal fidoh orobtaanaa raqqa itta ginok fanaak?

أَتَأْتُونَ ٱلذُّكْرَانَ مِنَ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿١٦٥﴾

166. Kaadu sin Rabbi sin agabuy edde xaltoonuh siinih gine cabtaanaa? Wonna hinnay isin ama uma taamat (labhal orbaanam kinnuk) caddok tatra mara kinniton keenik iyye.

وَتَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ رَبُّكُم مِّنْ أَزْوَٰجِكُمْ ۚ بَلْ أَنتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ ﴿١٦٦﴾

167. Nabii Luut mari:luutow labhal fidoh orobnaamak nee wassaamak kate waytek, diggaluk baaxok yeyyeqsimeeh xiiriyen marih num akketto kaak iyyen.

قَالُوا۟ لَئِن لَّمْ تَنتَهِ يَٰلُوطُ لَتَكُونَنَّ مِنَ ٱلْمُخْرَجِينَ ﴿١٦٧﴾

168. Nabii Luut keenil gacisak:diggah anu isin abtan uma taama kaxxa naqabuh niqba marih num kinniyo keenik iyye.

قَالَ إِنِّى لِعَمَلِكُم مِّنَ ٱلْقَالِينَ ﴿١٦٨﴾

169. Nabii Luut isi Rabbi kallacak:yi-Rabbow yoo kee yi-buxah marak yol teemeneemiiy keenik kalah yol yeemene mara, yi-mari aba uma taamaa kee keenil obtu wayta digaalák nee naggos iyye.

رَبِّ نَجِّنِى وَأَهْلِى مِمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٦٩﴾

170. Tokkel kaa kee kay buxah maraay kaal teemenem inkih naggosneh.

فَنَجَّيْنَٰهُ وَأَهْلَهُۥٓ أَجْمَعِينَ ﴿١٧٠﴾

171. Idaltô daaqaynah umeynay (Nabii luut barra kinnuk) digaalát raaqe maray finqitê luk raqteeh finqitte akke waytek koroositteemih sabbatah.

إِلَّا عَجُوزًا فِى ٱلْغَٰبِرِينَ ﴿١٧١﴾

172. Tohuk lakat aka mara (Nabii luut mara kinnuk) bayisneh.

ثُمَّ دَمَّرْنَا ٱلْءَاخَرِينَ ﴿١٧٢﴾

173. Kaadu qaraanak xeet keenil oobisne digaaláh robti innah, tokkel Yallih farmoyti Nabii Luut meesiise maral robti innah obte digaalá manxu qaxumaah!

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِم مَّطَرًا ۖ فَسَآءَ مَطَرُ ٱلْمُنذَرِينَ ﴿١٧٣﴾

174. Diggah too Nabii Luut marat tekke digaalat kaskassoowa marah astá tan, kaadu keenik maggo mari yeemene mara makko.

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١٧٤﴾

175. Kaadu diggah Nabiyow ku-Rabbi usuk mayso-li xuwaw-li kinni.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ﴿١٧٥﴾

كَذَّبَ أَصْحَٰبُ لْـَٔيْكَةِ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿١٧٦﴾

176. Garbô mari sinni farmoyta Nabii Shuqeybi dirabboyseeh, wohul Yallih farmoytit inkih dirabboyse mara yekken.

إِذْ قَالَ لَهُمْ شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٧٧﴾

177. Nabii Shuqeybi Yallak mameesittaanaa?keenik iyye waqdi.

إِنِّى لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٧٨﴾

178. Diggah anu siinih amaanat-le farmoyta kinniyo edde rubsume diini sin gudduysaamal.

فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٧٩﴾

179. Toysa Yallak meesitaay yi-amri oggola keenik iyye.

وَمَآ أَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۖ إِنْ أَجْرِىَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿١٨٠﴾

180. Kaadu Yallih farmo sin gudduysaamal galtó sin messera, yi-galtó numul matanaay numul messera ginô Rabbil essera yoo akke waytek.

أَوْفُوا۟ ٱلْكَيْلَ وَلَا تَكُونُوا۟ مِنَ ٱلْمُخْسِرِينَ ﴿١٨١﴾

181. Nabii Shuqeybi keenik iyyeh: sinaamah tu-elle keexxan keelá duudusaay, keexó daggoysa mara makkina.

وَزِنُوا۟ بِٱلْقِسْطَاسِ ٱلْمُسْتَقِيمِ ﴿١٨٢﴾

182. Kaadu sinaamah massah yan miidaanay duddalel miidaanisa miidaanissaanam.

وَلَا تَبْخَسُوا۟ ٱلنَّاسَ أَشْيَآءَهُمْ وَلَا تَعْثَوْا۟ فِى ٱلْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿١٨٣﴾

183. Kaadu sinaamak-le cakki madaggoysinaay, baaxó mabaysina baaxó umaanet baysa mara tikki itteenih.

وَٱتَّقُوا۟ ٱلَّذِى خَلَقَكُمْ وَٱلْجِبِلَّةَ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿١٨٤﴾

184. Kaadu Yallay sin kee siinik naharsi ginoona gineh digaalák meesita.

قَالُوٓا۟ إِنَّمَآ أَنتَ مِنَ ٱلْمُسَحَّرِينَ ﴿١٨٥﴾

185. Madyan mari Nabii Shuqeybik :cagalah atu elle baaben marih num kinnito kaak iyyen.

186. Kaadu Shuqeybow atu ninnah yan seehadaytu akke waytek kalah tu hinnitooy, diggah nanu dirableelak numuk teyna koo nakkale kaak iyyen.

وَمَآ أَنتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَإِن نَّظُنُّكَ لَمِنَ ٱلْكَٰذِبِينَ ﴿١٨٦﴾

187. Tokkel atu qaraanak digaalá kitiifoonuh nel oobis numma yacee marih num tekkek kaak iyyen.

فَأَسْقِطْ عَلَيْنَا كِسَفًا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿١٨٧﴾

188. Nabii Shuqeybi yi-Rabbi isin umaanek abba haytaanam yaaxigeh keenik iyye.

قَالَ رَبِّىٓ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨٨﴾

189. Tokkel kaa dirabboyseeniih, gayrantuy ken silaalisa-le ayróh digaalá ken tibbixeeh ken finqisse, diggah woh kaxxa ayróh digaalá kinni.

فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمْ عَذَابُ يَوْمِ ٱلظُّلَّةِ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٨٩﴾

190. Diggah too Nabii Shuqeybi marat tekke digaalát kaskassoowa marah astá tan, kaadu keenik maggo mari yeemene mara makko.

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١٩٠﴾

191. Kaadu Nabii Mucammadow diggah ku-Rabbi usuk mayso-li xuwaw-li kinni.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ﴿١٩١﴾

192. Diggah A-Qhuraan ginô Rabbih xaquk obsime.

وَإِنَّهُۥ لَتَنزِيلُ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿١٩٢﴾

193. Jibriiliy amaanat-le kaa oobise.

نَزَلَ بِهِ ٱلرُّوحُ ٱلْأَمِينُ ﴿١٩٣﴾

194. Yallih farmoytittey Yallih digaalák sinam meesissak numuk teyna takkemkeh ku sorkocobbaxal kaa (Qhuraan kinnuk) oobise.

عَلَىٰ قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ ٱلْمُنذِرِينَ ﴿١٩٤﴾

195. Qarab afay baxxaqqa-let kaa oobise.

بِلِسَانٍ عَرَبِىٍّ مُّبِينٍ ﴿١٩٥﴾

196. Kaadu diggah ama Qhuraanih cusiyyi naharsi ambiyah kitoobah addal yan.

وَإِنَّهُۥ لَفِى زُبُرِ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿١٩٦﴾

أَوَلَمْ يَكُن لَّهُمْ ءَايَةً أَن يَعْلَمَهُۥ عُلَمَٰٓؤُا۟ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ﴿١٩٧﴾

197. Kaadu ama makki koros atu Yallih farmoyta kinnitooh, Qhuraanay kol oobisne cakki kinnim, israa-iil xayloh qolama woh numma kinnim taaxigem astáh ken maxiqtaa?

وَلَوْ نَزَّلْنَٰهُ عَلَىٰ بَعْضِ ٱلْأَعْجَمِينَ ﴿١٩٨﴾

198. Kaadu Qhuraan qarab akkewaa maray qajam deqsitak numuk teynal kaa oobisinnoy,

فَقَرَأَهُۥ عَلَيْهِم مَّا كَانُوا۟ بِهِۦ مُؤْمِنِينَ ﴿١٩٩﴾

199. Tokkel usuk kaa keenil (makki koros kinnuk) akrayuk yeneeh, kaal yeemene mara akkuk manannon.

كَذَٰلِكَ سَلَكْنَٰهُ فِى قُلُوبِ ٱلْمُجْرِمِينَ ﴿٢٠٠﴾

200. Tonnaah ama Qhuraanih cinaa kee angoddi umeyniitih yan marih sorkocobbaxittet culusneh.

لَا يُؤْمِنُونَ بِهِۦ حَتَّىٰ يَرَوُا۟ ٱلْعَذَابَ ٱلْأَلِيمَ ﴿٢٠١﴾

201. Usun kaal (Qhuraan kinnuk) mayaaminan qansarissi ken hayta digaalá ubullu haanam fanah.

فَيَأْتِيَهُم بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٠٢﴾

202. Eddeluk woo digaalá garcik (hurubbak) keenit tamaate, usun mamut teetik aaxige kalah.

فَيَقُولُوا۟ هَلْ نَحْنُ مُنظَرُونَ ﴿٢٠٣﴾

203. Tokkel nanu natoobeeh, naamineh gide a-digaalák nee maay wadirroysan iyyan?

أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ ﴿٢٠٤﴾

204. Usun Ni-digaaláh obtimii edde qataatakaanaah raksitaanam?

أَفَرَءَيْتَ إِن مَّتَّعْنَٰهُمْ سِنِينَ ﴿٢٠٥﴾

205. Nabiyow yoh warisey qumri keenik eyxerri hayneh maggo liggiditte ken sugusneeh hatkisnek,

ثُمَّ جَآءَهُم مَّا كَانُوا۟ يُوعَدُونَ ﴿٢٠٦﴾

206. Tohuk lakat kah xagnisimak sugen digaalá keenih temeetek?

مَآ أَغْنَىٰ عَنْهُم مَّا كَانُوا۟ يُمَتَّعُونَ ﴿٢٠٧﴾

207. Addunyal qumrii kee niqmatak edde hatkisimak sugeenim maca keenih xiqtaah? rabaanak naharal Yallal gace weenik (tu-keenih maxiqta).

208. Kaadu hebeltô magaalah mara mafinqisinnino Yallih digaalák ken meesissah tan farmoytit keenih rubne nee akke waytek.

وَمَآ أَهۡلَكۡنَا مِن قَرۡيَةٍ إِلَّا لَهَا مُنذِرُونَ ٢٠٨

209. Keenih (makki koros kinnuk) kassiisiiy garci kalootu, kaadu Nanu keenit abneh nan digaalál daalimiin makkinnino.

ذِكۡرَىٰ وَمَا كُنَّا ظَٰلِمِينَ ٢٠٩

210. Kaadu ama Qhuraan Nabiil sheetoona moobisinna, Jibriil oobisê kal.

وَمَا تَنَزَّلَتۡ بِهِ ٱلشَّيَٰطِينُ ٢١٠

211. Kaadu woh ken maceltaay keenih matakkaay maduudan.

وَمَا يَنۢبَغِي لَهُمۡ وَمَا يَسۡتَطِيعُونَ ٢١١

212. Diggah usun (sheetoona kinnuk) qaraanak Qhuraan ankacsaanamak waasimeenimih sabbatah.

إِنَّهُمۡ عَنِ ٱلسَّمۡعِ لَمَعۡزُولُونَ ٢١٢

213. Toysa Nabiyow Yallâ luk aka Yalla maqbudin, toysa Yalli digaaleh yan marih num akkettok.

فَلَا تَدۡعُ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَ فَتَكُونَ مِنَ ٱلۡمُعَذَّبِينَ ٢١٣

214. Kaadu Nabiyow ku-kedók kol xayih yan mara ni-digaalák meesis.

وَأَنذِرۡ عَشِيرَتَكَ ٱلۡأَقۡرَبِينَ ٢١٤

215. Kaadu Nabiyow moominiinik koo kataate marah Ramma ixxicaay, keenih xabbacow.

وَٱخۡفِضۡ جَنَاحَكَ لِمَنِ ٱتَّبَعَكَ مِنَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ٢١٥

216. Tokkel Nabiyow ku-amri cineenik, toysa diggah anu isin abba haytaanamak bari kinniyo keenik ixxic.

فَإِنۡ عَصَوۡكَ فَقُلۡ إِنِّي بَرِيٓءٞ مِّمَّا تَعۡمَلُونَ ٢١٦

217. Kaadu Nabiyow maysoleeh xuwawleh yan Rabbil kelitaay isi caagid kaal kelis.

وَتَوَكَّلۡ عَلَى ٱلۡعَزِيزِ ٱلرَّحِيمِ ٢١٧

218. Yallay barti salaatah dubuk soltaah abta waqdi koo yablel kelit.

ٱلَّذِي يَرَىٰكَ حِينَ تَقُومُ ٢١٨

وَتَقَلُّبَكَ فِي ٱلسَّٰجِدِينَ ﴿٢١٩﴾

219. Kaadu salaatah sujuud abaah, rukuuq aba marâ luk abta angoyyi kok Yable Rabbil kelit.

إِنَّهُۥ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ﴿٢٢٠﴾

220. Diggah Yalli usuk yaabbi yaaxigi kinni.

هَلْ أُنَبِّئُكُمْ عَلَىٰ مَن تَنَزَّلُ ٱلشَّيَٰطِينُ ﴿٢٢١﴾

221. Sinaamey siinih warsoo?keenik ixxic Nabiyow :sheetoona elle obta mara,

تَنَزَّلُ عَلَىٰ كُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ ﴿٢٢٢﴾

222. Usun elle oobaanam ummaan kaxxa dirablih dambi-li.

يُلْقُونَ ٱلسَّمْعَ وَأَكْثَرُهُمْ كَٰذِبُونَ ﴿٢٢٣﴾

223. Sheetoona malaykak ankacissaah taabbem jinnilittel hakuyta, keenik maggo mari dirableelah anuk.

وَٱلشُّعَرَآءُ يَتَّبِعُهُمُ ٱلْغَاوُۥنَ ﴿٢٢٤﴾

224. Gadaba makkotteeh, maxqawite mari ken kataata.

أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ فِي كُلِّ وَادٍ يَهِيمُونَ ﴿٢٢٥﴾

225. Nabiyow matablaa! usun diggah yabti daqooruk ummaan daqaaral diraabah giirisaanam ilqaa kee faylat caddok taturak.

وَأَنَّهُمْ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ ﴿٢٢٦﴾

226. Kaadu diggah usun abewayoonu waanam iyyan.

إِلَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَذَكَرُوا۟ ٱللَّهَ كَثِيرًا وَٱنتَصَرُوا۟ مِنۢ بَعْدِ مَا ظُلِمُوا۟ ۗ وَسَيَعْلَمُ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوٓا۟ أَىَّ مُنقَلَبٍ يَنقَلِبُونَ ﴿٢٢٧﴾

227. Yallal yeemeneeh meqe tamoomi abbaasiteeh Yalla maggom cuseeh yundullumeeniik gamadal Rasuul kee islaam diinik kalalak koros gadabal yab gacsa mara akke waytek. isi nafsii kee seehada yudlume mari aaxige-le kah gacoonu waan gacim kinni gacim rabaak lakal, diggah usuk uma gacim kinni.

SUURAT AN-NAML

Makkal Obte, 93 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

طسٓۚ تِلۡكَ ءَايَٰتُ ٱلۡقُرۡءَانِ وَكِتَابٖ مُّبِينٖ ١

1. Taa-Siin (edde faxem Yalli yaaxige), toh Qhuraan Aayootaay, is baxxaqqa-le kitaabal tan.

هُدٗى وَبُشۡرَىٰ لِلۡمُؤۡمِنِينَ ٢

2. Is moominiinih tirtoo kee kaxxa aytikuma.

ٱلَّذِينَ يُقِيمُونَ ٱلصَّلَوٰةَ وَيُؤۡتُونَ ٱلزَّكَوٰةَ وَهُم بِٱلۡأٓخِرَةِ هُمۡ يُوقِنُونَ ٣

3. Ama mari (moominiin kinnuk) salat soolisaah abaah Zaka yaceeh, usun akeerâ manol galtóo kee digaalák tanim nummaysaah asmatah- le mara.

إِنَّ ٱلَّذِينَ لَا يُؤۡمِنُونَ بِٱلۡأٓخِرَةِ زَيَّنَّا لَهُمۡ أَعۡمَٰلَهُمۡ فَهُمۡ يَعۡمَهُونَ ٤

4. Diggah akeerâ mano nummaysewaa marah ken uma taamoomi keenit bilqisneeh maqaaneh tet yablen, tokkel usun baditak teetit (uma taama kinnuk) yadudduuren.

أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ لَهُمۡ سُوٓءُ ٱلۡعَذَابِ وَهُمۡ فِي ٱلۡأٓخِرَةِ هُمُ ٱلۡأَخۡسَرُونَ ٥

5. Woo mari addunyal uma digaalá lon, kaadu usun akeeral sinaamak finqaa kee kasaarah gaca mara.

وَإِنَّكَ لَتُلَقَّى ٱلۡقُرۡءَانَ مِن لَّدُنۡ حَكِيمٍ عَلِيمٍ ٦

6. Kaadu diggah Nabii Mucammadow atu Qhuraan kak barittam naggaarah yan Rabbiy ixxigalih yanih xaqu kinni.

إِذۡ قَالَ مُوسَىٰ لِأَهۡلِهِۦٓ إِنِّيٓ ءَانَسۡتُ نَارٗاۖ سَـَٔاتِيكُم مِّنۡهَا بِخَبَرٍ أَوۡ ءَاتِيكُم بِشِهَابٖ قَبَسٖ لَّعَلَّكُمۡ تَصۡطَلُونَ ٧

7. Nabii Mucammadow cusey Nabii Muusa isi barrak:diggah anu girá ableh aniih teetik xaagu siinih baahee kee hinnay girák ura dabiita hirgeh siinih baahe akkeyyo waacak laqsittaanamkeh iyye waqdi.

فَلَمَّا جَآءَهَا نُودِيَ أَنۢ بُورِكَ مَن فِي ٱلنَّارِ وَمَنْ حَوْلَهَا وَسُبْحَٰنَ ٱللَّهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٨﴾

8. Tokkel Nabii Muusa teetil (girá kinnuk) yemeete waqdi, giráh amol yan maraa kee tet derfal yan mari barkattooweh axcuk seecime, kaadu Yalli saytunnooweh, ginô Rabbi.

يَٰمُوسَىٰٓ إِنَّهُۥٓ أَنَا ٱللَّهُ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٩﴾

9. Muusaw! Diggah anu Yallay qibaada cakkisitay Maysoleeh naggaarah yani kinniyo.

وَأَلْقِ عَصَاكَ ۚ فَلَمَّا رَءَاهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَآنٌّ وَلَّىٰ مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ ۚ يَٰمُوسَىٰ لَا تَخَفْ إِنِّى لَا يَخَافُ لَدَىَّ ٱلْمُرْسَلُونَ ﴿١٠﴾

10. Kaadu ku-caxxay gabat lito qid kaak iyye, tokkel kaa qambiseeh lab-abesti (baadeysi) innah abrakih (alaasabitah) kaa yuble waqdi kudeh derre cabeeh wadirih mawagtinna meesih, Muusaw mameesitin, diggah Yi-xaquk ummat fanah rubsumte farmoytit Yi-xaqul mameesittak kaak iyye Yalli.

إِلَّا مَن ظَلَمَ ثُمَّ بَدَّلَ حُسْنًۢا بَعْدَ سُوٓءٍ فَإِنِّى غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١١﴾

11. Kinnih immay yok meesittam kak faxxintam umaanet caddok tatureeh, isi nafsi yudlume mara, tohuk lakal uma taamal meqe taama ciggiilise mari kak conxitam maliiy, toysa diggah anu dambi cabti-li xuwaw-li kinniyo iyye Yalli.

وَأَدْخِلْ يَدَكَ فِى جَيْبِكَ تَخْرُجْ بَيْضَآءَ مِنْ غَيْرِ سُوٓءٍ ۖ فِى تِسْعِ ءَايَٰتٍ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَقَوْمِهِۦٓ ۚ إِنَّهُمْ كَانُوا۟ قَوْمًا فَٰسِقِينَ ﴿١٢﴾

12. Kaadu isi gaba kaamiisik fillak moyya kak culta ikkek culus is qaduk diifu luk biyak maleh baras maleh awqelek, ama namma asta (caxxaa kee gaba kinnuk) koh necee sagla astootiy koh neceet edde anuk firqawnaa kee kay mara fan tet luk gexxamkeh, diggah usun Yallih amrik yewqeeh kaal koroosite marah sugen.

فَلَمَّا جَآءَتْهُمْ ءَايَٰتُنَا مُبْصِرَةً قَالُوا۟ هَٰذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿١٣﴾

13. Tokkel Ni-astooti qaduk amballayuk keenih temeete waqdi, ah baxxaqqa-le baaba iyyen.

وَجَحَدُوا۟ بِهَا وَٱسْتَيْقَنَتْهَآ أَنفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا ۚ فَٱنظُرْ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلْمُفْسِدِينَ ﴿١٤﴾

14. Kaadu tet (sagla astay Yalli Nabii Muusah yecee kinnuk) yengeddeeniih dirabboyseenih ken nafsi is Yallih xaquk tanim kinnim teetik asmatuk dulmii kee kaxxamariinoh, toysa Nabiyow umaanet baaxo baysa marak elle cabo kah takke inna wagitey?

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا دَاوُۥدَ وَسُلَيْمَٰنَ عِلْمًا ۖ وَقَالَا ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ ٱلَّذِى فَضَّلَنَا عَلَىٰ كَثِيرٍ مِّنْ عِبَادِهِ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥﴾

15. Yalli nummah xiibitak Nabii Daawuud kee Nabii Suleymaanah ixxiga neceeh teetil taamiteeniih, kay naqoosa moominiinik maggo marak nee muxxuse Yalla kinni faylalem iyyen.

وَوَرِثَ سُلَيْمَٰنُ دَاوُۥدَ ۖ وَقَالَ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ عُلِّمْنَا مَنطِقَ ٱلطَّيْرِ وَأُوتِينَا مِن كُلِّ شَىْءٍ ۖ إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ ٱلْفَضْلُ ٱلْمُبِينُ ﴿١٦﴾

16. Kaadu Nabii Suleymaan isi abba Nabii Daawuuduk, nubuwwannuuy, qilmii kee reeda nagre, Kaadu Nabii Suleymaan isi marak kee sinaamey Yalli haadah af nee barseeh, ummaaniimik kak ceyitnam neh yecee, diggah a-mattaccoo is Yallak baxxaqqa itta muxxoy raqqa iyya marak edde baxsimna kinni iyye.

وَحُشِرَ لِسُلَيْمَٰنَ جُنُودُهُۥ مِنَ ٱلْجِنِّ وَٱلْإِنسِ وَٱلطَّيْرِ فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿١٧﴾

17. Nabii Suleymaanah kay qande (kay qaskar kinnuk) jinnii kee seehadaay haadak kaah kobxisimte, taturtem keenik wadirsiimil gacisak missal gexaanamkeh.

حَتَّىٰٓ إِذَآ أَتَوْا۟ عَلَىٰ وَادِ ٱلنَّمْلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّمْلُ ٱدْخُلُوا۟ مَسَٰكِنَكُمْ لَا يَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمَٰنُ وَجُنُودُهُۥ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٨﴾

18. Usun xuunê daqar guffu iyyen waqdi, xuunek xuuneyta kee xuuney sinni dabooqa cula Suleymaan kee kay qande ibittet

sin tiggileh sin finqissaamak usun sin finqisaanam aaxige kalah keenik itte.

19. Tokkel Nabii Suleymaan tet (xuuneyta kinnuk) maxcok asalah biniyya (musuyya) axcuk, yi-Rabbow ku-niqmatay yoo kee yi-xaleynah tecee faatitam yoo geysiisaay yol bicis, Kaadu meqe taamay atu kicinto abam yol bicisaay, ku-naqoosak meqe marâ luk Ku-Racmatah jannat yoo culus iyye.

فَتَبَسَّمَ ضَاحِكًا مِّن قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِيٓ أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ ٱلَّتِيٓ أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَٰلِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَٰلِحًا تَرْضَىٰهُ وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿١٩﴾

20. Nabii Suleymaan haadah adda tabeeh lowsiise waqdi, macaay! Hud-Hud deqsita haadaytu kah able waam, hinnak usuk deedaltaamat deedalaa? iyye.

وَتَفَقَّدَ ٱلطَّيْرَ فَقَالَ مَا لِيَ لَآ أَرَى ٱلْهُدْهُدَ أَمْ كَانَ مِنَ ٱلْغَآئِبِينَ ﴿٢٠﴾

21. Deedalam kaak yuble waqdi:gibdi digaalah kaa digaaliiy, hinnay kaa asgadiiy, hinnay baxxaqqa-le sumaaqay wadi kaak edde yani yoh baahe akkele iyye.

لَأُعَذِّبَنَّهُۥ عَذَابًا شَدِيدًا أَوْ لَأَا۟ذْبَحَنَّهُۥٓ أَوْ لَيَأْتِيَنِّي بِسُلْطَٰنٍ مُّبِينٍ ﴿٢١﴾

22. Hud-Hud deqsita kimbiroyti dago waktiy axxeerewaa suggu iyyeh Nabii Suleymaanal yemeeteeh, caagidik atu aaxige waytam eexegeeh, saba deqsitta magaalak asmat-le xaagu luk koh emeete kaak iyye.

فَمَكَثَ غَيْرَ بَعِيدٍ فَقَالَ أَحَطتُ بِمَا لَمْ تُحِطْ بِهِۦ وَجِئْتُكَ مِن سَبَإٍۭ بِنَبَإٍ يَقِينٍ ﴿٢٢﴾

23. Diggah anu sabâ (yaman baaxo kinnuk) mara tackume barray bilqhiis deqsittay addunyak ummaanim kah tontocowwimeeh, kaxxa qarkaytoy reedah elle daffeyta-le gee iyye.

إِنِّي وَجَدتُّ ٱمْرَأَةً تَمْلِكُهُمْ وَأُوتِيَتْ مِن كُلِّ شَيْءٍ وَلَهَا عَرْشٌ عَظِيمٌ ﴿٢٣﴾

وَجَدتُّهَا وَقَوْمَهَا يَسْجُدُونَ لِلشَّمْسِ مِن دُونِ ٱللَّهِ وَزَيَّنَ لَهُمُ ٱلشَّيْطَٰنُ أَعْمَٰلَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ ٱلسَّبِيلِ فَهُمْ لَا يَهْتَدُونَ ﴿٢٤﴾

24. Tet kee tet maray Yallak kalah ayró yaqbudeeh ayróh kummaata gee, kaadu sheetan ken taamoomi keenit bilqiseeh cakki gitak ken waaseh, edde luk usun Yalla inkittoysaanamah tirri miyyan.

أَلَّا يَسْجُدُوا۟ لِلَّهِ ٱلَّذِى يُخْرِجُ ٱلْخَبْءَ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ﴿٢٥﴾

25. Sheetan toh keenit kah bilqisem qaranwaa kee baaxót qellitti ittem yayyaaqeeh yaaxige Rabbih kummaate waanamkeh iyyaanama, kaadu Yalli qellissaanam kee taybulleenim siinik yaaxigeh.

ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ ٱلْعَرْشِ ٱلْعَظِيمِ ﴿٢٦﴾

26. Yallay kaak-sa qibaada cakkisita Yalli kak aneewaa qibaadaa kee kummaatiyya cakkisittam usuk kaxxa qarshih Rabbi kinniih.

۞ قَالَ سَنَنظُرُ أَصَدَقْتَ أَمْ كُنتَ مِنَ ٱلْكَٰذِبِينَ ﴿٢٧﴾

27. Nabii Suleymaan Hud-Huduk, numma taceem kee hinnay dirableelak numuk teyna kinnitom kok wagtennooh cubbusenno kaak iyye.

ٱذْهَب بِّكِتَٰبِى هَٰذَا فَأَلْقِهْ إِلَيْهِمْ ثُمَّ تَوَلَّ عَنْهُمْ فَٱنظُرْ مَاذَا يَرْجِعُونَ ﴿٢٨﴾

28. A yi-kitab saba deqsitta baaxoh marah beyaay kaa keenil qambis, tohuk lakal xabanah keenik gacca ixxicaay, kitab caagidik gacsaanam keenik wagit kaak iyye.

قَالَتْ يَٰٓأَيُّهَا ٱلْمَلَؤُا۟ إِنِّىٓ أُلْقِىَ إِلَىَّ كِتَٰبٌ كَرِيمٌ ﴿٢٩﴾

29. Hud-Hud Nabii Suleymaan kaal ruube kitab luk gexeeh sabah amoytal kaa qambiseeh kaa tikriyeh, tohuk lakal kee makaabaney:diggah Massakaxxa -le kitab yol qambisimeeh yoo gufe keenik itte.

إِنَّهُۥ مِن سُلَيْمَٰنَ وَإِنَّهُۥ بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ﴿٣٠﴾

30. Diggah usuk (kitab kinnuk) Suleymaan xaquk yemeete, kaadu diggah usuk fulte Racmattaay,

Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqak Qimbisima.

31. Yol makaxxamariinitinaay, muslimiinih yan maray Yallih amrih Rammitah anuk yol ama iyye Nabii Suleymaan keenik itte.

أَلَّا تَعْلُوا۟ عَلَىَّ وَأْتُونِى مُسْلِمِينَ ﴿٣١﴾

32. Kee makaabaney! A yi-caagid yoh escessiyay, isin edde marraay elle malissi haytaanam fanah sin maleh caagid targiqi hinniyok keenik itte.

قَالَتْ يَٰٓأَيُّهَا ٱلْمَلَؤُا۟ أَفْتُونِى فِىٓ أَمْرِى مَا كُنتُ قَاطِعَةً أَمْرًا حَتَّىٰ تَشْهَدُونِ ﴿٣٢﴾

33. Usun teetil gacisak:nanu qaqndee kee manga-le mara, kaadu qeebil gibdi mara kinninooh, caagid koo fan kelisnak nee elle amrissam wagitaay cubbus teetik iyyen.

قَالُوا۟ نَحْنُ أُو۟لُوا۟ قُوَّةٍ وَأُو۟لُوا۟ بَأْسٍ شَدِيدٍ وَٱلْأَمْرُ إِلَيْكِ فَٱنظُرِى مَاذَا تَأْمُرِينَ ﴿٣٣﴾

34. Is garci keenih kalak:diggah amoytit magaala qandeh cultek tet bayissaah tet marak fayya itta abbobti xixxibittaah yaqunxee mara ken aban, kaadu tamah keenik qaadaay tonnah aban itte.

قَالَتْ إِنَّ ٱلْمُلُوكَ إِذَا دَخَلُوا۟ قَرْيَةً أَفْسَدُوهَا وَجَعَلُوٓا۟ أَعِزَّةَ أَهْلِهَآ أَذِلَّةً ۖ وَكَذَٰلِكَ يَفْعَلُونَ ﴿٣٤﴾

35. Kaadu anu diggah Nabii Suleymaan kee kay marâ fanah hadiyyat ruubeyyooh, anu ruube mari farmok gacsaanam wagteyyo, usun oggolaanam kee hinnay cinaanam itte.

وَإِنِّى مُرْسِلَةٌ إِلَيْهِم بِهَدِيَّةٍ فَنَاظِرَةٌۢ بِمَ يَرْجِعُ ٱلْمُرْسَلُونَ ﴿٣٥﴾

36. Tokkel amoytâ (bilqhiis kinnuk) farmoyti hadiyyat (massakaxxah yaceen acwa kinnuk) luk Nabii Suleymaanal yemeete waqdi, isin maalul yoo cattaanaa lawsiyyah Yalli nubuwwannuu kee reedaáy maaluk yoh yeceem siinih yeceemik kayrih taysehik, wonna hinnay siinih yeceen

فَلَمَّا جَآءَ سُلَيْمَٰنَ قَالَ أَتُمِدُّونَنِ بِمَالٍ فَمَآ ءَاتَىٰنِۦَ ٱللَّهُ خَيْرٌ مِّمَّآ ءَاتَىٰكُم ۖ بَلْ أَنتُم بِهَدِيَّتِكُمْ تَفْرَحُونَ ﴿٣٦﴾

hadiyyatat walittam siini addunya kicintoonumuh sabbatah keenik iyye.

ٱرۡجِعۡ إِلَيۡهِمۡ فَلَنَأۡتِيَنَّهُمۡ بِجُنُودٖ لَّا قِبَلَ لَهُمۡ بِهَا وَلَنُخۡرِجَنَّهُم مِّنۡهَآ أَذِلَّةٗ وَهُمۡ صَٰغِرُونَ ٣٧

37. Nabii Suleymaan woo farmoytak: bahte hadiyyat luk keenil gac, Yallal xiibita immay dudda kah aalle waanaah, fooca edde garaysaanam kak duudewaan qande keenih baahennooh, ken magaalak xixxibaane luk, usun yuqunxee marah anuk ken ayyaaqenno iyye.

قَالَ يَٰٓأَيُّهَا ٱلۡمَلَؤُاْ أَيُّكُمۡ يَأۡتِينِي بِعَرۡشِهَا قَبۡلَ أَن يَأۡتُونِي مُسۡلِمِينَ ٣٨

38. Nabii Suleymaan konnaba-le abbobtiy tet (bilqhiis kinnuk) qarkaytó iyyi siinik yoh baahaah usun muslimiinih anuk yol yamaateenik naharat keenik iyye

قَالَ عِفۡرِيتٞ مِّنَ ٱلۡجِنِّ أَنَا۠ ءَاتِيكَ بِهِۦ قَبۡلَ أَن تَقُومَ مِن مَّقَامِكَۖ وَإِنِّي عَلَيۡهِ لَقَوِيٌّ أَمِينٞ ٣٩

39. Jinnik qanxaffee kee nabiina leeh qifriit deqsita ginneyti anu tet (qarkayto kinnuk) koh baaheyyo ama ku-daffeynay meklah elle daffeytak uguttak duma, kaadu diggah anu tet quktoh duddali teetik dagarat tan bilah amaanat-li kinniyo iyye.

قَالَ ٱلَّذِي عِندَهُۥ عِلۡمٞ مِّنَ ٱلۡكِتَٰبِ أَنَا۠ ءَاتِيكَ بِهِۦ قَبۡلَ أَن يَرۡتَدَّ إِلَيۡكَ طَرۡفُكَۚ فَلَمَّا رَءَاهُ مُسۡتَقِرًّا عِندَهُۥ قَالَ هَٰذَا مِن فَضۡلِ رَبِّي لِيَبۡلُوَنِيٓ ءَأَشۡكُرُ أَمۡ أَكۡفُرُۖ وَمَن شَكَرَ فَإِنَّمَا يَشۡكُرُ لِنَفۡسِهِۦۖ وَمَن كَفَرَ فَإِنَّ رَبِّي غَنِيٌّ كَرِيمٞ ٤٠

40. Kitaabak ixxiga-le num: anu tet (qarkayto kinnuk) koh baaheyyo, atu fakte intih dambor kol gacak duma kaak iyye, tokkel Nabii Suleymaan isi xaqul geytimteeh dabaqtem teetik yuble waqdi: ah yi-Rabbih muxxo kaa elle faatitam kee hinnay kaak angaddeem yok yabaluh yoo elle mokkora kinni, Yallih niqmat faatita num cagalah isi nafsih sabbata kah faatitam, kaadu Yallih niqmat yengeddee

num Yalli kay faatok gaddalih yan, toysa diggah yi-Rabbi gaddali, usuk meqe Rabbiy addunyal kay niqmat faatita num kee hinnay kay niqmat yangaddee num inkih kayri kak duuda Rabbi kinni.

قَالَ نَكِّرُوا۟ لَهَا عَرْشَهَا نَنظُرْ أَتَهْتَدِىٓ أَمْ تَكُونُ مِنَ ٱلَّذِينَ لَا يَهْتَدُونَ ﴿٤١﴾

41. Nabii Suleymaan isi xaqul yan marak tet qarkaytok weeloola teetik korisa is elle aaxige wayta innal edde raddam kee hinnay edde radewaa marat tanim teetik nablemkeh iyye.

فَلَمَّا جَآءَتْ قِيلَ أَهَٰكَذَا عَرْشُكِ ۖ قَالَتْ كَأَنَّهُۥ هُوَ ۚ وَأُوتِينَا ٱلْعِلْمَ مِن قَبْلِهَا وَكُنَّا مُسْلِمِينَ ﴿٤٢﴾

42. Tokkel sabah amoyta bilqhiis Nabii Suleymaan fanah temeete waqdi, ku-qarkayto anna celtaa? teetik iyyen, hununuuh is tet inna itte! Kaadu teetik duma ixxiga neh tontocowwimeeh, nanu muslimiinih sugne iyye Nabii Suleymaan.

وَصَدَّهَا مَا كَانَت تَّعْبُدُ مِن دُونِ ٱللَّهِ ۖ إِنَّهَا كَانَتْ مِن قَوْمٍ كَٰفِرِينَ ﴿٤٣﴾

43. Kaadu is Yallak kalah aqbudak sugtem Yallih qibaadak tet waasseh, diggah is koroosite marih barrak sugte.

قِيلَ لَهَا ٱدْخُلِى ٱلصَّرْحَ ۖ فَلَمَّا رَأَتْهُ حَسِبَتْهُ لُجَّةً وَكَشَفَتْ عَن سَاقَيْهَا ۚ قَالَ إِنَّهُۥ صَرْحٌ مُّمَرَّدٌ مِّن قَوَارِيرَ ۗ قَالَتْ رَبِّ إِنِّى ظَلَمْتُ نَفْسِى وَأَسْلَمْتُ مَعَ سُلَيْمَٰنَ لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٤٤﴾

44. Kalqat (kaxxa qari) cul teetik iyyen, tokkel kaa culteeh kay daarat tuble waqdi haffitta lee kaa tekkeleeh, isi namma sarbak saro fayya hayte, diggah usuk daaratay saytuttucin bililleelak (meraayak) yaniy lee kak guba gexxa teetik iyye Nabii Suleymaan, Yi-Rabbow anu diggah inni nafsi udlumeh agleyta kol heemil, kaadu Nabii Suleymaanâ luk Islaam diinit culeeh, Yallay gino Rabbi kinnih Rammiteh itte bilqhiis.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَآ إِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَٰلِحًا أَنِ
ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ فَإِذَا هُمْ فَرِيقَانِ يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٥﴾

45. Yalli nummah xiibiteh Samuud deqsitta kedoh ken toobokoyta Nabii Saalic Yalla inkittoysaay, dubuk kaa uqbuda iyyaanamal ken fanah kaa rubne axcuk, edde-luk Nabii Saalic ken fanah yemeeteeh Yalla inkittoysa keenik iyye waqdi usun too waqdi namma buttay ittawayta yekken yeemene maraa kee koroosite marah anuk.

قَالَ يَٰقَوْمِ لِمَ تَسْتَعْجِلُونَ بِٱلسَّيِّئَةِ قَبْلَ
ٱلْحَسَنَةِ ۖ لَوْلَا تَسْتَغْفِرُونَ ٱللَّهَ لَعَلَّكُمْ
تُرْحَمُونَ ﴿٤٦﴾

46. Nabii Saalic :yi-maraw koroosannuu kee uma taamat macah tasissikeeniih iimaan kee meqe taama cabba hayteenih Yallal dambi cabti messerittaanaa, Yalli siinih nacruuramkeh? keenik iyye.

قَالُوا۟ ٱطَّيَّرْنَا بِكَ وَبِمَن مَّعَكَ ۚ قَالَ طَٰٓئِرُكُمْ
عِندَ ٱللَّهِ ۖ بَلْ أَنتُمْ قَوْمٌ تُفْتَنُونَ ﴿٤٧﴾

47. Saalicow koo kee kô luk yan marak umanfaalitneeh, umaanek nee geytem sin sabbatah nee geyte kaak iyyen, Sin umanfaalak sin geytem Yallih xaquk sin geyte, wonna hinnay isin umaanee kee maqaanel mokkorima mara kinniton keenik iyye Nabii Saalic.

وَكَانَ فِى ٱلْمَدِينَةِ تِسْعَةُ رَهْطٍ
يُفْسِدُونَ فِى ٱلْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ ﴿٤٨﴾

48. Nabii Saalic magaalal (cijri deqsitta magaala kinnuk) sagla numuy koroosannuu kee uma taamat baaxó bayissay, maqaanet baaxó aymaaqewayta sugte.

قَالُوا۟ تَقَٰسَمُوا۟ بِٱللَّهِ لَنُبَيِّتَنَّهُۥ وَأَهْلَهُۥ ثُمَّ
لَنَقُولَنَّ لِوَلِيِّهِۦ مَا شَهِدْنَا مَهْلِكَ أَهْلِهِۦ
وَإِنَّا لَصَٰدِقُونَ ﴿٤٩﴾

49. Ama sagla numuk mariiy marak: Yallal sittah xiibitnay, diggah kaa kee kay buxah maraay kaal teemenem bar mirreh ken qidenno iyyaanamal, tohuk lakat diggah kay awlaytuk kaa kee kay marih qidimit mamarinninooy, nanu diggah innaamal numma yacee mara kinnino kaak axcenno iyyen.

وَمَكَرُوا۟ مَكْرًا وَمَكَرْنَا مَكْرًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٥٠﴾

50. Kaadu ama mari Nabii Saalic kee kay marih qidimih malseeniih, nanu ken uma malal ken galtennooh ken digaalenno Nabii Saalic qokollaah ken bayisnaamal usun aaxige kalah iyye Yalli.

فَٱنظُرْ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ مَكْرِهِمْ أَنَّا دَمَّرْنَٰهُمْ وَقَوْمَهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥١﴾

51. Toysa Nabii Mucammadow ken uma malah ellecabo kah tekke inna wagitey, diggah nanu ken kee ken mara inkih bayisnehik.

فَتِلْكَ بُيُوتُهُمْ خَاوِيَةًۢ بِمَا ظَلَمُوٓا۟ ۗ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٥٢﴾

52. Toh ken buxaaxiy keenik foyyah raqte aben dulmih sabbatah Yalli ken finqise waqdi, diggah keenit yekke finqat yaaxige marah Yallih dudda tascasse astá tan.

وَأَنجَيْنَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَكَانُوا۟ يَتَّقُونَ ﴿٥٣﴾

53. Kaadu yeemeneeh Yallak meesitak suge mara woo digaalák naggosneh.

وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِۦٓ أَتَأْتُونَ ٱلْفَٰحِشَةَ وَأَنتُمْ تُبْصِرُونَ ﴿٥٤﴾

54. Nabii Mucammadow ku-marah cusey:Nabii Luut isi marak qaxumaane kak gufti toofee taama abtan isin umam teetik abaluk iyye waqdi.

أَئِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ ٱلرِّجَالَ شَهْوَةً مِّن دُونِ ٱلنِّسَآءِ ۚ بَلْ أَنتُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿٥٥﴾

55. Diggah isin labhal orobtaanaa fidô fayxih agabu cabba hayteenih? Wonna hinnay isin Yalli siinil le cakki igma marah tantoonuuh, Yallaa kee kay farmoytih amri cinteenih keenik iyye.

* فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِٓ إِلَّآ أَن قَالُوٓا۟ أَخْرِجُوٓا۟ ءَالَ لُوطٍ مِّن قَرْيَتِكُمْ ۖ إِنَّهُمْ أُنَاسٌ يَتَطَهَّرُونَ ﴿٥٦﴾

56. Tokkel kay mari maxcoh kaal gacseh yenem mali mariiy marak Luut mara sinni magaalak eyyeeqa iyyeenim akke waytek, diggah usun (Nabii luutul yeemene mara kinnuk) seehaday labhal fidoh orbaanamak sinni saytunnossa kinnon iyyen.

فَأَنجَيْنَٰهُ وَأَهْلَهُۥٓ إِلَّا ٱمْرَأَتَهُۥ قَدَّرْنَٰهَا مِنَ ٱلْغَٰبِرِينَ ﴿٥٧﴾

57. Tokkel Yalli Nabii Luut kee kay buxah maraay kaal yeemene mara keenil obte digaalák naggosneh, kay barray raaqe marat raqtey finqite marat lowne akke waytek iyye yalli.

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِم مَّطَرًا ۖ فَسَآءَ مَطَرُ ٱلْمُنذَرِينَ ﴿٥٨﴾

58. Kaadu qaraanak digaalah xeet keenil oobisne robti innah, tokkel meesiisen maral robti innah obte digaalá manxu qaxumaah!

قُلِ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ وَسَلَٰمٌ عَلَىٰ عِبَادِهِ ٱلَّذِينَ ٱصْطَفَىٰٓ ۗ ءَآللَّهُ خَيْرٌ أَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٥٩﴾

59. Nabii Mucammadow: faatoo kee fayla Yalli leeh isi naqoosay (kay farmoytit kinnuk) isi farmoh dooritel nagaynan kaak yanay, tohuk lakal A-korosey Yalli yayse innaa, hinnay Yallat agleh haan numtinwwellittey usun yaqbudeeni tayseeh keenik ixxic? (Yalli yayse).

أَمَّنْ خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ وَأَنزَلَ لَكُم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَأَنۢبَتْنَا بِهِۦ حَدَآئِقَ ذَاتَ بَهْجَةٍ مَّا كَانَ لَكُمْ أَن تُنۢبِتُوا۟ شَجَرَهَآ ۗ أَءِلَٰهٌ مَّعَ ٱللَّهِ ۚ بَلْ هُمْ قَوْمٌ يَعْدِلُونَ ﴿٦٠﴾

60. Hinnak Nabiyow A-korosuk Qaranwaa kee baaxo miyyi ginee, kaadu qaraanak lee siinih oobise Yalli yayse innaa wonna hinnay isin Yallak kalah deedalah taqbuden Yallitte tayseeh keenik ixxic?tokkel Nanu woo leet basaatiniy qaxaleeh anxaxini edde nuysubuke, isin kay coox taysubkeenimih dudda luk manannitonuuy, ah abeh yan Yallâ luk yaqbuden Yalli yanii? (Mayan), wonna hinnay usun cakki gitaa kee iimaanak daggaawaah, Yallat kaak kalihim massoysa mara qibaadal.

أَمَّن جَعَلَ ٱلْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَٰلَهَآ أَنْهَٰرًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَٰسِىَ وَجَعَلَ بَيْنَ ٱلْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ۗ أَءِلَٰهٌ مَّعَ ٱللَّهِ ۚ بَلْ

61. Hinnak Nabiyow A-korosuk Yallat agleytah haytaanamih qibaadá tayse innaa, hinnay baaxo madabay elle dabaqtaana siinih abeeh,

tet fanittel weeqaytitte siinih heeh qaleela xiikol (assimaytitte kinnuk) teetih abey namma badî fanal (qasbole bad kee salfa-le bad kinnuk) medmed (adeedu) hee Yalli yaysee keenik ixxic? ah abeh yan Yallâ luk yaqbuden yalli yanii? (mayan) wonna hinnay keenik maggo mari mayaaxiga Yallih duddi yakkeh gide.

أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦١﴾

62. Hinnak Nabiyow A-korosuk Yallat agleytah haytaanamih qibaadá tayse innaa, hinnay gibdaabini xage seehadayti kaa xaaqa waqdi xaaqó kaak oggolaah, umaane kaak kalaah, siinik yookomeh yan marak baaxo ciggiila mara sin abe Yalli yaysee?ah abeh yan Yallâ luk yaqbuden Yalli yanii? (mayan), Yallih dudda tascasse astootik taabbeeniih tableenimil kassittaanam siinik dagoh keenik ixxic.

أَمَّن يُجِيبُ ٱلْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ ٱلسُّوٓءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَآءَ ٱلْأَرْضِ ۗ أَءِلَٰهٌ مَّعَ ٱللَّهِ ۚ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ﴿٦٢﴾

63. Hinnak Nabiyow A-korosuk Yallat agleytah haytaanamih qibaada tayse innaa, hinnay barrii kee baddi diteetak gita siinih yascasseeh, isi Racmatak (rob kinnuk) foocat aytikumah caacooya siinih ruuba Yalli yayseeh? Ah abeh yan Yallâ luk yaqbuden Yalli yanii? (mayan) Yalli fayya iyyeeh saytunnooweh agleh kaat hayya haanamak keenik ixxic.

أَمَّن يَهْدِيكُمْ فِى ظُلُمَٰتِ ٱلْبَرِّ وَٱلْبَحْرِ وَمَن يُرْسِلُ ٱلرِّيَٰحَ بُشْرًۢا بَيْنَ يَدَىْ رَحْمَتِهِۦٓ ۗ أَءِلَٰهٌ مَّعَ ٱللَّهِ ۚ تَعَٰلَى ٱللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٣﴾

64. Hinnak Nabiyow A-korosuk Yallat agleytah haytaanamih qibaada tayse innaa, hinnay gino qimbisaah, tohuk lakal tet baysaah tet bayseek

أَمَّن يَبْدَؤُا۟ ٱلْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُۥ وَمَن يَرْزُقُكُم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ ۗ أَءِلَٰهٌ مَّعَ ٱللَّهِ ۚ قُلْ هَاتُوا۟ بُرْهَٰنَكُمْ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٦٤﴾

lakal tet gacsaah qaran kee baaxok sin yarzuqhe Yalli yaysee?ah abeh yan Yallâ luk yaqbuden Yalli yanii? (mayan) isin sinni sumaq kee asta baaha nummat yaaba mara tekkeenik keenik ixxic.

قُل لَّا يَعۡلَمُ مَن فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ ٱلۡغَيۡبَ إِلَّا ٱللَّهُۚ وَمَا يَشۡعُرُونَ أَيَّانَ يُبۡعَثُونَ ٦٥

65. Nabiyow qaranwaa kee baaxol taniimik qellittem num mayaaxiga Yalla akke waytek keenik ixxic, kaadu num mayaaxiga magooqak ugutoonu waanaah Qhiyaama edde solta ayrò Yallak-sa.

بَلِ ٱدَّٰرَكَ عِلۡمُهُمۡ فِي ٱلۡأٓخِرَةِۖ بَلۡ هُمۡ فِي شَكّٖ مِّنۡهَاۖ بَلۡ هُم مِّنۡهَا عَمُونَ ٦٦

66. Wonna hinnay ken (koros kinnuk) ixxiga dudda elle bahtam akeera usun tet yasmiteenim tet gibdaabina yablen waqdi, wonna hinnay usun addunyal teetik agaywaagat sugen, wonna hinnay usun teetik (akeera kinnuk) bagi gonna-lon.

وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ أَءِذَا كُنَّا تُرَٰبًا وَءَابَآؤُنَآ أَئِنَّا لَمُخۡرَجُونَ ٦٧

67. Kaadu koroosite mari nee kee ni-abbobti rabneeh burta nekkeek gamadal, diggah nanu magooqak nuwwuk awqennoo iyyen?

لَقَدۡ وُعِدۡنَا هَٰذَا نَحۡنُ وَءَابَآؤُنَا مِن قَبۡلُ إِنۡ هَٰذَآ إِلَّآ أَسَٰطِيرُ ٱلۡأَوَّلِينَ ٦٨

68. Nummah Yallal xiibitna immay nee kee ni-abbobti ama ugutiyyah dumaak xagnisimneeh wohuk tu-maballino A-xagni tu-hinna naharsi marih hayyayyoona akke waytek iyyen.

قُلۡ سِيرُواْ فِي ٱلۡأَرۡضِ فَٱنظُرُواْ كَيۡفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلۡمُجۡرِمِينَ ٦٩

69. Nabiyow ama korosuk baaxô bagul gexaay siinik duma sugte umeyniitik ellecabo kah tekke inna wagita keenik ixxic.

وَلَا تَحۡزَنۡ عَلَيۡهِمۡ وَلَا تَكُن فِي ضَيۡقٖ مِّمَّا يَمۡكُرُونَ ٧٠

70. Kaadu Nabiyow ama koros derre kot cabtaah koo dirabbossaamih sabbatah keenih marookitinaay,

usun koh kah malsan uma malah sabbatah alil kak ceyta num makkin, diggah Yalli koo qoklelek (catelek).

71. Nabiyow koroosite mari a-nee kah xagnissan digaalah wakti mawaqdiiy isin nee kah xagnissaanamat numma yacee mara tekkeenik kok iyyan.

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا ٱلْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٧١﴾

72. Nabiyow isin edde Qataataktan digaalak tu siinih xayyowtam takkeh keenik (koros kinnuk) ixxic.

قُلْ عَسَىٰٓ أَن يَكُونَ رَدِفَ لَكُم بَعْضُ ٱلَّذِى تَسْتَعْجِلُونَ ﴿٧٢﴾

73. Diggah Nabiyow ku-Rabbi sinam amol muxxo-li kinni, kinnih immay keenik maggo mari woo niqmatal Yalla mafaatita.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى ٱلنَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾

74. Kaadu Nabiyow diggah ku-Rabbi ken alilwa qellissam kee usun sinam ayballuk abaanam yaaxigeh.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٤﴾

75. Kaadu qaran kee baaxoh addal ginok qellitti ittaamay Yallak qellitta matan Yallih xaqul baxxaqqa-le kitaabih (lawcal macfuuz) addal tanih akke waytek.

وَمَا مِنْ غَآئِبَةٍ فِى ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ إِلَّا فِى كِتَٰبٍ مُّبِينٍ ﴿٧٥﴾

76. Diggah A Qhuraan israa-iil xaylok cakkik usun sitta elle waanamak maggom keenik gabbaaqa.

إِنَّ هَٰذَا ٱلْقُرْءَانَ يَقُصُّ عَلَىٰ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ أَكْثَرَ ٱلَّذِى هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٧٦﴾

77. Kaadu diggah usuk (Qhuraan kinnuk) makot gexok tirtooy, digaalák Racmata kaal yeemene marah.

وَإِنَّهُۥ لَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٧﴾

78. Nabiyow diggah ku-Rabbi ken fan meklaah isi qadlil kura, usuk mayso-li ixxiga-li kinni.

إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِى بَيْنَهُم بِحُكْمِهِۦ ۚ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْعَلِيمُ ﴿٧٨﴾

فَتَوَكَّلْ عَلَى ٱللَّهِ ۖ إِنَّكَ عَلَى ٱلْحَقِّ ٱلْمُبِينِ ﴿٧٩﴾

79. Toysa atu Nabiyow Yallal kelit usuk koo xiqelek, diggah atu baxxaqqa-le cakkih bagul tantok.

إِنَّكَ لَا تُسْمِعُ ٱلْمَوْتَىٰ وَلَا تُسْمِعُ ٱلصُّمَّ ٱلدُّعَآءَ إِذَا وَلَّوْا۟ مُدْبِرِينَ ﴿٨٠﴾

80. Nabiyow diggah atu sorkocobbaxi kak rabe mara (koros kinnuk) cakki seeco mataysabbaay aytimaleela seeco mataysabba usun salaf cabba heenih fooran waqdi.

وَمَآ أَنتَ بِهَٰدِ ٱلْعُمْىِ عَن ضَلَٰلَتِهِمْ ۖ إِن تُسْمِعُ إِلَّا مَن يُؤْمِنُ بِـَٔايَٰتِنَا فَهُم مُّسْلِمُونَ ﴿٨١﴾

81. Kaadu Nabiyow atu Yalli tirtô gitak inti waysiise mara tirri hee hinnito, usun edde yanin makok atu cakki ken taysabbem madudda Ni-aayoota (Qhuraan Kinnuk) nummayse mara akke waytek, toysa usun ku-seeco oggole mara kinnon.

وَإِذَا وَقَعَ ٱلْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَآبَّةً مِّنَ ٱلْأَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ ٱلنَّاسَ كَانُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا لَا يُوقِنُونَ ﴿٨٢﴾

82. Yallih xaquk usun (seehada kinnuk) baahen dambih cakkisiten digaalá keenil obta waqdi baaxók alí keenih nayyaaqe, diggah sinaamak koroosite mari Ni-aayoota (Qhuraan kinnuk) nummaysak masuginna axcuk keenî luk yabta.

وَيَوْمَ نَحْشُرُ مِن كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجًا مِّمَّن يُكَذِّبُ بِـَٔايَٰتِنَا فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿٨٣﴾

83. Nabyow cus: kulli ummattak Ni-aayoota dirabboyse marak buttá kobxisna ayró (Qhiyaamah ayrò kinnuk), tokkel naharsi mara keenik wadirsi maral gacisak kobxisimaanaah cisaabah ken beyan.

حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءُو قَالَ أَكَذَّبْتُم بِـَٔايَٰتِى وَلَمْ تُحِيطُوا۟ بِهَا عِلْمًا أَمَّاذَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٨٤﴾

84. Cisab booxah xikki iyyan waqdi, Yi-aayoota dirabbosseenii, ixxiga teetik aalle kalah, hinnak isin addunyal maca abak sugten? keenik iyya Yalli.

85. Kaadu digaalâ maxcó keenil nummatteh abeenih yanin dulmih sabbatah, tokkel usun yaabaanam maduudan sinni nafsik digaalá waasoonuh.

وَوَقَعَ ٱلْقَوْلُ عَلَيْهِم بِمَا ظَلَمُوا۟ فَهُمْ لَا يَنطِقُونَ ﴿٨٥﴾

86. Ama koros matablaa! Diggah Nanu bar edde dabqaanaah sabhalaalaanamkeh keenih abneeh, laqó diifu keenih abnem Rizqhi (quusi) edde gurrusoonuh, diggah tohut Yallih inkittinaanee kee kay dudda tascasse astooti tan Yallal yaamine marah.

أَلَمْ يَرَوْا۟ أَنَّا جَعَلْنَا ٱلَّيْلَ لِيَسْكُنُوا۟ فِيهِ وَٱلنَّهَارَ مُبْصِرًا ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَـَٔايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٨٦﴾

87. Kaadu Nabiyow cus :baanta fuxsunta ayró (Qhiyaamah ayro kinnuk), tokkel qaranwal yan maraa kee baaxól yan mari inkih kaxxa meesih meesitaah edde raban wariggah wariggitan Yalli raq kah faxe mara akke waytek, kaadu ginó inkih sinni Rabbî fanah Rammit luk tamaate.

وَيَوْمَ يُنفَخُ فِى ٱلصُّورِ فَفَزِعَ مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَن فِى ٱلْأَرْضِ إِلَّا مَن شَآءَ ٱللَّهُ ۚ وَكُلٌّ أَتَوْهُ دَٰخِرِينَ ﴿٨٧﴾

88. Kaadu qaleelá soltaah aracal tanim teetik akkaluk tet table, is kaxxa gexoh gexak Qubulti innah, toh Yallay kulliimik gino yeymeeqeeh karriqqi heeh abto kinni, Diggah usuk abba haytaanamak adda yaaxigi maqaanee kee umaanek.

وَتَرَى ٱلْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِىَ تَمُرُّ مَرَّ ٱلسَّحَابِ ۚ صُنْعَ ٱللَّهِ ٱلَّذِىٓ أَتْقَنَ كُلَّ شَىْءٍ ۚ إِنَّهُۥ خَبِيرٌۢ بِمَا تَفْعَلُونَ ﴿٨٨﴾

89. Maqaane luk yemeete num (iimaan kee meqe taama kinnuk) Qhiyaamah ayró, usuk teetik kayrih tayse galtó le Yallih xaqul (jannat kinnuk), kaadu usun woo ayró meesii kee wariggak (Saayah) amaanah yanin.

مَن جَآءَ بِٱلْحَسَنَةِ فَلَهُۥ خَيْرٌ مِّنْهَا ۖ وَهُم مِّن فَزَعٍ يَوْمَئِذٍ ءَامِنُونَ ﴿٨٩﴾

وَمَن جَآءَ بِٱلسَّيِّئَةِ فَكُبَّتۡ وُجُوهُهُمۡ فِي ٱلنَّارِ هَلۡ تُجۡزَوۡنَ إِلَّا مَا كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ ﴿٩٠﴾

90. Kaadu uma taamoomii kee Yallat agleyta haak yemeete mara jahannam girat foocitteh ken oobisan Qhiyaamah ayrò, addunyal abak sugten uma taamoomik-sa elle galtimtaanam maay liton keenik iyyan?

إِنَّمَآ أُمِرۡتُ أَنۡ أَعۡبُدَ رَبَّ هَٰذِهِ ٱلۡبَلۡدَةِ ٱلَّذِي حَرَّمَهَا وَلَهُۥ كُلُّ شَيۡءٖۖ وَأُمِرۡتُ أَنۡ أَكُونَ مِنَ ٱلۡمُسۡلِمِينَ ﴿٩١﴾

91. Nabiyow sinaamak ixxic: cagalah anu edde amrisimem a-baaxóh (makka kinnuk) Rabbiy tet bagul qabal caxaanam caraamu abeeh ummaanim-le aqbudeemi qibaadá kaah caglisak, kaadu anu muslimiinik numuk teyna akkeemih amrisime.

وَأَنۡ أَتۡلُوَاْ ٱلۡقُرۡءَانَۖ فَمَنِ ٱهۡتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهۡتَدِي لِنَفۡسِهِۦۖ وَمَن ضَلَّ فَقُلۡ إِنَّمَآ أَنَا۠ مِنَ ٱلۡمُنذِرِينَ ﴿٩٢﴾

92. Kaadu Nabiyow sinaamak ixxic:Qhuraan sinaamal akriyeemil amrisime, toysa cagalah kaal taamitaanamal tirri iyye num cagalah isi nafsi tirri kah iyyam, kaadu tirtô gitak makkoote numuh tu-gactek, tokkel anu cagalah farmoytiitiy isi mara meesiisek numuk teyna kinniyo kaak ixxic.

وَقُلِ ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ سَيُرِيكُمۡ ءَايَٰتِهِۦ فَتَعۡرِفُونَهَاۚ وَمَا رَبُّكَ بِغَٰفِلٍ عَمَّا تَعۡمَلُونَ ﴿٩٣﴾

93. Kaadu Nabiyow ixxic: faylaa kee qaxmeqe saare lem Yalla, usuk isi astooti sin aybulleeleeh cakkii kee baatil inkih siinih tascase ixxigah tet aaxigetton, kaadu ku-Rabbi isin abba haytaanamak garcite hinnaay sin elle galte-le Qhiyaamah ayro.

SUURAT AL-QHASAS

Makkal Obte, 88 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

طسٓمٓ ﴿١﴾

1. Taa-Siin-Miim (edde faxem Yalli yaaxige).

تِلْكَ ءَايَٰتُ ٱلْكِتَٰبِ ٱلْمُبِينِ ﴿٢﴾

2. Nabiyow tah baxxaqqa-le kitaabih (Qhuraan kinnuk) aayootay kol oobisne kinni.

نَتْلُوا۟ عَلَيْكَ مِن نَّبَإِ مُوسَىٰ وَفِرْعَوْنَ بِٱلْحَقِّ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٣﴾

3. Nabii Mucammadow Nabii Muusaa kee firqawni xaagu nummah koh warisnaah kol nakriye, Qhuraan nummaysa maray usuk Yallih xaquk yanim kaak yaaxige kaal taamitamkeh.

إِنَّ فِرْعَوْنَ عَلَا فِى ٱلْأَرْضِ وَجَعَلَ أَهْلَهَا شِيَعًا يَسْتَضْعِفُ طَآئِفَةً مِّنْهُمْ يُذَبِّحُ أَبْنَآءَهُمْ وَيَسْتَحْىِۦ نِسَآءَهُمْ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ مِنَ ٱلْمُفْسِدِينَ ﴿٤﴾

4. Diggah firqawni masri baaxoh bagul caddok tatreeh Yalla kinniyo iyye, kaadu masri mara qaxa-qaxa ken abeeh ken baxaabaxseh horta keenik yussuqunxeeh xixxibiseh, (israa-iil xaylo kinnuk) lab xaylo keenik yasguudeeh, agabu keenik nuwwuk cabaah naqoosah ken haysita, diggah usuk baaxó baysa marih numû suge.

وَنُرِيدُ أَن نَّمُنَّ عَلَى ٱلَّذِينَ ٱسْتُضْعِفُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ ٱلْوَٰرِثِينَ ﴿٥﴾

5. Kaadu baaxô bagul firqawni yussuqunxeeh boolayse mara (israa-iil xaylo kinnuk) muxxusnaah keenih namqeeh kayrih kataatan mirocti ken abnaah, baaxó nagra mara ken abnaamat ken gunnam fanna firqawnaa kee kay mara bayisneek gamadal iyye Yalli.

وَنُمَكِّنَ لَهُمْ فِي ٱلْأَرْضِ وَنُرِيَ فِرْعَوْنَ وَهَٰمَٰنَ وَجُنُودَهُمَا مِنْهُم مَّا كَانُوا۟ يَحْذَرُونَ ﴿٦﴾

6. Kaadu baaxô bagul Reeda keenih arcisnaah, firqawnaa kee Haamaanaay ken Qaskar, keenik (burten mara kinnuk) kak meesitak sugtem ken (firqawnaa kee firqawni mara kinnuk) naybulleemkeh.

وَأَوْحَيْنَآ إِلَىٰٓ أُمِّ مُوسَىٰٓ أَنْ أَرْضِعِيهِ ۖ فَإِذَا خِفْتِ عَلَيْهِ فَأَلْقِيهِ فِي ٱلْيَمِّ وَلَا تَخَافِي وَلَا تَحْزَنِي ۖ إِنَّا رَآدُّوهُ إِلَيْكِ وَجَاعِلُوهُ مِنَ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿٧﴾

7. Kaadu Nabii Muusah inal wacyi oobisne kaa xalte waqdi, kaa qarisa iyyaanamah, tokkel firqawnak kaah meesittek, eddeluk sandugut kaa hayya hayisay Niil weeqaytut kaa qid. Kaadu mameesitinaay, marookitin diggah Nanu kol kaa gacsennooh, Yallih farmoytiitik numuk teyna kaa abennok.

فَٱلْتَقَطَهُۥٓ ءَالُ فِرْعَوْنَ لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوًّا وَحَزَنًا ۗ إِنَّ فِرْعَوْنَ وَهَٰمَٰنَ وَجُنُودَهُمَا كَانُوا۟ خَٰطِـِٔينَ ﴿٨﴾

8. Tokkel firqawni mari amo kaak yewqeeh kaa yukkuqe qaduwwii kee gandi keenil yakkemkeh, diggah firqawnaa kee Haamaanaay ken Qaskar koroositteeh dambi-le marah sugen.

وَقَالَتِ ٱمْرَأَتُ فِرْعَوْنَ قُرَّتُ عَيْنٍ لِّي وَلَكَ ۖ لَا تَقْتُلُوهُ عَسَىٰٓ أَن يَنفَعَنَآ أَوْ نَتَّخِذَهُۥ وَلَدًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٩﴾

9. Kaadu firqawni barra (Muzaacin baxa asiya kinnuk) firqawnak yoo kee koh inkih inti rufto akkelek kaa maqidina nee anfiqee kee hinnay baxah kaa haysite akkennok kaak itte, usun (firqawnaa kee firqawni mara kinnuk) ken finqi kay gabat yanuwaam aaxige kalah.

وَأَصْبَحَ فُؤَادُ أُمِّ مُوسَىٰ فَٰرِغًا ۖ إِن كَادَتْ لَتُبْدِى بِهِۦ لَوْلَآ أَن رَّبَطْنَا عَلَىٰ قَلْبِهَا لِتَكُونَ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠﴾

10. Nabii Muusah inah sorkocobbaxa addunyal enni ittaamak foyyah maacise Muusa kasittaah kaah cisabbowtam akke waytek, usuk isi baxa kinnim aybulleraarra hayte tet sorkocobbaxa diggi heewanninoy sabril, is Yallih xagana nummayse marak tiyak teyna takkemkeh.

وَقَالَتْ لِأُخْتِهِۦ قُصِّيهِ ۖ فَبَصُرَتْ بِهِۦ عَن
جُنُبٍ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١١﴾

11. Kaadu Nabii Muusah ina Muusa weeqaytut qidde waqdi kay maqanxak kaa katayaay, kaak abaanam wagit teetik itte, tokkel kay maqanxa xer ikkek kaa abaluk kaa katatte usun (firqawnaa kee firqawni mara kinnuk) aaxige kalah.

*وَحَرَّمْنَا عَلَيْهِ ٱلْمَرَاضِعَ مِن قَبْلُ فَقَالَتْ
هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰٓ أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُۥ
لَكُمْ وَهُمْ لَهُۥ نَٰصِحُونَ ﴿١٢﴾

12. Qarsa agabih anguuga yaaxem Muusal carammosneh kay inal kaa gacisnak duma, tokkel kay maqanxa: siinih kaa qarsaah kaa yaynabe buxah mara siinih maay ascassoo? usun kaah xuwaawa marah anuk keenik itte.

فَرَدَدْنَٰهُ إِلَىٰٓ أُمِّهِۦ كَىْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا
تَحْزَنَ وَلِتَعْلَمَ أَنَّ وَعْدَ ٱللَّهِ حَقٌّ وَلَٰكِنَّ
أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾

13. Tokkel kay inâ fanah kaa (Nabii Muusa kinnuk) gacisne tet inti kaat ruffu ittaah, rookite waytamkeh, kaadu is Yallih xagni numma kinnim taaxigemkeh, kinnih immay keenik (koros kinnuk) maggo mari Yallih xagni numma kinnim mayaaxigan.

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُۥ وَٱسْتَوَىٰٓ ءَاتَيْنَٰهُ حُكْمًا
وَعِلْمًا ۚ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿١٤﴾

14. Nabii Muusa furrayniino dudduuy qumrik, morootom sanat guffu hee waqdi, nubuwwannuu kee ixxiga kaah necee, kaadu Ni-naqoosak taama kak meqe mara tonnal galatna.

وَدَخَلَ ٱلْمَدِينَةَ عَلَىٰ حِينِ غَفْلَةٍ مِّنْ أَهْلِهَا
فَوَجَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ هَٰذَا مِن شِيعَتِهِۦ
وَهَٰذَا مِنْ عَدُوِّهِۦ ۖ فَٱسْتَغَٰثَهُ ٱلَّذِى مِن شِيعَتِهِۦ
عَلَى ٱلَّذِى مِنْ عَدُوِّهِۦ فَوَكَزَهُۥ مُوسَىٰ فَقَضَىٰ
عَلَيْهِ ۖ قَالَ هَٰذَا مِنْ عَمَلِ ٱلشَّيْطَٰنِ ۖ إِنَّهُۥ عَدُوٌّ
مُّضِلٌّ مُّبِينٌ ﴿١٥﴾

15. Kaadu Nabii Muusa magaala sasot cule tet mari garcit yan wakti, tokkel tet addal namma numuy taame gee, a-namma numuk numuk teyni keenik Muusa kedóoy, aka num firqawni kedóh numuy qaduwwih kaak yani, Tokkel kay kedoyta kinni num cató kaat faxe

kay qaduwwih yan marih numul, tokkel Nabii Muusa kumbuuqussu hee gabat kaa yootokeeh kaa Qideh, too waqdi: Nabii Muusa tah sheetan taama, diggah sheetanti Aadam xaylok qaduwwiy qadaawat kak baxxaqqa iyyey cakki gitak baxxaqqa-le makkoysiyyah ken makkoysa kinni iyye.

قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي فَغَفَرَ لَهُ ۚ إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿١٦﴾

16. Nabii Muusa yi-Rabbow anu diggah seehadayti rooci hoxak yi-gabat yewqe waqdi inni nafsi wohul udlumehik woo dambi yoh cab iyye, edde luk Yalli dambi kaah cabeh, diggah Yalli usuk dambi cabti-li xuwaw-li kinni.

قَالَ رَبِّ بِمَا أَنْعَمْتَ عَلَيَّ فَلَنْ أَكُونَ ظَهِيرًا لِّلْمُجْرِمِينَ ﴿١٧﴾

17. Nabii Muusa yi-Rabbow dambi cabtii kee toobat niqmataay wohuk kalah maggo niqmoota yoh teceemih sabbatah tohuk wadir anu inkinnah umeyniitih yan marak hebeltô numuh cato makka umaanel iyye.

فَأَصْبَحَ فِي الْمَدِينَةِ خَائِفًا يَتَرَقَّبُ فَإِذَا الَّذِي اسْتَنْصَرَهُ بِالْأَمْسِ يَسْتَصْرِخُهُ ۚ قَالَ لَهُ مُوسَىٰ إِنَّكَ لَغَوِيٌّ مُّبِينٌ ﴿١٨﴾

18. Tokkel Nabii Muusa firqawni magaalah addal conxitak xaagu qambaalak maacise, edde luk kimal kay marak cato kaal faxe num kaah deerisak yoo cat kaak iyye, Nabii Muusa:diggah atu mako kak baxxaqinte num kinnito kaak iyye.

فَلَمَّا أَنْ أَرَادَ أَنْ يَبْطِشَ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ لَّهُمَا قَالَ يَا مُوسَىٰ أَتُرِيدُ أَنْ تَقْتُلَنِي كَمَا قَتَلْتَ نَفْسًا بِالْأَمْسِ ۖ إِنْ تُرِيدُ إِلَّا أَنْ تَكُونَ جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ وَمَا تُرِيدُ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْمُصْلِحِينَ ﴿١٩﴾

19. Tokkel Nabii Muusa kaa kee kay marih numuk inkih qaduwwih yan firqawni marih num yaatukem faxe waqdi firqawni marih num Muusaw kimal num kah qiddennah yoo qiddam faxxaa?Muusaw atu baaxô bagul xuwaw sinni umeynak

sa takkem faxxam mantu, kaadu atu baaxô bagul sinam fan bicsam faxa marih num hinnito kaak iyye.

وَجَآءَ رَجُلٌ مِّنْ أَقْصَا ٱلْمَدِينَةِ يَسْعَىٰ قَالَ يَٰمُوسَىٰٓ إِنَّ ٱلْمَلَأَ يَأْتَمِرُونَ بِكَ لِيَقْتُلُوكَ فَٱخْرُجْ إِنِّى لَكَ مِنَ ٱلنَّٰصِحِينَ ﴿٢٠﴾

20. Kaadu magaalak exxak xer ikkek yarde num yemeete, Muusaw:diggah firqawni marak abbobti koo Qidduh koh malissak tama magaalak eweq, diggah anu nasaacatta (fayu) koh yacee marih num kinniyok kaak iyye.

فَخَرَجَ مِنْهَا خَآئِفًا يَتَرَقَّبُ قَالَ رَبِّ نَجِّنِى مِنَ ٱلْقَوْمِ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٢١﴾

21. Tokkel Nabii Muusa masri magaalak meesitak ise eleelaanam akkaluk yewqe, yi-Rabbow daalimiinih yan marak yoo naggos axcuk.

وَلَمَّا تَوَجَّهَ تِلْقَآءَ مَدْيَنَ قَالَ عَسَىٰ رَبِّىٓ أَن يَهْدِيَنِى سَوَآءَ ٱلسَّبِيلِ ﴿٢٢﴾

22. Nabii Muusa madyan deqsitta baaxô fanah gexoh yufkune waqdi:yi-Rabbi massa-le gitay madyan yoo gudduysa yoh ascassele iyye.

وَلَمَّا وَرَدَ مَآءَ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ أُمَّةً مِّنَ ٱلنَّاسِ يَسْقُونَ وَوَجَدَ مِن دُونِهِمُ ٱمْرَأَتَيْنِ تَذُودَانِ ۖ قَالَ مَا خَطْبُكُمَا ۖ قَالَتَا لَا نَسْقِى حَتَّىٰ يُصْدِرَ ٱلرِّعَآءُ ۖ وَأَبُونَا شَيْخٌ كَبِيرٌ ﴿٢٣﴾

23. Kaadu Nabii Muusa madyan lee yoofe waqdi, sinaamak hortay lac tafqe tet amol gee, kaadu wokkel keenik kalah namma barray sinni lac leek hooriyta (deehiyta) gee, Nabii Muusa:woo namma barrak sin caagid macaay lac kah afqe waytaanam keenik iyye? Ama namma barra kaal gacisak:lacti loyna sinni lac arkissiiy, foorissi haanam fanah nafqem madudna, ni-abba kaxxa idaltuuy lac yafqem maduuda kaak iyyen.

فَسَقَىٰ لَهُمَا ثُمَّ تَوَلَّىٰٓ إِلَى ٱلظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ إِنِّى لِمَآ أَنزَلْتَ إِلَىَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ ﴿٢٤﴾

24. Tokkel Nabii Muusa ken nammayah lac yefqeeh, tohuk lakal caxah iraawô fanah wonnah gacca

iyye, tokkel yi-Rabbow:diggah anu kayrik atu yoh acuyyu haytaamak caagiddoowaah ceyta num kinniyo iyye.

فَجَآءَتْهُ إِحْدَىٰهُمَا تَمْشِي عَلَى ٱسْتِحْيَآءٍ
قَالَتْ إِنَّ أَبِي يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ أَجْرَ مَا
سَقَيْتَ لَنَا ۚ فَلَمَّا جَآءَهُۥ وَقَصَّ عَلَيْهِ ٱلْقَصَصَ
قَالَ لَا تَخَفْ ۖ نَجَوْتَ مِنَ ٱلْقَوْمِ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٢٥﴾

25. Tokkel lac kah yefqe namma barrak tiyak teyna wacarriyak kaal temeete, diggah yabba: (Nabii shuqeybi kinnuk) lac neh tefqeemih galtoh koo galatuh koh seeca kaak itte, tokkel Nabii Muusa Nabii Shuqeybil yemeete waqdi kaa kee firqawnaa kee firqawni marî fanat tekkem kaal maaqeh Nabii shuqeybi daalimiinih yan marak (firqawnaa kee firqawni mara kinnuk) naggowtehik mameesitin kaak iyye.

قَالَتْ إِحْدَىٰهُمَا يَٰٓأَبَتِ ٱسْتَـْٔجِرْهُ ۖ إِنَّ خَيْرَ
مَنِ ٱسْتَـْٔجَرْتَ ٱلْقَوِيُّ ٱلْأَمِينُ ﴿٢٦﴾

26. Ama namma barrak tiyak teyna yabbaw lac koh dacrisamkeh cawalah kaa tamsis, diggah cawalah tamsissa marak inkih aysuk raqtam qandeleeh, amaanat-le numu itte.

قَالَ إِنِّيٓ أُرِيدُ أَنْ أُنكِحَكَ إِحْدَى ٱبْنَتَيَّ
هَٰتَيْنِ عَلَىٰٓ أَن تَأْجُرَنِي ثَمَٰنِيَ حِجَجٍ ۖ
فَإِنْ أَتْمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِندِكَ ۖ وَمَآ
أُرِيدُ أَنْ أَشُقَّ عَلَيْكَ ۚ سَتَجِدُنِيٓ
إِن شَآءَ ٱللَّهُ مِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿٢٧﴾

27. Ken abba Nabii Shuqeybi Nabii Muusak iyyeh:diggah anu A yi-namma baxak tiyak teyna koh rihmisam faxa bacra liggida cawalah lac yoh asissaamal, tokkel atu tabna liggida duudussek toh ku xaquk tan maqaaneey, anu kol aygibbidem mafaxa tabna liggida kol haamal, Yallih idnih meqe marih numuh yoo geetto koh cule xagana duudusaamal iyye Nabii Muusa.

قَالَ ذَٰلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ ۖ أَيَّمَا الْأَجَلَيْنِ قَضَيْتُ فَلَا عُدْوَانَ عَلَيَّ ۖ وَاللَّهُ عَلَىٰ مَا نَقُولُ وَكِيلٌ ﴿٢٨﴾

28. Nabii Muusa Nabii Shuqeybik:too edde yabteeh xagana yoh edde cultem yoo kee ku-fanal soltaah kak awqe waynay anu taamal ama namma waktik duudusinnaanih wakti (bacra liggidaa kee tabna liggidak tiik teyna kinnuk), ku-xagana duuduse num akkeyyooh wohuk fulah yol essertam mantu, kaadu nanu ixxicci inneeh sitta elle geyyi hayneemil Yalli nee yableeh sumaaqah nel yaniih nee dacrisah kaak iyye.

*فَلَمَّا قَضَىٰ مُوسَى الْأَجَلَ وَسَارَ بِأَهْلِهِ آنَسَ مِن جَانِبِ الطُّورِ نَارًا ۖ قَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا لَّعَلِّي آتِيكُم مِّنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ جَذْوَةٍ مِّنَ النَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ ﴿٢٩﴾

29. Tokkel Nabii Muusaa kee Nabii Shuqeybi sitta elle geen waktik tabna liggida duuduse waqdi, isi buxah mara luk misrâ fanah gexe, tuur deqsitta qalek tattabak hadiidigta girá yuble, diggah anu girá ableh anik ama ikkel suga iyye isi buxah marak, xaagu teetik siinih baahee kee hinnay girák dabiitay waacak laqsittaana siinih baahe akkeyyok.

فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ مِن شَاطِئِ الْوَادِ الْأَيْمَنِ فِي الْبُقْعَةِ الْمُبَارَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ أَن يَا مُوسَىٰ إِنِّي أَنَا اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٠﴾

30. Tokkel Nabii Muusa teetil (gira kinnuk) amma iyye waqdi daqaarak migda-le qaxak barkat-le aracak caxak tattabak seecime Muusaw axcuk, diggah anu Yallay ginô Rabbi kinni kô luk yabtam kaak iyye.

وَأَنْ أَلْقِ عَصَاكَ ۖ فَلَمَّا رَآهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّىٰ مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ ۚ يَا مُوسَىٰ أَقْبِلْ وَلَا تَخَفْ ۖ إِنَّكَ مِنَ الْآمِنِينَ ﴿٣١﴾

31. Kaadu Yalli Nabii Muusak ku-caxxay gabat lito qid kaak iyyeeh baaxol kaa qideeh baadeysa yekke, tokkel lababistinnah abrakih kaa yuble waqdi kaak kudeeh derre cabbaheeh wadirih mawagtinna

meesih, kay Rabbi kaah seeceh Muusaw mameesitinay yol endebbiy diggah atu umaamay faxe wayya haanak inkih amaanah yan marih num kinnitok kaak iyye.

32. Isi gaba ku-kamiisik moyya kak culta ikkek culusaay tet eyyeq qaduk diifuluk awqelek biyak maleh baras maleh, kaadu isi gaba aliilî fanah gacissi hayis meesik meesi kok gexxamkeh, amah ku-Rabbik tan namma astáy firqawnaa kee kay kaxxa marâ fanah koo edde rubney ku-numma tascasse kinni, diggah usun (firqawni mara kinnuk) Yallih taaqatak yewqe marah sugen.

اسْلُكْ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجْ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ وَاضْمُمْ إِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنَ الرَّهْبِ فَذَانِكَ بُرْهَانَانِ مِنْ رَبِّكَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ ۚ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٣٢﴾

33. Nabii Muusa yi-Rabbow diggah anu firqawni marak num qideeh usun yoo qidaanamak meesita iyye.

قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ ﴿٣٣﴾

34. Kaadu Nabii Muusa :yi-toobokoyti Haaruun usuk yabti geysiisih yok yaysehik yô luk kaa rub catoh anu axcem baxxaqqa keenih haamkeh, diggah anu ken (firqawnaa kee firqawni marâ kinnuk) fanah edde rubsumeemit yoo dirabboysaanamak meesitak iyye.

وَأَخِي هَارُونُ هُوَ أَفْصَحُ مِنِّي لِسَانًا فَأَرْسِلْهُ مَعِيَ رِدْءًا يُصَدِّقُنِي ۖ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ ﴿٣٤﴾

35. Yalli Nabii Muusak ku-toobokoyta Haaruunut koo maqarroysennooh koo catennooh usuk qanxaffe koh akkeleeh firqawnaa kee kay maral maqar-le iisaa kee astá sin nammayah aceenno, tokkel usun sin nammayal umam baahoonuh sin gufaanam maduudan Ni-astootit sin maqarrosneemih

قَالَ سَنَشُدُّ عَضُدَكَ بِأَخِيكَ وَنَجْعَلُ لَكُمَا سُلْطَانًا فَلَا يَصِلُونَ إِلَيْكُمَا بِآيَاتِنَا ۚ أَنْتُمَا وَمَنِ اتَّبَعَكُمَا الْغَالِبُونَ ﴿٣٥﴾

sabbatah, ellecaboh sin nammay kee sin katatta hee mara mayso-lem addunyaay akeeral kaak iyye.

36. Tokkel Nabii Muusa ni-aayootay (caxxaa kee gabaay wohuk kalah Yalli Nabii Muusah yecee astooti kinnuk) baxxaqqa-le keenih (firqawnaa kee firqawni mara kinnuk) luk yemeete waqdi, Muusaw atu neh luk temeetem tu hinna diraabah ginnaasitte baab akke waytek, kaadu atu nee kah sectam nek naharsi abbobtiy warrayteh addal maabbino kaak iyyen.

فَلَمَّا جَآءَهُم مُّوسَىٰ بِـَٔايَـٰتِنَا بَيِّنَـٰتٍ قَالُوا۟ مَا هَـٰذَآ إِلَّا سِحْرٌ مُّفْتَرًى وَمَا سَمِعْنَا بِهَـٰذَا فِىٓ ءَابَآئِنَا ٱلْأَوَّلِينَ ﴿٣٦﴾

37. Kaadu Nabii Muusa firqawnak :yi-Rabbi isi xaquk tirtol yemeete num nek yaaxigeh, kaadu usuk Qhiyaamah ayró fayla-le ellecabo-le mara nek yaaxigeh, diggah yalli koroosite maray koroosannut sinni nafsi yudlume mayaysillimaay mayayfoofa kaak iyye.

وَقَالَ مُوسَىٰ رَبِّىٓ أَعْلَمُ بِمَن جَآءَ بِٱلْهُدَىٰ مِنْ عِندِهِۦ وَمَن تَكُونُ لَهُۥ عَـٰقِبَةُ ٱلدَّارِ ۖ إِنَّهُۥ لَا يُفْلِحُ ٱلظَّـٰلِمُونَ ﴿٣٧﴾

38. Firqawni iyyeh: kee makaabaney yok sa hebeltô Yallay qibaadá cakkisita siinik maaxigak, haamaanow kallal girá yoh urusaay tet yoh alas, tokkel teetit fayya iyya kaxxa qari yoh xis Muusâ Yallat bossu exceh kaa ablemkeh, diggah anu dirableelak numuk teyna kaa akkalek iyyah yaniimil.

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَـٰٓأَيُّهَا ٱلْمَلَأُ مَا عَلِمْتُ لَكُم مِّنْ إِلَـٰهٍ غَيْرِى ۖ فَأَوْقِدْ لِى يَـٰهَـٰمَـٰنُ عَلَى ٱلطِّينِ فَٱجْعَل لِّى صَرْحًا لَّعَلِّىٓ أَطَّلِعُ إِلَىٰٓ إِلَـٰهِ مُوسَىٰ وَإِنِّى لَأَظُنُّهُۥ مِنَ ٱلْكَـٰذِبِينَ ﴿٣٨﴾

39. Kaadu firqawnaa kee kay qande masri baaxol cakki maliinoh kaxxamariinitteeh, diggah usun nee fanah gacsime woonu waanam yekkelen rabeeniik lakal.

وَٱسْتَكْبَرَ هُوَ وَجُنُودُهُۥ فِى ٱلْأَرْضِ بِغَيْرِ ٱلْحَقِّ وَظَنُّوٓا۟ أَنَّهُمْ إِلَيْنَا لَا يُرْجَعُونَ ﴿٣٩﴾

فَأَخَذْنَٰهُ وَجُنُودَهُۥ فَنَبَذْنَٰهُمْ فِى ٱلْيَمِّ ۖ فَٱنظُرْ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٤٠﴾

40. Tokkel firqawnaa kee kay qande nibbixeeh badal ken qambisneeh ken xuumusnehik (ken nunxuqsuuseh) daalimiinih yan marak (koros kinnuk) ellecabo kah tekke inna wagitey Nabiyow.

وَجَعَلْنَٰهُمْ أَئِمَّةً يَدْعُونَ إِلَى ٱلنَّارِ ۖ وَيَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ لَا يُنصَرُونَ ﴿٤١﴾

41. Kaadu girâ fanah secta mirocti ken (firqawnaa kee firqawni mara kinnuk) abneeh, usun Qhiyaamah ayró maqoklimaanaay ken cattam matan.

وَأَتْبَعْنَٰهُمْ فِى هَٰذِهِ ٱلدُّنْيَا لَعْنَةً ۖ وَيَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ هُم مِّنَ ٱلْمَقْبُوحِينَ ﴿٤٢﴾

42. Kaadu A-addunyal abaaró ken (firqawnaa kee kay mara kinnuk) katasne Ni-naqbi keenil anuk, kaadu Qhiyaamah ayró usun taama kak toomeeh, Yalli isi Racmatak yeyxeere marih loowot yanin.

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى ٱلْكِتَٰبَ مِنۢ بَعْدِ مَآ أَهْلَكْنَا ٱلْقُرُونَ ٱلْأُولَىٰ بَصَآئِرَ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٤٣﴾

43. Nummah Nabii Muusah kitab necee (tawraat kinnuk) sinaamak naharsi horaari bayisneek gamadal, usuk sinaamah (israa-iil xaylo kinnuk) diifuu kee tirtóoy, nacrur edde yan kitaaba, usun Yallih niqmat kassitaah faatita mara yakkeenimkeh.

وَمَا كُنتَ بِجَانِبِ ٱلْغَرْبِىِّ إِذْ قَضَيْنَآ إِلَىٰ مُوسَى ٱلْأَمْرَ وَمَا كُنتَ مِنَ ٱلشَّٰهِدِينَ ﴿٤٤﴾

44. Kaadu Nabii Mucammadow qalek (tuuri siina deqsitta qale kinnuk) ayro korma-le tattabal masuginnito Nabii Muusal wacyi oobisne waqdi, kaadu atu wokkel sugeeh edde mare marat masuginnito xaagi wokkek koo gufe iyyoonuh.

وَلَٰكِنَّآ أَنشَأْنَا قُرُونًا فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ ٱلْعُمُرُ ۚ وَمَا كُنتَ ثَاوِيًا فِىٓ أَهْلِ مَدْيَنَ تَتْلُوا۟ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتِنَا وَلَٰكِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ﴿٤٥﴾

45. Kaadu kinnih immay Nanu diggah sinaamak horaari ginne Nabii Muusâ lakal, tokkel usun xer wakti sugeeniih Yallih xagana hawweeneeniih kay amri cineenih, kaadu Nabiyow madyan marih

addal madabah masuginnito Ni-kitaabih aayoota keenil akrayuk, kinnih immay nanu diggah farmoytit ruube mara kinnino iyye Yalli.

وَمَا كُنتَ بِجَانِبِ ٱلطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا وَلَٰكِن رَّحْمَةً مِّن رَّبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّآ أَتَىٰهُم مِّن نَّذِيرٍ مِّن قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٤٦﴾

46. Kaadu Nabii Mucammadow tuur siina deqsitta qaleh tattabal masuginnito Nabii Muusah secneeh kaâ luk yabne waqdi, kaadu kinnih immay ku-Rabbik yan Racmata koo kah rubnem kok duma meesiise (Yallih farmoyta kinnuk) kah amaatewee mara meesissamkeh, atu keenih luk temeete maqaane kassitaanamkeh.

وَلَوْلَآ أَن تُصِيبَهُم مُّصِيبَةٌۢ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَيَقُولُوا۟ رَبَّنَا لَوْلَآ أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ ءَايَٰتِكَ وَنَكُونَ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾

47. Ama koros (makki koros kinnuk) ken gaba umaanek bahteemih sabbatah digaalá keenil oobak suge wannay, tokkel digaalá ken xagta waqdi Ni-Rabbow farmoyta macah neh ruube wayteeh digaalá nel oobissak duma ku-kitaabih aayootay oobisse kataatak neneeh kol yeemene marak marak teyna akkuk nen iyyaanamak keenih rubne farmoyta.

فَلَمَّا جَآءَهُمُ ٱلْحَقُّ مِنْ عِندِنَا قَالُوا۟ لَوْلَآ أُوتِىَ مِثْلَ مَآ أُوتِىَ مُوسَىٰٓ ۚ أَوَلَمْ يَكْفُرُوا۟ بِمَآ أُوتِىَ مُوسَىٰ مِن قَبْلُ ۖ قَالُوا۟ سِحْرَانِ تَظَٰهَرَا وَقَالُوٓا۟ إِنَّا بِكُلٍّ كَٰفِرُونَ ﴿٤٨﴾

48. Tokkel Ni-xaquk cakki (Nabii Mucammad ﷺ kinnuk) keenih (makki koros kinnuk) yemeete waqdi Nabii Muusah tontocowwime tambullee astootih innah tan astooti macah kaah antocowwime wayteeh iyyen, hinnak Nabii Mucammadow Nabii Muusah tontocowwimeemil yahuud dumaak makoroositinnaa keenik ixxic? Tah namma baabay

(tawraat kee Qhuraan kinnuk) itta cattay mariiy mara kak qokla iyyen, kaadu nanu diggah inkih keenil koroositneh iyyen.

قُلْ فَأْتُوا۟ بِكِتَٰبٍ مِّنْ عِندِ ٱللَّهِ هُوَ أَهْدَىٰ مِنْهُمَآ أَتَّبِعْهُ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٤٩﴾

49. Nabii Mucammadow toysa tawraat kee Qhuraanak tirtóh yayse kitab Yallih xaquk baaha kaa kataateyyok ittaanamal numma yacee mara tekkeenik keenik ixxic iyye Yalli.

فَإِن لَّمْ يَسْتَجِيبُوا۟ لَكَ فَٱعْلَمْ أَنَّمَا يَتَّبِعُونَ أَهْوَآءَهُمْ ۚ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنِ ٱتَّبَعَ هَوَىٰهُ بِغَيْرِ هُدًى مِّنَ ٱللَّهِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٥٠﴾

50. Tokkel atu keenil (makki koros kinnuk) esserteemik tu kol gacseweenik, toysa cagalah sinni nafsi fayxiixa kataataanam keenik ixig, kaadu Yallak hebeltô tirtó aalle kal isi nafsi fayxi kataata numuk makot gexoh lafittam tanii? (matan) Diggah Yalli koroosite maray daalimiinih yaniy isi amri cine tirri mahaa!

* وَلَقَدْ وَصَّلْنَا لَهُمُ ٱلْقَوْلَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥١﴾

51. Nummah Nabiyow Qhuraan keenih (ku-mara kinnuk) sitta kataysak baxxaqqa hayne kassitaah elle kaskassoowa mara yakkeenimkeh.

ٱلَّذِينَ ءَاتَيْنَٰهُمُ ٱلْكِتَٰبَ مِن قَبْلِهِۦ هُم بِهِۦ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾

52. Qhuraanak duma kitab kah necee mari (yahuud kee nasaarak yuslume mara kinnuk) usun Qhuraan kee Nabii Mucammad ﷺ nummayseenih.

وَإِذَا يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ قَالُوٓا۟ ءَامَنَّا بِهِۦٓ إِنَّهُ ٱلْحَقُّ مِن رَّبِّنَآ إِنَّا كُنَّا مِن قَبْلِهِۦ مُسْلِمِينَ ﴿٥٣﴾

53. Kaadu usun Qhuraan keenil yankirriyime waqdi:kaa nummasneeh kay addal taniimil taamitneh, diggah usuk Ni-Rabbih xaquk yan cakki kinni, diggah nanu usuk (Qhuraan kinnuk) oobak duma muslimiiniy Yalla inkittossah sugne iyyen.

أُوْلَٰٓئِكَ يُؤْتَوْنَ أَجْرَهُم مَّرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا۟ وَيَدْرَءُونَ بِٱلْحَسَنَةِ ٱلسَّيِّئَةَ وَمِمَّا رَزَقْنَٰهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٥٤﴾

54. Woo maray tama weeloolat weeloysime ken galtó namma addah keenih tantacawwime Qhuraan kee sinni kitaabal (tawraat kee injiil kinnuk) yeemeneeniih wohul yisbireenimih sabbatah, kaadu usun umaané maqaanét gutqaanaah rizqhik keenih neceeh naniimik tu Yallih sabbatah meqe gital yacee mara kinnon.

وَإِذَا سَمِعُوا۟ ٱللَّغْوَ أَعْرَضُوا۟ عَنْهُ وَقَالُوا۟ لَنَآ أَعْمَٰلُنَا وَلَكُمْ أَعْمَٰلُكُمْ سَلَٰمٌ عَلَيْكُمْ لَا نَبْتَغِى ٱلْجَٰهِلِينَ ﴿٥٥﴾

55. Kaadu ama moominiin korosuk xaafuu kee deedal maxcó yaabben waqdi derre teetit cabaanaah, nanu ninni taama linooh isin sinni taama liton, Neele kabuk (katuk) nagay nan geyaay nee caba maqaanek-sa nek taabboonu waytaanam mantoonuk nanu toogimi gita mafannaay makicinno keenik iyyen.

إِنَّكَ لَا تَهْدِى مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ يَهْدِى مَن يَشَآءُ ۚ وَهُوَ أَعْلَمُ بِٱلْمُهْتَدِينَ ﴿٥٦﴾

56. Diggah Nabiyow atu tirtó kah faxxeeh tikcine num tirri mahayta, kinnih immay Yalli isih tirto kah faxa num iimaanal tirri haa, kaadu tirri iyyuwaa num usuk yaaxigeeh tirri kaa haa.

وَقَالُوٓا۟ إِن نَّتَّبِعِ ٱلْهُدَىٰ مَعَكَ نُتَخَطَّفْ مِنْ أَرْضِنَآ ۚ أَوَلَمْ نُمَكِّن لَّهُمْ حَرَمًا ءَامِنًا يُجْبَىٰٓ إِلَيْهِ ثَمَرَٰتُ كُلِّ شَىْءٍ رِّزْقًا مِّن لَّدُنَّا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٧﴾

57. Kaadu makki koros Nabii Mucammadak صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ :Mucammadow ninni diini cabba hayneh ku-diinil koo kataynek qarab qeebih nel kobxeleeh ni-baaxok nee ayyaaqe-le itte, kaadu saayah yan caramay ummaan caxâ mixuy rizqhi (quusih) keenih yakke fan kak baahan arac keenih maabinninoo? ni-xaquk kinnih immay keenik maggo mari mayaaxiga ama niqmat yakkeh gide.

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِن قَرْيَةٍۭ بَطِرَتْ مَعِيشَتَهَا ۖ فَتِلْكَ مَسَٰكِنُهُمْ لَمْ تُسْكَن مِّنۢ بَعْدِهِمْ إِلَّا قَلِيلًا ۖ وَكُنَّا نَحْنُ ٱلْوَٰرِثِينَ ﴿٥٨﴾

58. Makina magaalah mara finqisneeh, Yallih niqmat yengeddeeh batritte magaaloolih marak, tokkel toh teeti ken dabooqa, keenik wadir dabqah num teetil magacinna dagó wakti akke waytek, keenik raqqa ittem nanu nagra mara nekke.

وَمَا كَانَ رَبُّكَ مُهْلِكَ ٱلْقُرَىٰ حَتَّىٰ يَبْعَثَ فِىٓ أُمِّهَا رَسُولًا يَتْلُوا۟ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتِنَا ۚ وَمَا كُنَّا مُهْلِكِى ٱلْقُرَىٰٓ إِلَّا وَأَهْلُهَا ظَٰلِمُونَ ﴿٥٩﴾

59. Nabiyow ku-Rabbi magaalol mara finqisa Rabbi makkinna Ni-aayoota keenil yakriye farmoyta inaytâ magaalal (makka kinnuk) teetik rubbu haam fanah, kaadu Nanu magaalol mara finqisa hinnino tet mari daalimiin (koros kinnuk) yekkeh akke waytek.

وَمَآ أُوتِيتُم مِّن شَىْءٍ فَمَتَٰعُ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَزِينَتُهَا ۚ وَمَا عِندَ ٱللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰٓ ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٠﴾

60. Kaadu sinaamey maaluu kee xaylok siinih ontocowwimmitem is cagalah addunyâ manol edde hataktan duyyê baxaa kee tet bila, Yallih xaqul tanim Yallih amri oggole marah kayrih tayseeh raqtaah matambaxak, makaskassowtaanaa taabbeenimil?

أَفَمَن وَعَدْنَٰهُ وَعْدًا حَسَنًا فَهُوَ لَٰقِيهِ كَمَن مَّتَّعْنَٰهُ مَتَٰعَ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا ثُمَّ هُوَ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ مِنَ ٱلْمُحْضَرِينَ ﴿٦١﴾

61. Abeh yan meqe taamay usuk edde yangaarawu waah meqe xaganah (jannat kinnuk) xagnisne num kee addunyâ manol hatkisiyyah hatkisne numuy, tohuk lakal usuk Qhiyaamah ayrò girâ digaalál xayyoysan marallih xayyoysimah numih inna maay kinni? hinna.

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَآءِىَ ٱلَّذِينَ كُنتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٦٢﴾

62. Kaadu Yalli ken (koros kinnuk) seecah yan ayròy (Qhiyaamah ayrò kinnuk) Yot agleytiitih haak sugten Yallittey nee qokle-le kak axcuk sugteeni annih teetiiy keenik iyya!

قَالَ ٱلَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ ٱلْقَوْلُ رَبَّنَا هَٰٓؤُلَآءِ ٱلَّذِينَ أَغْوَيْنَآ أَغْوَيْنَٰهُمْ كَمَا غَوَيْنَا ۖ تَبَرَّأْنَآ إِلَيْكَ ۖ مَا كَانُوٓا۟ إِيَّانَا يَعْبُدُونَ ﴿٦٣﴾

63. Digaalâ maxco elle nummatteeh digaalá cakkisite mari ni-Rabbow ama maray makkosne ninnih kah makkotne innah ken makkosneh, nanu ken awliinuu kee ken catok koo eleelitneeh bari keenik nakke, usun nee aqbudak masuginnon sinni nafsî fayxii kee sheetoona aqbudak sugeenî kal iyyen.

وَقِيلَ ٱدْعُوا۟ شُرَكَآءَكُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا۟ لَهُمْ وَرَأَوُا۟ ٱلْعَذَابَ ۚ لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا۟ يَهْتَدُونَ ﴿٦٤﴾

64. Kaadu Qhiyaamah ayro korosuk Yallat agleh haak sugten agleytiitih seeca keenik iyyan, tokkel ken seecaanaah usun keenil gacsaanam maloonuuy, digaalá sinni intih yablen, usun diggah addunyal cakkil tirri iyye marah sugaanamal diggalsimak manannon.

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ مَاذَآ أَجَبْتُمُ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿٦٥﴾

65. Kaadu Yalli keenih (koros kinnuk) seeca ayró (Qhiyaamah ayrò kinnuk), tokkel sin fanah rubne farmoytiitil maca gacisseenii? Keenik iyya.

فَعَمِيَتْ عَلَيْهِمُ ٱلْأَنۢبَآءُ يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا يَتَسَآءَلُونَ ﴿٦٦﴾

66. Tokkel woo ayró (Qhiyaamah ayrò kinnuk) sumaq keenih akkuk yen yab keenik qellitaah gacsaanam mageyan, tokkel usun ken yanfiqe yaabay itta esseraana malon.

فَأَمَّا مَن تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ صَٰلِحًا فَعَسَىٰٓ أَن يَكُونَ مِنَ ٱلْمُفْلِحِينَ ﴿٦٧﴾

67. Ama korosuk Yallal yuduureeh, Yalla nummayseeh, meqe taama abe numuh tu gactek, usuk addunyaa kee akeeral yasillimeeh yoffoofe marih num yakke.

وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ وَيَخْتَارُ ۗ مَا كَانَ لَهُمُ ٱلْخِيَرَةُ ۚ سُبْحَٰنَ ٱللَّهِ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٨﴾

68. Nabiyow ku-Rabbi isi ginok isih faxam ginaah, isi farmoo kee isi taaqatah isih faxa mara doorita isi naqoosak, kay naqoosak

hebeltô num doorit mali, Yalli saytunnooweeh fayya iyye usun agleh kaat hayya haanamak.

69. Kaadu Nabiyow ku-Rabbi ken alilwa koroosannuu kee wohuk kalah taniimiy qellissaa kee usun yaybulleenim inkih keenik yaaxigeh.

وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٦٩﴾

70. Usuk Yallay nummah qibaadá cakkisitay, kaak sa nammey haytô Yalli kak aneewaa kinni, addunyaa kee akeeral inkih faylá lem kaa, kaadu ginô fanal meklá lem kaay, isin kaâ fanah gacsimtan Qhiyaamah ayró.

وَهُوَ اللَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۖ لَهُ الْحَمْدُ فِي الْأُولَىٰ وَالْآخِرَةِ ۖ وَلَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٧٠﴾

71. Nabiyow sinaamak Yalli umman Qhiyaamah ayrô fanah amok siinik kate waa bar siinil heek yoh warisa keenik ixxic: diifuy baaxo elle tableeni Yallak kalah siinih baaha Yalla, tokkel isin siinik iyyaanam nummâ maabbah mataabbanaa?

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ اللَّيْلَ سَرْمَدًا إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ إِلَٰهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِضِيَاءٍ ۚ أَفَلَا تَسْمَعُونَ ﴿٧١﴾

72. Nabiyow sinaamak Yalli umman Qhiyaamah ayrô fanah amok siinik kate wayta laqo siinil heek yoh warisa keenik ixxic: baray satta edde ittaana Yallak kalah siinih baaha Yalla, tokkel isin sinni intiitah matablaanaa edde tanin koroosannih hoxa?

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَدًا إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ إِلَٰهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِلَيْلٍ تَسْكُنُونَ فِيهِ ۚ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٧٢﴾

73. Kaadu sinaamey Yallih Racmatak taniimik bar kee laqóy ittak sissini (baxsa-le) siinih abe barat satta ittaanamkeh, laqot kay rizqhi (quusi) gurrusuttaanamkeh, kaadu kay niqmatal kaa faatittaanamkeh.

وَمِن رَّحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِن فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَآءِيَ ٱلَّذِينَ كُنتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٧٤﴾

74. Kaadu Yalli ken (koros kinnuk) seecah yan ayró, yot agleytiitih haak sugten yallittey nee qokle-le kak axcuk sugteeni annih teetiiy keenik iyya Yalli.

وَنَزَعْنَا مِن كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلْنَا هَاتُوا۟ بُرْهَٰنَكُمْ فَعَلِمُوٓا۟ أَنَّ ٱلْحَقَّ لِلَّهِ وَضَلَّ عَنْهُم مَّا كَانُوا۟ يَفْتَرُونَ ﴿٧٥﴾

75. Kaadu ummaan ummattay ambiya dirabbossek sumaq numuy (ken Nabii kinnuk) keenil sumaaqita nayyaaqeeh sinnih liton sumaq baaha keenik inna, tokkel diggah cakki lem Yalla kinnim too waqdi yaaxigeenih, kaadu diraabah addunyal Yallal ginnaasitak sugen Yallittey agleh kaat haak sugeeni keenik qellittaah baytah.

إِنَّ قَٰرُونَ كَانَ مِن قَوْمِ مُوسَىٰ فَبَغَىٰ عَلَيْهِمْ ۖ وَءَاتَيْنَٰهُ مِنَ ٱلْكُنُوزِ مَآ إِنَّ مَفَاتِحَهُۥ لَتَنُوٓأُ بِٱلْعُصْبَةِ أُو۟لِى ٱلْقُوَّةِ إِذْ قَالَ لَهُۥ قَوْمُهُۥ لَا تَفْرَحْ ۖ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ ٱلْفَرِحِينَ ﴿٧٦﴾

76. Diggah Qhaaruun Nabii Muusâ marih numuk teneeh, kaxxamariinoh caddok keenit tatureh, kaadu kadnoonik mafaatic kak qande-le marih hortá qilsah qeegissi haa maalu kaah necee, kay mari kaa kassiisak batra edde tan walleh mawallitin Yalli koh yecee maalut kaak iyyen waqdi cus:Nabiyow diggah Yalli batra edde tan walleh wallita mara makicna.

وَٱبْتَغِ فِيمَآ ءَاتَىٰكَ ٱللَّهُ ٱلدَّارَ ٱلْءَاخِرَةَ ۖ وَلَا تَنسَ نَصِيبَكَ مِنَ ٱلدُّنْيَا ۖ وَأَحْسِن كَمَآ أَحْسَنَ ٱللَّهُ إِلَيْكَ ۖ وَلَا تَبْغِ ٱلْفَسَادَ فِى ٱلْأَرْضِ ۖ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ ٱلْمُفْسِدِينَ ﴿٧٧﴾

77. Kaadu maaluk Yalli koh yeceemit akeerâ dabqih galtó gurrus meqem kaat abtaamal addunyal, addunyak isi maglab (aftó) mahawweeninaay, Yalli koh kah yemqe innah Yallih naqoosah emeq, kaadu ama maalut Yalli caraamu kol abem magurrisinaay baaxo umaanet mabaysin, diggah Yalli baaxo baysa mara makicnaay ken digaaláh.

قَالَ إِنَّمَآ أُوتِيتُهُۥ عَلَىٰ عِلْمٍ عِندِىٓ ۚ أَوَلَمْ يَعْلَمْ
أَنَّ ٱللَّهَ قَدْ أَهْلَكَ مِن قَبْلِهِۦ مِنَ ٱلْقُرُونِ مَنْ
هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَأَكْثَرُ جَمْعًا ۚ وَلَا يُسْـَٔلُ
عَن ذُنُوبِهِمُ ٱلْمُجْرِمُونَ ﴿٧٨﴾

78. Qhaaruun kay mari batra edde tan walleh mawallitin kaak axcuk kaa kassiise waqdi cagalah a-maali anu liyo ixxigaa kee duddat yoh yontocowwime keenik iyye, Kaadu diggah Yalli kaak naharat horaarik qandeh kaak gibdiih, maali kobxisiyyah kaak maggo mara finqisem mayaaxigaa?kaadu umeynit sinni dambik messerimta Yalli isih keenik yaaxigeemil ken digaalah ikkal.

فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِۦ فِى زِينَتِهِۦ ۖ قَالَ ٱلَّذِينَ
يُرِيدُونَ ٱلْحَيَوٰةَ ٱلدُّنْيَا يَٰلَيْتَ لَنَا مِثْلَ مَآ
أُوتِىَ قَٰرُونُ إِنَّهُۥ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ ﴿٧٩﴾

79. Tokkel Qhaaruun isi bilqay duddaley caglita luk isi maral yewqe isi nabnaay isi maalih manga ken yayballuh, addunyâ manoh bilqá faxa mari kaa yuble waqdi, maganey! Qhaaruunuh tontocowwimeh innah tanim maaluu kee bilqak aallinninoy faxak nen, diggah usuk addunyak kaxxa maglab-le num kinni iyyen.

وَقَالَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْعِلْمَ وَيْلَكُمْ ثَوَابُ ٱللَّهِ
خَيْرٌ لِّمَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَٰلِحًا ۚ وَلَا
يُلَقَّىٰهَآ إِلَّا ٱلصَّٰبِرُونَ ﴿٨٠﴾

80. Kaadu qilmi kah yontocowwime maray addunyaa kee akeerak asmat-le, booley, siinih yan finqaw! Maabinaay Yallak meesita keenik iyye, Yallal yeemeneeh meqe taama abe marah Yallih galto (jannat kinnuk) tayse akeeral, addunyal Qhaaruunuh yontocowwime maaluk, kaadu ama fayu (nasaacatta) oggoltaah elle taamittam matan Yallih taaqatal yisbireeh, umaanek yexxeere mara akke waytek.

فَخَسَفْنَا بِهِۦ وَبِدَارِهِ ٱلْأَرْضَ فَمَا
كَانَ لَهُۥ مِن فِئَةٍ يَنصُرُونَهُۥ مِن دُونِ ٱللَّهِ
وَمَا كَانَ مِنَ ٱلْمُنتَصِرِينَ ﴿٨١﴾

81. Tokkel Qhaaruun kee kay dabqal baaxò xuumusneeh, Yallak kalah Yallih digaalák kaa catta buttá luk masuginnaay isih ise cata marih numuh masuginna.

وَأَصْبَحَ ٱلَّذِينَ تَمَنَّوْا۟ مَكَانَهُۥ بِٱلْأَمْسِ
يَقُولُونَ وَيْكَأَنَّ ٱللَّهَ يَبْسُطُ ٱلرِّزْقَ لِمَن يَشَآءُ
مِنْ عِبَادِهِۦ وَيَقْدِرُ ۖ لَوْلَآ أَن مَّنَّ ٱللَّهُ عَلَيْنَا
لَخَسَفَ بِنَا ۖ وَيْكَأَنَّهُۥ لَا يُفْلِحُ ٱلْكَٰفِرُونَ ﴿٨٢﴾

82. Kaadu Kimal kay arac kee kay gadda liinoh sangeelak suge mari nadaamitak meesitak maacise kaat tekkem yublen waqdi, diggah Yalli isi naqoosak isih kah faxa marah rizqhi (quusi) farakka haah isih kah faxa maral ceyissi haa, Yalli nee guneeh neh xuwaawe wannay baaxò nel xuumusak yen Qhaaruunul kah xuumuse innah, kaadu matablaanaa?koros addunyaa kee akeeral ma-taffoofam sittak iyyen.

تِلْكَ ٱلدَّارُ ٱلْءَاخِرَةُ نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ
عُلُوًّا فِى ٱلْأَرْضِ وَلَا فَسَادًا ۚ وَٱلْعَٰقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٨٣﴾

83. Too akeerâ dabqih niqmat, baaxô bagul cakkik kaxxamariinite waah teetil umaané abam faxe waa marah kaa abna, kaadu ellecabô dabqay (jannat kinnuk) fayla-le Yallak meesita mari-le.

مَن جَآءَ بِٱلْحَسَنَةِ فَلَهُۥ خَيْرٌ مِّنْهَا ۖ وَمَن جَآءَ
بِٱلسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى ٱلَّذِينَ عَمِلُوا۟
ٱلسَّيِّـَٔاتِ إِلَّا مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٨٤﴾

84. Qhiyaamah ayró iimaan kee maqaane luk yemeete num, teetik kayrih tayse maqaaney (jannat kinnuk) naba kaah yacee Yalli, kaadu uma taama luk yemeete num, toysa umaaneena abe mari abak sugen uma taamoomik-sa elle galtimaanam (girá kinnuk) malon.

إِنَّ ٱلَّذِى فَرَضَ عَلَيْكَ ٱلْقُرْءَانَ لَرَآدُّكَ إِلَىٰ
مَعَادٍ ۚ قُل رَّبِّىٓ أَعْلَمُ مَن جَآءَ بِٱلْهُدَىٰ وَمَنْ
هُوَ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٨٥﴾

85. Diggah Nabiyow Qhuraan kol oobiseeh, kaal taamittaah kaa guddussam fardi kol abe Rabbi kak tewqe Makka koo gacsele, Nabiyow ama korosuk ixxic: yi-Rabbi tirtó luk yemeete num yaaxigeeh, baxxaqqa-le makot yan num kinni num yaaxigeh.

وَمَا كُنتَ تَرْجُوٓا۟ أَن يُلْقَىٰٓ إِلَيْكَ ٱلْكِتَٰبُ إِلَّا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ ۖ فَلَا تَكُونَنَّ ظَهِيرًا لِّلْكَٰفِرِينَ ﴿٨٦﴾

86. Kaadu Nabiyow atu Yalli Qhuraan kitab kol oobisam qaagitak masuginnito, kinnih immay ku-Rabbi isi Racmatah kol kaa oobise, toysa atu korosuh cato makkin.

وَلَا يَصُدُّنَّكَ عَنْ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ بَعْدَ إِذْ أُنزِلَتْ إِلَيْكَ ۖ وَٱدْعُ إِلَىٰ رَبِّكَ ۖ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿٨٧﴾

87. Kaadu Nabiyow ama koros ku-Rabbih aayoota guddussaamak koo daggaawise (makkoyse) waytay is kol obsimteek gamadal, kaadu sinam ku-Rabbih inkittoysiyyah seecaay, Yallat agleytit haa marih num makkin.

وَلَا تَدْعُ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَ ۘ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۚ كُلُّ شَىْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُۥ ۚ لَهُ ٱلْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٨﴾

88. Kaadu Yallâ luk aka Yalla maqbudin, cakkil yaqbuden Yalli mayan inki Yallak sa, ummaanim baytaah gaba kaltah Yalla akke waytek, mekla lem kaay, Rabteeniik gamadal kaâ fanah gacsimtan cisab kee galtòh.

SUURAT AL-QANKABUUT

Makkal Obte, 69 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Alif-Laam-Miim (edde faxem Yalli yaaxige).

الٓمٓ ١

2. Sinam cabbimtu waytam takkalee neemeneh iyyaanamal, usun woo iimaanal mokkorime kalah?

أَحَسِبَ ٱلنَّاسُ أَن يُتْرَكُوٓاْ أَن يَقُولُوٓاْ ءَامَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ ٢

3. Nummah keenik dumi mara mokkorreh, tokkel diggah Yalli iimaan warsitak numma yacee mara aaxigeleeh, diraabah neemeneh iyya mara aaxigeleeh ittak ken baxsele.

وَلَقَدْ فَتَنَّا ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۖ فَلَيَعْلَمَنَّ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ صَدَقُواْ وَلَيَعْلَمَنَّ ٱلْكَٰذِبِينَ ٣

4. Hinnak umaaneená aba mari nee taanisaah, nek yassaqquwaam yakkalee? Manxu uma cokmiiy, usun abaanah yanin cokmi.

أَمْ حَسِبَ ٱلَّذِينَ يَعْمَلُونَ ٱلسَّيِّـَٔاتِ أَن يَسْبِقُونَا ۚ سَآءَ مَا يَحْكُمُونَ ٤

5. Yallih angaaraw qaagitaah, kay galtóh sangeela num, tokkel diggah Yalli isi ginóh ugtiyyah xagana kah hee wakti amaatele, kaadu usuk isi ginóh maxcoocá yaabbi, ken taamoomi yaaxigi.

مَن كَانَ يَرْجُواْ لِقَآءَ ٱللَّهِ فَإِنَّ أَجَلَ ٱللَّهِ لَـَٔاتٍ ۚ وَهُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ٥

6. Kaadu Yallih taaqatal yangicille num, toysa cagalah usuk isi nafsih tuxxiiqi kah yangicillem, Yalli diggah isi ginóh taaqatak (oggoluk) gaddali kinni.

وَمَن جَٰهَدَ فَإِنَّمَا يُجَٰهِدُ لِنَفْسِهِۦٓ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَغَنِىٌّ عَنِ ٱلْعَٰلَمِينَ ٦

7. Kaadu yeemeneeh meqe taamoomi abe marah, diggah ken umaaneená keenik duugennooh, kaadu abak

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّـَٔاتِهِمْ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ ٱلَّذِى

sugen meqe taamoomik tayseemil ken galtenno.

كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٧﴾

8. Kaadu seehadaytu isi xaleynah yamqeeh, ken amri oggolaamah kaa farrimne, seehadaytow yot agleyta haytaamah kol yingicilleenik atu ixxiga kak aalle waytaamal, tohul ken nammayih amri moggolin, siinik gacsimeyná Yoo fanah akkeleeh, addunyal abak sugteenim siinih warseyyo.

وَوَصَّيْنَا ٱلْإِنسَٰنَ بِوَٰلِدَيْهِ حُسْنًا ۖ وَإِن جَٰهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بِى مَا لَيْسَ لَكَ بِهِۦ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَآ ۚ إِلَىَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾

9. Kaadu yeemeneeh meqe taamoomi abe mara, diggah Yallih naqoosak meqe marâ luk jannat ken culsenno.

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ فِى ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿٩﴾

10. Kaadu sinaamak Yallal neemeneh iyya mari yan, tokkel koros Yallal yeemeneenimih sabbatah adá ken abtek, sinam keenit abta adá Yallih digaaláh innah tet beetaanaah, diinik korraaqan. Kaadu nabiyow ku-Rabbik cató temeetek diggah nanu moominiiney qokoluh siinilluk sugne axceloonuk, Yalli isi ginóh sorkocô baxitteh addat taniimih ixxigah ummaan numuk yaysi hinnaa? yeey yaysi kinnih.

وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يَقُولُ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ فَإِذَآ أُوذِىَ فِى ٱللَّهِ جَعَلَ فِتْنَةَ ٱلنَّاسِ كَعَذَابِ ٱللَّهِ ۖ وَلَئِن جَآءَ نَصْرٌ مِّن رَّبِّكَ لَيَقُولُنَّ إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ ۚ أَوَلَيْسَ ٱللَّهُ بِأَعْلَمَ بِمَا فِى صُدُورِ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿١٠﴾

11. Diggah Yalli yeemene mara yaaxigeeh, diggah munaafiqhiin yaaxigeh, isi ixxiga sinam yaybulluh.

وَلَيَعْلَمَنَّ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَلَيَعْلَمَنَّ ٱلْمُنَٰفِقِينَ ﴿١١﴾

12. Koroosite mari yeemene marak ni-gita katayaay, sin dambitte nanu akkuqennok iyyen, usun ken dambittek-tu yakkuqe mara hinnon, diggah usun iyyaanamal dirableelá.

وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱتَّبِعُوا۟ سَبِيلَنَا وَلْنَحْمِلْ خَطَٰيَٰكُمْ وَمَا هُم بِحَٰمِلِينَ مِنْ خَطَٰيَٰهُم مِّن شَىْءٍ ۖ إِنَّهُمْ لَكَٰذِبُونَ ﴿١٢﴾

13. Kaadu diggah sinni dambitte akkuqe loonuuh, Yallih gitak makkoysen marih dambitte sinni dambittê luk akkuqe lon, kaadu diggah qhiyaamáh ayró ginnaasitak sugen diraabittek esserime-lon.

وَلَيَحْمِلُنَّ أَثْقَالَهُمْ وَأَثْقَالًا مَّعَ أَثْقَالِهِمْ ۖ وَلَيُسْأَلُنَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَمَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿١٣﴾

14. Nummah Nabii Nuuc kay mara fan kaa rubneeh, ken addal alfi liggiday kontom liggida sinni ken seecak suge Yallal yaamineenim keh, tokkel kaa cineeniih, Yalli tuufaanat (woh maggo leey Yalli Nabii Nuuc mara edde bayse) ken bayse usun sinni nafsi yudlume marah anuk.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَلَبِثَ فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا فَأَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ وَهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١٤﴾

15. Tokkel kaa (Nabii Nuuc kinnuk) kee doynikit kaâ luk suge maray kaal yeemene xuumiyyak (anxuqsumiyyak) wadneh, kaadu baad marah (qaalam marah) astá tet abne (doynik kinnuk).

فَأَنجَيْنَاهُ وَأَصْحَابَ السَّفِينَةِ وَجَعَلْنَاهَا آيَةً لِّلْعَالَمِينَ ﴿١٥﴾

16. Kaadu nabiyow cus, Nabii Ibraahim isi marak Yalla dubuk uqbudaay, kaak meesita iyye waqdi, siinih taysem tohu siinih taysem yaaxige mara tekkeenik.

وَإِبْرَاهِيمَ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ ۖ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٦﴾

17. Cagalah isin Yallak kalah taqbudeenim manton diraabah yallitte axcuk ginnaasittan numtin-wellitte akke waytek. diggah Yallak kalah taqbuden mari sin yarzuqhem maduuda, toysa rizqhi Yallih xaqul gurrusaay, Kaa uqbudaay, Kaa faatita, dubuk Kaa fan gacsimetton rabteeniik geeral cisab kee galtóh.

إِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا وَتَخْلُقُونَ إِفْكًا ۚ إِنَّ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا فَابْتَغُوا عِندَ اللَّهِ الرِّزْقَ وَاعْبُدُوهُ وَاشْكُرُوا لَهُ ۖ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿١٧﴾

وَإِن تُكَذِّبُوا۟ فَقَدْ كَذَّبَ أُمَمٌ مِّن قَبْلِكُمْ ۖ وَمَا عَلَى ٱلرَّسُولِ إِلَّا ٱلْبَلَٰغُ ٱلْمُبِينُ ﴿١٨﴾

18. Kaadu sinaamey Ni-farmoyta Mucammad صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ dirabbosseenik, nummah siinik naharat sugte ummoota sinni farmoytit dirabbosseh, kaadu Ni-farmoyta Mucammadal صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ baxxaqqa-le gudduysiyyak-sá tanim matan.

أَوَلَمْ يَرَوْا۟ كَيْفَ يُبْدِئُ ٱللَّهُ ٱلْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُۥ ۚ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرٌ ﴿١٩﴾

19. Kaadu mayablaanaa! Yalli ginó aneewaytik elle qimbisaah, rabteek lakat elle tet gacsanna. Diggah toh Yallal xabcinih.

قُلْ سِيرُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ فَٱنظُرُوا۟ كَيْفَ بَدَأَ ٱلْخَلْقَ ثُمَّ ٱللَّهُ يُنشِئُ ٱلنَّشْأَةَ ٱلْءَاخِرَةَ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٠﴾

20. Nabiyow rabeeniik lakal ugutoonu waanam dirabboysa marak baaxô bagul gexaay, Yalli ginó elle qimbise inna wagita keenik ixxic, tohuk lakal Yalli ellecabô ginó qimbisa naharsi ginó elle qimbise innal qhiyaamah ayró, diggah Yalli ummaan iimih dudda-li.

يُعَذِّبُ مَن يَشَآءُ وَيَرْحَمُ مَن يَشَآءُ ۖ وَإِلَيْهِ تُقْلَبُونَ ﴿٢١﴾

21. Yalli isi ginók isih faxa marah addunyal aben uma taamáh akeeral digaalaah, isih faxa maray meqe taamá addunyal abiteh kak nacruurah, kaadu qhiyaamah ayró kaâ fanah gacsimtan.

وَمَآ أَنتُم بِمُعْجِزِينَ فِى ٱلْأَرْضِ وَلَا فِى ٱلسَّمَآءِ ۖ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ مِن وَلِىٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٢٢﴾

22. Kaadu sinaamey isin baaxól Nee mataanissaanaay, qaraanal Nee mataanissan, kaadu Yallak kalah hebeltoh awlaytu mantoonuuy, hebeltô cateynay Ni-digaalák sin cata manton.

وَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَلِقَآئِهِۦٓ أُو۟لَٰٓئِكَ يَئِسُوا۟ مِن رَّحْمَتِى وَأُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٣﴾

23. Yallih aayootaa kee Qhiyaamah ayró kay angaarawal koroosita mari, woo mari yi Racmatak yobboode mara kaadu woo mari qansarissa digaalá le.

24. Nabii Ibraahim isi mara Yallah seece waqdi, kay mari kaal gacseh yenem mali, mariiy marak keenik kaa qida hinnay girát kaa cararisa iyyaanam akke waytek, tokkel girát kaa qideeniih, tokkel Yalli girák kaa naggoyseh, diggah tohut yaamine marah astooti tan.

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِۦٓ إِلَّآ أَن قَالُوا۟
ٱقْتُلُوهُ أَوْ حَرِّقُوهُ فَأَنجَىٰهُ ٱللَّهُ مِنَ ٱلنَّارِ ۚ
إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَـَٔايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٢٤﴾

25. Kaadu Nabii Ibraahim isi marak iyyeh; isin cagalah Yallak kalah qibaadáh haysitteenim numtin-wellitte, addunyâ manol sin fanal kacni dabqamkeh iyyaanama tet kah haysitteenim, tohuk lakat qhiyaamáh ayró mariiy-maral siinik koroositaah, mariiy mara siinik abaaraah mariiy-marak bari siinik yakke. Kaadu girá siinik orbeynaay, cateynittey girâ culimik sin catta manton.

وَقَالَ إِنَّمَا ٱتَّخَذْتُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ أَوْثَٰنًا
مَّوَدَّةَ بَيْنِكُمْ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا ۖ ثُمَّ
يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُم بِبَعْضٍ
وَيَلْعَنُ بَعْضُكُم بَعْضًا وَمَأْوَىٰكُمُ
ٱلنَّارُ وَمَا لَكُم مِّن نَّٰصِرِينَ ﴿٢٥﴾

26. Tokkel Nabii Luut, Nabii Ibraahim nummayseeh, kay diini kataate, kaadu Nabii Ibraahim diggah anu inni Rabbi fan guuruma kay kacnih sangeelih iyye, diggah Yalli mayso-li, naggaara.

۞ فَـَٔامَنَ لَهُۥ لُوطٌ ۘ وَقَالَ إِنِّى مُهَاجِرٌ
إِلَىٰ رَبِّىٓ ۖ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٢٦﴾

27. Kaadu Nabii Ibraahim Ni-sabbatah guurumeemih Iscaaqh deqsita baxa kaah neceeh, kay baxih baxa Yaq-qhuub kaah necee kaadu nubuwwannuu kee kitab kay samadah necee, kaadu addunyal kay galtó kaah neceeh, diggah usuk akeeral meqe marih loowot yan.

وَوَهَبْنَا لَهُۥٓ إِسْحَٰقَ وَيَعْقُوبَ
وَجَعَلْنَا فِى ذُرِّيَّتِهِ ٱلنُّبُوَّةَ
وَٱلْكِتَٰبَ وَءَاتَيْنَٰهُ أَجْرَهُۥ فِى ٱلدُّنْيَا ۖ
وَإِنَّهُۥ فِى ٱلْـَٔاخِرَةِ لَمِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿٢٧﴾

28. Kaadu nabiyow Ni-farmoyta Luut keenih cus, isi marak iyye waqdi; diggah isin qaxumaané kak gufti toofee taama abtan,

وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِۦٓ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ
ٱلْفَٰحِشَةَ مَا سَبَقَكُم بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنَ
ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٢٨﴾

ama uma taamá ginók (insii kee ginnik) hebeltô num siinik tet maakaminna.

29. Diggaak isin labhal fidóh orobtaanaah, gexentak gita targiqeeniih sin aroocay elle walaltaanal qaxumaané-le taamoomi abtaanaa? tokkel kay mari kaal gacseh yanim mali Yallih digaalá neh bah iyyaanam akke waytek numma yacee marih num tekkek.

أَئِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ ٱلرِّجَالَ وَتَقْطَعُونَ ٱلسَّبِيلَ وَتَأْتُونَ فِى نَادِيكُمُ ٱلْمُنكَرَ ۖ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِۦٓ إِلَّآ أَن قَالُوا۟ ٱئْتِنَا بِعَذَابِ ٱللَّهِ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿٢٩﴾

30. Nabii Luut yi Rabbow baaxó baysah yan maral yoo qik digaalá keenil oobissaamal iyye.

قَالَ رَبِّ ٱنصُرْنِى عَلَى ٱلْقَوْمِ ٱلْمُفْسِدِينَ ﴿٣٠﴾

31. Kaadu Ni-farmoytit (Malayka kinnuk) Nabii Ibraahimih Iscaaqh deqsita baxi yaabaku waah, lakal Iscaaqh baxi Yaq-qhuub yaabaku waamal kaa aytikumusak temeete waqdi, diggah Malayka nanu amagaalah mara (Nabii Luut magaalah mara kinnuk) baysenno itte, diggah tet mari daalimiinih sugeenimih sabbatah.

وَلَمَّا جَآءَتْ رُسُلُنَآ إِبْرَٰهِيمَ بِٱلْبُشْرَىٰ قَالُوٓا۟ إِنَّا مُهْلِكُوٓا۟ أَهْلِ هَٰذِهِ ٱلْقَرْيَةِ ۖ إِنَّ أَهْلَهَا كَانُوا۟ ظَٰلِمِينَ ﴿٣١﴾

32. Nabii Ibraahim Malaykak iyyeh: diggah Nabii Luut tet addal yaniih, usuk daalimiinit (koros kinnuk) mayanak, mannal bayissaanaah magaalâ mara usuk tet addal anuk, Nanu tet addal yan marat ixxigah kok nayseh kaak itte Malayka, diggah kaa kee kay buxah maraay kaa nummayse mara finqak naggoysenno, kay barray raaqe marâ luk raqteeh finqitte akke waytek.

قَالَ إِنَّ فِيهَا لُوطًا ۚ قَالُوا۟ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَن فِيهَا ۖ لَنُنَجِّيَنَّهُۥ وَأَهْلَهُۥٓ إِلَّا ٱمْرَأَتَهُۥ كَانَتْ مِنَ ٱلْغَٰبِرِينَ ﴿٣٢﴾

وَلَمَّآ أَن جَآءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِيٓءَ بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالُوا۟ لَا تَخَفْ وَلَا تَحْزَنْ إِنَّا مُنَجُّوكَ وَأَهْلَكَ إِلَّا ٱمْرَأَتَكَ كَانَتْ مِنَ ٱلْغَٰبِرِينَ ﴿٣٣﴾

33. Kaadu Ni-farmoytit (Malayka kinnuk) Nabii Luutul temeete waqdi, ken sabbatah rookiteeh kaxxam ceyteeh seehada ken yekkeleh isi marih umaané yaaxigeemih sabbatah, atu neh mameesitinaay, marookitin nanu diggah koo kee ku-buxah mara finqak naggoysennok kaak iyyen, ku-barray raaqe marat raqtey finqite marâ luk finqitte akke waytek.

إِنَّا مُنزِلُونَ عَلَىٰٓ أَهْلِ هَٰذِهِ ٱلْقَرْيَةِ رِجْزًا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ بِمَا كَانُوا۟ يَفْسُقُونَ ﴿٣٤﴾

34. Diggah nanu a-magaalah maral qaraanak digaalá oobisenno, Yallih amri cineeniih, qaxumaané-le taamá abak sugeenimih sabbatah.

وَلَقَد تَّرَكْنَا مِنْهَآ ءَايَةًۢ بَيِّنَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٣٥﴾

35. Kaadu nummah baxxaqqa itta astá teetik cabne (Luut marih magaala kinnuk) cubbusaah kas elle geya marah.

وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا فَقَالَ يَٰقَوْمِ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ وَٱرْجُوا۟ ٱلْيَوْمَ ٱلْءَاخِرَ وَلَا تَعْثَوْا۟ فِى ٱلْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٣٦﴾

36. Kaadu Madyan marah ken toobokoyta Nabii Shuqeybi keenih rubne, tokkel yi-maraw Yalla dibuk uqbudaay, abtan qibaadát ellecaboh ayróh galtó qaagita keenik iyye, kaadu baaxó mabaysina, baaxó umaanét baysa mara tikki itteenih.

فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَتْهُمُ ٱلرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا۟ فِى دَارِهِمْ جَٰثِمِينَ ﴿٣٧﴾

37. Tokkel kay mari kaa dirabboyseeh, tohih sabbatah gibdi baaxóh angoyyi ken tibbixeeh, sinni dabooqal rabeenih maacisen guluuba keenik baaxot kafimih anuk.

وَعَادًا وَثَمُودَا۟ وَقَد تَّبَيَّنَ لَكُم مِّن مَّسَٰكِنِهِمْ ۖ وَزَيَّنَ لَهُمُ

38. Kaadu Qaad kee Samuud deqsita mara finqisneeh, nummah keenit abne finqi siinih baxxaqqa iyye

ken buxaaxiy baytey keenik foyyah raqtel. Kaadu sheetan ken uma taamoomi keenit bilqiseeh, cakki gitak ken waaseh, usun sinni koroosannuu kee sinni uma taamoomi yable marah sugeenih immay woh nummayse mara makkon sinni nafsi-fayxi kataateenikkal.

ٱلشَّيۡطَٰنُ أَعۡمَٰلَهُمۡ فَصَدَّهُمۡ عَنِ ٱلسَّبِيلِ وَكَانُواْ مُسۡتَبۡصِرِينَ ٣٨

39. Kaadu nummah Qhaaruunuuy, Firqawnaay, Haamaan finqisneh, nummah Nabii Muusa baxxaqqooqi-le astooti luk keenih yemeete. Tokkel baaxô bagul yaamineenimik kaxxa mariiniteeniih, nek yassaqqe mara makkon.

وَقَٰرُونَ وَفِرۡعَوۡنَ وَهَٰمَٰنَۖ وَلَقَدۡ جَآءَهُم مُّوسَىٰ بِٱلۡبَيِّنَٰتِ فَٱسۡتَكۡبَرُواْ فِي ٱلۡأَرۡضِ وَمَا كَانُواْ سَٰبِقِينَ ٣٩

40. Toysa ama uma maray edde yabnek kulli num keenik le-dambih sabbatah finqisne, tokkel arruuqi edde yan gibdi caacay elle rubne mari keenit yanih (Nabii Luut mara kinnuk) kaadu gibdi xongló tibbixeeh, tootoke mari keenit yanih (Nabii Saalic maraa kee Nabii Shuqeybi mara kinnuk). kaadu baaxó elle qanxisneeh nunxuqsuuse mari keenit yanih (Qhaaruun kinnuk) kaadu lee kee badat xuumusne mari keenit yanih (Nabii Nuuc maraay firqownaa kee kay mara kinnuk). kaadu Yalli ama mara dambi maleh dulmih finqise Rabbi makko, kinnih ikkal usun sinni nafsi sinnih yudlume marah sugen Yallal koroositeeniih, ambiya dirabboyseenimih sabbatah.

فَكُلًّا أَخَذۡنَا بِذَنۢبِهِۦۖ فَمِنۡهُم مَّنۡ أَرۡسَلۡنَا عَلَيۡهِ حَاصِبٗا وَمِنۡهُم مَّنۡ أَخَذَتۡهُ ٱلصَّيۡحَةُ وَمِنۡهُم مَّنۡ خَسَفۡنَا بِهِ ٱلۡأَرۡضَ وَمِنۡهُم مَّنۡ أَغۡرَقۡنَاۚ وَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيَظۡلِمَهُمۡ وَلَٰكِن كَانُوٓاْ أَنفُسَهُمۡ يَظۡلِمُونَ ٤٠

مَثَلُ ٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُوا۟ مِن دُونِ ٱللَّهِ
أَوْلِيَآءَ كَمَثَلِ ٱلْعَنكَبُوتِ ٱتَّخَذَتْ
بَيْتًا ۖ وَإِنَّ أَوْهَنَ ٱلْبُيُوتِ لَبَيْتُ
ٱلْعَنكَبُوتِ ۖ لَوْ كَانُوا۟ يَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾

41. Yallak kalah numtin-wellitte awlah haysite marih ceelallo, Qaróy tu teetih xiqewaa qari haysitteh ceelalloh inna. Kaadu diggah qarwak boolah umah yan qari qarô qari kinni. Toh aaxaginnoonuy awlah ken haysitak manannon.

إِنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ مَا يَدْعُونَ مِن دُونِهِۦ مِن
شَىْءٍ ۚ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٤٢﴾

42. Diggah Yalli kaak kalah tuk uqbuddu haanamay agleh Kaat haana yaaxigeh, kaadu Usuk mayso-li, naggaara.

وَتِلْكَ ٱلْأَمْثَٰلُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ ۖ وَمَا
يَعْقِلُهَآ إِلَّا ٱلْعَٰلِمُونَ ﴿٤٣﴾

43. Kaadu too ceelalloola sinaamah tet naagure (baxxaqisna) edde yantifiqeenî gidah, kaadu teetil kas-kassowtam matan Yalla taaxigeeh, kay amri oggolta tu-taaxagó akke waytek.

خَلَقَ ٱللَّهُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ بِٱلْحَقِّ ۚ
إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٤﴾

44. Yalli qaranwaa kee baaxó nummal gine, diggah tohut Yallal yeemene marah astá tan.

ٱتْلُ مَآ أُوحِىَ إِلَيْكَ مِنَ ٱلْكِتَٰبِ وَأَقِمِ
ٱلصَّلَوٰةَ ۖ إِنَّ ٱلصَّلَوٰةَ تَنْهَىٰ عَنِ
ٱلْفَحْشَآءِ وَٱلْمُنكَرِ ۗ وَلَذِكْرُ ٱللَّهِ
أَكْبَرُ ۗ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ ﴿٤٥﴾

45. Nabiyow wacyik kol obsimtem kitaabak (Qhuraan kitab kinnuk) ikriyaay elle taamitaay, salat soolis elle faxxiima innal, diggah salat qaxuma taamáa kee ceelewaytok waasah, Yallih cusiyyi kulliimik nabaah muxxóh yayseh, kaadu Yalli isin abba haytaanam yaaxigeh umaanék maqaanék, tohul sin galtele.

۞ وَلَا تُجَٰدِلُوٓا۟ أَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ إِلَّا بِٱلَّتِى
هِىَ أَحْسَنُ إِلَّا ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ مِنْهُمْ ۖ وَقُولُوٓا۟
ءَامَنَّا بِٱلَّذِىٓ أُنزِلَ إِلَيْنَا وَأُنزِلَ إِلَيْكُمْ
وَإِلَٰهُنَا وَإِلَٰهُكُمْ وَٰحِدٌ وَنَحْنُ لَهُۥ
مُسْلِمُونَ ﴿٤٦﴾

46. Moominiiney kitab mara (yahuud kee nasaara kinnuk) ma-giddiyina tayse maxcóy qaxmeqet ken giddiytan sin akke waytek, keenik dulmi abeeh cakki gitak daggaaweeh, muslimiinih wiilih yan mari koh raaqay immay. Woo

marat qeebi aba Yalla nummassa haanam fan hinnay gabbará acuwwu haanam fan. Kaadu Nel obsime Qhuraanal neemeneeh, siinil obsime Tawraat kee Injiilil neemeneh kaadu ni-Yallaa kee sin Yalla inkittuuy, nanu kaah nuqunxeeh kay amri oggollah ixxica.

وَكَذَٰلِكَ أَنزَلْنَآ إِلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ ۚ فَٱلَّذِينَ ءَاتَيْنَٰهُمُ ٱلْكِتَٰبَ يُؤْمِنُونَ بِهِۦ ۖ وَمِنْ هَٰٓؤُلَآءِ مَن يُؤْمِنُ بِهِۦ ۚ وَمَا يَجْحَدُ بِـَٔايَٰتِنَآ إِلَّا ٱلْكَٰفِرُونَ ﴿٤٧﴾

47. Kaadu nabiyow tonnaah Qhuraan kitab kol oobisneh dumi farmoytiitil kitooba kah oobisne innah, tokkel kitab kah necee mari kaa nummayseh (Qhuraan kinnuk) kaadu ama Qarabak kaa nummaysa mari yaniih, ni-aayoota yangadde mari mayan korosuh yan mara akke waytek.

وَمَا كُنتَ تَتْلُوا۟ مِن قَبْلِهِۦ مِن كِتَٰبٍ وَلَا تَخُطُّهُۥ بِيَمِينِكَ ۖ إِذًا لَّٱرْتَابَ ٱلْمُبْطِلُونَ ﴿٤٨﴾

48. Nabiyow kaak duma (Qhuraan kinnuk) hebeltô kitab akriyak masuginnitooy, hebeltô curuuf kaak isi migdat aktabuk masuginnito. Wacyi kol oobak duma akriyee kee hinnay aktube takkeemil, toysa koros Qhuraan Yallih garik yemeeteemit shakkitak ten.

بَلْ هُوَ ءَايَٰتٌۢ بَيِّنَٰتٌ فِى صُدُورِ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْعِلْمَ ۚ وَمَا يَجْحَدُ بِـَٔايَٰتِنَآ إِلَّا ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿٤٩﴾

49. Wonna hinnay Qhuraan usuk baxxaqqa itta aayootay qilmi kah yontocowwime marih alilwat tani kaadu ni-aayoota tangaddem matan daalimiinih yan mara akke waytek.

وَقَالُوا۟ لَوْلَآ أُنزِلَ عَلَيْهِ ءَايَٰتٌ مِّن رَّبِّهِۦ ۚ قُلْ إِنَّمَا ٱلْـَٔايَٰتُ عِندَ ٱللَّهِ وَإِنَّمَآ أَنَا۠ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٥٠﴾

50. Koros kay Rabbik astooti (Nabii Saalic alaay, Nabii Muusâ caxxih innah tan astáy tambullee kinnuk) macah kaal obsime wayteeh itte. Nabiyow keenik ixxic; cagalah

astooti Yallih garil taniih, faxek tet oobisaah, faxek tet waasah. Cagalah anu baxxaqqa-le meesiiséy Yallih digaalák sin meesiisa kinniyo.

أَوَلَمْ يَكْفِهِمْ أَنَّآ أَنزَلْنَا عَلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَرَحْمَةً وَذِكْرَىٰ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾

51. Kaadu nabiyow Nanu diggah keenil yankirriyime kitab kol oobisnam ken (koros kinnuk) maxiqtaa astáh, diggah woo Qhuraanat nacrur kee kassis edde yan Yallal yeemene marah.

قُلْ كَفَىٰ بِٱللَّهِ بَيْنِى وَبَيْنَكُمْ شَهِيدًا ۖ يَعْلَمُ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۗ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ بِٱلْبَٰطِلِ وَكَفَرُوا۟ بِٱللَّهِ أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْخَٰسِرُونَ ﴿٥٢﴾

52. Yoo kee sin fan Yalli sumaaqah xiqah anu kay farmoyta kinniyooh, nummal emeeteemih keenik ixxic. Yalli qaranwaa kee baaxól tanim inkih yaaxigeh, deedal nummayseeh Yallal koroosite mari, woo mari usun kasaarite mara addunyaay akeeral.

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِٱلْعَذَابِ ۚ وَلَوْلَآ أَجَلٌ مُّسَمًّى لَّجَآءَهُمُ ٱلْعَذَابُ ۚ وَلَيَأْتِيَنَّهُم بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٥٣﴾

53. Nabiyow a koros a-nee edde meesissa digaalá neh baaha axcuk kot tasissike anqasah, Yalli digaaláh muggaqsime wakti keenih xageh sugewannay esseren digaalá keenih amaatuk ten kaadu diggah woo digaalá garciik usun aaxigekal keenit amaatele.

يَسْتَعْجِلُونَكَ بِٱلْعَذَابِ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌۢ بِٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٥٤﴾

54. Nabiyow a koros a-nee edde meesissa digaalá neh baaha axcuk kot tasissike addunyal, diggah jahannam girá koroosite marat maroh tan.

يَوْمَ يَغْشَىٰهُمُ ٱلْعَذَابُ مِن فَوْقِهِمْ وَمِن تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ وَيَقُولُ ذُوقُوا۟ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٥٥﴾

55. Qhiyaamah ayró jahannam giráh digaalá keenik amooy ken ibittek gubak ken buulta. Yalli addunyal abak sugten uma taamah galtó tammoysa keenik iyya.

يَٰعِبَادِيَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِنَّ أَرۡضِي وَٰسِعَةٞ فَإِيَّٰيَ فَٱعۡبُدُونِ ٥٦

56. Kee Yi-naqoosay, yeemeneh yan maraw! iimaan taybulleenimik ceyat teneenik diggah Yi-baaxó farakka-le, toysa Yi-baaxóy farakka ittah fan guurumaay, qibaadá dubuk yoh caglisa keenik iyya Yalli.

كُلُّ نَفۡسٖ ذَآئِقَةُ ٱلۡمَوۡتِۖ ثُمَّ إِلَيۡنَا تُرۡجَعُونَ ٥٧

57. Ummaan nafsiy nuwwi raba tammoysele tohuk lakal Nee fan gacsimtan cisab kee galtóh.

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَنُبَوِّئَنَّهُم مِّنَ ٱلۡجَنَّةِ غُرَفٗا تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَاۚ نِعۡمَ أَجۡرُ ٱلۡعَٰمِلِينَ ٥٨

58. Kaadu yeemeneeh meqe taamoomi abbaasite mara, diggah jannatal fayya itta qarway weeqaytitte guba kak gexxal ken oobisenno kaal waarak, manxu meqe galtóoy meqem taamite marih galtó jannatal.

ٱلَّذِينَ صَبَرُواْ وَعَلَىٰ رَبِّهِمۡ يَتَوَكَّلُونَ ٥٩

59. Ama edde yabne jannoota lem yeemene maray Yallih qibaadál yisbireeh sinni caagiidah sinni Rabbil kelta kinni.

وَكَأَيِّن مِّن دَآبَّةٖ لَّا تَحۡمِلُ رِزۡقَهَا ٱللَّهُ يَرۡزُقُهَا وَإِيَّاكُمۡۖ وَهُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلۡعَلِيمُ ٦٠

60. Mutuccu ittaamay isi rizqhi assukuqqe waytaah orbissam duude wayta magide takkeeh (ma axxulleeh)? Yalli tet yarzuqheeh, sin yarzuqheh kaadu Usuk sin maxcooca yaabbi, sin abtoota yaaxigi.

وَلَئِن سَأَلۡتَهُم مَّنۡ خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ وَسَخَّرَ ٱلشَّمۡسَ وَٱلۡقَمَرَ لَيَقُولُنَّ ٱللَّهُۖ فَأَنَّىٰ يُؤۡفَكُونَ ٦١

61. Nabiyow ama koros qaranwaa kee baaxó iyyi gineeh, ayróo kee alsá iyyi qaneeh axcuk ken essertek diggah Yalla axcelon. Toysa diggah Yallal yaamineenimik mannal daggaawaanaah mannal dirabboysaanaah woh yeelemeeniik gamadal.

62. Yalli isi naqoosak isih kah faxa marah rizqhi (quusi) farakka haah, isih kah faxa maral keenik ceyissi haa, diggah Yalli ummaanimil ixxiga-li.

ٱللَّهُ يَبْسُطُ ٱلرِّزْقَ لِمَن يَشَآءُ مِنْ عِبَادِهِۦ وَيَقْدِرُ لَهُۥٓ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ ﴿٦٢﴾

63. Kaadu Nabiyow qaraanak lee oobisseeh baaxó is-rabteek gamadal edde tuynuwweem miyyaay axcuk ken essertek, diggah Yalla axcelon aalamuk, sumaq siinil sooleemih Yalli fayla le keenik ixxic, tonna hinnay keenik maggo mari amahal ma kaskassoowa.

وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّن نَّزَّلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَأَحْيَا بِهِ ٱلْأَرْضَ مِنۢ بَعْدِ مَوْتِهَا لَيَقُولُنَّ ٱللَّهُ ۚ قُلِ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٦٣﴾

64. Kaadu A addunyah mano tu-hinna, digir kee doklá akke waytek, kaadu diggah akeerâ dabqi nummâ manoy rabi elle aneewaa teeti, sinam woh aaxaguk suginnay addunyá dooritak manannon akeerak.

وَمَا هَٰذِهِ ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَآ إِلَّا لَهْوٌ وَلَعِبٌ ۚ وَإِنَّ ٱلدَّارَ ٱلْءَاخِرَةَ لَهِىَ ٱلْحَيَوَانُ ۚ لَوْ كَانُوا۟ يَعْلَمُونَ ﴿٦٤﴾

65. Toysa koros dawaanikit korta waqdi xuumiyyak (sutiyyak) meesiteenik, Yalla kallacan dooqá kaah caglisak, tokkel Yalli badak ken naggossu heeh barri fan ken bukku haa waqdi, usun too waqdi agleyta kaat haanaah, sinni koroosannuh gacan.

فَإِذَا رَكِبُوا۟ فِى ٱلْفُلْكِ دَعَوُا۟ ٱللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ فَلَمَّا نَجَّىٰهُمْ إِلَى ٱلْبَرِّ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ ﴿٦٥﴾

66. Niqmatak keenih neceemit koroositoonay, hatkoonay ama addunyal, toysa tohih ellecabo sarrah aaxige-lon.

لِيَكْفُرُوا۟ بِمَآ ءَاتَيْنَٰهُمْ وَلِيَتَمَتَّعُوا۟ ۖ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٦٦﴾

67. Kaadu a koros nanu diggah Makka caramay saayah yani keenih abneeh, keenik derfal sinam qawwimtaah, ken qidak seelabak

أَوَلَمْ يَرَوْا۟ أَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا ءَامِنًا وَيُتَخَطَّفُ ٱلنَّاسُ مِنْ حَوْلِهِمْ ۚ أَفَبِٱلْبَٰطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَةِ ٱللَّهِ يَكْفُرُونَ ﴿٦٧﴾

saay waanam mayablaanaa?
Tokkel usun deedal numtin-wellitte nummaysaanaah, Yallih niqmatay Yalli ken caglisel koroositaanaa?

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ ٱفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِٱلْحَقِّ لَمَّا جَآءَهُۥٓ ۚ أَلَيْسَ فِى جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَٰفِرِينَ ﴿٦٨﴾

68. Yallal dirab ginnaasiteeh, hinnay Yalli Nabii Mucammad ﷺ edde ruube cakki kaah yemeete waqdi cakki dirabboyse numuk dulmih iyyi gacaah? (num magaca) korosuh jahannam giráh addal orbeyná matana innaa? (diggaluk tanih).

وَٱلَّذِينَ جَٰهَدُوا۟ فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا ۚ وَإِنَّ ٱللَّهَ لَمَعَ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٦٩﴾

69. Yeemene maray Ni-sabbatah Yallih naqboytiitiiy, nafsiiy, sheetanal yingicillee, diggah Ni-gitittel tirri ken heenno, kaadu diggah Yalli meqe marâ luk yan catóo kee dacayrih.

SUURAT AR-RUUM

Makkal Obte, 60 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Alif-Laam-Miim, (edde faxem Yalli yaaxige).

الٓمٓ ﴿١﴾

2. Ruum macxi buksumeh (fursi macxi ken bukse).

غُلِبَتِ ٱلرُّومُ ﴿٢﴾

3. Ken (Ruum macxu kinnuk) baaxók fursi baaxól xayuk raqta baaxól buksumen, kaadu Ruum macxi buksumeek (kobrimeeniik) lakal fursi bukse-lon.

فِىٓ أَدْنَى ٱلْأَرْضِ وَهُم مِّنۢ بَعْدِ غَلَبِهِمْ سَيَغْلِبُونَ ﴿٣﴾

4. Sidiica liggidaay, sagla liggidih fanat ken bukse-lon (kobrelon). Fiiriiy-geera amri Yalli-le kaadu woo saaku moominiin wallite-le Ruum taysu wayta ayró,

فِى بِضْعِ سِنِينَ ۗ لِلَّهِ ٱلْأَمْرُ مِن قَبْلُ وَمِنۢ بَعْدُ ۚ وَيَوْمَئِذٍ يَفْرَحُ ٱلْمُؤْمِنُونَ ﴿٤﴾

5. Yalli iisa Ruumuh yeceemih sabbatah. Yalli isih faxa mara qoklaah, isih faxa mara boolaysa. Kaadu Usuk mayso-li, nacrur-li.

بِنَصْرِ ٱللَّهِ ۚ يَنصُرُ مَن يَشَآءُ ۖ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٥﴾

6. Woh Yalli moominiinih hee xagna, Yalli isi xagana mamaka kinnih immay sinaamak maggo mari mayaaxiga.

وَعْدَ ٱللَّهِ ۖ لَا يُخْلِفُ ٱللَّهُ وَعْدَهُۥ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦﴾

7. Addunyâ manók tambulleem yaaxigeeniih, usun (makki koros kinnuk) akeerâ manók garcit yan mara kinnon.

يَعْلَمُونَ ظَٰهِرًا مِّنَ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ ٱلْءَاخِرَةِ هُمْ غَٰفِلُونَ ﴿٧﴾

8. Kaadu sinni nafsi wagga heenih elle ginniimen inna macubbusinnoonuu? Yalli qaranwaa kee baaxóoy ken

أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا۟ فِىٓ أَنفُسِهِم ۗ مَّا خَلَقَ ٱللَّهُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَآ إِلَّا بِٱلْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى ۗ وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ ٱلنَّاسِ

بِلِقَآيِٕ رَبِّهِمْ لَكَٰفِرُونَ ﴿٨﴾

nammayih fanal tanim digirih magininna nummaay muggaqsime waktih ginem akke waytek (qhiyaamah ayró kinnuk), diggah sinaamak maggo mari sinni Rabbih angaaraw yangaddeeniih, elle koroositaanah.

أَوَلَمْ يَسِيرُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ فَيَنظُرُوا۟ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۚ كَانُوٓا۟ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَأَثَارُوا۟ ٱلْأَرْضَ وَعَمَرُوهَآ أَكْثَرَ مِمَّا عَمَرُوهَا وَجَآءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ ۖ فَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَٰكِن كَانُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٩﴾

9. Kaadu baaxô bagul magexinnoonuu? Tokkel keenik duma suge marih ellecabo kah tekke inna yableenimkeh, xagar qandeh keenik gibduk sugeeniih, baaxó yubqureniih tet xiseenih usun teetik xiseenimik maggom, kaadu ken farmoytit baxxaqqooqi luk keenih temeeteeh, ken dirabboyseeniih Yalli ken finqiseh, Tokkel Yalli ken yadlume Rabbi makkinna, kinnih immay usun (makki koros kinnuk) sinni nafsi sinnih adlamuk sugen Yallih amrih cinal.

ثُمَّ كَانَ عَٰقِبَةَ ٱلَّذِينَ أَسَٰٓـُٔوا۟ ٱلسُّوٓأَىٰٓ أَن كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَكَانُوا۟ بِهَا يَسْتَهْزِءُونَ ﴿١٠﴾

10. Tohuk lakat taamá yoysomme marih ellecabo digaalák gacta digaalá (girâ digaalá kinnuk), Yallih aayoota dirabboyseeniih, teetil anqasak sugeenimih sabbatah.

ٱللَّهُ يَبْدَؤُا۟ ٱلْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُۥ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿١١﴾

11. Yalli ginó dibuk qimbisaah, tohuk lakat tet gacsah rabeeniik lakat, tohuk lakat cisab kee galtóh kaa fan gacsimtan.

وَيَوْمَ تَقُومُ ٱلسَّاعَةُ يُبْلِسُ ٱلْمُجْرِمُونَ ﴿١٢﴾

12. Kaadu qhiyaamá ugutta ayró umeynit digaalák naggoowaanamak yabboodeeniih, tibbi iyyan iyyaanamih waytih.

13. Ken yallitteetay Yallat agleh heenih aqbaduk sugeeni cató keenih matakka qhiyaamah ayró, kaadu usun Yallat agleh haak sugen yallitte yangaddeeniih, bari keenik yakken kaadu woo yallitte bari keenik takke.

وَلَمْ يَكُن لَّهُم مِّن شُرَكَآئِهِمْ شُفَعَٰٓؤُا۟ وَكَانُوا۟ بِشُرَكَآئِهِمْ كَٰفِرِينَ ﴿١٣﴾

14. Kaadu qhiyaamá solta ayró, woo ayró moominiin kee koros baxsimtah.

وَيَوْمَ تَقُومُ ٱلسَّاعَةُ يَوْمَئِذٍ يَتَفَرَّقُونَ ﴿١٤﴾

15. Yeemeneeh meqe taamoomi abbaasite marah tu gactek, tokkel usun Jannatti kaloh addal wallitan.

فَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ فَهُمْ فِى رَوْضَةٍ يُحْبَرُونَ ﴿١٥﴾

16. Kaadu koroositeeh, ni-aayootaa kee ellecaboh ayróh angaaraw dirabboyse marah tu-gactekii, too mari jahannam giráh digaaláh xayyoysimaanaah, umman teetil waaran.

وَأَمَّا ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَكَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا وَلِقَآئِ ٱلْءَاخِرَةِ فَأُو۟لَٰٓئِكَ فِى ٱلْعَذَابِ مُحْضَرُونَ ﴿١٦﴾

17. Toysa moominiiney kassowtan waqdii kee maacissan waqdi Yalla saytunnoysa.

فَسُبْحَٰنَ ٱللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ وَحِينَ تُصْبِحُونَ ﴿١٧﴾

18. Qaranwaa kee baaxól faylá Yalli-le. Kaadu carraa kee dohri wakti Yalla saytunnoysa kaa ceele waytaamay agleh kaat hayya haanak.

وَلَهُ ٱلْحَمْدُ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ ﴿١٨﴾

19. Yalli-rabteemik nuwwam yayyaaqeeh, nuwwaamak rabtem yayyaaqe. Kaadu Usuk baaxó yaynuwwee is qabaarah rabteek gamadal, kaadu tonnaah sinaamey Yalli sin magooqak sin ayyaaqele qhiyaamah ayró.

يُخْرِجُ ٱلْحَىَّ مِنَ ٱلْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ ٱلْمَيِّتَ مِنَ ٱلْحَىِّ وَيُحْىِ ٱلْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۚ وَكَذَٰلِكَ تُخْرَجُونَ ﴿١٩﴾

20. Kaadu kay nabnaa kee dudda tascasse astootik tanim isin kak tanin sin abba Aadam burtak

وَمِنْ ءَايَٰتِهِۦٓ أَنْ خَلَقَكُم مِّن تُرَابٍ ثُمَّ إِذَآ أَنتُم بَشَرٌ تَنتَشِرُونَ ﴿٢٠﴾

gineemi, tohuk lakat isin too waqdi seehaday tandarrey baaxól fixixxay Yallih rizqhi gurrusutta takken.

وَمِنْ ءَايَٰتِهِۦٓ أَنْ خَلَقَ لَكُم مِّنْ أَنفُسِكُمْ أَزْوَٰجًا لِّتَسْكُنُوٓا۟ إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُم مَّوَدَّةً وَرَحْمَةً ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١﴾

21. Kaadu kay nabnaa kee dudda tascasse astootik tanim, sin nafsik agabu siinih gineemi satta keenit ittaanâ gidah kaadu sin (agabuu kee baqoolit kinnuk) fanat kacanuu kee xuwaw hee. Diggah tohut cubbusa marah astooti tan.

وَمِنْ ءَايَٰتِهِۦ خَلْقُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَٱخْتِلَٰفُ أَلْسِنَتِكُمْ وَأَلْوَٰنِكُمْ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّلْعَٰلِمِينَ ﴿٢٢﴾

22. Kaadu kay nabnaa kee dudda tascasse astootik tanim qaranwaa kee baaxô ginooy, sin afittee kee sin bisitteh (belitteh) sissinaane. Diggah tohut yaaxigeeh, bagi inti-le marah astooti tan.

وَمِنْ ءَايَٰتِهِۦ مَنَامُكُم بِٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ وَٱبْتِغَآؤُكُم مِّن فَضْلِهِۦٓ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٢٣﴾

23. Kaadu kay nabnaa kee dudda tascasse astootik tanim, isin bar kee laqó abtan xin kee isin kay rizqhit abtan guranto, diggah tohut cubbusaah yaabbe marah astooti tan.

وَمِنْ ءَايَٰتِهِۦ يُرِيكُمُ ٱلْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنَزِّلُ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَيُحْىِۦ بِهِ ٱلْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٢٤﴾

24. Kaadu kay nabnaa kee dudda tascasse astootik tanim, kakkaqók kak meesitak roobuh kah sangeelak cankaxa sin yaybulleemi, kaadu qaraanak lee oobisaah, baaxó edde yaynuwwee is qabaarah rabteek gamadal, diggah tohut kas-le marah astooti tan.

وَمِنْ ءَايَٰتِهِۦٓ أَن تَقُومَ ٱلسَّمَآءُ وَٱلْأَرْضُ بِأَمْرِهِۦ ۚ ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَةً مِّنَ ٱلْأَرْضِ إِذَآ أَنتُمْ تَخْرُجُونَ ﴿٢٥﴾

25. Kaadu kay nabnaa kee dudda tascasse astootik tanim, qaran kee baaxó kay amrih soltaama, tohuk lakat Yalli inki seecóh sin seeca waqdi, qhiyaamah ayró isin too waqdi sissikuk magooqak awqetton.

وَلَهُۥ مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ كُلٌّ لَّهُۥ قَٰنِتُونَ ﴿٢٦﴾

26. Qarnwaay, baaxól ginók ennittam inkih Yalli-le, ginó inkih tikki ittaamak kaah taqunxeeh, kay amri oggolta.

وَهُوَ ٱلَّذِى يَبْدَؤُا۟ ٱلْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُۥ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ ۚ وَلَهُ ٱلْمَثَلُ ٱلْأَعْلَىٰ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٢٧﴾

27. Dibuk Yalla kinni ginó sugewaytik qimbissam, tohuk lakat rabteek gamadal tet gacissam Kaa kinni, kaadu ginô gacsiyyi qimbisiyyak kaal xabcinuk raaqa, kaadu Yalli qaranwaa kee baaxól inkih fayya itta weelo-le. Kaadu Usuk mayso-li, naggaara.

ضَرَبَ لَكُم مَّثَلًا مِّنْ أَنفُسِكُمْ ۖ هَل لَّكُم مِّن مَّا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُكُم مِّن شُرَكَآءَ فِى مَا رَزَقْنَٰكُمْ فَأَنتُمْ فِيهِ سَوَآءٌ تَخَافُونَهُمْ كَخِيفَتِكُمْ أَنفُسَكُمْ ۚ كَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ ٱلْءَايَٰتِ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٢٨﴾

28. Korosey Yalli sin nafsik ceelallo siinih yoogore, naqoosay sin gaba timlike siinih necee rizqhit siinilluk tangalem maay kicinton woo maali massa siinil akkuk. culul xayloy (naqoosa akkewaa mara kinnuk) siinit agleh tanik kah meesittan innah keenik (naqoosa kinnuk) maay meesittan? tonnaah nagay yan kas-le maráh astooti baxxaqisnah.

بَلِ ٱتَّبَعَ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوٓا۟ أَهْوَآءَهُم بِغَيْرِ عِلْمٍ ۖ فَمَن يَهْدِى مَنْ أَضَلَّ ٱللَّهُ ۖ وَمَا لَهُم مِّن نَّٰصِرِينَ ﴿٢٩﴾

29. Tonna hinnay isi nafsi yudlume mari sinni kalbi-fayxiixa kataaten ixxiga kak aallekal, toysa Yalli makkoyse num tirri haytam matanaay, usun cateynit malon Yallih digaalák.

فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا ۚ فِطْرَتَ ٱللَّهِ ٱلَّتِى فَطَرَ ٱلنَّاسَ عَلَيْهَا ۚ لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ ٱللَّهِ ۚ ذَٰلِكَ ٱلدِّينُ ٱلْقَيِّمُ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٠﴾

30. Nabiyow toysa isi nafsi Islaam diini fan uyfukkun aka diinittek xabanah gacak, amah cakki diiniy koo kah amrisnek, usuk Yallih diiniy Yalli sinam elle giné kinni. Yallih ginóo kee kay diini korissam matan, too diini usuk massal yan diini, kinnih immay maggo mari mayaaxiga usuk cakki diini kinnim.

31. Yallal yuduure mara tikaay, Kaak meesitaay, salat soolisa kaadu Yallat agleyta haa mara makkina kaah abtan qibaadát.

* مُنِيبِينَ إِلَيْهِ وَاتَّقُوهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٣١﴾

32. Korosuk isi diini baxam-baxsite maray itta weey qaxa-qaxa yekkeh inna makkina, ummaan cizbi keenik isi garil taniimit wallita cakkil yanim akkaluk.

مِنَ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيَعًا ۖ كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ ﴿٣٢﴾

33. Sinam gibdaabini xaga waqdi sinni Rabbi kallacan Kaa fan adaaruk tohuk lakat Yalli isik yan racmat ken tammoysa waqdi, tokkel keenik hortá sinni Rabbit agleyta hayta.

وَإِذَا مَسَّ النَّاسَ ضُرٌّ دَعَوْا رَبَّهُم مُّنِيبِينَ إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا أَذَاقَهُم مِّنْهُ رَحْمَةً إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُم بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ﴿٣٣﴾

34. Yalli niqmatak keenih yeceemil koroositoonay yangaddoonay, tokkel hataka amá addunyah bagul, ama hatakak ellecabo sarra akeeral digaalá tablen waqdi aaxigetton ta korosey.

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ ۚ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٣٤﴾

35. Hinnak ama korosul baxxaqqa iyya sumaq kee kitab keenil maay oobisne, hay woo kitab Yallat agleyta haak sugeenim taniimiiy numma axcuk edde maay yaaba ? (aleey ma-yaaba)

أَمْ أَنزَلْنَا عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا فَهُوَ يَتَكَلَّمُ بِمَا كَانُوا بِهِ يُشْرِكُونَ ﴿٣٥﴾

36. Kaadu sinam Nek yan racmat ken tammosna waqdi kaat wallitaanaah, ken gaboobi bahteemih umaané ken xagtek, usun too waqdi Yallih racmatak yabboodeenih.

وَإِذَا أَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً فَرِحُوا بِهَا ۖ وَإِن تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ إِذَا هُمْ يَقْنَطُونَ ﴿٣٦﴾

37. Kaadu mayablaanaa! Diggah Yalli mokkoroh isih kah faxa maral rizqhi farakka haah, isih kah faxa

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٣٧﴾

maral ceyissi haam (keedaadissi haam), diggah tohut yeemene marah astooti tan.

فَـَٔاتِ ذَا ٱلْقُرْبَىٰ حَقَّهُۥ وَٱلْمِسْكِينَ وَٱبْنَ ٱلسَّبِيلِ ۚ ذَٰلِكَ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يُرِيدُونَ وَجْهَ ٱللَّهِ ۖ وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ ﴿٣٨﴾

38. Toysa yeemene numow maré koh-le num cakkik kol lem kaah acuw, kaadu tudagoytaa kee gexsô numuh zakáa kee sadaqhatak cakkik kol lem kaah acuw, too acwa aban taamát Yallih fooca edde faxa marah kayrih tayseh, kaadu too mari usun yoffoofeeh saami kak yemqe mara kinni.

وَمَآ ءَاتَيْتُم مِّن رِّبًا لِّيَرْبُوَا۟ فِىٓ أَمْوَٰلِ ٱلنَّاسِ فَلَا يَرْبُوا۟ عِندَ ٱللَّهِ ۖ وَمَآ ءَاتَيْتُم مِّن زَكَوٰةٍ تُرِيدُونَ وَجْهَ ٱللَّهِ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُضْعِفُونَ ﴿٣٩﴾

39. Kaadu sinam maalut sinni maali ossimam keh ribáh teceen magoytá Yallih garil mossimta kaadu Yallih fooca edde faxak zakák teceenimi Yalli siinik raabitam, toysa too mari usun galtó kah dirribsimta mara.

ٱللَّهُ ٱلَّذِى خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ۖ هَلْ مِن شُرَكَآئِكُم مَّن يَفْعَلُ مِن ذَٰلِكُم مِّن شَىْءٍ ۚ سُبْحَٰنَهُۥ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٤٠﴾

40. Yalla kinni sin gintem sinaamey, tohuk lakat a-manól sin yarzuqhe, tohuk lakat sin qidaah, sarra sin magooqak nuwwuk sin ugsa cisab kee galtóh, isin Yallat agleh haytan sin yallittet wohuk-tu abá mari maay yan? mayan, Yalli saytunnooweeh kaxxa fayyah fayya iyye agleh kaat hayya haanamak.

ظَهَرَ ٱلْفَسَادُ فِى ٱلْبَرِّ وَٱلْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِى ٱلنَّاسِ لِيُذِيقَهُم بَعْضَ ٱلَّذِى عَمِلُوا۟ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٤١﴾

41. Barrii kee badal umaané tumbulleh (qabaaraay, biyookaay, …..w, w) seehadâ gabá abteemih sabbatah, Yalli ken taamoomiy abeenik tul digaalá ken tammoysamkeh addunyal elle akeerak duma, usun woo umaanék Yallal gacaanamkeh.

قُلْ سِيرُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ فَٱنظُرُوا۟ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلُ ۚ كَانَ أَكْثَرُهُم مُّشْرِكِينَ ﴿٤٢﴾

42. Nabiyow amá korosuk baaxô bagul gexaay, duma ambiya dirabboyseeh, Yallih amri cine marak ellecabo kah tekke inna wagita keenik ixxic, keenik maggo mari Yallat agleyta haa marah sugen.

فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ ٱلْقَيِّمِ مِن قَبْلِ أَن يَأْتِىَ يَوْمٌ لَّا مَرَدَّ لَهُۥ مِنَ ٱللَّهِ ۖ يَوْمَئِذٍ يَصَّدَّعُونَ ﴿٤٣﴾

43. Nabiyow toysa isi nafsi Islaam diiniy massoowa fan uyfukkun, Yalli mekle ayróy (qhiyaamah ayró kinnuk) num gacsam duudewaa tamaatek duma, too ayró ginó fixixxaah namma aracal gacta.

مَن كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُۥ ۖ وَمَنْ عَمِلَ صَٰلِحًا فَلِأَنفُسِهِمْ يَمْهَدُونَ ﴿٤٤﴾

44. Koroosite num, toysa kay koroosannih digaalá kay amol tan girál waarak kaadu meqem abbaasite mari jannatal arooca kah bicsitam toysa sinni nafsi.

لِيَجْزِىَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ مِن فَضْلِهِۦٓ ۚ إِنَّهُۥ لَا يُحِبُّ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٤٥﴾

45. Yeemeneeh meqe taamoomi abbaasite mara Yalli isi muxxóoy, isi cindah ken galtam keh, diggah Yalli koros makicna.

وَمِنْ ءَايَٰتِهِۦٓ أَن يُرْسِلَ ٱلرِّيَاحَ مُبَشِّرَٰتٍ وَلِيُذِيقَكُم مِّن رَّحْمَتِهِۦ وَلِتَجْرِىَ ٱلْفُلْكُ بِأَمْرِهِۦ وَلِتَبْتَغُوا۟ مِن فَضْلِهِۦ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٤٦﴾

46. Kaadu Kay nabnaa kee dudda tascasse astootik tanim, caacooya ruubaama is robti mamaatal ayti-kumusak (berrakisak) kaadu Isi racmatak sin tammoysam keh kaadu dawaanik badal Kay amriiy Kay fayxil gexam keh kaadu Kay muxxóh Kay rizqhi edde gurrusuttaanaah, Kay niqmootal Kaa faatittaanam keh.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ فَجَآءُوهُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ فَٱنتَقَمْنَا مِنَ ٱلَّذِينَ أَجْرَمُوا۟ ۖ وَكَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرُ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾

47. Nummah nabiyow kok naharat farmoytit le-mara fan rubneeh, baxxaqqooqi keenih baahen, tokkel ken dirabboyseeniih, taamá yoysomme maral cané gacisneh.

Koros bayisnaah moominiin qokollam cakkik Nel tan.

48. Yalla kinni caacooyay qubul (qambur) tasgayyeeh, uguugussa rubtam, tokkel Yalli isih elle faxa innal qaraanal kaa fixiixisa, kaadu waqdik teyna kitiifoonuy fixiixih yani kaa aba. Eddeluk kay fanak rob awaqih table, tokkel Yalli isi naqoosak isih faxa mara kaa xagsa (rob kinnuk), too waqdi usun kaat yafriceeniih wallitan.

اللَّهُ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَاحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فَيَبْسُطُهُ
فِي السَّمَاءِ كَيْفَ يَشَاءُ وَيَجْعَلُهُ كِسَفًا فَتَرَى
الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ ۖ فَإِذَا أَصَابَ بِهِ مَنْ
يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٤٨﴾

49. Nummah rob keenih radak naharat kaak yobboode marah suganway wallitaanah (yafriceenih).

وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ يُنَزَّلَ عَلَيْهِمْ مِنْ قَبْلِهِ
لَمُبْلِسِينَ ﴿٤٩﴾

50. Toysa Yallih racmatih (rob kinnuk) raatitte fan wagit, qabaarah rabte baaxó elle yaynuwwee inna is rabteek gamadal, diggah toh duude Rabbi, rabtem Yaynuwwi kinni, kaadu Usuk ummaan iimil qamalgeytó-li, dudda-li.

فَانْظُرْ إِلَىٰ آثَارِ رَحْمَتِ اللَّهِ كَيْفَ يُحْيِي
الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۚ إِنَّ ذَٰلِكَ لَمُحْيِي
الْمَوْتَىٰ ۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٥٠﴾

51. Kaadu ken buqrel uma caacay rubnek tokkel too buqre walqinnowteh tet yablen, wonnal tet yubleeniik gamadal Yallal koroositeeh, Kay niqmat yengedde marah raaqan.

وَلَئِنْ أَرْسَلْنَا رِيحًا فَرَأَوْهُ مُصْفَرًّا لَظَلُّوا مِنْ
بَعْدِهِ يَكْفُرُونَ ﴿٥١﴾

52. Diggah nabiyow atu rabe mara mataysabbaay, ayti maleelá cakki seeco mataysabba cinah fooreeniih derre caban waqdi.

فَإِنَّكَ لَا تُسْمِعُ الْمَوْتَىٰ وَلَا تُسْمِعُ الصُّمَّ
الدُّعَاءَ إِذَا وَلَّوْا مُدْبِرِينَ ﴿٥٢﴾

53. Kaadu nabiyow atu Yalli tirtô gitak intiita waysiise mara edde yanin hoxak tirri ken haa num hinnito. Ni-aayoota nummayse marak-sá

وَمَا أَنْتَ بِهَادِ الْعُمْيِ عَنْ ضَلَالَتِهِمْ ۖ إِنْ تُسْمِعُ
إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ ﴿٥٣﴾

num mataysabba, edde luk usun Yallih amri oggole maray Ni-aayoota nummaysaanam tu kah xiqta kinnon.

54. Yalla kinni boolá leemik (daacoytak kinnuk) sin gintem, sarra boolâ lakal furrayniinô maqar siinit hee, woo maqarih lakal boolaa kee idoolinnu-le mara sin abe, Yalli isih faxam ginaah, usuk ixxiga-li, dudda-li.

*ٱللَّهُ ٱلَّذِى خَلَقَكُم مِّن ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنۢ بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنۢ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشَيْبَةً ۚ يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ ۖ وَهُوَ ٱلْعَلِيمُ ٱلْقَدِيرُ ﴿٥٤﴾

55. Kaadu qhiyaamá solta ayró umeynit addunyal dago waktik sá tu-sugeweenimil xiibitta.Tonnaah usun addunyal cakkik baatil fan daggaawak sugen.

وَيَوْمَ تَقُومُ ٱلسَّاعَةُ يُقْسِمُ ٱلْمُجْرِمُونَ مَا لَبِثُوا۟ غَيْرَ سَاعَةٍ ۚ كَذَٰلِكَ كَانُوا۟ يُؤْفَكُونَ ﴿٥٥﴾

56. Kaadu iimaan kee qilmi kah yontocowwime mari nummah Yalli isi garil-leh yan kitaabay yuktubel ginnimteenim kee ugut ayrô (qhiyaamah ayró kinnuk) fanah sugten keenik iyyan, toysa tah ugut ayróy cinak sugteeni kinni, takkay immay isin aaxaguk ma-suginnitoonuuy tet dirabboysak sugten.

وَقَالَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْعِلْمَ وَٱلْإِيمَٰنَ لَقَدْ لَبِثْتُمْ فِى كِتَٰبِ ٱللَّهِ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْبَعْثِ ۖ فَهَٰذَا يَوْمُ ٱلْبَعْثِ وَلَٰكِنَّكُمْ كُنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٥٦﴾

57. Too ayró isi nafsi yudlume marah usun aban malkit (gar) tu-keenih maxiqa, kaadu usun Yalli kicnam fanah madaara kak gurrusan mara hinnon, aben umaanél diggalsimaanah ikkal.

فَيَوْمَئِذٍ لَّا يَنفَعُ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ مَعْذِرَتُهُمْ وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٥٧﴾

58. Nummah sinaamah ta Qhuraanih addal ummaan ceelallok ceelalló keenih noogore kassitaanaah nummaysaanam keh, kaadu

وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِى هَٰذَا ٱلْقُرْءَانِ مِن كُلِّ مَثَلٍ ۚ وَلَئِن جِئْتَهُم بِـَٔايَةٍ لَّيَقُولَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ إِنْ أَنتُمْ إِلَّا مُبْطِلُونَ ﴿٥٨﴾

nabiyow ku numma tascasse astootik astá keenih bahtek, diggah koroosite mari koo kee koo kataytem tu-hinniton deedalleeláy deedal nee fan bahte akke wayteenik axcelon.

59. Yalli tamannah yan alfiyyah alifa nabiyow atu Yallih garik luk temeete cakki aaxigewaa marih sorkocô baxitte.

كَذَٰلِكَ يَطْبَعُ ٱللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ ٱلَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٩﴾

60. Toysa nabiyow diggah Yallih xagni nummak isbir, kaadu Qhiyaamah ayró Yallih angaaraw asmatah sinniih nummaysewaa marih abtó ku-diinik koo aysissike waytay.

فَٱصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ ٱللَّهِ حَقٌّ وَلَا يَسْتَخِفَّنَّكَ ٱلَّذِينَ لَا يُوقِنُونَ ﴿٦٠﴾

SUURAT LUQHMAAN

Makkal Obte, 34 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Alif-Laam-Miim, (edde faxem Yalli yaaxige).

الٓمٓ ﴿١﴾

2. Toh dudda-le (gufti taafe) cikmat-le kitaabih aayoota. (Qhuraan kinnuk)

تِلْكَ ءَايَٰتُ ٱلْكِتَٰبِ ٱلْحَكِيمِ ﴿٢﴾

3. Amá kitaabih aayoota meqe maray taamá yessemeqqeh tirtóo kee nacrooru.

هُدًى وَرَحْمَةً لِّلْمُحْسِنِينَ ﴿٣﴾

4. Usun salat soolisaah, zaká yacee mara, kaadu usun ellecaboh ayró asmatah nummaysa mara.

ٱلَّذِينَ يُقِيمُونَ ٱلصَّلَوٰةَ وَيُؤْتُونَ ٱلزَّكَوٰةَ وَهُم بِٱلْءَاخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ﴿٤﴾

5. Too weelot weeloysime mari sinni Rabbik tirtô bagul yan mara, kaadu woo mari usun addunyaay akeeral yoffoofe (limaye mara) mara.

أُو۟لَٰٓئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ ۖ وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ ﴿٥﴾

6. Kaadu sinaamak Yallih taaqatak sinam aylahissi haytam xaamita mari yan Yallih gitak sinam makkoysaanam keh ixxiga kak aalle kalah. Kaadu Yallih aayoota anqasah haysitan, woo mari ken tayqunxeeh, wacarrissa digaalá-lon.

وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يَشْتَرِى لَهْوَ ٱلْحَدِيثِ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّخِذَهَا هُزُوًا ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٦﴾

7. Kaadu Ni-aayoota (Qhuraan aayoota kinnuk) kaal tankirriyime waqdi, kaxxa-mariinitak derre teetit caba tet aabbeweeh innah, kay namma aytit qilsa tanih innah, toysa nabiyow qansarissa digaalál kaa ayti-kumus.

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ ءَايَٰتُنَا وَلَّىٰ مُسْتَكْبِرًا كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا كَأَنَّ فِىٓ أُذُنَيْهِ وَقْرًا ۖ فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٧﴾

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَهُمۡ جَنَّٰتُ ٱلنَّعِيمِ ﴿٨﴾

8. Diggah nummayseeh meqe taamoomi abbaasite mari niqmat-le jannoota-le,

خَٰلِدِينَ فِيهَاۖ وَعۡدَ ٱللَّهِ حَقّٗاۚ وَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ ﴿٩﴾

9. Tet addal waarak. Yallih xagni nummá, kaadu Usuk mayso-li, naggaara.

خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ بِغَيۡرِ عَمَدٖ تَرَوۡنَهَاۖ وَأَلۡقَىٰ فِي ٱلۡأَرۡضِ رَوَٰسِيَ أَن تَمِيدَ بِكُمۡ وَبَثَّ فِيهَا مِن كُلِّ دَآبَّةٖۚ وَأَنزَلۡنَا مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءٗ فَأَنۢبَتۡنَا فِيهَا مِن كُلِّ زَوۡجٖ كَرِيمٍ ﴿١٠﴾

10. Yalli qaranwa makaadó maleh gine tet kah tablen innah, kaadu baaxól qaleelá hee sin tasgayyeemik kaadu ummaanimik mutuccu ittam teetil fixiixise. Kaadu qaraanak lee oobisneeh, cooxuk ummaan qaynootay meqe teetil nuysubuke ginô tuxxiqih.

هَٰذَا خَلۡقُ ٱللَّهِ فَأَرُونِي مَاذَا خَلَقَ ٱلَّذِينَ مِن دُونِهِۦۚ بَلِ ٱلظَّٰلِمُونَ فِي ضَلَٰلٖ مُّبِينٖ ﴿١١﴾

11. Ama ubullu haytaanam Yallih ginók, Kaak kalah taqbuden mari maca gineeh ?toysa a-korosey usun gineenim yoo uybulluyay, wonna hinnay daalimiin baxxaqqa-le makoh addat tanî kah usun gineenim malon.

وَلَقَدۡ ءَاتَيۡنَا لُقۡمَٰنَ ٱلۡحِكۡمَةَ أَنِ ٱشۡكُرۡ لِلَّهِۚ وَمَن يَشۡكُرۡ فَإِنَّمَا يَشۡكُرُ لِنَفۡسِهِۦۖ وَمَن كَفَرَ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٞ ﴿١٢﴾

12. Nummah Luqhmaanah cikmat neceeh, Yalla faatit kaak inne, faatita num cagalah toysa isi nafsi kah faatitam, tuxxiq kaah kak yaduure. Kaadu kay niqmat yengedde num isi nafsi kah yoomem, toysa diggah Yalli kay faatitiyyak gadda-li, kulli caalatal fayla-li.

وَإِذۡ قَالَ لُقۡمَٰنُ لِٱبۡنِهِۦ وَهُوَ يَعِظُهُۥ يَٰبُنَيَّ لَا تُشۡرِكۡ بِٱللَّهِۖ إِنَّ ٱلشِّرۡكَ لَظُلۡمٌ عَظِيمٞ ﴿١٣﴾

13. Kaadu nabiyow cusey : Luqhmaan usuk isi baxa kassiisak yi-baxaw Yallat agleyta mahan kaak iyye waqdi, diggah Yallat agleyta haanam naba dulmiiy, dambik naba dambi kinni.

وَوَصَّيْنَا ٱلْإِنسَٰنَ بِوَٰلِدَيْهِ حَمَلَتْهُ أُمُّهُۥ وَهْنًا عَلَىٰ وَهْنٍ وَفِصَٰلُهُۥ فِى عَامَيْنِ أَنِ ٱشْكُرْ لِى وَلِوَٰلِدَيْكَ إِلَىَّ ٱلْمَصِيرُ ﴿١٤﴾

14. Kaadu seehadaytu kay namma xaltanih yamqeemil kaa farrimneh, Kay ina gibdaak gibdal kaa tussukuqqeeh, ubkaa kee molâ fanat namma liggida suga, Yalli yoo faatitaay, ku namma xaltani faatit gacsimeyná Yoo fan takkek kaak iyye.

وَإِن جَٰهَدَاكَ عَلَىٰٓ أَن تُشْرِكَ بِى مَا لَيْسَ لَكَ بِهِۦ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا ۖ وَصَاحِبْهُمَا فِى ٱلدُّنْيَا مَعْرُوفًا ۖ وَٱتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ إِلَىَّ ۚ ثُمَّ إِلَىَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾

15. Kaadu ku-xaltani Yallat agleyta haytaamah kol tingicillek atu ixxiga kak aalle waytaamah, toysa ken nammayih amri moggolin, kaadu addunyal maqaanél keenilluk gexsit. Kaadu Yol gace marih gita katay, tohuk lakat sin gacim Yoo fan yakkeeh, addunyal abak sugteenim siinih warseyyo.

يَٰبُنَىَّ إِنَّهَآ إِن تَكُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ فَتَكُن فِى صَخْرَةٍ أَوْ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ أَوْ فِى ٱلْأَرْضِ يَأْتِ بِهَا ٱللَّهُ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿١٦﴾

16. Yi-baxaw diggah is (umaané kinnuk) kardal amboytih gide qilsak tekke tet tekkek edde xaxxaq (booló) addat tenek, hinnay qaranwal tenek, hinnay baaxóh addat tenek Yalli tet baaheleeh teetil galtime lon qhiyaamah ayró, diggah Yalli isi naqoosah xuwaw-li, adda yaaxigi.

يَٰبُنَىَّ أَقِمِ ٱلصَّلَوٰةَ وَأْمُرْ بِٱلْمَعْرُوفِ وَٱنْهَ عَنِ ٱلْمُنكَرِ وَٱصْبِرْ عَلَىٰ مَآ أَصَابَكَ ۖ إِنَّ ذَٰلِكَ مِنْ عَزْمِ ٱلْأُمُورِ ﴿١٧﴾

17. Yi-baxaw salat soolisaay, dudda luk elle faxxiima innal kaa ab, kaadu sinam maqaanél amrisaay, umaanék waas kaadu gibdaabinak koo xagteemil isbir, diggah too farrimti faxximtaamay sinaamak raq sinni kinni.

وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْشِ فِى ٱلْأَرْضِ مَرَحًا ۖ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿١٨﴾

18. Kaadu burah fooca sinaamak mamakinaay, baaxól kaxxiinitak magexin, diggah Yalli ummaan kaxxa-mariinoliy hideynah yani (hobbiyo -li) makicna.

19. Kaadu isi gexó maysassakinay fanat hayya hayisaay, isi xongoló ramma hayis, diggah xongoloolak gacta xongoló okli xongoló (danoonâ xongoló).

وَٱقۡصِدۡ فِي مَشۡيِكَ وَٱغۡضُضۡ مِن صَوۡتِكَۚ إِنَّ أَنكَرَ ٱلۡأَصۡوَٰتِ لَصَوۡتُ ٱلۡحَمِيرِ ﴿١٩﴾

20. Sinaamey matablaanaa! Diggah Yalli sin tuxxiqih qaranwal taniimiiy, baaxól tanim siinih qanem kaadu isi niqmootak tambulleem kee qellittam siinih duuduseh, sinaamat Yallih inkittiino yangaddeeh, dirabboysa maray ixxiga aalle kal tirtô bagul aneekal, cakki baxxaqqa haa kitaabay Yallih xaquk oobe aalle kal wohul sinam keemaarisa mari yan.

أَلَمۡ تَرَوۡاْ أَنَّ ٱللَّهَ سَخَّرَ لَكُم مَّا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِ وَأَسۡبَغَ عَلَيۡكُمۡ نِعَمَهُۥ ظَٰهِرَةٗ وَبَاطِنَةٗۗ وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يُجَٰدِلُ فِي ٱللَّهِ بِغَيۡرِ عِلۡمٖ وَلَا هُدٗى وَلَا كِتَٰبٖ مُّنِيرٖ ﴿٢٠﴾

21. Kaadu Yalli isi farmoytal oobisem kataata keenik iyyan waqdi, wonna hinnay nanu ninni abbobti elle geyne gita katayna iyyen. Saqiir deqsitta urta giráh digaalâ fan sheetan keenih seecakaa ken kataataanam ?

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ٱتَّبِعُواْ مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ قَالُواْ بَلۡ نَتَّبِعُ مَا وَجَدۡنَا عَلَيۡهِ ءَابَآءَنَآۚ أَوَلَوۡ كَانَ ٱلشَّيۡطَٰنُ يَدۡعُوهُمۡ إِلَىٰ عَذَابِ ٱلسَّعِيرِ ﴿٢١﴾

22. Kaadu isi fooca Yalla fan yuyfukkuneeh, qibaadá kaa caglise num usuk aba taamá yaymaaqe numuh anuk, toysa nummah aggiriqqe waytaah, karriqqi itta qoró (kolfa) yibbixe numu usuk. Tokkel caagiidah ellecabo Yalla fan taduure.

۞ وَمَن يُسۡلِمۡ وَجۡهَهُۥٓ إِلَى ٱللَّهِ وَهُوَ مُحۡسِنٞ فَقَدِ ٱسۡتَمۡسَكَ بِٱلۡعُرۡوَةِ ٱلۡوُثۡقَىٰۗ وَإِلَى ٱللَّهِ عَٰقِبَةُ ٱلۡأُمُورِ ﴿٢٢﴾

23. Kaadu nabiyow koroosite numih koroositiyyi koo rookise waay, keenik gacsimeyna Nee fan takkeeh, addunyal abeenim keenih warsennooh, ken elle galtennó, diggah Yalli alilwah

وَمَن كَفَرَ فَلَا يَحۡزُنكَ كُفۡرُهُۥٓۚ إِلَيۡنَا مَرۡجِعُهُمۡ فَنُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوٓاْۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمُۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ﴿٢٣﴾

addat tanim yaaxigi (umaanée kee koroosannuk).

نُمَتِّعُهُمْ قَلِيلًا ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ إِلَىٰ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٢٤﴾

24. Addunyal dago wakti ken hatkisenno, tohuk lakat akeeral ken foorisennooh, gibdi digaalá fan ken kelsenno (ken tiqenno).

وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ ٱللَّهُ ۚ قُلِ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٥﴾

25. Nabiyow qaranwaa kee baaxó gintem iyyaay axcuk ken essertek, diggah Yalli ken giné axcelon, amah teelemeenimih Yallah faylá dabaqtay keenik ixxic, tonna hinnay keenik maggo mari qibaadá cakkisittam Yalla kinnim mayaaxigan.

لِلَّهِ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْغَنِىُّ ٱلْحَمِيدُ ﴿٢٦﴾

26. Qaranwaa kee baaxól tanim Yalli-le, diggah Yalli Usuk isi ginók gadda-li, kulli caalatal faylá-li.

وَلَوْ أَنَّمَا فِى ٱلْأَرْضِ مِن شَجَرَةٍ أَقْلَٰمٌ وَٱلْبَحْرُ يَمُدُّهُۥ مِنۢ بَعْدِهِۦ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ مَّا نَفِدَتْ كَلِمَٰتُ ٱللَّهِ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٧﴾

27. Diggah cooxuk baaxól enni ittam kalooma akkinnay, kaadu bad midad (mandi) tikki iyyeh kaak lakat malcina bad kaat engelli iyyeh Yallih qangor edde yunkuttubek Yallih qangor amarraquk mananna kaloomaa kee mandi yambaxeemih. Diggah Yalli mayso-li, naggaara.

مَّا خَلْقُكُمْ وَلَا بَعْثُكُمْ إِلَّا كَنَفْسٍ وَٰحِدَةٍ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌۢ بَصِيرٌ ﴿٢٨﴾

28. Sinaamey siinik ginóo kee ugsiyyi Nel tu-hinna inki numih nafsih ginóo kee ugsiyyih inna akke waytek. Diggah Yalli sin maxcooca yaabbi, sin taamoomi yabali.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ يُولِجُ ٱلَّيْلَ فِى ٱلنَّهَارِ وَيُولِجُ ٱلنَّهَارَ فِى ٱلَّيْلِ وَسَخَّرَ ٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرَ ۖ كُلٌّ يَجْرِىٓ إِلَىٰٓ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَأَنَّ ٱللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٩﴾

29. matablannaa! Diggah Yalli barak-tu laqót culsaah laqó taxxeerem, kaadu laqók-tu barat culsaah bari yaxxeerem kaadu ayróo kee alsá siinih qaneh ken nammayak kulli tiyá muggaqsime waktî fan gexxa

(qhiyaamah ayró kinnuk). Kaadu diggah Yalli isin abba haytaanamak adda yaaxigi.

ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِن دُونِهِ ٱلْبَٰطِلُ وَأَنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْعَلِيُّ ٱلْكَبِيرُ ﴿٣٠﴾

30. Too ubullu hayteenim diggah Yalli usuk nummâ Yalla kinniih, diggah kaak kalah yaqbudeenim deedal kinnim taaxigeenî gidah sin nuybulle. kaadu diggah Yalli Usuk fayya-li, nabna-li.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ ٱلْفُلْكَ تَجْرِى فِى ٱلْبَحْرِ بِنِعْمَتِ ٱللَّهِ لِيُرِيَكُم مِّنْ ءَايَٰتِهِۦٓ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٣١﴾

31. Matablannaa! Diggah doynik Yallih niqmatah badal gexxam kay dudda tascasse astooti sin yaybulleem keh, diggah too dawaanik badal aba gexót ummaan maggo sabrilih maggo faatolih Yallih nabna tascasse astooti edde tan.

وَإِذَا غَشِيَهُم مَّوْجٌ كَٱلظُّلَلِ دَعَوُا۟ ٱللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ فَلَمَّا نَجَّىٰهُمْ إِلَى ٱلْبَرِّ فَمِنْهُم مُّقْتَصِدٌ ۚ وَمَا يَجْحَدُ بِـَٔايَٰتِنَآ إِلَّا كُلُّ خَتَّارٍ كَفُورٍ ﴿٣٢﴾

32. Kaadu baddi haffó qubul kee qaleeláh iraawoh innah ken buulta waqdi Yalla kallacan dooqá kaah caglisak, tokkel ken naggossu heeh badak barri fan ken yayyaaqe waqdi, tokkel iimaan kee koroosannuk fanah yan numuy Yalla elle faxximta innal faatitewaa keenit yanih, kaadu Yallih niqmat yangadde korosti keenit yanih. Ni-astooti tangaddem matan ummaan ganoliy korostah yani akke waytek.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ٱتَّقُوا۟ رَبَّكُمْ وَٱخْشَوْا۟ يَوْمًا لَّا يَجْزِى وَالِدٌ عَن وَلَدِهِۦ وَلَا مَوْلُودٌ هُوَ جَازٍ عَن وَالِدِهِۦ شَيْـًٔا ۚ إِنَّ وَعْدَ ٱللَّهِ حَقٌّ ۖ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِٱللَّهِ ٱلْغَرُورُ ﴿٣٣﴾

33. Kee sinaamey sinni Rabbik meesita kaadu abba isi baxah tu-xiqewaah, baxi usuk isi abbah tu-edde xiqewaa ayrók meesita, diggah Yallih xagni nummaay agay-waaga mali, toysa addunyâ manó sin duquuruse waytay, kaadu duquurusé (sheetan kinnuk) Yallak sin duquurusewaay.

إِنَّ ٱللَّهَ عِندَهُۥ عِلۡمُ ٱلسَّاعَةِ وَيُنَزِّلُ ٱلۡغَيۡثَ وَيَعۡلَمُ مَا فِي ٱلۡأَرۡحَامِۖ وَمَا تَدۡرِي نَفۡسٞ مَّاذَا تَكۡسِبُ غَدٗاۖ وَمَا تَدۡرِي نَفۡسُۢ بِأَيِّ أَرۡضٖ تَمُوتُۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٞ ٣٤

34. Diggah qhiyaamá edde uguttuwayta waktih ixxiga Yalli-le. Kaadu rob oobissam kaay, oobisa wakti taaxigem kaa kaadu inontî maxaxih (maganih) addal tanim labim kinnik sayim kinnim taaxigem kaa. Faxe nafsi mayaaxiga beera abu waam Yallak-sá, kaadu faxe nafsi mayaaxiga elle rabuwaa baaxó Yallak-sá, diggah Yalli ixxiga-li, adda yaaxigi, tu kaak maqellitta.

SUURAT AS-SAJADA

Makkal Obte, 30 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Alif-Laam-Miim (edde faxem Yalli yaaxige).

الٓمٓ ﴿١﴾

2. A-kitaabih (Qhuraan kinnuk) oobiyyi (obsi) ginô Rabbih kabuk yaniimit agay-waaga kaat matan.

تَنزِيلُ ٱلْكِتَٰبِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِن رَّبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٢﴾

3. Hinnak a-koros Nabii Mucammad ﷺ Ta Qhuraan diraabah ginnaasite ittaa? Aleey, usun kah iyyan inna hinna, usuk ku-Rabbik kol obte cakki maxcâ kal, kok duma hebeltô meesiisé (farmoyta kinnuk) kah amaatewee mara edde meesissâ gidih, usun yaamineenih cakkil tirri iyyaanam keh.

أَمْ يَقُولُونَ ٱفْتَرَىٰهُ ۚ بَلْ هُوَ ٱلْحَقُّ مِن رَّبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّآ أَتَىٰهُم مِّن نَّذِيرٍ مِّن قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٣﴾

4. Yalla kinni qaranwaa kee baaxóoy ken nammayih fanal tanim lica ayróh addat gintem, tohuk lakal Yalli Qarshi amol Isi nabna celta fayyah fayya iyye, Kaak kalah awlaytu mantoonuuy, shafaaqatta siinih yakkeeh sin cata num manton. Sinaamey makas-kassowtaanaa taabbeenimil?

ٱللَّهُ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِى سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ ٱسْتَوَىٰ عَلَى ٱلْعَرْشِ ۖ مَا لَكُم مِّن دُونِهِۦ مِن وَلِىٍّ وَلَا شَفِيعٍ ۚ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿٤﴾

5. Ginô caagid qaraanaak baaxô fanah gexsissam (tagdubem) Yalla kinni, tohuk lakal ama caagiida kaa fan tawqe, ayróy caggudisiyyi kak alfi sanat Yakket isin lowtan addunyah ayroorak.

يُدَبِّرُ ٱلْأَمْرَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ إِلَى ٱلْأَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ إِلَيْهِ فِى يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُۥٓ أَلْفَ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ ﴿٥﴾

ذَٰلِكَ عَٰلِمُ ٱلْغَيْبِ وَٱلشَّهَٰدَةِ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٦﴾

6. Too gexsiisiyya lem Yallay qellittaah, tambulleem yaaxigih yani kinni, Usuk mayso-li, xuwaw-li kinni.

ٱلَّذِىٓ أَحْسَنَ كُلَّ شَىْءٍ خَلَقَهُۥ ۖ وَبَدَأَ خَلْقَ ٱلْإِنسَٰنِ مِن طِينٍ ﴿٧﴾

7. Yallay ummaanim gineeh ginni heemik ginó yeymeeqe, kaadu seehadayti ginó kallak qimbise (Nabii Aadam kinnuk).

ثُمَّ جَعَلَ نَسْلَهُۥ مِن سُلَٰلَةٍ مِّن مَّآءٍ مَّهِينٍ ﴿٨﴾

8. Tohuk lakal Aadam samad boola-le daacoyti leek tan dabloytak gine.

ثُمَّ سَوَّىٰهُ وَنَفَخَ فِيهِ مِن رُّوحِهِۦ ۖ وَجَعَلَ لَكُمُ ٱلسَّمْعَ وَٱلْأَبْصَٰرَ وَٱلْأَفْـِٔدَةَ ۚ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿٩﴾

9. Tohuk lakal Yalli seehadaytu gineeh massoyseeh, isih gine rooci kaat fuufuse, kaadu maabbaa kee mablaay, sorkocôbaxitte siinih hee, sinni Rabbi faatittaanam siinik dagoh siinih yecee niqmatal.

وَقَالُوٓا۟ أَءِذَا ضَلَلْنَا فِى ٱلْأَرْضِ أَءِنَّا لَفِى خَلْقٍ جَدِيدٍۭ ۚ بَلْ هُم بِلِقَآئِ رَبِّهِمْ كَٰفِرُونَ ﴿١٠﴾

10. Korosuk qhiyaamah ayróh ugut yengeddee mari, baaxót bayneeh, ni-xagar burtat yengeleek gamadal, diggah nanu qusbá ginóh ginnimmi inneh ugutenoo iyyen? Woh dubuk hinnay usun sinni Rabbih angaarawal koroositaanaah yangadden.

۞ قُلْ يَتَوَفَّىٰكُم مَّلَكُ ٱلْمَوْتِ ٱلَّذِى وُكِّلَ بِكُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ﴿١١﴾

11. Nabiyow rooci yayyaaqe Malaykattuy sin roocih mayyaaqah wakkilsime rooci siinik beele, Tohuk lakal sinni Rabbî fan gacsimetton keenik ixxic.

وَلَوْ تَرَىٰٓ إِذِ ٱلْمُجْرِمُونَ نَاكِسُوا۟ رُءُوسِهِمْ عِندَ رَبِّهِمْ رَبَّنَآ أَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا فَٱرْجِعْنَا نَعْمَلْ صَٰلِحًا إِنَّا مُوقِنُونَ ﴿١٢﴾

12. Nabiyow umeynit sinni Rabbih xaqul sinni moyyaayi qunuunusan waqdi ablinnitoy, wacarriy kee xixxibaaneh, Ni-Rabbow nubleeh noobbeh ugut kee galtók cinak sugnem, toysa meqe taamá abitnam keh addunyah nee gacis, diggah

nanu nismiteeh nummasnehik iyyan.

13. Kaadu faxinninoy ummaan nafsih le-tirtó acayuk nen, kinnih immay cakki maxcó Yok nummatteeh, dabaqteh jinnii kee seehadak umeyniitih yan marak jahannam deqsitta girá inkih keenik kibuwaamal.

وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدَىٰهَا وَلَٰكِنْ حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّي لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿١٣﴾

14. Toysa a-korosey a-sin ayróh garayyu hawwenteenimih sabbatah girâ digaalá tama, nanu diggah girâ digaalál sin hawwenneh innah sin cabennok, kaadu addunyal abak sugten uma taamoomih sabbatah waarta digaalá tama keenik iyyan.

فَذُوقُوا بِمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا إِنَّا نَسِينَاكُمْ ۖ وَذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

15. Cagalah Ni-aayoota nummaysa mari, teetil (Qhuraan aayoota kinnuk) ken kassiisan waqdi sujuuduh gomboh radan kaadu sinni Rabbi saytunnoysak faylisan usun Kaa yaqbudeenimik kaxxa-mariinitekal.

إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا الَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِهَا خَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿١٥﴾ ۩

16. Ken (moominiin kinnuk) gambitteeta inaqtimak fayya ittaah taxxeere barti salaatah, sinni Rabbi kallacan Kay digaalák meesitak Kay racmatah sangeelak kaadu keenih necee rizqhik-tu sadaqhatah Yallih sabbatah yaceen.

تَتَجَافَىٰ جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿١٦﴾

17. Tokkel hebeltô nafsi mayaaxiga inti edde wagartaamay Yalli ama moominiinih daanise, addunyal abak sugen meqe taamoomih galtóh.

فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَا أُخْفِيَ لَهُمْ مِنْ قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٧﴾

18. Addunyal Yallaa kee kay farmoyta nummayseh suge num, Yallal

أَفَمَنْ كَانَ مُؤْمِنًا كَمَنْ كَانَ فَاسِقًا ۚ لَا يَسْتَوُونَ ﴿١٨﴾

koroositeeh farmoytit kee ellecaboh ayró dirabboyse numih inna maay kinni? usun Yallih xaqul ma-missoowan.

19. Yallal yeemeneeh meqe taamoomi abe marah tu-gactek, toysa usun ma'awâ Jannoota lon (orbiynâ jannoota kinnuk) qibnaytiinoh addunyal abak sugen meqe taamoomih sabbatah.

أَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ فَلَهُمْ جَنَّٰتُ ٱلْمَأْوَىٰ نُزُلًۢا بِمَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾

20. Kaadu Yallih taaqatak yewqe marah tu-gactek, toysa ken orbeyná girá, teetik yawqeenim faxinnaanih waqdi teetit gacsiman kaadu girâ digaaláy addunyal dirabboysak sugteeni tammoysa keenik iyyan.

وَأَمَّا ٱلَّذِينَ فَسَقُوا۟ فَمَأْوَىٰهُمُ ٱلنَّارُ ۖ كُلَّمَآ أَرَادُوٓا۟ أَن يَخْرُجُوا۟ مِنْهَآ أُعِيدُوا۟ فِيهَا وَقِيلَ لَهُمْ ذُوقُوا۟ عَذَابَ ٱلنَّارِ ٱلَّذِى كُنتُم بِهِۦ تُكَذِّبُونَ ﴿٢٠﴾

21. Kaadu diggah xayuk raqta digaalá ken tammoysenno (addunyâ digaalá kinnuk) kaxxa digaalák naharat (akeerâ digaalá kinnuk) koroosannuu kee dambittek iimaan fan gacaanâ gidih.

وَلَنُذِيقَنَّهُم مِّنَ ٱلْعَذَابِ ٱلْأَدْنَىٰ دُونَ ٱلْعَذَابِ ٱلْأَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢١﴾

22. Kay Rabbih aayoota kaa kassiisak tohuk lakat derre teetit caba numuk dulmih gibdi num mayan, diggah nanu umeyniitil cané gacsenno iyya Yalli.

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن ذُكِّرَ بِـَٔايَٰتِ رَبِّهِۦ ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَآ ۚ إِنَّا مِنَ ٱلْمُجْرِمِينَ مُنتَقِمُونَ ﴿٢٢﴾

23. Nummah Nabii Muusah Tawraat kitab neceeh, toysa Nabii Mucammadow Nabii Muusat, abtuwayta angaarawat shakkita num makkin Israa kee Miqraaj bar, kaadu israa-iil xayloh tirtó kaa abne (Tawraat kitab kinnuk).

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى ٱلْكِتَٰبَ فَلَا تَكُن فِى مِرْيَةٍ مِّن لِّقَآئِهِۦ ۖ وَجَعَلْنَٰهُ هُدًى لِّبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ﴿٢٣﴾

24. Kaadu maqaanél kataatan mirocti keenik abne ni-amrih diini fan sinam seecak, Yallih amril ken gee

وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ أَئِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا لَمَّا صَبَرُوا۟ ۖ وَكَانُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا يُوقِنُونَ ﴿٢٤﴾

gibdaabinal yisbiren waqdi, kaadu ni-aayoota asmatah nummaysak sugen.

25. Nabiyow diggah ku-Rabbi, Usuk qhiyaamah ayró ken fan baxsele (moominiin kee koros kinnuk) addunyal diini caagidik itta elle waak sugeenimil.

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ فِيمَا كَانُوا۟ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٢٥﴾

26. Korosuh baxxaqqa maxaccoo, keenik dumal horaarik kibut abne baysiyyi ken dabooqay bayisneh addal gexak? Diggah woo horaarit abne finqat Ni-dudda tascasse astooti tanik, toysa farmoytit keenit abte kassis ma-yaabbaanaa?

أَوَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا مِن قَبْلِهِم مِّنَ ٱلْقُرُونِ يَمْشُونَ فِى مَسَٰكِنِهِمْ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ ۖ أَفَلَا يَسْمَعُونَ ﴿٢٦﴾

27. Mayablaanaa! diggah nanu lee kafte baaxoy qabartê fanah beynam, tokkel buqrey ken kee ken lac inkih kak takme edde nayyaaqem. A-niqmat Yallih dudda kinnim mayablaanaa?

أَوَلَمْ يَرَوْا۟ أَنَّا نَسُوقُ ٱلْمَآءَ إِلَى ٱلْأَرْضِ ٱلْجُرُزِ فَنُخْرِجُ بِهِۦ زَرْعًا تَأْكُلُ مِنْهُ أَنْعَٰمُهُمْ وَأَنفُسُهُمْ ۖ أَفَلَا يُبْصِرُونَ ﴿٢٧﴾

28. Kaadu koros moominiinik nee kee sin fanat a-meklaa kee baxsi yakkuwaam malaqooy, nummat yaaba mara tekkeenik itta.

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا ٱلْفَتْحُ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٢٨﴾

29. Nabiyow keenik ixxic; meklah ayróy sin digaalá edde takke koroosite marah ken iimaan ken mayanfiqaay, dagoom keenih maqambaalan toobitoonuh.

قُلْ يَوْمَ ٱلْفَتْحِ لَا يَنفَعُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ إِيمَٰنُهُمْ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٢٩﴾

30. Toysa nabiyow derre keenit cabaay, digaalák keenil obtuwaytam qambal toobite weenik, diggah usun umaanék kol obtuwaytam qambaalaanahak.

فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَٱنتَظِرْ إِنَّهُم مُّنتَظِرُونَ ﴿٣٠﴾

SUURAT AL-ACZAAB

سُورَةُ الأَحْزَابِ

Madiinal Obte, 73 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ ٱتَّقِ ٱللَّهَ وَلَا تُطِعِ ٱلْكَٰفِرِينَ وَٱلْمُنَٰفِقِينَ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١﴾

1. Kee nabiyow Yallak meesitaay, Yallak-meesil diggi ixxic, kaadu koros kee munaafiqhiin koh kah sectam moggolin, diggah Yalli yaaxigi, naggaar kinni.

وَٱتَّبِعْ مَا يُوحَىٰٓ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿٢﴾

2. Kaadu nabiyow ku-Rabbik wacyik kol obtam katay, diggah Yalli abba haytaanamak adda yaaxigi kinni.

وَتَوَكَّلْ عَلَى ٱللَّهِ ۚ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ وَكِيلًا ﴿٣﴾

3. Kaadu Yallal kelitaay, isi caagiida inkih Yallal kelis, Yalli dacayrih koo duudahak.

مَّا جَعَلَ ٱللَّهُ لِرَجُلٍ مِّن قَلْبَيْنِ فِى جَوْفِهِۦ ۖ وَمَا جَعَلَ أَزْوَٰجَكُمُ ٱلَّٰٓـِٔى تُظَٰهِرُونَ مِنْهُنَّ أُمَّهَٰتِكُمْ ۖ وَمَا جَعَلَ أَدْعِيَآءَكُمْ أَبْنَآءَكُمْ ۚ ذَٰلِكُمْ قَوْلُكُم بِأَفْوَٰهِكُمْ ۖ وَٱللَّهُ يَقُولُ ٱلْحَقَّ وَهُوَ يَهْدِى ٱلسَّبِيلَ ﴿٤﴾

4. Yalli numuh mahanna aliilit namma sorkocô baxa, kaadu sin agabuy ni-inaanih xiiron nel yakkoonay kak itteenih sinnil carammosseeni sin inaani ken maabinna. Kaadu tessenebbeeniih sinni migaaqal sectan urru sin xaylo maabinna toh sin maxcóy sin afittet tan' ikkah. Yalli cakki yaabaah, Usuk massa-le gital tirri haa.

ٱدْعُوهُمْ لِءَابَآئِهِمْ هُوَ أَقْسَطُ عِندَ ٱللَّهِ ۚ فَإِن لَّمْ تَعْلَمُوٓا۟ ءَابَآءَهُمْ فَإِخْوَٰنُكُمْ فِى ٱلدِّينِ وَمَوَٰلِيكُمْ ۚ وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَآ أَخْطَأْتُم بِهِۦ وَلَٰكِن مَّا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٥﴾

5. Ken abbobtih migaaqal ken seeca, Yallih xaqul qadaalatah aysuk raqtam tohuk. Tokkel ken abbobti aaxige wayten sin tekkek toysa usun sin toobokooy, sin awlaytitte diinil (currussen naqoosa kinnuk) kaadu hoxak edde raddeenimit dambi sin amol mayan, kinnih

immay dambi sin elle yabbixem niyaak loowitik abteenimi. Yalli dambi cabti-li, xuwaw-li kinni.

6. Nabii Mucammad ﷺ moominiinil ken nafsik keenil xayuk raaqa, kaadu kay agabi digibih keenil caraamu ken inaanih innah, kaadu ramad-le mari gariiy-garul keenik xayuk raaqa nagrah caddol Yallih kitaabal (kay madqaa kee kay sharqil) moominiin kee muhaajiriinik, sin awlaytiitik moominiin kee muhaajiriinik nagrat culewaa marah maqaané abtan sin akke waytek. Tama madqa kitaabal kutbeh sugte. (lawcal-macfuuz kinnuk).

النَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ ۖ وَأَزْوَاجُهُ أُمَّهَاتُهُمْ ۗ وَأُولُو الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ إِلَّا أَن تَفْعَلُوا إِلَىٰ أَوْلِيَائِكُم مَّعْرُوفًا ۚ كَانَ ذَٰلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا ﴿٦﴾

7. Kaadu nabiyow keenih cus, ambiyak xagana (ateeban) beyne waqdi kaadu kok beyneeh, Nuucuuy, Ibraahimiiy, Muusaay, Maryam baxa Qiisak beyne waqdi. Kaadu maqar-le xagana keenik beyne (ambiya kinnuk).

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنكَ وَمِن نُّوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ۖ وَأَخَذْنَا مِنْهُم مِّيثَاقًا غَلِيظًا ﴿٧﴾

8. Yalli farmoytiitik xagana kah beem, Yalli isi ambiyay numma tacee qhiyaamah ayró ken numma ken esserâ gidi (farmô gudduysiyyal ken ummat keenil gacissem kinnuk). Kaadu korosuh qansarissa digaalá keenih massoyse.

لِّيَسْأَلَ الصَّادِقِينَ عَن صِدْقِهِمْ ۚ وَأَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٨﴾

9. Kee yeemene maraaw! Yallih niqmatay sin amol yani kassita kobxe macxi siinih yemeete waqdi, tokkel gibdi caacay kee able wayten qande (malayka kinnuk)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَاءَتْكُمْ جُنُودٌ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا لَّمْ تَرَوْهَا ۚ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ﴿٩﴾

keenil rubne. Yalli isin abba haytaanam yabali kinni.

إِذْ جَآءُوكُم مِّن فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ مِنكُمْ وَإِذْ زَاغَتِ ٱلْأَبْصَٰرُ وَبَلَغَتِ ٱلْقُلُوبُ ٱلْحَنَاجِرَ وَتَظُنُّونَ بِٱللَّهِ ٱلظُّنُونَا ﴿١٠﴾

10. Moominiiney cusa kobxe macxi daqaarak iró-le kabuu kee gubá-le kabuk siinit yemeete waqdi kaadu intiita fuurut kafteeh, sorkocô baxitte garoyra toofe waqdi cusa, tokkel Yalla maggo dareemuh daremten (moominiin meqe dareemu haysitteeh, munaafiqhiin uma dareemu haysitteemil).

هُنَالِكَ ٱبْتُلِىَ ٱلْمُؤْمِنُونَ وَزُلْزِلُوا۟ زِلْزَالًا شَدِيدًا ﴿١١﴾

11. Tokkel moominiin mokkorimteeh gibdi angoyyah yengeyyimen, moominiin munaafiqhiinik edde baxsimtuh.

وَإِذْ يَقُولُ ٱلْمُنَٰفِقُونَ وَٱلَّذِينَ فِى قُلُوبِهِم مَّرَضٌ مَّا وَعَدَنَا ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥٓ إِلَّا غُرُورًا ﴿١٢﴾

12. Nabiyow cus: munaafiqhiin kee sorkocôbaxittet biyak (iimaanak lon agay-waaga kinnuk) kak yan mari Yallaa kee kay farmoyta nee elle xagnissem mali deedal kee duquurusiyya akke waytek iyyen waqdi.

وَإِذْ قَالَت طَّآئِفَةٌ مِّنْهُمْ يَٰٓأَهْلَ يَثْرِبَ لَا مُقَامَ لَكُمْ فَٱرْجِعُوا۟ ۚ وَيَسْتَـْٔذِنُ فَرِيقٌ مِّنْهُمُ ٱلنَّبِىَّ يَقُولُونَ إِنَّ بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ ۛ وَمَا هِىَ بِعَوْرَةٍ ۖ إِن يُرِيدُونَ إِلَّا فِرَارًا ﴿١٣﴾

13. Kaadu nabiyow cus, munaafiqhiin butta, Yasrib maraw (Madiinah mara kinnuk) a-aracal madabah litoonum mantoonuuy qeebih duudda mantoonuk, toysa sinni buxaaxih gaca iyyen waqdi moominiinik, keenik hortá gacimih Nabiik idini esserak, diggah ni-buxaaxi dibuk raqteeh, qaduwwik reebu mali iyyan. Is dibuk maraaqinnay usun qeebik kudimik-sa faxaanam malon.

وَلَوْ دُخِلَتْ عَلَيْهِم مِّنْ أَقْطَارِهَا ثُمَّ سُئِلُوا۟ ٱلْفِتْنَةَ لَـَٔاتَوْهَا وَمَا تَلَبَّثُوا۟ بِهَآ إِلَّا يَسِيرًا ﴿١٤﴾

14. Kaadu qaduwwi tet (Madiina kinnuk) deraafek keenil culinnay, tohuk lakat diinik korraaqaanaah

koroositaanam ken essereenik xayuk oggolak yenen, koroosannuk udurrutak manannon dagoh gide akke waytek.

15. Kaadu nummah ama munaafiqhiin ama-gaaduk naharat Yallah xagana culeenih sugen kudimih derre cabewoonu waanamah, kaadu Yallih xagni esserima xagana kinni.

وَلَقَدْ كَانُوا۟ عَٰهَدُوا۟ ٱللَّهَ مِن قَبْلُ لَا يُوَلُّونَ ٱلْأَدْبَٰرَ ۚ وَكَانَ عَهْدُ ٱللَّهِ مَسْـُٔولًا ﴿١٥﴾

16. Nabiyow keenik ixxic (munaafiqhiin kinnuk) ; kudim inkinnah tu-siinih maxiqa rabak kuddeenik hinnay qidimik kuddeenik, toysa kudden sin tekkek woo manot kaxxam ma-hataktan addunyal dago wakti akke waytek.

قُل لَّن يَنفَعَكُمُ ٱلْفِرَارُ إِن فَرَرْتُم مِّنَ ٱلْمَوْتِ أَوِ ٱلْقَتْلِ وَإِذًا لَّا تُمَتَّعُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٦﴾

17. Nabiyow keenik ixxic; iyyaay Yallak sin cattam umaané siinih faxeeh sin finqisam faxek, hinnay siinih nacruuraah, sin catam (qoklam) faxek, Yallak kalah awlaytu mageyaanaay, cateynay ken cata mageyan.

قُلْ مَن ذَا ٱلَّذِى يَعْصِمُكُم مِّنَ ٱللَّهِ إِنْ أَرَادَ بِكُمْ سُوٓءًا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً ۚ وَلَا يَجِدُونَ لَهُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿١٧﴾

18. Yalli nummah siinik makkooteeh, sinaamak Jihaad niya yaggileeh, sinni toobokok nee fan gaca iyya mara yaaxigeh. Usun (munaafiqhiin kinnuk) qeebih ma-yamaatanaay, kaat ma-maran (mayangala) dago wakti akke waytek.

قَدْ يَعْلَمُ ٱللَّهُ ٱلْمُعَوِّقِينَ مِنكُمْ وَٱلْقَآئِلِينَ لِإِخْوَٰنِهِمْ هَلُمَّ إِلَيْنَا ۖ وَلَا يَأْتُونَ ٱلْبَأْسَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٨﴾

19. Moominiiney siinil gaba gibdon munaafiqhiin maaluuy, nafsil inkih siinih lon naqabuh, qebti meesi temeetek intiita keenik

أَشِحَّةً عَلَيْكُمْ ۖ فَإِذَا جَآءَ ٱلْخَوْفُ رَأَيْتَهُمْ يَنظُرُونَ إِلَيْكَ تَدُورُ أَعْيُنُهُمْ كَٱلَّذِى يُغْشَىٰ عَلَيْهِ مِنَ ٱلْمَوْتِ ۖ فَإِذَا ذَهَبَ ٱلْخَوْفُ سَلَقُوكُم

Korankorak koo fan wagitah ken table rabi qawul buule numih innah conxô gibdah. Tokkel meesi keenik gexxa waqdi gileh innah arbaqó-le arroobut sin doocaanaah, adá sin aban xannabá (dannabá) meklinta waqdi gabâ gibdaa kee kuuxewaynaanah. Too mari maamaninnaay, Yalli ken taamoomi bayseh, woh Yallal xabcinim kinni.

بِأَلْسِنَةٍ حِدَادٍ أَشِحَّةً عَلَى ٱلْخَيْرِ ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ لَمْ يُؤْمِنُوا۟ فَأَحْبَطَ ٱللَّهُ أَعْمَٰلَهُمْ ۚ وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرًا ﴿١٩﴾

20. Munaafiqhiin woo buttaati (yengele macaxu kinnuk) gexe waytem yakkalen meesî gibdah, kaadu woo buttaati Madiinâ fanah tuduurek, barri maralluk yaniinim faxak yenen sin xaagitte esserak. Sin addal suginnoonuy qeb siinilluk abak manannon dago qeebi akkewaytek.

يَحْسَبُونَ ٱلْأَحْزَابَ لَمْ يَذْهَبُوا۟ ۖ وَإِن يَأْتِ ٱلْأَحْزَابُ يَوَدُّوا۟ لَوْ أَنَّهُم بَادُۥنَ فِى ٱلْأَعْرَابِ يَسْـَٔلُونَ عَنْ أَنۢبَآئِكُمْ ۖ وَلَوْ كَانُوا۟ فِيكُم مَّا قَٰتَلُوٓا۟ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٢٠﴾

21. Nummah moominiiney Yallih farmoytat meqe katayyu luk tenen kaa katatteenik, cagalah kaa kataytam Yallak galtó qaagitaah, ellecaboh ayrók meesita num kinni, kaadu Yalla maggom cusaah, kulli caalatal kaa faatita numu.

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِى رَسُولِ ٱللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا۟ ٱللَّهَ وَٱلْيَوْمَ ٱلْءَاخِرَ وَذَكَرَ ٱللَّهَ كَثِيرًا ﴿٢١﴾

22. Kaadu moominiin buttaati tuble waqdi, tah Yallaa kee kay farmoyti nee kah xagniseemiiy, Yallaa kee kay farmoyta nummat yabte iyyen. Kaadu woh iimaan kee Yallih amrih oggoluk-sá keenih osissem mali.

وَلَمَّا رَءَا ٱلْمُؤْمِنُونَ ٱلْأَحْزَابَ قَالُوا۟ هَٰذَا مَا وَعَدَنَا ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥ ۚ وَصَدَقَ ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥ ۚ وَمَا زَادَهُمْ إِلَّآ إِيمَٰنًا وَتَسْلِيمًا ﴿٢٢﴾

23. Moominiinik Yallah culen xaganat numma teceeh, duudusse labha tan. Yallah culen axbuux duuduseeh, Yallih sabbatah rabe mari keenit

مِّنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا۟ مَا عَٰهَدُوا۟ ٱللَّهَ عَلَيْهِ ۖ فَمِنْهُم مَّن قَضَىٰ نَحْبَهُۥ وَمِنْهُم مَّن يَنتَظِرُ ۖ وَمَا بَدَّلُوا۟ تَبْدِيلًا ﴿٢٣﴾

yaniih, qambaalita mari keenit yanih. Kaadu Yallah culen xagana ma-makinnoonuuy makorsinnon.

لِّيَجْزِيَ ٱللَّهُ ٱلصَّٰدِقِينَ بِصِدْقِهِمْ وَيُعَذِّبَ ٱلْمُنَٰفِقِينَ إِن شَآءَ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٢٤﴾

24. Yalli numma yecee mara ken nummal ken galtâ gidih kaadu Yalli munaafiqhiin digaalam faxek ken digaalam keh, hinnay toobat keenil bicseh keenil yaduurem keh, diggah Yalli dambi cabti-liiy, xuwaw-li kinni.

وَرَدَّ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ بِغَيْظِهِمْ لَمْ يَنَالُوا۟ خَيْرًا ۚ وَكَفَى ٱللَّهُ ٱلْمُؤْمِنِينَ ٱلْقِتَالَ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ قَوِيًّا عَزِيزًا ﴿٢٥﴾

25. Kaadu Yalli koroosite mara Madiinat aben gaaduk naqabuluk ken gacse baxaysite marah anuk, maqaané addunyal magennoonuuy akeeral magennon, kaadu Yalli moominiin qeebih qokleeh ken yoyfoofeh caacay kee malaykat ken qike. Yalli qande-li, mayso-li kinni.

وَأَنزَلَ ٱلَّذِينَ ظَٰهَرُوهُم مِّنْ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ مِن صَيَاصِيهِمْ وَقَذَفَ فِى قُلُوبِهِمُ ٱلرُّعْبَ فَرِيقًا تَقْتُلُونَ وَتَأْسِرُونَ فَرِيقًا ﴿٢٦﴾

26. Kaadu Yalli koboxxe buttá cateh yan mara kitab marak (yahuuduk Qhureydâ xaylo kinnuk) le-kalqootak oobiseh kaadu ken lubbittet conxó qide, Tokkel hortá keenik qiddaanaah, hortá keenik seewah orbissan.

وَأَوْرَثَكُمْ أَرْضَهُمْ وَدِيَٰرَهُمْ وَأَمْوَٰلَهُمْ وَأَرْضًا لَّمْ تَطَـُٔوهَا ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرًا ﴿٢٧﴾

27. Kaadu Yalli ken baaxóoy, ken dabooqaay, ken maaluu kee ahak duma edde aaqite wayten baaxó sin nagarsiise moominiiney, Yalli ummaanimih dudda-li kinni.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِىُّ قُل لِّأَزْوَٰجِكَ إِن كُنتُنَّ تُرِدْنَ ٱلْحَيَوٰةَ ٱلدُّنْيَا وَزِينَتَهَا فَتَعَالَيْنَ أُمَتِّعْكُنَّ وَأُسَرِّحْكُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا ﴿٢٨﴾

28. Kee nabiyow ku-agabuk ixxic: addunyâ manoo kee tet bilqá (bilhadá) faxxen sin tekkek, toysa ama! Addunyak (barrá caban waqdi yaceen maalu kinnuk) liyoomuk sin xaqmisaah, qaxmeqe cabtih sin cabuh.

29. Kaadu Yallaa kee kay farmoytaay, akeerâ dabqa faxxeeniih tikcinen sin tekkek, toysa diggah Yalli siinik meqem abbaasita agabuh kaxxa galtó massoyse (jannat kinnuk).

وَإِن كُنتُنَّ تُرِدْنَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَٱلدَّارَ ٱلْءَاخِرَةَ فَإِنَّ ٱللَّهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِنَٰتِ مِنكُنَّ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٢٩﴾

30. Nabii agabow! Tambullee umaanéy qax-umaanele siinik abta tiya digaalá namma dirribuh teetil dirribsimele, toh Yallal xabcinim kinni.

يَٰنِسَآءَ ٱلنَّبِىِّ مَن يَأْتِ مِنكُنَّ بِفَٰحِشَةٍ مُّبَيِّنَةٍ يُضَٰعَفْ لَهَا ٱلْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ ۚ وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرًا ﴿٣٠﴾

31. Kaadu siinik Yallaa kee kay farmoytih amri oggolteeh, meqem abitte tiyah tet galtó nammaddah teetih aceenno kaadu meqe rizqhi teetih massosne jannatal.

* وَمَن يَقْنُتْ مِنكُنَّ لِلَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَتَعْمَلْ صَٰلِحًا نُّؤْتِهَآ أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ وَأَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَرِيمًا ﴿٣١﴾

32. Nabii agabow gersi agabuk hebeltô tiyah inna hinniton muxxoh Yallak meesitten sin tekkek, toysa xabcin yaabay labha kabba haah mayaabina sorkocôbaxat biyak-le num siinih sangeelaamak, kaadu shakki edde aneewaah, sharqi waasewaa meqe maxcó ixxica.

يَٰنِسَآءَ ٱلنَّبِىِّ لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ مِّنَ ٱلنِّسَآءِ إِنِ ٱتَّقَيْتُنَّ ۚ فَلَا تَخْضَعْنَ بِٱلْقَوْلِ فَيَطْمَعَ ٱلَّذِى فِى قَلْبِهِۦ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا مَّعْرُوفًا ﴿٣٢﴾

33. Kaadu sinni buxaaxil daffeya, caagid maliinoh mawqinaay, sinni bilqaa kee qax-maqaané marin labha maybulliina naharsi jaahiliyyah agbi kah aybullak suge innah islaamaninnak duma. Kaadu salat soolisaay, zaká acuwaay, Yallaa kee kay farmoytih amri oggola. Kee Nabii buxah maraw cagalah Yalli dambii kee umaané siinik kalaah saytunnoysiyyah sin saytunnoysam faxak.

وَقَرْنَ فِى بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ ٱلْجَٰهِلِيَّةِ ٱلْأُولَىٰ ۖ وَأَقِمْنَ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتِينَ ٱلزَّكَوٰةَ وَأَطِعْنَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥٓ ۚ إِنَّمَا يُرِيدُ ٱللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنكُمُ ٱلرِّجْسَ أَهْلَ ٱلْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا ﴿٣٣﴾

وَٱذۡكُرۡنَ مَا يُتۡلَىٰ فِي بُيُوتِكُنَّ مِنۡ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ وَٱلۡحِكۡمَةِۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا ٣٤

34. Kaadu cusa, Yallih aayootaa kee Nabii sunnak sin buxaaxil tankirriyimem, Nabii buxah maraw cagalah Yalli siinih xuwaawaah, adda yaaxigi kinni.

إِنَّ ٱلۡمُسۡلِمِينَ وَٱلۡمُسۡلِمَٰتِ وَٱلۡمُؤۡمِنِينَ وَٱلۡمُؤۡمِنَٰتِ وَٱلۡقَٰنِتِينَ وَٱلۡقَٰنِتَٰتِ وَٱلصَّٰدِقِينَ وَٱلصَّٰدِقَٰتِ وَٱلصَّٰبِرِينَ وَٱلصَّٰبِرَٰتِ وَٱلۡخَٰشِعِينَ وَٱلۡخَٰشِعَٰتِ وَٱلۡمُتَصَدِّقِينَ وَٱلۡمُتَصَدِّقَٰتِ وَٱلصَّآئِمِينَ وَٱلصَّٰٓئِمَٰتِ وَٱلۡحَٰفِظِينَ فُرُوجَهُمۡ وَٱلۡحَٰفِظَٰتِ وَٱلذَّٰكِرِينَ ٱللَّهَ كَثِيرًا وَٱلذَّٰكِرَٰتِ أَعَدَّ ٱللَّهُ لَهُم مَّغۡفِرَةٗ وَأَجۡرًا عَظِيمًا ٣٥

35. Diggah lab-muslimiin kee say-muslimiiniiy, lab-moominiin kee say-moominiiniiy, Yallih amri oggolta labhaa kee Yallih amri oggolta sayyó kaadu numma tacee labhaa kee numma tacee sayyóoy, tasbire labhaa kee tasbire sayyóoy, Yallah taqunxeeh meesitta labhaa kee Yallah taqunxeeh meesitta sayyó kaadu sinni maaluk sadaqhat tacee labhaa kee sinni maaluk sadaqhat tacee sayyóoy, Yallih sabbatah soomta labhaa kee Yallih sabbatah soomta sayyó kaadu sinni sambooba caraamuk dacrissa labhaa kee sinni sambooba caraamuk dacrissa sayyóoy, Yalla maggom cussa labhaa kee Yalla maggom cussa sayyóh Yalli tama marah inkih dambi cabtii kee kaxxa galtó keenih massoyse jannatal.

وَمَا كَانَ لِمُؤۡمِنٖ وَلَا مُؤۡمِنَةٍ إِذَا قَضَى ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥٓ أَمۡرًا أَن يَكُونَ لَهُمُ ٱلۡخِيَرَةُ مِنۡ أَمۡرِهِمۡۗ وَمَن يَعۡصِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ فَقَدۡ ضَلَّ ضَلَٰلٗا مُّبِينٗا ٣٦

36. Moomintuh maxiqtaay kaa maceltaay, moomintóh maxiqtaay tet macelta, Yallaa kee Yallih farmoyta caagidik teyna meklan waqdi, sinni caagidik doorit luk raaqaanam, kaadu Yallaa kee kay farmoytih amri cine num, toysa nummah baxxaqqa iyya hoxah hoxe cakki gitak.

وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِيٓ أَنْعَمَ ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَٱتَّقِ ٱللَّهَ وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا ٱللَّهُ مُبْدِيهِ وَتَخْشَى ٱلنَّاسَ وَٱللَّهُ أَحَقُّ أَن تَخْشَىٰهُ ۖ فَلَمَّا قَضَىٰ زَيْدٌ مِّنْهَا وَطَرًا زَوَّجْنَٰكَهَا لِكَيْ لَا يَكُونَ عَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِيٓ أَزْوَٰجِ أَدْعِيَآئِهِمْ إِذَا قَضَوْا۟ مِنْهُنَّ وَطَرًا ۚ وَكَانَ أَمْرُ ٱللَّهِ مَفْعُولًا ﴿٣٧﴾

37. Kaadu nabiyow cus, Yalli islaamaninnol kah yemqeeh atu currusiyyal kah temqe numuk (Caarisâ baxa Zeydi kinnuk) isi barrá ibbixay macabinaay Yallak meesit kaak itte waqdi, Nabiyow Yalli Zeydi barrá cabaah atu tet rihmissu waytaamay Yalli wacyih kol oobisey sinaamak meesitak isi nafsit qellissa, tamah Yalli yayballayuwaam kinni kaadu Yalli cakkisita isik meesitaanam, tokkel Zeydi isi caagidik teetik yumurruqeeh tet cabe waqdi tet koh rihmisneh kaak iyye Yalli. Moominiin sinnil muggaaqisse xale ween xayloy yeynebeenih agbih rihim dambi keenil akke waam keh sinni caagiidak gaba keenik kalan waqdi (ken caban waqdi kinnuk), Yallih amri tunguddubem kinni.

مَّا كَانَ عَلَى ٱلنَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ ٱللَّهُ لَهُۥ ۖ سُنَّةَ ٱللَّهِ فِي ٱلَّذِينَ خَلَوْا۟ مِن قَبْلُ ۚ وَكَانَ أَمْرُ ٱللَّهِ قَدَرًا مَّقْدُورًا ﴿٣٨﴾

38. Nabiil dambi mayanaay gibda matan Yalli kaah xiqsiiseemil, amah Yallih madqay kaak duma warree maral (ambiya kinnuk) madqimte, Yallih amri madqay meklinte kinni.

ٱلَّذِينَ يُبَلِّغُونَ رِسَٰلَٰتِ ٱللَّهِ وَيَخْشَوْنَهُۥ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا ٱللَّهَ ۗ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ حَسِيبًا ﴿٣٩﴾

39. Yallih farmooma gudduysa mari Yallak meesitaanaah, kaak-sa numuk ma-meesitan, Yalli cisaabah (fokkaaqóh) ken duudah, ken taamoomit dacayrih yan.

مَّا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَآ أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَٰكِن رَّسُولَ ٱللَّهِ وَخَاتَمَ ٱلنَّبِيِّـۧنَ ۗ وَكَانَ ٱللَّهُ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمًا ﴿٤٠﴾

40. Nabii Mucammad صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ sin labhak numtin abba hinna, Yallih farmoytaay, ambiyak ellecabô Nabii ikkal, Yalli ummaanimil ixxiga-li kinni.

41. Kee yeemene maraaw! Yalla maggo cusiyyah cusa.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱذۡكُرُواْ ٱللَّهَ ذِكۡرٗا كَثِيرٗا ٤١

42. Kaadu carraay, saaku kaa saytunnoysa.

وَسَبِّحُوهُ بُكۡرَةٗ وَأَصِيلٗا ٤٢

43. Yalla kinni siinih nacrurtam kaadu kay Malayka Yalla siinih kallactaah dambi cabti siinih esserta Yalli diteetak diifû fan sin yayyaaqen-keh, Yalli moominiinih nacrur-li kinni.

هُوَ ٱلَّذِي يُصَلِّي عَلَيۡكُمۡ وَمَلَٰٓئِكَتُهُۥ لِيُخۡرِجَكُم مِّنَ ٱلظُّلُمَٰتِ إِلَى ٱلنُّورِۚ وَكَانَ بِٱلۡمُؤۡمِنِينَ رَحِيمٗا ٤٣

44. Yallat yangoorowen ayró ken salaamaqley keenil qidaana salaamaqleykum keenik iyyaanama, ken Rabbi meqe galtó keenih massoyse addunyaay akeeral.

تَحِيَّتُهُمۡ يَوۡمَ يَلۡقَوۡنَهُۥ سَلَٰمٞۚ وَأَعَدَّ لَهُمۡ أَجۡرٗا كَرِيمٗا ٤٤

45. Kee nabiyow! Nanu diggah ku-ummattal sumaaqitak, yeemene mara ayti-kumusak, cine mara meesiisak koo rubne.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ إِنَّآ أَرۡسَلۡنَٰكَ شَٰهِدٗا وَمُبَشِّرٗا وَنَذِيرٗا ٤٥

46. Kaadu Yallâ fanah kay idnih sinam seecak koo rubneeh, atu nabiyow tirri iyyam faxa marah ura faanusih inna kinnito.

وَدَاعِيًا إِلَى ٱللَّهِ بِإِذۡنِهِۦ وَسِرَاجٗا مُّنِيرٗا ٤٦

47. Kaadu nabiyow moominiin ayti-kumus diggah Yallak kaxxa muxxó loonumul (Jannatti kaloola kinnuk).

وَبَشِّرِ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ بِأَنَّ لَهُم مِّنَ ٱللَّهِ فَضۡلٗا كَبِيرٗا ٤٧

48. Kaadu koros kee munaafiqhiin kok ittam moggolinaay, ken adál ken ma-kataatinay kol baahaanam keenih cabaay, Yallal kelit. Yalli isil kelta mara dacayrih xiqahak addunyaay akeeral.

وَلَا تُطِعِ ٱلۡكَٰفِرِينَ وَٱلۡمُنَٰفِقِينَ وَدَعۡ أَذَىٰهُمۡ وَتَوَكَّلۡ عَلَى ٱللَّهِۚ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ وَكِيلٗا ٤٨

49. Kee yeemene maraaw! yeemene agabuk gennaaqó taxeen waqdi,

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا نَكَحۡتُمُ ٱلۡمُؤۡمِنَٰتِ

wohuk lakat keenil orobtaanak duma ken cabteenik, qiddáy keenil loowittaana manton, toysa maaluk litoonumuk ken xaqmisaay, qax-meqe cabtih ken caba.

ثُمَّ طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِن قَبْلِ أَن تَمَسُّوهُنَّ فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عِدَّةٍ تَعْتَدُّونَهَا ۖ فَمَتِّعُوهُنَّ وَسَرِّحُوهُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا ﴿٤٩﴾

50. Kee a-nabiyow nanu diggah ku-agabuy le-yaras (mahari kinnuk) kah tecee koh calallosneeh xiqsisneh, kaadu Yalli xannabak koh yeceemik naqoosak ku-gaba timlikem koh calallosneeh xiqsisneh, kaadu ku-qammih say-xaylóoy, ku-abbah maqanxiixih say-xaylóoy, ku-inah saqalih say-xaylóoy, ku-inah maqanxiixih say-xaylóy kolluk guuroh tewqe koh calallosneeh xiqsisneh, kaadu moomintóh tan barrá isi nafsi nabiih teceeh, Nabii tet rihmisitam faxek cagalah koh calallosneeh xiqsisne nabiyow moominiinik fanaak yaras maleh. Nummah ken agabuu kee ken gaba timlike naqoosah fardi keenil abnem neexegeeh daabisneh (woh agabuk fereyik biso abte waanamaay, masrufuuy, ……..) amah koh kah abneeh xiqsisnem ceyaa kee gibda kol akke wayta gidi nabiyow, Yalli dambi cabti-li, xuwaw-li kinni.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ إِنَّآ أَحْلَلْنَا لَكَ أَزْوَٰجَكَ ٱلَّٰتِىٓ ءَاتَيْتَ أُجُورَهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ مِمَّآ أَفَآءَ ٱللَّهُ عَلَيْكَ وَبَنَٰتِ عَمِّكَ وَبَنَٰتِ عَمَّٰتِكَ وَبَنَٰتِ خَالِكَ وَبَنَٰتِ خَٰلَٰتِكَ ٱلَّٰتِى هَاجَرْنَ مَعَكَ وَٱمْرَأَةً مُّؤْمِنَةً إِن وَهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِىِّ إِنْ أَرَادَ ٱلنَّبِىُّ أَن يَسْتَنكِحَهَا خَالِصَةً لَّكَ مِن دُونِ ٱلْمُؤْمِنِينَ ۖ قَدْ عَلِمْنَا مَا فَرَضْنَا عَلَيْهِمْ فِىٓ أَزْوَٰجِهِمْ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُهُمْ لِكَيْلَا يَكُونَ عَلَيْكَ حَرَجٌ ۗ وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٥٠﴾

51. Nabiyow doorit lito faxxa barrá keenik raaqissaah, faxxa barrá isih fan keenik orbissaamal. Kurtanek raaqisse barrá isih fan orbissam faxxek dambi kol mayan, too doorit ken intiita edde wagartaah, rookite waanaah, atu keenih teceemit usun inkih leedaanamat xayuk raaqa,

* تُرْجِى مَن تَشَآءُ مِنْهُنَّ وَتُـْٔوِىٓ إِلَيْكَ مَن تَشَآءُ ۖ وَمَنِ ٱبْتَغَيْتَ مِمَّنْ عَزَلْتَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكَ ۚ ذَٰلِكَ أَدْنَىٰٓ أَن تَقَرَّ أَعْيُنُهُنَّ وَلَا يَحْزَنَّ وَيَرْضَيْنَ بِمَآ ءَاتَيْتَهُنَّ كُلُّهُنَّ ۚ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِى قُلُوبِكُمْ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلِيمًا حَلِيمًا ﴿٥١﴾

Yalli sin sorkocôbaxittet tanim yaaxigeh, Yalli yaaxigi, xiqli kinni.

لَّا يَحِلُّ لَكَ ٱلنِّسَآءُ مِنۢ بَعۡدُ وَلَآ أَن تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنۡ أَزۡوَٰجٖ وَلَوۡ أَعۡجَبَكَ حُسۡنُهُنَّ إِلَّا مَا مَلَكَتۡ يَمِينُكَۗ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ رَّقِيبٗا ٥٢

52. Ama ku-gennaaqót yan agabuk wadir gersi agbi koh maxiqaay, ken aftok aki agabu keenit tabiddilem (korissam) koh maxiqta qaxa keenik tassokooteway, naqoosah yan agabuy ku-gaba timlike akke waytek, Yalli ummaanim dacrisé kinni.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَدۡخُلُواْ بُيُوتَ ٱلنَّبِيِّ إِلَّآ أَن يُؤۡذَنَ لَكُمۡ إِلَىٰ طَعَامٍ غَيۡرَ نَٰظِرِينَ إِنَىٰهُ وَلَٰكِنۡ إِذَا دُعِيتُمۡ فَٱدۡخُلُواْ فَإِذَا طَعِمۡتُمۡ فَٱنتَشِرُواْ وَلَا مُسۡتَـٔۡنِسِينَ لِحَدِيثٍۚ إِنَّ ذَٰلِكُمۡ كَانَ يُؤۡذِي ٱلنَّبِيَّ فَيَسۡتَحۡيِۦ مِنكُمۡۖ وَٱللَّهُ لَا يَسۡتَحۡيِۦ مِنَ ٱلۡحَقِّۚ وَإِذَا سَأَلۡتُمُوهُنَّ مَتَٰعٗا فَسۡـَٔلُوهُنَّ مِن وَرَآءِ حِجَابٖۚ ذَٰلِكُمۡ أَطۡهَرُ لِقُلُوبِكُمۡ وَقُلُوبِهِنَّۚ وَمَا كَانَ لَكُمۡ أَن تُؤۡذُواْ رَسُولَ ٱللَّهِ وَلَآ أَن تَنكِحُوٓاْ أَزۡوَٰجَهُۥ مِنۢ بَعۡدِهِۦٓ أَبَدًاۚ إِنَّ ذَٰلِكُمۡ كَانَ عِندَ ٱللَّهِ عَظِيمًا ٥٣

53. Kee yeemene maraw! Nabii buxaaxi maculina usuk idini siinih yaceeh, maaqóh sin seeca waqdi akke waytek, alayyu teetik qambaale kalah, kaadu kinnih immay deeqimteenik toysa culaay tokmeenik wadir fixiixa mariiy-mara siinik walalisak madaffeyinay, diggah too daffeyna Nabii adá abta daffeyna kinnik, tokkel usuk siinik wacarriyaah, Yalli cakkik mawacarriya. Kaadu Yallih farmoytih agabu duyyek tuk teyna ken essertan waqdi tokkel reebuk derrek ken essera. Toh sin sorkocô baxittee kee ken sorkocô baxitteh saytunaaneh taysehik, Yallih farmoyta adá abtaanam siinik faxxiimak manannaay, siinih maxiqta. Kaadu usuk rabek wadir kay agabul inkinnah rihimtaanam siinih maxiqta. Diggah too adá kaa abtaanam kee kay agabul rihimtaanam Yallih xaqul kaxxa dambi kinni.

إِن تُبۡدُواْ شَيۡـٔٗا أَوۡ تُخۡفُوهُ فَإِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيۡءٍ عَلِيمًا ٥٤

54. Sinaamey Nabii adá abba haytaamak-tu tuybulleenik hinnay qellisseenik, toysa diggah Yalli

ummaanim yaaxigi kinni kaak qellittam matan.

لَّا جُنَاحَ عَلَيْهِنَّ فِيٓ ءَابَآئِهِنَّ وَلَآ أَبْنَآئِهِنَّ وَلَآ إِخْوَٰنِهِنَّ وَلَآ أَبْنَآءِ إِخْوَٰنِهِنَّ وَلَآ أَبْنَآءِ أَخَوَٰتِهِنَّ وَلَا نِسَآئِهِنَّ وَلَا مَا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُهُنَّ ۚ وَٱتَّقِينَ ٱللَّهَ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدًا ﴿٥٥﴾

55. Agbi cijaab haysite waam dambi keenil mali sinni abbobtiiy, sinni lab-xaylooy, sinni lab-toobokooy, sinni lab-toobokoh lab-xaylooy, sinni say-toobokoh lab-xayloh xaqul, kaadu moominiin agabuu kee ken gaba timlike naqoosah xaqul cijaab haysite waanam dambi keenil mali. Agabow Yallak meesita Yalli sin edde amriseemil, diggah Yalli ummaanim yabali kinni.

إِنَّ ٱللَّهَ وَمَلَٰٓئِكَتَهُۥ يُصَلُّونَ عَلَى ٱلنَّبِىِّ ۚ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ صَلُّوا۟ عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا۟ تَسْلِيمًا ﴿٥٦﴾

56. Diggah Yallaa kee kay Malayka Yallih farmoytal salat oobisan (salat Yallak saaree kee nacruuruuy, kay malaykak dooqáa kee dambi cabti Yallal kaah essertaama) kee nummayse maraw racmat kee nagaynan maggom kaal oobisa.

إِنَّ ٱلَّذِينَ يُؤْذُونَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ لَعَنَهُمُ ٱللَّهُ فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُّهِينًا ﴿٥٧﴾

57. Diggah Yallaa kee kay farmoyta adá aba mari addunyaay akeeral Yalli ken abaareeh isi racmatak ken yeyxeereeh, ken tayqunxee digaalá keenih massoyse.

وَٱلَّذِينَ يُؤْذُونَ ٱلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتِ بِغَيْرِ مَا ٱكْتَسَبُوا۟ فَقَدِ ٱحْتَمَلُوا۟ بُهْتَٰنًا وَإِثْمًا مُّبِينًا ﴿٥٨﴾

58. Kaadu lab-moominiin kee say-moominiin adá aba mari usun umaanék baaheenim aalle kal, toysa nummah almummaa (anewaynu) kee baxxaqqa iyya dambi sinni nafsi feerisen.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِىُّ قُل لِّأَزْوَٰجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَآءِ ٱلْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِن

59. Kee nabiyow ku-agabuu kee ku-say xaylóoy, moominiin agabuk ken saroy xagar duddu hayta

جَلَٰبِيبِهِنَّ ذَٰلِكَ أَدْنَىٰٓ أَن يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ ۗ وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٥٩﴾

amook sinnil oobisa keenik ixxic; woo saroh oobisiyyi usun meqe agabuy currik yani kinnoonumul yamixxigeenimil xayuk raqta, tokkel adá ken abe wayoonuh, kaadu Yalli dambi cabti-li xuwaw-li kinni.

لَّئِن لَّمْ يَنتَهِ ٱلْمُنَٰفِقُونَ وَٱلَّذِينَ فِى قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَٱلْمُرْجِفُونَ فِى ٱلْمَدِينَةِ لَنُغْرِيَنَّكَ بِهِمْ ثُمَّ لَا يُجَاوِرُونَكَ فِيهَآ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٦٠﴾

60. Munaafiqhiin kee sorkocôbaxittet biyak-le maraay Madiinal yab ruka mari ama umaaneenak aadeewayya heenik nabiyow koo keenit ruubenno (qarbaabisenno), tohuk lakat tet addal ku-cuggaane mayakkan dago wakti akke waytek.

مَّلْعُونِينَ ۖ أَيْنَمَا ثُقِفُوٓا۟ أُخِذُوا۟ وَقُتِّلُوا۟ تَقْتِيلًا ﴿٦١﴾

61. Usun abbarsimeeniih, Yallih racmatak yexxereenih faxekkeliiy geytimoonay yabbixsimeeniih, qiddiimiyyah qiddiiman Yallal koroositeenimih sabbatah.

سُنَّةَ ٱللَّهِ فِى ٱلَّذِينَ خَلَوْا۟ مِن قَبْلُ ۖ وَلَن تَجِدَ لِسُنَّةِ ٱللَّهِ تَبْدِيلًا ﴿٦٢﴾

62. Amah Yalli fiirise gitay keenik duma warraye marih addat sugte munaafiqhiinil firsime kaadu Yalli fiirise madqah inkinnah korsiyya mageyta.

يَسْـَٔلُكَ ٱلنَّاسُ عَنِ ٱلسَّاعَةِ ۖ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِندَ ٱللَّهِ ۚ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ ٱلسَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا ﴿٦٣﴾

63. Nabiyow sinam anqasah qhiyaama edde solta saaqat koo esserta, cagalah qhiyaamah ixxiga Yallih xaqul tan keenik ixxic. Kaadu nabiyow iyyi koo yiysixxigee qhiyaama xayi waktit takke way?

إِنَّ ٱللَّهَ لَعَنَ ٱلْكَٰفِرِينَ وَأَعَدَّ لَهُمْ سَعِيرًا ﴿٦٤﴾

64. Diggah Yalli koros abaareeh, isi racamatak ken yeyxeereh addunyaay akeeral, kaadu saqiir deqsitta giráy habuubugta keenih massoyse akeeral,

خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدًا ۖ لَّا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿٦٥﴾

65. Umman tet addal waarak, awlaytu mageyaanaay, cateyna mageyan.

يَوْمَ تُقَلَّبُ وُجُوهُهُمْ فِى ٱلنَّارِ يَقُولُونَ يَٰلَيْتَنَآ أَطَعْنَا ٱللَّهَ وَأَطَعْنَا ٱلرَّسُولَا۠ ﴿٦٦﴾

66. Ken foocitte girál koran-korsinta ayró nadaamitak maganey Yallih amri oggolleeh, kay farmoytih amri oggolleh suginninoy addunyal ah net akkuk mananna iyyan.

وَقَالُوا۟ رَبَّنَآ إِنَّآ أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكُبَرَآءَنَا فَأَضَلُّونَا ٱلسَّبِيلَا۠ ﴿٦٧﴾

67. Qhiyaamah ayró koros itteh; ni-Rabbow nanu diggah ni-abbobtii kee ni-kaxxa maritteh amri oggolleeh, cakki gitak nee makkoyseenih.

رَبَّنَآ ءَاتِهِمْ ضِعْفَيْنِ مِنَ ٱلْعَذَابِ وَٱلْعَنْهُمْ لَعْنًا كَبِيرًا ﴿٦٨﴾

68. Ni-Rabbow ken digaalá ni-digaalak namma dirribu (marduf) keenil-abaay, isi racmatak kaxxa mayxaarah ken eyxer.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَكُونُوا۟ كَٱلَّذِينَ ءَاذَوْا۟ مُوسَىٰ فَبَرَّأَهُ ٱللَّهُ مِمَّا قَالُوا۟ ۚ وَكَانَ عِندَ ٱللَّهِ وَجِيهًا ﴿٦٩﴾

69. Kee yeemene maraw! Nabii Muusa adá abe marih inna makkina, tokkel Yalli usun iyyeenimik bari kaa abe (kaa saytunnoyseh), kaadu usuk Yallih xaqul fayya iyya aracay konnaba-le luk suge.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَقُولُوا۟ قَوْلًا سَدِيدًا ﴿٧٠﴾

70. Kee yeemene maraw! Yallak meesitaay, massah tan maxcóy dirab kee deedalak tu-edde aneewayta ixxica.

يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَٰلَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ وَمَن يُطِعِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٧١﴾

71. Yallak meesitteenik meqe taamoomi abtaanam siinil bicseleeh, sin dambitte siinih cabele. Yallaa kee kay farmoytih amri oggole num, toysa nummah kaxxa affoofiyyah yoffoofee addunyaay, akeeral.

إِنَّا عَرَضْنَا ٱلْأَمَانَةَ عَلَى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَٱلْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَن يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا

72. Diggah nanu amaanatak sinam kah amrissi haynem kee ken kak waassa haynem qaranwaa

kee baaxóoy, qaleelál xayyosne, tokkel tet yakkuqeenim cineeniih, teetik meesiteeniih, seehadayti tet yukkuqe. diggah usuk isi nafsih kaxxa dulmi-li, iggima-li kinni.

وَحَمَلَهَا ٱلْإِنسَٰنُ ۖ إِنَّهُۥ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا ﴿٧٢﴾

73. Yalli seehadaytu amaanat kah feerisem lab-munaafiqhiin kee say-munaafiqhiiniiy, Yallat agleyta hayta labhaa kee Yallat agleyta hayta sayyó elle digaallâ gidi, kaadu lab-moominiin kee say-moominiinik Yalli toobat keenik oggolaah, dambi keenih cabam-keh, Yalli dambi cabti-li, nacrur-li kinni.

لِّيُعَذِّبَ ٱللَّهُ ٱلْمُنَٰفِقِينَ وَٱلْمُنَٰفِقَٰتِ وَٱلْمُشْرِكِينَ وَٱلْمُشْرِكَٰتِ وَيَتُوبَ ٱللَّهُ عَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتِ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٧٣﴾

SUURAT SABÁ

Makkal Obte, 54 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Yallay qaranwaa kee baaxól tanim-le dudda-le fayla-le addunyal kaadu Usuk akeeral dudda le fayla-le, Usuk naggaara, adda yaaxigi isi ginók.

ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ ٱلَّذِى لَهُۥ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ وَلَهُ ٱلْحَمْدُ فِى ٱلْءَاخِرَةِ ۚ وَهُوَ ٱلْحَكِيمُ ٱلْخَبِيرُ ﴿١﴾

2. Yalli baaxót cullu ittam kee teetik bukku ittam yaaxigeh, kaadu qaraanak obbu ittam kee kaa fan eweqqi ittam yaaxigeh, Usuk xuwawli, dambi cabti-li.

يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِى ٱلْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنزِلُ مِنَ ٱلسَّمَآءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا ۚ وَهُوَ ٱلرَّحِيمُ ٱلْغَفُورُ ﴿٢﴾

3. Koroosite mari qhiyaama nel matamaata iyye, nabiyow keenik ixxic ; aleey inni Rabbil xiibita immay diggah siinih amaatele, Yalli qellittam yaaxigi, qunxa xuuneyti qilsak leh gide qaranwal kaak maqellittaay baaxól kaak maqellitta, wohuuk qunxaah wohuuk nabam matan baxxaqqa-le kitaabal (lowcal macfuuz kinnuk) kutbeh teneh akke waytek.

وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَا تَأْتِينَا ٱلسَّاعَةُ ۖ قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّى لَتَأْتِيَنَّكُمْ عَٰلِمِ ٱلْغَيْبِ ۖ لَا يَعْزُبُ عَنْهُ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَلَا فِى ٱلْأَرْضِ وَلَآ أَصْغَرُ مِن ذَٰلِكَ وَلَآ أَكْبَرُ إِلَّا فِى كِتَٰبٍ مُّبِينٍ ﴿٣﴾

4. Yeemeneeh meqe taamoomi abbaasite mara elle galtam keh, woo mari dambi cabtii kee meqe rizqhi-lon (jannat kinnuk).

لِّيَجْزِىَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ لَهُم مَّغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٤﴾

5. Nek yassaqqe mara sinni akkaluk Ni-aayootah baysiyyah yangicille marii, woo mari gacta digaaláy ken qansarissa-le.

وَٱلَّذِينَ سَعَوْ فِىٓ ءَايَٰتِنَا مُعَٰجِزِينَ أُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مِّن رِّجْزٍ أَلِيمٌ ﴿٥﴾

6. Qilmi kah yontocowwime mari ku-Rabbik kol oobe Qhuraan cakkih kaa yablen, kaadu ama Qhuraan maysoliiy, faylalih yan Rabbih gitâ fan tirri haa (yascasse).

وَيَرَى ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْعِلْمَ ٱلَّذِىٓ أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ هُوَ ٱلْحَقَّ وَيَهْدِىٓ إِلَىٰ صِرَٰطِ ٱلْعَزِيزِ ٱلْحَمِيدِ ﴿٦﴾

7. Koroosite mari sittak iyyeh: aggirqimiyyah taggiriqqeeniih sin xagar ruma yakke waqdi, diggah isin qusba ginóh ginniimettoonuuh, sinni magooqak nuwwuk awqettoonum siinih warsa num (Nabii Mucammad صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ kinnuk) siinih maay nascassoo iyyen (anqasah axcuk).

وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ هَلْ نَدُلُّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ يُنَبِّئُكُمْ إِذَا مُزِّقْتُمْ كُلَّ مُمَزَّقٍ إِنَّكُمْ لَفِى خَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿٧﴾

8. Ama num (Nabii kinnuk) Yallal dirab ginnaasite innaa, hinnay cabi kaat yaniih? Iyyen. koros kah itta inna hinna, akeera nummayse waa mari akeeral digaaláh addat yaniiniih, addunyal cakkik xer baditit yanin.

أَفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا أَم بِهِۦ جِنَّةٌۢ ۗ بَلِ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱلْءَاخِرَةِ فِى ٱلْعَذَابِ وَٱلضَّلَٰلِ ٱلْبَعِيدِ ﴿٨﴾

9. A-korosuy akeera nummayse wayta Yallih qaran kee baaxók foocaa kee derrek keenik tanim fan matablaa? Yallih duddak faxnek baaxó keenil xuumusenno, hinnay qaraanak kitiifon keenil oobisenno digaaláh iyye, diggah tohut astá tan ummaan naqsuy Yallal yaduurih yanih.

أَفَلَمْ يَرَوْا۟ إِلَىٰ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ ۚ إِن نَّشَأْ نَخْسِفْ بِهِمُ ٱلْأَرْضَ أَوْ نُسْقِطْ عَلَيْهِمْ كِسَفًا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً لِّكُلِّ عَبْدٍ مُّنِيبٍ ﴿٩﴾

10. Nummah Yalli xiibitak iyyeh; Nabii Daawuuduh nek tan muxxó kaah necee (nabuwwannuu kee kitab kinnuk). kee qaleelay, kee haaday! yalla kaalluk saytunnoysa axcuk keenih secne, kaadu birtá kaah xabbacosneh.

* وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا دَاوُۥدَ مِنَّا فَضْلًا ۖ يَٰجِبَالُ أَوِّبِى مَعَهُۥ وَٱلطَّيْرَ ۖ وَأَلَنَّا لَهُ ٱلْحَدِيدَ ﴿١٠﴾

أَنِ ٱعۡمَلۡ سَٰبِغَٰتٖ وَقَدِّرۡ فِي ٱلسَّرۡدِۖ وَٱعۡمَلُواْ صَٰلِحًاۖ إِنِّي بِمَا تَعۡمَلُونَ بَصِيرٞ ١١

11. Qebti diriiqay dudda-le bicisaay, maroora kak missos, kaadu koo kee ku-buxah mara meqe taamá taamita, diggah Anu isin abba haytaanam yabaliiy Yok qellittam matan iyye Yalli nabii Daawuuduk.

وَلِسُلَيۡمَٰنَ ٱلرِّيحَ غُدُوُّهَا شَهۡرٞ وَرَوَاحُهَا شَهۡرٞۖ وَأَسَلۡنَا لَهُۥ عَيۡنَ ٱلۡقِطۡرِۖ وَمِنَ ٱلۡجِنِّ مَن يَعۡمَلُ بَيۡنَ يَدَيۡهِ بِإِذۡنِ رَبِّهِۦۖ وَمَن يَزِغۡ مِنۡهُمۡ عَنۡ أَمۡرِنَا نُذِقۡهُ مِنۡ عَذَابِ ٱلسَّعِيرِ ١٢

12. Kaadu Nabii Suleymaanah saaki gexó kak alsaay, carrih orbá kak alsa kinni caacay kaah qanne. Kaadu nacaas dara kaah diyaayisne (eelisne) kaadu jinnik kay foocal taamittam kaah qanneh kay Rabbih idnih. Kaadu keenik Ni-amrik daggaawa num saaqiir deqsitta giráh digaalá kaa tammosna.

يَعۡمَلُونَ لَهُۥ مَا يَشَآءُ مِن مَّحَٰرِيبَ وَتَمَٰثِيلَ وَجِفَانٖ كَٱلۡجَوَابِ وَقُدُورٖ رَّاسِيَٰتٍۚ ٱعۡمَلُوٓاْ ءَالَ دَاوُۥدَ شُكۡرٗاۚ وَقَلِيلٞ مِّنۡ عِبَادِيَ ٱلشَّكُورُ ١٣

13. Jinni, Nabii Suleymaanah masaagid kee qarwak faxxa haam kaah bicsaah taamita, kaadu numtin-wellittey nacaas kee karaariitik taniiy, kaxxa kooraariy dorwah innah tanii kee kaxxa buutittey aracak angayye wayta kaah bicsa. Nabii Daawuud buxah maraw Yallah faatoh meqe taamoomi aba siinih yeceeh yan niqmatal. Yi-naqoosak Yoo faatittam dagoh.

فَلَمَّا قَضَيۡنَا عَلَيۡهِ ٱلۡمَوۡتَ مَا دَلَّهُمۡ عَلَىٰ مَوۡتِهِۦٓ إِلَّا دَآبَّةُ ٱلۡأَرۡضِ تَأۡكُلُ مِنسَأَتَهُۥۖ فَلَمَّا خَرَّ تَبَيَّنَتِ ٱلۡجِنُّ أَن لَّوۡ كَانُواْ يَعۡلَمُونَ ٱلۡغَيۡبَ مَا لَبِثُواْ فِي ٱلۡعَذَابِ ٱلۡمُهِينِ ١٤

14. Nabii Suleymaanal raba mekelleeh rabe waqdi, kay raba keenih tescessem matan baaxóh irimmiy kay caxxa tokme akke waytek. Eddeluk usuk rade waqdi jinnih tumbulleeh qaddowteh, qellittem taaxagó akkinnoonuy ken taysuqunxe taamáy ken biyaktah addat aaduk manannon.

لَقَدْ كَانَ لِسَبَإٍ فِي مَسْكَنِهِمْ ءَايَةٌ ۖ جَنَّتَانِ عَن
يَمِينٍ وَشِمَالٍ ۖ كُلُوا مِن رِّزْقِ رَبِّكُمْ وَاشْكُرُوا
لَهُ ۚ بَلْدَةٌ طَيِّبَةٌ وَرَبٌّ غَفُورٌ ﴿١٥﴾

15. Nummah Sabá deqsitta kedóy yamanal sugte, ken dabooqal kaxxa astáy Yallih duddaa kee muxxó tascasse luk yenen, woh kaxxa namma bustaanay daqaarak migda-le qaxaa kee gura-le qaxa raaqak ten. Keenik iyyeenih; sin Rabbih quusik (rizqhik) akumaay kaa elle faatita keenik iyyen, tama sin baaxó meqe baaxóoy, sin Rabbi dambi cabé kinnik.

فَأَعْرَضُوا فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ ٱلْعَرِمِ
وَبَدَّلْنَٰهُم بِجَنَّتَيْهِمْ جَنَّتَيْنِ ذَوَاتَىْ أُكُلٍ
خَمْطٍ وَأَثْلٍ وَشَىْءٍ مِّن سِدْرٍ قَلِيلٍ ﴿١٦﴾

16. Tokkel Yallih amrit derre cabeeniih, kaxxa weeqay xuugaagi kee medmedwa duufut beya keenil rubne, kaadu ken namma bustaanat namma bustaanay yakmeenim kak qeeró leeh, Asli deqsitta caxaa (Saagantó kinnuk) kee Jinni-kusrak (Abur-kusra kinnuk) dagom-le keenih edde nibiddile.

ذَٰلِكَ جَزَيْنَٰهُم بِمَا كَفَرُوا ۖ وَهَلْ نُجَٰزِىٓ إِلَّا
ٱلْكَفُورَ ﴿١٧﴾

17. Tohul ken kah galatnem koroositeeniih, Yallih niqmat faatite weenimih sabbata. Tama galtóh galatnâ mannu koroosite mara akke waytek.

وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ ٱلْقُرَى ٱلَّتِى بَٰرَكْنَا
فِيهَا قُرًى ظَٰهِرَةً وَقَدَّرْنَا فِيهَا ٱلسَّيْرَ ۖ سِيرُوا
فِيهَا لَيَالِىَ وَأَيَّامًا ءَامِنِينَ ﴿١٨﴾

18. Kaadu ken (sabáh mara kinnuk) kee barkat elle oobisne magaaloolih fanal (Shaam kinnuk) tambullee magaalooliy ittat xakabuh tani hayneeh, ama magaaloolih fanal gexo caggudusneh, woo magaaloolih fanal baritteetaay, ayroora gexa saayah anuk keenik inne tuk meesite kalah.

فَقَالُوا رَبَّنَا بَٰعِدْ بَيْنَ أَسْفَارِنَا وَظَلَمُوٓا
أَنفُسَهُمْ فَجَعَلْنَٰهُمْ أَحَادِيثَ وَمَزَّقْنَٰهُمْ كُلَّ

19. Eddeluk ni-Rabbow ni-safarih mafdagoogih fan eyxer iyyeeniih, sinni nafsi yudlumeenih. Tokkel

kas elle geyaanaah edde walalan mara ken abne keenil ciggiila marah kaadu kaxxa fixiixisiyyah ken fixiixisne baaxooxal, diggah wohut astooti tan ummaan kaxxa sabriliy Yallih niqmat faatitah.

مُمَزَّقٍ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿١٩﴾

20. Kaadu nummah ibliis isi dareemu keenil (koros kinnuk) nummayseeh kaa kataateenih, moominiinik Yallal teemene hortá akke waytek.

وَلَقَدْ صَدَّقَ عَلَيْهِمْ إِبْلِيسُ ظَنَّهُ فَاتَّبَعُوهُ إِلَّا فَرِيقًا مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٠﴾

21. Kaadu ibliis ama korosul reedaah dirkisam luk mananna akeera nummaysa maraa kee teetik agay-waagat yan mara ittak naaxigem Ni-naqoosa naybulleeh, yaaxigeenî gidih akke waytek. Nabiyow ku-Rabbi ummaanim dacrisé kinni.

وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِم مِّن سُلْطَانٍ إِلَّا لِنَعْلَمَ مَن يُؤْمِنُ بِالْآخِرَةِ مِمَّنْ هُو مِنْهَا فِي شَكٍّ ۗ وَرَبُّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ ﴿٢١﴾

22. Nabiyow a-korosuk ixxic; Yallak kalah yallitte akkaluk aqbaduk sugten yallitteh seeca tu-siinih xiqtek, qunxa-xuuneyti qilsah gide takkem qaranwaay, baaxól ma-yamlikan kaadu ken nammayih ginót gabah-agle maloonuuy, Yalli woo usun yaqbuden yallittet cateyna mali.

قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُم مِّن دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ فِيهِمَا مِن شِرْكٍ وَمَا لَهُ مِنْهُم مِّن ظَهِيرٍ ﴿٢٢﴾

23. Yallih xaqul shafaaqatta aba numih shafaaqatta tu-maxiqta Yalli kah idnise num akke waytek, ken (malayka kinnuk) sorkocô baxittek meesi katta itta waqdi sin Rabbi maca iyyeeh iyyan itta esserak? Cakkit yaabe iyyan, Usuk fayya-li, nabna-li.

وَلَا تَنفَعُ الشَّفَاعَةُ عِندَهُ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُ ۚ حَتَّىٰ إِذَا فُزِّعَ عَن قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ ۖ قَالُوا الْحَقَّ ۖ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٢٣﴾

24. Nabiyow qaranwaa kee baaxók sin tarzuqhem miyyaay keenik ixxic? Tu-kol gacse weenik, tarzuqhem Yalla keenik ixxic. Tokkel diggah

*قُلْ مَن يَرْزُقُكُم مِّنَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ قُلِ اللَّهُ ۙ وَإِنَّا أَوْ إِيَّاكُمْ لَعَلَىٰ هُدًى أَوْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٢٤﴾

Nee innaa hinnay siiniiy (koros kinnuk) tirtô bagul tanim, hinnay baxxaqqa-le makoh addat tanim?

قُل لَّا تُسْـَٔلُونَ عَمَّآ أَجْرَمْنَا وَلَا نُسْـَٔلُ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٢٥﴾

25. Nanu abne dambittek messerimtaanaay, isin uma taamak abtaanamak nanu messerimna keenik ixxic nabiyow.

قُلْ يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِٱلْحَقِّ وَهُوَ ٱلْفَتَّاحُ ٱلْعَلِيمُ ﴿٢٦﴾

26. Ni- Rabbi nee kee sin fan maagoysele (gaaboysele) qhiyaamah ayró, tohuk lakat nee kee sin fan cakkil meklele keenik ixxic, Usuk cakki meklá abéey, isi ginó yaaxigi, tu-kaak maqellitta.

قُلْ أَرُونِىَ ٱلَّذِينَ أَلْحَقْتُم بِهِۦ شُرَكَآءَ كَلَّا ۚ بَلْ هُوَ ٱللَّهُ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٢٧﴾

27. Qibaadáh Yallat agleh xakabtan mara yoo uybulluya keenik ixxic, wonna hinna Yalli agleyta mali, Yalli Usuk maysoliiy, naggaarâ kal.

وَمَآ أَرْسَلْنَـٰكَ إِلَّا كَآفَّةً لِّلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَـٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾

28. Nabiyow yeexegen marah koo maruubinnino sinaamah inkih koo rubne nee akke waytek, moominiin maqaanê galtól ayti-kumusak, kaadu koros Yallih digaalák meesiisak. Kinnih immay maggo mari cakki mayaaxiga.

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَـٰذَا ٱلْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَـٰدِقِينَ ﴿٢٩﴾

29. Nummat yaaba mara tekkeenik axagni mawaqdiiy itta koros.

قُل لَّكُم مِّيعَادُ يَوْمٍ لَّا تَسْتَـْٔخِرُونَ عَنْهُ سَاعَةً وَلَا تَسْتَقْدِمُونَ ﴿٣٠﴾

30. A-nabiyow keenik ixxic; qhiyaamah ayróh xaganay raqsinniy saaqat kak wadirroowe waytaanaah, saaqat kak aakume waytaana liton.

وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَن نُّؤْمِنَ بِهَـٰذَا ٱلْقُرْءَانِ وَلَا بِٱلَّذِى بَيْنَ يَدَيْهِ ۗ وَلَوْ تَرَىٰٓ إِذِ ٱلظَّـٰلِمُونَ مَوْقُوفُونَ عِندَ رَبِّهِمْ يَرْجِعُ

31. Koroosite mari iyyeh; a-Qhuraanal inkinnah manaaminaay, kaak naharat tan kitoobal manaamina, nabiyow daalimiin ken Rabbih

بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ ٱلْقَوْلَ يَقُولُ ٱلَّذِينَ ٱسْتُضْعِفُوا۟ لِلَّذِينَ ٱسْتَكْبَرُوا۟ لَوْلَآ أَنتُمْ لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ ﴿٣١﴾

xaqul cisaabah ken soolisan waqdiy, keemaaritak mariiy marat yab gacisah ken ablinnitoy gibdim abaluk ten, addunyal bursuteeniih boolaysen mari kaxxa-mariinite marak tirtô gitak isin nee makkoyse waytaanamal yeemene marah sugak nen iyyan.

قَالَ ٱلَّذِينَ ٱسْتَكْبَرُوا۟ لِلَّذِينَ ٱسْتُضْعِفُوٓا۟ أَنَحْنُ صَدَدْنَٰكُمْ عَنِ ٱلْهُدَىٰ بَعْدَ إِذْ جَآءَكُم بَلْ كُنتُم مُّجْرِمِينَ ﴿٣٢﴾

32. Kaxxa-mariinite mari addunyal bursuteeniih, boolaysak sugen marak iyyeh; tirtó siinih temeeteek gamadal tirtók nanu sin waasnee? aleey isin kah ittan inna hinnay isin sinnih uma marah sugteenî kal.

وَقَالَ ٱلَّذِينَ ٱسْتُضْعِفُوا۟ لِلَّذِينَ ٱسْتَكْبَرُوا۟ بَلْ مَكْرُ ٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ إِذْ تَأْمُرُونَنَآ أَن نَّكْفُرَ بِٱللَّهِ وَنَجْعَلَ لَهُۥٓ أَندَادًا ۚ وَأَسَرُّوا۟ ٱلنَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوُا۟ ٱلْعَذَابَ ۚ وَجَعَلْنَا ٱلْأَغْلَٰلَ فِىٓ أَعْنَاقِ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ ۚ هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٣٣﴾

33. Addunyal bursuteeniih, boolaysen mari kaxxa-mariinite marak iyyeh, wonna hinnay bar kee laqó neh abak sugten uma-malaa kee duquurisiyya Yallal koroositnaah, agleyta kaat haynaamah nee amrisak sugten waqdi nee gee finqa tamah, namma mari inkih nadaamá reebissi (qellissi) hee digaalá yublen waqdi, kaadu koroosite marih fillittet silsilootah ogoogáh hayne, usun abak sugen uma taamák-sa elle galtimaanam malon.

وَمَآ أَرْسَلْنَا فِى قَرْيَةٍ مِّن نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَآ إِنَّا بِمَآ أُرْسِلْتُم بِهِۦ كَٰفِرُونَ ﴿٣٤﴾

34. Hebeltô meesiiséy (farmoytay) Yallih inkittinaane fan seeca maruubinnino magaalal, tet gaddaloolay hataktehiyya inteh akke waytek; nanu diggah isin edde rubsummu itteenimil koroosinneh.

وَقَالُوا۟ نَحْنُ أَكْثَرُ أَمْوَٰلًا وَأَوْلَٰدًا ۙ وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ ﴿٣٥﴾

35. Kaadu nanu yeemene marak maaluu kee xalaayah magginooh, nanu diggalsima mara hinnino addunyaay akeeral itte koros.

قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ ٱلرِّزْقَ لِمَن يَشَآءُ وَيَقْدِرُ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾

36. Nabiyow keenik ixxic; diggah yi-Rabbi addunyal rizqhi isih kah faxa maral farakka haah, isih kah faxa maral ceyissi haa mokkoroh, kinnih immay maggo mari mayaaxiga Yalli edde faxem.

وَمَآ أَمْوَٰلُكُمْ وَلَآ أَوْلَٰدُكُم بِٱلَّتِي تُقَرِّبُكُمْ عِندَنَا زُلْفَىٰٓ إِلَّا مَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَٰلِحًا فَأُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمْ جَزَآءُ ٱلضِّعْفِ بِمَا عَمِلُوا۟ وَهُمْ فِي ٱلْغُرُفَٰتِ ءَامِنُونَ ﴿٣٧﴾

37. Kaadu sin maalu hinnaay, sin xaylo hinna Ni-xaqul xayyoysiyyah sin xayyossa tiya, kinnih immay yeemeneeh meqe-taamá abe mari, toysa woo mari usun dirribuh tan galtó lon abiten taamal, kaadu usun akeeral jannatal fayya itta qarwah addal saayah yanin rabaa kee digaalák.

وَٱلَّذِينَ يَسْعَوْنَ فِيٓ ءَايَٰتِنَا مُعَٰجِزِينَ أُو۟لَٰٓئِكَ فِي ٱلْعَذَابِ مُحْضَرُونَ ﴿٣٨﴾

38. Kaadu Ni-aayoota baysaah, sinam Yallih gitak waasa maray nee taanisam akkaluk yangayyee, woo mari digaalál xayyoysima qhiyaamah ayró.

قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ ٱلرِّزْقَ لِمَن يَشَآءُ مِنْ عِبَادِهِۦ وَيَقْدِرُ لَهُۥ ۚ وَمَآ أَنفَقْتُم مِّن شَىْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُۥ ۖ وَهُوَ خَيْرُ ٱلرَّٰزِقِينَ ﴿٣٩﴾

39. Nabiyow keenik ixxic; diggah yi-Rabbi isi naqoosak rizqhi isih kah faxa maral farakka haah, isih kah faxa maral ceyissi haa mokkoroh. Yalli sin kah amriseemik acuyyu haytaanam, Usuk wonnah tanim siinih ciggiilisa addunyal akki akeeral akki, Yalli rizqhi acuyyu haa marak mattaccooh yayseh.

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ يَقُولُ لِلْمَلَٰٓئِكَةِ أَهَٰٓؤُلَآءِ إِيَّاكُمْ كَانُوا۟ يَعْبُدُونَ ﴿٤٠﴾

40. Nabiyow ken kassis, Yallat agleyta haak suge maraa kee usun aqbaduk sugeenim inkih gaaboysuwaa ayró, tohuk lakal Yalli Malaykak a-mari aqbaduk sugem siinii? Keenik iyya.

قَالُوا۟ سُبْحَٰنَكَ أَنتَ وَلِيُّنَا مِن دُونِهِم ۖ بَلْ كَانُوا۟ يَعْبُدُونَ ٱلْجِنَّ ۖ أَكْثَرُهُم بِهِم مُّؤْمِنُونَ ﴿٤١﴾

41. Malayka ittah; atu ni-Rabbow saytunitooh, ni-awlaytu kinnito, nee kee ken fanat awliini mayan. Wonna hinnay usun aqbaduk sugeenim jinni, keenik (koros kinnuk) maggo mari keenil (sheetoona kinnuk) aamanuk suge.

فَٱلْيَوْمَ لَا يَمْلِكُ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ نَّفْعًا وَلَا ضَرًّا ۚ وَنَقُولُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ ذُوقُوا۟ عَذَابَ ٱلنَّارِ ٱلَّتِى كُنتُم بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿٤٢﴾

42. Ta-ayró (qhiyaamah ayró kinnuk) gari-garuh siinik tuxxiq mayamlikaay, tukkalot mayamlika, kaadu sinni nafsi yudlume marak girâ digaaláy addunyal dirabboysak sugteeni tammoysa keenik inna.

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتُنَا بَيِّنَٰتٍ قَالُوا۟ مَا هَٰذَآ إِلَّا رَجُلٌ يُرِيدُ أَن يَصُدَّكُمْ عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ ءَابَآؤُكُمْ ۚ وَقَالُوا۟ مَا هَٰذَآ إِلَّآ إِفْكٌ مُّفْتَرًى ۚ وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لِلْحَقِّ لَمَّا جَآءَهُمْ إِنْ هَٰذَآ إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٤٣﴾

43. Kaadu ta korosul Naayoota baxxaqqooqi luk keenil tankirriyime waqdi, ta Mucammad sin abbobti aqbudak sugteemik sin waasam faxa num akke waytek kalah kah yanim mali itte. Kaadu ta Qhuraanay Mucammad nel yakriye tu hinna usuk isih ginnaasite dirab akke waytek iyyen, kaadu koroosite mari Qhuraan keenih yemeete waqdi ta Qhuraan tu hinna baxxaqqa iyya baab akke waytek iyye.

وَمَآ ءَاتَيْنَٰهُم مِّن كُتُبٍ يَدْرُسُونَهَا ۖ وَمَآ أَرْسَلْنَآ إِلَيْهِمْ قَبْلَكَ مِن نَّذِيرٍ ﴿٤٤﴾

44. Kaadu korosul (qhureyshi koros kinnuk) hebeltô kitoobay yakriyeeni keenil moobisinnino Qhuraanak naharat, kaadu kok duma nabiyow hebeltô meesiisé keenih maruubinnino.

وَكَذَّبَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَمَا بَلَغُوا۟ مِعْشَارَ مَآ ءَاتَيْنَٰهُمْ فَكَذَّبُوا۟ رُسُلِى ۖ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿٤٥﴾

45. Kaadu keenik naharat suge mari farmoytit dirabboyseeh, keenik naharat suge marah neceemik (qandeey, maaluuy qumri…… kinnuk) Makki mari tabanhaytoh

afá magufinna, eddeluk Yi-farmoytit dirabboyseenih, tokkel keenit abe assacokkii kee digaalá mannak teneeh!

46. Nabiyow korosuk, cagalah sin kassiisaah sin edde farriimam inkittó keenik ixxic : Yallih amrih oggoluh nammay-nammayaay, tii-tiih anuk soltaanama. Tohuk lakat sin kataysah (Nabii Mucammad ﷺ kinnuk) caalat cubbussaanama. Hebeltoh cabi kaat anee waam, usuk kalah tu- hinna siinih meesiisé akke waytek gibdi digaalá tammossaanak foocat.

* قُلْ إِنَّمَآ أَعِظُكُم بِوَٰحِدَةٍ ۖ أَن تَقُومُوا۟ لِلَّهِ مَثْنَىٰ وَفُرَٰدَىٰ ثُمَّ تَتَفَكَّرُوا۟ ۚ مَا بِصَاحِبِكُم مِّن جِنَّةٍ ۚ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَّكُم بَيْنَ يَدَىْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿٤٦﴾

47. Nabiyow hebeltô galtó sin messeriyyo siinit aba seecol keenik ixxic, toysa galtó kak sin iimikkal, yi-galtó numul matan Yalla akke waytek, usuk ummaanim dacrisé.

قُلْ مَا سَأَلْتُكُم مِّنْ أَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ ۖ إِنْ أَجْرِىَ إِلَّا عَلَى ٱللَّهِ ۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدٌ ﴿٤٧﴾

48. Nabiyow keenik ixxic; diggah yi-Rabbi baatil cakkit gasyaah finqisa. Yalli qellitti ittem yaaxigi, kaak qellittam matan.

قُلْ إِنَّ رَبِّى يَقْذِفُ بِٱلْحَقِّ ۚ عَلَّٰمُ ٱلْغُيُوبِ ﴿٤٨﴾

49. Nabiyow keenik ixxic; cakki yemeeteeh (islaamaninnâ diini kinnuk), baatil (kroosannu kinnuk) bayeeh, usuk maqimbisimaay magacsima.

قُلْ جَآءَ ٱلْحَقُّ وَمَا يُبْدِئُ ٱلْبَٰطِلُ وَمَا يُعِيدُ ﴿٤٩﴾

50. Nabiyow ixxic; cakkik makkoote yoo tekkek toysa cagalah yi-makot gexoh dambi yi-nafsil yan, kaadu anu tirri excee yoo tekkek yi-Rabbi yol oobisa wacyih sabbata tirri kah axcem, diggah Yalli anu siinik axcem yaabbi, usuk kaah seecaah kaa essera maral xayih.

قُلْ إِن ضَلَلْتُ فَإِنَّمَآ أَضِلُّ عَلَىٰ نَفْسِى ۖ وَإِنِ ٱهْتَدَيْتُ فَبِمَا يُوحِىٓ إِلَىَّ رَبِّىٓ ۚ إِنَّهُۥ سَمِيعٌ قَرِيبٌ ﴿٥٠﴾

وَلَوْ تَرَىٰٓ إِذْ فَزِعُوا۟ فَلَا فَوْتَ وَأُخِذُوا۟ مِن
مَّكَانٍ قَرِيبٍ ﴿٥١﴾

51. Nabiyow koros wariggitta waqdi ablinnitoy gibdim abaluk ten, tokkel nek ma-yassaqqaanaay, xayi ikkeek yabbixsimeeniih, girâ fan ken beyan.

وَقَالُوٓا۟ ءَامَنَّا بِهِۦ وَأَنَّىٰ لَهُمُ ٱلتَّنَاوُشُ مِن
مَّكَانٍۭ بَعِيدٍ ﴿٥٢﴾

52. Kaadu koros digaalá table waqdi ittah akeeral; Yallaa kee kay kitoobaa kee kay farmoytiitil neemeneh iyyan, usun iimaan akeeral mannal eleelaanaah xer-ikkek usuk addunyal keenik raaqek.

وَقَدْ كَفَرُوا۟ بِهِۦ مِن قَبْلُ ۖ وَيَقْذِفُونَ
بِٱلْغَيْبِ مِن مَّكَانٍۭ بَعِيدٍ ﴿٥٣﴾

53. Nummah duma addunyal cakkil koroositeeniih farmoytit dirabboyseeniih, usun sinni dareemittet qellitteemiy ixxiga kak aallewaana xer-ikkek gasyan.

وَحِيلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ كَمَا فُعِلَ
بِأَشْيَاعِهِم مِّن قَبْلُ ۚ إِنَّهُمْ كَانُوا۟ فِى شَكٍّ
مُّرِيبٍ ﴿٥٤﴾

54. Kaadu ken kee usun iimaanak faxaanamih fanat waasó radde dumi korosuk ken ceela marak Yalli kah abennah. Diggah usun shakkii kee agay-waagat sugen addunyal rabak lakal mano taniih cisab yaniimik.

SUURAT FAATIR

Makkal Obte, 45 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ جَاعِلِ
ٱلْمَلَٰٓئِكَةِ رُسُلًا أُو۟لِىٓ أَجْنِحَةٍ مَّثْنَىٰ وَثُلَٰثَ
وَرُبَٰعَ ۚ يَزِيدُ فِى ٱلْخَلْقِ مَا يَشَآءُ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ
شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾

1. Dudda-le fayla lem Yallay qaranwaa kee baaxó qimbô gine, Malayka farmoytiitiy galwa-le abe Yallih amri guddussuh, nammay leemiiy, sidoc leemiiy, ferey leemi edde haadduh, isi ginóh isih faxem ossa. Diggah Yalli ummaanimil dudda-le.

مَّا يَفْتَحِ ٱللَّهُ لِلنَّاسِ مِن رَّحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا ۖ
وَمَا يُمْسِكْ فَلَا مُرْسِلَ لَهُۥ مِنۢ بَعْدِهِۦ ۚ وَهُوَ
ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٢﴾

2. Yalli racmatak (rizqhiiy, roobuuy, niqmootak) sinaamah fakem toysa tet tabbixeeh cintam matan kaadu Usuk yibbixeeh waasem taceem matan kaak wadir, Yalli Usuk mayso-li, naggaara.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ٱذْكُرُوا۟ نِعْمَتَ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ ۚ هَلْ مِنْ
خَٰلِقٍ غَيْرُ ٱللَّهِ يَرْزُقُكُم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ ۚ
لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۖ فَأَنَّىٰ تُؤْفَكُونَ ﴿٣﴾

3. Kee a-sinaamey Yalli siinih yecee niqmat cusa (kassita), Yallak kalah gineynay qaran kee baaxók sin yarzuqhe maay yan? (mayan) kaak-sa cakkil yaqbuden Yalli mayanak, Yalla inkittossaanamak mannal daggawtaanaa?

وَإِن يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَتْ رُسُلٌ مِّن قَبْلِكَ ۚ وَإِلَى
ٱللَّهِ تُرْجَعُ ٱلْأُمُورُ ﴿٤﴾

4. Nabiyow a-koros koo dirabbosse tet tekkek, toysa nummah kok duma farmoytit dirabboysinteh, kaadu caagiida Yallâ fanah gacsimta akeeral.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِنَّ وَعْدَ ٱللَّهِ حَقٌّ ۖ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ
ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِٱللَّهِ ٱلْغَرُورُ ﴿٥﴾

5. Kee a-sinaamey diggah Yallih xagni numma, toysa addunyâ mano sin duquuruse waytay kaadu Yallak sin duquuruse waay duquuruseyni (sheetan kinnuk).

إِنَّ ٱلشَّيْطَٰنَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَٱتَّخِذُوهُ عَدُوًّا ۚ إِنَّمَا
يَدْعُوا۟ حِزْبَهُۥ لِيَكُونُوا۟ مِنْ أَصْحَٰبِ ٱلسَّعِيرِ ﴿٦﴾

6. Diggah sheetanti siinik naqboytak toysa naqboytah kaa haysita, cagalah isi cizbiy isi kataate makoh fan seeca saqiir deqsitta urta giráh mara yakkeenî gidah.

ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ۖ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟
وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَهُم مَّغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿٧﴾

7. Koroosite mari gibdi digaalá-le akeeral, yeemeneeh meqe taamoomi abe mari dambi cabtii kee kaxxa galtó-lon jannatal.

أَفَمَن زُيِّنَ لَهُۥ سُوٓءُ عَمَلِهِۦ فَرَءَاهُ حَسَنًا ۖ فَإِنَّ ٱللَّهَ
يُضِلُّ مَن يَشَآءُ وَيَهْدِى مَن يَشَآءُ ۖ فَلَا تَذْهَبْ
نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسَرَٰتٍ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌۢ بِمَا
يَصْنَعُونَ ﴿٨﴾

8. Tokkel sheetan le-uma taamá kah bilqiseh yan numuy tet maqaaneh yable, Yalli tirri hee numih inna maay kinni? (hinna). Tokkel diggah Yalli isih faxa mara makkoysaah, faxa mara tirri haa, a-nabiyow toysa ama koros abteh tan koroositiyyah isi nafsi rookat (gandit) ma-finqisin, Yalli diggah usun abba haanam yaaxigi, ken uma taamal ken galte-le.

وَٱللَّهُ ٱلَّذِىٓ أَرْسَلَ ٱلرِّيَٰحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فَسُقْنَٰهُ
إِلَىٰ بَلَدٍ مَّيِّتٍ فَأَحْيَيْنَا بِهِ ٱلْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۚ
كَذَٰلِكَ ٱلنُّشُورُ ﴿٩﴾

9. Caacooya rubtem Yalla kinni, eddeluk qubulta (gayrantu) tasgayyeeh kaa beytah rabte baaxô fanah, eddeluk baaxó teetit naynuwwe is rabteek gamadal, qhiyaamâ saaku Yalli rabe mara tonnal aynuwweele.

مَن كَانَ يُرِيدُ ٱلْعِزَّةَ فَلِلَّهِ ٱلْعِزَّةُ جَمِيعًا ۚ إِلَيْهِ يَصْعَدُ
ٱلْكَلِمُ ٱلطَّيِّبُ وَٱلْعَمَلُ ٱلصَّٰلِحُ يَرْفَعُهُۥ ۚ
وَٱلَّذِينَ يَمْكُرُونَ ٱلسَّيِّـَٔاتِ لَهُمْ عَذَابٌ
شَدِيدٌ ۖ وَمَكْرُ أُو۟لَٰٓئِكَ هُوَ يَبُورُ ﴿١٠﴾

10. Nabna faxah yan num yenek addunyaa kee akeeral Yallal tet esseray, toysa nabna inkih Yalli-le, cagalah meqe maxcóo kee meqe taama Yallâ fanah tawqeeh, Yalli fayya tet haah tet raabitah, umaaneená taamita mari gibdi digaalá-lon, woo marih uma-malá is finqittah.

وَٱللَّهُ خَلَقَكُم مِّن تُرَابٍ ثُمَّ مِن نُّطْفَةٍ ثُمَّ
جَعَلَكُمْ أَزْوَٰجًا ۚ وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنثَىٰ وَلَا تَضَعُ
إِلَّا بِعِلْمِهِۦ ۚ وَمَا يُعَمَّرُ مِن مُّعَمَّرٍ وَلَا يُنقَصُ مِنْ
عُمُرِهِۦٓ إِلَّا فِى كِتَٰبٍ ۚ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرٌ ﴿١١﴾

11. Yalli burtak sin gine (Aadam kinnuk) tohuk lakat qunxuffek sin gine (tiffoyta kinnuk), tohuk lakat sayim kee labim sin abe, kaadu say-tiyay bagut haysitta matanaay xalta matan Yallih ixxiga edde tan tet akke waytek, qumri kah ossima numuy qumri kah yaxxeere mayan, kaadu kay qumrik daggoysaanaah, yayxuuxeenim matan Yallih xaqul yan kitaabal tani tet akke waytek (lawcal macfuuz kinnuk), diggah toh Yallal xabcinih.

وَمَا يَسْتَوِى ٱلْبَحْرَانِ هَٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ
سَآئِغٌ شَرَابُهُۥ وَهَٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ ۖ وَمِن كُلٍّ
تَأْكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُونَ
حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا ۖ وَتَرَى ٱلْفُلْكَ فِيهِ مَوَاخِرَ
لِتَبْتَغُوا۟ مِن فَضْلِهِۦ وَلَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿١٢﴾

12. Namma bad ma-missoowa, a-bad coboyuuy salfa-le, maaqabá kak katlal xabcinih, a-bad qasbooy caraka, ken nammayak kulli tiik qusba cadó (kullum kee wonnah tanim kinnuk) takmeeniih sarittan bilá kak tassaqqen, kaadu dawaanik badal lee qanxisah table, qadaagat Yallih rizqhi gurrusuttaanaah, kaa elle faatittaanâ gidih.

يُولِجُ ٱلَّيْلَ فِى ٱلنَّهَارِ وَيُولِجُ ٱلنَّهَارَ فِى
ٱلَّيْلِ وَسَخَّرَ ٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرَ ۖ كُلٌّ
يَجْرِى لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ
رَبُّكُمْ لَهُ ٱلْمُلْكُ ۚ وَٱلَّذِينَ تَدْعُونَ مِن
دُونِهِۦ مَا يَمْلِكُونَ مِن قِطْمِيرٍ ﴿١٣﴾

13. Yalli barak-tu laqót culsaah, laqók-tu barat culsa, kaadu ayróo kee alsá siinih qaneh, ken nammayak kulli tiya muggaqsime waktî fan gexxa (qhiyaamah ayró kinnuk), toh abtem Yalla, sin Rabbiy reedá inkih-le, Yallak kalah taqbuden mari tamri lafoytih settaqtu (siliqtu) ma-yamlikan.

إِن تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا۟ دُعَآءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا۟
مَا ٱسْتَجَابُوا۟ لَكُمْ ۖ وَيَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ يَكْفُرُونَ
بِشِرْكِكُمْ ۚ وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ ﴿١٤﴾

14. A-sinaamey ken sectaanaah kallactan way sin kallaci mayaabban, aabbinnoonuy kallaci siinik oggolak manannon,

qhiyaamah ayró Yallat agleh ken hayteenim siinik yangaddeenih. A-nabiyow adda-yaaxigi innal num koh ma-warsa (Yooy ku-Rabbih yani akke waytek).

15. Kee a-sinaamey tu-maleelay Yallah caagiddowta siini, Yalli usuk gadda-li, fayla-li.

* يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ أَنتُمُ ٱلْفُقَرَآءُ إِلَى ٱللَّهِ ۖ وَٱللَّهُ هُوَ ٱلْغَنِىُّ ٱلْحَمِيدُ ﴿١٥﴾

16. A-sinaamey Yalli faxek sin finqiseleeh, sin aftok qusba ginóy dubuk kaa taqbude baahele.

إِن يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿١٦﴾

17. Kaadu sin finqisaah, qusba ginó baaham Yallal magibdi.

وَمَا ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ بِعَزِيزٍ ﴿١٧﴾

18. Dambi-le nafsi aka nafsih dambi mayassukuqqa, dambi elle yiqilsee nafsi yok ukkuqa iyyeh esserek tu-kaak kak matassukuqquma woo dambik, xayna kaah-le num takke way. Nabiyow atu cagalah meesissam able kal sinni Rabbik meesitaah, salat soolise mara. Yallat agleyta haanam kee dambittek saytunnoowe num cagalah isi nafsih sabbatah saytunnoowa, madaara Yallâ fanah takke ginók.

وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ۚ وَإِن تَدْعُ مُثْقَلَةٌ إِلَىٰ حِمْلِهَا لَا يُحْمَلْ مِنْهُ شَىْءٌ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ ۗ إِنَّمَا تُنذِرُ ٱلَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِٱلْغَيْبِ وَأَقَامُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ ۚ وَمَن تَزَكَّىٰ فَإِنَّمَا يَتَزَكَّىٰ لِنَفْسِهِۦ ۚ وَإِلَى ٱللَّهِ ٱلْمَصِيرُ ﴿١٨﴾

19. Inti malii kee yable num ma-missowta, (tonnah korostaa kee moomintu ma-missowta).

وَمَا يَسْتَوِى ٱلْأَعْمَىٰ وَٱلْبَصِيرُ ﴿١٩﴾

20. Kaadu diteetaa kee diifu ma-missowta. (koroosanni ditee kee iimaaninna diifu ma-missowta)

وَلَا ٱلظُّلُمَٰتُ وَلَا ٱلنُّورُ ﴿٢٠﴾

21. Kaadu iraawoo kee niqin huuri mamissowta.

وَلَا ٱلظِّلُّ وَلَا ٱلْحَرُورُ ﴿٢١﴾

وَمَا يَسْتَوِي ٱلْأَحْيَآءُ وَلَا ٱلْأَمْوَٰتُ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ يُسْمِعُ مَن يَشَآءُ ۖ وَمَآ أَنتَ بِمُسْمِعٍ مَّن فِى ٱلْقُبُورِ ﴿٢٢﴾

22. Kaadu nuwwi maraa kee rabe mari mamissoowa, diggah Yalli isih faxa mara yaysabbeeh, atu nabiyow magooqal yan mara yaysabbe num hinnito.

إِنْ أَنتَ إِلَّا نَذِيرٌ ﴿٢٣﴾

23. Atu nabiyow kalah yan num hinnito, Yallih digaalák sinam meesiisé akke waytek.

إِنَّآ أَرْسَلْنَٰكَ بِٱلْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا ۚ وَإِن مِّنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ ﴿٢٤﴾

24. Diggah nabiyow nanu nummal koo rubne moominiin ayti-kumusak koros meesiisak, kaadu hebeltoh ummatta matan tet addah meesiisé yemeeteeh warree kaa akke waytek.

وَإِن يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ جَآءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ وَبِٱلزُّبُرِ وَبِٱلْكِتَٰبِ ٱلْمُنِيرِ ﴿٢٥﴾

25. Kaadu ama koros koo dirabbosse tet tekkek, toysa nummah keenik naharat suge mari sinni farmoytit dirabboyseh, ken farmoytit baxxaqqooqi-le astootiiy (muqjizaat kinnuk), maggo kitoobay ambiyal obtee kee diifu-le kitaabay maqaanée kee umaanê gita ittak baxxaqisa keenih luk temeeteeh.

ثُمَّ أَخَذْتُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ ۖ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿٢٦﴾

26. Tohuk lakat koroosite mara gibdi xibixih ken ibbixek, Anu keenit abe digaaláa kee assacokki mannak teneeh (kaxxam gibdi).

أَلَمْ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ أَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَأَخْرَجْنَا بِهِۦ ثَمَرَٰتٍ مُّخْتَلِفًا أَلْوَٰنُهَا ۚ وَمِنَ ٱلْجِبَالِ جُدَدٌۢ بِيضٌ وَحُمْرٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَٰنُهَا وَغَرَابِيبُ سُودٌ ﴿٢٧﴾

27. Matablannaa! Diggah Yalli qaraanak lee oobiseeh, tokkel bisitte kak sissini caxâ mixu teetit neyyeeqem. Kaadu qaleelák gitittey qidii kee qisih taniy bisitte kak sissini (baxsa-le) ginne kaadu qaleelák ditih diyyit inna-le qaleelá ginnem.

وَمِنَ ٱلنَّاسِ وَٱلدَّوَآبِّ وَٱلْأَنْعَٰمِ مُخْتَلِفٌ أَلْوَٰنُهُۥ كَذَٰلِكَ ۗ إِنَّمَا يَخْشَى ٱللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ ٱلْعُلَمَٰٓؤُا۟ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ ﴿٢٨﴾

28. Kaadu tonnaah sinaamaay, baaxô bagul mutuccu ittam kee lacak (laay, Gaalaay, Wadaraay, illi kinnuk) bisitte kak sissinim (baxsalem) ginne, cagalah Yallak meesittam kay naqoosak kay taaqatal solteeh, umaanek texxeere qolamá. Diggah Yalli mayso-li, dambi cabti-li.

إِنَّ ٱلَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَٰبَ ٱللَّهِ وَأَقَامُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَأَنفَقُوا۟ مِمَّا رَزَقْنَٰهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ تِجَٰرَةً لَّن تَبُورَ ﴿٢٩﴾

29. Diggah Yallih kitab (Qhuraan kinnuk) yakriyeeh, salat le-waktil soolisaah, rizhqik keenih neceemik qellisak ayballuk yacee mari, inkinnah finqite wayta tellemmo qaagitan Yallak.

لِيُوَفِّيَهُمْ أُجُورَهُمْ وَيَزِيدَهُم مِّن فَضْلِهِۦٓ ۚ إِنَّهُۥ غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٣٠﴾

30. Yalli ken taamoomih galtootá keenih duudusaah, isi muxxoh maqaaneená keenih ossam keh. Diggah Yalli Usuk dambi cabti-li, ken meqe taamoomi raabité kinni.

وَٱلَّذِىٓ أَوْحَيْنَآ إِلَيْكَ مِنَ ٱلْكِتَٰبِ هُوَ ٱلْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ بِعِبَادِهِۦ لَخَبِيرٌۢ بَصِيرٌ ﴿٣١﴾

31. Nabiyow kitaabak wacyih kol oobisnem usuk (Qhuraan kinnuk) nummâ yaabay agay-waaga sinniy kaak naharal farmoytiitil obte kitoobá nummaysak yemeete. Diggah Yalli isi naqoosah adda yaaxigi, ken taamoomi yabali.

ثُمَّ أَوْرَثْنَا ٱلْكِتَٰبَ ٱلَّذِينَ ٱصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا ۖ فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِۦ وَمِنْهُم مُّقْتَصِدٌ وَمِنْهُمْ سَابِقٌۢ بِٱلْخَيْرَٰتِ بِإِذْنِ ٱللَّهِ ۚ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلْفَضْلُ ٱلْكَبِيرُ ﴿٣٢﴾

32. Naharsi ummoota finqisneek lakal ama kitab ni-naqoosak doorre mara (Nabii Mucammad ﷺ ummata kinnuk) nagarsisne. Isi nafsi yudlume num keenit yaniih, isil tanim abaah umaanek waasima num keenit yanih kaadu maqaané yaakume num keenit yanih Yallih idnih. Too nagarsiisiyyi usuk kaxxa muxxó.

جَنَّٰتُ عَدۡنٖ يَدۡخُلُونَهَا يُحَلَّوۡنَ فِيهَا مِنۡ أَسَاوِرَ مِن ذَهَبٖ وَلُؤۡلُؤٗاۖ وَلِبَاسُهُمۡ فِيهَا حَرِيرٞ ٣٣

33. Qadni deqsitta jannoota culan, dahab kee luuluk tan gabâ biriitat billiiman tet addal kaadu ken sartan tet addal cariiri.

وَقَالُواْ ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ ٱلَّذِيٓ أَذۡهَبَ عَنَّا ٱلۡحَزَنَۖ إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٞ شَكُورٌ ٣٤

34. Kaadu Jannat culen waqdi Yallay rooká nek kale fayla-le iyyen, diggah ni-Rabbi dambi cabti-li, meqe taamá raabité kinni.

ٱلَّذِيٓ أَحَلَّنَا دَارَ ٱلۡمُقَامَةِ مِن فَضۡلِهِۦ لَا يَمَسُّنَا فِيهَا نَصَبٞ وَلَا يَمَسُّنَا فِيهَا لُغُوبٞ ٣٥

35. Usuk Isi muxxóh madab dabqal (jannat kinnuk) nee oobise Rabbi kinni, kay addal taqbi nee maxagaay, kay addal saqsaqit (laclaacit) nee maxaga iyyen.

وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَهُمۡ نَارُ جَهَنَّمَۖ لَا يُقۡضَىٰ عَلَيۡهِمۡ فَيَمُوتُواْ وَلَا يُخَفَّفُ عَنۡهُم مِّنۡ عَذَابِهَاۚ كَذَٰلِكَ نَجۡزِي كُلَّ كَفُورٖ ٣٦

36. Kaadu koroosite marah tu-gactek jahannam girá lon, raboonuh rabi keenil ma-meklimaay, tet digaalák-tu keenil ma-xabbacoysinta (salacta). Ummaan korostay koroosannut caddok tature tonnah tan galtóh galatna.

وَهُمۡ يَصۡطَرِخُونَ فِيهَا رَبَّنَآ أَخۡرِجۡنَا نَعۡمَلۡ صَٰلِحًا غَيۡرَ ٱلَّذِي كُنَّا نَعۡمَلُۚ أَوَلَمۡ نُعَمِّرۡكُمۡ مَّا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مَن تَذَكَّرَ وَجَآءَكُمُ ٱلنَّذِيرُۖ فَذُوقُواْ فَمَا لِلظَّٰلِمِينَ مِن نَّصِيرٍ ٣٧

37. Kaadu usun tet addal karaaraqaanah ni-Rabbow girák nee eyyeeqaay, addunyah nee gacis axcuk, abak sugne uma taama akke sinni meqe taama taamitnam keh. axcuk. kassita num edde kassitah gide qumrik siinih maacanninoo? kaadu meesiisé siinih yemeeteh (Nabii Mucammad صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيۡهِ وَسَلَّمَ kinnuk) toysa jahannam giráh digaalá tammoysa daalimiinih yan mari cateyna malik keenik iyya Yalli.

إِنَّ ٱللَّهَ عَٰلِمُ غَيۡبِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۚ إِنَّهُۥ عَلِيمُۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ٣٨

38. Diggah Yalli qaranwaa kee baaxót qellitti ittam yaaxigi, diggah usuk alilwat tanim yaaxigi.

هُوَ ٱلَّذِى جَعَلَكُمْ خَلَٰٓئِفَ فِى ٱلْأَرْضِ ۚ فَمَن كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُۥ ۖ وَلَا يَزِيدُ ٱلْكَٰفِرِينَ كُفْرُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ إِلَّا مَقْتًا ۖ وَلَا يَزِيدُ ٱلْكَٰفِرِينَ كُفْرُهُمْ إِلَّا خَسَارًا ﴿٣٩﴾

39. Yalla kinni sinaamey mariiy maral kak ciggiila mara sin abtem baaxô bagul, toysa koroosite numih koroosannih umaané kay amol taniih, koroosite marah ken koroosanni ken Rabbih garil keenih ossam mali kaxxa naqabuksá. Kaadu koroosite marah ken koroosanni finqak-sá keenih ossam mali.

قُلْ أَرَءَيْتُمْ شُرَكَآءَكُمُ ٱلَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ ۖ أَرُونِى مَاذَا خَلَقُوا۟ مِنَ ٱلْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ ۚ أَمْ ءَاتَيْنَٰهُمْ كِتَٰبًا فَهُمْ عَلَىٰ بَيِّنَتٍ مِّنْهُ ۚ بَلْ إِن يَعِدُ ٱلظَّٰلِمُونَ بَعْضُهُم بَعْضًا إِلَّا غُرُورًا ﴿٤٠﴾

40. Nabiyow korosuk ixxic; yoh warisay Yallak kalah taqbuden maray sin agleytitte kinni, usun baaxók gineenim Yoo uybulluyay, hinnak qaranwâ ginót gabah agle loonu innaa, hinnak usun baxxaqqâ bagul kak yanin kitab keenih neceeh? tonna hinnay daalimiinik mariiy-mara elle xagnisam mali duquurusiyyaa kee ganó akke waytek.

* إِنَّ ٱللَّهَ يُمْسِكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ أَن تَزُولَا ۚ وَلَئِن زَالَتَآ إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنۢ بَعْدِهِۦٓ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ﴿٤١﴾

41. Diggah Yalli qaranwaa kee baaxó yabbixeh sinni aracak kataanamak. Kaadu ken nammay sinni aracak katinnay hebeltô num ken abbaxuk mananna Yallak-sá. Diggah usuk xiqliiy dambi cabti-li kinni.

وَأَقْسَمُوا۟ بِٱللَّهِ جَهْدَ أَيْمَٰنِهِمْ لَئِن جَآءَهُمْ نَذِيرٌ لَّيَكُونُنَّ أَهْدَىٰ مِنْ إِحْدَى ٱلْأُمَمِ ۖ فَلَمَّا جَآءَهُمْ نَذِيرٌ مَّا زَادَهُمْ إِلَّا نُفُورًا ﴿٤٢﴾

42. Makki koros Yallal gibdi xiibah xiibitte, meesiisé keenih yemeetek ummatittek tiyak teynak tirtóh yayse mara yakkoonuwaanamal. Eddeluk meesiisé (Nabii kinnuk) keenih yemeete waqdi cakkik giltaanamak-sá keenih ossem mali.

ٱسْتِكْبَارًا فِى ٱلْأَرْضِ وَمَكْرَ ٱلسَّيِّئِ ۚ وَلَا يَحِيقُ ٱلْمَكْرُ ٱلسَّيِّئُ إِلَّا بِأَهْلِهِۦ ۚ فَهَلْ يَنظُرُونَ إِلَّا

43. Tirtók kah gilteenim baaxô bagul kaxxa-mariinitaanam kee uma malah malsaanamih sabbata, uma-

malah umaané le-marak-sá elle taduure mara mali. Tokkel keenik naharsi marat tekke digaalák-sá qambaalaanam maay lon? (malon) toysa Yallih madqák korsa mageytaay, Yallih madqá milagtu duddam matan.

سُنَّتَ ٱلْأَوَّلِينَ ۚ فَلَن تَجِدَ لِسُنَّتِ ٱللَّهِ تَبْدِيلًا ۖ وَلَن تَجِدَ لِسُنَّتِ ٱللَّهِ تَحْوِيلًا ﴿٤٣﴾

44. Kaadu a-koros magexinnaa baaxô bagul, eddeluk keenik naharat sugeh yan marak ellacabo kah tekke inna yableenim keh, usun (Nabii Saalic maraay, qaadaay عَلَيْهِ ٱلسَّلَامُ kinnuk) keenik qandeh gidibuk sugeenik kaadu Yalla hebeltoh him mataanissaay, Kaak matassaqqa qaranwaa kee baaxô bagul enni ittaamak. Diggah Usuk ken taama yaaxigi, ken finqisaamah dudda-li kinni.

أَوَلَمْ يَسِيرُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ فَيَنظُرُوا۟ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَكَانُوٓا۟ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً ۚ وَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيُعْجِزَهُۥ مِن شَىْءٍ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَلَا فِى ٱلْأَرْضِ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا ﴿٤٤﴾

45. Kaadu Yalli sinam dambik abteemil digaalinnay (abbixinnay) baaxô bagul mutuccu ittam cabak mananna, kinnih immay digaaláh keenih muggaqsime waktî fanah ken udurrusa, eddeluk ken wakti yamaate waqdi ken taamál ken galta, toysa diggah Yalli isi naqoosa yabali kinniih, tu-kaak maqellita.

وَلَوْ يُؤَاخِذُ ٱللَّهُ ٱلنَّاسَ بِمَا كَسَبُوا۟ مَا تَرَكَ عَلَىٰ ظَهْرِهَا مِن دَآبَّةٍ وَلَٰكِن يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰٓ أَجَلٍ مُّسَمًّى ۖ فَإِذَا جَآءَ أَجَلُهُمْ فَإِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِعِبَادِهِۦ بَصِيرًۢا ﴿٤٥﴾

SUURAT YAASIIN

Makkal Obte, 83 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

يٰسٓ ﴿١﴾

1. Yaa-siin, (edde faxem Yalli yaaxige).

وَٱلْقُرْءَانِ ٱلْحَكِيمِ ﴿٢﴾

2. Yalli maxcoocá kak diggale Qhuraanal xiibita.

إِنَّكَ لَمِنَ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿٣﴾

3. Diggah nabiyow atu farmoytiitik numuk teyna kinnitoomul.

عَلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٤﴾

4. Massa-le gitih bagul anuk (Islaam diini kinnuk).

تَنزِيلَ ٱلْعَزِيزِ ٱلرَّحِيمِ ﴿٥﴾

5. A Qhuraan maysoleeh, nacrur-le Rabbih kabuk oobe.

لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّآ أُنذِرَ ءَابَآؤُهُمْ فَهُمْ غَٰفِلُونَ ﴿٦﴾

6. Nabiyow a-Qhuraan kol kah oobisnem abbobti kak meesiisime wayte mara edde meesissuh, usun iimaanak garcit yanin.

لَقَدْ حَقَّ ٱلْقَوْلُ عَلَىٰٓ أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٧﴾

7. Nummah ama-korosuk maggo maral digaalá dabaqteh, usun aamine waanamih sabbatah.

إِنَّا جَعَلْنَا فِىٓ أَعْنَٰقِهِمْ أَغْلَٰلًا فَهِىَ إِلَى ٱلْأَذْقَانِ فَهُم مُّقْمَحُونَ ﴿٨﴾

8. Diggah nanu ken gaboobi ken fillittet nexeeh tet debeenat keenik neyseede, tohih sabbatah moyyaayi kareeril loonuuh, addah haanam maduudan.

وَجَعَلْنَا مِنۢ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَٰهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿٩﴾

9. Kaadu foocal alifuh reebu keenik hayneeh, derrel alifuh reebu keenik hayne. Tokkel intiita keenik alifneh, tohih sabbatah usun cakkik-tu mayablan.

وَسَوَآءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠﴾

10. Kaadu keenil inki gide nabiyow atu ken meesissam kee hinnay ken meesiise waytam, usun ma-yaaminan.

إِنَّمَا تُنذِرُ مَنِ ٱتَّبَعَ ٱلذِّكْرَ وَخَشِيَ ٱلرَّحْمَٰنَ بِٱلْغَيْبِ ۖ فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ وَأَجْرٍ كَرِيمٍ ﴿١١﴾

11. Cagalah ku-meesisso tu-kah xiqtam Qhuraan kataateeh, qellut Yallak meesite numu, toysa kaa ayti-kumus dambi cabtii kee kaxxa galtól (jannat kinnuk).

إِنَّا نَحْنُ نُحْىِ ٱلْمَوْتَىٰ وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا۟ وَءَاثَٰرَهُمْ ۚ وَكُلَّ شَىْءٍ أَحْصَيْنَٰهُ فِىٓ إِمَامٍ مُّبِينٍ ﴿١٢﴾

12. Diggah nanu rabtem inkih naynuwweeh, addunyal maqaanék umaanék uysukummu heenim kee ken raatitte naktubeh, kaadu ummaanim baxxaqqa-le kitaabal (lowcal macfuuz kinnuk) lowsisne (ixxisne).

وَٱضْرِبْ لَهُم مَّثَلًا أَصْحَٰبَ ٱلْقَرْيَةِ إِذْ جَآءَهَا ٱلْمُرْسَلُونَ ﴿١٣﴾

13. Nabiyow isi marah magaalâ marih ceelallo ugur (waris) farmoytit keenih temeete waqdi.

إِذْ أَرْسَلْنَآ إِلَيْهِمُ ٱثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ فَقَالُوٓا۟ إِنَّآ إِلَيْكُم مُّرْسَلُونَ ﴿١٤﴾

14. Namma farmoyta keenih rubne waqdii, ken nammay dirabboyseenih, kaadu sidoccaytut ken maqarrosneeh, diggah nanu sin fan rubsumte farmoytit kinnino keenik iyyen.

قَالُوا۟ مَآ أَنتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَمَآ أَنزَلَ ٱلرَّحْمَٰنُ مِن شَىْءٍ إِنْ أَنتُمْ إِلَّا تَكْذِبُونَ ﴿١٥﴾

15. Magaalâ mari woo farmoytiitik iyyeh; "isin tu-hinniton ninnah tan seehada kinnitoonum akke wayteenik, kaadu Yalli wacyik-tu moobisinna, isin ixxicci ittaanam manton dirab taceenim akke waytek".

قَالُوا۟ رَبُّنَا يَعْلَمُ إِنَّآ إِلَيْكُمْ لَمُرْسَلُونَ ﴿١٦﴾

16. Farmoytit keenik itteh; "diggah nanu sin fanah rubsumte farmoytit kinninom diggah Ni-Rabbi yaaxigeh".

17. Kaadu nel tanim matan baxxaqqa-le gudduysiyya akke waytek iyyen.

وَمَا عَلَيْنَآ إِلَّا ٱلْبَلَٰغُ ٱلْمُبِينُ ﴿١٧﴾

18. Magaalâ mari keenik iyyeh; diggah nee geyte umaané siinik malkinna, usun xiibitak tamahak aadee wayteenik xeet siinit heennooh, qansarissa digaalá nek sin xagele iyyen.

قَالُوٓا۟ إِنَّا تَطَيَّرْنَا بِكُمْ ۖ لَئِن لَّمْ تَنتَهُوا۟ لَنَرْجُمَنَّكُمْ وَلَيَمَسَّنَّكُم مِّنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٨﴾

19. Farmoytit keenik itteh; sin geyte umaanéh malkit siinik yan, sinni Rabbil koroositteenimih sabbatah, kayri siinik edde yanim sin kassisnek, umaané nek malkittaanaah digaalál nee meesissaanaa? Aleey, wonna hinnay isin umaanét caddok tatura mara.

قَالُوا۟ طَٰٓئِرُكُم مَّعَكُمْ ۚ أَئِن ذُكِّرْتُم ۚ بَلْ أَنتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ﴿١٩﴾

20. Magaalák exxak xerrikek yarde num yemeete, yi-maraw farmoytit kataya keenik iyye,

وَجَآءَ مِنْ أَقْصَا ٱلْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعَىٰ قَالَ يَٰقَوْمِ ٱتَّبِعُوا۟ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿٢٠﴾

21. Farmô gudduysiyyal galtó sin esserewaa mara kataya usun tirtô bagul anuk,

ٱتَّبِعُوا۟ مَن لَّا يَسْـَٔلُكُمْ أَجْرًا وَهُم مُّهْتَدُونَ ﴿٢١﴾

22. Kaadu anu yoo gine Rabbi kah aqbudewaam macaliyoo? Isin kaadu kaâ fanah aduurê ton rabteeniik lakal,

وَمَا لِىَ لَآ أَعْبُدُ ٱلَّذِى فَطَرَنِى وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٢﴾

23. Yallak kalah yallitte haysitoo? Yalli umaané yoh faxe kaa tekkek, ken cató tu-yoh maxiqtaay, Yallih digaalák yoo ma-wadaanak,

ءَأَتَّخِذُ مِن دُونِهِۦٓ ءَالِهَةً إِن يُرِدْنِ ٱلرَّحْمَٰنُ بِضُرٍّ لَّا تُغْنِ عَنِّى شَفَٰعَتُهُمْ شَيْـًٔا وَلَا يُنقِذُونِ ﴿٢٣﴾

24. Diggah anu toysa baxxaqqa-le makoh addat ayyo,

إِنِّىٓ إِذًا لَّفِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٢٤﴾

25. Diggah anu sin Rabbil eemenehik yoo oobbiya keenik iyye,

إِنِّىٓ ءَامَنتُ بِرَبِّكُمْ فَٱسْمَعُونِ ﴿٢٥﴾

قِيلَ ٱدۡخُلِ ٱلۡجَنَّةَۖ قَالَ يَٰلَيۡتَ قَوۡمِي
يَعۡلَمُونَ ٢٦

26. Too waqdi kaa qideeniih, Yalli jannat cul kaak iyye, maganey yi-mari aaxaginnay!

بِمَا غَفَرَ لِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ ٱلۡمُكۡرَمِينَ ٢٧

27. Yi-Rabbi dambi yoh cabeeh, yessekexxime marih num yoo abem axcuk.

* وَمَآ أَنزَلۡنَا عَلَىٰ قَوۡمِهِۦ مِنۢ بَعۡدِهِۦ مِن جُندٖ
مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَمَا كُنَّا مُنزِلِينَ ٢٨

28. Ken fayuh (catoh) yemeete num qideeniik lakal, kay maral qaraanak qande moobisinninooy, ahak dumal bayissi hayne marah malayka numtin baysah oobise mara makkinnino.

إِن كَانَتۡ إِلَّا صَيۡحَةٗ وَٰحِدَةٗ فَإِذَا هُمۡ خَٰمِدُونَ ٢٩

29. Ken baati makkinna Jibriil inki xongolót tekkeh akke waytek, usun too waqdi inkih Rabte baruuga yekken.

يَٰحَسۡرَةً عَلَى ٱلۡعِبَادِۚ مَا يَأۡتِيهِم مِّن رَّسُولٍ
إِلَّا كَانُواْ بِهِۦ يَسۡتَهۡزِءُونَ ٣٠

30. Naqoosa geyta nadaamaay! qhiyaamah ayró digaalá yablen waqdi, Toh ken kah geytam, hebeltô farmoytay keenih yamaate mayan, kaal anqasak sugeenim akke waytek.

أَلَمۡ يَرَوۡاْ كَمۡ أَهۡلَكۡنَا قَبۡلَهُم مِّنَ ٱلۡقُرُونِ
أَنَّهُمۡ إِلَيۡهِمۡ لَا يَرۡجِعُونَ ٣١

31. A-koros matablaa! Keenik naharat makina hora bayisnem horaarik? Diggah usun ken fan addunyah aduure waanam mayablaanaa.

وَإِن كُلٞ لَّمَّا جَمِيعٞ لَّدَيۡنَا مُحۡضَرُونَ ٣٢

32. Kaadu hebeltô ginó matan qhiyaamah ayró inkih Ni-garil gaaboysimaanaah xayyoysimaanam akke waytek cisaabah.

وَءَايَةٞ لَّهُمُ ٱلۡأَرۡضُ ٱلۡمَيۡتَةُ أَحۡيَيۡنَٰهَا
وَأَخۡرَجۡنَا مِنۡهَا حَبّٗا فَمِنۡهُ يَأۡكُلُونَ ٣٣

33. Qhiyaamah ayró ugtoonu waanamih astá lon rabte baaxó naynuwweeh, ambó teetik nayyaaqeeh, woo ambók yakmeenimit.

وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّٰتٍ مِّن نَّخِيلٍ وَأَعْنَٰبٍ وَفَجَّرْنَا فِيهَا مِنَ ٱلْعُيُونِ ﴿٣٤﴾

34. Kaadu tet (baaxó kinnuk) addal nakilaa kee qinabak yan basaatin hayneeh, daroorik-tu tet addal nuyfuxxuke (weeqisne).

لِيَأْكُلُوا۟ مِن ثَمَرِهِۦ وَمَا عَمِلَتْهُ أَيْدِيهِمْ ۖ أَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿٣٥﴾

35. Woh inkih kah abnem kay (basaatin kinnuk) mexexuk yakmeenî gidi. Kaadu amah ken gaboobi abtem hinna Yalli isi racmattah keenih abeemikkal, aniqmatal Yalla mafaatitaanaa?

سُبْحَٰنَ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلْأَزْوَٰجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنۢبِتُ ٱلْأَرْضُ وَمِنْ أَنفُسِهِمْ وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾

36. Ummaanimik qaynatitte gine Rabbi Saytunnooweh, baaxó uysubukku haytaamaay ken nafsik (labim kee sayim kinnuk) kaadu usun aaxige waanamak qaynatitte gine Rabbi Saytunnooweh.

وَءَايَةٌ لَّهُمُ ٱلَّيْلُ نَسْلَخُ مِنْهُ ٱلنَّهَارَ فَإِذَا هُم مُّظْلِمُونَ ﴿٣٧﴾

37. Kaadu laqó kak siibna bar astáh loonuuh, usun too waqdi ditet culan, toh Yallih dudda kinni.

وَٱلشَّمْسُ تَجْرِى لِمُسْتَقَرٍّ لَّهَا ۚ ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ ٱلْعَزِيزِ ٱلْعَلِيمِ ﴿٣٨﴾

38. Kaadu Yallih dudda tascasse astá lon, ayróy leh tan madabah gexxal, toh mayso-li, ixxigalih yan Yallih caggudusiyya kinni.

وَٱلْقَمَرَ قَدَّرْنَٰهُ مَنَازِلَ حَتَّىٰ عَادَ كَٱلْعُرْجُونِ ٱلْقَدِيمِ ﴿٣٩﴾

39. Kaadu astá lon mafdagoogi kah caggudusne alsál, tamiirâ (nakli) foynay ragteeh makkotteh innah gacca ittam fanah.

لَا ٱلشَّمْسُ يَنۢبَغِى لَهَآ أَن تُدْرِكَ ٱلْقَمَرَ وَلَا ٱلَّيْلُ سَابِقُ ٱلنَّهَارِ ۚ وَكُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿٤٠﴾

40. Ayróh matakka alsá eleltam, kaadu barah matakka laqók yaakumem, ummaan tiya keenik isi maroh addal giirissa.

وَءَايَةٌ لَّهُمْ أَنَّا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِى ٱلْفُلْكِ ٱلْمَشْحُونِ ﴿٤١﴾

41. Kaadu Yallih dudda tascasse astá lon, diggah nanu ken samad kibuk tan doynikit nukkuqeemil (Nabii Nuuc doynik kinnuk).

وَخَلَقْنَا لَهُم مِّن مِّثْلِهِۦ مَا يَرْكَبُونَ ﴿٤٢﴾

42. Kaadu Nabii Nuuc doynikih innah yan dawaanikiy edde feeraana keenih ginne.

وَإِن نَّشَأْ نُغْرِقْهُمْ فَلَا صَرِيخَ لَهُمْ وَلَا هُمْ يُنقَذُونَ ﴿٤٣﴾

43. Kaadu fannek ken xuumusak (sutusak) nen, tokkel usun cateyna maloonuuy, usun mawaddiiman woo xuumiyyak (sutusiyyak).

إِلَّا رَحْمَةً مِّنَّا وَمَتَٰعًا إِلَىٰ حِينٍ ﴿٤٤﴾

44. Ken cattam matan Nanu keenih abne racmattaa kee yimixxige waktî (uddurih) fan keenit abne hatkisiyya akke waytek Nel yaduureenî gidih.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ٱتَّقُوا۟ مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٤٥﴾

45. Ama koros addunyâ digaaláa kee akeerâ digaalák meesita Yallak nacror geytaanam keh keenik iyyan waqdi, usun too waqdi derre edde cabaanaah, kaxxa-mariinitaanah.

وَمَا تَأْتِيهِم مِّنْ ءَايَةٍ مِّنْ ءَايَٰتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا۟ عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿٤٦﴾

46. Kaadu ken Rabbih astootik hebeltoh astáy keenih tamaate matan derre teetit cabak sugeenim akke waytek.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ أَنفِقُوا۟ مِمَّا رَزَقَكُمُ ٱللَّهُ قَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لِلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ أَنُطْعِمُ مَن لَّوْ يَشَآءُ ٱللَّهُ أَطْعَمَهُۥٓ إِنْ أَنتُمْ إِلَّا فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٤٧﴾

47. Kaadu korosuk Yalli siinih yeceemik-tu acuwa keenik iyyan waqdi, koroosite mari yeemene marak iyyah; Yalli faxinnay askamuk yen mara naskamoo? Yeemene maraw isin massat yan mara hinniton baxxaqqa-le hoxih addat taniinih akke waytek.

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا ٱلْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٤٨﴾

48. A-xagni mawaqdiiy isin numma yacee mara tekkeenik itta koros.

مَا يَنظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَٰحِدَةً تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ يَخِصِّمُونَ ﴿٤٩﴾

49. Israafiil baantah inki xongolók-sa qambaalaanam malon, is garcik ken tabbixe usun sinni caagiidat keemaaritak.

فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَا إِلَىٰٓ أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ ﴿٥٠﴾

50. Tokkel usun sitta farriimaanam maduudaanaay, sinni maraa kee buxaaxî fanah ma-gacan.

وَنُفِخَ فِى ٱلصُّورِ فَإِذَا هُم مِّنَ ٱلْأَجْدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَنسِلُونَ ﴿٥١﴾

51. Nammay haytô baantá fuxsumtaah, edde luk usun too waqdi magooqak sinni Rabbî fan sissikuk yawqen.

قَالُوا۟ يَٰوَيْلَنَا مَنۢ بَعَثَنَا مِن مَّرْقَدِنَا ۜ هَٰذَا مَا وَعَدَ ٱلرَّحْمَٰنُ وَصَدَقَ ٱلْمُرْسَلُونَ ﴿٥٢﴾

52. Koros nadaamitak, nee gee finqaaw! ni-magooqak (kubuuruk) nee teyyeeqem miyyaay itte? Keenil gacisak ah Yalli sinam edde xagniseemiy, farmoytit nummâ xaagu kak tecee kinni keenik iyyan.

إِن كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَٰحِدَةً فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿٥٣﴾

53. Israafiil baantah inki xongolók-sa ken ugut magooqak edde yekkem mali, eddeluk usun inkih Ni-garil gaaboysimaanaah xayyoysiman cisab kee galtóh.

فَٱلْيَوْمَ لَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْـًٔا وَلَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٥٤﴾

54. Woo ayró (qhiyaamah ayró kinnuk) nafsi tul ma-yandulluma. Kaadu addunyal abak sugteenimik-sa elle galtimtaanam manton keenik iyyan.

إِنَّ أَصْحَٰبَ ٱلْجَنَّةِ ٱلْيَوْمَ فِى شُغُلٍ فَٰكِهُونَ ﴿٥٥﴾

55. Diggah woo ayró Jannatti mari ruffu edde iyyan niqmatat agxitan.

هُمْ وَأَزْوَٰجُهُمْ فِى ظِلَٰلٍ عَلَى ٱلْأَرَآئِكِ مُتَّكِـُٔونَ ﴿٥٦﴾

56. Ken kee ken agabi iraawoowal yanin qaraakiy (kaqaadid) amol cusuulah anuk.

لَهُمْ فِيهَا فَٰكِهَةٌ وَلَهُم مَّا يَدَّعُونَ ﴿٥٧﴾

57. Usun Jannat addal maggo qaynatah yan caxâ mixu loonuuh, faxaanaah esseraanam elle lon niqmootak.

سَلَٰمٌ قَوْلًا مِّن رَّبٍّ رَّحِيمٍ ﴿٥٨﴾

58. Xuwaw-le Rabbik nagaynan maxcó-lon.

وَٱمۡتَٰزُواْ ٱلۡيَوۡمَ أَيُّهَا ٱلۡمُجۡرِمُونَ ٥٩

59. Woo ayró a-umeyniitow moominiinik baxsima iyyan korosuk.

* أَلَمۡ أَعۡهَدۡ إِلَيۡكُمۡ يَٰبَنِيٓ ءَادَمَ أَن لَّا تَعۡبُدُواْ ٱلشَّيۡطَٰنَۖ إِنَّهُۥ لَكُمۡ عَدُوّٞ مُّبِينٞ ٦٠

60. Yalli ken sahitak keenik iyyah ; Aadam xayloy Yi-farmoytiitih arrabal sheetan aqbude waytaanaah kaa kataate waytaanamal sin ma-farriimiyyoo, diggah usuk siinik baxxaqqa-le naqboytak.

وَأَنِ ٱعۡبُدُونِي هَٰذَا صِرَٰطٞ مُّسۡتَقِيمٞ ٦١

61. Kaadu sin ma-amrisinniyoo dibuk Yoo uqbuda iyyaanamah, ah massa-le gita. (Islaam diini kinnuk)

وَلَقَدۡ أَضَلَّ مِنكُمۡ جِبِلّٗا كَثِيرًاۖ أَفَلَمۡ تَكُونُواْ تَعۡقِلُونَ ٦٢

62. Nummah sheetanti maggo mara siinik cakkik makehik kas-kassoowa mara matakkaanaa a-korosey?

هَٰذِهِۦ جَهَنَّمُ ٱلَّتِي كُنتُمۡ تُوعَدُونَ ٦٣

63. Ah-jahannam giráy addunyal kah xagnisimak sugteeni keenik iyyan akeeral.

ٱصۡلَوۡهَا ٱلۡيَوۡمَ بِمَا كُنتُمۡ تَكۡفُرُونَ ٦٤

64. A-saaku tet culaay, teetit carara Yallal koroositak sugteenimih sabbatah.

ٱلۡيَوۡمَ نَخۡتِمُ عَلَىٰٓ أَفۡوَٰهِهِمۡ وَتُكَلِّمُنَآ أَيۡدِيهِمۡ وَتَشۡهَدُ أَرۡجُلُهُم بِمَا كَانُواْ يَكۡسِبُونَ ٦٥

65. A-saaku ken afitte alifnaah ken gaboobi neê luk yabta, kaadu ken ibitte keenil sumaaqitta addunyal abak sugen umaanéh.

وَلَوۡ نَشَآءُ لَطَمَسۡنَا عَلَىٰٓ أَعۡيُنِهِمۡ فَٱسۡتَبَقُواْ ٱلصِّرَٰطَ فَأَنَّىٰ يُبۡصِرُونَ ٦٦

66. Faxinninoy intiita ken waysiisak neneeh, duggu keenik haak nen, toysa gitâ fanah sissikuk gexak yenen kaal taturaanamkeh, tokkel mannal yableeniih intiita ken waysisne way!

وَلَوۡ نَشَآءُ لَمَسَخۡنَٰهُمۡ عَلَىٰ مَكَانَتِهِمۡ فَمَا ٱسۡتَطَٰعُواْ مُضِيّٗا وَلَا يَرۡجِعُونَ ٦٧

67. Fanne nee tekkek ginó keenik korisak neneeh, ken aracal ken daffeysak nen, toysa fooca fan

gexaanam duudak manannoonuuy, wadir gacaanam duudak manannon.

68. Idoolitti iyyam fan qumri kak neyxeere num ginó kaak korisnaah, yooboke saakih innah kaa gacisna hebeebih (sabarah), amah abe Rabbi qhiyaamah ayró ken ugusu waamih dudda leemil ma kas-kassoowaanaa?

وَمَن نُّعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِى ٱلْخَلْقِ ۖ أَفَلَا يَعْقِلُونَ ﴿٦٨﴾

69. Ni-farmoyta Mucammad صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ Qadar kaa mabarsinninooy, kaa ma-ceela (ma-yangibbiya) Usuk kalah luk yemeetem mali Kassis kee baxxaqqa-le Qhuraan akke waytek.

وَمَا عَلَّمْنَٰهُ ٱلشِّعْرَ وَمَا يَنۢبَغِى لَهُۥٓ ۚ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْءَانٌ مُّبِينٌ ﴿٦٩﴾

70. Ama Qhuraanal sorkocôbaxi (lubbi) kak nuwwa mara meesiisâ gidaay, korosul digaalâ maxcó nummattamkeh.

لِّيُنذِرَ مَن كَانَ حَيًّا وَيَحِقَّ ٱلْقَوْلُ عَلَى ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٧٠﴾

71. Lacak nanu keenih ginneh nanim mayablaanaa! Ni-gaboobi abteemik, eddeluk usun kaa yamlikeenih (ikoytah kaa lon).

أَوَلَمْ يَرَوْا۟ أَنَّا خَلَقْنَا لَهُم مِّمَّا عَمِلَتْ أَيْدِينَآ أَنْعَٰمًا فَهُمْ لَهَا مَٰلِكُونَ ﴿٧١﴾

72. Kaadu kaa (lac kinnuk) keenih qanneh, tokkel tu-kaak feeraanaah, tu-kaak yakmeenih.

وَذَلَّلْنَٰهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ ﴿٧٢﴾

73. Kaadu lacat maggo tuxxiq kee can kaak nakaanam lon, a-niqmat keenih abe Rabbi ma-faatitaanaa?

وَلَهُمْ فِيهَا مَنَٰفِعُ وَمَشَارِبُ ۖ أَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾

74. Kaadu koros Yallak kalah yaqbuden yallitte haysitte Yallih digaalák ken cattam keh.

وَٱتَّخَذُوا۟ مِن دُونِ ٱللَّهِ ءَالِهَةً لَّعَلَّهُمْ يُنصَرُونَ ﴿٧٤﴾

75. Ken yallitte cató keenik maduddaay, koros kee ken yallitte inkih girâ digaaláh

لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَهُمْ وَهُمْ لَهُمْ جُندٌ مُّحْضَرُونَ ﴿٧٥﴾

gaaboysimaanaah xayyoysiman tu-sittah xiqe kal.

فَلَا يَحۡزُنكَ قَوۡلُهُمۡۘ إِنَّا نَعۡلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعۡلِنُونَ ٧٦

76. Toysa a-nabiyow usun Yallal koroositaanaah, koo dirabboysaanamih maxcó koo rookise waytay, diggah nanu qellisaanam kee yaybulleenim inkih keenik naaxigeeh ken elle galtenno.

أَوَلَمۡ يَرَ ٱلۡإِنسَٰنُ أَنَّا خَلَقۡنَٰهُ مِن نُّطۡفَةٖ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٞ مُّبِينٞ ٧٧

77. Ama seehadaytuy qhiyaamah ayró yangaddee mayablannaa! Diggah nanu daacoyti tiffak kaa ginnem, tokkel usuk baxxaqqa-le giddeyna.

وَضَرَبَ لَنَا مَثَلٗا وَنَسِيَ خَلۡقَهُۥۖ قَالَ مَن يُحۡيِ ٱلۡعِظَٰمَ وَهِيَ رَمِيمٞ ٧٨

78. Kaadu ama giddeyni faxxiime wayta ceelallo Neh yoogoreeh, isi ginó hawweeneh (habbaaleh). Lafoofi iyyi yaynuwwee is bululteeh, rumah anuk iyye?

قُلۡ يُحۡيِيهَا ٱلَّذِيٓ أَنشَأَهَآ أَوَّلَ مَرَّةٖۖ وَهُوَ بِكُلِّ خَلۡقٍ عَلِيمٌ ٧٩

79. Kaak ixxic nabiyow; naharsi adda tet gine Rabbi tet yaynuwwe! Usuk isi ginó inkih yaaxigi, kaak qellittam matan.

ٱلَّذِي جَعَلَ لَكُم مِّنَ ٱلشَّجَرِ ٱلۡأَخۡضَرِ نَارٗا فَإِذَآ أَنتُم مِّنۡهُ تُوقِدُونَ ٨٠

80. Usuk anxaxin cooxuk girá siinih yeyyeeqe Rabbi kinni, tokkel isin woo cooxuk girá ursuttan.

أَوَلَيۡسَ ٱلَّذِي خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ بِقَٰدِرٍ عَلَىٰٓ أَن يَخۡلُقَ مِثۡلَهُمۚ بَلَىٰ وَهُوَ ٱلۡخَلَّٰقُ ٱلۡعَلِيمُ ٨١

81. Kaadu qaranwaa kee baaxó gine Rabbi seehadah innah tanim ginaah gacsam ma-duudaa? Yeey, Usuk duudah. Kaadu Usuk ummaanim giné, ummaanim yaaxigi.

إِنَّمَآ أَمۡرُهُۥٓ إِذَآ أَرَادَ شَيۡـًٔا أَن يَقُولَ لَهُۥ كُن فَيَكُونُ ٨٢

82. Yalli tu-abam faxa waqdi cagalah kay amri wohiimik tik-iyyaama, edde luk wohim edde takke!

فَسُبۡحَٰنَ ٱلَّذِي بِيَدِهِۦ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيۡءٖ وَإِلَيۡهِ تُرۡجَعُونَ ٨٣

83. Ummaanimih reedá gabat kak tan Yalli saytunnooweeh, cisab kee galtóh kaâ fanah gacsimtan.

SUURAT AS-SAAFFAAT

Makkal Obte, 182 Aayat Takke

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

وَالصَّافَّاتِ صَفًّا ﴿١﴾

1. Yalli malaykay missoowiyyah missowtal xiibite.

فَالزَّاجِرَاتِ زَجْرًا ﴿٢﴾

2. Kaadu Yalli qamburre foorisiyyah foorissa (wakayah wakayta) Malaykal xiibite.

فَالتَّالِيَاتِ ذِكْرًا ﴿٣﴾

3. Kaadu Qhuraan kee Dikri akriyiyyah takriye malaykal xiibite.

إِنَّ إِلَٰهَكُمْ لَوَاحِدٌ ﴿٤﴾

4. Diggah seehaday sin Yallay taqbudeeni inkittuk qibaadá kaah caglisa iyyaanamal xiibite.

رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَرَبُّ الْمَشَارِقِ ﴿٥﴾

5. Usuk qaranwaa kee baaxóoy, ken nammayih fanal taniimih Rabbi, kaadu usuk ayrô mawqooqii kee ayrô kormaamî Rabbi kinni.

إِنَّا زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِزِينَةٍ الْكَوَاكِبِ ﴿٦﴾

6. Diggah Nanu addunyâ qaran cutuukat bilqisneh.

وَحِفْظًا مِّن كُلِّ شَيْطَانٍ مَّارِدٍ ﴿٧﴾

7. Kaadu ummaan sheetanay Yallih taaqatak yewqek, qaran cutuukat dacrisna.

لَّا يَسَّمَّعُونَ إِلَى الْمَلَإِ الْأَعْلَىٰ وَيُقْذَفُونَ مِن كُلِّ جَانِبٍ ﴿٨﴾

8. Sheetoona qaran mataafaay, irô qaraanal tan Malaykah yab taabbem madudda, kaadu ummaan kabuk qambisimta.

دُحُورًا وَلَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبٌ ﴿٩﴾

9. Woo ankactuk xiiriysimaanaah, amurruqe wayta digaalá-lon akeeral.

إِلَّا مَنْ خَطِفَ ٱلْخَطْفَةَ فَأَتْبَعَهُۥ شِهَابٌ ثَاقِبٌ ﴿١٠﴾

10. Sheetoona Malaykak sissikuk qawta qangara akke waytek yaabbeenim maduudan, tokkel ura dabiitay ken cararisa ken kataata.

فَٱسْتَفْتِهِمْ أَهُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَم مَّنْ خَلَقْنَآ ۚ إِنَّا خَلَقْنَٰهُم مِّن طِينٍ لَّازِبٍ ﴿١١﴾

11. Nabiyow toysa ken esser ginóh usun gibdoonu innaa hinnay Nanu ginnem gibdim ginoonak? Diggah nanu xankab itta kallay gabat kaftak ken ginne (ken abba Aadam kinnuk).

بَلْ عَجِبْتَ وَيَسْخَرُونَ ﴿١٢﴾

12. Wonna hinnay nabiyow koo dirabboysaanaah, qhiyaamah ayróh ugut yangaddeenim qajjibsittah usun kol anqaasak.

وَإِذَا ذُكِّرُوا۟ لَا يَذْكُرُونَ ﴿١٣﴾

13. Hawweeneenim ken kassiisan waqdi kas elle mageyaanaay, edde mayantifiqan.

وَإِذَا رَأَوْا۟ ءَايَةً يَسْتَسْخِرُونَ ﴿١٤﴾

14. Kaadu atu Nabii kinnitom tascasse astá yablen waqdi teetil anqasaanaah qajjibsitan.

وَقَالُوٓا۟ إِنْ هَٰذَآ إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿١٥﴾

15. Kaadu atu luk temeetem kalah tu-hinna, baxxaqqa iyya baab akke waytek kaak iyyen.

أَءِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَٰمًا أَءِنَّا لَمَبْعُوثُونَ ﴿١٦﴾

16. Rabneeh burtaay lafoofi nakke waqdi, nanu diggah nuwwuk ugtennoo ninni magooqak? (Qhiyaamah ayró kinnuk)

أَوَءَابَآؤُنَا ٱلْأَوَّلُونَ ﴿١٧﴾

17. Kaadu nek naharsi abbobtiy warrayte ugtelee iyyen?

قُلْ نَعَمْ وَأَنتُمْ دَٰخِرُونَ ﴿١٨﴾

18. Yeey, ugtetton keenik ixxic nabiyow; isin xixxibaaneey, qunxaane-luk.

فَإِنَّمَا هِىَ زَجْرَةٌ وَٰحِدَةٌ فَإِذَا هُمْ يَنظُرُونَ ﴿١٩﴾

19. Cagalah is Israafiil baantah inki xongoló, eddeluk usun magooqak

ugtaanaah sinnik abaanam qambaalitan.

20. Nee gee finqaaw! ah cisaabaay galtóh ayró iyyan (qhiyaamah ayró kinnuk).

وَقَالُوا۟ يَٰوَيْلَنَا هَٰذَا يَوْمُ ٱلدِّينِ ﴿٢٠﴾

21. Ah-meklah ayróy ginô fan qadlil edde meklaanay isin dirabboysak sugteeni keenik iyyan.

هَٰذَا يَوْمُ ٱلْفَصْلِ ٱلَّذِى كُنتُم بِهِۦ تُكَذِّبُونَ ﴿٢١﴾

22. Malaykak iyyaanah; koroosite maraa kee koroosannul ken kataateeh ken ceela maraay, usun Yallak kalah aqbaduk sugeenim gaaboysa!

۞ ٱحْشُرُوا۟ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ وَأَزْوَٰجَهُمْ وَمَا كَانُوا۟ يَعْبُدُونَ ﴿٢٢﴾

23. Eddeluk jaciim deqsitta giráh gita keenih escessa.

مِن دُونِ ٱللَّهِ فَٱهْدُوهُمْ إِلَىٰ صِرَٰطِ ٱلْجَحِيمِ ﴿٢٣﴾

24. Kaadu siraat garil ken eyseeda, diggah usun addunyal abeenimik esserimaanahak.

وَقِفُوهُمْ ۖ إِنَّهُم مَّسْـُٔولُونَ ﴿٢٤﴾

25. Maca litoonuuh, itta kah cate waytaanam addunyal itta kah catak sugten innah keenik iyyan ken sahitak.

مَا لَكُمْ لَا تَنَاصَرُونَ ﴿٢٥﴾

26. Wonna hinnay usun asaaku (qhiyaamah ayró kinnuk) Yallih amrih gabá yeceenih xixxibaane luk.

بَلْ هُمُ ٱلْيَوْمَ مُسْتَسْلِمُونَ ﴿٢٦﴾

27. Korosuk mariiy marat afkanuk keemaaritak itta esseran,

وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَسَآءَلُونَ ﴿٢٧﴾

28. Diggah isin cakki-le kabuk nee gutuqak net amaatuk sugteeniih, baatil net bilqisak sugten iyyen kattaate mari katayen marak.

قَالُوٓا۟ إِنَّكُمْ كُنتُمْ تَأْتُونَنَا عَنِ ٱلْيَمِينِ ﴿٢٨﴾

29. Katayen mari keenil gacisak, wonna hinnay isin nummayse marah ma-suginniton keenik iyyan.

قَالُوا۟ بَل لَّمْ تَكُونُوا۟ مُؤْمِنِينَ ﴿٢٩﴾

30. Kaadu nanu sin amol qandey iimaanak sin edde waasna luk masuginnino, wonna hinnay isin dambit caddok tature marah sugten.

وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُم مِّن سُلْطَٰنٍۖ بَلْ كُنتُمْ قَوْمًا طَٰغِينَ ﴿٣٠﴾

31. Tokkel ni-Rabbih maxcó inkih nel nummatteh, diggah nee kee sin digaalá tammoysenno.

فَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَآۖ إِنَّا لَذَآئِقُونَ ﴿٣١﴾

32. Eddeluk Yallih gitaa kee iimaanak sin makkosneh, diggah nanu siinik dumaak makkoote marah sugne.

فَأَغْوَيْنَٰكُمْ إِنَّا كُنَّا غَٰوِينَ ﴿٣٢﴾

33. Toysa diggah usun woo ayró (qhiyaamah ayró kinnuk) digaalál yangaleenih addunyal umaanél yengeleenimih sabbatah. (kattaate maraa kee katayen mara kinnuk).

فَإِنَّهُمْ يَوْمَئِذٍ فِى ٱلْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿٣٣﴾

34. Diggah nanu umeyniitik tamannah abna.

إِنَّا كَذَٰلِكَ نَفْعَلُ بِٱلْمُجْرِمِينَ ﴿٣٤﴾

35. Diggah usun (koros kinnuk) inki Yallak-sa cakkil yaqbuden Yalli mayan ixxica keenik iyyan waqdi, kaxxa-mariinitak sugen addunyal.

إِنَّهُمْ كَانُوٓا۟ إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا ٱللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٣٥﴾

36. Kaadu nanu diggah ninni yallitteh qibaadá gad-abê cabulih sabbatah cabnoo iyyen? (woh kak iyyaanam Yallih farmoyta kinnuk)

وَيَقُولُونَ أَئِنَّا لَتَارِكُوٓا۟ ءَالِهَتِنَا لِشَاعِرٍ مَّجْنُونٍ ﴿٣٦﴾

37. Wonna hinnay Nabii cakki baaheeh (Qhuraan kee Yalla inkittoysaanam kinnuk) farmoytit nummaysak yemeete.

بَلْ جَآءَ بِٱلْحَقِّ وَصَدَّقَ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿٣٧﴾

38. A-korosey isin diggah qansarissa digaalá tammoysetton qhiyaamah ayró.

إِنَّكُمْ لَذَآئِقُوا۟ ٱلْعَذَابِ ٱلْأَلِيمِ ﴿٣٨﴾

39. Kaadu addunyal umaanék abak sugteenimik-sa elle galtimtaanam manton akeeral.

وَمَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٣٩﴾

إِلَّا عِبَادَ ٱللَّهِ ٱلْمُخْلَصِينَ ﴿٤٠﴾

40. Yallih naqoosay qibaadá kaah caglissey Yalli isi racmat caglise akke waytek qansarissa digaalák naggowtam matan.

أُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَّعْلُومٌ ﴿٤١﴾

41. Woo meqe maray Yalli doore yimixxige quusiy (rizqhiy) aggiriqqewaa lon.

فَوَٰكِهُ وَهُم مُّكْرَمُونَ ﴿٤٢﴾

42. Woo rizqhi maggo caxâ mixu, usun Yalli keenih abe konnabá luk.

فِى جَنَّٰتِ ٱلنَّعِيمِ ﴿٤٣﴾

43. Waara niqmat-le Jannootah addal yanin,

عَلَىٰ سُرُرٍ مُّتَقَٰبِلِينَ ﴿٤٤﴾

44. Qaraakiy amol sitta fan afkanuk.

يُطَافُ عَلَيْهِم بِكَأْسٍ مِّن مَّعِينٍۭ ﴿٤٥﴾

45. Maqiin deqsitta daráh gocoyuk kibuk yan kaaqon keenit meksima.

بَيْضَآءَ لَذَّةٍ لِّلشَّٰرِبِينَ ﴿٤٦﴾

46. Ama gocoy qadoh, yaaqube marah satta-le.

لَا فِيهَا غَوْلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنزَفُونَ ﴿٤٧﴾

47. Usuk kas mabeyaay, amô berra mali kaadu usun kaat mayaskiran (madoomitan).

وَعِندَهُمْ قَٰصِرَٰتُ ٱلطَّرْفِ عِينٌ ﴿٤٨﴾

48. Kaadu ken xaqul saytun agabuy sinni baqoltik-sá num fanah waktewaay, qax-meqe intiita-le lon.

كَأَنَّهُنَّ بَيْضٌ مَّكْنُونٌ ﴿٤٩﴾

49. Ama agbih weeló dansinte naalay gabá xage wayteh inna-le qidih.

فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَسَآءَلُونَ ﴿٥٠﴾

50. Tokkel jannatti mari, mariiy marat keenik yafkune addunyal keenil taturtem itta esserak.

قَالَ قَآئِلٌ مِّنْهُمْ إِنِّى كَانَ لِى قَرِينٌ ﴿٥١﴾

51. Jannatti marak yaabe num iyyeh; diggah anu rabak lakal tan manó yangadde kataysa luk suge addunyal.

يَقُولُ أَئِنَّكَ لَمِنَ ٱلْمُصَدِّقِينَ ﴿٥٢﴾

52. Diggah atu nummaysa marâ tanitoo? yok axcuk suge.

53. Rabneeh, burtaay, lafoofi nakke waqdi, diggah nanu ugutnaah, cisab nek abaanaah, ninni taamoomil galtimennoo? yok axcuk suge.

أَءِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا أَءِنَّا لَمَدِينُونَ ﴿٥٣﴾

54. Woo moominti Jannatal isi kataysiisik, isin girát yoo lih maay boosittan woo korostih caalat nabaluh? Iyya.

قَالَ هَلْ أَنتُم مُّطَّلِعُونَ ﴿٥٤﴾

55. Eddeluk bossu iyyeeh, jaciim deqsitta girák gudel (guddaqtal) kaa yuble.

فَاطَّلَعَ فَرَءَاهُ فِي سَوَاءِ الْجَحِيمِ ﴿٥٥﴾

56. Yallal xiibita immay, diggah yoo finqise raarte koo oggolinniyoy, kaak (kay kataysay addunyal rabak lakal manó tanim angadduk suge kinnuk) iyya woo moominti.

قَالَ تَاللَّهِ إِن كِدتَّ لَتُرْدِينِ ﴿٥٦﴾

57. Kaadu yi-Rabbi isi muxxóh tirri yoo heewannay, kôo luk girál xayyoysimeeh tet cule marih num akkuk-en.

وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبِّي لَكُنتُ مِنَ الْمُحْضَرِينَ ﴿٥٧﴾

58. Nanu waaraah rabewaa mara hinninom hinnaa?

أَفَمَا نَحْنُ بِمَيِّتِينَ ﴿٥٨﴾

59. Marabna nek naharsi rabay addunyal abne akke waytek, kaadu nanu diggalsimewaa mara hinnino innaa Jannat culleek lakal?

إِلَّا مَوْتَتَنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ ﴿٥٩﴾

60. Diggah nanu niqmatak edde nanim, usuk kaxxa affaafa.

إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٦٠﴾

61. Annah yan niqmatay dudda-leh taamita mari toysa taamitay addunyal.

لِمِثْلِ هَٰذَا فَلْيَعْمَلِ الْعَامِلُونَ ﴿٦١﴾

62. Woo weeló kak taturte jannatih niqmatannaa, qibnaytiinoh taysem,

أَذَٰلِكَ خَيْرٌ نُّزُلًا أَمْ شَجَرَةُ الزَّقُّومِ ﴿٦٢﴾

hinnay zaqhqhuum deqsitta caxay cooxuk gactah taniy jahannam addal tani tayseeh?

إِنَّا جَعَلْنَٰهَا فِتْنَةً لِّلظَّٰلِمِينَ ﴿٦٣﴾

63. Diggah nanu korosuh aqayyaareh (mokkoroh) tet abne (zaqhqhuum kinnuk).

إِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِىٓ أَصْلِ ٱلْجَحِيمِ ﴿٦٤﴾

64. Diggah is jaciim deqsitta girák ragidik tawqe caxa.

طَلْعُهَا كَأَنَّهُۥ رُءُوسُ ٱلشَّيَٰطِينِ ﴿٦٥﴾

65. Tet mexexi diggah usuk sheetoonâ moyyaayih inna-le qaxumaaneh.

فَإِنَّهُمْ لَءَاكِلُونَ مِنْهَا فَمَالِـُٔونَ مِنْهَا ٱلْبُطُونَ ﴿٦٦﴾

66. Eddeluk diggah usun teetik yakmeeniih, bagitte teetik kiban.

ثُمَّ إِنَّ لَهُمْ عَلَيْهَا لَشَوْبًا مِّنْ حَمِيمٍ ﴿٦٧﴾

67. Tohuk lakal diggah tet bagul niqna kak caddok taturte leeh daragu-lon maaqabah.

ثُمَّ إِنَّ مَرْجِعَهُمْ لَإِلَى ٱلْجَحِيمِ ﴿٦٨﴾

68. Too digaaláh lakal diggah gacsimeyna keenik jaciim deqsitta girâ fanah takke.

إِنَّهُمْ أَلْفَوْا ءَابَآءَهُمْ ضَآلِّينَ ﴿٦٩﴾

69. Diggah usun sinni abbobti makkoote marah geen.

فَهُمْ عَلَىٰٓ ءَاثَٰرِهِمْ يُهْرَعُونَ ﴿٧٠﴾

70. Usun wohul ken katayyuh yasissiken.

وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ أَكْثَرُ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿٧١﴾

71. Kaadu Nummah nabiyow ku-marak duma naharsi marak maggo mari makkoote.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا فِيهِم مُّنذِرِينَ ﴿٧٢﴾

72. Kaadu nummah Yallih digaalák ken meesissa farmoytit keenih rubne addunyal.

فَٱنظُرْ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلْمُنذَرِينَ ﴿٧٣﴾

73. Tokkel meesiisen marih ellecabo kah tekke inna wagitey (cubbusey) nabiyow.

إِلَّا عِبَادَ ٱللَّهِ ٱلْمُخْلَصِينَ ﴿٧٤﴾

74. Yallih naqoosay Yalli isi racmatat caglisey naggoyse akke waytek,

qibaadá kaah cagliseenimih sabbatah.

75. Yalli xiibitak iyyeh; Nabii Nuuc neh seeceh kay maral qokol kaah nakkem keh, tokkel nanu kaa oggola marak yayse mara kinnino.

وَلَقَدْ نَادَىٰنَا نُوحٌ فَلَنِعْمَ ٱلْمُجِيبُونَ ﴿٧٥﴾

76. Kaadu kaa kee kay buxah maraay, moominiiniy kaâ luk teemene kaxxa gibdak naggosneh (leet xuunumaanamak, sutaanamak).

وَنَجَّيْنَٰهُ وَأَهْلَهُۥ مِنَ ٱلْكَرْبِ ٱلْعَظِيمِ ﴿٧٦﴾

77. Kaadu kay samad raaqe mara ken abne, kay mari leet bayeek gamadal.

وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُۥ هُمُ ٱلْبَاقِينَ ﴿٧٧﴾

78. Kaadu meqe xagar-xagoo kee fayla kay amol cabne ellecabô maray kaak lakal yamaatuwaah arrabat.

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِى ٱلْءَاخِرِينَ ﴿٧٨﴾

79. Sinam addal Nabii Nuucuh saayaay nagaynan cabne.

سَلَٰمٌ عَلَىٰ نُوحٍ فِى ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٧٩﴾

80. Diggah nanu meqe mara tonnal galatna.

إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٨٠﴾

81. Diggah Nabii Nuuc ni-naqoosay teemeney Yallah qibaadá caglissek numuk teyna.

إِنَّهُۥ مِنْ عِبَادِنَا ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٨١﴾

82. Tohuk lakal aki maray kaa dirabboyse leet xuumusneeh (sutusne) finqisne.

ثُمَّ أَغْرَقْنَا ٱلْءَاخَرِينَ ﴿٨٢﴾

83. Kaadu diggah kay (Nabii Nuuc kinnuk) gital kaa kataate marat Nabii Ibraahim yan.

* وَإِنَّ مِن شِيعَتِهِۦ لَإِبْرَٰهِيمَ ﴿٨٣﴾

84. Isi Rabbil saytun sorkocô baxa luk yemeete waqdi Yallat agleyta haamak.

إِذْ جَآءَ رَبَّهُۥ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴿٨٤﴾

85. Isi abbaa kee isi marak Yallak kalah maca taqbudeniih iyye waqdi ken assacakkuk?

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِۦ مَاذَا تَعْبُدُونَ ﴿٨٥﴾

أَئِفْكًا ءَالِهَةً دُونَ ٱللَّهِ تُرِيدُونَ ﴿٨٦﴾

86. Yallak kalah gersi yallitte diraabah taqbudenim faxxaanaa?

فَمَا ظَنُّكُم بِرَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٨٧﴾

87. Tohul ginô Rabbi maca siinik abelem takkaleeniih, Yallak kalihim tuqbudeenik?

فَنَظَرَ نَظْرَةً فِى ٱلنُّجُومِ ﴿٨٨﴾

88. Tokkel ken qiidih keenil luk yawqeemik malkitih cutuukâ fanah wagittoh wagga hee.

فَقَالَ إِنِّى سَقِيمٌ ﴿٨٩﴾

89. Edde luk diggah anu biyaakitah keenik iyye.

فَتَوَلَّوْا عَنْهُ مُدْبِرِينَ ﴿٩٠﴾

90. Edde luk derre kaat cabba heenih gexen.

فَرَاغَ إِلَىٰٓ ءَالِهَتِهِمْ فَقَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ ﴿٩١﴾

91. Eddeluk ken yallitte fan sissikuk kelli iyyeeh (malgiyeh) matakmaanaa? iyye keenil anqasak.

مَا لَكُمْ لَا تَنطِقُونَ ﴿٩٢﴾

92. Maca liton kah yaabe waytaanaah essero yol kah gacse waytaanam keenik iyye Nabii Ibraahim?

فَرَاغَ عَلَيْهِمْ ضَرْبًۢا بِٱلْيَمِينِ ﴿٩٣﴾

93. Edde luk Nabii Ibraahim keenit yufkuneh migdi gabah godmat ken aagaruk.

فَأَقْبَلُوٓا إِلَيْهِ يَزِفُّونَ ﴿٩٤﴾

94. Tokkel sissikuk naqabu luk kay mari kaah fan yufkuneeh nanu tet naqbudeeh, atu tet taggilee kaak iyyen.

قَالَ أَتَعْبُدُونَ مَا تَنْحِتُونَ ﴿٩٥﴾

95. Isin sinni gabah urtaanam taqbudeenii, sin gine Rabbî qibaadá cabba hayteenih keenik iyye.

وَٱللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾

96. Yalli sin kee isin abba haytaanam gineh anuk?

قَالُوا۟ ٱبْنُوا۟ لَهُۥ بُنْيَٰنًا فَأَلْقُوهُ فِى ٱلْجَحِيمِ ﴿٩٧﴾

97. Nabii Ibraahim Yaabah keenik yeyse waqdi, tokkel kay mari uma

malah kaah malseeh xiso kaah xisaay jaciim deqsitta girát kaa gasiya (qambisa) iyyen.

98. Kay mari uma malah kaah malseeh, guba raaqa mara ken abneeh, Nabii Ibraahim girák amaanah yewqe.

فَأَرَادُوا۟ بِهِۦ كَيْدًا فَجَعَلْنَٰهُمُ ٱلْأَسْفَلِينَ ﴿٩٨﴾

99. Kaadu Nabii Ibraahim iyyeh; diggah anu guuroh inni Rabbî fan gexaah usuk tirri yoo heele (yoo ascassele).

وَقَالَ إِنِّى ذَاهِبٌ إِلَىٰ رَبِّى سَيَهْدِينِ ﴿٩٩﴾

100. Nabii Ibraahim Yi-Rabbow meqe marih loowot yan baxa yoh acuw iyye.

رَبِّ هَبْ لِى مِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿١٠٠﴾

101. Eddeluk dooqá kaak oggolleeh kaxxa xiq-le baxal kaa aytikumusne (berrakisne).

فَبَشَّرْنَٰهُ بِغُلَٰمٍ حَلِيمٍ ﴿١٠١﴾

102. Ismaaqil yembeeh barak abballuk taamáh edde gexa caddo yoofe waqdi, yi-baxaw diggah anu soonol koo asguudem ublek, a-caagid wagitey maca kot ceela? Kaak iyye. Yi-babbaw elle amrisimtem ab, wohul Yalli faxek yisbire marih numuh yoo geettok kaak iyye.

فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ ٱلسَّعْىَ قَالَ يَٰبُنَىَّ إِنِّىٓ أَرَىٰ فِى ٱلْمَنَامِ أَنِّىٓ أَذْبَحُكَ فَٱنظُرْ مَاذَا تَرَىٰ ۚ قَالَ يَٰٓأَبَتِ ٱفْعَلْ مَا تُؤْمَرُ ۖ سَتَجِدُنِىٓ إِن شَآءَ ٱللَّهُ مِنَ ٱلصَّٰبِرِينَ ﴿١٠٢﴾

103. Edde luk Yallih amri oggolen waqdi (Nabii Ibraahim kee baxa kinnuk) abba seltah (xabanah) kaa oobise kaa yasgaaduh.

فَلَمَّآ أَسْلَمَا وَتَلَّهُۥ لِلْجَبِينِ ﴿١٠٣﴾

104. Kaadu kaa secneh kee Ibraahimow axcuk.

وَنَٰدَيْنَٰهُ أَن يَٰٓإِبْرَٰهِيمُ ﴿١٠٤﴾

105. Nummah tuble soonó nummasseh, diggah nanu tonnal galatna meqe mara iyye Yalli.

قَدْ صَدَّقْتَ ٱلرُّءْيَآ ۚ إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿١٠٥﴾

إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ ٱلْبَلَٰٓؤُا۟ ٱلْمُبِينُ ﴿١٠٦﴾

106. Diggah ta-amri (ku baxih masgaada kinnuk) is-baxxaqqa itta aqayyaare kinni.

وَفَدَيْنَٰهُ بِذِبْحٍ عَظِيمٍ ﴿١٠٧﴾

107. Kaadu nanu kaxxa maruwih (marugih) masgaadal kaa wadne (Ismaaqil kinnuk).

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِى ٱلْءَاخِرِينَ ﴿١٠٨﴾

108. Kaadu Nabii Ibraahimih meqe xagar-xagoo kee fayla kay amol cabne elle cabô maray kaak lakal yamaatuwaah arraabat.

سَلَٰمٌ عَلَىٰٓ إِبْرَٰهِيمَ ﴿١٠٩﴾

109. Yallih xaquk nagaynan Nabii Ibraahimil yanay.

كَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿١١٠﴾

110. Nabii Ibraahim kah galatne innah meqe mara tonnal galatna.

إِنَّهُۥ مِنْ عِبَادِنَا ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿١١١﴾

111. Diggah Nabii Ibraahim ni-naqoosay teemenek numuk teyna.

وَبَشَّرْنَٰهُ بِإِسْحَٰقَ نَبِيًّا مِّنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿١١٢﴾

112. Kaadu Nabii Ibraahim Iscaaqh deqsita baxay Nabii yakkuwaay meqe marak numuk teynah yanil kaa ayti-kumusne (berrakisne).

وَبَٰرَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَىٰٓ إِسْحَٰقَ ۚ وَمِن ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ لِّنَفْسِهِۦ مُبِينٌ ﴿١١٣﴾

113. Kaadu kaa (Ibraahim) kee Iscaaqhal barkat oobisne, kaadu ken nammayih samadak isi nafsih meqe num keenik yaniih, baxxaqqa-le dulmih koroosannut isi nafsi yadlume num keenit yanih.

وَلَقَدْ مَنَنَّا عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَٰرُونَ ﴿١١٤﴾

114. Yalli nummah xiibitak iyyeh; Nabii Muusaa kee Nabii Haaruun nabuwwannut gunneh.

وَنَجَّيْنَٰهُمَا وَقَوْمَهُمَا مِنَ ٱلْكَرْبِ ٱلْعَظِيمِ ﴿١١٥﴾

115. Kaadu ken nammay kee ken mara naggosneh kaxxa gibdak (xuumiyya kinnuk).

وَنَصَرْنَٰهُمْ فَكَانُوا۟ هُمُ ٱلْغَٰلِبِينَ ﴿١١٦﴾

116. Kaadu ken qokolleeh, usun firqawnaa kee firqawni marak yayse mara yekken.

وَءَاتَيْنَٰهُمَا ٱلْكِتَٰبَ ٱلْمُسْتَبِينَ ﴿١١٧﴾

117. Kaadu tawraat kitaabay baxxaqqa iyya ken nammayah necee.

وَهَدَيْنَٰهُمَا ٱلصِّرَٰطَ ٱلْمُسْتَقِيمَ ﴿١١٨﴾

118. Kaadu ken nammay massa-le gital (Islaam diini kinnuk) tirri hayne.

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِى ٱلْءَاخِرِينَ ﴿١١٩﴾

119. Kaadu meqe xagar-xagoo kee fayla ken nammayih amol cabne ellecabô maray keenik lakal yamaatuwaah arrabat.

سَلَٰمٌ عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَٰرُونَ ﴿١٢٠﴾

120. Yallih xaquk nagaynan Nabii Muusaa kee Nabii Haaruunul yanay.

إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿١٢١﴾

121. Diggah ken nammay kah galatne innah nanu meqe mara tonnal galatna.

إِنَّهُمَا مِنْ عِبَادِنَا ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٢٢﴾

122. Diggah ken nammay Ni-naqoosay teemenek nammayak teyna.

وَإِنَّ إِلْيَاسَ لَمِنَ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿١٢٣﴾

123. Kaadu diggah Nabii Ilyaas rubsumte farmoytiitik numuk teyna.

إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِۦٓ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٢٤﴾

124. Isi marak israa-iil xaylok Yallak ma-meesittaanaa? iyye waqdi keenih cus nabiyow.

أَتَدْعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ أَحْسَنَ ٱلْخَٰلِقِينَ ﴿١٢٥﴾

125. Numtin-welluy baqla deqsita taqbudeeniih, ginó-abák yayse gineynih qibaadá cabtaanaa?

ٱللَّهَ رَبَّكُمْ وَرَبَّ ءَابَآئِكُمُ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿١٢٦﴾

126. Yalli sin Rabbiy sin gineey, siinik naharsi abbobti gine Rabbi kinni.

فَكَذَّبُوهُ فَإِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ﴿١٢٧﴾

127. Eddeluk kay mari kaa dirabboyseeh, diggah usun gaaboysime loonuuh xayyowsime-lon girâ digaaláh.

إِلَّا عِبَادَ ٱللَّهِ ٱلْمُخْلَصِينَ ﴿١٢٨﴾

128. Yallih naqoosay Yalli isi racmat caglisey naggoyse akke waytek qibaadá kaah cagliseenimih sabbatah.

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِى ٱلْءَاخِرِينَ ﴿١٢٩﴾

129. Kaadu Nabii Ilyaas meqe xagar-xagoo kee fayla kay amol cabne ellecabô maray kaak lakal yamaatuwaah arrabat.

سَلَٰمٌ عَلَىٰٓ إِلْ يَاسِينَ ﴿١٣٠﴾

130. Yallih xaquk nagaynan Nabii Ilyaasal yanay.

إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿١٣١﴾

131. Diggah Nabii Ilyaas kah galatne innah Nanu meqe mara tonnal galatna.

إِنَّهُۥ مِنْ عِبَادِنَا ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣٢﴾

132. Diggah Nabii Ilyaas ni-naqoosay teemenek numuk teyna.

وَإِنَّ لُوطًا لَّمِنَ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿١٣٣﴾

133. Kaadu diggah Nabii Luut rubsumte farmoytiitik numuk teyna.

إِذْ نَجَّيْنَٰهُ وَأَهْلَهُۥٓ أَجْمَعِينَ ﴿١٣٤﴾

134. Nabiyow keenih cus; Nabii Luut kee kaal yeemene mara inkih digaalák naggosne waqdi.

إِلَّا عَجُوزًا فِى ٱلْغَٰبِرِينَ ﴿١٣٥﴾

135. Idaltô daaqaynay (Nabii Luut barra kinnuk) digaalát raaqe maray finqitê luk raqte akke waytek koroositteemih sabbatah.

ثُمَّ دَمَّرْنَا ٱلْءَاخَرِينَ ﴿١٣٦﴾

136. Lakat Nabii Luut marak aka maray raqqayey kaa dirabboyse bayisneh.

وَإِنَّكُمْ لَتَمُرُّونَ عَلَيْهِم مُّصْبِحِينَ ﴿١٣٧﴾

137. Kaadu diggah isin Makki maraw ken abuural taturak maacissan.

وَبِٱلَّيْلِ ۗ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٣٨﴾

138. Kaadu bar elle taturtaanahak kas elle mageytaanaa? Ken geytem sin geytaamak.

وَإِنَّ يُونُسَ لَمِنَ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿١٣٩﴾

139. Kaadu diggah Nabii Yuunus rubsumte farmoytiitik numuk teyna.

إِذْ أَبَقَ إِلَى ٱلْفُلْكِ ٱلْمَشْحُونِ ﴿١٤٠﴾

140. Nabiyow keenih cus ; Nabii Yuunus isi marih naqabuh sinaamak kibuk tan doynik fan kude waqdi.

فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ ٱلْمُدْحَضِينَ ﴿١٤١﴾

141. Kaxxa haffó woo doynik marteeh tokkel meesiten waqdi doynik mari saami caxxa qideeh, Nabii Yuunus saami-caxxal kak yeysen marih num yekke.

فَٱلْتَقَمَهُ ٱلْحُوتُ وَهُوَ مُلِيمٌ ﴿١٤٢﴾

142. Badat kaa qideeniih, eddeluk kullunti kaa yunxuqe, usuk assacokka lem baahe numuh anuk.

فَلَوْلَآ أَنَّهُۥ كَانَ مِنَ ٱلْمُسَبِّحِينَ ﴿١٤٣﴾

143. Diggah usuk Yalla maggom cusa marih numuh suge wannay,

لَلَبِثَ فِى بَطْنِهِۦٓ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿١٤٤﴾

144. Kullinti bagut edde ugtan ayrô fan sugak yen (qhiyaamah ayró kinnuk).

فَنَبَذْنَٰهُ بِٱلْعَرَآءِ وَهُوَ سَقِيمٌ ﴿١٤٥﴾

145. Eddeluk kullinti baguk baddi afal deebol kaa qambisne usuk lakmisak.

وَأَنۢبَتْنَا عَلَيْهِ شَجَرَةً مِّن يَقْطِينٍ ﴿١٤٦﴾

146. Yaqhtiin deqsita cooxuk caxá (xalâ caxá kinnuk) kay amol nuysubuke.

وَأَرْسَلْنَٰهُ إِلَىٰ مِاْئَةِ أَلْفٍ أَوْ يَزِيدُونَ ﴿١٤٧﴾

147. Kaadu kay marak bool alfi yakke marah kaa rubne, hinnay wohuk fulaanah.

فَـَٔامَنُوا۟ فَمَتَّعْنَٰهُمْ إِلَىٰ حِينٍ ﴿١٤٨﴾

148. Eddeluk kaa nummayseeniih, edde raban wakti keenik yamaatem fanah ken hatkisneh.

فَٱسْتَفْتِهِمْ أَلِرَبِّكَ ٱلْبَنَاتُ وَلَهُمُ ٱلْبَنُونَ ﴿١٤٩﴾

149. Eddeluk nabiyow ken esser; ku-Rabbi say-xaylo leeh, usun lab-xaylo loonuu!

أَمْ خَلَقْنَا ٱلْمَلَٰٓئِكَةَ إِنَٰثًا وَهُمْ شَٰهِدُونَ ﴿١٥٠﴾

150. Hinnak Malayka sayyoh ginnee usun abaluk?

أَلَآ إِنَّهُم مِّنْ إِفْكِهِمْ لَيَقُولُونَ ﴿١٥١﴾

151. Oobbiyooy! diggah usun sinni diraabah iyyaanah,

وَلَدَ ٱللَّهُ وَإِنَّهُمْ لَكَٰذِبُونَ ﴿١٥٢﴾

152. Yalli xaleh iyyan, diggah usun dirableelá kinnuk.

أَصْطَفَى ٱلْبَنَاتِ عَلَى ٱلْبَنِينَ ﴿١٥٣﴾

153. Yalli say-xayló dooritee lab-xaylok?

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿١٥٤﴾

154. Kee a-maraw maca liton! Mannal mekeltan Yallah say-xayló teexegeeniih, sinnih lab-xaylo teexegen waqdi?

أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١٥٥﴾

155. Makassittaanaa! Yalli barráa kee xaylo aallewaah, kak saytunnoowem?

أَمْ لَكُمْ سُلْطَٰنٌ مُّبِينٌ ﴿١٥٦﴾

156. Hinnak baxxaqqa iyya sumaq litoonuu a-ittaanamal?

فَأْتُوا۟ بِكِتَٰبِكُمْ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿١٥٧﴾

157. Toysa sin kitaabay Yallih xaquk litoonu baahay, a-ittaanamal numma yacee mara tekkeenik keenik iyyan.

وَجَعَلُوا۟ بَيْنَهُۥ وَبَيْنَ ٱلْجِنَّةِ نَسَبًا وَلَقَدْ عَلِمَتِ ٱلْجِنَّةُ إِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ﴿١٥٨﴾

158. Koros Yallaa kee Malaykâ fanal ramaddiinuu kee lagó heen, nummah malayká teexegeh diggah usun (koros kinnuk) girá digaalál gaaboysime loonuuh xayyoysime loonum qhiyaamah ayró.

سُبْحَٰنَ ٱللَّهِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿١٥٩﴾

159. Yalli saytunnooweh kaa ceele waytaamay koros kaa edde weelossak.

إِلَّا عِبَادَ ٱللَّهِ ٱلْمُخْلَصِينَ ﴿١٦٠﴾

160. Yallih naqoosay Yalli isi racmatat caglisey kaa ceele wayta weelot kaa weeloyse wayta akke waytek.

161. Toysa diggah korosey sin kee isin yallitte axcuk uqbuddu haytaanam,

فَإِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ ﴿١٦١﴾

162. Isin Yallih giták num makot beya mara hinniton.

مَآ أَنتُمْ عَلَيْهِ بِفَٰتِنِينَ ﴿١٦٢﴾

163. Koroosannuh Jaciim deqsitta girá cula numuy Yalli tet culim elle mekle akke waytek.

إِلَّا مَنْ هُوَ صَالِ ٱلْجَحِيمِ ﴿١٦٣﴾

164. Malayka itteh; nek inki malaykatti mayan, qaraanal yimixxige arac-le kaa akke waytek.

وَمَا مِنَّآ إِلَّا لَهُۥ مَقَامٌ مَّعْلُومٌ ﴿١٦٤﴾

165. Kaadu diggah nanu Yallih qibaadáh saffih sollá.

وَإِنَّا لَنَحْنُ ٱلصَّآفُّونَ ﴿١٦٥﴾

166. Kaadu diggah nanu Yalla ceele waytaamak Yalla saytunnosna.

وَإِنَّا لَنَحْنُ ٱلْمُسَبِّحُونَ ﴿١٦٦﴾

167. Diggah nabiyow atu rubsumtak naharat Makki koros axcuk sugte:

وَإِن كَانُوا۟ لَيَقُولُونَ ﴿١٦٧﴾

168. "Kitoobaa kee anbiyak naharsi maral temeetem nel amaatinnay diggah oggolak nen,

لَوْ أَنَّ عِندَنَا ذِكْرًا مِّنَ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿١٦٨﴾

169. Yallih naqoosay Yalli isi racmatat caglise akkuk-nen".

لَكُنَّا عِبَادَ ٱللَّهِ ٱلْمُخْلَصِينَ ﴿١٦٩﴾

170. Makki koros Qhuraan keenil yemeete waqdi kaal koroositeeniih, akeeral digaalák loonum sarrah aaxige-lon.

فَكَفَرُوا۟ بِهِۦ ۖ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿١٧٠﴾

171. Nummah Ni-qangará Ni-naqoosa farmoytiitih taturteh.

وَلَقَدْ سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿١٧١﴾

172. Diggah usun sinni naqboytiitil qoklima mara kinnon.

إِنَّهُمْ لَهُمُ ٱلْمَنصُورُونَ ﴿١٧٢﴾

173. Kaadu diggah Ni-qande maysó lem addunyaay akeeral.

وَإِنَّ جُندَنَا لَهُمُ ٱلْغَٰلِبُونَ ﴿١٧٣﴾

174. Toysa nabiyow derre keenit (Makki koros kinnuk) cab dago waktî fanah.

فَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿١٧٤﴾

175. Kaadu ken qambal nabiyow digaalák keenil obtuwaytam sarrah ableloonuk!

وَأَبْصِرْهُمْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ ﴿١٧٥﴾

176. Tokkel edde qataatakaanam Ni-digaalá innaa nabiyow?

أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ ﴿١٧٦﴾

177. Tokkel Ni-digaalá ken dabooqal (maaftal) keenil obta waqdi, toysa meesiisen marih maaci maxxu yoomeeh!

فَإِذَا نَزَلَ بِسَاحَتِهِمْ فَسَاءَ صَبَاحُ الْمُنذَرِينَ ﴿١٧٧﴾

178. Kaadu nabiyow derre keenit cab yimixxige waktî fanah.

وَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿١٧٨﴾

179. Kaadu nabiyow ken qambal Ni-digaalák keenil obtuwaytam sarrah ableloonuk!

وَأَبْصِرْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ ﴿١٧٩﴾

180. Nabiyow ku-Rabbi saytunnooweh maysó-le Rabbi, kaa ceele waytaamay kaa edde weelossu haanak.

سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿١٨٠﴾

181. Kaadu Yallak nagaynan farmoytiitil yanay.

وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ﴿١٨١﴾

182. Kaadu faylá Yalli-le, ginô Rabbi!

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٨٢﴾

SUURAT SAAD

Makkal Obte, 88 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

صٓ ۚ وَٱلْقُرْءَانِ ذِى ٱلذِّكْرِ ﴿١﴾

1. Saad- (edde faxem Yalli yaaxige), Yalli Qhuraanay kak garciteenim sinam kassiisal xiibite.

بَلِ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ فِى عِزَّةٍ وَشِقَاقٍ ﴿٢﴾

2. Wonna hinnay koroosite mari cakkik kaxxa-mariinitaanam kee Yallaa kee Nabii cinat yanin.

كَمْ أَهْلَكْنَا مِن قَبْلِهِم مِّن قَرْنٍ فَنَادَوا۟ وَّلَاتَ حِينَ مَنَاصٍ ﴿٣﴾

3. Makki marak duma sugte horaarik makina horá finqisneeh! eddeluk Ni-digaalá keenih temeete waqdi nee wada iyyeenih seecen, woo wakti kudim kee naggoowiyyi wakti akkewaak.

وَعَجِبُوٓا۟ أَن جَآءَهُم مُّنذِرٌ مِّنْهُمْ ۖ وَقَالَ ٱلْكَٰفِرُونَ هَٰذَا سَٰحِرٌ كَذَّابٌ ﴿٤﴾

4. Kaadu keenik yan meesiisé (Nabii Mucammad صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ kinnuk) keenih yemeetem qajjibsiteeniih, ah baab-li, kaxxa dirab-li itte koros.

أَجَعَلَ ٱلْءَالِهَةَ إِلَٰهًا وَٰحِدًا ۖ إِنَّ هَٰذَا لَشَىْءٌ عُجَابٌ ﴿٥﴾

5. Yallitteeta inki Yalla abee Mucammad صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ? Diggah tah qajiibik (cakkumuk) taniimik!

وَٱنطَلَقَ ٱلْمَلَأُ مِنْهُمْ أَنِ ٱمْشُوا۟ وَٱصْبِرُوا۟ عَلَىٰٓ ءَالِهَتِكُمْ ۖ إِنَّ هَٰذَا لَشَىْءٌ يُرَادُ ﴿٦﴾

6. Kaadu keenik kaxxa mari fooreh (koros kinnuk), sinni marak gexaay, isbira sinni yallitteh qibaadál keenik axcuk. Diggah tah Mucammad kah malse caagidik tanih tan sin diinik sin korisuuy, sin amol reeduh iyyen.

مَا سَمِعْنَا بِهَٰذَا فِى ٱلْمِلَّةِ ٱلْءَاخِرَةِ إِنْ هَٰذَآ إِلَّا ٱخْتِلَٰقٌ ﴿٧﴾

7. A Yallih inkittinaaney Mucammmad صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ nee kah seecah yani ellecabô diinil

maabbino (Nabii Qiisâ diini kinnuk), usuk kah seecam tu-hinna diraabay ginnaasite akke waytek iyyen.

8. Qhuraan nek fanaak Mucammadal obsimee? Tonna hinnay usun Yi-Qhuraanak agay waagat yanin nabiyow. Wonna hinnay uxih Yi-digaalá tammoyse weenik-sa woh kah iyyaanam.

أَءُنزِلَ عَلَيْهِ ٱلذِّكْرُ مِنۢ بَيْنِنَا ۖ بَلْ هُمْ فِى شَكٍّ مِّن ذِكْرِىٓ ۖ بَل لَّمَّا يَذُوقُوا۟ عَذَابِ ﴿٨﴾

9. Hinnak ku-Rabbiy maysoleeh, kaxxa mattaccooleh racmattah kadnooni (olwá) ken xaqul maay tan?

أَمْ عِندَهُمْ خَزَآئِنُ رَحْمَةِ رَبِّكَ ٱلْعَزِيزِ ٱلْوَهَّابِ ﴿٩﴾

10. Hinnak qaranwaa kee baaxóoy, ken nammayih fanal taniimih reedá loonuu? Toysa qaran ken guddussah taniimil yawqoonay sinnih faxeenim abitoonuh.

أَمْ لَهُم مُّلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ۖ فَلْيَرْتَقُوا۟ فِى ٱلْأَسْبَابِ ﴿١٠﴾

11. Ama korosuk koo dirabbossa qande buksumtu wayta qande keenik duma gaaboowe marak naharsi mari kah buksume innah.

جُندٌ مَّا هُنَالِكَ مَهْزُومٌ مِّنَ ٱلْأَحْزَابِ ﴿١١﴾

12. Nabiyow ku-marak duma Nabii Nuuc maraay, Qaad deqsita maraa kee firqawnay kaxxa qandee kee sinam edde digaalá xiikol-le inkih sinni farmoytit dirabboyseenih.

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ ذُو ٱلْأَوْتَادِ ﴿١٢﴾

13. Kaadu Samuuduuy, Nabii Luut maraa kee Garbô mari (Nabii Shuqeybi mara kinnuk) farmoytit dirabboyseh, toh inkih koroosannuu kee diraabal gaaboowe mara.

وَثَمُودُ وَقَوْمُ لُوطٍ وَأَصْحَٰبُ لْـَٔيْكَةِ ۖ أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلْأَحْزَابُ ﴿١٣﴾

14. Ama marak raaqe num mayan inkih farmoytit dirabboyseenih akke waytek. Eddeluk Yallih digaalá cakkisiteeniih keenil obteh.

إِن كُلٌّ إِلَّا كَذَّبَ ٱلرُّسُلَ فَحَقَّ عِقَابِ ﴿١٤﴾

15. Ama mari qambaalam mali Israafiil baantah inki xongoló akke waytek, is idya maliiy, madaara mali Yallih amrih ummaanim bayissi haytam fan.

وَمَا يَنظُرُ هَٰٓؤُلَآءِ إِلَّا صَيْحَةً وَٰحِدَةً مَّا لَهَا مِن فَوَاقٍ ﴿١٥﴾

16. Ni-Rabbow digaalák ni-maglab addunyal elle neh iysissik cisab ayrók (qhiyaamah ayró kinnuk) duma iyyen anqasah.

وَقَالُوا۟ رَبَّنَا عَجِّل لَّنَا قِطَّنَا قَبْلَ يَوْمِ ٱلْحِسَابِ ﴿١٦﴾

17. Isbir nabiyow atu faxe waytaamay usun kok iyyaanal, kaadu Ni-naqsu Nabii Daawuuduy Yallih naqboytiitil qandeleeh, Yallih taaqatal sabri-le kassit. Diggah usuk Yalli kicniimih fan maggom gacé kinni.

ٱصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَٱذْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُۥدَ ذَا ٱلْأَيْدِ ۖ إِنَّهُۥٓ أَوَّابٌ ﴿١٧﴾

18. Diggah nanu qaleelá qanneh, is carraay saaku Nabii Daawuudû luk Yalla saytunnoysak.

إِنَّا سَخَّرْنَا ٱلْجِبَالَ مَعَهُۥ يُسَبِّحْنَ بِٱلْعَشِىِّ وَٱلْإِشْرَاقِ ﴿١٨﴾

19. Kaadu haadá kaah qanneh, is kobxisimmi itteh Yalla kaâ luk saytunnoysak, usun inkih (qaleelaa kee haadá kinnuk) Yalli kicnim fan gacan.

وَٱلطَّيْرَ مَحْشُورَةً ۖ كُلٌّ لَّهُۥٓ أَوَّابٌ ﴿١٩﴾

20. Kaadu Nabii Daawuuduh kay reedá kaah qandet maqarrosneeh, nubuwwannu kaah necee, kaadu yabti kurtaneh ixxiga kaah necee.

وَشَدَدْنَا مُلْكَهُۥ وَءَاتَيْنَٰهُ ٱلْحِكْمَةَ وَفَصْلَ ٱلْخِطَابِ ﴿٢٠﴾

21. Nabiyow ittawee namma numih xaagi koo yoofee, Nabii Daawuudul micraab (qibaadah arac kinnuk) koren waqdi.

* وَهَلْ أَتَىٰكَ نَبَؤُا۟ ٱلْخَصْمِ إِذْ تَسَوَّرُوا۟ ٱلْمِحْرَابَ ﴿٢١﴾

22. Nabii Daawuudul qibaadáh arac culeeniih keenik wariggite waqdi ma-meesitin! gariiy-garul caddok kak tature namma num

إِذْ دَخَلُوا۟ عَلَىٰ دَاوُۥدَ فَفَزِعَ مِنْهُمْ ۖ قَالُوا۟ لَا تَخَفْ ۖ خَصْمَانِ بَغَىٰ بَعْضُنَا عَلَىٰ بَعْضٍ فَٱحْكُم بَيْنَنَا بِٱلْحَقِّ وَلَا تُشْطِطْ وَٱهْدِنَآ إِلَىٰ سَوَآءِ ٱلصِّرَٰطِ ﴿٢٢﴾

kinninok, toysa ni-fan cakkil mekel kaak iyyen, kaadu meklal nee madluminaay, massa-le gitâ fan tirri nee hayis kaak iyyen.

23. Keenik numukteyni diggah ah yi-toobokoytay sagla-taban kee sagla idá leeh, anu inki idá liyo. Tokkel tet yoh acuwa iyyeeh, yaabal yok yeyseh iyye.

إِنَّ هَٰذَآ أَخِى لَهُۥ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَعْجَةً وَلِىَ نَعْجَةٌ وَٰحِدَةٌ فَقَالَ أَكْفِلْنِيهَا وَعَزَّنِى فِى ٱلْخِطَابِ ﴿٢٣﴾

24. Nummah ku-idá isi illit yassagalluh kot abe esserot koo yudlumeh kaak iyye Nabii Daawuud, kaadu diggah tu-yessegelle marak maggo mari gari-garut caddok keenik tatura, Yalla nummayseeh meqe taamoomi abe mara akke waytek, usun dagoonuh caddok ittat taturewaa mari, tokkel Nabii Daawuud cagalah ama meklal kaa mokkorrem yismiteeh, isi Rabbik dambi cabti essereeh sujuuduh gomboh radak Kaal yuduure.

قَالَ لَقَدْ ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نَعْجَتِكَ إِلَىٰ نِعَاجِهِۦ ۖ وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ ٱلْخُلَطَآءِ لَيَبْغِى بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ إِلَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَقَلِيلٌ مَّا هُمْ ۗ وَظَنَّ دَاوُۥدُ أَنَّمَا فَتَنَّٰهُ فَٱسْتَغْفَرَ رَبَّهُۥ وَخَرَّ رَاكِعًا وَأَنَابَ ۩ ﴿٢٤﴾

25. Tokkel too dambi kaah cabneeh, diggah usuk Ni-garil xaynaa kee meqe gacsimeyna-le akeeral.

فَغَفَرْنَا لَهُۥ ذَٰلِكَ ۖ وَإِنَّ لَهُۥ عِندَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ مَـَٔابٍ ﴿٢٥﴾

26. Nabii Daawuudow nanu diggah seehadah amol koo hayne baaxól ken caagiida bicissuh, toysa sinam fan cakkil mekelaay, kalbi-fayxi makataatin tonni Yallih gitak koo makelek. Diggah Yallih gitak makkoota mari gibdi digaalá-le, cisab ayró (qhiyaamah ayró kinnuk) hawweeneenimih sabbatah.

يَٰدَاوُۥدُ إِنَّا جَعَلْنَٰكَ خَلِيفَةً فِى ٱلْأَرْضِ فَٱحْكُم بَيْنَ ٱلنَّاسِ بِٱلْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعِ ٱلْهَوَىٰ فَيُضِلَّكَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ ۚ إِنَّ ٱلَّذِينَ يَضِلُّونَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌۢ بِمَا نَسُوا۟ يَوْمَ ٱلْحِسَابِ ﴿٢٦﴾

27. Qaran kee baaxóoy ken nammayih fanal tanim deedalah magininnino, toh koroosite marih akkala, tokkel koroosite marah girâ digaaláh finqi yan qhiyaamah ayró.

وَمَا خَلَقْنَا ٱلسَّمَآءَ وَٱلْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَٰطِلًا ۚ ذَٰلِكَ ظَنُّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ ۚ فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِنَ ٱلنَّارِ ﴿٢٧﴾

28. Hinnak yeemeneeh meqe taamoomi abe mara baaxól umaané abe marih inna ken abnaa? Hinnak Yallak meesita mara umeynit inna ken abnaa? (mabna).

أَمْ نَجْعَلُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ كَٱلْمُفْسِدِينَ فِى ٱلْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ ٱلْمُتَّقِينَ كَٱلْفُجَّارِ ﴿٢٨﴾

29. Ah barkat-le kitaabay kol oobisne nabiyow, kay aayoota cubbussu haanam keh, kaadu qaafiyatah yan kas-le mari kassitam keh.

كِتَٰبٌ أَنزَلْنَٰهُ إِلَيْكَ مُبَٰرَكٌ لِّيَدَّبَّرُوٓا۟ ءَايَٰتِهِۦ وَلِيَتَذَكَّرَ أُو۟لُوا۟ ٱلْأَلْبَٰبِ ﴿٢٩﴾

30. Nabii Daawuuduh Suleymaan deqsita baxa necee. Nabii Suleymaan manxu meqe naqsu! Diggah usuk Yalla fan maggom gacé kinni.

وَوَهَبْنَا لِدَاوُۥدَ سُلَيْمَٰنَ ۚ نِعْمَ ٱلْعَبْدُ ۖ إِنَّهُۥٓ أَوَّابٌ ﴿٣٠﴾

31. Carra sissik faariisiy sidiica ibah soola Nabii Suleymaanak fooca maksen waqdi cusey nabiyow,

إِذْ عُرِضَ عَلَيْهِ بِٱلْعَشِىِّ ٱلصَّٰفِنَٰتُ ٱلْجِيَادُ ﴿٣١﴾

32. Tokkel diggah anu inni Rabbih kassitik faaris kacanu muxxuse iyye ayró reebut kay namma intik qellitti ittam fanah (korru ittam fan).

فَقَالَ إِنِّىٓ أَحْبَبْتُ حُبَّ ٱلْخَيْرِ عَن ذِكْرِ رَبِّى ۖ حَتَّىٰ تَوَارَتْ بِٱلْحِجَابِ ﴿٣٢﴾

33. Yol tet gacisa iyyeh eddeluk arqoo kee fillitte teetik yargiqem (yaatukem) qimbise tu-maleelah maaqó takkem keh.

رُدُّوهَا عَلَىَّ ۖ فَطَفِقَ مَسْحًۢا بِٱلسُّوقِ وَٱلْأَعْنَاقِ ﴿٣٣﴾

34. Nummah Nabii Suleymaan mokkorreeh, rabe seehadaytih garab (kay agabuk tiyak teyna

وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَٰنَ وَأَلْقَيْنَا عَلَىٰ كُرْسِيِّهِۦ جَسَدًا ثُمَّ أَنَابَ ﴿٣٤﴾

xalte galaloh garab kinnuk) korsil kaak qidne. Tohuk lakal Yallal yuduureeh yotoobe.

قَالَ رَبِّ ٱغْفِرْ لِى وَهَبْ لِى مُلْكًا لَّا يَنۢبَغِى لِأَحَدٍ مِّنۢ بَعْدِىٓ ۖ إِنَّكَ أَنتَ ٱلْوَهَّابُ ﴿٣٥﴾

35. Yi-Rabbow dambi yoh cabaay, yok wadir num geewaa reedá yoh acuw iyye. Diggah atu kaxxa acwa-li kinnitok.

فَسَخَّرْنَا لَهُ ٱلرِّيحَ تَجْرِى بِأَمْرِهِۦ رُخَآءً حَيْثُ أَصَابَ ﴿٣٦﴾

36. Tokkel dooqá kaak oggolleeh, caacay kaah qanneh usuk faxa ikke xabcinuk caalih kay amrih gexak.

وَٱلشَّيَٰطِينَ كُلَّ بَنَّآءٍ وَغَوَّاصٍ ﴿٣٧﴾

37. Kaadu sheetoonak xisne abba haytaamaay, badat kummu ittam inkih kaah qanne.

وَءَاخَرِينَ مُقَرَّنِينَ فِى ٱلْأَصْفَادِ ﴿٣٨﴾

38. Kaadu keenik aka maray silsilootat axawah yani kaah qanne.

هَٰذَا عَطَآؤُنَا فَٱمْنُنْ أَوْ أَمْسِكْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٩﴾

39. Yalli Nabii Suleymaanak iyyeh; tah Ni-mattaccook faxxa marah keenik acuy, hinnay keenik faxxa marak waas, wohul cisab kol mayanak.

وَإِنَّ لَهُۥ عِندَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ مَـَٔابٍ ﴿٤٠﴾

40. Kaadu diggah Nabii Suleymaan Ni-xaqul xayna leeh, meqe gacsimeyna-le akeeral.

وَٱذْكُرْ عَبْدَنَآ أَيُّوبَ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُۥٓ أَنِّى مَسَّنِىَ ٱلشَّيْطَٰنُ بِنُصْبٍ وَعَذَابٍ ﴿٤١﴾

41. Nabiyow cus Ni-naqsu Nabii Ayyuub, isi-Rabbih seece waqdi, diggah sheetan yoo xageeh, yi-xagaral taqabiiy biyaakak sabab yekke axcuk.

ٱرْكُضْ بِرِجْلِكَ ۖ هَٰذَا مُغْتَسَلٌۢ بَارِدٌ وَشَرَابٌ ﴿٤٢﴾

42. Ibá baaxót atukku hayis, daritta leey xabciniy edde kaqaltaah kak taaqubey edde qaffotta koh awqelek kaak iyye Yalli.

وَوَهَبْنَا لَهُۥٓ أَهْلَهُۥ وَمِثْلَهُم مَّعَهُمْ رَحْمَةً مِّنَّا وَذِكْرَىٰ لِأُو۟لِى ٱلْأَلْبَٰبِ ﴿٤٣﴾

43. Tokkel kaa qaffosneeh, barráa kee xaylooy wonnah tanim keenilluk ossantinah kaah necee, woh inkih

Nek yan racmatay kaah abne, kaadu usuk abe sabri qaafiyatah yan kas-le marah kassit yakkem keh.

وَخُذْ بِيَدِكَ ضِغْثًا فَاضْرِب بِّهِۦ وَلَا تَحْنَثْ ۗ إِنَّا وَجَدْنَٰهُ صَابِرًا ۚ نِّعْمَ ٱلْعَبْدُ ۖ إِنَّهُۥٓ أَوَّابٌ ﴿٤٤﴾

44. Kaadu Yalli kaak iyyeh; ku-gabat faxiiqak axaw hiriggi hayisaay isi barrá edde atukku hayis xiibá maggalinay. diggah nanu sabri-le numuh kaa geyne mokkorol (Nabii Ayyuub kinnuk). Nabii Ayyuub manxu meqe naqsu! Diggah usuk Yalla fan maggom gacé kinni.

وَٱذْكُرْ عِبَٰدَنَآ إِبْرَٰهِيمَ وَإِسْحَٰقَ وَيَعْقُوبَ أُو۟لِى ٱلْأَيْدِى وَٱلْأَبْصَٰرِ ﴿٤٥﴾

45. Kaadu nabiyow cus ni-naqoosa; Nabii Ibraahimiiy, Nabii Iscaaqh kee Nabii Yaq-qhuub, usun qibaadál baari-le maraay, diini ixxiga-le mara.

إِنَّآ أَخْلَصْنَٰهُم بِخَالِصَةٍ ذِكْرَى ٱلدَّارِ ﴿٤٦﴾

46. Diggah nanu caglisitan kaxxa tiyat ken caglisne, akeerâ kassit ken lubbit hayneemil.

وَإِنَّهُمْ عِندَنَا لَمِنَ ٱلْمُصْطَفَيْنَ ٱلْأَخْيَارِ ﴿٤٧﴾

47. Kaadu diggah usun Ni-garil meqe maray dorsime kinnon.

وَٱذْكُرْ إِسْمَٰعِيلَ وَٱلْيَسَعَ وَذَا ٱلْكِفْلِ ۖ وَكُلٌّ مِّنَ ٱلْأَخْيَارِ ﴿٤٨﴾

48. Kaadu nabiyow cus ni-naqoosa, Nabii Ismaaqiliiy, Al-yasaqaa kee Dalkifli, usun inkih Yalli ginók doore mara.

هَٰذَا ذِكْرٌ ۚ وَإِنَّ لِلْمُتَّقِينَ لَحُسْنَ مَـَٔابٍ ﴿٤٩﴾

49. Nabiyow ama anbiyak maqaanék koh cusnem kassiisi, diggah Yallak meesita mari meqe gacsimeyna-le akeeral.

جَنَّٰتِ عَدْنٍ مُّفَتَّحَةً لَّهُمُ ٱلْأَبْوَٰبُ ﴿٥٠﴾

50. Qadni deqsitta jannoota lon, afoofi keenih fakimut kak anuk.

مُتَّكِـِٔينَ فِيهَا يَدْعُونَ فِيهَا بِفَٰكِهَةٍ كَثِيرَةٍ وَشَرَابٍ ﴿٥١﴾

51. Tet addal qaraakiyil qaxah anuk maggo caxâ mixuu kee yaaqubeenim tet addal esseritan.

52. Kaadu sinni baqoltik-sa numû fan waktewaa agabuy fooduh (wadaayah) yani lon.

*وَعِندَهُمْ قَٰصِرَٰتُ ٱلطَّرْفِ أَتْرَابٌ ﴿٥٢﴾

53. Amah addunyal kah xagnisimten niqmata moominiiney cisab ayróh (qhiyaamah ayró kinnuk).

هَٰذَا مَا تُوعَدُونَ لِيَوْمِ ٱلْحِسَابِ ﴿٥٣﴾

54. Diggah amah Ni-rizqhiy ambaxe sinniy aggiriqqewaa keenik iyya Yalli.

إِنَّ هَٰذَا لَرِزْقُنَا مَا لَهُۥ مِن نَّفَادٍ ﴿٥٤﴾

55. Ama weelot kak yabne niqmoota Yallak meesita marih iimi. Diggah koroosannuu kee umaanét caddok tatre mari uma gacsimeyna le akeeral.

هَٰذَا ۚ وَإِنَّ لِلطَّٰغِينَ لَشَرَّ مَـَٔابٍ ﴿٥٥﴾

56. Woh jahannam giráy culaana, is maxxu keenih gacta fidooy.

جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا فَبِئْسَ ٱلْمِهَادُ ﴿٥٦﴾

57. Amah niqna caddok kak taturte lee kee girâ marih qasaalayih (qasleyih) digaalák tet tammoysoonay keenik iyyan.

هَٰذَا فَلْيَذُوقُوهُ حَمِيمٌ وَغَسَّاقٌ ﴿٥٧﴾

58. Kaadu aká (gersi) digaaláy woo digaalá celtay maggo qaynatah tani lon.

وَءَاخَرُ مِن شَكْلِهِۦٓ أَزْوَٰجٌ ﴿٥٨﴾

59. Keenik iyyaanah; ah buttay girá siinî luk culta, arcibaa kee konnabah loonum malon, diggah usun girá culáy teetit cararta kinnon.

هَٰذَا فَوْجٌ مُّقْتَحِمٌ مَّعَكُمْ ۖ لَا مَرْحَبًۢا بِهِمْ ۚ إِنَّهُمْ صَالُوا۟ ٱلنَّارِ ﴿٥٩﴾

60. Kataye mari kataaten marak iyyeh; wonna hinnay siini arcibaa kee konnabá sinnim, a-giráh digaalá neh xayyossem siini makot nee beyten waqdi addunyal, tokkel maxxu gaca dabqiiy jahannam dabqi.

قَالُوا۟ بَلْ أَنتُمْ لَا مَرْحَبًۢا بِكُمْ ۖ أَنتُمْ قَدَّمْتُمُوهُ لَنَا ۖ فَبِئْسَ ٱلْقَرَارُ ﴿٦٠﴾

61. Katayte butta itteh; Ni-Rabbow ah neh xayyoyseeh makot nee bee numuh xirribuh tan digaalá kaah osis girál.

قَالُوا۟ رَبَّنَا مَن قَدَّمَ لَنَا هَٰذَا فَزِدْهُ عَذَابًا ضِعْفًا فِى ٱلنَّارِ ﴿٦١﴾

62. Kaadu umeynit itteh; maca lino addunyal uma marat loowak sugne labha kah able waynam?

وَقَالُوا۟ مَا لَنَا لَا نَرَىٰ رِجَالًا كُنَّا نَعُدُّهُم مِّنَ ٱلْأَشْرَارِ ﴿٦٢﴾

63. Addunyal nanu keenit abne buraa kee anqas hoxak abnee? hinnay usun girál neê luk anuk ken able waytam ni-intiitaay?

أَتَّخَذْنَٰهُمْ سِخْرِيًّا أَمْ زَاغَتْ عَنْهُمُ ٱلْأَبْصَٰرُ ﴿٦٣﴾

64. Diggah woo girâ mari sittat aba giddii kee keemaari nummay agay-waaga sinni.

إِنَّ ذَٰلِكَ لَحَقٌّ تَخَاصُمُ أَهْلِ ٱلنَّارِ ﴿٦٤﴾

65. Ixxic nabiyow isi marak; cagalah anu meesiiseey, hebeltô Yalli mayan inki Yallay dirkiseh yaniy qibaadá dubuk cakkisita akke waytek.

قُلْ إِنَّمَآ أَنَا۠ مُنذِرٌ ۖ وَمَا مِنْ إِلَٰهٍ إِلَّا ٱللَّهُ ٱلْوَٰحِدُ ٱلْقَهَّارُ ﴿٦٥﴾

66. Qaranwaa kee baaxóoy, ken nammayih fanal taniimih Rabbi mayso-li, dambi cabti-li kaal gace marah.

رَبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ٱلْعَزِيزُ ٱلْغَفَّارُ ﴿٦٦﴾

67. Ixxic nabiyow isi marak; ama Qhuraan kaxxa xaaguy tuxxiq-le,

قُلْ هُوَ نَبَؤٌا عَظِيمٌ ﴿٦٧﴾

68. Isin derre kaat cabtaanaah, kaal mataamittan.

أَنتُمْ عَنْهُ مُعْرِضُونَ ﴿٦٨﴾

69. Irô qaraanal tan malayka itta elle wayteemih ixxiga luk mananniyo, Nabii Aadam ginóh caagidil itta keemaarisen waqdi Yallak wacyi yol oobewannay.

مَا كَانَ لِىَ مِنْ عِلْمٍۭ بِٱلْمَلَإِ ٱلْأَعْلَىٰٓ إِذْ يَخْتَصِمُونَ ﴿٦٩﴾

70. Yalli wacyi yol moobisa cagalah anu Yallih digaalák baxxaqqa-le

إِن يُوحَىٰٓ إِلَىَّ إِلَّآ أَنَّمَآ أَنَا۠ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٧٠﴾

meesiise siinih kinniyom akke waytek.

71. Nabiyow cus :ku-Rabbi Malaykak anu diggah seehadaytu kallak gineyyo iyye waqdi (Nabii Aadam kinnuk).

إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَٰٓئِكَةِ إِنِّي خَٰلِقٌۢ بَشَرًا مِّن طِينٍ ﴿٧١﴾

72. Edde luk ginó kaak missossuuy, Yi-xaquk yan rooci kaat fuufussu haa waqdi, toysa sujuuduh kaah rada massakaxxah keenik iyye Yalli.

فَإِذَا سَوَّيْتُهُۥ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِن رُّوحِى فَقَعُوا۟ لَهُۥ سَٰجِدِينَ ﴿٧٢﴾

73. Tokkel Malayka usun inkih tikki yaanamaak sujuuduh raden,

فَسَجَدَ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ ﴿٧٣﴾

74. Kaxxamariiniteeh koroosite marih num yekke ibliisiy sujuud cine akke waytek.

إِلَّآ إِبْلِيسَ ٱسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٧٤﴾

75. Yalli kaak iyyeh; ibliisow inni namma gabat gine Aadamah kummattaamak maca koo waasseeh ? away kaxxamariinitta innaa, hinnay dumaak Yallal kaxxamariinite marih numuh sugteeh ?

قَالَ يَٰٓإِبْلِيسُ مَا مَنَعَكَ أَن تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِيَدَىَّ ۖ أَسْتَكْبَرْتَ أَمْ كُنتَ مِنَ ٱلْعَالِينَ ﴿٧٥﴾

76. Ibliis isi Rabbil gacisak, anu kaak ayseh, yoo girak ginteeh, kaa kallak ginte iyye.

قَالَ أَنَا۠ خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَنِى مِن نَّارٍ وَخَلَقْتَهُۥ مِن طِينٍ ﴿٧٦﴾

77. Yalli kaak iyyeh ; toysa jannatak eweq, diggah atu Yi- racmatak xiiriyime num kinnitok.

قَالَ فَٱخْرُجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ ﴿٧٧﴾

78. Kaadu diggah Yi-abaaró ku-amol tan galtóh ayrô fanah (qhiyaamah ayró kinnuk).

وَإِنَّ عَلَيْكَ لَعْنَتِىٓ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلدِّينِ ﴿٧٨﴾

79. Ibliis iyyeh ; toysa Yi-Rabbow yoo qambaalis ginó sinni magooqak

قَالَ رَبِّ فَأَنظِرْنِىٓ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿٧٩﴾

edde ugsumtu wayta ayrô fanah (qhiyaamah ayró kinnuk).

80. Yalli kaak iyyeh :diggah atu qambalsima marih num kinnito,

قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ ٱلْمُنظَرِينَ ﴿٨٠﴾

81. Wakti kak yimixxige ayrô fanah (naharsi baantá edde takke ayró kinnuk)

إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْوَقْتِ ٱلْمَعْلُومِ ﴿٨١﴾

82. tokkel ku-nabnal xiibita immay inkih ken (Aadam xaylo kinnuk) makkoyseyyo iyye ibliis.

قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٨٢﴾

83. Ku-naqoosak isi qibaadá caglisse moominiin akke waytek qibaadá koh cagliseenimih sabbatah.

إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ ٱلْمُخْلَصِينَ ﴿٨٣﴾

84. Yalli iyyeh; cakki Yok yaniih, cakkik-sa axcem mayyu.

قَالَ فَٱلْحَقُّ وَٱلْحَقَّ أَقُولُ ﴿٨٤﴾

85. Diggah jahannam kibeyyo koo kee ku-samadaay, seehadak koo katatta haytem inkih.

لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنكَ وَمِمَّن تَبِعَكَ مِنْهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٨٥﴾

86. Ixxic nabiyow:ama korosuk; siinit aba seecol hebeltô galtó sin messeraay, aneewaytam bicsita marih num anu hinniyo Yallak yol ooba wacyi kataata ikkal.

قُلْ مَآ أَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ وَمَآ أَنَا۠ مِنَ ٱلْمُتَكَلِّفِينَ ﴿٨٦﴾

87. A-Qhuraan kalah tanim hinna ginóh (seehadaa kee ginni kinnuk), kassis yakkem akke waytek.

إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعَٰلَمِينَ ﴿٨٧﴾

88. Kaadu diggah aaxigetton a-korosey kay (Qhuraan kinnuk) xaaguu kee kay numma udduruuk (waktiik) wadiril.

وَلَتَعْلَمُنَّ نَبَأَهُۥ بَعْدَ حِينٍۭ ﴿٨٨﴾

SUURAT AZ-ZUMAR

Makkal Obte, 75 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

تَنزِيلُ ٱلْكِتَٰبِ مِنَ ٱللَّهِ ٱلْعَزِيزِ ٱلْحَكِيمِ ﴿١﴾

1. Ama Qhuraanih oobiyyi Yallay mayso-le naggaarah yanih kabuk yekke.

إِنَّآ أَنزَلْنَآ إِلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ بِٱلْحَقِّ فَٱعْبُدِ ٱللَّهَ مُخْلِصًا لَّهُ ٱلدِّينَ ﴿٢﴾

2. A-nabiyow nanu diggah Qhuraan kitab nummal kol oobisne, toysa Yalla uqbud diini kaah caglisak.

أَلَا لِلَّهِ ٱلدِّينُ ٱلْخَالِصُ ۚ وَٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُوا۟ مِن دُونِهِۦٓ أَوْلِيَآءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَآ إِلَى ٱللَّهِ زُلْفَىٰٓ إِنَّ ٱللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِى مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِى مَنْ هُوَ كَٰذِبٌ كَفَّارٌ ﴿٣﴾

3. Oobbiyooy! Cagalah tan qibaaday saytunnowte lem dubuk Yalla, Yallak kalah awlaytit haysite mari iyyah; ken manaqbuda Yallat xayyoysiyyah nee xayyoysaanâ gidih akke waytek. Diggah Yalli usun diini caagidik itta elle waak sugeenimil ken fan meklah qhiyaamah ayró, diggah Yalli tirri mahaa isi Rabbi dirabboyseeh, koroosannut caddok tature num.

لَّوْ أَرَادَ ٱللَّهُ أَن يَتَّخِذَ وَلَدًا لَّٱصْطَفَىٰ مِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ ۚ سُبْحَٰنَهُۥ ۖ هُوَ ٱللَّهُ ٱلْوَٰحِدُ ٱلْقَهَّارُ ﴿٤﴾

4. Yalli baxa haysitam faxinnay, isih ginaamak isih faxam dooritak yen, Yalli saytunih, Usuk inki Yallay isih ginem dirkiséh yani.

خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ بِٱلْحَقِّ ۖ يُكَوِّرُ ٱلَّيْلَ عَلَى ٱلنَّهَارِ وَيُكَوِّرُ ٱلنَّهَارَ عَلَى ٱلَّيْلِ ۖ وَسَخَّرَ ٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرَ ۖ كُلٌّ يَجْرِى لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ۗ أَلَا هُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْغَفَّارُ ﴿٥﴾

5. Yalli Qaranwaa kee baaxó nummal gine, bar laqót culsaah, laqó barat culsa, kaadu ayróo kee alsá isi naqoosah tuxxiiqih qane, ken nammayak kulli tiya muggaqsime waktî fanah gexxa (qhiyaamah ayró kinnuk). Oobbiya! Yalli mayso-li, dambi cabti-li kay naqoosak kaal yuduure marah.

خَلَقَكُم مِّن نَّفْسٍ وَٰحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا
زَوْجَهَا وَأَنزَلَ لَكُم مِّنَ ٱلْأَنْعَٰمِ ثَمَٰنِيَةَ
أَزْوَٰجٍ يَخْلُقُكُمْ فِى بُطُونِ أُمَّهَٰتِكُمْ خَلْقًا
مِّنۢ بَعْدِ خَلْقٍ فِى ظُلُمَٰتٍ ثَلَٰثٍ ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ
رَبُّكُمْ لَهُ ٱلْمُلْكُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ فَأَنَّىٰ
تُصْرَفُونَ ﴿٦﴾

6. Sinaamey sin Rabbi inki nafsik (Aadam kinnuk) sin gineeh, tohuk lakat kay barrá kaak gine (Caawa kinnuk) kaadu lacak bacra qaynat siinih oobise lab-tii kee say-tiyah anuk, sin inaanih bagut sin gina ginóok-ginô lakal (qunxuffeey, dabloytaay, cadoyta kinnuk) sidiica diteh addat (baguuy, maxaxaay, urri-walammâ dite kinnuk). Toh sin Yallaay, sin Rabbi ummaanim giné, reedá lem Kaa, Kaak-sá cakkil yaqbuden Yalli mayanak, toysa diggah Kay qibaadák mannal makkottaanaah?

إِن تَكْفُرُوا۟ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَنِىٌّ عَنكُمْ ۖ وَلَا يَرْضَىٰ
لِعِبَادِهِ ٱلْكُفْرَ ۖ وَإِن تَشْكُرُوا۟ يَرْضَهُ لَكُمْ ۗ وَلَا
تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ۗ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُم
مَّرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ۚ إِنَّهُۥ
عَلِيمٌۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ﴿٧﴾

7. Sinaamey koroositten sin tekkek, toysa diggah Yalli siinik gaddali siinih maceyta, kaadu isi naqoosah koroosannu makicniiy, kaa faatitteenik siinik akcinele. Kaadu dambi-le nafsi aka nafsih dambi mayassukuqqa. Tohuk lakat siinik gacsimeyná sin Rabbi fan takkeeh, abak sugteenim siinih warsele, diggah Usuk sin alilwat tanim yaaxigi qellitti ittaamak.

۞ وَإِذَا مَسَّ ٱلْإِنسَٰنَ ضُرٌّ دَعَا رَبَّهُۥ مُنِيبًا إِلَيْهِ
ثُمَّ إِذَا خَوَّلَهُۥ نِعْمَةً مِّنْهُ نَسِىَ مَا كَانَ يَدْعُوٓا۟
إِلَيْهِ مِن قَبْلُ وَجَعَلَ لِلَّهِ أَندَادًا لِّيُضِلَّ عَن
سَبِيلِهِۦ ۚ قُلْ تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ قَلِيلًا ۖ إِنَّكَ مِنْ
أَصْحَٰبِ ٱلنَّارِ ﴿٨﴾

8. Seehadaytu gibdaabini xaga waqdi isi Rabbi kallacaah cató kaat faxa kaal adaaruk, tohuk lakat Yalli isi niqmat kaah yecee kaa tekkek, duma kaa edde kallacak sugeh yanim habbaalaah, Yallat agleytit haa kay gitak sinam makkoysam keh. A-nabiyow ama korostak ixxic; isi koroosannut dagoh gide hatak, diggah atu girâ marih num kinnitok.

أَمَّنْ هُوَ قَٰنِتٌ ءَانَآءَ ٱلَّيْلِ سَاجِدًا وَقَآئِمًا يَحْذَرُ ٱلْءَاخِرَةَ وَيَرْجُوا۟ رَحْمَةَ رَبِّهِۦ ۗ قُلْ هَلْ يَسْتَوِى ٱلَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَٱلَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ۗ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُو۟لُوا۟ ٱلْأَلْبَٰبِ ﴿٩﴾

9. Ama korostay isi koroosannut hatka yayse innaa, hinnak soolak kummaatak barti-saaqoota isi Rabbi yateeqe numuy akeerâ digaalák meesitaah isi Rabbih racmatah sangeela yayseeh? A-nabiyow ixxic; yaaxige maraa kee aaxigewaa mara maay missowta? (ma-missowta) cagalah kassittaah taaxigem qaafiyatah yan kas-le mara.

قُلْ يَٰعِبَادِ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱتَّقُوا۟ رَبَّكُمْ ۚ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا۟ فِى هَٰذِهِ ٱلدُّنْيَا حَسَنَةٌ ۗ وَأَرْضُ ٱللَّهِ وَٰسِعَةٌ ۗ إِنَّمَا يُوَفَّى ٱلصَّٰبِرُونَ أَجْرَهُم بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿١٠﴾

10. A-nabiyow Yi-naqoosak yeemene marak sinni Rabbik meesita keenik ixxic, a-addunyal sinni Rabbih qibaadá yeymeeqe mari akeeral maqaané-le (jannat kinnuk). kaadu Yallih baaxó farakka lek sinni Rabbi elle taqbudê rike guuruma. Cagalah yisbire marah ken galtó keenih cisab maleh dudsumta.

قُلْ إِنِّىٓ أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ ٱللَّهَ مُخْلِصًا لَّهُ ٱلدِّينَ ﴿١١﴾

11. A-nabiyow sinaamak ixxic ; diggah anu Yalla aqbudeemih amrisime qibaadá kaah caglisak.

وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ أَوَّلَ ٱلْمُسْلِمِينَ ﴿١٢﴾

12. Kaadu muslimiin naharsittu akkeemih amrisime yi-ummattak.

قُلْ إِنِّىٓ أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّى عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٣﴾

13. A-nabiyow sinaamak ixxic ; diggah anu inni Rabbih amri cinek kaxxa ayróh (qhiyaamah ayró kinnuk) digaalák meesita.

قُلِ ٱللَّهَ أَعْبُدُ مُخْلِصًا لَّهُۥ دِينِى ﴿١٤﴾

14. A-nabiyow ixxic ; Yalla aqbude inni qibaadá kaah caglisak.

فَٱعْبُدُوا۟ مَا شِئْتُم مِّن دُونِهِۦ ۗ قُلْ إِنَّ ٱلْخَٰسِرِينَ ٱلَّذِينَ خَسِرُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۗ أَلَا ذَٰلِكَ هُوَ ٱلْخُسْرَانُ ٱلْمُبِينُ ﴿١٥﴾

15. Toysa Yallak kalah faxxa hayteenim uqbuda a-korosey cinteenik. A-nabiyow ixxic; diggah finqittem sinni nafsii kee sinni buxah mara finqise mara qhiyaamah ayró. oobbiya! Too finqi usuk baxxaqqa-le finqa.

لَهُم مِّن فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِّنَ ٱلنَّارِ وَمِن تَحْتِهِمْ ظُلَلٌ ۚ ذَٰلِكَ يُخَوِّفُ ٱللَّهُ بِهِۦ عِبَادَهُۥ ۚ يَٰعِبَادِ فَٱتَّقُونِ ﴿١٦﴾

16. Woo mari qhiyaamah ayró giráy irok ken buultaah, gubak ken buulta lon. Too digaalát Yalli isi naqoosa meesiisa cibbarsimaanam (cubbusaanam) keh, Yi-naqoosay toysa Yok meesita.

وَٱلَّذِينَ ٱجْتَنَبُوا۟ ٱلطَّٰغُوتَ أَن يَعْبُدُوهَا وَأَنَابُوٓا۟ إِلَى ٱللَّهِ لَهُمُ ٱلْبُشْرَىٰ ۚ فَبَشِّرْ عِبَادِ ﴿١٧﴾

17. Sheetan taaqat kee Yallak kalihim yaqbudeenimik yexxeere maray Yallal yuduure usun ayti-kuma lon, toysa nabiyow Yi-naqoosa ayti-kumus.

ٱلَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ ٱلْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُۥ ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ هَدَىٰهُمُ ٱللَّهُ ۖ وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمْ أُو۟لُوا۟ ٱلْأَلْبَٰبِ ﴿١٨﴾

18. A-nabiyow ayti-kumus Yi-naqoosay maxcó ankacissaah taysem (Yallih maxcoo kee Yallih farmoytih maxcó) kak katatta, woo mari Yalli tirri ken hee kaadu woo mari usun qaafiyatah yan kas-le mara.

أَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ ٱلْعَذَابِ أَفَأَنتَ تُنقِذُ مَن فِى ٱلنَّارِ ﴿١٩﴾

19. Digaalâ qangara elle nummatte num tirri haytam duddaa nabiyow? Toysa atu girál yan num waddam duddaa? (madudda).

لَٰكِنِ ٱلَّذِينَ ٱتَّقَوْا۟ رَبَّهُمْ لَهُمْ غُرَفٌ مِّن فَوْقِهَا غُرَفٌ مَّبْنِيَّةٌ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ ۖ وَعْدَ ٱللَّهِ ۖ لَا يُخْلِفُ ٱللَّهُ ٱلْمِيعَادَ ﴿٢٠﴾

20. Kinnih immay sinni Rabbik meesite mari jannatal fayya itta qarway xisoh ittak amol taniy weeqaytitte kak guba gexxa lon, woh Yalli isi naqoosay kaak meesittah cule xagna, Yalli isi xagna ma-maka.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ أَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَسَلَكَهُۥ يَنَٰبِيعَ فِى ٱلْأَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهِۦ زَرْعًا مُّخْتَلِفًا أَلْوَٰنُهُۥ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَىٰهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَجْعَلُهُۥ حُطَٰمًا ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَذِكْرَىٰ لِأُو۟لِى ٱلْأَلْبَٰبِ ﴿٢١﴾

21. A-nabiyow matablaa diggah Yalli qaraanak lee oobiseeh baaxót tet culseeh, darooriy weqta tet abe, tohuk lakal maggo qaynatah tan buqrey bisi kak sissini (baxsa-le) teetit yayyaaqe, tohuk lakat kaftaah walqinuk tet table, tohuk lakat cafulay buluule tet aba Yalli. Diggah tama Yallih abinak

cusneemit qaafiyatah yan kas-le marah kassis edde yan.

22. Yalli islaamaninnoh alil kak fake num, edde luk isi Rabbik noorii kee tirtô bagul yani, usuk lubbi kak alifut yan numuy islaamaninnot derre cabeh inna maay kinni? (hinna) Yallih dikrik (Qhuraan kinnuk) sorkocô baxitte kak kafteeh, derre edde cabe marah toysa finqi yan, woo mari baxxaqqa-le makoh addat yan cakkik.

أَفَمَن شَرَحَ ٱللَّهُ صَدْرَهُۥ لِلْإِسْلَٰمِ فَهُوَ عَلَىٰ نُورٍ مِّن رَّبِّهِۦ ۚ فَوَيْلٌ لِّلْقَٰسِيَةِ قُلُوبُهُم مِّن ذِكْرِ ٱللَّهِ ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٢٢﴾

23. Yalli yayse yab oobise (Qhuraan kinnuk), kitaabay maxcô maqaaneh tuuy-tu kak celtay xaganaa kee meesisso elle qagam-qagittay sinni Rabbik meesita marih arooba kak dibillitta meesih, tohuk lakat ken aroobaa kee ken sorkocô baxitte Yallih cusiyyah xabbacowtah, toh Yallih tirtóy isih faxe mara tirri elle haa, Yalli iimaanak makkoyse num tirri hée mali, Yalli a Qhuraanal yaamineemik makkoyse num tirri kaa haa num mali.

ٱللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ ٱلْحَدِيثِ كِتَٰبًا مُّتَشَٰبِهًا مَّثَانِىَ تَقْشَعِرُّ مِنْهُ جُلُودُ ٱلَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَىٰ ذِكْرِ ٱللَّهِ ۚ ذَٰلِكَ هُدَى ٱللَّهِ يَهْدِى بِهِۦ مَن يَشَآءُ ۚ وَمَن يُضْلِلِ ٱللَّهُ فَمَا لَهُۥ مِنْ هَادٍ ﴿٢٣﴾

24. Girát qiden numuy uma digaalát fooca garaysa yayse innaa, hinnay digaalák amaan geeh jannat cula num yayseeh qhiyaamah ayró? Kaadu daalimiinik addunyal abak sugten umaanéh galtó tammoysa keenik iyyan.

أَفَمَن يَتَّقِى بِوَجْهِهِۦ سُوٓءَ ٱلْعَذَابِ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۚ وَقِيلَ لِلظَّٰلِمِينَ ذُوقُوا۟ مَا كُنتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٢٤﴾

25. Nabiyow ku-marak duma naharsi mari dirabboyseeh, tokkel digaalá kak aaxige waan kabuk keenit temeete.

كَذَّبَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَأَتَىٰهُمُ ٱلْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٥﴾

فَأَذَاقَهُمُ ٱللَّهُ ٱلْخِزْيَ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا ۖ وَلَعَذَابُ ٱلْءَاخِرَةِ أَكْبَرُ ۚ لَوْ كَانُوا۟ يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾

26. Edde luk Yalli addunyâ manol qunxaaneey, xixxibaane ken tammoyseeh, akeerâ digaalá wohuuk nabuk raqta aaxaguk suginnoonuy (koros Kinnuk).

وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِى هَٰذَا ٱلْقُرْءَانِ مِن كُلِّ مَثَلٍ لَّعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٧﴾

27. Kaadu nummah Yalli xiibitak iyyeh; ama Qhuraanih addal sinaamah ummaan ceelalloolak ceelallo noogore kassita mara yakkeenî gidah.

قُرْءَانًا عَرَبِيًّا غَيْرَ ذِى عِوَجٍ لَّعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٢٨﴾

28. Qarab afat yan Qhuraanay makooka sinni kaa abne Yallak meesita mara yakkeenî gidah.

ضَرَبَ ٱللَّهُ مَثَلًا رَّجُلًا فِيهِ شُرَكَآءُ مُتَشَٰكِسُونَ وَرَجُلًا سَلَمًا لِّرَجُلٍ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا ۚ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٩﴾

29. Yalli ceelallo yoogore; agleh yan mari itta elle waa numuy naqasuh yanii kee cagalah num dubuk leh yan naqasul, a nammay massoowaa ceelalloh? (ma-massoowa). Yalli dudda-le fayla dubuk-le, wonna hinnay maggo mari keenik ma-yaaxiga.

إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُم مَّيِّتُونَ ﴿٣٠﴾

30. A-nabiyow diggah atu rabetto, kaadu diggah usun rabe lon.

ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ عِندَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ ﴿٣١﴾

31. Tohuk lakat sinaamey diggah isin qhiyaamah ayró sin Rabbih xaqul keemaaritetton, tokkel Yalli sin fan qadlil mekle-le.

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن كَذَبَ عَلَى ٱللَّهِ وَكَذَّبَ بِٱلصِّدْقِ إِذْ جَآءَهُۥ ۚ أَلَيْسَ فِى جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَٰفِرِينَ ﴿٣٢﴾

32. Kaadu Yallal ceele waytam diraabah heeh, Nabii Mucammadal ﷺ oobe Qhuraan kaah yemeete waqdi, Qhuraan dirabboyse numuk (korosta kinnuk) dulmih iyyi gacaah? (num magaca). Jahannam giráh addal koros orbeyná malinnaa? (yeey-leh).

وَٱلَّذِى جَآءَ بِٱلصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِۦٓ أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُتَّقُونَ ﴿٣٣﴾

33. Numma bahte ambiyaa kee ken nummasse moominiin, too mari usun Yallak meesita mara kinnon.

لَهُم مَّا يَشَآءُونَ عِندَ رَبِّهِمْ ۚ ذَٰلِكَ جَزَآءُ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٣٤﴾

34. Usun sinni Rabbih xaqul faxxa haanam-lon, toh meqe taamá abbaasite marih galtó.

لِيُكَفِّرَ ٱللَّهُ عَنْهُمْ أَسْوَأَ ٱلَّذِى عَمِلُوا۟ وَيَجْزِيَهُمْ أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ ٱلَّذِى كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٣٥﴾

35. Yalli addunyal aben uma-taamá keenik duugam keh aben toobah sabbatah, kaadu ken galtóh ken galtá addunyal abak sugen meqe taamák tayseemil (jannat kinnuk).

أَلَيْسَ ٱللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُۥ ۖ وَيُخَوِّفُونَكَ بِٱلَّذِينَ مِن دُونِهِۦ ۚ وَمَن يُضْلِلِ ٱللَّهُ فَمَا لَهُۥ مِنْ هَادٍ ﴿٣٦﴾

36. Yalli isi naqsu (Nabii kinnuk) duude hinna innaa umaané kaah faxa marih umaanék (koros kinnuk)? yeey, kaa duudah. Nabiyow usun koo meesiisaanah usun Yallak kalah yaqbuden yallitte umaané kol baahele iyyaanamal. Yalli makkoyse num tirri-heey, tirri kaa haa mali!

وَمَن يَهْدِ ٱللَّهُ فَمَا لَهُۥ مِن مُّضِلٍّ ۗ أَلَيْسَ ٱللَّهُ بِعَزِيزٍ ذِى ٱنتِقَامٍ ﴿٣٧﴾

37. Kaadu Yalli iimaanal tirri hee num, makkoysey cakkik kaa makkoysa mali, Yalli maysoliy canê gacsa-le hinna innaa kaal koroosite maraa kee kaa cine maral? (yeey kinnih).

وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ ٱللَّهُ ۚ قُلْ أَفَرَءَيْتُم مَّا تَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ إِنْ أَرَادَنِىَ ٱللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَٰشِفَٰتُ ضُرِّهِۦٓ أَوْ أَرَادَنِى بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَٰتُ رَحْمَتِهِۦ ۚ قُلْ حَسْبِىَ ٱللَّهُ ۖ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ ٱلْمُتَوَكِّلُونَ ﴿٣٨﴾

38. Yalli xiibitak iyyah; nabiyow qaranwaa kee baaxó iyyi ginee axcuk ken (koros kinnuk) essertek? Diggah Yalli ken gine axce-lon. Nabiyow Keenik ixxic; yoh warisay Yallak kalah taqbudeenim, Yalli umaané yoh faxe kaa tekkek, usun Yalli yol mekle umaané yok cataanam maay duudan? Hinnay racmatta (nacrur) yoh faxe kaa tekkek, usun Kay racmatta yok waasaanam maay duudan? Maduudan kok axce-lon, Yalli yoo xiqah keenik ixxic nabiyow, kibalsita mari Yallal kibalsitam ken amol tan!

قُلْ يَٰقَوْمِ ٱعْمَلُوا۟ عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّى
عَٰمِلٌ ۖ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

39. Keenik ixxic nabiyow; yi-maraw dooritten uma-gital taamita, diggah anu Yalli yoo kah amrise meqe-gital taamita num kinniyok. tokkel sarrah aaxigetton,

مَن يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ
مُّقِيمٌ ﴿٤٠﴾

40. Addunyâ manol kaa tayqunxee digaalá kah tamaateeh, akeeral amô kate wayta digaalá elle obta num yoo kinnik sin kinnim aaxigetton.

إِنَّآ أَنزَلْنَا عَلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ لِلنَّاسِ بِٱلْحَقِّ ۖ
فَمَنِ ٱهْتَدَىٰ فَلِنَفْسِهِۦ ۖ وَمَن ضَلَّ فَإِنَّمَا
يَضِلُّ عَلَيْهَا ۖ وَمَآ أَنتَ عَلَيْهِم بِوَكِيلٍ ﴿٤١﴾

41. Diggah Nanu nabiyow Qhuraan nummal kol oobisneh sinaamah tirtó yakkem keh. Toysa tirri iyya num isi nafsih sabbatah tirri iyyaah, makkoote num cagalah kay makóh umaané kay nafsil gacta. Kaadu atu nabiyow ken taamá dacrisé hinnito tirtól ken dirkissuh, kol tanim gudduysiyyâ kal.

ٱللَّهُ يَتَوَفَّى ٱلْأَنفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَٱلَّتِى
لَمْ تَمُتْ فِى مَنَامِهَا ۖ فَيُمْسِكُ ٱلَّتِى قَضَىٰ
عَلَيْهَا ٱلْمَوْتَ وَيُرْسِلُ ٱلْأُخْرَىٰٓ إِلَىٰٓ أَجَلٍ
مُّسَمًّى ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ
يَتَفَكَّرُونَ ﴿٤٢﴾

42. Yalli roocitte beyah nafsi raba waqdii kee rabewee nafsi xiinit yan waqdi. Tokkel raba elle mekle nafsih rooci yabbixeeh, raba elle meklewee nafsih rooci ruubah muggaqsime waktî fanah. Diggah tohut Yallih dudda tascasse astooti tan cubbusa marah.

أَمِ ٱتَّخَذُوا۟ مِن دُونِ ٱللَّهِ شُفَعَآءَ ۚ قُلْ أَوَلَوْ
كَانُوا۟ لَا يَمْلِكُونَ شَيْـًٔا وَلَا
يَعْقِلُونَ ﴿٤٣﴾

43. Hinnak Yallak kalah yaqbuden yallittey cató keenih takke haysiteenii Yallih xaqul? nabiyow Keenik ixxic; usun tu-yamlike mara akkewaakaa, isin keenit abtan qibaadak tu-aaxigekalaa isin cató keenit faxxaanam?

قُل لِّلَّهِ ٱلشَّفَٰعَةُ جَمِيعًا ۖ لَّهُۥ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ ۖ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٤٤﴾

44. Ixxic nabiyow; a-korosuk shafaaqatta inkih Yalli-le, qaranwaa kee baaxô reedá Usuk-le, tohuk lakat Kaa fanah gacsimetton qhiyaamah ayró cisab kee galtóh.

45. Kaadu Yalli dubuk cussuuma waqdii, ellecaboh ayró nummayse waa marih lubbitte diriggi itta. Kaadu Yallak kalah yaqbuden yallitte cussuumta waqdi, too waqdi usun wallitaanah.

وَإِذَا ذُكِرَ ٱللَّهُ وَحْدَهُ ٱشْمَأَزَّتْ قُلُوبُ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱلْآخِرَةِ ۖ وَإِذَا ذُكِرَ ٱلَّذِينَ مِن دُونِهِۦٓ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٤٥﴾

46. ixxic nabiyow :Qaranwaa kee baaxó gine yi-Rabboow! Qellittam kee tambulleem yaaxigow, ku-naqoosâ fan Atu mekelta qhiyaamah ayró sitta elle waak suggu iyyeenimil.

قُلِ ٱللَّهُمَّ فَاطِرَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ عَٰلِمَ ٱلْغَيْبِ وَٱلشَّهَٰدَةِ أَنتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِى مَا كَانُوا۟ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٤٦﴾

47. Diggah dulmi abe mari (koros kinnuk) baaxô bagul tanim inkih maaluk aallinnoonuy, kaadu wonnah tanim dirribuh edde aallinnoonuy fidáh (catóh) kaa attacayyuk yenen qhiyaamah ayróh digaaláh umaanék cattiimaanamkeh, Kaadu woo ayró addunyal Yallak cubak suge weenim keenih tumbullee digaalák.

وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ مَا فِى ٱلْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُۥ مَعَهُۥ لَٱفْتَدَوْا۟ بِهِۦ مِن سُوٓءِ ٱلْعَذَابِ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۚ وَبَدَا لَهُم مِّنَ ٱللَّهِ مَا لَمْ يَكُونُوا۟ يَحْتَسِبُونَ ﴿٤٧﴾

48. Kaadu aben umaaneh galtó keenih (koros kinnuk) tumbulleeh, elle anqasak sugeenim keenil obteeh maró keenit hayte digaaláh.

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّـَٔاتُ مَا كَسَبُوا۟ وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُوا۟ بِهِۦ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٤٨﴾

49. Seehadaytu (korosta kinnuk) umaané xagta waqdii, Nee kallaca, tohuk lakat Nek yan niqmat kaah nacee waqdi cagalah anu liyo ixxigat yoh tontocowwime iyye. Wonna hinnay is aqayyaaré (mokkoró), kinnih immay keenik maggo mari toh aqayyaaré (mokkoró) kinnim ma-yaaxiga.

فَإِذَا مَسَّ ٱلْإِنسَٰنَ ضُرٌّ دَعَانَا ثُمَّ إِذَا خَوَّلْنَٰهُ نِعْمَةً مِّنَّا قَالَ إِنَّمَآ أُوتِيتُهُۥ عَلَىٰ عِلْمٍۭ ۚ بَلْ هِىَ فِتْنَةٌ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٩﴾

قَدْ قَالَهَا ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَمَآ أَغْنَىٰ عَنْهُم مَّا كَانُوا۟ يَكْسِبُونَ ﴿٥٠﴾

50. Nummah keenik dumi mari (koros kinnuk) iyyeh tama maxcó, Tokkel abak sugeenim keenih xiqtem mali Yallih digaalák (maaluu kee xaylo kinnuk).

فَأَصَابَهُمْ سَيِّـَٔاتُ مَا كَسَبُوا۟ ۚ وَٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ مِنْ هَٰٓؤُلَآءِ سَيُصِيبُهُمْ سَيِّـَٔاتُ مَا كَسَبُوا۟ وَمَا هُم بِمُعْجِزِينَ ﴿٥١﴾

51. Tonnaah kaadu abeenimih umaané ken xagteh naharsi ummatta kinnuk addunyal. Kaadu ku-marak isi nafsi yudlume mari nabiyow! usun aban umaanéh galtó ken xagele, usun Yalla taanisá hinnoonuuy Kaak ma- yassaqqan.

أَوَلَمْ يَعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ يَبْسُطُ ٱلرِّزْقَ لِمَن يَشَآءُ وَيَقْدِرُ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَـَٔايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾

52. Kaadu a-mari maaxaginnoonuu? diggah Yalli rizqhi isih kah faxa marah farakka haah, isih kah faxa maral keenik ceyissi haam? Diggah tohut astooti tan Yallih amri nummaysa marah.

قُلْ يَٰعِبَادِىَ ٱلَّذِينَ أَسْرَفُوا۟ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا۟ مِن رَّحْمَةِ ٱللَّهِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ يَغْفِرُ ٱلذُّنُوبَ جَمِيعًا ۚ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلْغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٥٣﴾

53. Nabiyow Yi-naqoosak sinni nafsil dambit caddok tatura marak Yallih racmattak mabboodina keenik ixxic; Diggah Yalli dambitte inkih cabá Kaal yaduure marah. Diggah Yalli Usuk dambi-cabti-li, racmatta-li (xuwaw-li).

وَأَنِيبُوٓا۟ إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلِمُوا۟ لَهُۥ مِن قَبْلِ أَن يَأْتِيَكُمُ ٱلْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ ﴿٥٤﴾

54. Kaadu sinaamey sin Rabbi fan gacaay, Kaah rammita digaalá siinit tamaatek dumal, tohuk lakat Yallih digaalák sin cattam mageytan.

وَٱتَّبِعُوٓا۟ أَحْسَنَ مَآ أُنزِلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُم مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِيَكُمُ ٱلْعَذَابُ بَغْتَةً وَأَنتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿٥٥﴾

55. Kaadu kataya tayseemiy sin Rabbik siinil obte (Qhuraan kinnuk), Usuk sin elle amrisam kataataay, sin kak waasah yaniimik exxeera digaalá garciik (hurubbaak) siinit tamaatek dumal isin aaxigekal.

أَن تَقُولَ نَفْسٌ يَٰحَسْرَتَىٰ عَلَىٰ مَا فَرَّطتُ
فِى جَنۢبِ ٱللَّهِ وَإِن كُنتُ لَمِنَ ٱلسَّٰخِرِينَ ﴿٥٦﴾

56. Umaané abe nafsi axcewaan keh, yoo geyte nadaamaay! Yallih amri finqiseemih sabbatah, Yallih amril anqasa marat suge addunyal.

أَوْ تَقُولَ لَوْ أَنَّ ٱللَّهَ هَدَىٰنِى لَكُنتُ مِنَ
ٱلْمُتَّقِينَ ﴿٥٧﴾

57. Hinnay nafsi axcewaan keh, Yalli diggaluk tirri yoo hayinnay Yallak meesita marih num akkuken.

أَوْ تَقُولَ حِينَ تَرَى ٱلْعَذَابَ لَوْ أَنَّ لِى كَرَّةً
فَأَكُونَ مِنَ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٥٨﴾

58. Hinnay nafsi axcewaan keh digaalá yable waqdi, diggah addunyâ manóh madaara aallinniyoy meqe marih num akkuken.

بَلَىٰ قَدْ جَآءَتْكَ ءَايَٰتِى فَكَذَّبْتَ بِهَا
وَٱسْتَكْبَرْتَ وَكُنتَ مِنَ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٥٩﴾

59. Maleey, atu kah itta inna hinna, nummah Yi-astooti koh temeeteeh, tet dirabbosseh kaadu kaxxa-mariinitteeh, koroosite marih numuh sugte kaak iyya Yalli.

وَيَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ تَرَى ٱلَّذِينَ كَذَبُوا۟ عَلَى ٱللَّهِ
وُجُوهُهُم مُّسْوَدَّةٌ ۚ أَلَيْسَ فِى جَهَنَّمَ مَثْوًى
لِّلْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٦٠﴾

60. Qhiyaamah ayró Yallal ceele waytam diraabah hee marih foocitte dattoowah table. Jahannam giráh addal kaxxa-mariinoleelá orbeyná malinnaa? (Yeey-leh).

وَيُنَجِّى ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ٱتَّقَوْا۟ بِمَفَازَتِهِمْ لَا
يَمَسُّهُمُ ٱلسُّوٓءُ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦١﴾

61. Kaadu Yalli isik meesita mara naggoysah, usun geenih yanin asallamih sabbatah, umam ken maxagtaay, usun ma-rookitan.

ٱللَّهُ خَٰلِقُ كُلِّ شَىْءٍ ۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ
وَكِيلٌ ﴿٦٢﴾

62. Yalli ummaanim ginéey, Usuk (Yalli) ummaanimih wakiili (dacayri-li).

لَّهُۥ مَقَالِيدُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۗ وَٱلَّذِينَ
كَفَرُوا۟ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ
ٱلْخَٰسِرُونَ ﴿٦٣﴾

63. Yalli qaranwaa kee baaxô mafaatic-le. Yallih aayootal koroosite marii, woo mari usun finqiteeh kasaarite mara addunyaay akeeral.

قُلْ أَفَغَيْرَ ٱللَّهِ تَأْمُرُوٓنِّىٓ أَعْبُدُ أَيُّهَا
ٱلْجَٰهِلُونَ ﴿٦٤﴾

64. Ixxic nabiyow (tama korosuk) ; Yallak kalihim aqbudeemih yoo amrissaanaa kee a-tuugimaytittey!

وَلَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِن
قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ
عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٦٥﴾

65. Yalli xiibitak iyyah; nabiyow wacyi koo kee kok dumá suge farmoytiitil obsimeh, Yallat agleyta haytek diggah ku-taamá bayele kaadu diggah finqiteeh, kasaarite marih num akketto.

بَلِ اللَّهَ فَاعْبُدْ وَكُن مِّنَ الشَّاكِرِينَ ﴿٦٦﴾

66. Wonna hinnak, nabiyow Yalla uqbud qibaadá kaah caglisak. kaadu Kay niqmatal kaa faatita marih num tik!

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ وَالْأَرْضُ جَمِيعًا
قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَالسَّمَاوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ
بِيَمِينِهِ ۚ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٧﴾

67. Yalla maynabinnon kaah taguude nabnah, baaxó inkitanuuk kay gabah addat anuk qhiyaamah ayró, kaadu qaranwa kay migdi-gabat xammaqimak, usuk saytuniih agleh kaat hayya haanamak fayya iyye.

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَن فِي السَّمَاوَاتِ
وَمَن فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَن شَاءَ اللَّهُ ۖ ثُمَّ نُفِخَ
فِيهِ أُخْرَىٰ فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنظُرُونَ ﴿٦٨﴾

68. Kaadu baantá fuxsinteeh, qaranwal tanim kee baaxól tanim inkih rabteh Yalli raq kah faxem akke waytek. Wohuk lakat nammay haytoh adda teetit fuuxusa israafiil, edde luk usun magooqak ugtaanaah Yalli keenik abam qambaalitan.

وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ
الْكِتَابُ وَجِيءَ بِالنَّبِيِّينَ وَالشُّهَدَاءِ
وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٦٩﴾

69. Kaadu qhiyaamah ayró baaxó isi Rabbih noorit iftaah, ummaan numuh abe taamá elle tan kitab xayyoysimaah, anbiyaa kee sumaq-mara baahaanah, kaadu Yalli ken fan cakkil mekla usun andullumekal.

وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَا
يَفْعَلُونَ ﴿٧٠﴾

70. Kaadu ummaan nafsih abbaheemih galtó kaah duudusuntah maqaanée kee umaanék, Kaadu Yalli Usuk, usun abba haanam yaaxigeh.

71. Kaadu koroosite mari jahannam deqsitta girá fan forsima butta-buttah anuk. Tet (jahannam girá kinnuk) guffu haan waqdi tet afoofi fakkimtaah, tet loyná keenik ittah; Yallih farmoytiitiy siinik tani siinih mamattoo, sin Rabbih aayoota siinil akrayuk kaadu ta sin ayróh angaarawak sin meesiisak (kadak)? Yeey nummah nel yemeeteenih immay, digaalâ qangará korosul nummatteh iyyan.

وَسِيقَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ إِلَىٰ جَهَنَّمَ زُمَرًا ۖ حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءُوهَا فُتِحَتْ أَبْوَٰبُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَآ أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنكُمْ يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ ءَايَٰتِ رَبِّكُمْ وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَآءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا ۚ قَالُواْ بَلَىٰ وَلَٰكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ ٱلْعَذَابِ عَلَى ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٧١﴾

72. Jahannam deqsitta giráh afoofik cula keenik iyyan teetil waarak, manxu umaah kaxxa-mariinoleelah orbeyná!

قِيلَ ٱدْخُلُوٓاْ أَبْوَٰبَ جَهَنَّمَ خَٰلِدِينَ فِيهَا ۖ فَبِئْسَ مَثْوَى ٱلْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٧٢﴾

73. Kaadu isi Rabbik meesite mari jannat fanah forsima butta-buttah anuk. Kaa (Jannat kinnuk) guffu haan waqdi kay afoofi fakimit anuk geyan, kay loyná keenik ittah; nagayna sin amol tanay! sin caalat yemqehik jannat culá kaal waarak.

وَسِيقَ ٱلَّذِينَ ٱتَّقَوْاْ رَبَّهُمْ إِلَى ٱلْجَنَّةِ زُمَرًا ۖ حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءُوهَا وَفُتِحَتْ أَبْوَٰبُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا سَلَٰمٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَٱدْخُلُوهَا خَٰلِدِينَ ﴿٧٣﴾

74. Kaadu moominiin ittah; Yalli fayla-le, Kaay isi xagana neh nummayseeh, jannat baaxók faxxa hayna aracal noknam nee nagarsiise. Manxu meqeeh taamá yessemeqqe marih galtó!

وَقَالُواْ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ ٱلَّذِى صَدَقَنَا وَعْدَهُۥ وَأَوْرَثَنَا ٱلْأَرْضَ نَتَبَوَّأُ مِنَ ٱلْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَآءُ ۖ فَنِعْمَ أَجْرُ ٱلْعَٰمِلِينَ ﴿٧٤﴾

75. Nabiyow Malayka Yallih Qarshih deraafet maroh anuk ken table sinni Rabbi saytunnoysak faylisak kaadu ken (ginó kinnuk) fan cakkil meklaah, Yalli ginô Rabbiy fayla-le iyyan Jannatti maraa kee girâ mari inkih.

وَتَرَى ٱلْمَلَٰٓئِكَةَ حَآفِّينَ مِنْ حَوْلِ ٱلْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ ۚ وَقُضِىَ بَيْنَهُم بِٱلْحَقِّ ۚ وَقِيلَ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٧٥﴾

SUURAT GHAAFIR

Makkal Obte,85 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Caa-miim (edde faxem Yalli yaaxige).

حمٓ ﴿١﴾

2. Ama Qhuraanih oobiyyi Yallay maysoleeh, ixxigaleh kabuk yekke.

تَنزِيلُ ٱلْكِتَٰبِ مِنَ ٱللَّهِ ٱلْعَزِيزِ ٱلْعَلِيمِ ﴿٢﴾

3. Yalli dambi cabeey, toobat oggoleey, gibdi digaalaliiy, maggo niqmat-li. Qibaadá cakkisittam matan inki Yallak-sa. Ginók gacsimeyná Kaa fan takke qhiyaamah ayró.

غَافِرِ ٱلذَّنۢبِ وَقَابِلِ ٱلتَّوْبِ شَدِيدِ ٱلْعِقَابِ ذِى ٱلطَّوْلِ ۖ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۖ إِلَيْهِ ٱلْمَصِيرُ ﴿٣﴾

4. Yallih aayoota tangaddem matan koroosite mara akke waytek, toysa nabiyow koo duquuruse waytay usun baaxooxal aban angagoyyi addunyâ guranah.

مَا يُجَٰدِلُ فِىٓ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ إِلَّا ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ فَلَا يَغْرُرْكَ تَقَلُّبُهُمْ فِى ٱلْبِلَٰدِ ﴿٤﴾

5. Makki korosuk naharat Nuuc maraa kee tengele buttaatiy ken lakat temeete sinni farmoytit dirabbosseh. Kaadu kulli ummatta isi farmoyta qiddaamih niyá haysitteeh, cakki edde bayissuh deedalal kaa giddisse. tohul ken digaallehik Yi-digaalá mannak teneeh?

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَٱلْأَحْزَابُ مِنۢ بَعْدِهِمْ ۖ وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍۭ بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوهُ ۖ وَجَٰدَلُوا۟ بِٱلْبَٰطِلِ لِيُدْحِضُوا۟ بِهِ ٱلْحَقَّ فَأَخَذْتُهُمْ ۖ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ ﴿٥﴾

6. Tonnaah ku-Rabbih qangará nummatteh koroositeh yan maral, diggah usun girâ mara kinnoonumul, dumi ummattay isi farmoytit dirabbossel kah nummatte innah.

وَكَذَٰلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ أَنَّهُمْ أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِ ﴿٦﴾

الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ
بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ
لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ
رَحْمَةً وَعِلْمًا فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا
سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿٧﴾

7. Qarshi takkuqe malaykaa kee Qarshi deraafel maroh kaat keenik enni ittam sinni Rabbi saytunnoysan Kaa faylisak kaadu Yallal yaamineeniih, nummayse marah Yallal dambi-cabti esseran; ni-Rabbow ummaanim racmat kee ixxigal duddeh, toysa Kol yaduureeh, Ku-gita kattaate marah dambi cabaay, Jaciim deqsitta giráh digaalák ken reebis axcuk.

رَبَّنَا وَأَدْخِلْهُمْ جَنَّاتِ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ
وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ
وَذُرِّيَّاتِهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٨﴾

8. Ni-Rabbow kaadu ken kah xagnisseh tan qadni deqsitta jannoota ken culus, kaadu ken abbobtiiy ken agabuuy ken xaylok iimaan kee meqe taamáh abtot temqem keenik culus, diggah ni-Rabbow atu mayso-li, naggaara.

وَقِهِمُ السَّيِّئَاتِ وَمَنْ تَقِ السَّيِّئَاتِ
يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمْتَهُ وَذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ
الْعَظِيمُ ﴿٩﴾

9. Kaadu ken umaaneenah uma galtók ken naggos (dabbal) kaadu woo ayró (qhiyaamah ayró kinnuk) umaaneenâ galtók naggosse marii, toysa nummah keenih nacrurteh, woh kaxxa affaf kee kaxxa saami-maqaané kinni.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنَادَوْنَ لَمَقْتُ اللَّهِ
أَكْبَرُ مِنْ مَقْتِكُمْ أَنْفُسَكُمْ إِذْ تُدْعَوْنَ
إِلَى الْإِيمَانِ فَتَكْفُرُونَ ﴿١٠﴾

10. Diggaluk koroosite mari seecimah, Yallih naqbi isin sinni nafsit abtan naqabuk nabuk raaqa girá cultan waqdi isin addunyal iimaan kee Yallih inkittinaane fanah seecimak sugten waqdi, tokkel cinteeniih elle koroositteenih keenik axcuk.

قَالُوا رَبَّنَا أَمَتَّنَا اثْنَتَيْنِ وَأَحْيَيْتَنَا اثْنَتَيْنِ
فَاعْتَرَفْنَا بِذُنُوبِنَا فَهَلْ إِلَى خُرُوجٍ مِنْ
سَبِيلٍ ﴿١١﴾

11. Koros itteh; ni Rabbow namma adda nee qiddeeh namma adda nee tuynuwweeh ninni dambi neelemehik (nekeelehik) tokkel girák elle nawqeeh, addunyâ fan

nee elle gacissa giti (gurri) maay yan? Meqe taamá taamitnam keh (aleey mayan).

ذَٰلِكُم بِأَنَّهُۥ إِذَا دُعِىَ ٱللَّهُ وَحْدَهُۥ كَفَرْتُمْ ۖ وَإِن يُشْرَكْ بِهِۦ تُؤْمِنُوا۟ ۚ فَٱلْحُكْمُ لِلَّهِ ٱلْعَلِىِّ ٱلْكَبِيرِ ﴿١٢﴾

12. Woo digaalá sin kah geytem a-korosey cagalah Yallih inkittinaanel secsimtan waqdi koroositak sugteeniih, Yallat agleyta heenik woh nummaysak sugteenimih sabbata, tokkel meklá-lem fayya-leeh nabna-le Yalla kinni.

هُوَ ٱلَّذِى يُرِيكُمْ ءَايَٰتِهِۦ وَيُنَزِّلُ لَكُم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ رِزْقًا ۚ وَمَا يَتَذَكَّرُ إِلَّا مَن يُنِيبُ ﴿١٣﴾

13. Yalla kinni isi astooti sin taybulleeh, qaraanak rizqhi edde yan rob siinih oobissam, kaadu ama astooti kassittam matan Yallak meesitaah, Yalla fan yaduure mara akke waytek meqe taamál.

فَٱدْعُوا۟ ٱللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ ٱلْكَٰفِرُونَ ﴿١٤﴾

14. Toysa moominiiney Yalla uqbuda qibaadáa kee dooqá kaah caglisak koros tanqibeway.

رَفِيعُ ٱلدَّرَجَٰتِ ذُو ٱلْعَرْشِ يُلْقِى ٱلرُّوحَ مِنْ أَمْرِهِۦ عَلَىٰ مَن يَشَآءُ مِنْ عِبَادِهِۦ لِيُنذِرَ يَوْمَ ٱلتَّلَاقِ ﴿١٥﴾

15. Yalli fayya iyyaah, fayya itta darajoota-le, Usuk kaxxa Qarshi-liiy, isi amrih wacyi oobisa isi naqoosak isih kah faxa maral, Yallih farmoyti naharsi maraa kee ellecabô mari edde yangoorowe ayrók ken meesiisam keh (qhiyaamah ayró kinnuk).

يَوْمَ هُم بَٰرِزُونَ ۖ لَا يَخْفَىٰ عَلَى ٱللَّهِ مِنْهُمْ شَىْءٌ ۚ لِّمَنِ ٱلْمُلْكُ ٱلْيَوْمَ ۖ لِلَّهِ ٱلْوَٰحِدِ ٱلْقَهَّارِ ﴿١٦﴾

16. Usun (ginó kinnuk) woo ayró (qhiyaamah ayró kinnuk) yambulleenih Yallih foocal, Yallak ken kee ken taamoomiy addunyal abeenik-tu qellitekal.Yalli seecah asaaku reedá miyyi-leeh axcuk?Yalli isi nafsil isih gacisak inki Yallay dirkiseh yani-le axcuk.

17. Asaaku (Qhiyaamah ayró kinnuk) ummaan nafsi addunyal umaanée kee maqaanék abba heemil galtima, asaaku dulmi mayan diggah Yalli cisaabat (fokkooqot) sissikih.

الْيَوْمَ تُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ ۚ لَا ظُلْمَ الْيَوْمَ ۚ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿١٧﴾

18. Kaadu nabiyow ken meesis qhiyaamah ayróy xayik. Sorkocô baxitte garoyritte taafee waqdi Yallih digaaláh meesih hammii kee rookah miidimak. Daalimiin xayi kataysa maliiy, yab kak oggolan cateyna mali Yallih xaqul.

وَأَنذِرْهُمْ يَوْمَ الْآزِفَةِ إِذِ الْقُلُوبُ لَدَى الْحَنَاجِرِ كَاظِمِينَ ۚ مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَلَا شَفِيعٍ يُطَاعُ ﴿١٨﴾

19. Yalli yaaxigeh ganô wagitto abta intiitaa kee alilwa qellissi haytam maqaanée kee umaanék.

يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ ﴿١٩﴾

20. Kaadu Yalli sinam fan qadlil meklaah, Kaak kalah yaqbudeenim tu-mameklta.diggah Yalli usuk yaabbi, yabali.

وَاللَّهُ يَقْضِي بِالْحَقِّ ۖ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِهِ لَا يَقْضُونَ بِشَيْءٍ ۗ إِنَّ اللَّهَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿٢٠﴾

21. Hinnak a-koros magexinnaa baaxô bagul yableenî gidah keenik duma suge marih ellecabo mannak tenem? Usun maqar kee baaxô bagul abuurah (raatowwah) keenik gibduk sugeeniih, Yalli ken dambih sabbatah ken finqiseeh, Yallih digaalák ken reebisé luk masuginnon.

* أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ كَانُوا مِن قَبْلِهِمْ ۚ كَانُوا هُمْ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَآثَارًا فِي الْأَرْضِ فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ وَمَا كَانَ لَهُم مِّنَ اللَّهِ مِن وَاقٍ ﴿٢١﴾

22. Too digaalá ken kah geytem diggah ken farmoytit baxxaqqooqil keenih amaatuk sugteeh, usun koroositak sugeenimih sabbata.tokkel Yalli ken finqiseh diggah Usuk xiqtó leeh, gibdi digaalá-le.

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانَت تَّأْتِيهِمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَكَفَرُوا فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ ۖ إِنَّهُ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢٢﴾

23. Yalli nummah xiibitak iyyeh; Nabii Muusa Ni-kaxxa astootii kee baxxaqqa-le sumaaqay usuk

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿٢٣﴾

farmoyta kinnim yascassel kaa rubne.

إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَهَٰمَٰنَ وَقَٰرُونَ فَقَالُوا۟ سَٰحِرٌ كَذَّابٌ ﴿٢٤﴾

24. Firqawnaay, Haamaanaay, Qhaaruunû fanah kaa (Nabii Muusa kinnuk) rubne, tokkel usun kaxxa mariinoh baab abeynaay kaxxa dirab-li kaak iyyen.

فَلَمَّا جَآءَهُم بِٱلْحَقِّ مِنْ عِندِنَا قَالُوا۟ ٱقْتُلُوٓا۟ أَبْنَآءَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مَعَهُۥ وَٱسْتَحْيُوا۟ نِسَآءَهُمْ ۚ وَمَا كَيْدُ ٱلْكَٰفِرِينَ إِلَّا فِى ضَلَٰلٍ ﴿٢٥﴾

25. Nabii Muusa nummah astooti-luk Ni-xaquk keenil yemeete waqdi, kaalluk yeemene marih lab xayló qidaay, sayim keenik nuwwuk caba iyyen, koros uma-malá finqa akke waytek tu-hinna.

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونِىٓ أَقْتُلْ مُوسَىٰ وَلْيَدْعُ رَبَّهُۥٓ ۖ إِنِّىٓ أَخَافُ أَن يُبَدِّلَ دِينَكُمْ أَوْ أَن يُظْهِرَ فِى ٱلْأَرْضِ ٱلْفَسَادَ ﴿٢٦﴾

26. Kaadu firqawni isi kaxxa marak iyyeh; Muusa qiday yoo ixxicaay yoo cabaay Muusa isi Rabbih seecitay, diggah anu usuk sin diini siinik korsaah hinnay baaxô bagul umaané uguugusaah fixiixisaamak meesita iyye.

وَقَالَ مُوسَىٰٓ إِنِّى عُذْتُ بِرَبِّى وَرَبِّكُم مِّن كُلِّ مُتَكَبِّرٍ لَّا يُؤْمِنُ بِيَوْمِ ٱلْحِسَابِ ﴿٢٧﴾

27. Kaadu Nabii Muusa firqawnaa kee kay kaxxa marak iyyeh; diggah anu yi-Rabbiiy sin Rabbi maggansite ummaan kaxxa mariinoliy cisab ayró (qhiyaamah ayró kinnuk) nummayse waak.

وَقَالَ رَجُلٌ مُّؤْمِنٌ مِّنْ ءَالِ فِرْعَوْنَ يَكْتُمُ إِيمَٰنَهُۥٓ أَتَقْتُلُونَ رَجُلًا أَن يَقُولَ رَبِّىَ ٱللَّهُ وَقَدْ جَآءَكُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ مِن رَّبِّكُمْ ۖ وَإِن يَكُ كَٰذِبًا فَعَلَيْهِ كَذِبُهُۥ ۖ وَإِن يَكُ صَادِقًا يُصِبْكُم بَعْضُ ٱلَّذِى يَعِدُكُمْ ۖ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِى مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ كَذَّابٌ ﴿٢٨﴾

28. Firqawni buxah marak moomintuh yan numuy isi iimaan qellisa keenik iyyeh; yi-Rabbi Yalla iyya num qiddaanaa nummah sin Rabbih xaquk baxxaqqooqi-le astooti luk siinih amaatuk? Kaadu Nabii Muusa dirab-li yekkek kay diraabih umaané kaal gaceleeh, numma yacee num yekkek usuk sin kah xagnisaamak tuk teyná sin

xagele. Diggah Yalli tirri mahaa ummaan caddok taturlih yan numuy, maggo dirablih yani.

29. Yi-maraw asaaku reedá liton baaxô bagul maysó-luk, toysa iyyi nee cate-le Yallih digaalá net temeete tet tekkek keenik iyye woo moominti. Firqawni isi marak iyyeh; sin aybulleem mayyu inni nafsii kee siinih maqaané edde ablem akke waytek, kaadu massa-le gitak- sah siinih ascassem mayyu.

يَٰقَوْمِ لَكُمُ ٱلْمُلْكُ ٱلْيَوْمَ ظَٰهِرِينَ فِى ٱلْأَرْضِ فَمَن يَنصُرُنَا مِنۢ بَأْسِ ٱللَّهِ إِن جَآءَنَا ۚ قَالَ فِرْعَوْنُ مَآ أُرِيكُمْ إِلَّا مَآ أَرَىٰ وَمَآ أَهْدِيكُمْ إِلَّا سَبِيلَ ٱلرَّشَادِ ﴿٢٩﴾

30. Kaadu yeemene num keenik iyyeh; (Firqawni buxah marih num kinnuk) yi-maraw anu diggah koroositeeh, ambiyâ qadaawatal maagoowe marat digaalá edde tekke ayróh innah tan ayrók siinih meesita Muusa qiddeenik.

وَقَالَ ٱلَّذِىٓ ءَامَنَ يَٰقَوْمِ إِنِّىٓ أَخَافُ عَلَيْكُم مِّثْلَ يَوْمِ ٱلْأَحْزَابِ ﴿٣٠﴾

31. Nuuc maraay, Qaadaay, Samuuduuy, keenik lakal yemeete maray koroosannuu kee ambiyá dirabboysaanam qaadah luk suget tekke digaaláh inna-le digaalá siinit takkeemik siinih meesita. kaadu Yalli naqoosah dulmi mafaxaay, dambi maleh ken ma-digaalá.

مِثْلَ دَأْبِ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَٱلَّذِينَ مِنۢ بَعْدِهِمْ ۚ وَمَا ٱللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِّلْعِبَادِ ﴿٣١﴾

32. Kaadu yi-maraw diggah anu seecó edde maggo ayróh digaalák siinih meesita (qhiyaamah ayró kinnuk).

وَيَٰقَوْمِ إِنِّىٓ أَخَافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ ٱلتَّنَادِ ﴿٣٢﴾

33. Jahannam giráh digaaláh gibdak derre cabak kuddan ayró isin Yallih digaalák sin caté manton kaadu Yalli makkoyse num tirri kaa haytam mali.

يَوْمَ تُوَلُّونَ مُدْبِرِينَ مَا لَكُم مِّنَ ٱللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ ۗ وَمَن يُضْلِلِ ٱللَّهُ فَمَا لَهُۥ مِنْ هَادٍ ﴿٣٣﴾

وَلَقَدْ جَآءَكُمْ يُوسُفُ مِن قَبْلُ بِٱلْبَيِّنَٰتِ فَمَا زِلْتُمْ فِى شَكٍّ مِّمَّا جَآءَكُم بِهِۦ حَتَّىٰٓ إِذَا هَلَكَ قُلْتُمْ لَن يَبْعَثَ ٱللَّهُ مِنۢ بَعْدِهِۦ رَسُولًا ۚ كَذَٰلِكَ يُضِلُّ ٱللَّهُ مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ مُّرْتَابٌ ﴿٣٤﴾

34. Kaadu nummah Nabii Yuusuf Muusak naharat baxxaqqooqi-le astooti-luk siinil yemeeteeh, siinih luk yemeeteemit agay-waagittaanamak ma katinniton usuk rabba iyyam fan. too waqdi kay gamadal Yalli farmoyta maruuba itten, tonnaah Yalli makkoysah caddok taturlih yan numuy Yallih inkittinaanee kee kay astootit agay waagalih yani.

ٱلَّذِينَ يُجَٰدِلُونَ فِىٓ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَٰنٍ أَتَىٰهُمْ ۖ كَبُرَ مَقْتًا عِندَ ٱللَّهِ وَعِندَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ۚ كَذَٰلِكَ يَطْبَعُ ٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ قَلْبِ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ ﴿٣٥﴾

35. Yallih aayoota giddiya marii hebeltô sumaaqay keenih yemeete aallekal, Yallih garii kee Yalla nummayse marih garil woo giddih naqbi yenbeh, tonnaah Yalli ummaan kaxxa mariinolih dulymeynih (umaané dirkiséh) lubbi alfah.

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَٰهَٰمَٰنُ ٱبْنِ لِى صَرْحًا لَّعَلِّىٓ أَبْلُغُ ٱلْأَسْبَٰبَ ﴿٣٦﴾

36. Kaadu firqawni iyyeh; haamaanow fayya iyya kalqat yoh xis qaran edde aafee gititte edde maadam keeh,

أَسْبَٰبَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ فَأَطَّلِعَ إِلَىٰٓ إِلَٰهِ مُوسَىٰ وَإِنِّى لَأَظُنُّهُۥ كَٰذِبًا ۚ وَكَذَٰلِكَ زُيِّنَ لِفِرْعَوْنَ سُوٓءُ عَمَلِهِۦ وَصُدَّ عَنِ ٱلسَّبِيلِ ۚ وَمَا كَيْدُ فِرْعَوْنَ إِلَّا فِى تَبَابٍ ﴿٣٧﴾

37. Qaranwâ gititte maadaah, Muusâ Yallat bossu axcê gidah kaadu diggah anu dirabli kaa akkale. Tonnaah firqawnat le-uma taamá bilqisinteeh, tirtô gitak waasimeh kaadu firqawni uma malá kasaaraa kee finqa kaal akke waytek kalah kaah tekkem mali addunyaay akeeral.

وَقَالَ ٱلَّذِىٓ ءَامَنَ يَٰقَوْمِ ٱتَّبِعُونِ أَهْدِكُمْ سَبِيلَ ٱلرَّشَادِ ﴿٣٨﴾

38. Kaadu yeemene num iyyeh; (firqawni buxah marih num kinnuk) yi-maraw yoo kataya missa-le gita siinih ascasseeh tirri sin haam keh.

يَٰقَوْمِ إِنَّمَا هَٰذِهِ ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا مَتَٰعٌ وَإِنَّ ٱلْءَاخِرَةَ هِىَ دَارُ ٱلْقَرَارِ ﴿٣٩﴾

39. Yi-maraw addunyâ manó cagalah dago duyyê (afeynâ) baxay gaba kaltaay, diggaluk akeera is-waar dabqa.

مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزَىٰٓ إِلَّا مِثْلَهَا ۖ وَمَنْ عَمِلَ صَٰلِحًا مِّن ذَكَرٍ أَوْ أُنثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُو۟لَٰٓئِكَ يَدْخُلُونَ ٱلْجَنَّةَ يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٤٠﴾

40. Addunyâ manol uma-taamá abe seehadaytii, toysa akeeral ma-galtima tet celta galtó akke waytek kaadu meqe taamá abe seehadayti labboowek hinnay sayyoowek usuk moomintuh anuk, toysa woo mari jannat cula Yalli kay addal cisab maliinoh ken arzaqhuk.

وَيَٰقَوْمِ مَا لِىٓ أَدْعُوكُمْ إِلَى ٱلنَّجَوٰةِ وَتَدْعُونَنِىٓ إِلَى ٱلنَّارِ ﴿٤١﴾

41. Kaadu yi-maraw anu Yallal taamineeniih kay farmoyta Muusal taamineeniih girák naggowtaanamah sin seecak isin girá yoo culussu wayta taamâ fan yoo sectaanaa? Woh mannal takkeeh!

تَدْعُونَنِى لِأَكْفُرَ بِٱللَّهِ وَأُشْرِكَ بِهِۦ مَا لَيْسَ لِى بِهِۦ عِلْمٌ وَأَنَا۠ أَدْعُوكُمْ إِلَى ٱلْعَزِيزِ ٱلْغَفَّٰرِ ﴿٤٢﴾

42. Yallal koroositaah ixxiga kak aalle waam agleh kaat haamah yoh sectaanaah, anu mayso-leeh dambi cabti-le Yalla fan sin seeca.

لَا جَرَمَ أَنَّمَا تَدْعُونَنِىٓ إِلَيْهِ لَيْسَ لَهُۥ دَعْوَةٌ فِى ٱلدُّنْيَا وَلَا فِى ٱلْءَاخِرَةِ وَأَنَّ مَرَدَّنَآ إِلَى ٱللَّهِ وَأَنَّ ٱلْمُسْرِفِينَ هُمْ أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِ ﴿٤٣﴾

43. Nummaak isin cagalah qibaadáh fan yoo kak sectaanam qibaadâ seecó cakkisittam hinna addunyaay akeeral. kaadu diggah nek gacsimeyná Yalla fan takkeeh, diggah koroosannuu kee uma-taamát caddok tatura mari usun girâ mara.

فَسَتَذْكُرُونَ مَآ أَقُولُ لَكُمْ ۚ وَأُفَوِّضُ أَمْرِىٓ إِلَى ٱللَّهِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ بَصِيرٌۢ بِٱلْعِبَادِ ﴿٤٤﴾

44. Toysa anu siinik axcem sarrah kassitettoonuuh edde nadaamitetton digaalá intih tablen waqdi, anu inni caagid Yallal kelsa, diggaluk Yalli isi naqoosah caalat yabali keenik iyye woo moominti.

فَوَقَىٰهُ ٱللَّهُ سَيِّـَٔاتِ مَا مَكَرُوا۟ وَحَاقَ بِـَٔالِ فِرْعَوْنَ سُوٓءُ ٱلْعَذَابِ ﴿٤٥﴾

45. Tokkel Yalli uma-malay kaah malseenih digaalák (qidim kinnuk) kaa naggoyseeh, firqawnaa kee firqawni maral uma-digaalá obte badat ken xuumuse waqdi.

ٱلنَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا وَيَوْمَ تَقُومُ ٱلسَّاعَةُ أَدْخِلُوٓا۟ ءَالَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ ٱلْعَذَابِ ﴿٤٦﴾

46. Saakuuy carra digaaláh girál xayyowsimaanaah, firqawnaa kee firqawni mara digaalák gibdi digaalát culusa iyya Yalli malaykak.

وَإِذْ يَتَحَآجُّونَ فِى ٱلنَّارِ فَيَقُولُ ٱلضُّعَفَٰٓؤُا۟ لِلَّذِينَ ٱسْتَكْبَرُوٓا۟ إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنتُم مُّغْنُونَ عَنَّا نَصِيبًا مِّنَ ٱلنَّارِ ﴿٤٧﴾

47. Girâ mari giráh addal keemaarita waqdi keenih cusey nabiyow, boola-le mari kaxxa mariinite marak diggah nanu sin kataata marah sugnek tohul isin girâ digaalák-tu nek maay kaltaanaah keenik iyyan.

قَالَ ٱلَّذِينَ ٱسْتَكْبَرُوٓا۟ إِنَّا كُلٌّ فِيهَآ إِنَّ ٱللَّهَ قَدْ حَكَمَ بَيْنَ ٱلْعِبَادِ ﴿٤٨﴾

48. Kaxxa mariinite mari boola-le marak diggah nee kee sin inkih tet addal nanno ikkal digaalák-tu siinik kallam madudna iyyen, diggah Yalli nummah isi naqoosâ fan qadlil mekle.

وَقَالَ ٱلَّذِينَ فِى ٱلنَّارِ لِخَزَنَةِ جَهَنَّمَ ٱدْعُوا۟ رَبَّكُمْ يُخَفِّفْ عَنَّا يَوْمًا مِّنَ ٱلْعَذَابِ ﴿٤٩﴾

49. Kaadu giráh addal yan mari jahannam dacrissa malaykak sin Rabbi neh kallacay digaalák inki ayró neh xabbacoysam keh iyyen.

قَالُوٓا۟ أَوَلَمْ تَكُ تَأْتِيكُمْ رُسُلُكُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ ۖ قَالُوا۟ بَلَىٰ ۚ قَالُوا۟ فَٱدْعُوا۟ ۗ وَمَا دُعَٰٓؤُا۟ ٱلْكَٰفِرِينَ إِلَّا فِى ضَلَٰلٍ ﴿٥٠﴾

50. Jahannam dacrissa Malayka keenik itteh; sin farmoytit baxxaqqa-le astooti luk siinih amaatuk ma-suginnaa? Yeey, neh yemeeteenih itta koros. Toysa nanu siinih makallacnak isin kallacita Yalla keenik itta malayka kaadu korós dooqá finqa akke waytek tu-hinna.

إِنَّا لَنَنصُرُ رُسُلَنَا وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ فِى
ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَيَوْمَ يَقُومُ ٱلْأَشْهَٰدُ ﴿٥١﴾

51. Diggah nanu catnah Ni-farmoytittee kee yeemene mara addunyâ manóo kee sumaq-mari (malaykaay, ambiyaa kee moominiin kinnuk) soola ayró (qhiyaamah ayró kinnuk).

يَوْمَ لَا يَنفَعُ ٱلظَّٰلِمِينَ مَعْذِرَتُهُمْ ۖ وَلَهُمُ
ٱللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوٓءُ ٱلدَّارِ ﴿٥٢﴾

52. Woo ayró daalimiinih ken tû-malkit tu-keenih xiqewaa ayró kaadu abaaró loonuuh, umá dabqa-lon akeeral.

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى ٱلْهُدَىٰ وَأَوْرَثْنَا
بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ٱلْكِتَٰبَ ﴿٥٣﴾

53. Yalli xiibitak nummah Nabii Muusah tirtó neceeh, israa-iil xaylo kitab (tawraat kinnuk) nagarsisne iyye.

هُدًى وَذِكْرَىٰ لِأُو۟لِى ٱلْأَلْبَٰبِ ﴿٥٤﴾

54. Tirtooy, kassiisi kas-le marah.

فَٱصْبِرْ ۖ إِنَّ وَعْدَ ٱللَّهِ حَقٌّ ۖ وَٱسْتَغْفِرْ
لِذَنۢبِكَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ بِٱلْعَشِىِّ
وَٱلْإِبْكَٰرِ ﴿٥٥﴾

55. Toysa isbir nabiyow koros kot abta adál, diggah Yallih xagni nummak, kaadu isi dambik cabti esseritaay, isi-Rabbi saytunnoysak faylis carraa kee saaku.

إِنَّ ٱلَّذِينَ يُجَٰدِلُونَ فِىٓ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ
بِغَيْرِ سُلْطَٰنٍ أَتَىٰهُمْ ۙ إِن فِى صُدُورِهِمْ
إِلَّا كِبْرٌ مَّا هُم بِبَٰلِغِيهِ ۚ فَٱسْتَعِذْ
بِٱللَّهِ ۖ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْبَصِيرُ ﴿٥٦﴾

56. Diggah Yallih aayootal sinam giddiya mari keenih yemeete sumaq maliinoh ken alilwat kaxxa mariinok sah tanim matan, usun faxaanam ma-gufan (nabuwwannu kinnuk). Toysa Yalla maggansit nabiyow diggah Yalli usuk yaabbi, yabali kinnik.

لَخَلْقُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ أَكْبَرُ مِنْ
خَلْقِ ٱلنَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا
يَعْلَمُونَ ﴿٥٧﴾

57. Yalli qaranwaa kee baaxót abe ginó sinaamat abe ginók nabah, kinnih immay woh sinaamak maggo mari ma-yaaxiga.

وَمَا يَسْتَوِى ٱلْأَعْمَىٰ وَٱلْبَصِيرُ وَٱلَّذِينَ
ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَلَا ٱلْمُسِىٓـُٔ ۚ
قَلِيلًا مَّا تَتَذَكَّرُونَ ﴿٥٨﴾

58. Kaadu inti malii kee yable num ma-missowta, kaadu yeemeneeh meqe taamá abite maraa kee umeyniitiy uma-taamá abte ma-

missowta, Sinaamey kassittaanam siinik dagoh.

إِنَّ ٱلسَّاعَةَ لَآتِيَةٌ لَّا رَيْبَ فِيهَا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٥٩﴾

59. Diggah Qhiyaamah ayro amaatele, tet mamut agay waaga mali, kinnih immay sinaamak maggo mari (koros kinnuk) tet mamut manummaysa.

وَقَالَ رَبُّكُمُ ٱدْعُونِيٓ أَسْتَجِبْ لَكُمْ ۚ إِنَّ ٱلَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ ﴿٦٠﴾

60. Sin Rabbi Yoo kallaca iyye siinik oggoleyyok. diggaluk Yi-qibaadák kaxxamariinita mari buraay, qunxaané luk jahannam girá culelon.

ٱللَّهُ ٱلَّذِي جَعَلَ لَكُمُ ٱلَّيْلَ لِتَسْكُنُوا۟ فِيهِ وَٱلنَّهَارَ مُبْصِرًا ۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى ٱلنَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٦١﴾

61. Yalla kinni bar siinih abtem kaat sabhalaltoonuh (tastiriicoonuh) kaadu laqó diifu siinih abe rizqhi gurantoh. diggah Yalli sinam amol kaxxa muxxó-li, kinnih immay sinaamak maggo mari Yalli keenih abe niqmatal Kaa ma-faatitan.

ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبُّكُمْ خَٰلِقُ كُلِّ شَىْءٍ لَّآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۖ فَأَنَّىٰ تُؤْفَكُونَ ﴿٦٢﴾

62. Toh siinih abtem Yalla, sin Rabbi, ummaanim giné. Qibaadá cakkisita Yalli mayan kaak sah, toysa iimaanak mannal daggawtaanaah Yallak kalihim taqbuden waqdi?

كَذَٰلِكَ يُؤْفَكُ ٱلَّذِينَ كَانُوا۟ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ يَجْحَدُونَ ﴿٦٣﴾

63. Tonnaah Yallih astooti angadduk suge mari iimaanak daggawsimak suge.

ٱللَّهُ ٱلَّذِي جَعَلَ لَكُمُ ٱلْأَرْضَ قَرَارًا وَٱلسَّمَآءَ بِنَآءً وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ وَرَزَقَكُم مِّنَ ٱلطَّيِّبَٰتِ ۚ ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبُّكُمْ ۖ فَتَبَارَكَ ٱللَّهُ رَبُّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٦٤﴾

64. Yalla kinni baaxó gub (madab) siinih abteeh, qaran amô tabsa siinih abtem. kaadu sin weeloyseeh, weeloolá sin yeymeeqeeh, rizqhik meqem siinih yecee. toh Yallaay sin Rabbi too niqmootá siinih teceem, tohul Yallih kayrii kee muxxó maggoh, Usuk ginô Rabbi.

هُوَ ٱلۡحَیُّ لَاۤ إِلَـٰهَ إِلَّا هُوَ فَٱدۡعُوهُ مُخۡلِصِینَ لَهُ ٱلدِّینَۗ ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلۡعَـٰلَمِینَ ﴿٦٥﴾

65. Yalli usuk dudda-le manoy waarta-le, qibaadá cakkisita Yalli mayan kaak sah. toysa kaa kallaca qibaadá kaah caglisak, fayla-lem Yalla ginô Rabbi kinni.

قُلۡ إِنِّی نُهِیتُ أَنۡ أَعۡبُدَ ٱلَّذِینَ تَدۡعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ لَمَّا جَاۤءَنِیَ ٱلۡبَیِّنَـٰتُ مِن رَّبِّی وَأُمِرۡتُ أَنۡ أُسۡلِمَ لِرَبِّ ٱلۡعَـٰلَمِینَ ﴿٦٦﴾

66. nabiyow Ixxic ; diggah anu waasimeh Yallak kalah taqbudeenim aqbudeemik, yi Rabbik baxxaqqooqi yoh temeete waqdiik wadir, kaadu amrisimeh ginô Rabbih rammitaah qibaadá kaah caglisaamal.

هُوَ ٱلَّذِی خَلَقَكُم مِّن تُرَابٍ ثُمَّ مِن نُّطۡفَةٍ ثُمَّ مِنۡ عَلَقَةٍ ثُمَّ یُخۡرِجُكُمۡ طِفۡلًا ثُمَّ لِتَبۡلُغُوۤاْ أَشُدَّكُمۡ ثُمَّ لِتَكُونُواْ شُیُوخٗاۚ وَمِنكُم مَّن یُتَوَفَّىٰ مِن قَبۡلُ وَلِتَبۡلُغُوۤاْ أَجَلٗا مُّسَمًّى وَلَعَلَّكُمۡ تَعۡقِلُونَ ﴿٦٧﴾

67. Sinaamey Yalla kinni sin abba Aadam burtak gintem, lakal daacoyti tiffak kay samad gine, lakal dabloytak sin gine, lakal inâ baguk galaluh (alqih) anuk sin yayyaaqe, lakal maqar-le furrayniino guftaanam keh, lakal idoolá takkeenim keh kaadu Yalli wohuk naharat siinik qidam tanih kaadu muggaqsime waktiy qumri siinik gaba edde kala taafeeniih wohul kaskassoowa mara takkeenî gidah.

هُوَ ٱلَّذِی یُحۡیِۦ وَیُمِیتُۖ فَإِذَا قَضَىٰۤ أَمۡرٗا فَإِنَّمَا یَقُولُ لَهُۥ كُن فَیَكُونُ ﴿٦٨﴾

68. Yalla kinni taynuwweeh qiddam. caagiidak caagidik teyna mekla waqdii, cagalah tohiimik tik iyyaah, edde luk takkeh.

أَلَمۡ تَرَ إِلَى ٱلَّذِینَ یُجَـٰدِلُونَ فِیۤ ءَایَـٰتِ ٱللَّهِ أَنَّىٰ یُصۡرَفُونَ ﴿٦٩﴾

69. Nabiyow matablannaa korosuk Yallih aayootal sinam (Qhuraan kinnuk) giddiya mara, usun teetil yaamineenimik mannal daggawsimaanaah?

ٱلَّذِینَ كَذَّبُواْ بِٱلۡكِتَـٰبِ وَبِمَاۤ أَرۡسَلۡنَا بِهِۦ رُسُلَنَاۖ فَسَوۡفَ یَعۡلَمُونَ ﴿٧٠﴾

70. Qhuraan kitab kee Ni-farmoytit edde rubnem dirabboyse marii korosuk, toysa ama dirabboysiyyih ellecabo sarrah aaxige-lon.

71. Silsilootat ken gaboobi ken fillittet axawah anuk ibitte keenik edde debran waqdi, Malayka ken edde hirriigissah.

إِذِ ٱلْأَغْلَٰلُ فِىٓ أَعْنَٰقِهِمْ وَٱلسَّلَٰسِلُ يُسْحَبُونَ ﴿٧١﴾

72. Niqna kak caddok taturte leel ken hirriigisan, tohuk lakal giráh addal girá keenit ursan.

فِى ٱلْحَمِيمِ ثُمَّ فِى ٱلنَّارِ يُسْجَرُونَ ﴿٧٢﴾

73. Tohih lakal ken sahitak Yallat agleh haak aqbaduk sugten Yallitte annih teetiiy keenik iyyan.

ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ أَيْنَ مَا كُنتُمْ تُشْرِكُونَ ﴿٧٣﴾

74. Yallak kalah aqbaduk sugten Yallitte sin maay catta asaaku? nek qelliteenih ken manabla hinnay inkinnah duma tu-yaqbude marah masuginnino iyyan.Yalli koros tama mara kah makkoysennaah makkoysah.

مِن دُونِ ٱللَّهِ ۖ قَالُوا۟ ضَلُّوا۟ عَنَّا بَل لَّمْ نَكُن نَّدْعُوا۟ مِن قَبْلُ شَيْـًٔا ۚ كَذَٰلِكَ يُضِلُّ ٱللَّهُ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٧٤﴾

75. Ama digaalá sin kah geytem baaxô bagul cakki maliinoh abak sugten wallitiyyaa kee batrah Yallih naqoosat abak sugten caddok taturih sabbata.

ذَٰلِكُم بِمَا كُنتُمْ تَفْرَحُونَ فِى ٱلْأَرْضِ بِغَيْرِ ٱلْحَقِّ وَبِمَا كُنتُمْ تَمْرَحُونَ ﴿٧٥﴾

76. Jahannam giráh afoofik cula tet addal waarak, tokkel manxu umaah kaxxamariino-leelah orbeyná.

ٱدْخُلُوٓا۟ أَبْوَٰبَ جَهَنَّمَ خَٰلِدِينَ فِيهَا ۖ فَبِئْسَ مَثْوَى ٱلْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٧٦﴾

77. Toysa nabiyow isbir diggah Yallih xagni nummak, tokkel digaaláy ken kah xagnisnek tu-koo aybullee kee hinnay koo warrayse (raba kinnuk) akkenno ken digaallak naharat, toysa nee fan gacsime-lon qhiyaamah ayró.

فَٱصْبِرْ ۖ إِنَّ وَعْدَ ٱللَّهِ حَقٌّ ۖ فَإِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ ٱلَّذِى نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِلَيْنَا يُرْجَعُونَ ﴿٧٧﴾

78. Nummah Yalli xiibitak iyyah; nabiyow kok naharat farmoytit rubneh, keenik xaagu kol kak maaqnem linooh, keenik xaagu kol kak maaqe waynem linoh, kaadu faxe farmoytah makkinna hebeltoh astá baaham Yallih idinih akke waytek, tokkel Yallih amri yamaate waqdi koros digaaláh meklá cakkil tekke farmoytit kee ken dirabboyse marih fanat, tokkel baatilleelá finqitteh.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ مِنْهُم مَّن قَصَصْنَا عَلَيْكَ وَمِنْهُم مَّن لَّمْ نَقْصُصْ عَلَيْكَ ۗ وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَن يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۚ فَإِذَا جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ قُضِيَ بِالْحَقِّ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْمُبْطِلُونَ ﴿٧٨﴾

79. Yalla kinni lac siinih abtem tu-kak feertaanaah, tu-kak takmeenim keh.

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَنْعَامَ لِتَرْكَبُوا مِنْهَا وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٧٩﴾

80. Kaadu maggo tuxxiq kaat (lacat) litoonuh, kaadu alilwat liton caagiida edde taafeeniih kaa kee dawaanikit Quuka tassukuqqeenimkeh.

وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَلِتَبْلُغُوا عَلَيْهَا حَاجَةً فِي صُدُورِكُمْ وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ ﴿٨٠﴾

81. Kaadu Yalli isi astooti sin yaybulleehik, tokkel Yallih astootik maa-astáay tangaddeenim?

وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ ۖ فَأَيَّ آيَاتِ اللَّهِ تُنكِرُونَ ﴿٨١﴾

82. Baaxô bagul magexinnoonuu keenik naharat suge marih ellecabo kah tekke inná yabloonuh? keenik naharat sugte ummatta loowoh (ixxuh) keenik magguk sugteeh, qandee kee maqarah keenik gibduk sugte, kaadu baaxô bagul raatwah (xisoosah) keenik manguk sugte. Tokkel abak sugeenim keenih xiqtem mali Yallih digaalák.

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۚ كَانُوا أَكْثَرَ مِنْهُمْ وَأَشَدَّ قُوَّةً وَآثَارًا فِي الْأَرْضِ فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُم مَّا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٢﴾

83. Tokkel ken farmoytit baxxaqqooqi-luk keenil temeete waqdi addunyâ qilmik ken garil taniimit yifriceeniih, elle anqasak sugen

فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَرِحُوا بِمَا عِندَهُم مِّنَ الْعِلْمِ وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٨٣﴾

digaalá keenil obteeh, ken marteh (magaariyteh).

فَلَمَّا رَأَوْا۟ بَأْسَنَا قَالُوٓا۟ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ وَحْدَهُۥ وَكَفَرْنَا بِمَا كُنَّا بِهِۦ مُشْرِكِينَ ﴿٨٤﴾

84. Tokkel Ni-digaalá yublen waqdi Yallal neemeneh Usuk inkittuh anuk kaadu qibaadál agleh Kaat haak suggu inneemil koroosinneh iyyen.

فَلَمْ يَكُ يَنفَعُهُمْ إِيمَٰنُهُمْ لَمَّا رَأَوْا۟ بَأْسَنَا ۖ سُنَّتَ ٱللَّهِ ٱلَّتِى قَدْ خَلَتْ فِى عِبَادِهِۦ ۖ وَخَسِرَ هُنَالِكَ ٱلْكَٰفِرُونَ ﴿٨٥﴾

85. Ni-digaalá yublen waqdi ken iimaan tu-keenih xiqa iimaan makko, tamah Yallih gitay Yalli fiirisey kay naqoosah addal tature kinni digaalá yablen waqdi ken iimaan tu-keenih anfiqewaam, tokkel koros finqitteh Ni -digaalá keenil obte waqdi.

SUURAT FUSSILAT

Makkal Obte, 54 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Caa-Miim (edde faxem Yalli yaaxige).

حمٓ ﴿١﴾

2. Ama-Qhuraanih oobiyyi fulte racmattaay gunê racmatta-le Yallih kabuk yekke.

تَنزِيلٌ مِّنَ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ﴿٢﴾

3. Kitaabay aayoota kak baxxaqsinte usuk Qhuraanay qarab-af yaaxige marah qarab afat yani kinni.

كِتَٰبٌ فُصِّلَتْ ءَايَٰتُهُۥ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٣﴾

4. A kitab (Qhuraan kitab kinnuk) yeemeneeh kaal taniimil taamite mara jannatal ayti-kumusa kaadu koroositeeh derre kaat cabe mara girál meesiisak yemeete tokkel maggo mari derre kaat cabeeh usun yaabbe mara hinnon.

بَشِيرًا وَنَذِيرًا فَأَعْرَضَ أَكْثَرُهُمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ﴿٤﴾

5. Koros Nabiik itteh; ni-sorkocô baxitte atu nee fan kak sectaamak alifut taniih ni-aytiitat gibda taniih nee kee ku-fanat reebi yan ku-seecó oggollaamak, toysa atu ku-diini koh yascasseemil taamit nanu diggah ni-diini neh yascasseemil taamitennok.

وَقَالُوا۟ قُلُوبُنَا فِىٓ أَكِنَّةٍ مِّمَّا تَدْعُونَآ إِلَيْهِ وَفِىٓ ءَاذَانِنَا وَقْرٌ وَمِنۢ بَيْنِنَا وَبَيْنِكَ حِجَابٌ فَٱعْمَلْ إِنَّنَا عَٰمِلُونَ ﴿٥﴾

6. Ixxic nabiyow:ama-korosuk cagalah anu sin innah yan seehadaytu kinniyo Yalli wacyi yol oobisam akke waytek, cagalah sin Yallay qibaadá cakkisita inki Yallay agleyta sinni, toysa Yalla

قُلْ إِنَّمَآ أَنَا۠ بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰٓ إِلَىَّ أَنَّمَآ إِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَٰحِدٌ فَٱسْتَقِيمُوٓا۟ إِلَيْهِ وَٱسْتَغْفِرُوهُ ۗ وَوَيْلٌ لِّلْمُشْرِكِينَ ﴿٦﴾

fan sin gudduysu waa gita fan ufkunaay kaal soolaay dambi cabti kaal esserita, Yallat agleyta haytah tan korosuh finqi yan.

7. Yalla inkittoysaanamat sinni nafsi saytunnoyse weeh Yalli ken kah amrise zaká aceewaa mara kaadu usun ellecaboh ayróy (qhiyaamah ayró kinnuk) ugut ayró kinnil koroosite mara kinnon.

ٱلَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ ٱلزَّكَوٰةَ وَهُم بِٱلْءَاخِرَةِ هُمْ كَٰفِرُونَ ﴿٧﴾

8. Diggah yeemeneeh meqe taamoomi abbaasite mari Yallah tet caglisak aggiriqqe sinni galtó-lon Yallih garil.

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿٨﴾

9. Nabiyow A korosuk ixxic; diggah isin koroosittaanaa baaxó namma ayróh addat gine Rabbil kaadu agleytit kaat haytaanaa?woo Rabbi usuk ginô Rabbi kinnik.

۞ قُلْ أَئِنَّكُمْ لَتَكْفُرُونَ بِٱلَّذِى خَلَقَ ٱلْأَرْضَ فِى يَوْمَيْنِ وَتَجْعَلُونَ لَهُۥٓ أَندَادًا ۚ ذَٰلِكَ رَبُّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٩﴾

10. Kaadu tet bagul qaleelá daabiseeh tet kayri yeymeggeeh tet addal rizqhi caggduduseh mutuccutaamah dudda-le affara ayróy massowtah addat, essera marah.

وَجَعَلَ فِيهَا رَوَٰسِىَ مِن فَوْقِهَا وَبَٰرَكَ فِيهَا وَقَدَّرَ فِيهَآ أَقْوَٰتَهَا فِىٓ أَرْبَعَةِ أَيَّامٍ سَوَآءً لِّلسَّآئِلِينَ ﴿١٠﴾

11. Tohuk lakat Yalli qaran ginuh qaran fan haysite, usuk (qaran kinnuk) qiirih anuk, tokkel Yalli qaran kee baaxók iyyeh; Yi-amri faxak oggola hinnay dirkih oggola, qaran kee baaxó itteh; ku-amri cinnam neh matakkaay ku-amri oggolleh.

ثُمَّ ٱسْتَوَىٰٓ إِلَى ٱلسَّمَآءِ وَهِىَ دُخَانٌ فَقَالَ لَهَا وَلِلْأَرْضِ ٱئْتِيَا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا قَالَتَآ أَتَيْنَا طَآئِعِينَ ﴿١١﴾

12. Tokkel malciná qaraanih ginók namma ayróh addat gabá kaleeh, kulli qaraanal-le amri oobise. Kaadu Addunyâ qaran ifa cutuukut

فَقَضَىٰهُنَّ سَبْعَ سَمَٰوَاتٍ فِى يَوْمَيْنِ وَأَوْحَىٰ فِى كُلِّ سَمَآءٍ أَمْرَهَا ۚ وَزَيَّنَّا ٱلسَّمَآءَ ٱلدُّنْيَا بِمَصَٰبِيحَ وَحِفْظًا ۚ ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ ٱلْعَزِيزِ ٱلْعَلِيمِ ﴿١٢﴾

bilqisne kaadu sheetoona qaraanak yab ankacissaah yab garaqtaamak dacayri tet (cutuk kinnuk) abne, woo ginóy qaxmeqe mayso-leeh ixxiga-le Rabbih caggudusiyyaa kee dudda kinni.

فَإِنْ أَعْرَضُوا۟ فَقُلْ أَنذَرْتُكُمْ صَٰعِقَةً مِّثْلَ صَٰعِقَةِ عَادٍ وَثَمُودَ ﴿١٣﴾

13. Tokkel koros iimaanat derre cabtek, toysa keenik ixxic nabiyow; qaad kee samuud bayisse kakkaqóh innah tan kakkaqóh digaaláy sin saaxissak sin meesiisa.

إِذْ جَآءَتْهُمُ ٱلرُّسُلُ مِنۢ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا تَعْبُدُوٓا۟ إِلَّا ٱللَّهَ ۖ قَالُوا۟ لَوْ شَآءَ رَبُّنَا لَأَنزَلَ مَلَٰٓئِكَةً فَإِنَّا بِمَآ أُرْسِلْتُم بِهِۦ كَٰفِرُونَ ﴿١٤﴾

14. Farmoytit keenik fooca-le gambii kee keenik derre-le gambik keenih temeete waqdi Yallak sah tu-maqbudina axcuk, usun iyyeenih (koros kinnuk) ; Yalli faxinnay malayka farmoytiitih nel oobisak yen. Tokkel diggaluk nanu cinneeh koroositneh isin edde rubsummu itteenim.

فَأَمَّا عَادٌ فَٱسْتَكْبَرُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ بِغَيْرِ ٱلْحَقِّ وَقَالُوا۟ مَنْ أَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً ۖ أَوَلَمْ يَرَوْا۟ أَنَّ ٱللَّهَ ٱلَّذِى خَلَقَهُمْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً ۖ وَكَانُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا يَجْحَدُونَ ﴿١٥﴾

15. Qaadah (Nabii Huud mara kinnuk) tu-gactekii, tokkel baaxô bagul kaxxa-mariinitteh Yallih naqoosal cakki maliinoh, kaadu nek qandeh iyyi gibdii iyyen? Mayablaanaa! Diggah Yallay ken gine Usuk qandeh keenik gibdim? Kaadu usun Ni-astooti angadduk sugen.

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِىٓ أَيَّامٍ نَّحِسَاتٍ لِّنُذِيقَهُمْ عَذَابَ ٱلْخِزْىِ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا ۖ وَلَعَذَابُ ٱلْءَاخِرَةِ أَخْزَىٰ ۖ وَهُمْ لَا يُنصَرُونَ ﴿١٦﴾

16. Tokkel kaxxa xabcaa kee kaxxa hawwugtó-le (harrugtó-le) caacay keenil rubne keenit umah tan ayroorat, addunyâ manol mayqanxa-le digaalá ken tammosnâ gidah, Akeerâ digaaláh tu-gactek, mayqanxah lafitak raqtaah, usun ken cattam malon.

17. Kaadu Samuuduh tu-gactekii (Nabii Saalic mara kinnuk), cakki gita keenih baxxaqisneeh, intî sinná (makô gita) dooriten tirtô gitak, Tokkel kakkaqô digaaláy mayqanxa-le ken bayisse koroosannuu kee abak sugen uma taamah sabbatah.

وَأَمَّا ثَمُودُ فَهَدَيْنَٰهُمْ فَٱسْتَحَبُّوا۟ ٱلْعَمَىٰ عَلَى ٱلْهُدَىٰ فَأَخَذَتْهُمْ صَٰعِقَةُ ٱلْعَذَابِ ٱلْهُونِ بِمَا كَانُوا۟ يَكْسِبُونَ ﴿١٧﴾

18. Kaadu qaad kee Samuud edde finqitte digaalák keenik yeemeneeh, Yallak meesitak suge mara naggosneh.

وَنَجَّيْنَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَكَانُوا۟ يَتَّقُونَ ﴿١٨﴾

19. Nabiyow kassis, Yallih naqboytit girá fan maagowsinta ayró naharsi mara keenik hirriigâ maral hooriyta Malayka.

وَيَوْمَ يُحْشَرُ أَعْدَآءُ ٱللَّهِ إِلَى ٱلنَّارِ فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿١٩﴾

20. Usun jahannam giráh amoh yamaateeniih, sinni umaaneená yangadden waqdi, ken maabbaay (aytiita kinnuk), ken mabulwaay (intiita kinnuk), ken arooba (xagar kinnuk) keenil sumaaqitta addunyal abak sugen uma taamoomil.

حَتَّىٰٓ إِذَا مَا جَآءُوهَا شَهِدَ عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ وَأَبْصَٰرُهُمْ وَجُلُودُهُم بِمَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٢٠﴾

21. Kaadu Yallih naqboytit sinni aroobak (xagar kinnuk) macah nel sumaaqittaanaah iyyan. Ummaanim yaabisa Yalli nee yaabisa keenik itta ken arooba. Kaadu naharsi adda sin gintem kaa kinniih kaa fan gacsimtan rabteeniik lakal.

وَقَالُوا۟ لِجُلُودِهِمْ لِمَ شَهِدتُّمْ عَلَيْنَا ۖ قَالُوٓا۟ أَنطَقَنَا ٱللَّهُ ٱلَّذِىٓ أَنطَقَ كُلَّ شَىْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢١﴾

22. Kaadu sinni qellisak masuginniton umaané abtan waqdi sin maabbaay, sin mabulwaay, sin arooba siinil sumaaqittaamih meesih,

وَمَا كُنتُمْ تَسْتَتِرُونَ أَن يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلَآ أَبْصَٰرُكُمْ وَلَا جُلُودُكُمْ وَلَٰكِن ظَنَنتُمْ أَنَّ ٱللَّهَ لَا يَعْلَمُ كَثِيرًا مِّمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٢٢﴾

kinnih immay diggah Yalli abba haytaanamak maggom aaxige waam akkaluk sugten.

وَذَٰلِكُمْ ظَنُّكُمُ ٱلَّذِى ظَنَنتُم بِرَبِّكُمْ أَرْدَىٰكُمْ فَأَصْبَحْتُم مِّنَ ٱلْخَٰسِرِينَ ﴿٢٣﴾

23. Kaadu woh sin uma dareemuy sin bayiseeh, girá sin culsey sinni Rabbi edde daremteeni kinni, tokkel baxaysite marah maacissen.

فَإِن يَصْبِرُوا۟ فَٱلنَّارُ مَثْوًى لَّهُمْ ۖ وَإِن يَسْتَعْتِبُوا۟ فَمَا هُم مِّنَ ٱلْمُعْتَبِينَ ﴿٢٤﴾

24. Tokkel digaalál coolaysiteenik (yisbireenik) girá keenik orbeynaay, toobah addunyâ madaara essereenik, usun woh kak oggolan mara hinnon keenik iyya Yalli.

* وَقَيَّضْنَا لَهُمْ قُرَنَآءَ فَزَيَّنُوا۟ لَهُم مَّا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَحَقَّ عَلَيْهِمُ ٱلْقَوْلُ فِىٓ أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهِم مِّنَ ٱلْجِنِّ وَٱلْإِنسِ ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا۟ خَٰسِرِينَ ﴿٢٥﴾

25. Kaadu keenih massosneh uma kataysiisiy addunyal uma taamá qaxa keenit bahsissey akeera ken hawweenisse, kaadu digaalâ maxcó keenil nummatteeh madqimteh keenik naharat warrayte ummattâ luk ginni koros kee seehadâ korosuk. Diggah usun baxaysiteeh kasaarite marah sugen.

وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَا تَسْمَعُوا۟ لِهَٰذَا ٱلْقُرْءَانِ وَٱلْغَوْا۟ فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَغْلِبُونَ ﴿٢٦﴾

26. Koroosite mari ama Qhuraan mankacsinaay werrek kaat (Nabii kinnuk) ixxica sittak iyyen; kaak tayseeniih Qhuraan kiraate cabamkeh.

فَلَنُذِيقَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ عَذَابًا شَدِيدًا وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَسْوَأَ ٱلَّذِى كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٢٧﴾

27. Toysa diggah korosuk ama yaabat yaabe mara gibdi digaalá ken tammoysenno, kaadu usun abak sugen uma taamál gacta galtóh ken galtenno akeeral.

ذَٰلِكَ جَزَآءُ أَعْدَآءِ ٱللَّهِ ٱلنَّارُ ۖ لَهُمْ فِيهَا دَارُ ٱلْخُلْدِ جَزَآءًۢ بِمَا كَانُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا يَجْحَدُونَ ﴿٢٨﴾

28. Woh ken kah geytem Yallih naqboytiitih galtó girá tekkeemih sabbata, tet addal waara dabqa-lon addunyal Ni-aayoota angadduk sugeenimih galtóh.

29. Kaadu koroosite mari giráh addal anuk iyyeh; Ni-Rabbow ginnii kee seehadak nee makkoyse nammay nee uybulluy, ken nammay ninni ibitteh gubat haynaah, girák guba raaqa mara yakkeenî gidah.

وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ رَبَّنَآ أَرِنَا ٱلَّذَيْنِ أَضَلَّانَا مِنَ ٱلْجِنِّ وَٱلْإِنسِ نَجْعَلْهُمَا تَحْتَ أَقْدَامِنَا لِيَكُونَا مِنَ ٱلْأَسْفَلِينَ ﴿٢٩﴾

30. Diggah ni-Rabbi Yalla iyye maray, lakal tohul soolel, malayka keenil obta rabi keenih yamaate waqdi, ma-meesitinaay, ma-rookitinaay, ayti-kibbi haysa elle xagnisinten jannatih culimil keenik axcuk.

إِنَّ ٱلَّذِينَ قَالُوا۟ رَبُّنَا ٱللَّهُ ثُمَّ ٱسْتَقَٰمُوا۟ تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا۟ وَلَا تَحْزَنُوا۟ وَأَبْشِرُوا۟ بِٱلْجَنَّةِ ٱلَّتِى كُنتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٣٠﴾

31. Nanu sin awlaytiiti addunyâ manoo kee akeeral, kaadu Jannat addal sin nafsi faxxa haam litoonuuh, kay addal esserri haytaanam liton keenik itta malayka.

نَحْنُ أَوْلِيَآؤُكُمْ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَفِى ٱلْءَاخِرَةِ ۖ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهِىٓ أَنفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَدَّعُونَ ﴿٣١﴾

32. Woh dambi siinih cabaah, nacrur siinih-le Rabbik tan qibnaytiinó kinni.

نُزُلًا مِّنْ غَفُورٍ رَّحِيمٍ ﴿٣٢﴾

33. Kaadu maxcóh iyyi yayseeh, Yallih inkittinaanee kee Kay qibaadá fan sinaamah seecaah, meqe taama aba numuy diggah anu muslimiinik numuk teyna kinniyo iyyak. (num mayaysa).

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّن دَعَآ إِلَى ٱللَّهِ وَعَمِلَ صَٰلِحًا وَقَالَ إِنَّنِى مِنَ ٱلْمُسْلِمِينَ ﴿٣٣﴾

34. Maqaanée kee umaané ma-massowtak umaané kol baaheh yan numih umaané xiq (qursus) kee qafuuy meqem kaah abtaamat gutuq, toysa koo kee fanat umaané kak tan num diggah kacanuh xayi kataysah inna koh akke-le.

وَلَا تَسْتَوِى ٱلْحَسَنَةُ وَلَا ٱلسَّيِّئَةُ ۚ ٱدْفَعْ بِٱلَّتِى هِىَ أَحْسَنُ فَإِذَا ٱلَّذِى بَيْنَكَ وَبَيْنَهُۥ عَدَٰوَةٌ كَأَنَّهُۥ وَلِىٌّ حَمِيمٌ ﴿٣٤﴾

35. Kaadu umaané maqaanét gutqaanam matantacawwimaay mageytimta kaxxa sabri-le

وَمَا يُلَقَّىٰهَآ إِلَّا ٱلَّذِينَ صَبَرُوا۟ وَمَا يُلَقَّىٰهَآ إِلَّا ذُو حَظٍّ عَظِيمٍ ﴿٣٥﴾

marah akke waytek kaadu is matantacawwimaay mageytimta kaxxa saamii kee galtó-le numuh akke waytek addunyaa kee akeeral.

وَإِمَّا يَنزَغَنَّكَ مِنَ ٱلشَّيْطَٰنِ نَزْغٌ فَٱسْتَعِذْ بِٱللَّهِ ۖ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ﴿٣٦﴾

36. Kaadu sheetanak tan muknoonaa kee waswasa tayse tiyay kah amrisintek koo maktek toysa Yalla kaak maggansit kaa (sheetan kinnuk) kok waaselek, diggah Yalli yaabbi, yaaxigi.

وَمِنْ ءَايَٰتِهِ ٱلَّيْلُ وَٱلنَّهَارُ وَٱلشَّمْسُ وَٱلْقَمَرُ ۚ لَا تَسْجُدُوا۟ لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَٱسْجُدُوا۟ لِلَّهِ ٱلَّذِى خَلَقَهُنَّ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿٣٧﴾

37. Yallih astootik kay inkittinaanee kee kay dudda tascasseemik tanim, bar kee laqóoy, ayróo kee alsá, Ayróh ma-kummaatinaay, alsáh ma-kummaatinay ken gineh yan Yallah kummaata cagalah, nummah kaa yaqbude mara tekkeenik.

فَإِنِ ٱسْتَكْبَرُوا۟ فَٱلَّذِينَ عِندَ رَبِّكَ يُسَبِّحُونَ لَهُۥ بِٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ وَهُمْ لَا يَسْـَٔمُونَ ﴿٣٨﴾

38. Tokkel ama-koros Yallah sujuud abtaamak kaxxa-mariinittek yanoonay ken ixxic nabiyow; ku-Rabbih xaqul tan Malayka baraay laqó kaa saytunnossaah usun wohuk mataqban.

وَمِنْ ءَايَٰتِهِۦٓ أَنَّكَ تَرَى ٱلْأَرْضَ خَٰشِعَةً فَإِذَآ أَنزَلْنَا عَلَيْهَا ٱلْمَآءَ ٱهْتَزَّتْ وَرَبَتْ ۚ إِنَّ ٱلَّذِىٓ أَحْيَاهَا لَمُحْىِ ٱلْمَوْتَىٰٓ ۚ إِنَّهُۥ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٩﴾

39. Kaadu kay astootik kay inkittinaanee kee kay dudda tascaseemik tanim, diggaluk atu baaxó qabaarah kafah tet table, tokkel lee (rob) teetil oobisna waqdi tangayyeeh ufyuttaah fayya itta, diggah rabteek gamadal tet yaynuwwee Rabbi rabtem yaynuwweemih dudda-le, diggah Yalli ummaan iimih qamal geyto-li kinni.

إِنَّ ٱلَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِىٓ ءَايَٰتِنَا لَا يَخْفَوْنَ عَلَيْنَا ۗ أَفَمَن يُلْقَىٰ فِى ٱلنَّارِ خَيْرٌ أَم مَّن يَأْتِىٓ

40. Diggah Ni-aayootak daggaawaah koroosita mari, ken caagiida nek maqellitta. Girát gasyima num

yayse innaa? Hinnay qhiyaamah ayró amaanah yamaate num yayseeh? A-korosey faxxa hayteenim abita, diggah Yalli abba haytaanam yabali kinnik.

ءَامِنَا يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۚ ٱعْمَلُوا۟ مَا شِئْتُمْ ۖ إِنَّهُۥ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٤٠﴾

41. Diggah Qhuraan keenih yemeete waqdi kaal koroositeeh, yengedde mari, wohul diggalsime-le. Diggah a-Qhuraan Yalli kaa yiysiiseeh, mayso-le kitab kinni.

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ بِٱلذِّكْرِ لَمَّا جَآءَهُمْ ۖ وَإِنَّهُۥ لَكِتَٰبٌ عَزِيزٌ ﴿٤١﴾

42. Baatil fooca-le gambik kaat mayamaataay, derre-le gambik kaat mayamaataay, usuk tu-kaat ossaanaah tu-kaak daggoysaanamak daccarsime kitab kinni, Yallay fayla leeh naggaarah yanih kabuk obsimeemih sabbatah.

لَّا يَأْتِيهِ ٱلْبَٰطِلُ مِنۢ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهِۦ ۖ تَنزِيلٌ مِّنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ ﴿٤٢﴾

43. Nabiyow ama koros kok ittam mali kok naharat temeete farmoytiitik iyyeenim akke waytek, diggah ku-Rabbi dambi cabtiliiy, qansarissa digaalá-li.

مَّا يُقَالُ لَكَ إِلَّا مَا قَدْ قِيلَ لِلرُّسُلِ مِن قَبْلِكَ ۚ إِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ وَذُو عِقَابٍ أَلِيمٍ ﴿٤٣﴾

44. Nabiyow ama Qhuraan "Qajam"afat (Qarab-af akke waa afat) kaa haynaamal, aayoota kaak macah baxxaqsime wayteeh ni-afat? Qhuraan qajamaay, Nabii qarabtoytaa? Axcuk yenen. Keenik ixxic nabiyow; ama Qhuraan yeemene marah tirtooy, diwá. Kaadu kaa nummaysewee marak aytiital gibda keenik taniih, usuk (Qhuraan kinnuk) ken sorkocô baxittel inti sinnaay diteey, tirri kaal miyyan. Woo korosuy Qhuraan nummayse wayte, xer-ikkek kah seecan maray ken kah seecaanam aabbe waah inna kinni.

وَلَوْ جَعَلْنَٰهُ قُرْءَانًا أَعْجَمِيًّا لَّقَالُوا۟ لَوْلَا فُصِّلَتْ ءَايَٰتُهُۥٓ ۖ ءَا۬عْجَمِىٌّ وَعَرَبِىٌّ ۗ قُلْ هُوَ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ هُدًى وَشِفَآءٌ ۖ وَٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ فِىٓ ءَاذَانِهِمْ وَقْرٌ وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ يُنَادَوْنَ مِن مَّكَانٍۭ بَعِيدٍ ﴿٤٤﴾

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى ٱلْكِتَٰبَ فَٱخْتُلِفَ فِيهِ ۚ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَقُضِىَ بَيْنَهُمْ ۚ وَإِنَّهُمْ لَفِى شَكٍّ مِّنْهُ مُرِيبٍ ﴿٤٥﴾

45. Yalli xiibitak iyyah; Muusah kitab neceeh koh kah necee innah, tokkel kay mari itta kaal weeh. Ku-Rabbik tookome qangará suge wannay ken fan meklimak yen addunyal elle, kaadu diggah usun Qhuraanak shakkiiy, gibdi agay-waagat yanin.

مَّنْ عَمِلَ صَٰلِحًا فَلِنَفْسِهِۦ ۖ وَمَنْ أَسَآءَ فَعَلَيْهَا ۗ وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّٰمٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿٤٦﴾

46. Maqaané abita num isi nafsih abitaah, umaané aba num isi nafsil abaah, ku-Rabbi naqoosa yadlumi hinna.

* إِلَيْهِ يُرَدُّ عِلْمُ ٱلسَّاعَةِ ۚ وَمَا تَخْرُجُ مِن ثَمَرَٰتٍ مِّنْ أَكْمَامِهَا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنثَىٰ وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِۦ ۚ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ أَيْنَ شُرَكَآءِى قَالُوٓا۟ ءَاذَنَّٰكَ مَا مِنَّا مِن شَهِيدٍ ﴿٤٧﴾

47. Qhiyaamá edde takke waktih ixxiga Yalla fan gacsimta. Kaadu le-qoxxittek (sibaabik/faanittek) yawqe mexexi mayanaay, say-tiyay tassukuqqeeh xalta matan kay ixxigal akke waytek. Kaadu Yot agleh haak sugten agleytit annih teetiiy, keenik axcuk keenih seecuwaa ayró, koros ittah ; "asaaku koo naysixxigeh atu agleyta litoomuh sumaaqita num net aneewaam".

وَضَلَّ عَنْهُم مَّا كَانُوا۟ يَدْعُونَ مِن قَبْلُ ۖ وَظَنُّوا۟ مَا لَهُم مِّن مَّحِيصٍ ﴿٤٨﴾

48. Kaadu keenik bayteh duma addunyal Yallak kallah aqbaduk sugeenim, tokkel usun kudaanaah, eleelitan rike aalle waanam yismiteenih Yallih digaalák.

لَّا يَسْـَٔمُ ٱلْإِنسَٰنُ مِن دُعَآءِ ٱلْخَيْرِ وَإِن مَّسَّهُ ٱلشَّرُّ فَيَـُٔوسٌ قَنُوطٌ ﴿٤٩﴾

49. Seehadayti mataqba (manakura) isi Rabbit addunyâ maqaaneh guranah xaqtimaamak, kaadu umaané (tuddagnaay, biyaakaay, ….) kaa xagtek, toysa usuk (korosta kinnuk) yabboodiiy yaggiriqqi kinni Yallih racmatak.

وَلَئِنْ أَذَقْنَٰهُ رَحْمَةً مِّنَّا مِنۢ بَعْدِ ضَرَّآءَ مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ هَٰذَا لِى وَمَآ أَظُنُّ ٱلسَّاعَةَ قَآئِمَةً وَلَئِن رُّجِعْتُ إِلَىٰ رَبِّىٓ إِنَّ لِى عِندَهُۥ لَلْحُسْنَىٰ ۚ فَلَنُنَبِّئَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ بِمَا عَمِلُوا۟ وَلَنُذِيقَنَّهُم مِّنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٥٠﴾

50. Kaadu nummaak Nek tan maqaané kaa tammosnek (korosta kinnuk) gibdaabini kaa xageek lakat, diggaluk ah-yiimiy yi-angoyyal geeh, qhiyaamá uguttam makkala. kaadu yi-Rabbi fan gace yoo tekkek anu diggaluk Kay xaqul Jannat liyo axcele. Tokkel diggaluk koroosite marah warsenno umaanek abeenim, kaadu diggaluk ken tammoysenno gibdi digaalá.

وَإِذَآ أَنْعَمْنَا عَلَى ٱلْإِنسَٰنِ أَعْرَضَ وَنَـَٔا بِجَانِبِهِۦ وَإِذَا مَسَّهُ ٱلشَّرُّ فَذُو دُعَآءٍ عَرِيضٍ ﴿٥١﴾

51. Kaadu seehadaytuh qaafiyat kee gaddaliinot namqe waqdi, derre cabaah, kaxxa-mariinoh moyya karerri haa cakkih rammitaamak, kaadu umaané kaa xagta waqdi tokkel usuk kaxxa xaaqó-li yakke.

قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِن كَانَ مِنْ عِندِ ٱللَّهِ ثُمَّ كَفَرْتُم بِهِۦ مَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ هُوَ فِى شِقَاقٍۭ بَعِيدٍ ﴿٥٢﴾

52. Nabiyow a-korosuk ixxic; yoh warisay a-Qhuraan Yallih garik yen kaa tekkeeh, lakat kaal koroositteeniih dirabbosseenik, siinik makot gexoh iyyi gacaa?, cakki kaxxa akaalafah tekeelefeeniih cinten waqdi? (num magaca).

سَنُرِيهِمْ ءَايَٰتِنَا فِى ٱلْءَافَاقِ وَفِىٓ أَنفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ ٱلْحَقُّ ۗ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُۥ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدٌ ﴿٥٣﴾

53. A-koros Ni-astooti aybullenno qaran kee baaxô deraafeey, ken nafsittel, Qhuraan cakki kinnim keenih baxxaqqa ittam fanah. Kaadu ku-Rabbik ken maxiqtaa astáh, Qhuraan cakki kinniih diggah usuk kulliimil sumaaqitam?

أَلَآ إِنَّهُمْ فِى مِرْيَةٍ مِّن لِّقَآءِ رَبِّهِمْ ۗ أَلَآ إِنَّهُۥ بِكُلِّ شَىْءٍ مُّحِيطٌ ﴿٥٤﴾

54. Oobbiyooy! Diggah usun (koros kinnuk) sinni Rabbih angaarawak agay-waagat yanin? Oobbiyooy! diggah Yalli ummaanim marot yabbixe ixxigaa kee duddal, kaak qellittam matan.

SUURAT ASH-SHUURÁ

Makkal Obte, 53 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Caa-Miim (edde faxem yalli yaaxige).

حمٓ ﴿١﴾

2. Qayn-Siin-Qhaaf (edde faxem yalli yaaxige).

عٓسٓقٓ ﴿٢﴾

3. Nabiyow Yallay mayso leeh naggaarinnu-le ama Qhuraan wacyih kol kah oobise innah kok duma sugte ambiyal kitooba oobise.

كَذَٰلِكَ يُوحِيٓ إِلَيْكَ وَإِلَى ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِكَ ٱللَّهُ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٣﴾

4. Qaranwaay, baaxól enni ittam Yalli-le kaadu usuk fayyaliiy, nabna-li.

لَهُۥ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ ۖ وَهُوَ ٱلْعَلِىُّ ٱلْعَظِيمُ ﴿٤﴾

5. Qaranwa ittak amol faqittaamat xayyossu hayte Yallih nabnak abta meesih sabbatah, malayka sinni Rabbi saytunnoysak faylissa, kaadu moominiinik baaxól yan marah dambi cabti esserta Yallal, oobbiyooy! Diggaluk Yalli usuk dambi cabti-li, xuwaw-li.

تَكَادُ ٱلسَّمَٰوَٰتُ يَتَفَطَّرْنَ مِن فَوْقِهِنَّ ۚ وَٱلْمَلَٰٓئِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَن فِى ٱلْأَرْضِ ۗ أَلَآ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٥﴾

6. Yallak kalah yallitteeta awlah haysite marih abtootat Yalli loynah yaniih, nabiyow atu ken abtoota (caabi) dacrisé hinnito atu meesiisê kal.

وَٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُوا۟ مِن دُونِهِۦٓ أَوْلِيَآءَ ٱللَّهُ حَفِيظٌ عَلَيْهِمْ وَمَآ أَنتَ عَلَيْهِم بِوَكِيلٍ ﴿٦﴾

7. Tonnaah kok naharsi farmoytiitil wacyi kah oobisne innah Qhuraanay Qarab afat yani wacyih kol oobisne nabiyow makki maraa kee seehadak tet deraafel

وَكَذَٰلِكَ أَوْحَيْنَآ إِلَيْكَ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لِّتُنذِرَ أُمَّ ٱلْقُرَىٰ وَمَنْ حَوْلَهَا وَتُنذِرَ يَوْمَ ٱلْجَمْعِ لَا رَيْبَ فِيهِ ۚ فَرِيقٌ فِى ٱلْجَنَّةِ وَفَرِيقٌ فِى ٱلسَّعِيرِ ﴿٧﴾

tanim edde meesissâ gidah kaadu gaaboynah ayróy (qhiyaamah ayró kinnuk) mamut kak waaga sinnih digaalál sinam meesissâ gidah. Seehada namma buttah kurrunta: buttá jannatal gactaah (moominiin kinnuk) buttá saqiir deqsitta giral gacta (koros kinnuk).

8. Yalli faxinnay seehada inkih inki mara abak yeneeh islaam diinil tirri ken haak yen, kinnih immay Yalli isi ginók isih faxa mara isi racmatat culsaah (moominiin kinnuk) daalimiin (koros kinnuk) awlaytu maliiy, Yallih digaalák cateyna mali qhiyaamah ayró.

وَلَوْ شَآءَ ٱللَّهُ لَجَعَلَهُمْ أُمَّةً وَٰحِدَةً وَلَٰكِن يُدْخِلُ مَن يَشَآءُ فِى رَحْمَتِهِۦ ۚ وَٱلظَّٰلِمُونَ مَا لَهُم مِّن وَلِىٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٨﴾

9. Hinnak a koros Yallak kalah awla haysittee? Yalli usuk dibuk cakki awlaytuuy, usuk rabtem yaynuwwe kaadu usuk ummaanimil dudda-le.

أَمِ ٱتَّخَذُوا۟ مِن دُونِهِۦٓ أَوْلِيَآءَ ۖ فَٱللَّهُ هُوَ ٱلْوَلِىُّ وَهُوَ يُحْىِ ٱلْمَوْتَىٰ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿٩﴾

10. Sinaamey tuk itta elle wayya haytaanamih cokmi Yalla fanah gaca. Toh Yallaay, yi-Rabbiy elle kelta kinniih, Kaa fanah aduure (andabbe) keenik ixxic nabiyow.

وَمَا ٱخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِن شَىْءٍ فَحُكْمُهُۥٓ إِلَى ٱللَّهِ ۚ ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبِّى عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ﴿١٠﴾

11. Yalli qaranwaa kee baaxó giné, sinaamey sin nafsik agabu siinih abeeh, lacak labim kee sayim siinih abe edde sin yaydarruh, tu Kay ceelo maliiy kaa celtam matan, Usuk yaabbiiy yabali.

فَاطِرُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ جَعَلَ لَكُم مِّنْ أَنفُسِكُمْ أَزْوَٰجًا وَمِنَ ٱلْأَنْعَٰمِ أَزْوَٰجًا ۖ يَذْرَؤُكُمْ فِيهِ ۚ لَيْسَ كَمِثْلِهِۦ شَىْءٌ ۖ وَهُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْبَصِيرُ ﴿١١﴾

12. Qaranwaa kee baaxô reedá Yalli leeh, racmat kee rizqhi mafaatic kay gabal yan, isih kah faxa marah rizqhi farakka haah, isih kah faxa maral ceyissi haa, Usuk diggaluk ummaanimil ixxiga-li.

لَهُۥ مَقَالِيدُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ يَبْسُطُ ٱلرِّزْقَ لِمَن يَشَآءُ وَيَقْدِرُ ۚ إِنَّهُۥ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٢﴾

13. Yalli siinih madqeh diinik Nuuc edde farriimeemiiy, nabiyow wacyih kol oobisneemiiy, Kaadu Ibraahimiiy, Muusaay, Qiisa edde farrimnem, islaam diini soolisaay kaal mabaxaa-baxsimina iyyaanama, nabiyow ken fan kak secta diini Yallat agleyta haal yembeh, Yalli isi inkittinaane fanah isih faxa mara doora isi ginók kaadu isil yaduure mara tirri haa.

* شَرَعَ لَكُم مِّنَ ٱلدِّينِ مَا وَصَّىٰ بِهِۦ نُوحًا وَٱلَّذِيٓ أَوۡحَيۡنَآ إِلَيۡكَ وَمَا وَصَّيۡنَا بِهِۦٓ إِبۡرَٰهِيمَ وَمُوسَىٰ وَعِيسَىٰٓۖ أَنۡ أَقِيمُواْ ٱلدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُواْ فِيهِۚ كَبُرَ عَلَى ٱلۡمُشۡرِكِينَ مَا تَدۡعُوهُمۡ إِلَيۡهِۚ ٱللَّهُ يَجۡتَبِيٓ إِلَيۡهِ مَن يَشَآءُ وَيَهۡدِيٓ إِلَيۡهِ مَن يُنِيبُ ١٣

14. Koros diinil ma-baxambaxsiminna ixxigah asmat keenih yemeeteek lakal akke waytek ken fanal yanih yan kuuxe-waynaan kee qinaadih caddok taturuk gexxaamah, kaadu nabiyow ku-Rabbik tookome qangará suge wannay muggaqsime waktî (qhiyaamah ayró kinnuk) fan digaalá keenik wadirroysaamal Yalli ken fan baxisak yen, keenik koroositeh yan mara sissikuk digaalaamat kaadu diggah Yalli ken lakal kitab nagarsiise mari (yahuud kee nasaara kinnuk) diinii kee iimaanak kaxxa agay-waagaa kee agaagulut yanin.

وَمَا تَفَرَّقُوٓاْ إِلَّا مِنۢ بَعۡدِ مَا جَآءَهُمُ ٱلۡعِلۡمُ بَغۡيَۢا بَيۡنَهُمۡۚ وَلَوۡلَا كَلِمَةٞ سَبَقَتۡ مِن رَّبِّكَ إِلَىٰٓ أَجَلٖ مُّسَمّٗى لَّقُضِيَ بَيۡنَهُمۡۚ وَإِنَّ ٱلَّذِينَ أُورِثُواْ ٱلۡكِتَٰبَ مِنۢ بَعۡدِهِمۡ لَفِي شَكّٖ مِّنۡهُ مُرِيبٖ ١٤

15. Too massah yan diiniy Yalli ambiyah madqey ken edde farriime fan nabiyow sinaamah seecaay, elle amrisentennal diinil soolaay diggi elle ixxicaay nabiyow ken (koros kinnuk) kalbi fayxiixa makataatin Kaadu Yalli ambiyal kitoobak oobissi heem nummayseeh, sin fanal qadaalat abaamal amrisime keenik ixxic. Yalli ni-Rabbiiy sin Rabbi, nanu ninni meqe taamoomih galtó

فَلِذَٰلِكَ فَٱدۡعُۖ وَٱسۡتَقِمۡ كَمَآ أُمِرۡتَۖ وَلَا تَتَّبِعۡ أَهۡوَآءَهُمۡۖ وَقُلۡ ءَامَنتُ بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ مِن كِتَٰبٖۖ وَأُمِرۡتُ لِأَعۡدِلَ بَيۡنَكُمُۖ ٱللَّهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمۡۖ لَنَآ أَعۡمَٰلُنَا وَلَكُمۡ أَعۡمَٰلُكُمۡۖ لَا حُجَّةَ بَيۡنَنَا وَبَيۡنَكُمُۖ ٱللَّهُ يَجۡمَعُ بَيۡنَنَاۖ وَإِلَيۡهِ ٱلۡمَصِيرُ ١٥

linooh, isin sinni umá taamoomih galtó liton, nee kee sin fanat xaaw mayan kulli mara le-taamal galte-le qhiyaamah ayró. Yalli nee kee sin fan gaaboyseleeh (askatteleeh), madaara kaâ fanah takke.

وَٱلَّذِينَ يُحَآجُّونَ فِي ٱللَّهِ مِنۢ بَعۡدِ مَا ٱسۡتُجِيبَ لَهُۥ حُجَّتُهُمۡ دَاحِضَةٌ عِندَ رَبِّهِمۡ وَعَلَيۡهِمۡ غَضَبٞ وَلَهُمۡ عَذَابٞ شَدِيدٞ ١٦

16. Kaadu Yalli Nabii Mucammad ﷺ Yalli kaa edde ruube diinil yangadde mari (koros kinnuk) sinam kaa oggolteeh yuslumeeniik lakal ken giddi Ken Rabbih xaqul deedala. kaadu addunyal Yallak naqbi ken amol yaniih akeeral gibdi digaalá-lon.

ٱللَّهُ ٱلَّذِيٓ أَنزَلَ ٱلۡكِتَٰبَ بِٱلۡحَقِّ وَٱلۡمِيزَانَۗ وَمَا يُدۡرِيكَ لَعَلَّ ٱلسَّاعَةَ قَرِيبٞ ١٧

17. Yalla kinni Qhuraan kee raqqate kitooba cakkil oobissem kaadu miidaan (qadli kinnuk) cakkil oobise sinam fan massal kaal meklaanam keh kaadu nabiyow iyyi koo yiysixxigeeh qhiyaamah uddur xayi way.

يَسۡتَعۡجِلُ بِهَا ٱلَّذِينَ لَا يُؤۡمِنُونَ بِهَاۖ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مُشۡفِقُونَ مِنۡهَا وَيَعۡلَمُونَ أَنَّهَا ٱلۡحَقُّۗ أَلَآ إِنَّ ٱلَّذِينَ يُمَارُونَ فِي ٱلسَّاعَةِ لَفِي ضَلَٰلِۭ بَعِيدٍ ١٨

18. Qhiyaamah ayró nummaysewaa mari (koros kinnuk) tet mamaatah fayxit yasissikeh anqasah, nummayse marah tu-gactekii, teetik meesitaanaah, diggah cakki kinnim teetik yaaxigeenih. Oobbiyooy! Diggah qhiyaamal itta giddiya mari cakkik xer makot yanin.

ٱللَّهُ لَطِيفُۢ بِعِبَادِهِۦ يَرۡزُقُ مَن يَشَآءُۖ وَهُوَ ٱلۡقَوِيُّ ٱلۡعَزِيزُ ١٩

19. Yalli isi naqoosah xuwawli kinni, isih faxa marah rizqhi farakka haah, Usuk qandeli, maysoli.

مَن كَانَ يُرِيدُ حَرۡثَ ٱلۡأٓخِرَةِ نَزِدۡ لَهُۥ فِي حَرۡثِهِۦۖ وَمَن كَانَ يُرِيدُ حَرۡثَ ٱلدُّنۡيَا نُؤۡتِهِۦ مِنۡهَا وَمَا لَهُۥ فِي ٱلۡأٓخِرَةِ مِن نَّصِيبٍ ٢٠

20. Abá taamat akeerâ galtó faxa numuh, kay taamah galtó kaah osisnah kaadu Abá taamat addunyâ galtó faxa numuh teetik kaah lownem kaah naceeh, kaadu usuk akeeral meqe galtóh maglab mali.

أَمْ لَهُمْ شُرَكَٰٓؤُا۟ شَرَعُوا۟ لَهُم مِّنَ ٱلدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنۢ بِهِ ٱللَّهُ ۚ وَلَوْلَا كَلِمَةُ ٱلْفَصْلِ لَقُضِىَ بَيْنَهُمْ ۗ وَإِنَّ ٱلظَّٰلِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢١﴾

21. Hinnak a-koros agleytittey diinik Yalli idini kah aceeweem keenih madaqta maay lon? Kaadu tookome qangará suge wannay ken digaalá keenik wadirroysaamal Yalli ken fan baxisak yen keenik koroosite mará sissikuk digaaláamat. Diggaluk daalimiin (koros kinnuk) qansarissa digaalá-le qhiyaamah ayró.

تَرَى ٱلظَّٰلِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا كَسَبُوا۟ وَهُوَ وَاقِعٌۢ بِهِمْ ۗ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ فِى رَوْضَاتِ ٱلْجَنَّٰتِ ۖ لَهُم مَّا يَشَآءُونَ عِندَ رَبِّهِمْ ۚ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلْفَضْلُ ٱلْكَبِيرُ ﴿٢٢﴾

22. Nabiyow qhiyaamah ayró koros addunyal aben uma taamak ken geyta digaalák meesitah ken table woo digaalá keenil oobak, Nummayseeh meqe-taamoomi abbaasite marah tu-gactekii, jannatittê kaloolah addal yanin, usun sinni Rabbih xaqul faxxa haanam-lon. Toh kaxxa muxxó kinni.

ذَٰلِكَ ٱلَّذِى يُبَشِّرُ ٱللَّهُ عِبَادَهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ ۗ قُل لَّآ أَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا ٱلْمَوَدَّةَ فِى ٱلْقُرْبَىٰ ۗ وَمَن يَقْتَرِفْ حَسَنَةً نَّزِدْ لَهُۥ فِيهَا حُسْنًا ۚ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٢٣﴾

23. Too muxxó kinni Yalli isi naqoosay teemeneeh meqe taamoomi abitte elle ayti-kumusam (berrakisam). Nabiyow keenik ixxic; siinih aba seecol galtó sin messera marê xayni kacanih guran akke waytek. Kaadu maqaané abbaasite numuh, maqaanét maqaané kaah osisna, diggah Yalli dambi-cabti-li, faato-li.

أَمْ يَقُولُونَ ٱفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا ۖ فَإِن يَشَإِ ٱللَّهُ يَخْتِمْ عَلَىٰ قَلْبِكَ ۗ وَيَمْحُ ٱللَّهُ ٱلْبَٰطِلَ وَيُحِقُّ ٱلْحَقَّ بِكَلِمَٰتِهِۦٓ ۚ إِنَّهُۥ عَلِيمٌۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ﴿٢٤﴾

24. Hinnak a-koros Nabii Yallal dirab ginnaasite ittaa? nabiyow atu Yallal dirab ginnaasitinnitoy Yalli faxaamal ku sorkocô baxa alifak yen, Yalli deedal baysaah (duugaah), yani (cakki) diggoysah isi qangoorut (Qhuraan kinnuk). Diggaluk Yalli alilwâ (seehadâ

sorkocô baxitte kinnuk) tanim yaaxigi tu kaak ma-qellitta.

وَهُوَ ٱلَّذِى يَقۡبَلُ ٱلتَّوۡبَةَ عَنۡ عِبَادِهِۦ وَيَعۡفُواْ عَنِ ٱلسَّيِّـَٔاتِ وَيَعۡلَمُ مَا تَفۡعَلُونَ ﴿٢٥﴾

25. Yalla kinni isi naqoosak toobat (Yallal madaara) oggoltaah, umaaneenak qafu keenih abtam kaadu isin abba haytaanam yaaxigeh.

وَيَسۡتَجِيبُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَيَزِيدُهُم مِّن فَضۡلِهِۦۚ وَٱلۡكَٰفِرُونَ لَهُمۡ عَذَابٌ شَدِيدٌ ﴿٢٦﴾

26. Kaadu yeemeneeh meqe taamoomi abbaasite marak ken meqe taamoomi Yalli keenik oggolaah, keenih ossah isi muxxoh. Korosuh tu-gactekii, gibdi digaalá-le qhiyaamah ayró.

* وَلَوۡ بَسَطَ ٱللَّهُ ٱلرِّزۡقَ لِعِبَادِهِۦ لَبَغَوۡاْ فِى ٱلۡأَرۡضِ وَلَٰكِن يُنَزِّلُ بِقَدَرٖ مَّا يَشَآءُۚ إِنَّهُۥ بِعِبَادِهِۦ خَبِيرُۢ بَصِيرٞ ﴿٢٧﴾

27. Yalli isi naqoosah rizqhi farakka hannay baaxô bagul caddok taturak yenen batrah. Kinnih ikkal, Yalli rizqhik isih faxam caggudul oobisa. Diggah Usuk isi naqoosak adda yaaxigi, yabali.

وَهُوَ ٱلَّذِى يُنَزِّلُ ٱلۡغَيۡثَ مِنۢ بَعۡدِ مَا قَنَطُواْ وَيَنشُرُ رَحۡمَتَهُۥۚ وَهُوَ ٱلۡوَلِىُّ ٱلۡحَمِيدُ ﴿٢٨﴾

28. Kaadu dibuk Yalla kinni qaraanak rob oobissam ken edde yafqem keeh kaak yobboodeeniik lakal kaadu isi racmat (rob kinnuk) fixiixisah isi ginól Usuk awlaytuy faylaley isi naqoosah caagiida dacrisa kinni.

وَمِنۡ ءَايَٰتِهِۦ خَلۡقُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَمَا بَثَّ فِيهِمَا مِن دَآبَّةٖۚ وَهُوَ عَلَىٰ جَمۡعِهِمۡ إِذَا يَشَآءُ قَدِيرٞ ﴿٢٩﴾

29. Kaadu kay astootik kay Nabiinaa kee kay dudda tascassem qaranwaa kee baaxô ginooy, ken nammayih addal mutuccu taamak fixiixiseemi kaadu Usuk isih faxa waqdi rabeeniik lakal qhiyaamah ayró ken gaaboysuh dudda-le.

وَمَآ أَصَٰبَكُم مِّن مُّصِيبَةٖ فَبِمَا كَسَبَتۡ أَيۡدِيكُمۡ وَيَعۡفُواْ عَن كَثِيرٖ ﴿٣٠﴾

30. Kaadu sinaamey baláa kee musiibak sin xagga haytam toh sin gaboobi bahteemi dambittek kaadu

Yalli maggoomuk qafu siinih aba umaaneenak.

وَمَآ أَنتُم بِمُعْجِزِينَ فِى ٱلْأَرْضِ ۖ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ مِن وَلِىٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٣١﴾

31. Kaadu isin Yallih digaalák tassaqqó hinniton baaxô bagul, kaadu Yallak kalah awlaytu mantoonuuy, cateyna manton.

وَمِنْ ءَايَٰتِهِ ٱلْجَوَارِ فِى ٱلْبَحْرِ كَٱلْأَعْلَٰمِ ﴿٣٢﴾

32. Kaadu kay astootik kay dudda tascassem badal qaleelá ceelak gexa dawaaniki.

إِن يَشَأْ يُسْكِنِ ٱلرِّيحَ فَيَظْلَلْنَ رَوَاكِدَ عَلَىٰ ظَهْرِهِۦٓ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٣٣﴾

33. Yalli faxinnay caacay eyseddi heeh, dawaanik baddi bagul lalak asak yen. Diggah tohut Yallih dudda tascasse astooti tan ummaan kaxxa sabriliy faatoleh.

أَوْ يُوبِقْهُنَّ بِمَا كَسَبُوا۟ وَيَعْفُ عَن كَثِيرٍ ﴿٣٤﴾

34. Hinnay ken (dowaanik kinnuk) finqisak yen sutiyyat (xuumiyyat) tet mari abe dambih sabbatah. Kaadu Yalli maggo dambittek qafu keenih aba.

وَيَعْلَمَ ٱلَّذِينَ يُجَٰدِلُونَ فِىٓ ءَايَٰتِنَا مَا لَهُم مِّن مَّحِيصٍ ﴿٣٥﴾

35. Kaadu ni-inkittinaane tascasse astooti tangadde koros taaxagay Yallih digaalák kudmá aallewaanaah, eleelitan rike aalle waanam usuk aben dambii kee koroosannul ken digaalám faxek.

فَمَآ أُوتِيتُم مِّن شَىْءٍ فَمَتَٰعُ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا ۖ وَمَا عِندَ ٱللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٣٦﴾

36. Sinaamey tuk siinih ontocowwimmi ittem maaluu kee xaylooy wohuk kalah taniimik is addunyâ manoh massamaqqaay, Yallih xaqul galtók tanim kayrih teetik tayseeh raqtah, Yallaa kee kay farmoytit nummayseeh sinni Rabbil kelta marah.

وَٱلَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَٰٓئِرَ ٱلْإِثْمِ وَٱلْفَوَٰحِشَ وَإِذَا مَا غَضِبُوا۟ هُمْ يَغْفِرُونَ ﴿٣٧﴾

37. Kaadu kaxxa dambittee kee qaxuma umaaneenak yaxxeereeniih, umam keenil baaha

mara yinqibe ken tekkek qafu keenih aba mara.

38. Kaadu sinni Rabbih seeco oggoleeh, salat soolise maray sinni caagid sinni fanal malah-leeh, Nanu keenih neceemik tu yacee mara kinnon.

وَٱلَّذِينَ ٱسْتَجَابُوا۟ لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَأَمْرُهُمْ شُورَىٰ بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَٰهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٣٨﴾

39. Kaadu dulmi ken xage kaa tekkek usun ken yudlume maral cane gacsitaah koosita mara kinnon caddok keenit tatre kalah Yallih gital.

وَٱلَّذِينَ إِذَآ أَصَابَهُمُ ٱلْبَغْىُ هُمْ يَنتَصِرُونَ ﴿٣٩﴾

40. Kaadu umaanê galtó tet ceela canê gacsa-le ossekalah, tokkel qafu abeeh isee kee qaduwwi (naqboyti) fan bicse numuh kay galtó Yallal tan. Diggaluk Usuk dulmi-abá makicna.

وَجَزَٰٓؤُا۟ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِّثْلُهَا ۖ فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُۥ عَلَى ٱللَّهِ ۚ إِنَّهُۥ لَا يُحِبُّ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٤٠﴾

41. Kaadu kaa yudlumeeniik lakal cane gacsite num kaa yudlume maral toysa woo maray isi cane gacsite elle kataatan giti mayan digaaláh.

وَلَمَنِ ٱنتَصَرَ بَعْدَ ظُلْمِهِۦ فَأُو۟لَٰٓئِكَ مَا عَلَيْهِم مِّن سَبِيلٍ ﴿٤١﴾

42. Cagalah katayyuu kee digaalá elle tanim sinam yadlumeeh, baaxô bagul cakki maliinoh caddok tatra mara umaanet, woo mari qansarissa digaalá-le qhiyaamah ayró.

إِنَّمَا ٱلسَّبِيلُ عَلَى ٱلَّذِينَ يَظْلِمُونَ ٱلنَّاسَ وَيَبْغُونَ فِى ٱلْأَرْضِ بِغَيْرِ ٱلْحَقِّ ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٤٢﴾

43. Kaadu sinam kaal bahta adáa kee umaanel yisbireeh, woo marah qafu abe num diggaluk toh fayla-le taamoomiy faatitiyya-ley Yalli sinam elle amriseeh, galtó-le kinni usuk abem.

وَلَمَن صَبَرَ وَغَفَرَ إِنَّ ذَٰلِكَ لَمِنْ عَزْمِ ٱلْأُمُورِ ﴿٤٣﴾

44. Kaadu Yalli tirtô gitak makkoyse num baaheh yan umaaneh sabbatah hebeltoh awlaytuy ise-cataah cakki gital tirri ise haa mali Yallak sarrah Kaadu nabiyow koros digaalá table waqdi addunyâ gacimih giti maay yan axcih ken abletto sinni Rabbik.

وَمَن يُضْلِلِ ٱللَّهُ فَمَا لَهُۥ مِن وَلِيٍّ مِّنۢ بَعْدِهِۦ ۗ
وَتَرَى ٱلظَّٰلِمِينَ لَمَّا رَأَوُا۟ ٱلْعَذَابَ يَقُولُونَ هَلْ
إِلَىٰ مَرَدٍّ مِّن سَبِيلٍ ﴿٤٤﴾

45. Kaadu nabiyow ama koros girál xayyowsiman waqdi, mangacannah (rammit kinnuk) meesitak boola-le wagittoh girâ fanah wagitah ken table conxok gexxaamah, kaadu yeemene mari jannatti addal anuk korosut finqak takkem yablen waqdi, diggah finqittem qhiyaamâ saaku sinni nafsii kee sinni buxah mara girâ culimil finqise mara iyyan, oobbiya diggaluk koros qhiyaamah ayró aggiriqqe sinni digaaláy amok keenik kate waytah addat yanin.

وَتَرَىٰهُمْ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا خَٰشِعِينَ مِنَ
ٱلذُّلِّ يَنظُرُونَ مِن طَرْفٍ خَفِىٍّ ۗ وَقَالَ
ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِنَّ ٱلْخَٰسِرِينَ ٱلَّذِينَ
خَسِرُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۗ
أَلَآ إِنَّ ٱلظَّٰلِمِينَ فِى عَذَابٍ مُّقِيمٍ ﴿٤٥﴾

46. Kaadu a koros qhiyaamah ayró Yallih digaalák ken catta awlaytit mali Yallak kalah, edde tanih tan koroosannih sabbatah Yalli makkoyse num addunyal cakki kaa gudduysa gita maliiy, akeeral jannat kaa gudduysa gita mali.

وَمَا كَانَ لَهُم مِّنْ أَوْلِيَآءَ يَنصُرُونَهُم مِّن
دُونِ ٱللَّهِ ۗ وَمَن يُضْلِلِ ٱللَّهُ فَمَا لَهُۥ مِن سَبِيلٍ ﴿٤٦﴾

47. A korosey sinni Rabbih seeco oggola kaal taamineenimil, Yallih kabuk ayróy (qhiyaamah ayró kinnuk) num gacsam duude waa siinit tamaatek naharal. Woo ayró Yalli tet baaheek wadir eleelittan rike manton Yallih digaalák kaadu abten dambi tangaddeenim maduddan.

ٱسْتَجِيبُوا۟ لِرَبِّكُم مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِىَ يَوْمٌ لَّا
مَرَدَّ لَهُۥ مِنَ ٱللَّهِ ۚ مَا لَكُم مِّن مَّلْجَإٍ
يَوْمَئِذٍ وَمَا لَكُم مِّن نَّكِيرٍ ﴿٤٧﴾

فَإِنْ أَعْرَضُوا۟ فَمَآ أَرْسَلْنَٰكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا ۖ إِنْ عَلَيْكَ إِلَّا ٱلْبَلَٰغُ ۗ وَإِنَّآ إِذَآ أَذَقْنَا ٱلْإِنسَٰنَ مِنَّا رَحْمَةً فَرِحَ بِهَا ۖ وَإِن تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌۢ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَإِنَّ ٱلْإِنسَٰنَ كَفُورٌ ﴿٤٨﴾

48. Koros Yallal yaamineenimil derre cabte tet tekkek toysa nabiyow nanu koo maruubinnino ken taama dacrissuh gudduysiyyak sah kol tanim matan kaadu nanu diggaluk seehadaytuh Ni-xaquk yan niqmat kaah neceeh tet kaa tammosna waqdi teetit wallitaah umaané ken xagta waqdi dambik ken gaboobi bahteemih sabbatah, toysa diggah seehadayti kaxxa angodda-li.

لِلَّهِ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ ۚ يَهَبُ لِمَن يَشَآءُ إِنَٰثًا وَيَهَبُ لِمَن يَشَآءُ ٱلذُّكُورَ ﴿٤٩﴾

49. Qaranwaa kee baaxooy ken nammayih addal taniimih reedá inkih Yalli le. Ginók Yalli isih faxam gina isih kah faxa marah say-xayló yaceeh isih kah faxa marah lab-xaylo yacee isi naqoosak.

أَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَإِنَٰثًا ۖ وَيَجْعَلُ مَن يَشَآءُ عَقِيمًا ۚ إِنَّهُۥ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ﴿٥٠﴾

50. Hinnay kah faxa marah lab-xayloo kee say-xayló inkih keenih yacee, isih faxa mara maxalaytit keenik aba, Yalli diggaluk usuk ginam yaaxigi ginam faxam ginaamah dudda-li.

۞ وَمَا كَانَ لِبَشَرٍ أَن يُكَلِّمَهُ ٱللَّهُ إِلَّا وَحْيًا أَوْ مِن وَرَآئِ حِجَابٍ أَوْ يُرْسِلَ رَسُولًا فَيُوحِىَ بِإِذْنِهِۦ مَا يَشَآءُ ۚ إِنَّهُۥ عَلِىٌّ حَكِيمٌ ﴿٥١﴾

51. Kaadu seehadayti Yalli kaâ lih yaabam matakkaay mabicta Yalli kaal oobise wacyi akke waytek, hinnay Yalli reebuk derreek kaalluk yaaba kaa akke waytek, hinnay farmoyta (jibriil kinnuk) ruubaah Yalli faxam Yallih idinih wacyih kaal oobisam akke waytek. diggah Usuk fayya-li naggaara.

وَكَذَٰلِكَ أَوْحَيْنَآ إِلَيْكَ رُوحًا مِّنْ أَمْرِنَا ۚ مَا كُنتَ تَدْرِى مَا ٱلْكِتَٰبُ وَلَا ٱلْإِيمَٰنُ وَلَٰكِن جَعَلْنَٰهُ نُورًا نَّهْدِى بِهِۦ مَن نَّشَآءُ مِنْ عِبَادِنَا ۚ وَإِنَّكَ لَتَهْدِىٓ إِلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٥٢﴾

52. Kaadu tonnaah kok duma sugte ambiyal wacyi kah oobisne innah nabiyow ama Qhuraanay Ni-xaquk yani wacyih kol oobisne, kitab kee iimaan kinnim aaxaguk masuginnito nabiyow ama Qhuraan

kol oobak duma, kinnih ikkal ama Qhuraan diifuy Ni-naqoosak Ninnih fanna mara tirri edde hayna kaa abne kaadu diggah atu nabiyow massa-le gita sinaamah tascassee (islaamaninnâ diini kinnuk).

صِرَٰطِ ٱللَّهِ ٱلَّذِى لَهُۥ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ ۗ أَلَآ إِلَى ٱللَّهِ تَصِيرُ ٱلْأُمُورُ ﴿٥٣﴾

53. Woh qaranwal tanim kee baaxól taniimih reedá inkih-le Yallih gita kinni. Sinaamey oobbiyooy! Siinih meqem takku hinnay siinih umam takku ellecaboh Caagiidá inkih Yallâ fan gacta.

SUURAT AZ-ZUKHRUF

Makkal Obte,89 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Caa-Miim (edde faxem Yalli yaaxige).

حمٓ ﴿١﴾

2. Yalli baxxaqqa-le kitaabal xiibita (Qhuraan kinnuk).

وَٱلْكِتَٰبِ ٱلْمُبِينِ ﴿٢﴾

3. Nanu diggah Qhuraan Nabii Mucammadal ﷺ Qarab afat oobisne kaa taaxigeeniih kay maqna cubbussaanamkeh.

إِنَّا جَعَلْنَٰهُ قُرْءَٰنًا عَرَبِيًّا لَّعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٣﴾

4. Kaadu diggah usuk (Qhuraan kinnuk) lawcal macfuuz addal yan, Ni-garil naharsi ambiyal obte kitoobak muxxo-leeh, fayyayaah gufti taafe cikmat-le.

وَإِنَّهُۥ فِىٓ أُمِّ ٱلْكِتَٰبِ لَدَيْنَا لَعَلِىٌّ حَكِيمٌ ﴿٤﴾

5. A korosey qhuraanal sin kassisnam cabnoo, derre siinit cabak isin iimaan kee qhuraanat derre cabteeniih, koroosannut caddok tature mara tekkeenimih sabbatah (Aleey macabna).

أَفَنَضْرِبُ عَنكُمُ ٱلذِّكْرَ صَفْحًا أَن كُنتُمْ قَوْمًا مُّسْرِفِينَ ﴿٥﴾

6. Makina Nabii rubneeh naharsi ummattal nabiyow ku-ummattak naharal.

وَكَمْ أَرْسَلْنَا مِن نَّبِىٍّ فِى ٱلْأَوَّلِينَ ﴿٦﴾

7. Kaadu elle anqase wayya heen Nabiiy keenil yemeete mayan.

وَمَا يَأْتِيهِم مِّن نَّبِىٍّ إِلَّا كَانُوا۟ بِهِۦ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٧﴾

8. Tokkel qandeh keenik (Makki koros kinnuk) gibdi mara finqisneeh, naharsi mara elle finqisne innih ceelallo taturteh.

فَأَهْلَكْنَآ أَشَدَّ مِنْهُم بَطْشًا وَمَضَىٰ مَثَلُ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿٨﴾

وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ خَلَقَهُنَّ ٱلْعَزِيزُ ٱلْعَلِيمُ ﴿٩﴾

9. Yalli xiibitak Nabiik iyyah; qaranwaa kee baaxó iyyi ginee axcuk ken essertê kollay (Makki koros kinnuk), diggaluk maysó leeh, ixxiga-le Yalli ken gine axcelon.

ٱلَّذِى جَعَلَ لَكُمُ ٱلْأَرْضَ مَهْدًا وَجَعَلَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا لَّعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٠﴾

10. Yallay baaxó fidó siinih abeeh, teetil gititte siinih hee kinni, tirri taanaah woo gitittet raddaanaah, diinii kee addunyâ caagiida edde taafeenimkeh.

وَٱلَّذِى نَزَّلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءًۢ بِقَدَرٍ فَأَنشَرْنَا بِهِۦ بَلْدَةً مَّيْتًا كَذَٰلِكَ تُخْرَجُونَ ﴿١١﴾

11. Kaadu Yallay qaraanak lee caddol oobise kinni, tokkel rabte baaxó teetit nuynuwwee, tonnaah qhubuuruk nuwwuk tawqen rabteeniik lakal.

وَٱلَّذِى خَلَقَ ٱلْأَزْوَٰجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ ٱلْفُلْكِ وَٱلْأَنْعَٰمِ مَا تَرْكَبُونَ ﴿١٢﴾

12. Kaadu Yalla kinni qaynoota inkih gintem ummaaniimik, kaadu dowaanik kee lacak feertaanam siinih abe.

لِتَسْتَوُۥا۟ عَلَىٰ ظُهُورِهِۦ ثُمَّ تَذْكُرُوا۟ نِعْمَةَ رَبِّكُمْ إِذَا ٱسْتَوَيْتُمْ عَلَيْهِ وَتَقُولُوا۟ سُبْحَٰنَ ٱلَّذِى سَخَّرَ لَنَا هَٰذَا وَمَا كُنَّا لَهُۥ مُقْرِنِينَ ﴿١٣﴾

13. Feertaanamih xiironwal massowtoonuh. Tohih lakat sinni Rabbih niqmat kassittoonuh tet amol massowwu ittan waqdi. Kaadu ah neh qaneh yan Rabbi saytuniih faylaleeh, nanu tet duudak manannino ninni caylat, Usuk neh tet qanewaah xabbacoyse waamal ittaanam keh.

وَإِنَّآ إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنقَلِبُونَ ﴿١٤﴾

14. Kaadu diggaluk nanu ninni Rabbi fan gaca mara kinnino rabneek lakal.

وَجَعَلُوا۟ لَهُۥ مِنْ عِبَادِهِۦ جُزْءًا ۚ إِنَّ ٱلْإِنسَٰنَ لَكَفُورٌ مُّبِينٌ ﴿١٥﴾

15. Kaadu koros Kay naqoosak kura kaah teexege malayka kay say-xayló iyyen waqdi. Diggah seehadayti baxxaqqa-le angodda-li (giddi-li).

16. Hinnak Yalli gineemik say-xayló haysitaah, siinih lab-xaylo dooree a-korosey?

أَمِ ٱتَّخَذَ مِمَّا يَخۡلُقُ بَنَاتٖ وَأَصۡفَىٰكُم بِٱلۡبَنِينَ ١٦

17. Keenik numukteyna Yallah ceelalloh yeexegen sayyól ayti-kumusan waqdi fooci kaak dattoowaah, rookitak usuk naqabuh miidima.

وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُم بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحۡمَٰنِ مَثَلٗا ظَلَّ وَجۡهُهُۥ مُسۡوَدّٗا وَهُوَ كَظِيمٌ ١٧

18. Bilat yeyneben say-xaylóy isi wayto baxxaqqa hee wayta Yallal mannal kelsaanaah?

أَوَمَن يُنَشَّؤُاْ فِي ٱلۡحِلۡيَةِ وَهُوَ فِي ٱلۡخِصَامِ غَيۡرُ مُبِينٖ ١٨

19. Kaadu a-koros malaykay Yallih naqoosah tani sayyó abte, ken ginót maay sugen Yalli ken gine waqdi? Ken sumaq ankuttubeleeh, wohul esserime-lon akeeral.

وَجَعَلُواْ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةَ ٱلَّذِينَ هُمۡ عِبَٰدُ ٱلرَّحۡمَٰنِ إِنَٰثًا أَشَهِدُواْ خَلۡقَهُمۡۚ سَتُكۡتَبُ شَهَٰدَتُهُمۡ وَيُسۡـَٔلُونَ ١٩

20. Yalli faxeemî kal ken aqbaduk manannino itte koros. Yalli keenil gacisak iyyah; "wohut ixxigah loonum malon, usun kalah iyyaanam malon dirab yaceenim akkewaytek".

وَقَالُواْ لَوۡ شَآءَ ٱلرَّحۡمَٰنُ مَا عَبَدۡنَٰهُمۡۗ مَّا لَهُم بِذَٰلِكَ مِنۡ عِلۡمٍۖ إِنۡ هُمۡ إِلَّا يَخۡرُصُونَ ٢٠

21. Hinnak Qhuraan kitaabak naharal usun elle taamitaanah yaxxibixxen kitab keenih maay necee.

أَمۡ ءَاتَيۡنَٰهُمۡ كِتَٰبٗا مِّن قَبۡلِهِۦ فَهُم بِهِۦ مُسۡتَمۡسِكُونَ ٢١

22. Hinnay diggah ni-abbobti luk sugteh tan diinil ken geyneeh, diggah nanu ken raatittel gennaah ken diinil ken katayna iyyen.

بَلۡ قَالُوٓاْ إِنَّا وَجَدۡنَآ ءَابَآءَنَا عَلَىٰٓ أُمَّةٖ وَإِنَّا عَلَىٰٓ ءَاثَٰرِهِم مُّهۡتَدُونَ ٢٢

23. Kaadu nabiyow tonnaah kok naharat meesiisé maruubinnino magaalâ marah tet hatkoytiitiy niqmatat batritte diggah nanu ni-abbobti diinil geyneeh, diggah nanu ken raatittel gennaah ken kataynam akke waytek iyyen.

وَكَذَٰلِكَ مَآ أَرۡسَلۡنَا مِن قَبۡلِكَ فِي قَرۡيَةٖ مِّن نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتۡرَفُوهَآ إِنَّا وَجَدۡنَآ ءَابَآءَنَا عَلَىٰٓ أُمَّةٖ وَإِنَّا عَلَىٰٓ ءَاثَٰرِهِم مُّقۡتَدُونَ ٢٣

24. Naharsi ambiya ken cine marak kah itte innah sin abbobti elle geyten gitak tirtoh yayse gita siinih baahak ken katattaanaa? Iyye Nabii kaa cine marak. Diggaluk isin edde rubsummu itteenim inkih nengeddeeh, kaal koroositneh iyyen.

* قَلَ أَوَلَوْ جِئْتُكُمْ بِأَهْدَىٰ مِمَّا وَجَدتُّمْ عَلَيْهِ ءَابَآءَكُمْ ۖ قَالُوٓا۟ إِنَّا بِمَآ أُرْسِلْتُم بِهِۦ كَٰفِرُونَ ﴿٢٤﴾

25. Tokkel nanu dirabboyse mara keenik digaalleh, tohul dirabboyse marih ellecabo kah tekke inna wagitey nabiyow.

فَٱنتَقَمْنَا مِنْهُمْ ۖ فَٱنظُرْ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٥﴾

26. Kassis nabiyow Nabii Ibraahim isi abbaa kee isi marak anu diggaluk isin Yallak kalah taqbudeenimik saytuniyoh iyye waqdi.

وَإِذْ قَالَ إِبْرَٰهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِۦٓ إِنَّنِى بَرَآءٌ مِّمَّا تَعْبُدُونَ ﴿٢٦﴾

27. Kinnih immay yoo gine Rabbi diggah usuk tirri yoo heele massa-le gital.

إِلَّا ٱلَّذِى فَطَرَنِى فَإِنَّهُۥ سَيَهْدِينِ ﴿٢٧﴾

28. Kaadu Nabii Ibraahim "laa ilaaha illallâ" qangará waarta qangará tet abe isi raddih (kay durriyyat kinnuk) Yalla fan yaduure mara yakkeenim keh koroosannuk.

وَجَعَلَهَا كَلِمَةًۢ بَاقِيَةً فِى عَقِبِهِۦ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢٨﴾

29. Wonna hinnay nabiyow a-maraa (makki koros kinnuk) kee ken abbobti hatkiseh Anu addunyal, qhuraan kee baxxaqqa iyya farmoytay diini keenih baxxaqqa haa keenih xikki iyyam fan.

بَلْ مَتَّعْتُ هَٰٓؤُلَآءِ وَءَابَآءَهُمْ حَتَّىٰ جَآءَهُمُ ٱلْحَقُّ وَرَسُولٌ مُّبِينٌ ﴿٢٩﴾

30. Kaadu cakki (Qhuraan kinnuk) keenih yemeete waqdi, ah baabaay nanu diggaluk kaa nengeddeeh, kaal koroositneh iyyen.

وَلَمَّا جَآءَهُمُ ٱلْحَقُّ قَالُوا۟ هَٰذَا سِحْرٌ وَإِنَّا بِهِۦ كَٰفِرُونَ ﴿٣٠﴾

وَقَالُوا۟ لَوْلَا نُزِّلَ هَٰذَا ٱلْقُرْءَانُ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنَ ٱلْقَرْيَتَيْنِ عَظِيمٍ ﴿٣١﴾

31. Kaadu a-Qhuraan namma magaalak magaalak teynal yan kaxxa numul macah oobeweeh iyyen.

أَهُمْ يَقْسِمُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَ ۚ نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُم مَّعِيشَتَهُمْ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا ۚ وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَٰتٍ لِّيَتَّخِذَ بَعْضُهُم بَعْضًا سُخْرِيًّا ۗ وَرَحْمَتُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ﴿٣٢﴾

32. Ku Rabbih racmat, usun kuraanaa? nanu ken fanal addunyâ manol ken quusi kurrehik, kaadu garu keenik gari amol fayya hayne rankookah (darajatah) gari garu keenik taamah haysitâ gideh, kaadu nabiyow usun kobxisaanamak ku rabbih racmat aysuk raaqa.

وَلَوْلَآ أَن يَكُونَ ٱلنَّاسُ أُمَّةً وَٰحِدَةً لَّجَعَلْنَا لِمَن يَكْفُرُ بِٱلرَّحْمَٰنِ لِبُيُوتِهِمْ سُقُفًا مِّن فِضَّةٍ وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ ﴿٣٣﴾

33. Sinam inki ummatta akke wannay koroosannul, Yallal koroosita marih qarwah amô tabsittee (amooliititee) kee elle yawqen darooga (magaar) qado lakqok keenih abak nen.

وَلِبُيُوتِهِمْ أَبْوَٰبًا وَسُرُرًا عَلَيْهَا يَتَّكِـُٔونَ ﴿٣٤﴾

34. Kaadu ken qarwah afoofii kee elle keltan qaraakiy (kaqaadid) qado lakqók keenih abak nen.

وَزُخْرُفًا ۚ وَإِن كُلُّ ذَٰلِكَ لَمَّا مَتَٰعُ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا ۚ وَٱلْـَٔاخِرَةُ عِندَ رَبِّكَ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٣٥﴾

35. Kaadu wohim (amô tabsitteey, ……..) dahabak keenih abak neneeh, wohim inkih tu-hinna addunyâ manoh midir (duyyê) kee ruftô baxá akkewaytek, akeerâ niqmat (jannat kinnuk) ku-Rabbih garil cagalah Yallak meesitá marih iimi (moominiin kinnuk).

وَمَن يَعْشُ عَن ذِكْرِ ٱلرَّحْمَٰنِ نُقَيِّضْ لَهُۥ شَيْطَٰنًا فَهُوَ لَهُۥ قَرِينٌ ﴿٣٦﴾

36. Yallih Dikrit (Qhuraanat) derre cabe numut kaak baxsime waa sheetan kaat naxee, tokkel usuk kay wakliitay kaak baxsime waa kinni.

وَإِنَّهُمْ لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ ٱلسَّبِيلِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُم مُّهْتَدُونَ ﴿٣٧﴾

37. Kaadu usun (sheetoona kinnuk) diggah ken (Qhuraanat derre cabta koros kinnuk) waasaanah

cakki gitak kaadu diggah usun (Qhuraanat derre cabta koros kinnuk) tirri iyye mara sinni yakkalen.

حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءَنَا قَالَ يَٰلَيْتَ بَيْنِى وَبَيْنَكَ بُعْدَ ٱلْمَشْرِقَيْنِ فَبِئْسَ ٱلْقَرِينُ ﴿٣٨﴾

38. Qhiyaamah ayró Qhuraanat derre cabak suge korosti Nee fan xikki iyya waqdi isi kataysak iyyah; maganey yoo kee ku-fanat ayrô mawqaa kee ayrô korma ittak-le xexxar (baxxoh) suginnay, atu yoh manxu uma wakliita tekke Yallih diinik yoo makkosse waqdi.

وَلَن يَنفَعَكُمُ ٱلْيَوْمَ إِذ ظَّلَمْتُمْ أَنَّكُمْ فِى ٱلْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿٣٩﴾

39. A saaku (qhiyaamah ayró kinnuk) tu-siinih maxiqta siinit takke digaalál tangaleenim addunyal koroositteenimih sabbatah, diggah sin kee sin kataysis (sheetoona kinnuk) asaaku digaalál tangaleenih.

أَفَأَنتَ تُسْمِعُ ٱلصُّمَّ أَوْ تَهْدِى ٱلْعُمْىَ وَمَن كَانَ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٤٠﴾

40. Atu nabiyow ayti-maleela (cakki maabbak Yalli ayti kak alfe mara kinnuk) taysabbem duddaa? Hinnay inti-maleelaa (cakki mabuluk Yalli inti kak alfeh yan mara kinnuk) kee baxxaqqa iyye makkootiyyih addat yan mara tirri haytam duddaa?ken tirto kol matan cagalah kol tanim diini ken guddussaamâ kal.

فَإِمَّا نَذْهَبَنَّ بِكَ فَإِنَّا مِنْهُم مُّنتَقِمُونَ ﴿٤١﴾

41. Tokkel nabiyow ken (makki koros kinnuk) digaallák naharal akeera fan koo tatrusne nee tekkekii, toysa diggah cane keenil gacsennooh ken digaalenno akeeral.

أَوْ نُرِيَنَّكَ ٱلَّذِى وَعَدْنَٰهُمْ فَإِنَّا عَلَيْهِم مُّقْتَدِرُونَ ﴿٤٢﴾

42. Hinnay addunyal digaalák ken kah xagnisnem koo aybullee akkenno ku- manol, toysa Nanu diggaluk ken digaallam dudnah.

فَٱسْتَمْسِكْ بِٱلَّذِىٓ أُوحِىَ إِلَيْكَ ۖ إِنَّكَ عَلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٤٣﴾

43. Nabiyow wacyih kol oobisne Qhuraan ibbixaay diggi hayis, diggah atu massa-le gitih bagul tantok.

وَإِنَّهُۥ لَذِكْرٌ لَّكَ وَلِقَوْمِكَ ۖ وَسَوْفَ تُسْـَٔلُونَ ﴿٤٤﴾

44. Kaadu diggah a Qhuraan koo kee ku marah massakaxxa (sharafa), kaadu sarrah esserimetton kaal abten taamak.

وَسْـَٔلْ مَنْ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ مِن رُّسُلِنَآ أَجَعَلْنَا مِن دُونِ ٱلرَّحْمَٰنِ ءَالِهَةً يُعْبَدُونَ ﴿٤٥﴾

45. Kaadu nabiyow kok naharat rubne Ni-farmoytit kataate mara esser, Yallak kalah yaqbuden yallitteeta abnem keh.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِـَٔايَٰتِنَآ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَإِيْهِۦ فَقَالَ إِنِّى رَسُولُ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٤٦﴾

46. Yalli nummah xiibitak iyyah; Muusa Ni-aayoota (astootil) luk kaa rubne firqawnaa kee kay kaxxa maritteh fan.tokkel Nabii Muusa anu diggah ginô Rabbih farmoyta kinniyo iyye.

فَلَمَّا جَآءَهُم بِـَٔايَٰتِنَآ إِذَا هُم مِّنْهَا يَضْحَكُونَ ﴿٤٧﴾

47. Tokkel Ni astooti luk keenil yemeete waqdi, usun too waqdi teetil yusuuleenih anqasah.

وَمَا نُرِيهِم مِّنْ ءَايَةٍ إِلَّا هِىَ أَكْبَرُ مِنْ أُخْتِهَا ۖ وَأَخَذْنَٰهُم بِٱلْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٤٨﴾

48. Kaadu ken (firqawnaa kee kay kaxxa maritte kinnuk) naybullee astá matan is teetik tookome asták nabuk raqteh akke waytek kaadu addunyal maggo digaaloolih ken digaalle koroosannuk yaduureenî gidah.

وَقَالُوا۟ يَٰٓأَيُّهَ ٱلسَّاحِرُ ٱدْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِندَكَ ۖ إِنَّنَا لَمُهْتَدُونَ ﴿٤٩﴾

49. Kaadu Nabii Muusak iyyeenih kee a baab-abeynaw ku- Rabbi neh kallac a- digaalá nek kalaamah ku-garil-le xagnal, diggah nanu tirri axcennok (aaminennok)".

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمُ ٱلْعَذَابَ إِذَا هُمْ يَنكُثُونَ ﴿٥٠﴾

50. Tokkel Nanu (Yalla kinnuk) digaalá keenik kalle waqdi Nabii Muusâ dooqat, usun too waqdi xagna makaanaah mayaaminan.

وَنَادَىٰ فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِۦ قَالَ يَٰقَوْمِ أَلَيْسَ لِي
مُلْكُ مِصْرَ وَهَٰذِهِ ٱلْأَنْهَٰرُ تَجْرِي مِن
تَحْتِيٓ ۖ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٥١﴾

51. Firqawni isi marih addal seeceh, yi maraw masri reeda mayyuu? Kaadu a-weeqaytitte yi-qarwak guba magexxaa? Matablaanaa yi-nabnaa kee yi-cayla? Keenik iyye.

أَمْ أَنَا۠ خَيْرٌ مِّنْ هَٰذَا ٱلَّذِي هُوَ مَهِينٌ
وَلَا يَكَادُ يُبِينُ ﴿٥٢﴾

52. Hinnak anu maysaa a-bureynay (kak iyyem Nabii Muusa) iyyam baxxaqise sinnik? Iyye firqawni.

فَلَوْلَآ أُلْقِيَ عَلَيْهِ أَسْوِرَةٌ مِّن ذَهَبٍ أَوْ جَآءَ
مَعَهُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ مُقْتَرِنِينَ ﴿٥٣﴾

53. Dahabak tan sookoytitte (gabâ biriita) macah kaal (Muusa kinnuk) qiddiime wayteeh, hinnak malayka xibbaanah anuk macah kaâ luk amaate wayteeh?

فَٱسْتَخَفَّ قَوْمَهُۥ فَأَطَاعُوهُ ۚ إِنَّهُمْ
كَانُوا۟ قَوْمًا فَٰسِقِينَ ﴿٥٤﴾

54. Tokkel firqawni isi marak kas bursuteh yussuqunxeeh, kaa oggoleeniih Nabii Muusa dirabboyseenih, diggah usun Yallih amrih oggoluk yewqe marah sugen.

فَلَمَّآ ءَاسَفُونَا ٱنتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَٰهُمْ
أَجْمَعِينَ ﴿٥٥﴾

55. Tokkel Ni-amrih cinaa kee Nabii Muusâ dirabboysiyyal Nee naqabboysen waqdi, ken digaalleeh inkih badat ken xuumusne (nunxuqsusne).

فَجَعَلْنَٰهُمْ سَلَفًا وَمَثَلًا لِّلْءَاخِرِينَ ﴿٥٦﴾

56. Tokkel ken lakal yamaate marak ken taamáh innah tan taamá taamitah yan marak yookome mara ken abne digaalâ cakkisitiyyal. kaadu wadirsi maray ken lakal yamaate kas elle geya mara ken abne.

*وَلَمَّا ضُرِبَ ٱبْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا إِذَا قَوْمُكَ
مِنْهُ يَصِدُّونَ ﴿٥٧﴾

57. Maryam-baxi (Nabii Qiisa kinnuk) Qhuraanal cussuumeeh, Makki koros yallak kalah taniimil ceelallo kaak toogore waqdi, too waqdi ku-mari wexxeqqi iyyeeh, kaxxam yusuule wallê gexxaamah.

وَقَالُوٓاْ ءَأَٰلِهَتُنَا خَيۡرٌ أَمۡ هُوَۚ مَا ضَرَبُوهُ لَكَ إِلَّا جَدَلَۢاۚ بَلۡ هُمۡ قَوۡمٌ خَصِمُونَ ٥٨

58. Kaadu nabiyow makki koros ni-yallittey nanu naqbude tayse innaa, hinnak Qiisay le-mari yaqbude yayseeh itte? Amá ceelallo giddik sa koh kah yoogoreenim malon nabiyow, wonna hinnay usun deedalal sinam giddiyaah keemaarisa mara kinnon.

إِنۡ هُوَ إِلَّا عَبۡدٌ أَنۡعَمۡنَا عَلَيۡهِ وَجَعَلۡنَٰهُ مَثَلٗا لِّبَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ ٥٩

59. Qiisa usuk Yalla hinnaay, yallih baxa hinna naqasuy kah nemqe akke waytek (nubuwwannul) kaadu israa-iil xayloh Yallih dudda elle geyan ceelalloo kee astá kaa abne.

وَلَوۡ نَشَآءُ لَجَعَلۡنَا مِنكُم مَّلَٰٓئِكَةٗ فِي ٱلۡأَرۡضِ يَخۡلُفُونَ ٦٠

60. Kaadu faxinninoy baaxol haak nen sin aftok malaykay ittal ciggilta.

وَإِنَّهُۥ لَعِلۡمٞ لِّلسَّاعَةِ فَلَا تَمۡتَرُنَّ بِهَا وَٱتَّبِعُونِۚ هَٰذَا صِرَٰطٞ مُّسۡتَقِيمٞ ٦١

61. Kaadu Nabii Qiisa Qhiyaamah ayrók naharat qaraanak abah yan oobiyyi qhiyaamâ soolo xayyowteemih astá, toysa teetit ma agay-waagitinaay (ma-shakkitina) Nabii Mucammadow yoo kataata keenik ixxic; tirtó gital, ah islaamaninnâ diinih gitay massah yaniy makó sinni iyye Yalli.

وَلَا يَصُدَّنَّكُمُ ٱلشَّيۡطَٰنُۖ إِنَّهُۥ لَكُمۡ عَدُوّٞ مُّبِينٞ ٦٢

62. Kaadu sheetan sin waase waay Yallih diinik, usuk diggaluk sinaamey siinik yimixxigeh yan qaduwwiy qadaawat kak baxxaqqa iyye kinni.

وَلَمَّا جَآءَ عِيسَىٰ بِٱلۡبَيِّنَٰتِ قَالَ قَدۡ جِئۡتُكُم بِٱلۡحِكۡمَةِ وَلِأُبَيِّنَ لَكُم بَعۡضَ ٱلَّذِي تَخۡتَلِفُونَ فِيهِۖ فَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ٦٣

63. Nabii Qiisa israa-iil xayloh baxxaqqooqi-le astootii kee madqooqi luk yemeete waqdi, diggaluk nubuwwannu luk siinih emeeteeh, sitta elle waytaanamak tu- siinih baxxaqisuh emeetek, Tohul Yallak meesitaay, yi-amri oggola keenik iyye.

64. Diggaluk Yalli, usuk yi-Rabbiiy sin Rabbi kinnik kaa inkittoysaay Kaa uqbuda, ah islaamaninnâ diinih gitay massah yaniy makó sinni keenik iyye Nabii Qiisa.

إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ رَبِّى وَرَبُّكُمْ فَٱعْبُدُوهُ ۚ هَٰذَا صِرَٰطٌ مُّسْتَقِيمٌ ﴿٦٤﴾

65. Edde luk Nabii Qiisâ caagidil buttaati (yahuud kee nasaara kinnuk) sittin fanal sitta wayteh, tokkel sinni nafsi yudlumeh yan marah (koros kinnuk) finqaa kee baati tan digaalá kak qansaru-le qhiyaamah ayró.

فَٱخْتَلَفَ ٱلْأَحْزَابُ مِنۢ بَيْنِهِمْ ۖ فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ مِنْ عَذَابِ يَوْمٍ أَلِيمٍ ﴿٦٥﴾

66. Nabii Qiisâ caagidil sitta waa mari qhiyaamah ayró usun aaxige kalah garcik keenit tamaateemik sah qambaalaanam maay- lon? malon.

هَلْ يَنظُرُونَ إِلَّا ٱلسَّاعَةَ أَن تَأْتِيَهُم بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٦٦﴾

67. Kataysis woo ayró (qhiyaamah ayró kinnuk) gari keenik garuh naqboytiiti, yallak-meesita mara akke waytek.

ٱلْأَخِلَّآءُ يَوْمَئِذٍۭ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا ٱلْمُتَّقِينَ ﴿٦٧﴾

68. Yalli isik meesitak suge marak (moominiin kinnuk) iyyah, Yi-naqoosay asaaku (qhiyaamah ayró kinnuk) sin amol meesi matanaay, isin siinik taturteemih rookita mara hinniton.

يَٰعِبَادِ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمُ ٱلْيَوْمَ وَلَآ أَنتُمْ تَحْزَنُونَ ﴿٦٨﴾

69. Toh Ni-Qhuraanih aayootal yeemeneeh, ken farmoytit keenih luk temeete diinil taamite mara muslimiinih anuk.

ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا وَكَانُوا۟ مُسْلِمِينَ ﴿٦٩﴾

70. Sin kee sin agabu wallittak konnabá luk Jannat cula keenik iyyan.

ٱدْخُلُوا۟ ٱلْجَنَّةَ أَنتُمْ وَأَزْوَٰجُكُمْ تُحْبَرُونَ ﴿٧٠﴾

71. Dahabak tan kooraarii kee kaaqon (kobbaayitte) keenit meksimta,

يُطَافُ عَلَيْهِم بِصِحَافٍ مِّن ذَهَبٍ وَأَكْوَابٍ

kaadu kay addal nafsitte faxxaah, intiita edde wagartaah, ruffu edde ittam tan yakmeeniih yaaqubeenimik, isin kay addal waarak.

وَفِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ ٱلْأَنفُسُ وَتَلَذُّ ٱلْأَعْيُنُ ۖ وَأَنتُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿٧١﴾

72. Kaadu a-jannat Yalli kaa sin nagarsiiseh addunyal abak sugten meqe-taamáh sabbatah isi muxxooy isi racmatah sin galtó kaa abe (Jannat kinnuk).

وَتِلْكَ ٱلْجَنَّةُ ٱلَّتِىٓ أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٧٢﴾

73. Kay addal maggo caxâ mixuy maggo afah yaniy kak takmeeni liton.

لَكُمْ فِيهَا فَٰكِهَةٌ كَثِيرَةٌ مِّنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٧٣﴾

74. Diggah umeynit (koros kinnuk) jahannam giráh digaalát waarta.

إِنَّ ٱلْمُجْرِمِينَ فِى عَذَابِ جَهَنَّمَ خَٰلِدُونَ ﴿٧٤﴾

75. Digaalá keenik masalacsimtaay, maxabbacowta usun tet addal Yallih racmattak yobboode marah anuk.

لَا يُفَتَّرُ عَنْهُمْ وَهُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ ﴿٧٥﴾

76. Kaadu nanu keenit abne digaalát ken madluminninoy usun sinni nafsi Yadlume marah sugen, Yallat agleyta haak sugeenimih sabbatah.

وَمَا ظَلَمْنَٰهُمْ وَلَٰكِن كَانُوا۟ هُمُ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٧٦﴾

77. A Koros Jahannam girah addal anuk Maalikow (Jahannam girá dacrissah tan Malaykak abbah yan Malaykattu kinnuk) axcuk secta, Maalikow ku-Rabbi nee qiday a-digaalák naffaafuh iyyen. Maalik diggaluk isin tet addal waarettoonuuh, matawqaanaay marabtan keenik iyye.

وَنَادَوْا۟ يَٰمَٰلِكُ لِيَقْضِ عَلَيْنَا رَبُّكَ ۖ قَالَ إِنَّكُم مَّٰكِثُونَ ﴿٧٧﴾

78. Yalli xiibitak iyyeh; nummah cakki diini siinih bahneh, kinnih immay siinik maggo mari cakki diini niqba mara.

لَقَدْ جِئْنَٰكُم بِٱلْحَقِّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ كَٰرِهُونَ ﴿٧٨﴾

أَمْ أَبْرَمُوٓا۟ أَمْرًا فَإِنَّا مُبْرِمُونَ ﴿٧٩﴾

79. Hinnak a-koros sinni uma-malá yeggereereqeenii Nabii tukkalootuh, tokkel nanu ninni malá neggereereqeh Nabii catnuh ken bayisnuh.

أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَىٰهُم ۚ بَلَىٰ وَرُسُلُنَا لَدَيْهِمْ يَكْتُبُونَ ﴿٨٠﴾

80. Hinnak koros diggah nanu ken sirrii kee ken garay aabbe waynam takkalee? yeey naabbeh, Ni-farmoytit (Malayka kinnuk) keenil luk tan usun iyyaanaah, abaanam keenik taktubuh.

قُلْ إِن كَانَ لِلرَّحْمَٰنِ وَلَدٌ فَأَنَا۠ أَوَّلُ ٱلْعَٰبِدِينَ ﴿٨١﴾

81. Ixxic; nabiyow ama korosuk, Yalli baxa aallinnay aallewaâ kal, anu woo baxa yaqbude marak naharsittu akkuk-en.

سُبْحَٰنَ رَبِّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ رَبِّ ٱلْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٨٢﴾

82. Qaranwaa kee baaxô Rabbiiy, Qarshi Rabbi saytunnooweh koros kaa edde weelossu haytaamak.

فَذَرْهُمْ يَخُوضُوا۟ وَيَلْعَبُوا۟ حَتَّىٰ يُلَٰقُوا۟ يَوْمَهُمُ ٱلَّذِى يُوعَدُونَ ﴿٨٣﴾

83. Toysa nabiyow ama koros baatilit giirisoonay digiroonay ken ixxic addunyal, digaaláh kah xagnisimen ken ayrót ongoorowwu iyyaanam fan.

وَهُوَ ٱلَّذِى فِى ٱلسَّمَآءِ إِلَٰهٌ وَفِى ٱلْأَرْضِ إِلَٰهٌ ۚ وَهُوَ ٱلْحَكِيمُ ٱلْعَلِيمُ ﴿٨٤﴾

84. Yalla kinni qaraanaay, baaxol inkih qibaadá cakkisittam. Kaadu Usuk naggaaraay yaaxigi, Kaak qellittam matan.

وَتَبَارَكَ ٱلَّذِى لَهُۥ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ۚ وَعِندَهُۥ عِلْمُ ٱلسَّاعَةِ ۚ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٥﴾

85. Kaadu Yallay maggo barkat kee kayriley- nabna-le. Qaranwaa kee baaxooy ken nammayih fanal taniimih reeda-lem. Kaadu qhiyaamâ waktih (uddurih) ixxiga kay garil taniih, Kaa fan gacsimetton sinaamey rabteeniik lakal.

وَلَا يَمْلِكُ ٱلَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِهِ ٱلشَّفَٰعَةَ إِلَّا مَن شَهِدَ بِٱلْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٨٦﴾

86. Kaadu Yallak kalah uqbuddu haanam catoh (shafaaqattah) numuh xiqtam mali, Yallih inkittinaanee kee Nabii Mucammad Yallih farmoyta kinniimil nummah sumaaqite mara akke waytek, kaadu usun nummah kah sumaaqiteeniih yeelemeenim cakki kinnim yaaxigeenih.

وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ ٱللَّهُ ۖ فَأَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ ﴿٨٧﴾

87. Kaadu nabiyow a-koros sin kee isin taqbudeenim iyyi ginee axcuk ken essertek, inkih Yalli nee gine axcelon. Toysa Yallih qibaadak mannal makkootaanaah agleyta Kaat haanamal?

وَقِيلِهِۦ يَٰرَبِّ إِنَّ هَٰٓؤُلَآءِ قَوْمٌ لَّا يُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾

88. Nabii Mucammad صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ isi marak isi Rabbil weqsitak, yi Rabbow diggah a mari kuinkittinaanee kee yi-rubsumiyyal yaamine mara hinna iyye.

فَٱصْفَحْ عَنْهُمْ وَقُلْ سَلَٰمٌ ۚ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٨٩﴾

89. Toysa derre keenit cabaay, kol baaheenimik qafu keenih abaay, nagayna keenik ixxic nabiyow, tokkel digaalák keenil bahnuwaynam sarrah aaxige-lon koroositeenimih sabbatah.

SUURAT ADDUKHAAN

Makkal Obte, 59 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Caa-Miim- (edde faxem Yalli yaaxige).

حمٓ ﴿١﴾

2. Yalli baxxaqqa-le kitaabal xiibiteh (Qhuraan kinnuk).

وَٱلْكِتَٰبِ ٱلْمُبِينِ ﴿٢﴾

3. Diggah Nanu kaa oobisneh barkat-le barat (leylatul kadri bar), diggah Nanu meesiisá (kadisa) kinninoomul (Qhuraanal).

إِنَّآ أَنزَلْنَٰهُ فِى لَيْلَةٍ مُّبَٰرَكَةٍ إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ ﴿٣﴾

4. Woo barih (leylatil kadri baray ramadaan barittek barak teynat geytima kinnuk) addat ummaan caagidiy karriqqa-le meklima.

فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ ﴿٤﴾

5. Tamah Ni-xaquuk yan caagidi, diggah Nanu farmoytit ruubá kinnino.

أَمْرًا مِّنْ عِندِنَآ إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ﴿٥﴾

6. Tamah ku-Rabbik xuwaawa nabiyow, diggah usuk yaabbi, yaaxigi.

رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ﴿٦﴾

7. Qaranwaa kee baaxooy, ken nammayih fanal taniimih Rabbi kinni nummah yasmite mara tekkeenik.

رَبِّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَآ ۖ إِن كُنتُم مُّوقِنِينَ ﴿٧﴾

8. Yallak sah cakkil yaqbuden Yalli mayan Usuk yaynuwweeh qidaah sin Rabbiiy, siinik naharsi abbobtih Rabbi kinnik kaa inkittoysaay kaa uqbuda sinaamey.

لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ يُحْىِۦ وَيُمِيتُ ۖ رَبُّكُمْ وَرَبُّ ءَابَآئِكُمُ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿٨﴾

9. Tonna hinnay usun (koros kinnuk)

بَلْ هُمْ فِى شَكٍّ يَلْعَبُونَ ﴿٩﴾

cakkik agay-waagah addat anuk digran.

10. Toysa keenih qambal nabiyow qaran qeltu (qellu) sinni qer baahuwaa saaku.

فَٱرْتَقِبْ يَوْمَ تَأْتِي ٱلسَّمَآءُ بِدُخَانٍ مُّبِينٍ ﴿١٠﴾

11. Woo qer sinam buulaah, tah qansarissa digaalá keenik iyyan.

يَغْشَى ٱلنَّاسَ ۖ هَٰذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١١﴾

12. Ni-Rabbow digaalá nek kal, diggah nanu aaminenno digaalá nek kaltek iyyan.

رَبَّنَا ٱكْشِفْ عَنَّا ٱلْعَذَابَ إِنَّا مُؤْمِنُونَ ﴿١٢﴾

13. Yallih digaalá keenil obtek wadir kassit anninnal keenih yakkeeh nummah baxxaqqa iyya farmoytay (Nabii Mucammad صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ kinnuk) baxxaqqa iyya diinil rubsume keenih amaatuk.

أَنَّىٰ لَهُمُ ٱلذِّكْرَىٰ وَقَدْ جَآءَهُمْ رَسُولٌ مُّبِينٌ ﴿١٣﴾

14. Tohuk wadir derre kaat cabeeniih (koros kinnuk), usuk farmoyta hinna seehada barisse cabulikkal kaak iyyen.

ثُمَّ تَوَلَّوْا۟ عَنْهُ وَقَالُوا۟ مُعَلَّمٌ مَّجْنُونٌ ﴿١٤﴾

15. Diggaluk Nanu digaalá dagooh gide fayya siinik heenno immay, diggah isin edde sugten koroosannuh aduuretton.

إِنَّا كَاشِفُوا۟ ٱلْعَذَابِ قَلِيلًا إِنَّكُمْ عَآئِدُونَ ﴿١٥﴾

16. Nabiyow kassis koros inkih kaxxa digaaláh edde digaallu waynaah, diggah nanu cane keenil edde gacisnu wayna ayró. (qhiyaamah ayró kinnuk).

يَوْمَ نَبْطِشُ ٱلْبَطْشَةَ ٱلْكُبْرَىٰ ۚ إِنَّا مُنتَقِمُونَ ﴿١٦﴾

17. Nummah keenik (Makki koros kinnuk) duma firqawnaa kee firqawni mara niqiyyireeh massakaxxa-le farmoyti keenih yemeete (Nabii Muusa kinnuk).

* وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ وَجَآءَهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ ﴿١٧﴾

18. Nabii Muusa Yallih naqoosa yol tabisa diggah anu siinih amaanat-le farmoyta kinniyok keenik iyye.

أَنْ أَدُّوٓا۟ إِلَىَّ عِبَادَ ٱللَّهِ ۖ إِنِّى لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٨﴾

19. Kaadu Yallal makaxxa-mariinitina, diggaluk anu baxxaqqa-le sumaq siinih baaheyyo kay farmoyta kinniyoomuh.

وَأَن لَّا تَعْلُوا۟ عَلَى ٱللَّهِ ۖ إِنِّىٓ ءَاتِيكُم بِسُلْطَٰنٍ مُّبِينٍ ﴿١٩﴾

20. Kaadu anu diggaluk yi-Rabbiiy sin-Rabbi kinni Rabbi eleelita xeetit yoo qiddaanamak.

وَإِنِّى عُذْتُ بِرَبِّى وَرَبِّكُمْ أَن تَرْجُمُونِ ﴿٢٠﴾

21. Kaadu yoo nummayse wayteenik, toysa anay yoo ixxicaay, adá yoo abtaanamak yok exxeera.

وَإِن لَّمْ تُؤْمِنُوا۟ لِى فَٱعْتَزِلُونِ ﴿٢١﴾

22. Tokkel Nabii Muusa isi Rabbih seeceh firqawnaa kee firqawni mara kaa dirabbosse waqdi, diggah a-mari uma maray Yallal koroosite axcuk.

فَدَعَا رَبَّهُۥٓ أَنَّ هَٰٓؤُلَآءِ قَوْمٌ مُّجْرِمُونَ ﴿٢٢﴾

23. Toysa Muusaw yi-naqoosak koo nummayse mara barat kuulus, diggah firqawnaa kee firqawni mari sin katayeloonuk kaak iyye Yalli.

فَأَسْرِ بِعِبَادِى لَيْلًا إِنَّكُم مُّتَّبَعُونَ ﴿٢٣﴾

24. Kaadu bad baxsimit edde cab saayah anuk, diggah usun macaxuy badat yanxuqsumuwaa kinnoonuk kaak iyye Yalli.

وَٱتْرُكِ ٱلْبَحْرَ رَهْوًا ۖ إِنَّهُمْ جُندٌ مُّغْرَقُونَ ﴿٢٤﴾

25. Makinam cabeeniih firqawnaa kee firqawni mari busaatin kee daroorik badat finqiteeniik lakal,

كَمْ تَرَكُوا۟ مِن جَنَّٰتٍ وَعُيُونٍ ﴿٢٥﴾

26. Kaadu usun buqreeraa kee meqé aroocak makinam cabeeniih,

وَزُرُوعٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ ﴿٢٦﴾

27. Kaadu niqmatittey ruffu edde axcuk sugeenik makinam caben.

وَنَعْمَةٍ كَانُوا۟ فِيهَا فَٰكِهِينَ ﴿٢٧﴾

28. Tonnaah, aki-mara tet (niqmatitte kinnuk) nagarsisne (israa-iil xaylo kinnuk).

كَذَٰلِكَ ۖ وَأَوْرَثْنَٰهَا قَوْمًا ءَاخَرِينَ ﴿٢٨﴾

29. Tokkel qaran kee baaxó keenih (firqawnaa kee firqawni mara kinnuk) maweeqinnaay, digaalák mohlá kah yeceen mara makkon.

فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ ٱلسَّمَآءُ وَٱلْأَرْضُ وَمَا كَانُوا۟ مُنظَرِينَ ﴿٢٩﴾

30. Yalli nummah xiibiteh israa-iil xaylo rammissah tan digaalák ken naggoyseemil.

وَلَقَدْ نَجَّيْنَا بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ مِنَ ٱلْعَذَابِ ٱلْمُهِينِ ﴿٣٠﴾

31. Yalli Firqawni keenit abak suge digaalák ken cateh. Diggaluk usuk (firqawna kinnuk) jabbiiriy nacrur sinniy kaxxa-mariinoh caddok taturleelat yanik suge.

مِن فِرْعَوْنَ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ عَالِيًا مِّنَ ٱلْمُسْرِفِينَ ﴿٣١﴾

32. Yalli nummah xiibiteh israa-iil xaylo ken waktih marak aaxaguk ken doorre axcuk.

وَلَقَدِ ٱخْتَرْنَٰهُمْ عَلَىٰ عِلْمٍ عَلَى ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٣٢﴾

33. Kaadu keenih neceeh astootik baxxaqqa- le aqayyaare edde tanim Nabii Muusâ gabal.

وَءَاتَيْنَٰهُم مِّنَ ٱلْءَايَٰتِ مَا فِيهِ بَلَٰٓؤٌا۟ مُّبِينٌ ﴿٣٣﴾

34. Diggaluk nabiyow a-mari (Makki koros kinnuk) iyyah;

إِنَّ هَٰٓؤُلَآءِ لَيَقُولُونَ ﴿٣٤﴾

35. Rabi mayan addunyal abne naharsi raba akke waytek, kaadu nanu rabneek lakal ugsuma mara hinnino qhiyaamah ayró.

إِنْ هِىَ إِلَّا مَوْتَتُنَا ٱلْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُنشَرِينَ ﴿٣٥﴾

36. Toysa Mucammadow koo kee kol yeemene mara ni-abbobtiy rabte baahay, ittaanamal numma-le mara tekkeenik iyyan.

فَأْتُوا۟ بِـَٔابَآئِنَآ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٣٦﴾

37. Caylah usun (Makki koros kinnuk) yayseeni innaa? hinnay Tubbaq maraa kee keenik naharat suge mari yaysee? ken finqisnehik diggah usun umá marah sugeenimih sabbatah.

أَهُمْ خَيْرٌ أَمْ قَوْمُ تُبَّعٍ وَٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۚ أَهْلَكْنَٰهُمْ ۚ إِنَّهُمْ كَانُوا۟ مُجْرِمِينَ ﴿٣٧﴾

38. Qaranwaa kee baaxooy, ken nammayih fanal tanim digirih ma-gininnino iyye Yalli.

وَمَا خَلَقْنَا ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَٰعِبِينَ ﴿٣٨﴾

39. Ken nammay (qaranwaa kee baaxó kinnuk) ma-gininnino cakkil ken ginnem akke waytek, kinnih immay keenik (koros kinnuk) maggo mari woh mayaaxiga.

مَا خَلَقْنَٰهُمَآ إِلَّا بِٱلْحَقِّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

40. Diggah meklah ayró (Qhiyaamah ayró kinnuk) inkih keenik xagni ayró.

إِنَّ يَوْمَ ٱلْفَصْلِ مِيقَٰتُهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٠﴾

41. Woh xayni-xaynah tu-xiqewaah, kataysa-kataysah tu-xiqewaa ayrooy, usun ken cattam malon.

يَوْمَ لَا يُغْنِى مَوْلًى عَن مَّوْلًى شَيْـًٔا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤١﴾

42. Yalli kah racmate num akke waytek (moomintu kinnuk), diggaluk yalli mayso-li, xuwaw-li.

إِلَّا مَن رَّحِمَ ٱللَّهُ ۚ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٤٢﴾

43. Diggah Zaqhqhuum deqsitta caxáy Jahannamak addak tawqe,

إِنَّ شَجَرَتَ ٱلزَّقُّومِ ﴿٤٣﴾

44. Tet mexexi kaxxa-dambi-li (korosta kinnuk) maaqó.

طَعَامُ ٱلْأَثِيمِ ﴿٤٤﴾

45. Eelisen (diyaayisen) nacaasih innah ken (koros kinnuk) bagul faca (goomaaxa),

كَٱلْمُهْلِ يَغْلِى فِى ٱلْبُطُونِ ﴿٤٥﴾

46. Niqna kak caddok taturte leeh faciyyih innah faca ken bagul.

كَغَلْىِ ٱلْحَمِيمِ ﴿٤٦﴾

47. A-kaxxa dambiliy umeynah yani ibbixaay, hirriigisak kaa beya jaciim deqsitta girák gudê fan, iyyan malaykak.

خُذُوهُ فَٱعْتِلُوهُ إِلَىٰ سَوَآءِ ٱلْجَحِيمِ ﴿٤٧﴾

48. Tohuk wadir amok kaal caxa niqná kak caddok taturte leeh digaalá.

ثُمَّ صُبُّوا۟ فَوْقَ رَأْسِهِۦ مِنْ عَذَابِ ٱلْحَمِيمِ ﴿٤٨﴾

49. Tammos tama digaalá, diggaluk atu mayso-le konnaba-li kinnitok kaak iyyan anqasah.

ذُقْ إِنَّكَ أَنتَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْكَرِيمُ ﴿٤٩﴾

50. Diggaluk tamah agay-waaga kak luk sugten digaalák, tammoysa tet asaaku keenik iyyan.

إِنَّ هَٰذَا مَا كُنتُم بِهِۦ تَمْتَرُونَ ﴿٥٠﴾

51. Diggaluk Yallak meesita mari saayah (amaanah) yan aracal yanin,

إِنَّ ٱلْمُتَّقِينَ فِى مَقَامٍ أَمِينٍ ﴿٥١﴾

52. Jannootaa kee daroorih addal yanin,

فِى جَنَّٰتٍ وَعُيُونٍ ﴿٥٢﴾

53. Sarak 'Sundus' deqsita cariiriy xabcinii kee 'Istabraqh' deqsita cariiriy gibdi saritan sittâ fan afkanuk,

يَلْبَسُونَ مِن سُندُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُّتَقَٰبِلِينَ ﴿٥٣﴾

54. Tonnaah kaadu Jannatti agabuy 'curral-qeyni' deqsita keenih rihmisne,

كَذَٰلِكَ وَزَوَّجْنَٰهُم بِحُورٍ عِينٍ ﴿٥٤﴾

55. Kay addal caxâ mixuk kulli qaynat esseritan keenik yaggiriqqeeh yanbaxeemih meesik amaanah anuk (saayah anuk).

يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَٰكِهَةٍ ءَامِنِينَ ﴿٥٥﴾

56. Jannat addal raba ma-tammoysan (Yallak meesitta moominiin kinnuk) naharsi rabay addunyal tammoyseeni akke waytek. Kaadu Yalli Jaciim deqsitta giráh digaalák ken catah.

لَا يَذُوقُونَ فِيهَا ٱلْمَوْتَ إِلَّا ٱلْمَوْتَةَ ٱلْأُولَىٰ ۖ وَوَقَىٰهُمْ عَذَابَ ٱلْجَحِيمِ ﴿٥٦﴾

57. Woo mattaccoo ku-Rabbi-le qaxak keenih kaxxa muxxo kinni, woo niqmat usuk kaxxa affaafa.

فَضْلًا مِّن رَّبِّكَ ۚ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ﴿٥٧﴾

58. Toysa cagalah nabiyow ku- afay Qarab-af kinnit kaa (Qhuraan kinnuk) xabbacosne usun (koros kinnuk) kassitaah, yaamineeh umaanek waasima mara yakkeenî gidah.

فَإِنَّمَا يَسَّرْنَٰهُ بِلِسَانِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥٨﴾

59. Toysa nabiyow ken finqa qambal, diggah usun ku-finqa qambaala mara kinnoonuk.

فَٱرْتَقِبْ إِنَّهُم مُّرْتَقِبُونَ ﴿٥٩﴾

SUURAT AL-JAASIYÁ

Makkal Obte, 37 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Caa-Miim- (edde faxem Yalli yaaxige).

حمٓ ﴿١﴾

2. A Qhuraanih oobiyyi Yallay mayso-ley naggaarah yanih kabuk yekke.

تَنزِيلُ ٱلْكِتَٰبِ مِنَ ٱللَّهِ ٱلْعَزِيزِ ٱلْحَكِيمِ ﴿٢﴾

3. Diggah qaranwaa kee baaxô ginooy, ken nammayih addal ginoonak taniimit yeemene marah Yallih nabnaa kee dudda tascasse astooti tan.

إِنَّ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ لَءَايَٰتٍ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٣﴾

4. Kaadu sinaamey Yalli siinit abe ginoo kee mutuccu ittaamat abeh yan ginoo kee fixiixisiyyat yaamineeh yasmite marah Yallaa kee Yallih diinih nabna tascasse astooti tan.

وَفِى خَلْقِكُمْ وَمَا يَبُثُّ مِن دَآبَّةٍ ءَايَٰتٌ لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٤﴾

5. Kaadu bar kee laqó sittal abtah tan ciggiiliyyaa kee Yalli qaraanak oobiseh yaniimit roobuk baaxó kaat yaynuwwuh is qabaarah rabteeh kafteek lakal kaadu kulli kabuk caacayat abah yan Koran-korsiyyat astooti tan kas-le maray kas-kassoowah.

وَٱخْتِلَٰفِ ٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ وَمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مِن رِّزْقٍ فَأَحْيَا بِهِ ٱلْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَتَصْرِيفِ ٱلرِّيَٰحِ ءَايَٰتٌ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٥﴾

6. Tamah Yallih astootiy nummah kol nakriyeeh koh warisna nabiyow, tokkel Yallaa kee Yallih yaabaay kay astootik lakal elle yaamineenim mayaabaay? Wohul aamine weenik.

تِلْكَ ءَايَٰتُ ٱللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِٱلْحَقِّ فَبِأَىِّ حَدِيثٍۭ بَعْدَ ٱللَّهِ وَءَايَٰتِهِۦ يُؤْمِنُونَ ﴿٦﴾

وَيْلٌ لِّكُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ ﴿٧﴾

7. Ummaan kaxxa dirablih maggo dambilih finqi yan.

يَسْمَعُ آيَاتِ اللَّهِ تُتْلَىٰ عَلَيْهِ ثُمَّ يُصِرُّ مُسْتَكْبِرًا كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا ۖ فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٨﴾

8. Yallih kitaabih aayoota kaal ankirriyimah yaabbeeh, tohuk lakat kaxxa-mariinitak koroosannul amo-ayxeeruk raaqa tet aabbewaah innah, toysa nabiyow Jahannam giráh digaaláy kaa qansarissal kaa ayti-kumus.

وَإِذَا عَلِمَ مِنْ آيَاتِنَا شَيْئًا اتَّخَذَهَا هُزُوًا ۚ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٩﴾

9. Kaadu ama maggo dambi-li Ni-qhuraanih aayootak-tu yeexege waqdi anqasah tet haysite. Too mari ken rammissa digaalá-lon qhiyaamah ayró Qhuraanal anqaseenimih sabbatah.

مِّن وَرَائِهِمْ جَهَنَّمُ ۖ وَلَا يُغْنِي عَنْهُم مَّا كَسَبُوا شَيْئًا وَلَا مَا اتَّخَذُوا مِن دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ ۖ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠﴾

10. Keenik (Qhuraanal anqassa koros kinnuk) foocal jahannam yaniih, maaluu kee xaylok yeddereenim tu-keenih maxiqta kaadu Yallak kalah aqbaduk sugen yallitte Yallih digaalák keenih xiqtam maliiy, usun kaxxa digaalá-lon.

هَٰذَا هُدًى ۖ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَهُمْ عَذَابٌ مِّن رِّجْزٍ أَلِيمٌ ﴿١١﴾

11. Nabiyow ama kol oobisne Qhuraan makot gexok tirtó kinni. sinni Rabbih aayootal koroositeeh, yengedde mari qansaru-le digaaláy lafet-le-lon qhiyaamah ayró.

۞ اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِيَ الْفُلْكُ فِيهِ بِأَمْرِهِ وَلِتَبْتَغُوا مِن فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٢﴾

12. Yalla kinni bad siinih qanteeh xabbacossem kay amrih dawaanik elle gexuuy, kay rizqhi elle gurrusuttoonu kaadu isin wohul kaa faatittoonu.

وَسَخَّرَ لَكُم مَّا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مِّنْهُ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١٣﴾

13. Kaadu qaranwaa kee baaxol tanim siinih qaneeh xabbacoyseh, woo niqmoota inkih kaak anuk. Diggah tohut Yallih inkittinaane tascasse astooti tan cubbusah yan marah.

قُل لِّلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ يَغْفِرُوا۟ لِلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ أَيَّامَ ٱللَّهِ لِيَجْزِىَ قَوْمًۢا بِمَا كَانُوا۟ يَكْسِبُونَ ﴿١٤﴾

14. Ixxic Nabiyow yeemeneh yan marak; Yallih galtó qaagite sinniih, Yallih digaalák meesite sinni mari siinil baaham keenih caba, sinam (koros kinnuk) umaanék abak sugteemil Yalli isih ken galatuh.

مَنْ عَمِلَ صَٰلِحًا فَلِنَفْسِهِۦ ۖ وَمَنْ أَسَآءَ فَعَلَيْهَا ۖ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ﴿١٥﴾

15. Meqe taamá abe num isi nafsih sabbatah abaah, uma taamá abe num isi nafsik-tu kala, sinaamey sarra sinni Rabbi fan gacsimetton qhiyaamah ayró.

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْحُكْمَ وَٱلنُّبُوَّةَ وَرَزَقْنَٰهُم مِّنَ ٱلطَّيِّبَٰتِ وَفَضَّلْنَٰهُمْ عَلَى ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿١٦﴾

16. Yalli nummah xiibiteh israa-iil xayloh kitab (tawraat kinnuk)kee ixxigay sinam fan edde meklaanaa kee nubuwwat keenih necee axcuk. Kaadu meqe rizqhiy calaalik yani keenih neceeh, ken waktih marak ken muxxusneh axcuk xiibite.

وَءَاتَيْنَٰهُم بَيِّنَٰتٍ مِّنَ ٱلْأَمْرِ ۖ فَمَا ٱخْتَلَفُوٓا۟ إِلَّا مِنۢ بَعْدِ مَا جَآءَهُمُ ٱلْعِلْمُ بَغْيًۢا بَيْنَهُمْ ۚ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِى بَيْنَهُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ فِيمَا كَانُوا۟ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٧﴾

17. Kaadu diinik calaalii kee caraamu baxxaqqa keenih hayta madqooqi keenih (israa-iil xaylo kinnuk) necee. Sitta mawannon ixxiga keenih temeeteek lakal akke waytek Nabii Mucammadah lon kuuxewaynaanay ken fanal yanih sabbatah. Diggah nabiyow ku-Rabbi ken fan meklele Qhiyaamah ayró sitta elle waak sugeenimil.

ثُمَّ جَعَلْنَٰكَ عَلَىٰ شَرِيعَةٍ مِّنَ ٱلْأَمْرِ فَٱتَّبِعْهَا وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَآءَ ٱلَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨﴾

18. Tohuk lakat Nabiyow diini caagidik baxxaqqa-le gitih bagul koo hayne, tokkel kaa katayaay cakki aaxige sinni marih (koros kinnuk) kalbi-fayxi makataatin.

إِنَّهُمْ لَن يُغْنُوا۟ عَنكَ مِنَ ٱللَّهِ شَيْـًٔا ۚ وَإِنَّ ٱلظَّٰلِمِينَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَآءُ بَعْضٍ ۖ وَٱللَّهُ وَلِىُّ ٱلْمُتَّقِينَ ﴿١٩﴾

19. Diggah usun Nabiyow Yallak tu-koh maxiqan. Kaadu diggah daalimiinik gari keenik gari awlah yaniih, Yalli isik meesita marih awlaytuh yan.

هَٰذَا بَصَآئِرُ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٢٠﴾

20. Nabiyow a-Qhuraanay kol oobisne sinaamah sorkocobbaxi intiitaay, tirtooy, xuwaw kinni, yaamineeh yasmite marah.

أَمْ حَسِبَ ٱلَّذِينَ ٱجْتَرَحُوا۟ ٱلسَّيِّـَٔاتِ أَن نَّجْعَلَهُمْ كَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ سَوَآءً مَّحْيَاهُمْ وَمَمَاتُهُمْ ۚ سَآءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٢١﴾

21. Hinnay umaaneená abe mari, yeemeneeh maqaaneená abbaasite marih innah massa ken abnuwaynam yakkaleenii keenik manóo kee rabal, manxu umá meklaay usun abaanam moomintuu kee korosta massoysan waqdi.

وَخَلَقَ ٱللَّهُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ بِٱلْحَقِّ وَلِتُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍۭ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٢﴾

22. Kaadu Yalli qaranwaa kee baaxó cakkil gine, ummaan nafsi abitti heemil galtimâ gidih akeeral usun andullume kal.

أَفَرَءَيْتَ مَنِ ٱتَّخَذَ إِلَٰهَهُۥ هَوَىٰهُ وَأَضَلَّهُ ٱللَّهُ عَلَىٰ عِلْمٍ وَخَتَمَ عَلَىٰ سَمْعِهِۦ وَقَلْبِهِۦ وَجَعَلَ عَلَىٰ بَصَرِهِۦ غِشَٰوَةً فَمَن يَهْدِيهِ مِنۢ بَعْدِ ٱللَّهِ ۚ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٢٣﴾

23. Isi kalbi-fayxi isi Yallah haysite numuy ixxiga luk Yalli gitak makkoyseeh maabbaa kee lubbi kak alfeeh kaadu intik mabla kak alfe numih caalat yoh warisey Nabiyow. Tokkel iyyi tirri kaa haah Yalli kaa makkoyseek lakal, (tirri kaa haytam matan). kee sinaamey makassittaanaa? Yalli woh kak abe num way tirri axcewaam!

وَقَالُوا۟ مَا هِىَ إِلَّا حَيَاتُنَا ٱلدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا يُهْلِكُنَآ إِلَّا ٱلدَّهْرُ ۚ وَمَا لَهُم بِذَٰلِكَ مِنْ عِلْمٍ ۖ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ ﴿٢٤﴾

24. Koros itteh manó matan elle nan addunyâ manó akke waytek, gari nek rabaah gari nek yaabukeeh nuwwah, wakti nel aba tatriyyak sah nee qiddam matan iyyen. Usun wohut ixxigah loonum malon, usun

tû-bagul ma yanin yakkaleenih ikkal iyye Yalli.

25. Kaadu Ni-aayoota (Qhuraan kinnuk) baxxaqqaluk keenil tankirriyime waqdi, ken tû-haysit tu-hinna, nabbobtiy rabte baaha iyyaanam akke waytek, ittaanamal numma-le mara tekkeenik.

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتُنَا بَيِّنَٰتٍ مَّا كَانَ حُجَّتَهُمْ إِلَّآ أَن قَالُوا۟ ٱئْتُوا۟ بِـَٔابَآئِنَآ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٢٥﴾

26. Nabiyow keenik ixxic; sin taynuwweeh sarra sin qiddam Yalla. Tohuk Lakal qhiyaamah ayró sin gaabossam Kaa kinni woh agay-waaga aalle kal. Kinnih ikkal maggo mari mayaaxiga Yallih dudda.

قُلِ ٱللَّهُ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يَجْمَعُكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾

27. Qaranwaa kee baaxô reedá Yalli-le, qhiyaama solta ayró Yallih inkittinaanee kee Yalli isi farmoytal oobiseh yan aayoota yangadde mari (koros kinnuk) kasaaritaah finqitah too ayró.

وَلِلَّهِ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ وَيَوْمَ تَقُومُ ٱلسَّاعَةُ يَوْمَئِذٍ يَخْسَرُ ٱلْمُبْطِلُونَ ﴿٢٧﴾

28. Kaadu Nabiyow qhiyaamah ayró ummootak kulli ummat guluubah anuk ken table, kulli ummat-le kitab (tet taamoomi elle tunkuttube kitab kinnuk) fan secsimta, ta-ayró abak suggu itteenimil galtimetton (maqaané tekkek hinnay umaané tekkek) keenik iyya Yalli.

وَتَرَىٰ كُلَّ أُمَّةٍ جَاثِيَةً ۚ كُلُّ أُمَّةٍ تُدْعَىٰٓ إِلَىٰ كِتَٰبِهَا ٱلْيَوْمَ تُجْزَوْنَ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾

29. Ah Ni-kitaabay cakkil siinil sumaaqita, diggah Nanu Ni-malayka amrisak sugne isin abak suggu itteenim siinik yaktubeenimil.

هَٰذَا كِتَٰبُنَا يَنطِقُ عَلَيْكُم بِٱلْحَقِّ ۚ إِنَّا كُنَّا نَسْتَنسِخُ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٩﴾

فَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ فَيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ فِى رَحْمَتِهِۦ ۚ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلْفَوْزُ ٱلْمُبِينُ ﴿٣٠﴾

30. Tokkel yeemeneeh meqe taamoomi abe marah tu-gactek, ken Rabbi isi jannat ken culsa isi racmatah woo culim usuk baxxaqqa-le affaafa (limaya).

وَأَمَّا ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ أَفَلَمْ تَكُنْ ءَايَٰتِى تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَٱسْتَكْبَرْتُمْ وَكُنتُمْ قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ﴿٣١﴾

31. Kaadu koroosite marah tu-gactek, Yi-aayoota siinil ankirriyimak masuginnaa addunyal? keenik iyya Yalli, tokkel tet ankacissanaah teetil taamineenimik kaxxa mariinitteeniih uma maray koroositeh iyyah sugten.

وَإِذَا قِيلَ إِنَّ وَعْدَ ٱللَّهِ حَقٌّ وَٱلسَّاعَةُ لَا رَيْبَ فِيهَا قُلْتُم مَّا نَدْرِى مَا ٱلسَّاعَةُ إِن نَّظُنُّ إِلَّا ظَنًّا وَمَا نَحْنُ بِمُسْتَيْقِنِينَ ﴿٣٢﴾

32. Diggah Yalli Qhiyaamah ayró magooqak sinam ugusu waamah hee xagni nummaay, Qhiyaamá akkelem agay waaga mali siinik iyyan waqdi, Qhiyaamá kinnim manaaxiga is takku waytam manakkala, akkal akke waytek kaadu nanu asmatah tet nummaysa mara hinnino ittan.

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّـَٔاتُ مَا عَمِلُوا۟ وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُوا۟ بِهِۦ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٣٣﴾

33. Akeeral keenih (koros kinnuk) tumbullee, addunyal abak sugen uma taamoomi kaadu keenil obteeh maro keenit hayte Yallih digaaláy elle anqasak sugeeni.

وَقِيلَ ٱلْيَوْمَ نَنسَىٰكُمْ كَمَا نَسِيتُمْ لِقَآءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا وَمَأْوَىٰكُمُ ٱلنَّارُ وَمَا لَكُم مِّن نَّٰصِرِينَ ﴿٣٤﴾

34. Kaadu Yalli korosuk iyyah; a saaku jahannam giráh digaalál sin cabnaah tanoonay sin inna, addunyal Yooy sin Rabbi kinnih iyyal taamineeniih sin ayróh angaaraw nummassaanam kah cinten innah kaadu orbeyná siinik jahannam giraáy, isin sin cata mara manton Yallih digaalák.

ذَٰلِكُم بِأَنَّكُمُ ٱتَّخَذْتُمْ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ هُزُوًا وَغَرَّتْكُمُ ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا ۚ فَٱلْيَوْمَ لَا يُخْرَجُونَ مِنْهَا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٣٥﴾

35. Ama digaalá sin kah geytem diggah isin Yallih aayoota anqasah haysitteeniih, addunyâ manó sin duquurusseemih sabbata. Asaaku girák ken tayyaaqeeh ken sahittaah, addunyah ken gacissaah toobat keenik oggoltam matan.

فَلِلَّهِ ٱلْحَمْدُ رَبِّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَرَبِّ ٱلْأَرْضِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٣٦﴾

36. Faylá Yalli-le, qaranwâ Rabbiiy, baaxô Rabbi, ginnimmi itteemih Rabbi kinni.

وَلَهُ ٱلْكِبْرِيَآءُ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٣٧﴾

37. Kaadu Yalli qaranwaa kee baaxól kaxxiina-le, usuk mayso-li, naggaara.

SUURAT AL-ACQHAAF

Madiinal Obte, 35 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Caa-Miim (edde faxem Yalli yaaxige).

حمٓ ﴿١﴾

2. A kitaabih oobiyyi Yallay mayso-ley naggaarah yanik yekke. (Qhuraan kinnuk).

تَنزِيلُ ٱلْكِتَٰبِ مِنَ ٱللَّهِ ٱلْعَزِيزِ ٱلْحَكِيمِ ﴿٢﴾

3. Qaranwaa kee baaxooy ken nammayih fanat tanim magininnino cakkii kee muggaqsimeh yan waktih (udduruh) akkewaytek. Kaadu koroosite mari ken akak meesiiseenimit (takkaawiseenimit) derre cabe.

مَا خَلَقْنَا ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَآ إِلَّا بِٱلْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ وَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ عَمَّآ أُنذِرُوا۟ مُعْرِضُونَ ﴿٣﴾

4. Nabiyow keenik ixxic: (Akorosuk) yoh warisay Yallak kalah taqbudeenim, baaxok gineenim yoo uybulluyay, hinnak usun qaranwâ ginot gabah-agle maay lon? Qhuraanak naharat Yallih xaquk oobe kitab yoh baahay, hinnay dumi qilmik raqte raatittey ah-nummassa yoh baahay? Numma-le mara tekkeenik.

قُلْ أَرَءَيْتُم مَّا تَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ ۖ أَرُونِى مَاذَا خَلَقُوا۟ مِنَ ٱلْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ ۖ ٱئْتُونِى بِكِتَٰبٍ مِّن قَبْلِ هَٰذَآ أَوْ أَثَٰرَةٍ مِّنْ عِلْمٍ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٤﴾

5. Hoxah iyyi gacaah Yallak kalah Qhiyaamah ayrô fan tu-keenil gacsewayta Yallitte yaqbude marak, usun ken qibaadak garcit anuk?

وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّن يَدْعُوا۟ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَن لَّا يَسْتَجِيبُ لَهُۥٓ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ وَهُمْ عَن دُعَآئِهِمْ غَٰفِلُونَ ﴿٥﴾

6. Kaadu sinam gaabowsimta waqdi (Qhiyaamah ayró kinnuk) naqboytitte keenik yakkeeniih, keenih abak sugen qibaada keenik yangaddeenih (ken Yallitte).

وَإِذَا حُشِرَ ٱلنَّاسُ كَانُوا۟ لَهُمْ أَعْدَآءً وَكَانُوا۟ بِعِبَادَتِهِمْ كَٰفِرِينَ ﴿٦﴾

7. Nastootiy baxxaqqa-le keenil tankirriyime waqdi, koroosite mari qhuraanak iyyeh keenih yemeete waqdi ah baxxaqqa-le baaba.

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتُنَا بَيِّنَٰتٍ قَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لِلْحَقِّ لَمَّا جَآءَهُمْ هَٰذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٧﴾

8. Hinnak Nabii diraabah kaa(Qhuraan kinnuk) ginnaasiteh iyyaanaa? Keenik ixxic nabiyow; Yallal diraabah kaa ginnaasiteyoo tekkek, Yallak tu yoh maxiqtan wohul yoo digaalam faxek. Usuk (Yalli) ixxigah siinik edde yayseh isin edde giirissaanah taniinimit.yoo kee sin fan sumaaqah Yalli duudah, kaadu usuk dambi cabti-li xuwaw-li.

أَمْ يَقُولُونَ ٱفْتَرَىٰهُ ۖ قُلْ إِنِ ٱفْتَرَيْتُهُۥ فَلَا تَمْلِكُونَ لِى مِنَ ٱللَّهِ شَيْـًٔا ۖ هُوَ أَعْلَمُ بِمَا تُفِيضُونَ فِيهِ ۖ كَفَىٰ بِهِۦ شَهِيدًۢا بَيْنِى وَبَيْنَكُمْ ۖ وَهُوَ ٱلْغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٨﴾

9. Ixxic nabiyow anu farmoytiitik naharsi num makkiyo.Yalli yok abuwaam maaxigaay siinik abuwaam maaxiga addunyal, anu katayam mayyu sin edde amrisaamal wacyih Yalli yol oobisem akke waytek. Kaadu anu kalah yan num hinniyo, baxxaqqa-le meesiise (takkaawise) akke waytek.

قُلْ مَا كُنتُ بِدْعًا مِّنَ ٱلرُّسُلِ وَمَآ أَدْرِى مَا يُفْعَلُ بِى وَلَا بِكُمْ ۖ إِنْ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰٓ إِلَىَّ وَمَآ أَنَا۠ إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٩﴾

10. Ixxic nabiyow korosuk yoh warisay a qhuraan Yallih xaquk yen kaa tekkeeh, isin kaal koroositteeniih, israa-iil xaylok sumaaqite num ta Qhuraanih innah taniimil sumaaqiteeh kaa nummayseeh isin woh kaxxa- mariinoh tengeddeenik sin cal manna akkelee?, Diggah Yalli tirri mahaa daalimiinih yan mara.

قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِن كَانَ مِنْ عِندِ ٱللَّهِ وَكَفَرْتُم بِهِۦ وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّنۢ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ عَلَىٰ مِثْلِهِۦ فَـَٔامَنَ وَٱسْتَكْبَرْتُمْ ۖ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٠﴾

وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَوْ كَانَ
خَيْرًا مَّا سَبَقُونَآ إِلَيْهِ ۚ وَإِذْ لَمْ يَهْتَدُوا۟ بِهِۦ
فَسَيَقُولُونَ هَٰذَآ إِفْكٌ قَدِيمٌ ﴿١١﴾

11. Kaadu koroosite mari nummayse marak iyyeh a qhuraan meqem akkinnay kaa nek aakamuk manannon, kaadu kaal tirri axceween waqdi ah raage diraaba (almumma) axce-lon.

وَمِن قَبْلِهِۦ كِتَٰبُ مُوسَىٰٓ إِمَامًا وَرَحْمَةً ۚ
وَهَٰذَا كِتَٰبٌ مُّصَدِّقٌ لِّسَانًا عَرَبِيًّا لِّيُنذِرَ
ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ وَبُشْرَىٰ لِلْمُحْسِنِينَ ﴿١٢﴾

12. Kaak naharat yan Nabii Muusâ kitaabay miraacinnuu kee nacrooruh oobe kinni kaa kataate marah (israa-iil xaylo kinnuk) kaadu ah qhuraan kitaabay qarab afat oobey kaak duma obte kitooba nummaysa umeynit meesiisuh, meqeynit aytikumusuh. (berrakisuh).

إِنَّ ٱلَّذِينَ قَالُوا۟ رَبُّنَا ٱللَّهُ ثُمَّ ٱسْتَقَٰمُوا۟ فَلَا
خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٣﴾

13. Diggah ni Rabbi Yalla iyyeeh, wohuk lakal iimaan bagul yeedee mari, foocal taniimih meesi maloonuuy kaadu usun wadir raqteemil rooká malon.

أُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلْجَنَّةِ خَٰلِدِينَ فِيهَا جَزَآءًۢ بِمَا
كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

14. Woh jannatti maray kay addal waara, addunyal abak sugen meqe taamoomih galtoh.

وَوَصَّيْنَا ٱلْإِنسَٰنَ بِوَٰلِدَيْهِ إِحْسَٰنًا ۖ حَمَلَتْهُ
أُمُّهُۥ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ كُرْهًا ۖ وَحَمْلُهُۥ وَفِصَٰلُهُۥ
ثَلَٰثُونَ شَهْرًا ۚ حَتَّىٰٓ إِذَا بَلَغَ أَشُدَّهُۥ وَبَلَغَ
أَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِىٓ أَنْ أَشْكُرَ
نِعْمَتَكَ ٱلَّتِىٓ أَنْعَمْتَ عَلَىَّ وَعَلَىٰ وَٰلِدَىَّ وَأَنْ
أَعْمَلَ صَٰلِحًا تَرْضَىٰهُ وَأَصْلِحْ لِى فِى ذُرِّيَّتِىٓ ۖ
إِنِّى تُبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّى مِنَ ٱلْمُسْلِمِينَ ﴿١٥﴾

15. Seehadaytu farrinneh isi xaleynah yamqeemil, kay ina gibdaabinal kaa tussukuqqeeh, gibdal kaa xalte, kay iná kaa bagut quuktem kee kaa mullasseemih fan soddom alsa yakke. kas kee kuwwat kaak duudaah Furrayniino dudduuy morootom karma guffu haa waqdi, ku-niqmatay yoo kee yi -xaleynah tecee faatitam yol bicis yi Rabbow, kaadu atu kicinto meqe taama abam yol bicisaay yi-samad yoh eymeq iyye.diggaluk anu koo fan gaceeh anu diggah muslimiinik numuk teyna kinniyok.

16. Too mari aben meqe taama kak oggollaah, umaanek abeenim akah cabna Mara usun jannatti marat anuk, toh nummâ xagnay kah xagnisimeenî sugeeni.

أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ نَتَقَبَّلُ عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا۟ وَنَتَجَاوَزُ عَن سَيِّـَٔاتِهِمْ فِىٓ أَصْحَٰبِ ٱلْجَنَّةِ ۖ وَعْدَ ٱلصِّدْقِ ٱلَّذِى كَانُوا۟ يُوعَدُونَ ﴿١٦﴾

17. Isi namma xaltanik uf siinik iyye num: inni Qhabrik Nuwwuk awqeemih yoo xagnissaanaa rabeek geeral? nummah yok naharat maggo horaari tatur teeh keenik tuduurem anee waakaa ken nammay Yallat kaah xaaqimak. Finqi (koh booleyik) koh yanik rabak lakal ugut yanim nummas! Diggah yallih xagni nummak, A isin ittaanam naharsi marih hayyayoonak sa tu hinna iyya.

وَٱلَّذِى قَالَ لِوَٰلِدَيْهِ أُفٍّ لَّكُمَآ أَتَعِدَانِنِىٓ أَنْ أُخْرَجَ وَقَدْ خَلَتِ ٱلْقُرُونُ مِن قَبْلِى ۖ وَهُمَا يَسْتَغِيثَانِ ٱللَّهَ وَيْلَكَ ءَامِنْ إِنَّ وَعْدَ ٱللَّهِ حَقٌّ فَيَقُولُ مَا هَٰذَآ إِلَّآ أَسَٰطِيرُ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿١٧﴾

18. Woo mari yallih maxco (digaala) elle dabaqte maray keenik naharat taturteh tan ummattah loowot yani jinnii kee seehadak, diggah usun kasaarite marâ sugen.

أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ ٱلْقَوْلُ فِىٓ أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهِم مِّنَ ٱلْجِنِّ وَٱلْإِنسِ ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا۟ خَٰسِرِينَ ﴿١٨﴾

19. Ummaan mari keenik abiteemih arac le, (uma maraa kee meqe marak) (Yallih garil qhiyaamah ayró) kaadu ken taamoomih galto keenih duudusuh- usun andullume kalah..

وَلِكُلٍّ دَرَجَٰتٌ مِّمَّا عَمِلُوا۟ ۖ وَلِيُوَفِّيَهُمْ أَعْمَٰلَهُمْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٩﴾

20. Koroosite mari giral xayyoysimu waa ayró digaalah, keenik iyyaanah sinni maqaane siinik addunyâ manol tatrusutteeniih, teetil hatak teenih, asaaku galtimetton a-korosey sin tayqunxee (rammissa) digaalal, baaxô bagul cakki maliinoh abak sugten kaxxa-mariinoo kee, Yallih amrik abak sugten mawqâ sabbatah.

وَيَوْمَ يُعْرَضُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ عَلَى ٱلنَّارِ أَذْهَبْتُمْ طَيِّبَٰتِكُمْ فِى حَيَاتِكُمُ ٱلدُّنْيَا وَٱسْتَمْتَعْتُم بِهَا ۖ فَٱلْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ ٱلْهُونِ بِمَا كُنتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ فِى ٱلْأَرْضِ بِغَيْرِ ٱلْحَقِّ وَبِمَا كُنتُمْ تَفْسُقُونَ ﴿٢٠﴾

21. Nabiyow ken kassis qaad toobokoyta Nabii Huud acqhaaf deqsita aracal isi-Mara meesiise (takkaawise) waqdi, nummah farmoytit taturteh sinni mara meesiisak (takkaawisak) kaak naharataay, kaak lakat, yallak sah tu-aqbude waytaanama axcuk. anu siinih meesitahak kaxxa ayroh digaalak.

* وَٱذْكُرْ أَخَا عَادٍ إِذْ أَنذَرَ قَوْمَهُۥ بِٱلْأَحْقَافِ وَقَدْ خَلَتِ ٱلنُّذُرُ مِنۢ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِۦٓ أَلَّا تَعْبُدُوٓا۟ إِلَّا ٱللَّهَ إِنِّىٓ أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٢١﴾

22. Kaak iyyen Atu ni-yallitteh qibaadak nee maktuh neh temeetee? Toysa nee kah xagnissa (diggaala) neh bah numma yaccee marih num tekkek.

قَالُوٓا۟ أَجِئْتَنَا لِتَأْفِكَنَا عَنْ ءَالِهَتِنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَآ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿٢٢﴾

23. Nabii Huud iyyeh cagalah digaala edde tamaate waktih (uddurih) ixxiga yallih garil taniih anu edde rubsumem sin gudduysa.takkay immay anu yaagime marah sin able.

قَالَ إِنَّمَا ٱلْعِلْمُ عِندَ ٱللَّهِ وَأُبَلِّغُكُم مَّآ أُرْسِلْتُ بِهِۦ وَلَٰكِنِّىٓ أَرَىٰكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُونَ ﴿٢٣﴾

24. Qamburreh anuk tet yublen waqdi Woo digaala, ken daqoorih fanah afkanuk, ah qamburrey neh radduwayta iyyen. Tonna hinnay is sissikaane kak faxak sugteenimi, usuk caacayay qansarissa digaalá edde tani kinni keenik iyyen.

فَلَمَّا رَأَوْهُ عَارِضًا مُّسْتَقْبِلَ أَوْدِيَتِهِمْ قَالُوا۟ هَٰذَا عَارِضٌ مُّمْطِرُنَا ۚ بَلْ هُوَ مَا ٱسْتَعْجَلْتُم بِهِۦ ۖ رِيحٌ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٤﴾

25. Isi Rabbih amrih ummaanim baysa caacaya, toysa ken dabooqak sah tu-keenik ambulleekal maacisen. tonnah tan digaalah galatna umeyniitih yan mara.

تُدَمِّرُ كُلَّ شَىْءٍۭ بِأَمْرِ رَبِّهَا فَأَصْبَحُوا۟ لَا يُرَىٰٓ إِلَّا مَسَٰكِنُهُمْ ۚ كَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلْقَوْمَ ٱلْمُجْرِمِينَ ﴿٢٥﴾

26. Nummah Yalli xiibitak iyyeh; (qhureyshey) siinih abe wayne arac keenih abne addunyal

وَلَقَدْ مَكَّنَّٰهُمْ فِيمَآ إِن مَّكَّنَّٰكُمْ فِيهِ وَجَعَلْنَا لَهُمْ سَمْعًا وَأَبْصَٰرًا وَأَفْـِٔدَةً فَمَآ أَغْنَىٰ

(qaad kinnuk), kaadu maabbaay, mabulwaa kee sorkocobbaxitte keenih neceeh, tokkel ken maabbaay ken mabulwaa kee, ken sorkocobbaxitte tu-keenih maxiqinna yallih astooti angadduk sugeenimih sabbatah.kaadu elle anqaasak sugen digaala keenil obteh.

عَنْهُمْ سَمْعُهُمْ وَلَآ أَبْصَٰرُهُمْ وَلَآ أَفْـِٔدَتُهُم
مِّن شَىْءٍ إِذْ كَانُوا۟ يَجْحَدُونَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَحَاقَ
بِهِم مَّا كَانُوا۟ بِهِۦ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٢٦﴾

27. Kaadu nummah Yalli xiibitak iyyeh; makki-maraw sin deraafel sugte magaaloolih mara bayisneeh, astooti keenih baxxaqisneh yaduure mara yakkeenî gidah. edde sugen koroosannuk.

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا مَا حَوْلَكُم مِّنَ ٱلْقُرَىٰ
وَصَرَّفْنَا ٱلْءَايَٰتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢٧﴾

28. Macah ken cate wayteeh Yallak kalah Yallat nee xayyoyse-leh haysiten Yallitte? cato hinnay sinnih amoh keenik bayen, kaadu toh ken dirab kee usun ginnaasitak sugen aneewaynu kinni.

فَلَوْلَا نَصَرَهُمُ ٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُوا۟ مِن دُونِ
ٱللَّهِ قُرْبَانًا ءَالِهَةً ۖ بَلْ ضَلُّوا۟ عَنْهُمْ ۚ وَذَٰلِكَ
إِفْكُهُمْ وَمَا كَانُوا۟ يَفْتَرُونَ ﴿٢٨﴾

29. Nabiyow kassis jinnik horta yakke mari qhuraan kok ankacisuh koo fan makne waqdi, kaah mododdu iyyeeniih tibbixica Qhuraan naabbemkeh ittak iyyen.Nabii Qhuraanak gaba kale waqdi sinni marâ fan Yallih digaalak meesiisa (takkaawisa) marah anuk yendebben.

وَإِذْ صَرَفْنَآ إِلَيْكَ نَفَرًا مِّنَ ٱلْجِنِّ يَسْتَمِعُونَ
ٱلْقُرْءَانَ فَلَمَّا حَضَرُوهُ قَالُوٓا۟ أَنصِتُوا۟ ۖ
فَلَمَّا قُضِىَ وَلَّوْا۟ إِلَىٰ قَوْمِهِم مُّنذِرِينَ ﴿٢٩﴾

30. Jinni isi marak: yi-maraw! Diggaluk nanu noobbeh kitaabay muusak lakal obsime isik foocat tanim nummaysak cakkii kee massa-le gitâ fan yascasse.

قَالُوا۟ يَٰقَوْمَنَآ إِنَّا سَمِعْنَا كِتَٰبًا أُنزِلَ مِنۢ
بَعْدِ مُوسَىٰ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِىٓ
إِلَى ٱلْحَقِّ وَإِلَىٰ طَرِيقٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٣٠﴾

يَٰقَوْمَنَآ أَجِيبُواْ دَاعِيَ ٱللَّهِ وَءَامِنُواْ بِهِۦ يَغْفِرْ لَكُم مِّن ذُنُوبِكُمْ وَيُجِرْكُم مِّنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣١﴾

31. Ni-maraaw! Oggola Yalla fan seecé (Nabii Mucammad kinnuk) Oggolaay kaadu kaa nummaysa, yalli sin dambitte siinih cabeleeh, qansarissa digaalak sin naggoyselek. (catelek).

وَمَن لَّا يُجِبْ دَاعِيَ ٱللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِى ٱلْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُۥ مِن دُونِهِۦٓ أَوْلِيَآءُ ۚ أُوْلَٰٓئِكَ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٣٢﴾

32. Yallih farmoytay Yallâ fanah sinam seeca oggole wee num usuk baaxô bagul Yallak yassaqqee num hinna, Yalli kaa digaalam faxek. Usuk Yallak kalah cateynit mali, too mari baxxaqqa-le finqih (hoxih) addat yan.

أَوَلَمْ يَرَوْاْ أَنَّ ٱللَّهَ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ وَلَمْ يَعْىَ بِخَلْقِهِنَّ بِقَٰدِرٍ عَلَىٰٓ أَن يُحْۦِىَ ٱلْمَوْتَىٰ ۚ بَلَىٰٓ إِنَّهُۥ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٣﴾

33. Diggah yallay qaranwaa kee baaxo gine ken ginot taqbewee rabtem yaynuwweemih duddalem ma yaaxigaanaa? Yeey, Yalli woh duudah, diggaluk usuk ummaanimih abtol dudda-li.

وَيَوْمَ يُعْرَضُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ عَلَى ٱلنَّارِ أَلَيْسَ هَٰذَا بِٱلْحَقِّ ۖ قَالُواْ بَلَىٰ وَرَبِّنَا ۚ قَالَ فَذُوقُواْ ٱلْعَذَابَ بِمَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٤﴾

34. Kaadu koroosite mara giral xayoysoonu waan ayró (qhiyaamah ayró kinnuk) a-digaalá cakki hinnaa keenik iyyan? Yeey, cakki kinnih ni-Rabbow kol xiibitna immay iyyan.toysa tamoysa ta-digaalá angadduk tet sugteenimih sabbatah keenik iyyan.

فَٱصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُوْلُواْ ٱلْعَزْمِ مِنَ ٱلرُّسُلِ وَلَا تَسْتَعْجِل لَّهُمْ ۚ كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا يُوعَدُونَ لَمْ يَلْبَثُوٓاْ إِلَّا سَاعَةً مِّن نَّهَارٍ ۚ بَلَٰغٌ ۚ فَهَلْ يُهْلَكُ إِلَّا ٱلْقَوْمُ ٱلْفَٰسِقُونَ ﴿٣٥﴾

35. Toysa isbir nabiyow, farmoytiitik digga-lé farmoytit kah tisbire innah, kaadu keenih maqataatakin kah xagnisimeenim digaalák yabloonu waan ayro, laqok inki saaqatak sa tu suge weenih innah gacca axceloonuk.amah gudduysiyya! Edde luk Yallih amrik tawqók sah finqittam matan Yallih digaalat.

SUURAT MUCAMMAD

Madiinal Obte, 38 Aayat Takke

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَصَدُّوا۟ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ أَضَلَّ أَعْمَٰلَهُمْ ﴿١﴾

1. Koroositeeh Yallih gitak (kay diinik) sinam waase mari, ken taamoomi Yalli bayseh.

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَءَامَنُوا۟ بِمَا نُزِّلَ عَلَىٰ مُحَمَّدٍ وَهُوَ ٱلْحَقُّ مِن رَّبِّهِمْ كَفَّرَ عَنْهُمْ سَيِّـَٔاتِهِمْ وَأَصْلَحَ بَالَهُمْ ﴿٢﴾

2. Kaadu Yalla nummayseeh meqe-taamoomi abeeh, Mucammadal ﷺ obsime Qhuraan nummayse marah, usuk cakkil ken Rabbih xaquk oobe kitab kinni, ken Rabbi ken umaaneena keenik duugeeh, caagid keenik yeymeeqeh addunyaay akeeral.

ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ ٱتَّبَعُوا۟ ٱلْبَٰطِلَ وَأَنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱتَّبَعُوا۟ ٱلْحَقَّ مِن رَّبِّهِمْ ۚ كَذَٰلِكَ يَضْرِبُ ٱللَّهُ لِلنَّاسِ أَمْثَٰلَهُمْ ﴿٣﴾

3. Toh kah kinnim diggaluk koroosite mari baatil kataateeh, diggah yeemene mari sinni Rabbi-le kabuk yan cakki kataateemih sabbata, tonnaah Yalli ken ceelallo sinaamah baxxaqisa.

فَإِذَا لَقِيتُمُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ فَضَرْبَ ٱلرِّقَابِ حَتَّىٰٓ إِذَآ أَثْخَنتُمُوهُمْ فَشُدُّوا۟ ٱلْوَثَاقَ فَإِمَّا مَنًّۢا بَعْدُ وَإِمَّا فِدَآءً حَتَّىٰ تَضَعَ ٱلْحَرْبُ أَوْزَارَهَا ۚ ذَٰلِكَ وَلَوْ يَشَآءُ ٱللَّهُ لَٱنتَصَرَ مِنْهُمْ وَلَٰكِن لِّيَبْلُوَ بَعْضَكُم بِبَعْضٍ ۗ وَٱلَّذِينَ قُتِلُوا۟ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ فَلَن يُضِلَّ أَعْمَٰلَهُمْ ﴿٤﴾

4. Yeemene maraw koroosite marat garaytan waqdi fillitte atkah keenik atuka, tohuk lakal ken boolassa haytan waqdi qidim kee muduumat, seewak axaw karriqqi (diggi) hayisa, wohuk gamadal annaak (cindah) ken fakiiy, fidá keenik bee tika, qeebi gaba kalla haah silac baaxol hayya haanam fanah, koros caagid too elle warraye inna kinni, Yalli faxinnay qeb maliinoh keenik (koros kinnuk) catoo kee qokol

moominiinih akkuk yen, qeb maliinoh. Kinnih immay yalli qeebih sin kah amrisem garu-garut siinik mokkoruh abe, Yallih gitah qiddiime marak toysa Yalli ken taamoomi keenik ma baysa.

5. Tirri ken heeleeh ken caagid aymaaqele.

سَيَهْدِيهِمْ وَيُصْلِحُ بَالَهُمْ ۝٥

6. Kaadu jannat ken culusele, kaa ken aysaxxaguk (maraay-le arac aysaxxaguk).

وَيُدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ عَرَّفَهَا لَهُمْ ۝٦

7. Kee yalla nummayse maraw! Yalla qokolten sin tekkek (Yallih diinil), usuk qokle sin leeh, sin dadooba daabisele.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَنصُرُوا اللَّهَ يَنصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ ۝٧

8. Koroosite mari finqah yan finqa-le kaadu Yalli ken taamoomi bayseh.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا فَتَعْسًا لَّهُمْ وَأَضَلَّ أَعْمَالَهُمْ ۝٨

9. Too finqi ken kah geem diggah Yalli oobisem yinqibeenimiiy edde-luk, ken taama bayseh.

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أَنزَلَ اللَّهُ فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ ۝٩

10. Baaxol ma-gexaana innaa keenik dumi marih ellecabo kah tekke inna yabloonuh? Yalli dabooqa keenil yiggiggileeh, bayseh, kaadu a koros wonnah tan digaala le.

* أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۖ دَمَّرَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ ۖ وَلِلْكَافِرِينَ أَمْثَالُهَا ۝١٠

11. Toh kah kinnim diggah Yalli yeemene marih awlaay, diggah koroosite mari awlah lem mali.

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ مَوْلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَأَنَّ الْكَافِرِينَ لَا مَوْلَىٰ لَهُمْ ۝١١

12. Diggah Yalli yeemeneeh meqe-taamoomi abe mara jannootay guba weeqaytitte kak gexxa culsa, koroosite marii hatkaanaah saqi elle yakme innal yakmen addunyal kaadu girá ken orbeyna.

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۖ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يَتَمَتَّعُونَ وَيَأْكُلُونَ كَمَا تَأْكُلُ الْأَنْعَامُ وَالنَّارُ مَثْوًى لَّهُمْ ۝١٢

13. Makiná magaala taniih, koo teyyeeqe ku-magaalak qandeh gibduk, ken finqisneeh cateyna malon.

وَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ هِيَ أَشَدُّ قُوَّةً مِّن قَرْيَتِكَ ٱلَّتِيٓ أَخْرَجَتْكَ أَهْلَكْنَٰهُمْ فَلَا نَاصِرَ لَهُمْ ﴿١٣﴾

14. Isi Rabbik baxxaqqâ bagul yan num kee, le-umá taama edde bilqisimte maray sinni kalbi-fayxiixa kataate maay missowta? mamissowta.

أَفَمَن كَانَ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّهِۦ كَمَن زُيِّنَ لَهُۥ سُوٓءُ عَمَلِهِۦ وَٱتَّبَعُوٓا۟ أَهْوَآءَهُم ﴿١٤﴾

15. Yallak meesitá akah xagnisimte jannatih ceelallo, leek weeqaytittey carroote sinnii kee, canak weeqaytittey tami kak milaggootewaa elle tan, kaadu gocoyuy kas-mudewaak weeqaytittey yaaqube marah sattaa kee salfa-le elle tan, liyyuh yan malabay agle sinnik weeqaytitte elle tan. Kaadu usun ummaan caxâ mixuk qaynootaa kee sinni Rabbik dambi cabti elle lon. A jannatal yan mari, korosuy giral waartay, niqna kak caddok taturte lee yafqeeniy edde luk uluuqa kak targiggiqeh inna-lee (mali).

مَّثَلُ ٱلْجَنَّةِ ٱلَّتِى وُعِدَ ٱلْمُتَّقُونَ ۖ فِيهَآ أَنْهَٰرٌ مِّن مَّآءٍ غَيْرِ ءَاسِنٍ وَأَنْهَٰرٌ مِّن لَّبَنٍ لَّمْ يَتَغَيَّرْ طَعْمُهُۥ وَأَنْهَٰرٌ مِّنْ خَمْرٍ لَّذَّةٍ لِّلشَّٰرِبِينَ وَأَنْهَٰرٌ مِّنْ عَسَلٍ مُّصَفًّى ۖ وَلَهُمْ فِيهَا مِن كُلِّ ٱلثَّمَرَٰتِ وَمَغْفِرَةٌ مِّن رَّبِّهِمْ ۖ كَمَنْ هُوَ خَٰلِدٌ فِى ٱلنَّارِ وَسُقُوا۟ مَآءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَآءَهُمْ ﴿١٥﴾

16. Munaafiqhiinik koo ankacsa mari yan (nabiyow), ku-xaquk bukku iyyan waqdi qilmi kah yontocowwe marak iyyaanah, away iyyem macaay? Iyyan Toh Yalli sorkocobbaxitte kak alfeeh, sinni kalbi-fayxiixa kataate (katye) mara.

وَمِنْهُم مَّن يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ حَتَّىٰٓ إِذَا خَرَجُوا۟ مِنْ عِندِكَ قَالُوا۟ لِلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْعِلْمَ مَاذَا قَالَ ءَانِفًا ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ طَبَعَ ٱللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَٱتَّبَعُوٓا۟ أَهْوَآءَهُمْ ﴿١٦﴾

17. Tirri iyye marah Yalli tirto keenih osseeh, ken yallak-meesi keenih yeceeh tet keenih xabbacoyseh.

وَٱلَّذِينَ ٱهْتَدَوْا۟ زَادَهُمْ هُدًى وَءَاتَىٰهُمْ تَقْوَىٰهُمْ ﴿١٧﴾

فَهَلْ يَنظُرُونَ إِلَّا ٱلسَّاعَةَ أَن تَأْتِيَهُم بَغْتَةً ۖ فَقَدْ جَآءَ أَشْرَاطُهَا ۚ فَأَنَّىٰ لَهُمْ إِذَا جَآءَتْهُمْ ذِكْرَىٰهُمْ ﴿١٨﴾

18. Qhiyaama garciik (hurubbaak) keenit tamaateemiksah qambaalaanam maay lon? Nummaak tet astooti (qalaamoota) keenih temeetehik, toysa maca keenih xiqaah usun aban kassit Qhiyaama tamaate waqdi.

فَٱعْلَمْ أَنَّهُۥ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا ٱللَّهُ وَٱسْتَغْفِرْ لِذَنۢبِكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتِ ۗ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ مُتَقَلَّبَكُمْ وَمَثْوَىٰكُمْ ﴿١٩﴾

19. Toysa ixig (nabiyow) ; diggah cakkil yaqbuden Yalli aneewaam inki Yallaksah. Kaadu nabiyow isee kee lab-moominiin kee say-moominiinih dambi-cabti esser isi Rabbil, Yalli sin angoyyii kee sin orbeyna yaaxigeh.

وَيَقُولُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَوْلَا نُزِّلَتْ سُورَةٌ ۖ فَإِذَآ أُنزِلَتْ سُورَةٌ مُّحْكَمَةٌ وَذُكِرَ فِيهَا ٱلْقِتَالُ رَأَيْتَ ٱلَّذِينَ فِى قُلُوبِهِم مَّرَضٌ يَنظُرُونَ إِلَيْكَ نَظَرَ ٱلْمَغْشِىِّ عَلَيْهِ مِنَ ٱلْمَوْتِ ۖ فَأَوْلَىٰ لَهُمْ ﴿٢٠﴾

20. Yeemene mari jihaadal (koros gaadul) nee amrissa suura obsiminnay iyyan, tonnaluk qeebi elle cussuume suuray madqa kak karriqqa itta obta waqdii, sorkocobbaxittet biyak-le mari (munaafiqhiin kinnuk), rabi-qeero buulte numih wagittoh innah tanwagittoh koo fan wagitah ken table. Keenih taysem.

طَاعَةٌ وَقَوْلٌ مَّعْرُوفٌ ۚ فَإِذَا عَزَمَ ٱلْأَمْرُ فَلَوْ صَدَقُوا۟ ٱللَّهَ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ ﴿٢١﴾

21. Yallih amri oggolaanaah, meqe maxcot yaabaanama. Amri yiggiriqqeeh, jihaad (gaadi) madqime waqdii munaafiqhiin tinqibeh, tokkel Yalla nummaysaanam diggah keenih aysukten Yallih amri cinaanamak.

فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِن تَوَلَّيْتُمْ أَن تُفْسِدُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ وَتُقَطِّعُوٓا۟ أَرْحَامَكُمْ ﴿٢٢﴾

22. Iimaanat derre cabteenih umaanet baaxó baysaah, sinni ramad yargiqe mara maay takken?

أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ لَعَنَهُمُ ٱللَّهُ فَأَصَمَّهُمْ وَأَعْمَىٰٓ أَبْصَٰرَهُمْ ﴿٢٣﴾

23. Toh Yalli abaareeh, aytiitaa kee intiita waysiise mara cakkik.

أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ ٱلْقُرْءَانَ أَمْ عَلَىٰ قُلُوبٍ أَقْفَالُهَآ ﴿٢٤﴾

24. Qhuraan ma-cubbusaana innaa hinnak ken sorkocobbaxittet koflitte tanniih (alifû taniih)?

إِنَّ ٱلَّذِينَ ٱرْتَدُّوا۟ عَلَىٰٓ أَدْبَـٰرِهِم مِّنۢ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ ٱلْهُدَى ٱلشَّيْطَانُ سَوَّلَ لَهُمْ وَأَمْلَىٰ لَهُمْ ﴿٢٥﴾

25. Diggah diinik korraaqeeh koroosannuh wadirih gace mari tirto keenih baxxaqimteek gamadal, sheetan ken umá-taama keenit bilqiseeh, anettoonuh uddur keenih yeyxeere.

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا۟ لِلَّذِينَ كَرِهُوا۟ مَا نَزَّلَ ٱللَّهُ سَنُطِيعُكُمْ فِى بَعْضِ ٱلْأَمْرِ ۖ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ إِسْرَارَهُمْ ﴿٢٦﴾

26. Too badis keenit kah yekkem, diggah usun Yalli oobisem (qhuraan) yinqibe marak (koros kinnuk) amrittek-tu siinik oggolenno iyyeenimih sabbata. Yalli ken sirritte yaaxigeh.

فَكَيْفَ إِذَا تَوَفَّتْهُمُ ٱلْمَلَـٰٓئِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَـٰرَهُمْ ﴿٢٧﴾

27. Ken caalat mannaay, malayka coori keenik tayyaaqe waqdi ken foocittee kee ken saloofa aagaruk?

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمُ ٱتَّبَعُوا۟ مَآ أَسْخَطَ ٱللَّهَ وَكَرِهُوا۟ رِضْوَٰنَهُۥ فَأَحْبَطَ أَعْمَـٰلَهُمْ ﴿٢٨﴾

28. Too digaala ken kah geytem diggaluk usun Yalla tanqibisem (tayneeqebem) kattaateeniih, kay kacni edde yanim yinqibeenimî sabbata, edde luk Yalli ken meqe taamoomi bayseh.

أَمْ حَسِبَ ٱلَّذِينَ فِى قُلُوبِهِم مَّرَضٌ أَن لَّن يُخْرِجَ ٱللَّهُ أَضْغَـٰنَهُمْ ﴿٢٩﴾

29. Hinnak sorkocobbaxittet biyak kak yan mari (munaafiqhiin kinnuk) Yalli ken bagi-umaaneena ayyaaqe weelem yekkelee.

وَلَوْ نَشَآءُ لَأَرَيْنَـٰكَهُمْ فَلَعَرَفْتَهُم بِسِيمَـٰهُمْ ۚ وَلَتَعْرِفَنَّهُمْ فِى لَحْنِ ٱلْقَوْلِ ۚ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ أَعْمَـٰلَكُمْ ﴿٣٠﴾

30. Kaadu faxinninoy (nabiyow) ken koo ayballayuk neneeh, ken astootil ken aaxaguk ten. Kaadu Yalli xiibitak iyyeh; maxcok obsal (saaqiyyol) ken aaxigettooh. Yalli sin taamoomi yaaxigeh.

وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ حَتَّىٰ نَعْلَمَ ٱلْمُجَٰهِدِينَ مِنكُمْ وَٱلصَّٰبِرِينَ وَنَبْلُوَا۟ أَخْبَارَكُمْ ﴿٣١﴾

31. Xiibitah an sin aqiyyirennoomul (mokkorennomul) siinik giclo abáa kee yasbire mara ixiggi haynam fan kaadu sin taamoomi mokkorenno.

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَصَدُّوا۟ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ وَشَآقُّوا۟ ٱلرَّسُولَ مِنۢ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ ٱلْهُدَىٰ لَن يَضُرُّوا۟ ٱللَّهَ شَيْـًٔا وَسَيُحْبِطُ أَعْمَٰلَهُمْ ﴿٣٢﴾

32. Diggah koroositeeh, Yallih gitak sinam waaseeh, Yallih farmoyta yekeelefeeh kaah sadu yekke mari tirto keenih baxxaqimteek geeral, Yallak tu-makalaanaay, ken taamoomi Yalli baysele.

۞ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ أَطِيعُوا۟ ٱللَّهَ وَأَطِيعُوا۟ ٱلرَّسُولَ وَلَا تُبْطِلُوٓا۟ أَعْمَٰلَكُمْ ﴿٣٣﴾

33. Kee nummayse maraaw! Yalla oggolaay, Yallih-farmoyta oggolaay, taamoomi sinnik mabaysina.

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَصَدُّوا۟ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ ثُمَّ مَاتُوا۟ وَهُمْ كُفَّارٌ فَلَن يَغْفِرَ ٱللَّهُ لَهُمْ ﴿٣٤﴾

34. Diggah koroositeeh, Yallih gitak sinam waase mari, tohuk lakal usun korosuh anuk rabeenik, Yalli inkinnah dambi keenih macaba.

فَلَا تَهِنُوا۟ وَتَدْعُوٓا۟ إِلَى ٱلسَّلْمِ وَأَنتُمُ ٱلْأَعْلَوْنَ وَٱللَّهُ مَعَكُمْ وَلَن يَتِرَكُمْ أَعْمَٰلَكُمْ ﴿٣٥﴾

35. Maboolaatinaay mameesitinaay wegerih maseecina (moominiiney) isin iró raaqak, Yalli siinilluk yaniih. Kaadu Yalli sin taamoomih galtok-tu madaggoysak.

إِنَّمَا ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهْوٌ ۚ وَإِن تُؤْمِنُوا۟ وَتَتَّقُوا۟ يُؤْتِكُمْ أُجُورَكُمْ وَلَا يَسْـَٔلْكُمْ أَمْوَٰلَكُمْ ﴿٣٦﴾

36. Diggah addunyâ manó cagalah digiriiy, cantalbaka (duquurisiyya). Teemeneeniih Yallak meesitteenik, sin galtoota siinih aceeleeh, sin maalu inkih sin Messera.

إِن يَسْـَٔلْكُمُوهَا فَيُحْفِكْكُمْ تَبْخَلُوا۟ وَيُخْرِجْ أَضْغَٰنَكُمْ ﴿٣٧﴾

37. Sin kaa esserriiy, kallacit sin iskikkiqqi haa kaa tekkek, isin cillaalitettoonuuh sin bagi umaaneenay.

هَٰٓأَنتُمْ هَٰٓؤُلَآءِ تُدْعَوْنَ لِتُنفِقُوا۟ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ
فَمِنكُم مَّن يَبْخَلُ ۖ وَمَن يَبْخَلْ فَإِنَّمَا يَبْخَلُ
عَن نَّفْسِهِۦ ۚ وَٱللَّهُ ٱلْغَنِىُّ وَأَنتُمُ ٱلْفُقَرَآءُ ۚ
وَإِن تَتَوَلَّوْا۟ يَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُمَّ لَا
يَكُونُوٓا۟ أَمْثَٰلَكُم ﴿٣٨﴾

38. Isin ta maraw, sinni maaluk tu tacoonuh seecimtaanah Yallih gitah. Edde luk siinik cillaalita (cinnaane) mari yan, cagalah siinik cillaalita mari elle cillaa litam dibuk sinni nafsi, Yallih sabbatah taceenî gideh secsimteeniih, siinit cina mari yan. Siinik cina mari cagalah isi nafsi elle cillaalitam. Yalli gaddaliiy, isin tu-maleela. Kaadu isin kay amri cinteeniih derre edde cabteenik siinik kalih mara ciggiiliseleeh, tohuk lakal woo mari usun yallih amrî cinah sin inna mayakkan.

SUURAT AL-FATCI

Madiinal Obte, 29 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

إِنَّا فَتَحۡنَا لَكَ فَتۡحٗا مُّبِينٗا ١

1. Diggah Nanu koh fakneh (nabiyow) baxxaqqa-le fakimiy mayso-le. (Woh cudeybiyyâ sittingeyi).

لِّيَغۡفِرَ لَكَ ٱللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِن ذَنۢبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ وَيُتِمَّ نِعۡمَتَهُۥ عَلَيۡكَ وَيَهۡدِيَكَ صِرَٰطٗا مُّسۡتَقِيمٗا ٢

2. Tamah koh kah abem Yalli ku-dambik tookomem kee wadirrowtem koh cabuuy, isi niqmat koh duudusuuy, massa-le gital tirri koo hayu.

وَيَنصُرَكَ ٱللَّهُ نَصۡرًا عَزِيزًا ٣

3. Kaadu Yalli mayso-le qokoluh koo qokolu ku-qaduwwil.

هُوَ ٱلَّذِيٓ أَنزَلَ ٱلسَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ لِيَزۡدَادُوٓاْ إِيمَٰنٗا مَّعَ إِيمَٰنِهِمۡۗ وَلِلَّهِ جُنُودُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمٗا ٤

4. Moominiin sorkocobbaxittel sabhalal (satta) oobissem Yalla, lon iimaanat iimaan ossitoonuh. Kaadu qaranwaa kee baaxô qande Yalli-leeh, Yalli yaaxigiiy naggaar kinni.

لِّيُدۡخِلَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ وَٱلۡمُؤۡمِنَٰتِ جَنَّٰتٖ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا وَيُكَفِّرَ عَنۡهُمۡ سَيِّـَٔاتِهِمۡۚ وَكَانَ ذَٰلِكَ عِندَ ٱللَّهِ فَوۡزًا عَظِيمٗا ٥

5. lab-moominiin kee say-moominiin culusuh jannatittey weeqaytitte guba kak gexxay elle waaraana, kaadu ken umaaneena keenik duuguh. Tama galtó Yallih garil kaxxa asallam kinni.

وَيُعَذِّبَ ٱلۡمُنَٰفِقِينَ وَٱلۡمُنَٰفِقَٰتِ وَٱلۡمُشۡرِكِينَ وَٱلۡمُشۡرِكَٰتِ ٱلظَّآنِّينَ بِٱللَّهِ ظَنَّ ٱلسَّوۡءِۚ عَلَيۡهِمۡ دَآئِرَةُ ٱلسَّوۡءِۖ وَغَضِبَ ٱللَّهُ عَلَيۡهِمۡ وَلَعَنَهُمۡ وَأَعَدَّ لَهُمۡ جَهَنَّمَۖ وَسَآءَتۡ مَصِيرٗا ٦

6. Kaadu Yalla uma dareemuh dareema lab munaafiqhiin kee say munaafiqhiin yallat agle haa lab maraa kee say mara digaaluh ken uma dareemi keenil aduure-le kaadu Yalli ken yinqibeeh ken abaareeh jahannam keenih massoyseh kaadu gacsimeyna keenik toomeh.

وَلِلَّهِ جُنُودُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿٧﴾

7. Kaadu qaranwaa kee baaxô qande Yalli leeh; Yalli maysoliiy naggaar kinni.

إِنَّآ أَرْسَلْنَٰكَ شَٰهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٨﴾

8. Diggah Nanu koo rubneh (nabiyow) sumaaqiteey, ayti-kumuseey (berrakiseey), meesiiseh anuk.

لِّتُؤْمِنُوا۟ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَتُعَزِّرُوهُ وَتُوَقِّرُوهُ ۚ وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٩﴾

9. Yallaa kee Kay farmoytal taaminoonuuy, kaa qokoltoonuuy, kaa tassakaxxoonuuy, kaa saytunnossoonu saakuuy carra.

إِنَّ ٱلَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ ٱللَّهَ يَدُ ٱللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ ۚ فَمَن نَّكَثَ فَإِنَّمَا يَنكُثُ عَلَىٰ نَفْسِهِۦ ۖ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِمَا عَٰهَدَ عَلَيْهُ ٱللَّهَ فَسَيُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٠﴾

10. Diggah nabiyow xagana koh cula mari, cagalah xagana kah culaanam Yalla. Yallih gaba ken gaboobih bagul tan yaabbeeh. Woo xagana Yiggile num, cagalah woo xagnih digloh umaane kay nafsil taduure. Kaadu Yallah xagana kah culem duuduse numuh, Yalli kaxxa galtó kaah aceele.

سَيَقُولُ لَكَ ٱلْمُخَلَّفُونَ مِنَ ٱلْأَعْرَابِ شَغَلَتْنَآ أَمْوَٰلُنَا وَأَهْلُونَا فَٱسْتَغْفِرْ لَنَا ۚ يَقُولُونَ بِأَلْسِنَتِهِم مَّا لَيْسَ فِى قُلُوبِهِمْ ۚ قُلْ فَمَن يَمْلِكُ لَكُم مِّنَ ٱللَّهِ شَيْـًٔا إِنْ أَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نَفْعًا ۚ بَلْ كَانَ ٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١١﴾

11. Qarabak dacarsittô maray cudeybiyâ fanah koô luk yawqeemik raaqe, ni-maaluu kee ni-ahli nee agxissek ku-Rabbi dambi-cabti neh esser kok axcelon nabiyow. Sinni arroobut ken sorkocobbaxittet aneewaytam iyyan, keenik ixxic (nabiyow) Yallak iyyi tu siinih xiqaah, umaane siinih faxek hinnay tu-xiq siinih faxek kollay, wonna hinnay Yalli abba haytaanamak adda yaaxigi kinni.

بَلْ ظَنَنتُمْ أَن لَّن يَنقَلِبَ ٱلرَّسُولُ وَٱلْمُؤْمِنُونَ إِلَىٰٓ أَهْلِيهِمْ أَبَدًا وَزُيِّنَ ذَٰلِكَ فِى قُلُوبِكُمْ وَظَنَنتُمْ ظَنَّ ٱلسَّوْءِ وَكُنتُمْ قَوْمًۢا بُورًا ﴿١٢﴾

12. Wonna hinnay Yallih farmoytaa kee moominiin sinni buxaaxih mara fan inkinnah andabbe weelem tekkelen.woh sin sorkocôbaxittet bilqisimteeh, uma dareemu

daremten kaadu isin finqite mara tekken Yallih xaqul.

13. Kaadu Yallaa kee kay farmoytal aaminewee num usuk korosta, tokkel diggah Nanu massosneh korosuh gibdi urah urta girá.

وَمَن لَّمْ يُؤْمِنۢ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ فَإِنَّآ أَعْتَدْنَا لِلْكَٰفِرِينَ سَعِيرًا ﴿١٣﴾

14. Kaadu qaranwaa kee baaxô reeda Yalli-le, isih faxa marah dambi cabaah, faxa mara digaalah, Yalli dambi cabto-liiy xuwaw-li kinni.

وَلِلَّهِ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ يَغْفِرُ لِمَن يَشَآءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَآءُ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿١٤﴾

15. Raaqe mari, xannaboobi fan gexxan waqdi tet beytoonuh, sin kataynay nee ixxica axcelon, Yallih yab korsaanam faxak. Inkinnah nee makataytan keenik ixxic (nabiyow), tamannah Yalli dumaak iyye. Ah Yalli iyyem hinna axcelon neh kuuxe waytaana ikkal, wonna hinnay usun dagoomuksah tu-aaxigewaa mara kinnon.

سَيَقُولُ ٱلْمُخَلَّفُونَ إِذَا ٱنطَلَقْتُمْ إِلَىٰ مَغَانِمَ لِتَأْخُذُوهَا ذَرُونَا نَتَّبِعْكُمْ ۖ يُرِيدُونَ أَن يُبَدِّلُوا۟ كَلَٰمَ ٱللَّهِ ۚ قُل لَّن تَتَّبِعُونَا كَذَٰلِكُمْ قَالَ ٱللَّهُ مِن قَبْلُ ۖ فَسَيَقُولُونَ بَلْ تَحْسُدُونَنَا ۚ بَلْ كَانُوا۟ لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٥﴾

16. Ixxic (nabiyow) qarabak dacarsittô maray koô luk jihaadah yawqeenimik raaqek, kaxxa cayla-le mara fan seecimetton, isin qeb keenit abee kee, hinnay usun gaba acee yakkeeni immay, woh oggolteenikii Yalli meqe galtó siinih aceele. Kaadu derre edde cabteenik duma kah cabten innah, qansarissa digaalah sin digaale-le.

قُل لِّلْمُخَلَّفِينَ مِنَ ٱلْأَعْرَابِ سَتُدْعَوْنَ إِلَىٰ قَوْمٍ أُو۟لِى بَأْسٍ شَدِيدٍ تُقَٰتِلُونَهُمْ أَوْ يُسْلِمُونَ ۖ فَإِن تُطِيعُوا۟ يُؤْتِكُمُ ٱللَّهُ أَجْرًا حَسَنًا ۖ وَإِن تَتَوَلَّوْا۟ كَمَا تَوَلَّيْتُم مِّن قَبْلُ يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٦﴾

17. Gaaduk raaqaanamah inti-malil dambi mayanaay, kosyel dambi mayan kaadu biyaakita numul dambi mayan. kaadu Yallaa kee Kay farmoyta oggole num, Yalli jannatittey guba weeqaytitte kak

لَّيْسَ عَلَى ٱلْأَعْمَىٰ حَرَجٌ وَلَا عَلَى ٱلْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى ٱلْمَرِيضِ حَرَجٌ ۗ وَمَن يُطِعِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ يُدْخِلْهُ جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ ۖ وَمَن يَتَوَلَّ يُعَذِّبْهُ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٧﴾

gexxa kaa culusa. kaadu Yallaa kee kay farmoytih amrit derre cabe num Yalli qansarissa digaalah kaa digaala.

18. Yalli xiibiteh nummah moominiin oggoleeh yikcineemil, caxâ gubal xagana koh culen waqdi (nabiyow) edde luk ken sorkocô baxittet tanim yeexegeeh, satta keenil oobise kaadu xayi fakimil ken galte (kheybar fakimi kinnuk).

لَّقَدْ رَضِيَ ٱللَّهُ عَنِ ٱلْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ ٱلشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنزَلَ ٱلسَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَٰبَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا ﴿١٨﴾

19. Kaadu maggo xannaboobiy yahuuduk beyaanal ken galateeh, yalli mayso-li naggaar kinni.

وَمَغَانِمَ كَثِيرَةً يَأْخُذُونَهَا ۗ وَكَانَ ٱللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿١٩﴾

20. Yalli maggo xannaboobi beytoonu waytaanamah xagana siinih culeeh, a-tiya (kheybár xannaba) siinih yiysissikeh kaadu sinam gaba siinik waaseh, kaadu woh kah abem moominiinih astá takkuuy, massa-le gital tirri sin hayu.

وَعَدَكُمُ ٱللَّهُ مَغَانِمَ كَثِيرَةً تَأْخُذُونَهَا فَعَجَّلَ لَكُمْ هَٰذِهِ وَكَفَّ أَيْدِيَ ٱلنَّاسِ عَنكُمْ وَلِتَكُونَ ءَايَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ وَيَهْدِيَكُمْ صِرَٰطًا مُّسْتَقِيمًا ﴿٢٠﴾

21. Kaadu akittoy duudewaak teneenil sin xagniseh, nummah Yalli maró siinih teetit heeh, Yalli ummaan iimil dudda-li kinni.

وَأُخْرَىٰ لَمْ تَقْدِرُوا۟ عَلَيْهَا قَدْ أَحَاطَ ٱللَّهُ بِهَا ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرًا ﴿٢١﴾

22. Koroosite mari qeb siinit abinnay, bukah derre cabak yenen, tohih lakal awlaytuu kee cateyna (qokole) geyak manannon.

وَلَوْ قَٰتَلَكُمُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَوَلَّوُا۟ ٱلْأَدْبَٰرَ ثُمَّ لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿٢٢﴾

23. Amah Yallih madqay dumaak warrayte (muddumte) kaadu Yallih madqay korta mageyta.

سُنَّةَ ٱللَّهِ ٱلَّتِى قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلُ ۖ وَلَن تَجِدَ لِسُنَّةِ ٱللَّهِ تَبْدِيلًا ﴿٢٣﴾

24. Koros gaboobi siinik tibbixeeh, sin gaboobi keenik tibbixem Yalla kinni makki addal, Ken amol iisá siinih yeceek gamadal, Yalli isin abba haytaanam yabali kinni.

وَهُوَ ٱلَّذِى كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ عَنْهُم بِبَطْنِ مَكَّةَ مِنۢ بَعْدِ أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ﴿٢٤﴾

هُمُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَصَدُّوكُمْ عَنِ ٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ وَٱلْهَدْىَ مَعْكُوفًا أَن يَبْلُغَ مَحِلَّهُۥ ۚ وَلَوْلَا رِجَالٌ مُّؤْمِنُونَ وَنِسَآءٌ مُّؤْمِنَٰتٌ لَّمْ تَعْلَمُوهُمْ أَن تَطَـُٔوهُمْ فَتُصِيبَكُم مِّنْهُم مَّعَرَّةٌۢ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۖ لِّيُدْخِلَ ٱللَّهُ فِى رَحْمَتِهِۦ مَن يَشَآءُ ۚ لَوْ تَزَيَّلُوا۟ لَعَذَّبْنَا ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٢٥﴾

25. Masjid Al-caramak sin waasseeh, hadyi, le-arac gufaamak teyseedem (hoortem) koroosite mara kinni. Moominiinih tan labhaa kee moominiinih tan sayyoy, isin aaxige waytaana anee wannay, aaxige kal keenit booddaanaah ken qiddaanaah, tohul dambii kee qaybi sin geyuwaamih meesi ikkal, a-korosut qeebi abtaanamah idini siinih acayuk nen.Yalli isih faxa mara isi racmatat culsâ gidih, sittak baxsiminnoonuy (moominiin kee koros), koroosite mara keenik digaalak nen qansarissa digaalah.

إِذْ جَعَلَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ فِى قُلُوبِهِمُ ٱلْحَمِيَّةَ حَمِيَّةَ ٱلْجَٰهِلِيَّةِ فَأَنزَلَ ٱللَّهُ سَكِينَتَهُۥ عَلَىٰ رَسُولِهِۦ وَعَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ وَأَلْزَمَهُمْ كَلِمَةَ ٱلتَّقْوَىٰ وَكَانُوٓا۟ أَحَقَّ بِهَا وَأَهْلَهَا ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمًا ﴿٢٦﴾

26. Koroosite mari sinni sorkocô baxittet kaxxa mariino hee waqdi jaahiliyyâ (tuh –iggima) kaxxa-mariino kinnuk. Edde luk Yalli isi farmoytaa kee moominiinil isi satta oobiseeh, Yallak meesî qangara ken yibbixsiise kaadu tet ahliy tet cakkisita yekken, Yalli ummaanim yaaxigi kinni.

لَّقَدْ صَدَقَ ٱللَّهُ رَسُولَهُ ٱلرُّءْيَا بِٱلْحَقِّ ۖ لَتَدْخُلُنَّ ٱلْمَسْجِدَ ٱلْحَرَامَ إِن شَآءَ ٱللَّهُ ءَامِنِينَ مُحَلِّقِينَ رُءُوسَكُمْ وَمُقَصِّرِينَ لَا تَخَافُونَ ۖ فَعَلِمَ مَا لَمْ تَعْلَمُوا۟ فَجَعَلَ مِن دُونِ ذَٰلِكَ فَتْحًا قَرِيبًا ﴿٢٧﴾

27. Yalli xiibiteh nummah, kay farmoyta Mucammad soono nummâ soono abeemil, Yalli xiibiteh diggah masjid al-caram (makka kinnuk) culettoonumul Yalli faxek sinni moyyaayi moole maraa kee yirgiqe marah anuk meesitekal saayah anuk. Edde luk Yalli isin aaxigewaytaanam yeexegeeh, isin faxak sugteenimik fanaak xayi fakim siinih abe (kheybar fakim kinnuk).

هُوَ ٱلَّذِىٓ أَرْسَلَ رَسُولَهُۥ بِٱلْهُدَىٰ وَدِينِ ٱلْحَقِّ لِيُظْهِرَهُۥ عَلَى ٱلدِّينِ كُلِّهِۦ ۚ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ شَهِيدًا ﴿٢٨﴾

28. Yalla kinni isi farmoyta Mucammad tirtoo kee cakki diinil rubtem, ummaan diinik iró (amol) kaa raaqisuh, kaadu Yalli sumaaqah koo duudah nabiyow.

مُحَمَّدٌ رَّسُولُ ٱللَّهِ ۚ وَٱلَّذِينَ مَعَهُۥٓ أَشِدَّآءُ عَلَى
ٱلْكُفَّارِ رُحَمَآءُ بَيْنَهُمْ ۖ تَرَىٰهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ
فَضْلًا مِّنَ ٱللَّهِ وَرِضْوَٰنًا ۖ سِيمَاهُمْ فِى
وُجُوهِهِم مِّنْ أَثَرِ ٱلسُّجُودِ ۚ ذَٰلِكَ مَثَلُهُمْ فِى
ٱلتَّوْرَىٰةِ ۚ وَمَثَلُهُمْ فِى ٱلْإِنجِيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ
شَطْـَٔهُۥ فَـَٔازَرَهُۥ فَٱسْتَغْلَظَ فَٱسْتَوَىٰ عَلَىٰ
سُوقِهِۦ يُعْجِبُ ٱلزُّرَّاعَ لِيَغِيظَ بِهِمُ ٱلْكُفَّارَ ۗ
وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ
مِنْهُم مَّغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًۢا ﴿٢٩﴾

29. Mucammad صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ Yallih farmoyta kinni, kaadu kay diinil kaâ luk yan mari korosul gibdoonuuh, sittin fanal xuwawleelá, qunuunuh (rukuuquh), kummaatah (sujuuduh) anuk ken table Yallak muxxoo (jannat) kee kacanu gurrusak. Ken taaqatih astooti ken foocittel tambullee sujuud raatak. Toh teeti, weelo keenik tawraat deqsita kitaabal, Injiil deqsita kitaabal ken weelo buqrey isi mudda (amo) teyyeeqeh inna, edde qande kaa bahsissaah tagibdeeh isi laqiibal massowta. Buqre-abá suumussah (tet yassakooteenih) keenil (moominiin kinnuk) koros ceerisamkeeh (yanqibisuh). Yalli keenik yeemeneeh meqe taamoomi abe mara xagniseh dambi-cabtii kee kaxxa galtoh ken galatu waamal.

SUURAT AL-CUJURAAT

Madiinal Obte, 18 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Kee nummayse maraaw! Yallaa kee Yallih farmoytih amrik naharal tu-maysukumina, kaadu Yallak meesita, diggah Yalli yaabbiiy, yaaxigi.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تُقَدِّمُواْ بَيْنَ يَدَيِ ٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ ۖ إِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١﴾

2. Kee yeemene maraw! Sin xongoloola Nabii xongolok fayya mahaysina kaâ luk yabtan waqdi, kaadu kay migaaqal kaah ma seecina maxca fayya haak, siinik gari garuh fayya haak elle seeca innal, taama siinik baytaamak isin aaxigekal.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَرْفَعُوٓاْ أَصْوَٰتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ ٱلنَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُواْ لَهُۥ بِٱلْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَن تَحْبَطَ أَعْمَٰلُكُمْ وَأَنتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿٢﴾

3. Diggah sinni xongoloola Yallih farmoytih garil rammahaa mari, woh Yalli sorkocô baxitte kak yiqiyyire mara Yallak meesil, usun loonuh dambi-cabtii kee kaxxa galtó. (jannat kinnuk).

إِنَّ ٱلَّذِينَ يَغُضُّونَ أَصْوَٰتَهُمْ عِندَ رَسُولِ ٱللَّهِ أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ ٱمْتَحَنَ ٱللَّهُ قُلُوبَهُمْ لِلتَّقْوَىٰ ۚ لَهُم مَّغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٣﴾

4. Diggah ku-qarwak derrek koh seeca marii nabiyow xongolo fayya haak, keenik maggo mari yallih farmoytih massakaxxa edde yaaxigen kas kee ixxiga malon.

إِنَّ ٱلَّذِينَ يُنَادُونَكَ مِن وَرَآءِ ٱلْحُجُرَٰتِ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٤﴾

5. Kaadu diggah usun qambaalinnoonuy keenil bukku ittam fan keenih aysuk ten yallih garil, Yalli dambi cabti-li, xuwaw-li.

وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُواْ حَتَّىٰ تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ ۚ وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥﴾

6. Kee nummayse maraaw! Umeyni xaagu siinih baahek, kay xaagu ismita umaanek barih yan mara iggimat xagtaanamak, edde luk abteenimil nadaamita mara akkettoonuk.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِن جَآءَكُمْ فَاسِقٌۢ بِنَبَإٍ فَتَبَيَّنُوٓا۟ أَن تُصِيبُوا۟ قَوْمًۢا بِجَهَٰلَةٍ فَتُصْبِحُوا۟ عَلَىٰ مَا فَعَلْتُمْ نَٰدِمِينَ ﴿٦﴾

7. Kaadu diggah sin addal Yallih farmoyti yanim ixiga moominiiney, kaa essekexxa siinih meqem yaaxigehik, caagiidak maggoomuy isin faxxaanal sin oggolaamal gadan-gadditak tenen kaadu kinnih immay Yalli iimaan sin yikciniseeh sin sorkocô baxittet kaa bilqiseeh teemeneenih, kaadu koroosannuuy, Yallih taaqatih mawqaa kee dambit assaanam sin yinqibiseh, woo mari usun tirri iyyeeh cakki gita gexe mara.

وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ فِيكُمْ رَسُولَ ٱللَّهِ ۚ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِى كَثِيرٍ مِّنَ ٱلْأَمْرِ لَعَنِتُّمْ وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ حَبَّبَ إِلَيْكُمُ ٱلْإِيمَٰنَ وَزَيَّنَهُۥ فِى قُلُوبِكُمْ وَكَرَّهَ إِلَيْكُمُ ٱلْكُفْرَ وَٱلْفُسُوقَ وَٱلْعِصْيَانَ ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلرَّٰشِدُونَ ﴿٧﴾

8. Tamah Yallak tan muxxoo kee maqaane usun geenim, Yalli ixxiga-li, naggaara.

فَضْلًا مِّنَ ٱللَّهِ وَنِعْمَةً ۚ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٨﴾

9. Kaadu moominiinik namma butta toome tet tekkekii, ken nammayih fan bicisa, kaadu ken nammayak tiyák teyna, akittot taturtekii, taturte tiyâ lih oomiya, Yallih amrih gacca ittam fanah. Kaadu is tuduure tet tekkekii, ken nammayih fan qadlil bicisa kaadu abinnaanih cokmi qadlil aba, diggah Yalli qadli-abá kicna.

وَإِن طَآئِفَتَانِ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ٱقْتَتَلُوا۟ فَأَصْلِحُوا۟ بَيْنَهُمَا ۖ فَإِنۢ بَغَتْ إِحْدَىٰهُمَا عَلَى ٱلْأُخْرَىٰ فَقَٰتِلُوا۟ ٱلَّتِى تَبْغِى حَتَّىٰ تَفِىٓءَ إِلَىٰٓ أَمْرِ ٱللَّهِ ۚ فَإِن فَآءَتْ فَأَصْلِحُوا۟ بَيْنَهُمَا بِٱلْعَدْلِ وَأَقْسِطُوٓا۟ ۖ إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلْمُقْسِطِينَ ﴿٩﴾

10. Cagalah moominiin toobokok, sin namma toobokoh fan bicisaay, Yallak meesita, Yalli siinih xuwaawankeeh.

إِنَّمَا ٱلْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا۟ بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ ۚ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٠﴾

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا يَسۡخَرۡ قَوۡمٞ مِّن قَوۡمٍ عَسَىٰٓ أَن يَكُونُواْ خَيۡرٗا مِّنۡهُمۡ وَلَا نِسَآءٞ مِّن نِّسَآءٍ عَسَىٰٓ أَن يَكُنَّ خَيۡرٗا مِّنۡهُنَّۖ وَلَا تَلۡمِزُوٓاْ أَنفُسَكُمۡ وَلَا تَنَابَزُواْ بِٱلۡأَلۡقَٰبِۖ بِئۡسَ ٱلِٱسۡمُ ٱلۡفُسُوقُ بَعۡدَ ٱلۡإِيمَٰنِۚ وَمَن لَّمۡ يَتُبۡ فَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ ١١

11. Kee nummayse maraaw! Labha labhal siinik anqase waytay, keenik tayse labhaay takkehik elle anqasan labha. Kaadu agabi agabul siinik anqasewaay keenik yayse agabuuy yakkeenihik elle anqasan agabi. Kaadu sitta maqaybisinaay, uma-bagullel (Sali-migaaqal) sittah maseecina, manxu uma migaaqaay moominti faasiktul (umeynal) muggaqsimam iimaanaak gamadal, kaadu amahak aduurewaah toobitewaa marii, too mari usun daalimiini.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱجۡتَنِبُواْ كَثِيرٗا مِّنَ ٱلظَّنِّ إِنَّ بَعۡضَ ٱلظَّنِّ إِثۡمٞۖ وَلَا تَجَسَّسُواْ وَلَا يَغۡتَب بَّعۡضُكُم بَعۡضًاۚ أَيُحِبُّ أَحَدُكُمۡ أَن يَأۡكُلَ لَحۡمَ أَخِيهِ مَيۡتٗا فَكَرِهۡتُمُوهُۚ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَۚ إِنَّ ٱللَّهَ تَوَّابٞ رَّحِيمٞ ١٢

12. Kee nummayse maraaw! Maggom uma-dareemuk exxeera, diggah dareemuk garab dambik. Kaadu sittin qaybi mafokkaaqinaay, mariiy-mara (gari-garu) siinik camtewaay, isi toobokoytay rabê cado yakmem siinik kicna num maay yan? Toh niqibtoonuhuk, cami inqibaay Yallak meesita, diggah Yalli isi naqoosak toobat oggolé, xuwaw-li.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِنَّا خَلَقۡنَٰكُم مِّن ذَكَرٖ وَأُنثَىٰ وَجَعَلۡنَٰكُمۡ شُعُوبٗا وَقَبَآئِلَ لِتَعَارَفُوٓاْۚ إِنَّ أَكۡرَمَكُمۡ عِندَ ٱللَّهِ أَتۡقَىٰكُمۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٞ ١٣

13. Kee sinaameey! Diggah Nanu lab-num kee saynumuk sin ginneeh, ayyuntittee kee kedooda sin abne, sitta elle taaxagoonuh. Diggah Yallih garil massakaxxah siinik aysuk raqtam Yallak-meesih siinik aysinnaanih mara. Diggah Yalli ixxiga-li, adda yaaxigi.

قَالَتِ ٱلۡأَعۡرَابُ ءَامَنَّاۖ قُل لَّمۡ تُؤۡمِنُواْ وَلَٰكِن قُولُوٓاْ أَسۡلَمۡنَا وَلَمَّا يَدۡخُلِ ٱلۡإِيمَٰنُ فِي قُلُوبِكُمۡۖ ١٤

14. Dacarsittô mari (baduw) neemeneh iyyen, nabiyow keenik ixxic; maamannitoonuk takkay immay nuslumeh ixxica, iimaan sin

sorkocô baxittet uxih maculinnak. Kaadu Yallaa kee kay farmoyta oggolteenikii, Yalli sin taamoomik tu-siinik madaggoysa, diggah Yalli dambi-cabti-li, xuwaw-li.

وَإِن تُطِيعُوا۟ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ لَا يَلِتْكُم مِّنْ أَعْمَٰلِكُمْ شَيْـًٔا ۚ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٤﴾

15. Cagalah moominiin deqsittam Yallaa kee Kay farmoytal yeemene maray tohuk wadir agay-waagiteweeh, sinni maaluu kee sinni nafsih Yallih gital yingicillee. Woo mari usun nummah iimaan-le mara.

إِنَّمَا ٱلْمُؤْمِنُونَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا۟ وَجَٰهَدُوا۟ بِأَمْوَٰلِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلصَّٰدِقُونَ ﴿١٥﴾

16. Nabiyow keenik ixxic (dacrsittô mara kinnuk), sin diinii kee sin sorkocô baxittet tanim Yalla barissaanaa? Yalli qaranwaa kee baaxol tanim yaaxigi kinnik, Yalli ummaanim yaaxigi.

قُلْ أَتُعَلِّمُونَ ٱللَّهَ بِدِينِكُمْ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ ۚ وَٱللَّهُ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٦﴾

17. Usun yuslumeenimih kol tirtirisan nabiyow, sinni islaamaninnah yol matirtirisina keenik ixxic, wonna hinnay Yalli iimaanal tirri sin heem Yalli siinih isi muxxoh abe mattaccoo, nummah yeemene mara tekkeenik.

يَمُنُّونَ عَلَيْكَ أَنْ أَسْلَمُوا۟ ۖ قُل لَّا تَمُنُّوا۟ عَلَىَّ إِسْلَٰمَكُم ۖ بَلِ ٱللَّهُ يَمُنُّ عَلَيْكُمْ أَنْ هَدَىٰكُمْ لِلْإِيمَٰنِ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿١٧﴾

18. Diggah Yalli qaranwaa kee baaxot qellitti ittam yaaxige kaadu Yalli isin abba haytaanam yabali wohuk tu-kaak maqellitaay sin elle galatele.

إِنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ غَيْبَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ وَٱللَّهُ بَصِيرٌۢ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾

SUURAT QHAAF

Makkal Obte, 45 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

قٓ ۚ وَٱلْقُرْءَانِ ٱلْمَجِيدِ ﴿١﴾

1. Qhaaf: (edde faxem Yalli yaaxige). Yalli nabna-leeh sharaf-le qhuraanal xiibite.

بَلْ عَجِبُوٓا۟ أَن جَآءَهُم مُّنذِرٌ مِّنْهُمْ فَقَالَ ٱلْكَٰفِرُونَ هَٰذَا شَىْءٌ عَجِيبٌ ﴿٢﴾

2. Wonna hinnay keenik meesiise (takkaawise) keenih yemeetem qajjibsiteeniih (cakkumsiteeniih), koros itteh ah-qajiibik (cakkumuk) taniimi.

أَءِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا ۖ ذَٰلِكَ رَجْعٌۢ بَعِيدٌ ﴿٣﴾

3. Rabneeh burta tikki inna waqdi aduurennoo? Toh xer madaara (woh takkem hinna) itte koros.

قَدْ عَلِمْنَا مَا تَنقُصُ ٱلْأَرْضُ مِنْهُمْ ۖ وَعِندَنَا كِتَٰبٌ حَفِيظٌۢ ﴿٤﴾

4. Yalli keenil gacisak iyyeh; nummah nanu neexegeh baaxo keenik daggossaah ken xagoorak takmem, ni-garil daccarsime kitab yan, kay addal tanim korsaanamak. (lawcal macfuuz kinnuk).

بَلْ كَذَّبُوا۟ بِٱلْحَقِّ لَمَّا جَآءَهُمْ فَهُمْ فِىٓ أَمْرٍ مَّرِيجٍ ﴿٥﴾

5. Tonna hinnay a-koros Qhuraan kee Nabii dirabbosseh keenih yemeete waqdi, edde luk usun tobollokime (yengeggele) caagidih addat yanin qhuraan kee Nabiik iyyaanamak.

أَفَلَمْ يَنظُرُوٓا۟ إِلَى ٱلسَّمَآءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَٰهَا وَزَيَّنَّٰهَا وَمَا لَهَا مِن فُرُوجٍ ﴿٦﴾

6. Keenik iró yan qaraanâ fan mawagitaanaa? kaa elle xisneeh kaa elle bilqisne inna, usuk foxooxa aalle waak.

وَٱلْأَرْضَ مَدَدْنَٰهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَٰسِىَ وَأَنۢبَتْنَا فِيهَا مِن كُلِّ زَوْجٍۭ بَهِيجٍ ﴿٧﴾

7. Kaadu baaxo fidisneeh, xiikooluh tan qaleelá teetil hayneeh, cooxuk ummaan qaynatay mabla kak meqe (ableh meqe) teetil nuysubuke.

تَبْصِرَةً وَذِكْرَىٰ لِكُلِّ عَبْدٍ مُّنِيبٍ ﴿٨﴾

8. Amah kah abnem mayballaay kassiisi, ummaan naqsuy yallal yaduurih yanih.

وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مُّبَارَكًا فَأَنبَتْنَا بِهِ جَنَّاتٍ وَحَبَّ الْحَصِيدِ ﴿٩﴾

9. Kaadu qaraanak barkat-le lee oobisneeh, teetit masnoonaa (basaatin) kee amboy taggirqimeeh orbisimta teetit nuysubuke.

وَالنَّخْلَ بَاسِقَاتٍ لَّهَا طَلْعٌ نَّضِيدٌ ﴿١٠﴾

10. Kaadu xer tamiiray, exefuh yan mixexu-le, edde nuysubuke.

رِّزْقًا لِّلْعِبَادِ ۖ وَأَحْيَيْنَا بِهِ بَلْدَةً مَّيْتًا ۚ كَذَٰلِكَ الْخُرُوجُ ﴿١١﴾

11. Woh naqoosâ quusih (maaqoh) nuysubuke kaadu rabte baaxo teetit nuynuwwee, mawuq wonna rabteenik lakal.nuwwuk awqetton sin magooqak qhiyaamah ayró.

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَأَصْحَابُ الرَّسِّ وَثَمُودُ ﴿١٢﴾

12. Qhureyshi korosuk naharal nuuc maraay, rassi deqsita qeelih maraa kee samuud deqsita mari sinni farmoytit dirabbosseh.

وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ وَإِخْوَانُ لُوطٍ ﴿١٣﴾

13. Kaadu wonnah qaad deqsita maraay, firqawnaa kee luut tooboko (kay mara kinnuk) sinni farmoytit dirabbosseh.

وَأَصْحَابُ الْأَيْكَةِ وَقَوْمُ تُبَّعٍ ۚ كُلٌّ كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ وَعِيدِ ﴿١٤﴾

14. Kaadu wonnah garbô maraa (Nabii shuqeybi mara kinnuk) kee tubbaq mari, inkih sinni farmoytit dirabboyseeh, Yi-digaala keenih taguudeh.

أَفَعَيِينَا بِالْخَلْقِ الْأَوَّلِ ۚ بَلْ هُمْ فِي لَبْسٍ مِّنْ خَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿١٥﴾

15. Naharsi ginot taannee? Aleey ma-taaninninok, nammay haytoh ken ginnaah kah sugen innah ken gacisnaamak mannal taannaah? Wonna hinnay usun qusba ginok agay waagat yanin.

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ وَنَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهِ نَفْسُهُ ۖ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ ﴿١٦﴾

16. Diggah seehadaytu ginneeh, kay nafsi kaa edde walalisam naaxigeh, kaadu nanu canti-ramadak (filli-ramadak) kaal xaynoh.

17. Namma malaykatti seehadayti taama yaktube waqdi, migdaa kee gural kaak daffeyak.

إِذْ يَتَلَقَّى ٱلْمُتَلَقِّيَانِ عَنِ ٱلْيَمِينِ وَعَنِ ٱلشِّمَالِ قَعِيدٌ ﴿١٧﴾

18. Inki qangara maqida seehadayti dacrisey (namma malaykattu kinnuk) wohuh massoyseeni kay garil yanih akke waytek.

مَّا يَلْفِظُ مِن قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ ﴿١٨﴾

19. Rabi qeero temeeteh nummal, toh kak kudak sugteemi immay catu mali.

وَجَآءَتْ سَكْرَةُ ٱلْمَوْتِ بِٱلْحَقِّ ۖ ذَٰلِكَ مَا كُنتَ مِنْهُ تَحِيدُ ﴿١٩﴾

20. Kaadu baantá fuxsinteh (ugut baanta kinnuk), too ayró koros digaalah edde xagnisinte ayró.

وَنُفِخَ فِى ٱلصُّورِ ۚ ذَٰلِكَ يَوْمُ ٱلْوَعِيدِ ﴿٢٠﴾

21. Kaadu ummaan nafsi yamaateh, warraysee kee sumaaqité teetî luk anuk malaykak.

وَجَآءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّعَهَا سَآئِقٌ وَشَهِيدٌ ﴿٢١﴾

22. Yalli xiibitak iyyeh; nummah seehadaytow tahak garcit sugteeh, ku-lubbit suge alifu kok kalleeh, ku-mabla asaaku maqar-leeh gibdih.

لَّقَدْ كُنتَ فِى غَفْلَةٍ مِّنْ هَٰذَا فَكَشَفْنَا عَنكَ غِطَآءَكَ فَبَصَرُكَ ٱلْيَوْمَ حَدِيدٌ ﴿٢٢﴾

23. Kaadu kay wakliiti iyyah (malaykatti) ah yi-garil taniimiy massowte kay taamak.

وَقَالَ قَرِينُهُۥ هَٰذَا مَا لَدَىَّ عَتِيدٌ ﴿٢٣﴾

24. Ummaan korostih cirdeyna (qinaadi-li) jahannamat qambisa iyya yalli.

أَلْقِيَا فِى جَهَنَّمَ كُلَّ كَفَّارٍ عَنِيدٍ ﴿٢٤﴾

25. Isil yan cakki ciné, caddok tatur-li, agay waaga-li isi diinit.

مَّنَّاعٍ لِّلْخَيْرِ مُعْتَدٍ مُّرِيبٍ ﴿٢٥﴾

26. Kaay Yallâ lih gersi yalla haa, gibdi digaalat kaa qambisa. (jahannam girah digaala kinnuk).

ٱلَّذِى جَعَلَ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَ فَأَلْقِيَاهُ فِى ٱلْعَذَابِ ٱلشَّدِيدِ ﴿٢٦﴾

27. Kay wakliiti (xibbanti) iyyah (sheetantu kinnuk), ni-Rabbow anu kaa ma-makkoysinniyo, kinnih

* قَالَ قَرِينُهُۥ رَبَّنَا مَآ أَطْغَيْتُهُۥ وَلَٰكِن كَانَ فِى ضَلَٰلٍ بَعِيدٍ ﴿٢٧﴾

immay usuk xer makoh addat suge tirtô gitak.

قَالَ لَا تَخْتَصِمُوا لَدَيَّ وَقَدْ قَدَّمْتُ إِلَيْكُمْ بِالْوَعِيدِ ﴿٢٨﴾

28. Yalli iyyeh; yi-garil a-saaku sitta ma-keemaarisina (ma-daawisina), nummah anu meesissó siinih tatruseh addunyalak.

مَا يُبَدَّلُ الْقَوْلُ لَدَيَّ وَمَا أَنَا بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿٢٩﴾

29. Yi- garil maxcó ma-korsinta (ma-tadbiddilima), kaadu anu naqoosa yadlumi (tantise) hinniyo.

يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَأْتِ وَتَقُولُ هَلْ مِن مَّزِيدٍ ﴿٣٠﴾

30. Kassis a-farmoytaw, kibbintee jahannamak inna ayroy (qhiyaamah ayró kinnuk), edde luk is ossantina maaytan itta?

وَأُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ غَيْرَ بَعِيدٍ ﴿٣١﴾

31. Kaadu jannat xayyoysima ayró Yallak meesita marah, usuk keenik axxeere kal.

هَٰذَا مَا تُوعَدُونَ لِكُلِّ أَوَّابٍ حَفِيظٍ ﴿٣٢﴾

32. Keenik iyyaanah ah-elle xagnisimak sugteenimi Yallak meesita maraw, ummaan numuy toobitey (Yallal gaceh) Yallih amri dacriseh.

مَّنْ خَشِيَ الرَّحْمَٰنَ بِالْغَيْبِ وَجَاءَ بِقَلْبٍ مُّنِيبٍ ﴿٣٣﴾

33. Ablekal racmaan kinni Rabbik meesiteeh, Yallal yuduure sorkocô baxa luk yemeete mara kinni. (Qhiyaamah ayró).

ادْخُلُوهَا بِسَلَامٍ ذَٰلِكَ يَوْمُ الْخُلُودِ ﴿٣٤﴾

34. Keenik iyyaanah; Jannat cula nagaynan luk, toh-waar ayrók.

لَهُم مَّا يَشَاءُونَ فِيهَا وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ ﴿٣٥﴾

35. Tama moominiin Jannat addal faxxa haytam-le, kaadu Ni-garil keenih neceemik bagul niqmatak ossantina lon.

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم مِّن قَرْنٍ هُمْ أَشَدُّ مِنْهُم بَطْشًا فَنَقَّبُوا فِي الْبِلَادِ هَلْ مِن مَّحِيصٍ ﴿٣٦﴾

36. Qhureyshi korosuk duma sinaamak makina hora bayisneeh, usun qandeh keenik gibiduk, tokkel baaxooxat mekki iyyeenihik, eleelitan rike maay geen yallih digaala keenit temeete waqdi? (magennon).

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَذِكْرَىٰ لِمَن كَانَ لَهُۥ قَلْبٌ أَوْ أَلْقَى ٱلسَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ ﴿٣٧﴾

37. Diggah, tohut kassit yan raaqisa sorkocobbaxa-le numuh, hinnay usuk hangi edde-luk sorkocobbaxi kaak aracal anuk ayti kah yeceeh ankacse numuh.

وَلَقَدْ خَلَقْنَا ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا مِن لُّغُوبٍ ﴿٣٨﴾

38. Yalli xiibitak iyyeh; nummah qaranwaa kee baaxooy, ken nammayih fanat tanim lica ayróh addat ginneeh, hebeltô taqbi nee maxaginna wohul.

فَٱصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ ٱلشَّمْسِ وَقَبْلَ ٱلْغُرُوبِ ﴿٣٩﴾

39. Nabiyow usun iyyaanamal isbiraay ku- Rabbi Faylisak salat-ab, ayró tawqek naharataay (subci salat), ayro kortak naharat (qasri salat).

وَمِنَ ٱلَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَأَدْبَٰرَ ٱلسُّجُودِ ﴿٤٠﴾

40. Kaadu barak-tut salat kaah abaay, fardi salaatitteh lakal sunnâ salat abaay, Yalla cus. (uzkur)

وَٱسْتَمِعْ يَوْمَ يُنَادِ ٱلْمُنَادِ مِن مَّكَانٍ قَرِيبٍ ﴿٤١﴾

41. Kaadu xayikkeek israafil deqsita malaykatti seeca ayró ankacis nabiyow.

يَوْمَ يَسْمَعُونَ ٱلصَّيْحَةَ بِٱلْحَقِّ ۚ ذَٰلِكَ يَوْمُ ٱلْخُرُوجِ ﴿٤٢﴾

42. Toh nammay haytô baantah xongoló nummah edde yaabben ayró kinniih, too ayro is mawqah ayróy magooqak edde yawqeeni kinni.

إِنَّا نَحْنُ نُحْيِۦ وَنُمِيتُ وَإِلَيْنَا ٱلْمَصِيرُ ﴿٤٣﴾

43. Diggah yalli ginó taynuwweeh qiddam (rabissam) Neé kaadu madaara Nee fan takke iyye.

يَوْمَ تَشَقَّقُ ٱلْأَرْضُ عَنْهُمْ سِرَاعًا ۚ ذَٰلِكَ حَشْرٌ عَلَيْنَا يَسِيرٌ ﴿٤٤﴾

44. Baaxó keenil qanxixxa ayró, usun magooqak sissikuk yawqen, toh nel xabcin kobxisiyya (gaaboysiyya) cisab booxal.

نَّحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ ۖ وَمَآ أَنتَ عَلَيْهِم بِجَبَّارٍ ۖ فَذَكِّرْ بِٱلْقُرْءَانِ مَن يَخَافُ وَعِيدِ ﴿٤٥﴾

45. A-koros ittaamat ixxigah nanu nayse, kaadu nabiyow atu ken dirkisé hinnito islaamaninnol, kinnih immay yi-digaalak meesita mara Qhuraanat kassis.

SUURAT AZZAARIYAAT

Makkal Obte, 60 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Yalli xiibiteh burtá fixiixisiyyah fixiixisa caacayal.

وَٱلذَّٰرِيَٰتِ ذَرْوًا ﴿١﴾

2. Kaadu kaxxam qilsi lee yakkuqe qambuurul xiibite.

فَٱلْحَٰمِلَٰتِ وِقْرًا ﴿٢﴾

3. Kaadu baddi bagul caalih gexa dawaanikil xiibite.

فَٱلْجَٰرِيَٰتِ يُسْرًا ﴿٣﴾

4. Kaadu Yallih amri ginô fanal keefiyta (kurta) malaykal xiibite.

فَٱلْمُقَسِّمَٰتِ أَمْرًا ﴿٤﴾

5. Cagalah ta seehaday elle xagnisinteenim, ugut kee cisaabak akkelem asmat-le numma.

إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَصَادِقٌ ﴿٥﴾

6. Kaadu diggah, abten taamoomik cisab kee galto asmatah akkele.

وَإِنَّ ٱلدِّينَ لَوَٰقِعٌ ﴿٦﴾

7. Yalli qaraanay qaxmeqe gino lel xiibite.

وَٱلسَّمَآءِ ذَاتِ ٱلْحُبُكِ ﴿٧﴾

8. Diggah isin korosey Qhuraan kee Nabii caagidik sitta wayta maxcoh addat taniinimil xiibite.

إِنَّكُمْ لَفِى قَوْلٍ مُّخْتَلِفٍ ﴿٨﴾

9. Qhuraan kee Nabiil yaamineenimik daggaawime num daggawsimah.

يُؤْفَكُ عَنْهُ مَنْ أُفِكَ ﴿٩﴾

10. Dirableelá abbarsinteh.

قُتِلَ ٱلْخَرَّٰصُونَ ﴿١٠﴾

11. Usun koroosannuu kee toogimaaney ken tunxuqet aylahite mara amô xexxaarah.

ٱلَّذِينَ هُمْ فِى غَمْرَةٍ سَاهُونَ ﴿١١﴾

12. Usun cisab kee galtoh ayró mawaqdiiy, iyyaanaah esseran anqasah.

يَسْـَٔلُونَ أَيَّانَ يَوْمُ ٱلدِّينِ ﴿١٢﴾

يَوْمَهُمْ عَلَى ٱلنَّارِ يُفْتَنُونَ ﴿١٣﴾

13. Woh galtoh ayróy usun giral cararsimaana digaalah.

ذُوقُوا۟ فِتْنَتَكُمْ هَٰذَا ٱلَّذِى كُنتُم بِهِۦ تَسْتَعْجِلُونَ ﴿١٤﴾

14. Tammoysa sin digaala! Ah teetik edde Qataatakak faxak sugteeni addunyal Keenik iyyan anqasah.

إِنَّ ٱلْمُتَّقِينَ فِى جَنَّٰتٍ وَعُيُونٍ ﴿١٥﴾

15. Diggah yallak meesita mari jannootaa kee daroorih addal yanin.

ءَاخِذِينَ مَآ ءَاتَىٰهُمْ رَبُّهُمْ ۚ إِنَّهُمْ كَانُوا۟ قَبْلَ ذَٰلِكَ مُحْسِنِينَ ﴿١٦﴾

16. Ken Rabbi niqmootak keenih yeceem raabitak beetan, diggah usun wohuk duma meqe marah sugen addunyal sinni meqe taamal.

كَانُوا۟ قَلِيلًا مِّنَ ٱلَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ ﴿١٧﴾

17. Tama mari barak xiinaanam keenik daguk sugte salat abak.

وَبِٱلْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ﴿١٨﴾

18. Kaadu maaci bar usun dambi cabti esserak sugen sinni Rabbil.

وَفِىٓ أَمْوَٰلِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّآئِلِ وَٱلْمَحْرُومِ ﴿١٩﴾

19. Kaadu ken maalut essera num kee wacarriyih esserewaa num maglab le.

وَفِى ٱلْأَرْضِ ءَايَٰتٌ لِّلْمُوقِنِينَ ﴿٢٠﴾

20. Kaadu baaxol baxxaqqa le astootiy Yallih inkittinaanee kee qamal geyto tascasse tan Yallih inkittinaanel asmat le marah.

وَفِىٓ أَنفُسِكُمْ ۚ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٢١﴾

21. Kaadu sin nafsih ginot Yallih qamal geyto tascasse astooti tanik matablaanaa ?kas elle geytoonuh.

وَفِى ٱلسَّمَآءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ ﴿٢٢﴾

22. Kaadu qaraanal sin rizqhii (quusi) kee elle xagnisinteenim tan galtoo kee digaalak.

فَوَرَبِّ ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ إِنَّهُۥ لَحَقٌّ مِّثْلَ مَآ أَنَّكُمْ تَنطِقُونَ ﴿٢٣﴾

23. Qaran kee baaxô Rabbi isi nafsil xiibite, nummah Usuk sin elle xagnisem numma kinniimil, tohul maagaywaagitina sinni yaabat kah agay waagite (shakkite) waytan innah.

24. Nabiyow Nabii Ibraahim qibinay konnabimê xaagi koo gufee?

هَلْ أَتَىٰكَ حَدِيثُ ضَيْفِ إِبْرَٰهِيمَ ٱلْمُكْرَمِينَ ﴿٢٤﴾

25. Kay qari kaal culen waqdi, nagaynan kol yanay kaak iyyen, nagaynan siinil yanay isin igmon maraay nanu sin manaaxiga keenik iyye.

إِذْ دَخَلُوا۟ عَلَيْهِ فَقَالُوا۟ سَلَٰمًا ۖ قَالَ سَلَٰمٌ قَوْمٌ مُّنكَرُونَ ﴿٢٥﴾

26. Tokkel isi buxah marâ fanah gacca iyyeeh, gabul le beqra yusguudeeh solal hayyaheeh baahe.

فَرَاغَ إِلَىٰٓ أَهْلِهِۦ فَجَآءَ بِعِجْلٍ سَمِينٍ ﴿٢٦﴾

27. Tokkel Kaa keenil xayyoyseeh, matakmaanaa keenik iyye?

فَقَرَّبَهُۥٓ إِلَيْهِمْ قَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ ﴿٢٧﴾

28. Edde luk meesih diriggi keenik iyye maaqo akme waanam keenik yuble waqdi. Ma meesitin kaak iyyeeniih, ixxiga le awki kaah yaabaku waamal kaa aytikumusen (berrekisen).

فَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً ۖ قَالُوا۟ لَا تَخَفْ ۖ وَبَشَّرُوهُ بِغُلَٰمٍ عَلِيمٍ ﴿٢٨﴾

29. Tokkel Kay barrá woh toobe waqdi qawitak temeeteeh, fooca isik tootokeeh, anu idaltô maxalayto kinniyok mannal xalaa itte?

فَأَقْبَلَتِ ٱمْرَأَتُهُۥ فِى صَرَّةٍ فَصَكَّتْ وَجْهَهَا وَقَالَتْ عَجُوزٌ عَقِيمٌ ﴿٢٩﴾

30. Malayka: tonnah ku Rabbi iyye teetik itteh, diggaluk usuk naggaaray ixxiga li.

قَالُوا۟ كَذَٰلِكِ قَالَ رَبُّكِ ۖ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلْحَكِيمُ ٱلْعَلِيمُ ﴿٣٠﴾

31. Nabii Ibraahim malaykak: sin caagid macaay ta rubsume maraw iyye?

۞ قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا ٱلْمُرْسَلُونَ ﴿٣١﴾

32. Diggah nanu umeyniitih yan marâ fanah rubsumne iyyen.

قَالُوٓا۟ إِنَّآ أُرْسِلْنَآ إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ ﴿٣٢﴾

33. Xeetiy alayte kallak yani keenil qambisnuh.

لِنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّن طِينٍ ﴿٣٣﴾

34. Asta le xeetiy ku Rabbih xaqul umaanet caddok tatre marah massoysime kinni.

مُّسَوَّمَةً عِندَ رَبِّكَ لِلْمُسْرِفِينَ ﴿٣٤﴾

فَأَخْرَجْنَا مَن كَانَ فِيهَا مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٣٥﴾

35. Tonna luk yalla nummayse marak tet addal (Nabii luut meelah magaala kinnuk) sugtem neyyeeqeh.

فَمَا وَجَدْنَا فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِّنَ ٱلْمُسْلِمِينَ ﴿٣٦﴾

36. Tokkel tet addal muslimiin buxaaxik inki buxak sá buxa magennino. (woh Nabii luut buxa kinnuk).

وَتَرَكْنَا فِيهَآ ءَايَةً لِّلَّذِينَ يَخَافُونَ ٱلْعَذَابَ ٱلْأَلِيمَ ﴿٣٧﴾

37. Kaadu tet addal ken finqa tascassee asta cabne, qansaru le digaalak meesita marah. (moominiin kinnuk).

وَفِى مُوسَىٰٓ إِذْ أَرْسَلْنَٰهُ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ بِسُلْطَٰنٍ مُّبِينٍ ﴿٣٨﴾

38. Kaadu Nabii Muusâ maaqentat moominiinih yallih dudda tascassee asta tan, firqawnâ fanah baxxaqqa le sumaq kee astooti luk kaa rubne waqdi.

فَتَوَلَّىٰ بِرُكْنِهِۦ وَقَالَ سَٰحِرٌ أَوْ مَجْنُونٌ ﴿٣٩﴾

39. Edde luk firqawni iimaanat derre cabe isi qandel duquurutak, kaadu firqawni Muusak:usuk baab abeyna akkiiy, hinnay cabuli akki iyye.

فَأَخَذْنَٰهُ وَجُنُودَهُۥ فَنَبَذْنَٰهُمْ فِى ٱلْيَمِّ وَهُوَ مُلِيمٌ ﴿٤٠﴾

40. Edde luk firqawnaa kee kay qande nibbixeeh digaalleeh, badat ken qidne, usuk Assacokkilem baahe numuh anuk koroositeenimih sabbatah.

وَفِى عَادٍ إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ ٱلرِّيحَ ٱلْعَقِيمَ ﴿٤١﴾

41. Kaadu qaad deqsita marat yekke finqat elle kaskassoowa marah asta tan, ken finqah maxalaytuh yan caacayay kayri sinni keenit rubne waqdi.

مَا تَذَرُ مِن شَىْءٍ أَتَتْ عَلَيْهِ إِلَّا جَعَلَتْهُ كَٱلرَّمِيمِ ﴿٤٢﴾

42. Ama caacay elle amma iyyeemik hebeltohim (ulim) macaba, ruminnah kaa hayya heeh cabah akke waytek.

وَفِى ثَمُودَ إِذْ قِيلَ لَهُمْ تَمَتَّعُوا۟ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٤٣﴾

43. Kaadu samuud deqsita marat yekke finqat elle kaskassoowa marah asta

tan, sin finqah: yimixxige uddurû fanah hataká keenik iyyen waqdi.

44. Kaadu usun sinni Rabbih amrih cinat caddok tatreeniih, ken finqissa kakkaqô keenit radde usun intih abaluk.

فَعَتَوْا۟ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ فَأَخَذَتْهُمُ ٱلصَّٰعِقَةُ وَهُمْ يَنظُرُونَ ﴿٤٤﴾

45. Edde luk ugtaanaah kudaanam maduudinnon edde yanin digaalah sabbatah. kaadu sinni nafsi cata mara makkinnon.

فَمَا ٱسْتَطَٰعُوا۟ مِن قِيَامٍ وَمَا كَانُوا۟ مُنتَصِرِينَ ﴿٤٥﴾

46. Kaadu keenik duma Nabii Nuuc mara finqisneh, diggah usun Yallih amrik yewqe marah sugen.

وَقَوْمَ نُوحٍ مِّن قَبْلُ ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا۟ قَوْمًا فَٰسِقِينَ ﴿٤٦﴾

47. Nanu qaran ninni maqaraay ninni qandet xisne, diggah nanu deraafek farakka kaa haam duuda marah anuk.

وَٱلسَّمَآءَ بَنَيْنَٰهَا بِأَيْىٍ۟ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ ﴿٤٧﴾

48. Kaadu baaxo fidisneeh, nanu maxxu meqe fidseynitte kinninoo.

وَٱلْأَرْضَ فَرَشْنَٰهَا فَنِعْمَ ٱلْمَٰهِدُونَ ﴿٤٨﴾

49. Kaadu ummaan iimik sissin namma qaynat ginne, kassita mara takkeenî gidah Yallih qamal geyto.

وَمِن كُلِّ شَىْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٤٩﴾

50. Toysa sinaamey Yallih digaalak kay Racmatâ fanah kuda kaa kee kay farmoyta nummassaanamal, anu diggaluk siinih kaa le kabuk baxxaqqa le meesiise (takkaawise) kinniyok.

فَفِرُّوٓا۟ إِلَى ٱللَّهِ ۖ إِنِّى لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٥٠﴾

51. Kaadu Yalla lih aka yallay taqbudeeni mahaysina, diggah anu siinih Yalla le kabuk baxxaqqa le meesiise (takkaawise) kinniyok.

وَلَا تَجْعَلُوا۟ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَ ۖ إِنِّى لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٥١﴾

52. Qhoreyshi isi Nabii Mucammadak ﷺ baab abeyna hinnay cabuli kaak axcuk kaa kah

كَذَٰلِكَ مَآ أَتَى ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِم مِّن رَّسُولٍ إِلَّا قَالُوا۟ سَاحِرٌ أَوْ مَجْنُونٌ ﴿٥٢﴾

dirabbosse innaah, keenik duma suge maral farmoytiitik hebeltô farmoyti mamatto, kaa dirabboysak baab abeyna hinnay cabuli kaak iyyeenih akke waytek.

53. Naharsi maraa kee wadirsi mari farmoyta dirabboysaanamal sitta maay farriimen inkih woh iyyen waqdi, aleey, wonna hinnay usun caddok tatre mara koroosannul.

أَتَوَاصَوْا۟ بِهِۦ ۚ بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ ﴿٥٣﴾

54. Toysa derre keenit cab Nabiyow, atu yassacakkeenih qeemitan num hinnito, Koo edde rubne diini gudduysê kalah.

فَتَوَلَّ عَنْهُمْ فَمَآ أَنتَ بِمَلُومٍ ﴿٥٤﴾

55. Kaadu kassis diggah kassis yalla nummaysa marah tu-xiqahak.

وَذَكِّرْ فَإِنَّ ٱلذِّكْرَىٰ تَنفَعُ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٥﴾

56. Kaadu jinnii kee seehada tuh maginniyyo, yoo yaqbudeenî gidih akke waytek.

وَمَا خَلَقْتُ ٱلْجِنَّ وَٱلْإِنسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿٥٦﴾

57. Rizqhi (quusi) keenik mafaxaay, yoo yaskameenim keenik mafaxa.

مَآ أُرِيدُ مِنْهُم مِّن رِّزْقٍ وَمَآ أُرِيدُ أَن يُطْعِمُونِ ﴿٥٧﴾

58. Diggah Yalli usuk rizqhi yacayi, dudda-li kaxxa maqar-li.

إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلرَّزَّاقُ ذُو ٱلْقُوَّةِ ٱلْمَتِينُ ﴿٥٨﴾

59. Diggah tama korosuy isi nafsi Nabii Mucammad dirabbossaamat tudlume, keenik naharat sugte ken kataysis (koros kinnuk) digaalâ geyte maglabih innah yan maglab lon digaalak, usun tokkel yi digaalat qataatake woonay (assexeere woonay) is keenih amaatelem raq malik.

فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ ذَنُوبًا مِّثْلَ ذَنُوبِ أَصْحَٰبِهِمْ فَلَا يَسْتَعْجِلُونِ ﴿٥٩﴾

60. Koroosite marah finqi yan, ken ayróy kah xagnisimeenit. (woh Qhiyaamah ayró).

فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِن يَوْمِهِمُ ٱلَّذِى يُوعَدُونَ ﴿٦٠﴾

SUURAT ATTUUR

Makkal Obte, 49 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Yalli tuur deqsitta qalel xiibite. (woh Yalli Nabii Muusâ luk elle yaabe qale kinnuk).

وَٱلطُّورِ ﴿١﴾

2. Kaadu kitaabay yunkuttubel xiibite.

وَكِتَٰبٍ مَّسْطُورٍ ﴿٢﴾

3. Woh Qhuraanay fiddiime waraakitih addal yani kinni.

فِى رَقٍّ مَّنشُورٍ ﴿٣﴾

4. Kaadu Qaraanal yan Qariy beytil maqmuur deqsitay malayka Yalla elle taqbudel xiibite.

وَٱلْبَيْتِ ٱلْمَعْمُورِ ﴿٤﴾

5. Kaadu fayya heen Qaraanal (addunyâ Qaran kinnuk) xiibite.

وَٱلسَّقْفِ ٱلْمَرْفُوعِ ﴿٥﴾

6. Kaadu leek kiben badal xiibite.

وَٱلْبَحْرِ ٱلْمَسْجُورِ ﴿٦﴾

7. Diggah Nabiyow ku Rabbih digaala korosul oobeleemil.

إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ لَوَٰقِعٌ ﴿٧﴾

8. Hebeltoh (uli) iimiy tet waassa matan obta waqdi.

مَّا لَهُۥ مِن دَافِعٍ ﴿٨﴾

9. Woh qaran amooxiyyah yamooxeeh kaxxa angoyyih yangayye ayro (Qhiyaamah ayro kinnuk).

يَوْمَ تَمُورُ ٱلسَّمَآءُ مَوْرًا ﴿٩﴾

10. Kaadu qaleelá isi aracak kattaah gexoh gexxa ayro (Qhiyaamah ayro kinnuk). qubultinnah.

وَتَسِيرُ ٱلْجِبَالُ سَيْرًا ﴿١٠﴾

11. Too ayro farmoytit luk temeetem dirabboyse marah baatii kee finqi yan.

فَوَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿١١﴾

12. Woo mari usun deedalat giirisaah digra mara.

ٱلَّذِينَ هُمْ فِى خَوْضٍ يَلْعَبُونَ ﴿١٢﴾

13. Tama mari gutqoh gutqumoonu waan ayró jahannam girâ fanah.

يَوْمَ يُدَعُّونَ إِلَىٰ نَارِ جَهَنَّمَ دَعًّا ﴿١٣﴾

14. Ah teeti giray dirbboysak sugteeni keenik iyyan.

هَٰذِهِ ٱلنَّارُ ٱلَّتِي كُنتُم بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿١٤﴾

15. Tokkel ta tablen digaala baaba innaa hinnak isin ablewaytaanaa?

أَفَسِحْرٌ هَٰذَآ أَمْ أَنتُمْ لَا تُبْصِرُونَ ﴿١٥﴾

16. Isin gira culaay, tet niqna tammoysa, teetil tasbiroonu (coolaysittoonu) hinnay asbire waytoonu, siinil inki gide, cagalah isin elle galtimettoonum addunyal abak sugten uma taama.

ٱصْلَوْهَا فَٱصْبِرُوٓا۟ أَوْ لَا تَصْبِرُوا۟ سَوَآءٌ عَلَيْكُمْ ۖ إِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾

17. Diggah Yallak meesita mari jannootaa kee niqmatitteh addal yanin.

إِنَّ ٱلْمُتَّقِينَ فِي جَنَّٰتٍ وَنَعِيمٍ ﴿١٧﴾

18. Ken Rabbi keenih yeceemit ruffu axcuk (tassa axcuk) kaadu ken Rabbi ken reebiseeh naggoyseh jaciim deqsitta girah digaalak.

فَٰكِهِينَ بِمَآ ءَاتَىٰهُمْ رَبُّهُمْ ۖ وَوَقَىٰهُمْ رَبُّهُمْ عَذَابَ ٱلْجَحِيمِ ﴿١٨﴾

19. Akumaay, aquba rufto luk addunyal abak sugten meqe taamah galtoh.

كُلُوا۟ وَٱشْرَبُوا۟ هَنِيٓـًٔۢا بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾

20. Usun rooruh yan qaraakiiyih amol cusuulah anuk itta wagitak, kaadu ken rihmisneh (alkumusneh) curral qeyni deqsita agabul.

مُتَّكِـِٔينَ عَلَىٰ سُرُرٍ مَّصْفُوفَةٍ ۖ وَزَوَّجْنَٰهُم بِحُورٍ عِينٍ ﴿٢٠﴾

21. Kaadu Yallal yeemene maraa kee ken xayloy iimaanal ken katatte, ken xaylo ken eleelisneh, kaadu ken taamah galtok tu keenik madaggoysinnino, ummaan num abba heemih yabbixsime.

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَٱتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُم بِإِيمَٰنٍ أَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَآ أَلَتْنَٰهُم مِّنْ عَمَلِهِم مِّن شَىْءٍ ۚ كُلُّ ٱمْرِئٍۭ بِمَا كَسَبَ رَهِينٌ ﴿٢١﴾

22. Kaadu niqmatittek caxa mixuu kee cadok faxxa haanam keenih osisneh.

وَأَمْدَدْنَٰهُم بِفَٰكِهَةٍ وَلَحْمٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٢٢﴾

يَتَنَٰزَعُونَ فِيهَا كَأْسًا لَّا لَغْوٌ فِيهَا وَلَا تَأْثِيمٌ ﴿٢٣﴾

23. Jannat addal kamri kaaqon sittal tabaatabsan, kaat kas magexaay, uma maxcoo kee dambit ken maqida.

وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ غِلْمَانٌ لَّهُمْ كَأَنَّهُمْ لُؤْلُؤٌ مَّكْنُونٌ ﴿٢٤﴾

24. Kaadu keenit meekitah keenih taamituh massoysen urri, usun sibat dansime luulih inna lon qaxah.

وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَسَآءَلُونَ ﴿٢٥﴾

25. Kaadu jannatti marak mariiy marâ fanah yafkune addunyal abak sugen taama sitta esserak.

قَالُوٓا۟ إِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِىٓ أَهْلِنَا مُشْفِقِينَ ﴿٢٦﴾

26. Diggah nanu duma addunyal ninni marih addal Yallih digaalak meesita marah sugne iyyan.

فَمَنَّ ٱللَّهُ عَلَيْنَا وَوَقَىٰنَا عَذَابَ ٱلسَّمُومِ ﴿٢٧﴾

27. Tokkel Yalli nee guneeh neh yemqeh tirri neeheemil, kaadu jahannam girah huurih digaalak nee naggoyseh.

إِنَّا كُنَّا مِن قَبْلُ نَدْعُوهُ ۖ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلْبَرُّ ٱلرَّحِيمُ ﴿٢٨﴾

28. Diggah nanu duma dubuk Yalla aqbudak sugne, diggah usuk meqe Rabbiiy, xuwaw li kinni.

فَذَكِّرْ فَمَآ أَنتَ بِنِعْمَتِ رَبِّكَ بِكَاهِنٍ وَلَا مَجْنُونٍ ﴿٢٩﴾

29. Toysa Nabiyow fan kak rubsumte mara ta Qhuraanal kassis, atu ku Rabbi koh abe niqmatal ginnili hinnitooy, cabuli hinnitok.

أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَّتَرَبَّصُ بِهِۦ رَيْبَ ٱلْمَنُونِ ﴿٣٠﴾

30. Hinnak ta koros qadarabey raba kah qamballa kok ittaa Nabiyow?

قُلْ تَرَبَّصُوا۟ فَإِنِّى مَعَكُم مِّنَ ٱلْمُتَرَبِّصِينَ ﴿٣١﴾

31. Yi raba qambaala keenik ixxic:diggah anu sin innaah sin finqa qambaala marat anik.

أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَحْلَٰمُهُم بِهَٰذَآ ۚ أَمْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ ﴿٣٢﴾

32. Hinnak ta koros ahal ken kas ken amrise innaa, hinnak usun umaanet caddok tatre maraay?

أَمْ يَقُولُونَ تَقَوَّلَهُۥ ۚ بَل لَّا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٣﴾

33. Hinnak Nabii Mucammad ﷺ Qhuraan isih

ginnaasiteeh bicsite iyyaanaa? Aleey, tonna hinna usun nummayse waana ikkal.

34. Toysa kaa (Qhuraan kinnuk) ceela yab baahoonay nummat yaaba mara yekkeenik.

فَلْيَأْتُوا۟ بِحَدِيثٍ مِّثْلِهِۦٓ إِن كَانُوا۟ صَٰدِقِينَ ﴿٣٤﴾

35. Hinnak ta koros tu ken gine kal ginniimeeni innaa, hinnak usun sinni nafsi sinnih gine maraay Yalli ken gine kalah?

أَمْ خُلِقُوا۟ مِنْ غَيْرِ شَىْءٍ أَمْ هُمُ ٱلْخَٰلِقُونَ ﴿٣٥﴾

36. Hinnak usun qaranwaa kee baaxó gineeni innaa? Aleey, tonna hinna usun Yallih digaala asmite waanaah, Yallih inkittinaane nummayse waana ikkal.

أَمْ خَلَقُوا۟ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ ۚ بَل لَّا يُوقِنُونَ ﴿٣٦﴾

37. Hinnak ku Rabbih kadnooni ken garil tani innaa, hinnak usun maysó-le maray sinam dirkisaay?

أَمْ عِندَهُمْ خَزَآئِنُ رَبِّكَ أَمْ هُمُ ٱلْمُصَيْطِرُونَ ﴿٣٧﴾

38. Hinnak qaran elle yawqen daragay (magaaray) malaykâ yab kee wacyi elle ankacsaana loonu innaa? Toysa keenik ankacise num baxxaqqa-le sumaq baahay.

أَمْ لَهُمْ سُلَّمٌ يَسْتَمِعُونَ فِيهِ ۖ فَلْيَأْتِ مُسْتَمِعُهُم بِسُلْطَٰنٍ مُّبِينٍ ﴿٣٨﴾

39. Hinnak Yalli say xayló leeh, isin lab xaylo litoonuu? isin dirab kee ererih kah ittan innah.

أَمْ لَهُ ٱلْبَنَٰتُ وَلَكُمُ ٱلْبَنُونَ ﴿٣٩﴾

40. Hinnak Nabiyow diini gudduysiyyal cawal ken (koros kinnuk) essertannaa?edde luk usun woo magoyta elle tingiddibeh tiqilsee maraay?

أَمْ تَسْـَٔلُهُمْ أَجْرًا فَهُم مِّن مَّغْرَمٍ مُّثْقَلُونَ ﴿٤٠﴾

41. Hinnak usun qellittaamih ixxigay usun sinaamah kak yaktubeeniih warsaana maay lon?

أَمْ عِندَهُمُ ٱلْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُبُونَ ﴿٤١﴾

أَمْ يُرِيدُونَ كَيْدًا ۖ فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ الْمَكِيدُونَ ﴿٤٢﴾

42. Hinnak Nabiyow usun uma mala koh malsaanam faxaanaa? Tokkel koroosite mari, ken uma mala keenil taduure.

أَمْ لَهُمْ إِلَٰهٌ غَيْرُ اللَّهِ ۚ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٤٣﴾

43. Hinnak Yallak kalah qibaada cakkisita Yallay yaqbudeeni loonu innaa? usun agleh kaat hayya haanamak Yalli saytunnooweh.

وَإِن يَرَوْا كِسْفًا مِّنَ السَّمَاءِ سَاقِطًا يَقُولُوا سَحَابٌ مَّرْكُومٌ ﴿٤٤﴾

44. Kaadu ta koros qaran kitiifoonuh keenil oobah yableenimil digaalah, ittak bagul tan qamburre axcuk yenen.

فَذَرْهُمْ حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي فِيهِ يُصْعَقُونَ ﴿٤٥﴾

45. Toysa ken cab Nabiyow ken ayróy (woh Qhiyaamah ayró) edde finqitoonu waanat ongoorowwu iyyaanam fanah.

يَوْمَ لَا يُغْنِي عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤٦﴾

46. Too ayró ken uma mala Yallih digaalak tu keenih ma xiqtaay, Yallih digaalak ken cattam matan.

وَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا عَذَابًا دُونَ ذَٰلِكَ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٧﴾

47. Kaadu diggah isi nafsi koroosannut yudlume mari, Qhiyaamah ayroh digaalak naharat digaala lon addunyal, kaadu kinnih immay keenik maggo mari woh mayaaxiga.

وَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا ۖ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ ﴿٤٨﴾

48. Kaadu Nabiyow ku Rabbih meklal isbir, diggah atu Ni dacayrih gubat tantooh koo nablehik, kaadu saytunnos ku Rabbi faylisak salaatah solta waqdi.

وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَإِدْبَارَ النُّجُومِ ﴿٤٩﴾

49. Kaadu barak tut ku Rabbi saytunnoysaay cutuk derre caba waqdi salat (subci salaatih wakti kinnuk), kaah ab.

SUURAT ANNAJMI

Makkal Obte, 62 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Yalli cutuktal xiibite korah qellita waqdi.

وَٱلنَّجۡمِ إِذَا هَوَىٰ ١

2. Sin kataysa (Nabii kinnuk) cakki gitak hoxeweeh awqe weemil.

مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمۡ وَمَا غَوَىٰ ٢

3. Kaadu nafsi fayxih yaabe waamal.

وَمَا يَنطِقُ عَنِ ٱلۡهَوَىٰٓ ٣

4. Qhuraan kee cadiis rikeek tanim hinna, Yalli isi farmoyta Nabii Mucammadal ﷺ oobise wacyi akke waytek.

إِنۡ هُوَ إِلَّا وَحۡيٞ يُوحَىٰ ٤

5. Gibdi cayla-li (jibriil kinnuk) Qhuraan kaa barse.

عَلَّمَهُۥ شَدِيدُ ٱلۡقُوَىٰ ٥

6. Usuk (jibriil kinnuk) meqe weeloo kee qande li, edde luk Yalli kaa edde gineh yan weelot massowu iyye.

ذُو مِرَّةٖ فَٱسۡتَوَىٰ ٦

7. Usuk ayró mawqa le kabuk fayya iyya aracal anuk.

وَهُوَ بِٱلۡأُفُقِ ٱلۡأَعۡلَىٰ ٧

8. Tohuk lakal jibriil Nabii Mucammadal ﷺ xayyooweeh, hangoggu (Qongoggu) kaal iyyeh nabam kaal xayyoowe.

ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّىٰ ٨

9. Tokkel gassê namma exxah gideh kaak gacca iyye xaynah, hinnay wohuk kaat xayyooweh.

فَكَانَ قَابَ قَوۡسَيۡنِ أَوۡ أَدۡنَىٰ ٩

10. Edde luk Yalli isi naqasu Nabii Mucammadal ﷺ wacyi

فَأَوۡحَىٰٓ إِلَىٰ عَبۡدِهِۦ مَآ أَوۡحَىٰ ١٠

oobise, woh jibriil gitak oobise wacyi kinni.

11. Nabii Mucammad ﷺ sorkocobbaxi madirabboysinna kay inti tublem.

مَا كَذَبَ ٱلْفُؤَادُ مَا رَأَىٰٓ ﴿١١﴾

12. Ta korosey Nabii Mucammad ﷺ dirabbossaanaah, kaa giddiytaanaa isi Rabbih Aayootak yableh yaniimil.

أَفَتُمَٰرُونَهُۥ عَلَىٰ مَا يَرَىٰ ﴿١٢﴾

13. Nummah Yalli xiibiteh, Nabii Mucammad ﷺ jibriil malaykatti weeloy Yalli kaa edde ginet anuk nammay haytoh adda kaa yubleemil.

وَلَقَدْ رَءَاهُ نَزْلَةً أُخْرَىٰ ﴿١٣﴾

14. Idyâ kusray malcin haytô Qaraanal tanih garil.

عِندَ سِدْرَةِ ٱلْمُنتَهَىٰ ﴿١٤﴾

15. Tet garil orbeynâ Jannat deqsita jannat yan.

عِندَهَا جَنَّةُ ٱلْمَأْوَىٰٓ ﴿١٥﴾

16. Kusra Yallih noorik tet buultah tanim tet buulta waqdi kaa yubleh.

إِذْ يَغْشَى ٱلسِّدْرَةَ مَا يَغْشَىٰ ﴿١٦﴾

17. Nabii Muccammad ﷺ mabla madaggaawinnaay, caddok matatrinna woo waqdi.

مَا زَاغَ ٱلْبَصَرُ وَمَا طَغَىٰ ﴿١٧﴾

18. Nummah Yalli xiibiteh Nabii Mucammad ﷺ israa kee miqraaj bar isi Rabbih astootik kaxxa astooti yubleemil.

لَقَدْ رَأَىٰ مِنْ ءَايَٰتِ رَبِّهِ ٱلْكُبْرَىٰٓ ﴿١٨﴾

19. Neh warisay ta korosey laat kee Quzza deqsita namma numtinwellu.

أَفَرَءَيْتُمُ ٱللَّٰتَ وَٱلْعُزَّىٰ ﴿١٩﴾

20. Kaadu manaatay kalah sidoc haak taqbudeeni.

وَمَنَوٰةَ ٱلثَّالِثَةَ ٱلْأُخْرَىٰٓ ﴿٢٠﴾

21. Isin lab xaylo sinnih teexegeenih haysittaanaah, Yallah sinnih

أَلَكُمُ ٱلذَّكَرُ وَلَهُ ٱلْأُنثَىٰ ﴿٢١﴾

faxewaytan say xayló teexegeeniih haytaanaa?

22. Toysa toh dulmi mekla kinni.

تِلْكَ إِذًا قِسْمَةٌ ضِيزَىٰٓ ﴿٢٢﴾

23. Korosey tama yallittey isin taqbudeeni tu hinna, cagalah migooqay sin kee sin abbobti yallitteh muggaqsitte akke waytek, Yalli hebeltô sumaq kah moobisinna isin tet taqbudeenimih, ta koros dareemuu kee ken nafsi kicnim akke waytek kataataanam malon, nummah Yallih Nabiih arrabat ken Rabbik tirto keenih temeeteh.

إِنْ هِيَ إِلَّآ أَسْمَآءٌ سَمَّيْتُمُوهَآ أَنتُمْ وَءَابَآؤُكُم مَّآ أَنزَلَ ٱللَّهُ بِهَا مِن سُلْطَٰنٍ ۚ إِن يَتَّبِعُونَ إِلَّا ٱلظَّنَّ وَمَا تَهْوَى ٱلْأَنفُسُ ۖ وَلَقَدْ جَآءَهُم مِّن رَّبِّهِمُ ٱلْهُدَىٰٓ ﴿٢٣﴾

24. Hinnak seehadayti faxinnaanim maay le? (mali)

أَمْ لِلْإِنسَٰنِ مَا تَمَنَّىٰ ﴿٢٤﴾

25. Toysa Yalli le akeeraa kee addunyah amri.

فَلِلَّهِ ٱلْءَاخِرَةُ وَٱلْأُولَىٰ ﴿٢٥﴾

26. Kaadu Qaranwal malaykak maggo malaykay shafaaqatta (cató) kak tuxiqe sinni tan, Yalli idini keenih yeceek lakal akke waytek isih kah faxaah, kicna marah.

۞ وَكَم مِّن مَّلَكٍ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ لَا تُغْنِى شَفَٰعَتُهُمْ شَيْـًٔا إِلَّا مِنۢ بَعْدِ أَن يَأْذَنَ ٱللَّهُ لِمَن يَشَآءُ وَيَرْضَىٰٓ ﴿٢٦﴾

27. Digga luk akeeral aamine waa mari malayka say marih migaaqal muggaaqisa.

إِنَّ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱلْءَاخِرَةِ لَيُسَمُّونَ ٱلْمَلَٰٓئِكَةَ تَسْمِيَةَ ٱلْأُنثَىٰ ﴿٢٧﴾

28. Usun iyyaanamak hebeltoh ixxigah loonum malon, akkalaksa katayaanam malon, digga luk akkal cakkik tu maxiqaay, cakki aracat magaca inkinnah.

وَمَا لَهُم بِهِۦ مِنْ عِلْمٍ ۖ إِن يَتَّبِعُونَ إِلَّا ٱلظَّنَّ ۖ وَإِنَّ ٱلظَّنَّ لَا يُغْنِى مِنَ ٱلْحَقِّ شَيْـًٔا ﴿٢٨﴾

29. Toysa Nabiyow Ni kassitik (Qhuraanak) waaliyeh derre cabeeh addunya manok sah tu-faxewaa marat derre cab.

فَأَعْرِضْ عَن مَّن تَوَلَّىٰ عَن ذِكْرِنَا وَلَمْ يُرِدْ إِلَّا ٱلْحَيَوٰةَ ٱلدُّنْيَا ﴿٢٩﴾

ذَٰلِكَ مَبْلَغُهُم مِّنَ ٱلْعِلْمِ ۚ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَن ضَلَّ عَن سَبِيلِهِۦ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ ٱهْتَدَىٰ ﴿٣٠﴾

30. Toh keenik ixxigak gufti, diggah nabiyow ku Rabbi usuk isi gitak makkoote marat sinaamak ixxigah yaysi kinni, kaadu usuk tirri iyye marat sinaamak ixxigah aysuk raaqa.

وَلِلَّهِ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلْأَرْضِ لِيَجْزِيَ ٱلَّذِينَ أَسَٰٓـُٔوا۟ بِمَا عَمِلُوا۟ وَيَجْزِيَ ٱلَّذِينَ أَحْسَنُوا۟ بِٱلْحُسْنَىٰ ﴿٣١﴾

31. Qaranwal tanim kee baaxol tanim inkih Yalli le, umam abe mara giral galatuh (digaaluh) kaadu meqem abe mara jannatal galatuh.

ٱلَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَٰٓئِرَ ٱلْإِثْمِ وَٱلْفَوَٰحِشَ إِلَّا ٱللَّمَمَ ۚ إِنَّ رَبَّكَ وَٰسِعُ ٱلْمَغْفِرَةِ ۚ هُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ إِذْ أَنشَأَكُم مِّنَ ٱلْأَرْضِ وَإِذْ أَنتُمْ أَجِنَّةٌ فِي بُطُونِ أُمَّهَٰتِكُمْ ۖ فَلَا تُزَكُّوٓا۟ أَنفُسَكُمْ ۖ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ ٱتَّقَىٰٓ ﴿٣٢﴾

32. Usun kaxxa dambittee kee umaaneenak yaxxeere mara qunxa dambitte akke waytek, diggah Nabiyow ku Rabbik dambi cabti farakka le kaal gace marah, usuk ixxigah sin caalootat siinik yaysi, sin abba aadam baaxok gine waqdi, kaadu isin sin inaanih bagut qellitak sugten waqdi, toysa sinni nafsi ma saytunnoysina tet faylissaanamal, usuk ixxigah yaysi kinni isi naqoosak isik meesita marat.

أَفَرَءَيْتَ ٱلَّذِى تَوَلَّىٰ ﴿٣٣﴾

33. Tokkel Yoh warisey Nabiyow iimaan kee Yallih taaqatat derre cabe num?

وَأَعْطَىٰ قَلِيلًا وَأَكْدَىٰٓ ﴿٣٤﴾

34. Kaadu isi maaluk dagom baxa yeceeh, tohuk lakal cillaaleh mattaccoo yeyseede num.

أَعِندَهُۥ عِلْمُ ٱلْغَيْبِ فَهُوَ يَرَىٰٓ ﴿٣٥﴾

35. Qellitteemih ixxiga kay xaqul maay tan usuk intih abaluk, kay gabat tanim tamurruqu waytaamah, edde luk usuk woh intih maay yable? (mayabla).

أَمْ لَمْ يُنَبَّأْ بِمَا فِي صُحُفِ مُوسَىٰ ﴿٣٦﴾

36. Hinnak Nabii Muusal oobe tawraat kitaabal tanim kaah mawarsinnoonuu?

37. Kaadu Nabii Ibraahimiy Yalli kaa elle amrisem duuduseeh gudduyseh kitoobah addal tanim kaah mawarsinnoonuu?

وَإِبْرَٰهِيمَ ٱلَّذِى وَفَّىٰٓ ﴿٣٧﴾

38. Dambi le nafsi aka nafsih dambi mayakkuqaay kaa kah makataataana.

أَلَّا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ﴿٣٨﴾

39. Kaadu seehadayti taamiteemik kalihim aalle waam galtok.

وَأَن لَّيْسَ لِلْإِنسَٰنِ إِلَّا مَا سَعَىٰ ﴿٣٩﴾

40. Kaadu diggah, kay taama sarrah ambulluyele akeeral.

وَأَنَّ سَعْيَهُۥ سَوْفَ يُرَىٰ ﴿٤٠﴾

41. Tohuk lakal usuk galtimele dudda le galtoh abba hee taamal.

ثُمَّ يُجْزَىٰهُ ٱلْجَزَآءَ ٱلْأَوْفَىٰ ﴿٤١﴾

42. Kaadu diggah, Nabiyow ginô gacim ku Rabbit yaadee Qhiyaamah ayro.

وَأَنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ ٱلْمُنتَهَىٰ ﴿٤٢﴾

43. Kaadu diggah, Yalli usuk isih faxa mara yaysuuleeh isih faxa mara weeqisah.

وَأَنَّهُۥ هُوَ أَضْحَكَ وَأَبْكَىٰ ﴿٤٣﴾

44. Kaadu diggah, Yalli usuk Qidaah yaynuwweeh.

وَأَنَّهُۥ هُوَ أَمَاتَ وَأَحْيَا ﴿٤٤﴾

45. Kaadu diggah, Yalli usuk kulliimik namma Qaynat gine labim kee sayiimih anuk.

وَأَنَّهُۥ خَلَقَ ٱلزَّوْجَيْنِ ٱلذَّكَرَ وَٱلْأُنثَىٰ ﴿٤٥﴾

46. Daacoyti tiffa, maxaxat caxitta waqdi.

مِن نُّطْفَةٍ إِذَا تُمْنَىٰ ﴿٤٦﴾

47. Kaadu diggah, aka ginoh ken ginaah ken gacsam Yallal tan rabeeniik lakal Qhiyaamah ayró.

وَأَنَّ عَلَيْهِ ٱلنَّشْأَةَ ٱلْأُخْرَىٰ ﴿٤٧﴾

48. Kaadu diggah, Yalli usuk isih faxa mara maalut gaddalisaah, ken edde leedisah.

وَأَنَّهُۥ هُوَ أَغْنَىٰ وَأَقْنَىٰ ﴿٤٨﴾

49. Kaadu diggah, Yalli usuk shiqra deqsita cutuktih Rabbi. (woh

وَأَنَّهُۥ هُوَ رَبُّ ٱلشِّعْرَىٰ ﴿٤٩﴾

qarabak marak teyni aqbudak suge cutukta)

50. Kaadu diggah, Yalli usuk bayseh naharsi Qaad (usun Nabii Huud meela kinnuk).

وَأَنَّهُۥٓ أَهۡلَكَ عَادًا ٱلۡأُولَىٰ ٥٠

51. Kaadu Yalli Nabii Saalic maray Samuud deqsita bayseeh num keenik macabinna.

وَثَمُودَا۟ فَمَآ أَبۡقَىٰ ٥١

52. Kaadu Yalli Nabii Nuuc mara Qaad kee Samuuduk naharat finqise, diggah usun dulmii kee caddok taturuh lafit luk sugen keenik lakal yemeete marak.

وَقَوۡمَ نُوحٍ مِّن قَبۡلُۖ إِنَّهُمۡ كَانُوا۟ هُمۡ أَظۡلَمَ وَأَطۡغَىٰ ٥٢

53. Kaadu Yalli Nabii Luut marih magaalooli Nabii Luut maral deerik afah korse.

وَٱلۡمُؤۡتَفِكَةَ أَهۡوَىٰ ٥٣

54. Edde luk tet buultem tet buulteh xeet digaalak. (woh Qaraanak keenil oobe xeeti kinnuk).

فَغَشَّىٰهَا مَا غَشَّىٰ ٥٤

55. Toysa seehadaytow anni niqmatitteey, isi Rabbik edde agay waa gittam. (geyyi wayittam).

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكَ تَتَمَارَىٰ ٥٥

56. A meesiise usuk Nabii Mucammaday ﷺ kaak naharsi ambiyay sinni mara meesiisak temeetek numuk teyna kinni.

هَٰذَا نَذِيرٌ مِّنَ ٱلنُّذُرِ ٱلۡأُولَىٰٓ ٥٦

57. Qhiyaamay xayyoowa deqsitta xayyowteh.

أَزِفَتِ ٱلۡأٓزِفَةُ ٥٧

58. Too waqdi Yallak sa is edde tamaate wakti taaxigem matanaay tet gutuqtam matan.

لَيۡسَ لَهَا مِن دُونِ ٱللَّهِ كَاشِفَةٌ ٥٨

59. Ta korosey Qajjibsittaanam (cakkumsuttaanam) ta Qhuraanaa?

أَفَمِنۡ هَٰذَا ٱلۡحَدِيثِ تَعۡجَبُونَ ٥٩

وَتَضْحَكُونَ وَلَا تَبْكُونَ ﴿٦٠﴾

60. Kaadu anqasah kaal tasuuleeniih, usuk sin akak meesiisaamih conxoh maweqtaanaa?

وَأَنتُمْ سَٰمِدُونَ ﴿٦١﴾

61. Isin deedalat gabxitak kaat derre cabtan.

فَٱسْجُدُوا۟ لِلَّهِ وَٱعْبُدُوا۟ ۩ ﴿٦٢﴾

62. Toysa Yallah kummaataay, qibaada dubuk kaah caglisa.

SUURAT AL-QHAMAR

Makkal Obte, 55 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Qhiyaama xayyowteeh, alsá faqitteeh, namma ikkel gacte.

ٱقْتَرَبَتِ ٱلسَّاعَةُ وَٱنشَقَّ ٱلْقَمَرُ ﴿١﴾

2. Kaadu koros Nabii numma tascasse asta table waqdi iimaanat derre cabtaah, ah aggiriqee waa baaba iyyan.

وَإِن يَرَوْا۟ ءَايَةً يُعْرِضُوا۟ وَيَقُولُوا۟ سِحْرٌ مُّسْتَمِرٌّ ﴿٢﴾

3. Kaadu Nabii dirabboyseeniih, sinni kalbi fayxi kataaten, ummaan amri umaané takkay maqaané takkay le maral dabqa Qhiyaamah ayró.

وَكَذَّبُوا۟ وَٱتَّبَعُوٓا۟ أَهْوَآءَهُمْ ۚ وَكُلُّ أَمْرٍ مُّسْتَقِرٌّ ﴿٣﴾

4. Kaadu nummah ta korosuh keenik duma sinni farmoytit dirabboyse marat tekkeemih xaagittek sahii kee waasó edde tanim keenih temeeteh.

وَلَقَدْ جَآءَهُم مِّنَ ٱلْأَنۢبَآءِ مَا فِيهِ مُزْدَجَرٌ ﴿٤﴾

5. Ama keenih yemeete Qhuraanat kaxxa cikmatay dudda leeh gufti taafee edde tan.tokkel meesisso maca xiqtaa, Yallat derre cabeeh, farmoytit dirabboyse marah?

حِكْمَةٌۢ بَٰلِغَةٌ ۖ فَمَا تُغْنِ ٱلنُّذُرُ ﴿٥﴾

6. Toysa Nabiyow derre keenit cab, keenih qambal israafiil deqsita malaykatti seeca ayró baantat waagaleeh hagga leemih fan. (cisab booxá kinnuk).

فَتَوَلَّ عَنْهُمْ ۘ يَوْمَ يَدْعُ ٱلدَّاعِ إِلَىٰ شَىْءٍ نُّكُرٍ ﴿٦﴾

7. Ken intiita rammit luk magooqak yawqen fixiixe qanaytih innah gacak fixix gibdah.

خُشَّعًا أَبْصَٰرُهُمْ يَخْرُجُونَ مِنَ ٱلْأَجْدَاثِ كَأَنَّهُمْ جَرَادٌ مُّنتَشِرٌ ﴿٧﴾

8. Usun sissikuk seeceynâ fanah gexaanaah, koroositeh yan mari tah gibdi ayró iyya.

مُّهْطِعِينَ إِلَى ٱلدَّاعِ ۖ يَقُولُ ٱلْكَٰفِرُونَ هَٰذَا يَوْمٌ عَسِرٌ ﴿٨﴾

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ فَكَذَّبُوا۟ عَبْدَنَا وَقَالُوا۟ مَجْنُونٌ وَٱزْدُجِرَ ﴿٩﴾

9. Dirabbosseh nabiyow ku meelak naharat Nabii Nuuc meela, usun dirabboyseenim ni naqsu Nuucu kaadu cabuli kaak iyyeeniih kaa sahteeniih kaa xiiriyeenih.

فَدَعَا رَبَّهُۥٓ أَنِّى مَغْلُوبٌ فَٱنتَصِرْ ﴿١٠﴾

10. Edde luk isi Rabbi kallaceh: Nabii Nuuc, diggah anu kak yeysen num kinniyok yoo cat axcuk.

فَفَتَحْنَآ أَبْوَٰبَ ٱلسَّمَآءِ بِمَآءٍ مُّنْهَمِرٍ ﴿١١﴾

11. Edde luk dooqa kaak oggolleeh, qaran afoofi keenil fakneh maggo leey tanfxxuket.

وَفَجَّرْنَا ٱلْأَرْضَ عُيُونًا فَٱلْتَقَى ٱلْمَآءُ عَلَىٰٓ أَمْرٍ قَدْ قُدِرَ ﴿١٢﴾

12. Kaadu baaxó tanfuxxuke daroorih keenil qanxisneeh, qaran kee baaxô lee tongooroweh ken finqay nummah Yalli keenil mekleh yanih.

وَحَمَلْنَٰهُ عَلَىٰ ذَاتِ أَلْوَٰحٍ وَدُسُرٍ ﴿١٣﴾

13. Kaadu kaa nukkuqeh lucwaa kee bisaamirit xakben doynikit.

تَجْرِى بِأَعْيُنِنَا جَزَآءً لِّمَن كَانَ كُفِرَ ﴿١٤﴾

14. Is ni dacayrit gexxa, toh kah abnem Nabii Nuucuh qokoluuy, koroosite marah digaalá takku.

وَلَقَد تَّرَكْنَٰهَآ ءَايَةً فَهَلْ مِن مُّدَّكِرٍ ﴿١٥﴾

15. Kaadu nummah Yalli xiibiteh Nabii Nuuc kee kay marih maaqentat Yallih dudda tascassee astay kas elle geyaanah tet cabneemil nuucul ciggiila marah. Tohul kassita maray qakkaloowah iyya maay yan?

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِى وَنُذُرِ ﴿١٦﴾

16. Toysa mannak tenee yi digaalaa kee Yi meesisso koroosite marah?

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا ٱلْقُرْءَانَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِن مُّدَّكِرٍ ﴿١٧﴾

17. Kaadu nummah, Qhuraan kassiisih xabbacosnehik, tohul kaskassoowaah qakkaloowa mari maay yan?

كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِى وَنُذُرِ ﴿١٨﴾

18. Qaad deqsita mari sinni Nabii Huud dirabboyseeh, wohul ken digaallehik, mannak tenee yi digaalaa kee yi meesisso?

إِنَّآ أَرۡسَلۡنَا عَلَيۡهِمۡ رِيحٗا صَرۡصَرٗا فِي يَوۡمِ نَحۡسٖ مُّسۡتَمِرّٖ ١٩

19. Diggah, nanu keenil rubneh kaxxa caacayay kaxxa xabca le baytii kee umaané edde amurruqe wayta ayrót.

تَنزِعُ ٱلنَّاسَ كَأَنَّهُمۡ أَعۡجَازُ نَخۡلٖ مُّنقَعِرٖ ٢٠

20. Usuk sinam laaracak hadiffi haah gomboh ken qida, usun laqiibak tewqe tamiirah (nakilih) inna luk raaqan.

فَكَيۡفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِ ٢١

21. Toysa mannak tenee yi digaalaa kee yi meesisso?

وَلَقَدۡ يَسَّرۡنَا ٱلۡقُرۡءَانَ لِلذِّكۡرِ فَهَلۡ مِن مُّدَّكِرٖ ٢٢

22. Kaadu nummah, Qhuraan kassiisih xabbacosnehik, tohul kaskassoowaah qakkaloowa mari maay yan?

كَذَّبَتۡ ثَمُودُ بِٱلنُّذُرِ ٢٣

23. Samuud deqsita mari sinni Nabii Saalic dirabboyseeniih, wohul farmoytit inkih dirabboyse mara yekken.

فَقَالُوٓاْ أَبَشَرٗا مِّنَّا وَٰحِدٗا نَّتَّبِعُهُۥٓ إِنَّآ إِذٗا لَّفِي ضَلَٰلٖ وَسُعُرٍ ٢٤

24. Tokkel nek numuk teynah yan inki seehadaytu kataynaa iyyen? Diggah, nanu toysa makoo (maxqawit) kee cabut nan.

أَءُلۡقِيَ ٱلذِّكۡرُ عَلَيۡهِ مِنۢ بَيۡنِنَا بَلۡ هُوَ كَذَّابٌ أَشِرٞ ٢٥

25. Nek fanaak wacyi kaal oobaa? aleey, takkem hinna usuk dirabli kaxxiina li iyyen.

سَيَعۡلَمُونَ غَدٗا مَّنِ ٱلۡكَذَّابُ ٱلۡأَشِرُ ٢٦

26. Beera digaala keenil obta waqdi aaxige lon addunyaa kee akeeral dirabli kaxxiina li kinni mara. (saalic kinnik ken kinnim).

إِنَّا مُرۡسِلُواْ ٱلنَّاقَةِ فِتۡنَةٗ لَّهُمۡ فَٱرۡتَقِبۡهُمۡ وَٱصۡطَبِرۡ ٢٧

27. Diggah, nanu usun esseren Alá xaxxaqak tet ayyaaqennooh keenih ruubenno mokkoroh, toysa digaala keenil obtam qambaalaay, ken adal isbir.

وَنَبِّئْهُمْ أَنَّ ٱلْمَآءَ قِسْمَةٌۢ بَيْنَهُمْ ۖ كُلُّ شِرْبٍ مُّحْتَضَرٌ ﴿٢٨﴾

28. Kaadu Nabii Saalicow ku marah keenih waris diggah, lee ken kee Alâ fanal kurrumtaah, mariiy ayro keenik yaaqubeeh, kulli arakil le num geytimam.

فَنَادَوْا۟ صَاحِبَهُمْ فَتَعَاطَىٰ فَعَقَرَ ﴿٢٩﴾

29. Tokkel Sinni kataysah seeceenih Alá qidimih, edde luk usuk alá xabbaheeh qideh.

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِى وَنُذُرِ ﴿٣٠﴾

30. Wohul anu ken digaalehik Yi digaalaa kee Yi meesisso mannak teneeh?

إِنَّآ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ صَيْحَةً وَٰحِدَةً فَكَانُوا۟ كَهَشِيمِ ٱلْمُحْتَظِرِ ﴿٣١﴾

31. Diggah Nanu jibriil keenil rubneeh, inki adda keenit xongoleeh inkih rabeenih, edde luk usun gaso li dagiiree kee bocoy buluulunteh inna yekken.

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا ٱلْقُرْءَانَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِن مُّدَّكِرٍ ﴿٣٢﴾

32. Kaadu nummah, Qhuraan kassiisih xabbacosnehik, tohul kaskassoowaah qakkaloowa mari maay yan?

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍۭ بِٱلنُّذُرِ ﴿٣٣﴾

33. Nabii Luut mari sinni Nabii luut meesissoosa dirabboyseeniih, wohul farmoytit inkih dirabboyse mara yekken.

إِنَّآ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَاصِبًا إِلَّآ ءَالَ لُوطٍ ۖ نَّجَّيْنَٰهُم بِسَحَرٍ ﴿٣٤﴾

34. Diggah, Nanu xeet keenil rubne digaalah, Nabii Luut buxah mari (kaa kataate mara kinnuk) koh raaquh, nanu ken naggosneh woo digaalak maaci bar.

نِّعْمَةً مِّنْ عِندِنَا ۚ كَذَٰلِكَ نَجْزِى مَن شَكَرَ ﴿٣٥﴾

35. Ama asallam Ni xaquk yan niqmata, Tonnal galatna nee faatite mara.

وَلَقَدْ أَنذَرَهُم بَطْشَتَنَا فَتَمَارَوْا۟ بِٱلنُّذُرِ ﴿٣٦﴾

36. kaadu nummah Nabii Luut Ni digaalay gibdil ken meesiiseeh, woo meesissoosat shakkiteeniih kaa dirabboyseenih.

وَلَقَدْ رَٰوَدُوهُ عَن ضَيْفِهِۦ فَطَمَسْنَآ أَعْيُنَهُمْ فَذُوقُوا۟ عَذَابِى وَنُذُرِ ﴿٣٧﴾

37. Kaadu nummah Kay qibina kaa essereenih umaane edde faxoonuh, edde luk intiita ken waysisneeh, Yi digaalaa kee Yi meesisso tamannak tammoysa keenik inne.

وَلَقَدْ صَبَّحَهُم بُكْرَةً عَذَابٌ مُّسْتَقِرٌّ ﴿٣٨﴾

38. Kaadu nummah dabaqta digaalay salalta maaca keenil maacisse.

فَذُوقُوا۟ عَذَابِى وَنُذُرِ ﴿٣٩﴾

39. Yalli yi digaalaa kee meesisso tammoysa keenik iyye.

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا ٱلْقُرْءَانَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِن مُّدَّكِرٍ ﴿٤٠﴾

40. Kaadu nummah, Qhuraan kassiisih xabbacosnehik, tohul kaskassoowaah qakkaloowa mari maay yan?

وَلَقَدْ جَآءَ ءَالَ فِرْعَوْنَ ٱلنُّذُرُ ﴿٤١﴾

41. Kaadu nummah firqawni marah ni meesissoosa temeeteh.

كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا كُلِّهَا فَأَخَذْنَٰهُمْ أَخْذَ عَزِيزٍ مُّقْتَدِرٍ ﴿٤٢﴾

42. Ni astooti inkih dirabboyseeniih, maysoliiy, duddalih yanih digaalah ken digaalle.

أَكُفَّارُكُمْ خَيْرٌ مِّنْ أُو۟لَٰٓئِكُمْ أَمْ لَكُم بَرَآءَةٌ فِى ٱلزُّبُرِ ﴿٤٣﴾

43. Qhureyshey sin koros maay tayse, woo korosuy siinik duma sugtey finqisnek, hinnak yallih digaalak amaan (saay) maay liton ambiyal obte kitoobah addal?

أَمْ يَقُولُونَ نَحْنُ جَمِيعٌ مُّنتَصِرٌ ﴿٤٤﴾

44. Hinnak makki koros nanu buttay sitta geytey mayso le kinnino ittaa?

سَيُهْزَمُ ٱلْجَمْعُ وَيُوَلُّونَ ٱلدُّبُرَ ﴿٤٥﴾

45. Makki korosih butta buksumeleeh bukah derre cabe le.

بَلِ ٱلسَّاعَةُ مَوْعِدُهُمْ وَٱلسَّاعَةُ أَدْهَىٰ وَأَمَرُّ ﴿٤٦﴾

46. Wonna hinnay xagni keenik Qhiyaamah ayró, Kaadu Qhiyaamah ayró gibdiih, qeero le. (makeeko-le).

إِنَّ ٱلْمُجْرِمِينَ فِى ضَلَٰلٍ وَسُعُرٍ ﴿٤٧﴾

47. Diggah umeynit addunyal cakkik badit kee hoxat yaniiniih, akeeral habug itta girah addal yanin.

48. Girah addal ken foocitteh hirrigsimoonuwaan ayró, saqhar deqsitta girah digaalay gibdi tammoysa keenik iyyan.

يَوْمَ يُسْحَبُونَ فِي ٱلنَّارِ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ ذُوقُوا۟ مَسَّ سَقَرَ ﴿٤٨﴾

49. Diggah nanu ummaanim le caddol mekelleh ginne.

إِنَّا كُلَّ شَىْءٍ خَلَقْنَٰهُ بِقَدَرٍ ﴿٤٩﴾

50. Kaadu nanu tu abnam fannek ni amri kalah tu hinna, inki qangara akke waytek, woh tik iyyaanamih qangara kinni, wohim edde takke, sissikaaneh inti ramaccah innah.

وَمَآ أَمْرُنَآ إِلَّا وَٰحِدَةٌ كَلَمْحٍۭ بِٱلْبَصَرِ ﴿٥٠﴾

51. Kaadu nummah siinik duma warrayte ummattak koroosannuh sin innah tan koros bayisneh, Toysa keenit tekke digaalat kas kassoowaah, kassita mari maay yan?

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَآ أَشْيَاعَكُمْ فَهَلْ مِن مُّدَّكِرٍ ﴿٥١﴾

52. Kaadu ummaanimiy usun abba heeni kitoobah addal tan kutbeh. (malayka tuktubeh tan kitooba kinnuk).

وَكُلُّ شَىْءٍ فَعَلُوهُ فِى ٱلزُّبُرِ ﴿٥٢﴾

53. Ummaan iimik qunxaah nabaamay tikki itta lowcal macfuuzul kutbeh tan.

وَكُلُّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ مُّسْتَطَرٌ ﴿٥٣﴾

54. Diggah Yallak meesita mari jannootaa kee weeqaytitteh addal yan Qhiyaamah ayró.

إِنَّ ٱلْمُتَّقِينَ فِى جَنَّٰتٍ وَنَهَرٍ ﴿٥٤﴾

55. Usun nummâ madabay elle daffeyaanay satta elle iyyaanal yanin, woh dudda leeh kaxxa reeda le Yallih xaqu kinni.

فِى مَقْعَدِ صِدْقٍ عِندَ مَلِيكٍ مُّقْتَدِرٍۢ ﴿٥٥﴾

SUURAT ARRACMAAN

Makkal Obte, 78 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Yallay fulte Racmatta le. — ٱلرَّحۡمَٰنُ ١
2. isi naqoosak isih faxe mara Qhuraan barse. — عَلَّمَ ٱلۡقُرۡءَانَ ٢
3. Usuk seehadaytu gine. — خَلَقَ ٱلۡإِنسَٰنَ ٣
4. isih faxam baxxaqqa hayuh yab kaa barse. — عَلَّمَهُ ٱلۡبَيَانَ ٤
5. Ayróo kee alsá sittal ciggiilak yimixxige cisaabay diggi iyyal gexxa. — ٱلشَّمۡسُ وَٱلۡقَمَرُ بِحُسۡبَانٖ ٥
6. Kaadu cutuk kee coox isi Rabbi taaxigeeh, kaah kummatta. (sujuud kaah abta) — وَٱلنَّجۡمُ وَٱلشَّجَرُ يَسۡجُدَانِ ٦
7. Kaadu qaran baaxóh amol fayya heeh baaxól qadliy isi naqoosa kah amrisa hee. — وَٱلسَّمَآءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ ٱلۡمِيزَانَ ٧
8. Miidaanat caddok tatre waytaanaah, tu kah miidaanissen mara gane waytaanâ gideh. — أَلَّا تَطۡغَوۡاْ فِي ٱلۡمِيزَانِ ٨
9. Kaadu miidaan qadlil (massal) soolisaay, miidaan madaggoysina (madaacisina) sinaamak. — وَأَقِيمُواْ ٱلۡوَزۡنَ بِٱلۡقِسۡطِ وَلَا تُخۡسِرُواْ ٱلۡمِيزَانَ ٩
10. Kaadu Yalli baaxó ginóh tet fidise. — وَٱلۡأَرۡضَ وَضَعَهَا لِلۡأَنَامِ ١٠
11. Teetil caxâ mixuu kee curra addak kak tawqe faan le tamiira (nakili) tan. — فِيهَا فَٰكِهَةٞ وَٱلنَّخۡلُ ذَاتُ ٱلۡأَكۡمَامِ ١١
12. Kaadu amboy qagura lee kee suruy meqe coox teetil yan. — وَٱلۡحَبُّ ذُو ٱلۡعَصۡفِ وَٱلرَّيۡحَانُ ١٢

13. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee niqmatittek dirabbossaanam ma niqmataay?

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٣﴾

14. Yalli seehadaytu (aadam) gineh kafnaanah kanniy itta kallay alayseenih inna lek.

خَلَقَ ٱلْإِنسَٰنَ مِن صَلْصَٰلٍ كَٱلْفَخَّارِ ﴿١٤﴾

15. Kaadu jinni girah uray hadiidigak (ibliis) gine.

وَخَلَقَ ٱلْجَآنَّ مِن مَّارِجٍ مِّن نَّارٍ ﴿١٥﴾

16. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee niqmatittek dirabbossaanam ma niqmataay?

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٦﴾

17. Yalli usuk ayró kak tawqe namma kabih Rabbiiy, ayró kak korta namma kabih Rabbi cagay kee gilalah.

رَبُّ ٱلْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ ٱلْمَغْرِبَيْنِ ﴿١٧﴾

18. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee niqmatittek dirabbossaanam ma niqmataay?

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٨﴾

19. Yalli namma baday tii kak coboy lee kee, tii kak qasbo le yesgelleeh sittat yangoorowen.

مَرَجَ ٱلْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ ﴿١٩﴾

20. Ken nammayih fanat reebuy sittat kak tatre waana yan.

بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَّا يَبْغِيَانِ ﴿٢٠﴾

21. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee niqmatittek dirabbossaanam ma niqmataay?

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢١﴾

22. Ken nammayak luul kee marjaan yawqe Yallih duddal.

يَخْرُجُ مِنْهُمَا ٱللُّؤْلُؤُ وَٱلْمَرْجَانُ ﴿٢٢﴾

23. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee niqmatittek dirabbossaanam ma niqmataay?

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٣﴾

24. Kaadu Yalli qaleelah inna le kaxxa dawaanikiy badal gexa le sinam tu xiqih.

وَلَهُ ٱلْجَوَارِ ٱلْمُنشَـَٔاتُ فِى ٱلْبَحْرِ كَٱلْأَعْلَٰمِ ﴿٢٤﴾

25. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee niqmatittek dirabbossaanam ma niqmataay?

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٥﴾

26. Ginók baaxô bagul ennittam inkih baytaah,

كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ ﴿٢٦﴾

27. Ku Rabbiy nabna leeh massakaxxa le raaqa.

وَيَبْقَىٰ وَجْهُ رَبِّكَ ذُو ٱلْجَلَٰلِ وَٱلْإِكْرَامِ ﴿٢٧﴾

28. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee niqmatittek dirabbossaanam ma niqmataay?

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٨﴾

29. Qaranwaa kee baaxól tanim faxxa haytam kaa esserta, kulli ayro usuk abaamat yan. (fayyaheek, rammaheek, yuynuwweek, qidek……...).

يَسْـَٔلُهُۥ مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِى شَأْنٍ ﴿٢٩﴾

30. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee niqmatittek dirabbossaanam ma niqmataay?

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٠﴾

31. Sin cisaabâ fanah afkunenno abba hayteenimil sin galatnuh a qilsi namma buxay. (seehadaa kee jinni kinnuk).

سَنَفْرُغُ لَكُمْ أَيُّهَ ٱلثَّقَلَانِ ﴿٣١﴾

32. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee niqmatittek dirabbossaanam ma niqmataay?

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٢﴾

33. Jinnii kee seehada buttay, Yallih amrik tawqeenim duddeenik, qaranwâ deraafee kee baaxô deraafek eweqa. Tawqeenim ma duddan kaxxa maqaraay, (kuwwataay) Yallih fayxi edde tanih akke waytek.

يَٰمَعْشَرَ ٱلْجِنِّ وَٱلْإِنسِ إِنِ ٱسْتَطَعْتُمْ أَن تَنفُذُوا۟ مِنْ أَقْطَارِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ فَٱنفُذُوا۟ ۚ لَا تَنفُذُونَ إِلَّا بِسُلْطَٰنٍ ﴿٣٣﴾

34. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee niqmatittek dirabbossaanam ma niqmataay?

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٤﴾

يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شُوَاظٌ مِّن نَّارٍ وَنُحَاسٌ فَلَا تَنتَصِرَانِ ﴿٣٥﴾

35. Toysa seehadaa kee ginnow girak uraa kee diyaayisen nacaas Siinil rubsumele (siinil Qulelon), tokkel wohuk sitta ma cattaana.

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٦﴾

36. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee niqmatittek dirabbossaanam ma niqmataay?

فَإِذَا انشَقَّتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ ﴿٣٧﴾

37. Qaran qanxixaah qisih admisen qasa faleh (adintá) inna le qoborta yakke waqdi, (qhiyaamah ayró kinnuk).

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٨﴾

38. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee niqmatittek dirabbossaanam ma niqmataay?

فَيَوْمَئِذٍ لَّا يُسْـَٔلُ عَن ذَنۢبِهِۦٓ إِنسٌ وَلَا جَآنٌّ ﴿٣٩﴾

39. Too ayró aben dambik seehadah umeynit messerimaay, jinni umeynit messerima.

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٠﴾

40. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee niqmatittek dirabbossaanam ma niqmataay?

يُعْرَفُ الْمُجْرِمُونَ بِسِيمَاهُمْ فَيُؤْخَذُ بِالنَّوَاصِي وَالْأَقْدَامِ ﴿٤١﴾

41. Woo ayró umeynit sinni astootil tamixxigimeeh, malayka amok gonboobaa kee ibak dadoobal (xibiiqal) xabba ken haytaah, girat ken qambissa.

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٢﴾

42. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee niqmatittek dirabbossaanam ma niqmataay?

هَٰذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا الْمُجْرِمُونَ ﴿٤٣﴾

43. Tah jahannam giray umeynit addunyal dirabboysak sugte kinni Keenik iyyaanah.

يَطُوفُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَمِيمٍ آنٍ ﴿٤٤﴾

44. Tet fan kee niqna kak caddok taturte leeh fanat meekitan digaalah.

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٥﴾

45. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee niqmatittek dirabbossaanam ma niqmataay?

وَلِمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِۦ جَنَّتَانِ ﴿٤٦﴾

46. Sinni Rabbih foocih soolok meesite mari, namma jannat le.

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٧﴾

47. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee niqmatittek dirabbossaanam ma niqmataay?

ذَوَاتَآ أَفْنَانٍ ﴿٤٨﴾

48. Caxâ mixuu kee mexexu le luud le namma jannata.

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٩﴾

49. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee niqmatittek dirabbossaanam ma niqmataay?

فِيهِمَا عَيْنَانِ تَجْرِيَانِ ﴿٥٠﴾

50. Ama namma jannatih addal gexxa namma dara tan.

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥١﴾

51. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee niqmatittek dirabbossaanam ma niqmataay?

فِيهِمَا مِن كُلِّ فَٰكِهَةٍ زَوْجَانِ ﴿٥٢﴾

52. Ken nammayih addal ummaan caxâ mixuk namma qaynat yan.

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٣﴾

53. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee niqmatittek dirabbossaanam ma niqmataay?

مُتَّكِـِٔينَ عَلَىٰ فُرُشٍۭ بَطَآئِنُهَا مِنْ إِسْتَبْرَقٍ ۚ وَجَنَى ٱلْجَنَّتَيْنِ دَانٍ ﴿٥٤﴾

54. Yallih foocih soolok meesite mari ama namma jannatal ruffu iyyan, fidooday adda kak gibdi cariirik kibuk tanil cusuulah anuk namma jannatih mexexih mafaala keenil xayih.

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٥﴾

55. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee niqmatittek dirabbossaanam ma niqmataay?

فِيهِنَّ قَٰصِرَٰتُ ٱلطَّرۡفِ لَمۡ يَطۡمِثۡهُنَّ إِنسٞ قَبۡلَهُمۡ وَلَا جَآنّٞ ٥٦

56. Woo fidoodal wagitto isi baqoltit yayseede agabi yan, ken baqoltik duma seehada keenil morbinnaay, jinni keenil morbinna fidoh.

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ٥٧

57. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee niqmatittek dirabbossaanam ma niqmataay?

كَأَنَّهُنَّ ٱلۡيَاقُوتُ وَٱلۡمَرۡجَانُ ٥٨

58. Ta agabi qaxah wirya yaaqhuut kee marjaan innah.

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ٥٩

59. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee niqmatittek dirabbossaanam ma niqmataay?

هَلۡ جَزَآءُ ٱلۡإِحۡسَٰنِ إِلَّا ٱلۡإِحۡسَٰنُ ٦٠

60. Addunyal maqaané abe marih galto akeeral jannatak sa macaay?

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ٦١

61. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee niqmatittek dirabbossaanam ma niqmataay?

وَمِن دُونِهِمَا جَنَّتَانِ ٦٢

62. Edde yabne namma jannatâ kalah namma jannat yan.

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ٦٣

63. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee niqmatittek dirabbossaanam ma niqmataay?

مُدۡهَآمَّتَانِ ٦٤

64. Ama namma jannat inxixih cuuginih.

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ٦٥

65. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee niqmatittek dirabbossaanam ma niqmataay?

فِيهِمَا عَيۡنَانِ نَضَّاخَتَانِ ٦٦

66. Ken nammayih addal namma daray nabam darittay aggiriqqe wayta tan.

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ٦٧

67. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee niqmatittek dirabbossaanam ma niqmataay?

فِيهِمَا فَٰكِهَةٌ وَنَخْلٌ وَرُمَّانٌ ﴿٦٨﴾

68. Ama namma jannatih addal caxâ mixuu kee tamiiraay (nakilaay), rummaan yan.

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٩﴾

69. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee niqmatittek dirabbossaanam ma niqmataay?

فِيهِنَّ خَيْرَٰتٌ حِسَانٌ ﴿٧٠﴾

70. Woo jannootah addal cal meqe agabuy kaxxam qaxmeqe yan.

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧١﴾

71. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee niqmatittek dirabbossaanam ma niqmataay?

حُورٌ مَّقْصُورَٰتٌ فِى ٱلْخِيَامِ ﴿٧٢﴾

72. Woo jannootah addal curral qayniy wagitto isi baqoltit tayseedey, luuluk tan qarwah addal tani elle tan.

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٣﴾

73. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee niqmatittek dirabbossaanam ma niqmataay?

لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَآنٌّ ﴿٧٤﴾

74. Ken baqoltik duma seehada keenil morbinnaay, jinni keenil morbinna fidoh.

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٥﴾

75. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee niqmatittek dirabbossaanam ma niqmataay?

مُتَّكِـِٔينَ عَلَىٰ رَفْرَفٍ خُضْرٍ وَعَبْقَرِىٍّ حِسَانٍ ﴿٧٦﴾

76. Anxax makaddid (barkumaamii) kee qaxmeqe fiddiimil cusuulah anuk.

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٧﴾

77. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee niqmatittek dirabbossaanam ma niqmataay?

تَبَارَكَ ٱسْمُ رَبِّكَ ذِى ٱلْجَلَٰلِ وَٱلْإِكْرَامِ ﴿٧٨﴾

78. Ku Rabbih migaq saytuniih, kay kayri maggoh, usuk dudda le nabna leeh, kaal yeemene marah mattaccoo leeh, konnaba le.

SUURAT AL-WAAQHIQA

Makkal Obte, 96 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

1. Qhiyaama solta waqdi. — إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ﴿١﴾
2. Woo ayró tet ugut dirabboysa nafsi mayan. — لَيْسَ لِوَقْعَتِهَا كَاذِبَةٌ ﴿٢﴾
3. Is Yallih qaduwwi girá culaamal ramma haytaah, Yallih kacnoytit jannat culaamal fayya hayta. — خَافِضَةٌ رَّافِعَةٌ ﴿٣﴾
4. Baaxó rukkuumiyyah, rukkumta waqdi angoyyi gibdah. — إِذَا رُجَّتِ الْأَرْضُ رَجًّا ﴿٤﴾
5. Kaadu Qaaleela buluulumiyyah, bululsumta waqdi, — وَبُسَّتِ الْجِبَالُ بَسًّا ﴿٥﴾
6. Edde bullaaqey hawal fixiixisinte takke. — فَكَانَتْ هَبَاءً مُّنْبَثًّا ﴿٦﴾
7. Kaadu a ginoy sidiica gexoh tanin akeeral. — وَكُنتُمْ أَزْوَاجًا ثَلَاثَةً ﴿٧﴾
8. Edde luk migdi mara, migdi mari ma maraay ? usun akeeral meqe arac le mara. — فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ﴿٨﴾
9. Kaadu guri mara, guri mari ma maraay? Usun akeeral uma arac le mara. — وَأَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ﴿٩﴾
10. Addunyal maqaane yaakume mari, usun akeeral niqmat yaakume mara kinnon. — وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ ﴿١٠﴾
11. Woo mari, Yalli isil xayyoyseh yan mara kinnon. — أُولَٰئِكَ الْمُقَرَّبُونَ ﴿١١﴾
12. Usun naqiim deqsitta jannootah addal yanin. — فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿١٢﴾

13. Nabii Mucammad ﷺ ummatak naharsi maraa kee keenik naharal warrayte ummatittek maggo mari tet cula.

ثُلَّةٌ مِّنَ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿١٣﴾

14. Kaadu Nabii Mucammad ﷺ ummatak ellecabô marak dagom tet culta.

وَقَلِيلٌ مِّنَ ٱلْآخِرِينَ ﴿١٤﴾

15. Dahabat haxxisen (bilisen) qaraakiyih amol yanin.

عَلَىٰ سُرُرٍ مَّوْضُونَةٍ ﴿١٥﴾

16. Usun cusuulah anuk sitta fan afkanuk tet amol yanin.

مُّتَّكِـِٔينَ عَلَيْهَا مُتَقَـٰبِلِينَ ﴿١٦﴾

17. Idoolitewaah, rabewaa urruy waara keenit meekita keenih taamitoonuh (ken kidmatah).

يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَٰنٌ مُّخَلَّدُونَ ﴿١٧﴾

18. Kobboyyaayii kee, ibriikaay, kaaquunuy gocoy darak kibuk yani luk.

بِأَكْوَابٍ وَأَبَارِيقَ وَكَأْسٍ مِّن مَّعِينٍ ﴿١٨﴾

19. Kay maqubut amó keenik ma berrissaay, kas keenik edde ma gexa.

لَّا يُصَدَّعُونَ عَنْهَا وَلَا يُنزِفُونَ ﴿١٩﴾

20. Kaadu waara urri keenit meekisa caxâ mixuk faxaanam dooritan.

وَفَـٰكِهَةٍ مِّمَّا يَتَخَيَّرُونَ ﴿٢٠﴾

21. Kaadu haadâ cadok faxxa haanam lon.

وَلَحْمِ طَيْرٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٢١﴾

22. Kaadu curral qayni deqsita agabuy,

وَحُورٌ عِينٌ ﴿٢٢﴾

23. Taagisen luulih inna le lon.

كَأَمْثَـٰلِ ٱللُّؤْلُؤِ ٱلْمَكْنُونِ ﴿٢٣﴾

24. Amah usun addunyal abak sugen meqe taamah galto kinni.

جَزَآءًۢ بِمَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾

25. Jannat addal uma yab kee dambi edde yanim ma yaabban,

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا تَأْثِيمًا ﴿٢٥﴾

26. Mariiy marah keenik aba salaamaqleh maxco akke waytek.

إِلَّا قِيلًا سَلَـٰمًا سَلَـٰمًا ﴿٢٦﴾

27. Kaadu migdi mara, migdi mari ma maraay? usun kaxxa arac kee kaxxa galto le mara akeeral.

وَأَصْحَٰبُ ٱلْيَمِينِ مَآ أَصْحَٰبُ ٱلْيَمِينِ ﴿٢٧﴾

28. Usun keenaani sinni kusuurul yanin.

فِى سِدْرٍ مَّخْضُودٍ ﴿٢٨﴾

29. Kaadu muuz cooxuy xaylo kak exefih tani lon.

وَطَلْحٍ مَّنضُودٍ ﴿٢٩﴾

30. Kaadu kate wayta iraawol yanin.

وَظِلٍّ مَّمْدُودٍ ﴿٣٠﴾

31. Kaadu qulluntaah, gexxa leey, aggiriqqe wayta lon.

وَمَآءٍ مَّسْكُوبٍ ﴿٣١﴾

32. Kaadu maggo caxâ mixuy ambaxewaay,

وَفَٰكِهَةٍ كَثِيرَةٍ ﴿٣٢﴾

33. Aggiriqqe sinniih, waaso sinni lon.

لَّا مَقْطُوعَةٍ وَلَا مَمْنُوعَةٍ ﴿٣٣﴾

34. Kaadu fidooday fayya le lon qaraakiy bagul.

وَفُرُشٍ مَّرْفُوعَةٍ ﴿٣٤﴾

35. Diggah nanu tayse ginoh ken (jannatti agabu kinnuk) ginne.

إِنَّآ أَنشَأْنَٰهُنَّ إِنشَآءً ﴿٣٥﴾

36. Edde luk bikir leela ken abne.

فَجَعَلْنَٰهُنَّ أَبْكَارًا ﴿٣٦﴾

37. Usun sinni baqolti kicna agabuy fooduh (waday kinnuk) yani ken abne.

عُرُبًا أَتْرَابًا ﴿٣٧﴾

38. Ama agabu migdi marah ginne.

لِّأَصْحَٰبِ ٱلْيَمِينِ ﴿٣٨﴾

39. Ama niqmoota lem naharsi marak butta,

ثُلَّةٌ مِّنَ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿٣٩﴾

40. Kaadu ellecabô marak (migdi mara kinnuk) butta.

وَثُلَّةٌ مِّنَ ٱلْءَاخِرِينَ ﴿٤٠﴾

41. Kaadu guri mara, guri mari ma maraay?usun galtoo kee caalat kak uma mara akeeral.

وَأَصْحَٰبُ ٱلشِّمَالِ مَآ أَصْحَٰبُ ٱلشِّمَالِ ﴿٤١﴾

42. Niqin huuriy jahannam girak yanii kee kaxxa niqna le leeh addat yanin.

فِى سَمُومٍ وَحَمِيمٍ ﴿٤٢﴾

43. Kaadu diyyit inna le qiirih (qeerih) iraawoy (silaaloy),

وَظِلٍّ مِّن يَحْمُومٍ ﴿٤٣﴾

44. Xabca sinniih, mabla kak amqe waytah addat yanin.

لَّا بَارِدٍ وَلَا كَرِيمٍ ﴿٤٤﴾

45. Woh ken kah geytem diggah, usun wohuk duma addunyal Yallih niqmatat batrite marah sugen.

إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَٰلِكَ مُتْرَفِينَ ﴿٤٥﴾

46. Kaadu kaxxa dambih (koroosannu kinnuk) bagul sugen yatoobeenim niyaate kalah.

وَكَانُوا يُصِرُّونَ عَلَى الْحِنثِ الْعَظِيمِ ﴿٤٦﴾

47. Kaadu rabneeh, burta nekkeeh, lafoofiy ruma tekke nakke waqdi, diggah nanu ugtennoo? axcuk sugen rabi lakal ugut yaniimih angaddiyyah.

وَكَانُوا يَقُولُونَ أَئِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا أَإِنَّا لَمَبْعُوثُونَ ﴿٤٧﴾

48. Hinnak nee kee nek naharsi abbobti ugutennoo rabneeh, burta nekkeek geeral?

أَوَآبَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ ﴿٤٨﴾

49. Nabiyow Keenik ixxic :diggah naharsi maraay, ellecabô mari Aadam xaylok,

قُلْ إِنَّ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ ﴿٤٩﴾

50. Kobxisime le timixxige ayroh (Qhiyaamah ayró kinnuk) uddurul.

لَمَجْمُوعُونَ إِلَىٰ مِيقَاتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ ﴿٥٠﴾

51. Wohuk lakal isin diggaluk ahoxa leelah dirab leelay,

ثُمَّ إِنَّكُمْ أَيُّهَا الضَّالُّونَ الْمُكَذِّبُونَ ﴿٥١﴾

52. Nummaak akmetton cooxuk zaqhqhuum deqsitta caxak.

لَآكِلُونَ مِن شَجَرٍ مِّن زَقُّومٍ ﴿٥٢﴾

53. Edde luk teetik bagitte kibetton qulul gibdah.

فَمَالِئُونَ مِنْهَا الْبُطُونَ ﴿٥٣﴾

54. Edde luk tet bagul niqna kak caddok taturte leey bakar kalewayta aaqubetton.

فَشَارِبُونَ عَلَيْهِ مِنَ الْحَمِيمِ ﴿٥٤﴾

فَشَٰرِبُونَ شُرْبَ ٱلْهِيمِ ﴿٥٥﴾

55. Tokkel isin bakar gibdah maggom tet aaqubetton, kaxxam bakaareh yan gaalay bakar kak kate waah maaqabah.

هَٰذَا نُزُلُهُمْ يَوْمَ ٱلدِّينِ ﴿٥٦﴾

56. Ama digaalay ken geyte ken qibnaytiinó kinni, galtoh ayró (Qhiyaamah ayró kinnuk).

نَحْنُ خَلَقْنَٰكُمْ فَلَوْلَا تُصَدِّقُونَ ﴿٥٧﴾

57. Seehaday suge waytik nanu sin ginnek Qhiyaamah ayróh madaara manummassaanaa?

أَفَرَءَيْتُم مَّا تُمْنُونَ ﴿٥٨﴾

58. Yoh warisay sin agabih maxaxat caxxan daacoyta.

ءَأَنتُمْ تَخْلُقُونَهُۥٓ أَمْ نَحْنُ ٱلْخَٰلِقُونَ ﴿٥٩﴾

59. Siini innaa seehadaytuh kaa gintam, hinnak neey kaa gintam?

نَحْنُ قَدَّرْنَا بَيْنَكُمُ ٱلْمَوْتَ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ ﴿٦٠﴾

60. Nanu sin fanal raba mekelleeh, nanu yaffare mara hinnino,

عَلَىٰٓ أَن نُّبَدِّلَ أَمْثَٰلَكُمْ وَنُنشِئَكُمْ فِى مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦١﴾

61. sin weeloola korisnaah, aaxige waytan ginoh sin ginnam Qhiyaamah ayró.

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ ٱلنَّشْأَةَ ٱلْأُولَىٰ فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٦٢﴾

62. Nummah Yalli suge waytik naharsi ginoh sin ginem teexegeenih. Edde luk Yalli isi duddal nammey haytoh adda sin gacisuwaam makassittaanaa akorosey.

أَفَرَءَيْتُم مَّا تَحْرُثُونَ ﴿٦٣﴾

63. Yoh warisay tabqureenih taniinimik dariyyuy baaxol qiddaana.

ءَأَنتُمْ تَزْرَعُونَهُۥٓ أَمْ نَحْنُ ٱلزَّٰرِعُونَ ﴿٦٤﴾

64. Isin kaa taysubukeeni innaa, hinnak neey kaa taysubukem baaxok?

لَوْ نَشَآءُ لَجَعَلْنَٰهُ حُطَٰمًا فَظَلْتُمْ تَفَكَّهُونَ ﴿٦٥﴾

65. Fanne nee tekkek a yooboke darqi ruma kaa abak neneeh, sin darqil obtem qajjibsita mara akkuk tenen.

66. Diggah nanu kasaaritneh!
إِنَّا لَمُغۡرَمُونَ ٦٦

67. Tonna hinnay nanu rizqhik baxaysinneh axcuk tenen.
بَلۡ نَحۡنُ مَحۡرُومُونَ ٦٧

68. Yoh warisay a leey taaqubeenih iyya.
أَفَرَءَيۡتُمُ ٱلۡمَآءَ ٱلَّذِي تَشۡرَبُونَ ٦٨

69. Isin tet oobisseeni innaa qamburrek baaxol, hinnay neey tet oobissem?
ءَأَنتُمۡ أَنزَلۡتُمُوهُ مِنَ ٱلۡمُزۡنِ أَمۡ نَحۡنُ ٱلۡمُنزِلُونَ ٦٩

70. Fanne nee tekkek Qasboh carakak tan lee tet abak nenek, Yalla mafaatittaanaa Coboyuk siinih oobiseemil?
لَوۡ نَشَآءُ جَعَلۡنَٰهُ أُجَاجٗا فَلَوۡلَا تَشۡكُرُونَ ٧٠

71. Yoh warisay a giray damaluk qiddaanah iyya?
أَفَرَءَيۡتُمُ ٱلنَّارَ ٱلَّتِي تُورُونَ ٧١

72. Tet caxá, Isin ginteeni innaa hinnak neey tet gintem?
ءَأَنتُمۡ أَنشَأۡتُمۡ شَجَرَتَهَآ أَمۡ نَحۡنُ ٱلۡمُنشِـُٔونَ ٧٢

73. Nanu jahannam girah kassis kee guurô marih tuxxiq tet (addunya gira kinnuk) abne.
نَحۡنُ جَعَلۡنَٰهَا تَذۡكِرَةٗ وَمَتَٰعٗا لِّلۡمُقۡوِينَ ٧٣

74. Toysa Nabiyow ku Rabbiy nabay dudda leh migooqaa kee weeloola saytunnos.
فَسَبِّحۡ بِٱسۡمِ رَبِّكَ ٱلۡعَظِيمِ ٧٤

75. Yalli xiibiteh cutuuka kak korta aroocal ayrô kormak.
۞ فَلَآ أُقۡسِمُ بِمَوَٰقِعِ ٱلنُّجُومِ ٧٥

76. Ama cutuuka kak korta aroocal abna xiiba, aaxaginnitoonuy is naba xiiba kinni kas le marah.
وَإِنَّهُۥ لَقَسَمٞ لَّوۡ تَعۡلَمُونَ عَظِيمٌ ٧٦

77. Diggah, ta Qhuraan Nabii Mucammadal صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيۡهِ وَسَلَّمَ oobisne, Qhuraanay nabay maqaane maggo kinni.
إِنَّهُۥ لَقُرۡءَانٞ كَرِيمٞ ٧٧

78. Usuk daccarsime kitaabih addal yan Yallih garil (lowcal macfuuz kinnuk).
فِي كِتَٰبٖ مَّكۡنُونٖ ٧٨

79. Qhuraan gabah xagtam matan Yalli satunnoyse malayka akke waytek, hinnay Yallat agleyta haanam kee janaabaa kee wadô sinnak saytunnoowe mara akke waytek.

لَّا يَمَسُّهُۥٓ إِلَّا ٱلْمُطَهَّرُونَ ﴿٧٩﴾

80. A Qhuraanak oobiyyi ginô Rabbi le kabuk yekke.

تَنزِيلٌ مِّن رَّبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٨٠﴾

81. A korosey A Qhuraanaa isin dirabbossaanam?

أَفَبِهَٰذَا ٱلْحَدِيثِ أَنتُم مُّدْهِنُونَ ﴿٨١﴾

82. Kaadu Yalli siinih yeceeh yan rizqhih (quusih) faatitiyyaa diggaluk isin dirabbossaanaah tangaddeenim?

وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنَّكُمْ تُكَذِّبُونَ ﴿٨٢﴾

83. Siinik numuk teyni rooci garoyra yaafe waqdi gacissaanam maay duddan kay xagarah?

فَلَوْلَآ إِذَا بَلَغَتِ ٱلْحُلْقُومَ ﴿٨٣﴾

84. Isin woo waqdi kay fan wagitak.

وَأَنتُمْ حِينَئِذٍ تَنظُرُونَ ﴿٨٤﴾

85. Nanu siinik kaal xayuk raqna able waytaanakkal.

وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنكُمْ وَلَٰكِن لَّا تُبْصِرُونَ ﴿٨٥﴾

86. Tokkel Isin abtan taamal cisab kak abe waanaah wohul galtime waa mara tekkeenik.

فَلَوْلَآ إِن كُنتُمْ غَيْرَ مَدِينِينَ ﴿٨٦﴾

87. Isin nummat yaaba mara tekkeenik Rooci xagarah gacissaanam maay duddan (woh ma-duddan).

تَرْجِعُونَهَآ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٨٧﴾

88. A rabe num Yallal xayyoysime marih num yekkek,

فَأَمَّآ إِن كَانَ مِنَ ٱلْمُقَرَّبِينَ ﴿٨٨﴾

89. Toysa farakka le racmataay, ruffu edde iyyam kee naqiim deqsita jannat le akeeral.

فَرَوْحٌ وَرَيْحَانٌ وَجَنَّتُ نَعِيمٍ ﴿٨٩﴾

90. Rabe num migdi marih num yekkek,

وَأَمَّآ إِن كَانَ مِنْ أَصْحَٰبِ ٱلْيَمِينِ ﴿٩٠﴾

91. Migdi marih num tekkeemih nagaynan lito Kaak iyyaanah.

فَسَلَٰمٌ لَّكَ مِنْ أَصْحَٰبِ ٱلْيَمِينِ ﴿٩١﴾

92. Kaadu a-rabe num dirab leelah hoxa leelah num yekkek,

وَأَمَّآ إِن كَانَ مِنَ ٱلْمُكَذِّبِينَ ٱلضَّآلِّينَ ﴿٩٢﴾

93. Toysa qibnaytiinoh niqna kak caddok taturte lee le.

فَنُزُلٌ مِّنْ حَمِيمٍ ﴿٩٣﴾

94. Kaadu jaciim deqsitta girâ culim le galtoh tet digaala tammoysak.

وَتَصْلِيَةُ جَحِيمٍ ﴿٩٤﴾

95. Diggah Nabiyow ama kol gabbaqne yab, nummay asmat le kinniih agay waaga mali.

إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ حَقُّ ٱلْيَقِينِ ﴿٩٥﴾

96. Toysa Nabiyow ku Rabbiy nabay dudda leh migooqaa kee weeloola saytunnos.

فَسَبِّحْ بِٱسْمِ رَبِّكَ ٱلْعَظِيمِ ﴿٩٦﴾

SUURAT AL-CADIID

Madiinal Obte, 29 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿١﴾

1. Yalla saytunnosseh qaranwah addaay, baaxoh addal tanim, Usuk (Yalli) maysoliy naggaarah yani.

لَهُۥ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ يُحْيِۦ وَيُمِيتُ ۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢﴾

2. Yalli qaranwaa kee baaxô mulki-le (reeda-le), usuk yaynuwweeh qidah kaadu Usuk ummaanimil qamal geyto-li (xiqto li).

هُوَ ٱلْأَوَّلُ وَٱلْءَاخِرُ وَٱلظَّٰهِرُ وَٱلْبَاطِنُ ۖ وَهُوَ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ ﴿٣﴾

3. Yalli Usuk naharsittuy naharat tu-kak aneewayta kaadu ellecaboytay wadirit tu-kak raaqe wayta, iró raaqaah kaak iró raqtam matan, qellitaah kaak xayuk raqtam matanaay, mablooli kaa matabla, kaadu Usuk ummaanim yaaxigi.

هُوَ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ فِى سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ ٱسْتَوَىٰ عَلَى ٱلْعَرْشِ ۖ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِى ٱلْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنزِلُ مِنَ ٱلسَّمَآءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا ۖ وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنتُمْ ۚ وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٤﴾

4. Yalla kinni gintem qaranwaa kee baaxó licá ayroh addat, wohuk lakat fayya iyyeeh, isi celta massoynah qarshi amol massooweh (kay nabna celta massoynah). baaxot cullu ittaamaay (ambooy, roobuuy…..) teetik bukku ittam Yalli Yaaxigeh. kaadu qaraanak obbu ittaamaay kaâ fanah eweqqi ittam yaaxigeh (malaykaa kee kay naqoosah taamak) Kaadu Usuk isi ixxigal siinî luk yan elle aninnaanih rikel, kaadu Yalli isin abba haytaanam yabali.

لَهُۥ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ وَإِلَى ٱللَّهِ تُرْجَعُ ٱلْأُمُورُ ﴿٥﴾

5. Qaranwaa kee baaxô mulki-le (reeda-le), ginô caagiida inkih Yallâ fanah gacta.

6. Yalli bar laqot culsaah, laqó barat culsa, kaadu Usuk isi naqoosah alilwah addat tanim yaaxigi.

يُولِجُ ٱلَّيۡلَ فِي ٱلنَّهَارِ وَيُولِجُ ٱلنَّهَارَ فِي ٱلَّيۡلِۖ وَهُوَ عَلِيمُۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ٦

7. Yallaa kee kay farmoyta nummaysa, kaadu acuya amol sin kak hee maalu (ciggiile mara sin kak abe maalu). Siinik Yalla nummayseeh isi maalu Yallih sabbatah yecee marii, kaxxa galtole.

ءَامِنُواْ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَأَنفِقُواْ مِمَّا جَعَلَكُم مُّسۡتَخۡلَفِينَ فِيهِۖ فَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مِنكُمۡ وَأَنفَقُواْ لَهُمۡ أَجۡرٞ كَبِيرٞ ٧

8. Maca malkittaanaa Yalli inkittu kinnim kah nummayse waytaanam! Yallih farmoyti siinih seecak sinni Rabbi nummassaanâ gidih, wohul Yalli nummah digga-le xagna siinik bee Yalla nummaysa mara tekkeenik.

وَمَا لَكُمۡ لَا تُؤۡمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلرَّسُولُ يَدۡعُوكُمۡ لِتُؤۡمِنُواْ بِرَبِّكُمۡ وَقَدۡ أَخَذَ مِيثَٰقَكُمۡ إِن كُنتُم مُّؤۡمِنِينَ ٨

9. Yalla kinni isi naqsu Nabii Mucammadal صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيۡهِ وَسَلَّمَ Qhuraan aayootay baxxaqqa itta oobissam, wohul koroosanni diteetak iimaan noorî fanah sin yayyaaqe gidah. Kaadu diggah Yalli xuwaw li nacrur li.

هُوَ ٱلَّذِي يُنَزِّلُ عَلَىٰ عَبۡدِهِۦٓ ءَايَٰتِۭ بَيِّنَٰتٖ لِّيُخۡرِجَكُم مِّنَ ٱلظُّلُمَٰتِ إِلَى ٱلنُّورِۚ وَإِنَّ ٱللَّهَ بِكُمۡ لَرَءُوفٞ رَّحِيمٞ ٩

10. Maca sin waassa maalu Yallih gitah taceenimik, Yalli qaranwaa kee baaxô nagra luk, siinik makki fakiyyak naharat maalu yeceeh korosut qeb abba hee mari galtol ma-massoowa, woo mari Yallih garil darajatah nabah, makki fakiyyak lakat Yallih gitah maalu yeceeh korosut qeb abe marak, kaadu Yalli ama namma mara inkih jannatah xagnise, kaadu Yalli isin abba haytaanamak adda yaaxigiiy teetil sin galatele.

وَمَا لَكُمۡ أَلَّا تُنفِقُواْ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَٰثُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۚ لَا يَسۡتَوِي مِنكُم مَّنۡ أَنفَقَ مِن قَبۡلِ ٱلۡفَتۡحِ وَقَٰتَلَۚ أُوْلَٰٓئِكَ أَعۡظَمُ دَرَجَةٗ مِّنَ ٱلَّذِينَ أَنفَقُواْ مِنۢ بَعۡدُ وَقَٰتَلُواْۚ وَكُلّٗا وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلۡحُسۡنَىٰۚ وَٱللَّهُ بِمَا تَعۡمَلُونَ خَبِيرٞ ١٠

مَّن ذَا ٱلَّذِى يُقۡرِضُ ٱللَّهَ قَرۡضًا حَسَنًا
فَيُضَٰعِفَهُۥ لَهُۥ وَلَهُۥٓ أَجۡرٞ كَرِيمٞ ﴿١١﴾

11. Yalla meqe amaakisiyyah (gacsa) amaakissam (taceem) miyyaay? (kay taaqatah maalu yaceenimil galto kaak qaagitak), Yalli wohul galto kaah xirribisuh (yaymagguh) kaadu usuk meqe galto-le (jannat kinnuk).

يَوۡمَ تَرَى ٱلۡمُؤۡمِنِينَ وَٱلۡمُؤۡمِنَٰتِ يَسۡعَىٰ
نُورُهُم بَيۡنَ أَيۡدِيهِمۡ وَبِأَيۡمَٰنِهِم بُشۡرَىٰكُمُ
ٱلۡيَوۡمَ جَنَّٰتٞ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ
فِيهَاۚ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلۡفَوۡزُ ٱلۡعَظِيمُ ﴿١٢﴾

12. Lab moominiin kee say moominiinik ken noori ken foocittee kee ken migdittel gexah table ayró, asaaku sin aytikuma (berraka) jannatittey guba weeqaytitte kak gexxâ culimi tet addal waarak keenik iyyan, woo galto is kaxxa affaafa (limayiyya).

يَوۡمَ يَقُولُ ٱلۡمُنَٰفِقُونَ وَٱلۡمُنَٰفِقَٰتُ لِلَّذِينَ ءَامَنُواْ
ٱنظُرُونَا نَقۡتَبِسۡ مِن نُّورِكُمۡ قِيلَ ٱرۡجِعُواْ وَرَآءَكُمۡ
فَٱلۡتَمِسُواْ نُورٗاۚ فَضُرِبَ بَيۡنَهُم بِسُورٖ لَّهُۥ بَابُۢ
بَاطِنُهُۥ فِيهِ ٱلرَّحۡمَةُ وَظَٰهِرُهُۥ مِن قِبَلِهِ ٱلۡعَذَابُ ﴿١٣﴾

13. Lab munaafiqhiin kee say munaafiqhiin moominiinik nee qambaala itta ayró sin noorik tu hirgitnamkeh, siinik wadirih addunyâ fanah gacaay noori wokkel gurrusa keenik itta moominiin anqasah, tokkel moominiin kee munaafiqhiin fanal reebuy afá le xissiime, teetik adda-le gammiy moominiin kak tanik Racmattá tan (jannat kinnuk) kaadu teetik iró-le gammiy munaafiqhiin kak tanik digaalá tan. (girâ digaala kinnuk).

يُنَادُونَهُمۡ أَلَمۡ نَكُن مَّعَكُمۡۖ قَالُواْ بَلَىٰ وَلَٰكِنَّكُمۡ فَتَنتُمۡ
أَنفُسَكُمۡ وَتَرَبَّصۡتُمۡ وَٱرۡتَبۡتُمۡ وَغَرَّتۡكُمُ ٱلۡأَمَانِيُّ
حَتَّىٰ جَآءَ أَمۡرُ ٱللَّهِ وَغَرَّكُم بِٱللَّهِ ٱلۡغَرُورُ ﴿١٤﴾

14. Munaafiqhiin moominiinih sectah siinî luk masuginninoo addunyal axcuk. Yeey iyyan, kinnih immay isin sinni nafsi nifaaqhat (bagi kufrit) finqisseeniih, Nabii kee moominiinih finqa qambalten kaadu rabi lakal ugut yaniimil shakkitteeniih, deedal qaagit sin

duquuruseh Yallih amri (raba kinnuk) siinil amma iyyam fanah, kaadu sheetan Yallal taamineenimik sin duquuruseh.

فَٱلْيَوْمَ لَا يُؤْخَذُ مِنكُمْ فِدْيَةٌ وَلَا مِنَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ ۚ مَأْوَىٰكُمُ ٱلنَّارُ ۖ هِىَ مَوْلَىٰكُمْ ۖ وَبِئْسَ ٱلْمَصِيرُ ﴿١٥﴾

15. A saaku munaafiqhiiney fidá siinik moggolintaay, koroosite marak moggolinta. Orbeyna siinik inkih girá, is siinih taguude keenik iyya Yalli. Kaadu is maxxu qax uma gacsimeynaay!

أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ أَن تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ ٱللَّهِ وَمَا نَزَلَ مِنَ ٱلْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا۟ كَٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ مِن قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ ٱلْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ ۖ وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ فَٰسِقُونَ ﴿١٦﴾

16. Yallaa kee kay farmoyta nummayseh yan marah wakti maxayyoowinnaa ken sorkocôbbaxitte Yallih cusim (kassit) kee qhuraanak obteemit allagowtuh.kaadu keenik duma kitab kah yontocowwime maray edde luk wakti edde yexxeereeh sorkocobbaxitte kak kafteh inna (yahuud kee nasaara kinnuk) akke wayoonay, keenik maggo mari Yallih taaqatak yewqeh.

ٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ يُحْىِ ٱلْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۚ قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ ٱلْءَايَٰتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٧﴾

17. Diggah yalla kinnim ixiga, baaxó is qabaarah kafteeh rabteek lakal taynuwweem! Nummah ni dudda tascassee astooti siinih baxxaqisneh elle kaskassoowa mara takkeeninkeh.

إِنَّ ٱلْمُصَّدِّقِينَ وَٱلْمُصَّدِّقَٰتِ وَأَقْرَضُوا۟ ٱللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُضَٰعَفُ لَهُمْ وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿١٨﴾

18. Diggah sinni maaluk sadaqhat tacee labhaa kee sadaqhat tacee sayyó, usun Yallih fooca edde faxak meqe gacsa (amaaki) yeceenik, Yalli Keenih xirribisaah, wohuk bagul usun meqe galtó lon (jannat kinnuk).

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ بِٱللَّهِ وَرُسُلِهِۦٓ أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلصِّدِّيقُونَ ۖ وَٱلشُّهَدَآءُ عِندَ رَبِّهِمْ لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَنُورُهُمْ ۖ وَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَكَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَآ أُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلْجَحِيمِ ﴿١٩﴾

19. Kaadu Yallaa kee kay farmoytit nummayse mari, woo mari usun nummaysiyyi kak duude mara ambiya elle temeeteemil. Kaadu Yallih diinih sabbatah koros gaadut rabe mari, usun sinni Rabbih xaqul sinni galtoo kee sinni noori lon qhiyaamah ayró, koroositeeh nastooti dirabboyse marah tu gactek, woo mari jaciim deqsitta girah mara.

ٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّمَا ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهْوٌ وَزِينَةٌ وَتَفَاخُرٌۢ بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌ فِى ٱلْأَمْوَٰلِ وَٱلْأَوْلَٰدِ ۖ كَمَثَلِ غَيْثٍ أَعْجَبَ ٱلْكُفَّارَ نَبَاتُهُۥ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَىٰهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكُونُ حُطَٰمًا ۖ وَفِى ٱلْءَاخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَغْفِرَةٌ مِّنَ ٱللَّهِ وَرِضْوَٰنٌ ۚ وَمَا ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَآ إِلَّا مَتَٰعُ ٱلْغُرُورِ ﴿٢٠﴾

20. Sinaamey! Cagalah addunyâ mano digir kee doklaay, bilqaa kee sin fanih hiddootu, kaadu maaluu kee xaylô massamagga kinnim ixiga, Teetik ceelallo roobut tooboke buqre edde temqe buqraabay tohuk lakal is kaftaah walqinuk tet tableeh, sarra rumay buluule yakkeh inna kinni. kaadu akeeral korosuh gibdi digaalá tan, kaadu yalla nummayse marah dambi cabtii kee Yallih kacni yan. Kaadu addunyâ mano is tu hinna duquurusiyyi duyye (afeyna) baxa akke waytek.

سَابِقُوٓا۟ إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ بِٱللَّهِ وَرُسُلِهِۦ ۚ ذَٰلِكَ فَضْلُ ٱللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَآءُ ۚ وَٱللَّهُ ذُو ٱلْفَضْلِ ٱلْعَظِيمِ ﴿٢١﴾

21. Kee sinaamey sin Rabbik dambi-cabtii kee jannatay garbi (bagbaggi) kak qaran kee baaxô gide yakke fan qalala. Usuk Yallaa kee Kay farmoytit nummayse marah massoysimeh yan jannata, woh Yallih muxxoo kee cinday isi naqoosak isih faxe marah tet yacee kinni, Yalli kaxxa muxxo li kinni.

مَآ أَصَابَ مِن مُّصِيبَةٍ فِى ٱلْأَرْضِ وَلَا فِىٓ أَنفُسِكُمْ إِلَّا فِى كِتَٰبٍ مِّن قَبْلِ أَن نَّبْرَأَهَآ ۚ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٢٢﴾

22. Kee sinaamey hekeltô musiibáy (umaané) baaxô bagul takkey sin xagta matan, kaadu biyookaay qululuk sin nafsi xagta musiibá

matan, tet ginnaamak naharal kitaabal (lawcal macfuuz kinnuk) tanih akke waytek, Toh diggah Yallal xabcinih.

لِّكَيْلَا تَأْسَوْا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ ۗ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿٢٣﴾

23. Sinaamey tamah siinih kah warisnem, siinik taturteemih rookite (aczune) waytoonuuy, Yalli siinih yeceemih wallite waytoonu. Yalli makicna ummaan kaxxa mariinolih hideyna (hobbiyyo-li).

ٱلَّذِينَ يَبْخَلُونَ وَيَأْمُرُونَ ٱلنَّاسَ بِٱلْبُخْلِ ۗ وَمَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْغَنِيُّ ٱلْحَمِيدُ ﴿٢٤﴾

24. Usun gabâ gibda le maray sinam gabâ gibdaa kee cinnaanel (cillaalel) amrisa. Iimaan kee Yallih taaqatat derre cabe mari, sinni nafsik sá wohut Yallak kalaanam malon. Toysa diggah Yalli usuk isi ginok gadda li, fayla li.

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِٱلْبَيِّنَٰتِ وَأَنزَلْنَا مَعَهُمُ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْمِيزَانَ لِيَقُومَ ٱلنَّاسُ بِٱلْقِسْطِ ۖ وَأَنزَلْنَا ٱلْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنَٰفِعُ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ ٱللَّهُ مَن يَنصُرُهُۥ وَرُسُلَهُۥ بِٱلْغَيْبِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ قَوِىٌّ عَزِيزٌ ﴿٢٥﴾

25. Nummah ninni farmoytit baxxaqqa-le astootiy sumaq keenih takkel ken rubne, kaadu kitab kee miidaan keenil oobisne sinam sittin fanal qadlil taamittamkeh. Kaadu birtay gibdi maqarleeh, sinaamah maggo tuxxiq edde yani oobisne, Yalli isee kee isi farmoytit kaa able kalah qokla maray isih dumaak aaxaguk suge sinam yaybulleenkeh. Diggah Yalli qande li mayso li.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَٰهِيمَ وَجَعَلْنَا فِى ذُرِّيَّتِهِمَا ٱلنُّبُوَّةَ وَٱلْكِتَٰبَ ۖ فَمِنْهُم مُّهْتَدٍ ۖ وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ فَٰسِقُونَ ﴿٢٦﴾

26. Kaadu nummah Nabii Nuuc kee Nabii Ibraahim ken mara fan ken rubne, kaadu nubuwwannuu kee kitab ken nammayih samadah neceeh neexege.ken nammayih samadak tirri ittem taniih, maggo mari keenik Yallih taaqatak yewqeh.

ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَىٰٓ ءَاثَٰرِهِم بِرُسُلِنَا وَقَفَّيْنَا
بِعِيسَى ٱبْنِ مَرْيَمَ وَءَاتَيْنَٰهُ ٱلْإِنجِيلَ ۖ وَجَعَلْنَا
فِى قُلُوبِ ٱلَّذِينَ ٱتَّبَعُوهُ رَأْفَةً وَرَحْمَةً ۚ
وَرَهْبَانِيَّةً ٱبْتَدَعُوهَا مَا كَتَبْنَٰهَا
عَلَيْهِمْ إِلَّا ٱبْتِغَآءَ رِضْوَٰنِ ٱللَّهِ فَمَا رَعَوْهَا
حَقَّ رِعَايَتِهَا ۖ فَـَٔاتَيْنَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مِنْهُمْ
أَجْرَهُمْ ۖ وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ فَٰسِقُونَ ﴿٢٧﴾

27. tohuk lakal Ni farmoytit ken raatittel katasne (Nabii Nuuc kee Nabii Ibraahim raatitte kinnuk), kaadu maryam baxa Nabii Qiisa keenil katasneeh, injiil kitab kaah necee. Kaadu kaa kataate marih sorkocôbbaxittet xuwaw kee nacror hayne, Kaadu Rahbaaniyya (is rihim kee addunyak yaggiriqqeenimi qibaadah) tet bicsiteenih ikkal nanu tet fardi keenil maabinnino, usun woh kah abeenim Yallih kacnih guran akke waytek, tokkel usun nummâ dacayrih tet madacrisinnon, edde luk keenik yeemene marah le galto neceeh, maggo mari keenik Yallih amrik yewqeh.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَءَامِنُوا۟
بِرَسُولِهِۦ يُؤْتِكُمْ كِفْلَيْنِ مِن رَّحْمَتِهِۦ وَيَجْعَل
لَّكُمْ نُورًا تَمْشُونَ بِهِۦ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ۚ وَٱللَّهُ
غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٨﴾

28. Kee yallal yeemene maraw Yallak meesitaay Kay farmoytal eemena! Usuk isi racmattak namma maglab siinih aceele, (afto) kaadu nooriy elle gexxaana siinih heeleeh, dambi siinih cabele, Yalli dambi cabti li, xuwaw li kinni.

لِّئَلَّا يَعْلَمَ أَهْلُ ٱلْكِتَٰبِ أَلَّا يَقْدِرُونَ عَلَىٰ
شَىْءٍ مِّن فَضْلِ ٱللَّهِ وَأَنَّ ٱلْفَضْلَ بِيَدِ ٱللَّهِ
يُؤْتِيهِ مَن يَشَآءُ ۚ وَٱللَّهُ ذُو ٱلْفَضْلِ ٱلْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾

29. Yalli tamah inkih siinih kah yeceem, kitab le mari (yahuud kee nasaara kinnuk) Yallih muxxok tul dudda aalle waanam sinnik yaaxigeenî gida. Diggah muxxo inkih Yallih gabat taniih isih faxa marah tet yacee isi naqoosak. Yalli isi ginoh kaxxa muxxo li kinni.

SUURAT AL-MUJAADALA

سُورَةُ المُجَادِلَة

Madiinal Obte, 22 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

قَدْ سَمِعَ ٱللَّهُ قَوْلَ ٱلَّتِي تُجَٰدِلُكَ فِي زَوْجِهَا وَتَشْتَكِي إِلَى ٱللَّهِ وَٱللَّهُ يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَآ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌۢ بَصِيرٌ ﴿١﴾

1. Nummah Yalli isi baqlih caagidil Koo giddiyta barráh maxcó yoobbeh, kaadu is tet yibbixe gibdaabinak Yallal weqsitta, Yalli sin nammayih xawàh gacam gacsiyya yaabbeh, diggah Yalli ummaan maxco yaabbi, ummaanim yabali kinni.

ٱلَّذِينَ يُظَٰهِرُونَ مِنكُم مِّن نِّسَآئِهِم مَّا هُنَّ أُمَّهَٰتِهِمْ ۖ إِنْ أُمَّهَٰتُهُمْ إِلَّا ٱلَّٰٓـِٔي وَلَدْنَهُمْ ۚ وَإِنَّهُمْ لَيَقُولُونَ مُنكَرًا مِّنَ ٱلْقَوْلِ وَزُورًا ۚ وَإِنَّ ٱللَّهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ ﴿٢﴾

2. Siinik sinni agabu sinnil carammoysa mari usun (agabu kinnuk) niinaanih xiiron nel yakkoonay axcuk, ken agbi nummah ken inaani hinna, Ken inaani ken xalte inaanî kalah usun Ken inaani hinnon, Kaadu diggah usun (labha kinnuk) maxcók uma maxcóo kee diraabat yaaban, diggah Yalli kaal gaca marah qafu abe, dambi cabe kinni.

وَٱلَّذِينَ يُظَٰهِرُونَ مِن نِّسَآئِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا قَالُوا۟ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مِّن قَبْلِ أَن يَتَمَآسَّا ۚ ذَٰلِكُمْ تُوعَظُونَ بِهِۦ ۚ وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٣﴾

3. Kaadu sinni agabu sinnil carammoysa mari ni inaanih xiiron nel yakkoonay axcuk, tohih lakal iyyeenimit gaceenik, naqasu currusaanam keenil tan (baqolti kinnuk) barráa kee baqala fidoh sittal orobtak naharal, toh Yallih meklay Yalli elle kas kassowtaanâ gideh siinil madqe. Kaadu Yalli, isin abba haytaanamak adda yaaxigi kinni.

فَمَن لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ مِن قَبْلِ
أَن يَتَمَآسَّا ۚ فَمَن لَّمْ يَسْتَطِعْ فَإِطْعَامُ سِتِّينَ
مِسْكِينًا ۚ ذَٰلِكَ لِتُؤْمِنُوا۟ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ ۚ وَتِلْكَ
حُدُودُ ٱللَّهِ ۗ وَلِلْكَٰفِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٤﴾

4. Tokkel Currusam gee wee num namma alsay sitta kataatah soom kaal yan, sittal orbaanak naharal fidoh, toh duude wee num toysa lactam tu dagoytih maskama kaal tan. Toh siinih kah baxxaqisnem, Yallaa kee kay farmoyta nummassaanaah Yallih madqal taamittaanâmkeh iyyaanama, Kaadu toh Yallih caddoodaa kee kay amrittek edde matatrina, kaadu koros qansarissa digaalá le.

إِنَّ ٱلَّذِينَ يُحَآدُّونَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ كُبِتُوا۟ كَمَا
كُبِتَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۚ وَقَدْ أَنزَلْنَآ ءَايَٰتٍۭ
بَيِّنَٰتٍ ۚ وَلِلْكَٰفِرِينَ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٥﴾

5. Diggah Yallaa kee Kay farmoytih amri yakeelefeeh cina mari, bursumeenih keenik naharal suge mari kah bursume innah, kaadu nummah baxxaqqa le astootiy Yallih farmoytih numma tascassee oobisne, Kaadu koros ken tayqunxeeh xixxibissa digaalá le.

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ ٱللَّهُ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوٓا۟ ۚ
أَحْصَىٰهُ ٱللَّهُ وَنَسُوهُ ۚ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ
شَهِيدٌ ﴿٦﴾

6. Nabiyow! keenih cus Yalli inkih ken ugusuwa ayróy (Qhiyaamah ayró kinnuk), usun taamoomik abba heenim keenih warsa, Yalli ken taamoomi loowol arac xagseh usun tet habbaaleenih anuk, Yalli usuk ummaanim yabali kinniih, kaak qellittam matan.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى
ٱلْأَرْضِ ۖ مَا يَكُونُ مِن نَّجْوَىٰ ثَلَٰثَةٍ إِلَّا هُوَ
رَابِعُهُمْ وَلَا خَمْسَةٍ إِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ وَلَآ أَدْنَىٰ
مِن ذَٰلِكَ وَلَآ أَكْثَرَ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ أَيْنَ مَا
كَانُوا۟ ۖ ثُمَّ يُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا۟ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۚ
إِنَّ ٱللَّهَ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ ﴿٧﴾

7. Yalli qaranwal tanim kee baaxól tanim inkih yaaxigem Maaxaginnitoo? diggah sidiica numuy garayta matan yalli keenik ferey haytuh yani kaa akke waytek, kaadu koona numuy garayta matan usuk lecey haytuh keenik yani kaa akke waytek, kaadu tama loowok daguk hinnay wohuk manguk

magaryan ,Yalli isi ixxigal keenî luk yani kaa akke waytek, usun faxe ikkeliiy yanoonay.tohuk lakal usun umaanee kee maqaanek abba heenim Qhiyaamah ayró keenih warsele,diggah Yalli usuk ummaanim yaaxigi kinni.

8. Matablannaa Nabiyow! Yalli garayak waase marâ (yahuud kinnuk) fanah tohih lakal kak waasimeenimit yaduureeniih, dambiiy, caddok-tatur kee yallih farmoytih amrih cinal garayan, kaadu usun kol yamaaten waqdi Yalli koh abewe salaamaqle koh aban, kaadu sinni nafsih addal, nummah Mucammad Nabii akkinnay, nanu kaak innaamal Yalli nee digaalak manannaa iyyan? Jahannam deqsitta girá culaanaah digaalah ken xiqtah, is manxu uma gacsimeynay fan kak yaduureeni kinni.

أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ نُهُوا۟ عَنِ ٱلنَّجْوَىٰ ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا نُهُوا۟ عَنْهُ وَيَتَنَٰجَوْنَ بِٱلْإِثْمِ وَٱلْعُدْوَٰنِ وَمَعْصِيَتِ ٱلرَّسُولِ ۖ وَإِذَا جَآءُوكَ حَيَّوْكَ بِمَا لَمْ يُحَيِّكَ بِهِ ٱللَّهُ وَيَقُولُونَ فِىٓ أَنفُسِهِمْ لَوْلَا يُعَذِّبُنَا ٱللَّهُ بِمَا نَقُولُ ۚ حَسْبُهُمْ جَهَنَّمُ يَصْلَوْنَهَا ۖ فَبِئْسَ ٱلْمَصِيرُ ﴿٨﴾

9. Yallaa kee kay farmoytal yeemene maraw! Garay abtan waqdi dambiiy, caddok tatur kee Yallih farmoytih amrih cinal magarayinay, maqaanee kee Yallak meesil garaya, kaadu Yallak meesita, kaadu isin Yallay cisab kee galtoh fan kak gactoonu waytaanay garil kak maagowtoonu waytaanak meesita.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِذَا تَنَٰجَيْتُمْ فَلَا تَتَنَٰجَوْا۟ بِٱلْإِثْمِ وَٱلْعُدْوَٰنِ وَمَعْصِيَتِ ٱلرَّسُولِ وَتَنَٰجَوْا۟ بِٱلْبِرِّ وَٱلتَّقْوَىٰ ۖ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ ٱلَّذِىٓ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٩﴾

10. Cagalah umaane edde tan garay sheytan kabuk yan, Yallal yeemeneh yan mari rookitamkeh, tama garay tu keenik makala,

إِنَّمَا ٱلنَّجْوَىٰ مِنَ ٱلشَّيْطَٰنِ لِيَحْزُنَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَلَيْسَ بِضَآرِّهِمْ شَيْـًٔا إِلَّا بِإِذْنِ ٱللَّهِ ۚ وَعَلَى ٱللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ ٱلْمُؤْمِنُونَ ﴿١٠﴾

Yallih idini akke waytek, kaadu moominiin dibuk Yallal kelitay.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا قِيلَ لَكُمۡ تَفَسَّحُواْ فِي ٱلۡمَجَٰلِسِ فَٱفۡسَحُواْ يَفۡسَحِ ٱللَّهُ لَكُمۡۖ وَإِذَا قِيلَ ٱنشُزُواْ فَٱنشُزُواْ يَرۡفَعِ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مِنكُمۡ وَٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡعِلۡمَ دَرَجَٰتٖۚ وَٱللَّهُ بِمَا تَعۡمَلُونَ خَبِيرٞ ١١

11. Yallaa kee kay farmoytal yeemene maraw!daffeynaani farakka hayisa siinik iyyeenik, toysa daffeyna farakka hayisa, Yalli isi jannat farakka siinih heelek, kaadu uguta siinik iyyeenik uguta, Yalli siinik yeemeneh yan mara fayya haa, kaadu qilmi kah yontocowwime mara fayya le darajatittel fayya haa, Yalli isin abba haytaanamak adda yaaxigi, tu kaak maqellitta.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا نَٰجَيۡتُمُ ٱلرَّسُولَ فَقَدِّمُواْ بَيۡنَ يَدَيۡ نَجۡوَىٰكُمۡ صَدَقَةٗۚ ذَٰلِكَ خَيۡرٞ لَّكُمۡ وَأَطۡهَرُۚ فَإِن لَّمۡ تَجِدُواْ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٌ ١٢

12. Yallaa kee kay farmoytal yeemene maraw! Yallih farmoyta garassaanam faxxan waqdi, toysa sadaqhat uysukuma sin garayak naharat, woh abtaanam maqaaneh siinih tayseeh, sorkocobbaxi saytunaaneh siinih aysuk raqtak, tokkel taceenim gee wayteenik, toysa diggah Yalli dambi cabti li, xuwaw li kinni.

ءَأَشۡفَقۡتُمۡ أَن تُقَدِّمُواْ بَيۡنَ يَدَيۡ نَجۡوَىٰكُمۡ صَدَقَٰتٖۚ فَإِذۡ لَمۡ تَفۡعَلُواْ وَتَابَ ٱللَّهُ عَلَيۡكُمۡ فَأَقِيمُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُواْ ٱلزَّكَوٰةَ وَأَطِيعُواْ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥۚ وَٱللَّهُ خَبِيرُۢ بِمَا تَعۡمَلُونَ ١٣

13. Moominiiney isin tuddagnak meesitteenii! Yallih farmoyta garassaanak naharat Sadqhatitte taysukumeenimik? Toh abe wayteeniih siinil tigibdee tet tekkek Yalli dambi siinih cabehik, toysa salat soolisaay, zaka acuyaay, Yallaa kee kay farmoytih amri oggola, kaadu Yalli abba haytaanamak adda yaaxigi kinni.

أَلَمۡ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ تَوَلَّوۡاْ قَوۡمًا غَضِبَ ٱللَّهُ عَلَيۡهِم مَّا هُم مِّنكُمۡ وَلَا مِنۡهُمۡ وَيَحۡلِفُونَ عَلَى ٱلۡكَذِبِ وَهُمۡ يَعۡلَمُونَ ١٤

14. Matablannaa!Munaafiqhiinih yan maray Yalli yinqibe yahuud awlitte? Moominiiney usun siinik mayaniinaay, keenik (yahuud

kinnuk) mayanin, kaadu Yallal diraabah xiibitan usun aaxaguk.

أَعَدَّ ٱللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا ۖ إِنَّهُمْ سَآءَ مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾

15. Yalli Qhiyaamah ayro gibdi digaala keenih massoyse, diggah usun abak sugeenim manxu Qaxumaa?

ٱتَّخَذُوٓا۟ أَيْمَٰنَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا۟ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ فَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿١٦﴾

16. Usun sinni xiibaabi goobuh haysiteeniih, sinni nafsii kee sinam Yallih gitak waaseeniih, ken bursussaah tayqunxee digaalá lon akeeral.

لَن تُغْنِىَ عَنْهُمْ أَمْوَٰلُهُمْ وَلَآ أَوْلَٰدُهُم مِّنَ ٱللَّهِ شَيْـًٔا ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿١٧﴾

17. Ken maaluu kee ken xalay Yallih digaalak tu keenih maxiqta, woo mari usun girâ mara usun tet addal waaran.

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ ٱللَّهُ جَمِيعًا فَيَحْلِفُونَ لَهُۥ كَمَا يَحْلِفُونَ لَكُمْ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ عَلَىٰ شَىْءٍ ۚ أَلَآ إِنَّهُمْ هُمُ ٱلْكَٰذِبُونَ ﴿١٨﴾

18. Yalli inkih ken ugusu waa ayro (Qhiyaamah ayro kinnuk), Kaah xiibitaanah siinih kah xiibitan innah, diggah usun ken tanfiqeemik tû bagul yaniinim akkaluk, oobbiya! Diggah usun dirableela kinnoonum.

ٱسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ ٱلشَّيْطَٰنُ فَأَنسَىٰهُمْ ذِكْرَ ٱللَّهِ ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ حِزْبُ ٱلشَّيْطَٰنِ ۚ أَلَآ إِنَّ حِزْبَ ٱلشَّيْطَٰنِ هُمُ ٱلْخَٰسِرُونَ ﴿١٩﴾

19. Sheetan keenil reedeeh (ken koboreeh) Yallih cusiyya ken hawweeniseh, woo mari sheetan cizbi, oobbiya! Diggah, sheetan cizbi usun kasaarite mara.

إِنَّ ٱلَّذِينَ يُحَآدُّونَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥٓ أُو۟لَٰٓئِكَ فِى ٱلْأَذَلِّينَ ﴿٢٠﴾

20. Diggah, Yallaa kee Yallih farmoytih amri yakeelefeeh cina mari, woo mari yuqunxuyeeh xixxibite marih loowot yanin.

كَتَبَ ٱللَّهُ لَأَغْلِبَنَّ أَنَا۠ وَرُسُلِىٓ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ قَوِىٌّ عَزِيزٌ ﴿٢١﴾

21. Yalli lawcal macfuuzul madqeeh mekleh, diggah Yoo kee Yi farmoytit aysenno iyyaanam, diggah Yalli Qande li, Mayso li.

لَّا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا
آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ
أُولَٰئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُمْ
بِرُوحٍ مِنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ
وَرَضُوا عَنْهُ أُولَٰئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ
اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٢٢﴾

22. Nabiyow Yallaa kee ellecaboh ayró nummayse maray yallaa kee kay farmoyta cine mara yakcine mageyta, ken abbobti yakken way, hinnay ken xaylo yakken way, hinnay ken tooboko yakken way, hinnay ken kedó yakken way, Yalli woo marih sorkocobbaxittet iimaan arciseeh, isi xaquk isi catot ken maqarroyseh, kaadu jannootay guba weeqaytitte kak gexxa ken culsa usun teetil waarak, Yalli ken meqe taamoomi keenik raabiteeh, keenih abe mattaccoo kaak raabiteenih (jannatal), woo mari Yallih cizbi, oobbiya! Digga luk Yallih cizbi, usun yisillime mara.

SUURAT AL-CASHRI

سُورَةُ الحَشْرِ

Madiinal Obte, 24 Aayat Takke

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلْأَرْضِ ۖ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿١﴾

1. Qaranwaa kee baaxô bagul tanim Yalla saytunnosseh, kaadu usuk (Yalla kinnuk) Maysoli naggaara.

هُوَ ٱلَّذِيٓ أَخْرَجَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِنْ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ مِن دِيَٰرِهِمْ لِأَوَّلِ ٱلْحَشْرِ ۚ مَا ظَنَنتُمْ أَن يَخْرُجُوا۟ ۖ وَظَنُّوٓا۟ أَنَّهُم مَّانِعَتُهُمْ حُصُونُهُم مِّنَ ٱللَّهِ فَأَتَىٰهُمُ ٱللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا۟ ۖ وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ ٱلرُّعْبَ يُخْرِبُونَ بُيُوتَهُم بِأَيْدِيهِمْ وَأَيْدِي ٱلْمُؤْمِنِينَ فَٱعْتَبِرُوا۟ يَٰٓأُو۟لِى ٱلْأَبْصَٰرِ ﴿٢﴾

2. Yalla kinni kitab marak koroosite mara (yahuuduk bani-nadiir kinnuk) naharsi koboxul le dabooqak dabboh teyyeeqem, Moominiiney isin usun sinni kalqootak xixxibaane luk yawqoonuwaanam makkalitton, kaadu usun sinni kalqoota Yallih digaalá sinnek waaselem yekkelen. Tokkel Yalli digaalá usun kak akkaluk sugeween kabuk keenit baahe, kaadu ken sorkocobbaxittet conxo qide, usun sinni qarwa sinni gabaa kee yeemeneh yan marih gabat baysaanaah yaggilen, toysa sorkocobbaxi inti le maraw isin amahal kaskassoowa mara tika.

وَلَوْلَآ أَن كَتَبَ ٱللَّهُ عَلَيْهِمُ ٱلْجَلَآءَ لَعَذَّبَهُمْ فِي ٱلدُّنْيَا ۖ وَلَهُمْ فِي ٱلْءَاخِرَةِ عَذَابُ ٱلنَّارِ ﴿٣﴾

3. Yalli Dabbó keenil mekle wannay addunyal ken digaalak yen qidim kee seewat, kaadu usun akeeral girâ digaala lon.

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ شَآقُّوا۟ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ ۖ وَمَن يُشَآقِّ ٱللَّهَ فَإِنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ ﴿٤﴾

4. Toh keenit kah tekkem diggah usun Yallaa kee kay farmoytih amri yekeelefeeniih, cineenimi, kaadu Yallih amri yekeelefeeh cine marah Yalli gibdi digaala le.

مَا قَطَعْتُم مِّن لِّينَةٍ أَوْ تَرَكْتُمُوهَا قَآئِمَةً عَلَىٰٓ أُصُولِهَا فَبِإِذْنِ ٱللَّهِ وَلِيُخْزِيَ ٱلْفَٰسِقِينَ ﴿٥﴾

5. Moominiiney tamiirak (nakilak), tirgiqeenim hinnay laqiibah soolak teetik cabteenim, toh Yallih fayxiiy kay amrik tekke, kaadu wohut isi amrik yewqeh yan mara xixxibisankeh abe.

وَمَآ أَفَآءَ ٱللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِۦ مِنْهُمْ فَمَآ أَوْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ خَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهُۥ عَلَىٰ مَن يَشَآءُ ۚ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿٦﴾

6. Yalli isi farmoytal Boylak (xannabak) qeb maliinoh keenik waassa heemit (yahuuduk bani-naziir), faaris kee gaala edde ma xoxbisinniton (ma ayradditon), kinnih immay Yalli isi farmoytit isih faxe marih amol haa isi qaduwwik, kaadu Yalli ummaan iimil dudda li kinni.

مَّآ أَفَآءَ ٱللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِۦ مِنْ أَهْلِ ٱلْقُرَىٰ فَلِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِى ٱلْقُرْبَىٰ وَٱلْيَتَٰمَىٰ وَٱلْمَسَٰكِينِ وَٱبْنِ ٱلسَّبِيلِ كَىْ لَا يَكُونَ دُولَةًۢ بَيْنَ ٱلْأَغْنِيَآءِ مِنكُمْ ۚ وَمَآ ءَاتَىٰكُمُ ٱلرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَىٰكُمْ عَنْهُ فَٱنتَهُوا۟ ۚ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ ۖ إِنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ ﴿٧﴾

7. Yalli isi farmoytal boylak (xannabak) qeb maliinoh magaaloolî marak waaseeh gacsem, toysa Yallaa kee Yallih farmoytih iimi, Kaadu Yallih farmoytal ramadah xayih yan maraay, qayxiixaay, tumaleelaa kee gexsô (musaafirtu) maray sakyi kak yiggiriqqeh iimi, Yalli tama mekla kah abem cagalah maali siinik gaddaloolâ fanal tabantabe waankeh iyyaanama, Kaadu isin Yallih farmoyti siinih baahem beetaay elle taamita, kaadu usuk sin kak waaseemik waasima, Kaadu Yallak meesita, diggah Yalli usuk gibdi digaalá lek.

لِلْفُقَرَآءِ ٱلْمُهَٰجِرِينَ ٱلَّذِينَ أُخْرِجُوا۟ مِن دِيَٰرِهِمْ وَأَمْوَٰلِهِمْ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّنَ ٱللَّهِ وَرِضْوَٰنًا وَيَنصُرُونَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥٓ ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلصَّٰدِقُونَ ﴿٨﴾

8. Tonnaah tama xannabat cakki lem muhaajiriin (makkak madiinâ fanah guurume mara) tudagoytiitih yan maray, le dabooqaa kee le maaluk makki koros teyyeeqe usun Yallak rizqhii (quusii) kee kacanu

gurrusak, kaadu usun Yallih diinii kee kay farmoyta qokolak yewqe mara, woo mari usun nummat yaaba maray numma yacee kinni.

وَٱلَّذِينَ تَبَوَّءُو ٱلدَّارَ وَٱلْإِيمَٰنَ مِن قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِى صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِّمَّآ أُوتُوا۟ وَيُؤْثِرُونَ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ ۚ وَمَن يُوقَ شُحَّ نَفْسِهِۦ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ ﴿٩﴾

9. Madiinal dabqa haysite maray muhaajiriin deqsita yamaatek naharat iimaan luk sugeh yan mari, ken fanah yeerreeh yemeete mara kicnoonuh, kaadu usun sinni sorkocobbaxittet kuuxewaynan ma geyan muhaajiriinih xannabak keenih tontocowweemih, kaadu usun sinni nafsik ken muxxusaanah tuddagnaa kee ceya keenit taniway, Kaadu Isi nafsi baaker edde yan cillaalek (cinnaané) waase mari, toysa woo mari usun yisillimeeh yoffoofe (limayeenih) mara.

وَٱلَّذِينَ جَآءُو مِنۢ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا ٱغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَٰنِنَا ٱلَّذِينَ سَبَقُونَا بِٱلْإِيمَٰنِ وَلَا تَجْعَلْ فِى قُلُوبِنَا غِلًّا لِّلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ رَبَّنَآ إِنَّكَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿١٠﴾

10. Kaadu keenik (moominiin kinnuk) lakat yemeete mari iyyah :ni Rabbow nee kee ni toobokoh yan maray iimaan nek yookomeh dambi cabaay, ni sorkocobbaxittet yeemene marah baguumaane kee kuuxe waynan mahaysin, ni Rabbow atu diggah allaaqal-li (nacrurli), xuwawli.

أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ نَافَقُوا۟ يَقُولُونَ لِإِخْوَٰنِهِمُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِنْ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ لَئِنْ أُخْرِجْتُمْ لَنَخْرُجَنَّ مَعَكُمْ وَلَا نُطِيعُ فِيكُمْ أَحَدًا أَبَدًا وَإِن قُوتِلْتُمْ لَنَنصُرَنَّكُمْ وَٱللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَٰذِبُونَ ﴿١١﴾

11. Nabiyow matablannaa! Munaafiqhiinih yan maray kitab marak ken toobokóy koroosittek: Mucammad kee kaâ luk yan mari sin buxaaxik sin yeyyeeqe kaa tekkek diggaluk nanu siinî luk awqennooh, sin saduh inkinnah num moggolla, kaadu qeebi siinit abeenik diggah nanu sin qokolenno iyyaanam, Yalli diggah

usun dirableelá kinnoonumul sumaaqitah.

12. Sinni buxaaxik yeyyeqsimeenik (yahuud kinnuk) munaafiqhiin keenî luk matawqa, kaadu qeb keenit yekkek, ken ma qoklan (ma catan). Kaadu ken qokleenik diggaluk bukah derre cabelon, tohuk wadir Yalli ken macataay ken maqokla.

لَئِنْ أُخْرِجُوا۟ لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ وَلَئِن قُوتِلُوا۟ لَا يَنصُرُونَهُمْ وَلَئِن نَّصَرُوهُمْ لَيُوَلُّنَّ ٱلْأَدْبَـٰرَ ثُمَّ لَا يُنصَرُونَ ﴿١٢﴾

13. Moominiiney, munaafiqhiin siinik abta meesi, ken sorkocobbaxittet gibiduk raqta usun Yallak aban meesik, toh kah kinnim diggah usun Yallih nabnaa kee kaal yaamineenim aaxige waa mara yekkeenimih sabbata.

لَأَنتُمْ أَشَدُّ رَهْبَةً فِى صُدُورِهِم مِّنَ ٱللَّهِ ۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَّا يَفْقَهُونَ ﴿١٣﴾

14. Yahuud tikki ittaamaak qeb siinit mabta moominiiney gasoosá maroh edde tan magaaloolih addak siinit abta tet akke waytek, hinnay gidoorâ derrek siinit abta tet akke waytek, Ken umaane ken fanal gibdih, inkih ittaluk yaniinim keenik takkaleeh ken sorkocobbaxitte fixiixih tan, toh kah kinnim diggah usun kas-kassoowa mara hinnon.

لَا يُقَـٰتِلُونَكُمْ جَمِيعًا إِلَّا فِى قُرًى مُّحَصَّنَةٍ أَوْ مِن وَرَآءِ جُدُرٍ ۚ بَأْسُهُم بَيْنَهُمْ شَدِيدٌ ۚ تَحْسَبُهُمْ جَمِيعًا وَقُلُوبُهُمْ شَتَّىٰ ۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَّا يَعْقِلُونَ ﴿١٤﴾

15. Ama marih (yahuud kinnuk) ceelallo keenik naharat xayi uddur suge marih (makki koros kinnuk) ceelallo usun tammoyseenih sinni umaaneh galto addunyal, kaadu qansaru le digaalá lon akeeral.

كَمَثَلِ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ قَرِيبًا ذَاقُوا۟ وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٥﴾

16. A munaafiqhiinih abinih ceelallo sheetan ceelallo kinni, seehadaytuk koroosit iyye waqdi, tokkel woo seehadayti koroosite waqdi

كَمَثَلِ ٱلشَّيْطَـٰنِ إِذْ قَالَ لِلْإِنسَـٰنِ ٱكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ إِنِّى بَرِىٓءٌ مِّنكَ إِنِّىٓ أَخَافُ ٱللَّهَ رَبَّ ٱلْعَـٰلَمِينَ ﴿١٦﴾

diggaluk anu kok bari kinniyooh, diggah anu Yallay ginô Rabbi kinnik meesita iyye.

17. Tokkel Ken nammayih ellecabo (sheetan kee korostay kay amri oggole kinnuk), diggah usun girá culaanama teetil waarak, toh teeti daalimiinih yan marih galto.

فَكَانَ عَٰقِبَتَهُمَآ أَنَّهُمَا فِى ٱلنَّارِ خَٰلِدَيْنِ فِيهَا ۚ وَذَٰلِكَ جَزَٰٓؤُا۟ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٧﴾

18. Yallaa kee kay farmoyta nummayse maraw! yallak meesita, usuk sin kah amrisem abtaanaah usuk sin kak waaseemik waasimtaanamal, kaadu kulli nafsí beerah (Qhiyaamah ayro kinnuk) taamak tatrusem wagitay, Kaadu Yallak meesita, diggah Yalli isin abba haytaanamak adda yaaxigi kinnik.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَلْتَنظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ ۖ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ خَبِيرٌۢ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾

19. Kaadu Yallaa kee kay farmoyta nummayse maraw Yalla hawweeneeh, Yalli le nafsi hawweenise marih inna makkina, woo mari usun Yallih amrik yewqe mara kinni.

وَلَا تَكُونُوا۟ كَٱلَّذِينَ نَسُوا۟ ٱللَّهَ فَأَنسَىٰهُمْ أَنفُسَهُمْ ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْفَٰسِقُونَ ﴿١٩﴾

20. Girâ maraa kee jannatti mara Mamassowta, jannatti mari usun yisillimeeh yessemeqqe mara (limaye mara).

لَا يَسْتَوِىٓ أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِ وَأَصْحَٰبُ ٱلْجَنَّةِ ۚ أَصْحَٰبُ ٱلْجَنَّةِ هُمُ ٱلْفَآئِزُونَ ﴿٢٠﴾

21. A Qhuraan qalel oobisinninoy, Yallak meesih rammitah, baqitah tet abaluk ten, kaadu too ceelalloola sinaamah tet naagureeh baxxaqisna cubbusa mara yakkeenî gidah.

لَوْ أَنزَلْنَا هَٰذَا ٱلْقُرْءَانَ عَلَىٰ جَبَلٍ لَّرَأَيْتَهُۥ خَٰشِعًا مُّتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ ٱللَّهِ ۚ وَتِلْكَ ٱلْأَمْثَٰلُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١﴾

22. Usuk Yallay nummah qibaada cakkisitay kaak sa nammey haytô Yalli kak aneewaa kinni, qellittam

هُوَ ٱللَّهُ ٱلَّذِى لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۖ عَٰلِمُ ٱلْغَيْبِ وَٱلشَّهَٰدَةِ ۖ هُوَ ٱلرَّحْمَٰنُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٢٢﴾

kee tambulleem yaaxigi, Yalli usuk fulte Racmattaay, Gunê Racmatta le Rabbi kinni.

هُوَ ٱللَّهُ ٱلَّذِى لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلْمَلِكُ ٱلْقُدُّوسُ ٱلسَّلَٰمُ ٱلْمُؤْمِنُ ٱلْمُهَيْمِنُ ٱلْعَزِيزُ ٱلْجَبَّارُ ٱلْمُتَكَبِّرُ ۚ سُبْحَٰنَ ٱللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٢٣﴾

23. Usuk Yallay kaak sa nummah qibaadá cakkisita yalli kak aneewaa kinni, usuk amoytay ginó inkih yamlike, kulli boolak saytunnooweh, kulli qaybik nagaynan le, Isi ambiyaa kee isi farmoytit Nummaysé (muqjizal) usuk isi ginoh taamoomi dacrise (loynise) kinni, Maysoliy kak ayse waana kinni, Dirkisey naqoosa inkih kah Rammitta kinni, Kaxxiina liy kaxxiina cakkisita kinni, yalli agleh kaat hayya haytaamak saytunnooweh.

هُوَ ٱللَّهُ ٱلْخَٰلِقُ ٱلْبَارِئُ ٱلْمُصَوِّرُ ۖ لَهُ ٱلْأَسْمَآءُ ٱلْحُسْنَىٰ ۚ يُسَبِّحُ لَهُۥ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٢٤﴾

24. Usuk Yallay qibaada cakkisita, usuk gineynay gino inkih gine kinni, usuk ginó Qimbisé kinni, isi gino isih elle faxe innal weeloyse kinni, saytun Rabbiy meqe migooqay tayse le kinni, qaranwal tanim kee baaxól tanim inkih kaa saytunnossa, Usuk reedal mayso li, isi ginoh abaamal naggaara.

SUURAT AL-MUMTACINA

Madiinal Obte, 13 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ
أَوْلِيَاءَ تُلْقُونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُم
مِّنَ الْحَقِّ يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ وَإِيَّاكُمْ أَن تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ
رَبِّكُمْ إِن كُنتُمْ خَرَجْتُمْ جِهَادًا فِي سَبِيلِي وَابْتِغَاءَ
مَرْضَاتِي تُسِرُّونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ وَأَنَا أَعْلَمُ
بِمَا أَخْفَيْتُمْ وَمَا أَعْلَنتُمْ ۚ وَمَن يَفْعَلْهُ مِنكُمْ
فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿١﴾

1. Yallaa kee kay farmoytaL yeemene maraw! Yi naqboytit kee sin naqboytiitih yan mara kacnoytiitih mahaysitina, sin kee ken fanat yan kacanih sabbatah, Nabii kee muslimiin xaagu ken guddussaanamal. Nummah usun cakkik (diinii kee Qhuraanak) siinih temeeteemil koroosite marah anuk, moominiiney usun Yallih farmoyta makkak yayyaaqeeniih sin makkak yayyaaqeenihik mannal ken takcineenii? isin Yallay sin Rabbi kinnil teemeneenimî sabbatah, Moomininey isin Yi gitih gicloo kee Yi kacnih guranah yewqe mara tekkeenik, toysa Yi naqboytit kee sin naqboytiitih yan mara kacnoytiitih mahaysitina, Nabii kee muslimiin xaagu ken guddussaanamal, anu isin qellisseenim kee tuybulleenim Inkih anu aaxaguk, kaadu siinik toh abe num nummah massa le gitak makkooteh.

إِن يَثْقَفُوكُمْ يَكُونُوا لَكُمْ أَعْدَاءً وَيَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ
أَيْدِيَهُمْ وَأَلْسِنَتَهُم بِالسُّوءِ وَوَدُّوا لَوْ
تَكْفُرُونَ ﴿٢﴾

2. Usun siinik yeyseenik, naqboytit siinik akke lon, kaadu sinni gaboobi qidimih siinil ruubeloonuuh, sinni arrob umaanee kee xaafuh siinil ruubelon, kaadu

ken innah koroositinnitoonuy faxak yenen.

3. Inkinnah sin Ramad siinih xiqam maliiy sin xaylo siinih xiqtam mali, Qhiyaamah ayró Yalli sin fan baxse le, kaadu Yalli abbá haytaanam Yabali kinni.

لَن تَنفَعَكُمْ أَرْحَامُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ ۚ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
يَفْصِلُ بَيْنَكُمْ ۚ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٣﴾

4. Nummah moominiiney isin Nabii Ibraahim kee moominiinik kaâ lih yen marat meqe katayyu luk tenen ken kataytaanamal, usun sinni maray koroositek: diggah nanu sin kee isin Yallâ kalah uqbuddu haytaanamak bari kinninooh, isin koroosannuk elle taniinim nengeddeeh, nee kee sin fanat qadaawat kee naqbi umman yanim tumbulleh, Yallal dubuk eemenni haytaanam fanah, kinnih immay Nabii Ibraahim isi abbak iyye maxcó kay katayyut ma culta, diggah dambi cabti koh essereyyooh, Yallak tu koh maxiqa kaak iyye waqdih maxco kinni, Ni Rabbow kol kelitneeh, koo fanah nuduure (toobah) kaadu ni Rabbow Qhiyaamah ayró gacim Koo fanah yakke.

قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ
مَعَهُ ۚ إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرَآءُ مِنكُمْ وَمِمَّا
تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا
وَبَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ أَبَدًا حَتَّىٰ تُؤْمِنُوا
بِاللَّهِ وَحْدَهُ إِلَّا قَوْلَ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ لَأَسْتَغْفِرَنَّ
لَكَ وَمَا أَمْلِكُ لَكَ مِنَ اللَّهِ مِن شَيْءٍ ۖ رَّبَّنَا
عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنَبْنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿٤﴾

5. Ni Rabbow! koroosite marih mokkoro (aqayyaare) nee maabin ken gabat nee digaaltaah ni diinik nee korsaanamal, kaadu ni Rabbow dambi neh cab, diggah Atu maysoliy kak ayse waana kinnito, isi ginoh abtaamal naggaar kinnitok.

رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلَّذِينَ كَفَرُوا وَاغْفِرْ لَنَا رَبَّنَا ۖ
إِنَّكَ أَنتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٥﴾

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا۟ ٱللَّهَ وَٱلْيَوْمَ ٱلْـَٔاخِرَ ۚ وَمَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْغَنِىُّ ٱلْحَمِيدُ ﴿٦﴾

6. Nummah moominiiney inni nafsil siinih xiibita immay, isin Nabii Ibraahim kee moominiinik kaâ luk yen maral meqe katayyu luk tenen ken kataytaanamal, addunyaa kee akeeral Yallak galtó qaagita marah, iimaan kee ambiyâ katayyut derre cabe numuh tugactek, diggah Yalli isi naqoosak gaddali, kulli caalatal faylali kinni.

عَسَى ٱللَّهُ أَن يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ ٱلَّذِينَ عَادَيْتُم مِّنْهُم مَّوَدَّةً ۚ وَٱللَّهُ قَدِيرٌ ۚ وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٧﴾

7. Moominiiney yalli sin fan kee makki korosuk sin xaynak isin qaduwwi kak tekken marî fanat kacanu heele usun islaam diinit culaanamal, Yalli usuk ummaan iimih duddali, Yalli isi naqoosah dambi cabti li xuwaw li kinni.

لَّا يَنْهَىٰكُمُ ٱللَّهُ عَنِ ٱلَّذِينَ لَمْ يُقَٰتِلُوكُمْ فِى ٱلدِّينِ وَلَمْ يُخْرِجُوكُم مِّن دِيَٰرِكُمْ أَن تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوٓا۟ إِلَيْهِمْ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلْمُقْسِطِينَ ﴿٨﴾

8. Moominiiney yalli diini taagah qeebi siinit abeweeh, sin dabooqak sin ayyaaqewe marah meqem abtaanaah qadaalat keenih abtaanamak sin ma waasa, diggah Yalli qadaalat le mara kicnih.

إِنَّمَا يَنْهَىٰكُمُ ٱللَّهُ عَنِ ٱلَّذِينَ قَٰتَلُوكُمْ فِى ٱلدِّينِ وَأَخْرَجُوكُم مِّن دِيَٰرِكُمْ وَظَٰهَرُوا۟ عَلَىٰٓ إِخْرَاجِكُمْ أَن تَوَلَّوْهُمْ ۚ وَمَن يَتَوَلَّهُمْ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿٩﴾

9. Cagalah Yalli kacanuk sin kak waasam, diini taagah qeb siinit abeeh sin dabooqak sin yeyyeeqeeh, sin mayyaaqal sitta qokole (cate) mara qokoltaanaah takcineenimi, ken (koros kinnuk) qoklaah ken yikcine mari, toysa too mari usun sinni nafsi koroosannut yudlume mara kinni.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِذَا جَآءَكُمُ ٱلْمُؤْمِنَٰتُ مُهَٰجِرَٰتٍ فَٱمْتَحِنُوهُنَّ ۖ ٱللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَٰنِهِنَّ ۖ فَإِنْ عَلِمْتُمُوهُنَّ مُؤْمِنَٰتٍ فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى ٱلْكُفَّارِ ۖ لَا هُنَّ حِلٌّ لَّهُمْ

10. Yallaa kee kay farmoytal yeemene maraw! Teemene sayyó guuroh anuk (koros baaxook Muslimiin baaxó fan) siinil temeetek, toysa ken mokkora (iqiyyira) iimaan

numma keenik taaxigeenimkeh, Yalli ken iimaanih numma nagay yaaxigek. tokkel Teemene sayyó kinnim keenik teexegeenik, toysa ken baqoltiy korosuh tanî fanah ken magacsina. Teemene sayyó digibih koros ken abittam ma xiqtaay calaali hinna, kaadu koros teemene sayyo digibih abittam ma xiqtaay keenih calaali hinna, kaadu teemene sayyóh baqoltiy korosuh raqteh yarasak (mahrik) keenih yeceenî sugeenim maaluk keenih acuya, kaadu ken galtoota (mahri kinnuk) keenih taceeniih ken digbissaanam dambi siinil mali, kaadu moominiiney siinik koroosite agabih gennaaqó maloowitinaay, isin siinik koroositeh yan agabul yarasak (maharik) teceenim maaluk korosul esserita, kaadu koros ken agabuy yuslumel yeceenih sugen yaras esserittay moominiinil, Tama aayatal edde yabne mekla is Yallih meklay usuk sin fanal mekla elle abe inna kinnik ma cinina, Yalli yaaxigi kaak qellittam matan, usuk isi abtol naggaara.

وَلَا هُمْ يَحِلُّونَ لَهُنَّ ۖ وَءَاتُوهُم مَّآ أَنفَقُوا۟ ۚ وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ أَن تَنكِحُوهُنَّ إِذَآ ءَاتَيْتُمُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ ۚ وَلَا تُمْسِكُوا۟ بِعِصَمِ ٱلْكَوَافِرِ وَسْـَٔلُوا۟ مَآ أَنفَقْتُمْ وَلْيَسْـَٔلُوا۟ مَآ أَنفَقُوا۟ ۚ ذَٰلِكُمْ حُكْمُ ٱللَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ ۖ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾

11. Kaadu sin agabuk tuy diinik korraqte koros fan eleelitteeh, woo koros keenil maharik teceenim siinih aceewaytek, tohih lakal ken gaaddeeniih, xannaba orbisseenik, agbi kak gexe marah acuya xannabak usun yeceenih innah tanim maharik, kaadu Yallay isin elle teemeneenih taniinik meesita.

وَإِن فَاتَكُمْ شَىْءٌ مِّنْ أَزْوَٰجِكُمْ إِلَى ٱلْكُفَّارِ فَعَاقَبْتُمْ فَـَٔاتُوا۟ ٱلَّذِينَ ذَهَبَتْ أَزْوَٰجُهُم مِّثْلَ مَآ أَنفَقُوا۟ ۚ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ ٱلَّذِىٓ أَنتُم بِهِۦ مُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ إِذَا جَآءَكَ ٱلْمُؤْمِنَٰتُ يُبَايِعْنَكَ عَلَىٰٓ أَن لَّا يُشْرِكْنَ بِٱللَّهِ شَيْـًٔا وَلَا يَسْرِقْنَ وَلَا يَزْنِينَ وَلَا يَقْتُلْنَ أَوْلَٰدَهُنَّ وَلَا يَأْتِينَ بِبُهْتَٰنٍ يَفْتَرِينَهُۥ بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ وَأَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَعْصِينَكَ فِى مَعْرُوفٍ فَبَايِعْهُنَّ وَٱسْتَغْفِرْ لَهُنَّ ٱللَّهَ ۖ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢﴾

12. Kee a Nabiyow! Teemene sayyo kol temeetek xagana koh culak, Yallat agleytah tu heewaanamal, kaadu garqó abe waanaah, dalwa abe waanaah, sinni xaylo qide waanamal, kaadu bicsiten almummaa (ererii) kee diraabah ken baqolti xalewayte xaylo keenih orbise waanamal, kaadu ken kah amrissi hayte maqaanel ku amri cine waanamal, toysa xagna keenih culaay Yalla dambi cabti keenih esser, diggah Yalli dambi cabti li, xuwawli kinni.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَتَوَلَّوْا۟ قَوْمًا غَضِبَ ٱللَّهُ عَلَيْهِمْ قَدْ يَئِسُوا۟ مِنَ ٱلْءَاخِرَةِ كَمَا يَئِسَ ٱلْكُفَّارُ مِنْ أَصْحَٰبِ ٱلْقُبُورِ ﴿١٣﴾

13. Yallaa kee kay farmoytal Yeemeneh yan maraw! Yalli yinqibeeh kah ceere mara (koros kinnuk) Makcininaay qokoluh ken ma haysitina, nummah usun akeerâ galtók yobboodeenihik, korosuk magooqal yan mari Yallih Racmatak kah yobboode innah akeerak.

SUURAT AS-SAFFI

Madiinal Obte, 14 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلْأَرْضِ ۖ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿١﴾

1. Qaranwal tanim kee baaxô bagul tanim inkih Yalla saytunnosseh, usuk (Yalla kinnuk) maysoliiy abaamal naggaar kinni.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٢﴾

2. Yallaa kee kay farmoyta nummayse maraw! Xaganay duuduse waytoonu waytaanaa kee hinnay abinat asse waytoonu waytan maxco macah ittaanaa?

كَبُرَ مَقْتًا عِندَ ٱللَّهِ أَن تَقُولُوا۟ مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٣﴾

3. Tama taamay abe waytoonu waytaana Yallih garil naqabuh tembeh.

إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلَّذِينَ يُقَٰتِلُونَ فِي سَبِيلِهِۦ صَفًّا كَأَنَّهُم بُنْيَٰنٌ مَّرْصُوصٌ ﴿٤﴾

4. Diggah Yalli massowwu iyyeh isi gital qeebi abah yan mara kicna. Usun xisoosay exefut (xakabut) tanih innah anuk.

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِۦ يَٰقَوْمِ لِمَ تُؤْذُونَنِي وَقَد تَّعْلَمُونَ أَنِّي رَسُولُ ٱللَّهِ إِلَيْكُمْ ۖ فَلَمَّا زَاغُوٓا۟ أَزَاغَ ٱللَّهُ قُلُوبَهُمْ ۚ وَٱللَّهُ لَا يَهْدِي ٱلْقَوْمَ ٱلْفَٰسِقِينَ ﴿٥﴾

5. Nabiyow isi mara Kassis Nabii Muusa isi marak iyye waqdi: yi maraw ada macah yoo abtaanaa nummah anu Yallih farmoytay siinî fanah rubsume kinniyom yok taaxigeenihik? Tokkel usun cakkik makkooten waqdi, Yalli ken sorkocobbaxitte makkoyseh tirtok, Yalli kay taaqatak yewqe mara tirri mahaa.

وَإِذْ قَالَ عِيسَى ٱبْنُ مَرْيَمَ يَٰبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ إِنِّي رَسُولُ ٱللَّهِ إِلَيْكُم مُّصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ ٱلتَّوْرَىٰةِ وَمُبَشِّرًۢا

6. Kaadu Nabiyow! Isi marah, Nabii Qiisa maryam baxi: israa-iil xayloy diggah anu Yallih farmoytay siinî fanah rubsumey,

yok naharal yemeete tawraat kitaabal temeetem nummaysak, kaadu yallih farmoytay yok lakal yamaatey migaq kak Acmad kinnil Mucammad ﷺ sin aytikumusak (berrekisak) emeete iyye waqdi keenih cus, tokkel Nabii Mucammad ﷺ baxxaqqa le astooti keenih luk yemeete waqdi, tah baabay baxxaqqa le atu neh luk temeetem kaak iyyen.

بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنۢ بَعْدِي ٱسْمُهُۥٓ أَحْمَدُ ۖ فَلَمَّا جَآءَهُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ قَالُوا۟ هَٰذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٦﴾

7. Yallal dirab ginnaasiteh yan numuk dulmih iyyi gacaa, usuk islaamaninnâ fanah seecimak? num kaak ma gaca), kaadu Yalli koroosannut isi nafsi yudlume mara tirri mahaa.

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ ٱفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ ٱلْكَذِبَ وَهُوَ يُدْعَىٰٓ إِلَى ٱلْإِسْلَٰمِ ۚ وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٧﴾

8. Yallih noori (Kay diini kinnuk) sinni afittet bargusaanam (badisaanam) faxan, Yalli isi noori (kay diini kinnuk) duuduséh koros tanqibe way.

يُرِيدُونَ لِيُطْفِـُٔوا۟ نُورَ ٱللَّهِ بِأَفْوَٰهِهِمْ وَٱللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِۦ وَلَوْ كَرِهَ ٱلْكَٰفِرُونَ ﴿٨﴾

9. Usuk Yallay isi farmoyta (Nabii Mucammad ﷺkinnuk) ruube tirtoo (Qhuraan kinnuk) kee nummâ diinil (Islaam diini kinnuk) ummaan diinik iro kaa raaqisamkeh, Yallat agleyta haa mari yanqibe way.

هُوَ ٱلَّذِىٓ أَرْسَلَ رَسُولَهُۥ بِٱلْهُدَىٰ وَدِينِ ٱلْحَقِّ لِيُظْهِرَهُۥ عَلَى ٱلدِّينِ كُلِّهِۦ وَلَوْ كَرِهَ ٱلْمُشْرِكُونَ ﴿٩﴾

10. Kee Yalla nummayse maraw! qansarissa digaalak sin naggossa Tellemmo (kabxa) Siinih maay ascassoo?

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ تِجَٰرَةٍ تُنجِيكُم مِّنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿١٠﴾

11. Yallaa kee kay farmoytal taamineeniih, Yallih gital

تُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَتُجَٰهِدُونَ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ

tangicilleenimi sinni maaluu kee sinni nafsih, toh kayrih siinih aysuk raqta isin woh yaaxige mara tekkeenik.

بِأَمْوَٰلِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ ۚ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١١﴾

12. Moominiiney toh abteenik, Yalli sin dambitte siinih cabeleeh, jannootay guba weeqaytitte kak gexxa sin culse le, kaadu meqe dabooqay Qadni deqsitta jannootal tanil dabqih sin heele, toh kaxxa asallam kee affaafa (limayiyya).

يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّٰتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ وَمَسَٰكِنَ طَيِّبَةً فِى جَنَّٰتِ عَدْنٍ ۚ ذَٰلِكَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ﴿١٢﴾

13. Kaadu moominiiney akittoy kicintoonu liton, toh Yallak catoo kee makki fakimiy xayi kinni, kaadu Nabiyow tama muxxol moominiin aytikumus (berrakis).

وَأُخْرَىٰ تُحِبُّونَهَا ۖ نَصْرٌ مِّنَ ٱللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ ۗ وَبَشِّرِ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾

14. Yallaa kee kay farmoytal yeemeneh yan maraw! yallih diini cata mara tika, Nabii Qiisa Maryam baxi cawaariyyiinik (Yalli Qiisah doore wakliytitte kinnuk) kah iyye innah: Yallih diinih sinam seecaah yallih diini qoklaamah iyye yoo cataa? iyye waqdi, cawaariyyuun deqsita mari kaal gacisak :Yallih diini cattam nee iyyen, tokkel Israa-iil xaylok horta teemeneeh, horta keenik koroositteh, tokkel keenik yeemeneh yan mara ken naqboytiitil ken catneeh, usun mayso le marah maacisen sinni naqboytiitil.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ كُونُوٓا۟ أَنصَارَ ٱللَّهِ كَمَا قَالَ عِيسَى ٱبْنُ مَرْيَمَ لِلْحَوَارِيِّۧنَ مَنْ أَنصَارِىٓ إِلَى ٱللَّهِ ۖ قَالَ ٱلْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنصَارُ ٱللَّهِ ۖ فَـَٔامَنَت طَّآئِفَةٌ مِّنۢ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ وَكَفَرَت طَّآئِفَةٌ ۖ فَأَيَّدْنَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ عَلَىٰ عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا۟ ظَٰهِرِينَ ﴿١٤﴾

SUURAT AL-JUMQA

Madiinal Obte, 11Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلْأَرْضِ ٱلْمَلِكِ ٱلْقُدُّوسِ ٱلْعَزِيزِ ٱلْحَكِيمِ ﴿١﴾

1. Qaranwal tanim kee baaxô bagul tanim inkih Yalla saytunnossah, Usuk amoytay ginó inkih yamlike kinni, usuk kulli boolak saytunih, usuk isi reedal mayso li, isi abtol naggaara.

هُوَ ٱلَّذِي بَعَثَ فِي ٱلْأُمِّيِّـۧنَ رَسُولًا مِّنْهُمْ يَتْلُوا۟ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتِهِۦ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْحِكْمَةَ وَإِن كَانُوا۟ مِن قَبْلُ لَفِي ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٢﴾

2. Yalla kinni toogimah yan marâ fanah farmoytay (Nabii Mucammad ﷺ kinnuk) keenik yaniy Yallih Qhuraanih aayoota keenil yakriye keenih rubtem, kaadu koroosannuu kee dambittek ken saytunnoysaah, Qhuraan kee Sunna (cadiis kinnuk) ken barsa, usun kaak (Nabii kinnuk) naharal cakkik baxxaqqa le makoh addat sugen.

وَءَاخَرِينَ مِنْهُمْ لَمَّا يَلْحَقُوا۟ بِهِمْ ۚ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٣﴾

3. Kaadu keenik aka maray ken matre weey uxih amaate weeh kaa ruube (qarab yakkoonu, gersi mara yakkoonu), Yalli maysoli, naggaara.

ذَٰلِكَ فَضْلُ ٱللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَآءُ ۚ وَٱللَّهُ ذُو ٱلْفَضْلِ ٱلْعَظِيمِ ﴿٤﴾

4. Woo Nabiih ruubiyyi, Yallih muxxooy kay acway isi naqoosak, isih faxa marah tet yacee. Kaadu Yalli kaxxa muxxoli, maggo acwali.

مَثَلُ ٱلَّذِينَ حُمِّلُوا۟ ٱلتَّوْرَىٰةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ ٱلْحِمَارِ يَحْمِلُ أَسْفَارًۢا ۚ بِئْسَ مَثَلُ ٱلْقَوْمِ ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ ۚ وَٱللَّهُ لَا

5. Tawraatal taamitaanamal dirkisimeeh tohuk lakal elle taamite wee marih ceelallo, dananay elle tanim kak aaxige waa

kitooba yakkuqeh ceelallo kinni, manxu qax umaa Yallih astootiy Nabii Mucammad صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ numma tascasse dirabboysah yan marak ceelallo, kaadu Yalli daalimiinih yan mara tirri mahaa.

يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٥﴾

6. Ixxic nabyow: kee yahuudute maraw sinaamak addaak Yallih kacnoytit sinni tekkeleenik, toysa raba qaagitaay faxa, numma yacee mara tekkeenik.

قُلْ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ هَادُوٓا۟ إِن زَعَمْتُمْ أَنَّكُمْ أَوْلِيَآءُ لِلَّهِ مِن دُونِ ٱلنَّاسِ فَتَمَنَّوُا۟ ٱلْمَوْتَ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٦﴾

7. Kaadu usun inkinnah kaa (raba) maqaagitaanaay, mafaxan ken gaba umaanek tuysukumeemih sabbatah, kaadu Yalli daalimiinih yan mara yaaxigi kinni.

وَلَا يَتَمَنَّوْنَهُۥٓ أَبَدًۢا بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ ۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌۢ بِٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٧﴾

8. Nabiyow Keenik ixxic: diggah woo rabay isin kak kuddaana diggah usuk siinit angoorowe le, tohuk lakal qelittaah tambulleem yaaxigî fanah gacsimetton, tokkel yalli abak suggu itteenim siinih warseleeh, sin elle galtele.

قُلْ إِنَّ ٱلْمَوْتَ ٱلَّذِى تَفِرُّونَ مِنْهُ فَإِنَّهُۥ مُلَٰقِيكُمْ ۖ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَىٰ عَٰلِمِ ٱلْغَيْبِ وَٱلشَّهَٰدَةِ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾

9. Yallaa Kee kay farmoyta nummayse maraw! Adan aba num jumqatti ayro jumqattâ Salaatah adan aba waqdi, toysa isin Yallih kassitî fanah (kutbaa kee salat kinnuk) gexaay tellemmó caba, toh abtaanam kayrih siinih aysuk raqta sinni nafsih meqem yaaxige mara tekkeenik.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِذَا نُودِىَ لِلصَّلَوٰةِ مِن يَوْمِ ٱلْجُمُعَةِ فَٱسْعَوْا۟ إِلَىٰ ذِكْرِ ٱللَّهِ وَذَرُوا۟ ٱلْبَيْعَ ۚ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٩﴾

10. Tokkel jumqatta salaatak gaba kaltan waqdi, toysa baaxól fixiixaay, Yallih rizqhi guransita, kaadu Yalla maggom cusa (kasa),

فَإِذَا قُضِيَتِ ٱلصَّلَوٰةُ فَٱنتَشِرُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ وَٱبْتَغُوا۟ مِن فَضْلِ ٱللَّهِ وَٱذْكُرُوا۟ ٱللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٠﴾

yasillimeeh yaffoofe (limaye) mara takkeeni gideh.

11. Kaadu muslimiinik tu tellemmo ablee kee hinnay addunyâ doklaa kee tet bilhada able yekken waqdi, Nabiyow teetî fanah sissikuk kok fixiixeeniih soolak koo caben. Nabiyow! keenik ixxic: Yallih garil tanim doklaa kee tellemmok (kabxa kinnuk) kayrih aysuk siinih raqta, Yalli usuk rizqhi acuyyu haa marak inkih yaysi kinnik isin rizqhi kaal esserita.

وَإِذَا رَأَوْا۟ تِجَٰرَةً أَوْ لَهْوًا ٱنفَضُّوٓا۟ إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ
قَآئِمًا ۚ قُلْ مَا عِندَ ٱللَّهِ خَيْرٌ مِّنَ ٱللَّهْوِ وَمِنَ
ٱلتِّجَٰرَةِ ۚ وَٱللَّهُ خَيْرُ ٱلرَّٰزِقِينَ ﴿١١﴾

SUURAT AL-MUNAAFIQHUUN

Madiinal Obte, 11Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ قَالُوا نَشْهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ اللَّهِ ۘ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ لَرَسُولُهُ ۗ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَكَاذِبُونَ ﴿١﴾

1. Nabiyow Munaafiqhiin kol tamaate waqdi, sinni arrabat diggah, atu yallih farmoyta kinnitoomuh sumaaqitnah itte, diggah Yalli atu kay farmoyta kinnitom yaaxigeh kaadu Yalli sumaaqitah diggah, munaafiqhiin dirableela kinniimil.

اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ ۚ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢﴾

2. Munaafiqhiin sinni xiibaabi gob kee reebuh haysitteeh, Yallih gitak sinni nafsii kee sinam waasseh, diggah usun abak sugeenim manxu qaxuma taamaay.

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا فَطُبِعَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٣﴾

3. Toh kah kinnim usun arrabal yeemeneeniih, tohuk lakal sorkocobbaxal koroositeenih, edde Yalli ken sorkocobbaxitte iimaanak alfeh koroositeenimih sabbatah, toysa usun maqaane keenik edde tanim mayaaxigaanaay edde maradan.

* وَإِذَا رَأَيْتَهُمْ تُعْجِبُكَ أَجْسَامُهُمْ ۖ وَإِن يَقُولُوا تَسْمَعْ لِقَوْلِهِمْ ۖ كَأَنَّهُمْ خُشُبٌ مُّسَنَّدَةٌ ۖ يَحْسَبُونَ كُلَّ صَيْحَةٍ عَلَيْهِمْ ۚ هُمُ الْعَدُوُّ فَاحْذَرْهُمْ ۚ قَاتَلَهُمُ اللَّهُ ۖ أَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ ﴿٤﴾

4. Kaadu tama munaafiqhiin table waqdi ken xagarih maqaane kot meqeeh, tassakooteh, kaadu usun yaaben ken tekkek, ken yab ankacissah, ken lubbitte iimaan kee kassi boolak gexxaamah hununuh gidaaral kelsime guruumudih innah gacak, usun conxô gibdah ummaan xongoló sinnil raddem yakkalen, Nabiyow! Usun nummah

ku qaduwwik atu keenik daccarsim (cibbarsim). Yalli isi racmatak ken yayxaarayik usun tirtô gitak mannal makkootaanaa?

5. Yallih farmoyti dambi cabti Yallal siinih esserâ gideh ama keenik iyyan waqdi (munaafiqhiin kinnuk), sinni moyyaayi anqasah esgeyyi haan, Kaadu nabiyow usun kaxxamariinitak ken kah sectaamat derre cabah ken table.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا۟ يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ ٱللَّهِ لَوَّوْا۟ رُءُوسَهُمْ وَرَأَيْتَهُمْ يَصُدُّونَ وَهُم مُّسْتَكْبِرُونَ ﴿٥﴾

6. Nabiyow! tama munaafiqhiinih dambi cabti essertam kee hinnay keenih essere waytam keenil inki gide, diggah Yalli dambi inkinnah keenih macaba, diggah yalli isi taaqatak yewqe mara cakki gital tirri mahaa.

سَوَآءٌ عَلَيْهِمْ أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَن يَغْفِرَ ٱللَّهُ لَهُمْ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلْفَٰسِقِينَ ﴿٦﴾

7. Munaafiqhiin kinni: Yallih farmoytih xaqul yan marah (muhaajiriin kinnuk) masruf maaciinaay maskamina ittem usun fixixxi iyyaanam fanah, qaranwaa kee baaxô kadnooniiy quusik ken addal enni ittam dubuk Yalli le, kinnih immay munaafiqhiin woh mataaxigaay edde maradda.

هُمُ ٱلَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُنفِقُوا۟ عَلَىٰ مَنْ عِندَ رَسُولِ ٱللَّهِ حَتَّىٰ يَنفَضُّوا۟ ۗ وَلِلَّهِ خَزَآئِنُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَلَٰكِنَّ ٱلْمُنَٰفِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٧﴾

8. Ta munaafiqhiin: nanu madiinâ fanah nuduurek, mayso le mari (munaafiqhiin kinnuk) gacaah xixxibaane le mara (moominiin kinnuk) teetik ayyaaqele itte. Yalli keenil gacisak: mayso lem Yallaa kee kay farmoytaay, moominiini, kinnih immay munaafiqhiin woh mataaxiga.

يَقُولُونَ لَئِن رَّجَعْنَآ إِلَى ٱلْمَدِينَةِ لَيُخْرِجَنَّ ٱلْأَعَزُّ مِنْهَا ٱلْأَذَلَّ ۚ وَلِلَّهِ ٱلْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِۦ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلَٰكِنَّ ٱلْمُنَٰفِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٨﴾

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تُلۡهِكُمۡ أَمۡوَٰلُكُمۡ وَلَآ أَوۡلَٰدُكُمۡ عَن ذِكۡرِ ٱللَّهِۚ وَمَن يَفۡعَلۡ ذَٰلِكَ فَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡخَٰسِرُونَ ٩

9. Kee yeemene maraw! sin maaluu kee sin xaylo yallih cusiyyaa kee kay qibaadak Sin agxise waytay, kaadu toh abe mari, toysa too mari usun baxaysite (kasaarite) mara.

وَأَنفِقُواْ مِن مَّا رَزَقۡنَٰكُم مِّن قَبۡلِ أَن يَأۡتِيَ أَحَدَكُمُ ٱلۡمَوۡتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوۡلَآ أَخَّرۡتَنِيٓ إِلَىٰٓ أَجَلٖ قَرِيبٖ فَأَصَّدَّقَ وَأَكُن مِّنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ١٠

10. Kaadu moominiiney siinih neceemik tu kayri gital acuya, siinik numuk teynal rabi yamaatek naharal, tokkel usuk rabi kaah yamaate waqdi nadaamitak:Yi Rabbow dago wakti rabak yoo wadirrossaamal, tokkel inni maaluk sadaqhat attacayyuk eneeh meqe marih num akkuk en iyya.

وَلَن يُؤَخِّرَ ٱللَّهُ نَفۡسًا إِذَا جَآءَ أَجَلُهَاۚ وَٱللَّهُ خَبِيرُۢ بِمَا تَعۡمَلُونَ ١١

11. Kaadu Yalli nafsi mawadirroysa rabi kaah yamaate waqdi, kaadu Yalli maqaanee kee umaanek abba haytaanamak adda yaaxigi kinniih sin elle galtele.

SUURAT ATTAGHAABUN

Madiinal Obte, 18 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلْأَرْضِ ۖ لَهُ ٱلْمُلْكُ وَلَهُ ٱلْحَمْدُ ۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾

1. Yalla qaranwal tanim kee baaxô bagul tanim inkih kaa saytunnossa, usuk dudda le reeda leeh, qax meqe fayla le, usuk ummaan iimil dudda li kinni.

هُوَ ٱلَّذِي خَلَقَكُمْ فَمِنكُمْ كَافِرٌ وَمِنكُم مُّؤْمِنٌ ۚ وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢﴾

2. Usuk Yallay sin gine kinni, korostay yallih inkittinaane yangadde siinik yaniih, moomintuy kaa nummaysay kay diinil taamita siinik yanih, Yalli isin abba haytaanam yabali kinniih tu kaak ma qellittaay sin elle galte le.

خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ بِٱلْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ ۖ وَإِلَيْهِ ٱلْمَصِيرُ ﴿٣﴾

3. Yalli qaranwaa kee baaxó cakkil gineeh sin tayse weelot weeloyseeh usuk sin weeloola qaxa yeymeeqe, Qhiyaamah ayró siinik madaara kaâ fanah takke.

يَعْلَمُ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ۚ وَٱللَّهُ عَلِيمٌۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ﴿٤﴾

4. Yalli yaaxigeh qaranwaa kee baaxóh addat tanim, kaadu yaaxigeh qellissaanam kee taybulleenim, kaadu Yalli alilwah addat tanim yaaxigi kinni.

أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبَؤُا۟ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِن قَبْلُ فَذَاقُوا۟ وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٥﴾

5. Ta korosey Siinik duma Koroositê suge marih (Qaad kee Samuuduuy…..) xaagi Siinih mamattoo? Tokkel usun sinni koroosannuu kee sinni uma taamah digaalá tammoyseenih, kaadu usun akeeral ken qansarissa digaalá lon.

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُۥ كَانَت تَّأْتِيهِمْ رُسُلُهُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ فَقَالُوٓا۟ أَبَشَرٌ يَهْدُونَنَا فَكَفَرُوا۟ وَتَوَلَّوا۟ وَّٱسْتَغْنَى ٱللَّهُ ۚ وَٱللَّهُ غَنِىٌّ حَمِيدٌ ﴿٦﴾

6. Tama digaaláy addunyal keenit tekke keenit kah tekkem, ken farmoytiitiy Yalli keenih ruube baxxaqqooqi le astooti keenih luk amaatuk sugteeh, usun tokkel woh assacakkuk: nee seehada tirri haytaa? Iyyeeniih, koroositeeniih, iimaanat derre caben, Yalli usuk ken iimaanak gaddaliteh. Yalli isi ginók gaddali numuh ma ceyta, usuk isi abtol fayla li kinni.

زَعَمَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ أَن لَّن يُبْعَثُوا۟ ۚ قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّى لَتُبْعَثُنَّ ثُمَّ لَتُنَبَّؤُنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ ۚ وَذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٧﴾

7. Koroosite mari rabak lakal inkinnah magooqak ugsume waanaah awqe waanam yekkeleeniih warsiten, Nabiyow! Keenik ixxic: yeey inni Rabbil xiibita immay isin sinni magooqak ugsumettoonuuh awqetton, tohuk lakal isin addunyal taamoomik abteenim siinih warselon, Yalli sin magooqak sin ugsaah sin taamal sin galtam kaal xabcinih.

فَـَٔامِنُوا۟ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَٱلنُّورِ ٱلَّذِىٓ أَنزَلْنَا ۚ وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٨﴾

8. Toysa Yallaa kee kay farmoytaa kee Nooriy (Qhuraan kinnuk) oobisne nummaysa, Yalli abba haytaanamak adda yaaxagi kinni.

يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ ٱلْجَمْعِ ۖ ذَٰلِكَ يَوْمُ ٱلتَّغَابُنِ ۗ وَمَن يُؤْمِنۢ بِٱللَّهِ وَيَعْمَلْ صَٰلِحًا يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّـَٔاتِهِۦ وَيُدْخِلْهُ جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدًا ۚ ذَٰلِكَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ﴿٩﴾

9. Maagoynah ayroy Yalli sin kee gino inkih edde gaaboysa kassita, toh baxaysitiyyi edde yambullee ayróy mariiy marak edde muxxuta kinni, kaadu Yalla nummayseeh, meqem abite num, Yalli kay dambitte kaak duugaah, jannootay guba weeqaytitte kak gexxa kaa culsa, umman tet addal waarak, too jannootal aban waariyyi

kaxxa affaafaay kaxxa asallaame (limayiyya) kinni.

وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَكَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَآ أُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ ٱلنَّارِ خَٰلِدِينَ فِيهَاۖ وَبِئۡسَ ٱلۡمَصِيرُ ١٠

10. Kaadu koroositeeh, Ni astooti dirabboyse mari, woo mari girâ mara tet addal waarak, is manxu umá gacsimeyna.

مَآ أَصَابَ مِن مُّصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذۡنِ ٱللَّهِۗ وَمَن يُؤۡمِنۢ بِٱللَّهِ يَهۡدِ قَلۡبَهُۥۚ وَٱللَّهُ بِكُلِّ شَيۡءٍ عَلِيمٞ ١١

11. Umaane inki num maxagta Yallih meklaay kay idini akke waytek, kaadu woh Yallak is xagtem nummayse num, Yalli kay sorkocobbaxa tirri haa wohul yisbireemih taagah, Yalli ummaanim yaaxigi kinni.

وَأَطِيعُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُواْ ٱلرَّسُولَۚ فَإِن تَوَلَّيۡتُمۡ فَإِنَّمَا عَلَىٰ رَسُولِنَا ٱلۡبَلَٰغُ ٱلۡمُبِينُ ١٢

12. Kaadu Sinaamey Yallih amri oggolaay, Kay farmoytih amri oggola, ama oggolut derre cabteenik, toysa cagalah Ni farmoytal tanim baxxaqqa le gudduysiyya kinni.

ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَۚ وَعَلَى ٱللَّهِ فَلۡيَتَوَكَّلِ ٱلۡمُؤۡمِنُونَ ١٣

13. Yalli inkittu kaak sa qibaada cakkisita Yalli mayan, tokkel moominiin dibuk sinni caagiidah Yallal kelittay.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِنَّ مِنۡ أَزۡوَٰجِكُمۡ وَأَوۡلَٰدِكُمۡ عَدُوّٗا لَّكُمۡ فَٱحۡذَرُوهُمۡۚ وَإِن تَعۡفُواْ وَتَصۡفَحُواْ وَتَغۡفِرُواْ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٌ ١٤

14. Yallaa Kee kay farmoyta nummayseh yan maraw! diggah sin agabuu kee sin xaylok tuk teyna sin qaduwwik keenik cibbarsima, kaadu usun baaheenimik qafu keenih abteeniih ken elle kataate wayteeniih, keenih cabteeniih ken tustureenik, toysa diggah Yalli dambi cabti li xuwaw li kinni.

إِنَّمَآ أَمۡوَٰلُكُمۡ وَأَوۡلَٰدُكُمۡ فِتۡنَةٞۚ وَٱللَّهُ عِندَهُۥٓ أَجۡرٌ عَظِيمٞ ١٥

15. Cagalah sin maaluu kee sin xaylo siinih aqayyaare (mokkoro), Yalli kaxxa galto le (kay oggol doorite marah).

فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ مَا ٱسْتَطَعْتُمْ وَٱسْمَعُوا۟ وَأَطِيعُوا۟ وَأَنفِقُوا۟ خَيْرًا لِّأَنفُسِكُمْ ۗ وَمَن يُوقَ شُحَّ نَفْسِهِۦ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ ﴿١٦﴾

16. Toysa moominiiney Yallak meesita duddu haytaanamal, kaadu yallaa kee kay farmoyta sin kah sectam oobbiyaay, ken amri oggola, kaadu Yalli siinih yecee maaluk sadaqhat acuya sin nafsih taysehik, isi nafsih cillaalek dacrise mari, toysa too mari usun yisillime (limaye) mara.

إِن تُقْرِضُوا۟ ٱللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُضَٰعِفْهُ لَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ۚ وَٱللَّهُ شَكُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٧﴾

17. Isin Sinni maalu yallah meqe gacsah (likaacih) teceenik, Yalli sin maalu siinih xirrib xirribuh siinih heeleeh dambi siinih cabele, Yalli tu yetteccee marah kaxxa faatoli xiqli kinni.

عَٰلِمُ ٱلْغَيْبِ وَٱلشَّهَٰدَةِ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿١٨﴾

18. Yalli qellitti ittam kee umbullu ittam inkih yaaxigi kinni, usuk isi reedal maysoli, isi abtol naggaara.

SUURAT ATTALAAQH

Madiinal Obte, 12 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ إِذَا طَلَّقْتُمُ ٱلنِّسَآءَ فَطَلِّقُوهُنَّ لِعِدَّتِهِنَّ وَأَحْصُوا۟ ٱلْعِدَّةَ ۖ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ رَبَّكُمْ ۖ لَا تُخْرِجُوهُنَّ مِنۢ بُيُوتِهِنَّ وَلَا يَخْرُجْنَ إِلَّآ أَن يَأْتِينَ بِفَٰحِشَةٍ مُّبَيِّنَةٍ ۚ وَتِلْكَ حُدُودُ ٱللَّهِ ۚ وَمَن يَتَعَدَّ حُدُودَ ٱللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُۥ ۚ لَا تَدْرِى لَعَلَّ ٱللَّهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذَٰلِكَ أَمْرًا ﴿١﴾

1. Nabiyow! Koo kee moominiin sinni Agabu cabtaanam faxxan waqdi, toysa ken qiddâ fanah afkanuk miyangalit anee kalah taahirih anuk ken cabaay, qidda loowaay dacrisa, kaadu yallay sin Rabbi kinnik meesita, isin qidda tamurruqeh gide ken (caben agabu kinnuk) dabooqak ken mayyaaqina, kaadu usun sinnih awqe woonay baxxaqqa itta umaanéy qax uma abeenih akke waytek, too edde yabnem Yallih madqooqiy yalli isi naqoosah madqe kinni. kaadu Yallih madqooqit caddok tatre num toysa nummah usuk isi nafsi yudlume numu. barra cabe numow Yalli Tohuk lakal atu cubewayta caagid abaway mataaxigak.

فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَأَشْهِدُوا۟ ذَوَىْ عَدْلٍ مِّنكُمْ وَأَقِيمُوا۟ ٱلشَّهَٰدَةَ لِلَّهِ ۚ ذَٰلِكُمْ يُوعَظُ بِهِۦ مَن كَانَ يُؤْمِنُ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ ۚ وَمَن يَتَّقِ ٱللَّهَ يَجْعَل لَّهُۥ مَخْرَجًا ﴿٢﴾

2. Tokkel usun (agabu kinnuk) qiddà keenik edde tamurruqe waktit xayyooweenik, toysa isin gennaaqoh ken gacsita sharqi elle xiqsiisa innal meqe gexsitih keenî luk gexsitak, hinnay keenik baxsimaay ken cakki keenih duudusa sharqi elle xiqsiisa innal, kaadu ken cabteenik hinnay ken gacsitteenik siinik qadaalat leeh diini kak tassakooten namma num sumaaqisaay, sumaaqita

maraw! Isin sumaq gudduysaay yallah kaa aba, too Yalli sin kah amriseh yanim kassiisaanaah elle kaskassowtam yallaa kee ellecaboh ayro nummayse mara kinni, Yallak meesitaah Yalli kaa kah amrisem abaah, usuk kaa kak waaseemik waasima num Yalli kulli ceyak mawqa kaah aba.

وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ ۚ وَمَن يَتَوَكَّلْ عَلَى ٱللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُۥٓ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ بَٰلِغُ أَمْرِهِۦ ۚ قَدْ جَعَلَ ٱللَّهُ لِكُلِّ شَىْءٍ قَدْرًا ﴿٣﴾

3. Kaadu Yalli rizqhi usuk kak akkale waa kabuk kaah yacee, kaadu Yallal kelte num toysa usuk kaa xiqah, Diggah Yalli isi amri duudusa Rabbi kinni, nummah Yalli ummaan iimih yimixxige udduruy is kak tatre wayta teeti hee.

وَٱلَّٰٓـِٔى يَئِسْنَ مِنَ ٱلْمَحِيضِ مِن نِّسَآئِكُمْ إِنِ ٱرْتَبْتُمْ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلَٰثَةُ أَشْهُرٍ وَٱلَّٰٓـِٔى لَمْ يَحِضْنَ ۚ وَأُو۟لَٰتُ ٱلْأَحْمَالِ أَجَلُهُنَّ أَن يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ ۚ وَمَن يَتَّقِ ٱللَّهَ يَجْعَل لَّهُۥ مِنْ أَمْرِهِۦ يُسْرًا ﴿٤﴾

4. Sin agabuy cabbiimey miyangali kak yiggiriqqeey miyangalik yobboode, isin ken qiddat agaywaagitteenik ken qidda sidiica alsa kinni, kaadu qunxa sayyóy miyangali baahe waytâ qiddà tonna, agabuk Bagut lagbî qiddah wakti, usun bagut lon xalay oobisaanama edde taadem. Yallak meesitah yan numuh, Yalli kay caagid addunyaay akeeral kaah xabbacoysah.

ذَٰلِكَ أَمْرُ ٱللَّهِ أَنزَلَهُۥٓ إِلَيْكُمْ ۚ وَمَن يَتَّقِ ٱللَّهَ يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّـَٔاتِهِۦ وَيُعْظِمْ لَهُۥٓ أَجْرًا ﴿٥﴾

5. Woo cabtii kee qiddak edde yabneh nanim, Yallih madqay Yalli siinil oobise kinni, Yallak meesitah yan numuh Yalli kay dambi kaah duugaah kay galto kaah yaynabeh.

أَسْكِنُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكَنتُم مِّن وُجْدِكُمْ وَلَا تُضَآرُّوهُنَّ لِتُضَيِّقُوا۟ عَلَيْهِنَّ ۚ وَإِن كُنَّ أُو۟لَٰتِ حَمْلٍ فَأَنفِقُوا۟ عَلَيْهِنَّ حَتَّىٰ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ ۚ فَإِنْ أَرْضَعْنَ

6. Sin agabuk cabbiime agabu Sinnih dabqah elle aninnaan ikkel dabqah ken hayisa, usun qiddat yaniinih gide isin elle

duddan innal, kaadu dabqaa kee masruf keenil ceyissoonuh ada ken maabinaay ken mabiyaakina, kaadu usun bagut le agabu yekkeenik, toysa masruf keenih aba bagut lon xalay oobissi haanam fanah, tokkel usun woo xaylo siinih qarseenik (yeyseexxeenik), toysa ken cawal keenih acuya, kaadu mariiy mara siinik maqaane edde taniimih amrisay ittâ luk malisak, kaadu isin itta wayteeniih itta geytaanam siinil tigibdeek toysa gersittoy inâ kalah tani kaah qarissay (taysaxxay).

لَكُمْ فَـَٔاتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ وَأْتَمِرُوا۟ بَيْنَكُم
بِمَعْرُوفٍ ۖ وَإِن تَعَاسَرْتُمْ فَسَتُرْضِعُ لَهُۥٓ أُخْرَىٰ ﴿٦﴾

7. Gaddalih yan numuy maali farakka le isi barray cabee kee isi baxa duddak leh gidel yasrafay, kaadu tumaliy le rizqhi ceya elle baahe, Yalli rizqhik kaah yeceeh gidel yasrafay, Yalli hebeltô nafsil duude waam mahanna rizqhik kaah yeceeh gide kaal haa kaa akke waytek, Yalli ceyaa kee gibdâ lakal maali farakkaa kee gaddaliino heele.

لِيُنفِقْ ذُو سَعَةٍ مِّن سَعَتِهِۦ ۖ وَمَن قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُۥ
فَلْيُنفِقْ مِمَّآ ءَاتَىٰهُ ٱللَّهُ ۚ لَا يُكَلِّفُ ٱللَّهُ نَفْسًا إِلَّا
مَآ ءَاتَىٰهَا ۚ سَيَجْعَلُ ٱللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا ﴿٧﴾

8. Makina magaalah maraay, isi Rabbih amrii kee kay farmoytiitih amrî cinal caddok taturtem. Edde luk gibdi fokkaaqoh ken fokkaqne, kaadu gibdi digaalay qaxumah ken digaalle.

وَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ عَتَتْ عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا وَرُسُلِهِۦ
فَحَاسَبْنَٰهَا حِسَابًا شَدِيدًا وَعَذَّبْنَٰهَا عَذَابًا نُّكْرًا ﴿٨﴾

9. tokkel usun sinni uma taamah ellecaboh digaalá tammoyseenih, kaadu ken koroosannuu kee ken uma taamah ellecabo finqaa kee kasaara tekke.

فَذَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا وَكَانَ عَٰقِبَةُ أَمْرِهَا خُسْرًا ﴿٩﴾

أَعَدَّ ٱللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا ۖ فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ يَٰٓأُو۟لِى
ٱلْأَلْبَٰبِ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ۚ قَدْ أَنزَلَ ٱللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا ﴿١٠﴾

10. Yalli gibdi digaala keenih massoyse (makkiseh), toysa Yalla nummayseeh, kasle maraw Yallak meesita.nummah Yalli Qhuraanay sin edde kassiisa siinil oobisek.

رَّسُولًا يَتْلُوا۟ عَلَيْكُمْ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ مُبَيِّنَٰتٍ لِّيُخْرِجَ
ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ مِنَ ٱلظُّلُمَٰتِ
إِلَى ٱلنُّورِ ۚ وَمَن يُؤْمِنۢ بِٱللَّهِ وَيَعْمَلْ صَٰلِحًا يُدْخِلْهُ
جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدًا ۖ
قَدْ أَحْسَنَ ٱللَّهُ لَهُۥ رِزْقًا ﴿١١﴾

11. Yalli isi farmoytay Yallih aayootay baxxaqqaley cakkii kee deedal ittak baxissa siinil yakriye siinih ruube, Yallaa kee kay farmoytal yeemeneeh meqe taamoomi abbaasita mara diteetak diifû fanah yayyaaqenkeh, Yallal yeemeneeh meqe taama abbaasite mara jannootay guba weeqaytitte kak gexxa ken culsa, usun umman tet addal waarak, nummah Yalli jannatal rizqhi keenih yeymeeqeeh farakka keenih elle hee.

ٱللَّهُ ٱلَّذِى خَلَقَ سَبْعَ سَمَٰوَٰتٍ وَمِنَ ٱلْأَرْضِ
مِثْلَهُنَّ ۖ يَتَنَزَّلُ ٱلْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ
عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ۙ وَأَنَّ ٱللَّهَ قَدْ أَحَاطَ
بِكُلِّ شَىْءٍ عِلْمًا ﴿١٢﴾

12. Yalla kinni dubuk malcina qaran ginteeh, baaxók kay innah yan malciin gintem, Yallih wacyii kee kay amriiy kay mekla ken fanal obta, sinaamey diggah Yalli usuk ummaan iimih duddali kinnim taaxigeenimkeh, kaadu diggah Yallih ixxiga ummaan iimit maroh tanim taaxigeenimkeh.

SUURAT ATTACRIIM

Madiinal Obte, 12 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ لِمَ تُحَرِّمُ مَآ أَحَلَّ ٱللَّهُ لَكَۖ تَبۡتَغِي مَرۡضَاتَ أَزۡوَٰجِكَۚ وَٱللَّهُ غَفُورٞ رَّحِيمٞ ١

1. Nabiyow! Yalli koh calalloysem isi nafsil macah carammossaa, isi agabih leedaa kee kacanu gurrusak? Yalli dambi cabti li xuwaw li kinni.

قَدۡ فَرَضَ ٱللَّهُ لَكُمۡ تَحِلَّةَ أَيۡمَٰنِكُمۡۚ وَٱللَّهُ مَوۡلَىٰكُمۡۖ وَهُوَ ٱلۡعَلِيمُ ٱلۡحَكِيمُ ٢

2. Nummah Yalli moominiiney sinni xiibaabik edde calallowtaanam siinih madqeh, kaffaara teetik taceenimil, Yalli sin awlaytuy sin qoklay sin caagiida gabat le kinni, usuk siinih meqem yaaxigi, isi abtol naggaara.

وَإِذۡ أَسَرَّ ٱلنَّبِيُّ إِلَىٰ بَعۡضِ أَزۡوَٰجِهِۦ حَدِيثٗا فَلَمَّا نَبَّأَتۡ بِهِۦ وَأَظۡهَرَهُ ٱللَّهُ عَلَيۡهِ عَرَّفَ بَعۡضَهُۥ وَأَعۡرَضَ عَنۢ بَعۡضٖۖ فَلَمَّا نَبَّأَهَا بِهِۦ قَالَتۡ مَنۡ أَنۢبَأَكَ هَٰذَاۖ قَالَ نَبَّأَنِيَ ٱلۡعَلِيمُ ٱلۡخَبِيرُ ٣

3. Cusey! Nabii isi agbuk baalî luk walalah tutuccu iyye waqdi, edde luk is tama yab warisseeh, Yalli woh kaa yuybullee waqdi, tu kak tet yiysixxigeeh, tu teetik kak cabeh edde luk woo xaagu teetih warse waqdi a xaagu iyyi koh warsee kaak itte? Yallay isi naqoosa qellissem yaaxigih yaniy, adda yaaxigiy tu kak qellite wayta yoh warse teetik iyye.

إِن تَتُوبَآ إِلَى ٱللَّهِ فَقَدۡ صَغَتۡ قُلُوبُكُمَاۖ وَإِن تَظَٰهَرَا عَلَيۡهِ فَإِنَّ ٱللَّهَ هُوَ مَوۡلَىٰهُ وَجِبۡرِيلُ وَصَٰلِحُ ٱلۡمُؤۡمِنِينَۖ وَٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ بَعۡدَ ذَٰلِكَ ظَهِيرٌ ٤

4. Sin nammay (Qaa-ishaa kee Cafsa kinnuk) Yallâ fanah gacten sin tekkek nummah sin sorkocobbaxitte Yallih farmoyti faxe waamâ fanah qeegteh, kaadu sin nammay usuk faxe waamal

itta kaal (Nabii kinnuk), catteenik, diggah Yalli usuk kay awlaytuy kaa cata kinni, kaadu Jibriil kee moominiinik meqe mari kay awlaay kaa catah, wohuk lakal inkih tan malayka kay awlaay kay cateyniiti.

عَسَىٰ رَبُّهُۥٓ إِن طَلَّقَكُنَّ أَن يُبْدِلَهُۥٓ أَزْوَٰجًا خَيْرًا
مِّنكُنَّ مُسْلِمَٰتٍ مُّؤْمِنَٰتٍ قَٰنِتَٰتٍ تَٰٓئِبَٰتٍ عَٰبِدَٰتٍ
سَٰٓئِحَٰتٍ ثَيِّبَٰتٍ وَأَبْكَارًا ٥

5. Diggah Kay Rabbi usuk (Nabii kinnuk) sin cabe kaa tekkek siinik yayseh yan agabu kaah ciggiilisam abele, Yallaa kee kay farmoytih amrih rammitaah kay famoyta nummaysah yan agabu kaah abele, Yalli ken kah amrisem oggola agabuy taaqatak Yalli kicnim abaah dambik kaal gaca kaah abele, Yallah maggo qibaada abaah sooma agabuy tu kak agabuuy tu kak baxuw kinni kaah abele.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ قُوٓا۟ أَنفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ
نَارًا وَقُودُهَا ٱلنَّاسُ وَٱلْحِجَارَةُ عَلَيْهَا
مَلَٰٓئِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ لَّا يَعْصُونَ ٱللَّهَ
مَآ أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ٦

6. Yallaa kee kay farmoyta nummayse maraw! sinni nafsii kee sinni mara giray sinam kee xeet edde ursan bocoh kak tanik reebisa, tet amol dacayrih (xagroh) malaykay nacrur sinniy cayla le tan, usun Yalli ken kah amrisem macinaanaay usun kah amrisimeenim abaanaah yagdubeenih.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَا تَعْتَذِرُوا۟ ٱلْيَوْمَ ۖ إِنَّمَا
تُجْزَوْنَ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ٧

7. Kee koroosite maraw! Ta saaku malkittaanam maallinaay ma gurrusina, cagalah isin elle galtimtaanam addunyal abak sugteenim kinnik keenik iyyan.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ تُوبُوٓا۟ إِلَى ٱللَّهِ تَوْبَةً
نَّصُوحًا عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يُكَفِّرَ عَنكُمْ

8. Yallaa kee kay farmoyta nummayse maraw! Abten dambik Yallâ fanah saytun madaarah uduura, sin

سَيِّـَٔاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُمْ جَنَّٰتٍ تَجْرِي
مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ يَوْمَ لَا يُخْزِى ٱللَّهُ ٱلنَّبِىَّ
وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مَعَهُۥ ۖ نُورُهُمْ يَسْعَىٰ بَيْنَ
أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَٰنِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَآ أَتْمِمْ لَنَا
نُورَنَا وَٱغْفِرْ لَنَآ ۖ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ
قَدِيرٌ ﴿٨﴾

Rabbi sin uma taamoomih dambi siinik duugelek, kaadu jannootay guba weeqaytitte kak gexxa sin culselek, Yalli Nabii kee kaâ lih yeemene mara edde ayqunxeewaah wacarriysewaay, Noori keenik foocittee kee migdittel gexay, usun ni Rabbow ni noori neh duudusaay ni dambi neh cab edde iyyan ayro, diggah atu ummaan iimil dudda li kinnitok.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِىُّ جَٰهِدِ ٱلْكُفَّارَ وَٱلْمُنَٰفِقِينَ
وَٱغْلُظْ عَلَيْهِمْ ۚ وَمَأْوَىٰهُمْ جَهَنَّمُ ۖ وَبِئْسَ
ٱلْمَصِيرُ ﴿٩﴾

9. Kee tá Nabiyow! Koros kee munaafiqhiinil ingicillaay, caagid keenil iygibdiy, keenik orbeyná jahannam girak, toh manxu umá gacsimeynaay.

ضَرَبَ ٱللَّهُ مَثَلًا لِّلَّذِينَ كَفَرُوا۟ ٱمْرَأَتَ نُوحٍ
وَٱمْرَأَتَ لُوطٍ ۖ كَانَتَا تَحْتَ عَبْدَيْنِ مِنْ
عِبَادِنَا صَٰلِحَيْنِ فَخَانَتَاهُمَا فَلَمْ يُغْنِيَا
عَنْهُمَا مِنَ ٱللَّهِ شَيْـًٔا وَقِيلَ ٱدْخُلَا ٱلنَّارَ
مَعَ ٱلدَّٰخِلِينَ ﴿١٠﴾

10. Yalli koroosite marah Nabii Nuuc barraa kee Nabii Luut barrâ ceelallo yoogore. Too namma barra Ni naqoosak meqe namma naqsih gubat sugteeh, ken nammay diinil ganeenih, tokkel too namma naqasi Yallih digaalak tu keenih ma xiqinna, kaadu ken nammayak: (namma barra kinnuk) gira cula girá, cula marâ lih keenik iyyen.

وَضَرَبَ ٱللَّهُ مَثَلًا لِّلَّذِينَ ءَامَنُوا۟
ٱمْرَأَتَ فِرْعَوْنَ إِذْ قَالَتْ رَبِّ ٱبْنِ لِى
عِندَكَ بَيْتًا فِى ٱلْجَنَّةِ وَنَجِّنِى مِن فِرْعَوْنَ
وَعَمَلِهِۦ وَنَجِّنِى مِنَ ٱلْقَوْمِ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١١﴾

11. Kaadu Yalli moominiiniy Yallah qibaada caglisseh caalatal ceelallo yoogoreeh baxxaqise Firqawni barrâ caalatal, yi Rabbow! Ku xaqul jannat addal qari yoh xisaay, firqawnaa kee kay uma taamak yoo naggos, kaadu daalimiinih yan marih umaanek yoo naggos itte waqdi.

وَمَرْيَمَ ٱبْنَتَ عِمْرَٰنَ ٱلَّتِىٓ أَحْصَنَتْ
فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهِ مِن رُّوحِنَا وَصَدَّقَتْ
بِكَلِمَٰتِ رَبِّهَا وَكُتُبِهِۦ وَكَانَتْ مِنَ
ٱلْقَٰنِتِينَ ﴿١٢﴾

12. Kaadu Yalli yeemeneh yan marâ ceelallo yoogoreeh baxxaqise, Maryam Qimraan baxay isi sammo dalwak dacrissê caalatal, tokkel Yalli Jibriil amriseh diriqik moyya kak culta aracak fuffu teetik ixxic kaak iyyeeh, woo fuftó tet maxax (maganat) toofeeh wonna luk is Nabii Qiisal tussukuqqeeh, is isi Rabbî qangor kee kay kitooba nummasseeh, Yalla oggola maray qibaada kaah caglisak tiyak teyna tekke.

SUURAT AL-MULK

سُورَةُ الْمُلْكِ

Makkal Obte, 30 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾

1. Yallay addunyaa kee akeerâ reeda gabat le nabaah kay kayri kay ginoh amol yemeggeh, kaadu usuk ummaanimil qamal geyto li kinni.

الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا ۚ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ ﴿٢﴾

2. Usuk rabaa kee manó gine rabbi kinni sinaamey sin yaqiyyiruh, taamâ maqaanéh siinik yayse num yamixxiguh, kaadu usuk mayso li tu kaak mataysaay, dambi cabti li kinni, kaal yuduure marah.

الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا ۖ مَّا تَرَىٰ فِي خَلْقِ الرَّحْمَٰنِ مِن تَفَاوُتٍ ۖ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَىٰ مِن فُطُورٍ ﴿٣﴾

3. Usuk Yallay malcina qaran sittak amol inkigide akkuk gine kinni. wagta numow Yallih ginót hebelto fulaa kee sissinaané matablak, tokkel qaraanâ fanah wagitto gacam gacisey, usuk tama nabna luk baquu kee qanxixu kaat maay tablee?

ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ ﴿٤﴾

4. Tohuk lakal Kaadu wagitto qaraanâ fanah namma adda gacam gacisey, wagta numow kunti qunxaane luk bura luk kol aduurelek, Yallih ginot hebelto cooca able kalah, is wagittok taqabba itteh.

وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَجَعَلْنَاهَا رُجُومًا لِّلشَّيَاطِينِ ۖ وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ السَّعِيرِ ﴿٥﴾

5. Yalli nummah, xiibitak addunyâ qaran ifta cutuukat bilisneeh, sheytoonâ geedano tet abne, kaadu akeeral girâ digaalá keenih massosne axcuk.

وَلِلَّذِينَ كَفَرُوا۟ بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ ۖ وَبِئْسَ ٱلْمَصِيرُ ﴿٦﴾

6. Kaadu isi Rabbil koroosite mari jahannam digaalá le, kaadu is manxu uma gacsimeynaay.

إِذَآ أُلْقُوا۟ فِيهَا سَمِعُوا۟ لَهَا شَهِيقًا وَهِىَ تَفُورُ ﴿٧﴾

7. Usun teetit qambisiman waqdi, teetiy faciyyi gibdah muxxak kaxxa xongoló yaabben.

تَكَادُ تَمَيَّزُ مِنَ ٱلْغَيْظِ ۖ كُلَّمَآ أُلْقِىَ فِيهَا فَوْجٌ سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَآ أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ ﴿٨﴾

8. Jahannam korosuh abte naqbih gibdah taggiggiriqqeem xayossu hayte, sinaamak horta tet addal qambisiminnaan waqdi tet loynissa malayka addunyal ta digaalak sin meesiisa farmoyti siinih mamattoo axcuk ken esserta?

قَالُوا۟ بَلَىٰ قَدْ جَآءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ ٱللَّهُ مِن شَىْءٍ إِنْ أَنتُمْ إِلَّا فِى ضَلَٰلٍ كَبِيرٍ ﴿٩﴾

9. Yeey, nummah meesiise nel yemeeteh iyyan, tokkel kaa dirabbosneeh, Yalli hebeltoh iimiy oobise mali inne, isin tu hinniton kaxxa finqat yan mara akke wayteenik.

وَقَالُوا۟ لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِىٓ أَصْحَٰبِ ٱلسَّعِيرِ ﴿١٠﴾

10. Kaadu usun woh aalamuk: nummah nanu nek iyyaanam cakki maabbah aabbinninoy, hinnay tu raaqisa kas le mara akkinninoy, urta giráh mara akkuk manannino iyyen.

فَٱعْتَرَفُوا۟ بِذَنۢبِهِمْ ۖ فَسُحْقًا لِّأَصْحَٰبِ ٱلسَّعِيرِ ﴿١١﴾

11. Tokkel usun sinni dambi (koroosannu kinnuk) yeelemeeniih, tokkel urta girah marah finqaa kee Yallih Racmatak yaxxeereenim tanay.

إِنَّ ٱلَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِٱلْغَيْبِ لَهُم مَّغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿١٢﴾

12. Diggah, ablekal sinni Rabbik meesita mari, dambi cabtii kee kaxxa galató le.

وَأَسِرُّوا۟ قَوْلَكُمْ أَوِ ٱجْهَرُوا۟ بِهِۦٓ ۖ إِنَّهُۥ عَلِيمٌۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ﴿١٣﴾

13. Sinni maxcó qellissoonu, hinnay taybulloonu, Yalli sin alilwat tanim yaaxigi kinni.

أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ ٱللَّطِيفُ ٱلْخَبِيرُ ﴿١٤﴾

14. Gino gineh yan Rabbi mannal aaxige waa qellissaanam kee taybulleenim? Usuk xuwawli, adda yaaxigi kinnik.

هُوَ ٱلَّذِى جَعَلَ لَكُمُ ٱلْأَرْضَ ذَلُولًا فَٱمْشُوا۟ فِى مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا۟ مِن رِّزْقِهِۦ ۖ وَإِلَيْهِ ٱلنُّشُورُ ﴿١٥﴾

15. Kaa kinni baaxó siinih madabah sahhalossemik tet deraafel gexaay kay rizqhi akuma, kaadu ugut kaâ fanah yakke Qhiyaamah ayro.

ءَأَمِنتُم مَّن فِى ٱلسَّمَآءِ أَن يَخْسِفَ بِكُمُ ٱلْأَرْضَ فَإِذَا هِىَ تَمُورُ ﴿١٦﴾

16. Korosey isin sinni teemeneenii qaraanal yan Rabbi Baaxó siinil xuumusaamak is gibdi angoyyih tangayye waqdi?

أَمْ أَمِنتُم مَّن فِى ٱلسَّمَآءِ أَن يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ۖ فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذِيرِ ﴿١٧﴾

17. Hinnak isin sinni teemeneenii qaraanal yan Rabbi arraaqi le caacay siinil ruubaamak? toysa korosey isin yi meesisso le inna aaxigetton digaalá tablen waqdi.

وَلَقَدْ كَذَّبَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿١٨﴾

18. Yalli xiibiteh nummah, keenik naharsi mari sinni farmoytit dirabboyseemil, tokkel ken essecekkehik yi assacokki manna keenil teellee? Ken bayisne waqdi.

أَوَلَمْ يَرَوْا۟ إِلَى ٱلطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَٰٓفَّٰتٍ وَيَقْبِضْنَ ۚ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا ٱلرَّحْمَٰنُ ۚ إِنَّهُۥ بِكُلِّ شَىْءٍۭ بَصِيرٌ ﴿١٩﴾

19. Kaadu mayablaanaa keenik amól tan haadá galwá fakta waqdii kee xambaqta waqdi takkem? raddaamak tet tabbixeeh dacrissam matan Racmaan kinni Rabbi akke waytek, diggah usuk ummaanim yabali kinni.

أَمَّنْ هَٰذَا ٱلَّذِى هُوَ جُندٌ لَّكُمْ يَنصُرُكُم مِّن دُونِ ٱلرَّحْمَٰنِ ۚ إِنِ ٱلْكَٰفِرُونَ إِلَّا فِى غُرُورٍ ﴿٢٠﴾

20. Hinnak korosey tah iyyaay tah ni mara kak ittaanaah sin cattam? yalli sin digaalam faxek, Racmaan kinni Rabbi akke waytek, koroosite mari tû bagul mayan sheetan keenit abah yan duquurisiyya akke waytek.

21. Hinnak ah iyyaay, Yalli isi rizqhi siinik yibbixek siinih taceem? Wonna hinnay koroosite mari Nummaak caddok tatur kee cakkik giltaanamih bagul yeedeen.

أَمَّنْ هَٰذَا ٱلَّذِى يَرْزُقُكُمْ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُۥ ۚ بَل لَّجُّوا۟ فِى عُتُوٍّ وَنُفُورٍ ﴿٢١﴾

22. Tokkel Foocah radak gexa num yayse innaa tirtóh hinnay massowwu iyyeh massa le gitat gexa num yaysee?

أَفَمَن يَمْشِى مُكِبًّا عَلَىٰ وَجْهِهِۦٓ أَهْدَىٰٓ أَمَّن يَمْشِى سَوِيًّا عَلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٢٢﴾

23. Nabiyow!Keenik ixxic :Yalla kinni suge waytik sin gintem, kaadu aytiy edde taabbeenii kee intiitay edde tableeniiy, sorkocobbaxittéy edde kaskassowtaana siinih gintem, korosey Yallih niqmatak faatittaanam siinik dagoh.

قُلْ هُوَ ٱلَّذِىٓ أَنشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ ٱلسَّمْعَ وَٱلْأَبْصَٰرَ وَٱلْأَفْـِٔدَةَ ۖ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿٢٣﴾

24. Ixxic Nabiyow:Yalla kinni baaxô bagul sin ginteeh sin fixiixissem, kaadu kaâ fanah gaaboysimetton cisab kee galtoh.

قُلْ هُوَ ٱلَّذِى ذَرَأَكُمْ فِى ٱلْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٢٤﴾

25. Kaadu koros: axagni maa waqadiiy isin numma yacee mara tekkeenik itta?

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا ٱلْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٢٥﴾

26. Nabiyow:cagalah, Qhiyaama edde solta waktih ixxiga Yallih garil tan, kaadu cagalah anu baxxaqqa le meesiise kinniyo keenik ixxic.

قُلْ إِنَّمَا ٱلْعِلْمُ عِندَ ٱللَّهِ وَإِنَّمَآ أَنَا۠ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٢٦﴾

27. Koros digaalá xayyowtem table waqdi, koroosite marak foocitte taameh, tah teetiy esseritak assaxeeruk sugteeni keenik iyyan.

فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سِيٓـَٔتْ وُجُوهُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَقِيلَ هَٰذَا ٱلَّذِى كُنتُم بِهِۦ تَدَّعُونَ ﴿٢٧﴾

28. Ixxic Nabiyow korosuk:yoh warisa! Yalli yoo kee yollih yan mara qidek hinnay neh xuwaaweh nee udurruse yekkek, koros iyyi cateleeh qansarissa digaalák.

قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِنْ أَهْلَكَنِىَ ٱللَّهُ وَمَن مَّعِىَ أَوْ رَحِمَنَا فَمَن يُجِيرُ ٱلْكَٰفِرِينَ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢٨﴾

قُلْ هُوَ ٱلرَّحْمَٰنُ ءَامَنَّا بِهِۦ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا ۖ فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٢٩﴾

29. Ixxic Nabiyow: usuk Racmaan kinni Rabbi nanu kaa nummasneeh kaal kelitne, tokkel xayuk aaxigetton digaalá obtuwayta waqdi cakki gitak baxxaqqa le hoxat tanim sin kinnik nee kinnim.

قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ مَآؤُكُمْ غَوْرًا فَمَن يَأْتِيكُم بِمَآءٍ مَّعِينٍۭ ﴿٣٠﴾

30. Ixxic Nabiyow: yoh warisay! sin lee baaxot fuuqunteh maacissek, iyyi siinih baaheleeh daritta leey gexxa? (num mabaaha Yallak sá).

SUURAT AL-QHALAM

Makkal Obte, 52 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Nuun- (edde faxem Yalli yaaxige) Yalli Qhalam kee yaktube mari uktubbu haamal xiibite.

نٓ وَٱلْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ ﴿١﴾

2. Atu Nabiyow ku Rabbi koh yecee niqmatih sabbatah cabuli akke waytaamal xiibite.

مَآ أَنتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ ﴿٢﴾

3. Kaadu diggah atu galtoy aggiriqqe sinni litoomul xiibite.

وَإِنَّ لَكَ لَأَجْرًا غَيْرَ مَمْنُونٍ ﴿٣﴾

4. Kaadu diggah atu naba caalat maqaaneh bagul tantoomul xiibite.

وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ ﴿٤﴾

5. Xayi waktit Nabiyow atu ablettooh, usun (koros kinnuk) ablelon.

فَسَتُبْصِرُ وَيُبْصِرُونَ ﴿٥﴾

6. Siinik cabulem kinni num abletton koo kinnik ken kinnim.

بِأَيِّيكُمُ ٱلْمَفْتُونُ ﴿٦﴾

7. Diggah ku Rabbi usuk ixxigah yayse Rabbi kinni kay gitak makkooteh yan marat, kaadu usuk ixxigah yayse Rabbi kinni kay gital tirri iyyeeh kaal diggi iyye marat.

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَن ضَلَّ عَن سَبِيلِهِۦ وَهُوَ أَعْلَمُ بِٱلْمُهْتَدِينَ ﴿٧﴾

8. Toysa isi diinil diggi xicaay moggolin koo kee Qhuraan dirabboyse mara.

فَلَا تُطِعِ ٱلْمُكَذِّبِينَ ﴿٨﴾

9. Kaadu Nabiyow atu usun faxe waanamak tu cabtaamal keenih xabbacowtek, usun kaadu koh xabbacoowaanam faxan.

وَدُّوا۟ لَوْ تُدْهِنُ فَيُدْهِنُونَ ﴿٩﴾

10. Kaadu ummaan numuy xiiba maggoy bayoytah yanih yab moggolin.

وَلَا تُطِعْ كُلَّ حَلَّافٍ مَّهِينٍ ﴿١٠﴾

هَمَّازٍ مَّشَّآءٍۭ بِنَمِيمٍ ﴿١١﴾

11. Cami maggo numuy sittal hayah sinam fanal gexaah yangagayyeh yab moggolin.

مَّنَّاعٍ لِّلْخَيْرِ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ ﴿١٢﴾

12. Cinnaaneynay kayri celli haytam gibdi waasoh waasay caddok taturlih yaniy, dambi maggoh yab moggolin.

عُتُلٍّۭ بَعْدَ ذَٰلِكَ زَنِيمٍ ﴿١٣﴾

13. Koroosanni maggah Sorkocobbaxi kak kafe numuy, tohuk lakal ilmoytah yani kinni.

أَن كَانَ ذَا مَالٍ وَبَنِينَ ﴿١٤﴾

14. Usuk a weelot kah weeloysimem, maali gaddaa kee xalay mangintah sabbata.

إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ ءَايَٰتُنَا قَالَ أَسَٰطِيرُ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿١٥﴾

15. Ni-aayoota (Qhuraan kinnuk) kaal tankirriyime waqdi, ah naharsi marih hayyayyoona iyya anqasah.

سَنَسِمُهُۥ عَلَى ٱلْخُرْطُومِ ﴿١٦﴾

16. Xayi uddurul (waktil) kate waa bedu kaak heenno sanal.

إِنَّا بَلَوْنَٰهُمْ كَمَا بَلَوْنَآ أَصْحَٰبَ ٱلْجَنَّةِ إِذْ أَقْسَمُوا۟ لَيَصْرِمُنَّهَا مُصْبِحِينَ ﴿١٧﴾

17. Diggah nanu makki mara qulul kee qabaarat niqiyyire bustaan mara kah niqiyyire innah, usun subci wakti kay caxammixu tumaleelak qellut yargiqoonu waanamah xiibiten waqdi.

وَلَا يَسْتَثْنُونَ ﴿١٨﴾

18. Yalli faxek maxaccinnon.

فَطَافَ عَلَيْهَا طَآئِفٌ مِّن رَّبِّكَ وَهُمْ نَٰٓئِمُونَ ﴿١٩﴾

19. Tokkel ku Rabbih kabuk usun xiinit anuk mire (giráy kaa carrisse kinnuk) kaa mireh.

فَأَصْبَحَتْ كَٱلصَّرِيمِ ﴿٢٠﴾

20. Tokkel usuk data gommod ceelak maacise.

فَتَنَادَوْا۟ مُصْبِحِينَ ﴿٢١﴾

21. Tokke sittah kayam kaayeenih maacisen waqdi.

أَنِ ٱغْدُوا۟ عَلَىٰ حَرْثِكُمْ إِن كُنتُمْ صَٰرِمِينَ ﴿٢٢﴾

22. Sinni buqree kee sinni caxammixuh waqlal kuula

kaa yargaqu waah orbisa mara tekkeenik ittak iyyen.

فَٱنطَلَقُوا۟ وَهُمْ يَتَخَـٰفَتُونَ ﴿٢٣﴾

23. Tokkel gexeenih, usun tutuc axcuk.

أَن لَّا يَدْخُلَنَّهَا ٱلْيَوْمَ عَلَيْكُم مِّسْكِينٌ ﴿٢٤﴾

24. Ta saaku tumaleela bustaan siinil cule waytaama ittak axcuk.

وَغَدَوْا۟ عَلَىٰ حَرْدٍ قَـٰدِرِينَ ﴿٢٥﴾

25. Kuuleenih loowiteenimil dudda le mara sinni akka luk.

فَلَمَّا رَأَوْهَا قَالُوٓا۟ إِنَّا لَضَآلُّونَ ﴿٢٦﴾

26. Tokkel usun sinni bustaan carareeh gombod yekkem yublen waqdi, diggaluk nanu baditneeh gitak hoxneh nan iyyen.

بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ ﴿٢٧﴾

27. Usun Bustaan sinni bustaan kinnim yismiten waqdi: Wonna hinnay nanu kay kayrik baxaysite mara nekke, tumaleela cakkik kak waasneemih sabbatah iyyen.

قَالَ أَوْسَطُهُمْ أَلَمْ أَقُل لَّكُمْ لَوْلَا تُسَبِّحُونَ ﴿٢٨﴾

28. Keenik kas kee kayrih yayse num: siinik maxaccinniyoo, Yalla ma saytunnossaanaa, Yalli saytunih itteenih, hinnay Yalli faxek itteenih?

قَالُوا۟ سُبْحَـٰنَ رَبِّنَآ إِنَّا كُنَّا ظَـٰلِمِينَ ﴿٢٩﴾

29. Nanu ni Rabbi kaah yaguude saytunnoysiyyah kaa saytunnosna, diggah nanu ninni nafsi yudlume marah sugne tumaleela cakkik waasneemil.

فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَلَـٰوَمُونَ ﴿٣٠﴾

30. Tokkel gari garut keenik yufkune sitta assacakkuk.

قَالُوا۟ يَـٰوَيْلَنَآ إِنَّا كُنَّا طَـٰغِينَ ﴿٣١﴾

31. Booley nee gee finqaaw! Diggah nanu caddok tatre marah sugne, Yallih amri cinneeh tumaleela cakkik waasne waqdi.

عَسَىٰ رَبُّنَآ أَن يُبْدِلَنَا خَيْرًا مِّنْهَآ إِنَّآ إِلَىٰ رَبِّنَا رَٰغِبُونَ ﴿٣٢﴾

32. Ni Rabbi nanu abneh nan umaanek kaal gacneemih sabbatah, tama bustaanak taysem nee ciggiilisele,

diggaak nanu ninni Rabbik qafuu kee muxxo qaagitna.

كَذَٰلِكَ ٱلْعَذَابُ ۖ وَلَعَذَابُ ٱلْءَاخِرَةِ أَكْبَرُ ۚ لَوْ كَانُوا۟ يَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾

33. Addunyâ digaalá Tonna. Diggah akeerâ digaalá wohuuk naba, usun woh yaaxige mara akkinnoonuy waasimak yenen.

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ عِندَ رَبِّهِمْ جَنَّٰتِ ٱلنَّعِيمِ ﴿٣٤﴾

34. Diggah Yallak meesita mari, sinni Rabbih xaqul waara niqmat elle yan jannoota lon.

أَفَنَجْعَلُ ٱلْمُسْلِمِينَ كَٱلْمُجْرِمِينَ ﴿٣٥﴾

35. Tokkel muslimiin koros inna maay abna galtol? (mabna).

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿٣٦﴾

36. Maca litoonuu Mannal mekeltaanaa? muslimiin kee koros galtol missoowaanah ittaanamal.

أَمْ لَكُمْ كِتَٰبٌ فِيهِ تَدْرُسُونَ ﴿٣٧﴾

37. Hinnak qaraanak oobe kitaabay elle barittaana litoonuu?

إِنَّ لَكُمْ فِيهِ لَمَا تَخَيَّرُونَ ﴿٣٨﴾

38. Diggah isin faxinnaanim addak kak doorittoonuh.

أَمْ لَكُمْ أَيْمَٰنٌ عَلَيْنَا بَٰلِغَةٌ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ ۙ إِنَّ لَكُمْ لَمَا تَحْكُمُونَ ﴿٣٩﴾

39. Hinnak xagnittey xiibal siinih diggosneh iyya nellih litoonuu Qhiyaamah ayrô fanah, diggaluk isin sinnih faxxaanam mekeltaanamal?

سَلْهُمْ أَيُّهُم بِذَٰلِكَ زَعِيمٌ ﴿٤٠﴾

40. Nabiyow! ken (koros kinnuk) esserey :woo meklay abiteeni geyoonu waanamah waas keenik yekke num miyyaay?

أَمْ لَهُمْ شُرَكَآءُ فَلْيَأْتُوا۟ بِشُرَكَآئِهِمْ إِن كَانُوا۟ صَٰدِقِينَ ﴿٤١﴾

41. Hinnak Yallat agleytiitih yan maray usun iyyaanamah waas keenih yakkey faxaanamah ken cata maay lon, toysa usun iyyaanamat numma yacee mara yekkeenik sinni agleytit baahoonay?

يَوْمَ يُكْشَفُ عَن سَاقٍ وَيُدْعَوْنَ إِلَى ٱلسُّجُودِ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٤٢﴾

42. Qhiyaamah ayróy Yallî sarbay ni sarba ceele wayta tamballayu waytaah, sinam sujuud fanah edde seecimtay, koros sujuud edde abtam duude wayta.

خَٰشِعَةً أَبْصَٰرُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ ۖ وَقَدْ كَانُوا۟ يُدْعَوْنَ إِلَى ٱلسُّجُودِ وَهُمْ سَٰلِمُونَ ﴿٤٣﴾

43. Intiita keenik sabruuruttaah taqunxeeh iroh fayya tet haanam maduudaanaay xixxibaané kee qunxaané ken buulta Yallih digaalah gibdah, Nummah usun addunyal sugen waqdi sujuuduh seecimak sugen qaafiyatah nagay anuk, tokkel usun kaxxamariinoh sujuud abak ma suginnon.

فَذَرْنِى وَمَن يُكَذِّبُ بِهَٰذَا ٱلْحَدِيثِ ۖ سَنَسْتَدْرِجُهُم مِّنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٤﴾

44. Toysa Nabiyow ta Qhuraan dirabboysa maraa kee yoo sittah cab, usun kak aaxige waan gambik ken lagsennooh ken digaalennok.

وَأُمْلِى لَهُمْ ۚ إِنَّ كَيْدِى مَتِينٌ ﴿٤٥﴾

45. Kaadu dago wakti (xokobbiseyyo), keenih abenno dambitte ossitaanamkeh diggaluk yi digaalá gibdih korosul.

أَمْ تَسْـَٔلُهُمْ أَجْرًا فَهُم مِّن مَّغْرَمٍ مُّثْقَلُونَ ﴿٤٦﴾

46. Hinnak Nabiyow atu a farmoh gudduusiyyal galtó ken essertaah, usun woo galtoh magoyta elle tiqilsee mara yekkeenii kah aamine waanam?

أَمْ عِندَهُمُ ٱلْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُبُونَ ﴿٤٧﴾

47. Hinnak usun qellittem elle tan luucal macfuuzuy, qellittaamih ixxigay usun faxaanam kak yaktubeeni maay lon?

فَٱصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَكُن كَصَاحِبِ ٱلْحُوتِ إِذْ نَادَىٰ وَهُوَ مَكْظُومٌ ﴿٤٨﴾

48. Toysa Nabiyow atu isi Rabbih meklal isbiraay, kullumti kataysah (Nabii Yuunus kinnuk) inna makkin naqabuu kee sabri sinnah, usuk isi Rabbih qoxxitit (kaxxa

faxewaynaan kinnuk) kullumti bagih addat anuk seece waqdi.

49. Kay Rabbih kabuk Racmat kaa eleele wannay, qambisimak yen kullumti baguk baaxok booxal usuk ilqime numuh anuk.

لَّوْلَآ أَن تَدَارَكَهُۥ نِعْمَةٌ مِّن رَّبِّهِۦ لَنُبِذَ بِٱلْعَرَآءِ وَهُوَ مَذْمُومٌ ﴿٤٩﴾

50. Tokkel kay Rabbi isi farmoh kaa dooreeh, meqe marih num kaa abe. (ambiyaa kee farmoytit kinnuk).

فَٱجْتَبَىٰهُ رَبُّهُۥ فَجَعَلَهُۥ مِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿٥٠﴾

51. Nummah Nabiyow koroosite mari Qhuraan yaabbe waqdi, usun sinni intiitat Koo qawlusaanaah koo yankiseenim xayyossu haan koh lon naqabuh, kaadu usuk diggah cabuli kok iyyan kuuxe waynaanah.

وَإِن يَكَادُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَيُزْلِقُونَكَ بِأَبْصَٰرِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا۟ ٱلذِّكْرَ وَيَقُولُونَ إِنَّهُۥ لَمَجْنُونٌ ﴿٥١﴾

52. Usuk (Qhuraan kinnuk) ginoh (woh seehadaa kee jinni kinnuk) kassis akke waytek kalah tu hinna.

وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعَٰلَمِينَ ﴿٥٢﴾

SUURAT AL-CAAQHAH

Makkal Obte, 52 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

1. Alcaaqha is Qhiyaamâ migaqwak migaaqak teynay is nummah takku waytam yascasse kinni.

الْحَاقَّةُ ﴿١﴾

2. Qhiyaamay cakkil takku wayta macaay?

مَا الْحَاقَّةُ ﴿٢﴾

3. Maca koo tiysixxigeeh Nabiyow Qhiyaamay cakkil takku wayta?

وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحَاقَّةُ ﴿٣﴾

4. Samuud deqsitta kedoó (woh Nabii Saalic mara) kee Qaad deqsitta kedó (woh Nabii Huud mara) Qhiyaamay meesî gibdah lubbî taatuki deqsitta dirabbosseh.

كَذَّبَتْ ثَمُودُ وَعَادٌ بِالْقَارِعَةِ ﴿٤﴾

5. Tokkel samuuduh tu gactek, Yalli caddok taturte xongolot ken finqise.

فَأَمَّا ثَمُودُ فَأُهْلِكُوا بِالطَّاغِيَةِ ﴿٥﴾

6. Kaadu Qaad deqsita marah tu gactek, Yalli kaxxa xongoloo kee xabca le caacayay caddok tatret ken finqise.

وَأَمَّا عَادٌ فَأُهْلِكُوا بِرِيحٍ صَرْصَرٍ عَاتِيَةٍ ﴿٦﴾

7. Yalli malcina baraay bacra ayroy sitta katattay aggirriqqe sinni caacay keenit ruube, tokkel woo baritteé kee woo ayroorah addat sinaamay rabtey qangalaltay tamiirâ laqiibay gorrittey inaaqah tani ceelah ken table.

سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ سَبْعَ لَيَالٍ وَثَمَانِيَةَ أَيَّامٍ حُسُومًا ۖ فَتَرَى الْقَوْمَ فِيهَا صَرْعَىٰ كَأَنَّهُمْ أَعْجَازُ نَخْلٍ خَاوِيَةٍ ﴿٧﴾

8. Tokkel woo marak numuy finqite kalah raaqe keenik maay table?

فَهَلْ تَرَىٰ لَهُمْ مِنْ بَاقِيَةٍ ﴿٨﴾

9. Kaadu firqawnaay, kaak naharat korosuh suge maraá kee magaalol

وَجَاءَ فِرْعَوْنُ وَمَنْ قَبْلَهُ وَالْمُؤْتَفِكَاتُ بِالْخَاطِئَةِ ﴿٩﴾

elle korsen mari (Nabii Luut mara kinnuk) kaxxa dambi luk yemeeten.

10. Tokkel usun sinni Rabbih farmoyta cineenih, wonnaluk Yalli gibdi mabbuxuh ken yibbixe (digaalá kinnuk).

فَعَصَوْا۟ رَسُولَ رَبِّهِمْ فَأَخَذَهُمْ أَخْذَةً رَّابِيَةً ﴿١٠﴾

11. Diggah nanu lee caddok taturteeh kulliimik amo ciggilte waqdi, doynikit Nabii Nuucû luk sin nukkuqeeh sin raaqisne.

إِنَّا لَمَّا طَغَا ٱلْمَآءُ حَمَلْنَٰكُمْ فِى ٱلْجَارِيَةِ ﴿١١﴾

12. Woo abto kassis siinih abne, kaadu raaqissa ayti tet raaqissamkeh.

لِنَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذْكِرَةً وَتَعِيَهَآ أُذُنٌ وَٰعِيَةٌ ﴿١٢﴾

13. Tokkel baantat inki adda fuuxa fuuxumta waqdi.

فَإِذَا نُفِخَ فِى ٱلصُّورِ نَفْخَةٌ وَٰحِدَةٌ ﴿١٣﴾

14. Kaadu baaxoo kee qaleelá le aroocak tamukkuqeeh, inki atkah sittat tamuttukeeh bulá takke.

وَحُمِلَتِ ٱلْأَرْضُ وَٱلْجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةً وَٰحِدَةً ﴿١٤﴾

15. Toysa too waqdi Qhiyaama soltah.

فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ ٱلْوَاقِعَةُ ﴿١٥﴾

16. Kaadu qaran qanxixaah, usuk woo ayró boolaataah Qande luk maraaqa.

وَٱنشَقَّتِ ٱلسَّمَآءُ فَهِىَ يَوْمَئِذٍ وَاهِيَةٌ ﴿١٦﴾

17. Kaadu malayka kay deraafel gactaah, woo ayró ku Rabbih qarshi malaykak bacra malaykatti isi amol yakkuqe.

وَٱلْمَلَكُ عَلَىٰٓ أَرْجَآئِهَا ۚ وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ ثَمَٰنِيَةٌ ﴿١٧﴾

18. Too ayró sinaamey cisab kee galtoh Yallî fooca sin maksan, isin qellissaanamak tu kaak maqellitta.

يَوْمَئِذٍ تُعْرَضُونَ لَا تَخْفَىٰ مِنكُمْ خَافِيَةٌ ﴿١٨﴾

19. Le kitab migdi gabah kah yontocowwime numuh tugactek wallê gibdah yi kitab ibbixa ikriya iyya.

فَأَمَّا مَنْ أُوتِىَ كِتَٰبَهُۥ بِيَمِينِهِۦ فَيَقُولُ هَآؤُمُ ٱقْرَءُوا۟ كِتَٰبِيَهْ ﴿١٩﴾

20. Diggah anu asmatuk suge, inni cisaabat (galtot) garayuwaam.

إِنِّي ظَنَنتُ أَنِّي مُلَاقٍ حِسَابِيَهْ ﴿٢٠﴾

21. Toysa usuk akeeral ruffu kaa hayta mano le.

فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَّاضِيَةٍ ﴿٢١﴾

22. Jannatay fayya leh addal yan.

فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ﴿٢٢﴾

23. Jannatti mexexi kaa daggaasita marah xayih.

قُطُوفُهَا دَانِيَةٌ ﴿٢٣﴾

24. Keenik iyyaanah:akumaay, aquba ruffû xica tatrusutten meqe taamáh sabbatah, taturte ayroorah addat.

كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا أَسْلَفْتُمْ فِي الْأَيَّامِ الْخَالِيَةِ ﴿٢٤﴾

25. Kaadu Le kitab guri gabah kah yontocowwime numuh tu gactek, maganey yi kitab yoh antacawwime wannay iyya.

وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِشِمَالِهِ فَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَمْ أُوتَ كِتَابِيَهْ ﴿٢٥﴾

26. Kaadu inkinnah maa xaginniyo yicisab kinnim!

وَلَمْ أَدْرِ مَا حِسَابِيَهْ ﴿٢٦﴾

27. Maganey addunyal abe rabi yi manoh ellecabo akkinnay.

يَا لَيْتَهَا كَانَتِ الْقَاضِيَةَ ﴿٢٧﴾

28. Yi maali yoh xiqem mali Yallih digaalák.

مَا أَغْنَىٰ عَنِّي مَالِيَهْ ﴿٢٨﴾

29. Yi duddaa kee reedá yok gexxeh.

هَلَكَ عَنِّي سُلْطَانِيَهْ ﴿٢٩﴾

30. Iyyan jahannam malaykak:kaa abbixaay wonnaluk kay namma gaba fillat kaak axuwa silsilatat.

خُذُوهُ فَغُلُّوهُ ﴿٣٠﴾

31. Tohuk lakal jaciim deqsitta girá kaa culusa tet niqna tammoysamkeh.

ثُمَّ الْجَحِيمَ صَلُّوهُ ﴿٣١﴾

32. Tohuk lakal silsilatay xexxaarah malcina tabanih cusul yakket kaa culusa iyyan.

ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوهُ ﴿٣٢﴾

33. Diggah usuk addunyal Yallay nabah inkittinaanel aamanuk masuginna.

إِنَّهُ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ ﴿٣٣﴾

34. Kaadu tu dagoyta yaskameenimih sinam ilsiisak masuginna addunyal.

وَلَا يَحُضُّ عَلَىٰ طَعَامِ ٱلْمِسْكِينِ ﴿٣٤﴾

35. Toysa ta saaku usuk takkel isil xayi numuy digaalá isik waasa mali.

فَلَيْسَ لَهُ ٱلْيَوْمَ هَٰهُنَا حَمِيمٌ ﴿٣٥﴾

36. Kaadu hebeltô maaqo mali girâ marak caxta qasaalayi akke waytek.

وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنْ غِسْلِينٍ ﴿٣٦﴾

37. Ama qasaalayi takmem matan dambileelay koroosannuk kate wayte akke waytek.

لَّا يَأْكُلُهُۥٓ إِلَّا ٱلْخَٰطِـُٔونَ ﴿٣٧﴾

38. Xiibitah an isin tableenimil.

فَلَآ أُقْسِمُ بِمَا تُبْصِرُونَ ﴿٣٨﴾

39. Kaadu able waytaanamal xiibita.

وَمَا لَا تُبْصِرُونَ ﴿٣٩﴾

40. Diggah ta Qhuraan Yallih maxcoy massakaxxa le farmoyti yakriye kinni.

إِنَّهُۥ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ﴿٤٠﴾

41. Kaadu usuk (Qhuraan kinnuk) gadabê maxco hinna, kaa nummassaanam siinik dagoh.

وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ ۚ قَلِيلًا مَّا تُؤْمِنُونَ ﴿٤١﴾

42. Kaadu usuk qellittem aaxigeh iyya ginnilih maxco hinna, isin kassittaanaah elle kaskassowtaanam siinik dagoh.

وَلَا بِقَوْلِ كَاهِنٍ ۚ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ﴿٤٢﴾

43. Usuk ginó gineh yan Rabbih kabuk oobe kitaaba.

تَنزِيلٌ مِّن رَّبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٤٣﴾

44. Kaadu Nabii Mucammad ﷺ nanu axce wayneemik tu nel diraabah ginnaasitinnay.

وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضَ ٱلْأَقَاوِيلِ ﴿٤٤﴾

45. Nanu diggah qanxaffe luk migdi gabah kaa abbaxuk neneeh kaa digaalak nen.

لَأَخَذْنَا مِنْهُ بِٱلْيَمِينِ ﴿٤٥﴾

46. Tohuk lakal canti ramad kaak argaquk nen.

ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ ٱلْوَتِينَ ﴿٤٦﴾

47. Tokkel siinik ni digaalák kaa reebisaamih dudda num mali.

فَمَا مِنكُم مِّنْ أَحَدٍ عَنْهُ حَٰجِزِينَ ﴿٤٧﴾

48. Kaadu diggah, Qhuraan kassiisi Yallak meesita marah.

وَإِنَّهُۥ لَتَذْكِرَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٨﴾

49. Kaadu diggah nanu naaxigeh, siinik diggah ama Qhuraan dirabboysa mara.

وَإِنَّا لَنَعْلَمُ أَنَّ مِنكُم مُّكَذِّبِينَ ﴿٤٩﴾

50. Kaadu diggah ama Qhuraan dirabboysaanam, Qhiyaamah ayró koroosite maral kaxxa nadaama akke le.

وَإِنَّهُۥ لَحَسْرَةٌ عَلَى ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٥٠﴾

51. Kaadu diggah, usuk (Qhuraan kinnuk) nummay asmat le kinni.

وَإِنَّهُۥ لَحَقُّ ٱلْيَقِينِ ﴿٥١﴾

52. Toysa saytunnos! ku Rabbih migaaqay naba.

فَسَبِّحْ بِٱسْمِ رَبِّكَ ٱلْعَظِيمِ ﴿٥٢﴾

SUURAT AL-MAQAARIJ

Makkal Obte, 44 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

سَأَلَ سَآئِلٌۢ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ ﴿١﴾

1. Korosuk num raq sinni digaaláy keenil obtu wayta essereeh kallace.

لِّلْكَٰفِرِينَ لَيْسَ لَهُۥ دَافِعٌ ﴿٢﴾

2. Usuk korosuh tet essereeh keenik tet waasa num mayan, yalli tet oobisam faxek.

مِّنَ ٱللَّهِ ذِى ٱلْمَعَارِجِ ﴿٣﴾

3. Yallay fayya leeh nabna leh kabuk taniih keenik cattam matan.

تَعْرُجُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ وَٱلرُّوحُ إِلَيْهِ فِى يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُۥ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ ﴿٤﴾

4. Malaykaa kee jibriil Yallâ fanah tawqe ixxi kak kontom alfih sanat yakke ayróh addat.

فَٱصْبِرْ صَبْرًا جَمِيلًا ﴿٥﴾

5. Toysa isbir Nabiyow qaxmeqe sabrih.

إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُۥ بَعِيدًا ﴿٦﴾

6. Diggah, usun (koros kinnuk) digaalá xer iimiy akke waytah yablen.

وَنَرَىٰهُ قَرِيبًا ﴿٧﴾

7. Kaadu nanu xayiimiy takku waytah tet nable.

يَوْمَ تَكُونُ ٱلسَّمَآءُ كَٱلْمُهْلِ ﴿٨﴾

8. Amah takkem Qaran diyaayisen lakqoo kee nacaasih innah gaca ayró.

وَتَكُونُ ٱلْجِبَالُ كَٱلْعِهْنِ ﴿٩﴾

9. Kaadu qaleelá bisu le suufuy fikiikiseeniy caacayat gexah inna takke ayró.

وَلَا يَسْـَٔلُ حَمِيمٌ حَمِيمًا ﴿١٠﴾

10. Elle xayi elle xayi essere waah, kacnoyti kacnoyta essere waa ayro.

يُبَصَّرُونَهُمْ ۚ يَوَدُّ ٱلْمُجْرِمُ لَوْ يَفْتَدِى مِنْ عَذَابِ

11. Yalli woo ayro sitta ken yaybulleeh, sitta yaaxigeeniih sittah

xiqaanam malon. tokkel umeyni (korosta kinnuk) isi nafsik isi xaylo fidah yaceem faxaah sangeela Qhiyaamah ayroh digaalak.

يَوْمِئِذٍۭ بِبَنِيهِ ﴿١١﴾

12. Kaadu isi barraa kee isi toobokoyta fidah yaceem faxa.

وَصَٰحِبَتِهِۦ وَأَخِيهِ ﴿١٢﴾

13. Kaadu kay kedoy (gulub kinnuk) kaa orbissaah kaa reebissah tani fidah yaceem faxa.

وَفَصِيلَتِهِ ٱلَّتِى تُـْٔوِيهِ ﴿١٣﴾

14. Baaxô bagul inkih enni ittaamat waddiimaamih sangel le, tohuk lakal Yallih digaalák naggoowam faxa woo fidat.

وَمَن فِى ٱلْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ يُنجِيهِ ﴿١٤﴾

15. Caagid usuk elle faxa inna hinna, diggah is ladá deqsitta giráy hadiidigtaah habuubugta kinni.

كَلَّآ ۖ إِنَّهَا لَظَىٰ ﴿١٥﴾

16. Is arab siibtá gira niqnâ gibdah.

نَزَّاعَةً لِّلشَّوَىٰ ﴿١٦﴾

17. Isî fanah secta iimaanat derre cabeeh, Yallaa kee Yallih farmoytih amri cine mara.

تَدْعُوا۟ مَنْ أَدْبَرَ وَتَوَلَّىٰ ﴿١٧﴾

18. Kaadu sectah maalu kobxiseeh, Yallih cakki kak aceewee mara.

وَجَمَعَ فَأَوْعَىٰٓ ﴿١٨﴾

19. Diggah seehadayti baakerliiy, qaraarakolih (qambaxxaglih) anuk ginniime.

* إِنَّ ٱلْإِنسَٰنَ خُلِقَ هَلُوعًا ﴿١٩﴾

20. usuk umaane kaa xagte tet tekkek qaraarako li kinni (qaxbaxxaagite).

إِذَا مَسَّهُ ٱلشَّرُّ جَزُوعًا ﴿٢٠﴾

21. Kaadu maqaané kaa xagteeh gaddalitek kaxxa gabâ gibda li kinni.

وَإِذَا مَسَّهُ ٱلْخَيْرُ مَنُوعًا ﴿٢١﴾

22. Salat abá koh raqtuh immay.

إِلَّا ٱلْمُصَلِّينَ ﴿٢٢﴾

23. Woh umman sinni salaatih baguk kate waa mara kinni.

ٱلَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ دَآئِمُونَ ﴿٢٣﴾

24. Kaadu usun yimixxige cakki (maglab kinnuk) maalut kak yan mara kinni.

وَٱلَّذِينَ فِيٓ أَمۡوَٰلِهِمۡ حَقّٞ مَّعۡلُومٞ ٢٤

25. Kallaca tu malii kee kallace waa tu malih.

لِّلسَّآئِلِ وَٱلۡمَحۡرُومِ ٢٥

26. Kaadu usun cisab kee galtoh ayró (Qhiyaamah ayró kinnuk) nummaysa mara.

وَٱلَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بِيَوۡمِ ٱلدِّينِ ٢٦

27. Kaadu usun sinni Rabbih digaalák meesita mara.

وَٱلَّذِينَ هُم مِّنۡ عَذَابِ رَبِّهِم مُّشۡفِقُونَ ٢٧

28. Tama meesih kah meesitaanam, diggaluk ken Rabbih digaalá yaamineenim mali (baggibda mali).

إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمۡ غَيۡرُ مَأۡمُونٖ ٢٨

29. Kaadu usun sinni sammooma (sambooba) dalwak dacrisa mara.

وَٱلَّذِينَ هُمۡ لِفُرُوجِهِمۡ حَٰفِظُونَ ٢٩

30. Sinni gennaaqoh agabuu kee sinni say naqoosay ken gabá timlike akke waytek, toysa diggah usun qeemu maloonuuy, yassacakken mara hinnon.

إِلَّا عَلَىٰٓ أَزۡوَٰجِهِمۡ أَوۡ مَا مَلَكَتۡ أَيۡمَٰنُهُمۡ فَإِنَّهُمۡ غَيۡرُ مَلُومِينَ ٣٠

31. Tokkel tamahak kalihim faxeeh, gurrise mari, woo mari usun caddok taturleela kinni.

فَمَنِ ٱبۡتَغَىٰ وَرَآءَ ذَٰلِكَ فَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡعَادُونَ ٣١

32. Kaadu usun sinni amaanootaa kee sinni xagna dacrisa mara kinni.

وَٱلَّذِينَ هُمۡ لِأَمَٰنَٰتِهِمۡ وَعَهۡدِهِمۡ رَٰعُونَ ٣٢

33. Kaadu usun sinni sumaaqittel soolaah, wohul diggi iyya mara kinni.

وَٱلَّذِينَ هُم بِشَهَٰدَٰتِهِمۡ قَآئِمُونَ ٣٣

34. Kaadu usun sinni salat le waktil dacrisa mara kinni.

وَٱلَّذِينَ هُمۡ عَلَىٰ صَلَاتِهِمۡ يُحَافِظُونَ ٣٤

35. Woo mari jannootah addal massakaxxa leeh, ruffu iyya.

أُوْلَٰٓئِكَ فِي جَنَّٰتٖ مُّكۡرَمُونَ ٣٥

36. Nabiyow koroosite mari fillitte kadeedisak koo fanah edde yardem maca lee?

فَمَالِ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ قِبَلَكَ مُهْطِعِينَ ﴿٣٦﴾

37. Kok migdaa kee gura le kabul horta hortah gaca mara akkuk.

عَنِ ٱلْيَمِينِ وَعَنِ ٱلشِّمَالِ عِزِينَ ﴿٣٧﴾

38. Kulli seehadayti keenik, Yalli waara niqmat le jannat ise culsaamah sangeelaa?

أَيَطْمَعُ كُلُّ ٱمْرِئٍ مِّنْهُمْ أَن يُدْخَلَ جَنَّةَ نَعِيمٍ ﴿٣٨﴾

39. Aleey caagid usun elle yakkalen inna hinna, diggah nanu usun yaaxigeenimik ken ginne. (woh daacoyta kinnuk).

كَلَّآ ۖ إِنَّا خَلَقْنَٰهُم مِّمَّا يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

40. Ayrô mawqooqii kee ayrô kormaami Rabbil (Yalli isi nafsi edde faxak) xiibita diggah nanu dudda linoomul.

فَلَآ أُقْسِمُ بِرَبِّ ٱلْمَشَٰرِقِ وَٱلْمَغَٰرِبِ إِنَّا لَقَٰدِرُونَ ﴿٤٠﴾

41. Keenik yayse mara ciggiilisnaamal, kaadu hebeltô seehadayti keenik nek mayassaqqa, ken bayisnam fannek abe nee kaltam matan.

عَلَىٰٓ أَن نُّبَدِّلَ خَيْرًا مِّنْهُمْ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ ﴿٤١﴾

42. Toysa usun Sinni baatilit giirisoonay ken ixxic, kaadu sinni addunyal digritoonay ken ixxic ken ayróy (woh Qhiyaamah ayró kinnuk) kah xagnisimeenit ongoorowwu iyyaanam fanah.

فَذَرْهُمْ يَخُوضُوا۟ وَيَلْعَبُوا۟ حَتَّىٰ يُلَٰقُوا۟ يَوْمَهُمُ ٱلَّذِى يُوعَدُونَ ﴿٤٢﴾

43. Magooqak sissikuk yawqen ayró, addunyal sinni yallittey xeet kee cooxuk tanî fanah tet yaqbudoonuh asassakuk kah gexak sugen innah.

يَوْمَ يَخْرُجُونَ مِنَ ٱلْأَجْدَاثِ سِرَاعًا كَأَنَّهُمْ إِلَىٰ نُصُبٍ يُوفِضُونَ ﴿٤٣﴾

44. Intiita keenik meesih rammitak buraa kee qunxaané ken buulta, woh addunyal kah xagnisimak sugen ayró (Qhiyaamah ayró kinnuk) kinni.

خَٰشِعَةً أَبْصَٰرُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ ۚ ذَٰلِكَ ٱلْيَوْمُ ٱلَّذِى كَانُوا۟ يُوعَدُونَ ﴿٤٤﴾

SUURAT NUUC

Makkal Obte, 28 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Diggah, nanu Nabii Nuuc kay marâ fanah kaa rubneh, qansarissa digaalá keenih tamaatek naharal, ku mara meesis iyyaanamal.

إِنَّآ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِۦٓ أَنْ أَنذِرْ قَوْمَكَ مِن قَبْلِ أَن يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١﴾

2. Nabii Nuuc iyyeh: yi maraw! Diggah anu siinih meesisso kak baxxaqqa le farmoyta kinniyo.

قَالَ يَٰقَوْمِ إِنِّى لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٢﴾

3. Yalla uqbudaay qibaada kaah caglisa, kaadu kaak meesitaay, yamri oggola.

أَنِ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ وَٱتَّقُوهُ وَأَطِيعُونِ ﴿٣﴾

4. Tohul sin dambitte siinih cabeleeh, qumri siinih wadirroyse le yimixxige waktî fanah, Diggah Yalli mekle wakti (Raba kinnuk) yamaate waqdi, mawadirroysima, isin woh yaaxige marâ akkinnitoonuy iimaanâ fanah asissikuk tenen.

يَغْفِرْ لَكُم مِّن ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّرْكُمْ إِلَىٰٓ أَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ إِنَّ أَجَلَ ٱللَّهِ إِذَا جَآءَ لَا يُؤَخَّرُ ۖ لَوْ كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤﴾

5. Nabii Nuuc iyyeh:yi Rabbow diggah, anu inni mara kol yaamanoonuh baraay laqó ken seeceh.

قَالَ رَبِّ إِنِّى دَعَوْتُ قَوْمِى لَيْلًا وَنَهَارًا ﴿٥﴾

6. Tokkel Yi seeco tu keenih mossinna kudimik sá.

فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَآءِىٓ إِلَّا فِرَارًا ﴿٦﴾

7. Kaadu diggah, anu keenih seecinnaanih waqdi dambi keenih cabtuh sinni feeraari sinni aytiitat heeniih (axcem yaabbeenimik) sinni sarat yumbududeeniih, (yoo yableenimik) koroosannul

وَإِنِّى كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُوٓا۟ أَصَٰبِعَهُمْ فِىٓ ءَاذَانِهِمْ وَٱسْتَغْشَوْا۟ ثِيَابَهُمْ وَأَصَرُّوا۟ وَٱسْتَكْبَرُوا۟ ٱسْتِكْبَارًا ﴿٧﴾

yeedeeniih, kaxxa mariinoh kaxxa mariiniten iimaan oggolaanamak.

ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جِهَارًا ﴿٨﴾

8. Tohih lakal diggah, anu xongolo fayya haak keenih seece.

ثُمَّ إِنِّي أَعْلَنتُ لَهُمْ وَأَسْرَرْتُ لَهُمْ إِسْرَارًا ﴿٩﴾

9. Tohih lakal diggah, anu xongolo fayya keenih heeh, tutuccah tutuccu keenit exce.

فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا ﴿١٠﴾

10. Tokkel sinni Rabbil dambi cabti essirita keenik exce, diggah usuk maggom dambi cabti li kinnik.

يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُم مِّدْرَارًا ﴿١١﴾

11. Yallal tuduureeniih, dambi cabti kaal esseritteenik, sittallakleh rob siinih ruube le.

وَيُمْدِدْكُم بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ وَيَجْعَل لَّكُمْ جَنَّاتٍ وَيَجْعَل لَّكُمْ أَنْهَارًا ﴿١٢﴾

12. Kaadu maaluuy xalay farakka siinih heele, kaadu wahoobah yan basaatin siinih heele, kaadu weeqaytitte siinih heele.

مَّا لَكُمْ لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا ﴿١٣﴾

13. Maca liton Yallih nabnak kah meesite waytaanam?

وَقَدْ خَلَقَكُمْ أَطْوَارًا ﴿١٤﴾

14. Nummah Yalli ranko rankoh sin ginek.

أَلَمْ تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا ﴿١٥﴾

15. Yalli malcina qaran sittak amol massoowak elle gine inna matablaanaa?

وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ الشَّمْسَ سِرَاجًا ﴿١٦﴾

16. Kaadu alsá ken (Qaranwa kinnuk) addal diifu abeeh, ayró ifa faanus abe.

وَاللَّهُ أَنبَتَكُم مِّنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا ﴿١٧﴾

17. Kaadu Yalli baaxok sin gineeh aysubukiyyah sin yuysubuke.

ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ إِخْرَاجًا ﴿١٨﴾

18. Tohuk lakal teetit sin gacsaah, Qhiyaamah ayro teetik sin yayyaaqe ayyaaqiyyah.

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ بِسَاطًا ﴿١٩﴾

19. Kaadu Yalli baaxó fidó siinih abe,

لِّتَسْلُكُوا۟ مِنْهَا سُبُلًا فِجَاجًا ﴿٢٠﴾

20. Farakka le gitittel tet bagul gexxoonuh.

قَالَ نُوحٌ رَّبِّ إِنَّهُمْ عَصَوْنِى وَٱتَّبَعُوا۟ مَن لَّمْ يَزِدْهُ مَالُهُۥ وَوَلَدُهُۥٓ إِلَّا خَسَارًا ﴿٢١﴾

21. Nabii Nuuc: yi Rabbow diggah usun (boola le mara kinnuk) yamri cineeniih, le maaluu kee le xalay finqak sa tu kah osse wayta abbottii kee gaddaloola katyen iyye.

وَمَكَرُوا۟ مَكْرًا كُبَّارًا ﴿٢٢﴾

22. Kaadu usun kaxxa uma maláh malsen.

وَقَالُوا۟ لَا تَذَرُنَّ ءَالِهَتَكُمْ وَلَا تَذَرُنَّ وَدًّا وَلَا سُوَاعًا وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ وَنَسْرًا ﴿٢٣﴾

23. Kaadu sinni yallitteh qibaadá macabina sittak iyyen, kaadu Waddiiy, Suwaaqaay, Yaqhusuuy, Yaquuqh kee Nasri deqsitta numtinwellitteh qibaadá macabina sittak iyyen.

وَقَدْ أَضَلُّوا۟ كَثِيرًا ۖ وَلَا تَزِدِ ٱلظَّٰلِمِينَ إِلَّا ضَلَٰلًا ﴿٢٤﴾

24. Kaadu nummah maggo mara finqiseenihik ta daalimiinih finqak sah tu mossin iyye Nabii Nuuc isi Rabbik.

مِّمَّا خَطِيٓـَٰٔتِهِمْ أُغْرِقُوا۟ فَأُدْخِلُوا۟ نَارًا فَلَمْ يَجِدُوا۟ لَهُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ أَنصَارًا ﴿٢٥﴾

25. Usun aben dambitteh sabbatah leet yunxuqsumeeniih, girá culsumen, tokkel usun Yallak kalah cateynit magennon.

وَقَالَ نُوحٌ رَّبِّ لَا تَذَرْ عَلَى ٱلْأَرْضِ مِنَ ٱلْكَٰفِرِينَ دَيَّارًا ﴿٢٦﴾

26. Kaadu Nabii Nuuc: yi Rabbow baaxô bagul koroosite marak inkittuy mutuccu iyya macabin iyye.

إِنَّكَ إِن تَذَرْهُمْ يُضِلُّوا۟ عِبَادَكَ وَلَا يَلِدُوٓا۟ إِلَّا فَاجِرًا كَفَّارًا ﴿٢٧﴾

27. Diggah atu ken cabtek ku naqoosa makkoyse loonuuh, maxalan umeynay kaxxa koroosannu le akke waytek.

رَّبِّ ٱغْفِرْ لِى وَلِوَٰلِدَىَّ وَلِمَن دَخَلَ بَيْتِىَ مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتِ ۖ وَلَا تَزِدِ ٱلظَّٰلِمِينَ إِلَّا تَبَارًا ﴿٢٨﴾

28. Nabii Nuuc: yi Rabbow yoo kee yi xaleynaay, yi buxá moominiinih anuk cule maraa kee, lab moominiin kee say moominiinih inkih dambi cabaay, daalimiinih baatik sa tu mossin iyye.

SUURAT AL-JINNI

سُورَةُ الْجِنِّ

Makkal Obte, 28 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أُوحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِّنَ الْجِنِّ فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا قُرْآنًا عَجَبًا ﴿١﴾

1. Nabiyow! ixxic: Yallak wacyi yol obsimeeh diggah jinnik horta yakke mari qhuraan yok ankaciseeh, yoo nummayseh, tokkel usun sinni marâ fanah gacen waqdi: nanu diggah qajiibik (cakkumuk) yan qhuraan noobbeeh ankacisne keenik iyyen.

يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ فَآمَنَّا بِهِ ۖ وَلَن نُّشْرِكَ بِرَبِّنَا أَحَدًا ﴿٢﴾

2. Tama Qhuraan cakkii kee maqaanê fanah seecaah, meqe gita sinaamah yascasse, tokkel nanu kaa nummasneeh, ninni Rabbit agleh hebeltohim mahaynaay kaah abna qibaadat tu ma nasgalla.

وَأَنَّهُ تَعَالَىٰ جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا ﴿٣﴾

3. Kaadu diggah ni Rabbih nabna fayya itteeh, usuk barra ma haysitinnaay, xalay ma haysitinna iyyen.

وَأَنَّهُ كَانَ يَقُولُ سَفِيهُنَا عَلَى اللَّهِ شَطَطًا ﴿٤﴾

4. Kaadu ni toogimayti (ibliis kinnuk) Yallak cakki gitak xeeruk raqta maxco axcuk suge, yalli barraa kee baxa le iyye waqdi.

وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّن تَقُولَ الْإِنسُ وَالْجِنُّ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا ﴿٥﴾

5. Kaadu diggah, nanu seehadaa kee jinni Yallal dirab heewaytam nekkele.

وَأَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِّنَ الْإِنسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ مِّنَ الْجِنِّ فَزَادُوهُمْ رَهَقًا ﴿٦﴾

6. Kaadu diggah seehadak labha jinnik labha magansitak teneeh, jinni conxóo kee caddoktatur keenih osisak yen.

وَأَنَّهُمْ ظَنُّوا كَمَا ظَنَنتُمْ أَن لَّن يَبْعَثَ اللَّهُ أَحَدًا ﴿٧﴾

7. Diggah, seehadâ koros tekkeleh isin kah tekkelen innah jinnow Yalli rabteemik num ugse weelem.

وَأَنَّا لَمَسْنَا السَّمَاءَ فَوَجَدْنَاهَا مُلِئَتْ حَرَسًا شَدِيدًا وَشُهُبًا ﴿٨﴾

8. Kaadu jinni: diggah nanu qaran gufnam fanneeh, gibdi malaykay kaa dacrissaa kee dabiitittek kibbiimeh neh suge iyye.

وَأَنَّا كُنَّا نَقْعُدُ مِنْهَا مَقَاعِدَ لِلسَّمْعِ ۖ فَمَن يَسْتَمِعِ الْآنَ يَجِدْ لَهُ شِهَابًا رَّصَدًا ﴿٩﴾

9. Kaadu diggah, nanu ahak duma qaraanak elle daffeyna arooca luk sugne kay xaagu ankacisnuh, tokkel taway too xaagu ankacisam faxa num dabiitay kaa qambaala geele.

وَأَنَّا لَا نَدْرِي أَشَرٌّ أُرِيدَ بِمَن فِي الْأَرْضِ أَمْ أَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًا ﴿١٠﴾

10. Diggah, nanu (jinni butta kinnuk) Yalli baaxol yan marah faxem umaané kinnim kee hinnay ken Rabbi keenih faxem maqaané kinnim manaaxiga.

وَأَنَّا مِنَّا الصَّالِحُونَ وَمِنَّا دُونَ ذَٰلِكَ ۖ كُنَّا طَرَائِقَ قِدَدًا ﴿١١﴾

11. Kaadu diggah meqe maray Yallak meesita net yaniih, wohuk kalah yan mari net yanih butta buttay sissinih anuk.

وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّن نُّعْجِزَ اللَّهَ فِي الْأَرْضِ وَلَن نُّعْجِزَهُ هَرَبًا ﴿١٢﴾

12. Kaadu jinni iyyeh; diggah nanu Yalla baaxô bagul taanise waynaah kudimil kaak assaqqee waynam nismiteh nee digaalam faxek.

وَأَنَّا لَمَّا سَمِعْنَا الْهُدَىٰ آمَنَّا بِهِ ۖ فَمَن يُؤْمِن بِرَبِّهِ فَلَا يَخَافُ بَخْسًا وَلَا رَهَقًا ﴿١٣﴾

13. Kaadu diggah, nanu qhuraanay massa le gitâ fanah tirri sinam haa noobbe waqdi kaa nummasneh tokkel isi Rabbi nummayse num abite maqaaneh daggoysiyyak ma meesitaay dulmih abe umaanek fulah tu kaat osisaanamak mameesita.

14. Kaadu diggah;nanu garab muslimiinih kak yaniih, garab korosuh kak yan mara kinnino, Tokkel yuslume marah tu gactek, too mari meqe gita doorite mara.

وَأَنَّا مِنَّا ٱلْمُسْلِمُونَ وَمِنَّا ٱلْقَٰسِطُونَ ۖ فَمَنْ أَسْلَمَ فَأُو۟لَٰٓئِكَ تَحَرَّوْا۟ رَشَدًا ﴿١٤﴾

15. Kaadu koroosite marah tu gactek, jahannam giráh bocó yakken.

وَأَمَّا ٱلْقَٰسِطُونَ فَكَانُوا۟ لِجَهَنَّمَ حَطَبًا ﴿١٥﴾

16. Kaadu Yalli: insii kee jinni islaamaninnô gita yibbixeenih diggi elle axcinnoonuy maggo leek ken afaquk nen iyye.

وَأَلَّوِ ٱسْتَقَٰمُوا۟ عَلَى ٱلطَّرِيقَةِ لَأَسْقَيْنَٰهُم مَّآءً غَدَقًا ﴿١٦﴾

17. Wohul ken naqiyyirê gidah, isi Rabbih kassitit (Qhuraan kinnuk) derre cabe num, Yalli gibdi digaalá kaa culsa.

لِّنَفْتِنَهُمْ فِيهِ ۚ وَمَن يُعْرِضْ عَن ذِكْرِ رَبِّهِۦ يَسْلُكْهُ عَذَابًا صَعَدًا ﴿١٧﴾

18. Kaadu diggah, masaagid Yallih iimik kay addal kaak kalihim maqbudinaay qibaad kaah caglisa.

وَأَنَّ ٱلْمَسَٰجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا۟ مَعَ ٱللَّهِ أَحَدًا ﴿١٨﴾

19. Kaadu diggah, Yallih naqsi Nabii Mucammad ﷺ isi Rabbi yaqbuduh soole waqdi jinni kay amol sittak bagul sitta qoxxisam akke raarra hee Qhuraan kaak ankacisuh.

وَأَنَّهُۥ لَمَّا قَامَ عَبْدُ ٱللَّهِ يَدْعُوهُ كَادُوا۟ يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَدًا ﴿١٩﴾

20. Nabiyow korosuk:cagalah anu inni Rabbi aqbudeeh agleh inkittu kaat mahaa qibaadál keenik ixxic.

قُلْ إِنَّمَآ أَدْعُوا۟ رَبِّى وَلَآ أُشْرِكُ بِهِۦٓ أَحَدًا ﴿٢٠﴾

21. Nabiyow tama korosuk: diggah anu umaane siinik kalam maduudaay maqaane siinih baaham maduuda keenik ixxic.

قُلْ إِنِّى لَآ أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا ﴿٢١﴾

22. Nabiyow diggah, Yallih digaalak num yoo macataay, kaak kalah eleelita mara mageya keenik ixxic.

قُلْ إِنِّى لَن يُجِيرَنِى مِنَ ٱللَّهِ أَحَدٌ وَلَنْ أَجِدَ مِن دُونِهِۦ مُلْتَحَدًا ﴿٢٢﴾

إِلَّا بَلَٰغًا مِّنَ ٱللَّهِ وَرِسَٰلَٰتِهِۦ ۚ وَمَن يَعْصِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ فَإِنَّ لَهُۥ نَارَ جَهَنَّمَ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدًا ﴿٢٣﴾

23. Kinnih immay anu Yalli yoo edde amriseemih gudduysiyyaa kee yoo edde ruube farmooma sin gudduysam duuda, kaadu yallaa kee kay farmoytih amri cine num diggaluk jahannam girá le, umman tet addal waarak.

حَتَّىٰٓ إِذَا رَأَوْا۟ مَا يُوعَدُونَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ أَضْعَفُ نَاصِرًا وَأَقَلُّ عَدَدًا ﴿٢٤﴾

24. Koros edde tan umaanek ma katta digaalák elle xagnisimeenim ubullu haytam fanah, tokkel usun too digaalá ken xagta waqdi aaxige lon cateynak boola leeh, ixxuk dagna lem kinni mara.

قُلْ إِنْ أَدْرِىٓ أَقَرِيبٌ مَّا تُوعَدُونَ أَمْ يَجْعَلُ لَهُۥ رَبِّىٓ أَمَدًا ﴿٢٥﴾

25. Nabiyow ama korosuk isin digaalak elle xagnisimteenim xayim kinnim kee hinnay yi Rabbi xer wakti kah abem kinnim anu maaxiga keenik ixxic.

عَٰلِمُ ٱلْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلَىٰ غَيْبِهِۦٓ أَحَدًا ﴿٢٦﴾

26. Yalli qellittam yaaxigiiy, isih qellisem num mayaybulla.

إِلَّا مَنِ ٱرْتَضَىٰ مِن رَّسُولٍ فَإِنَّهُۥ يَسْلُكُ مِنۢ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِۦ رَصَدًا ﴿٢٧﴾

27. Usuk farmoytiitik isi farmoh dooreeh edde leedeeh yikcine farmoyta akke waytek, tokkel Yalli isi farmoytah fooca le gambii kee derre le gambik jinnik kaa dacrissa malayka kaah ruuba.

لِّيَعْلَمَ أَن قَدْ أَبْلَغُوا۟ رِسَٰلَٰتِ رَبِّهِمْ وَأَحَاطَ بِمَا لَدَيْهِمْ وَأَحْصَىٰ كُلَّ شَىْءٍ عَدَدًۢا ﴿٢٨﴾

28. Yallih farmoyti yaaxigê gidah, Yallih farmoytittey kaak duma rubsumte sinni Rabbih farmooma diggal gudduyseenimkeh, kaadu ken garil enni ittam Yalli marot yabbixe isi ixxigat, kaadu kullim looweeh ixxu kak gacseh woo hiimik tu kaak maqellitta.

SUURAT AL-MUZZAMIL

Makkal Obte, 20 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Kee isi sarot yambududow! (Nabii kinnuk).
يَٰٓأَيُّهَا ٱلْمُزَّمِّلُ ﴿١﴾

2. Bar inkih salaatah sol barak dagom akke waytek.
قُمِ ٱلَّيْلَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٢﴾

3. Barak garab sol, hinnay garabak dagom cab.
نِّصْفَهُۥٓ أَوِ ٱنقُصْ مِنْهُ قَلِيلًا ﴿٣﴾

4. Hinnay garabat osisaay, Qhuraan caatih cubbusak akriy!
أَوْ زِدْ عَلَيْهِ وَرَتِّلِ ٱلْقُرْءَانَ تَرْتِيلًا ﴿٤﴾

5. Nabiyow Diggah Nanu qilsi maxco (Qhuraan kinnuk) kol oobisenno.
إِنَّا سَنُلْقِى عَلَيْكَ قَوْلًا ثَقِيلًا ﴿٥﴾

6. Diggah barak gimo aban salat kee qibaada sorkocobbaxa kaxxam raatissaah maxcô baxxaqqaa kee diggah aysuk raqta.
إِنَّ نَاشِئَةَ ٱلَّيْلِ هِىَ أَشَدُّ وَطْئًا وَأَقْوَمُ قِيلًا ﴿٦﴾

7. Diggah laqo maggo agxe lito.
إِنَّ لَكَ فِى ٱلنَّهَارِ سَبْحًا طَوِيلًا ﴿٧﴾

8. Nabiyow ku Rabbih migaq cusaay, isi qibaadah kaâ fanah aggiriqiyyah iggiriqqiy.
وَٱذْكُرِ ٱسْمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلْ إِلَيْهِ تَبْتِيلًا ﴿٨﴾

9. Usuk ayrô mawqaa kee ayrô kormâ Rabbi, kaak sa cakkil yaqbuden Yalli mayanak, toysa keltiyyah kaal kelit.
رَبُّ ٱلْمَشْرِقِ وَٱلْمَغْرِبِ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ فَٱتَّخِذْهُ وَكِيلًا ﴿٩﴾

10. Kaadu koros koo kee ku diinik ittaamal isbiraay qaxmeqe cabtih ken cab.
وَٱصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَٱهْجُرْهُمْ هَجْرًا جَمِيلًا ﴿١٠﴾

11. Kaadu Nabiyow yoo kee tama yaayoota dirabboysa maray niqmatat yani ittah cabaay! Dago wakti keenih ab.
وَذَرْنِى وَٱلْمُكَذِّبِينَ أُو۟لِى ٱلنَّعْمَةِ وَمَهِّلْهُمْ قَلِيلًا ﴿١١﴾

12. Diggah usun ni garil axoowaa kee jaciim deqsitta girá lon.

إِنَّ لَدَيْنَآ أَنكَالًا وَجَحِيمًا ﴿١٢﴾

13. Kaadu uma maaqoy serko ley katlak oobe waytaa kee ken qansarissa digaalá lon.

وَطَعَامًا ذَا غُصَّةٍ وَعَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٣﴾

14. Baaxoó kee qaleelá tangayye ayróy, qaleelá caxitta burta takke.

يَوْمَ تَرْجُفُ ٱلْأَرْضُ وَٱلْجِبَالُ وَكَانَتِ ٱلْجِبَالُ كَثِيبًا مَّهِيلًا ﴿١٤﴾

15. Diggah nanu makki korosey farmoytay (Nabii Mucammad ﷺ kinnuk) sin taamoomil sumaaqita siinî fanah rubne, firqawnâ fanah farmoyta (Nabii Muusa kinnuk) kah rubne innaah.

إِنَّآ أَرْسَلْنَآ إِلَيْكُمْ رَسُولًا شَٰهِدًا عَلَيْكُمْ كَمَآ أَرْسَلْنَآ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا ﴿١٥﴾

16. Tokkel firqawni too farmoyta cineeh, gibdi digaaláh kaa digaalle.

فَعَصَىٰ فِرْعَوْنُ ٱلرَّسُولَ فَأَخَذْنَٰهُ أَخْذًا وَبِيلًا ﴿١٦﴾

17. Toysa sinni nafsi too digaalak mannal catetton, meesi gibdah urru amqadoytit abta ayró, (Qhiyaamah ayró kinnuk) tengeddeenik.

فَكَيْفَ تَتَّقُونَ إِن كَفَرْتُمْ يَوْمًا يَجْعَلُ ٱلْوِلْدَٰنَ شِيبًا ﴿١٧﴾

18. Woo ayro meesî gibdah qaran qanxixah, Yalli is tamaatu waytaamah hee xagni yamaatuwaam raq mali.

ٱلسَّمَآءُ مُنفَطِرٌۢ بِهِۦ ۚ كَانَ وَعْدُهُۥ مَفْعُولًا ﴿١٨﴾

19. Diggah ta aayoota sinaamah kassiisik, toysa qakkaloowaah, isi nafsih maqaané faxe num isi Rabbî fanah gita yabbaxay Yallak meesii kee taaqatal.

إِنَّ هَٰذِهِۦ تَذْكِرَةٌ ۖ فَمَن شَآءَ ٱتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِۦ سَبِيلًا ﴿١٩﴾

20. Nabiyow! diggah ku Rabbi atu barti salaatah waqdik teyna barak sidiica afak namma afak daguk raqtam kaak soltaah, aka adda garab kaak soltaah, aka adda kaadu sidocaytoh afa kaak soltam yaaxigeh, ku kataysiisik hortay

۞ إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَىٰ مِن ثُلُثَيِ ٱلَّيْلِ وَنِصْفَهُۥ وَثُلُثَهُۥ وَطَآئِفَةٌ مِّنَ ٱلَّذِينَ مَعَكَ ۚ وَٱللَّهُ يُقَدِّرُ ٱلَّيْلَ وَٱلنَّهَارَ ۚ عَلِمَ أَن لَّن تُحْصُوهُ فَتَابَ عَلَيْكُمْ ۖ فَٱقْرَءُوا۟ مَا تَيَسَّرَ مِنَ ٱلْقُرْءَانِ ۚ عَلِمَ أَن سَيَكُونُ مِنكُم مَّرْضَىٰ وَءَاخَرُونَ يَضْرِبُونَ فِى ٱلْأَرْضِ يَبْتَغُونَ مِن

فَضْلِ ٱللَّهِ وَءَاخَرُونَ يُقَٰتِلُونَ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ
فَٱقْرَءُوا۟ مَا تَيَسَّرَ مِنْهُ ۚ وَأَقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُوا۟ ٱلزَّكَوٰةَ
وَأَقْرِضُوا۟ ٱللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا ۚ وَمَا تُقَدِّمُوا۟ لِأَنفُسِكُم مِّنْ
خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِندَ ٱللَّهِ هُوَ خَيْرًا وَأَعْظَمَ أَجْرًا ۚ وَٱسْتَغْفِرُوا۟
ٱللَّهَ ۖ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٠﴾

kolluk tanî luk, yalli usuk bar kee laqo takkeh gide yaaxigeeh usuk ken waadoysa, yalli isin bar inkih salaatah soolak xintaanam duude waytaanam yeexegeeh, qafu siinih kak abeeh siinil xabbacoyseh, toysa barti salaatal qhuraanak siinih xabbacowtem akriya, yalli siinik biyaakita maray barti salaatah soolam duude waa siinit aneelem yeexegeh, kaadu aka maray yallih muxxo (rizqhi kinnuk) gurrusay baaxô bagul kabxah (tellemmo kinnuk) yangayyee kee aka maray yallih gital gaaduh yangicille siinik aneelem yeexegeh, toysa barti salaatal qhuraanak siinih xabbacowtem akriya, kaadu fardi salat elle faxxiima'nnal abaay, zakay waajibik siinil tani acuwa, kaadu yallih fooca edde faxak sadqhat ottocowwa, kaadu simaamey sinni nafsih maqaanek tatrussu hayteenem is yallih xaqul isin addunyal tatrusseenimik kayrih aysuk raqtaah galtoh nabuk raaqak tet geetton, kaadu yallak dambi cabti esserita, diggah yalli dambi cabtili xuwawli kinnik.

SUURAT AL-MUDDATHIR

Makkal Obte, 56 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Kee bududet yan Nabiyow! يَٰٓأَيُّهَا ٱلْمُدَّثِّرُ ﴿١﴾
2. Ugutaay sinam Yallih digaalák meesis! قُمْ فَأَنذِرْ ﴿٢﴾
3. Kaadu isi Rabbi eyneb! وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ ﴿٣﴾
4. Kaadu isi sara najaasak saytunnos! وَثِيَابَكَ فَطَهِّرْ ﴿٤﴾
5. Kaadu Yallat agleyta haanam kee raqqate umaaneenak exxer! وَٱلرُّجْزَ فَٱهْجُرْ ﴿٥﴾
6. Kaadu tu edde tassamgguh acwa maabin! وَلَا تَمْنُن تَسْتَكْثِرُ ﴿٦﴾
7. Kaadu ku Rabbih kacanu edde geytu waytaamal isbir! وَلِرَبِّكَ فَٱصْبِرْ ﴿٧﴾
8. Tokkel ugut Baantá fooximtu wayta waqdi. فَإِذَا نُقِرَ فِى ٱلنَّاقُورِ ﴿٨﴾
9. Too ayró gibdi ayró. فَذَٰلِكَ يَوْمَئِذٍ يَوْمٌ عَسِيرٌ ﴿٩﴾
10. Too ayró korosul xabcá mali. عَلَى ٱلْكَٰفِرِينَ غَيْرُ يَسِيرٍ ﴿١٠﴾
11. Nabiyow! Yoo kee inâ bagut dibuk anuk gineh an num (waliid ibnul mughiira kinnuk) sittah cab. ذَرْنِى وَمَنْ خَلَقْتُ وَحِيدًا ﴿١١﴾
12. Kaadu maggo maalu kah ecee num. وَجَعَلْتُ لَهُۥ مَالًا مَّمْدُودًا ﴿١٢﴾
13. Kaadu kaallih geytimta xaylo kah ecee num. وَبَنِينَ شُهُودًا ﴿١٣﴾
14. Addunyal mano xabbacoysiyyah kah xabbacoyseeh farakka kah hee num. وَمَهَّدتُّ لَهُۥ تَمْهِيدًا ﴿١٤﴾
15. Tohuk lakal xalay kee maalu kaah ossam qaagitaah sangeela. ثُمَّ يَطْمَعُ أَنْ أَزِيدَ ﴿١٥﴾

كَلَّآۖ إِنَّهُۥ كَانَ لِـَٔايَٰتِنَا عَنِيدًا ﴿١٦﴾

16. Caagid usuk elle yakkale inna hinna, diggah usuk naayoota cirdih angadduk suge.

سَأُرْهِقُهُۥ صَعُودًا ﴿١٧﴾

17. Saytutticin qaley girák tani yawqeemih kaa dirkiseyyo.

إِنَّهُۥ فَكَّرَ وَقَدَّرَ ﴿١٨﴾

18. Diggah usuk isi nafsil cubbuseeh, massoyseh Nabii kee Qhuraan xagitik iyyuwaam.

فَقُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ ﴿١٩﴾

19. Tokkel usuk abbarsimehik mannal massoysee ta uma xagit?

ثُمَّ قُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ ﴿٢٠﴾

20. Tohuk lakal abbarsimehik mannal massoyseeh ta uma xagit?

ثُمَّ نَظَرَ ﴿٢١﴾

21. Tohuk lakal usuk cubbii kee malat qagteh.

ثُمَّ عَبَسَ وَبَسَرَ ﴿٢٢﴾

22. Tohuk lakal ceereeh fooca kaxxa ribiyyah ribe.

ثُمَّ أَدْبَرَ وَٱسْتَكْبَرَ ﴿٢٣﴾

23. Tohuk lakal cakkit derre cabeeh, kaxxamariiniteh.

فَقَالَ إِنْ هَٰذَآ إِلَّا سِحْرٌ يُؤْثَرُ ﴿٢٤﴾

24. Tokkel Qhuraanak: ah tu hinna Mucammad naharsi marak baahe baab akke waytek iyye.

إِنْ هَٰذَآ إِلَّا قَوْلُ ٱلْبَشَرِ ﴿٢٥﴾

25. Ah tu hinna seehadâ maxcó akke waytek iyye.

سَأُصْلِيهِ سَقَرَ ﴿٢٦﴾

26. Saqhar deqsitta girá kaa culseyyo, teetit cararaah tet digaalá tammoysuh.

وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا سَقَرُ ﴿٢٧﴾

27. Saqhar kinni girá maca koo tiysixxigeeh?

لَا تُبْقِى وَلَا تَذَرُ ﴿٢٨﴾

28. Is xagaral cado macabtaay, lafa macabta carrissa tet akke waytek.

لَوَّاحَةٌ لِّلْبَشَرِ ﴿٢٩﴾

29. Is xagar carissaah, dattossah.

عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشَرَ ﴿٣٠﴾

30. Taban kee sagaal tet amol yan malaykak.

وَمَا جَعَلْنَآ أَصْحَٰبَ ٱلنَّارِ إِلَّا مَلَٰٓئِكَةً ۙ وَمَا جَعَلْنَا
عِدَّتَهُمْ إِلَّا فِتْنَةً لِّلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لِيَسْتَيْقِنَ ٱلَّذِينَ
أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ وَيَزْدَادَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِيمَٰنًا وَلَا يَرْتَابَ
ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْمُؤْمِنُونَ وَلِيَقُولَ ٱلَّذِينَ
فِى قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَٱلْكَٰفِرُونَ مَاذَآ أَرَادَ ٱللَّهُ بِهَٰذَا
مَثَلًا ۚ كَذَٰلِكَ يُضِلُّ ٱللَّهُ مَن يَشَآءُ وَيَهْدِى مَن
يَشَآءُ ۚ وَمَا يَعْلَمُ جُنُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَ ۚ وَمَا هِىَ إِلَّا
ذِكْرَىٰ لِلْبَشَرِ ﴿٣١﴾

31. Kaadu girá dacrisa mara malayka akke waytek maabinnino, Kaadu maabinnino ken ixxu koroosite marah aqayyaareey, kitab kah yontocowwime mari yasmitê gideh iyyaanam akke waytek, kaadu yeemene mari iimaan elle ossituuy, kitab kah yontocowwime maraa kee moominiin elle agaywaagite waytu, kaadu sorkocobbaxittet biyak le maraa kee koros Yalli tahat ceelalloh maca faxee ittuh, Tonnaah Yalli isih faxe mara makkoysaah isih faxe mara tirri haa, ku Rabbih qandé takkeh gide taaxigê matan kaa akke waytek, girá tu hinna is seehadah kassis takkemkeh iyyaanam akke waytek.

كَلَّا وَٱلْقَمَرِ ﴿٣٢﴾

32. Koros elle takkale inna hinna, Yalli alsál xiibite.

وَٱلَّيْلِ إِذْ أَدْبَرَ ﴿٣٣﴾

33. Kaadu Bari derre caba waqdil xiibite.

وَٱلصُّبْحِ إِذَآ أَسْفَرَ ﴿٣٤﴾

34. Maaci ifá waqdil xiibite.

إِنَّهَا لَإِحْدَى ٱلْكُبَرِ ﴿٣٥﴾

35. Diggah, is (girá kinnuk) nabaamak tiyak teyná.

نَذِيرًا لِّلْبَشَرِ ﴿٣٦﴾

36. Is seehadah meesissoh tan.

لِمَن شَآءَ مِنكُمْ أَن يَتَقَدَّمَ أَوْ يَتَأَخَّرَ ﴿٣٧﴾

37. Siinik faxe mari maqaanél taturay hinnay umaanél wadirrooway.

كُلُّ نَفْسٍۭ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ ﴿٣٨﴾

38. Ummaan nafsi abiteemit axawah yan.

إِلَّآ أَصْحَٰبَ ٱلْيَمِينِ ﴿٣٩﴾

39. Migdi maray moominiinih yani akke waytek.

فِى جَنَّٰتٍ يَتَسَآءَلُونَ ﴿٤٠﴾

40. Jannat addal sitta esseraanah.

عَنِ ٱلْمُجْرِمِينَ ﴿٤١﴾

41. Umeyniitiy gira cultê caalat.

مَا سَلَكَكُمْ فِي سَقَرَ ﴿٤٢﴾

42. Saqhar deqsitta girá maca sin culussee keenik iyyan?

قَالُوا لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّينَ ﴿٤٣﴾

43. Addunyal salat aba marâ lih salat abak masuginnino iyyan.

وَلَمْ نَكُ نُطْعِمُ الْمِسْكِينَ ﴿٤٤﴾

44. Kaadu tu mali askamuk masuginnino.

وَكُنَّا نَخُوضُ مَعَ الْخَائِضِينَ ﴿٤٥﴾

45. Kaadu umaanet giirisa marâ lih giirisak sugne.

وَكُنَّا نُكَذِّبُ بِيَوْمِ الدِّينِ ﴿٤٦﴾

46. Kaadu galtóh ayró (Qhiyaamah ayró kinnuk) dirabboysak sugne.

حَتَّىٰ أَتَانَا الْيَقِينُ ﴿٤٧﴾

47. Asmat (Raba kinnuk) net xikki iyyam fanah.

فَمَا تَنفَعُهُمْ شَفَاعَةُ الشَّافِعِينَ ﴿٤٨﴾

48. Tokkel shafaaqat abá marih shafaaqatta tu keenih maxiqta.

فَمَا لَهُمْ عَنِ التَّذْكِرَةِ مُعْرِضِينَ ﴿٤٩﴾

49. A koros kassitit (Qhuraan kinnuk) derre kah cabtam maca lee?

كَأَنَّهُمْ حُمُرٌ مُّسْتَنفِرَةٌ ﴿٥٠﴾

50. Gilsime dibookolih innah.

فَرَّتْ مِن قَسْوَرَةٍ ﴿٥١﴾

51. Lubaakak kude waqdi.

بَلْ يُرِيدُ كُلُّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ أَن يُؤْتَىٰ صُحُفًا مُّنَشَّرَةً ﴿٥٢﴾

52. Wonna hinnay keenik kulli seehadayti fakut tan kitooba iseh tantacawwimeeh geyam faxa.

كَلَّا بَل لَّا يَخَافُونَ الْآخِرَةَ ﴿٥٣﴾

53. Tonna hinnay diggah, usun ellecaboh ayrók ma meesitan.

كَلَّا إِنَّهُ تَذْكِرَةٌ ﴿٥٤﴾

54. Nummah ta Qhuraan usuk kassiisi elle kaskassoowa marah.

فَمَن شَاءَ ذَكَرَهُ ﴿٥٥﴾

55. Tokkel kassitam faxa mari kaal kaskassoowah.

وَمَا يَذْكُرُونَ إِلَّا أَن يَشَاءَ اللَّهُ هُوَ أَهْلُ التَّقْوَىٰ وَأَهْلُ الْمَغْفِرَةِ ﴿٥٦﴾

56. Kaal (Qhuraan kinnuk) kaskassowtam matan Yalli kah faxe num akke waytek, usuk (Yalla kinnuk) kak meesitoonu meesi caglitaah, dambi cabti caglita Rabbi kinni.

SUURAT AL-QHIYAAMA

Makkal Obte, 40 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

1. Diggah Yalli Qhiyaamah ayról xiibite.

لَا أُقْسِمُ بِيَوْمِ الْقِيَامَةِ ﴿١﴾

2. Kaadu diggah moominti nafsiy isi yassacakkel xiibite.

وَلَا أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ ﴿٢﴾

3. Seehadayti (korosta kinnuk) kay lafoofi gaaboyse weennom yakka lee?

أَيَحْسَبُ الْإِنسَانُ أَلَّن نَّجْمَعَ عِظَامَهُ ﴿٣﴾

4. Yeey, nanu tet gaaboysenno, kay feeraarih exaaxi massosnam duudak.

بَلَىٰ قَادِرِينَ عَلَىٰ أَن نُّسَوِّيَ بَنَانَهُ ﴿٤﴾

5. Tonna hinnay, seehadayti isi foocal tanim dirabboysam faxa.

بَلْ يُرِيدُ الْإِنسَانُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُ ﴿٥﴾

6. Qhiyaamah ayró maa waqdii iyyeh esseraamal? (kah esseram anqasa)

يَسْأَلُ أَيَّانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ ﴿٦﴾

7. Tokkel Mablá baditta waqdi,

فَإِذَا بَرِقَ الْبَصَرُ ﴿٧﴾

8. Kaadu alsá diifi duugumta waqdi,

وَخَسَفَ الْقَمَرُ ﴿٨﴾

9. Kaadu ayroó kee alsá gaaboysimtaah inki arac yawqen waqdi.

وَجُمِعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ ﴿٩﴾

10. Seehadayti: woo ayró (Qhiyaamah ayró kinnuk) anke kudnaa anke eleelitnaa iyya?.

يَقُولُ الْإِنسَانُ يَوْمَئِذٍ أَيْنَ الْمَفَرُّ ﴿١٠﴾

11. Tonna hinnay eleelitan rike matan.

كَلَّا لَا وَزَرَ ﴿١١﴾

12. Woo ayró idyaa kee madab ku Rabbih xaqu cagalah.

إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمُسْتَقَرُّ ﴿١٢﴾

13. Seehadaytuh woo ayró taamak yuysukumem kee wadirroysem warsintah.

يُنَبَّأُ الْإِنسَانُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ ﴿١٣﴾

14. Tonna hinnay, seehadayti isi nafsil isih sumaaqita.

بَلِ ٱلْإِنسَٰنُ عَلَىٰ نَفْسِهِۦ بَصِيرَةٌ ﴿١٤﴾

15. Kaadu Abeh yan uma taamak faxem malkitaamah woo malkit kaah xiqam mali.

وَلَوْ أَلْقَىٰ مَعَاذِيرَهُۥ ﴿١٥﴾

16. Nabiyow wacyi kol ooba waqdi qhuraanat isi arraba masgayyin, raqsat kaak tasissikeemih fayxih.

لَا تُحَرِّكْ بِهِۦ لِسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهِۦٓ ﴿١٦﴾

17. Diggah nel tan kaa liilil kaa gaabosnam, kee kay kiraati.

إِنَّ عَلَيْنَا جَمْعَهُۥ وَقُرْءَانَهُۥ ﴿١٧﴾

18. Kaadu Nabiyow ni farmoyti jibriil gitak qhuraan kol nakriye waqdi, kaa ankacisaay tibbi ixxic, tohuk lakal usuk koo elle barse innal ikriy.

فَإِذَا قَرَأْنَٰهُ فَٱتَّبِعْ قُرْءَانَهُۥ ﴿١٨﴾

19. Tohuk lakal diggah kay baxxaqisiyyi nel yan.

ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا بَيَانَهُۥ ﴿١٩﴾

20. Korosey caagid Isin elle takkalen inna hinna, ugut kee galtok tu matana ittaanamal, nummah isin addunyaa kee tet bilhada kicinton.

كَلَّا بَلْ تُحِبُّونَ ٱلْعَاجِلَةَ ﴿٢٠﴾

21. Kaadu isin akeera cabtaanaah, teetih mataamittan.

وَتَذَرُونَ ٱلْءَاخِرَةَ ﴿٢١﴾

22. Woo ayró meqe marih Foocitte (qhiyaamah ayró kinnuk) iftah.

وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَّاضِرَةٌ ﴿٢٢﴾

23. Isi Rabbî fanah wagitta.(woh meqe mara kinnuk).

إِلَىٰ رَبِّهَا نَاظِرَةٌ ﴿٢٣﴾

24. Kaadu woo ayró uma marih foocitte ribbimtah.

وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍۭ بَاسِرَةٌ ﴿٢٤﴾

25. Kaxxa umaanéy xiiron lafoofi teetik edde taddigillee teetit akke lem tasmiteh.

تَظُنُّ أَن يُفْعَلَ بِهَا فَاقِرَةٌ ﴿٢٥﴾

26. Nummah rooci (coxxo) kaxkaxxo gufa waqdi.

كَلَّآ إِذَا بَلَغَتِ ٱلتَّرَاقِىَ ﴿٢٦﴾

27. Iyyi kaa daylisaa iyyan?

وَقِيلَ مَنْ ۜ رَاقٍ ﴿٢٧﴾

وَظَنَّ أَنَّهُ ٱلْفِرَاقُ ﴿٢٨﴾

28. Kaadu diggah usuk (raba num) addunyak baxsimam yasmiteh. (raba kinnuk).

وَٱلْتَفَّتِ ٱلسَّاقُ بِٱلسَّاقِ ﴿٢٩﴾

29. Kaadu sarba sarbat makitta.

إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ ٱلْمَسَاقُ ﴿٣٠﴾

30. Woo ayro (Qhiyaamah ayró kinnuk) seehadak beyto ku Rabbî fanah takke.

فَلَا صَدَّقَ وَلَا صَلَّىٰ ﴿٣١﴾

31. Tokkel korosti Yallih farmoytaa kee qhuraan manummaysinnaay, salat maabinna.

وَلَٰكِن كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ﴿٣٢﴾

32. Takkay immay qhuraan dirabboyseeh, iimaanat derre cabe.

ثُمَّ ذَهَبَ إِلَىٰٓ أَهْلِهِۦ يَتَمَطَّىٰٓ ﴿٣٣﴾

33. Tohuk lakat isi marâ fanah kaxxamariinitak gexe.

أَوْلَىٰ لَكَ فَأَوْلَىٰ ﴿٣٤﴾

34. Finqi koh yan, kaadu finqi koh yan.

ثُمَّ أَوْلَىٰ لَكَ فَأَوْلَىٰٓ ﴿٣٥﴾

35. Tohuk lakal finqi koh yan kaadu finqi koh yan.

أَيَحْسَبُ ٱلْإِنسَٰنُ أَن يُتْرَكَ سُدًى ﴿٣٦﴾

36. Seehadayti foyyah annaak calayah yanitay kaa iyyoonuwaanam yakkalee?

أَلَمْ يَكُ نُطْفَةً مِّن مَّنِىٍّ يُمْنَىٰ ﴿٣٧﴾

37. Seehadayti daacoyti tiffoytay maxaxat caxaanak yekkeh manannaa?

ثُمَّ كَانَ عَلَقَةً فَخَلَقَ فَسَوَّىٰ ﴿٣٨﴾

38. Tohuk lakal dabloytak yekkeeh, Yalli kaa gineeh, kaa masssoyseeh, weelo kaa yeymeeqe.

فَجَعَلَ مِنْهُ ٱلزَّوْجَيْنِ ٱلذَّكَرَ وَٱلْأُنثَىٰٓ ﴿٣٩﴾

39. Tokkel namma qaynat kaa abé lab num kee say numuh anuk.

أَلَيْسَ ذَٰلِكَ بِقَٰدِرٍ عَلَىٰٓ أَن يُحْۦِىَ ٱلْمَوْتَىٰ ﴿٤٠﴾

40. Yallay toh abe rabtem yaynuwweemih qamal geytoli hinnaa? (yeey kinnih).

SUURAT AL-INSAAN

سُورَةُ الإِنسَانِ

Madiinal Obte, 31 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

هَلْ أَتَىٰ عَلَى ٱلْإِنسَٰنِ حِينٌ مِّنَ ٱلدَّهْرِ لَمْ يَكُن شَيْـًٔا مَّذْكُورًا ﴿١﴾

1. Nummah seehadaytut rooci haanak duma dabaanak xer (der) daban kaal tatre, usuk cusaanamay xagar kak xagaanah tuh suge kalah.

إِنَّا خَلَقْنَا ٱلْإِنسَٰنَ مِن نُّطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَّبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَٰهُ سَمِيعًۢا بَصِيرًا ﴿٢﴾

2. Diggah nanu seehadaytu lab num kee say numuk yengele daacoytih tiffak kaa ginne kaa naqayyaruh, (mokkorruh) tokkel yaabbeeh yable seehadaytu kaa abne.

إِنَّا هَدَيْنَٰهُ ٱلسَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا ﴿٣﴾

3. Diggah nanu tirtô gitaa kee makô gita kaah baxxaqisneh moomintuy faatita akkee kee korostay yangadde akke yakke immay.

إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَٰفِرِينَ سَلَٰسِلَا۠ وَأَغْلَٰلًا وَسَعِيرًا ﴿٤﴾

4. Diggah nanu korosuh, silsilootay ibitte keenik edde debraanaa kee, ogoogay fillittee kee gaboobi ittat keenik edde yaxeenii kee, saqiir deqsitta giráy ken carrisa keenih massosne.

إِنَّ ٱلْأَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِن كَأْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُورًا ﴿٥﴾

5. Diggah meqe mari galoosay gocoyuk (kamri) kibuk taniy agleh kaafuur lek yaaquben.

عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ ٱللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا ﴿٦﴾

6. Ama gocoyuy yaaqubeeniy kaafuur agleh edde yani, is daray Yallih naqoosa kak taaqube, usun ayfuxxukiyyah tet yayfuxxukeeniih, faxxa heen kabul tet beyan.

يُوفُونَ بِٱلنَّذْرِ وَيَخَافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُۥ مُسْتَطِيرًا ﴿٧﴾

7. Ama mari axbuux (nadri) duudusaah, Qhiyaamah ayróy

umaané kak fixiixih tani Yallih digaalák meesitan.

8. Kaadu usun tumaliiy qayxixxuu kee seewaytu maaqó yaskamen tet kacanu luk.

وَيُطْعِمُونَ ٱلطَّعَامَ عَلَىٰ حُبِّهِۦ مِسْكِينًا وَيَتِيمًا وَأَسِيرًا ﴿٨﴾

9. Cagalah nanu sin kah naskamem Yallih foocih taaga, galtoo kee faatit siinik elle mafanna iyyan.

إِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ ٱللَّهِ لَا نُرِيدُ مِنكُمْ جَزَآءً وَلَا شُكُورًا ﴿٩﴾

10. Diggah nanu ninni Rabbik meesitna, gibdah fooci edde ribbiima (kamadima) ayrók (Qhiyaamah ayró kinnuk).

إِنَّا نَخَافُ مِن رَّبِّنَا يَوْمًا عَبُوسًا قَمْطَرِيرًا ﴿١٠﴾

11. Tokkel Yalli woo ayróh umaanék ken reebiseeh, fooci ifuu kee wallé (farcat) keenih yecee.

فَوَقَىٰهُمُ ٱللَّهُ شَرَّ ذَٰلِكَ ٱلْيَوْمِ وَلَقَّىٰهُمْ نَضْرَةً وَسُرُورًا ﴿١١﴾

12. Kaadu yisbireenimih sabbatah jannat kee cariiril ken galte.

وَجَزَىٰهُم بِمَا صَبَرُوا۟ جَنَّةً وَحَرِيرًا ﴿١٢﴾

13. Kay addal qaraakiyil kelitak, ayró mayablaanaay, kaxxa xabca mayablan.

مُّتَّكِـِٔينَ فِيهَا عَلَى ٱلْأَرَآئِكِ ۖ لَا يَرَوْنَ فِيهَا شَمْسًا وَلَا زَمْهَرِيرًا ﴿١٣﴾

14. Kaadu Kay cooxih silaaló keenit xayyowtah ken silaalisak, kaadu ama cooxih mexexih mafaala xabbacoowiyyah keenih xabbacowta.

وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلَٰلُهَا وَذُلِّلَتْ قُطُوفُهَا تَذْلِيلًا ﴿١٤﴾

15. Kaadu jannatti urruy ken yakdume keenit meekisah, mingiilay lakqok tanii kee kobboyyaayiy bililleelak (karaarit kinnuk) tani.

وَيُطَافُ عَلَيْهِم بِـَٔانِيَةٍ مِّن فِضَّةٍ وَأَكْوَابٍ كَانَتْ قَوَارِيرَا۠ ﴿١٥﴾

16. Bililleelay lakqok taniy usun elle faxaanah gidel kiyaasiyyah kiyaaseeni.

قَوَارِيرَا۠ مِن فِضَّةٍ قَدَّرُوهَا تَقْدِيرًا ﴿١٦﴾

17. Kaadu kay addal galoosay gocoyuk kibuk taniy agleh zanjabiil lek ken yafqen.

وَيُسْقَوْنَ فِيهَا كَأْسًا كَانَ مِزَاجُهَا زَنجَبِيلًا ﴿١٧﴾

عَيْنًا فِيهَا تُسَمَّىٰ سَلْسَبِيلًا ﴿١٨﴾

18. Kay addal tan daray, salsabiil deqsittak yaaquben.

وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَٰنٌ مُّخَلَّدُونَ إِذَا رَأَيْتَهُمْ حَسِبْتَهُمْ لُؤْلُؤًا مَّنثُورًا ﴿١٩﴾

19. Kaadu jannatti urruy elle yanin caalatal elle waara keenit meekita, ken table waqdi luuluy fixiixiseeni ken takka le.

وَإِذَا رَأَيْتَ ثَمَّ رَأَيْتَ نَعِيمًا وَمُلْكًا كَبِيرًا ﴿٢٠﴾

20. Kaadu jannatak faxe ikkeey wagittay, tokkel niqmatay weeloysoonu duude waanaa kee kaxxa Reeda table.

عَٰلِيَهُمْ ثِيَابُ سُندُسٍ خُضْرٌ وَإِسْتَبْرَقٌ ۖ وَحُلُّوٓا۟ أَسَاوِرَ مِن فِضَّةٍ وَسَقَىٰهُمْ رَبُّهُمْ شَرَابًا طَهُورًا ﴿٢١﴾

21. Anxaxin saray xabcin cariirik yanii kee gibdi cariirik yan sari ken xagaral yaniih, qado lakqok tan gabâ biriitat (cagooluk) billiiman, kaadu ken Rabbi yaaqubeenimiy saytuniy taahirik tanik ken yafqe.

إِنَّ هَٰذَا كَانَ لَكُمْ جَزَآءً وَكَانَ سَعْيُكُم مَّشْكُورًا ﴿٢٢﴾

22. Diggah ta galtó sin meqe taamoomih galto kinniih, sin taamoomi addunyal yalli raabiteeh yikcineh yan taamak sugte keenik iyyan.

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ ٱلْقُرْءَانَ تَنزِيلًا ﴿٢٣﴾

23. Diggah Nabiyow Qhuraan oobisiyyah nanu ninnih kol oobisne.

فَٱصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تُطِعْ مِنْهُمْ ءَاثِمًا أَوْ كَفُورًا ﴿٢٤﴾

24. Nabiyow Ku Rabbih meklal isbiraay, korosuk dambit kaxaxah yan marih yab moggolinaay hinnay koroosannuu kee maxqawitit caddok tatreh yan marih yab moggolin.

وَٱذْكُرِ ٱسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٢٥﴾

25. Kaadu ku Rabbih migaq Carraay, saaku xag.

وَمِنَ ٱلَّيْلِ فَٱسْجُدْ لَهُۥ وَسَبِّحْهُ لَيْلًا طَوِيلًا ﴿٢٦﴾

26. Kaadu barak tut kaah kummaataay, barak xer waktit salat kaah ab.

إِنَّ هَٰٓؤُلَآءِ يُحِبُّونَ ٱلۡعَاجِلَةَ وَيَذَرُونَ وَرَآءَهُمۡ يَوۡمٗا ثَقِيلٗا ﴿٢٧﴾

27. Diggah tama mari (koros kinnuk) sissik tiya (addunya kinnuk) kicnoonuuh, qilsi ayroy ellecabol ken qambalta cabaanah (Qhiyaamah ayró kinnuk).

نَّحۡنُ خَلَقۡنَٰهُمۡ وَشَدَدۡنَآ أَسۡرَهُمۡۖ وَإِذَا شِئۡنَا بَدَّلۡنَآ أَمۡثَٰلَهُمۡ تَبۡدِيلًا ﴿٢٨﴾

28. Nanu ken ginneeh gino keenik karriqqi hayne, kaadu nanu bayisnam fannek, bayissi ken hayneh ken innah yan maray kayrih keenik yayse ciggiilisiyyah ciggiilisenno.

إِنَّ هَٰذِهِۦ تَذۡكِرَةٞۖ فَمَن شَآءَ ٱتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِۦ سَبِيلٗا ﴿٢٩﴾

29. Diggah tama suurá seehadah kassiisi, toysa isi nafsih maqaané faxe num, isi Rabbih gita yabbixe, iimaan kee meqe taamál.

وَمَا تَشَآءُونَ إِلَّآ أَن يَشَآءَ ٱللَّهُۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمٗا ﴿٣٠﴾

30. Isin caagiidak hebeltô caagidiy faxxaana manton, Yalli faxeh akke waytek, diggah Yalli isi ginô caaloota yaaxigi, abba haamal naggaar kinni.

يُدۡخِلُ مَن يَشَآءُ فِي رَحۡمَتِهِۦۚ وَٱلظَّٰلِمِينَ أَعَدَّ لَهُمۡ عَذَابًا أَلِيمَۢا ﴿٣١﴾

31. Yalli isi naqoosak isih faxe mara isi Racmat (jannat kinnuk) culsa, kaadu daalimiinih (koros kinnuk) akeeral qansarissa digaalá massoyse.

SUURAT AL-MURSALAAT

Makkal Obte, 50 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

وَالْمُرْسَلَاتِ عُرْفًا ﴿١﴾

1. Yalli ittâ lakleh itta kataata caacayal xiibite.

فَالْعَاصِفَاتِ عَصْفًا ﴿٢﴾

2. Edde luk gibdi caacayay hawwug iyyal xiibite.

وَالنَّاشِرَاتِ نَشْرًا ﴿٣﴾

3. Kaadu yalli malaykay qubulta usuk faxa ikke beytay fixiixisiyyah kaa fixiixissal xiibite.

فَالْفَارِقَاتِ فَرْقًا ﴿٤﴾

4. Edde luk yalli malaykay cakkii kee deedalaay, calaalii kee caraamu ittak baxissam kay xaquk luk obtal xiibite.

فَالْمُلْقِيَاتِ ذِكْرًا ﴿٥﴾

5. Edde luk malaykay wacyi Yallih ambiyaa kee farmoytiitil oobissal xiibite.

عُذْرًا أَوْ نُذْرًا ﴿٦﴾

6. Seehada Yallal malkit geewaytuh hinnay meesisso keenih yakkuh Yallih digaalák.

إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَوَاقِعٌ ﴿٧﴾

7. Cagalah Qhiyaamâ caagidik isin elle xagnisinteenim akkelem Raqmali.

فَإِذَا النُّجُومُ طُمِسَتْ ﴿٨﴾

8. Tokkel Cutuk duugumaah diifi kak gexa waqdi.

وَإِذَا السَّمَاءُ فُرِجَتْ ﴿٩﴾

9. Kaadu qaran qanxixaah, fakkiima waqdi.

وَإِذَا الْجِبَالُ نُسِفَتْ ﴿١٠﴾

10. Kaadu qaleelá riira (bula) takke waqdi.

وَإِذَا الرُّسُلُ أُقِّتَتْ ﴿١١﴾

11. Kaadu Yallih farmoytit kee ken ummattâ fanat mekla edde aban wakti muggaqsime waqdi.

12. Farmoytit edde waddiroysimtem Maa ayrooy?

لِأَيِّ يَوْمٍ أُجِّلَتْ ﴿١٢﴾

13. Ginô fan edde meklaanaah edde Baxsan ayró, kah xagnisimeenim (woh Qhiyaamah ayró).

لِيَوْمِ ٱلْفَصْلِ ﴿١٣﴾

14. Kaadu seehadaytow maca koo tiysixxigeeh Baxsi ayroó kee tet gibdaabini kinnim?

وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا يَوْمُ ٱلْفَصْلِ ﴿١٤﴾

15. Qhiyaamah ayro dirabboyse marah woo ayro finqi yan.

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٥﴾

16. Naharsi marak Yallih farmoytit dirabboyse mara mafinqisinninoo?

أَلَمْ نُهْلِكِ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿١٦﴾

17. Tohuk lakal wadirsi mara ken kataysenno.

ثُمَّ نُتْبِعُهُمُ ٱلْآخِرِينَ ﴿١٧﴾

18. Tonnah abba heenno umeyniitik (koros kinnuk).

كَذَٰلِكَ نَفْعَلُ بِٱلْمُجْرِمِينَ ﴿١٨﴾

19. Yallih inkittinaanee dirabboyse marah woo ayro (Qhiyaamah ayró kinnuk) finqi yan.

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٩﴾

20. Seehaday boola le leek (daacoyta kinnuk) Sin ma gininninoo?

أَلَمْ نَخْلُقكُّم مِّن مَّآءٍ مَّهِينٍ ﴿٢٠﴾

21. Edde luk sabhalal leeh dacayri le aracay (saynumih maxax kinnuk) bica let kaa ma hanninoo?

فَجَعَلْنَٰهُ فِى قَرَارٍ مَّكِينٍ ﴿٢١﴾

22. Yallih xaqul Yimixxige waktî fanah.

إِلَىٰ قَدَرٍ مَّعْلُومٍ ﴿٢٢﴾

23. tokkel kaa ginnam dudneeh, yayse dudda lem nee.

فَقَدَرْنَا فَنِعْمَ ٱلْقَٰدِرُونَ ﴿٢٣﴾

24. Ni dudda dirabboysa marah woo ayro Finqi yan.

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٤﴾

25. Baaxó aracay inkih sin yasgalleeh yabbixe maabinninoo?

أَلَمْ نَجْعَلِ ٱلْأَرْضَ كِفَاتًا ﴿٢٥﴾

أَحْيَآءً وَأَمْوَٰتًا ﴿٢٦﴾

26. Siinik nuwwaamaay, rabteemih inkih.

وَجَعَلْنَا فِيهَا رَوَٰسِيَ شَٰمِخَٰتٍ وَأَسْقَيْنَٰكُم مَّآءً فُرَاتًا ﴿٢٧﴾

27. Kaadu fayyale qaleelá teetil mahanninoo diggi tet haytuh, kaadu coboy leey salfa lek sin mafqinninoo?

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٨﴾

28. Ni niqmat yangaddee marah woo ayro Finqi yan.

ٱنطَلِقُوٓا۟ إِلَىٰ مَا كُنتُم بِهِۦ تُكَذِّبُونَ ﴿٢٩﴾

29. Korosuk qhiyaamah ayró: jahannam giráh digaaláy dirabboysak sugteenî fanah gexa keenik iyyan.

ٱنطَلِقُوٓا۟ إِلَىٰ ظِلٍّ ذِى ثَلَٰثِ شُعَبٍ ﴿٣٠﴾

30. Gexaay iraawita jahannam giráh qiiriy sidiica luddalê fanah.

لَّا ظَلِيلٍ وَلَا يُغْنِى مِنَ ٱللَّهَبِ ﴿٣١﴾

31. Usuk Ma silaalisaay, giráh huurik xiqam malik.

إِنَّهَا تَرْمِى بِشَرَرٍ كَٱلْقَصْرِ ﴿٣٢﴾

32. Diggah is kaxxa qarih gide yakke xinkilliq qambissa.

كَأَنَّهُۥ جِمَٰلَتٌ صُفْرٌ ﴿٣٣﴾

33. Usuk (xinkilliq kinnuk) Dat caawin gaala ceela.

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٤﴾

34. Yallih meesisso dirabboyse marah woo ayro Finqi yan.

هَٰذَا يَوْمُ لَا يَنطِقُونَ ﴿٣٥﴾

35. Ta ayró dirableelá yabtaamih dudda mali. (Qhiyaamah ayró kinnuk).

وَلَا يُؤْذَنُ لَهُمْ فَيَعْتَذِرُونَ ﴿٣٦﴾

36. Yaabaanamih idni keenih mayantacawwima edde yawqoonuh.

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٧﴾

37. Tama ayro dirabboysa marah woo ayro Finqi yan.

هَٰذَا يَوْمُ ٱلْفَصْلِ ۖ جَمَعْنَٰكُمْ وَٱلْأَوَّلِينَ ﴿٣٨﴾

38. Qhiyaamah ayró korosuk iyyaanah: tah ginô fan edde meklaanaah baxsan ayró, sin kee naharsi mara edde gaabosneh.

فَإِن كَانَ لَكُمْ كَيْدٌ فَكِيدُونِ ﴿٣٩﴾

39. Toysa Isin malá teelleenik, yi digaalak edde cattimtoonuh yoh malsita.

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٠﴾

40. Ellecaboh ayro dirabboysa marah woo ayro Finqi yan.

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي ظِلَالٍ وَعُيُونٍ ﴿٤١﴾

41. Diggah Yallak meesite mari jannatal silalwaa kee daroorih addal yan.

وَفَوَاكِهَ مِمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٤٢﴾

42. Kaadu caxâ mixuk faxxa haanamih addal yanin.

كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾

43. Keenik iyyaanah: akumaay aquba rufto luk, addunyal abbaasitten meqe taamah sabbatah.

إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٤٤﴾

44. Diggah nanu tonnal galatna meqem abite mara.(moominiin kinnuk).

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٥﴾

45. Jannatti niqmat dirabboyse marah woo ayro Finqi yan.

كُلُوا وَتَمَتَّعُوا قَلِيلًا إِنَّكُم مُّجْرِمُونَ ﴿٤٦﴾

46. Yalli korosuk iyyah: addunyal meqem akumaay dago wakti teetit hataka diggah isin umeyniitik, Yallat agleyta hayteenimih sabbatah.

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٧﴾

47. Cisab kee galtoh ayro dirabboyse marah woo ayro Finqi yan.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ارْكَعُوا لَا يَرْكَعُونَ ﴿٤٨﴾

48. Kaadu Yallah salat abaay kaah rammita keenik iyyeenik, salat kaah maabaanaay, kaah marammitan.

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٩﴾

49. Yallih aayoota dirabboyse marah woo ayro Finqi yan.

فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٠﴾

50. Toysa ta qhuraanay Yallih yab kinnih iyyal aamine weenik, maakitaabaay, maayaabaay kaak wadir elle yaaminoonu waanam.

SUURAT ANNABÁ

Makkal Obte, 40 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Qhurayshi koros itta essertam maatiyaay? عَمَّ يَتَسَآءَلُونَ ﴿١﴾
2. Itta essertam naba xaagu. (woh qhuraan kee sooloh ayró). عَنِ ٱلنَّبَإِ ٱلْعَظِيمِ ﴿٢﴾
3. Woh usun itta elle waan xaagu. ٱلَّذِى هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ ﴿٣﴾
4. Wonna hinnay aaxigelon. كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ﴿٤﴾
5. Tohuk lakal digga luk, aaxigelon. ثُمَّ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ﴿٥﴾
6. Baaxó fidó siinih maabinninoo? أَلَمْ نَجْعَلِ ٱلْأَرْضَ مِهَٰدًا ﴿٦﴾
7. Kaadu qaleelá kadeeditte (xiikol) maabinninoo baaxoh? وَٱلْجِبَالَ أَوْتَادًا ﴿٧﴾
8. Kaadu namma qaynatah sin ma gininnoo? (labim kee sayiimih anuk). وَخَلَقْنَٰكُمْ أَزْوَٰجًا ﴿٨﴾
9. Kaadu sin xin sin xagarih raacat (rofto) maabinninoo? وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا ﴿٩﴾
10. Kaadu bar sartan ma abinninoo? (kay ditet). وَجَعَلْنَا ٱلَّيْلَ لِبَاسًا ﴿١٠﴾
11. Kaadu laqó quusi edde gurrussan wakti siinih maabinninoo? وَجَعَلْنَا ٱلنَّهَارَ مَعَاشًا ﴿١١﴾
12. Kaadu digga le malciin sin amol maxisinninoo? (malcina qaran kinnuk). وَبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا ﴿١٢﴾
13. Kaadu ayro ifoytay hadiidigay cuumi le maabinninoo? وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَّاجًا ﴿١٣﴾
14. Kaadu qamburrek taraaracinta lee moobisinninoo? وَأَنزَلْنَا مِنَ ٱلْمُعْصِرَٰتِ مَآءً ثَجَّاجًا ﴿١٤﴾

15. Amboo kee baaxók ubukku ittam teetit nayyaaquh.
لِّنُخْرِجَ بِهِۦ حَبًّا وَنَبَاتًا ﴿١٥﴾

16. Kaadu garoobuy gaabuh yani. (bustanwa kinnuk).
وَجَنَّٰتٍ أَلْفَافًا ﴿١٦﴾

17. Diggah, baxsi ayroy ginô fan edde baxsaana yimixxige wakti yekke. (qhiyaamah ayró kinnuk).
إِنَّ يَوْمَ ٱلْفَصْلِ كَانَ مِيقَٰتًا ﴿١٧﴾

18. Baanta fuxsinta ayró butta buttah anuk tamaaten. (woh Qhiyaamah ayró).
يَوْمَ يُنفَخُ فِى ٱلصُّورِ فَتَأْتُونَ أَفْوَاجًا ﴿١٨﴾

19. Kaadu qaran fakkiimaah, afoofi yakke ayró malaykah obtih.
وَفُتِحَتِ ٱلسَّمَآءُ فَكَانَتْ أَبْوَٰبًا ﴿١٩﴾

20. Kaadu qaleelá gexsimtaah edde bakarbakar takke.
وَسُيِّرَتِ ٱلْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا ﴿٢٠﴾

21. Digga luk jahannam girá woo saaku koroosite mara aracal qambalta gira tekke.
إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا ﴿٢١﴾

22. Is caddok taturleelah elle gaceyná tekke.(koros kinnuk).
لِّلطَّٰغِينَ مَـَٔابًا ﴿٢٢﴾

23. Usun Tet addal amurruqe wayta liggiditte daffeya maráh anuk.
لَّٰبِثِينَ فِيهَآ أَحْقَابًا ﴿٢٣﴾

24. Tet addal xabcaay, aqubbu haanam matammoysan.
لَّا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا ﴿٢٤﴾

25. Nabam niqni lee kee girâ marih qasaalayi akke waytek.
إِلَّا حَمِيمًا وَغَسَّاقًا ﴿٢٥﴾

26. Tamah keenih taguude galtó kinni. (ken uma taamák gexaak).
جَزَآءً وِفَاقًا ﴿٢٦﴾

27. Diggah, usun fokkaaqok (cisaabak) meesitak suge weenimih sabbatah.
إِنَّهُمْ كَانُوا۟ لَا يَرْجُونَ حِسَابًا ﴿٢٧﴾

28. Kaadu ni aayoota dirabboysiyyah dirabboyseenimih sabbatah.
وَكَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا كِذَّابًا ﴿٢٨﴾

29. Ummaanim nesketteh (gaabosneh) kutbeh lawcal macfuuzul.
وَكُلَّ شَىْءٍ أَحْصَيْنَٰهُ كِتَٰبًا ﴿٢٩﴾

فَذُوقُوا۟ فَلَن نَّزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا ﴿٣٠﴾

30. Toysa Tammoysa! Siinih osisnam mannu digaalák sa keenik iyyan.

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا ﴿٣١﴾

31. Diggah Yallak meesita mari asallam le.(limayeenih).

حَدَآئِقَ وَأَعْنَـٰبًا ﴿٣٢﴾

32. Basaatin (masno) kee qinab lon.

وَكَوَاعِبَ أَتْرَابًا ﴿٣٣﴾

33. Kaadu kaqoona ley fooduh tani lon.(inki qumri le lon).

وَكَأْسًا دِهَاقًا ﴿٣٤﴾

34. Kaadu galoosay gocoyuk kibuk tani lon.

لَّا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِذَّٰبًا ﴿٣٥﴾

35. Kay addal deedal maxcoo kee dirabboysiyyak tu mayaabban.

جَزَآءً مِّن رَّبِّكَ عَطَآءً حِسَابًا ﴿٣٦﴾

36. Tamah ku Rabbik galtoo kee acway dudda le kinni.

رَّبِّ ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ٱلرَّحْمَـٰنِ لَا يَمْلِكُونَ مِنْهُ خِطَابًا ﴿٣٧﴾

37. Qaranwaa kee baaxooy, ken nammayih fanal enni ittaamih Rabbiy fulte Racmatta le.Kaâ luk yaabaanamih dudda lem matana.

يَوْمَ يَقُومُ ٱلرُّوحُ وَٱلْمَلَـٰٓئِكَةُ صَفًّا لَّا يَتَكَلَّمُونَ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ ٱلرَّحْمَـٰنُ وَقَالَ صَوَابًا ﴿٣٨﴾

38. Jibriil kee malayka saffih gacca ittah solta ayro, num keenik mayaaba racmaan kinni Rabbi idini kah yeceeh cakkit yaabá num akke waytek.

ذَٰلِكَ ٱلْيَوْمُ ٱلْحَقُّ فَمَن شَآءَ ٱتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِۦ مَـَٔابًا ﴿٣٩﴾

39. Toh nummah ayróy raq sinni, toysa Ellecabô maqaane isi nafsih faxe num isi Rabbî fanah madaara yaallay iimaan kee meqe taamáh abittol.

إِنَّآ أَنذَرْنَـٰكُمْ عَذَابًا قَرِيبًا يَوْمَ يَنظُرُ ٱلْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ ٱلْكَافِرُ يَـٰلَيْتَنِى كُنتُ تُرَٰبًۢا ﴿٤٠﴾

40. Diggah nanu xayi digaalál sin meesisneh, seehadayti kay namma gaba tuysukumem yable ayróy, korosti maganey burtá akkinniyoy edde iyyak.

SUURAT ANNAAZIQAAT

Makkal Obte, 46 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Yalli koros roocitte gibdi siibiyyah siibta malaykal xiibite.

وَٱلنَّٰزِعَٰتِ غَرْقًا ﴿١﴾

2. Kaadu moominiin roocitte caalih tayyaaqe malaykal xiibite.

وَٱلنَّٰشِطَٰتِ نَشْطًا ﴿٢﴾

3. Kaadu yalli giiruh giirissa malaykay Yallih amrih wacyi oobissaah tayyaaqel xiibite.

وَٱلسَّٰبِحَٰتِ سَبْحًا ﴿٣﴾

4. Kaadu yalli qalaylih qalalta malaykay Yallih amri tagdabuh qalaltal xiibite.

فَٱلسَّٰبِقَٰتِ سَبْقًا ﴿٤﴾

5. Kaadu Yalli isi amri bicissaah tagdube malaykal xiibite.

فَٱلْمُدَبِّرَٰتِ أَمْرًا ﴿٥﴾

6. Tangayyi (Baaxo kinnuk) tangayyeh tan ayróy gino inkih edde rabta (toh naharsi baantá fuxsunta ayró kinnuk).

يَوْمَ تَرْجُفُ ٱلرَّاجِفَةُ ﴿٦﴾

7. Nammey haytô baantá teetil katayta (toh ummaanim edde tanuwweeh edde ugutta baantá).

تَتْبَعُهَا ٱلرَّادِفَةُ ﴿٧﴾

8. Woo ayró koros sorkocobbaxitte meesittah.

قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ وَاجِفَةٌ ﴿٨﴾

9. Ken intiita xixxibittaah taqunxeeh.

أَبْصَٰرُهَا خَٰشِعَةٌ ﴿٩﴾

10. diggah nee innaa gacsimelem Rabneek lakal nuwwuk addunyâ manoh iyyan?

يَقُولُونَ أَءِنَّا لَمَرْدُودُونَ فِى ٱلْحَافِرَةِ ﴿١٠﴾

11. Rumutte lafoofi tikki inneek lakalaa addunyah gacsinnam?

أَءِذَا كُنَّا عِظَٰمًا نَّخِرَةً ﴿١١﴾

12. Is toysa baxaysitteeh, kasaaritte madaara iyyen.
قَالُوا تِلْكَ إِذًا كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ ﴿١٢﴾

13. Cagalah is ugut baanatah inki xongoló kinni.
فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ ﴿١٣﴾

14. Tokkel usun inkih saahira deqsitta baaxol nuwwuk gaabowan (woh Qhiyaamah ayro kinnuk).
فَإِذَا هُم بِالسَّاهِرَةِ ﴿١٤﴾

15. Nabiyow Nabii Muusâ xaagi kol yemeetee?
هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَىٰ ﴿١٥﴾

16. Kay Rabbi saytunnoowe daqaaray Tuwa deqsital kaah seece waqdi.
إِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ﴿١٦﴾

17. Firqawnâ fanah gex, diggah usuk caddok tatrehik kaak axcuk.
اذْهَبْ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ﴿١٧﴾

18. Kaadu kaak ixxic: dambik saytunnowtaamih sangel maay litoo?
فَقُلْ هَل لَّكَ إِلَىٰ أَن تَزَكَّىٰ ﴿١٨﴾

19. Kaadu ku Rabbih inkittinaanee kee kay taaqat edde yanim koh ascassoo kaak meesita num takkemkeh?
وَأَهْدِيَكَ إِلَىٰ رَبِّكَ فَتَخْشَىٰ ﴿١٩﴾

20. Edde luk Nabii Muusa kaxxa astá kaa yuybulle.
فَأَرَاهُ الْآيَةَ الْكُبْرَىٰ ﴿٢٠﴾

21. Edde luk firqawni kaa dirabboyseeh cineh.
فَكَذَّبَ وَعَصَىٰ ﴿٢١﴾

22. Tohuk lakal iimaanat derre cabeeh sissikuk gexe.
ثُمَّ أَدْبَرَ يَسْعَىٰ ﴿٢٢﴾

23. tokkel sinam kobxiseeh seeceh.
فَحَشَرَ فَنَادَىٰ ﴿٢٣﴾

24. Anu sin Rabbiy inkih daga Raaqa kinniyo iyye.
فَقَالَ أَنَا رَبُّكُمُ الْأَعْلَىٰ ﴿٢٤﴾

25. Edde luk Yalli kaa digaaleh ellecaboh iyye maxcoo kee naharsi maxcol.
فَأَخَذَهُ اللَّهُ نَكَالَ الْآخِرَةِ وَالْأُولَىٰ ﴿٢٥﴾

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّمَن يَخْشَىٰ ﴿٢٦﴾

26. Diggah, firqawnaa kee digaalak kaa geyteemil Yallak meesita marah elle kaskassoowaanam edde tan.

ءَأَنتُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمِ ٱلسَّمَآءُ ۚ بَنَىٰهَا ﴿٢٧﴾

27. Sinaamey ginoh gibduk raqtam siini innaa? hinnak qaranaay?xisoh kaa xisek.

رَفَعَ سَمْكَهَا فَسَوَّىٰهَا ﴿٢٨﴾

28. Kay amo fayya heeh kaa massoyseh.

وَأَغْطَشَ لَيْلَهَا وَأَخْرَجَ ضُحَىٰهَا ﴿٢٩﴾

29. Kaadu kay bar dattoyseeh, kay laqó ayrô diifut yeyyeeqe.

وَٱلْأَرْضَ بَعْدَ ذَٰلِكَ دَحَىٰهَآ ﴿٣٠﴾

30. Kaadu baaxó tohih lakal tet fidseh.

أَخْرَجَ مِنْهَا مَآءَهَا وَمَرْعَىٰهَا ﴿٣١﴾

31. Teetik lee kee num kee lac akummu haytam teetik yeyyeeqe.

وَٱلْجِبَالَ أَرْسَىٰهَا ﴿٣٢﴾

32. Kaadu qaleelá xiikooluh baaxot daabiseh.

مَتَٰعًا لَّكُمْ وَلِأَنْعَٰمِكُمْ ﴿٣٣﴾

33. Sin kee sin lacih tuxxiqih.

فَإِذَا جَآءَتِ ٱلطَّآمَّةُ ٱلْكُبْرَىٰ ﴿٣٤﴾

34. Tokkel qhiyaamaa kee Kaxxa gibda tamaate waqdi. (woh nammay haytó baanta kinnuk.)

يَوْمَ يَتَذَكَّرُ ٱلْإِنسَٰنُ مَا سَعَىٰ ﴿٣٥﴾

35. Toh Num abba heem edde kassita ayró.

وَبُرِّزَتِ ٱلْجَحِيمُ لِمَن يَرَىٰ ﴿٣٦﴾

36. Kaadu jaciim deqsitta girá yaybulleen saaku yable marah.

فَأَمَّا مَن طَغَىٰ ﴿٣٧﴾

37. Tokkel yallih amrih cinat caddok tatre numuh tugactek.

وَءَاثَرَ ٱلْحَيَوٰةَ ٱلدُّنْيَا ﴿٣٨﴾

38. Kaadu akeerak addunyâ mano muxxuse num.

فَإِنَّ ٱلْجَحِيمَ هِىَ ٱلْمَأْوَىٰ ﴿٣٩﴾

39. Toysa diggah Jaciim deqsitta girá is kay orbeyná.

وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِۦ وَنَهَى ٱلنَّفْسَ عَنِ ٱلْهَوَىٰ ﴿٤٠﴾

40. Kaadu Isi Rabbih foocih soolok meesiteeh, isi nafsi umaanê fayxik waase numuh tugactek.

41. Toysa diggah jannat usuk kay orbeyná.

42. Nabiyow Koros qhiyaamak soltima ma waqdiiy axcuk koo esserta?

43. Atu tet ixxigak litom mantu tet keenih warissuh.

44. Tet ixxigá cagalah ku Rabbit taade.

45. Cagalah atu teetik meesita mara meesiise (kade) kinnito.

46. Diggah usun tet yablen ayró, addunya manol carraa kee hinnay saakuk sa tu suge wee marih innah gacca iyyan.

فَإِنَّ ٱلْجَنَّةَ هِىَ ٱلْمَأْوَىٰ ﴿٤١﴾

يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلسَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَىٰهَا ﴿٤٢﴾

فِيمَ أَنتَ مِن ذِكْرَىٰهَآ ﴿٤٣﴾

إِلَىٰ رَبِّكَ مُنتَهَىٰهَآ ﴿٤٤﴾

إِنَّمَآ أَنتَ مُنذِرُ مَن يَخْشَىٰهَا ﴿٤٥﴾

كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ يَلْبَثُوٓا۟ إِلَّا عَشِيَّةً أَوْ ضُحَىٰهَا ﴿٤٦﴾

SUURAT QABASÁ

Makkal Obte, 42 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Nabii Fooca ribbi heeh derre cabe. عَبَسَ وَتَوَلَّىٰٓ ١
2. Inti mali kaal yemeeteemih. أَن جَآءَهُ ٱلْأَعْمَىٰ ٢
3. Nabiyow maca koo tiysixxigeeh usuk kok bartah yaniimit dambik saytunnoowa way? وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّهُۥ يَزَّكَّىٰٓ ٣
4. Hinnay kassitaah, woo kassit kaa yanfiqe way? أَوْ يَذَّكَّرُ فَتَنفَعَهُ ٱلذِّكْرَىٰٓ ٤
5. Yallal yaamineemik Gaddalita numuh tugactek. أَمَّا مَنِ ٱسْتَغْنَىٰ ٥
6. Tokkel Atu kaat tafkuneeh, kaat agxitta. فَأَنتَ لَهُۥ تَصَدَّىٰ ٦
7. Kol tanim matan usuk aaminewaah saytunnoowe waamah. وَمَا عَلَيْكَ أَلَّا يَزَّكَّىٰ ٧
8. Sissikuk kol yemeete numuh tugactek. وَأَمَّا مَن جَآءَكَ يَسْعَىٰ ٨
9. Usuk Yallak meesitak. (woh inti mali kinnuk). وَهُوَ يَخْشَىٰ ٩
10. Tokkel Atu kaak kalih marat agxitta. فَأَنتَ عَنْهُ تَلَهَّىٰ ١٠
11. Nabiyow atu kah abtenna hinna, diggah is kassiisi. كَلَّآ إِنَّهَا تَذْكِرَةٌ ١١
12. Tokkel faxa num kaa kasah. (Qhuraan kinnuk). فَمَن شَآءَ ذَكَرَهُۥ ١٢
13. Yalli yeynebe kitoobah addal yan. (woh Qhuraanay lowcal macfuuzul yani kinni). فِى صُحُفٍ مُّكَرَّمَةٍ ١٣

14. Is fayya le arac leeh saytunnowteh.
مَّرْفُوعَةٍ مُّطَهَّرَةٍ ﴿١٤﴾

15. Is Taktube malaykah gabat tan.
بِأَيْدِي سَفَرَةٍ ﴿١٥﴾

16. Massakaxxa le meqe malayka.
كِرَامٍ بَرَرَةٍ ﴿١٦﴾

17. Seehadayti abbarsimuk maxxu koroosinnu leeh!
قُتِلَ الْإِنسَانُ مَا أَكْفَرَهُ ﴿١٧﴾

18. Yalli macak kaa ginee naharsi adda?
مِنْ أَيِّ شَيْءٍ خَلَقَهُ ﴿١٨﴾

19. Tiffoytak (daacoytak) kaa gineeh ranko rankoh kaa caddoddoyseh.
مِن نُّطْفَةٍ خَلَقَهُ فَقَدَّرَهُ ﴿١٩﴾

20. Tohuk lakal gita kaah xabbacoyseh. (woh inâ bagih mawqa kinnik).
ثُمَّ السَّبِيلَ يَسَّرَهُ ﴿٢٠﴾

21. Tohuk lakal kaa qidaah edde kaa yaaguqen magaq kaah abé.(woh kabri).
ثُمَّ أَمَاتَهُ فَأَقْبَرَهُ ﴿٢١﴾

22. Tohuk lakal Yalli isih faxa waqdi kaa ugsa qhiyaamah ayró.
ثُمَّ إِذَا شَاءَ أَنشَرَهُ ﴿٢٢﴾

23. Tonna hinnay nummah (guddunuh) Yalli kaak abá iyyeemiy kaa kah amrise maabinna.
كَلَّا لَمَّا يَقْضِ مَا أَمَرَهُ ﴿٢٣﴾

24. Tokkel Seehadayti isi maaqô fanah cubbi luk wagitay.
فَلْيَنظُرِ الْإِنسَانُ إِلَىٰ طَعَامِهِ ﴿٢٤﴾

25. Diggah nanu lee cayxih caxne qamburrek.
أَنَّا صَبَبْنَا الْمَاءَ صَبًّا ﴿٢٥﴾

26. Tohuk lakal baaxó qanxisiyyah qanxisne.
ثُمَّ شَقَقْنَا الْأَرْضَ شَقًّا ﴿٢٦﴾

27. Edde ambó teetit nuysubuke.
فَأَنبَتْنَا فِيهَا حَبًّا ﴿٢٧﴾

28. Kaadu qinabaay, anxeexa.(saqi qayso).
وَعِنَبًا وَقَضْبًا ﴿٢٨﴾

29. Kaadu zaytuunuuy, tamiira (nakila kinnuk).
وَزَيْتُونًا وَنَخْلًا ﴿٢٩﴾

30. Kaadu masnoonay (bustaanway) kiboh tani.

وَحَدَآئِقَ غُلْبًا ﴿٣٠﴾

31. Kaadu caxâ mixuu kee caxuwa. (qayso).

وَفَٰكِهَةً وَأَبًّا ﴿٣١﴾

32. Sin kee sin lacah tuxxiq takkê gideh.

مَّتَٰعًا لَّكُمْ وَلِأَنْعَٰمِكُمْ ﴿٣٢﴾

33. Tokkel Qaddik tan xongoloy ayti waysissa tamaate waqdi. (qhiyaamâ xongolo kinnuk).

فَإِذَا جَآءَتِ ٱلصَّآخَّةُ ﴿٣٣﴾

34. Too ayró num isi toobokoytak kuda.

يَوْمَ يَفِرُّ ٱلْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ ﴿٣٤﴾

35. Kaadu isi inaa kee isi abbak kuda.

وَأُمِّهِۦ وَأَبِيهِ ﴿٣٥﴾

36. Kaadu isi barra kee isi xaylok kuda.

وَصَٰحِبَتِهِۦ وَبَنِيهِ ﴿٣٦﴾

37. Woo saaku ummaan num keenik ise duddu haa caagidiy edde agxita le.

لِكُلِّ ٱمْرِئٍ مِّنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ ﴿٣٧﴾

38. Too ayró meqe marih foocitte iftah.

وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ مُّسْفِرَةٌ ﴿٣٨﴾

39. Tasuuleeh wallittah.

ضَاحِكَةٌ مُّسْتَبْشِرَةٌ ﴿٣٩﴾

40. Kaadu woo saaku uma marih foocittel obol yan,

وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهَا غَبَرَةٌ ﴿٤٠﴾

41. Ditii kee dité tet buulta.

تَرْهَقُهَا قَتَرَةٌ ﴿٤١﴾

42. Woo mari usun gibdi korosuuy, gibdi umeyniiti.

أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْكَفَرَةُ ٱلْفَجَرَةُ ﴿٤٢﴾

SUURAT ATTAKWIIR

Makkal Obte, 29 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Ayró xambaqsintaah diifi teetik kata waqdi. — إِذَا ٱلشَّمْسُ كُوِّرَتْ ﴿١﴾
2. Kaadu cutuk luuqa waqdi. — وَإِذَا ٱلنُّجُومُ ٱنكَدَرَتْ ﴿٢﴾
3. Kaadu qaleelá baaxô baguk gexsimtaah foyya takke waqdi. — وَإِذَا ٱلْجِبَالُ سُيِّرَتْ ﴿٣﴾
4. Kaadu tabuni gaali loynamalita waqdi. (idqa gaalá kinnuk). — وَإِذَا ٱلْعِشَارُ عُطِّلَتْ ﴿٤﴾
5. Kaadu dubaali wariggâ gibdah gaaboysima waqdi. — وَإِذَا ٱلْوُحُوشُ حُشِرَتْ ﴿٥﴾
6. Kaadu badwa giráh innah ursumta waqdi. — وَإِذَا ٱلْبِحَارُ سُجِّرَتْ ﴿٦﴾
7. Kaadu nafsitte ise celtaamat xibbansinta waqdi. (woh meqe mara meqe marâ luk, uma mara uma marâ luk massoysan waqdi). — وَإِذَا ٱلنُّفُوسُ زُوِّجَتْ ﴿٧﴾
8. Kaadu nuwwih yoogoqen awká esserinta waqdi. — وَإِذَا ٱلْمَوْءُۥدَةُ سُئِلَتْ ﴿٨﴾
9. Maa dambih qiddinteeh (tiggifimeeh) teetik axcuk. — بِأَىِّ ذَنۢبٍ قُتِلَتْ ﴿٩﴾
10. Kaadu aben taamá elle tan kitooba xayyoysintaah, fakkimta waqdi. — وَإِذَا ٱلصُّحُفُ نُشِرَتْ ﴿١٠﴾
11. Kaadu qaran laaracak siibima waqdi. — وَإِذَا ٱلسَّمَآءُ كُشِطَتْ ﴿١١﴾
12. Kaadu jaciim deqsitta girá ursuntaah, hadiidigsinta waqdi. — وَإِذَا ٱلْجَحِيمُ سُعِّرَتْ ﴿١٢﴾

13. Kaadu jannat Yallak meesita marah xayyoysima waqdi.

وَإِذَا ٱلْجَنَّةُ أُزْلِفَتْ ﴿١٣﴾

14. Too waqdi, nafsi maqaanek hinnay umaanek xayoysitem yaaxigeh.

عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّآ أَحْضَرَتْ ﴿١٤﴾

15. Yalli laqó ifi kak qellita cutuukal xiibite.

فَلَآ أُقْسِمُ بِٱلْخُنَّسِ ﴿١٥﴾

16. Gexxa cutuukay isi aroocat qellittal xiibite.

ٱلْجَوَارِ ٱلْكُنَّسِ ﴿١٦﴾

17. Kaadu bari dité baaha waqdil xiibite.

وَٱلَّيْلِ إِذَا عَسْعَسَ ﴿١٧﴾

18. Kaadu maaci diifu baaha waqdil xiibite.

وَٱلصُّبْحِ إِذَا تَنَفَّسَ ﴿١٨﴾

19. Diggah qhuraan massâ kaxxa le farmoytih (jibriil kinnuk) maxca.

إِنَّهُۥ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ﴿١٩﴾

20. Usuk (Jibriil kinnuk) caylaleeh fayya le arac le, qarshi le rabbih xaqul.

ذِى قُوَّةٍ عِندَ ذِى ٱلْعَرْشِ مَكِينٍ ﴿٢٠﴾

21. Wokkel malayka kaa oggoltaah, wacyil amaanat le.

مُّطَاعٍ ثَمَّ أَمِينٍ ﴿٢١﴾

22. Kaadu sin kataysa (Nabii kinnuk) cabuli akke waamal xiibite.

وَمَا صَاحِبُكُم بِمَجْنُونٍ ﴿٢٢﴾

23. Nummah Nabii jibriil, Yalli kaa edde gine weelot ayro mawqa le gambik baxxaqqa le ikkel kaa yuble.

وَلَقَدْ رَءَاهُ بِٱلْأُفُقِ ٱلْمُبِينِ ﴿٢٣﴾

24. Usuk (Nabii kinnuk) wacyi gudduysiyyal cillaaleli hinna. (cinnaane li/gabâ gibda li).

وَمَا هُوَ عَلَى ٱلْغَيْبِ بِضَنِينٍ ﴿٢٤﴾

25. Kaadu ta Qhuraan Yallih Racmatak xiiriyime sheetaanih maxca hinna.

وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَٰنٍ رَّجِيمٍ ﴿٢٥﴾

26. Toysa anke gexxaanaah qhuraan dirabbosseenik?

فَأَيْنَ تَذْهَبُونَ ﴿٢٦﴾

إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعَٰلَمِينَ ﴿٢٧﴾

27. Usuk (Qhuraan kinnuk) gersim hinna, Yallak kassiisih insii kee jinnih oobe kitab akke waytek.

لِمَن شَآءَ مِنكُمْ أَن يَسْتَقِيمَ ﴿٢٨﴾

28. Siinik cakkii kee iimaanal soolam faxah yan numuh kassiisi.

وَمَا تَشَآءُونَ إِلَّآ أَن يَشَآءَ ٱللَّهُ رَبُّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٢٩﴾

29. Isin faxxaanam matakka Yallay ginô Rabbih yani faxah akke waytek.

SUURAT AL-INFITAAR

Makkal Obte, 19 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Qaran qanxixa waqdi. — إِذَا ٱلسَّمَآءُ ٱنفَطَرَتْ ﴿١﴾
2. Kaadu cutuk luuqa waqdi. — وَإِذَا ٱلْكَوَاكِبُ ٱنتَثَرَتْ ﴿٢﴾
3. Kaadu badwa sittal tanfuxxukumeeh, sittat tangale waqdi. — وَإِذَا ٱلْبِحَارُ فُجِّرَتْ ﴿٣﴾
4. Magooqa fokkaqsimtaah addat sugtem iró ciggilsinta waqdi. — وَإِذَا ٱلْقُبُورُ بُعْثِرَتْ ﴿٤﴾
5. Woo waqdi ummaan nafsi yaaxigeh yuysukumem kee udurrusem taamak. — عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ وَأَخَّرَتْ ﴿٥﴾
6. Kee seehadaytow maca koo duquurussaah ku Rabbiy cinda lek? — يَٰٓأَيُّهَا ٱلْإِنسَٰنُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ ٱلْكَرِيمِ ﴿٦﴾
7. Kaay koo gineeh, koo massoyseeh soolo koo yeymeeqe. — ٱلَّذِى خَلَقَكَ فَسَوَّىٰكَ فَعَدَلَكَ ﴿٧﴾
8. Isih faxxa hee weelol koo bicseeh gine. — فِىٓ أَىِّ صُورَةٍ مَّا شَآءَ رَكَّبَكَ ﴿٨﴾
9. Tonna hinnay, a korosey isin nummah gital matanin galtoh ayró dirabbossaana ikkalah. — كَلَّا بَلْ تُكَذِّبُونَ بِٱلدِّينِ ﴿٩﴾
10. Diggah, sin dacrissa malayka dacayrih siinit tan. — وَإِنَّ عَلَيْكُمْ لَحَٰفِظِينَ ﴿١٠﴾
11. Yallih garil massakaxxa le kutbe abta malayka sin taama dacrissam. — كِرَامًا كَٰتِبِينَ ﴿١١﴾
12. Isin abba haytaanam taaxigeh. — يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ ﴿١٢﴾
13. Diggah meqe mari jannatal yalli keenih yeceeh yan niqmatat yan. — إِنَّ ٱلْأَبْرَارَ لَفِى نَعِيمٍ ﴿١٣﴾

14. Kaadu diggah umam aba mari (koros kinnuk) Jaciim deqsitta girah addal yan.

وَإِنَّ ٱلْفُجَّارَ لَفِى جَحِيمٍ ﴿١٤﴾

15. Usun galtoh ayró (Qhiyaamah ayró kinnuk) tet culan.

يَصْلَوْنَهَا يَوْمَ ٱلدِّينِ ﴿١٥﴾

16. Kaadu usun teetik cerrita mara hinnon (inkinnah teetik mayawqan).

وَمَا هُمْ عَنْهَا بِغَآئِبِينَ ﴿١٦﴾

17. Kaadu maca koo tiysixxigeeh galtoh ayró kinnim?

وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا يَوْمُ ٱلدِّينِ ﴿١٧﴾

18. Tohuk lakal maca koo tiysixxigeeh, galtoh ayró kinnim?

ثُمَّ مَآ أَدْرَىٰكَ مَا يَوْمُ ٱلدِّينِ ﴿١٨﴾

19. Woh ayroy nafsi nafsih tu edde xiqe waah, woo saaku amri Yalli le.

يَوْمَ لَا تَمْلِكُ نَفْسٌ لِّنَفْسٍ شَيْـًٔا ۖ وَٱلْأَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِّلَّهِ ﴿١٩﴾

SUURAT AL-MUTAFFIFIIN

Makkal Obte, 36 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ ﴿١﴾

1. Keexoo kee midaan daggoysa marah finqaa kee digaala tan.

ٱلَّذِينَ إِذَا ٱكْتَالُوا۟ عَلَى ٱلنَّاسِ يَسْتَوْفُونَ ﴿٢﴾

2. Usun Sinaamak keexitan waqdi dudsuta mara keexoo kee midaan.

وَإِذَا كَالُوهُمْ أَو وَّزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ ﴿٣﴾

3. Kaadu usun sinaamah keexeenik hinnay sinaamah miidaanise yakken waqdi daggoysaanah.

أَلَا يَظُنُّ أُو۟لَٰٓئِكَ أَنَّهُم مَّبْعُوثُونَ ﴿٤﴾

4. Woo mari diggah sinni magooqak ugtoonu waanam Mayasmitaanaa?

لِيَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٥﴾

5. Nabah tan ayrot.

يَوْمَ يَقُومُ ٱلنَّاسُ لِرَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٦﴾

6. Woh sinam ginô Rabbih foocal soltu wayta ayró cisab kee galtoh.

كَلَّآ إِنَّ كِتَٰبَ ٱلْفُجَّارِ لَفِى سِجِّينٍ ﴿٧﴾

7. Nummah asmatah! umá marih kitab baaxok gubal sijjiin deqsita aracay ceya lel yan.

وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا سِجِّينٌ ﴿٨﴾

8. Sijjiin kinnim maca koo tiysixxigeeh?

كِتَٰبٌ مَّرْقُومٌ ﴿٩﴾

9. Kitaabay yunkuttubey gaba kak kaleeni kinni.

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٠﴾

10. Woo ayró finqi yan dirabboysa marah.

ٱلَّذِينَ يُكَذِّبُونَ بِيَوْمِ ٱلدِّينِ ﴿١١﴾

11. Woh galtoh ayró (Qhiyaamah ayró kinnuk) dirabboysa mara.

وَمَا يُكَذِّبُ بِهِۦٓ إِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ ﴿١٢﴾

12. Kaadu tet dirabbossam matan, ummaan caddok taturliy maggo dambilih yani akke waytek.

13. Ni Qhuraanih aayoota kaal yakriyen waqdi naharsi marih hayyayoonay tunkuttube iyye.
إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ آيَاتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٣﴾

14. Tonna hinnay usuk Yallih kitaabâ ikkal, usun abak sugen uma taamoomi (dambi kinnuk) ken sorkocobaxitte buulteh Qhuraan nummaysaanamak.
كَلَّا ۖ بَلْ ۜ رَانَ عَلَىٰ قُلُوبِهِم مَّا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٤﴾

15. Wonna hinnay diggah, usun (koros kinnuk) woo ayro (Qhiyaamah ayro kinnuk) sinni Rabbik rebsimaanaah kaa mayablan.
كَلَّا إِنَّهُمْ عَن رَّبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّمَحْجُوبُونَ ﴿١٥﴾

16. Tohuk lakal diggah, usun jaciim deqsitta girá cula mara kinnon.
ثُمَّ إِنَّهُمْ لَصَالُو الْجَحِيمِ ﴿١٦﴾

17. Tohuk lakal: tah woo girah digaalay isin dirabboysak sugteeni keenik iyyan.
ثُمَّ يُقَالُ هَٰذَا الَّذِي كُنتُم بِهِ تُكَذِّبُونَ ﴿١٧﴾

18. Nummah digga luk meqe marih (moominiin kinnuk) kitab jannatak fayya le aracay Qilliyyiin deqsital yan.
كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْأَبْرَارِ لَفِي عِلِّيِّينَ ﴿١٨﴾

19. Maca koo tiysixxigeeh Qilliyyuun kinnim?
وَمَا أَدْرَاكَ مَا عِلِّيُّونَ ﴿١٩﴾

20. Woh kitaabay yunkuttubeeh, gaba kak kaleeni kinni.
كِتَابٌ مَّرْقُومٌ ﴿٢٠﴾

21. Yalli xayyoyseh yan malayka kaah sumaaqitta.
يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ ﴿٢١﴾

22. Diggah meqe mari jannatal yalli keenih yeceeh yan niqmatat yan.
إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ﴿٢٢﴾

23. Sinni Rabbii kee usuk keenih massoyseemî fan Qaraakiy amok wagtan.
عَلَى الْأَرَائِكِ يَنظُرُونَ ﴿٢٣﴾

24. Niqmatat yaniinim keenik ken foocitteh wir kee nooril taaxige.
تَعْرِفُ فِي وُجُوهِهِمْ نَضْرَةَ النَّعِيمِ ﴿٢٤﴾

25. Liyyuk yan gocoyuy alifut yanik Ken yafqen.
يُسْقَوْنَ مِن رَّحِيقٍ مَّخْتُومٍ ﴿٢٥﴾

خِتَٰمُهُۥ مِسْكٌ ۚ وَفِى ذَٰلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ
ٱلْمُتَنَٰفِسُونَ ﴿٢٦﴾

26. Ellecabo kak miski suruylek, woo Niqmatih geytoh qalala mari qalalay.

وَمِزَاجُهُۥ مِن تَسْنِيمٍ ﴿٢٧﴾

27. Kaadu tasniim deqsitta darak tu kaat yasgalleen (daragu kinnuk).

عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا ٱلْمُقَرَّبُونَ ﴿٢٨﴾

28. Is (tasniim kinnuk) jannatti daray Yalli xayyoyseh yan mari kak yaaqube kinni.

إِنَّ ٱلَّذِينَ أَجْرَمُوا۟ كَانُوا۟ مِنَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟
يَضْحَكُونَ ﴿٢٩﴾

29. Diggah, isi taama yoysomme mari (koros kinnuk), yeemene maral asaaluk sugen addunyal anqasah.

وَإِذَا مَرُّوا۟ بِهِمْ يَتَغَامَزُونَ ﴿٣٠﴾

30. Kaadu keenil dardaran (xaqxaqan) waqdi, intiitaa kee miniina sittah casak sugen keenit aban anqasah.

وَإِذَا ٱنقَلَبُوٓا۟ إِلَىٰٓ أَهْلِهِمُ ٱنقَلَبُوا۟ فَكِهِينَ ﴿٣١﴾

31. Kaadu sinni marâ fanah yandabben waqdi, sattaluk andabbuk sugen moominiinit aben xagaa kee anqasah.

وَإِذَا رَأَوْهُمْ قَالُوٓا۟ إِنَّ هَٰٓؤُلَآءِ لَضَآلُّونَ ﴿٣٢﴾

32. Kaadu moominiin yablen waqdi, diggah a mari makkoote mara axcuk sugen.

وَمَآ أُرْسِلُوا۟ عَلَيْهِمْ حَٰفِظِينَ ﴿٣٣﴾

33. Kaadu ama koros moominiin dacrisa marah anuk ma rubsuminnon.

فَٱلْيَوْمَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مِنَ ٱلْكُفَّارِ
يَضْحَكُونَ ﴿٣٤﴾

34. Edde luk Qhiyaamah ayro, yeemene mari korosul yasuuleeh, anqasah.

عَلَى ٱلْأَرَآئِكِ يَنظُرُونَ ﴿٣٥﴾

35. Sinni Rabbii kee usuk keenih massoyseemî fan Qaraakiy amok wagtan jannatal.

هَلْ ثُوِّبَ ٱلْكُفَّارُ مَا كَانُوا۟ يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾

36. Koros addunyal abak sugte umaaneenaa kee dambittel galtimtee? Yeey, dudda le galtoh galtimte.

SUURAT AL-INSHIQHAAQH

Makkal Obte, 25 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

1. Qaran qanxixa waqdi, (woh Qhiyaamah ayró).
إِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ ﴿١﴾

2. Kaadu isi Rabbih ayti yaceeh, kay amri oggolam cakkik kaal tan.
وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ﴿٢﴾

3. Kaadu baaxó fidsimtaah, farakka itta waqdi.
وَإِذَا الْأَرْضُ مُدَّتْ ﴿٣﴾

4. Kaadu tet addat tanim qambissaah, foyyah kak raqta.
وَأَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ ﴿٤﴾

5. Kaadu isi Rabbih ayti taceeh, kay amri oggoltam cakkik teetil tan.
وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ﴿٥﴾

6. Kee ta seehadaytow diggah, atu isi Rabbî fanah gexxaah , meqe taama abtek hinnay uma taama abtek, tokkel atu qhiyaamah ayró kaat angoorewettooh abteemil koo galte le.
يَا أَيُّهَا الْإِنسَانُ إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَىٰ رَبِّكَ كَدْحًا فَمُلَاقِيهِ ﴿٦﴾

7. Tokkel Le kitab migdak kah yontocowwime numuh tu gactek, (moomintu kinnuk).
فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ ﴿٧﴾

8. Toysa Sahalik tan fokkaaqoh (cisab kinnuk fokkaaqime le sarriinoh.
فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا يَسِيرًا ﴿٨﴾

9. Kaadu isi marâ fanah wallitak yandabbe.(jannatal).
وَيَنقَلِبُ إِلَىٰ أَهْلِهِ مَسْرُورًا ﴿٩﴾

10. Kaadu Le kitab kay xiiroonih derrek kah yontocowwime numuh tu gactek,(korosta kinnuk).
وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ وَرَاءَ ظَهْرِهِ ﴿١٠﴾

11. Toysa Sarriinoh finqaa kee baatih deerise le (seece le).
فَسَوْفَ يَدْعُو ثُبُورًا ﴿١١﴾

12. Urta girá culele tet niqna tammoysuh.

وَيَصْلَىٰ سَعِيرًا ﴿١٢﴾

13. Diggah usuk addunyal isi marih addal wallitak suge.

إِنَّهُۥ كَانَ فِىٓ أَهْلِهِۦ مَسْرُورًا ﴿١٣﴾

14. Diggah usuk isi Rabbî fanah inkinnah aduure wayu waam yekkele.

إِنَّهُۥ ظَنَّ أَن لَّن يَحُورَ ﴿١٤﴾

15. Yeey, Yalli kaa gacsele! diggah kay Rabbi kaa yabalih sugeeh kay caalat yaaxigeh.

بَلَىٰٓ إِنَّ رَبَّهُۥ كَانَ بِهِۦ بَصِيرًا ﴿١٥﴾

16. Yalli korta ayról ciggiila qasa caawil xiibite.

فَلَآ أُقْسِمُ بِٱلشَّفَقِ ﴿١٦﴾

17. Kaadu bar kee usuk gaaboyseemil (yaskatteemil) xiibite,

وَٱلَّيْلِ وَمَا وَسَقَ ﴿١٧﴾

18. Kaadu alsal xiibite, noori teetik duuda waqdi.

وَٱلْقَمَرِ إِذَا ٱتَّسَقَ ﴿١٨﴾

19. Diggah gurraak gurral (caalataak caalatal) koretton sinaamey.

لَتَرْكَبُنَّ طَبَقًا عَن طَبَقٍ ﴿١٩﴾

20. Toysa kah aamine waanam maca loonuu? (koros kinnuk).

فَمَا لَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠﴾

21. Kaadu Qhuraan keenil yankirriyime waqdi, Yallah kah kummaate waanaah kah rammite waanam macalon?

وَإِذَا قُرِئَ عَلَيْهِمُ ٱلْقُرْءَانُ لَا يَسْجُدُونَ ۩ ﴿٢١﴾

22. Tonna hinnay, koroosite mari rabak lakal ugut yanim dirabboysah.

بَلِ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ يُكَذِّبُونَ ﴿٢٢﴾

23. Yalli yaaxigeh usun sinni sorkocobbaxittet qellissi haanam. (qinaadi kee koroosannuk).

وَٱللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُوعُونَ ﴿٢٣﴾

24. Toysa nabiyow ken aytikumus qansarissa digaalál.

فَبَشِّرْهُم بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢٤﴾

25. Kinnih immay yeemeneeh meqe taamoomi abbaasite mari, aggiriqqe sinni galto le akeeral.

إِلَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿٢٥﴾

SUURAT AL-BURUUJ

Makkal Obte, 22 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Yalli mafdagoogi le qaraanal xiibite.

وَٱلسَّمَآءِ ذَاتِ ٱلْبُرُوجِ ﴿١﴾

2. Kaadu Yalli isi naqoosa gaaboysu waamah xagana keenih edde hee ayrol xiibite (woh Qhiyaamah ayró).

وَٱلْيَوْمِ ٱلْمَوْعُودِ ﴿٢﴾

3. Kaadu sumaaqitée kee, elle sumaaqiteynal xiibite.

وَشَاهِدٍ وَمَشْهُودٍ ﴿٣﴾

4. Moominiin elle digaaluh Baaxó dageeh qanxise mari abbarsimeh.

قُتِلَ أَصْحَٰبُ ٱلْأُخْدُودِ ﴿٤﴾

5. Bocot urta gibdi girá elle ursan. (yeemene mara edde carrisoonuh).

ٱلنَّارِ ذَاتِ ٱلْوَقُودِ ﴿٥﴾

6. Usun woo waqdi tet amol daffeyak yenen.

إِذْ هُمْ عَلَيْهَا قُعُودٌ ﴿٦﴾

7. Usun yeemene maral baahaanamal gaabowwu iyyeenih assalaalaquk sugen.

وَهُمْ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ بِٱلْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ ﴿٧﴾

8. Ken kah digaaleenim matan, Yallay mayso leeh fayla lel yeemeneenim akke waytek.

وَمَا نَقَمُوا۟ مِنْهُمْ إِلَّآ أَن يُؤْمِنُوا۟ بِٱللَّهِ ٱلْعَزِيزِ ٱلْحَمِيدِ ﴿٨﴾

9. Kaay qaranwaa kee baaxô mulki le (kobor le), kaadu Yalli ummaanim yabali kinniih kaak qellittam matan.

ٱلَّذِى لَهُۥ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدٌ ﴿٩﴾

10. Diggah moominiinih tan labhaa kee moominiinih tan sayyó girat carrise mari, tohuk lakat atoobee

إِنَّ ٱلَّذِينَ فَتَنُوا۟ ٱلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتِ ثُمَّ لَمْ يَتُوبُوا۟ فَلَهُمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَلَهُمْ عَذَابُ ٱلْحَرِيقِ ﴿١٠﴾

weenik, usun jahaannam digaalá lon. Kaadu ken carrissa digaalá lon.

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَهُمۡ جَنَّٰتٞ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُۚ ذَٰلِكَ ٱلۡفَوۡزُ ٱلۡكَبِيرُ ﴿١١﴾

11. Diggah, yeemeneeh meqe taamoomi abbaasite mari, jannatittey guba weeqaytitte kak gexxa lon, toh kaxxa maffaafa kinni.(asallama).

إِنَّ بَطۡشَ رَبِّكَ لَشَدِيدٌ ﴿١٢﴾

12. Diggah, ku Rabbik xibix kaxxam gibdi digaalah yabbixe waqdi.

إِنَّهُۥ هُوَ يُبۡدِئُ وَيُعِيدُ ﴿١٣﴾

13. Diggah usuk ginó suge waytik qimbisaah, ken bayseek geeral ken gacisah.

وَهُوَ ٱلۡغَفُورُ ٱلۡوَدُودُ ﴿١٤﴾

14. Kaadu usuk dambi cabtiliiy, kacanu le Rabbi moominiinih.

ذُو ٱلۡعَرۡشِ ٱلۡمَجِيدُ ﴿١٥﴾

15. Qarshi le Rabbiy nabna le kinni.

فَعَّالٞ لِّمَا يُرِيدُ ﴿١٦﴾

16. Isih faxxa haam abe kinni.

هَلۡ أَتَىٰكَ حَدِيثُ ٱلۡجُنُودِ ﴿١٧﴾

17. Nabiyow isi ambiya dirabbosse Qandeh xaagi koo gufee?

فِرۡعَوۡنَ وَثَمُودَ ﴿١٨﴾

18. Firqawnaa kee samuud deqsita mara kinni.

بَلِ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ فِي تَكۡذِيبٖ ﴿١٩﴾

19. Wonna hinnay koroosite mari ku dirabboysiyyat yan.

وَٱللَّهُ مِن وَرَآئِهِم مُّحِيطُۢ ﴿٢٠﴾

20. Yalli keenik derrek marot ken yabbixe.

بَلۡ هُوَ قُرۡءَانٞ مَّجِيدٞ ﴿٢١﴾

21. Koros kaa elle weelossa inna hinnay, usuk Qhuraanay nabna le kinni.

فِي لَوۡحٖ مَّحۡفُوظِۭ ﴿٢٢﴾

22. Usuk daccarsime luucih addal yan. (lowcal macfuuz kinnuk).

SUURAT ATTAARIQH

Makkal Obte, 17 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Yalli qaran kee bar mira cutuktal xiibite.

وَٱلسَّمَآءِ وَٱلطَّارِقِ ﴿١﴾

2. Kaadu maca koo tiysixxigee bar mira cutukti kinnim?

وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا ٱلطَّارِقُ ﴿٢﴾

3. Usuk bolok iyya cutuktay, diifut dite boohaysa kinni.

ٱلنَّجْمُ ٱلثَّاقِبُ ﴿٣﴾

4. Hebeltô nafsi mayan malaykatti dacayrih amol kaak yanih akke waytek.

إِن كُلُّ نَفْسٍ لَّمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ ﴿٤﴾

5. Toysa Seehadayti wagitay cubbusay kak ginniimem.

فَلْيَنظُرِ ٱلْإِنسَٰنُ مِمَّ خُلِقَ ﴿٥﴾

6. Usuk leey (woh daacoyta kinnuk) sissikuk kaqittak ginniime.

خُلِقَ مِن مَّآءٍ دَافِقٍ ﴿٦﴾

7. Numtin xiiron kee barrah aliilik fanak tawqe.

يَخْرُجُ مِنۢ بَيْنِ ٱلصُّلْبِ وَٱلتَّرَآئِبِ ﴿٧﴾

8. Diggah tohuk kaa gine Rabbi kaa gacsaamah duddali kinni. rabeek lakal.

إِنَّهُۥ عَلَىٰ رَجْعِهِۦ لَقَادِرٌ ﴿٨﴾

9. Kassit! Niyaayik lubbittet qellittem fokkaqsimtaah tamballu wayta ayro (woh Qhiyaamah ayró).

يَوْمَ تُبْلَى ٱلسَّرَآئِرُ ﴿٩﴾

10. Toysa Usuk cayla maliiy, cateyna mali.

فَمَا لَهُۥ مِن قُوَّةٍ وَلَا نَاصِرٍ ﴿١٠﴾

11. Yalli qaraanay qagaa-qagita roblel xiibite.

وَٱلسَّمَآءِ ذَاتِ ٱلرَّجْعِ ﴿١١﴾

12. Kaadu baaxoy teetik tawqeemit baqittal xiibite.

وَٱلْأَرْضِ ذَاتِ ٱلصَّدْعِ ﴿١٢﴾

13. Diggah Qhuraan yani deedalak baxissa maxcó kinni.

إِنَّهُۥ لَقَوۡلٞ فَصۡلٞ ١٣

14. Kaadu usuk digir hinna.

وَمَا هُوَ بِٱلۡهَزۡلِ ١٤

15. Diggah usun Nabiih uma malah malsan.(koros kinnuk).

إِنَّهُمۡ يَكِيدُونَ كَيۡدٗا ١٥

16. Kaadu wohuk gibdi malah anu keenih malsa cakki yambulleemkeh.

وَأَكِيدُ كَيۡدٗا ١٦

17. Tokkel Nabiyow Koros qambaalis, digaalah obtit keenih maqataatakinaay dagoh gide ken qambaalis.

فَمَهِّلِ ٱلۡكَٰفِرِينَ أَمۡهِلۡهُمۡ رُوَيۡدَۢا ١٧

SUURAT AL-AQLAÁ

Makkal Obte, 19 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Ku Rabbiy kaxxa fayya leh migaq saytunnos!. سَبِّحِ ٱسْمَ رَبِّكَ ٱلْأَعْلَى ﴿١﴾
2. Yallay ginoona gineeh massoyséh migaqa. ٱلَّذِى خَلَقَ فَسَوَّىٰ ﴿٢﴾
3. Kaadu Kaay tu isih elle faxxa hee innal caggudusey gino tirri hee tet celtaah teetik faxximtaamah. وَٱلَّذِى قَدَّرَ فَهَدَىٰ ﴿٣﴾
4. Kaadu Kaay anxax qayso baaxok yeyyeeqeh. وَٱلَّذِىٓ أَخْرَجَ ٱلْمَرْعَىٰ ﴿٤﴾
5. Tohuk wadir kafteeh data ruma tet abe. فَجَعَلَهُۥ غُثَآءً أَحْوَىٰ ﴿٥﴾
6. Nabiyow ama qhuraan koo akriyisennooh, inkinnah kaa mahawwenta. سَنُقْرِئُكَ فَلَا تَنسَىٰٓ ﴿٦﴾
7. Yalli faxem akke waytek, diggah usuk tambulleem kee qellittam yaaxigeh.(maxcoo kee taamak). إِلَّا مَا شَآءَ ٱللَّهُ ۚ إِنَّهُۥ يَعْلَمُ ٱلْجَهْرَ وَمَا يَخْفَىٰ ﴿٧﴾
8. Kaadu maqaanê gita koh xabbacoysenno. وَنُيَسِّرُكَ لِلْيُسْرَىٰ ﴿٨﴾
9. Tokkel Nabiyow isi mara Kassis! kassis tu-xiqek. فَذَكِّرْ إِن نَّفَعَتِ ٱلذِّكْرَىٰ ﴿٩﴾
10. Yallak meesitah yan num kassite lek.(moomintu kinnuk). سَيَذَّكَّرُ مَن يَخْشَىٰ ﴿١٠﴾
11. Kaadu gibdi umeyni kassitik axxeere-lek.(korosta kinnuk). وَيَتَجَنَّبُهَا ٱلْأَشْقَى ﴿١١﴾

12. Kaay kaxxa girá cula.

13. Tohuk lakal usuk tet addal marabaay, mayanuwwa.

14. Nummah isi nafsi dambik saytunnoyse num naggooweh.

15. Kaadu isi Rabbih migaq cuseeh kaa inkittoyseeh, wonnaluk salaate num.

16. Wonna hinnay isin addunyâ mano muxxussan akeerak.

17. Akeera mano tayseeh, raqtaah waartah.

18. Diggah tama sin kassisnem naharsi kitoobal tan.

19. Toh Nabii Ibraahim kee Nabii Muusal obte kitooba.

ٱلَّذِى يَصۡلَى ٱلنَّارَ ٱلۡكُبۡرَىٰ ﴿١٢﴾

ثُمَّ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحۡيَىٰ ﴿١٣﴾

قَدۡ أَفۡلَحَ مَن تَزَكَّىٰ ﴿١٤﴾

وَذَكَرَ ٱسۡمَ رَبِّهِۦ فَصَلَّىٰ ﴿١٥﴾

بَلۡ تُؤۡثِرُونَ ٱلۡحَيَوٰةَ ٱلدُّنۡيَا ﴿١٦﴾

وَٱلۡأٓخِرَةُ خَيۡرٞ وَأَبۡقَىٰٓ ﴿١٧﴾

إِنَّ هَٰذَا لَفِى ٱلصُّحُفِ ٱلۡأُولَىٰ ﴿١٨﴾

صُحُفِ إِبۡرَٰهِيمَ وَمُوسَىٰ ﴿١٩﴾

SUURAT AL-GHAASHIYAH

Makkal Obte, 26 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْغَاشِيَةِ ﴿١﴾

1. Nabiyow Qhiyaamah ayroy Ghaashiya deqsittah xaagi koo gufeh innaa?

وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ خَاشِعَةٌ ﴿٢﴾

2. Woo ayro Koros foocitte taqunxeeh digaalat.

عَامِلَةٌ نَّاصِبَةٌ ﴿٣﴾

3. Is addunyal umaaneenâ taamittaah, akeeral girah addal digaalâ taqabta.

تَصْلَىٰ نَارًا حَامِيَةً ﴿٤﴾

4. Niqnah solak tan girá culta.

تُسْقَىٰ مِنْ عَيْنٍ آنِيَةٍ ﴿٥﴾

5. Niqnâ gibdah facta darah leek tet yafqen.

لَّيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ إِلَّا مِن ضَرِيعٍ ﴿٦﴾

6. Usun maaqó malon uma caxay dariiq deqsitta akke waytek.

لَّا يُسْمِنُ وَلَا يُغْنِي مِن جُوعٍ ﴿٧﴾

7. Is magablussaay, qululuk xiqtam mali.

وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَّاعِمَةٌ ﴿٨﴾

8. Moominiin foocitte woo ayro saytuniih wir itta.

لِّسَعْيِهَا رَاضِيَةٌ ﴿٩﴾

9. Addunyal abitte isi meqe taama takcineeh ruffu itta akeeral.

فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ﴿١٠﴾

10. Fayya iyya jannatih addal.

لَّا تَسْمَعُ فِيهَا لَاغِيَةً ﴿١١﴾

11. Uma yab kay addal ma taabba.

فِيهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ ﴿١٢﴾

12. Kay addal gexxa dara tan.

فِيهَا سُرُرٌ مَّرْفُوعَةٌ ﴿١٣﴾

13. Fayya iyya qaraakiy kay addal yan.

وَأَكْوَابٌ مَّوْضُوعَةٌ ﴿١٤﴾

14. Kaadu kobboyaayiy maaqabah massoysimteeh daroorî qaxal heeni kay addal tan edde yaaquboonuh.

15. Kaadu Rooruh tan barkumaami (makaddid) kay addal tan.

وَنَمَارِقُ مَصْفُوفَةٌ ﴿١٥﴾

16. Kaadu fidut tan fidooda kay addal tan.

وَزَرَابِيُّ مَبْثُوثَةٌ ﴿١٦﴾

17. Ta koros gaali elle ginniime inna ma wagittaay ma cubbussaa?

أَفَلَا يَنظُرُونَ إِلَى ٱلْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ ﴿١٧﴾

18. Kaadu qaran fayya elle heen inna?

وَإِلَى ٱلسَّمَآءِ كَيْفَ رُفِعَتْ ﴿١٨﴾

19. Kaadu qaleela elle dabsimteeh, karersimte inna?

وَإِلَى ٱلْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ ﴿١٩﴾

20. Kaadu baaxó elle fidsimte inna ?

وَإِلَى ٱلْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ ﴿٢٠﴾

21. Toysa kassis! Nabiyow atu cagalah kassiisé kinnitok.

فَذَكِّرْ إِنَّمَآ أَنتَ مُذَكِّرٌ ﴿٢١﴾

22. Atu iimaanah ken dirkisa num hinnito.

لَّسْتَ عَلَيْهِم بِمُصَيْطِرٍ ﴿٢٢﴾

23. Kinnih immay iimaanat derre cabeeh, koroosite num,

إِلَّا مَن تَوَلَّىٰ وَكَفَرَ ﴿٢٣﴾

24. Toysa Yalli kaxxa digaalah kaa digaale le.

فَيُعَذِّبُهُ ٱللَّهُ ٱلْعَذَابَ ٱلْأَكْبَرَ ﴿٢٤﴾

25. Diggah ken madaara nee fan akkele rabeeniik lakal.

إِنَّ إِلَيْنَآ إِيَابَهُمْ ﴿٢٥﴾

26. Tohuk lakal diggah ken cisab (fokkaaqo) kee galtó nel tan.

ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُم ﴿٢٦﴾

SUURAT AL-FAJR

Makkal Obte, 30 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Yalli maacal xiibite. وَٱلۡفَجۡرِ ١

2. Kaadu qarafah alsak naharsi tabna baral xiibite. وَلَيَالٍ عَشۡرٖ ٢

3. Kaadu ummaan iimik nammay takkem (xibbaan) kee alluudah taniimil xiibite. وَٱلشَّفۡعِ وَٱلۡوَتۡرِ ٣

4. Kaadu bari yamaate waqdii kee bari dardara waqdil xiibite. وَٱلَّيۡلِ إِذَا يَسۡرِ ٤

5. Tama hiimiy yalli elle xiibitet kas le numuh kaa xiqtah tan xiiba tanii? yeey, tanih. هَلۡ فِي ذَٰلِكَ قَسَمٞ لِّذِي حِجۡرٍ ٥

6. Ma tablannaa! Nabiyow ku Rabbi Qaad deqsita marak kah abenna? أَلَمۡ تَرَ كَيۡفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ ٦

7. Usun Iram deqsittâ kedoy kaxxa caylaay fayya le xisne luk tene. إِرَمَ ذَاتِ ٱلۡعِمَادِ ٧

8. Is tet celtam Baaxô bagul kak ginniime wayte kedó kinni. ٱلَّتِي لَمۡ يُخۡلَقۡ مِثۡلُهَا فِي ٱلۡبِلَٰدِ ٨

9. Kaadu Nabiyow ku Rabbi Samuud deqsita maray, qaleela ureeh, qarwah haysitek abem ma tablannaa Waad deqsita daqaaral? وَثَمُودَ ٱلَّذِينَ جَابُواْ ٱلصَّخۡرَ بِٱلۡوَادِ ٩

10. Kaadu Firqawnay xiikooluy (kadeeday) sinam edde digaala lek kah abe inna? وَفِرۡعَوۡنَ ذِي ٱلۡأَوۡتَادِ ١٠

11. Usun caddok tatre mara baaxol. ٱلَّذِينَ طَغَوۡاْ فِي ٱلۡبِلَٰدِ ١١

12. Edde luk usun tet addal umaane yeymeggee mara. فَأَكۡثَرُواْ فِيهَا ٱلۡفَسَادَ ١٢

13. Tokkel Ku Rabbi lafit le digaala keenil caxeeh, oobise.

فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ ﴿١٣﴾

14. Nabiyow diggah, ku Rabbi kulli seehadaytih taama dacrisaah ken elle galte le.

إِنَّ رَبَّكَ لَبِٱلْمِرْصَادِ ﴿١٤﴾

15. Seehadaytuh tu gactek kay Rabbi kaa yiqiyyireeh (mokkoreeh), kaah yemqeeh kaa hatkise kaa tekkek, yi Rabbi yoh yemqeh iyya.

فَأَمَّا ٱلْإِنسَٰنُ إِذَا مَا ٱبْتَلَىٰهُ رَبُّهُۥ فَأَكْرَمَهُۥ وَنَعَّمَهُۥ فَيَقُولُ رَبِّىٓ أَكْرَمَنِ ﴿١٥﴾

16. Kaadu kaa yiqiyyireeh, Isi quusi (rizqhi) kaal ceyse kaa tekkek, yi Rabbi yoo yuyqunxeh iyya.

وَأَمَّآ إِذَا مَا ٱبْتَلَىٰهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُۥ فَيَقُولُ رَبِّىٓ أَهَٰنَنِ ﴿١٦﴾

17. Tu elle tanim tonna hinna a seehadaytow, isin qayxixxuh matamqaanaay kaa matassakaxxan.

كَلَّا ۖ بَل لَّا تُكْرِمُونَ ٱلْيَتِيمَ ﴿١٧﴾

18. Kaadu tu dagoyti askamiyyah sitta milsissan (ma lallabtan).

وَلَا تَحَٰٓضُّونَ عَلَىٰ طَعَامِ ٱلْمِسْكِينِ ﴿١٨﴾

19. Kaadu nagrâ maalu cakki maliinoh gibdi makmoh takmen.

وَتَأْكُلُونَ ٱلتُّرَاثَ أَكْلًا لَّمًّا ﴿١٩﴾

20. Kaadu maalu kaxxa kacanuh kicinton.

وَتُحِبُّونَ ٱلْمَالَ حُبًّا جَمًّا ﴿٢٠﴾

21. Tonna hinnay, baaxó kaxxa angoyyih tangayyeeh, bululsimiyyah bululsimta waqdi,

كَلَّآ إِذَا دُكَّتِ ٱلْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا ﴿٢١﴾

22. Kaadu Nabiyow ku Rabbi yamaateeh, malayka massa massah (saffi saffih) gacta,

وَجَآءَ رَبُّكَ وَٱلْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا ﴿٢٢﴾

23. Kaadu woo ayró (Qhiyaamah ayro kinnuk) jahannam bahsimah, too ayró seehadayti iimaan kee meqe taamay addunyal cinak suge kassitah, woo kassit kee nadaama mannal tu kaah xiqtaa?

وَجِاْىٓءَ يَوْمَئِذٍۭ بِجَهَنَّمَ ۚ يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ ٱلْإِنسَٰنُ وَأَنَّىٰ لَهُ ٱلذِّكْرَىٰ ﴿٢٣﴾

24. Maganey! inni manol maqaané uysukumeh suginniyoy iyya.

يَقُولُ يَٰلَيۡتَنِي قَدَّمۡتُ لِحَيَاتِي ٢٤

25. Woo saaku Yallih digaalah innah tan digaalah, num ma digaala.

فَيَوۡمَئِذٖ لَّا يُعَذِّبُ عَذَابَهُۥٓ أَحَدٞ ٢٥

26. Kaadu Yallih axawih innah yan axawah num ma yaxaa.

وَلَا يُوثِقُ وَثَاقَهُۥٓ أَحَدٞ ٢٦

27. Kee satta iyye nafsow. (yallih cusiyyaa kee iimaanat).

يَٰٓأَيَّتُهَا ٱلنَّفۡسُ ٱلۡمُطۡمَئِنَّةُ ٢٧

28. Isi Rabbî fanah uduur usuk koh yeceem oggolak akcanuk, usuk ku meqe taama kok oggoleeh, Raabitehik.

ٱرۡجِعِيٓ إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةٗ مَّرۡضِيَّةٗ ٢٨

29. Toysa Yi naqoosay meqey moominiinih tanih loowot cul.

فَٱدۡخُلِي فِي عِبَٰدِي ٢٩

30. Kaadu keenî luk Yi jannat cul.

وَٱدۡخُلِي جَنَّتِي ٣٠

SUURAT AL-BALAD

Makkal Obte, 20 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

1. Ta baaxól xiibita. (makka kinnuk).
لَا أُقْسِمُ بِهَٰذَا الْبَلَدِ ﴿١﴾

2. Nabiyow atu ta baaxol dabqih yan num kinnito.
وَأَنتَ حِلٌّ بِهَٰذَا الْبَلَدِ ﴿٢﴾

3. Kaadu xaltanii kee xaleenimil xiibita.
وَوَالِدٍ وَمَا وَلَدَ ﴿٣﴾

4. Nummah seehadaytu taqabih ginne addunyal rabba iyyam fan.
لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ فِي كَبَدٍ ﴿٤﴾

5. Usuk (korosta kinnuk) num ise duude waam yakkalee?
أَيَحْسَبُ أَن لَّن يَقْدِرَ عَلَيْهِ أَحَدٌ ﴿٥﴾

6. Hiddootak: maggo maalu Mucammad qadaawatah bayse iyya.
يَقُولُ أَهْلَكْتُ مَالًا لُّبَدًا ﴿٦﴾

7. Usuk num isi ablewaam yakkalee? yalli kaa yablehik.
أَيَحْسَبُ أَن لَّمْ يَرَهُ أَحَدٌ ﴿٧﴾

8. Namma inti kaah mahanninoo edde yabaluh?
أَلَمْ نَجْعَل لَّهُ عَيْنَيْنِ ﴿٨﴾

9. Kaadu arrabaa kee namma sokto (arrobta kinnuk) kaah mahanninoo?
وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ ﴿٩﴾

10. Kaadu namma gita kaah mabaxxaqisinninoo? (umaanee kee maqaanê gita kinnuk).
وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ ﴿١٠﴾

11. Toysa Isi maalu meqe gital yaceemit dook (woh akeerâ gibdaabina kinnuk) macah tatre wee?
فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ ﴿١١﴾

12. doô tatur kinnim maca koo tiysixxigeeh?
وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ ﴿١٢﴾

13. Woh naqoosannuk moomintoh tan naqso currusaanama.

فَكُّ رَقَبَةٍ ﴿١٣﴾

14. Hinnay qulul edde gibdih yan ayróh addat maaqo yaskameenimi.

أَوْ إِطْعَٰمٌ فِي يَوْمٍ ذِي مَسْغَبَةٍ ﴿١٤﴾

15. Xayi qayxixxuy ramad le yaskameenimi.

يَتِيمًا ذَا مَقْرَبَةٍ ﴿١٥﴾

16. Hinnay tumaliy tussinnah burtat kafe yaskameenimi.

أَوْ مِسْكِينًا ذَا مَتْرَبَةٍ ﴿١٦﴾

17. Wohuk lakal yeemeneeh, sabril titta farriimeeh, xuwaawal titta farriime marih num yakkeemi.

ثُمَّ كَانَ مِنَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَتَوَاصَوْا۟ بِٱلصَّبْرِ وَتَوَاصَوْا۟ بِٱلْمَرْحَمَةِ ﴿١٧﴾

18. Woh migdi maray moominiinih yani kinni.

أُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلْمَيْمَنَةِ ﴿١٨﴾

19. Kaadu ni aayootal (Qhuraan kinnuk) koroosite mari, usun guri mara.

وَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا هُمْ أَصْحَٰبُ ٱلْمَشْـَٔمَةِ ﴿١٩﴾

20. Usun keenil alfimte girah addat yanin.

عَلَيْهِمْ نَارٌ مُّؤْصَدَةٌ ﴿٢٠﴾

SUURAT ASH-SHAMSI

Makkal Obte, 15 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Yalli ayróo kee tet wallaqental xiibite.

وَٱلشَّمۡسِ وَضُحَىٰهَا ١

2. Kaadu alsál xiibite, teetil katayta waqdi.

وَٱلۡقَمَرِ إِذَا تَلَىٰهَا ٢

3. Kaadu laqól xiibite, is dite kalta waqdi.

وَٱلنَّهَارِ إِذَا جَلَّىٰهَا ٣

4. Kaadu baral xiibite, usuk ditet baaxó buula waqdi.

وَٱلَّيۡلِ إِذَا يَغۡشَىٰهَا ٤

5. Kaadu qaran kee qaran xise Rabbil xiibite.

وَٱلسَّمَآءِ وَمَا بَنَىٰهَا ٥

6. Kaadu baaxóo kee baaxó fidse Rabbil xiibite.

وَٱلۡأَرۡضِ وَمَا طَحَىٰهَا ٦

7. Kaadu nafsii kee nafsi massoyse Rabbil xiibite.

وَنَفۡسٖ وَمَا سَوَّىٰهَا ٧

8. Tokkel umaanê gitaa kee maqaane teetik edde tan gita teetih baxxaqiseh.

فَأَلۡهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقۡوَىٰهَا ٨

9. Nummah dambik tet saytunnoyse num naggooweh.

قَدۡ أَفۡلَحَ مَن زَكَّىٰهَا ٩

10. Kaadu nummah umaanet tet yubkune num baxaysiteh.

وَقَدۡ خَابَ مَن دَسَّىٰهَا ١٠

11. Samuud deqsita mari Yallih farmoyta Nabii Saalic dirabboyseh, usun umaanet caddok tatreenimih sabbatah.

كَذَّبَتۡ ثَمُودُ بِطَغۡوَىٰهَآ ١١

12. Woo marak umaaneh gibdi num kaqteeh alá yusguude waqdi.

إِذِ ٱنۢبَعَثَ أَشۡقَىٰهَا ١٢

فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ ٱللَّهِ نَاقَةَ ٱللَّهِ وَسُقْيَٰهَا ﴿١٣﴾

13. Tokkel Yallih farmoyti Nabii saalic keenik iyyeh: Yallih alá umaaneh maxaginaay, tet arakih ayró teetih caba.

فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا فَدَمْدَمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُم بِذَنۢبِهِمْ فَسَوَّىٰهَا ﴿١٤﴾

14. Tokkel kaa dirabboyseeniih, tet yusguudeeniih, ken Rabbi digaalá ken duuduseh aliffi keenil hee ken dambih, Woo digaalá keenil massoyseh.(num keenik maraaqinna woo digaalák).

وَلَا يَخَافُ عُقْبَٰهَا ﴿١٥﴾

15. Yalli keenil baaheemik ciggiiliyyah kak meesitâ mali.

SUURAT ALLEYLI

Makkal Obte, 21 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

1. Yalli baral xiibite, bari ditet baaxó buula waqdi,
وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَىٰ ﴿١﴾

2. Kaadu laqól xiibite, is diifut baaxó ifissi hayta waqdi,
وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّىٰ ﴿٢﴾

3. Kaadu labtii kee saytiyá gine Rabbi isil xiibite.
وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ ﴿٣﴾

4. Diggah sin taama sissinih, isin addunyah taamita maraa kee akeerah taamita marah anuk.
إِنَّ سَعْيَكُمْ لَشَتَّىٰ ﴿٤﴾

5. Tokkel Yalli acuya iyyem yeceeh, Yallak meesite numuh tu-gactek,
فَأَمَّا مَنْ أَعْطَىٰ وَاتَّقَىٰ ﴿٥﴾

6. Kaadu maqaaney (jannat kinnuk) yalli meqe marah massoyse nummaysek,
وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَىٰ ﴿٦﴾

7. Toysa maqaanê gita kaah xabbacoysenno.
فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْيُسْرَىٰ ﴿٧﴾

8. Kaadu cillaaliteeh, Yallak gaddalime numuh tu-gactek,
وَأَمَّا مَنْ بَخِلَ وَاسْتَغْنَىٰ ﴿٨﴾

9. Kaadu maqaaney (jannat kinnuk) yalli meqe marah massoyse dirabboysek.
وَكَذَّبَ بِالْحُسْنَىٰ ﴿٩﴾

10. Toysa umaanê gita kaal xabbacoysenno.
فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْعُسْرَىٰ ﴿١٠﴾

11. Usuk girat rada waqdi, kay maali tu kaah maxiqa.
وَمَا يُغْنِي عَنْهُ مَالُهُ إِذَا تَرَدَّىٰ ﴿١١﴾

12. Diggah tirtô gitay massa le baxxaqisnam nel tan.
إِنَّ عَلَيْنَا لَلْهُدَىٰ ﴿١٢﴾

13. Kaadu diggah ellecabô dabqii (akeera) kee naharsi dabqil (addunyal) enni ittam inkih nanu lino.

وَإِنَّ لَنَا لَلْآخِرَةَ وَالْأُولَىٰ ﴿١٣﴾

14. Toysa, urtah hadiidigta giral sin meesiisa.

فَأَنذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّىٰ ﴿١٤﴾

15. Tet cultam matan gibdi umeyna akke waytek.

لَا يَصْلَاهَا إِلَّا الْأَشْقَى ﴿١٥﴾

16. Usuk Nabii dirabboyseeh, iimaanat derre cabe numu.

الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ﴿١٦﴾

17. Teetik axxersimele Yallak kaxxam meesita num.

وَسَيُجَنَّبُهَا الْأَتْقَى ﴿١٧﴾

18. Usuk isi maalu yacee numu, ise saytunnoysâ gideh.

الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّىٰ ﴿١٨﴾

19. Kaadu hebltô numuy kay xaqul elle galtima niqmat ley kaah yemqe mayan.

وَمَا لِأَحَدٍ عِندَهُ مِن نِّعْمَةٍ تُجْزَىٰ ﴿١٩﴾

20. Kinnih immay, usuk tamah kah abem fayya iyya Rabbih foocih fayxi kinni.

إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِ الْأَعْلَىٰ ﴿٢٠﴾

21. Kaadu usuk sarrah galtot ruffu axceleeh teetit leedele jannat culuwaa saaku.

وَلَسَوْفَ يَرْضَىٰ ﴿٢١﴾

SUURAT ADDUCA

سُورَةُ الضُّحَىٰ

Makkal Obte, 11 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Yalli wallaqental xiibite. وَٱلضُّحَىٰ ﴿١﴾
2. Kaadu bari diteh mudugi yakke waqdil xiibite. وَٱلَّيْلِ إِذَا سَجَىٰ ﴿٢﴾
3. Nabiyow ku Rabbi koo cabe weeh, koo anqibe weemil. مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَىٰ ﴿٣﴾
4. Kaadu diggah, wadirsitto (akeera) naharsittok (addunyak) koh tayseemil. وَلَلْآخِرَةُ خَيْرٌ لَّكَ مِنَ ٱلْأُولَىٰ ﴿٤﴾
5. Kaadu ku Rabbi sarroh (akeeral) kulli niqmat koh aceeleeh, kaat leedettooh ruffu kaat axcetto. وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَىٰ ﴿٥﴾
6. Nabiyow ku Rabbi qayxixxuh koo geeh, aracay elle orobta koh maabinnaa? abeh. أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَآوَىٰ ﴿٦﴾
7. Kaadu kitab kee iimaan kinnim aaxige waa numuy garcit yanih koo geeh, tirri koo mahannaa? وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدَىٰ ﴿٧﴾
8. Kaadu tu malih koo geeh, koo magaddalisinnaa? وَوَجَدَكَ عَائِلًا فَأَغْنَىٰ ﴿٨﴾
9. Toysa atu toh teexegek, qayxixxu le cakkik ma gutqin. فَأَمَّا ٱلْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ ﴿٩﴾
10. Kaadu kallaci aba numuh tu gactek, kaa ma xiiriyinay meqe qangara kaal gacis. وَأَمَّا ٱلسَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ ﴿١٠﴾
11. Ku Rabbih niqmatah tugactek, kaat walalaay kaa elle faatit!. وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ ﴿١١﴾

SUURAT ASH-SHARCI

سُورَةُ الشَّرۡحِ

Makkal Obte, 8 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Nabiyow Alil koh farakka ma hanninoo islaamaninnoo kee nubuwwannul?

أَلَمۡ نَشۡرَحۡ لَكَ صَدۡرَكَ ﴿١﴾

2. Kaadu qilsi quuka kok moobisinninoo?

وَوَضَعۡنَا عَنكَ وِزۡرَكَ ﴿٢﴾

3. Qilsi quukay xiiron kok yiyqilseek.

ٱلَّذِيٓ أَنقَضَ ظَهۡرَكَ ﴿٣﴾

4. Kaadu fayya koh mahanninoo ku xagar (galab) xago?

وَرَفَعۡنَا لَكَ ذِكۡرَكَ ﴿٤﴾

5. Toysa diggah gibdaabinâ luk xabca tan.

فَإِنَّ مَعَ ٱلۡعُسۡرِ يُسۡرًا ﴿٥﴾

6. Diggah gibdaabinâ luk xabca tan.

إِنَّ مَعَ ٱلۡعُسۡرِ يُسۡرًا ﴿٦﴾

7. Toysa Nabiyow isi caagiidak tamurruqe waqdi, qibaadat taqabaay teetil ingicilliy.

فَإِذَا فَرَغۡتَ فَٱنصَبۡ ﴿٧﴾

8. Kaadu Ku Rabbih xaqul taniimih sangeelaay kaa kallacit (jannat kinnuk).

وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَٱرۡغَب ﴿٨﴾

SUURAT ATTIIN

Makkal Obte, 8 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Yalli xiibiteh Tiin kee Zaytuun deqsitta namma caxal.

وَٱلتِّينِ وَٱلزَّيْتُونِ ﴿١﴾

2. Kaadu qaley Tuuri siina deqsittal xiibite.

وَطُورِ سِينِينَ ﴿٢﴾

3. Kaadu a baaxoy saay lel xiibite. (Makka kinnuk)

وَهَٰذَا ٱلْبَلَدِ ٱلْأَمِينِ ﴿٣﴾

4. Nummah seehadaytu tayse weelol ginne.

لَقَدْ خَلَقْنَا ٱلْإِنسَٰنَ فِىٓ أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ﴿٤﴾

5. Wohuk lakal usuk yallih amri oggole weeh, kay farmoytit kataate week girak gubi gubah kaa gacsenno.

ثُمَّ رَدَدْنَٰهُ أَسْفَلَ سَٰفِلِينَ ﴿٥﴾

6. Takkay ikkal, yeemeneeh meqe taamoomi abbaasite mari, aggiriqqe wayta galtó le akeeral.

إِلَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿٦﴾

7. Tokkel tahak wadir seehadaytow galtóh ayróh (Qhiyaamah ayró kinnuk) dirabboysiyyat maca koo bahtaah?

فَمَا يُكَذِّبُكَ بَعْدُ بِٱلدِّينِ ﴿٧﴾

8. Yalli mekla abba haytaamak meklah yaysi hinnaa? Yeey, kinnih.

أَلَيْسَ ٱللَّهُ بِأَحْكَمِ ٱلْحَٰكِمِينَ ﴿٨﴾

SUURAT AL-QALAQH

Makkal Obte, 19 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Nabiyow ku Rabbiy gino gineh yanih migaaqal ikriy.

ٱقْرَأْ بِٱسْمِ رَبِّكَ ٱلَّذِى خَلَقَ ﴿١﴾

2. Seehadaytu dabloytak gine Rabbi kinni.

خَلَقَ ٱلْإِنسَٰنَ مِنْ عَلَقٍ ﴿٢﴾

3. Nabiyow! ku Rabbiy kaxxa cinda leh migaaqal ikriy.

ٱقْرَأْ وَرَبُّكَ ٱلْأَكْرَمُ ﴿٣﴾

4. Usuk kalamat elle yaktuben gurra barse Rabbi kinni.

ٱلَّذِى عَلَّمَ بِٱلْقَلَمِ ﴿٤﴾

5. Usuk seehadaytu, aaxaguk suge weem barse Rabbi kinni.

عَلَّمَ ٱلْإِنسَٰنَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ﴿٥﴾

6. Nummah, diggah seehadayti umaanet caddok tatrah.

كَلَّآ إِنَّ ٱلْإِنسَٰنَ لَيَطْغَىٰٓ ﴿٦﴾

7. Gaddalitem isik yable waqdi.

أَن رَّءَاهُ ٱسْتَغْنَىٰٓ ﴿٧﴾

8. Diggah madaara ku Rabbî fanah takke Nabiyow.

إِنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ ٱلرُّجْعَىٰٓ ﴿٨﴾

9. Nabiyow tableh innaa a numuy waasa? (abu jahal kinnuk).

أَرَءَيْتَ ٱلَّذِى يَنْهَىٰ ﴿٩﴾

10. Yallih naqsi (Nabii Mucammad صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ kinnuk) salat aba waqdi?

عَبْدًا إِذَا صَلَّىٰٓ ﴿١٠﴾

11. Yoh warisey ta salaatak waasâ num, usuk tirtô bagul yene kaa tekkek.

أَرَءَيْتَ إِن كَانَ عَلَى ٱلْهُدَىٰٓ ﴿١١﴾

12. Hinnay Yallak meesil amrisa num yekkek. (wohuk anninnal kaa waasaah).

أَوْ أَمَرَ بِٱلتَّقْوَىٰٓ ﴿١٢﴾

13. Nabiyow! Yoh warisey ta sinam waasa num Qhuraan dirabboyseeh, iimaanat derre cabe kaa tekkek.

أَرَءَيْتَ إِن كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰٓ ﴿١٣﴾

14. Usuk maaxiginnaa? Diggah Yalli usuk abba haam yable Rabbi kinnim?

أَلَمْ يَعْلَم بِأَنَّ ٱللَّهَ يَرَىٰ ﴿١٤﴾

15. Caagid usuk (abu jahal kinnuk) elle yakkale inna hinna, usuk tamahak kate wee kaa tekkek gombo kaak gibdi xibixih abbixenno, jahannam girat kaa gasiyak.

كَلَّا لَئِن لَّمْ يَنتَهِ لَنَسْفَعًۢا بِٱلنَّاصِيَةِ ﴿١٥﴾

16. Kay gombo, dirabley, hoxa leh tani kinni.

نَاصِيَةٍ كَٰذِبَةٍ خَاطِئَةٍ ﴿١٦﴾

17. Tokkel usuk kaa qokla marah deerisay.

فَلْيَدْعُ نَادِيَهُۥ ﴿١٧﴾

18. Nanu girá dacrissa malaykay giral sinam digaaltah seecennok.

سَنَدْعُ ٱلزَّبَانِيَةَ ﴿١٨﴾

19. Caagid usuk (abu jahal kinnuk) elle yakkale inna hinna, Nabiyow kay yab moggolinaay, salaatah kummaataay isi Rabbit xayyow.

كَلَّا لَا تُطِعْهُ وَٱسْجُدْ وَٱقْتَرِب ۩ ﴿١٩﴾

SUURAT AL-QHADRI

سُورَةُ القَدرِ

Makkal Obte, 5 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

إِنَّآ أَنزَلْنَٰهُ فِى لَيْلَةِ ٱلْقَدْرِ ﴿١﴾

1. Diggah Nanu muxxó le baray leylatul Qhadri deqsitat kaa (Qhuraan kinnuk) oobisne Ramdaanak.

وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا لَيْلَةُ ٱلْقَدْرِ ﴿٢﴾

2. Nabiyow leylatul Qhadri bar kinnim maca koo tiysixxigeeh?

لَيْلَةُ ٱلْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ ﴿٣﴾

3. Leylatul Qhadri usuk baray muxxó ley, alfi alsak kayrih aysuk raaqa kinni.

تَنَزَّلُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ وَٱلرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِم مِّن كُلِّ أَمْرٍ ﴿٤﴾

4. Tama barat malaykaa kee Jibriiliy ruuc deqsita qaraanak edde obta, sinni Rabbih idnih, ummaan caagidiy Yalli woo liggidih addat mekle luk.

سَلَٰمٌ هِىَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ ٱلْفَجْرِ ﴿٥﴾

5. Woo bari saayaay nagaaya, maaci maacissi iyyam fanah.

SUURAT AL-BAYYINA

Madiinal Obte, 8 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

لَمْ يَكُنِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ مُنفَكِّينَ حَتَّىٰ تَأْتِيَهُمُ الْبَيِّنَةُ ﴿١﴾

1. Kitab elle oobe marak yahuud kee nasaarak koroosite maraa kee Yallat agleyta haa mari, baxxaqqa geyyi haanam fanah edde sugen koroosannuk kata mara makkinnon.

رَسُولٌ مِّنَ اللَّهِ يَتْلُو صُحُفًا مُّطَهَّرَةً ﴿٢﴾

2. Woh Yallih farmoyta Mucammaday saytun kitooba (Qhuraan kinnuk) yakriye.

فِيهَا كُتُبٌ قَيِّمَةٌ ﴿٣﴾

3. Woo kitoobah addal nummâ xaagittee kee qadaalatal tan amrittey massal tani tan.

وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِن بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمُ الْبَيِّنَةُ ﴿٤﴾

4. Mabaxsiminna kitab akah yontocowwime mari (yahuud kee nasaarak), baxxaqqa (Nabii kee Qhuraan kinnuk) keenih temeeteek wadir akke waytek.

وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ ۚ وَذَٰلِكَ دِينُ الْقَيِّمَةِ ﴿٥﴾

5. Kaadu usun kalah kah amrisimeenim malon yallah qibaada caglisak, kaa yaqbudeeniih baatil diinittek inkih islaam diinî fanah keltaanaah salat soolisaanaah zaka yaceenim akke waytek, woh massa le diini kinni.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا ۚ أُولَٰئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ ﴿٦﴾

6. Diggah kitab elle oobe marak koroosittem kee Yallat agleyta haa mari, jahannam girah addal yan, teetil waarak, woo mari usun ginok umaaneh gacta ginó kinnon.

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ
أُوْلَٰٓئِكَ هُمۡ خَيۡرُ ٱلۡبَرِيَّةِ ٧

7. Diggah yeemeneeh meqe taamoomi abe mari, woo mari usun ginok tayse ginó kinnon.

جَزَآؤُهُمۡ عِندَ رَبِّهِمۡ جَنَّٰتُ عَدۡنٖ تَجۡرِي
مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدٗاۖ رَّضِيَ ٱللَّهُ
عَنۡهُمۡ وَرَضُواْ عَنۡهُۚ ذَٰلِكَ لِمَنۡ خَشِيَ رَبَّهُۥ ٨

8. Ken galto ken Rabbih xaqul Qhiyaamah ayro qadni deqsitta jannootay guba weeqaytitte kak gexxa, umman kay addal waarak. Yalli meqe taamoomi keenik raabiteh, kaadu usun kaak raabiteenih keenih abe konnaba, woh isi Rabbik meesite marih galto.

SUURAT AZ-ZALZALAH

Madiinal Obte, 8 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Baaxó isi angoyyih tasgayyime waqdi.

إِذَا زُلْزِلَتِ ٱلْأَرْضُ زِلْزَالَهَا ﴿١﴾

2. Kaadu baaxó isi addal taniimiy qilsi tayyaaqe waqdi (rabtem tekkek wohuk kalah tanim tekkek).

وَأَخْرَجَتِ ٱلْأَرْضُ أَثْقَالَهَا ﴿٢﴾

3. Kaadu seehadayti is lem macaay iyya wariggah?

وَقَالَ ٱلْإِنسَٰنُ مَا لَهَا ﴿٣﴾

4. Woo ayró (qhiyaamah ayró) is isi bagul umaanee kee maqaanek abeenimih xaagu inkih warissah.

يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا ﴿٤﴾

5. Diggah ku Rabbi tet amriseemih sabbatah.

بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَىٰ لَهَا ﴿٥﴾

6. Woo ayró sinam soolô ballaaqak taduureh fixiixih anuk, ken taamoomi ken yaybulloonuh ken elle galtoonuh.

يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ ٱلنَّاسُ أَشْتَاتًا لِّيُرَوْا۟ أَعْمَٰلَهُمْ ﴿٦﴾

7. Tokkel maqaanek qunxa xuuneyti qilsah gide abe num, wohih galto able le.

فَمَن يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُۥ ﴿٧﴾

8. Kaadu umaanek qunxa xuuneyti qilsah gide abe num, wohih galto able le.

وَمَن يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُۥ ﴿٨﴾

SUURAT AL-QAADIYAAT

Makkal Obte, 11 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَٱلْعَٰدِيَٰتِ ضَبْحًا ﴿١﴾

1. Yalli qaduwwî fanah sissikuk yarde faarisiy fuftoh fuf iyyal xiibite.

فَٱلْمُورِيَٰتِ قَدْحًا ﴿٢﴾

2. Edde luk xukuuqunut ardi gibdah xinkilliq yayyaaqe faarisil xiibite.

فَٱلْمُغِيرَٰتِ صُبْحًا ﴿٣﴾

3. Edde luk qaduwwi maaca warara faarisil xiibite usuk garcit (karcit) anuk.

فَأَثَرْنَ بِهِۦ نَقْعًا ﴿٤﴾

4. Tokkel is abtah tan ardih gibdah sawar (fulle) fuluk hayta.

فَوَسَطْنَ بِهِۦ جَمْعًا ﴿٥﴾

5. Kaadu woo ardat isi macaxu qaduwwi macaxih addal macsissal xiibite.

إِنَّ ٱلْإِنسَٰنَ لِرَبِّهِۦ لَكَنُودٌ ﴿٦﴾

6. Diggah, seehadayti isi Rabbih niqmat yangaddi kinni.

وَإِنَّهُۥ عَلَىٰ ذَٰلِكَ لَشَهِيدٌ ﴿٧﴾

7. Kaadu diggah usuk wohul isi nafsil sumaaqita num kinni.

وَإِنَّهُۥ لِحُبِّ ٱلْخَيْرِ لَشَدِيدٌ ﴿٨﴾

8. Kaadu diggah, usuk maaluh gibdi kacanu le num kinni.

أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعْثِرَ مَا فِى ٱلْقُبُورِ ﴿٩﴾

9. Tokkel mayaaxiga innaa! seehadayti kaa qambaltam magooqat enni ittam Yalli yayyaaqu waa waqdi cisab kee galtoh?

وَحُصِّلَ مَا فِى ٱلصُّدُورِ ﴿١٠﴾

10. Kaadu umaanee kee maqaanek alilwat qellisimak sugtem geytimtu waytam mayaaxiga innaa?

إِنَّ رَبَّهُم بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّخَبِيرٌ ﴿١١﴾

11. Diggah ken Rabbi ken kee ken taamoomik woo ayro adda yaaxigi kinni.

SUURAT AL- QHAARIQÁ

Makkal Obte, 11 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Al-Qhaariqa: is Qhiyaamah ayroy sinam lubbitte meesissot taagureh migaq kinni.

ٱلْقَارِعَةُ ﴿١﴾

2. Al-Qhaariqa is macaay?

مَا ٱلْقَارِعَةُ ﴿٢﴾

3. Maca koo tiysixxigee Nabiyow Al-Qhaariqa kinnim?

وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا ٱلْقَارِعَةُ ﴿٣﴾

4. Seehadá fixix kee magga gibdah laahintih (ufuy mali kinnuk) innah edde gacta ayró.

يَوْمَ يَكُونُ ٱلنَّاسُ كَٱلْفَرَاشِ ٱلْمَبْثُوثِ ﴿٤﴾

5. Kaadu qaleelá fakfaken suufih (woh illi xagooru) innah edde gacta ayró.

وَتَكُونُ ٱلْجِبَالُ كَٱلْعِهْنِ ٱلْمَنفُوشِ ﴿٥﴾

6. Tokkel maqaanê miidaan kak yiqilseeh yan numuh tugactek.

فَأَمَّا مَن ثَقُلَتْ مَوَٰزِينُهُۥ ﴿٦﴾

7. Toysa usuk rufto le mano le jannatal.

فَهُوَ فِى عِيشَةٍ رَّاضِيَةٍ ﴿٧﴾

8. Kaadu miidaan haliffi akak iyye numuh tu gactek;

وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَٰزِينُهُۥ ﴿٨﴾

9. Toysa kay orbeyna haawiya deqsitta girá.

فَأُمُّهُۥ هَاوِيَةٌ ﴿٩﴾

10. Maca koo tiysixxigeeh Nabiyow is kinnim?

وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا هِيَهْ ﴿١٠﴾

11. Is giray gibdi niqna le kinni.

نَارٌ حَامِيَةٌۢ ﴿١١﴾

SUURAT ATTAKAATHUR

Makkal Obte, 8 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Maaluu kee xaylô maggal sittal hiddottaanaah (tirtirissan) Yallih taaqatak sin agxisseh.

أَلْهَىٰكُمُ ٱلتَّكَاثُرُ ﴿١﴾

2. Rabi sin elelliiy magooqa guffu haytaanam fan.

حَتَّىٰ زُرْتُمُ ٱلْمَقَابِرَ ﴿٢﴾

3. Tonna hinnay sarrah aaxigetton! (rabi lakal).

كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٣﴾

4. Kaadu nummah sarrah aaxigetton!ellecaboh ayroh digaala siinil obta waqdi.

ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٤﴾

5. Tonna hinnay isin sin qambaltam asmatah aaxiginnitoonuy edde taniinimik waasimak tenen.

كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ ٱلْيَقِينِ ﴿٥﴾

6. Yalli xiibiteh diggah, jaciim deqsitta girá ablettoonumul.

لَتَرَوُنَّ ٱلْجَحِيمَ ﴿٦﴾

7. Kaadu diggah asmat le mablah tet ableton.

ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ ٱلْيَقِينِ ﴿٧﴾

8. Tohuk lakal diggah woo ayró (Qhiyaamah ayro kinnuk) isin addunyal edde agxitak sugten niqmatak esserimetton.

ثُمَّ لَتُسْـَٔلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ ٱلنَّعِيمِ ﴿٨﴾

SUURAT AL-QASR

Makkal Obte, 3 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

1. Yalli waktil xiibite.
2. Diggah, seehadayti finqat yaniimil.
3. Yeemene maray meqe taamoomi abeeh, cakkil sitta farriimeeh, sabril sitta farriime koh raaquh.

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَٱلۡعَصۡرِ ﴿١﴾
إِنَّ ٱلۡإِنسَٰنَ لَفِي خُسۡرٍ ﴿٢﴾
إِلَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ
وَتَوَاصَوۡاْ بِٱلۡحَقِّ وَتَوَاصَوۡاْ بِٱلصَّبۡرِ ﴿٣﴾

SUURAT AL-HUMAZAH

Makkal Obte, 9 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

1. Ummaan camiliy sinam qaybisaah ilqah Finqaa kee baati tan.

وَيْلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ ﴿١﴾

2. Maalu gaaboyseeh lowalloowe num.

الَّذِي جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ ﴿٢﴾

3. Diggah usuk isi maali isi waarisu waam yakkale addunyal.

يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ ﴿٣﴾

4. Caagid usuk elle yakkale inna hinna! Diggah usuk cutama deqsitta giray edde qambisinnaanihim bokookissát gasyime le.

كَلَّا لَيُنۢبَذَنَّ فِي الْحُطَمَةِ ﴿٤﴾

5. nabiyow Maca koo tiysixxigeeh cutamá kinnim?

وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحُطَمَةُ ﴿٥﴾

6. Is Yallih giray ursumteeh hadiidigsinte kinni.

نَارُ اللَّهِ الْمُوقَدَةُ ﴿٦﴾

7. Is leh tan niqnah gibdah xagarak sorkocobbaxittel bukku itta.

الَّتِي تَطَّلِعُ عَلَى الْأَفْـِٔدَةِ ﴿٧﴾

8. Diggah is keenil alfimteh kaluqqu itte.

إِنَّهَا عَلَيْهِم مُّؤْصَدَةٌ ﴿٨﴾

9. Usun makaadooday ruubumut tanih addat axawat anuk. (teetik awqe waanâ gidah).

فِي عَمَدٍ مُّمَدَّدَةٍ ﴿٩﴾

SUURAT AL-FIIL

سُورَةُ الفِيلِ

Makkal Obte, 5 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Nabiyow! Ku Rabbi dakanu leh yan marak kah abenna Matablannaa?

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَٰبِ ٱلْفِيلِ ﴿١﴾

2. Yalli Ken uma mala finqa maabinnaa?

أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِى تَضْلِيلٍ ﴿٢﴾

3. Kaadu haadá butta buttah keenit ruube itta kataatak

وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ ﴿٣﴾

4. Xeetiy cararte kallak yani keenil qambissa.

تَرْمِيهِم بِحِجَارَةٍ مِّن سِجِّيلٍ ﴿٤﴾

5. tokkel ruma yekke caffaa kee cafulay yonkommeh inna ken abe.

فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَّأْكُولٍ ﴿٥﴾

SUURAT QHUREYSH

Makkal Obte, 4 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Qhureyshi deqsittah tan kedo luk sugte qaadáa kee edde sugen saay ma qajjibsittaanaa!

لِإِيلَٰفِ قُرَيْشٍ ﴿١﴾

2. Ken qaada gilal yamanâ fanah arhoh aban safar kee cagay shaamâ fanah aban safar kinni meesite kalah.(Yalli keenih yecee amaan kee niqmata).

إِۦلَٰفِهِمْ رِحْلَةَ ٱلشِّتَآءِ وَٱلصَّيْفِ ﴿٢﴾

3. Toysa a Qarih Rabbi (kaqbá kinnuk) yaqbudoonay qibaadá kaah caglisak.

فَلْيَعْبُدُوا۟ رَبَّ هَٰذَا ٱلْبَيْتِ ﴿٣﴾

4. Woh Yallay qululuk ken yoskomeeh, conxok amaan (saay) keenih yecee kinni.

ٱلَّذِىٓ أَطْعَمَهُم مِّن جُوعٍ وَءَامَنَهُم مِّنْ خَوْفٍۭ ﴿٤﴾

SUURAT AL-MAAQUUN

Makkal Obte, 7 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Galtoh ayró dirabboysa numih caalat yoh warisey?

أَرَءَيْتَ ٱلَّذِى يُكَذِّبُ بِٱلدِّينِ ﴿١﴾

2. Woh qayxixxu le cakkik gibdi gutqoh gutqa num kinni.

فَذَٰلِكَ ٱلَّذِى يَدُعُّ ٱلْيَتِيمَ ﴿٢﴾

3. Kaadu usuk tu dagoyta adoobisaanamah sinam milsiisaay isih maaba.

وَلَا يَحُضُّ عَلَىٰ طَعَامِ ٱلْمِسْكِينِ ﴿٣﴾

4. Salat abah yan maray (munaafiqhiin kinnuk) yallak galto edde garrise waah gibdi digaalá tan.

فَوَيْلٌ لِّلْمُصَلِّينَ ﴿٤﴾

5. Usun sinni salat waala maray le waktil kaa abewa.

ٱلَّذِينَ هُمْ عَن صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ ﴿٥﴾

6. Usun yoobulah sinam sinni tablenkeh meqe taama aba mara kinnon.

ٱلَّذِينَ هُمْ يُرَآءُونَ ﴿٦﴾

7. Kaadu cine waanam, cina mara gacsah, mingiilaay yakmeenih yaaqubeenim kee wohuk kalah taniimik.

وَيَمْنَعُونَ ٱلْمَاعُونَ ﴿٧﴾

SUURAT AL-KAWTHAR

Makkal Obte, 3 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

إِنَّآ أَعْطَيْنَٰكَ ٱلْكَوْثَرَ ﴿١﴾

1. Diggah Nabiyow nanu kawthar deqsita doray jannatti addal yani koh necee.

فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَٱنْحَرْ ﴿٢﴾

2. Tokkel Nabiyow salat kee masgaadá, isi Rabbih caglisak ab.

إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ ٱلْأَبْتَرُ ﴿٣﴾

3. Nabiyow diggah koo kee atu tirtok luk temeetem niqbi num, usuk samad maliiy kulli kayrik yiggiriqqeh.

SUURAT AL-KAAFIRUUN

Makkal Obte, 6 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

قُلْ يَٰٓأَيُّهَا ٱلْكَٰفِرُونَ ﴿١﴾

1. Nabiyow koroosite marak ixxic: kee ta koroseey!

لَآ أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ﴿٢﴾

2. Isin taqbuden Numtinwellittee kee sin yallitte maqbuda,

وَلَآ أَنتُمْ عَٰبِدُونَ مَآ أَعْبُدُ ﴿٣﴾

3. Kaadu isin anu aqbudeh an inki yalla yaqbude mara hinniton.

وَلَآ أَنَا۠ عَابِدٌ مَّا عَبَدتُّمْ ﴿٤﴾

4. Kaadu anu isin taqbudeenim (yallak kalah tanim kinnuk). yaqbude num hinniyo.

وَلَآ أَنتُمْ عَٰبِدُونَ مَآ أَعْبُدُ ﴿٥﴾

5. Kaadu isin anu aqbudeh an inki yalla yaqbude mara hinniton.

لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ﴿٦﴾

6. Isin sinni diini Litoonuuh, anu inni diini liyo.

SUURAT ANNASR

Madiinal Obte, 3 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

1. Nabiyow Yallih qokol (cató) kee makki fakim koh Yamaate waqdi.
2. Kaadu seehadá Yallih diinit butta buttah culah table waqdi,
3. Toysa Ku-Rabbi saytunnos kaa faylisak, kaadu dambi cabti kaal esser,, diggah usuk isil gaca marak gacim (toobat kinnuk) oggolaah qafu aba Rabbi kinnik.

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

إِذَا جَآءَ نَصۡرُ ٱللَّهِ وَٱلۡفَتۡحُ ١

وَرَأَيۡتَ ٱلنَّاسَ يَدۡخُلُونَ فِي دِينِ ٱللَّهِ أَفۡوَاجٗا ٢

فَسَبِّحۡ بِحَمۡدِ رَبِّكَ وَٱسۡتَغۡفِرۡهُۚ إِنَّهُۥ كَانَ تَوَّابَۢا ٣

SUURAT AL-MASAD

Makkal Obte, 5 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Abii lahab namma gaba finqiteh, kaadu usuk finqiteh.

تَبَّتْ يَدَآ أَبِى لَهَبٍ وَتَبَّ ﴿١﴾

2. Kay maaluy yedderee kee kay xaylo Kaah xiqtem maliiy yallih digaalak tu kaak ma catta.

مَآ أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُۥ وَمَا كَسَبَ ﴿٢﴾

3. Usuk Kaxxa ura-le giray hadiidigta Culele.

سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ ﴿٣﴾

4. Kaadu kay barray bocó takkuqih tani, girá kaâ luk culele.

وَٱمْرَأَتُهُۥ حَمَّالَةَ ٱلْحَطَبِ ﴿٤﴾

5. Tet fillat cambok yan akatay is jahannam giráh addal edde diggalsimta yan.

فِى جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ ﴿٥﴾

SUURAT AL-IKHLAAS

Makkal Obte, 4 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ ٱللَّهُ أَحَدٌ ﴿١﴾

1. Ixxic nabiyow:usuk Yalla inkittu kinniih, agleyta mali.

ٱللَّهُ ٱلصَّمَدُ ﴿٢﴾

2. Yalli cagalah caagiidaa kee faxaanamih magdabah eleelitan Rabbi kinni

لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ﴿٣﴾

3. Yalli maxalinnaay, Kaa xaltem matan.

وَلَمْ يَكُن لَّهُۥ كُفُوًا أَحَدٌۢ ﴿٤﴾

4. Kaadu makkinnaay masuginnaay mayan, inkittuy kaa ceelaah kaa qeedaala.

SUURAT AL-FALAQH

Makkal Obte, 5 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmtta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Ixxic Nabiyow: maaca gine Rabbi maggansitaah kaa eleelita.

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلْفَلَقِ ﴿١﴾

2. Usuk ginni heemih umaanek.

مِن شَرِّ مَا خَلَقَ ﴿٢﴾

3. Kaadu gibdi dite leh yan barih umaanek kaa maggansita, usuk (bar kinnuk) culah yan waqdi.

وَمِن شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ﴿٣﴾

4. Kaadu kuntuubaabil baabah tuf-tufó abtah tan sayyóh umaanek koo maggansita.

وَمِن شَرِّ ٱلنَّفَّٰثَٰتِ فِى ٱلْعُقَدِ ﴿٤﴾

5. Kaadu kuuxe waynanli kuuxe waynan aba waqdih umaanek koo maggansita.

وَمِن شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ﴿٥﴾

SUURAT ANNAAS

سُورَةُ النَّاسِ

Makkal Obte, 6 Aayat Takke

Fulte Racmattaay,Gunê Racmatta-Le Yallih Migaaqal Qimbisa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1. Ixxic Nabiyow: seehada gine Rabbi maggansita.

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلنَّاسِ ﴿١﴾

2. Seehadah amoytay ken yamlike maggansita.(Yalla kinnuk).

مَلِكِ ٱلنَّاسِ ﴿٢﴾

3. Seehada kah rammittaah, taqbude Yalla maggansita.

إِلَٰهِ ٱلنَّاسِ ﴿٣﴾

4. Waswaseynah yan sheytanay, Yallih cusiyyak garcitan waqdi sinam waswasaah, Yalla cusan waqdi qellitah umaanek koo maggansita.

مِن شَرِّ ٱلْوَسْوَاسِ ٱلْخَنَّاسِ ﴿٤﴾

5. Kaay(sheytan kinnuk)seehadâ sorkocobbaxittet waswasaa kee umaane culsa.

ٱلَّذِى يُوَسْوِسُ فِى صُدُورِ ٱلنَّاسِ ﴿٥﴾

6. Jinni sheytoonaa kee seehadâ sheytoonak tan waswasak.

مِنَ ٱلْجِنَّةِ وَٱلنَّاسِ ﴿٦﴾

فِهرِسُ بأسمَاءِ السُّوَرِ وبَيَانِ المَكِّيِّ والمَدَنِيِّ مِنهَا

Suuraarî Migooqaay teetik Makkal obtem kee Madiinal obteemih addattino.

Ixximá	Suurat	gali	Baxxaqqa	السورة
1	Suurat Al-Faatica	1	Makkal Obte	سورة الفاتحة
2	Suurat Al-Baqhara	2	Madiinal Obte	سورة البقرة
3	Suurat Aala-Qimraan	92	Madiinal Obte	سورة آل عمران
4	Suurat Annisaa	144	Madiinal Obte	سورة النساء
5	Suurat Al-Maa-ida	194	Madiinal Obte	سورة المائدة
6	Suurat Al-Anqaam	231	Makkal Obte	سورة الأنعام
7	Suurat Al-Aqraaf	275	Makkal Obte	سورة الأعراف
8	Suurat Al-Anfaal	321	Madiinal Obte	سورة الأنفال
9	Suurat Attawbá	338	Madiinal Obte	سورة التوبة
10	Suurat Yuunus	371	Makkal Obte	سورة يونس
11	Suurat Huud	397	Makkal Obte	سورة هود
12	Suurat Yuusuf	429	Makkal Obte	سورة يوسف
13	Suurat Arraqdi	457	Madiinal Obte	سورة الرعد
14	Suurat Ibraahim	470	Makkal Obte	سورة إبراهيم
15	Suurat Al-Cijri	482	Makkal Obte	سورة الحجر
16	Suurat Annacli	495	Makkal Obte	سورة النحل
17	Suurat Al-Israa	522	Makkal Obte	سورة الإسراء
18	Suurat Al-Kahf	547	Makkal Obte	سورة الكهف
19	Suurat Maryam	570	Makkal Obte	سورة مريم
20	Suurat Taaha	586	Makkal Obte	سورة طه
21	Suurat Al-Ambiya	608	Makkal Obte	سورة الأنبياء
22	Suurat Al-Cajji	628	Madiinal Obte	سورة الحج
23	Suurat Al-Muuminuun	646	Makkal Obte	سورة المؤمنون
24	Suurat An-Nuur	664	Madiinal Obte	سورة النور
25	Suurat Al-Furqhaan	681	Makkal Obte	سورة الفرقان
26	Suurat Ash-Shuqaraa	695	Makkal Obte	سورة الشعراء
27	Suurat An-Naml	718	Makkal Obte	سورة النمل

Ixximá	Suurat	gali	Baxxaqqa	السورة
28	Suurat Al-Qhasas	735	Makkal Obte	سورة القصص
29	Suurat Al-Qankabuut	755	Makkal Obte	سورة العنكبوت
30	Suurat Ar-Ruum	769	Makkal Obte	سورة الروم
31	Suurat luqhmaan	780	Makkal Obte	سورة لقمان
32	Suurat As-Sajada	787	Makkal Obte	سورة السجدة
33	Suurat Al-Aczaab	792	Madiinal Obte	سورة الأحزاب
34	Suurat Sabá	808	Makkal Obte	سورة سبإ
35	Suurat Faatir	819	Makkal Obte	سورة فاطر
36	Suurat Yaasiin	828	Makkal Obte	سورة يس
37	Suurat As-Saaffaat	838	Makkal Obte	سورة الصافات
38	Suurat Saad	855	Makkal Obte	سورة ص
39	Suurat Az-Zumar	866	Makkal Obte	سورة الزمر
40	Suurat Ghaafir	879	Makkal Obte	سورة غافر
41	Suurat Fussilat	894	Makkal Obte	سورة فصّلت
42	Suurat Ash-Shuurá	904	Makkal Obte	سورة الشورى
43	Suurat Az-Zukhruf	915	Makkal Obte	سورة الزخرف
44	Suurat Addukhaan	928	Makkal Obte	سورة الدخان
45	Suurat Al-Jaasiyá	934	Makkal Obte	سورة الجاثية
46	Suurat Al-Acqhaaf	941	Makkal Obte	سورة الأحقاف
47	Suurat Mucammad	948	Madiinal Obte	سورة محمد
48	Suurat Al-Fatci	955	Madiinal Obte	سورة الفتح
49	Suurat Al-Cujuraat	961	Madiinal Obte	سورة الحجرات
50	Suurat Qhaaf	965	Makkal Obte	سورة ق
51	Suurat Azzaariyaat	970	Makkal Obte	سورة الذاريات
52	Suurat Attuur	976	Makkal Obte	سورة الطور
53	Suurat Annajmi	981	Makkal Obte	سورة النجم
54	Suurat Al-Qhamar	988	Makkal Obte	سورة القمر
55	Suurat Arracmaan	994	Madiinal Obte	سورة الرحمن
56	Suurat Al-Waaqhiqa	1001	Makkal Obte	سورة الواقعة

Ixximá	Suurat	gali	Baxxaqqa	السورة
57	Suurat Al-Cadiid	1009	Madiinal Obte	سورة الحديد
58	Suurat Al-Mujaadala	1016	Madiinal Obte	سورة المجادلة
59	Suurat Al-Cashri	1022	Madiinal Obte	سورة الحشر
60	Suurat Al-Mumtacina	1028	Madiinal Obte	سورة الممتحنة
61	Suurat As-Saffi	1033	Madiinal Obte	سورة الصف
62	Suurat Al-Jumqa	1036	Madiinal Obte	سورة الجمعة
63	Suurat Al-Munaafiqhuun	1039	Madiinal Obte	سورة المنافقون
64	Suurat Attaghaabun	1042	Madiinal Obte	سورة التغابن
65	Suurat Attalaaqh	1046	Madiinal Obte	سورة الطلاق
66	Suurat Attacriim	1050	Madiinal Obte	سورة التحريم
67	Suurat Al-Mulk	1054	Makkal Obte	سورة الملك
68	Suurat Al-Qhalam	1059	Makkal Obte	سورة القلم
69	Suurat Al-Caaqhah	1065	Makkal Obte	سورة الحاقة
70	Suurat Al-Maqaarij	1070	Makkal Obte	سورة المعارج
71	Suurat Nuuc	1074	Makkal Obte	سورة نوح
72	Suurat Al-Jinni	1077	Makkal Obte	سورة الجن
73	Suurat Al-Muzzamil	1081	Makkal Obte	سورة المزمل
74	Suurat Al-Muddathir	1084	Makkal Obte	سورة المدثر
75	Suurat Al-Qhiyaama	1088	Makkal Obte	سورة القيامة
76	Suurat Al-Insaan	1091	Madiinal Obte	سورة الإنسان
77	Suurat Al-Mursalaat	1095	Makkal Obte	سورة المرسلات
78	Suurat Annabá	1099	Makkal Obte	سورة النبإ
79	Suurat Annaaziqaat	1102	Makkal Obte	سورة النازعات
80	Suurat Qabasá	1106	Makkal Obte	سورة عبس
81	Suurat Attakwiir	1109	Makkal Obte	سورة التكوير
82	Suurat Al-Infitaar	1112	Makkal Obte	سورة الانفطار
83	Suurat Al-Mutaffifiin	1114	Makkal Obte	سورة المطففين
84	Suurat Al-Inshiqhaaqh	1117	Makkal Obte	سورة الانشقاق
85	Suurat Al-Buruuj	1119	Makkal Obte	سورة البروج

Ixximá	Suurat	gali	Baxxaqqa	السورة
86	Suurat Attaariqh	1121	Makkal Obte	سورة الطارق
87	Suurat Al-Aqlaá	1123	Makkal Obte	سورة الأعلى
88	Suurat Al-Ghaashiyah	1125	Makkal Obte	سورة الغاشية
89	Suurat Al-Fajr	1127	Makkal Obte	سورة الفجر
90	Suurat Al-Balad	1130	Makkal Obte	سورة البلد
91	Suurat Ash-Shamsi	1132	Makkal Obte	سورة الشمس
92	Suurat Alleyli	1134	Makkal Obte	سورة الليل
93	Suurat Adduca	1136	Makkal Obte	سورة الضحى
94	Suurat Ash-Sharci	1137	Makkal Obte	سورة الشرح
95	Suurat Attiin	1138	Makkal Obte	سورة التين
96	Suurat Al-Qalaqh	1139	Makkal Obte	سورة العلق
97	Suurat Al-Qhadri	1141	Makkal Obte	سورة القدر
98	Suurat Al-Bayyina	1142	Madiinal Obte	سورة البينة
99	Suurat Az-Zalzalah	1144	Madiinal Obte	سورة الزلزلة
100	Suurat Al-Qaadiyaat	1145	Makkal Obte	سورة العاديات
101	Suurat Al- Qhaariqá	1146	Makkal Obte	سورة القارعة
102	Suurat Attakaathur	1147	Makkal Obte	سورة التكاثر
103	Suurat Al-Qasr	1148	Makkal Obte	سورة العصر
104	Suurat Al-Humazah	1149	Makkal Obte	سورة الهمزة
105	Suurat Al-Fiil	1150	Makkal Obte	سورة الفيل
106	Suurat Qhureysh	1151	Makkal Obte	سورة قريش
107	Suurat Al-Maaquun	1152	Makkal Obte	سورة الماعون
108	Suurat Al-Kawthar	1153	Makkal Obte	سورة الكوثر
109	Suurat Al-Kaafiruun	1154	Makkal Obte	سورة الكافرون
110	Suurat Annasr	1155	Madiinal Obte	سورة النصر
111	Suurat Al-Masad	1156	Makkal Obte	سورة المسد
112	Suurat Al-Ikhlaas	1157	Makkal Obte	سورة الإخلاص
113	Suurat Al-Falaqh	1158	Makkal Obte	سورة الفلق
114	Suurat Annaas	1159	Makkal Obte	سورة الناس

إِنَّ وَزَارَةَ الشُّؤُونِ الإِسْلَامِيَّةِ وَالدَّعْوَةِ وَالإِرْشَادِ
فِي المَمْلَكَةِ العَرَبِيَّةِ السُّعُودِيَّةِ
المُشْرِفَةَ عَلَى
مَجْمَعِ المَلِكِ فَهْدٍ لِطِبَاعَةِ المُصْحَفِ الشَّرِيفِ
فِي المَدِينَةِ المُنَوَّرَةِ
إِذْ يَسُرُّهَا أَنْ يُصْدِرَ المَجْمَعُ هَذِهِ الطَّبْعَةَ مِنْ
تَرْجَمَةِ مَعَانِي القُرْآنِ الكَرِيمِ
إِلَى اللُّغَةِ العَفَرِيَّة
تَسْأَلُ اللهَ أَنْ يَنْفَعَ بِهَا النَّاسَ
وَأَنْ يَجْزِيَ
خَادِمُ الحَرَمَيْنِ الشَّرِيفَيْنِ المَلِكُ سَلْمَانُ بْنُ عَبْدِالعَزِيزِ آلُ سُعُودٍ
أَحْسَنَ الجَزَاءِ عَلَى جُهُودِهِ العَظِيمَةِ فِي نَشْرِ كِتَابِ اللهِ الكَرِيمِ
وَاللهُ وَلِيُّ التَّوْفِيقِ

Diggah islaam caagiidaa kee diini seecoo
kee mascassah
malaakinnih madabay saquud qarabiyal Amoyti
Fahad mujammaqay massakaxxa le
Qhuraan kitaabih tibaaqatah Al-Madiinah
Al-Munawwaral yani dacrisa,
mujammaq ta tabqatay Saytun Qhuraan kee kay
maqnah tarjamatak Qafar afal
yayyaaqe ruffu kaa hayta.
Ta tarjamatat sinam yanfiqeeh,
Amoyti Salmaan Qabdulqaziiz baxay Aala-Saquuduy
namma caramay massakaxxa leh khaadimih yani
Yallih kitaabay saytunî fisaasuh abeh
yan kaxxa giclol meqe galtoh kaa elle galtam Yallal essera.
Meqem kol bicissam Yalla kinni.

Ta kitaabak tibaaqat gar amoyti Fahad mujammaqay massakaxxa le Qhuraanih tibaaqatih aracah tagsima
Farmô sandug: 6262
Al-Madiinah al-Munawwarah
www.qurancomplex.gov.sa
contact@qurancomplex.gov.sa

ⓒ مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف، ١٤٤١هـ
فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر .

مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف
ترجمة معاني القرآن الكريم إلى اللغة العفرية. / مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف - المدينة المنورة، ١٤٤١هـ

١١٨٤ص؛ ١٤×٢١سم

ردمك: ٧-٨٠-٨١٨٧-٦٠٣-٩٧٨

١- القرآن - ترجمة - اللغة العفرية أ.العنوان

ديوي ٢٢١,٤ ١٤٤١/١٢٢٢

رقم الإيداع: ١٤٤١/١٢٢٢

ردمك: ٧-٨٠-٨١٨٧-٦٠٣-٩٧٨

(٤٠٠٠/د ٦٧) (٠٢) (٠١)

ردمك: ٧-٨٠-٨١٨٧-٦٠٣-٩٧٨